MEHMET ORUÇ · YILLIK KÜLLİYAT

MEHMET ORUÇ

2009

YILLIK KÜLLİYATI

KİTAP EDİSYONU · MİNION PRO
486 yazı · 164,584 kelime
17 × 24 cm · 11,5 punto

KİTAP EDİSYONU · 2009

Bir yılın bütün yazıları

Mehmet Oruç'un 2009 yılında yayımlanan 486 yazısı, tarih ve başlık sırası korunarak tek bir kitap cildinde bir araya getirildi.

Metinler doğrulanmış dijital arşiv kayıtlarından alınmış; imla ve ifade özellikleri korunmuştur. Yalnızca sayfa düzenini bozan teknik boşluklar ve görünmez karakterler temizlenmiştir.

Bu kitap edisyonu, yazıları zorunlu olarak yeni sayfadan başlatmaz. Başlık ve ilk paragraf birlikte tutulur; uygun alan bulunduğunda sonraki yazı aynı sayfada devam eder. Böylece kitap ritmi korunurken gereksiz boş sayfalar azaltılır.

> **DİZGİ NOTU**
> Minion Pro 11,5 / 16 punto · 17 × 24 cm kitap boyu · tek sütun · aynalı baskı marjları için hazırlanmış iç blok.

2009 DİZİNİ

İçindekiler

Ocak

Eski dostlar ihmal edilmemeli! 015
Allah için dostluk 016
Gerçek dost aramalıdır 017
Dostlukların zedelenmesi! 018
Kötülük bulaşıcıdır! 019
Aşure Günü ve matem 020
Ahmak kimsenin alâmetleri 022
Ehli Beyt ve Kerbela olayı 023
Kötü arkadaşla düşüp kalkan… 025
Gözden uzak olmamalı! 026
Ahmağın dostluğu 027
Önce kurallarını öğrenirlerdi 029
Haram lokma yememek için 030
“Hile yapan bizden değildir” 031
Filistin’in dünü ve bugünü 032
“Onda dokuzu helal kazanmaktır!” 034
Filistin halkının şanssızlığı 035
Helal haram düşünülmeyecek! 037
“Çalışıp helâl kazanmak farzdır!” 038
Dine uygun ticaret zikirdir! 039
Uykuda bile yazılan günah! 040
Hile yapmak zulümdür! 042
Alış verişte ihsan 043
Batı, bindiği dalı kesti 044
Azı red eden çoktan mahrum kalır! 046
Aile, toplumun DNA’sı 047
İhsanın en kıymetlisi 049
Affetmeyi severlerdi 050
“Affeyleseydi daha iyi olurdu” 051
Başarının sırrı 053
Öfke ile üzüntü arasındaki fark 054
Hilim çeşitleri 055
“Boşanma Nedenleri" 056
Akıllı kölenin marifeti 058
Huzurlu aile için 059
Kötüde kötülük çok! 061
Eşyanında bir ömrü var! 062
İhtiyar köylünün arzusu 063
İyilerin yolunda olan! 064

Şubat

"İlk yanan kendisi olur!" 067
Şu üç haslet yoksa 068
Osmanlı özlemin sebebi! 069
"Nefsin esiri değilim!" 071
" Tarihinizle gurur duymalısınız!" 072
"Aynı şeyi söylüyoruz!" 074
"Öfke adaletsizliğe sürüklemesin!" 075
Yumuşak huylu olmayanda hayır yoktur! 076
Orta yolda bulunmak! 077
Sevindiren sevindirilir! 078
Kan ne ile besleniyorsa! 080
İyilikle anılmak için 081
En büyük zenginlik 083
Benim gözüm ile bakmalısını ki! 084
Rüyalara önem verirlerdi 087
Din onunla kuvvetledirilir 088
Rüyanın şeytani olduğunu anlar! 089
"Unuttuğu salevatı hatırlat!" 091
Cenneteki komşusu! 092
"Dört şeye dikkat et!" 093
Ender görülen bir vatan savunması! 094
"İlimde çok yükseleceğine işaret!" 096
Şeyh Şamil'in kararlılığı 097
Rüya yirmi beş yıl sonra çıktı! 099
"Senin dinini öğrenmek istiyorum!" 100
"O benim oğlum ve sevdiğimdir!" 101
Aziz Mahmud Hüdayi'ni tabiri 102
"Kardeşinin hatırı için afedildin!" 103
"Sultanımızı üzme!" 104
BA'DE HARABÜL BASRA 106
"Delilim gördüğün rü'ya!" 108
Eşitlik mücadelesinin aileye zararı 109
Beşinci kapı için rüyada ikaz! 111
"Sen fırsatı kaçırdın!" 112
"Şunu aklından çıkarma!" 113
Rüyadan sonra şüphesi kalmadı 114

Mart

Sırtındaki sopa izinin sırrı! 117
"Keşke geceleri de namaz kılsa!" 118
"Nureddin, şu adamlardan beni kurtar!" 119
Rüyada yediği tokat! 121
Kudüs'ün kurtarıcısı; Selâhaddîn Eyyûbî 122
"Attâra dört yüz dînar ver!" 124
"Onun bir benzeri yoktur!" 125
Padişahı rüyada yanına çağırdı! 126
"Şuraya bir mescid inşâ ettir!" 127

"Biz bu zâtı anlayamamışız!" 128
"Uyandığımda kitap yanımda idi" 130
"Ey Bilal, beni ferahlandır!" 131
"Gördüğü rüyanın tabiri bu!" 133
"Namazsız ömürde hayır yoktur!" 134
"Uyandığında elinde gördü!" 136
"Bu bizim âşığımızdır!" 137
Şefaat müjdesi! 138
"Sıkıntın olursa bana gel!" 139
"Emir olunmadıkça hareket etmeyiz!" 140
"Bütün dünya himayenizde olacak!" 141
Yaşlılara saygı haftası 142
Rüyaları hep hayra yormalı 145
Hürmet eden hürmet görür! 146
Yaptıklarını ihlas ile yaparlardı 148
Helak olmayanlar 149
Niyetlerinin karşılığını buldular 150
Başkasına kuyu kazan… 151
İhlası elde etmenin yolu 152
İhlasın devamlı olması için 153
İnternet bağımlılığı! 154
"İhlâs odur ki…" 156
İnternet bağımlılığından kurtulmanın yolları 157
Mühim olan Allah'ın övmesidir 159
Yakînen inanmanın alâmeti! 160
Mağlup olmasının sebebi 161
Çaresizlikte yardım için… 162
İslam dininin temeli 163
Kalbin hayat suyu! 164
Ebedî yolculuğa her an hazır mıyız? 166
Kendini kötülemek riya alameti! 168

Nisan

Kul olan kul gibi yaşar! 171
Ahırette işe yarayacak ameller 173
Geçmez para işe yaramaz! 174
Geçmez para işe yaramaz! 175
Sonsuz kurtuluşa kavuşmak 176
Mükafatladırılan kimse! 177
Allah rızası için veriler… 178
Ahırete yarayacak işler 180
Tuhaf bir bilgi yarışması 181
"Siz görünüşe bakarsınız!" 183
Meallerdeki gizli ve sinsi emeller! 184
Meallerdeki gizli ve sinsi emeller! 186
Salih kimsenin âlametleri 188
Üç ortak nasihat 189
En kıymetli amel 190
Alimin işi daha zor! 191

Asırları aydınlatan kandiller! 192
İslamiyetin temeli 193
Hizmet adı atlıda hezimete uğratma siyaseti 194
“En çok korktuğum şey!” 197
“En çok korktuğum şey!” 198
Fıkıh öğrenmenin önemi ve zarureti 199
Fıkıh öğrenmenin önemi ve zarureti 201
İlimden değil amelden sorulacak! 201
İyi bir niyet temiz bir gaye! 202
“Kendinize yazık ettiniz!” 203
Her işleri şuurlu idi 18/4/2009 204
Riya günahtan daha tehlikeli 206
İlim amel etmek içindir 207
Tarihte yıkılışlar hep içerden olmuş! 208
İlim öğrenmek fedakarlık ister 210
Osmanlı Devleti’ni bitiren vak’a! 211
Şeytanın işini devralan kimseler! 213
Ahıret adamları 214
Her şeyin hayırlısı! 215
Hayırlısı şükrü yapılabilen mal! 216
“Yazık oldu, Salebe bin Hatıba!” 217
Önce kendileri tevbe ederlerdi! 218
Yapılan etkinlikler ibadet mi eğlece mi ? 219
“Eğer onun için hayırlı ise!” 221
Tasavvuf müziği ve müziğin dindeki yeri 222
“Eğer onun için hayırlı ise!” 224
Duanın makbul olması için 225

Mayıs

Duanın makbul olması için 228
Duanın makbul olması için 229
Ölümün de hayırlısı! 230
Ölümün de hayırlısı! 231
Sıkıntı değil iyilik istemelidir! 232
Nefs şerri hayır olarak gösterebilir! 233
“Nasıl yaşarsan öyle ölürsün 234
İlim artıkça korku da artar! 236
Cenab-ı Hak’ın mükâfatlandırdığı kimse! 237
Allah korkusunun alâmeti! 239
Şeytanın zehirli okları 240
Kalbe gelen düşünceler! 241
“Ağlamak için kendizini zorlayın! 242
“Gözyaşı rahmettir!” 243
Gözyaşı ağır geldi! 245
Osmanlı hayranlığının sebepleri! 246
Kalbin kararmasının sebepleri 248
Osmanlıyı hayır ile yadetmek boynumuzun borcu! 249
Kalbi temezlimede engeller! 251
Bir damla göz yaşı binlerce altına bedel! 252

Herşeyden çok sevmedikçe 253
Çoğu zaman hüzünlü olurlardı 254
Nice sevinçler vardır ki 255
Ağlayan kimselerin mükafatı! 256
Ahıretinizi de karartmayın! 257
Gücün üzerinde şeyler istenilmedi 259
Sabretmeyen ve şükretmeyen kaybeder! 261
Her gece günün muhasebesi! 263
Günah işleyene nasihat ederlerdi! 264
Günahlar küfre götürür! 265
Haramlardan kaçmanın önemi 266
Rahmete kavuşmanın şartı 24/5/2009 267
İyilerin yolunda olan 268
Çıkmaz sokakta çıkış arayanlar! 269
Cenab-ı Hakkın rahmeti 271
“Ne çekiniyorsun Osmanlıyım demekten?” 272
Dört çeşit derya vardır 275
Amellerine değil lutufa güvenirlerdi 276
İnsan önce kendini sever! 277
İyilik eden sevilir! 278
Her sevmeden nefis pay alır! 279

Haziran

Sevilmeye tek layık olan 282
Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik sempozyumu 283
Işığı güneşin eseri sananlar! 285
İmâm-ı Mâtürîdî ve Mâtürîdîliğin esasları 286
Her nimetin gerçek 288
Karşılıksız veren sadece O’dur! 290
İyilik yapmaya kâdir olan! 291
En kıymetli sevgi! 292
Cenab-ı Hakkı ne kadar çok tanırsa… 293
Sevgi karşılıksız olmalıdır! 8/6/2009 294
‘Ilımlı İslam’ El Ezher’e ihale edildi 295
Sevmek için sevilmek gerekir 297
Ehli sünnet itikatının esasları 298
Sevmenin alâmetleri 300
Ahırette pişman olacaklar! 301
Sabır insana mahsustur 302
İnsana en zor gelen şey 303
Sabrın en önemlisi 304
Mevcut nimeti kullanmamada sabır 306
İbâdete hakkı olan yalnız O’dur 307
Varlıkta sabır çok zordur! 307
Onun dini kıyâmete kadar bâkîdir 308
Nefis ilâhlık peşindedir! 310
“Sakın aamellerinisi yok etmkeyin!” 311
Günah işlememeğe sabır 312
Sabrın en büyüğü 313

Eziyetlere sabredilmedikçe… 314
Nimetten mahrum kalmanın mükafatı 315
Mübarek aylar, günler ve geceler 317
Şikayet etmemenin karşılığı 319
Receb ayı ve Regaib kandili 320
Receb ayı ve Regaib kandili 322
Hak'tan gelene razı olmanın böylesi! 324
İnsanlık icabı davranış! 325
İblisin zehirli okları! 326
Sabırlı olmanın yolları 327
Daimi yurda davet 328
Başa gelen musibtte şükür! 330
Yaz tatilini çocuklarımız için fırsat bilelim! 331
Baştakilerin sabrı daha önemli 332

Temmuz

Kur'ân-ı kerîmi öğrenme ve öğretme sevabı 335
Hesapsız karşılık 336
"Günahsız olarak gelmesi için" 337
" Bilmez misin ölüm ahiret yoludur!" 338
Altının gerçekliği ateşle anlışılır! 340
Feryat edene taziyede bulunmayın! 341
'Bu neden vâki' oldu?' demek 342
Şeytanın insanları aldatma yolları 343
Peygamberlerin ahlâkı 345
Şeytanın insanları aldatma yolları -2- 346
Onlar benden razı olurlarsa… 347
İyilikleri yakan ateş! 349
Cennetlik olanın yaptığı amel! 350
Yeryüzündeki ilk kötü huy 351
"Nimetlerin düşmanı vardır!" 352
Hasedcide hayır kalmaz! 353
Îmân için öğrenilmesi zaruri bilgiler -1- 354
Hasedin iki çeşidi 356
Îmân için öğrenilmesi zaruri bilgiler - 2 - 358
Hased onları ebedi felakete götürdü! 360
Hasedin birinci sebebi 361
Nefsin sebep olduğu hased 362
Hased ve yakın çevre 363
Evliya arasında hased görülmez! 364
Hasedin dünyadaki zararı 365
Gusül abdestinin dindeki yeri ve önemi 366
Hased eden iblisi sevindirir! 368
Sünnet üzere gusül abdesti nasıl alınır? 369
Hasedden kurtulmanın yolu 371
Güzel ameller şerefli kılar 372
Şeytanın en şerli sıfatları 373
İblisin talep ettiği on 374
Öfke aklı örter! 376

Osmanlılarda yenilik teşebbüsleri 377
Gerçek pehlivan! 379
Osmanlı aydınlarının Batılılaşma anlayışı 380
Öfke her şerrin anahtarıdır! 382
İblisi yormayan kimseler! 383
Güzel ahlakın özeti! 384

Ağustos

Cahilliğin altı alâmeti! 387
"Öfkelendiğin zaman beni hatırla 388
"Öfkelenince öfkelerini yutanlar..." 389
Yarın mübarek Berat kandili 390
Öfke hali onun için fırsattır! 392
Olacak şeyler bu gece bildirilir! 393
Mert ve azimli kimselerin işi! 395
Olacak şeyler bu gece bildirilir! 396
Mert ve azimli kimselerin işi! 398
Öfkelenen iblisin oyuncağı olur! 399
Öfke olan yerde şeytan olur! 400
Öfke intikam ile sükûnet bulur 401
Öfkelerini yenen kimseler! 402
Öfkelerini yenen kimseler! 403
Öfke akıl nurunu söndürür! 405
Öfke akıl nurunu söndürür! 406
Müslüman ile gayri müslimi ayıran fark 407
“İşlerin en hayırlısı…” 409
Namaz kılmayanın hali 410
“Öfkelenen abdest alsın!” 412
Üç huy vardır ki... 413
Öfkenin sebepleri 414
“Eğer terazim hafif gelirse…” 416
Öfkeyi yenmenin yolları 417
Öfke ateşten bir parça! 418
Hacı Bektaşi Veli’yi anma günleri! 419
Öfkeyi yenmenin mükafatı 421
Bektaşilik nedir, nasıl bozuldu? 422
Yumuşak huylu olmanın fazileti 424
İlim, vekar ve hilm isteyin! 425
Oruç insanı güzel huylu yapar! 426
Oruç kötülüklerden korur 427
Oruç nefsi terbiye eder! 428
Oruç ahlâkımızı güzelleştirir 429
Ramazan ayı günahları yok eder 430
İyi kimse misk satıcısı gibidir 432
Avamın ve seçilmişlerin orucu 433
'Herkes yanındakinden verir!' 435
“Esirgeyene bol bol ver!” 436
Fazilet ehlinin ameli! 437
Hayırlı olan nedir! 438

Cennette yüksek dereceye kavuşmak için 439
Kötülük yapanı utandırmak 440

Eylül

Ramazanda meal yolu ile din tahribatı! 443
Sevindiren sevindirilir! 445
Mealcilik sinsi emeli olanların işi 446
Kulların en kıymetlisi! 448
Dünya ve ahıret iyilikleri 449
Muhammed Masum hazretleri buyurdu ki: Dünya hayatı çok kısadır. Âhiretin azâbları pek acı ve sonsuzdur. Akıllı kimseler, 450
İşte insan bunlardır! 451
Kul haklarını ahırete bırakmayın! 452
Hz. Mehdi'nin gelmesine daha altı asır var! 453
Cehenneme girmesi haram olan! 455
Hazret-i Mehdi'nin alâmetleri 456
Hataları affederlerdi! 458
Beş çeşit hilm vardır! 459
Beş çeşit hilm vardır! 460
Yumuşak huyluluğun testi! 461
Yumuşak huyluluğun testi! 462
Kim kötü kişiye yardım ederse… 463
Hilm, kılıçtan daha keskindir 464
Hilm, kılıçtan daha keskindir 465
Kıymetli insanların en üstünü! 467
Kıymetli insanların en üstünü! 468
Bin aydan hayırlı; Kadir Gecesi 469
"Bana ilim, hilm ve takvâ ihsân eyle!" 470
Zekat, insanı maddi ve manevi yükseltir! 471
"La'net etmek için gönderilmedim!" 473
Hikmet konuşmada değil, susmadadır! 475
"Hayat, âhiret hayâtıdır" 476
Ya hayır söyle ya sus! 477
"Rahat isteyen sussun 478
En zararlı şey çok konuşmak! 479
Güzel bir Bayram hatırası 480
En kolay ibadet! 482
Güzel bir Bayram hatırası (2) 483
Özür dileme zilletinden korur! 485
Allah korkusu onları susturmuş! 486
Söz, yayından çıkan oka benzer! 487
Sözlerin tesirinin olmaması! 488
"Dilini muhâfaza eyle!" 489
Konuşmak üç yerde iyidir 490
Ehli sünnetin reisi: İmâm-ı a'zam Ebû Hanîfe 491
"Susmayı âdet edin!" 493
Hazreti imam hakkındaki söylenen sözler 494
Şaka tuza benzer! 496

Ekim

Şaka olarak yalan söylenmez! 499
Hikmetli konuşurlardı 500
İlim, hilm ve hikmetin kaybolması 501
Allah adamlarının hikmetli sözleri 502
“Hikmet on kısırdır!” 503
“Arkadaşlarımı gafillerden yapma!” 504
İmâm-ı a’zam hazretlerinin vasiyeti 505
Hazreti Lokman Hakîm’in cevabı 507
Susan beladan kurtulur 508
“Dünya derin deniz gibidir!” 509
“Sekiz şeye dikkat eden…!” 510
Sözün tesir etmesi için 511
En zelil ve rezil kimse! 512
Sadakayı senin her gününe yaymak 513
İnsan için hayırlı hasletler! 515
İnsan için hayırlı hasletler! 516
Allahü teâlânın övdüğü kimse 517
“Sormaktan utanmayın!” 519
Ayıbın en büyüğü 520
Ayıbın en büyüğü 522
Affetmek fazilettir 523
Affetmek fazilettir 524
Olgunluğun alâmetleri 525
“İnsan sözü ile tartılır !” 527
“İlim, maldan daha hayırlıdır!” 528
Söz ilaç gibidir 529
Mutluluk aramada kısır döngü! 530
İdarecilere nasihati 532
Nimetlere şükürde âciziz! 533
Şükür, nimeti vereni görmektir! 534
Nimetlere şükrederek veli olmuşlardır! 536
Nimeti isyanda kullanmamaktır 537
Şükür sadece dil ile olmamalı! 538
Evlenen yüz kişiden yetmiş beşi ayrılıyor! 539
Uzuvların şükrü! 541
Ailede çöküntünün sebepleri 542
Kim kendisinden aşağıdakilere bakarsa…. 544
İnsanlara teşekkür etmeyen 545
Allahü teâlâya karşı şükür 546
Cennete önce girecek olanlar 547

Kasım

“Nimetin şükrünü ede etmedik” 550
Her an nimet içindeyiz 551
Osmanlı gemisi bugün su almaya başlamıştı 552
Bir bardak su etmeyen mülk 553
Zehir, şeker kaplanmış halde sunuluyordu 554

Nimetleri şükür ile bağlayın! 555
Belaya da şükür gerekir 556
Çok daha fazlasına layıkız! 557
Şer gibi görünen hayırlar 559
Geçici olan şey sevilmez! 560
Mükafatları hesapsız verilecek! 561
“Kadın dizilerini izlemeyeceğim” yemini 562
Allahü teâlânın sevdiği şeyler! 563
Yaratılışa karşı çıkmanın bedeli! 564
En çirkin olan şey! 566
İmanın örtüsü takvadır 567
Takva sahibi olmanın yolu 568
Evinde oturup hac sevabı kazanan! 570
Takva sahibi imanın tadını alır! 571
Ahır zaman insanlarının vasıfları 572
Maksatları dinde kargaşa çıkarmak 573
Takvanın üç mertebesi 574
“Dinin temel direği fıkıh ilmidir” 575
Öncelik haramlardan sakınmadadır! 577
Uçurumun kenarında dolaşmak 578
Maksat Resulullaha tam uyabilmek 579
“Vedalaşıp ayrılacak kimse gibi ol!” 580
Vera, nafile namazdan daha hayırlı 581
Büyük nimete kavuşmak için 583
“Bid'at uyuz hastalığı gibi bulaşıcıdır” 584
Önce kötülükler yok edilmeli! 586
Dinde her yenilik, her reform bid’attır 587
Resulullah efendimizin vasiyeti! 589
Ölüyor sandılar! 590
Helâl kazanmanın önemi 591
Mubahları ölçüsüz kullanmak 592
Mubahları ölçüsüz kullanmak 593
Takvada ileri derecede olanlar! 594
Takvada ileri derecede olanlar! 595
Haramdan kaçınmanın önemi 596

Aralık

Eş dost ve akraba ziyaretleri 599
Eş dost ve akraba ziyaretleri 601
“Helâl olduğunu bildiğinizi yiyiniz!” 603
Hasta ziyâretinin önemi ve edepleri 604
Bilmemek dinde özürdür! 606
“Hediyeleşmek dostluğu artırır” 607
Haramın azabı, helalın hesabı! 608
“İşte dunya budur!” 609
İblisin insanları helak ettiği iki huy 610
Herkes kazancından şikayetçi! 611
Minareye karşı çıkmak bahane! 612
İbadetler helal lokmaya bağlı! 614

Minare, ezân ve kâmet 615
İnsanın yediğinin en hayırlısı! 617
"Bu hâlleri hep şeytandandır" 618
Çalışmak ibadettir 619
Esas kazanç ahıret kazancı 620
Çalışmadan tevekkül olmaz! 621
Helal kazanmanın karşılığı 622
Sizce de bu işte bir gariplik yok mu? 623
Haram maldan hayır gelmez! 625
Dinde reformun öncüleri 626
Rızkı haram yoldan temin etmek 628
Vermekten hoşlanırlardı 629
Mallarını aşırı methetmezlerdi! 630
Satışta hıyanet bereketi giderir! 631
Fazla fazla verirlerdi! 632
Kul hakkından çok korkarlardı 633
İmamı Gazali'yi görmemelerinin sebebi 634
22/12/2009 636
İmâm-ı Gazâlî'nin yaşadığı karışık devir 637
Sevindirmekten hoşlanırlardı! 639
Akıllı olan ahıret kârını düşünür! 640
Uykuda bile yazılan günah! 641
Eskilerin alacak defterleri! 642
Esas olan âhıret ticareti 643
"Önce âhıret rızkını kazanın!" 644
Çalışmak ibadettir 645
Yılbaşı ve Batılılaşmada gelinen nokta! 646
Esnafın en kötüsü! 648
Batılılaşma ve doku uyuşmazlığı 649
Ne kadar yapılabilirse kârdır! 651

2009 YILLIK KÜLLİYATI

01

Ocak

39 yazı · Hikmetler: 31 · Gönül Bahçesi: 8

HİKMETLER · 1 OCAK 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1216

Eski dostlar ihmal edilmemeli!

Hazreti Ali buyurdu ki: “Dostlarınızı çoğaltın! Onlar sizin için dünya ve ahiret sermayesidir” Dosttan gaye, iyi kimseleri çoğaltmak olmalı; yoksa sayıyı çoğaltmak değil. Çünkü iyi bir dost, hayırsız bin dosttan iyidir. Dostları çoğaltacağım derken, düşman kazanmamalıdır. Yeni dost kazanalım derken eskileri ihmal etmemelidir.

Emevi Devleti’nin yıkılıp Abbasi Devleti’nin kurulmasında önemli rolü olan asi komutan Ebu Müslim Horasani’ye Emevi Devleti’nin yıkılmasının sebebi sorulduğunda şu vevabı verdi: “Onlar zararlarından emin oldukları için; dostlarını uzak tuttular. Kendilerine bağlamak ve kazanmak için de; düşmanlarını yakınlaştırdılar. Yakınlaştırılan düşman dost olmadı. Ama uzaklaştırılan dost düşman oldu. Herkes düşman safında birleşince yıkılmaları mukadder oldu.”

Hasan-ı Basri hazretleri, “Bin kişinin dostluğuna, bir kişinin düşmanlığını satın alma!” buyurdu. Şeytan, insana kötü arkadaş vasıtası ile günah işletir. Akıllı, ilim sahibi, iyi ahlaklı, cömert ve günahlardan kaçan kişilerle dostluk etmelidir! Kur’an-ı kerimde mealen,”Benim yolumda gidenlere uy!” buyuruluyor. Allahü teâlâ, Davut aleyhisselama, “Beni sevmeyenlerle dostluk etme! Bunlar senin düşmanındır. Kalbini karartır ve seni benden uzaklaştırır!” buyurmuştur.

Dostluk yükünün ağır ve külfetli olmaması, dostlar arasında cereyan eden çekişme ve ihtilafların az olması için az sayıda fakat sağalam dost edinmek daha iyidir.

Araştırmadan ve denemeden dostları çoğaltan, rastgele ağır taşları yüklenmeye çalışan ahmağa benzer. Araştırmak ve denemekten üşenmeyip dost edineceği kimsenin özelliklerini ince elekten geçiren, kıymetli taşları, mücevherleri seçen kimseye benzer. Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

“Akıllı kimse, en sağlam dostuna karşı bile ihtiyatlı olur.”

“Dostuna tanıdığın hak ve saygıyı o sana tanımıyorsa, onunla arkadaşlıkta fayda yoktur.”

Kötü bir kimse ile görüşüp onu yola getirmek, dost edinmek çok faydalı ise de bu tehlikelidir. Çünkü, başkasını kurtarmak için çalışırken kendisi de o kötülüğe bulaşabilir.

HİKMETLER · 2 OCAK 2009 CUMA · KAYIT 1217

Allah için dostluk

İslam büyükleri dost edinmede aradıkları özelliklerinde başında müslüman olması gelirdi. Müslüman olmayanlarla ancak zaruret miktarı görüşürlerdi. Dost edinmek istedikleri Müslümanların da takva sahibi olmasını isterlerdi. Kafirleri, fasıkları dost edinmezlerdi. Hubb-i fillaha ve buğd-ı fillaha yani Allah için dostluğa ve Allah için düşmanlığa çok önem verirlerdi.

İmamı Rabbani hazretleri buyurdu ki: Hubbu fillah, buğdu fillâh, imanın esasıdır. İmanın altı şartının geçerli olup olmaması bu esasa bağlıdır. Eğer bir müslümanda bunlar yoksa, inancının, ibadetinin bir kıymeti yoktur. Hadis-i şeriflerde bunların önemi şöyle bildirilmektedir:

“İmanın en sağlam temeli ve en kuvvetli alameti, hubb-i fillah, buğd-ı fillahtır.”

“İmanın efdali Allah için sevgi, Allah için buğzdur.”

Muhammed Masum hazretleri de buyurdu ki: Müslüman olmayanları sevmemek Kur'an-ı kerimde açıkça emredilmiştir. Kur'an-ı kerime uymamız farzdır. Kâfirleri sevmeyi haram eden âyet-i kerimelerden birkaçının meali şöyledir:

“Ey iman edenler, Yahudileri de, Hıristiyanları da dost edinmeyin! Onlar, (İslâma olan düşmanlıklarında) birbirinin dostudur. Onları dost edinen de onlardan olur. Allahü teâlâ, (kâfirleri dost edinip, kendine) zulmedenlere hidayet etmez.” (Maide 51)

“Müminler, müminleri bırakıp da, kâfirleri dost edinmesinler! Onları dost edinenler, Allah’ın dostluğunu bırakmış olurlar.” (Ali İmran 28)

“Allah’a ve ahiret gününe iman edenler, babaları veya oğulları veya kardeşleri ya da akrabaları olsa bile Allah'a ve Resûlüne düşman olanları sevmezler.” (Mücadele-22)

Emr-i ma’rûf ve Nehy-i anilmünker yani her türlü iyiliği yaymak ve her türlü kötülüğe mani olmak da dost edinilecek kimsede aranılacak özellik olmalıdır. İslâmiyeti ayakta tutan ve günümüze taşıyan da budur. Din-i islâmın temeli, imânı, farzları ve haramları öğrenmek ve öğretmektir. Allahü teâlâ, Peygamberleri

bunun için göndermiştir. Gençlere bunlar öğretilmediği zaman, islâmiyet yıkılır, yok olur. Peygamber efendimiz, “Emr-i maruf ve nehy-i münkerde bulunmıyanlar bizden değildir.” buyurmuştur.

HİKMETLER · 3 OCAK 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1218

Gerçek dost aramalıdır

İslam büyükleri dost, arkadaş dediklerinin gerçek dost olmasını isterlerdi. Sözde dost, arkadaş istemezlerdi.

Sâlih bin Abdülkuddûs buyurdu ki: “Bir kimsenin sevgisi merhaba, hoş geldin, nasılsın veya ben seni seviyorumdan öteye geçmiyorsa, hareketleri ve yaptığı muâmeleleri, onun bu sözlerinde samimî olup olmadığını gösterir.”

Abdullah İbni Mes’ûd hazretleri arkadaşlarının yanına gittiği zaman; “Sizler benim hüznümün cilâsısınız, benim üzüntümü gideriyorsunuz” buyururdu.

Süfyân-ı Sevrî’ye, “Hayat suyu nedir?” diye soruldu. O da: “Dostlarla karşılaşmak” cevâbını verdi.

Mehdî bin Sabık, “Mümkün olduğu kadar dostunu çoğalt. Çünkü senin düştüğün ve yardıma muhtaç olduğun gün, onlar sana yardımcıdırlar” buyurdu.

İyi bir dost, iyi bir arkadaş, iki cihan için yâni hem dünya hem de âhıret için büyük saâdettir. Maksada çabuk ulaşmayı sağlar.

İnsanlar birlikte yaşarlar, arkadaşsız olamazlar. Kişi iyi bir arkadaşa sahip olunca, çok hamdetmelidir.

İyi kimselerle görüşen âhırette pişmanlık çekmez. İnsanın başına gelen her felâket, kötü arkadaş sebebiyle gelir. Ondan çok uzak durmalıdır.

İyi arkadaş yaptığı iyiliği, akrabâlık sebebiyle veya menfaati sebebiyle yapmaz. Yaptığını sırf Allah rızâsı için yapar. İyi arkadaş insanı, yüksek derecelere kavuşturur. Kötü arkadaş da insanı en aşağı yerlere düşürür.

Bunun için rastgele herkes ile arkadaş olmamalıdır. Herkese sır söylenmemelidir. Herkesin sözüne kanmamalıdır. İnsanların sözüne değil işlerine

bakmalıdır. Kendisine faydası olmıyan kimseden çok sakınmalıdır. Kendisine faydası olmıyan, başkasına faydalı olamaz.

Hz. Lokman Hakîm, oğluna yaptığı öğütlerden birinde buyurdu ki: Ey oğulcuğum, üç şey vardır ki ancak üç şeyle bilinir: Kişinin yumuşak huylu olup olmadığı, ancak öfkelendiği zaman belli olur. Cesûr insan ancak savaşta, tehlike anında belli olur. İyi arkadaş da, ancak ihtiyâç ânında belli olur.

HİKMETLER · 4 OCAK 2009 PAZAR · KAYIT 1219

Dostlukların zedelenmesi!

İslam büyükleri, dost kazanmak zor olduğu için, kazanılmış dostların kıymetini bilirler, dostluğa zarar verecek, zedeleyecek davranışlardan kaçınırlardı.

İmam-ı Cafer-i Sadık hazretleri buyurdu ki: “Arkadaşlarımdan bana en çok ağırlık vereni benim için külfete giren ve bu suretle kendisinden çekindiğim kimsedir. Yalnız iken nasılsam, onunla beraber bulunduğum zaman da davranışımı değiştirmediğim kimseyi ise çok severim.”

Hazreti Ali buyurdu ki: “Dostların kötüsü, senin için külfete giren, seni özür dilemeye mecbur bırakandır.”

Fudayl bin İyad buyurdu ki: İki arkadaşın aralarının açılması, fuzuli külfetler yüzündendir. Ziyaretine gittiği arkadaşı, lüzumsuz bir sürü külfete girince, insan bir daha ziyaretine gitmez.

Cüneyd-i Bağdadi buyurdu ki: “ İki arkadaştan birinin diğerinden çekinmesi, mutlaka birinin kusurundandır. “

İyi huylu olmak için ve iyi ahlâkını muhâfaza edebilmek için, sâlih kimselerle, iyi huylularla arkadaşlık etmelidir. İnsanın ahlâkı, arkadaşının huyu gibi olur. Ahlâk, hastalık gibi sârîdir. Kötü huylu ile arkadaşlık etmemelidir.

Ebû Zer hazretleri, “Yalnızlık kötü arkadaştan, iyi arkadaş da yalnızlıktan iyidir”

Hâlid bin Saffan hazretleri de, “İnsanlar arasında en âcizi dost bulamayandır. Bundan daha âcizi, bulduğu dostu kaybedendir” sözleriyle dikkatlerimizi iyi arkadaş üzerine çekmişlerdir.

Şeyh Sa'dî meşhur eseri Gülistan'da, arkadaş bahsi ile ilgili şu nükteyi nakleder:

Hazreti Lût'un hanımı kötülerle arkadaş olduğu için, hânedân-ı nübüvvetten olmak şerefini kaybetti. Hâlbuki Eshâb-ı Kehf'in köpeği birkaç gün iyilerin arkasına düştü, ebedî şeref kazandı.

Hazreti Ali "Ahmak ve cahil ile arkadaşlık etme! Ondan kendini koru! Nice ahmaklar var ki, arkadaş oldukları akıllı kimseleri helak ederler. Kişi arkadaşı ile ölçülür. Kalbler buluştuğu zaman, birinin diğerine tesiri vardır."

Abdülhakîm-i Arvâsî hazretleri buyurdu ki: "Veba hastalığı çok bulaşıcı bir hastalıktır. Buna rağmen, sağlam bir kimse, vebalı bir hasta ile aynı odada kalsalar, aynı yatakta yatsalar, aynı kaptan yemek yeseler, bu şekilde yedi sene kalsalar sağlam kimseye hastalık geçmeme ihtimali vardır. Ancak, güzel huylu bir kimse, kötü huylu kimsenin kaldığı bitişik odada bir akşam bile kalsa sağlam kimseye kötülük, zulmet geçmeme ihtimali yoktur."

HİKMETLER · 5 OCAK 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1220

Kötülük bulaşıcıdır!

İnsanın, arkadaş olduğu kimselere benzeme özelliği yüksek olduğundan, İslam büyükleri rastgele kimselerle arkadaş olmazlar, görüşmezlerdi.

Allahü teâlâ Mûsâ aleyhisselâma buyurdu ki: "Yâ Mûsâ! Kullarımdan en çok sevdiğim kimseler zâhid, (dünyaya düşkün olmayan) lerdir. Bana en çok yaklaşan, haram ettiğim şeylerden kaçan kimsedir. Bana en çok sevgili olan, bana ibâdet ederken benim korkumdan ağlıyan kimsedir."

Mûsâ aleyhisselâm sordu: "!Yâ Rabbî, sen iyi huylu sâlih kulların için ne hazırladın? Mükâfât için onlara ne vereceksin?"

Allahü teâlâ buyurdu ki: "Onlara Cenneti mubâh kıldık. Cennette istedikleri gibi dolaşacaklardır. Neyi arzû ederlerse verilecektir. Haramlardan sakınan verâ sahiplerini hesâba çekmekten hayâ ederim! İbâdetlerimde benim korkum sebebiyle ağlıyan kimselere, kimsenin sahip olmadığı üstün dereceler vereceğim."

Hadîs-i şerîflerde buyuruldu ki:

“Allah korkusundan ağlıyan kimseye, Allahü teâlâ Cehennemi haram kılar. Ve onu Cennete sokar. Cennette onun için iki bostan vardır.”

“Kıyâmet gününde hesap için Allahü teâlânın huzûrunda duracağından korkarak, O'na muhâlefeti terkeden ve O'na itâ'ate yönelen kimse için iki Cennet vardır.”

İnsan tanıştığı, görüştüğü, beraber olduğu kimsenin iyi arkadaş mı, kötü arkadaş mı olduğunu şöyle anlar:

İyi arkadaş, her zaman, Allahü teâlâyı hatırlatır. Allahü teâlâyı gönül ile, dil ile fiiliyât ile hatırlamamızı sağlar. Bir kimse, beraber olunduğu zaman, Allahü teâlâyı hatırlatıyor, kalbi uyanık tutuyorsa, bil ki, gerçekten o iyi bir arkadaştır.

Fakat, beraber olunduğu zaman, Allah korkusunu ve Allahü teâlâyı unutturuyorsa o gerçekten kötü bir arkadaştır. Ondan uzak durmak, sakınmak şarttır. Böyle kimseden, aslandan kaçar gibi kaçmalıdır. Hattâ aslandan kaçmaktan daha çok kaçmalıdır. Çünkü, aslan sadece insanın canını alır. İnsan îmânlı ise Cennete gider. Fakat, kötü arkadaş ise, insanın hem canının hem de îmânının gitmesine ve böylece sonsuz felâkete düşmesine sebep olur.

Hazreti Ali "Ahmak ve cahil ile arkadaşlık etme! Ondan kendini koru! Nice ahmaklar var ki, arkadaş oldukları akıllı kimseleri helak ederler. Kişi arkadaşı ile ölçülür. Kalbler buluştuğu zaman, birinin diğerine tesiri vardır."

GÖNÜL BAHÇESİ · 6 OCAK 2009 SALI · KAYIT 1214

Aşure Günü ve matem

Bu gece Aşure gecesi... Muharrem ayının dokuzuncu günü ile onuncu günü arasındaki geceye Aşure gecesi, onuncu gününe ise Aşure günü denir. Muharrem ayı, Kur'an-ı kerimde kıymet verilen dört aydan biridir. Hadis-i şerifte, “Ramazan-ı şerîf ayındaki oruçlardan sonra, en fazîletli oruç, Muharrem ayının orucudur. Farz namazlardan sonra en fazîletli namaz gece namazıdır.” buyuruldu.

Muharrem ayının onuncu günü olan Aşure’nin ise dinimizde ayrı bir önemi ve yeri vardır. Allahü teâlâ, birçok duaları Aşure günü kabul buyurdu. Peygamber efendimiz bu günün önemini şöyle ifade buyurdu:

AŞURE GÜNÜNÜN FAZİLETİ

“Allahü teâlâ, Aşure gününü diğer günlerden üstün kılmıştır. Allahü teâlâ, gökleri, yerleri, dağları, denizleri, yıldızları, Arşı ve melekleri, Adem aleyhisselamı, Aşure günü yarattı. İbrahim aleyhisselamın dünyaya gelişi ve Nemrud'un ateşinden kurtuluşu Aşure günü oldu. Oğlu Hz.İsmail’in yerine kesmek için büyük koç ihsan edildi. Firavun'un boğuluşu, İsa aleyhisselamın göğe kaldırılışı, Eyyub aleyhisselamın beladan kurtuluşu, hep Aşure Gününde olmuştur.”

Aşure günü yapılan ibadetlerin, iyiliklerin sadakaların sevabı diğer günlere göre çok fazladır. Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

“Aşûre günü oruç tutun! Çoluk çocuğunuza iyilik yapın! Bir kimse, Aşûre günü çoluk çocuğuna iyilik yapıp, sevindirse, Allahü teâlâ, ona senenin diğer günlerini iyi eder.”

“Aşûre günü zerre kadar sadaka veren kimseye, Allahü teâlâ Uhud dağı kadar sevâb verir.”, “Aşûre günü gusleden, Allahü teâlâ katında annesinden yeni doğmuş gibi günâhlarından temizlenir.”

“Aşûre günü bir yetimin başını okşayan kimseyi, Allahü teâlâ, yetimin saçının her kılı için Cennette bir derece yükseltir.”

“Aşûre gününde bir hastayı ziyâret eden, bütün insanları ziyâret etmiş gibi olur.”

Cenab-ı Hakkın hikmeti; böyle mübarek bir gün, çok üzücü bir olaya da şahitlik yapmıştır. Bu gün Resulullah efendimizin mübarek torunu Hazret-i Hüseyin’in Kerbela’da şehid edildiği gündür. Bu elim hadiseyi hatırladıkça Müslümanların yürekleri sızlar, gözleri kan ağlar. Bu faciadan dolayı yüreği sızlamıyan bir Müsliman zaten düşünülemez. Fakat bundan dolayı matem de tutmaz. Çünkü, matem tutmak, döğünmek bid’atdir. Günahdır. İslamiyyette matem tutmak yoktur. İslamiyyette matem tutmak olsaydı, Aşure günü değil, Resulullahın Taif’de mubarek ayaklarının kana boyandığı ve Uhud’da mubarek dişinin kırılıp, mubarek yüzünün kanadığı ve vefat etdiği gün matem tutulurdu.

Matem, İslamiyet öncesinin adetidir. Mesela, cahiliye devrinde kocası ölen kadın, bir yıl mağaramsı bir kulübeye kapatılır. Kimseyle temas etmez, yıkanmaz, saçlarını taramaz, tırnaklarını kesmezdi. Hatta bu devirde Araplar, ölümlerinden sonra kendileri için bağıra bağıra, iyiliklerinin sayılarak ağlanmasını, ağıt yakılmasını vasiyet ederlerdi.

MATEM CAHİLİYE ADETİ

Ölümden dolayı kişinin kederlenmesi, hüzünlenmesi normaldir. Zaten dinimiz, sessizce ağlamaya ve gözyaşı dökmeye izin vermiştir. Nitekim Peygamberimiz de oğlu İbrahim'in vefatında bizzat gözlerinden yaşlar akıtarak ağlamış; kendisine ağlamayı yasaklamış olduğu hatırlatılınca da, bunun yasak olan ağlama şekli olmayıp gözyaşı dökmekle Allah'ın azap etmeyeceğini, ancak bağırıp çağırmaya azap edeceğini belirtmiş ve "Muhakkak ki ölü, ehlinin, üzerine bağırıp çağırmayla azap duyar" buyurmuştur. (Buhari, Cenaiz,42,43)

İslam'da taziyenin, yani başsağlığı dilemenin süresi üç gündür ve üçüncü günden sonra taziye caiz görülmemiştir. Hadis-i şerifte, "Allah'a ve ahiret gününe iman eden bir kadının kocasından başka bir ölü için üç günden fazla yas tutması helal değildir. Ancak kadın, kocasının ölümü halinde bunu dört ay on gün sürdürür" buyuruldu. (Tecridi sarih Tercümesi IV,363)

Hadis-i şeriflerde: "Matem tutan kimse, ölmeden tevbe etmezse, kıyamet günü şiddetli azab görecektir." "İki şey vardır ki, insanı küfre sürükler. Birisi, bir kimsenin soyuna söğmek, ikincisi, ölü için matem tutmaktır." buyuruldu (Müslim)

HİKMETLER · 6 OCAK 2009 SALI · KAYIT 1221

Ahmak kimsenin alâmetleri

Hadîs âlimlerinden İbni Hibbân hazretleri buyurdu ki:

"Ahmak kimsenin alâmetleri: Sür'atli cevap vermek. Tedbîri terketmek. Çok gülmek. Çok iltifât etmek. İyi ve seçilmiş kimselere çirkin sözler söylemek. Şerli, kötü kimselerle düşüp kalkmaktır."

"Dost ve kardeş edinilen kimseleri, meşakkat ve sıkıntıya sokmamalı, onları bıktırıp usandırmamalı, buna sebep olacak davranışlardan kaçınmalıdır. Çünkü bir anne bile, emzirdiği çocuğunu, kendisine sıkıntı verince kucağında tutmayıp bir yere bırakır."

"Akıllı kimse, bayağı ve düşük kimselerle arkadaş olmaz. Onları dost edinmez. Böyle kimseler, yılan gibidir. Onların, sokmak ve zehirden başka sermâyesi

yoktur."

"Bir kimseyi dost ve arkadaş edinmek istiyorsan, önce onu kızdır. Eğer kızgınlık zamanında adâlet ve insaftan ayrılmıyorsa, onu dost edin, yoksa bırak."

"Bin dost, bir kişi için fazla değildir. Fakat bir kimsenin bir düşmanı olsa, o, onun için çok fazladır."

"Kim düşmanı küçük görürse, aldanır. Aldanan kimse tehlîkeden kurtulamaz."

"Dostluktan sonra düşmanlık, çok kötü bir iştir. Bu, akıllı kişinin yapacağı iş değildir. Fakat insanlık icâbı böyle bir duruma düşülürse, yine de anlaşabilecek, birbirlerine yaklaşabilecek açık bir kapı bırakmak lâzımdır."

Resûlullah efendimiz buyurdu: "Sâlih kimse ile berâber olan kimsenin hâli, misk satan kimse ile bulunan gibidir. Eğer o, ondan bir şey satın almasa bile, onun kokusundan istifâde eder. Kötü kimseyle oturanın hâli ise, körük çeken demircinin hâline benzer. Onun yaktığı ateş ona isâbet etmese de, bir kıvılcım isâbet edip, bir yerini yakabilir."

"Kötü kimselerle berâber bulunmak, Cehennemden bir ateş parçasıdır. Onlarla berâber olmak, insanda kin meydana getirir. Onlar sevgiye lâyık değildirler."

"Şu dört şey, kişiye saâdet ve huzur verir. Sâliha bir hanım, hayırlı evlât, sâlih ve takvâ sâhibi arkadaş, yiyecek-içecek ihtiyâcını bulunduğu yerden karşılayabilmek."

"Bir kimseyi tanıtan en büyük alâmet, onun oturup konuştuğu ve sevdiği kimselerdir. Çünkü kişi, arkadaşının, samîmî dostunun dîni ve inancı üzeredir."

GÖNÜL BAHÇESİ · 7 OCAK 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1215

Ehli Beyt ve Kerbela olayı

Ehli sünnet büyükleri Ehl-i Beyti sevmenin her mümine farz olduğunu bildirmişlerdir. Ehl-i Beyt ile ilgili Peygamber efendimiz, “Benden sonra size iki emanet bırakıyorum. Bunlara yapışırsanız, yoldan çıkmazsınız. Birisi, ikincisinden daha büyüktür. Biri Allahü teâlânın kitâbı olan Kur’ân-ı kerîmdir ki, gökten yere kadar uzanmış, sağlam bir iptir. İkincisi, Ehl-i Beytimdir. Bunların ikisi birbirinden ayrılmaz. Bunlara uymayan Benim yolumdan ayrılır.” buyurdu.

Bunun için tarih boyunca Müslümanlar, İslam devletleri, özellikle Osmanlılar Ehli beyte yani seyid ve şerifelere karşı saygıda kusur etmemeye, ellerinden geldiği kadar onları memnun etmeye, onların dünyalık her türlü ihtiyaçlarını karşılamaya özen göstermişlerdir. Ehli beyt sevgisini son nefeste imanla gitmenin sermayesi bilmişlerdir.

EHLİ SÜNNET OLMANIN ŞARTI

Ehli sünnet büyükleri, Ehli bey sevgisinden sonra Eshabı kiram sevgisi üzerinde durmuşlardır. Aralarında ayırıp yapmadan Eshabı kiramın hepsinin sevilmesinin Ehli sünnetin şartı olduğunu bildirmişlerdir.

Çünkü Eshabının hepsini sevmek müslümanlara vaciptir. Peygamber efendimiz, bunlara düşmanlığı kendine düşmanlık saymıştır: "Benden sonra, eshabıma düşmanlık etmeyiniz! Onları sevmek, beni sevmektir. Onlara düşman olmak, bana düşman olmaktır. Onları inciten, beni incitmiş olur. Beni inciten de, Allahü tealayı incitir. Allahü teala, kendisini incitene azab eder" buyumuştur.

Dinimiz, kimin sevileceğinin, kimin sevilmeyeceğinn ölçüsünü bildirmiştir. Dinimiz sadece, kafirleri düşman bilmemizi emrediyor. Bunun dışında hatalı da olsa, günahkar da olsa Müslümanlara düşmanlığı yasaklıyor.

Aşure gününde pek çok güzel işlerin yaşandığı gibi, ayrıca Resulullah efendimizin mübarek torunu Hazret-i Hüseyin'in Kerbela'da şehid edildiği gündür. Bu elim hadiseyi hatırladıkça Müslümanların yürekleri sızlar, gözleri kan ağlar. Bu faciadan dolayı yüreği sızlamıyan bir Müsliman zaten düşünülemez.

Ancak burada dinimizin bildirdiği sınırı da aşmamak lazımdır. Çünkü, sevgide ve düşmanlıkta haddi aşmamak, dinimizin dışına çıkmamak gerekir. Bir kimse ne kadar, zalim olursa olsun, ne kadar alçakça işler yaparsın yapsın, açıkça dini inkar etmedikçe, inanılacak şeylere inandığı müddetçe, Müslümandır, buna kafir denilemez.

Yezid, zalimliğine, fasıklığına ve caniliğe sebep olmasına rağmen, İslâmiyete düşman değildi. Namaz kıldığı, İslamiyete yaymak için cihad ettiği tarihi bir gerçektir. İstanbul'u fethetmeye gelen ordunun başında Yezid vardı ve emrinde Hz. Halid bin Zeyd ve Mesleme gibi Eshab-ı kiramın büyükler bulunuyordu. Kerbela'nın sebebi, Yezid'in din düşmanlığından değil, Hz.Hüseyin'in kendisine karşı geldiği için saltanatının tehlikeye gireceği korkusundandı. Yani siyasi idi. Babası Hazret Muaviye, Eshab-ı kiramdandı, Resulullahın kayın biraderi ve vahiy

katibi idi, Onun zamanında İslamiyet geniş bir coğrafyaya yayıldı. Kerbela bunun vefatından çok sonra meydana geldi. Bundan dolayı onu suçlayamayız.

EHLİ BEYT BÜYÜKÜLERİNİN TAVRI

Kerbela vahşetini kimse savunmuyor, kimse bununla övünmüyor. Bunun için bu vahşeti öne çıkarmanın, her sene gündeme getirmenin kimseye faydası yoktur. Aksine, İslam tarihinin en büyük yarasını deşmek olur. Müslümanları üzmek olur. Müslümanlar arasına tefrika sokmak olur. İnsanlık, düşmanlıktan değil, kardeşlikten fayda görmüştür.

Ateş düştüğü yeri yakar, Bu olaya en çok üzülenler, Hazreti Hüseyin'in soyundan gelen seyyidlerdir. Çünkü, dedeleriydi. O'nun mübarek kanını taşıyorlardı. Fakat buna rağmen Abdülkadır-ı Geylani, Ahmed Bedevi, Ahmet Rufai, Abdülhakim Arvasi gibi seyyidlerin yani Ehli beytin büyükleri ve meşhurları bağırlarına taş basıp asırlarca bu olayı dile getirmediler. Olaya sebep olanları küfürle itham etmediler.

Bizler de bu şerefli insanlar gibi davranıp bu vicdanları paralayan cinayetleri konuşmamalıyız. İmam-ı Şafi hazretlerinin buyurduğu gibi, "Allahü teâlâ, bu kanlara ellerimizi bulaştırmaktan bizleri korudu. Biz de dillerimizi bulaştırmaktan koruyalım!" demeliyiz.

HİKMETLER · 7 OCAK 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1222

Kötü arkadaşla düşüp kalkan…

Hazreti Lokman Hakîm, oğluna yaptığı öğütlerde buyurdu ki: "Ey oğulcuğum, kötü arkadaşlarla düşüp kalkan selâmet bulamaz. Kötü yerlere girip çıkan itham altında kalır. Diline hâkim olmayan nâdim olur."

İbni Hibbân hazretleri buyurdu ki:

"Kötü arkadaş edinme! Çünkü o, Cehennem ateşinden bir parçadır. Ne sevgisi doğrudur, ne de sözünde sâdıktır."

"Hırsına tâbi olan kimse ile arkadaş olma; bunun rahatlıkta nasîbi yoktur. Çünkü hırs, insanı belâya sürükler. Akıllı kimse, dünyaya düşkün olmaz. Eğer insanın hırslı oluşu Allahü teâlânın emirlerini yapmak için olursa, bu güzeldir."

"Hased kimse ile arkadaş olma! Hased, kazâya râzı olmamak, Allahü teâlânın kulları hakkında hükmettiğinden başkasını istemek, müslümanın elindeki ni'metin yok olmasını arzu etmektir. Hasedcinin canı rahat olmaz. Bedeni rahata kavuşmaz. O, ancak kıskandığı kişinin elindeki ni'met yok olunca rahatlar. Hased edilenin tek suçu, Allahü teâlânın lütfettiği ni'metin onda bulunmasıdır. Bu i'tibârla, hasedcinin hasedinde, Allahü teâlânın taksimini ve hikmetlerle dolu işini beğenmeme ve buna karşı gelme ma'nâsı bulunmaktadır."

"Sır sahibi ile arkadaş ol! En sabırlı insan, sırrını başkasından gizliyendir."

"Her yaptığını Allah rızası için yapan, yumuşak huyluları dost edin! Akıllı insan, her işinde yumuşak olur. Aceleyi ve hafifliği terkeder. Allahü teâlâ, yumuşaklığı sever. Yumuşaklıktan nasîbi olmıyanın ise, hayırdan nasîbi yoktur." Hadis-I şerifte, “Sırf Allah rızası için, arkadaşını veya bir hastayı ziyaret eden için, Allahü teâlâ buyurur ki: Ne güzel ettin. Cennette kendine bir köşk hazırlamış oldun.” buyuruldu

Hazret-i Lokman Hakîm şöyle duâ ederdi:

"Yâ Rabbî, arkadaşlarımı gâfillerden, seni unutmuş kimselerden yapma! Çünkü onlar, seni andığım zaman, bana bu hususta yardımcı olmazlar. Gaflette olduğum zaman, bana seni hatırlatmazlar. Senin emir ve yasaklarına uymayı, işi işleri emerettiğim zaman bana itâ'at etmezler. Sustuğum zaman beni üzerler."

HİKMETLER · 8 OCAK 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1223

Gözden uzak olmamalı!

Dostluğun, arkadaşlığın devamı görüşmeye, biribirlerine gidip gelmeye bağlıdır. Bunun için, gözden ırak olan gönülden de ırak olur, demişlerdir. Görüşmeni, ziyaret etmenin dinimizde önemli bir yeri vardır.

Peygamber efendimiz buyurdu: “Bir kimse, köydeki arkadaşını ziyarete gider. Hak teâlâ, buna bir melek gönderir. Melek o adama der ki: Böyle nereye gidiyorsun? Bu köyde bir arkadaşım var. Onu ziyarete gidiyorum. Bunun sana bir iyiliği, bir yardımı dokundu da onun için mi gidiyorsun? Hayır, sırf Allah rızası için ziyaretine gidiyorum. Müjdeler olsun sana! Beni Allahü teâlâ gönderdi. Hiçbir

karşılık beklemeden arkadaşını ziyarete gittiğin için Allahü teâlânın sevgisine mazhar oldun.”

Hadis-i şeriflerde ziyaretin önemi şöyle bildirildi:

“Bir din kardeşini ziyaret edene bir melek, "Ne mutlu sana, Cennete girmiş oldun" der. Hak teâlâ da buyurur ki: “Benim için ziyaret eden kuluma, Cennette hoşlanacağı mükafatlar vereceğim"

“Hiç bir kul yoktur ki, din kardeşini Allah için ziyaret etsin de, bir melek, "Ne iyi ettin, Cennet sana helal olsun" demesin. Allahü teâlâ da buyurur ki: "Kulum beni ziyarete geldi. Bana da onu ağırlamak düşer.”

“Din kardeşini ziyaret eden, dönene kadar, rahmet içindedir.”

“Cennette öyle güzel köşkler vardır ki, bunlar, birbirini Allah için ziyaret eden, Allah için sevip yardım edenler için hazırlanmıştır.”

“Bir mümini ziyaret için evinden çıkana, 70 bin melek, "Ey Rabbimiz; senin rızan için ziyarete giden şu kuluna rahmet et" diye dua eder.”

“Mümin kardeşini ziyaret edip müsafeha eden, ellerini ayırmadan her ikisinden Hak teâlâ razı olur. Ağaçtan yaprak dökülür gibi, günahları dökülür.”

“Arşın etrafında nurdan kürsülerde, nur gibi parlayan insanlara Peygamberler ve Şehidler gıpta ederler. Bunlar, Allah için birbirini seven, Allah için buluşan, Allah için birbirini ziyaret edenlerdir.” “Allahü teâlâ buyurur ki: Benim için birbirini ziyaret eden, benim için birbirini seven, benim için veren, benim için birbirine yardım eden, sevgime mazhar olur.”

“Allah için sevdiği arkadaşının ziyaretine gidene, ardından bir melek, "Ne güzel iş yapıyorsun, Cenneti hak ettin" der.”

HİKMETLER · 9 OCAK 2009 CUMA · KAYIT 1224

Ahmağın dostluğu

Islam büyükleri ahmak insandan uzak dururlardı. Ahmak dostun olacağına akıllı düşmanın olsun, düsturu ile hareket ederlerdi. Çünkü ahmak iyilik yapayın derken kötülük yapar.

Mevlana hazretlerinin bununla ilgili bir hikayesi var: Ayı dağda arslandan kaçarken ayağı bir ağaca sıkışıp kaldı. Ayının sesini duyan bir avcı gelip, onu buradan kurtardı.

Ayı, kendisini kurtaran avcının peşine düştü. Onun yaptığı iyiliğin karşılığını vermek istiyordu. Adama karşı kendisinde bir muhabbet hasıl olmuştu. Adam da ayıyı sevdi. Beraber dolaşmaya başladılar. Adamı, ayı ile beraber gören birisi sordu:

- Bu hâl nedir, ayıyla senin ne işin var?

- Bu ayıya bir arslan saldırmıştı. Ben de onu kurtardım. Bu hadiseden sonra benimle dost oldu. Yanımdan hiç ayrılmıyor.

- Ey arkadaş! Ayıya gönül verme! Ahmağın dostluğu, düşmanlıktan kötüdür. Ne yapacaksan yap, onu yanından uzaklaştır!

Adamın bütün gayreti, konuşması boşunaydı. Hiç faydası olmadı. Söylenen sözler adamın kulağının birinden girip, ötekisinden çıktı. O kimsenin sözünü, kıskandığı için söylüyor zannetti.

Nasihat veren kimse, konuşmasına şöyle devam etti:

- Ey kişi son defa söylüyorum. Ben senin düşmanın değilim. Gel peşime takıl. Ayıdan dost olmaz. Bunları senin iyiliğin için söylüyorum.

Sonra o kimse, onu kıymetli dostu ayı ile başbaşa bırakıp gitti.

Ayının dostluğuna güvenen kimse, yatıp uyudu. Bu konuşmalardan önce, ayının bulup getirdiği balı yiyen adamın, yüzünde bal bulaşığı kalmıştı. Sinekler yüzüne konuyordu.

Ayı, iyilik olsun, rahat uyusun diye adamın üzerine konan sinekleri kovalamaya başladı. Fakat kovaladığı sinekler tekrar geliyor, o da tekrar kovalıyordu. Bu şekilde ayı ile sinekler arasında mücadele epey devam etti.

Sonunda ayı kızdı. Dağdan değirmen taşı büyüklüğünde bir kayayı alıp, adamın başında beklemeye başladı. Birkaç sinek yine gelip adamın yüzüne kondu. Bu sefer ayı, "Şu sinekleri öldüreyim de, dostum rahat uyusun(!)" diye getirdiği taşı, sineklerin üzerine öyle bir vurdu ki, adamın başı yamyassı oldu. Zavallı kelime-i şehadet bile getiremedi.

Ahmağın sevgisi, dostluğu tıpkı ayının sevgisi, dostluğu kadar olur.

HİKMETLER · 10 OCAK 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1227

Önce kurallarını öğrenirlerdi

İslam büyükleri, alış verişin dine uygun yapılmasına çok dikkat ederlerdi. Yapacakları ticaretin dini kurallarını öğrenmeden o işe başlamazlardı. Yaptıkları ticeretin islamiyeti yaşamalarına veya dinde gevşekliğe sebep olmasından kaçınırlardı.

İmam-ı Muhammed hazretlerine, mütehassıs olduğu tasavvuf bilgisinde bir kitap yazmadığını sorduklarında, "Zühd ve takva, ancak, bütün işlerde dine uymakla, bâtıl, fasid ve mekruh sözleşmelerden sakınmakla elde edilebilir. Bunlar da, fıkıh kitaplarından öğrenilir. Alış-veriş ve başka sözleşmeleri yapacak kimsenin bunların sahih ve helal olması şartlarını öğrenmesi gerekir. Bunun için, bu işlerin ilmihalini öğrenmek her mükellefe farz-ı ayndır. Bu farzın yerine getirilmesi için, alış-veriş kitabını yazdım" buyurdu.

Bunları uyulmazsa, ticaret, pazarcılık dine zarar verir hale gelir.

Bunun için Peygamber efendimizin "Allah'ım! Bana bu çarşının hayrından nasib eyle! Küfürden ve günahtan da sana sığınırım!" diye dua buyurmuşlardır.

Ebu'd-derdâ buyurdu ki : "Pazarcıların yanında oturmaktan sakınmanızı tavsiye ederim. Zira bu sizi oyalar, vazifenizden alakor."

Süfyan-ı Sevrî de buyurdu ki: "Siz, tacirlerin ve pazarcıların elbiselerinin görünüşüne aldanmayınız. Zira o elbiselerin altında zararlı kurtlar vardır. Size, zenginlerle, ümerânın kurrâlarıyla bir de borsacılarla bir yerde oturmamanızı tavsiye ederim."

Mâlik bin Dînar de şöyle buyurdu : "Pazar, malı çoğaltır; dini bozar!"

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

"Pazarcıların çoğu facirdir! Çok yemin ederek günaha girerler ve yalan söyleyerek alış-veriş yaparlar."

"Malını yemin ederek beğendirmeye çalışan kimseye kıyamette merhamet edilmez."

“Alış-verişte "Vallahi böyle, billahi öyle değildir" diye yemin edenlere ve sanatkârdan, "Yarın gel, öbür gün gel" diye sözünde durmayanlara yazıklar olsun!”

“Alıcı ile satıcı birbirine doğru söyleyip, nasihat edince, kazançları bereketli olur, malın kusurunu gizleyip, yalan söyledikleri zaman bu bereket kalkar.”

HİKMETLER · 11 OCAK 2009 PAZAR · KAYIT 1228

Haram lokma yememek için

Bir kimse İmam-ı azam Ebu Hanife hazretlerine sordu: “Vaktlerimi ibadet ile geçirmek istiyorum. Bana birşey yaz da, hep onu yapayım!”

İmam-ı azam alış veriş bilgilerini yazıp verince, “Bu, tüccarlara lazım olur. Ben evimde oturup ibadet ile meşgul olacağım” dedi. Hazreti İmam buna şu cevabı verdi: “Yiyecek ve giyecek lazım olmayan kimse var mı? Ahkam-ı İslamiyenin alış veriş kısmını bilmeyen, haram lokmadan kurtulamaz ve ibadetlerin sevabını bulamaz. Zahmetleri boşa gider ve azaba yakalanır ve çok pişman olur”

İmam-ı Ebülleys, “Alış veriş bilgisini öğrenmeyenin, ticaret yapması haramdır” buyurmuştur.

İmam-ı Muhammed Şeybani hazretlerine, Zühd hakkında bir kitap yaz dediklerinde, zühd için alış veriş bilgisi yetişir buyurdu.

İmam-ı Mâlik hazretlerinin emriyle ümerâ, tacirleri ve borsacıları toplayıp İmamın yanına gönderirler; İmam da onları alım-satımla ilgili dinî bilgiler hakkında imtihan ederdi. Gerekli bilgileri edinmediği sabit olan, haramı helâldan ayıramayan bulunursa, pazara yayınmaktan onu menederdi. Ve ona şu nasihatta bulunurdu: “Alımsatımla ilgili hükümleri öğren, sonra alış-verişe başlarsın. Zira insan, ilgili hükümleri bilmeden alış-verişe koyulacak olursa, ister istemez riba yiyecektir.”

Hasan Basrî buyurdu ki : “Ne mutlu o tacire ki, dünya ona kızgın, âhiret ise ondan razıdır!” Sonra da şunu anlattı: İblis la'netüllâhi aleyh; “Yâ Rabbi! Nereyi kendime yurt edineyim?” demiş. O, “Hamamları!” buyurmuş. İblis, “Tuzaklarım nelerdir?” diye sormuş. “Kadınlar!” buyurmuş. İblis, “Düdüklerim?” demiş. O,

"Şiir!" buyurmuş. İblis, "Toplantı yerlerimiz neresidir?" demiş. O da, "Pazarlar!" buyurmuş."

İbnü's-Semmâk hazretleri pazara girdiği zaman dermiş ki : "Ey pazardakiler! Pazarınızda kesad, iyilerinizde hased, alış-verişinizde de fesad var.. O halde nefislerinizi gaflet uykusundan uyarınız!"

Hammâd bin Zeyd buyurdu ki: "Bir tacir, şu kötü huylardan birisine düşmedikçe aslâ fakir düşmez : Boş söz ve iş, bâtıl ve yalan söz, yemin etmek, kötü kalblilik, kin, hiyânet, hased, namazı cemâatle kılmayı kaçırmak, ilim toplantılarını ihmal etmek, dünyevî şehvetlere uymak."

HİKMETLER · 12 OCAK 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1229

"Hîle yapan bizden değildir"

Allah adamları mallarını satarken aşırı övmezlerdi. Çünkü, hem yalan söylemiş, hem aldatmış, hem de zulmetmiş olur. Hatta, doğru olarak da, müşterinin bildiği şeyi söylemezlerdi. Çünkü, bu da faydasız söz olur. Kıyamette her sözden sual olunacaktır.

Evliyânın büyüklerinden, Yûnüs bin Âbid hazretleri, ipekli kumaş tüccârı idi. Malını satarken hiç medhetmezdi. Övmezdi. İşçisi, birgün, kumaşı gösterirken, müşterinin yanında,"Yâ Rabbî! Bu Cennet kumaşından bana da nasip et!" dedi.

Hz.Yûnüs, bu sözün kumaşı medhetmek olacağını düşünerek, kumaşı kaldırıp sattırmadı. Din büyükleri işte alış verişte böyle dikkatli idiler.

Malın aybını, kusurunu da, müşteriden gizlemezlerdi, hepsini, olduğu gibi gösterirlerdi. Çünkü kusûru gizlemek, hainliktir, hıyânettir. Böyle yapan, malının kusurunu söylemeyen zâlim olur, günâhkâr olur. Malın iyi tarafını göstermek, karanlıkta göstermek hep zulüm olur, hîle olur.

Resûlullah efendimiz, buğday satan birisinin buğdayına, mübârek parmaklarını sokup, içinin yaş olduğunu görünce: "Bu nedir?" diye sordu. Satıcı: "Yağmur ıslatmıştır" diye cevap verince: - "Niçin saklayıp göstermiyorsun? Hîle eden, bizden değildir" buyurdu.

İslam büyükleri, malını müşteriye gösterirken tüccarın Allah demesi, Kelime-i tevhid okumasını hoş karşılamazlardı. Çünkü bunları para kazanmaya alet etmek olur.

Yine, müşteri çekmek gayesiyle dükkanına dini levhalar asmanın da, dini ticarete alet etmek olacağı söylerlerdi. Çünkü, hele dinden imandan habersiz kimselerin bu hareketi, din istismarı olur.

Doğru da olsa, alış veriş yaparken yemin edilmesini istemezlerdi. Çünkü, yalan yere yemin etmek haramdır. Yani büyük günahtır. Doğru yemin ederse, az bir şey için Allahü teâlânın ismini söylemek saygısızlık olur. Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

"Malını, yemin ederek beğendirene kıyamette merhamet edilmeyecektir."

"Yalan yemin ile mal çok satılsa da böyle kazancın bereketi olmaz."

"Alış verişte çok yemin etmek, malın bereketini giderir."

"Bir zaman gelecek ki, insanlar, yalnız malın, paranın gelmesini düşünüp, helalini, haramını düşünmeyeceklerdir."

GÖNÜL BAHÇESİ · 13 OCAK 2009 SALI · KAYIT 1225

Filistin'in dünü ve bugünü

Filistin'de, yine kan gövdeyi götürüyor, her gün tüyler ürpertici manzaralarla karşılaşıyoruz. Osmanlı idaresinde bulunduğu 400 yıllık huzurlu bir dönemden beri, Filistin halkı hiç huzur görmedi. Yaşanan acılar, felaketler her gün arta arta bugüne gelindi. Tarihten ibret almak gerekir. İbret alınmazsa, hatalar tekrarlanırsa aynı şeyler tekerrür eder gider... Bunun için öncelikle, Filistin'in dününü ve bugününü bilmemiz lazım.

Hazret-i Ömer'in halifeliği zamanında 637'de Kudüs'ün fethiyle Filistin, Müslümanların hâkimiyeti altına girdi. 1516 senesinde de, Yavuz Sultan Selim tarafından Osmanlı topraklarına katıldı. Osmanlı Devleti'nin son zamanlarına kadar, Filistin halkı bolluk, refah ve huzur içinde yaşadı.

İngiltere 19. asrın başlarında Ortadoğu'nun zenginliklerinden faydalanmak, dünya hâkimiyetini devâm ettirebilmek ve İslâm ülkelerini bölmek için Filistin'de bir Yahûdî Devleti kurulması ve bunun için dünya Yahûdîlerini bir bayrak altında toplama fikrini otaya attı.

Bu târihlerde Filistin'de sadece 8000 Yahûdî bulunuyordu. Bu kadar az kişi ile devlet kurulamayacağı için Filistin'in zirâate elverişli bölgelerine Yahûdîlerin göçü teşvik edildi. Buralar Filistinlilerden yüksek paralarla ile satın alındı.(Filistinlilerin ilk hatası)

1897'de İsviçre'de Basel şehrinde ilk siyonist kongresi Dr. Theodor Hertzel başkanlığında 200 delege ile toplandı ve bu kongrede mühim kararlar alındı. İkinci siyonist kongre 1898'de yine Basel'de toplandı. İki milyon sterlin sermâyeli "Karen Kaymet" adlı bir vezne vâsıtasıyla Filistin'de, Yahûdî kolonileri teşkiline karar verildi.

Sultan İkinci Abdülhamîd Han bu çalışmaları yakından takip ediyordu. Osmanlı tahtına çıkınca ilk icraatı, Filistin'in bütün topraklarını sarayın (Osmanlı Hânedanının) mülkü hâline getirmek olmuştur. Böylece Filistin'de toprak satışı kesin olarak önlendi. Ayrıca Filistin'e 33 senelik saltanatı esnâsında tek bir Yahûdînin girmesine izin vermedi.

Siyonizm teşkilâtının lideri Dr.Theodor Hertzel birçok defâ saraya ve Bâbıâli'ye mektup yazdı. İngiltere'nin aracılığı ile Theodor Hertzel ve Haham Moşe Levi, Sultan Abdülhamîd Han ile görüştüler. Dr.Theodor Hertzel, Sultan Abdülhamîd Han'a, Filistin'de altın para karşılığı toprak sattığı takdirde, başta Osmanlı Devleti'nin bütün borçlarını ödemek olmak üzere birçok vaatte bulundu.

Sultan Abdülhamîd Han bu teklifler karşısında çok hiddetlendi ve yüksek sesle: "Dünyânın bütün devletleri ayağıma gelse ve bütün hazînelerini kucağıma dökseler, size siyonistlik adına bir karış yer vermem. Ecdâdımızın ve milletimizin kanıyla elde edilen bir vatan, para ile satılamaz. Derhal burasını terk edin. Defolun!" demiştir.

Bu teşebbüsten sonra, İngilizler başta Abdülhamid han olduğu müddetçe Yahudi Devleti'nin kurulamayacağını anladılar. Bu maksatla İttihat veTerakki Partisine destek vererek, onun vasıtısayla padişahı tahtdan uzaklaştırdılar. Abdülhamid Han'ın indirilmesinden sonra kurulan ilk hükümete üç Yahûdî bakan (mâliye, ticâret ve zirâat ile nâfia bakanlıkları) soktular. İttihat ve Terakki Hükümeti'nin ilk icraatlarından biri, yabancıların Filistin'de toprak satın

alabileceğine dâir kânun çıkartmak oldu. İttihat ve Terakki'nin en büyük ihânetlerinden biri de bu idi.Yahûdîler geniş topraklar alarak üzerlerine tapuladılar. Sultan Abdülhamîd Hanın şahsî (Hânedan) arâzisi kasten ve yok pahasına Yahûdîlere satıldı.

Târih kitaplarında Birinci Dünyâ Harbinin hakîkî ve zâhiri sebepleri olarak çok şeyler söylenmiştir. Fakat gerçek sebep Osmanlı Devletini yıkmak ve Yahûdî devleti kurmaktı.

1919'da Filistin'de, Arapların sayısı, Yahûdîlerin 16 misliydi. 1922'de 600.000 Araba karşılık 80.000 Yahûdî bulunuyordu. Yahûdî göçü, 1932'den sonra hızlandı ve Hitler'in Almanya'da iktidara gelişi ve Yahûdî aleyhtarı politikası sebebiyle Yahûdîlerin Filistin'e göçleri aşırı derecede arttı. 1947'de ise Yahûdî sayısı ile Arap sayısı eşit duruma geldi.

HİKMETLER · 13 OCAK 2009 SALI · KAYIT 1230

"Onda dokuzu helal kazanmaktır!"

Bir Müslüman, yemesi içmesi haram olan şeyleri mesela içki, domuz eti gibi şeyleri yiyip içmez. Helal olup, çalarak, gasbederek de haram şekline sokmaz. İstisnalar hariç aklı başında bir müslüman bu yollarla haram yiyip içmez. Müslüman daha çok helal malları alırken satarken alış veriş bilgisine uymadığı için günaha girer.

Bunun için dinimizde ticâret bilgisinin önemi çok büyüktür. Çünkü helal lokma, ticâret sayesinde elde edilir. Bütün ibâdetlerin kabûl olması da, helâl lokmaya bağlıdır.

Ahmed bin Abdullah İsfehânî hazretleri, buruyor ki, "İbâdetler on kısmdır: Dokuz kısmı helâl kazanmaktır. Bir kısmı da bildiğimiz bütün ibâdetlerdir."

Bu hususta Resûlullah efendimiz de şöyle buyurdu: "Allahü teâlâ, Peygamberlerine emrettiğini, mü'minlere de emredip buyurdu ki; Ey peygamberlerim, helâl yiyiniz ve sâlih, iyi işler yapınız! Müminlere de emretti ki; Ey îmân edenler, sizlere verdiğim rızklardan helâl olanları yiyiniz!"

Resûlullah efendimiz yine buyurdu ki. “Uzak yoldan gelmiş, saçı sakalı dağılmış, yüzü gözü toz içinde bir kimse, ellerini göğe doğru uzatıp duâ ediyor. "Yâ Rabbî!" diye yalvarıyor. Hâlbuki yediği harâm, içtiği harâm, gıdâsı hep harâm. Bunun duâsı nasıl kabûl olur?”

Yâni harâm yiyenin duâsı kabûl olmaz buyurdu. İşte harâmı, helâli, şüphelileri ve fâizi bilmiyen, bunları birbirinden ayıramıyan, harâmdan kurtulamayıp, ibâdetleri boşuna gider. İbâdet borcundan kurtulur ise de va'dedilen büyük sevaba kavuşamaz. Sadece borcunu ödemiş olur.

Çok çalışmak, çok kazanmak malı artırır. Fakat, rızkı artırmaz. Rızık, mukadderdir. Rızık, maaşa, mala, çalışmağa bağlı değildir. Böyle olmakla berâber, çalışmak lâzımdır.

Abdullah bin Mes'ûd hazretleri, alış-veriş, yâni ticâret ilmini bilmiyen fâiz yer, buyurdu. Resûlullah buyurdu ki: “Bile bile bir dirhem gümüş değerinde fâiz yemek, otuz zinâdan daha çok günâhtır.”

Akıllı, ahiretin sonsuz kazancını dünyanın geçici kârı ile değiştirmez. Bütün iyiliklerin, dinin emirlerine uymakta ve yerine getirmekte olduğunu bilir. Bunun için her müslümanın belli başlı alış-veriş kaidelerini bilmesi şarttır.

GÖNÜL BAHÇESİ · 14 OCAK 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1226

Filistin halkının şanssızlığı

Dün, İsrail devletinin kuruluş safhasına nasıl geldiğinden bahsetmiştik. İngiliz oyunları ile Arap ve Yahudi sayısı eşit hale getirildikten hemen sonra İngilizlerin önderliğinde, 14 Mayıs 1948’de Yahûdîler, İsrâil’in kuruluşunu îlân ettiler. 11 dakika sonra ABD ve 2 saat sonra Rusya İsrâil’i resmen tanıdı. 11 Mayıs 1949’da Birleşmiş Milletler, 1 oy farkı ile İsrâil’i Birleşmiş Milletlere üye kabul etti.

Arkasından da Filistin mücadelesi başladı. Daha sonraki yıllarda üç defa Arap-İsrail savaşı çıktıysa da, Batılı devletler bu savaşların neticesini İsrail’in lehine çevirmeyi başardılar. 1967’deki üçüncü Arap- İsrail savaşı sonunda, Sina Yarımadası-Gazze, Batı Şeria, GolanTepeleri ve Kudüs’ün tamâmı İsrâil’in eline geçti.İsrâil bu baskın ve taarruza 16 senede hazırlandı. İsrâil’in ilk başbakanı Ben

Gerion konuşmasında: "Filistin'in bugün elimizdeki haritası, İngilizler tarafından çizilmiştir. Yahûdî milletinin bir diğer haritası daha vardır ve bu haritada bizim hudutlarımız Nil Nehrinden Fırat'ın doğusuna kadar uzanır. Bu hedefi, istikbaldeki genç nesillerimiz gerçekleştirecektir." demiştir. Şimdi ise "istikbaldeki gençler" tayin edilen hedefe varmanın mücadelesini veriyorlar.

Batılı güçler, bu haksız gasbın neticesinde Filistin halktan bir tepkinin olacağını, bağımsızlık mücadelesi vereceklerini tahmin ediyorlardı. Filistin halkı bu mücadeleye girmeden önce, kendi adamlarını bu sözde mücadelenin içine soktular. Sözde, bağımsızlık örgütleri kurdurdular.. İşte isimlerinden bile ne oldukları belli olan bu örgütler:

Yaser Arafat başkanlığındaki koyu arap milliyetçisi fakat Mao'nun halk savaşı taktiğini benimsemiş El-Fetih Teşkilâtı; Dr.George Habbaş başkanlığında Marksist-Leninist ideolojiye sâhip, Filistin Halk Kurtuluş Cephesi; Ürdünlü Hıristiyan Naif Havatmen liderliğinde koyu Marksist Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi; Irak Baas sempatizanı olan Abdülvehhab Kayalı liderliğinde Arap Kurtuluş Cephesi; Suriye taraftarı El-Saika; Filistin Genel Yönetimi Halk Kurtuluş Cephesi ile Filistin Silahlı Mücâdele Komutanlığı gibi yedi büyük ve birçok küçük teşkilât kuruldu. 1969'da bu teşkilâtlar, El-Fetih lideri Yaser Arafat etrafında Filistin Kurtuluş Teşkilâtı olarak birleşti.Yaser Arafat, Birleşmiş Milletlerce ve pekçok ülke tarafından Filistinlilerin kânûnî temsilcisi kabul edildi. 15 Kasım 1988'de toplanan Filistin Millî Konseyinin aldığı bir kararla "Filistin Devleti" kuruldu. Fakat devletin memurlarının maaşını Batılı ülkeler ve İsrail veriyordu.

Birçok defa İsrail ile anlaşma noktasında gelinmesini rağmen Arafat buna mani oldu. Çünkü varlık sebebi ortadan kalkacaktı. Onun tuzu kuru idi. Kırılan halktı. Filistin halkı açlıktan, yoksulluktan kırılırken öldüğünde hesabında,Hıristiyan eşi ve diğer mirasçıları arasında kavgaya sebep olan milyar doları çıktı.

El - Fetih'in Batılıların himayesinde olduğu anlaşılınca, bu defada yine yerli halkın sünni itikatına ters inançtaki Hamas, İslâmi Cihad Hareketi, Hizbullah gibi dış (İran) destekli başka kurtuluş örgütleri ortaya çıktı. Örneğin, İslami Cihad Hareketinin kurucu ve lideri Dr. Fethi Şikâki, "Humeyni, İslâmi Çözüm ve Alternatif" adlı bir kitap yazmıştı.

Bütün bu ideolojik yapılanmalarda en çok Hasan el-Bennâ, Seyyid Kutub ve İzzettin Kassam'ın fikirleri esas alınmıştır. Bunlar ise, şiddet yanlısı, Müslümanı

terörist gibi gösteren, İslamı kendilerine göre yorumlayan dinde reform yanlısı kimselerdir. Bu örgütler kırk yıldır, Filistin mücadelesini bir adın öteye götüremediler, her gün daha da gerileterek bugünkü hazin, içler acısı hali soktular.

Kısacası, Osmanlıdan sonra Filistin halkının şanssızlığı, kendine doğru yolu gösteren, kendi inancına, yaşayışına ters düşmeyen bir lider seçememiş olmasıdır. Filistin halkı, geçmişine sahip çıkan, halkın inancına ters düşmeyen, şunun bunun adamı olmayan gerçek temsilcisilcilere kavuşana kadar bu sıkıntıların devam edeceği anlaşılıyor. Çünkü yanlış istikamete gidilerek hedefe varılamaz. “Kahrolsun İsrail” demekle İsrail kahrolmaz!

HİKMETLER · 14 OCAK 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1231

Helal haram düşünülmeyecek!

İslam büyükleri, “ Müslümana mal, mülk lazımdır. Mal müminin yardımcısıdır. Öyle bir zamanda bulunuyorsunuz ki, muhtaç olursanız, dîninizi verip alırsınız. “ buyururlardı.

Bunun için, dîni verip de yememek için, alın teri ile kazanıp yemeyi, harâma helale çok dikkat etmeyi tavsiye ederlerdi.

Bunlara dikkat etmeyen kul hakkına düşer. Kul hakkı çok önemlidir. Açlıktan ölmek üzere olan bir kimse, ölmüş köpek ile başkasına âit koyun eti bulsa, ikisini de yemek harâm ise de, başkasının malını yemeyip, köpeği yemesi lâzımdır. Köpek yok ise, başkasının malını, ancak ölmiyecek kadar yiyebilir. Bu hüküm kul hakkının dumunu açık bir şekilde bildirmektedir.

Bir hadîs-i şerîfte buyuruldu ki, “Bir zaman gelecek ki, insanlar, yalnız malın, paranın gelmesini düşünüp, helâlini, harâmını düşünmiyecekler.”

Hz. Lokman Hakîm, oğluna nasîhat verirken buyurdu ki:

"Çalış, kazan! Çalışmayıp, herkese muhtaç kalanların dîni ve aklı noksan olur, iyilik etmekten mahrûm kalır ve herkesten hakâret görür.

Hadîs-i şerîflerde buyuruldu ki:

“Elinin emeği, alnının teri ile ye, dînini satıp yeme!”

"Helâle, harâma dikkat ederek çalışıp kazanan kimseyi, Allahü teâlâ çok sever."

"Bir dirhem gümüş kıymetinde harâm alan kimseyi, yirmibeşbin sene Cehennemde bırakacaklardır."

Büyüklerden birine sordular:

- Özü sözü doğru olan tüccâr mı, yoksa geceleri namaz kılan, gündüzleri oruç tutan âbid mi yüksektir?

- Emîn olan tüccâr dahâ kıymetlidir. Çünkü, şeytanla her saat cihâd etmektedir. Şeytan, alış-verişte, tartmada onu aldatmağa uğraşmakta, o ise Allahü teâlânın emrini, rızâsını gözetmektedir.

Hazret-i Ömer, helâl kazanmak için alış-veriş ederken, helâl kazanırken can vermeği, başka şekilde ölmekten daha çok severim, buyurdu.

HİKMETLER · 15 OCAK 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1232

"Çalışıp helâl kazanmak farzdır!"

İslam büyüklerinin dünyalık ihtiyacını karşılayacak bir işleri vardı. Bunun için başlarına el açmazlardı. Böylece dinin emrini yerine getirirlerdi. Çünkü, çalışmak her müslümana fazdır. Camide oturup namaz kılmak, tesbih çekmek ise nafile ibadettir.

İmâm-ı Ahmed bin Hanbel hazretlerine sordular:

- Hergün sabahtan akşama kadar câmi'de ibâdet edip, Allahü teâlâ, benim rızkımı nerden olsa gönderir diyen bir kimse nasıl bir adamdır?

Hazret-i İmâm şöyle cevap verdi:

- Bu kimse câhildir. İslâmiyetten haberi yoktur.

İmâm-ı Evzâî hazretleri, İbrâhîm Edhem hazretlerini, sırtında bir yığın odun götürüyorken gördü.

- Niçin bu kadar sıkıntı çekiyorsun? Kardeşlerin, seni hiçbir şeye muhtaç bırakmıyor, dedi.

İbrâhîm Edhem hazretleri buna şöyle cevap verdi:

- Öyle söyleme, hadîs-i şerîfte buyuruldu ki, “Halâl kazanmak için sıkıntı çekenlere Cennet vâcib olur.”

Müslümanın kendine, evlâdına, ailesine ve borçlarını ödemeğe lâzım olanları kazanması farzdır. Bunun için çalışan sevâb kazanır. Özürsüz terk edene azap yapılacaktır. Borç ödemek farzdır. Ödeyemeden vefât edenin, ödemek niyeti varsa, günâh olmaz. Hadîs-i şerîfte, “Beş vakit namazı kıldıktan sonra, çalışıp helâl kazanmak, her müslümana farzdır.” buyuruldu.

Çalışırken de dinin emirlerine uymalıdır. Harâm işliyerek kazanılan paradan hayır gelmez. İstikbâllerini kazansınlar diyerek, namûsların, hayâların yok edilmesine hangi vicdan râzı olur? “Namaz karın doyurmuyor, kızların ev işlerini öğrenmesi, ekmek parası getirmiyor. Çalışıp eve para getirmesi lazım. Zamana uymazsak, dîne bağlı kalırsak sürünürüz.” gibi cahilce konuşanlar yapılıyor.

Hâlbuki, bu şekilde kazanılan paradan hayır gelmez. Bu Cenab-ı Hakka tevekkülsüzlüğü gösterir. Cenab-ı Hak rıza kefildir. Haram işlemeden, Allahü teâlânın emirlerine uygun olarak para kazanmağa çalıştırılırsa, yine aynı rızka, hem de kolayca, rahatça kavuşulur. Anaları, babaları ve çocuklar hem sevâb kazanır, hem de kazançlarının hayrını görürler. Kazançları berekli olur. Dünyada ve âhırette mes'ûd olurlar. Bereket demek, az malın çok faydası olmak, çok işe yaramak demektir. Az bir mal, bereketli olunca, çok kimsenin rahat etmesine, çok iyi işlerin yapılmasına yarar. Bereketli olmayan, çok mal vardır ki, sahibinin dünyada ve ahirette felaketine sebep olur. O halde, malın çok olmasını değil, bereketli olmasını istemelidir!

HİKMETLER · 16 OCAK 2009 CUMA · KAYIT 1233

Dine uygun ticaret zikirdir!

Zikir denilince, bir köşe oturup tesbih çekmek akla geliyor. Halbuki, zikir; her işte, her harekette Allahü teâlâyı hâtırlamak, O'nun rızasına uygun iş yapmak demektir. Meselâ, alış veriş yaparken cenâb-ı Hakkı hatırlayıp O'nun emrettiği gibi alış veriş yapmak da bir zikirdir.

Büyüklerden biri Kabe-i şerifin duvarının dibinde ağlamaktan kendinden geçmiş birini gördü. Bu kimsenin halini merak edip o kimsenin kalbine baktı,

kalbi memleketinde, malıyla, mülküyle uğraşıyordu. Yâni kalbi harap haldeydi. Bu kimsenin haline acıdı.

Mina pazarında dolaşırken de bir genç gördü. Genç, kıymetli kumaşlar satıyordu. Millet kumaş alabilmek için kuyruk olmuştu. Bu gencin kalbine teveccüh etti. Kalbin dünya ile hiç ilgisi yoktu. Kalbi devamlı zikir ile meşguldü. Bu gencin haline ise imrendi.

Hadisi şerifte, "Halale, harama dikkat ederek çalışıp kazanan kimseyi, Allahü teala çok sever". Bir hadisi şerifte, "Bir dirhem gümüş kıymetinde haram alan kimseyi, yirmibeşbin sene Cehennemde bırakacaklardır" buyuruldu.

Büyüklerden birine sordular ki, özü sözü doğru olan tüccar mı, yoksa geceleri namaz kılan, gündüzleri oruç tutan abid mi yüksektir? "Emin olan tüccar daha kıymetlidir. Çünkü, şeytanla her saat cihad etmektedir. Şeytan, alışta, verişte, dartmada onu aldatmağa uğraşmakta, o ise Allahü tealanın emrini, rızasını gözetmektedir" dedi.

Abdüllah bin Mesud buyuruyor ki, alış veriş, yani ticaret ilmini bilmeyen faiz yir.

İmam-ı Begavi buyurdu ki, gasil-ül-melaike adı ile şereflenmiş olan Hanzalanın oğlu Abdüllah dedi ki, Resulullah buyurdu ki: "Bile bile bir dirhem gümüş değerinde faiz yimek, otuz zinadan daha çok günahdır".

Alış-veriş yaparken ve ödünç verirken fâiz karışmasından sakınmalıdır. Ödünç verilen kimseden menfaat beklememelidir. Çünkü, azıcık alınan veya verilen fâizin günâhı Allahü teâlâ indinde, annesiyle yetmiş defa zinâ etmiş gibidir. Yanî, fâizin azı da, çoğu da, alması da, vermesi de harâmdır. Fâize şâhid olan, yazan ve vekîl olan da, Allahü teâlâ indinde sorumludur. Çok sakınmak lâzımdır.

HİKMETLER · 17 OCAK 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1234

Uykuda bile yazılan günah!

İslam büyükleri zaruri bir durum olmadıkça borç almamaya, borçlarını da ilk fırsatta ödemeye çok önem verirlerdi. Çünkü, ödeme imkanı olduğu halde ödemeyene uykuda bile günah yazıldığını bilirlerdi.

Dinimize göre çç sebeple ödünç alınır:

1- Çok fakîr olup çalışmağa kudreti olmayanın, nafakasına sarf edecek kadar ödünç alması.

2- Bulunduğu yerin âdetine göre, kirâ ile veya mülk olarak, korunacak bir mesken temin etmek için.

3- Evlenmek için.

Bu şeyler için Allahü teâlâya tevekkül ederek ve ödemeye niyyet etmek şartı ile borç alanlara, Allahü teâlâ çabuk ödemek nasîb eder. Çok borç almamalıdır ki, rahat olunsun. Zîrâ, borcu alan, köle gibi olur, gece gündüz üzüntülü olur.

Borç alıp vermede, alış verişte yalan söylememelidir. Bir kimse, alış-verişinde yalan söylerse, Allahü teâlânın rahmetinden mahrûm kalır. Peygamberimiz aleyhisselâm buyurdu ki:

Kıyâmet günü Allahü teâlâ hazretleri üç kısım insanlara rahmet nazarı ile bakmaz:

1- Alış-verişinde yalan söyleyerek fâhiş, yüksek fiyatla mal satana.

2- Gelişi güzel her şeye yemîn edene.

3- Kendisinde su olduğu hâlde, başkasına vermeyene.

Bir şeyi satın alan pişmân olup geri getirse, o malı geri almalıdır. Zîrâ, geri almakla mal ziyân olmaz. Allahü teâlâ bereketini ihsân buyurur, on mislini verir.

Alış-verişte hîle yapanlar hakkında, Allahü teâlâ, Mütaffifîn sûresinde meâlen, "Alıp satarken noksan ölçenlere şiddetli azâb vardır" buyurdu.

Kul hakkından çok korkmalıdır. Az bir borcu olanın cenâze namazını Habîbullah kılmamıştır. O borcu ödemedikçe, insan Cennete giremez.

Bir kişiye bir iş yaptırıp borçlandığı zaman hemen ücretini vermelidir. Şâyet vermeyip, hakkı kıyâmet gününe kalacak olursa, kıyâmet günü, o şahsın davâcısı, Allahü teâlâ olacaktır. Bir iş görürken, ödünç alıp verirken güzel muâmele yapmalıdır. Kalb kırıcı olmamalıdır. Çünkü iyilik yapalım derken, günâh işlemiş oluruz. Ödünç alan, ödemek niyyetiyle almalıdır.

HİKMETLER · 18 OCAK 2009 PAZAR · KAYIT 1235

Hile yapmak zulümdür!

İmam-ı Gazali hazretleri buyuruyor ki:

Her sanat ve her ticarette hile yapmamak farzdır. Müşteriye herhangi bir şekilde zarar vermemelidir! Zarar veren her iş, zulüm olur. Zulüm ise haramdır. Her müslüman, kendisine yapılmasını istemediği bir şeyi, kâfirlere de yapmamalıdır!

Müslüman dinini dünyasından, ticaretinden üstün tutar. Malın aybını, kusurunu müşteriden gizlemez hepsini, olduğu gibi gösterir. Kusuru gizlemek, hıyanettir. Hadis-i şerifte buyuruldu ki: "La ilahe illallah diyen, dünyayı dinden üstün tutmadıkça, Allahü teâlânın gadabından, azabından kurtulur. Dini bırakıp, dünyaya sarılırsa, kelime-i tevhidi söyleyince, Allahü teâlâ, yalan söylüyorsun buyurur."

Eskiden birisi, üçyüz dirhem gümüşe bir deve sattı. Devenin ayağında arıza vardı. Eshâb-ı kirâmdan Vâsile bin Eska' hazretleri, orada idi. O anda dalgın idi. Devenin satıldığını anlayınca, alanın arkasından koşup: "Aldığın bu devenin ayağı arızalıdır" dedi.

Müşteri deveyi geri getirip, parasını aldı. Satan kimse:

- Satışımı niçin bozdun? deyince:

- Resûlullah efendimizden işittim: "Satılan birşeyin kusûrunu gizlemek helâl değildir. O kusûru bilip söylememek de, kimseye helâl değildir." buyurdu.

Vâsile hazretleri devamla dedi ki: "Resûlullah efendimiz, bizden söz aldı ki, müslümanlara nasîhat edelim. Onlara merhamet edelim. Malın kusûrunu saklamak, nasîhat etmemek olur. Satıcıların, kusûr saklamamaları çok güçtür. Satıcı biran önce malını satıp para kazanmak ister. Bunun için, açıkça malın kusurunu söylemek çok zordur. Büyük cihâd demektir. Bu cihâdı kazanmak için, mal alırken dikkat etmeli, kusûrlu mal almamalıdır. Eğer kusûrlu mal alınırsa, müşteriye söylemeği niyet etmelidir. Eğer aldanırsa, ziyân etmiş olur. Başkasını da ziyana sokmamalıdır. Kendisi, başkasından incinince, başkalarını da kendinden soğutmamalıdır."

Şunu bilmeli ki, hile ile rızk artmaz, aksine malın bereketi gider. Hile ile azar azar biriktirilen şeyler, ansızın gelen bir felaketle, birdenbire giderek geride yalnız günahları kalır. Bir sütçü, süte su katardı. Bir gün, ansızın sel gelip, ineği boğdu. Adam şaşkın bir halde iken, çocuğu, "Süte kattığımız sular birikerek, gelip ineği götürdü" dedi.

HİKMETLER · 19 OCAK 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1236

Alış verişte ihsan

İslam büyükleri alış verişte adaletten daha ileri bir derece olan ihsan ile hareket ederlerdi. Adalet, herkesin hakkını almasıdır. İhsan ise, kişinin kendi hakkından vermesidir. Mesela, bakkaldan bir kilo pirinç alsak, tam bir kilo tartması adalet, noksan tartması ise zulüm olur. Biraz fazla vermesi ise ihsan olur.

İmam-ı Gazali hazretleri buyurdu ki: Ticarette adaletle hareket eden, kendi sermayesini kurtarmış olur. Fakat kâr, ihsan edenedir. Aklı olan, ahiret kârını kaçırmaz. İhsan, emredilmeyen iyiliği yapmaktır. Kur'an-ı kerimde mealen buyuruluyor ki: "İhsan edenlere Allahü teâlânın rahmeti elbette çok yakındır." (Araf 56)

Mesela, müşteri, piyasayı bilmediği için veya malı beğendiği için yahut bu mala fazla ihtiyacı olduğu için, çok kâr vermeye razı olsa bile çok kâr ile satmamak ihsandır.

Sırri-yi Sekâti hazretleri, fazlası caiz olmasına rağmen % 5'ten ziyade kâr istemezdi. Bir kere, 60 altınlık badem içi almıştı. Badem fiyatı ansızın yükseldi. Sırri-yi Sekâti hazretleri, badem satmak için gelen dellâla dedi ki:

- Bademi 63 altına sat!

- Bugün bu kadar badem 90 altın ediyor.

- Ben yüzde beşten fazla kâr almam. Âdetimi ve kararımı değiştirmem.

- Ben de bir dellâl olarak, senin malını, rayiçten aşağı fiyatla satmam.

- Ben de salih bir satıcı olarak yüksek fiyatla satılmasına asla razı olmam.

Muhammed bin Münkedir hazretleri, çeşitli kumaş satardı. Kimisinin metresi beş altın, kimisinin, on altın idi. Bir gün, kendisi yok iken, çırağı, bir köylüye, beş altınlık kumaşı, on altına satmış. Kendi gelip, haber alınca, akşama kadar köylüyü aradı. Köylüyü bulunca, “Bu kumaş beş altından fazla etmez” dedi. Köylü, “Ben bunu, seve seve aldım” deyince, “Ben kendime uygun görmediğimi din kardeşime de uygun görmem. Ya satıştan vazgeç, ya beş altını geri al, yahut gel, on altınlık kumaştan vereyim” buyurdu. Köylü beş altını geri aldı. Köylü, “Bu mert zat kim?” diye sorunca, “Muhammed bin Münkedir” dediler. Bu ismi duyunca, “Sübhânallah! Bu, öyle kimsedir ki, çölde susuz kalınca yağmur duasına çıkıp, onun adını söylediğimiz zaman rahmet yağar” dedi.

GÖNÜL BAHÇESİ · 20 OCAK 2009 SALI · KAYIT 1238

Batı, bindiği dalı kesti

Almanya'nın Rostock şehrindeki ünlü, Max Planck- Enstitüsü'nün yaptığı araştırma, Avrupa nüfusundaki, geleceğe yönelik felaketi ortaya koydu. Araştırmaya göre bugün, AB içinde hiçbir ülkede Fransa hariç nüfus artışı yok. Fransada dış göçlerle açığı kapatmaya çalışıyor. Artma olmadığı gibi hepsi de düşüşte.

AB'nin nüfusunda 90’lı yıllara göre yüzde yirmiye yakın gerileme var. Buna karşılık Avrupa ülkelerindeki göçmen kitlenin nüfusu ise normalin üzerinde artmakta. Almanya’da nüfus artışını teşvik için çocuk başına verilen hatırı sayılır paradan Almanlar değil göçmen kitle, özellikle deTürkler istifade ediyor. Pek çok aile bu para ile geçiniyor.

Bugün Avrupa nüfusu hayli yaşlanmış durumda. Bunların ölümünden sonra, yerlerine yenileri gelmeyeceğine göre, nüfus hızla azalacak bir zaman gelecek azınlığa düşecekler; göçmen kitleler Avrupa’da çoğunluğu elde edebilecek.

Max Planck- Enstitüsü'nün yaptığı araştırmaya göre, doğum oranının düşmesinin en önemli sebebi olarak; ailenin sarsıntıya uğraması, gençlerin evlenme arzularının azalması, evlenmek istiyenlerin de geç aile kurmalarını gösteriyor. Araştırma özellikle evlenen geçlerin de , çocuk sahibi olmayı istememeleri veya ertelemeli gösteriyor.

Enistitü'nün tespitine göre, bunun yanı sıra doğumların azalmasının bir diğer sebebi ise kadınların iş hayatına katılımının artması ve işle aile hayatını birarada yürütmekte zorlanmaları. 27 AB üyesi ülkede yaşları 15'le 64 arasında değişen çalışan kadınların sayısı yüzde 58'e yükselmiş. Bilim adamları araştırmada, çiftler çalışma hayatınn çocuk sahibi olmaya engel olarak görüyor veya birçok çift de çocuk sahibi olmayı 30'lu yaşların sonu, 40'lı yaşların başına erteliyor. Bu yaşlarda pek çok kadın çocuk doğruma özelliğini kaybettiği için veya bu özellik zayıfladığı için çocuk sahibi olanamıyor. Çok düşük de olsa çocuğu olanlar da ancak bir çocuk sahibi olabiliyor. Gerisi gelmiyor. Fransa, İskandinav ülkeleri, Belçika ve Hollanda dışındaki Avrupa ülkelerinde kadınlar bu sebeple ikinci çocuk sahibi olma şansını kaybediyor.

Rostocklu bilim adamları, Avrupa'da doğum oranının yeniden yükselmesi için aile politikasında değişiklik yapılmasının şart olduğunu kaydererek, ailelere daha iyi çocuk bakımı imkanı sağlanmasını, çalışanlara esnek çalışma saatleri getirilmesini ve kadınlarla ev hanımı olmalarının özendirilmesi, aile kurmaya teşvik edilmesi ve maddi manevi ciddi desteğin verilmesini öneriyorlar.

Nüfus artış oranı her geçen yıl azalarak yaşlanan Avrupa Birliği, ekonomik büyüme ve üretimde sürekliliği sağlayabilmek için Türkiye'nin de içinde bulunduğu üçüncü ülkelerden gelecek işgücüne bağımlı hale geldi. Avrupa Araştırmalar Merkezi CEPS uzmanı Sergio Carrera, "AB, er ya da geç Türkiye gibi genç ve dinamik nüfusa sahip ülkelere bağımlı hale gelecek!" dedi.

Bu araştırmalar açık olarak şunu gösteriyor: Avrupa bindiği dalı kesiyor. Kendi milletlerini yok ediyorlar. Yaratılışa, tabii akışa başkaldırıyorlar. Çünkü bir toplumu, bir milleti meydana getiren ailedir. Cenab-ı Hak, hayvanlardan farklı olarak aileyi toplumun temel taşı olarak yaratmıştır. Zaten insan ile hayvan arasındaki en önemli farklardan biri de, insanların sürekli aile hayatının olmaması, hayvanların ise devamlı aile hayatı olmasıdır.

Birçok Avrupa ülkesi yaptıkları yanlışlığın farkına vardı. Çareler arıyorlar. Ama çok zor artık bu saatten sonra. İnsanı teşviklerle aile hayatında tutmak mümkün, fakat aile hayatını yok ettikten sonra tekrar aile hayatına döndürmek mümkün değil. Sen yıllardır "özgürlük" adı altında akıl almaz şeyler yapacaksın, meşru evliliğin, aile hayatının düşmanı olan; fuhuşu, zinayı, homoseksüelliği serbest bırakacaksın sonra da, "eyvah nüfusun düşüyor ne yapacağım" diye telaşa

düşeceksin. Bu saatten sonra onlara artık geçmiş olsun denir. Kendi düşen ağlamaz. Rüzgar ekenin fırtına biçer.

Bizim millet olarak bundan çıkartacağımız ders; Batı özentisi ile aynı hayata düşmemek, evliliği teşvik etmek, aileye sahip çıkıp aileyi yok edecek sosyal davranışlardan millet ve devlet olarak -geç kalmadan- kaçınmaktır. Yoksa geç kalınmış pişmanlık fayda vermez!

HİKMETLER · 20 OCAK 2009 SALI · KAYIT 1237

Azı red eden çoktan mahrum kalır!

Allah adamları az kârla, çok iş yapar, bunu daha bereketli bulurlardı.

Hazreti Ali, Kufe şehri çarşısında dolaşarak, "Az kârı red etmeyiniz! Çok kârdan mahrum kalırsınız!" buyururdu.

Abdurrahman bin Avf hazretlerine, o büyük serveti nasıl kazandın? dediler. Çok az kâra da razı oldum. Hiçbir müşteriyi boş çevirmedim. Hatta bir gün, bin deveyi sermayesine satmıştım. Yalnız dizlerindeki ipleri kâr kalmıştı. Her ip, bir dirhem gümüş değerinde idi. O gün develerin yem parasını ben vermiştim. Kazancım ise, bin dirhem olmuştu, buyurdu.

Alış-verişte malın kusurunu gizlemek zulümdür. İtimat edene hile yapmak daha çirkindir. Hadis-i şerifte, "Satıcıya itimat eden müşteriden fazla para almak haramdır." Buyuruldu.

Allah adamları ihtiyaç sahiplerinin mallarına fazla para verirlerdi. Mesela dul kadınların eğirdiği ipliğine, çocukların sattığı meyvelere çok para verirlerdi.

Bu suretle çalışanlara yardım etmek, sadaka vermekten daha sevaptır. Böyle yapan Peygamber efendimizin duasına mazhar olur. Çünkü hadis-i şerifte, "Alış-verişte kolaylık gösterene Allahü teâlâ merhamet eylesin!" buyuruldu. Zenginden mal alırken aldanmak sevap değil, malı zâyi etmek olacağından sıkı pazarlık yapıp ucuza alırlardı.

Hz. Hasan ve Hz.Hüseyin,çok cömert olmalarına rağmen her aldıklarında pazarlık eder, ucuz almaya uğraşırlardı. Kendilerine, "Bir günde binlerle dirhem sadaka veriyorsunuz da, bir şey satın alırken niçin uzun pazarlık ederek

yoruluyorsunuz" dediklerinde, "Verdiklerimizi Allah rızası için veriyoruz. Ne kadar çok versek yine azdır. Fakat, alış verişte aldanmak, aklın ve malın noksan olmasıdır" buyururlardı. İhsan eden, cömertlik yapan kazanır:

Savaşın birinde birçok esir alınmıştı. Esirler Peygamber efendimizin huzûruna getirilince, Peygamber efendimiz içlerinden birisini işâret buyurarak:

- Bunu serbest bırakın, buyurdu.

Hemen serbest bırakıldı. Hazret-i Ali bunun hikmetini merak etti. Peygamber efendimize sordu: - Yâ Resûlallah! Bunların suçu aynıydı. Bunu niçin diğerlerinden ayırdettiniz. Bunun hikmeti nedir?

- Yâ Ali, Cebrâil aleyhisselâm bana geldi. Bunun cömertliğinden dolayı serbest bırakılmasını Allahü teâlânın emrettiğini bildirdi.

GÖNÜL BAHÇESİ · 21 OCAK 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1239

Aile, toplumun DNA'sı

Dün, Batı'nın gayri meşru ilişkilere serbestlik tanıyarak aileyi yok etmesi ile başına gelenlerden ve geleceklerden bahsetmiştik.

Nasıl ki, bir canlının DNA'sı ile oynandığında, orijinalliğini, yaratılışına uygun tabii halini kaybediyorsa, fonksiyonlarını yitiriyorsa, toplumların da, DNA'sı ailedir, bununla oynandığında toplum bozulur, sosyal yapısı değişir, uzun süre hayatiyetini, varlığını sürdüremez. Bunun en bariz örneğini Batı'da görüyoruz: Aileyi aile yapan değerler bir bir yok edildiği için Batı'da ailenin DNA'sı bozuldu. Bunun için de varlık sebebi fonksiyonlarını yerine getiremez oldu.

Cenab-ı Hakın hiçbir emri sebepsiz, hikmetsiz olmadığı için, evlilik, aile kurma emri ve fuhuş, zina yasağı da sebepsiz değildir. Zinanın pek çok zararları olduğu gibi evlenmenin de pek faydaları, hikmetleri vardır:

En başta, neslin devamı için evlilik şarttır. Aile olmazsa çocuk olmaz; gayri meşru yoldan edinilen çocuk ise topluma faydalı değil, toplumun belası olur.

Evliliğin ikinci sebebi ise, yaratılıştan var olan cinsellik ve şehvet arzusunun teminidir. Bu insanda önüne geçilemen, frenlenemeyen bir güçtür. İnsanoğlu bu

arzusu için her türlü fedakarlıkta bulunmaya hazırdır. İşte bu fedakarlığın başında aile gelir. Eğer bu gayri meşru beraberlik yasaklanırsa, önüne geçilirse, bunun için meşru evlilik şart koşulursa mecburen buna razı olacaktır. Evlilik meşakketlerine, sıkıntılarına da razı olacaktır.

Her nimet bir külfet mukabilidir. Evlilik te büyük bir nimet olduğuna göre, bunun da bazı külfetleri olacak. Dikensiz gül arayan gülden mahrum kalır. Sadece evlilikte değil, zaten hayat başlıbaşına dikenli bir yoldur. Hayat sıkıntılı diye yaşamaktan vaz geçecek değiliz ya.

Eş ve çocuklar bir nimet olduğu gibi, bunların da kendilerine göre sıkıntıları olacağı muhakkaktır. Ancak, devamlı bekarlığın sıkıntılarının bundan daha fazla olduğu da bir gerçektir.

Nefis, hep nimete kavuşmak ister, külfetten kaçar. Eğer insanoğlu, bu arzusuna aile hayatı kurmadan, zahmetine katlanmadan kavuşursa, nefsin yönlendirmesi ile zararını düşünmeden gayri meşru hayata devam eder. Bu hayat hem kendine hem de, topluma zarar verir. Nihayetinde, evliliğin esas sebebi olan neslin devamı durur, insanlık kendi kendini helak etmiş olur.

Batının yaptığı budur. Özgürlük adı altında, nefsin akıl almaz arzularının önünü açıyor. Sanki her arzusu kendisine ve topluma faydalıymış gibi duruş sergiliyor. Yanlış yapmaz zannediyor.

Halbuki nefs yaratılış olarak, hep yanlış şeylere, gayri meşruluklara yatkındır. Zaten dinler de bunun için gönderilmiştir. İnsanları nefsin pençesinden kurtarıp meşru yola çekmek içindir. Nefsin her istediği onun zararınadır. Bu zarardan ancak, dinin emir ve yasaklarına uymakla kurtulmak mümkündür.

Çünkü, İslamiyetin içinde hiçbir zarar yoktur. İslamiyetin dışında hiçbir menfeat yoktur ve olamaz. İslam dairesinin dışında bir menfaat düşünmek, seraptan su beklemek gibidir.

Zaten, İslamiyet insanların, dünyada ve ahirette rahat ve mesut olmalarını sağlayan, üsul ve kaideler demektir. Bütün saadetler, başarılar ondadır. İslamiyet, yanılmayan, şaşırmayan akılların kabul edeceği esaslardan ve ahlaktan ibarettir.

Bugün ilim de evliliğin ruhi ve bedeni faydalarını tespit etmiş durumdadır. Çevremize baktığımızda genelde, hiç evlenmemiş olanlar ruhen rahatsız kimseler olduğunu görürüz. Bu konu hakkında Prof. Osman Müftüoğlu şöyle diyor:

"Evlilik, hayat kalitesi ve süresi üzerinde etkili bir faktördür. Özellikle erkeklerde evli olup olmamak, yaşam kalitesini derinden etkiler. Evliler, duygusal ve bedensel açıdan kendilerini daha iyi ve mutlu hisseder.

Yalnızlık hiçbir canlı için iyi değildir ama, insanlar için dayanılması en güç durumlardan biridir. Güçlü sosyal bağlar, yalnızlık duygusunu azaltır. Bazen sıradan kalabalıklar içindeyken bile rahatlamamız bundandır. Yaşınız ilerledikçe mükemmelliğe olan tutkunuz törpülenmekte, huzur anlayışınız sadeleşmektedir. Kişisel kusurlarınızı yaşlandıkça daha kolay fark eder, başkalarının kusurlarını sorunsuzca affedersiniz. Eğer iyi ilişkiler kurabilen biriyseniz ve yalnızlığınızı azaltabilecek güçlü sosyal bağlara sahipseniz, yaşlanma yolculuğunuz daha kolay ve neşeli olacaktır. Evlilik, yalnızlığı azaltmakta ve güçlü sosyal bağlar kurdurmakta çok güçlü bir çözümdür. Güvenebileceğiniz, birlikte yürüyebileceğiniz, paylaşabileceğiniz, zorluklara birlikte katlanabileceğiniz bir hayat arkadaşınız varsa hayatınızın daha sağlıklı, keyifli, huzurlu ve hafif geçeceğinden hiç kuşkunuz olmasın."

HİKMETLER · 21 OCAK 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1240

İhsanın en kıymetlisi

İslam büyükleri, mallarını ihtiyaç sahiplerine ucuza satarlardı. Çünkü, ihsanın en kıymetlisi fakirlere, ucuza satmaktır, peşin sattığı fiyatla veresiye vermektir. Parası, malı olmayanın borcunu uzatmak, zaten vaciptir. İhsan değil, adalet ve vazifedir. Fakat, malı olup da, ziyan ile satmadıkça veya muhtaç olduğu bir şeyi satmadıkça, ödeyemiyecek bir halde olanların ödemesine zaman vermek ihsandır ve büyük sadakadır. Peygamber efendimiz buyuruldu ki:

"Kıyamette günahı çok bir kimseyi hesaba çekip derler ki:

- Sen dünyada hiç iyilik yapmadın mı?

- Hayır, yalnız çırağıma, "Fakir olan borçluları sıkıştırma! Ne zaman ellerine geçerse, o zaman vermelerini söyle! İstediklerini yine ver, boş çevirme" derdim.

Allahü teâlâ, "Ey kulum, bugün sen fakir, muhtaçsın. Sen dünyada benim kullarıma acıdığın gibi, bugün ben de sana acırım" buyurup o kulu affeder.

Başka bir zamanda buyurdular ki: “Bir Müslümana, Allah rızası için ödünç veren kimseye, her gün için sadaka sevabı verilir. Fakirden, alacağını çabuk istemeyene, her gün için malın hepsini sadaka vermiş gibi sevap verilir.”

İslam büyütlerinden öyle kimseler vardı ki, borcun getirilmesini arzu etmezdi. Her gün, o malı sadaka vermiş gibi sevap kazanmayı tercih ederlerdi. Çünkü bir hadis-i şerifte, “Sadaka için on sevap, ödünç için ise onsekiz sevap vardır. Çünkü, borç, ihtiyacı olana verilir. Sadaka belki, ihtiyacı olmayanın eline düşebilir.” buyuruldu.

Bir ihsan şekli de, borç ödemekte ihsan, istemeye vakit bırakmadan, önce vermektir. Hadis-i şerifte, “Ödünç alan, iyice ödemeyi niyet ederse, borcunu ödemesi için, melekler dua eder.” buyuruldu.

Borç ödeme konusunda büyüklerimiz çok hassastılar. Çünkü, malı olduğu halde, borcunu ödemeyi bir saat geciktiren zalim olur. Namaz kılarken de, oruç tutarken de, her an, lanet altında bulunur. Borç ödememek öyle bir günahtır ki, uykuda bile durmadan yazılır.

Alış veriş ettiği kimse pişman olursa, yapılan satıştan hemen vazgeçerlerdi. Çünkü çok sevaptır ve ihsan etmektir. Hadis-i şerifte, “Bir kimse, (karşısındaki pişman olunca) alış verişi fesheder, malı geri alırsa, Hak teâlâ onun günahlarını affeder.” buyuruldu.

HİKMETLER · 22 OCAK 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1241

Affetmeyi severlerdi

Allah adamlarının örnek ahlâkından biri de, kusurlu olanlara karşı yumuşak davranmaları ve Resûlullâh efendimizin güzel ve eşsiz ahlâkına uyarak öfkelerini yenmeleri idi. Çünkü Peygamber efendimiz nefsi için buğzetmez, ancak Allah'ın hukukuna tecâvüz vâki olduğu zaman buğzederdi.

Emîrül-mü'minîn Hz. Ali buyururdu ki : “Kendisine karşı kusurlu olana yumuşak davrananın ilk mükâfatı, bütün insanların ona yardımcı olmasıdır.”

Ömer bin Abdülazîz hazretlerini çekemiyenler de vardı. Dünyalık menfaatlerine mâni olduğu için, Halîfeyi öldürmeye karar verdiler. Bir hizmetçiye

bin altın vererek zehirlettiler.

Ömer bin Abdülazîz hazretleri zehirlendiğini anlayınca bu köleyi çağırıp dedi ki:

- Ben sana bugüne kadar hiçbir kötülük yapmadığım hâlde bunu bana niçin yaptın, doğruyu söylersen seni affedeceğim.

- Bana bin altın vermek sûreti ile bu ihâneti yaptırdılar.

- O altınları getir seni affedeyim.

Köle altınları getirdi. Yaptığına çok pişman oldu. Ömer bin Abdülazîz hazretleri, altınları devletin hazînesine bağışladı. Köleyi de affetti.

Şeytan, Yahyâ aleyhisselâm'a, “Benim en kuvvetli tuzağım gazaptır. Ben insanları bununla esir ederim, bununla cennet yolundan saptırırım.” demiştir.

Uhud gazâsında Resûlullahın mübârek yüzü yaralanıp, mübârek dişi kırılınca, Eshâb-ı kirâm çok üzüldüler: “Duâ et, Allahü teâlâ, cezâlarını versin” dediler.

Bunun üzerine Peygamber efendimiz, “La'net etmek için gönderilmedim. Hayır duâ etmek için, her mahlûka merhamet etmek için gönderildim” buyurdu. Düşmanlarını affetti. La'net etmedi. Sonra da onlara şöyle duâ etti: "Yâ Rabbî! Bunlara hidâyet et. Tanımıyorlar, bilmiyorlar!" Hadîs-i şerîfte de, “Allahü teâlâ, affedenleri azîz eder. Allah rızâsı için affedeni, Allahü teâlâ yükseltir” buyuruldu.

Kötülük edene de ihsânda bulunmak, insanlığın en yüksek derecesidir. Bu sıfatlar, düşmanı dost yapar. Îsâ aleyhisselâm buyurdu ki: "Kötülük yapana karşı, kötülük yapmayınız. Sağ yanağınıza vurana sol yanağınızı çeviriniz!"a

HİKMETLER · 23 OCAK 2009 CUMA · KAYIT 1242

“Affeyleseydi daha iyi olurdu”

İbn-ül Arabî hazretleri buyurdu ki: "Kötülük edene iyilik yapan, affeden kimse, ni'metlerin şükrünü yapmış olur. İyilik edene kötülük yapan kimse, küfrân-ı ni'met etmiş olur!"

Affetmek, adâletin yüksek derecesidir. Zâlimi affeden, Allahü teâlânın sevgisine kavuşur. Zâlimden hakkı kadar geri almak, adâlet olur. Kâfirlere karşı da adâlet

yapılır.

Kişinin gücü yettiği hâlde affetmek, güzel ahlâktır. Resûlullah efendimiz, bir kimsenin zâlime bedduâ ettiğini görünce, “Affeyleseydi, daha iyi olurdu” buyurdu.

Fudayl bin İyâd hazretlerine “Falanca seni her yerde kötülüyor.” denildiği zaman; “Vallahi ben, bunu ona emreden şeytana kızıyorum.” der, sonra ilâve edermiş : “Allah'ım, eğer o kulun doğru söylüyorsa, beni bağışla! E yalan söylüyorsa onu bağerğışla!”

Hadîs-i şerîfte, “Üç şey kendisinde bulunan kimse, Cennete dilediği kapıdan girecektir: Kul hakkını ödeyen, her namazdan sonra onbir defa ihlâs sûresini okuyan, kâtilini affederek ölen” buyurulmuştur.

Hazret-i Zülkarneyn için buyuruldu ki: O'na Peygamberlerde bulunan sıfatlardan dördü verilmişti. Bunlar, gücü var iken affederdi. Va'd ettiğini yapardı. Hep doğru söylerdi. Rızkını bir gün evvelden hazırlamazdı.

Ömer İbni Abdül'azîz bir gün bir sarhoş gördü. Onu yakalattırıp cezâlandırmak istedi. Fakat sarhoş, ileri geri konuşarak halîfeye sövdü. Bunun üzerine halîfe, onu cezâlandırmaktan vazgeçti. Kendisine, "Küfredince, sarhoşu cezâlandırmaktan niçin vazgeçtin?" diye sorulunca, şu cevâbı verdi:

- O, bana küfretmekle beni öfkelendirdi. Eğer bunun üzerine ben onu cezâlandırmış olsaydım, bunu öfkemden dolayı yapmış olacaktım. Hâlbuki, onu öfkemden dolayı değil, Allahü teâlânın emrine muhâlif bir fiili işlediği, ya'nî içki içtiği için cezâlandırmam gerekir. Kendi öfkemden dolayı bir müslümanı cezâlandırmağa râzı olamam.

Hadîs-i şerîfte, “Allahü teâlânın ahlâkı ile ahlâklanınız.” buyuruldu. Meselâ Allahü teâlânın sıfatlarından birisi (Settâr)'dır. Yâni günahları örtücüdür. Müslümanın da ayıpları, kusûrları örtmesi lâzımdır. Allahü teâlâ affedicidir. Müslüman da affedici olmalıdır. Allahü teâlânın ahlâkından birisiyle olsun ahlâklanmalıdır.

HİKMETLER · 24 OCAK 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1243

Başarının sırrı

İslam büyükleri, yumuşak huylu, affedici kimselerdi.

Mekhul el-Dımeşkî hazretleri buyurdu ki: “Adamın yumuşak huylu olup-olmadığı ancak cahillerin kendisine musallat olması ile meydana çıkar.”

Lokmân aleyhisselâm oğluna şöyle nasihatta bulunmuştur : “Ey yavrum, eğer bir kimseyi kendine kardeş edinmek istersen, onu bir bahane ile öfkelendir ve nasıl davranacağına bak. Eğer o, öfkeli olduğu halde sana insafla davranacak olursa, kendisini kardeşliğe kabul et. Aksi halde ondan sakın.”

Ebû Hüreyre hazretlerine, “Sen Ebû Hüreyre, yani kedi babası mısın?” diye sormuşlar. O da : “Evet!” karşılığını vermiş. Bu sefer adam, “Sen, kedi hırsızı mısın?” demiş. O da : “Allah'ım, beni ve şu kardeşimi bağışla!” duâsıyle karşılık vermiş ve : “Resûlüllâh sallallâhü aleyhi ve sellem, bize zulmedenlere karşı işte böyle duâ etmemizi emir buyurdular.” diyerek sözünü bitirmiştir.

Başarının sırrı; affedici olmaktır. Tarihimize veya zamanımıza baktığımızda, büyük müesseseler kurmuş, etrafında büyük kitleleri toplamış, fetihler gerçekleştirmiş kimselere baktığımızda, hepsinin çok merhametli, çok affedici olduklarını görüyoruz. Sanki onların lügatında tenkit kelimesi yok. Aşağılama, küçük görme yok. Söylenmesi gereken îkâzı bile tebrik, teşekkür şeklinde ifâde ederler.

Herkes tarafından çok sevilen, sayılan zâta sormuşlar: “Sizin bu kadar sevilmenizin sebebi nedir?” Şöyle cevap vermiş o mübârek zât: “Ömrüm boyunca hep yutkundum; hatâları görmemezlikten geldim, işin sonunu sabırla bekledim. Eğer yutkunmasaydım, affedici olmasaydım yapılan her hatâyı tenkit etseydim, yapılan işleri beğenmeseydim, bugün çevremde olanların sayısı üçü beşi geçmezdi. İşte başarılı olmanın, sevmenin ve sevilmenin yolu bu...”

Câbir radıyallahü anh, kızmamakla, affedici olmakla ilgili olarak şunu anlatır: “Resûlullah efendimize birisi gelip: “Yâ Resûlallah! Bana bir şey öğret de, onu yapmak sûretiyle Cennete gireyim. Fakat fazla bir şey olmasın. Banan üzerine Peygamber efendimiz: “Kızma” buyurdular.” “Çabuk kızmak, ahmaklıktır. Çünkü

kızmanın sonu pişmanlıktır.” , “Kızma neticesinde meydana gelecek zararı, kızmadan önce düzeltmek daha kolay ve mümkündür.” buyurdular.

HİKMETLER · 25 OCAK 2009 PAZAR · KAYIT 1244

Öfke ile üzüntü arasındaki fark

İbnü'l-Mukanna' hazretleri buyurdu ki: “Kişinin affedip öfkesini yenmesi, özür dilemek zilletine düşmesinden daha iyidir.” Birisi ona sormuş : “Öfke ile üzüntü arasındaki fark nedir?” diye. O da şu cevabı vermiştir : “Üzüntü, senden büyük olanın senin arzuna muhalefet etmesinden hasıl olur. Öfke ise, senden küçük olanın senin arzuna muhalefet etmesinden hâsıl olur.”

Bekir bin Abdullah el-Müzenî hazretlerine adamın biri sövüp saymış; o sükûtla karşıladığı halde adam daha da ileri gitmiş. Kendisine, “O sana hakarette bulunduğu gibi sen de ona hakarette bulun!” demişler. O da demiş ki : “Benim ağzım o kelimelere alışık değil, ayrıca onun hakkında kötü bir şey bilmiyorum ki, onunla ona karşılık vereyim. Onun hakkında yalan yere atıp tutmam bana halâl değildir.”

Sevr bin Yezîd hazretlerine adamın birisi, “Ey kaderi inançlı yani kaderi insanın kendisinin yarattığına inanan adam, ey Rafızî!” diye söylenmiş. O da şu karşılığı vermiş : “Eğer ben senin dediğin gibiysem, hakikaten kötü bir adamım, demektir. Eğer dediğin gibi değilsem, sana hakkımı helâl ediyorum.”

Şu özellikler, cahilliğin alâmeti oalarak bildirilmiştir. Câhiller bu alâmetler ile belli olur:

Cahiller, her şeye öfkelenirler, sinirlenirler. Her şeye, insana, hayvana, hoşlanmadıkları bir şeyle karşılaştıkları her şeye kızarlar, öfkelenirler. Hattâ cansız varlıklara bile kızarlar. Bu, câhillik alâmetlerindedir.

İnsanların çoğunun başına ne gelmiş ise, hep öfke sebebiyle gelmiştir. Bir anlık öfke, insanın dünya ve âhıretini karartmaya yetmiştir. Resûlullah efendimiz hadîs-i şerîlerinde buyurdu ki:

“Muhakkak ki öfke, bir köz parçasıdır. Sizin hanginiz bu köz parçasının kendisinde hâsıl olduğunu görürse, eğer o anda ayakta ise otursun, oturmakta ise

yatsın! “

“Kim ki öfkesinin gerektirdiği şeyi yapmağa muktedir olduğu hâlde yapmaz da öfkesini yenerse, kıyâmet günü Allahü teâlâ, onun kalbini hoşnutlukla doldurur.”

Îsâ aleyhisselâm buyurdu ki: “Allahü teâlâ buyurdu ki, Ey ademoğlu! Öfkelendiğin zaman beni hatırla ki , ben de gadaplandığın zaman seni hatırlayayım ve yardımımla seni memnun edeyim. Şüphesiz ki, benim sana olan yardımım, senin kendi nefsine yapacağın yardımdan daha hayırlıdır.”

HİKMETLER · 26 OCAK 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1245

Hilim çeşitleri

İslam büyükleri, hilim sahibi yani yumuşak huylu kimselerdi. Öfkelerini belli etmezlerdi.

Sırrı Sakatî hazretlerine, “Hilim ne demektir?” diye sordular. O şöyle cevap verdi: “Hilmin hangi kısmını açıklamamı istiyorsun? Zira hilmin beş kısmı vardır : Birincisi, fıtrî ve tabiî olan hilimdir. Bu, kula Allah'ın bir hibesidir ki kul bununla kendisine haksızlık edenleri affeder; kendisini mahrum kılanlara ihsanda bulunur; münasebetlerini kesmiş de olsalar akrabalarına iyilikte bulunur. İkincisi, hilm-i tehâlümdür. Bu ise, kulun gönlünde hoşnutsuzluk olduğu halde sevab ümid ederek, öfkesini yenmesidir. Üçüncüsü, hilm-i mezmumdur. Bu da, kulun kendisine karşı kusurlu olanlara, içinde kin beslediği halde, başkalarına sabırlı görünmek için yani riya için öfkesini yenme halidir. Dördüncüsü, büyüklenme hilmidir. Bu da kişinin karşısındakini küçümseyip cevap vermeye lâyık görmeyerek susmasıdır. Beşincisi ise; hor ve hakîrlik hılmidir.Öfkelenecek hali ve gücü olmayının öfkelenmemesidir»

Hilim, gadaba gelmemek demektir. Aklın çokluğuna alâmettir. Hadîs-i şerîfte, “Gadaba sebep olan şey karşısında hilm göstereni, Allahü teâlâ sever” buyuruldu.

Resûlullah efendimiz, “Yâ Rabbî! Bana ilim ve hilm ve takvâ ve âfiyet ihsân eyle!” duâsını çok söylerdi. Âfiyet, dînin ve i'tikâdın bid'atlerden, amelin ve ibâdetin âfetlerden, nefsin şehvetlerden, kalbin nefsin kötü arzûlarından ve vesveseden ve bedenin hastalıklardan selâmet bulması, kurtulması demektir.

İlim öğretirken de çok yumuşak olmalıdır. Kortucu, ürkütücü olmamalıdır. Hadîs-i şerîfte, “İlim ve sekîne sâhibi olunuz! Öğrenirken ve öğretirken yumuşak söyleyiniz! İlim ile tekebbür etmeyiniz!” buyuruldu. Sekîne, ağır başlı, vakar sâhibi olmaktır. Diğer bir hadîs-i şerîfte, “İlim, öğrenmekle, hilm (yumuşaklık) da gayret ile hâsıl olur. Allahü teâlâ, hayırlı şey için çalışanı, maksadına kavuşturur. Kötülükten sakınanı, ondan korur” buyuruldu.

Başkalarına faydalı olmak, ancak yumuşaklıkla, tatlı dil ve güler yüz ile olur. Hadis-i şerîfte, “Yumuşak olmak, bereket getirir. İşinde taşkınlık ve gevşeklik yapmak, gaflete sebep olur.” buyuruldu.

GÖNÜL BAHÇESİ · 27 OCAK 2009 SALI · KAYIT 1251

“Boşanma Nedenleri"

Geçen hafta, aileden sorumlu Devlet Bakanı Nimet Çubukçu, Başbakanlık Merkez Bina'da düzenlediği basın toplantısında, Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğünce yapılan kapsamlı “Boşanma Nedenleri" konulu araştırmanın sonuçlarını açıkladı. Kamuoyunda, "Son yıllarda boşanma oranlarının ciddi şekilde arttığı " inanışı olduğunu, araştırmayı bu nedenle yaptıklarını belirtti.

Boşanmaların hızla arttığı günümüzde; belli başlı boşanma sebepleri bilinirse, aynı hataya düşmeden “yeni yuvaların kurulması” ve “mevcut ailelerin korunması” daha sağlıklı olur temennisi ile bu uzun araştırma sonucundan kısa pasajlar sunmak istiyorum:

FLÖRT VE AŞK EVLİLİĞİ

-Boşananların büyük bölümünü, tanışarak veya “bir süre flört” ettikten, beraberlikten sonra evlenenler teşkil etmektedir.

-Boşanmış kadın ve erkeklerin evlenmelerinde birinci neden, “aşık olmak” tır. Bunlar biribirlerine aşık olup evlenmişlerdir.

- Eşlerin boşanmasında en önemli faktör "geçimsizlik" tir. Buna sebep olan nedenlerin başında; ilgisizlik ve sorumsuzluk, kıskançlık, çocuk nedeniyle yaşanan anlaşmazlıklar, ekonomik sıkıntılar, eşle kopukluk ve bedensel uyumsuzluk.

-Boşananların yüzde 90'ı kentlerde yaşamaktadır.

- Boşanmış erkeklerin ve kadınların yaklaşık yüzde 90'ı evlilik kararını kendileri vermiştir. Ailelerinin görüşü alınmamıştır.

-Daha önce ailede olan boşanmalar diğer boşanmalar için örnek teşkil etmektedir. Bu durum kadınlarda daha yaygındır.

- Evlilik öncesi dönemde ailelerin evliliğe bakışı değerlendirildiğinde, boşanmış kadınların ailelerinin önemli oranda “bu evliliğe karşı” çıktığının görülmüştür.

- Ailelerin, evliliğin sağlamlığı ve devamı konusunda ebeveynin isabetli bir öngörüye sahip oldukları anlaşılmaktadır.

- Araştırmaya katılanların yüzde 81'i evliliklerini çekirdek aile olarak sürdürmektedir. Anne babasından ayrı evde yaşamaktadırlar.

- Araştırmaya katılan kadınların yüzde 61'i "Evlenmeden önce boşandığı eşinin olumsuz özelliklerini fark ettiğini, ancak değiştirebileceğini umduğu için evlendiğini" dile getirmişlerdir.

- Araştırmaya katılan kadınların yarıdan fazlası yeniden evlenmeye olumsuz bakmaktadır. Erkekler ise daha olumlu yaklaşmaktadırlar.

BOŞANMADA AİLELERİN ROLÜ

- Boşanan kişilerin, "evliliklerinde eşlerinin ailelerinin müdahalesiyle” karşılaştıkları, boşanmalarda, eşlerin ailelerinin çocuklarına aşırı düşkünlüğünü ve bunun neticesinde yersiz müdahalelerin önemli yeri olduğu görülmüştür.

- Boşanmayı engellemede çocukların en önemli faktör olduğu. Diğer bir engel de, kadınlarda "dul kalma" kaygısı ve ekonomik bağımsızlığının olmaması.

- Araştırmaya katılan boşanmış kadınların evli oldukları dönemde çoğunun çalışan kadınlar olduğu, boşanma sonrasında da kadınların iş yaşamına katılımının arttığı.

- Kadınların yüzde 41'inin kredi kartı borcu yüzünden eşleriyle tartışma yaşadıkları, boşanmayı hazırlayan sebepler arasında, kredi kartı ile alış-veriş, borcun ödenememesi, düzensiz ve haddinden fazla harcamalar da görülmektedir.

- Araştırmaya katılanların yüzde 63'ünün çocuk sahibi olduğu, eşlerin yarıdan fazlasının çocuk bakımı konusunda tartışma yaşadığı anlaşılmıştır.

- Araştırma boşanma konusunda, kadınların erkeklerden daha hızlı karar verici olduklarını göstermektedir.

Toplantı sonunda, Çubukçu'ya televizyonlardaki, "Kadın programları" nın, kadınlara faydalı olup olmadığı sorulunca, "Böyle programları yadırgıyorum. Birbirini tanıyarak, aşık olarak evlendiklerini söyleyenler bile boşanıyor. Bu programa çıkan insanlar birbirini tanımıyor. Farklı sosyo-ekonomik kültürlerden geliyor. Bu tür programlar şova yönelik" cevabını vermiştir.

HİKMETLER · 27 OCAK 2009 SALI · KAYIT 1246

Akıllı kölenin marifeti

Nehrân bin Meymûn'un akıllı, ilim sahibi bir kölesi vardı. Bir gün sofraya yemek getirirken ayağı kaydı, çorbayı efendisinin üstüne döktü. Meymûn, onu cezâlandırmak istedi. Fakat hizmetçi kendisine şöyle dedi: "A benim efendim, Allahın, "Öfkelenince öfkelerini yutanlar..." kelâmı ile amel etmelisiniz!"

Hizmetçinin bu hatırlatması karşısında Meymûn:

- Onunla amel ettim, dedi ve sakinleşti, öfkesini yendi, kölesini cezâlandırmadı.

Fakat hizmetçi hemen peşinden, "Âyetin ondan sonraki "İnsanları affedenler.." kısmıyla da amel etmelisiniz!" dedi. "Onunla da amel ettim" diyerek kusurunu affettiğini bildirdi.

Hizmetçi bu sefer de; "Daha sonraki "Allah iyilik edenleri sever." kısmıyla da amel et! deyince, Haydi, bundan böyle Allah rızâsı için hürsün, serbestsin, dedi. Bu defada, İhsanda da bulunman lazım, dedi. Sahibi bu arzusunu da yerine getirdi.

İnsan öfkelendiği zaman, karar vermemelidir. Bu hâldeyken verilen karar sıhhatli olmaz. Ömer İbni Abdül'azîz, öfkelendiği bir şahsa şöyle dedi:

- Eğer beni öfkelendirmemiş olsaydın, seni mutlaka cezâlandırırdım!. Şimdi adâleti gözetemem diye seni cezâlandırmıyorum.

Allahü teâlâ, Kur'ân-ı keriminde buyurdu ki:

"(Müminler) büyük günahlardan ve hayasızlıktan sakınır, öfkelenince kusurları bağışlar ve işlerini aralarında istişare ederler." (Şura 37,38)

Resulullah efendimiz de, hilm sahibi yumuşak huylu olmak ile ilgili buyurdu ki:

"Yumuşak huylu olmıyan kimseden hayır gelmez!"

"Yumuşak huylu olmak, insana zînet verir, kusûrlarını giderir."

"İslâmiyete uyan ve yumuşak olan kimseyi, Cehennem ateşi yakmaz."

"Sert olana karşı yumuşak davrananı ve zulüm yapanı affedeni ve kendisini mahrûm bırakana ihsân yapanı ve kendisini aramayanı ziyâret edeni, Allahü teâlâ yüksek derecelere kavuşturacak ve Cennette köşkler ihsân edecektir"

GÖNÜL BAHÇESİ · 28 OCAK 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1252

Huzurlu aile için

Dün, Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü'nce yapılan, "Boşanma Nedenleri" konulu araştırmanın sonuçlarından bahsetmiştik. Bu neticeleri vermekteki maksadımız, bunlardan ders alarak, aynı hataların tekrarlanmamasıydı. Az da olsa evlilikte bazı sıkıntıların olabileceği tabiidir. Bunlar evlenmeye engel teşkil etmez. Aslında aileyi huzur yuvası haline getirmek, sıkıntıları asgari düzeye indirmek bizim elimizde. Bunun da kuralları belli. Bize düşen bu kurallara uymada göstereceğimiz hassasiyet.

BİRİBİRİNİN DENGİ OLMALI

Evlilikte görülen sıkıntıların sebeplerini birkaç maddede özetleyelim:

1- Evlilikte gençlerin küfvü yani, dengi kuralına uymamak: Gençler inanç, yaşayış, dindarlık, örf ve âdet gibi konularda biribirlerine denk olmalıdır.

Buna göre, dinimize uygun yaşamayan bir kadın dindar bir gence denk olamaz. Dindar bir kız da, dinî yaşayışı ve inancı zayıf erkeğe denk olamaz. Zaten örf ve âdet olarak da erkek, kadının evinde olmasını, çocukları ile bizzat ilgilenmesini ister. Okumuş kariyer sahibi "çokbilmiş" kadın tipinden hoşlanmaz. Aslında, en dindarından en sosyetesine kadar her erkeğin içinde bu arzu vardır. Çevre baskısı ile bunu dile getirememektedirler. Aileler, çeşitli sebepleri bahane ederek, denklik meselesine uymadıkları için aile içi sıkıntılar artmaktadır.

2- Evlilik öncesi ve sonrası ailelerin haddini aşan müdahaleleri. Bilhassa erkek anneleri, oğluna uygun bir eş değil, kendine uygun bir gelin aramaktadırlar. Kendi oğullarının huyunu, yaşayışını göz ardı etmekteler. Evlendikten sonra da, gelinini

kızı olarak görüp dizinin dibinden ayırmak istememektedirler. Her yere onunla gidip, egosunu tatmin için yanında muhafız gibi taşımaktadırlar.

Halbuki, gelin gelindir, gelin hiçbir zaman kızı gibi olmaz. Gelinin de kendi yaş grubuna göre bir çevresi vardır. O ancak orada rahat eder. Onu rahat edemediği yerde kalmaya zorlamak, sıkıntıya depresyona sokar. Yine, evlendirdiği kızınının peşini bırakmayan anne babalar da, damadını depresyona sokar. Boşanmaların çoğu, ailelerin yersiz müdahaleleri ile olmaktadır. İyilik yapalım derken kötülük yapmış oluyorlar. Bunun için aileler kendi hallerine bırakıp uzaktan ilgilenmelidirler. Problemlerde kabahati önce kendi kızında, kendi oğlunda aramalıdır.

3- Gençlerin evlilik ve aile hayatı konularında yeterli bilgilerinin olmamasıdır. Dinimize göre aile müessesesinin kuralları var. Erkeğin hanımına karşı, hoşgörülü, yumuşak huylu olması gerekir. Fakat bunun da bir sınırı var. Her yaptığına da hoşgörü gösteremez. Çünkü, kadının işlediği her günahtan erkeğe de pay vardır. Erkeğin de, kadının da hakları ve sorumlulukları var.

TARAFLAR SINIRI AŞMAMALI

Bunlar bilinmez, sınırlar aşılırsa karşı tarafa zulüm yapılmış olur. Zulüm olan yerde de huzur olmaz. Son yıllarda, Müslüman kadınlar da, feministlerin, kadın programlarının etkisinde kalıp haklarını aşan taleplerde bulunuyorlar; bu da zulümdür.

Dinimize göre, nikâh nedir, talak (boşanma) nedir gençler bunları bilmelidir. Bunları bilmeyen bir genç erkek, dinimize göre günah olan, bid'at olan, cahil halk arasında yaygın olan "üçten dokuza..." veya bir çırpıda, "boşsun, boşsun, boşsun" sözlerini söyleyip, geri dönüşü olmayan bir yola giriyor. Ondan sonra da, eyvah ben ne yaptım, şimdi ne olacak, deyip çaresizlik içinde kıvranıyor.

Tabii ki, erkeği bu hale getiren kadının da bunda büyük suçu var. Her şeyin bir kaynama noktası var. Kadın bunu düşünmeden, yorgun argın eve gelmiş kocasına, bunu niye almadın, bunu niçin yaptın, bu yapılır mıydı, sen nasıl erkeksin... gibi sözlerle bunaltıyor. Sonunda da erkeğin çileden çıkmasına sebep oluyor.

Bunun için kadın-erkek, sınırını iyi bilmeli, nerede ne kadar konuşacak, bunun hesabını iyi yapmalıdır. Bunları bilmiyorsa, okuyup öğrenmelidir. İslam büyüklerinin huzurlu aile hayatları örnek alınmalıdır. ("Huzurun Kaynağı Aile" kitabından)

HİKMETLER · 28 OCAK 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1247

Kötüde kötülük çok!

Mâlik bin Dînar hazretleri, sokakta yürürken kadının biri pencereden, “Sen bir mürâîsin!” diye bağırarak hakarette bulunmuş. O da şu karşılığı vermiş : “Ey kadıncağız! Hakikaten benim lâkabımı bildin. Halbuki Basralılar onu kaybetmişler ve bilmiyorlardı.”

İsâ aleyhisselâm buyurdu ki: “Alçakça söylenen bir söze sabreden bir kul, on sevab kazanır.”

Hazreti Ali buyurdu ki: “Alçakça söylenen bir söze karşılık vereyim deme. Çünkü o sözün sahibinde onun gibi daha nice düşük sözler vardır. Cevabınıza yine onlarla cevab verir.”

Onlar, cahillerin sözlerine öfkelenip sert cevaplar vermezlerdi. Peygamber efendimiz, “Öfkelenen, dilediğini yapmaya gücü yettiği halde, yumuşak davranırsa, Allahü teâlâ da onun kalbini emniyet ve iman ile doldurur.” buyurdu

Enes bin Malik hazretleri bildiriyor: Biz bir gün dini bir konuda tartışırken, Resulullah efendimiz yanımıza geldi. Çok üzgündü. Buyurdu ki:

“Bırakın tartışmayı! Sizden öncekiler sırf bunun yüzünden helak oldu. Tartışmanın faydası yoktur, tartışma zararlıdır. Mümin münakaşa etmez. Münakaşa edene şefaat etmem.”

Haklı olduğu halde tartışmayı terk etmek, haksız olduğu halde, tartışmayı terk etmekten daha zordur. Bu bakımdan haklı olduğu halde münakaşayı terk etmek daha çok sevaptır.

Üç şey insanı harap eder: Kibir, öfke, şehvet. Müslüman, başkalarının yükünü çeker, başkalarına yük olmaz. Sıkıntı ne kadar artarsa, ibadet de o kadar kıymetli olur. Gönül kırıcı latife yapmamalıdır!

Öfkeyi yenmenin fazileti ile ilgili hadis-i şeriflerden birkaçı şöyle:

“Kim Allah rızası için öfkesini yenerse, Allahü teâlâ da ondan azabını def eder.”

“Öfkesini yenen Cennete kavuşur.”

“Öfkesini yeneni, Allahü teâlâ korur ve düşmanını ona boyun eğdirir.”

"Öfke şeytandandır. Şeytan ateşten yaratıldı. Ateş su ile söndürülür. Öfkelenen abdest alsın!"

"Öfkelenince oturun, öfkeniz geçmezse yatın!"

HİKMETLER · 29 OCAK 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1248

Eşyanında bir ömrü var!

Muhammed bin Ka'b el-Kurazî buyurdu ki : "Ev eşyanızdan biri kırıldığı zaman öfkelenmeyiniz. Çünkü sizin gibi onların da eceli vardır."

Mâlik bin Dînar buyurdu ki : "Bir merkep veya kediyi dövmekle öfkesini yatıştıran bir adam halîm değildir, yani yumuşak huylu sayılmaz. Alçak adama cevap vermemek hilmdir. Alçak adama en ağır gelen şey, sözüne aldırmamak ve kendisine değer vermemektir."

Hazreti Huseyn bin Ali, kendisine adamın biri kendisine kötü söz söylediği zaman şöyle karşılık veriyordu : "Ey kardeş, eğer sözünde doğru isen, Allah seni mükafatlandıracaktır. Eğer yalancı isen, bil ki Allah'ın intikamı, benim senden alacağım intikamdan daha şiddetlidir!"

Adamın biri, Hazreti Ebû Zer'e, kötü sözler söylemişti. Ebû Zer de şu sözlerle karşılık vermiştir : "Ey kardeş, önümde sarp ve siyah bir yokuş var. Bu yokuşu selâmetle aşabilirsem, hakkımda söylediğin şey bana zarar verecek değildir. Eğer aşamazsam, bu takdirde ben, söylediğinden daha kötüyüm demektir!"

Evliyanın büyüklerinden Bayezid-i Bistami hazretleri talebeleri ile yürürken birisi pencereden kül döktü. Her tarafı kül olmuştu. Talebeleri çok üzüldüler. Onların müdahale etmelerine fırsat vermeden, "Hiç olmazsa kül soğuk. Aslında bu başa soğuk kül değil sıca kül, ateş layıktı, ucuz atlattık" buyurur. Yoluna devam eder.

İnsanlar, gadap (kızmak) ve hilm (yumuşaklık) üzere yaratılmışlardır. Bir kimse kızar ve sonra yumuşaklık gösterirse, kızması, onu istenmiyen bir söze ve işe düşürmediği müddetçe kınanmaz. Buna rağmen, kızmayı her zaman terk etmek, ondan uzak olmak daha iyidir.

Abdülmelik bin Mervân dedi ki: “Bir kimsenin halîm (yumuşak) olduğu, ancak kızdığı zaman bilinir. Bir kimse kızıp da, yumuşaklık gösterirse, halim olduğu anlaşılır.”

Hazreti Sehl bin Sa’d rivâyet etti: Resûlullah efendimize birisi gelerek: “Yâ Resûlallah! Bana bir amel öğret de, onu yaptığım zaman, Allahü teâlâ ve insanlar beni sevsin” dedi. Resûlullah efendimiz “Dünyâya kıymet verme. O zaman Allahü teâlâ seni sever. İnsanların elindekine düşkün olma. O zaman da seni insanlar sever” buyurdu.

HİKMETLER · 30 OCAK 2009 CUMA · KAYIT 1249

İhtiyar köylünün arzusu

İslam büyükleri, affedici, hoşgörülü, sabırlı, merhametli kimselerdi.

Hazreti Muaviye, Cuma günleri halk günü toplantıları düzenlerdi. Derdi olan, arzusu olan, şikayete olan gelip halini bildirirdi.

Bir gün bu halk gününe, yaşlı bir ihtiyar bir köylü gelir. Yüzüne bakılacak hali olmayan; dişleri dökülmüş, üstü başı dökük perişan halde biri. Sıra ona gelince Hz. Muaviye sorar:

- Baba, senin şikayetin, derdin nedir?

- Ben duydum ki, dul bir anneniz varmış onunla evlenmek istiyorum, onu senden istemeye geldim.

Halifenin maiyetindekilerin yüzü kıpkırmızı olur. Hemen müdahale edip adamı dışarı atmak isterler. Hz. Muaveyi mani olur. Kendisi tebessüm ederek, yumuşak bir şekilde sorar:

- Seni buraya kadar getiren nedir? Annemle ilgili ne duydun ki bu istek hasıl oldu?

- Duydum ki, anneniz etlice, butluca biriymiş. Ben böylelerini çok severim.

Adamı rahatlatmak için tebessümünü gülmeye çevirir;

- Demek ki babam da böylerenini seviyormuş ki annemi almış, der. Sonra adama dönerek, bu defa ciddi bir şekilde,

- O zaman ben anneme bir sorayım, onunla ilgili bir kararı benim burada vermem uygun olmaz, deyip, hediyeler verip gönderir. Adamcağız cesaret edip bir daha da gelmez.

Avn bin Abdullah hazretleri, hizmetçisine kızdığı zaman, "Sen bana ne kadar da çok benziyorsun. Ben de Allahü teâlâya karşı pek günahkârım" derdi. Kızgınlığı daha da şiddetlenince, köle olan hizmetçisine, "Allah için sen hürsün der" onu serbest bırakırdı."

Kusurları bağışlamak affedici olmak Allahü teâlânın emri ve dînî bir vazifedir. Cenâb-ı Hak, kendisine karşı isyan edenleri tevbeye çağırıp neticede onları affederken, müslüman bir kimsenin bundan ayrı bir yol takip etmesi, affedici olmaması, kin gütmesi nefsin arzularından kurtulamadığının alâmetidir. Evin yemek, temizlik işleri; çocukların bakımı, gibi işlerde görülen ufak tefek hataları büyütmemelidir. Birçok iyi huyu varken, kötü bir huyuna takılıp, diğer huyları düşünmemek insafsızlık olur.

HİKMETLER · 31 OCAK 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1250

İyilerin yolunda olan!

Önceki kavimlerden birinde bir adam vardı. Bu adam, doksan dokuz kişiyi öldürmüştü. Sonra çok pişman olup tevbe etmek istiyerek bir âbide vardı. Kendisinin doksan dokuz kişi öldürdüğünü, tevbe etse bunun makbûl olup olmayacağını sordu. Âbid ona, çok büyük günâh işlemiş olduğunu, binaenaleyh tevbesinin makbûl olmayacağını ifâde etti.

Bunun üzerine ayağa fırlayan adam, bunu da öldürdü. Böylece, öldürdüğü kimselerin sayısı yüze çıktı. Adam oradan başka birine gitti. Yine, kedisinin yüz kişiyi öldürmüş olduğunu, tevbe etse kabûl olunup olunmayacağını sordu. Bu kimse ona şu cevabı verdi:

- Şu ileride iki köy vardır. Birinin adı Busrî, diğerinin adı Kefre'dir. Birinci köyün ahâlisi Cennet ehlinin amelleriyle amel ederler. Orada başkaları eğleşmez. İkinci köyün ahâlisi Cehennemliklerin işledikleri amelleri işlerler. Orada da onlardan başkası eğleşmez. Eğer sen, birinci köye varır da onların işledikleri amelleri işlesen, tevbenin kabûl edileceğinden şüphe etme!

Bunun üzerine adam, iyi ahlâklı insanların oturduğu köye gitmek üzere yola çıktı. Fakat henüz o köye varmadan ve iki köyün arasındayken eceli gelip öldü. Bu sırada onun rûhunun kabzedimesi husûsunda azâb melekleri ile rahmet melekleri arasında ihtilâf çıkınca, Allahü teâlâ meleklerine buyurdu ki:

- İki köy arasını ölçünüz. Hangisine daha yakınsa o köyün ahâlisinden kabûl edin!

Ölçtüler. Ahâlisini güzel ahlâklı kişilerin teşkil ettiği birinci köye bir mil kadar daha yakın olduğu görüldü. Bunun üzerine o köyün ahâlisinden olan kişiler defterine yazıldı.

Allahü teâlâ Kur'an-ı kerimde mealen, "Muhakkak ki, Allahü teâlâ, kendisine ortak koşanları bağışlamaz. Bu günahtan başkasını dilediği kimseden mağfiret buyurur (affeder)" (Nisa 6)

“Kim ki bir kötülük yapar, yâhut kendine zarârı dokunacak bir şey işler de sonra Allahtan mağfiret talebinde bulunursa, o, Allahü teâlâyı çok affedici ve çok merhametli bulur. “ (Nisa 110) buyurmaktadır.

2009 YILLIK KÜLLİYATI

02

Şubat

36 yazı · Hikmetler: 28 · Gönül Bahçesi: 8

HİKMETLER · 1 ŞUBAT 2009 PAZAR · KAYIT 1255

“İlk yanan kendisi olur!”

Hazreti Ali, "Öfke, tutuşturulmuş bir ateş gibidir. Her kim ki öfkesine hâkim olursa, onu söndürür ve her kim onu salıverirse, ilk yanan kendisi olur."

Düşmanlık, kin tutmak; birçok kötü huya sebep olur. Kin tutan kimse, iftirâ, yalan ve yalancı şâhidlik ve gıybet ve sır ifşâ etmek ve alay etmek ve haksız olarak incitmek ve hakkını yimek ve ziyâreti kesmek günâhlarına yakalanır. Hadîs-i şerîfte, “Üç şey bulunmıyan kimsenin bütün günâhlarının af ve mağfiret olunması umulur: Şirke, küfre yakalanmadan ölmek, sihr yapmamak ve din kardeşine düşmanlık etmemek” buyurulmuştur.

Düşmanlığın, kin tutmanın sebeplerinden biri, kızmaktır. Gadab eden, kızan kimse, intikam alamayınca, kızgınlığı, düşmanlık hâlini alır. Allah için gadaba gelmek, kızmak iyidir. Dîne olan gayretindendir. Resûlullah efendimiz, dünyalık işler yüzünden kimseye kızmazdı. Fakat, Allah için kızardı. Çok sabırlı idi. Hadîs-i şerîfte, “Gadab, şeytânın vesvesesinden hâsıl olur. Şeytân, ateşten yaratılmıştır. Ateş, su ile söndürülür. Gadaba gelince, abdest alınız” buyuruldu

Peygamber efendimiz, büyük taşları kaldırıp kuvvet denemesi yapan bir topluluğa rastladı. Onlara sordu:

- Bu taşı kaldırmaktan daha zorunu bilir misiniz? Bundan daha zorunu size bildireyim mi?

- Bildir yâ Resûlallah, dediler.

- Öfkeli bir kimse, öfkesini yener, sonra sabır yolunu tutarsa, sizin en ağır taş kaldırmanızdan daha zor bir işi yapmış olur.

Şeytana soruldu: İnsanoğlunu nasıl ve nelerle dalâlete düşürürsün?

Şeytan şöyle anlattı: “İnsanoğlunu genelde şu dört şeyden biriyle doğru yoldan çıkarırım. Bunlardan biri cimriliktir. Biri hasettir. Diğeri sarhoşluktur. Bir diğeri de öfkedir. Öfkelenip de aklı gidince, o artık elimizde bir oyuncak olur. Her türlü kötülüğü ona yaptırabiliriz. Öfkesini yenen, yumuşak huylu, sakin kimselere te'sir etmemiz ise çok zordur. “

Hadis-i şerifte “Yumuşak davranmayan hayır yapmamış olur” buyuruldu. Sert, kırıcı olmaktan da kaçmalıdır. Yine hadis-i şerifte, “Sertlikten ve çirkin şeyden sakının. Yumuşaklık insanı süsler, çirkinliği giderir” buyuruldu.

HİKMETLER · 2 ŞUBAT 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1256

Şu üç haslet yoksa

Resûl aleyhisselâm şöyle buyurdu:

Kimde şu üç haslet yoksa, îmânın tadını bulamaz:

1- Câhilin, câhilce hareketini savuşturacak bir yumuşaklık,

2- Kendisini harâmdan koruyacak bir takvâ,

3- İnsanları idâre edecek, onlarla iyi geçinecek bir ahlâk.

İnsanlarla iyi geçinebilmek için rıfk sahibi olmak lazım. Rıfk, yumuşaklık demektir. Katılığın, kabalığın tersidir. Rıfk, mülayimlik, tatlılık, güzellik, acımak, iyilik etmek, kısaca İslamiyet’e uymaktır. Yumuşak yerine sert ve kaba konuşan, fitneye sebep olur. Her zaman yumuşak davranmaya çalışmalı, sertlikten kaçmalıdır! Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki: “İnsanlara kolaylık ve rıfk gösteren mümin, Cehenneme girmez.” “Mümin öyle yumuşaktır ki, yumuşaklığından dolayı ahmak sanılır.”

Bu ahlaka sahip olmayan kimse başkaları ile tartışır, kavga eder. O başkasına başkası buna küser, darılır. Halbuki üç gün kadar dargın durmak câiz ise de, üç günden önce gidip barışmak, daha iyidir. Güçlük olmaması için, üç gün müsâade edilmiştir. Daha sonra günâh başlar ve gün geçtikçe artar. Günâhın artması, barışıncaya kadar devam eder. Hadîs-i şerîfte, “Sana darılana git, barış! Zulüm yapanı affet. Kötülük yapana iyilik et!” buyuruldu. Üç günden fazla dargın duran kimse, şefâ'at olunmazsa, affolunmazsa, Cehennemde azâb görecektir.

Müslüman, kırgın da olsa, düşmanı da olsa kimsenin başına gelen kötülüklere, belâlara sevinmemelidir. Hadîs-i şerîfte, “Din kardeşinizin başına gelen belâlara sevinmeyiniz! Sevinirseniz, Allahü teâlâ belâyı ondan alır size verir!” buyuruldu. Müslüman hep affedici olmalıdır. Cenab-ı Hak affedicilere merhamet eder. Ayeti-i

kerimede, “Kim, kötülük eder, nefsine zulümde bulunur da, sonra mağfiret dilerse, Allah’ı çok affedici, çok merhametli bulur.” (Nisa 110)

Hadis-i şeriflerde de, “Mallarınızla herkesi memnun edemezsiniz. Güler yüz ve tatlı dil ile, güzel ahlakla memnun etmeye çalışınız!”, “Yumuşak davran! Sertlikten sakın! Yumuşaklık insanı süsler, çirkinliği giderir.”, “En iyi kimse, huyu en güzel olandır.”, “Yumuşak huylu kimseye, dünya ve ahiret iyilikleri verilmiştir.”, “Halka kolaylık, yumuşaklık gösteren Müslümanın Cehenneme girmesi haramdır.” buyuruldu.

GÖNÜL BAHÇESİ · 3 ŞUBAT 2009 SALI · KAYIT 1253

Osmanlı özlemin sebebi!

Geçen hafta, Osmanlı Devleti’nin kuruluşunun 710. yılı idi. (Kuruluş: 27.1.1299) Yıkılışının üzerinden 86 yıl geçtiği halde, neredeyse hergün bir şekilde dünya medyasında adı geçen, hüküm sürdüğü topraklardaki milletler tarafından aranılan,özlenilen başka bir devlet, başka bir imparatorluk yok. Başta Filistin olmak üzere, bütün Arap ülkeleri “Osmanlının kıymetini bilemedik, başımıza gelenler bundan dolayıdır, ah Osmanlı neredesin!” diye inlemektedir. (Tabii ki, Arap alemindeki Osmanlının hasretini çekenler kukla liderler değil; yerli halklar.)

Osmanlı gibi, I. Dünya Savaşı sonunda dağılan, hemen hemen Orta Avrupa’nın tamamına sahip; yerine, Avusturya, Çekoslovakya, Macaristan devletleri oluşmuş, ayrıca topraklarının önemli bir bölümü de, İtalya, Romanya, Yugoslavya, Polanya sınırları içinde kalmış Avusturya İmparatorluğu’nun bugün hiç esamesi okunmuyor, niçin bu kadar çabuk unutuldu? İmparatorluk topraklarında yaşayıp bugün imparatorluk günlerinin hasretini çeker kaç millet var Avrupa’da?

HER MİLLET HUZUR İSTER

Tabii ki çekmezler. Çünkü Avusturya İmparatorluğunun hasreti çekilecek, özlenecek bir icraatı olmamıştı. Farklı ırklardaki, farklı dinlerdeki, mezheplerdeki milletleri huzur ve ahenk içinde yüz yıllarca idare etmemişti. Osmanlı gibi dünya siyasetine yön vermemişti. Tebasına unutulmayacak bir adalet ve hoşgörü sunmamıştı. Aksine iç karışıklıklar hiç eksik olmadı.

Evet, Osmanlılar, çeşit çeşit dillerde; başka başka adet ve ananelere bağlı olan milyonlarca insanı, aralarındaki farkları bıraktırarak, bir inanç veya fikir etrafında toplayıp, dünya tarihinin en uzun hanedan imparatorluğunu kurmuşlardı.

Peki, bu muazzam iş nasıl yapıldı, nasıl başarıldı ? Öncelikle bunu iyi bilmek lâzımdır. Çokları bunun kaba kuvvetle yapıldığını zanneder. Halbuki, Osmanlıların bu başarısı yalnızca askeri değildi. Yani kaba kuvvete dayanmıyordu. Askeri yöntem Osmanlıların başvurdukları en son çare idi. Öyleyse, onları mefkurelerine ulaştıran ve uzun ömürlü kılan esas amiller nelerdi? Bu başarıyı kazanmakta nasıl ve hangi metodları kullanmışlardı?

Başarılı olmalarını sağlayan birçok metodları vardı. Bu metodlardan biri, belki de en önemlisi zorlama yapmadan örnek bir hayat sunmalarıdır. Anadolu'da yerli halka, gerek inançları ve töreleri, gerekse daha geniş ifadesi ile kültürleri üzerinde herhangi bir baskı uygulanmamıştır.

Ortaçağda Avrupa'da görülen engizisyonlar ve benzeri uygulamalar, İslam aleminin hiçbir devrinde görülmediği gibi, Osmanlılarda da ne devlet ve ne de diğer ileri gelenlerce veya belli bazı teşkilatlarca bilinen ve uygulanan şeyler değildi.

Aksine tam bir inanç hürriyeti hakimdi. Çünkü, İslamiyetin, "Dinde zorlama yoktur" prensibine Osmanlılar sadık kalıyorlardı. Kimse Müslüman olmaya zorlanmıyordu. Yaptıkları tek şey; yerli halk arasına Müslüman Türklerin getirilerek yerleştirilmesi, kendi inançlarının gereğini en arı ve duru haliyle yaşamak suretiyle onlara bir alternatif sunmaları idi.

Bu şekilde, yerli halk, kendi hayat tarzları ile Müslüman Türklerin hayat tarzlarını görüp, mukayese yapabilme fırsatına sahip kılınmış oluyorlardı.

YAŞARAYARAK ÖRNEK OLMAK

Resulullah efendimiz, Hudeybiye anlaşmasını, bütün olumsuz maddelerine rağmen, bir maddesi için kabul etmişti. Bu madde, Müslümanların müşriklerle rahatça görüşebilmelerini sağlamaktaydı. Bu görüşmeler ile birçok müşrik Müslüman olmuştu. Bir şeye inandırmanın en kolay, en sağlam yolu, görerek yaşıyarak örnek olmaktan geçer.

Netice olarak, Osmanlı Devleti'nin hızlı bir şekilde gelişip yayılması, gönüllerde taht kurarak üç kıtaya hakim olması, dünyanın gelmiş geçmiş en büyük ve güçlü

devletlerinden birisi haline gelebilmesi, İslam ahlâkına sımsıkı sarılmalarının neticesidir. İslam ahlâkını o günün şartlarına göre güzel bir şekilde sunmalarıdır.

Böyle olmasaydı, bu devletin böylesine güçlenip, adalet ve huzur içinde yaklaşık 6 asır ayakta kalması mümkün olamazdı. Bu gün hala özlemi duyulmazdı.

HİKMETLER · 3 ŞUBAT 2009 SALI · KAYIT 1257

“Nefsin esiri değilim!”

Hazreti Ali Hendek savaşında, bir düşman askerini alt edip, yere yatırdı. Kılıcını çekti. Tam vuracağı zaman, düşman askeri Hz. Ali'nin yüzüne tükürdü.

Hz. Ali kılıcını kınına koydu. Onunla savaşmaktan vazgeçti. Ölümünü bekleyen kimse, bu işten bir şey anlamadı. Hayretle kendisine sordu:

- Kılıcını çekmiştin. Beni öldürmene hiçbir engel yokken neden vazgeçtin? Öfken birden yatıştı.

Hz. Ali şöyle cevap verdi:

- Ben kılıcımı Allah için vuruyordum. Ben Allahın arslanıyım. Nefsin esiri değilim. Sen, benim şahsıma karşı yaptığın hareketten sonra seni öldürseydim, nefsim için öldürmüş olabilirdim. Hâlbuki her yaptığımı Allah için yapmam lazımdır. Ben saman çöpü değilim. Hilm, yumuşaklık, sabır, adalet dağıyım. Kasırga nasıl olur da, bu dağı yerinden oynatabilir. O sadece saman çöpünü uçurabilir. Öfke, padişahlara padişahtır. Fakat bizim kölemizdir. Ben öfkeye de gem vurmuşum.

Şu dört hasleti kendisinde bulunduranyan kimseye akıllı ve ilim sahibi denmez. Birincisi; Allah korkusu. Bütün hayır ve fazîletlerin başı budur. İkincisi; güzel bir haya (utanma duygusu). Asâlet bununla anlaşılır. Üçüncüsü; hilm (yumuşaklık). Dördüncüsü; emri altında bulunanlara cömertlik yapmak.”

Abdüllah ibni Abbâs'a bir kimse söğdü. Buna karşılık olarak, bir ihtiyâcın varsa, sana yardım edeyim, buyurdu. Adamcağız başını öne eğerek ve utanarak özür diledi.

Hazret-i Hüseyn'in oğlu Zeynel Âbidîn hazretlerine bir kimse söğdü. Elbisesini çıkarıp ona hediye eyledi. Îsâ aleyhisselâm, Yahûdîlerin yanından geçerken, kendisine çok kötü şeyler söylediler. Onlara iyi ve tatlı cevaplar verdi. "Onlar, sana kötülük yapıyor, sen onlara iyi söylüyorsun" dediklerinde, “Herkes, başkasına, yanında bulunandan verir” buyurdu.

Halîm, selîm kimse, dâimâ neş'eli, rahat olur. Kendisini herkes sever, medheder. Öfkelenince “Allahümmağfir li-zenbi ve ezhib gayza kalbi ve ecirni mineşşeytan; Ya Rabbi! Günahımı af eyle. Beni kalbimdeki öfkeden ve şeytanın vesvesesinden kurtar.” Diye dua ederek, öfkeden uzak kalmalıdır.

GÖNÜL BAHÇESİ · 4 ŞUBAT 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1254

“ Tarihinizle gurur duymalısınız!”

Dün, kuruluşunun 710. yılı sebebiyle, Osmanılı Devleti’nden, O’nun dünyaya örnek teşkil eden idaresinden, adaletinden bahsetmiştik. Bu sadece biz söylemiyoruz. Bunu insaf sahibi pek çok yabancı ilim adamı da getirmektedir. Mesela, Osmanlı Devleti üzerine çalışmaları ile tanınan tarihçi Herbetr Gibbons bu hususta şunları yazmaktadır:

“Devletin kurucusu Osman Gazi, dininde o kadar saf ve temiz idi ki, sanki, büyük adaşı halife Osman’ın ve daha evvelki halifelerin ikinci nüshası idi. Dini gayreti ile heyecanlı olmak ve dini, hayatta en birinci ve evvelki gaye yapmak manasına alınırsa; Osman Gazi mutaassıptı yani dinden taviz vermezdi. Diğer dinlere karşı da hoşgörülü idi.

Eğer bunlar, Hıristiyanlara eza etmeye, sıkıntı vermeye kalkmış olsa idi, Rum ve Ermeni kiliselerini yıktırmış olsaydı, Osmanoğullarının bu kadar gelişmesi, yerli halkın Müslüman olması mümkün olmazdı.”

Yabancı tarihçiler olduğu gibi siyasetçiler de Osmanlıya hayran! Örneğin, günümüz siyasetçilerinden, eski ABD başkanı baba Bush rahmetli Turgut Özal’a, “ Devlet idaresinde Osmanlıdan çok istifade ediyoruz” demişti. Yine eski ABD başkanlarından Clinton da Osmanlıya hayran bir başkan. Türkiyeye yaptığı resmi ziyarette, TBMM’deki konuşmasında, Osmanlı hayranlığını, “ Tarihinizle gurur duymalısınız!” sözleri ile bitirmişti.

KÖTÜLENMESİNİN SEBEBİ

Peki neden biz tarihimizle gurur duymuyoruz; hiçbiri içki içmediği, çoğunun ömrü savaş meydanlarında geçtiği halde yıllardır; Osmanlı padişahlarının içki alemlerinde, cariyeler arasında sefahat içinde ömür sürdükleri yazıldı, öğretildi. Bugün basının, aydın kesimin büyük bir bölü hala Osmanlıya, geçmişe niçin düşman?

Bu sorunun cevabını, 9.Cumhurbaşkanı Sayın Süleyman Demirel, Osmanlı'nın 700. Yıl kutlamalarına ayrılan 4-8 Ekim, XIII. Türk Tarih Kongresinde şöyle veriyordu: " Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana Osmanlı kötülendi. Bunun bir sebebi vardı. Din kuralları ile idare edilen bir devletin yerine, Batı hukukunun esas alındığı Türkiye Cumhuriyeti kurulmuştu. Yeni devleti oturtmak, sağlamlaştırmak için böyle yapılmak mecburiyeti vardı. Artık Cumhuriyet oturdu. Tehlike kalmadı. Hala Osmanlıyı kötülemeye devam etmenin bir manası kalmadı. Bunun kimseye faydası yok... "

Bu cevap bana bir zamanlar komşuluk yaptığımız Vahidedettin Han'ın yeğeni Fethi Sami Bey'in anlattıklarını hatırlattı:

Fethi Sami Bey ve ailesi, 1922 yılında kendi istekleri ile yurt dışına çıkarlar. Babası Sami Bey, bir Osmanlı zabiti. Avrupa'da iken, Türkiye'de hanedan mensuplarına çok ağır suçlamaların yapıldığı üzüntüyle takip ederler.

Kırklı yıllarda, Dışişleri Bakanı Tevfik Rüştü Aras bir toplantı için Almanya'ya gider. Sami Bey aynı zamanda sınıf arkadaşı olan ve kendisi çok yakından tanıyan Tevfik Rüştü Bey'i bulup, "Tevfik Rüştü Bey, sen benim çocukluk arkadaşımsın. Beni ve mensubu olduğum hanedanı çok yakından tanırsın. Herkesin huzurunda sana soruyorum: Ben ve babam hain miydi, dayım Sultan Vahidettin hain miydi? diye sorar. Dışişleri Bakanı T. Rüştü Aras şöyle cevap verir:

"HAŞA, SÜMME HAŞA!"

"Haşa, haşa, sümme haşa! Ne siz hainsiniz, ne de diğer hanedan mensupları... Ancak şunu unutuyorsun Sami Bey. Biz bunları söylemeyip de sizi methetseydik, bize demeyecekler miydi, ' Bunlar madem bu kadar iyi insanlardı, niçin yurt dışına gönderdiniz? Niçin yeni bir devlet kurdunuz?' Özür dilerim, yeni devleti kabul ettirebilmek için bunları söylemek zorundayız."

Kırklı yıllarda Dışişleri Bakanımızın söyledikleri ile Sayın Cumhurbaşkanımızın bugün söyledikleri farklı şeyler değil, aynı şeyler.

Hanedan mensupları bunun farkındaydılar. Asırlarca, halkına, hatta bütün milletlere hoşgörü ile yaklaştıklarından, başlarına gelen bu hadiseye de hoşgörü gösterdiler; tevekkülle karşıladılar. Aşırılıklarda bulunmadılar; yeni devletin aleyhinde bir faaliyette bulunmadılar.

Osmanlıya şükran borcumuz var. Bugün, üzerinde oturduğumuz bu topraklar ve mensubu olduğumuz İslamiyet onların hediyesidir. Bunun için, onları her zaman hayır ile yadetmemiz herşeyden önce bir insanlık vazifemizdir.

HİKMETLER · 4 ŞUBAT 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1258

“Aynı şeyi söylüyoruz!”

İbrâhim bin Edhem hazretleri, bir ara insanlardah uzaklaşarak bir mağara sığındı. Bu mağarada kalırken, insanlar onun hâlini anlamaya başladılar. Bu durumda, derhal mağarayı da terk etti ve Mekke-i mükerremeye doğru yola çıktı. Sahradan giderken bir zât ile karşılaştı. O zât kendisine İsm-i a'zam duâsını öğretti. Hızır aleyhisselâm ile görüştü. O, kendisine:"Sana ism-i a'zam'ı öğreten kimse, İlyas aleyhisselâm idi" dedi ve çok sohbet ettiler.

Daha sonra, İbrâhim bin Edhem'in Nişâbur'da ikâmet ettiği mağarayı ziyâret eden Şeyh Ebû Saîd isminde bir zât, hayret edip: "Sübhânallah! O ne mübârek bir zâtmış. Burada bulunması bereketiyle burası öyle güzel kokuyor ki, eğer mağarayı misk ile doldursalar öyle güzel kokmaz!" dedi.

İbrâhim bin Edhem Mekke-i mükerremeye ulaşabilmek için sahrayı on dört senede kat edebildi. Bir müddet gidiyor, iki rek'at namaz kılıyordu. Bu şekilde Mekke'ye ulaştı.

Böyle bir zâtın gelmekte olduğunu, Harem-i şerîfte bulunan âlimler haber aldılar ve kendisini karşılamak üzere yola çıktılar. Böyle zâtları karşılamak âdetleriydi.

O ise, kimse beni tanımasın diye, bir kâfilenin önüne düşmüş geliyordu. Başka kimseler de kendisini karşılamak ve görmek istiyorlardı. Kâfilenin önünde bulunan İbrâhim bin Edhem'e yaklaşıp, “Acaba İbrâhim bin Edhem yaklaştı mı? Harem-i şerîfin âlimleri kendisini karşılamaya geliyorlar da... “ dediler. O ise:

“Bırakın o kötü kimseyi! Ondan ne istiyorsunuz?” buyurdu. O kimseler, İbrâhim bin Edhem'in ensesine bir tokat vurdular ve: “Sen öyle yüksek bir zâta nasıl kötü diyebilirsin. Sen ne kötü birisisin” dediler. Buna karşı hiçbir kızgınlık, nefret hissi duymayan İbrâhim bin Edhem, ” İşte ben de aynı şeyi söylüyorum” buyurdu.

Onlar ayrılıp gittikten sonra kendi nefsine şöyle diyordu: "Sen ne kadar ahmaksın ve cüretlisin. Mekke âlimlerinin seni karşılamalarını mı arzu ediyorsun? Hâlbuki onlar mübârek ve muhterem zâtlardır. Böyle bir şeyi istemeye sen nasıl cesâret edebiliyorsun? Ama sen, tokat vurulmakla, sana asıl lâyık olana kavuştun." Kendisine tokat atan kimseye hakkını helal edip ona dua etti.

Sonra kendisini tanıyıp özür dilediler.

HİKMETLER · 5 ŞUBAT 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1259

“Öfke adaletsizliğe sürüklemesin!”

Hazreti Yahya, İsa aleyhisselama sordu:

- Dünya ve ahirette en şiddetli olan şey nedir?

- Allahü teâlânın gazabıdır.

- Beni Allahü teâlânın gazabından koruyan şey nedir?

- Gazabı terk etmendir.

- Gazabın, öfkenin başlangıcı ne iledir?

- Büyüklenmek, insanlara karşı övünmek iledir.

Hadis-i şerifte, “Allahü teâlâ, hilmi sever.”, “Hilm sahibi olmak Peygamberlerin sünnetidir.” buyuruldu. İnsan bazan bir şeye kızabilir. Bunun da ifratı ve tefriti vardır. Öfkenin aşırı olmasına saldırganlık denir. Saldırgan kimse, hiddetli olur, kendine ve başkasına zarar verir, bu hâl, küfre götürebilir. Hadis-i şerifte, “Öfkenin ifratı imanı bozar” buyuruldu. Öfkenin lüzumlu olanına,şecaat yani kahramanlık, yiğitlik, lüzumundan az olmasına da korkaklık denir. Şecaat orta yoldur. Şecaat halindeki öfke iyidir.

Müslümanın aşırı kızgınlık göstermesi uygun olmadığı gibi, korkak olması da uygun değildir. Çünkü, korkak olan kimse, hanımına ve akrabâsına karşı

gayretsizlik ve hamiyyetsizlik gösterir. Onları koruyamaz. Zillete ve zulme boyun eğer. Harâm işliyeni görünce susar, nasîhat etmez. Allahü teâlâ, Tevbe sûresinde kahramanlığı övüyor. Nûr sûresinde, suçluya cezâsının verilmesinde merhamet olunmamasını emir ediyor.

Allahü teâlâ, Fetih sûresinde, Eshâb-ı kirâmı, “Kâfirlere gadab ederler”, harbde sert davranırlar diyerek övmektedir. Tevbe sûresi, yetmişdördüncü âyet-i kerîmesinin meâllen, “Kâfirlere karşı sert ol!”. Yanî saldırdıkları zaman korkma, buyurulmaktadır. Bir hadîs-i şerîfte, “Ümmetimin hayırlısı, demir gibi dayanıklı olanıdır” buyuruldu. İmam-ı Şafii, “Şecaat gereken yerde, korkan kimse, eşeğe benzer” buyurdu.

Fakat bu sertliğin ölçülü olması, dinin bildirdiği sınırları aşmaması lazımdır. Kur’an-ı kerimde mealen buyuruldu ki: “Ey iman edenler, bir millete olan öfkeniz, sizi adaletsizliğe sürüklemesin, adil olunuz!” (Maide 8)

HİKMETLER · 6 ŞUBAT 2009 CUMA · KAYIT 1260

Yumuşak huylu olmayanda hayır yoktur!

Hazret-i Ali buyurdu ki: "Sabrın îmândaki yeri, başın bedendeki yeri gibidir. Başsız beden olmıyacağı gibi, sabırsız da îmân olmaz." Öfkeye karşı sabırlı olunmasını, yumuşak huyluluk gösterilmesini tavsiye etti.

Peygamber efendimiz, rıfk sahibi olunmasını, yumuşak huylu olunması ile ilgili şöyle buyurdular: “Rıfk, hikmetin başıdır.”, “Rıfk ile bereket hasıl olur.”, “Rıfkı olmayanın hayrı yoktur.”, “Allahü teâlâ refiktir her işte rıfkı sever.”

Osman Gazi oğluna vasiyetinde, “Zâlim olma! Âlemi adâletle şenlendir. Ve Allah için cihâdı terk etmiyerek beni şâd et! Alimlere ri'âyet eyle ki, din işleri nizâm bulsun! Nerede bir ilim ehli duyarsan, ona rağbet, ikbâl ve hilm, yumuşaklık göster!” buyurdu.

Mâlik bin Dînâr hazretleri, bir defasında gemiye binmişti. Geminin hareketinden bir müddet sonra, gemici paraları toplamaya başladı. Sıra Mâlik bin

Dînâr hazretlerine geldi. Fakat, cebine baktığında hiç parasının olmadığını gördü. Gemiciye:

- Yanımda hiç param yok. Dönüşte sizin paranızı vereyim, dedi.

Gemici sözüne inanmadı.

- Ben anlamam, paramı şimdi isterim, dedi.

Veremeyince de bayılıncaya kadar dövdüler. Sonra da denize atmak istediler.

Denize atacakları vakit, bir çok balığın ağzında birer dinar para olduğu hâlde, başlarını uzattıklarını gördüler. Mâlik bin Dînâr hazretleri, iki balığın ağzından aldığı iki dinarı gemiciye ücret olarak verdi.

Bu hâli gören, yolcular ve gemiciler, bu zâtın evliyâdan biri olduğunu anlayıp yaptıklarına çok pişman oldular. Kendisinden özür dileyip, gemide istediği kadar kalabileceğini söylediler.

Mâlik bin Dînâr hazretleri, bütün bu yapılanlara karşı yeni de,

- Hepinize hakkımı helâl ediyorum, fakat artık aranızda kalamam, dedi.

Sonra gemiden denize indi ve denizin üzerinde yürüyerek gitti. Bundan sonra, "Mâlik-i Dînâr" ismiyle anılmaya başlandı. Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki: “Emr-i marufu ancak rıfk sahibi fakihler yapar.”, “Rıfktan mahrum olan bütün hayırlardan mahrum olur.”, “Uygun sual sormak ilmin yarısı, rıfk, geçinmenin yarısıdır.”, “Rıfk sahibi olan, dünya ve ahiret iyiliklerine kavuşur.”, “Hilm [rıfk] sahibi, gündüzleri oruç tutan, geceleri namaz kılan kimsenin derecesine kavuşur.”

HİKMETLER · 7 ŞUBAT 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1261

Orta yolda bulunmak!

Hazreti Ali buyurdu ki: "Korkaklık, ihtiras ve cimrilik, Allaha karşı kötü zannın bir araya getirdiği kötü arkadaşlardır.", Hazret-i Veheb buyurdu ki: "Kâfirliğin dört kaynağı, dayanağı vardır: Birincisi, çok yemektir. İkincisi, korkaklıktır. Üçüncüsü, şehvetine düşkün olmaktır. Dördüncüsü, gadaplı olmaktır." Dinimiz, yumuşak huylu olmanın yanında, İslâma ve müslümanlara düşmanlık edenlere, saldıranlara karşı da sert olmasını emretmlektedir.

Düşmanlara karşı korkaklık caiz değildir. Korkarak kaçmak, Allahü teâlânın takdirini değiştirmez. Korkak kimse, karısına, kızına karşı gayretsizlik ve hamiyetsizlik gösterir, onları koruyamaz. Zillete ve zulme boyun eğer, hainlik yapanı görünce susar.

Korkak olan, kendine zarar verir. Gadablı, sinirli kimse ise, hem kendine, hem de başkalarına zarar verir. Aşırı kızgınlık, insanı küfre kadar götürür. Hadîs-i şerîfte, "Gadab, îmânı bozar" buyuruldu. Burada bildirilen gadab, aşırı olan kızgınlık demektir. Resûlullahın dünya için gadaba geldiği görülmedi. Sadece Allah için gadaba gelirdi.

Gadab sâhibi, karşısındakinin de kendisine karşılık yapacağını önceden düşünmelidir. Gadaba gelen kimsenin kalbi bozulur. Bu bozukluk, dışına da sirâyet ederek, çirkin ve korkunç bir hâl alır.

Hadîs-i şerîflerde, "Gadaba gelen bir kimse, dilediğini yapmaya kâdir olduğu hâlde, yumuşak davranırsa, Allahü teâlâ, onun kalbini, emniyet ve îmân ile doldurur" ve "Bir kimse gadabını örterse, Allahü teâlâ onun ayıplarını, kabahatlerini örter" buyuruldu.

Düşman, zâlim olup da, kendisine gelen belâ, başkalarına zulüm etmesine mâni olursa, belânın gelmesine sevinmek, günâh olmaz. Din gayreti olur. Din gayreti, îmânın kuvvetli olduğunu gösterir. Allah için gayret etmek iyidir. Hayvânî arzûlar için gayret etmek iyi değildir. Zâlime de belâ gelmesine sevinmek, yine iyi değildir. Fakat, başkalarına zulüm etmesine mâni olduğu için ve diğer zâlimlerin de ibret almaları için, câiz olur. Hadîs-i şerîfte, "Bir kimse, Allahü teâlânın rızâsı için gadabını def' ederse, Allah da, ondan azâbını def' eder" buyuruldu.

HİKMETLER · 8 ŞUBAT 2009 PAZAR · KAYIT 1262

Sevindiren sevindirilir!

Hazreti Ali, bir gün kabristana gitti ve; "Ey kabir ehli, size haberler getirdim. Bırakdığınız mallar mirascılarınız tarafından paylaşıldı. Evleriniz başkaları tarafından dolduruldu. Hanımlarınız da başkaları ile evlendiler." dedi.

Kabirlerden birinden bir ses duyuldu. “Ya Ali bizden de sana haberler var. Bizim Allah için verdiklerimiz bizi burada karşıladı. Bunlar bize aittir. Şimdi biz onlarla rahat ve huzurluyuz. Miras bıraktığımız orada kalan malların ise hesabını veriyoruz.”

Peygamber efendimiz, kesilen hayvanın iki kolu hariç diğer yerlerinin fakirlere verildiğini öğrenince “ Ya Aişe iki kol hariç gerisi bize kaldı buyurmuşlardı. Verdiğin mal sana ait. Aldığı helal mal ise hesap haram mal ise azab.”

Bir beldede yağmur yağmıyordu. Evliyadan bir zat ben bu yağmurun çaresini biliyorum diyor. Aman hocam, çaresi nedir dediklerinde, bu iş vermeden, istemekle olmaz. Allah için vermeden istemek olmaz. Ben cübbemi koyuyorum herkes elindekini cebindekini getirsin. Cübbeye para yığılıyor. Bu zat da dua ediyor. Ya Rabbi bütün bu mallar fakirlere dağıtılacak bize yağmur ihsan et diyor. Yağmur başlıyor. Sadaka vermiyenin bir fakiri sevindirmeyenin duası kabul olmaz. En büyük cömertlik kendisinde olan ilmi başkalarına da anlatmakdır. Duyduklarınızı başkalarına da anlatınız.

Birgün peygamberimiz aleyhisselam biryerden geçiyorlardı, orada bir köylü meşgul. Ona selem vermek istedi Cebrail aleyhisselem engel oldu. O cehennemliktir dedi. Daha sonraki günlerde aynı köylü ile karşılaşınca selam vermemek için tedbir alırken Cebrail aleyhisselam bu defa yetişerek ona selam vermesini söyledi. Bu cennetlik. Bunun üzerine bu ne işdir? diye sual olundu. Ya resulallah bunun ihtiyar annesi babası var. Onları incitti. Daha sonra da gidip onlardan özür diledi gönüllerini yaptı. Onları sevindirdi. Babası ona şefkatle bakınca Cenab-ı Hak affeydi.

Cenab-ı Hak merhametlidir, Musa aleyhisselam vefatı yaklaşınca herkesle helalleşti sonra geride iki yaşındaki çocuğuna bakarak bu ne olacak diye aklından geçti. Bu Allahu tealanın gayretine dokundu ve Musa aleyhisselama deryanın dibinde bir taşın kovuğunda hareketten sakıt kör bir kurtcuğun ağzındaki yeşil otu göstererek ya Musa bu aciz kurtcuğu besliyen Rabbin senin yavruna mı bakmıyacak? buyurdu.

HİKMETLER · 9 ŞUBAT 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1263

Kan ne ile besleniyorsa!

Vücuda kan kalbden pompalanır. Müminin, arifin kalbinde iman, din kardeşi sevgisi, feyz bulunduğu, yediği helalolduğu için bunlar kalbin pompalamasıyla bütün vücuda dağılır. O kan zerrelerinde bulunan nurun o güzelliğin ulaştığı her nokta şifa bulur. Dolayısıyla, bu kanın gittiği organ hasta olmaz, yani mümin hasta olmaz.

Peki olursa.. Lutfu ilahidir. Cenabı Hak onu pek çok şeyden korumak için nice nimetler ihsan etmek için bu hastalığı verir. Mesela hiç hasta olmamış bır hatunu peygamber efendimiz kendisine nikahlamamıştır. Derdi bela kemendi Mahbubdur bu bundan mahrumdur buyuruyorlar. Demek ki, kalbinde cenabı Hakkın sevgisi olana daha yüksek dereceye kavuşması için hastalık veriliyor.

Kalben pompalanan haram olursa öldüğünde vücudu hemen çürür. Hiç harama bulaşmamış ise hiç çürümez. Nitekim Dalaili Hayrat kitabını yazan Süleyman bin Cezuli hazretlerinin mübarek şehit düşmüş, mevtası ölümünden 200 sene sonra İspanyadan Fasa taşınırken hiç çürümediği görülmüş hatta kazaen yüzüne birisinin parmağı sert değince taze kan çıkmıştır.

İki mümin biraraya gelse hiç konuşmasalar birbirinden istifade ederler. Feyz akar. Onu durdurmak mümkün değildir buyurdular bileşik kablar misali. Bir de bu arada İslam büyüklerinden bahsediliyorsa oraya rahmeti ilahi iner. Hadisi şerifde buyuruluyor ki, Cenabı Hak meleklerine soruyor kullarımı nasıl buldunuz? Yarabbi senin sevgini senin cennetini istiyorlar. Peki onlar cenneti gördüler mi? Hayır. Ya görselerdi. Yarabbi, onlar cehennemden korkuyorlar. Peki cehennemi görselerdi nasıl olurlardı? Bir deri bir kemik kalırlardı. Allahu teala meleklerine buyuruyorki, mademki onlar birbirini seviyorlar ve Allah için biraraya geldiler şahid olun ki onların hepsini affettim. Melekler, yarabbi onlarla hiç alakası olmayanlar da vardı. Onlar ne olacak? Cenabı hak buyuruyor ki onlar da benim misafirim olsunlar. Madem dostlarımla beraberler, onları ayırt etmem.

Bir mümin bir alim zatın kabrini ziyarete giderse o zat bu müminin kalbine feyz akıtır. Gelen feyz sebebi ile kalbinde ahirete karşı, Allahü telaya karşı sevgi artar. Bu yoksa gelen feyzi alamamış demektir.

Alamamasının sebebi de, kendisinin veya zatın kusuru var, demektir. Evvela kendisinde kusur araması ve tövbe istiğfar çekmesi lazımdır. İlacı istiğfardır. Hala dünya sevgisi hakimse oraya gitmeyecekdir. Hayattayken de böyle olur, vefatlarından sonra da böyle olur.

GÖNÜL BAHÇESİ · 10 ŞUBAT 2009 SALI · KAYIT 1265

İyilikle anılmak için

Sa'dî Şîrâzî hazretlerinden kıssalar:

Hükümdarı İskender'e sordular:

- Doğu ve batı memleketlerini ne ile aldın? Önceki hükümdarların hazîneleri, varlıkları ve askerleri çok daha fazla olduğu hâlde, onlara böyle bir fetih nasîb olmamıştı. Bunun sırrı nedir?

Cevap verdi:

- Hangi memleketi aldımsa, halkını incitmedim ve büyüklerinin adını ancak iyilikle andım.

Baht, taht, emir, zafer madem ki gelip geçiyor, hepsi hiçtir. Geçmişlerin adını iyilikle yaşat ki, senin adın da iyilikle anılsın. İnsanların iyi bir isim bırakması, altın yaldızlı saray bırakmasından daha hayırlıdır.

ÇABAN KOYUN İÇİNDİR!

Yalnız yaşayan bir derviş, bir sahranın köşesinde oturuyordu. Yanından bir padişah geçti. Derviş, başını kaldırıp hükümdara iltifat etmedi. Padişah da, saltanatın verdiği azamet dolayısiyle, öfkelendi:

Vezir dervişe dedi ki:

- Yeryüzünün padişahı yanından geçti. Niçin saygı göstermedin? Terbiyenin icâbını neden yerine getirmedin?

Derviş cevap verdi:

- Padişaha söyle de, kim kendisinden ni'met umuyorsa saygıyı ondan beklesin. Şunu da bilsin ki, padişahlar halkın koruması içindir, halk padişaha boyun eğmek için değil. Koyun, çoban için değildir. Fakat çoban, koyun içindir.

SULTANDAN KORKTUĞUN KADAR

Vezîrlerden biri Zünnûn-i Mısrî hazretlerinin huzuruna çıktı:

- Gece gündüz sultâna hizmet etmekle meşgulüm. İyiliğini umuyorum ama kötülüğünden de korkuyorum, diye himmet, yardım istedi.

Büyük velî ağladı, dedi ki:

- Sultândan korktuğun kadar Allahü teâlâdan korksaydın sıddîklardan, iyilerden biri olurdun.

ZULMÜN ASLI

Eski İran hükümdarlarından Nûşirevan ava çıkmıştı. Bir hayvanı kesip ateşe koydular. Yanlarında tuz yoktu; getirsin diye köye bir adam gönderdiler. Nûşirevan:

- Tuzu para ile al ki, bedava alma âdeti çıkmasın, köy harap olmasın, dedi.

- Bu kadarcık şeyden ne zarar gelir, diye sordular.

Cevap verdi:

- Cihânda zulmün temeli ufacık bir şeydi. Ama her gelen onu büyüttü. Nihâyet şimdiki duruma ulaştı.

Devri kötü olan zâlim, dünyada kalmaz ama, üzerinde sonsuz la'netler kalır. Her zaman adâletle hareket etmelidir.

NE FAYDA!

Basra cevâhircilerinin toplantısında birisi anlatıyordu:

- Bir zaman çölde yolumu kaybetmiştim. Yanımda yiyecek diye bir şey kalmamıştı. Ölmeyi gönlüme koyduğum sırada ansızın inci dolu bir kese buldum. Bunu, kavrulmuş buğday sandığım andaki zevki ve sevinci, inci olduğunu öğrenince de duyduğum acıyı ve ye'si hiç unutamam. Kuru çöllerde, kumların ortasında susuzun ağzında inci olmuş, sedef olmuş, ne çıkar? İdâm edilen adamın kemerinde ha altın bulunmuş, ha saksı kırığı. Ne fayda?

NE YAPAYIM?

Bir mürid, pîrine:

- Onun bunun ziyâretime çok gelmelerinden zahmet çekiyorum. Kıymetli vakitlerim bu gelip gitmelerle perişan oluyor. Ne yapayım? dedi.

Pîr cevap verdi:

- Yoksul olanlarına borç verirsin; zengin olanlarından da birşey istersin. Bir daha etrafında dolaşmazlar.

NE FARK EDER

Zâhid olarak bilinen biri, padişahın misâfiri olmuştu. Sofraya oturdukları zaman, her zaman yediğinden daha az yedi. Namaza kalktıkları zaman her günkünden daha çok kıldı. Elâlemin, kendisini takdîr etmesini istiyordu.

Evine dönünce sofra kurdurdu, yemek istedi. Anlayışlı bir oğlu vardı. Babasına:

- Sultânın ziyâfetinde birşey yemedin mi, baba? diye sordu.

- Onların önünde ayıplamasınlar diye işe yarayacak kadar birşey yemedim, dedi.

Çocuk cevap verdi:

- Öyleyse namazı da kazâ et sen! Çünkü onu da işe yarayacak gibi kılmamışsındır.

Adamın biri hükümdara müjde getirdi:

- Azrâil aleyhisselâm, filanca düşmanının canını aldı. Seni ondan kurtardı.

Hükümdar sordu:

- Beni bırakacağını, canımı almayacağını da ondan işittin mi?

Sa'dî Şîrâzî hazretleri, islâm âlimlerinin ve velîlerinin büyüklerindendir. Ömrünü ilim öğrenmek ve öğretmekle geçirmiştir. Gülistan isimli kitabında buyuruyor ki:

"Değil mi ki, sonunda ölüm vardır ve bu can göç yolunu tutacaktır. O hâlde, ister taht üzerinde can vermişsin, ister toprak üzerinde ne fark eder?"

HİKMETLER · 10 ŞUBAT 2009 SALI · KAYIT 1264

En büyük zenginlik

En büyük zenginlik kanaattır. Fazla para fazla mal bazan iyi bazan fenadır. Birgün Musa aleyhisselam Turi Sinaya giderken beni israilden bir fakir, ya Musa artık ben bu fakirliğe dayanamıyorum. Dua et Cenabı Hak bana çok para versin,dedi. Hayırlısını iste demesine rağmen ısrar etti. Dua edince Cenabı Hak senin hatırın için veririm buyurdu.

Bir zaman sonra hazreti Musa aleyhisselam aynı yerden geçerken bir de ne görsün o adamı öldürmek üzere yakalamışlar. Sebebini sorunca şöyle anlatıyorlar: Ya Musa bu adam fakirken mütedeyyin idi, itaatkar idi. . Sonra zengin oldu. Azdı ve yoldan çıktı, sonunda haksız birisini öldürdü. Şimdi biz bunu kısas yapacağız. Musa aleyhisselam ben dua etmiştim zengin olması için diye düşünürken Cenabı Hak'tan ilham geldi, ya Musa onun eski hali uygundu, o buna razı olmadı, başı bu işler geldi.

Salebe de böyle oldu. Resulullahtan zenginlik için dua istedi, Efendimiz, senin hakkında hayırlısı budur, ikazına rağmen zenginlik istedi, zengin oldu. Sonra mürted oldu. Hatta onun için ayeti kerime geldi, ona dua etmeyin, diye. Mümin daima Allahü tealadan hayırlısını istemeli. Çünkü biz bilemeyiz. Allahü teala Kur'anı kerimde buyuruyor, mealen, siz bazı şeyleri istersiniz ve çok memnun olursunuz, bilmezsiniz ki o sizin için şerdir. Bazı şeyler sizi üzer sıkar, ama bilmezsiniz ki o sizin için hayırlıdır.

Eshabı kiramdan biri vefat eder. Peygamberimiz aleyhisselamın da olduğu sırada tam kabre konulacakken bir yakını koşarak gelir ve efendi sana cennet nimetleri afiyet olsun der. Peygamberimiz nereden biliyorsun dedi. Yakını, o her zaman namaz kılar oruç tutardı. Peygamberimiz, onları saymaya lüzum yok. Sen sadece o Allahı ve Peygamberini severdi de yeter. Çünkü kişi sevdiğine itaat eder.

İtaat etmiyorsa, sevgi gerçek sevgi değildir demektir. Dini yaşayışla ilgisi olmayanlar da, Sanatçılar da, türbe ziyaretlerinde Allahı çok sevdiklerini söyleyip hüngür hüngür göz yaşı akıtıyorlar. Fakat itaat yok. Sevgi seviyorum demek değildir. İki türlü sevgi vardır. Biri nefsin sevgisi diğeri Allah sevgisidir. Gençek sevgi Allah sevgisidir. Eğer Allah sevgisi olsaydı, Onun dediklerine uyardı. İtaatkar olurdu.

GÖNÜL BAHÇESİ · 11 ŞUBAT 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1266

Benim gözüm ile bakmalısını ki!

Sa'dî Şîrâzî hazretlerinden kıssalar:

Hükümdarlarından birine Leylâ ile Mecnûn'un hikâyesini anlattılar. "Bunca fazîletine, belâgatine rağmen çöllere dalmış, irâdesinin dizginini elinden

kaptırmış!.." diye Mecnûn'un perişanlığını sayıp döktüler. Hükümdar, Mecnûn'u huzûruna getirtti:

- İnsanlık şerefinde ne kusûr gördün de hayvan tabiatına girip insanca yaşamayı terkettin, diye, onu kınamaya başladı.

Mecnûn inledi, cevap verdi:

- Nice gerçek dostlarım, Leylâ'yı sevdim diye beni kınadılar. Ama onu bir gün görmüş olsalar, bana hak verirlerdi.

Hükümdarın gönlüne Leylâ'yı görme arzûsu geldi. Bunca fitneye sebep olan güzelliği bilmek istiyordu. Kızı bulmalarını emretti.

Adamları, dolaştılar. Leylâ'yı ele geçirdiler. Saraya getirip hükümdarın karşısında durdurdular.

Padişah onun şekline baktı: Kara yağız, zayıf endamlı bir kızdı. Leylâ, gözüne hakîr göründü. Kayda değer bir güzelliği yoktu.

Mecnûn, hükümdarın gönlünden geçenleri kavradı:

- Padişahım dedi, Leylâ'ya Mecnûn'un gözü ile bakmalısın ki ancak o zaman eşsiz güzelliğini farkedersin.

DEVEDE SEN ÖLDÜN!

Yalın ayak, başı açık bir yaya, Hicâz kervanına katıldı, bizim yoldaşımız oldu. Salınarak gidiyor ve diyordu ki:

- Ne bir deveye binmişim, ne katır gibi yük altındayım; ne halkın efendisiyim, ne de pâdişâhın kölesiyim. Varlığın gamını, yokluğun perişanlığını çekmiyorum. Rahat nefes alıyor, ömrümü böyle tamamlıyorum.

Deve üstünde giden biri ona dedi ki:

- Derviş, nereye gidiyorsun? Geri dön, sefâletten ölürsün!

Derviş dinlemedi, çöle dalıp yürüdü.

Hicâz'a yaklaştığımız bir yerde konakladık. Deveyle giden zengin, eceli yeterek öldü. Derviş onun baş ucuna geldi:

- Meşakkat içindeyken biz ölmedik de devenin üstünde sen öldün! dedi.

Biri bütün gece hastanın başında ağladı. Sabah olunca o öldü, hasta ayağa kalktı.

Nice yürük atlar yollarda kalmışken, topal eşek sağ sâlim konağa ulaştı.

İYİ İNSAN BİL!

Birisi bir âbide (çok ibâdet edene) dedi ki:

- Filân âbid hakkında sen ne dersin? Başkaları onun aleyhine konuşuyorlar.

Âbid cevap verdi:

- Dışında ayıp görmüyorum. İçine gelince, gaybı bilmiyorum.

Kimi âbid kılığında görürsen yine âbid bil, iyi insan diye kabûl et! Onun hilkatinde olanı bilmesen ne çıkar?

AKLI BAŞINDA OLSAYDI

Bir adamcağızın gözü ağrıdı. Bir baytara (veterinere) gitti, ilâç istedi. Baytar, hayvanlara sürdüğü ilâçtan onun gözüne de sürdü. Adam kör oldu. Dâvâyı hakime arz ettiler. O da:

- Baytarın hiç de kabahatı yok, tazminat ödemesi gerekmez, dedi. Çünkü bu adam aklı başında biri olsaydı baytara gitmezdi.

Akıllı kimse, önemli işleri rastgele kimselere vermez.

Hasır dokuyucu da dokuyucudur, ama onu ipek tezgâhının başına oturtmazlar.

UYUMASI DAHA HAYIRLI

Zâlim hükümdarlardan biri, bir âbide sordu:

- İbâdetlerden hangisi üstündür? Bana nasıl bir ibâdet tavsiye edersin?

Âbid cevap verdi:

- Sana uyku tavsiye ederim. Ta ki, o bir nefeslik süre içinde halkı incitmeyesin! Halk rahat etsin. Senin uyuman, uyanıklığından iyidir.

Uykusu uyanıklığından hayırlı olana yazıklar olsun!

BU BELAYI KENDİSİ İSTEDİ

Yoksul bir kimsenin hanımı, bir çocuğunun olmasını çok arzû ediyordu. Gece gündüz yalvararak dedi ki: "Eğer şânı yüce Allah bana bir oğul verirse, giydiğim şu hırkadan başka neyim varsa dervişlere dağıtayım."

Allahü teâlâ duâsını kabûl etti. Günü geldi bir erkek çocuğu oldu. Fakîr şenlik etti. Adadığı gibi, dostlarına sofra kurdu. Sevincine diyecek yoktu.

Yıllardan sonra Şam seferinden dönüyordum. O kimsenin mahallesinden geçtim. Durumlarını sordum. Dediler ki:

- O fakîr kimse şimdi zindanda hapis.

- Sebep ne?

- Oğlu şarap içmiş, kavga etmiş, birinin kanına girmiş, şehirden kaçmış. Ayırmak için kavgada babası da olduğundan yakalayıp hapse attılar.

Dedim ki:

- Bu belâyı Allahtan yalvara yalvara istemişti.

Ey anlayışlı kimse, kadınların yılan doğurmaları, hayırsız evlât doğurmalarından daha iyidir. Bunun için birşey isterken mutlaka hayırlısını istemelidir.

HİKMETLER · 11 ŞUBAT 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1267

Rüyalara önem verirlerdi

İslam büyükleri, Allah adamları, salih, iyi kimseler yanlış bir şey yaparlarsa rüyada ikaz edilir; yine yaptıkları güzel şeylerin doğruluğu bildirilerek teşvik edilirdi. Bu rüyaların bazıları yoruma ihtiyaç olmayacak kadar açık olur; bazıları da yoruma muhtaç olurdu. Yoruma muhtaç olanlar, ehil kimselere tabir ettirilirdi. Tabir işi herkesin yapamayacağı zor bir iştir. Bu konuda ilhtisas sahibi olmak gerekir. İmam-ı a'zam hazretleri bile rüyalarını İbni Sirin hazretlerine tabir etirirdi.

Bunun için rüyaları ehil olmayan rastgele kimselere anlatmamak gerekir. Çünkü, Peygamber efendimiz, rüyanın nasıl tabir edilirse öyle çıkacağını bildirmiştir. Tabir edilecek kimse yoksa, hayırdır inşaallah deyip yorum yapmamalı veya hayırla yormalıdır.

İslam büyükleri rüyalara önem verirlerdi. Fakat, rüyayı delil saymazlardı. Rüyaya şeytanın ve nefsin karıştığını bilirlerdi. Bunun için rüyaya kanıp dine aykırı işler yapmazlardı. Rüyada, görene ve başkalarına pek çok ibretler, dersler vardır:

Mâlik bin Dinâr hazretleri şöyle anlatır: "Ben, Müslim bin Yesâr'i vefatından sonra rüyada gördüm ve kendisine, "Allahın ne gibi bir muamelesi ile karşılaştın?"

diye sordum. O bana dedi ki : “Vallahi çok korkunç şeyler ve şiddetli sarsıntılar gördüm.”

İbrahim el-Temimî hazretleri buyurdu ki ; “Ben, Musâ bin Mehran’i vefatından sonra rüyada görmüş ve kendisine, “Allah'ın ne gibi bir muamelesi ile karşılaştın?” diye sormuştum. Onun bana verdiği cevap da şu oldu : “Ben, vefat ettiğim gündenberi ümerânın, (devlet adamlarının) sofrasında yediğim yemeğin hesabını vermekteyim.”

“Yine, vefatından bir sene sonra Hasan bin Zekvân’i rüyada görmüştüm. Kendisine “Âkibetin nasıl oldu?” diye sordum. O da dedi ki: “Emânet aldığım bir iğneyi yerine iâde etmediğim için hapsedilmiş bulunuyorum.” Ben kendisine tekrar sordum, “Ey arkadaş, kabirler içinde en aydınlık olanı hangisi?” diye. O dedi ki: “Dünyada uğradıkları musibetlere gerçekten sabretmiş olanların kabirleri.”

Hazret-i Ömer'in oğlu babasını öldükten çok zaman geçtikten sonra ruyada görüyor. Oğluna, Bu kadar zamandır, sorgudayım.Uzak bir yerde gözümüzden kaçan yıkık bir köprü varmış.Onu neden tamir etmedin diye suale çekildim. Seninle görüşemedik. Çok şükür bugün bitti, dedi.

HİKMETLER · 12 ŞUBAT 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1268

Din onunla kuvvetledirilir

İmam-ı a’zam hazretleri, bir gece rüyasında Peygamber efendimizin kabrini açmış, mübarek bedenine sıkıca sarılmıştı. Uyanınca bu fevkalade rüyasını tabiinin büyüklerinden İbni Sirin’e gidip anlattı. İbni Sirin kendisini tanımıyordu; “Bu rüyanın sahibi sen değilsin, bunun sahibi Ebu Hanife olsa gerek” dedi. “Ebu Hanife benim!” deyince, İbni Sirin; “Sırtını aç göreyim” dedi.

Sırtını açınca iki omuzu arasında bir “Ben” gördü ve; “Sen o kimsesin ki, Peygamber efendimiz senin hakkında; “Benim ümmetim içinde, iki omuzu arasında bir “Ben” bulunan biri gelir. Allahü teâlâ dinini onunla kuvvetlendirir, ihya eder” buyurdu” dedi.

Cüneyd-i Bağdadi hazretleri, hocası hayatta iken, edep olarak, ortaya çıkıp da vaaz ü nasihat etmemişti. Bir gün rüyasında Resulullahı görür, ona "Konuş ya Cüneyd" diye emir verir.

Sabah olunca, bunu hocama nasıl söyleyeceğim diye tereddütlü bir şekilde hocasının evinin yolunu tutar. Kapıyı çalar, hocasının huzuruna kabul edilir. Daha konuşmaya başlamadan hocası, "Konuş ya Cüneyd, aynı rüyayı ben de gördüm" buyurur.

* * *

Cüneyd-i Bağdadi hazretlerinin gözlerinde aşırı ağrı meydana geldi. Herkese iyilik eden, cömertliği ile meşhur bir doktor çağırdılar, bu doktor, Hıristiyan idi. Muayene ettikten sonra, "Gözlerinize sakın su değdirmeyin, yoksa kör olursunuz" dedi. "Su değdirmesem nasıl abdest alabilirim" deyince, "Gözleriniz size lazım ise su değdirmeyeceksiniz" dedi.

Cüneyd-i Bağdadi hazretleri abdest alıp namaz kıldı ve namazdan sonra bir miktar uyudu. Rüyasında "Gözlerini Allah için, Allah'ın emri namaz için feda edenin gözlerine şifa verilir" dendi. Uyandığında gözlerinde hiç ağrı kalmamıştı.

Ertesi gün kontrol için Hıristiyan doktor tekrar geldi. Baktı ki gözleri tamamen iyi olmuş. Cüneyd-i Bağdadi hazretleri rüyasını anlatınca, doktor hemen elini öpüp iman edip, "Esas hasta siz değil, benmişim. Sizin gözleriniz ağrıyordu, benimkiler ise körmüş. Hakikatleri göremeyen ben imişim" dedi. Hikmet-i ilahi! Cömert ve iyilik sever bir hıristiyanın hidayete kavuşması için Allahü teâlâ Cüneyd-i Bağdadi hazretlerinin gözüne ağrı veriyor, böylece doktorun hidayetine sebep kılıyor.

HİKMETLER · 13 ŞUBAT 2009 CUMA · KAYIT 1269

Rüyanın şeytani olduğunu anlar!

Adamın biri, Alâ bin Zeyyâd hazretleri demiş ki : "Ben, dün gece seni rüyamda, cennette salınarak yürürken gördüm." Onun bu adama verdiği cevap da, "Şeytan, benden başka alay edecek bir kimse bulamamış mı? Ve şeytanın gözünde senden

aşağı bir kimse yok mu ki elçiliğe seni seçmiş?!" der; bu şeytani rüyanın ibadetlerden alıkoymak için olduğunu anlar.İbadetlerinde hiç gevşeme olmaz.

Abdullah bin el-Mübarek buyurdu ki: "İnsanların bazısı, olur ki iyi bir kimse hakkında kötü bir rüya görür. Bu, onun gayretini artırmak içindir. Bazan da iyi bir kimse hakkında iyi bir rüya görür; bu da onun derecesinin yükselmesi içindir. Nitekim bazı kimseler. Rabi' bin Haysem'e, "Ben rüyamda seni, cehennemliklerden birisi gibi gördüm." demiş. O da fazla duygulanıp geceleri uyumaz olmuş. Ve dermiş ki : "Cehennem korkusu bizi uyumaktan alakoydu."

Firkad es-Sencî hazretleri de şöyle anlatıyor : "Bir gün nefsimi dinledim. "Ben sabredenlerden oldum!" diyordu.. O gece rüyamda bana denildi ki : "Sen amel ve ibadetlerini gözünde az görmedikçe, fesada uğramasından ve kabul olunmamasından korkmadıkça kendini sabırlılardan sayma.

Yine o anlatıyor : "Bir gün, bir ses işittim. Şöyle diyordu : "Ey yahudî huylu kimseler! Nimete erdirilir şükretmezsiniz. Musibete uğrar sabretmezsiniz. Bununla beraber, bir de sâlihlerden olduğunuzu iddia edersiniz. O halde. Rabbinizin azabından sakınınız."

Halife Ömer bin Abdülaziz'in arkadaşlarından bazısı rüyasında kıyametin koptuğunu ve Münâdî'nin "Fİlân oğlu fİlân nerede?" diye nidâ ettiğini işitmiş. Sonra görmüş ki, insanlar getirilip hesaba çekiliyor, sonra cehenneme sevkediliyor; sonra Münadî, Ömer bin Abdülaziz'i çağırıyor, o da getirilip hesaba çekiliyor, alın akiyle nisabını veriyor ve cennete götürülmesi emrediliyor

Bu rüyayı gören adam, Ömer bin Abdülaziz'e gelip rüyasını anlatmaya başlamış. Anlatırken sözün tam "Münadî: Ömer bin Abdülaziz nerede? diye çağırdı." kısmına gelince, Halife Ömer kendinden geçip baygın yere düşmüş. Rüyasını anlatan adam, onun kulağına eğilmiş, "Yâ Ömer, vallahi ben, senin alın akiyle hisab vererek kurtulduğunu görmüştüm." diye söylemişse de, o onun söylediğini anlamamıştır.

HİKMETLER · 14 ŞUBAT 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1270

“Unuttuğu salevatı hatırlat!”

Borcunu ödeyemeyen bir fakir, Ravza-i Mutahhara'ya gelip: “Ya Resulallah, şefaat buyur, borcum var ödeyemiyorum” diye hâlini arz etti. Az sonra uyku bastırdı, uyuyakaldı. Rüyasında Peygamber efendimizi gördü. Efendimiz aleyhisselam, “Falan yere git, orada şöyle bir zengin var, ona selamımı söyle, borcun kadar parayı iste. Doğru söylediğine delil isterse, her gün bana 100 salevat getirmeden yatmazdı, dün unuttu.. Onu hatırlat da bu akşam getirsin” buyurdu.

Heyecanla uyanan adam, zengin adamı araya araya buldu. Adamın evine vardığında onu, samanlıkta saman elerken gördü. Adam samanın içine beş kuruş düşürmüş onu bulmak için bütün samanı elekten geçiriyordu. Onun bu hâlini görünce taaccüp etti ama, yine de ben vazifemi yapayım deyip, Resulullahın selamını tebliğ etti:

“Resulullahın sana selamı var. Salevat getirmeyi dün akşam unutmuşsun, bu akşam söylesin buyurdu. Ben ise borçlu bir kimseyim, benim 300 dirhemlik borcumu ödemeniz için Peygamber efendimiz beni sana gönderdi” dedi.

Peygamber efendimizden selam gelmesi, adamın çok hoşuna gitmişti. Ne dedi, ne dedi diye adama üç defa tekrarlattı. Adama, “Ben senin ağzından Resulullah efendimizin selamını daha fazla duymak için üç defa tekrarlattım.” diyerek, adama 900 dirhem verip gönderdi.

Anadolu köylerinden bir kimse de Medîne'ye gidip senelerce orada kalır, evlenir ve Peygamber efendimizin hucre-i saâdetinde belli bir hizmet yapar. Birgün ateşli bir hastalığa yakalanır. Canı soğuk bir ayran içmek ister. Gönlünden, “Eğer köyümde olsaydım, yoğurttan bir ayran yapıp serin serin içerdim” düşüncesini geçirir.

O gece, Peygamber efendimiz, Şeyh-ul-Harem'e rüyâda görünüp, o kimsenin yaptığı işin başkasına verilmesini emir buyurdu. O da, “Yâ Resûlallah! O hizmeti, ümmetinden falan kimse yapmaktadır” dedi. Bunun üzerine Peygamber efendimiz: “O kimseye söyle, köyüne gidip ayran içsin!” buyurur. Ertesi gün, bu emir o kimseye bildirilince, köylü baş üstüne deyip memleketine gider. Yalnız

gönülden geçen bir düşünce bu kadar zarar verince, Allah korusun şaka bile olsa, uygunsuz bir sözün yâhut dine uygun olmıyan bir hareketin ne kadar büyük bir zararı olacağını bundan anlamalıdır.

HİKMETLER · 15 ŞUBAT 2009 PAZAR · KAYIT 1271

Cenneteki komşusu!

Bir âbide, gece rüyasında, "Senin Cennetteki komşun şu çobandır" denir. Âbid merak eder, çobanı bulur. Evinde üç gün misafir kalır. Âbid gece ibadet ederken çoban uyur. Âbid çobana der ki:

- Senin ibadetin bu kadar mı?

- Evet bu kadar.

- İyi düşün, başka hasletin yok mu?

- Benim ibadetlerim bu kadardır. Fakat benim küçük bir özelliğim var. Darlıkta, sıkıntıda olsam halime razı olur kişiye şikayette bulunmam, hatta bu halimden kurtulmayı da istemem. Hasta olsam, yine halimden memnun olurum.

Âbid, elini başına koyarak der ki:

- Buna mı küçük özellik diyorsun? Her babayiğit bu haslete sahip olmaz.

İbrahim bin Edhem hazretleri, "Ya Rabbi, seni seven bu kulunun kalbini huzura kavuştur" diye dua edince, rüyasında, "Ey İbrahim, bana kavuşmadan nasıl huzur istersin? Sevgiliye kavuşmadan huzura hiç erilir mi?" buyuruldu.

Bir Âbidin, "Ya Rabbi, benden razı ol" diye dua ettiğini duyan Rabia-i Adviyye hazretleri, "Kendisi Allah'tan razı olmadığı halde, Allah'ın kendisinden razı olmasını nasıl ister" buyurdu. "Kul, Allah'tan nasıl razı olur?" diye sordular. "Allahü teâlâdan gelen nimet ve belayı aynı gördüğü vakit" buyurdu. Mahrum kalınca da, nimetteki gibi hali değişmemişse, Rabbinden razı sayılır.

Hz. Musa, "Ya Rabbi, sevdiğin ve buğzettiklerini nasıl ayırabiliriz" diye sual edince, Allahü teâlâ buyurdu ki:

"Sevdiğim kulun iki alameti vardır. O beni anar ve günahlardan sakınır. Ben de onu, meleklerin yanında anar ve günah işlemekten muhafaza ederim. Buğzettiğim

kulun da iki alameti vardır. Beni unutup, hiç anmaz, günah, isyan içinde yüzer. Buğzettiğim kimsenin gönlü kibirli, dili kötü söyler, gözü kötülüktedir, eli de cimridir. Böyle kimseye gazaplanır, azap ederim.”

HİKMETLER · 16 ŞUBAT 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1272

“Dört şeye dikkat et!”

Sultan Mahmud Gaznevi, bütün Asya'ya hâkim olduğu zamanda, yaptığı bir gazada mağlup olmak üzere idi. Birden Ebül Hasan-ı Harkani hazretlerinin hırkasını eline alıp; "Ya İlahi! Şu hırkanın sahibinin yüzü suyu hürmetine, şu kâfirlere karşı bizi muzaffer kıl" diye dua etti. Düşman tarafında bir toz duman ortaya çıktı. Düşmanlar, bu toz-duman içinde bir şey görmeyerek, kılıçlarını birbirlerine vurdular ve kendi kendilerini öldürdüler. Sağ kalanları dağılıp gitti.

O akşam Sultan Mahmud, rüyasında Ebül Hasan-ı Harkani’ye gördü. Şeyh, Sultana; "Allahü teâlânın dergahında, büyüklerimizin yüzü suyu hürmetine zafer kazandın" buyurdu.

Savaş sonunda Sultan Mahmud, Şeyh hazretlerine gelip rüyasını anlatıp "Bana nasihat ediniz" deyince Şeyh; "Şu dört şeye dikkat et: Günahlardan sakın, namazını cemaatle kıl, cömert ol, Allahü teâlânın yarattıklarına şefkat göster" dedi. Sultan, Şeyhin önüne bir kese altın koydu. Buna karşılık Şeyh, sultanın önüne arpadan yapılmış bir yufka koydu. Sultan ekmekten bir lokma aldı. Fakat lokmayı yutamadı. Şeyh hazretleri; "Bir lokma ekmeği yutamıyorsun. İster misin, şu bir kese altın bizim de boğazımızda dursun? Biz paralarla olan alakamızı kestik. Şu altınları önümden alın" dedi. Sultan, paraları almak zorunda kaldı.

Sultan giderken, Şeyh ayağa kalktı. Sultan, "Geldiğim zaman hiç iltifat etmemiştin, fakat şimdi ayağa kalkıyorsun, niye?" diye sordu. Şeyh hazretleri; "Buraya padişahlık gururu ile geldin. Şimdi ise derviş olarak gidiyorsun. Önce gurur içinde olduğundan dolayı ayağa kalkmadım. Fakat şimdi derviş olduğun için ayağa kalkıyorum" dedi.

Sultan Mahmud, Şeyhe; "Hocan Bayezid-i Bistami nasıl bir zat idi?" diye sordu. Şeyh: "O, öyle kâmil bir veli idi ki, onu görenler hidayete kavuşurdu" dedi. Sultan bu cevabı beğenmedi, "Ebu Cehil, Ebu Leheb gibiler, Fahr-i kâinat efendimizi çok

defa gördüler. Fakat hidayete gelmediler?" dedi. Şeyh; "Ebu Cehl ve Ebu Leheb gibiler, insanların en üstününü Allahü teâlânın sevgili Peygamberi olarak görmediler. Ebu Talib'in yetimi olarak gördüler. O gözle baktılar. Eğer, Ebu Bekri Sıddık gibi bakarak, Resulullah olarak görselerdi, eşkıyalıktan, küfürden kurtulur, onun gibi kemale gelirlerdi" buyurdu. Sultan bu cevabı çok beğendi. Din büyüklerine olan sevgisi arttı.

GÖNÜL BAHÇESİ · 17 ŞUBAT 2009 SALI · KAYIT 1277

Ender görülen bir vatan savunması!

Bugün, Kafkas Kartalı Şeyh Şamil'in vefat günüdür. Şeyh Şâmi, otuz yaşına kadar, tefsir, hadis, fıkıh, tarih ve fen ilimlerini öğrenen deha sahibi âlim ve velî bir zât idi. İlim tahsili esnasında Mevlânâ Hâlid-i Bağdâdî hazretlerini tanıyıp ona bağlanmıştı.

Memleketine dönünce, arkadaşı Gazi Muhammed ve Hamza Bey ile beraber Ruslarla yıllarca savaştı. Daha sonra, bu tecrübelerini ve dahiyane fikirlerini devreye sokarak İslâmiyeti Kafkasya'dan kaldırmak isteyen Rus ordusuna, bir avuç askeri ile yirmi beş yıl kan kusturdu. Rus kurmay subaylarını ve devlet adamlarını hayrete düşüren, târihe çok ender görülen kahramanlıklar gösterdi.

"KANIMIZIN SON DAMLASINA KADAR..!"

Şeyh Şâmil hazretleri, İki metreyi aşkın boyu, ilmi, sarsılmaz îmânı ve keskin bakışları ile herkesin dikkatini çeken mübârek bir zâttı. Aynı zamanda ender rastlanan bir lider idi.

Allahü teâlânın dinini yaymak, dinin emirlerinin rahatça yapılabilmesini sağlamak ve Rusları müslüman beldelere sokmamak için silâhının ve askerinin azlığına bakmadan, canı bahasında mücâdeleye girişti.

Vur-kaç taktikleri ile kendilerine büyük zayiatlar veren Şeyh Şamil'i Ruslar bütün gayretlerine rağmen yakalayamıyorlardı. Ele geçirememenin verdiği hınç ile, uzak ova köylerine baskınlar yaparak, müdafaasız insanlara işkenceler yapıyorlardı.

Şeyh Şâmil, kendisi lider seçilince, Ruslara karşı mücâdelede halkın desteğini, azmini sağlamak için de dahiyane taktikler geliştirdi. Halktan,"Bizler, kanımızın son damlasına kadar topraklarımızı koruyacağız. Dinimiz, vatanımız için her zaman Ruslara karşı koyacağız. Bu konuda size söz veriyoruz. Bu sözümüzde durmadığımız taktirde vereceğin cezâya râzıyız." sözü aldı.

Ruslar gün geçtikçe, işkencelerini artırıyor, ellerinden gelen her türlü kötülüğü yapıyorlardı. Bu durum karşısında, halk ümitsizliğe kapıldı. Daha önce söz verip yemin ettikleri hâlde, sonradan Ruslarla anlaşma yapılmasına karar verdiler. Aralarında kura ile seçtikleri iki kişiye de Şeyh Şâmil'e kararı bildirme vazîfesi verdiler.

Bunlar, kararı bildirmek için yola çıktılar. Fakat, kararı nasıl bildireceklerini kara kara düşünüyorlardı. İçlerinden birisi, "Şeyh Şâmil annesini çok sever. Ağlayalım, sızlayalım, kararımızı Şeyh Şâmil'e bu bildirsin." dedi. Bu iki kişi, Şeyh Şâmil'in bulunduğu Dargo'ya geldiğinde, O da yeni bir sefer için askerlerini toplamıştı. Onlara; "Düşman, topraklarımıza giriyor, kadın, çocuk, ihtiyar demeden müdafaasız kimselere işkence ediyor. Ruslar ancak şiddetten anlar. Dinimizi, vatanımızı koruyabilmek için savaş şarttır." diyordu.

Şeyh Şâmil, düşmanla mutlaka savaşılması gerektiğini, cihâdın dinimizin emri olduğunu bildiren bir konuşma yaptıktan sonra, annesinin yanına gidip duâsını almak istedi. Annesi dedi ki: "Evlâdım! Uzak Çeçen köylerinden gelen iki kişi, oralarda Rusların yaptığı vahşetleri anlattılar. Çok üzüldüm. Bunlar, Ruslarla anlaşma yapılmasını istiyorlar. Bu isteklerini yerine getirsen olmaz mı?"

BEYNİNDEN VURULMUŞA DÖNDÜ

Bu sözleri duyan Şeyh Şâmil beyninden vurulmuşa döndü. Üstelik bu teklîfi kendisine ulaştıran kıymetli annesiydi. Onun için birşey de söyleyemedi. Kendinden geçercesine sararıp soldu. Bitkin bir hâlde, zorlukla yere oturabildi. Böyle bir teklîfi kabûl etmek demek, dine, vatana saldıran düşmana göz yummak, yaptıklarını kabûllenmek demekti.

Bu hâli gören annesi çok üzüldü. Oğlunun kalbine bir hançer sapladığını anladı. Sonra büyük bir pişmanlık içinde dedi ki: "Keşke dilim tutulsaydı da böyle bir teklîfte bulunmasaydım. Böyle bir teklîfte bulunmak demek, Ruslara yardım etmek demektir. Ben nasıl oldum da böyle bir gaflete düştüm. Yâ Rabbî beni affeyle! Bu işten dolayı cezam neyse çekeyim, âhırete kalmasın!"

Annesi bu sözleri söyledikten sonra kimsenin yüzüne bakamadan evine çekildi. Şeyh Şâmil de her sıkıntılı zamanda yaptığı gibi kalkıp namaza durdu. Sonra Kur'ân-ı kerîm okuyup, başta hocası Mevlânâ Hâlid-i Bağdâdî hazretleri olmak üzere, din büyüklerini vâsıta ederek, duâ edip, Allahü teâlâdan yardım istedi. (Devamı yarın)

HİKMETLER · 17 ŞUBAT 2009 SALI · KAYIT 1273

“İlimde çok yükseleceğine işaret!”

Seyyid Abdülhakim Arvasi hazretleri Nehri'de gördüğü bir rüya üzerine tahsiline daha büyük ehemmiyet verdi. Bu rüyayı kendisi şöyle anlatmaktadır:

Nehri isimli kasabada din ve fen ilimleri üzerine tahsil görüyordum. Ramazan ayını ailemle birlikte geçirmek üzere memleketime döndüm. Henüz ilk mektep kitaplarını tahsil ettiğim zamanlardı. Ramazan ayının on beşinci Salı gecesi, rüyada Allah'ın Resulünü gördüm. Yüce bir taht üzerinde risalet makamında oturmuşlardı. Onun heybet ve celali karşısında dehşete düşmüş, yere bakarken, arkamdan bir kimse yavaş yavaş sağ tarafıma yanaştı. Göz ucuyla kendisine baktım. Kısaya yakın orta boylu, top sakallı, aydınlık alınlı bir zat...

Bu zat sağ kulağıma işitilmeyecek kadar hafif bir sesle, fıkıh ilminin hayz meselelerinden bir sual sordu: "Hayz zamanında bir kadının, camiye girmesi uygun değilken, iki kapılı bir caminin bir kapısından girip öbür kapısından çıkmakta şer'an serbest midir?"

Allah Resulünün heybetlerinden büzülmüştüm. Suali tekrar sormaması için gayet yavaşça ve alçak bir sesle; "Dinin sahibi hazırdır, buradadır" diye cevap verdim. Maksadım, Resulullahın huzurunda kimsenin din meselelerine el atamayacağını anlatmaktı. Resulullah efendimiz, ses işitilemeyecek bir mesafede bulunmalarına rağmen cevabımı duydular. Durmadan; "Cevap veriniz!" diye üst üste iki defa emir buyurdular.

Ertesi gün, öğle namazı vaktinde pederimin camiye geliş yolları üzerinde durdum. Kendilerine bir şeyi arz edeceğimi hissederek yanıma geldiler. Rüyamı anlattım. Yüzlerine büyük bir sevinç dalgası yayılırken; "Seni müjdelerim! Âlemin Fahri seni mezun ve din bilgilerini tebliğe memur buyurdular. İnşâallah âlim

olursun! Bütün gücünle çalış" diyerek rüyamı tabir etti. Babama; "Kâinatın efendisi huzurunda, bunca din meselesi dururken bana hayz bahsinden sual açılmasının ve cevabının tarafımdan verilmesi hakkındaki Resulullahın emrinin hikmeti nedir?" diye sordum şu cevabı verdi:

"Hayz, fıkıh bilgilerinin en zoru olduğu için, böyle bir sual, senin ileride din ilimleri bakımından çok yükseleceğine işarettir."

GÖNÜL BAHÇESİ · 18 ŞUBAT 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1278

Şeyh Şamil'in kararlılığı

Dünden devam:

Kafkas Kartalı Şeyh Şâmil, annesi ile karşı karşıya getirilmişti. Şeyh Şâmil'in korktuğu tek şey, annesini affettiği takdirde müslümanların, düşmana karşı mücâdele azmini kaybetmesi, îmânlarının sarsılmasıydı. Halkın Ruslarla anlaşmaya meyletmeleri demek, bir noktada dinin ortadan kaldırılması için onlara yardımcı olmak demekti.

Din uğruna, bir değil binlerce ana, oğul fedâ olmalıydı. Günlerce mescidden çıkmayıp, bu işin muhasebesini yaptı. Halk ise, mescidin kapısında toplanmış, nasıl bir karar verecek diye merakla bekliyorlardı. Sonunda kararını verip dışarı çıktı. Halka hitâben dedi ki: "Her müslüman gibi annem de, anlaşmalara uymadığı, düşmanla barış teklif ettiği için cezâsını çekecek!.."

Karar, Şeyh Şâmil'in yardımcıları tarafından, muhterem annesine bildirildi. Gönlü yaralı, pişmanlık içinde olan ana, adâlet divânının önüne çıkartıldı. Halk toplanmış, nefes almadan kararı bekliyordu.

"FARKLI MUAMELE YAPARSAN…"

Bu defa, adâlet divânının önünde sıradan biri yoktu. Kafkasya'da yetişmiş, âlimlerin büyüklerinden, velîlerinden Şeyh Şâmil'in annesi vardı. Omuzları çökmüş, yaptığı hatânın üzüntüsü içinde oğluna baktı, sonra yürekleri parçalayan bir sesle dedi ki: "Oğlum! Annen olduğum için, vereceğin kararda kıl kadar da olsa, başkasından farklı muâmele yaparsan, emzirdiğim sütü sana helâl etmem. Ne

karar verirsen râzıyım. Adâlet yerini bulsun, adâletten zerre kadar ayrılırsan, âhirette iki elim yakanda olsun!"

Herkes pür dikkat, verilecek kararı bekliyordu. Nihâyet karar verildi. Şeyh Şâmil'in yardımcıları kararı açıkladılar. Annesine yüz sopa vurma cezâsı verilmişti.

Kararı duyan anne, büyük bir metânetle ortaya doğru yürümeye başladı. Herkes merakla, bu ihtiyar kadın bu cezâya dayanabilecek mi diye düşünüyordu. Şeyh Şâmil büyük bir edeple anasının yanına varıp diz çöktü. Annesiyle helâllaştı. Annesinin elini öptü. Annesi, verilen karardan dolayı hiç bir üzüntü duymadığı gibi, kendisine farklı muâmele yapılmadığı için de oğluna muhabbetle bakıyor, böyle bir oğlu olduğu için Rabbine şükrediyordu.

Daha sonra Şeyh Şâmil, halka dönerek dedi ki: "Anamın hatâsı, merhametinin çokluğu sebebiyle, şefâ'atçi olmasıydı. Bu yaptığının cezâsını da ma'nevî olarak, şu ana kadar çektiği ızdıraplarla ödemiştir. Maddî cezâsını da onun herşeyine vâris olan oğlu çekecektir."

Şeyh Şâmil'in bu kararı karşısında, herkes olduğu yerde donakalmıştı. Çünkü, biliyorlardı ki, Şeyh Şâmil'in verdiği karardan döndüğü vâki değildi. Şeyh Şâmil, belden yukarısını soyup, ortaya çıktı. Sonra: "Verilen cezâyı aynen yerine getireceksiniz. Cezâyı verirken, az da olsa farklı muâmele yapanlara yazıklar olsun! "

Vazîfeliler, cezâyı yerine getirmeye başladılar. Her vuruşta, kan fışkırıyordu. Halk bu manzarayı gördükçe hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Nihâyet, cezâ tamamlandı. Böylece, sözünün eri olduğunu, adalet ve vatan mücadelesindeki kararlığını göstermiş oldu.

"SONUNDA O'NA KAVUŞTU…!"

Şeyh Şâmil'in bütün ömrü, Ruslarla mücâdele ile geçti. Sonunda, hîle ile kendisini oyuna getirdiler. 25 yıllık şanlı mücadeleden sonra Ruslara esir düştü. On sene esir kaldı. Daha sonra, Hacca gitmesi için kendisine izin verildi.

İstanbul'a geldiğinde, bütün millet bu meşhûr kahramanı görebilmek için yollara döküldü. Yer yerinden oynadı. Vapur, Dolmabahçe Sarayı'nda saltanat kayıkları ile karşılandı.

İstanbul'da bir müddet kaldıktan sonra, Hicaz'a gitmek üzere yola çıktı.

Medîne'yi uzaktan görünce yere kapanarak, sel gibi gözyaşı dökerek, sürüne sürüne Resûlullahın huzûruna geldi. Herkes heyecanla kendisini takîp ediyordu.

Huzûra gelince, "Essalâtü vesselâmü aleyke yâ Resûlallah! Essalâtü vesselâmü aleyke yâ Habîballah! Essalâtü vesselâmü aleyke yâ Seyyid-el-evveline velâhırîn" dedi. Peygamber efendimiz, selâmına mukabele etti. Orada olanlar bu selâmı işittiler. Kabr-i şerîfin başında saatlerce gözyaşı dökerek, senelerdir duyduğu hasreti giderdi. Buraya yerleşti.

1871 yılında, 74 yaşında iken Medine'de Hakkın rahmetine kavuştu. Cennetül Baki kabristanına defnedildi.

HİKMETLER · 18 ŞUBAT 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1274

Rüya yirmi beş yıl sonra çıktı!

Evliyanın büyüklerinden Seyyid Fehim hazretleri bir gece rüyasında Resulullah efendimizi gördü. Resulullah efendimiz ona; "Abdülhakim'in terbiyesini sana ısmarladım" buyurdu. Bu emir üzerine Abdülhakim Efendinin terbiyesine daha çok ihtimam gösterdi.

Seyyid Fehim hazretlerinin bir gece benzeri olmayan bir sohbet oldu. Seyyid Abdülhakim bu sohbette dinlediklerini kendisi için yeterli görerek; "Bu sohbet bana yeter, alabileceğim her şeyi bu gece aldım" diye düşündü. Sabah olunca üstadı kendisinden ibriğini istedi. Abdülhakim Efendi ibriği bir elma ağacının altında bulunan hocasına götürdü. Bu sırada hazret-i Seyyid; "Abdülhakim! Bu ağaç ne ağacıdır?" diye sordu. "Elma ağacıdır efendim" diye cevap alınca; "Bu ağacın bir gövdesi, dalları, dallarında da meyveleri vardır. Şimdi bir elmanın içindeki çekirdeği yiyen bir kurt, ben bütün elmayı ve elma ağacını yedim, onda olanları aldım dese, doğru olur mu?" buyurdu. Böylece Seyyid Abdülhakim Efendiye akşamki düşüncelerinin yanlış olduğunu bildirip, daha çok gayret etmesi gerektiğini işaret buyurdu.

Abdülhakim Arvasi hazretleri, bu rüya ve işaret üzerine, "On sene müddetle, Cuma gecelerinden başka hiç bir geceyi yorgan altında geçirdiğimi hatırlamıyorum. Sabahlara kadar dersle uğraşıp insanlık icâbı uykuyu kitap üzerinde geçirdim. İnsan gücünün üstünde denilebilecek bir gayret ve istekle çalıştım" buyururdu.

Seyyid Abdülhakim Efendi, 1897 yılında hac vazifesi ile Hicaz'a geldiğinde önce Medine'ye gelip Peygamber efendimizin kabr-i şerifini ziyaret etti. Yüzünü saadet şebekesine döndürmüş, son derece edep ve hürmet içerisinde beklerken, sağ tarafında oturan Hacı Ömer Efendi kulağına eğilip yavaşça: "Refikam, şu anda özür sahibidir. Peygamber Mescidini ziyarete gelemez. Bâb-üs-Selâm'dan girerek Peygamber huzurunda bir selam verip, Bâb-ı Cibril'den çıkmasına şer'an müsaade var mıdır?" dedi.

Seyyid Abdülhakim hazretleri o anda 25 yıl önceki (Dün bahsettiğimiz) rüyanın hatırına gelmesi ile korkuyla sarsıldı. Hacı Ömer Efendinin yüzüne bir daha baktı. Evet 25 yıl önce rüyasında gördüğü şahıs da bu şahıstı. Yavaşça: "Bu sualin cevabına mezun olmak şöyle dursun, bilakis memurum!" buyurdu. Ancak rüyada olduğu gibi Resulullah efendimizin huzurunda bulunduğundan cevap vermekte mazur olduğunu bildirdi. Bâb-ı Rahme'den dışarı çıktıktan sonra hem meseleyi cevaplandırdı ve hem de bu rüyayı tafsilatı ile anlattı.

HİKMETLER · 19 ŞUBAT 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1275

“Senin dinini öğrenmek istiyorum!”

İslam büyüklerinin pek çoğu, ilim ve edeb öğrendikleri üstadlarını önce rüyada görüp tanımışlardır. Bunlardan biri olan Hüseyin Hilmi Işık “kuddise sirruh”, hocası Abdülhakim Arvasi hazretlerini nasıl tanıdığını şöyle anlatmaktadır: “Orta mektepte okurken Kur'an-ı kerim ve din dersleri kaldırılmıştı. Hiçbir hocamız din bilgisi vermiyordu. Onları yüksek, olgun tanıyor, çok saygılı olmak istiyordum. Fakat, mukaddesatıma saldıranları görünce, hayal kırıklığına uğradım. Küçük aklımla düşünerek, Müslümanlık olarak öğrendiğim bütün bilgilerimi inceliyordum. Hepsinin faydalı, iyi, kıymetli olduğunu görüyor, bunları feda edemiyordum. Birkaç sene önce, beraber oruç tuttuğumuz, namaz kıldığımız arkadaşlarım, öğretmenlerin ve gazetelerin iftiralarına aldanarak, ibadetten vazgeçtiler. Yalnız kalmak, beni daha da üzdü. Onsekiz yaşında lisede okurken, bir Kadir gece uyuyamadım. Düşüncelerimde ve imanımda yalnız kalmıştım.Sıkılıyordum, bunalıyordum. Hıçkırarak ağladım. “Ya Rabbi! Sana

inanıyorum. Seni ve Peygamberlerini seviyorum. İslam bilgilerini öğrenmek istiyorum. Beni, din düşmanlarına aldanmaktan koru!" diye yalvardım.

Allahü teâlâ, bu masum ve halis duamı kabul buyurdu. Kerametler, harikalar hazinesi, ilim deryası Abdülhakim efendi, önce rüyada, sonra camide karşıma çıktı. Bayezid camii şerifinde vaazına gittim. Hiç işitmemiş olduğum çok merâk ettiğim din ve dünyâ bilgilerini zevk ile dinledim. Defîne bulmuş fakîr gbi, serin suya kavuşmuş, ciğeri yanık kimse gibi idim. Vaaz bitip, çıkışta ayakkabılarının iplerini bağlarken, birisi eğilip, kulağına "Küçük efendi! Seni çok sevdim. Bizim ev mezârlık arasnıdadır. Bize gel. Seninle konuşuruz!" dedi. Bu çok tatlı, te'sîrli sözü söyliyen kimse, seyyid Abdülhakîm efendi idi. O gece, rü'yâmda, bulutsuz, parlak mâvi bir semâ. Etrâfı, câmi' kubbesindeki gibi parmaklıkla çevrilmiş, burada nur yüzlü biri gidiyor. Başını kaldırıp bakınca, seyyid Abdülhakîm efendi olduğunu gördüm."

Her Cum'a evine gidiyor. Ba'zan sabâh nemâzından önce gelip, yatsıdan sonra, zorla ayrılmakda, herşeyi unutup, yeniden görüyormuş gibi olmaktayım. Yemekde, namâzda, istirâhatda, bir yere gitmekde, Abdülhakîm efendiden hiç ayrılmıyorum. Hareketlerine dikkat ediyor, ep onu dinliyor; bir dakîkanın boş geçmemesi için çırpınıyordum."

HİKMETLER · 20 ŞUBAT 2009 CUMA · KAYIT 1276

"O benim oğlum ve sevdiğimdir!"

Abdülkadir Geylani hazretleri daha doğmadan, ilerde büyük bir zat olacağına dair alametler, işaretler görülmüştü. Mübarek babasına rüyasında Peygamber efendimiz; "Ey Ebu Salih! Allahü teâlâ bu gece sana kâmil, olgun ve derecesi yüksek bir erkek evlad ihsan etti. O benim oğlum ve sevdiğimdir. Evliya arasında derecesi yüksek olacak" buyurmuştu.

Doğduktan sonra yüksek halleri ile dikkatleri çekti. Bir gün Abdülkadir Geylani hazretlerine, "Bu işe başladığınızda, bu yola adım attığınızda, temeli ne üzerine attınız? Hangi ameli esas aldınız da böyle yüksek dereceye ulaştınız?" diye sordular. Buyurdu ki: "Temeli sıdk ve doğruluk üzerine attım. Asla yalan söylemedim. Yalanı kağıda bile yazmadım ve hiç yalan düşünmedim. İçim ile

dışımı bir yaptım. Bunun için işlerim hep rast gitti. Çocuk iken maksadım, niyetim, ilim öğrenmek, onunla amel etmek, öğrendiklerime göre yaşamaktı. Küçüklüğümde Arefe günü çift sürmek için tarlaya gittim bir öküzün kuyruğundan tutunup, arkasından gidiyordum. Hayvan dile geldi ve dönüp bana; "Sen bunun için yaratılmadın ve bununla emrolunmadın" dedi. Korktum, geri döndüm. Evimizin damına çıktım. Gözüme, hacılar gözüktü. Arafat'ta vakfeye durmuşlardı. Anneme gidip; "Beni Allahü teâlânın yolunda bulundur. İzin ver, Bağdat'a gidip ilim öğreneyim. Salih zatları ve evliyayı bulup ziyaret edeyim" dedim. Annem sebebini sordu, gördüklerimi anlattım. Ağladı, kalkıp babamdan miras kalan seksen altının yarısını kardeşime ayırdı. Kalanını bana verip, altınları elbisemin koltuğunun altına dikti. Gitmeme izin verip, her ne olursa olsun doğruluk üzere olmamı söyleyip, benden söz aldı. "Haydi Allah selamet versin oğlum. Allahü teâlâ için ayrıldım. Artık kıyamete kadar bir daha yüzünü göremem" dedi.

Yolda, eşkiyalar kafileyi bastı. Bana senin neyin var diye sorulunca, "Kırk altınım var" dedim. Alay ediyorum zannetti. Sonra doğru söylediğim anlaşılınca, eşkıya reisi, ağlamaya başladı ve; "Bu kadar senedir ben, beni yaratıp, yetiştiren Rabbime verdiğim sözü bozuyorum" dedi. Bu pişmanlığından sonra tevbe edip, haydutluğu bıraktığını söyledi. Sonra, hepsi tevbe ettiler. Kafileden aldıkları malları sahiplerine geri verdiler. İlk defa benim vesilemle tevbe edenler, bu altmış kişidir."

HİKMETLER · 21 ŞUBAT 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1281

Aziz Mahmud Hüdayi’ni tabiri

Osmanlı Padişahlarından Sultan Ahmed Han, tahta çıktıktan bir süre sonra bir rüyasında, Macaristan kralı ile mücadele ederken sırtüstü yere düştüğünü, kralın da üstüne çıktığını gördü. Padişahın bu rüyasını gerek sarayda gerekse saray dışında makul bir yoruma bağlayan çıkmadı. Bunun üzerine padişaha bu rüyasını Üsküdar'da oturan, Aziz Mahmud Hüdayi hazretlerine yorumlatması teklif edildi.

Sultan Ahmed rüyasını bir kağıda yazıp cevaplandırması isteğiyle Aziz Mahmud Hüdayi'ye gönderdi. Şeyh hazretleri, hükümdarın adamını dergahının

kapısında karşıladı, elindeki mektubu aldı daha okumadan "Cevabı burada" deyip kendi mektubunu verdi ve geri çevirdi.

Hüdayi hazretleri, padişahın rüyasını şöyle yorumlamıştı: İnsanın rüyasında rakip karşısında sırtüstü yere düşmesi, gerçek hayatta ona galip geleceğine işarettir. Sırt insanın en kuvvetli yeridir. Toprak da en kuvvetli dayanaktır. Bu ikisi birleşince kuvvet üstüne kuvvet doğar. Kısaca bu rüya İslam'ın kâfirlere galebe edeceğine alamettir.

Sultan Ahmed, bu mantıklı ve müjdeli yorumu yapan Şeyhe karşı içinden bir sevgi ve yakınlık duydu, işte bu sevgi ve yakınlık büyük bir dostluğun başlangıcı oldu. Rüya da tabir edildiği gibi çıktı.

Cüneyd-i Bağdadi hazretleri de ordu ile bir sefere katılmıştı. Ordu kumandanı ona bazı kıymetli hediyeler gönderip, lütfedip kabul etmesini istirham ettiğini söylemelerini bildirdi. O da istemeyerek alıp, hepsini sefere katılan gazilere dağıttı. Ertesi gün, “Niçin onları kabul ettim” diye kendi kendini kınamaya başladı. Bu sıkıntı ile bir gün kaylule için uyuduğunda, rüyasında, Cennette çok süslü köşkler gördü. "Bunlar kimin?" diye sordu. Dendi ki: "Gazilere mal ile yardım edenlerin."

Onlara dedi ki: "Bana da bir şey var mı?" En güzel ve büyük olan köşkü gösterip; "İşte bu senindir" dediler. O; "Onlardan üstün tutulmamın ve en iyisinin bana verilmesinin sebebi nedir?" diye sorunca dediler ki: "Onlar mallarını sevap bekleyerek verdiler. Bu sebeple verilen saraylar, ona göredir. Sen ise, o malı kabul etmekle yanlış bir iş yapmaktan korkarak, nefsini hesaba çekerek dağıttın. İbadetlerinde, iyilik ve hayır hasenatında nefsini devre dışı bırakıp ona pay vermeyenin, onu azarlayıp hesaba çekenin mükafatı da elbette farklı olur."

HİKMETLER · 22 ŞUBAT 2009 PAZAR · KAYIT 1282

“Kardeşinin hatırı için afedildin!”

İki kardeş vardı. Yatalak annelerine bir gece biri, diğer gece öteki bakacaktı. Öyle anlaşmışlardı. Abid olan nafile ibadete çok düşkündü, sabaha kadar ibadet ederdi. Bunun için, kardeşine, “Bugün de anneme sen hizmete devam et, ben de yine ibadet edeyim” derdi. Annesine bakma sırası hiç ona gelmezdi. Kardeşi, onun da

sevap kazanması için abid olan kardeşine, bazen “Bugün sıra sende” derdi. Bu abid genç, rica eder, sabaha kadar ibadetle meşgul olurdu.

Yine bir gece sabaha kadar yaptığı ibadetten duyduğu hazdan dolayı kardeşine, her zaman olduğu gibi sırayı bozarak, “Bu gece de bana izin ver ibadet edeyim” dedi. Kardeşi “hayhay” deyip annesine hizmete gidince bu ibadet etmeye koyuldu.

Bir ara uyuya kaldı ve bir rüya gördü. Rüyasında nurani yüzlü bir zat buna, “Kardeşin affedildi”ded. Genç merakla sordu: “Ben de affedil mi?”, “Sen de affedildin ama, kardeşinin yüzünden affedildin.” denildi. “Ama, ben Allahü teâlâya ibadet ediyorum. Kardeşim ise anneme hizmet ediyor. Fakat benim onun yüzünden affedilmemin hikmeti nedir?”

O zat dedi ki: “Allahü teâlâ size nafile ibadeti farz kılmadı, ama ana babaya iyiliği hizmeti farz kıldı. Üstelik annenin hizmete ihtiyacı var. Kardeşin emre uyduğu için kazandı ve yükseldi. Onun sayesinde sen de affedildin.”

Âbidin biri de, ibadet etmek üzere dağa çıkar. Bir gece rüyasında "Falan ayakkabıcıya git! Senin için dua etsin" denir. Âbid dağdan iner, adamı bulur, ne iş yaptığını sorar. Adam, gündüzleri oruç tutup, ayakkabı işlerinde çalıştığını, kazandığı para ile ailesini geçindirdikten sonra fazlasını sadaka verdiğini söyler. Âbid, adamın güzel bir iş yaptığını anlar, fakat kendisinin dağda sırf ibadetle meşgul olmasını daha iyi bulur ve tekrar ibadetine döner. Yine gece rüyasında, “Ayakkabıcıya git ve ona, ‘Bu yüzündeki sararmanın sebebi ne?’ diye sor” denir. Âbid, gidip sorar. Ayakkabıcı, "Kimi görürsem, bu kurtulacak da, ben helak olacağım der ve kendimden korkarım. Yüzümün sararması bundandır" der.

İşte o zaman âbid, ayakkabıcının bu korku ve tevazu ile üstünlük kazandığını anlar.

HİKMETLER · 23 ŞUBAT 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1283

“Sultanımızı üzme!"

Yıldırım Bayezid Han, Niğbolu zaferinde kazanılan ganimetlerle Bursa’da muhteşem bir cami yaptırmak ister. Mimarlar bugünkü Ulu cami’nin bulunduğu mevkide karar kılarlar. Söz konusu arsa üzerinde evi, bahçesi olanlara başka

yerden muadil yer verilir. Hatta ceplerine birkaç kese altın sıkıştırılır gönülleri hoş edilir. Ancak ihtiyar bir kadıncağız bir "Evim de evim" feryadı tutturur ki sormayın! Değerinin üstünde ücretlere omuz silker, bütün tekliflere "Olmaz" der. Önce vezirler, sonra bizzat Sultan, kadının ayağına gider, iknaya çalışırlar. Ama o direnir.

Yıldırım Bayezid Han, caminin yerini beğenmiştir. Hiç hesapta olmayan pürüz canını sıkar. Hatta divanı toplar, çözüm yolu arar. Kadılar "Mal onun, satarsa satar, satmazsa satmaz!" derler. Meclis çaresizlik içinde dağılırken Bayezid Hanın aklına damadı gelir. Emir Sultan hazretlerini bulur meseleyi anlatır. Mübarek sadece tebessüm eder, "Acele etme!" der, "Bir gecede neler değişmez?"

İhtiyar kadın o gece rüyasında mahşer meydanını görür. Annenin çocuğundan kaçtığı bir dehşet anıdır! Kalabalıkta korkunç bir azap endişesi vardır. O arada bir dalgalanma olur. Müslümanlar âlemlere rahmet olarak yaratılan Resulullah efendimizin yanına koşarlar. Şefaate kavuşan kavuşana. Kadıncağız da niyetlenir, ama bırakın yürümeye, kıpırdamaya mecali yoktur. Ayakları vücudunu taşıyamaz, ıstırapla yerleri tırmalar. Feryat figan ağlamaya başlar...

İşte tam o sırada Emir Sultan hazretleri gelir ve sorar:

- Niçin ağlıyorsun anneciğim?

- Herkes Cennete gitti, ben bir başıma kaldım burada!

- Kurtulmak istiyor musun?

- Hiç istemez miyim?

- Öyleyse Sultanımızı üzme! Camiye mani olma!

Ertesi gün kadın ayağı ile gelir, evini verir. Üstelik önüne konulan altınları bağışlar camiye...

Bursa velîlerinden Miskâlî Efendi de hazretlerini sevenlerden Mustafa Efendi adında bir zât şöyle anlatmıştır: "Bir gün damda uyuyordum. Rüyâmda Miskâlî Efendi ayağı ile bana dokunup; "Kalk buradan bire gâfil!" dedi. Hemen uyandım rüyânın tesiriyle yerimden fırlayıp kalktım. O anda yukarılardan büyük bir taş parçalanıp, bir parçası tam başımı koyduğum yere düştü. Sonra huzûruna gittiğimde kulağıma yavaşça; "Bir daha gafil olma!" dedi."

GÖNÜL BAHÇESİ · 24 ŞUBAT 2009 SALI · KAYIT 1279

BA'DE HARABÜL BASRA

Son yıllarda, boşanma davalarındaki artışın korkutucu boyuta ulaşması Meclisi ve Hükümeti harekete geçirdi. Özellikle son dönemde evlilikleri bir yılı bile doldurmayan çiftlerin adliye koridorlarına taşınması, boşanmalardaki ciddiyeti gözler önüne serdi. Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü de bu konuyu masaya yatırdı. Aile ile ilgili hukuki sorunların çözümü, ailenin korunması, huzuru ve refahı konularında neler yapılabilir, bunların araştırılmasına karar verildi.

Geçenlerde bir grup milletvekili de, boşanmalara sebep olan unsurların araştırılması ve gerekli tedbirlerin alınması için TBMM'de bir araştırma komisyonu kurulmasını istedi. Önergenin gerekçesinde, Meclis'te kurulacak bir araştırma komisyonunda, Türk aile yapısının sağlam temeller üzerinde kurulabilmesi için binlerce ailenin dağılmasına yol açan boşanma olaylarının sebeplerinin araştırılmasının ve elde edilen veriler doğrultusunda tedbirlerin alınmasının yararlı olacağı belirtildi.

Yıkmak kolay yapmak zor!

Evet, bunlar doğru teşebüsler; güzel, isabetli arayışlar… Fakat ne yazık ki, Ba'de harabül Basra; Basra harap olduktan sonraki arayışlar.

Bir şeyi yapmak zor, fakat yıkmak çok kolay. Hele bu, bir bina olmayıp aile inşası olunca çok daha zor neredeyse mümkün değil. Çünkü sosyal değişimlerde geri dönüş için yoğun çalışma ve uzun yıllar gerekir.

Aile, bu hale kendiğinden gelmedi. Aileyi bu hale getirmede, aile ile ilgili yasal değişikliklerin büyük rolü oldu. Bu değişikliklerin her biri aileyi sarsan birer dinamit neticesi verdi.

Bu değişikliklerde, hep Batı, Avrupa Birliği örnek alındı. Örnek alınan Batı'nın hali ise ortada; aile diye bir şey kalmamış. Batı'da aileyi o hale getiren, Batı'nın sözde kadını düşünerek yaptığı değişikliklerdir.

Batı'daki aile üzerine yapılan değişikliklerin neticesi ortada iken, bunları kopya ederek aileyi kurtarmanın mümkün olmadığını artık anlamamız lazım. Kurtarmak

bir tarafa, bizdeki aile yapısını da Batı aile yapısına benzeteceğini tahmin etmek için fazla zeki olmaya da ihtiyaç yok. Görünen köy klavuz istemez. Batı, yaptığı yanlışlığın farkına varıp çareler ararken biz aynı yanlışlıklardan medet umuyoruz.

Zamana göre değişim şarttır, fakat bunun da bir sınırı var; değişim olacak şeyler var olmayacak şeyler. Değişim üzerine seri konferanslar veren, bu konuda birçok kitabı olan araştırmacı yazar Pat Mesiti, aile üzerine yapılacak değişimin tehlikesini bakınız nasıl anlatıyor:

"Değişimden korunacak şeyler de var. Bunlardan biri ailenin yapısıdır. Bugün, bazı kimseler aile fertlerinin görev ve sorumluluklarını yeniden yorumlamak ve aile kavramını yeniden tanımlamak istiyorlar. Ailenin birliğini, gücünü yıkmakla, aile fertlerinin rollerini değiştirmek, yeniden tanımlamak eş anlamlıdır. Böyle bir davranış, toplumun yapısı bakımından çok tehlikelidir. Çünkü, aileyi parçalamak, toplumu parçalamak demektir..."

ZİNA İÇİN HER TÜRLÜ KOLAYLIK

Batı, kadın erkek eşitliği saplantısı ile, çıkardığı yasalarla aile fertlerinin rollerini değiştirerek aileyi perişan etti. Ailenin DNA'sı bozuldu. Ailede birlik kalmadı. Yeni düzenlemelerde getirilen, mal paylaşımı, kadının çalışabilmek için kocasından izin alma şartının kaldırılması, eve istediği zaman gelmesi gitmesi gibi sözde eşitlik, ekonomik bağımsızlık, kendi ayakları üzerinde durma teşvikleri, yönlendirmeleri, eşleri birbirine düşürdü; aralarına nifak, düşmanlık tohumları ekti. İşi o kadar ileri noktaya götürüldü ki, çatışma, çıkarılan yasalarla yatak odasına, mahrem hayata taşındı. Bugün, cinsel beraberliğe nikahlı eşlerden birinin rıza göstermemesi ağır suç oldu. Tarafların, buna uymaması durumunda tecavüz suçu 7 yıldan başlıyor.

Eskiden kadın için zina suç sayılıyordu. Bu kadın erkek eşitliğen aykırı görülerek yeni kanunla bu da kaldırıldı. Günümüzde kadın için de erkek için de zina artık suç değil. Böylece nikahlı beraberliğe sınır getirilirken, tecavüz kabul edilirken zina için bütün yollar açıldı; ticari maksatlı fuhuşun dışında fuhuş suçu kalmadı. Ticarisini de zaten devlet izin veriyor.

Bütün bunlardan sonra da çıkıp ailenin içler acısı halinden şikayet ediliyor. Aileyi bu hale getirenlerin, ailenin çöküşünden, boşanmaların anormal artışından şikayet etme hakları yoktur.

Eski aile yapımızı yasalarla artık koruyamayacağımıza göre, bize düşen örf adetlerimizi, inancımızı aile içinde yaşatarak devam ettirmekten başka çaremiz

kalmıyor artık. Şunu unutmayalım: Dinimizi bizden sonraki nesillere intikalı ailenin ayakta kalmasına bağlı!

HİKMETLER · 24 ŞUBAT 2009 SALI · KAYIT 1284

“Delilim gördüğün rü’ya!”

Pek çok kimse de gördükleri rüya sebebi ile hidayete kavuşmuşlardır: Hz. Ebu Bekri Sıddık önceleri tüccar idi. Sefer ve ticaret yapardı. Ekseri Şam’a giderdi. Seferde iken, çok tesirinde kaldığı bir rüya gördü. Gökten dolunay inip, Kâbe-i muazzamaya gelmiş ve sonra parça parça olmuş, parçalar Mekke’deki her evin üzerine düşmüş, sonra da tekrar bir araya gelip göğe yükselmişti. Fakat, kendi evine düşen ay parçası evde kalmış tekrar göğe yükselmemişti. Ebu Bekri Sıddık iki eliyle onu kucaklamış ve sinesine basmış, evin kapısını kapayarak da ay parçasının çıkmasına mani olmuştu.

Sabahleyin heyecanla uyanan Hz.Ebu Bekri Sıddık, hemen oradaki bir Yahudi âlimine gidip, rüyasını anlattı. O da dedi ki: “Bu rüya karışık rüyalardan biridir. Bunun tabiri yapılamaz.”

Fakat bu söz onu tatmin etmemişti. Devamlı bu rüyanın tabirini düşünüyordu.

Bir zaman sonra ticaret maksadıyla gittiği yerde, rahip Bahira’ya rüyasını anlattı. Rüya Bahira’nın çok dikkatini çekti. Bunun için Ebu Bekri Sıddıka sordu:

- Sen nerelisin?

- Kureyş’tenim.

- Tamam. Şimdi rüyanı tabir edeyim. Mekke’de, bu kavimden, beklenen ahir zaman Peygamberi gelecektir. Yakınlarda zuhur edecektir. Onun hidayet nuru her yere yayılacak. Sen, O hayatta iken Onun veziri, vefatından sonra da Halifesi olacaksın!..

Ebu Bekri Sıddık ne yapacağını şaşırmış haldeyken, rahip Bahira sözlerine şöyle devam etti:

- Şimdi sen hemen memleketine dön! Ona ulaş! Ona vahiy gelmeye başladığında, git herkesten önce Ona iman et!

Ebu Bekri Sıddık bu tabiri kimseye anlatmadı. Peygamber efendimiz, peygamberliğini tebliğe başlayınca sordu:

- Peygamberlerin, peygamber olduklarına dair delilleri vardır. Senin delilin nedir?

Peygamber efendimiz buyurdu ki:

- Peygamberliğime delil, o rüyadır ki, bir yahudi âliminden tabirini istedin. O âlim, "Karışık bir rüyadır, itibar edilmez" dedi. Sonra rahip Bahira, doğru tabir etti. Ya Eba Bekir, seni Allah'a ve Resulüne iman etmeye davet ederim.

Bunun üzerine kelime-i şehadet getirerek Müslüman oldu.

GÖNÜL BAHÇESİ · 25 ŞUBAT 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1280

Eşitlik mücadelesinin aileye zararı

Dün, aile hakkında dile getirilen endişelerden ve aileyi bu hale getiren sebeplerden, bu konu ile ilgili yapılan yasa değişikliklerinden bahsetmiştik.

Aileyi savaş meydanı haline getiren sebeplerden biri de, aile resi, baba; son sözü söyleyecek mercinin kanunla ortadan kaldırılmasıdır. Sözde kadınlar düşünerek eşitlik takıntısı ile Medeni kanundaki daha önceki, ailenin reisi erkekdir, maddesi kaldırılarak, aile başsız bırakıldı.

Eskiden aile yapımız çok kuvvetliydi. Niçin kuvvetliydi? Çünkü, ailede, aile reisi, baba kavramı vardı. Ailenin diğer fertleri, kadın ve çocuklar, yaptıkları her icraatı onun adına yaparlardı. Kendileri sanki ortada yoklardı. O, tartışmasız liderdi.

Aile fertleri, yanlış işleri kendilerine; iyi işleri aile reisine mal ederlerdi. Reis, yanlış da yapsa, doğru da yapsa, yaptığı tartışılmazdı. Çünkü evin direği kabul edilirdi. Direk yıkılınca, binanın çökeceği bilindiği için, aile fertleri bu direği korumayı kendilerine birinci vazife kabul etmişlerdi. Korumada direğin kalitesine bakılmazdı. Onun başlarında bulunması büyük nimet bilinirdi. Tartışma olmayınca da evde huzur hâkim olurdu.

SON SÖZÜN SÖYLEMESİ ÖNEMLİ

Her cemiyette, her şirkette, her devlette son sözü bir kişi söyler. Bunun mutlaka doğru olması gerekmez. Ama mutlaka birinin son sözü söylemesi gerekir. Böyle olmazsa cemiyette huzur olmaz, anarşi çıkar. Bunun gibi cemiyetin en küçük birimi olan ailede de son sözü birinin söylemesi lazımdır. Bunun da evin erkeği olduğunu Kur'an-ı kerim bildiriyor.

Bir ara, Almanya'nın ünlü sunucularından Eva Herman, Cicero dergisine yaptığı açıklamada "eşitlik mücadelesi"nin kadına zarar verdiğini söyleyince bir anda ülke gündemine yerleşmişti. Herman özetle şunları söylemişti: Kadınların iş hayatında verdiği eşitlik mücadelesinin iflas etti. Bu mücadelenin en büyük zararı çocuklar gördü. Doğum oranlarındaki düşüşün en büyük sebeplerinden birinin de bu eşitlik mücadelesidir. Kadınlar, yaratılışlarına aykırı hareket etmeleri sebebiyle çok mutsuzlar. "

Kadın erkek eşitliği takıntısı da akla mantığa aykırıdır. Çünkü toplumda insanlar arasında mutlak eşitlik yoktur. Allahü teâlâ öyle yaratmıştır. Toplumu yönlendirenlerin, idarecilerin, iş yeri sahiplerinin önceliği, geçiş üstünlüğü vardır. Bunların böyle olmasında, toplumun menfaati söz konsu. Bunlara yapılan ayrıcalık, iyilik bunları yapanlara döner. Çünkü, bir başbakanın hasta olması, işleri düzgün yürütememesi fert fert herkese yansır. Bunun için, başbakanın yanında devamlı doktor bulunuyor benim yanımda niçin bulunmuyor, bu eşitliğe aykırı denilemez. Çünkü onun sağlıklı olması milletin sağlıklı olması demektir. Yine bir işverenin, sağlığının yerinde olmaması bütün çalışanlara yansır. İşler kötüye gider, Sonunda fabrika kapanır. Bunda, patrondan ziyade çalışana zarar olur.

Bunun gibi, ailede herkesin ailenin reisi baba üzerine titremesi lazımdır. Çünkü onun iyiliği aile fertlerinin iyiliğidir. O iyi, sağlıklı olursa herkes iyi ve sağlıklı olur. Çünkü o iyi olursa, aile fertlerinin iyiliği için çalışır, hasta olurlarsa onları tedavi ettirir.

"EŞİTLİK ONLARIN OLSUN!"

Baba da, babalığını yapar, icabında kendi yemez, aile fertlerine yedirir; kendisi giymez, onları giydirirdi. Gösterilen saygıyı hiçbir zaman istismar etmez.

Şimdi ise, "Kadın erkek eşitliği", "Ekonomik özgürlük" gibi sloganlarla bu otorite yok edildi. Baba, tabiri caiz ise, evde sadece bostan korkuluğu... Hanımı ayrı telden, çocukları ayrı telden çalıyor. Baba birşey söylemek, yaptırmak istediğinde, binbir rica ile, kenarından köşesinden ima ile maksadını ifade etmeye çalışıyor.

Aileye “Sen” “Ben” kavgası sokuldu. Aile reisine karşı, “Sen öyle yaparsan, ben de şöyle yaparım. Sen onu alırsan, ben de şunu isterim...” diklenmesi yerleştirildi. Birçok ev, aile olmaktan çıkıp, otel hâline geldi. Fertler kendi başına buyruk oldu. Böyle olunca da huzur kalmadı.

Netice olarak eve, “Sen” “Ben” girdi, huzur dışarı çıktı... Benim için huzur önemli değil illada “eşitlik” diyenler varsa, onların olsun eşitlik ve özgürlükler... Bize huzur yeter!

HİKMETLER · 25 ŞUBAT 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1285

Beşinci kapı için rüyada ikaz!

İslam hukukunda söz sahibi, “Sadr-üş-şeria” ünvanına sahip Ahmed bin Ubeydullah beşinci bir mezhep kurmak istemişti. Bunun üzerine rüyasında, Cebrail aleyhisselamı gördü. Kendisine, dört kapısı ve üzerinde dört penceresi olan çok güzel bir cami göstererek; bu güzel mabedin, ahenk ve nizamını, mimari özelliğini bozmadan, camiyi yıkılma tehlikesine maruz bırakmadan bir kapı ve bir pencere açmasını teklif etti. Ne kadar uğraştıysa, sayılan bu özelliklere riayet ederek, yeni bir kapı ve pencere açma cesaretini gösteremedi.

Bunun üzerine, Cebrail aleyhisselam, yeni bir kapı açılması halinde, mevcud ahengin bozulacağını, İslamın zarar göreceğini ikaz ederek, bu teşebbüsünden vaz geçmesini kesin bir şekilde ihtar etti. Bu önemli ikaz üzerine, “Sadr-üş-şeria” hatasını anlayıp bu teşebbüsünden hemen vazgeçti.

İmam-ı Gazali hazretleri de, bir ara müstakil bir mezhep kurmak istedi. Buna benzer bir rüya ile kendisine bunun uygun olmadığı ikaz edildi. O da, bundan derhal vazgeçti.

Daha sonra da kimse böyle bir teşebbüste bulunma cesaretini gösteremedi.Dört mezhep dinimize ait bütün meseleleri çözmüş, ileride çıkabilecek meselelerin de çözme yollarını göstermiştir.

Müslümanlar için dört mezhepten birine uymak büyük bir kolaylık, büyük bir sıkıntıdan kurtulmak demektir. Bir kimsenin bir mezhebe uyması demek, o kişinin şöyle düşünmesi demektir: "Benim, dinimin emir ve yasaklarını dinin dört

kaynağından çıkartmam mümkün değildir. (Meselâ, Hanefî mezhebinde olan bir kimse) Ben İmâm-ı a'zam hazretlerinin ilminin üstünlüğüne inanıyorum. O'nun bildirdiği bütün hükümlerin, Kur'ân-ı kerîme ve hadîs-i şerîflere uygun olduğuna itimat ediyorum. Bunun için de İmâm-ı a'zam hazretlerini kendime rehber ediniyorum, dinde ne bildirdiyse doğru kabûl ediyorum."

Bir Müslümanın ibâdetlerini, i'tikâdını belli bir mezhebe göre yapmaması halinde îmânını muhafaza etmesi çok zordur. Uçurumun hemen kenarındaki insan gibidir. En ufak bir rüzgârla kendini uçurumun dibinde bulur. Çünkü, müctehid olmayan kişinin kendi başına dinin bütün emir ve yasaklarını Kur'ân-ı kerîmden çıkartması mümkün değildir.

HİKMETLER · 26 ŞUBAT 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1286

“Sen fırsatı kaçırdın!”

Büyük İslâm âlimi İmam-ı Gazali hazretleri anlatır: Vaktiyle, kocası vefat edip, beş çocukla yalnız kalmış olan bir mümine hanım, henüz çalışıp kazanacak duruma gelmemiş olan öksüzlerle perişan bir hale düşmüş. İffetini muhafaza ettiği için, kimseye hâlini açamamış. Nihayet çaresiz kalınca, bir gün, kendisine tavsiye ettikleri Müslüman bir zenginin kapısını çalmış. Kocasının vefatı üzerine beş öksüzle başbaşa kaldığını, kimseye hâlini açamadığını, perişan bir hâlde bulunduğunu ağlayarak anlatmış.

Kadın derdini bildirdikten sonra, zengin demiş ki:

- Hiç sorma teyze! İşler bildiğin gibi değil. Alacaklarımı bir türlü toplayamadım. Böyle olmasa memnuniyetle sana yardım ederdim.

Halbuki kadıncağızın istediği atla deve değildi. Sadece birkaç günlük nafaka istiyordu. Zengin kimse, bu kadar yardımı, alacaklarını almasa da verebilirdi.

Derin bir üzüntü içinde ayrılan kadın; başka çare kalmayınca, yakınlarındaki bir Mecusiye gitmiş. Evvelki zengine anlattıklarının aynısını ona da anlatmış.

Mecusi derhal alaka gösterip, bu kadından birkaç dakika müsaade istemiş. O anda yanında parası olmayan Mecusi, komşusuna gidip bir miktar borç almış ve

kadının ihtiyacını giderecek kadar bir yardımda bulunmuş. Sonra da şunları ilave etmiş:

- Bacım, öksüzler iş güç sahibi oluncaya kadar yardıma devam edeceğim. Onun için, ihtiyacın olduğunda, hiç çekinmeden gelebilirsin!

O gece rüyasında Resulullahı gören evvelki zengin, bulutlar arasında bir köşk görerek, bunun kime ait olduğunu sormuş. Resulullah efendimiz de, bunun bir mümine ait olduğunu ifade buyurmuşlar. Bunun üzerine kendinin de mümin olduğunu söyleyen adam demiş ki:

- Ya Resulallah, müsaade buyurun da, mümine ait olan o köşke gireyim.

Resulullah efendimiz, bu sefer, adama şöyle buyururlar:

- Burası müminlere aittir ama, senin gibi muhtaçların, perişanların sefaletine seyirci kalan müminlere ait değildir. Mecusiye git, verirse ondan al!

Sabah olunca ilk iş olarak Mecusinin yanına gider. Mecusi şöyle cevap vermiş: "Senin gördüğün rüyayı, bu gece ben de gördüm. Ve Müslüman oldum. Sen fırsatı kaçırdın."

HİKMETLER · 27 ŞUBAT 2009 CUMA · KAYIT 1287

"Şunu aklından çıkarma!"

Halife Harun Reşid, bir gece rüyasında Azrail aleyhisselamı gördü. "Daha kaç sene yaşayacağım" diye sordu. Azrail aleyhisselam ise beş parmağını açarak dedi ki: " İşte şunu aklından çıkarma!"

Harun Reşid uyanır uyanmaz, düşünmeye başladı. "Acaba, beş sene mi, beş ay mı, beş hafta mı, beş gün mü, beş saat mı yaşayacağım" diye telaş etmeye başladı. İşin içinden çıkamayıp, Behlül Dânâ hazretlerine sormaya karar verdi.

Harun Reşid'in merakla rüyasını anlatması üzerine, Hz. Behlül güldü. Telaşlarının yersiz olduğunu söyledi ve şöyle tabir etti:

- Bir insanın ne zaman öleceğini, Azrail aleyhisselam da dahil hiçbir mahlukun bilmeyeceğini bilmiyor musunuz? Azrail aleyhisselam beş parmağıyla, beş gayb

ilmini Allahtan başka kimsenin bilmediğine işaret ederek, size Lokman suresinin hükmünü hatırlatmış.

Hindistan'ın büyük velîlerinden Ebü'l-Hayr Fârûkî buyurdu ki: Bir gece Resûlullah efendimizi gördüm. Bir taraftan diğer tarafa gidip geliyorlardı. Mübârek yüzlerinde keder ve üzüntü görülüyordu. Anam-babam sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Üzüntü ve kederinizin sebebi nedir? diye sordum. Resûlullah efendimiz buyurdu ki: “Bugün Abdülhamîd Han tahttan indirildi. Bunun için kederliyim." Ebü'l-Hayr hazretleri rüyâsını naklettikten sonra, gözleri yaş içerisinde şöyle buyurdu: "Bu yüz sene içerisinde Sultan Abdülhamîd Han gibi takvâ sâhibi bir sultan gelmemiştir. O, kavminin derdi ile dertlenir, milletinin iyiliğini ve refahını isterdi. Müttekî ve ilmi seven bir sultândı. Hocam Rahmetullah Efendiyi Mekke-i mükerremeden İstanbul'a yanına dâvet etmiş, çok ikrâm ve iltifâtta bulunmuştu. Hattâ kendi eliyle ona namaz için seccâde sermişlerdi. O yüce Hâkana bu muâmeleyi revâ görenlerin sonları pek fecî olacaktır. Ama din ve millet çok zarar görecektir, ona yanıyorum."

Büyük velîlerden İbn-i Hafîf anlatır: Bir gece rüyâmda Peygamber efendimizi gördüm. Yanıma geldiler ve mübârek ayağının ucuyla beni uyandırdılar. "Bir kimse Allahü teâlâya giden yolu öğrenir, sonra bu yoldan ayrılırsa, Allahü teâlâ bu kişiyi, âlemde hiçbir kimseye vermediği bir azap ile cezâlandırır." buyurdular.

HİKMETLER · 28 ŞUBAT 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1288

Rüyadan sonra şüphesi kalmadı

Önceleri Mevlana hazretlerinin büyüklüğünü anlayamayan, onun devamlı aleyhinde söz söyleyen bir kimse, birgün rüyasında gördüklerini şöyle anlattı: “Rüyamda, Karatay Medresesi'ndeki dershanenin ortasında, Peygamber efendimizi oturur hâlde gördüm. Sanki güneş gökten inmişti. Nurundan gözler kamaşıyor, eshab-ı kiram da hizmet ediyorlardı. Ben huzuruna doğru ilerleyip, kendilerine selam verdim. Selamımı aldılar ve yanlarında bulunan tabak içindeki yahniden bir parça sundular. Sordum: “Ya Resulallah! Etlerin en lezzetlisi, en güzeli hangisidir?”, “Etlerin en iyisi, kemiğe bitişik olanıdır.” buyurdular.

O anda uyandım. Her tarafımı nur kaplamıştı. Büyük bir sevinç içinde, Karatay Medresesi'ne gittim. Dershanenin ortasında, Peygamber efendimizi gördüğüm yerde, Mevlana hazretleri oturuyordu. Hayretle yanlarına yaklaştım ve selam verdim. Selamımı tebessüm ederek aldı.

Daha ben rüyamı anlatmadan, buyurdu ki: Sevgili Peygamberimiz, “Etlerin en iyisi, kemiğe bitişik olanıdır” buyurdu.” Mevlana hazretlerinin büyüklüğü konusunda şüphem kalmadı.

Velîlerin büyüklerinden ve Ehl-i sünnetin amelde dört hak mezhebinden biri olan Hanbelî mezhebinin imâmı Ahmed bin Hanbel hazretleri'nin vefât haberini İskenderiye'de iken duyan Muhammed bin Huzeyme, çok üzülmüştü. Rüyâsında Ahmed bin Han- bel'in salına salına yürüdüğünü görüp kendisine; "Ey İmâm! Bu böyle ne biçim yürüyüş?" dedi. O da; "Dünyâda Allahü teâlânın dînine hizmet edenlerin, Cennet'teki yürüyüşleri böyledir." buyurdu. O; "Allahü teâlâ sana nasıl muâmele etti?" diye sual etti. İmâm hazretleri; "Allahü teâlâ beni affetti, başıma bir taç, ayağıma altından iki ayakkabı giydirdi ve; "Ey Ahmed! Kur'ân-ı kerîm benim kelâmımdır, diye inandığın için, bu iltifâtlara kavuştun. Ey İmâm! Süfyân-ı Sevrî'den sana ulaşan duâlar var, onlarla dünyâda duâ ettiğin gibi, şimdi de duâ et." dedi. Bu emir üzerine; "Ey âlemlerin Rabbi olan Allah'ım! Bizleri af ve magfiret eyle. Bizlere suâl sorma." diye duâ ettim. Bu duâdan sonra; "Ey Ahmed! İşte Cennet, gir oraya buyurdu ve ben de Cennet'e girdim." dedi.

2009 YILLIK KÜLLİYATI

03

Mart

40 yazı · Hikmetler: 31 · Gönül Bahçesi: 9

HİKMETLER · 1 MART 2009 PAZAR · KAYIT 1289

Sırtındaki sopa izinin sırrı!

Bağdat'ta bulunduğu sırada ilim öğretip, talebe yetiştirmekle meşgul olan İmam-ı Gazalî hazretleri, kardeşi Ahmed Gazalî'yi yerine vekil bırakarak Bağdat'tan ayrıldı. Şam'a giderek velîlerle görüştü ve sohbet etti.

Bir ara insanlardan tamamen uzaklaşıp, yalnız kalarak, mücahede ederek, nefsin istemediklerini yaptı. Ve riyazet, yani nefsin istediklerini yapmamak suretiyle nefsinin tezkiyesi ve ahlakının mükemmelleşmesiyle meşgul oldu. Bu inziva esnasında, "İhya-ül-ulûm" adlı meşhur eserini yazdı.

Ebül-Hasan adında bir imam vardı. İmam-ı Gazalî hazretlerinin "İhya" kitabını okuyunca, beğenmeyip, onu yakmayı emretti. Halkın elinde bulunanları da toplayıp, bir cuma günü yakılmasını kararlaştırdılar.

O cuma gecesinde, Ebül-Hasan, şöyle bir rüya görür: "Kendi ders okuttuğu caminin kapısından içeri girdiğinde, bir de ne görsün? Caminin içinde Resulullah sallallahü aleyhi ve sellem ve yanında Hz. Ebu Bekir ve Hz. Ömer oturuyor. İmam-ı Gazalî de orada ayakta durmaktadır ve elinde "İhya" kitabını tutup der ki: "Ey Allahın Resulü! Şu kimse benim kitabımı yakmak istiyor. Şu kitaba bakınız, eğer bu kimsenin dediği gibi bunda sünnete uymayan, esasa muhalif bir yanlışlık varsa, ben Allahü teâlâya tevbe ettim. Eğer sizin bildirdiğiniz dine uygunsa, bu adamdan hakkımı alıp, beni sevindirin."

Resulullah efendimiz şöyle buyurur: "Bu elbette güzel bir kitaptır. Adı geçen Ebül-Hasan'a, iftira edenlere vurulduğu gibi had vurun!"

Bu kimse, rüyasında yediği sopaların acısından rahatsız olup, canı yanar ve kan ter içinde uyanır. Hemen tevbe eder. Gördüklerini talebelerine anlatır. Ölünceye kadar sopaların izi sırtında görülür.

İmam-ı Gazalî hazretleri, bir ara Bağdat'tan ayrılıp insanlardan uzak kalmıştı. Bağdat'ta, pek çok ilim talebesi varken, orada ilim neşretmekten, öğretmekten niçin vazgeçtiğini soranlara, şunları anlatmıştır: "İlim öğretmemdeki niyetimi inceledim. Kalbimi dinledim. Hâlis, Allah rızası için olmayıp, belki makam sevdası ve şöhretle beraber karışık buldum. Böylece yakinen helak sahilinde olduğumu

anladım. Bir müddet, "Eğer hâllerimi düzeltmekle uğraşmazsam helak olur, kendime kötülük ve zarar ederim" diye düşündüm durdum."

HİKMETLER · 2 MART 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1292

"Keşke geceleri de namaz kılsa!"

Abdullah bin Ömer hazretleri gençliğinde bir rüya gördü. Rüyasında ipek bir kumaş parçasının üzerine binerek uçuyor, cennetteki istediği yerlere konuyordu. Derken birileri onu cehenneme götürmek istediler. Hemen karşısına bir melek çıkıp, "Korkma!" dedi. Sonra alıp tekrar cennete götürdü.

Hz. Hafsa, onun bu rüyasını Resulullaha anlatınca, Peygamber efendimiz, "Abdullah ne iyi insandır. Keşke geceleri de namaz kılsa" buyurdu. O zamandan sonra gece namazını hiç bırakmadı.

Abdullah bin Ömer, Allahtan başka kimseden korkmazdı. Birgün yolculuğa çıktı. Yolda karşılarına bir aslan çıkınca, arkadaşları korkup ne yapacaklarını şaşırdılar. O, korkusuzca aslanın yanına yaklaşıp, kulağına, "Resulullahtan işittim. 'İnsanoğlu Allahtan başkasından korkmazsa, hiçbir şeyi ona musallat etmez' buyurdu. Yoldan çekil de yolumuza devam edelim" dedi. Aslan sessizce oradan uzaklaştı.

Küçük yaştan beri Peygamber efendimizle beraber bulundu. Bunun için eshab-ı kiram içinde en çok hadis-i şerif nakledenlerden oldu. Ayrıca, yaratılış olarak üstün hâllere sahip olduğundan ve Resulullahın hizmeti ile şereflenip, uzun zaman sohbetlerinde bulunduğundan, bütün ilimlerde mahir oldu.

Haram ve şüphelilerden sakınması, ilmi, dünyaya düşkün olmaması örnek durumdaydı. Her işte çok araştırıcı, inceleyici ve dikkatliydi. Çok cömert olup, ikram etmeyi çok severdi. Akşam yemeklerini, yalnız yediği hiç vaki değildi. Mutlaka misafir arar bulurdu.

Birgün devesi kayboldu. Çok aradı, bulamadı. "Alana helal olsun" deyip mescide girdi. Namazdan sonra, mescidden çıkıp giderken, birisi gelip, "Deven filan kimsede" dedi. "Ben onu alana hediye etmiştim" diye cevap verdi.

Abdullah bin Ömer hazretlerine, bin dirhem para ile kıymetli bir kaftan hediye getirilmişti. Dostlarından birisi, ertesi gün, onu, çarşıda hayvanına veresiye yem alırken görünce, şaşırdı. Evine gidip, evdekilere, " Dün Abdullah bin Ömer'e bin dirhem para ile kıymetli bir kaftan gelmemiş miydi?" diye sordu. "Evet gelmişti" cevabı üzerine, "Fakat bugün onu veresiye alış-veriş yaparken gördüm." deyince, "Doğrudur. Hediyeleri aldığı gün, kaftanı omuzuna alıp, çarşıya çıktı. Dönüşünde ne kaftan, ne de paralar vardı." dediler.

GÖNÜL BAHÇESİ · 3 MART 2009 SALI · KAYIT 1290

"Nureddin, şu adamlardan beni kurtar!"

Yarın, Sultan Selahaddin Eyyubi'nin ölüm yıldönümüdür (1193). Selahaddin Eyyubi'nin yirmibeş senelik vezirlik ve sultanlık hayatı hep İslamiyete hizmetle geçmiştir. Tarihte pek ender yetişen devlet adamlarından biriydi. Bu değerli Sultan, İslamiyete hizmet bayrağını kendisi gibi mücahit olan Sultan Nureddin Zengi'den almıştı. Bugün kısaca, Nureddin Zengi'den bahsedip yarın da Sultan Selahaddin Eyyubi'den bahsetmek istiyorum.

Selçuklu Atabeglerinden olan Nureddir zengi, Musul ve Halep Atabegi İmadeddin Zeng'nin oğludur. Babasının vefatından sonra başa geçti. Ülkesini adeletle idare ettiği için "Melik-ül adil" lakabıyla tanındı.

Onikinci asrın sonlarına doğru İslam ülkelerine saldırmış olan Haçlı ordularını, küçücük ordusuyla püskürtüp, o günkü İslâm dünyasını, Haçlı tasallutundan uzun müddet muhafaza etti.

Sultan Nureddin Zengi, çok dindardı; Karargahında devamlı Kur'an-ı kerim okutup hürmetle dinlerdi. İslam dinine ve Resulullah efendimize büyük hürmeti vardı.

RESULULLAHIN KENDİSİNİ ÇAĞIRMASI

Bir gece, Resulullah efendimizi rüyasında gördü. Kendisine güler yüzle bakan Efendimiz, iki mübarek parmağıyla iki adamı işaret ederek, " Nureddin, şu iki adamdan beni kurtar!" buyurdu ki:

Heyecanla uyanan Nureddin Zengi, bir müddet düşünceye daldı ve tekrar uyudu. Fakat aynı rüyayı, üç defa gördü. Her defasında Resulullah efendimiz, "Nureddin, şu iki adamdan beni kurtar" diyerek iki kır saçlı kimseyi gösterdiler.

Sabah namazını kıldığı Büyük Camideki Hoca efendiye, bu rüyayı anlattı. Hoca efendi şöyle tabir etti: "Resulullah efendimiz, bir tehlikeye maruzdur. Derhal gitmelisin!"

Hemen bir manga askerle yola çıkan Nureddin Zengi, birçok kıymetli hediyeleri de beraberine alarak, Medine'ye doğru yola çıktı. Bir haftadan fazla bir yolculuktan sonra, nihayet Medine-i münevvereye vardı.

İlk iş olarak, Peygamber efendimizin kabr-i şerifini ziyaret etti. Sonra bütün Medine halkını, getirdiği hediyeleri dağıtmak üzere topladı. Onlara, "Sizler, Resulullahın aziz komşularısınız. Bu hediyelerimi lütfen kabul edin" diyerek herkese ayrı ayrı hediyelerini takdim etti. Bu sırada da aralarında rüyasında kendisine gösterilen adamlar var mı, yok mu takip ediyordu. Fakat hediye alanlar bittiği halde, bunlara rastlayamadı. Bu defa, oradakilere tekrar sordu:

- Buraya gelmeyen hiç kimse kaldı mı acaba?

- Evet... İki sene evvel batıdan gelmiş iki kimse var ki, onlar hiçbir hediye almazlar. Son derece cömert kimseler olup, gece gündüz evlerine kapanıp, ibadetle meşgul olurlar. İçimizde en salih kimseler olarak görünürler. İşte o iki zat burada yoklar. Evleri de Resulullahın kabr-i saadetinin yakınında, şurada...

Derhal bu iki şahsın yanına giden Nureddin Zengi, güç bela kapıyı açtırınca, bir de baktı ki, Resulullahın gösterdiği kır saçlı iki adam buradadır.

Evin ortasında büyükçe bir hasır serili, fakat bundan başka da hiçbir şey yok. Etrafı iyice tetkik eden Zengi, şüphelenerek, "Şu hasırı kaldırın bakayım!" dedi.

HAİNLERİ BULDU!

Önce bir bahane ile kaldırmak istemediler. Zorlayınca, kır saçlı adamlar hasırı kaldırdılar. Zengi, altında büyükçe bir merdivenin, yerin altına doğru uzandığını gördü.

Meğer bu merdivenden yerin derinliklerine kadar inen adamlar, buradan da Resulullahın kabrine kadar bir tünel kazmışlar. İşte o gün de, tam altına geldikleri Ravda-i mutahharayı delip, Resulullahın mübarek vücudunu çalacaklar; daha sonra da ilk fırsatta Avrupa'ya kaçıracaklarmış.

Hükümdar Nureddin Zengi'nin sıkıştırması üzerine, her şeyi itiraf eden bu iki adam, kendilerinin Avrupa'dan geldiklerini, Resulullahın mübarek vücudunu kaçırmak için çuval dolusu altına pazarlık yaptıklarını apaçık söylerler.

Medine halkının hayretini mucip olan bu hadise üzerine, suçlular gereken cezayı gördüler.

Daha sonra da Ravda-i mutahharanın etrafını kazdırarak kurşun duvar çektiren Zengi'ye, Resulullahın rüyadaki işaretiyle böyle güzel bir hizmet nasip oldu.

HİKMETLER · 3 MART 2009 SALI · KAYIT 1293

Rüyada yediği tokat!

Muhammed Hâşim-i Keşmî şöyle anlatmıştır: "Seyyidlerden bir genç, medresede talebe idi. Onunla arkadaşlık ederdik. Bir gün ağlayarak yanıma geldi ve başından geçen bir hâdiseyi anlattı. Dedi ki: "Hazret-i Muâviye'yi sevmezdim. Bir gece İmâm-ı Rabbânî hazretlerinin Mektûbât'ını okuyordum. Okuduğum yerde; "İmâm-ı Enes bin Mâlik buyurdu ki: "Hazret-i Muâviye'yi, sevmemek onu kötülemek, hazret-i Ebû Bekr'i ve hazret-i Ömer'i sevmemek bunları kötülemek gibidir. Ona söğene, bunlara söğene verilen cezâyı vermek lâzımdır." yazılı idi.

Bunu okuyunca, canım sıkıldı ve Mektûbât'ı yere attım. O gece rüyâmda imam-ı Rabbani öfkeli ve kızgın bir hâlde yanıma geldi. İki mübârek elleri ile kulaklarımı çekti ve; "Ey câhil çocuk! Sen bizim yazdığımızı beğenmiyorsun ve kitabımızı fırlatıp, yere atıyorsun" buyurarak beni bir bahçeye götürdü. Orada nûr yüzlü, büyük bir zât oturuyordu. Çekinerek ve saygı ile o zâta selâm verdi. Önünde diz çöküp oturdu. Ona bir şeyler söylüyor, beni gösteriyordu." Uzaktan bana bakışlarından benden bahsettiği anlaşılıyordu. Biraz sonra İmâm-ı Rabbânî hazretleri kalktı. Beni çağırdı. Bana, "Bu oturan zât, hazret-i Ali'dir. İyi dinle! Bak ne buyuruyor." dedi.

Yanlarına gidip, selâm verdim. "Sakın, sakın! Resûlullah efendimizin eshâbına karşı, kalbinde bir dargınlık bulundurma! O büyüklerden hiçbirini, aslâ kötüleme. Aramızda olanları, hangi iyi niyetlerle yapıldığını, biz ve o kardeşlerimiz biliriz!" dedi. Bu nasîhatı dinledikten sonra, kalbimi yokladım. Bu hususdaki tereddüdün ve soğukluğun, kalbimden çıkmadığını gördüm. Bu hâlimi hemen anladı.

Öfkelendi. İmamı Rabbani hazretlerine bakarak; "Bunun gönlü daha temizlenmedi. Suratına bir tokat indir!" dedi. Şeyh hazretleri, yüzüme kuvvetli bir tokat indirdi. Tokadı yiyince, kendi kendime; "Bunu sevdiğim için onlara düşmanlık etmiştim. Hâlbuki kendisi onlara düşmanlığımdan bu kadar çok incinmektedir. Bu hâlden vazgeçmeliyim!" dedim. Kalbimi yokladım. Düşmanlık, kırgınlık kalmamış, tertemiz buldum. O anda uyandım. Şimdi de kalbim o kinden temizlenmiştir. O rüyânın, o sözlerin tadı, beni başka hâle soktu. Kalbimde Allah'tan başka hiçbir şeyin sevgisi kalmadı. İmâm-ı Rabbânî hazretlerine ve onun yazdıklarındaki mârifete inancım iyice arttı."

GÖNÜL BAHÇESİ · 4 MART 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1291

Kudüs'ün kurtarıcısı; Selâhaddîn Eyyûbî

Selâhaddîn Eyyûbî, tarihte az rastlanan özelliklere sahip bir liderdir. Gençliğinde iyi bir tahsil ve terbiye gördükten sonra, kısa denebilecek bir zamanda ordu komutanlığı, vezirlik ve arkasından da devlet başkanlığı nasip oldu. Tarihte çok az insana nasip olacak şekilde İslama hizmet etti. Bugün, Eyyûbîler Devleti'nin kurucusu bu mücahid sultan Selâhaddîn Eyyûbî'nin ölüm yıldönümüdür (1193).

Selçuklu atabeklerinden Nûreddîn Zengî'nin komutanı iken onun desteği ile,1169'da Mısır Şii Fatımi devletine vezîr oldu. 1171'de Fâtımî Halîfesi Âbid ölünce, Mısır'da idâreyi bütünüyle ele aldı. 1175'te Eyyubi Devleti'ni kurarak, Şiî Fâtımîlerin bölgedeki izlerini tamamen ortadan kaldırdı. Böylece bölgede Ehl-i sünnet îtikâdı'nın yayılmasına büyük hizmet etti.

HAÇLILARIN KORKULU RÜYASI

Selâhaddîn Eyyûbî'nin bölgeyi tamamen kontrolüne alma gayretleri, bölge Hıristiyanları ile Avrupalı haçlıları telaşa düşürdü. Kendisini öldürerek bölge hakimiyetine son vermek için yoğun bir mücadeleye giriştiler.

Selâhaddîn Eyyûbî, Haçlıların bütün saldırılarına, özellikle 3. Haçlı Seferi'nde kahramanca savaşarak, daha önce hiç karşılaşmadıkları bir şekilde onları yenilgiye uğrattı. 1187"de Kudüs şehrini ellerinden geri aldı. Kudüs'ün 89 yıl sonra tekrar Müslümanların eline geçmesi, İslâm âlemini çok sevindirdi; bütün Müslümanların

gönlünde taht kurdu. Her fani gibi Selâhaddîn Eyyûbî de, 4 Mart 1193'de 56 yaşında Şam'da vefât etti.

Ehli sünnet inancına sahip olan Sultan Selâhaddîn, ilme çok değer verir, âlimleri himâye ederdi. Yüksek insânî meziyetlere sâhip, iyi huylu, cömerd, âdil, kültürlü ve müsâmahakâr bir hükümdârdı. Onun zamânında Şam medreselerinde ders veren altı yüzden fazla fakih alimi vardı.

Zamânında yetişen âlimlerden İmâdüddîn el-Kâtib onun hakkında şöyle demektedir:

"Sultan ile oturan bir kimse, onunla oturduğunun farkına varmaz, bir arkadaşıyla oturuyor zannederdi. Anlayışlı, dînine bağlı, temiz, hatâları affeder, kusûrları görmemezlikten gelir ve kızmazdı. Asık suratlı durmaz, dâimâ tebessüm eder vaziyette olurdu. Bir şey isteyeni, boş çevirdiği görülmezdi. Herkese çok nâzik davranır, kimseye kaba hareketlerde bulunmazdı. Söz verdiği zaman yerine getirirdi."

Abdüllatîf el-Bağdâdî'nin de onun hakkındaki sözleri şöyledir: "Sözleri, kalplere tesir ediciydi. Yanına ilk girdiğim gece, meclisini âlimlerle dolu gördüm. Her biri çeşitli ilimlerden konuşuyorlardı. Müslüman olsun, kafir olsun herkes Sultan'ı çok seviyordu. Onun ölümüyle, insanlar hakîkî bir babayı kaybettiler, ölümüne üzülmeyen kimse kalmadı."

Selâhaddîn-i Eyyûbî, düşmana karşı da, İslâmiyetin adâlet ve ihsân kurallarından hiçbir zaman ayrılmazdı. Haçlılar esir Müslümanları kılıçtan geçirdiği zaman, elindeki Hıristiyan esirlere, İslâmiyetin emrettiği şekilde güzel muâmelede bulundu. Hiçbir zaman onlar gibi yapmadı.

Mısır ve Kudüs'ü fethedip, hazînelere sâhip olduğu hâlde, ömrü boyunca bir asker gibi yaşadı. Lüzumsuz hiçbir şeye harcama yapmayıp, parayı zarûrî ihtiyaçlara ve askerî malzemelere sarf etti. Öldüğü zaman cebinden bir altın ile birkaç gümüş para çıktı. Çok cömertti. Akka Muhâsarası için geldiğinde, on binden ziyâde atını askerlerine dağıttı ve binecek bir ata muhtâç kaldı.

TAM BİR KAHRAMANDI

Çok cesûrdu. Baştan başa çelik zırhlarla kaplı olan Haçlıları, göğsü açık, îmânlı bir grup askeriyle perişan ederdi. Hattâ bir defâsında da; "Et iken demirle çarpışıyoruz, yüz olursak, karşımıza bin düşman çıkıyor, kaleler ateş saçıyor, denizler düşman kusuyor." demekten kendini alamadı. Yaptığı bütün harplerde,

askerlerinin sayısı, düşmandan dâimâ azdı. Bütün muhârebelerini, İslâmiyeti yüceltmek ve Müslümanları Haçlıların zulmünden korumak, devletini düşman çizmesinden muhâfaza etmek için yaptı.

İlme ve ilim sâhiplerine çok ehemmiyet veren Selâhaddîn Eyyûbî, Mısır Sultânı olunca, Şâfiî, Mâlikî, Hanefî ve Hanbelî mezheplerine göre tedrisat yapan medreseler yaptırdı. Kâhire, Şam, İskenderiyye gibi şehirler birer ilim merkezi oldu. Haçlılar tarafından saray hâline getirilen Mescid-i Aksâ'yı yeniden câmi hâline getirdi.

HİKMETLER · 4 MART 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1294

"Attâra dört yüz dînar ver!"

Tasavvuf büyüklerinden velî ve Mâlikî mezhebi fıkıh âlimi Ebû Abdullah Merrakûşî bir sohbetlerinde şöyle buyurdular:

Bağdât'ta Kerhli bir attâr vardı. Doğruluğu, iyiliği ve güvenilirliği ile meşhur olmuştu. Fakat bir hayli borcu vardı. Hayâsından evinden çıkamaz hâle geldi. Cumâ gecesi olunca, âdeti üzere namaz kıldı. Resûlullah efendimize salât ve selâm getirdi ve duâ edip uyudu.

Rüyâda Peygamber efendimizi gördü. Resûlullah ona; "Vezîr Ali bin Îsâ'ya git! Ben ona, sana dört yüz dînar vermesi için emir verdim. Onları al, ihtiyaçlarını giderip hâlini düzelt." buyurdu. Sabah olunca, attâr, vezîrin yanına gitti. Fakat muhâfızlar onu içeri almadılar. Biraz sonra, vezîrin ya- kınlarından biri dışarı çıktı. O, attârı tanıyordu. Muhafızlara durumu anlatıp, attâra; "Vezir, seher vaktinden beri seni bekliyor. Bana, seni ve kaldığın yeri sordu. Sen şimdi burada bekle, ben vezîrin yanına gidip geleyim." dedi.

O şahıs süratle vezîrin yanına gidip geldi. Attârı alıp vezîrin huzûruna götürdü. Vezîr attâra ismini sordu. O da kendisini tanıttı. Kerh ehlinden olduğunu söyledi. Bunun üzerine vezir, attâra; "Allahü teâlâ sana iyi karşılıklar versin, dün geceden beri uyuyamadım. Dün gece Resûlullah efendimizi rüyâmda gördüm. Bana; "Falanca attâra dört yüz dînar ver, hâlini düzeltsin." buyurdu." dedi.

Attâr da vezîre; "Ben de dün gece Resûlullah'ı rüyâmda gördüm. Bana; "Vezîr Ali bin Îsâ'ya git, ona, sana dört yüz dînar vermesini emrettim." buyurdu." dedi. Vezîr, Resûlullah e- fendimizin kendisinden bahsetmesinin sevincinden çok ağladı. Attâra bin dînar verilmesini emretti. Hizmetçiler bin dînar getirdiler. Attâra; "Dört yüz dînârı, Resûlullah'ın emri üzerine diğer altı yüz dînârı da, ayrıca sana hîbe ediyorum." dedi. Attâr ise fazlasını kabûl etmeyip; "Resûlullah'ın verdiğinden ve ihsânından fazlasını istemem. Ben, Resûlullah'ın ihsânı olan bu dört yüz dînârdan başkasından bereket ummuyorum. Bu söz üzerine vezir ağladı. Uygun olanı budur, nasıl istersen öyle yap." dedi. Attâr, dört yüz dînârı aldı. Bir kısmı ile borcunu ödedi. Resûlullah efendimizin bereketi ile hâli iyileşti ve malı çoğaldı.

HİKMETLER · 5 MART 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1295

“Onun bir benzeri yoktur!"

Evliyânın büyüklerinden ve kendilerine “Silsile-i aliyye” denilen âlim ve velîlerin meşhûrlarından Mazhar-ı Cân-ı Cânân şöyle anlatmıştır: "Bir defâ cihânın süsü ve kâinâtın serveri olan Peygamber efendimizi rüyâda görmekle şereflendim. Yanyana uzanmış yatıyorduk. O kadar yakındık ki, mübârek nefesi yüzüme geliyordu. Bu esnâda susadım. Serhend büyüğünün oğulları, yâni İmâm-ı Rabbânî hazretlerinin evlâdı da orada idiler. Resûlullah, onlardan birine su getirmesini emir buyurdu. Fakîr; "Yâ Resûlallah, onlar benim pîrimin evlâdıdır." diye arzettim. "Onlar bizim sözümüzü tutarlar." buyurdu. Onlardan bir azîz, kalkıp su getirdi. Kana kana içtim. Sonra; "Yâ Resûlallah, hazretiniz Müceddîd-i elf-i sânî hakkında ne buyurursunuz?" diye arzettim. "Ümmetimde onun bir benzeri yoktur." buyurdu. "Yâ Resûlallah! İmâm-ı Rabbânî hazretlerinin Mektûbât'ı, mübârek nazarlarınızdan geçti mi?" dedim. Buyurdu ki: "Eğer ondan hatırladığın bir yer varsa oku!" Ben de, İmâm-ı Rabbânî hazretlerinin bâzı mektuplarında geçen ve Allahü teâlâ için; "O, verâ-ül-verâ sonra yine verâ-ül-verâ'dır, yâni Allahü teâlâ ötelerin ötesidir. Akıl neyi düşünür ve neyi tasavvur ederse O değildir" buyurduğunu okudum. Resûlullah efendimiz bunu çok beğendi ve; "Tekrar oku!" buyurunca, tekrar okudum. Bu ifâdeleri çok güzel buldu.."

İmâm-ı Rabbânî hazretlerinin talebelerinden seyyid bir zât şöyle nakletmiştir: "Bir grup tüccarla Acîn'de idim. Bu tüccarlar arasında Cân Muhammed adında Celender'den bir zât da vardı. Onunla aramızda bir dostluk kurmuştuk. Bir gün biri bana sultânın, İmâm-ı Rabbânî hazretlerini hapsettiğini söylediğinden çok üzüntülüydüm. Cân Muhammed beni böyle kederli görünce, üzüntümün sebebini sordu. Ben de, İmâm-ı Rabbânî hazretlerinin hapsedildiğini duyduğum için, böyle olduğumu söyledim. Cân Muhammed bana; "Ben de onun talebesiyim. Bugün işin aslını ondan öğreneceğim." dedi. Sonra gidip kaylûle yaptı yâni öğle vaktine yakın biraz uyudu. Sonra bu uykusunda, rüyâsında İmâm-ı Rabbânî hazretlerini gördüğünü ve kendisine; "İşittiğiniz haber doğrudur. Fakat bâzı makamları geçmek, Allahü teâlânın celâl sıfatı ile terbiye edilmeye bağlıdır. Eğer öyle olmasaydı o makamları geçmek mümkün olmazdı. Dostlarımıza söyle, gönüllerini hoş tutsunlar, işin sırrı budur." buyurduğunu söyledi.

HİKMETLER · 6 MART 2009 CUMA · KAYIT 1296

Padişahı rüyada yanına çağırdı!

Anadolu evliyâsından Hâce Ubeydullah-i Ahrâr hazretlerinin talebelerinin yükseklerinden ve halîfelerinden Baba Haydar Semerkandî hazretlerinin zamânında, pâdişâh Kânûnî Sultan Süleymân, bir gece rüyâsında ak sakallı, nûr yüzlü bir ihtiyârın sırtını sıvazladığını gördü. İhtiyâr kendisine: "Efendimiz, Eyüp'teki Baba Haydar sizi kulübesinde bekliyor. Onu ziyâret ediniz." dedi.

Pâdişâh uyanınca bu sıcak sesi mânâlândırmaya çalıştı. Kimdi bu Baba Haydar? Devamlı Eyüb'e gitmesine rağmen, Baba Haydar diye birisinden bahsedildiğini hiç duymamıştı. Kânûnî bunları düşünürken Şeyhülislâm huzûra girdi. Pâdişâhı düşünceli görünce; "Bir derdiniz mi var Sultânım?" diye sordu. Pâdişâh da; "Hayrolsun inşâallah. Bu gece rüyâda yaşlı bir zât bana; "Eyüp'te Baba Haydar sizi bekliyor." dedi. Buna bir mânâ veremedim" dedi.

Şeyhülislâm; "Hayırdır inşâallah Pâdişâhım! Eyüp'te hiç bu isimde kimsenin bulunduğunu bilmiyorum. Baba Haydar kim acabâ? Sizinle Baba Haydar'ı arayıp bir ziyâret etsek iyi olur." dedi. Kânûnî bir süre sonra rüyâsını unuttu. Akşam

yatınca, yine o ak sakallı ihtiyârı rüyâsında gördü ve yine: "Baba Haydar sizi kulübesinde bekliyor Pâdişâhım!" dedi.

Sabah Pâdişâh, rüyâsını Şeyhülislâma anlatınca, o da; "Bu ziyâret artık mecbûr oldu Pâdişâhım!" dedi. Pâdişâh buna rağmen o gün de Baba Haydar'ın ziyâretine gidemedi. Gece yatınca rüyâsında üçüncü defâ yaşlı zâtı gördü. Pâdişâha dargın dargın bakıp, kırık bir sesle sâdece:"Baba Haydar sizi bekliyor." dedi.

Sabah olunca, Sultan lalasını yanına çağırıp; "Tez davran. Eyüp'ten dâvet aldık gidiyoruz." dedi. Her ikisi kıyâfet değiştirip, Eyüb'e gittiler. Öğle ezânı okunduğu sıra Eyüb'e vardılar ve namaz kıldıktan sonra cemâatten bâzı kişilere: "Biz uzaktan geldik. Baba Haydar isimli birini arıyoruz. Acaba tanıyor musunuz?" diye sordular. Koca câmide Baba Haydar'ı tanıyan çıkmadı. Sokakta bulunan dükkan sahiplerine de sordular. Onlar da tanımıyordu.

Bu sırada küçük bir çocuk: "Siz şu tepede oturan ve kimseyle konuşmayan amcayı mı arıyorsunuz?" diye sordu. Sultan da gayr-i ihtiyârî; "Evet, onu arıyoruz." deyince, çocuk kendisini tâkib etmelerini istedi. Epeyce gittikten sonra, yapayalnız köhne bir kulübeyi işâret ederek; "O amca bu kulübede yaşar. Ama kimseyle konuşmaz, kimseyi de kulübeye almaz." dedi.(Devamı yarın)

HİKMETLER · 7 MART 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1297

"Şuraya bir mescid inşâ ettir!"

Pâdişâh ve Şeyhülislam yavaşça çocuğun gösterdiği kulübeye yaklaşıp, kulübenin önünde tereddüd içinde beklerken içeriden titrek ince bir ses: "Buyurunuz Pâdişâhım!" diyerek dâvet etti. Pâdişâh selâm vererek içeri girdi. Baba Haydar bir postekinin üzerinde oturuyordu. Yüzlerce sinek her yanını kaplamış onu gizliyordu. Geceleri rüyâsına giren zâtı merak eden Pâdişâh, büyük bir dikkatle Baba Haydar'ın yüzüne bakıyordu. Fakat sineklerden yüzünü seçemiyordu. Bir müddet duran Sultan dayanamayarak; "Hazret! Şu sinekleri kovalasan da yüzünü bir görsek." dedi.

Baba Haydar; "Sultânım! Siz padişahsınız. Şu gücünüzü gösterin de sinekleri siz kovalayın." buyurunca, Sultan hemen harekete geçti. Ne kadar uğraştı ise sinekleri kovalayamadı. Baba Haydar hazretleri kalkıp, pencereyi açtı ve odaya doğru

dönüp; "Haydi bakalım!" deyince, bütün sinekler emir almışçasına odayı hemen boşalttı.

Pâdişâh o anda karşısında nûr yüzlü güleç bir ihtiyar zâtın durduğunu gördü. Elini öpmek istedi ise de Baba Haydar elini çekti. Pâdişâh ona: "Efendim! Benden ne dilerseniz dileyin." dedi. "Senin sağlığından başka hiçbir şey istemem." deyince, Sultan postekinin altına, altın dolu bir kese bırakmak istedi. Bunu fark eden Baba Haydar, eliyle keseyi iterek:

"Mâdem çok istiyorsan, şuraya bir mescid inşâ ettir. Çünkü öyle zannediyorum ki bana komşular gelecek. Eyüp Câmii uzak. Onlar için buraya bir mescit yaptır da gece gündüz ibâdet etsinler." dedi.

Pâdişâh bu isteği hemen yerine getirdi. Câmi kısa zamanda tamamlandı. Câminin açılışında Kânûnî Sultan Süleymân da hazır bulundu ve Baba Haydar'ın yanına giderek: "Efendi hazretleri buyurunuz. Artık mescid sizindir. Orada sizin için de husûsî yer yaptırılmıştır." dedi.

Baba Haydar, Sultana; "Ben ölünceye kadar mekânım şu gördüğün kulübedir. Öldüğüm zaman bu kulübenin bulunduğu yere gömülmek isterim. Benim başımın ucunda mescid olduktan sonra, üzerime sakın türbe yaptırmayın. Bir mezar taşı bana yeter. Bu bizim sana vasiyetimiz olsun." dedi. Pâdişâhın bütün ısrarlarına rağmen, mescidde kendisi için hazırlanan odada oturmadı. Baba Haydar, vefât edinceye kadar bu câmide imâmlık yaptı ve insanlara vâz u nasîhatleri ile doğru yolu anlattı. Mezarı, Eyub Nişancası'nda Cezeri Kasım Paşa Camiine inen yol üzerinde Baba Haydar Camii bahçesindedir.

HİKMETLER · 8 MART 2009 PAZAR · KAYIT 1301

“Biz bu zâtı anlayamamışız!”

İstanbul evliyâsının büyüklerinden (Unkapanı, Zeyrek yokuşunde medfun) Mehmed Emîn Tokâdî hazretleri ile ilgili olarak gördüğü rüyayı Hattat Muhammed Râsim Efendi şöyle anlatır;

"Cennetmekân Üçüncü Ahmed Hânın vefâtından sonra, şöyle bir rüyâ gördüm. Geniş bir sahrada orduyu hümâyûn kurulmuştu. Bir tepe üzerinde de sultanlara

mahsûs bir çadır, çadırın etrafında ise büyük bir kalabalık vardı. Kalabalıktan bir kişiye yaklaşıp; "Bu ordunun kumandanı kimdir?" diye sordum. O da; "Âhir zaman Peygamberi Muhammed aleyhisselâmdır." dedi. Cehenneme götürülecek bâzı kimseler bu büyük çadıra götürülüyor, buradan şefâat edilirse Cehennem'den kurtuluyordu. Yine birisine; "Peygamber efendimiz nerede bulunuyor?" diye sorduğumda; "Tepedeki büyük çadırda" dedi. Hemen çadırın yanına koştum. Çadırın kapısına vardığımda, Mehmed Emîn Tokâdî hazretlerini çadırın kapısında gördüm. Şefâat istiyenleri çadırın içine götürüp, getiriyordu. Çok şaşırdım. Biz bu zâtı anlayamamışız diye çok üzüldüm.

O anda elleri bağlı birini çadırın kapısına doğru getirdiklerini gördüm. "Bu kimdir?" diye sorduğumda, Sultan Ahmed'dir dediler. Sonra çadıra yaklaşıp, Mehmed Emîn Tokâdî hazretlerine teslim ettiler. O da önüne düşüp çadırın içine girdiler. İçeride Peygamber efendimiz kendisine iltifât buyurdu. Çadırdan çıktıklarında Mehmed Emîn Tokâdî hazretleri; "Şefâat buyurulup affolundun, müjde olsun!" diye bağırdı. Dışarda sultanlara mahsus süslü bir at duruyordu. Mehmed Emîn Tokâdî hazretleri, sultânı tâzim ve hürmetle çadırdan çıkarıp, bekleyen süslü ata bindirdi. Etraftakilerin tebrikleri arasında, süratle oradan uzaklaştı.

Bu rüyâyı gördükten sonra ertesi gün talebelere hat dersi veriyordum. Mehmed Emîn Efendi bâzı günler teşrif ederdi. O gün de dershânemizi teşrif etti. Hemen karşılayıp elini öptüm. Bu sırada bana; "Hoca Efendi, akşamki seyrâna ne dersin?" buyurdu. O gece gördüğüm rüyâyı hatırlayıp ağlayarak ellerine kapandım. Mehmed Emîn Efendi de ağladı. Sonra şükredip bana; "Ben hayatta iken bu gibi ilâhî sırları yayarak, bizim hâlimizi teşhir etmene rızâ göstermem. Vefâtımdan sonra anlatmanda bir mahzûr yoktur." buyurdu.

Vefâtına kadar bunu kimseye anlatmadım. Vefâtından sonra güzel vasıflarını ve üstünlüğünü yâd etmek bakımından yeri geldikçe nakleder oldum."

HİKMETLER · 9 MART 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1302

“Uyandığımda kitap yanımda idi”

Horasan'ın büyük velîlerinden Ahmed Nâmıkî Câmî hazretleri vefât ettikten üç gün sonra Kâdı Alâeddîn Mervezî Câm kasabasına gelmişti. Ahmed Nâmık hazretlerinin vefâtını öğrenince; "Ben ondan hadîs-i şerîf dinlemeye gelmiştim. Çünkü, onun sahîh hadîs-i şerîfler ile sahîh olmayanları birbirinden ayırabildiğini duydum. Yazık, ben onun huzûrunda bulunmaya ona hizmet etmeye kavuşamadım." diyerek üzüldü.

O sırada Ahmed Nâmıkî Câmî'nin yerinde oğullarından Burhâneddîn Nasr bulunuyordu. O, Kâdı Alâeddîn'i ağırladı. Kâdı Alâeddîn, her gün bir-iki defâ Ahmed Nâmık'ın kabrine gidip, orada ağlıyordu.

Yine birgün kabrin ayak ucunda oturmuştu. Bu sırada uykuya daldı ve uzun müddet öyle kaldı. Burhâneddîn Nasr üç kişiyi ona kimsenin dokunmaması için vazîfelendirdi. Kâdı Alâeddîn uyanınca, Şeyh Burhâned- dîn'in kütüphânesinde bulunan hadîs-i şerîf râvilerini (rivâyet edenleri) anlatan Esânid isimli kitabı yanında buldu. Ağlayarak dergâha geldi. Burhâneddîn Nasr'a rüyâsını anlatmak istediğinde o rüyâdan haberim var demek isteyerek; "Anlatmana gerek yok." dedi. Bunun üzerine oradakilere rüyâsını şöyle anlattı:

Ahmed-i Nâmıkî'nin kabri başına oturmuştum. Kendi kendime; "Ne olaydı da onunla görüşebilseydim. Birkaç hadîs-i şerîf dinleseydim. Bu fırsatı kaçırdım." diye düşünerek hem üzülüyor hem de ağlıyordum. Bu sırada bana bir ağırlık gelip, uyudum. Rüyâmda Ahmed-i Nâmıkî hazretlerini gördüm. Yüksek bir yerde oturmuştu. Yanına gidip, selâm verdim. Bana iltifât etti. O sırada oğlu Burhâneddîn Nasr yanımıza geldi.

Ona; "Ey Nasr! Git Esânid isimli kitabı getir." dedi. O, kitabı getirince huzûrunda ondan pekçok hadîs okudum. Sahîh değildir dediklerine işâret koyuyordum. Okuma işi bitince; "Ben bunların gerçekten sahîh olmadığını nereden bileyim." dedim.

Bunun üzerine bana; "Ben bunları sana söylerken, o sırada Resûlullah efendimizi görüyordum. Sahîh olmadığını işâret buyurduklarını sana

söylüyordum, sen de işâretliyordun." buyurdu.

Sonra; "Efendim! Esânid kitabını bana lutfetseniz bizim için büyük devlet olur." dedim. Ahmed-i Nâmıkî; "Ey Nasr! Esânid'i Kâdıya ver. Bizden ona yâdigâr olsun. Bize de duâ eder." buyurdu.

Uykudan uyandığımda; Esâ- nid kitabını içindeki hadîs-i şerîflerden sahîh olmayanları işâret edilmiş olarak yanımda buldum."

GÖNÜL BAHÇESİ · 10 MART 2009 SALI · KAYIT 1299

“Ey Bilal, beni ferahlandır!”

İmam-ı Rabbani hazretleri Mektubat kitabında buyuruyor ki:

İbadetlerden zevk duymak ve bunların yapılması güç gelmemek, Allahü tealanın en büyük nimetlerindendir. Hele namazın tadını duymak, nihayete yetişmeyenlere nasib olmaz.

Namazların hepsinde hasıl olan lezzetten, nefse bir pay yoktur. İnsan bu tadı duyarken, nefsi inlemekte, feryat etmektedir.

İyi biliniz ki, dünyada namazın rütbesi, derecesi, ahirette, Allahü tealayı görmenin yüksekliği gibidir. Dünyada insanın Allahü tealaya en yakın bulunduğu zaman, namaz kıldığı zamandır. Dünyadaki bütün ibadetler, insanı namaz kılabilecek bir hale getirmek içindir. Asıl maksat, namaz kılmaktır

Bilmelisiniz ki, namaz bütün ibadetleri kendisinde toplamıştır. İslamın beşte bir parçası ise de, bu toplayıcılığından dolayı, yalnız başına, Müslümanlık demek olmuştur. İnsanı Allahü tealanın sevgisine kavuşturacak işlerin birincisi olmuştur. Alemlerin efendisi ve Peygamberlerin en üstünü olana mirac gecesi, Cennette nasib olan rüyet şerefi, dünyaya indikten sonra, dünyanın haline uygun olarak kendisine yalnız namazda müyesser olmuştur. Bunun içindir ki, “Namaz müminlerin miracıdır” buyurmuştur. Bir hadisi şerifte, “İnsanın Allahü tealaya en yakın olması namazdadır” buyurmuştur.

“KALBİMİN NEŞESİ”

Namaz, üzüntülü ruhlara lezzet vericidir. Namaz, hastaların, rahat vericisidir. Ruhun gıdası namazdır. Kalbin şifası namazdır. "Ey Bilal, beni ferahlandır!" (diye ezan okumasını emir buyuran) hadisi şerifi, bunu göstermekte, "Namaz, kalbimin neşesi, gözümün bebeğidir" hadisi şerifi, bu arzuya işaret etmektedir.

Namazın hakikatini anlayamayanlardan birçoğu da, ızdırablarını teskin ve ruhlarını ferahlandırmağı, sima ve nağmede, yani musikide, vecde gelmekte, kendinden geçmekte aradı. Maksadı, maşuku, musiki perdelerinin arkasında sandı. Bunun için raksa, dansa sarıldılar. Halbuki, hadis-i şerifte "Allahü teala haramda şifa tesiri yaratmamıştır" buyurulmuştur.

Kamil bir Müslüman, namaza durunca, sanki dünyadan çıkıp ahirete girer. Bu dünyada hasret ve firak ateşi ile yanan susuzlar, ancak namaz çeşmesinin hayat suyu ile serinleyip rahat bulur. Allahü tealanın Peygamberi buyurdu ki: "Bir mümin namaz kılmağa başlayınca, Cennet kapıları onun için açılır. Rabbi ile onun arasında bulunan perdeler kalkar. Cennette olan huruin onu karşılar. Bu hal, namaz bitinceye kadar devam eder"

Bu zamanda insanların çoğu namaz kılmakta gevşek davranıyor. Tumaninete ve tadili erkana ehemmiyet vermiyorlar. Peygamberimiz, "En büyük hırsız, kendi namazından çalan kimsedir" buyurdu. Ya Resulallah! Bir kimse, kendi namazından nasıl çalar? diye sordular. "Namazın rüküunu ve secdelerini tamam yapmamakla" buyurdu. Bir defa da buyurdu ki, "Sizlerden biriniz, namaz kılarken, rüküdan sonra tamam kalkıp, dik durmadıkca ve ayakta, her uzuv yerine yerleşip durmadıkca namazı tamam olmaz", "İki secde arasında dik oturmadıkca, namazınız tamam olmaz".

NAMAZSIZ DİN OLMAZ!

Ebu Hüreyre

Bir mümin namazını güzel kılar, rükü ve secdelerini tamam yaparsa, namaz sevinir ve nurlu olur. Melekler, o namazı göke çıkarır. O namaz, namazı kılmış olana, iyi dua eder ve sen beni kusurlu olmaktan koruduğun gibi, Allahü teala da, seni muhafaza etsin, der.

Namaz güzel kılınmazsa, siyah olur. Melekler o namazdan iğrenir. Göke götürmezler. O namaz, kılmış olana, fena dua eder. Sen beni zayı eylediğin, kötü hale soktuğun gibi, Allahü teala da, seni zayı eylesin, der. O halde, namazları tamam kılmağa çalışmalı, tadili erkanı yapmalı, rüküu ve secdeleri iyi yapmalıdır.

Namazını devamlı, doğru ve tam olarak kılan kimse, dinini kurmuş, İslam binasını ayakta durdurmuş olur. Namazı kılmayan, dinini ve İslam binasını yıkmış olur. Peygamberimiz buyurdu ki; “Dinimizin başı, namazdır”. Başsız insan olmadığı gibi, namazsız da, din olmaz.

HİKMETLER · 10 MART 2009 SALI · KAYIT 1303

“Gördüğü rüyanın tabiri bu!”

Osmanlılar zamânında Anadolu'da yetişen, Kayseri’de medfun evliyânın büyüklerinden, tefsîr, hadîs ve Hanefî mezhebi fıkıh âlimi Behâeddînzâde hazretleri ile ilgili olarak, Şakâyık-ı Nu'mâniyye isimli meşhûr eserin sâhibi olan ve Taşköprüzâde diye tanınan Ahmed bin Mustafa Efendi İstanbul'da Sahn-ı Semân medreselerinden birinde müderrislik yapmakta iken, başından geçen bir hâdiseyi şöyle anlatır:

"Fâtih medreselerinde müderris idim. Bir gece, gecenin üçtebiri geçtikten sonra teheccüd namazını kıldım. Bundan sonra uyumuşum. Rüyâmda kendimi Medîne-i münevverede Resûlullah efendimizin huzûrunda gördüm. Başıma bir taç giydirdi.

Bu rüyânın tesiri ve heyecânı ile büyük bir sevinç içerisinde yattığım yerden doğruldum. Abdest alıp, âdetim üzere Kâdı Beydâvî hazretlerinin tefsîrini mütâlaaya başladım. Bu mübârek ve saâdet dolu gecenin sabahında gördüğüm rüyâyı hiç kimseye anlatmadım.

Sabah namazından sonra Behâeddînzâde bir haberci göndermiş. Gelen haberci selâm verdikten sonra dedi ki:

"Behâeddînzâde Efendi size selâm ediyor. İnşâallah pek yakın bir zamanda zât-ı âlileri kâdılık makâmına getirilecektir. Bu gece gördüğü rüyânın tâbiri budur dedi."

Hâlbuki rüyâyı kimseye anlatmamıştım. Behâeddînzâde Muhyiddîn Efendi, gayb âleminden keşf yolu ile rüyâmı anlamıştı. Bu vak'adan kısa bir zaman sonra kendisini ziyârete gittim. Gör- düğüm rüyâyı ve kendisi tarafından gelen habercinin naklettiği tâbiri anlattım. Rüyâmın tâbirinin aynen öyle olduğunu

bildirip, yakın zamanda kâdı olacağımı müjdeledi. Bu sohbet esnâsında, kâdılığı taleb etmediğimi, mesûliyetinden korktuğumu söyledim. Bunun üzerine:

"Kâdılık mesleğini taleb etme. Bu mesleğe istekli ve hırslı olmak uygun değildir. Ama talep ve rağbet etmediğin hâlde bu vazîfe verilirse, o zaman da reddetmeyip kabûl etmen gerekir." buyurdu. Bu çok güzel ve tesirli sözler gönlüme rahatlık verdi. Aradan çok zaman geçmemişti ki, bana Bursa kâdılığı verildi. Behâeddînzâde'nin sözlerini hatırlayıp, bu vazîfeyi kabûl ettim."

GÖNÜL BAHÇESİ · 11 MART 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1300

“Namazsız ömürde hayır yoktur!”

Seyyid Abdülhakim-i Arvasi hazretleri, Sefer-i Ahiret risalesinde buyuruyor ki:

Namaza gevşeklik gösterenler, namazı önemsemeyip hafif tutanlar birçok cezaya uğrarlar: Ömründen hayır ve menfaat görmez. Çeşitli hastalıklar, çeşit çeşit aşağılıklar, hakaretler ve zilletler içerisinde hayat sürer. Sıhhatinden hayır ve menfaat görmez.

Namazı doğru kılanlar, salihlerin yanında hürmet ve haysiyet ve itibar sahibidir. Bu gibiler, arkadaşları ve akrabaları arasında seçilmiş ve saygılıdır.

Namaz kılanların simalarında, kendi yaradılışlarındaki, güzellik ve cemalden ayrı olarak bir başka güzellik ve cemal vardır ki, namaza gevşek davrananlar her ne kadar güzellenme ve süslenme sebeplerine başvursalar da, yine bu güzellik ve cemale kavuşamaz ve bu simaya bürünemezler. Her çeşit güzel kokular sürünseler de, kendilerinde hasıl olan bu kokudan kurtulamazlar.

NAMAZ YÜZ GÜZELLİĞİ SAĞLAR!

Yüz güzelliği ancak namaza devam edenlerde bulunur. Namaza devam edenler, uzun zaman hamama gitmeseler de, yıkanmasalar da, bunun gibi hayli zaman çamaşır değiştirmeseler de, vücutları, elbise ve çamaşırları pis kokmaz. Namazı terk edenler, aksine sık sık hamama gitseler de ve çamaşır değiştirseler de, o nezafet, o taravet ve o zarafete sahip olamazlar.

Günde defalarca sadaka verse, birçok yetim sevindirse, yedirse, giydirse, günlerce Kur'an-ı kerim hatmetse, birçok kere hacca gitse, buna benzer ibâdet ve

iyilikler yapsa, Cenab-ı Hak ona zerre kadar bir sevap vermez. Bütün amelleri boştur. (Sadece borçtan kurtulurlar.)

Allahü teâlâ, o vakitleri namaza mahsus kıldığından bu vakitleri namazda geçirmeleri elbette gerekir. Bu vakitleri Allahü teâlânın tayin ettiği şekilden düzenden çıkarmak zulmünde bulundukları için namazı terk edenlerin her işinden, dünyevi ve uhrevi yaptıklarından iyilik, hayır ve bereket kalkar.,

Ya Rabbi diyen kuluna, Allahü teâlâ, (Lebbeyk = söyle yapılsın) buyuruyor. Namaz kılmayan kimseye, böyle söylemez. Onun duâsı kabul olunacak makama getirilmez. Yani bir engel çıkar da geri bırakılır. Kabul olunacak yere ulaşamaz. Tıpkı dünya işinde, dilekçe yazanın, dilekçesinin bir yerde takılıp yerine ulaşamaması gibi.

Namazda, Âdem aleyhisselamın yaratılmasından yeryüzünde bir tek mümin kalıncaya kadar, bütün müminlerin ve dolayısıyla bütün mahlukatın da hakları vardır. Namaz terk edilince, Hakkın rahmeti, örtülü kalır. Rahmetin gelmesine değil kesilmesine sebep olduğundan bütün mahlukat namazı terk edene buğz ve düşmanlık eder. Müslümanların duâlarının bereketinden mahrum kalır. Yani hisse, pay alamaz. Ölse, mezarı yanından geçen bir müslümanın okuduğu Fatihadan gerektiği kadar faydalanamaz. Allahü teâlâ böylelerini, uluhiyet makamında özel hizmet sayılan namaza almadığından, Hakka hizmetten kovulmuş ve bu hizmet için verilecek olan faydalardan mahrum kalmıştır.

ÖLÜMÜ GÜZEL OLUR!

Namaz kılmamakla iman zayıflar. Namazı kılmayanların imanları zayıf olduğundan, ne melekler, ne ruhlar, ne ölüler, ne diriler, ne de diğer mahlukat onu aziz tutmaz, ona hürmet ve riayet göstermezler. Namaz kılmayanın ölümü kötü olur. Dünyalık olarak çok büyük mesela padişah da olsa, yine ölüm zamanında şu veya bu şekilde ikrah olunur bir suret ve şekilde vefat eder ki, bütün etrafı ve yakınları ondan nefret ederler.

Namaz kılanın ölümü güzel olur. Namaz kılan, güler yüzlü, parlak ve nurani yüzlü olur. Sevinç ve neşe alametleri yüzünde ve gözlerinde aşikar olur. Güzel bir şekilde kokar. Renginde latif bir güzellik olur. Etrafa güzel kokular yayılır. En lezzetli ve en nefis yemekler yemiş gibi tok ve kanmış olarak vefat ederler.

Namazın tamam olması ve kemal üzere bulunması, fıkıh kitablarında genişçe anlatıldığı şekilde namazın farzlarını, vaciplerini, sünnet ve müstehaplarını

yapmaya, yerine getirmeye bağlıdır. Müminle kâfir arasındaki fark namazdır. Mümin namaz kılar, kâfir kılmaz. Münafık ise bazen kılar, bazen kılmaz.

HİKMETLER · 11 MART 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1304

“Uyandığında elinde gördü!”

Konya'nın büyük velîlerinden Sadreddîn-i Konevî hazretleri bir gün, Allahü teâlâya yalvarıp; "Yâ Rabbî! Sana lâyıkı ile ibâdet, kulluk yapamadım ve seni hakkıyla tanıyamadım. Senin lutf ve ihsânına güveniyorum. Cennet'teki makâmımı görmek arzu ediyorum." dedi.

O gece bir rüyâ gördü. Rüyâsında kıyâmet kopmuş ve insanlar kabirlerinden kalkıyordu. Bu durumu kendisi şöyle anlatır: "Beni de Rabbimin huzûruna götürdüler. Allahü teâlâ meleklere emredip; "Alın Cennet'e götürün." buyurdu. Beni alıp Cennet'e götürdüler. Orada türlü türlü köşkler ve bahçeler vardı. Onları seyrettim. Bir bahçe vardı ki, onun meyvesi miskti. O esnâda bir elma mikdârı misk almak istedim ve aldım. İşte o esnâda rüyâdan uyandım.

Uyandığımda sağ elimde bir avuç misk duruyordu. O miskin kokusu da her tarafı kaplamıştı. Bu miskin kokusu hocam Şeyh Muhyiddîn-i Arabî hazretlerinin bana hediye ettiği hırka-i şerîfe sirâyet etti." buyurdu.

Sadreddîn-i Konevî hazret- leri vefât ettiklerinde kefenine bu miskten konulmuştur.

Sadreddîn-i Konevî hazretleri anlatır: 1255 senesi Şevvâl ayının on yedisine rastlayan Cumartesi gecesi, rüyâmda hocam Muhyiddîn-i Arabî hazretlerini gördüm. Aramızdaki uzun konuşmalardan sonra, ona, cenâb-ı Hakk'ın Esmâ-i Hüsnâsı ile ilgili kalbime doğan bilgileri arz ettim. O da; "Çok doğru, pek güzel!" deyince, ona; "Efendim! Hakîkatte güzel olan sizsiniz. Çünkü bu ilimleri bana siz öğrettiniz. Siz olmasaydınız, bu ilimleri bana kim öğretirdi?" dedim. Mübârek ellerini öptüm ve; "Efendim! Bütün mahlûkâtı, her şeyi unutup Allahü teâlâyı dâimî olarak hatırımda tutabilmem için bu fakîre duâ ve himmetlerinizi istirhâm ediyorum." diye yalvardım. O da, benim bu arzuma kavuşacağımı müjdeledi ve uyandım."

Sadreddîn-i Konevî hazretleri, bundan sonra çok büyük mânevî derecelere yükseldiğini, mânevî âlemlerin kendisine seyrettirildiğini, hiçbir zaman Allahü teâlâyı hatırından çıkarmadığını, bir an bile unutmadığını Nefehât isimli eserinde bildirdi.

Konevî Câmiine devamlı gelenlerden biri anlatır: "Sadreddîn-i Konevî'yi iki defâ rüyâmda gördüm. İlk gördüğüm gecenin gündüzünde, bir iş yüzünden birçok kimsenin kalblerini kırmış, onları çok üzmüştüm. Rü- yâmda heybetli bir şekilde görünüp bana buyurdu ki: "Kimseyi üzme, kimsenin kalbini kırma, kalb kırmaktan çok sakın." Bu ihtar bana çok tesir etti. Bundan sonra kimsenin kalbini kırmamaya, herkesle iyi geçinmeye çalıştım.

HİKMETLER · 12 MART 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1305

“Bu bizim âşığımızdır!”

Son asır İslâm âlimlerinin büyüklerinden ve evliyâdan Yûsuf Nebhânî Peygamber efendimizi sık sık rüyâda görür; “Beni rüyâsında gören sağlığımdayken görmüş gibidir.” hadîs-i şerîfinde müjdelenen yüksekliklere kavuşurdu.

Bir defâsında Lazkiye’de vazîfeli bulunduğu sırada bir gece Peygamber efendimize çokça salevât-ı şerîfe okuduktan sonra yatağına uzandı. Uyuduğu zaman rüyâsında ayı on dördüncü gününde parlak olarak gördü. Yeryüzünü çok yakından aydınlatan ay ile Yûsuf Nebhânî hazretleri arasında çok kısa bir mesâfe vardı. Aya biraz dikkatli baktıktan sonra ayın üzerinde cemâl ve güzelliği gâyet çok bir çehre belirdi. O çehrenin sâhibi Yûsuf Nebhânî hazretlerine bakıyordu. Yûsuf Nebhânî de o çehreye bakıyordu. Dikkatlice baktığında o çehrenin sevgili Peygamberimize âid olduğunu anladı.

Onu görmesinin çok kısa olacağını düşünerek, bu kısa zaman içinde en önemli bir husûsu istemeye niyet etti. Kendi kendine; “En önemli şey, son nefeste îmânla gitmektir.” diye düşündü. Peygamber efendimize dönüp; “Yâ Resûlallah, ölüm ânında îmân ile gitmeyi istiyorum.” diye tekrar tekrar yalvardı. Peygamber efendimiz memnun ve tebessüm eder bir vaziyette bakıyordu. Biraz sonra ayın ışığı fazlalaştı. Peygamber efendimizin mübârek çehreleri kayboldu. Ay aynı şeklinde ışığını saçmaya devâm etti.

Bir rüyasında da, Peygamber efendimizin elini ve mübârek ayaklarını öptü. Peygamber efendimiz ona; “Cennet’e girersin.” müjdesinde bulundu.

Sultan İkinci Abdülhamîd Han zamânında Beyrut’ta vazîfeli olduğu sırada, Beyrut vâlisi bir takım gerekçeler ileri sürerek Yûsuf Nebhânî hazretleri’nin vazîfeden alınması veya başka bir yere tâyin edilmesi için pâdişâha teklifte bulundu. Sultan Abdülhamîd Han, Yûsuf Nebhânî hazretlerini Beyrut’a yakın bir yere tâyin ederek, vazîfelendirmeyle ilgili kararnâmeyi imzâladı. O gece Peygamber efendimiz, Sultan İkinci Abdülhamîd Hanın rüyâsına girerek; “Beyrut’ta bizi en çok seven Yûsuf Nebhânî idi. Bizim bu âşıkımızın Beyrut’taki aslî vazîfesinde kalması uygundur.” buyurdu. Pâdişâh bu rüyâ üzerine hazırlattığı kararnâmeyi iptal ettirdi ve Beyrut’ta kalması için emir çıkarttı.

HİKMETLER · 13 MART 2009 CUMA · KAYIT 1306

Şefaat müjdesi!

Buhârâ'da yetişen en büyük velîlerden Alâeddîn-i Attâr hazretlerinin vefâtlarından evvel, talebelerinden biri şöyle bir rüyâ gördü: "Büyük bir otağ kurulmuş. Otağda Peygamber efendimiz de bulunuyordu. Alâeddîn-i Attâr hazretleri ile hocası Behâeddîn-i Buhârî hazretleri de otağın yanında duruyor ve içeri girip Peygamber efendimizi görmek istiyorlardı. Bir ara Behâüddîn-i Buhârî içeri girdi ve bir müddet sonra sevinç ile çıkarak buyurdu ki: "Bize, kabrimizin 100 fersah mesâfesine defnedilecek her müslümana şefâat etmemiz ihsân edildi. Alâeddîn-i Attâr'a da 40 fersah mesâfedekilere şefâat ihsân edildi. Bizi sevenlere ve ihlâs ile bağlılık gösterenlere de, bir fersah mesâfede olanlar ihsân edildi." (Bir fersah, altı kilometredir.)

Hindistan âlim ve velîlerinden Ziyâüddîn Nahşebî şöyle anlatır: Şiblî hazretlerini, öldükten sonra rüyâda gördüler. “Münker ve Nekîr’in suâllerinden nasıl kurtuldun?” dediler. “Siz orada olsaydınız da, benim yanımdan nasıl gittiklerini bir görseydiniz. Bana, “Rabbin kimdir?” dediler. “Rabbim öyle birisidir ki, size, bütün meleklerle birlikte babamın önünde secde etmenizi emretti; biz onda babamın sülbünde, bütün kardeşlerimle birlikte sizi görüyorduk.” dedim.

Melekler; “Biz buradan çekilip gidelim. Biz ona suâl soruyoruz, o ise hazret-i Âdem’in bütün zürriyetinin cevâbını veriyor.” dediler.

Türkistan'da yetişen büyük velîlerden Ahmed Yesevî hazretlerinin vefâtından yaklaşık 200 yıl geçtikten sonra, birgün Büyük Türk Hâkânı Emîr Tîmûr Buhârâ'ya gitmek üzere yola çıktı ve Türkistan'a uğradı. O gece rüyâsında Ahmed Yesevî hazretlerini gördü. Kendisine: "Ey yiğit! Buhârâ'ya çabuk git! İnşâallah orada sana fetih nasîb olur. Senin başından çok hâdiseler geçse gerek. Zâten oranın insanları senin gelmeni bekliyorlar." buyurdu.

Tîmûr Han uyanınca, bu müjdeye çok sevinip, Allahü teâlâya şükretti. Ertesi gün Türkistan hâkimine çok para verip, Ahmed Yesevî hazretlerinin kabri üzerine mükemmel bir türbe yaptırmasını emretti. O da, istenildiği gibi bir türbe yaptırdı. Türbe, bugün hâlâ bütün haşmetiyle durmaktadır.

HİKMETLER · 14 MART 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1307

“Sıkıntın olursa bana gel!”

Şam'da yetişen büyük velîlerden Muhammed Bedahşî hazretleri ile ilgili olarak Sultânın yakınlarından Hasan Can anlatır:

Mısır feth olunduğu günlerdi. Bir sabah, Yavuz Sultan Selîm Han bana şöyle buyurdu: "Bu gece rüyâda Muhammed Bedahşî'yi gördüm. Yolculuk hazırlığında olup, bir beyaz kepenek giymiş, üstüne de bir ip kuşak bağlamıştı. Bu hâlde gelip, yolculuğa çıkacağını söyleyip bizimle vedâlaştı." Ben ise, gençlik atılganlığı ile hemen rüyâyı tabire giriştim ve; "Velîlerin görünüşte çıkacakları yolculuk, âhiret seferi olmak gerektir. Eğer vefât etmemiş ise, yakında vefât edeceklerine işârettir." dedim.

Yavuz Sultan Selîm Han karşılık vermedi. Ben de rüyâyı böyle tabir ettiğim için pişmanlık duydum. Çok geçmeden, Muhammed Bedahşî'nin ölüm döşeğinde Şam'ın ileri gelenlerini toplayıp; "Yavuz Sultan Selîm Hanın Allahü teâlâ katında övülmüş olduğunu haber vererek, Arap diyârının fethiyle Hak teâlâ tarafından vazifelendirildiğini, bilcümle evliyânın onun yardımcısı olduğunu bildirdi. Orada hazır olanlara veya olmayanlara, Sultânın emirlerine saygılı olmalarını tavsiye etmiş ve ayrıca; "Harameyn-i Muhteremeyne (Mekke-i mükerreme ve Medîne-i

münevvereye) hizmetleri ile başlara tâc olan Sultân'a benden duâ ve selâmlarımı ve muhabbetlerimi iletirken dünyâdan da sefer ettiğimi bildirin." diye vasiyette bulunmuştu.

Cennetmekan Sultan 2. Abdülhhamid Han döneminde, Yavuz Sultan Selimin türbedarlığını yapmakta olan bir zat, şiddetli geçim darlığına düşmüştü. Çoluk çocuğu çok olduğundan onların maişetini karşılamakta zorlanıyordu. Bu sıkıntıların kendisine verdiği sıkıntılı bir ruh hali içinde; “ Bir de evliyadan olduğunu söylerler yıllarca türbedarlığını yaptım” diyerek hiddetli bir şekilde sultanın sandukasına vurur.

Ertesi sabah aniden Abdülhamid Han türbedarı huzuruna çağırırak bir yıllık ihtiyacının hepsini karşıladı. “Madem sıkıntın var, benden istemeyip de gidip dedem Sultan Selimden istedin, onu rahatsız ettin. Bir daha sıkıntın olursa doğrudan bana gel” buyurdu. Çünkü Abdülhamid Han gece rüyasında, ceddi Yavuz Selim tarafından haberdar edilmiş, türbedarın sıkıntısının giderilmesi istenmişti.

HİKMETLER · 15 MART 2009 PAZAR · KAYIT 1308

“Emir olunmadıkça hareket etmeyiz!”

Yavuz Sultan Selîm Han'ın sır arkadaşı Hasan Can anlatır: Bir gece beni uyku bastırdı. Sıhhatim de bir parça bozuk olduğundan, yatağıma uzanıp uyuyakalmışım. Sabah namazı vaktinde uyanarak namazımı kıldıktan sonra, hemen Sultânın hizmetine koştum. “Bu gece nasıl bir rüya gördün?” diye sordu? “Birkaç geceden beri uykusuz kaldığım için, bu gece gaflet bastırdı, rüya görmedim” diyerek cevap verip, özür diledim. “Bu nasıl sözdür? İnsan bir gecenin tamamını uyku ile geçirsin de hiç rü'yâ görmesin. Hayret doğrusu! Herhâlde bir şeyler görülmüştür” dedi.

Sonra, Hasan Ağanın yanına gittim. Kendisini üzüntülü görüp: “Ağa hazretleri, geçmiş olsun! Kalbiniz gamlı, gözünüz yaşlı görülür. Sebebi ne ola? dediğimde; azînedârbaşı dedi ki: “Kardeş! Ağa bu gece bir rü'yâ görmüş. Daha onun heyecanını atamadı”

Ben de dedim ki: “Allah rızâsı için söyleyin ki, devletlü Pâdişâhımız, elbette bir rü'ya görmüşsündür diye hiç durmadan beni sıkıştırdı durdu. Herhâlde bu türlü ısrâr edip durmaları sebepsiz yere değildir. Ona iyi bir armağan olur, anlatınız!”

Şöyle anlattı: Bu gece rüyâmda, kapı çalındı. Baktım ki, Harem dâiresi nûr yüzlü kimselerle dolu. Ellerinde bayraklar, silâhlar ve başka âletler ile hazır vaziyette duruyorlardı. Kapı dibinde ise nûr yüzlü dört kişi duruyordu. Onların ellerinde de birer sancak vardı. Pâdişâhımızın sancağı, kapıyı çalanın elindeydi. O zât, bana dedi ki: “Biz neye geldik, bilir misiniz?” Ben de "Buyurun" dedim. “O gördüğün kişiler, Resûlullah efendimizin eshâbıdır. Bizi dahî Resûl-i ekrem efendimiz gönderip, Sultan Selîm Hâna selâm söyledi ve buyurdu ki: ‘Haremeyn'in (Mekke ve Medîne'nin) hizmeti kendisine verildi, kalkıp gelsin.’ Gördüğün bu dört kimsenin birisi Ebû Bekr-i Sıddîk, diğeri Ömer-ül Fârûk ve bir diğeri de Osmân-ı Zinnûreyn'dir. Ben de, Ali bin Ebî Tâlib'im. Bunu hemen varıp Selîm Hâna söyle!” dedi ve gözümün önünden yok olup gittiler.

Hasan Ağanın rüyâsını sultana aynen naklettim. Anlattıkça mübârek yüzü kızarmaya başladı ve nihâyet dayanamayıp, mübârek gözlerinden yaşlar boşandı. Sonra; “Ey Hasan Can! Sana demez miyiz ki, biz, bir tarafa memur olunmadıkça hareket etmeyiz.” buyurdu.

Meğer ki kendisi de aynı rüyâyı görmüş.

HİKMETLER · 16 MART 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1309

“Bütün dünya himayenizde olacak!”

Osmanlı Devleti'nin kurucusu ve Osmanlı Padişahlarının ilki olan Osman Gazi 1258'de Söğüt'te doğmuş, çocukluğundan beri iyi bir eğitim görmüş ve mükemmel bir asker olarak yetişmişti. Gençliğinde, sık sık, Edebâli hazretlerinin dergâhına gider, misâfir olurdu. Bir gün dergâhta bir rü'yâ gördü:

Rüyâsında, Edebâli hazretlerinin koynundan bir ay'ın çıkıp kendi koynuna girdiğini, daha sonra da, kendi göbeğinden bir ağacın bitip, âlemi kapladığını, gölgesinde nice dağların bulunup, nehirler aktığını gördü.

Bu rüyâsını Edebâli hazretlerine anlattığında, şöyle ta'bîr etti:

"Ey Osman sana müjdeler olsun! Hak teâlâ senin evlâdına saltanat verdi. Bütün dünya, evlâtlarının himâyesinde olacak. Kızım, Mâl Hâtun'da sana hanım olacaktır. Benim dâmâdım olacaksın!"

Osman Gazi hazretleri bu rüya üzerine işi daha sıkı tutup, kendini ve devletini dünyaya İslamiyeti yaymaya adadı. Kendisinden sonra da hedefin bu olması lazım geldiğini nasihatlarında ve vasiyetinde bildirdi. Vefâtına yakın oğlu Orhan Bey'e yaptığı vasiyeti şöyle:

"Oğul, Allahü teâlânın emirlerine aykırı iş yapmayasın! Din işlerini herşeyden evvel ele alıp, yürütmek birinci vazîfen olsun! Sakın bu husûsta gevşeklik yapmayasın! Çünkü, bir farzın yerine getirilmesine vesîle olmak, bütün dünyaya sahip olmaktan çok daha iyidir. Dinin emirlerine uyan devlet kuvvetli olur.

Din gayreti olmıyan, sefâlete, perişanlığa düşer. Dini bütün olmıyan kimselere devlet işlerini verme. Zîrâ, Yaradanından korkmıyan bir kimse, yarattıklarından hiç korkmaz.

Zulümden ve bütün bid'atlerden ya'nî dinde yeri olmıyan şeylerden son derece uzak dur. Seni zulme ve bid'ate teşvîk edip, sürükleyenleri devlet hizmetinden uzaklaştır, uzaklaştırmazsan bu senin yıkılışına vesîle olur. Bilmediğin şeyleri, âlimlerden sorup anlıyasın! İyice bilmeden bir işe başlamayasın! Her zaman ihsân sâhibi olasın. İnsan, ihsânın kulcağızıdır.

Allah için cihâdı terk etmiyerek benim rûhumu şâd eyle! Şunu da bil ki, bizim yolumuz, Allah yoludur. Maksadımız Allahü teâlânın dinini yaymaktır. Yoksa kuru bir cihangirlik da'vâsında değiliz. Sana da zaten bunlar yaraşır. Memleketin işlerini noksansız gör! Hepinizi Allahü teâlâya emânet ediyorum."

Osmanlı sultanları yukarıdaki vasiyete candan sarılmış, devletin altıyüz sene hiç değişmiyen anayasası olmuş; buna uyulmayınca da Devlet yıkılmıştır.

GÖNÜL BAHÇESİ · 17 MART 2009 SALI · KAYIT 1312

Yaşlılara saygı haftası

Bu hafta, “Yaşlılara Saygı Haftası”. Bu, insanlık icabı yapılması gerekeni hatırlattığı, ikaz ettiği için güzel bir şey. Ancak böyle bir haftanın düzenlenmesi,

yaşlılara saygıda, hürmette, ilgide eksikler olduğunu; yaşlılara, saygısızlık yapıldığını gösterir ki bu da olumsuz tarafı. Yaşlıların bir kısmı zaten Batı'nın buluşu yani yaşlıların başlarından atma yeri olarak huzur evlerine terk edilmiş durumdalar. Kalanlar da; büyütmek, yetiştirmek, okutmak için çekmediği sıkıntının kalmadığı çocuklarının yanında "sığıntı" halindeler. Birkaç çocuğu varsa bu sığıntı hali sıraya konulmakta. Çocuklar; sende az kaldı bende çok kaldı tartışmaları içinde sıranın biran önce diğer kardeşine geçmesini beklemekteler. Yaşlılar da ölümü.

Tanzimattan beri, bazı güçler ısrarla, Batı'nın ne kadar kötü adeti varsa, getirmeyi, ne kadar faydalı işleri varsa getirmemeyi kendilerine prensip edinmişler. Hatta o hale gelmiş ki, Batı o yanlışından çoktan dönmüş, zararlarını telafi gayreti içinde. Fakat biz ısrarla o yanlışın peşindeyiz...

HAYVANİ YAŞAYIŞA ÖZENTİ

Batı, en büyük tahribatı bindiği dalı keserek aile üzerinde yaptı. Bugün Batı'da neredeyse gerçek manada aile kalmadı. Aile hayatının yerini, kısa süreli birliktelikler, beraberlikler aldı.

Az da olsa eski alışkanlıkla aile hayatını devam ettiren çiftler, çocukları 18 yaşına gelince ev ile irtibatı tamamen kopmaktalar. İstemeseler de buna engel olamamaktalar. Evde büyükbaba, büyükanne zaten yok. Onlar çoktan huzur evlerine kapatılmış. Bu yaşayış hayvanlarınkine ne kadar benziyor değil mi? Hayvanlar, yavrularını, yeterli duruma gelince yuvadan atarlar. Bütün bunlar insanlığın hızlı bir şekilden insani yaşayıştan uzaklaşıp hayvani yaşayışa ilerlediğini göstermektedir. Bu anlayış biz de de hızla yayılmaktadır.

Eskiden, Batı'da bizde de, büyük aile yaşayışı vardı. Evlerde, büyükbaba ve büyükanne bulunurdu. Torunlar, büyükbabanın sonu, kötülerin mutlaka cezasını buması, iyilerin de mutlaka mükafata kavuşması ile biten masallarlı dinleyerek büyürlerdi. Evin gelini de, ev işlerini, çocuk bakımını oturma kalkma adabını evin büyükannesinden öğrenirdi.

Evler, milletin geçmiş kültürünün, terbiyesinin, inancının, örf ve adetinin gelecek nesillere intikalini sağalayan çok önemli bir kültür merkeziydi. Bu merkez dağıldı. Bunun sonuncu olarak da geçmişle bağlar koptu.

Tecrübe kolay elde edilen bir şey değildir. Para ile mal ile de elde edilemez. Gelin için kayınvalidesinin tecrübeleri paha biçilmez bir değerdir. Aynı durum dede için de geçerli. Dede torunlarına yaşayışıyla, hikayelerle, aile terbiyesini,

toplumun örf adetini aşılar. Böyle bir terbiyeden geçen çocuk hayatta başarılı olur. Hadis-i şerifte, "Tecrübeli yaşlılarla oturup kalkın. Âlimlere sorun. Hikmet sahipleri ile beraber olun."

Meşhur CNN programcısı Larry King kitabında anlatır: New York Belediye Başkanı Mario Poduno hoş sohbet, hitabeti güzel bir idarecidir. Eski ABD Başkanı Clinton'un danışmanı olan hukukçu oğlu Andrew Poduno, genç yaşına (yaşı 33) rağmen, bu konularda babasından daha başarılı. Bir gün Mario Poduno'ya bunun sebebini sordum. Şöyle cevap verdi:

"Biz İtalyan asıllıyız. Bizde geniş aile kültürü hakimdir. Andrew, dede kültürü ile yetişti. Babam, annem devamlı ona birşeyler anlatırlardı. O da zevkle dinlerdi. Dinlemesini bilen çok şey öğrenir, kendisini de dinletir. Konuşma yeteneği gelişir. Oğlumun başarısının altında bu gerçek yatar..."

KİM NE YAPARSA!

Dünyalık faydaları bir tarafa, yaşlılara, anne babaya saygı hürmet, onlara iyi muamele yaşlılıkları sebebiyle yaptıkları can sıkıcı hallerine sabretmek, onları üzmemek dinimizin emridir. Ayrıca, kim ne ekerse onu biçer, kim ne yaparza karşılığını bulur, düsturunu da unutmamalıyız.

Bir hadis-i şerifte,"Kim ne yaparsa, aynıyla karşılaşır." buyuruldu. Bu hadis-i şerifi izah eden kitaplardan birinde, bu hadiseye benzeyen şöyle bir olay daha nakledilir:

Bir genç, yolun kenarında, ak sakallı bir ihtiyarı dövüyormuş. Yoldan geçenler, ihtiyara acıyarak genci ayıplamak istemişler, fakat ihtiyar razı olmamış. Şiddetle karşı koyarak demiş ki: "Dokunmayın, istediği kadar vursun, dövsün, cezamı çekeyim."

İhtiyara sormuşlar:" Senin suçun nedir ki?"

Cevap vermiş: "Çünkü, vaktiyle burada, ben de babamı dövmüştüm. İşte aynı yerde beni döven bu delikanlı da benim çocuğumdur. Benden babamın intikamını alıyor!"

Doğru her yerde doğrudur. Kim buna uyarsa, dünyada karşılığını bulur. Bunun dinimizin bir emri olarak yapan ise ahırette de karşılığını görür.

HİKMETLER · 17 MART 2009 SALI · KAYIT 1310

Rüyaları hep hayra yormalı

Rüya tabiri, ilim işidir. Herkes tabir edemez. Hele günümüzde bu ilmi bilen yok gibidir. Rüyalarımızı, anlatacaksak, bilhassa güzel olanları salih kimselere anlatmalıdır. Çünkü salih kimse, rüya tabir ilmini bilmese de, hayra yorar, ondan zarar gelmez. Kötü, karışık rüyaları kimseye anlatmamalı! Hadis-i şeriflerde, "Kötü rüya gören kimseye söylemesin, şeytandan da Allahü teâlâya sığınsın.", "Kötü rüya gören uyanınca sol tarafına üç defa tükürüp, şeytanın şerrinden Allahü teâlâya sığınsın. Bu takdirde rüya, ona zarar vermez.", buyuruldu.

Rüya tabiri kitapları ile de rüya doğru olarak yorumlamaz. Rüya birçok hâle ve duruma göre değişir. Aynı rüya yorumu; yaşlı – genç, zengin – fakir, kadın – erkek, salih - fasık ve bid'at ehli, alim – cahil, gece, gündüz, günlere, aylara, mevsimlere, aç - tok yatmaya, evli - bekâr olmaya, mesleğine göre değişir. Bunun için bunları iyi bilmeyen doğru rüya tabiri yapamaz.

Rüya iyi ise, "hayırdır inşaallah" demeli, kötü ise, "Allahü teâlâ bu rüyanın şerrinden seni muhafaza etsin" demelidir! Görmediği rüyayı gördüm demek çok kötüdür. Çünkü hadis-i şerifte, "En büyük yalan, görmediği halde, "rüyamda şöyle gördüm" demektir" buyuruldu.

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

"Güzel rüya gören, hemen Allahü teâlâya hamd ve şükretsin! Kötü rüya gören, Allahü teâlâya sığınsın, rüyasını kimseye anlatmasın! O zaman rüyanın ona zararı olmaz."

"Rüyasında hoşa gidici güzel şeyler gören, görüşü isabetli salih birine anlatsın! O da hayra yorsun!"

"Rüya nasıl tabir edilirse, öyle çıkar. Bunun için rüyanızı nasih veya âlime anlatın!"

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki: Rüyalara güvenmemeli, uyanık iken ele geçene sevinmelidir. Bunun içindir ki, büyüklerimiz rüyalara ehemmiyet vermemiş, talebenin rüyasını tabir etmeye lüzum görmemişlerdir. Uyanık iken ele geçene kıymet vermişlerdi. Bundan dolayı, devamlı görünenlere ehemmiyet

vermişler, hiç kaybolmayan huzuru, kazanç bilmişlerdi. Allahü teâlâdan başka her şeyi unutmak, hiçbir şeyi hatırlamamak, bunlar için daimi idi.

GÖNÜL BAHÇESİ · 18 MART 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1313

Hürmet eden hürmet görür!

Dün, Yaşlılara Saygı Haftası sebebiyle konunun sosyal boyutu üzerinde durmuştuk; bugün biraz da dini boyutu üzerinde durmak istiyorum.

Yaşlılara, güçsüzlere yardım etmek dinimizin önemli bir kuralıdır. Dinimiz, çocuk, genç, yaşlı toplumun her ferdinin dayanışma içinde olmasını emreder. Peygamber efendimiz buyurdu ki: “Yaşlılarımıza hürmet ve ikram, Allahü teâlâya saygıdandır. Güçsüzlere, hastalara, yaşlılara ve küçüklere merhamet ediniz! Büyüklerimizi saymayan, küçüklerimize acımayan bizden değildir. Bir genç, bir ihtiyara, yaşından dolayı hürmet ederse, onun yaşına varınca, Allahü teâlâ, ona gençleri hürmet ettirir.”

Dinimiz, anne- baba yaşlanınca bakım evlerine atılarak üzüntü içinde ömürlerini tamamlamalarını değil, çocuklarının yanlarında kalmalarını onlara yumuşak davranmayı, tevazu göstermeyi, onları üzmemeyi, öf bile dememeği emrediyor. Kendisine kulluktan hemen sonra, anne babaya itaati şart koşuyor: Ayet-i kerimede, “Rabbin, yalnız kendisine kulluk etmenizi, ana-babanıza da iyi davranmanızı emretti. Onlardan biri veya ikisi senin yanında yaşlanırsa, kendilerine öf bile deme; ağır söz söyleme, onlarla yumuşak ve tatlı konuş, onlara acı, tevazu kanadını gerip "Rabbim, küçükken beni yetiştirdikleri gibi sen de onlara merhamet et" diye duâ et.” (İsra 23, 24) buyuruyor.

YAŞLILAR OLMASAYDI

Resûlullah efendimiz, "Eğer süt emen çocuklar, beli bükük yaşlılar, otlayan hayvanlar olmasaydı, üzerinize azâb sel gibi gelirdi" buyururdu.

Cemiyetler dayanışma ile yaşlısı genci birbirlerine sevgi ve saygıyla ayakta kalırlar, ancak bu şekilde toplum huzur bulur. Eğer yaşlılar, artık sizin işiniz bitti, sizin faydanız yok diye terk edilirse o toplum çöker. Çökmese bile toplumda rahat, huzur kalmaz. Huzur olmayan bir ortamda huşu içinde ibadet de yapılamaz.

Ana-babasını razı eden kimse için, cennette iki kapı açılır. Bir kimsenin ana-babası zalim olsalar dahî, onlara karşı gelmek, onlara sert konuşmak caiz değildir. Çeşitli vesilelerle, onların elleri öpülüp, duâları alınmalı, haklarını helâl ettirmelidir.

Kandillerde, bayramlarda, ana-babaya çeşitli hediyeler almalı, uzakta olanların bayramları tebrik edilerek, hakları helâl ettirilmeli, duâları alınmalıdır. Arada kırgınlıklar varsa, bu vesile ile giderilmelidir. Allahü teâlâ buyurdu ki:

- Ya Musa, günahlar içinde bir günah vardır ki, benim indimde çok ağır ve büyüktür. O da, ana-baba evladını çağırdığı zaman, emrini dinlememesidir.

Ana-baba, kızıp birşey söylediği zaman onlara karşılık vermemelidir. Emrettikleri şeyleri bir an önce yapıp onların duâsını almalıdır. Onların üzülüp bedduâ etmelerinden korkmalıdır. Yanlış bir iş yapıp onları üzünce, hemen ellerine sarılıp özür dilemelidir. İnsanın saadeti ve felaketi, onların kalblerinden gelen ve ağızlarından çıkacak olan sözdedir. Atılan ok tekrar geri gelmez. Onlar hayatta iken kıymetini bilip, hayır duâlarını almak lazımdır. Vefatlarından sonraki pişmanlık fayda vermez. Onlar hayatta iken ne yapıp yapıp, onları memnun etmelidir.

ÇARESİ OLMAYAN DERT

Yaşlılık hallerine düçar olmak kimsenin elinde değildir. Yaşı uzun olan her insan için kaçınılmaz bir gerçektir. Yaşlanmamaya çare yoktur. Nitekim Peygamber efendimiz, “Ey Allahın kulları! Biri hariç Allah hiçbir dert vermemiştir ki, onun devasını ve şifasını da vermiş olmasın” Sahabenin, ‘Nedir çaresi olmayan şey” diye sorması üzerine Peygamber efendimiz, “Yaşlılıktır” cevabını vermiştir.

Yaşlılık halleri sıkıntılıdır; Bunun için Peygamberimiz, "Allah'ım! Ömrün en sıkıntılı günlerine kadar yaşamaktan sana sığınırım.", "Allah'ım! Tembellikten, düşkünlük derecesinde yaşlılıktan sana sığınırım." diye dua etmiştir.

İnsanlar yaşlandıkça çocuklaşır. Bunun için bize karşı bazı sıkıntıları, yanlış tutum ve davranışları olabilir. Bunları anlayışla karşılamalıyız... Her insan kendini karşısındakinin yerine koymadığı müddetçe yaşlının gence, gencin yaşlıya duyduğu sevgi zayıflar. Tahammülsüzlüğün başlıca sebebi budur. Unutmayalım ki, onlar bizim gençlik halimizi yaşamayacaklar fakat biz onların halini yaşayacağız!.. Bugünün yarını da var...

HİKMETLER · 18 MART 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1314

Yaptıklarını ihlas ile yaparlardı

İslam büyükleri her yaptıklarını ihlasla yaparladı yani Allah rızası için yaparlardı. Dünyalık bir menfaat düşünmezlerdi. İhlassız yapılan işlerin, ibadetlerin ahırette hiçbir faydasının olmayacağını bilirlerdi.

Bağdât'ın büyük velîlerinden Ebû Saîd-i Harrâz hazretleri, ihlâs sâhibi olup, yaptığı her işi Allahü teâlânın rızâsı için yapardı. Başkalarına da ihlâslı olmayı tavsiye ederdi.

Bir gün Ebû Saîd-i Harrâz hazretleri talebelerine sohbet ederken, “ Ahırette dünyada iken yaptıklarımız ikiye ayrılacak: İhlasla yapılanlar, ihlasla yapılmayanlar. İhlasla yapılmayanların hiçbir kıymeti olmayacak. Hatta zararı olacak. Bunun için yaptıklarını ihlasla yapın” buyurdu.

Talebelerinden biri, kendini yokladı, yaptıklarında ihlas göremedi. Bunun üzerine, “ Burada hiç olmazsa, yük olmayayım, bir zararım dokunmasın nasıl olsa bir faydam yok” diyerek dergahı terk etti.

Bir müddet sonra, Ebu Harraz hazretleri, bu talebeyi sordu. Durum kendisine anlatılınca, derhal bunu bulup getir, dedi. Bulup getirince sordu: "Neden bizi bıraktın?" , "Sohbetiniz üzerine yaptığım işlerle ilgili kalbimi yokladım bir ihlâs bulamadım." cevâbını verdi. Ebû Saîd de; "Ben sana ameli terk et demedim, ihlâsı ara dedim. İşine devâm et ve ihlâsı elde etmeye çalış!" buyurarak söylerine şöyle devam etti: İhlaslı olmayabilirsin ancak, ihlaslı sohbetlerimiz tesiri ile ihlaslı hale gelebilirsin. Bu da olmazsa, kişi sevdiği ile beraberdir, buyurulmuştur. Beraber olduğun ihlaslı kimseler hürmetine ahırette onlarla beraber olursun. Her halükarda buradan ayrılma!”

Hâlis, temiz etmek, niyeti temizlemek, dünyâ faydalarını düşünmeden bütün işlerini, ibâdetlerini yalnız Allah için yapmak demek olan ihlâs hakkında bir hadîs-i şerîfte şöyle buyrulmuştur: "İbâdetlerinizi ihlâs ile yapınız! Allahü teâlâ, ihlâs ile yapılan işleri kabûl eder." Hilyetü'l-Evliyâ'da kaydedildiğine göre, Resûlullah efendimiz, Muâz bin Cebel'i, Yemen'e vâli gönderirken şöyle buyurmuşlardır: "İbâdetlerini ihlâs ile yap. İhlâs ile yapılan az amel, kıyâmet günü sana yetişir."

HİKMETLER · 19 MART 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1315

Helak olmayanlar

Âlimler hariç, insanlar helak olmuştur. İlmiyle amel edenler hariç, âlimler de helak olmuştur. İhlaslı olanlar hariç, amel eden âlimler de aldanmıştır. O halde gerçek âlim, ilim, amel ve ihlas sahibi salih kimsedir. İhlas sahibi kimseler, ne yaptığını bilir, her yaptığını iyi niyetle yapar. Bunun için de her yaptığından sevap alırlar.

Mehmed Ma'sum hazretleri buyurdu ki: "Mü'minin en büyük zararı, sevaptan mahrum kalmasıdır. Birisi sizi yemeğe davet etse, oraya sadece karnınızı doyurmak için giderseniz, hiç sevap alamazsınız, kaybedersiniz. Fakat mü'min kardeşimin davetine icabet etmek sünnet diye niyet ederseniz, sevap kazanırsınız, Onu sevindirmek için ve onun ikram ettiği helal rızkları yiyip Rabbime ibâdet edeceğim... gibi başka niyetler de olursa, her niyet için ayrı sevap kazanılır.

Kanûnî Sultan Süleyman Han, kendi kendi parası ile Süleymaniye Camii şerîfini yaptırmıştı. Cami bittikten sonra bir rüya görüyor. Bir terazi veya kantar getiriliyor. Bir kefesinde Süleymaniye Camii, diğerinde ise bir bakraç yoğurt. Yoğurt daha ağır geliyormuş. Uyanınca merak ediyor. Gidip çalışanlara soruyor. Onlar da; "Yaşlı bir ihtiyar kadıncağız bir bakraç yoğurt getirdi. Başka bir şeyim yok, Allah rızası için alın yiyin" dedi. Bir şeyin Allah rızası için yapılması ve hâlis niyeti, onun dağlar kadar hayrından daha efdal oluyor. Onun için niyet çok mühim.

Yapılan her iş hep niyete bağlıdır. Mü'minin bütün hayatındaki kayıp veya zarar, niyetli olmak veya niyetsiz olmağa bağlıdır. Yemek veren, niçin verdiğinin hesabını verecektir. Bütün insanları perişan eden, helâk eden, iki şey; servet ve şöhrettir. Yapılan her hangi bir iş, şöhret için olursa, büyük felâkettir. "Yâ Rabbi, Senin dînine ve senin kullarına hizmet etmek için" diye niyet edilirse seâdettir. İlim öğrenmek de böyledir. Hadis-i şeriflerde buyuruluyor ki:

"Cahiller ile mücadele etmek ve meşhur olmak için ilim öğrenen Cehenneme gider."

"Allah rızasından başka maksatla ilim öğrenen Cehennemdeki yerine hazırlansın."

"Âlim, ilmi az da olsa, ilmi ile amel eden kimsedir."

HİKMETLER · 20 MART 2009 CUMA · KAYIT 1316

Niyetlerinin karşılığını buldular

İyi niyetle, ihlasla yapan iyiliğe, kötü niyetle yapan da kötülüğe kavuşur.

Evliyanın büyüklerinden Yûsüf-i Hemedânî hazretleri senede bir ay Bağdat'a gelip vaaz edermiş. Bu vaazı dinlemeye üç arkadaş geliyor. Birisi kalbinden diyor ki: "Yâ Rabbi bu ne bahtiyarlık, bu ne seâdet.. Bir Allah adamı bu memlekete gelmiş bize nasihat verecek, vaaz verecek. Biz ne kadar şanslı insanlarız" diyor. Birisi de diyor ki: "Bu hocalar para kazanmak için, şöhret kazanmak için kendi köylerinden kalkıp buraya geliyorlar. Ona bir soru soracağım ki, cevabını veremeyecek, rezil olacak" diyor. Üçüncüsü de diyor ki: "Mâdem gelmiş, arkadaşlarım inşâallah istifade eder, ama burada hoca mı yok? " diyor.

Biri tam teslim, biri tam red, biri de ortada. Vaazda, Yûsüf-i Hamedânî hazretleri, birinciye diyor ki; "Ey Abdülkâdir! Bu niyetinin güzelliği ile, Allahü teâlâyı ve Resûlünü râzı ettin. Ben senin Bağdâd'da bir kürsüde oturduğunu, çok yüksek bilgiler anlattığını ve; (Benim ayağım, bütün evliyânın boyunları üzerindedir) dediğini sanki görüyor gibiyim. Sen o kadar büyük bir evliyâ olacaksın ki, senin asrında senden daha büyük bir evliyâ olmayacak. Gerçekten de, zamanında bulunan evliyânın en üstünü, baş tâcı oldu.

İkincisine bakarak diyor ki: "Yazıklar olsun sana, ey İbn-üs-Sakkâ! Demek bana, cevabını bilemeyeceğim süâl soracaksın ha! Senin sormak istediğin süâl şudur. Cevabı da şöyledir… Sen büyük alim olacaksın, fakat senden küfür kokusu geliyor. Yıllar sonra, İbnüssakka, Dicle nehrinin kenarında bir taşın üzerine oturur, Allah'ın var ve bir olduğunu üç yüz delil ile ispat edermiş.

Sonra İstanbul'a gitmiş. Orada hükümdarın kızana aşık olmuş ona kavuşabilmek için İslâmiyetten ayrılmış. İhlas olmadığı için bu kadar çok ilmi onu kurtaramamış. Bu sefer de üç yüz delille üç Allah olduğunu isbat etmeye kalkışmış.

Üçüncüsüne de diyor ki: “Sen de edebe riâyet etmediğin için, ömrün hüzün ile geçecek, sen dindar olmazsın, dinsiz de olmazsın. Zengin de olmazsın, fakir de olmazsın, sürünüp gidersin" buyurmuş. Nitekim, bunun da bütün ömrü sıkıntı, perişanlık içinde geçmiş.

HİKMETLER · 21 MART 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1317

Başkasına kuyu kazan…

Niyeti bozuk olan, başkasına zarar vermek isteyen, başkasının kuyusunu kazak isteyen kendi kazdığı kuyu kendisi düşer.

Bir padişah varmış, iki de veziri. Biri çok iyi ve padişah bunu çok seviyor. Diğeri niyeti bozuk kötü biri. Kötü olan, iyi olanı evine mantı yemeğe çağırıyor. Mantıya sarmısak dolduruyor. Yemeğe başlıyorlar. Ne mümkün yemek. Israrla, Allah aşkına derken bir iki kaşık epeyce bir sarmısaklı mantıyı vezire yediriyor.

Tabii bu arada boş da durmuyor. Padişaha gidiyor. Padişahım diyor ortalıkta bir laf dolaşıyor. Bunu size söylemezsem içim rahat etmeyecek. Ama nasıl söyleyeyim. Padişah ısrar ediyor. Efendim bu vezir sağda solda sizin ağzınızın çok kötü koktuğunu söylüyormuş. Padişah olduğunuz için buna mecburen katlanıyormuş. Yarın sizinle konuşurken dikkat edin ağız kokunuzu almamak için elini böyle ağzına burnuna tutacaktır. Hakikat bu.

Padişah sabahı zor bekliyor. Sabah veziri çağırıyor ve bir yazı veriyor, bunun içinde neler var bana bir anlat. Tabii vezirin ağzı sarmısaklı olduğu için elini ağzına götürerek sıkıla sıkıla konuşuyor. Padişah tamamdır doğru çıktı diyor.

Mektuba, mektubu getirenin kellesini bana gönder yazıp zarfa koyup kapatıyor ve vezire veriyor. Bunu falanca valiye götür, diyor. Genelde, mükafatlandırmak istedği kimseleri bu valiye gönderirmiş. Kötü vezir bu durumu bildiği için mektubu ben götüreyim diye iyi olan diğer vezirin önüne çıkıyor. Allah aşkına ben kötüreyim diyerek mektubu valiye götürüyor.

Bir müddet sonra Padişah bir bakıyor ölmüş olması gereken vezir orada. Mektubu soruyor kendisine. Allah aşkı ben götüreyim diye yalvarınca diğer vezire verdim. O da valiye gitti, der.

Padişah ben bu işten bir şey anlamadım. Gel bakalım diyor. Sen dün niçin elini böyle ağzına tutuyordun. Vezir de olan biteni olduğu gibi anlatıyor. Ağzım sarmısak koktuğundan sizi rahatsız etmesin diye öyle yaptım. Peki sen sağda solda benim ağzımın koktuğunu söylüyormuşsun. Bu ne? Vezir yeminler ediyor ki, bunu ben nasıl söylerim diye.

Padişah da; belli oldu zaten diyor. Eden kendine eder. Kuyuyu kazdı kendisi içine düştü. Zalim zulmünün cezasını çekmeden ölmez. Herkes ne yaparsa kendisine yapar.

HİKMETLER · 22 MART 2009 PAZAR · KAYIT 1318

İhlası elde etmenin yolu

Ebu Abdullah el-Antakî hazretleri buyurdu ki: “Allahü teala kıyamet gününde, yaptığını ihlasla, yapmayan kimseye, ‘Kimin için yaptıysan git amelinin sevabını ondan al! Dünyada iken ilim ve amelinden dolayı insanlar sana toplantılarda yer vermediler mi? Sen onlara reis olmadın mı? Alış-verişinde kolaylık göstermediler mi? Sana çeşitli ikramlarla bulumadılar mı?’ buyuracak. Böylece dünyada gördüğü mükâfatları bir bir sayacak ve âhirette riyakârlara verilecek bir mükâfat olmadığını bildirecektir”

İhlasla yapılmayan her şey yalandır, dünyada kalacak. Zaten dünyanın kendisi hayaldir, yalandır. Büyüklerden bir zat sohbetini bitirmiş, en son demiş ki talebelerine: Şimdi size bir yalan söyleyeceğim. Talebeler böyle bir şey duymadıkları için sormuşlar. Efendim anlayamadık. Tekrar, şimdi size bir yalan söyleyeceğim demiş. Eğer yalanım sonradan meydana çıksaydı günaha girerdim. Ama ben yalanı peşinen söylüyorum. Talebeler dikkatle dinliyorlar.

Buyuruyor ki, şu anda kapıdan içeri falanca girecek. Talebelerin hepsi birden kapıya bakıyorlar gelen giden yok. O zat devam ediyor: Ben size peşinen yalan söyleyeceğim dedim, siz yine de kapıya yöneldiniz. Dilimizde tüy bitti diyor. Bütün kitaplar yazıyor. Bu dünya yalandır diye. Siz hâlâ dünyanın peşinde koşuyorsunuz. Yalanın peşinde koşuyorsunuz. İşte insanın nefsi bu. İşte şeytanın aldatması bu. Adamı rüya peşinde, hayal peşinde koşturur.

İhlâs elde etmenin, ihlâsı düzeltmenin bir tek yolu vardır; o da sohbettir. Sohbet demek, illa bir şeyler dinlemek, bir şeyler öğrenmek demek değildir. Sohbet; beraber olmak demektir. Sohbetin esası kalb ilmidir, beyin ilmi değildir. Bilgi akıtmak değil, feyz akıtmaktır. Feyz, kalpten kalbe intikâl eder. Konuşmakla değil, sevgi ve muhabbetle akar.

Büyüklerin, Allah adamlarının isimleri anıldığı yere rahmet yağar, hem de kalbe feyz akar. İki müslüman bir araya gelse, muhakkak kalpten kalbe feyz akar. Dolayısıyla, ihlâsın kaynağı, ihlaslılarla beraber olmaktadır. İhlâslı olmak demek; konuşmasında, oturmasında, yemesinde, içmesinde, herhangi bir dünyevî menfaati olmamak demektir. Her işi Allahü teâlânın rızası için yapmaktır. Ufak bir dünya menfaati varsa, ufak bir fayda varsa, zemzeme necaset damlatmak gibi olur.

HİKMETLER · 23 MART 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1319

İhlasın devamlı olması için

Suriye'de yetişen evliyâdan Seyyid Abdülhakîm Hüseynî hazretlerinin talebesi "İhlâsdan çok bahs edilir. İhlâs nedir?" diye sorunca da; "İhlâs; illet ve gâye olmaksızın yalnız Allah için günâhı terk ve emirleri yapmaktır. Yâni vargücünü Allahü teâlânın emrine sarf etmektir. Bu hâlde sebat etmenin zâhirine takvâ, özüne ihlâs ismi verilmiştir. Meselâ kimin düşüncesi mîdesi olursa, kıymeti ondan çıkan kadardır. Binâenaleyh himmetini şöhrete, şehvete harcayanın hâli mâlûm olur." dedi.

İhlas da derece derecedir. Uğraşmadan, zorlamadan, külfetsiz ele geçen ihlâs devamlı olup, hakkalakîn mertebesinde ele geçer. Devamlı ihlâs sâhibi, her şeyi Allahü teâlânın rızâsı için yapan muhlastır. Muhlas olana, ibâdet yapmak, tatlı ve kolay olur. Çünkü bunlarda, nefislerinin arzûsu ve şeytanın vesvesesi kalmamıştır. Böyle ihlâs, insanın kalbine ancak bir velînin kalbinden gelir.

Muhlaslar ile, ihlâsı çalışarak elde eden muhlisler arasında fark çoktur. İlim ve amele dâir öğrenmekle, anlamakla hâsıl olan kelâm ilminin bilgileri, tasavvuf yolunda ilerleyenlerde keşf yolu ile hâsıl olur, ele geçer.

Ameller, ibâdetler kolayca, seve seve yapılıp, nefis ve şeytandan hasıl olan tembellik ve gevşeklik kalmaz. Günâhlar, harâm olan şeyler çirkin, iğrenç görünür. Âyet-i kerîmede meâlen buyruldu ki: "İblis, senin mutlak kudretine and olsun ki, onlardan (Allahü teâlânın kullarından) muhlas olanlar hâriç hepsini azdıracağım, dedi." (Sâd sûresi: 82-83).

Şam'ın ileri gelen mutasavvıf ve muhaddis âlimlerinden İbn-i Muhayriz, alışveriş için kimsenin dikkatini çekmeden girdiği mağazadan alacağı malları seçiyordu ki, bu sırada kendisini fark eden birinin mağaza sahibine, "Mallara bakan şu zat Şam'ın büyük mutasavvıflarından İbni Muhayriz'dir, Ona ucuza ver." dediğini duydu. Bu tanıtımdan rahatsızlık duyan tasavvuf büyüğü, şu ikazı yaptı, “Biz buraya paramızla mal almaya geldik, dinimizle değil! Bizim ilmimiz Allah rızası için İslamı doğru anlamak ve doğru yaşamak içindir, ucuza mal almak için değil. Lütfen herkese nasıl satıyorsanız bize de aynı fiyattan satın, bizi ilmini menfaatine alet eden din adamı durumuna düşürmeyin!”

GÖNÜL BAHÇESİ · 24 MART 2009 SALI · KAYIT 1321

İnternet bağımlılığı!

İnternetin de bağımlılığı mı olurmuş demeyin. Bağımlılık deyince hemen eroin bağımlılığı aklınaza gelmesin. Ondan daha tehlikeli olan bağımlılıktan bahsediyorum. Çocuk Psikiyatristi Uzm. Dr. İsmail Yavaş, internet bağımlılığının, eroin bağımlılığından daha tehlikeli olduğunu söylüyor.

Teknolojik buluşlar, iki yüzü keskin kılıç gibidir. Faydalı şekilde kullanılmadığında insanlık için büyük tehlike arz eder. Atom bombasında olduğu gibi geçmişte bunların acı örneklerini gördük.

Zamanımızın teknoloji harikası olan bilgisayar, internet için de durum aynı. Her iki yüzü de keskin. Denebilir ki, atom bambasından daha tehlikeli. Ne yazık ki, bu tehlikeden haberimiz yok. İnternet nedir, ne değildir, nasıl istifade edilir, faydası zararı nedir, tam bilmiyoruz. Gerektiği şekilde de kulanmıyoruz. Bilhassa gençler, onda bir oranında faydalı işlerde, onda dokuz da zararlı işlerde kullanmaktalar.

POTONSİYEL SUÇLU YETİŞTİRİYOR

Bunun için de internet ve televizyonlardaki şiddet ve cinsel muhtevalı yayınların etkisinde kalan çocuklarda önemli derecede davranış bozuklukları görülmektedir. Uzun süreli etkiler karşısında birçoğu küçük yaşta potansiyel suçlular arasında yer alabilmektedir.

Geçenlerde AA'nın, hazırladığı haber röportajda, Psikolog Serap Duygulu bakınızı bu tehlikeyi nasıl dile getiriyor: Gün içinde saatlerce televizyon ve bilgisayar başında kalan çocuklar bir takım psikolojik sorun yaşamaktadırlar. Yapılan araştırmalarda, şiddet içerikli görüntüler izleyen veya bilgisayar oyunları oynayan çocuklar, saldırgan davranışlar sergilemekte ve uyku bozuklukları yaşamaktadırlar.

Birçoğu çevresine karşı duyarsızlaşarak, şiddet gösterilerini model almaktalar, şiddet içeren görüntüleri izlediği için başkalarına şiddet uygulamayı normal bir davranış olarak görmektedirler. İnternet ve televizyonlardaki cinsel içerikli yayınların etkisi altında kalan çocuklarda ergenlik yaş sınırını 13'ten 9'a düştü.

Çeşitli yayınlardaki erotik ve pornografik görüntülere rahat bir şekilde ulaşabilen çocuklar erken yaşlarda cinsel muhtevalı davranışlara yöneltmektedirler. Özellikle anne ve babası çalışan çocuklarda, kontrol dışında kalmaları sebebiyle bu risk onlarda çok daha artmaktadır. İnternet, televizyon, VCD veya DVD filmlerde izledikleri cinsel içerikli görüntülere merak duymaları sebebiyle çocuklar bunlara büyük ilgi göstermektedirler.

Son yıllarda gazete sayfalarına yansıyan olaylar ışığında okul arkadaşına tecavüz eden öğrenci sayısının giderek artığını görüyoruz. Televizyon ekranlarında reyting rekorları kıran bazı dizilerdeki "çarpık ilişkiler" ve tecavüz sahnelerinin de bunda önemli rol oynamaktadır.

Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Tülin İçli'nin görüşleri ise özetle şöyle: Bazı televizyon yayınları ile toplumdaki ahlak yapısının önemli derecede tahrip etmektedir, bunun özellikle çocuklar üzerinde ciddi etkileri görülmektedir.

Artık hemen hemen her evde bir bilgisayar ve internet bağlantısı vardır, birçok çocuk ailelerinin denetimi dışında şiddet içerikli oyunlar oynamakta veya cinsel içerikli web sayfalarına girmektedir.

İŞ İŞTEN GEÇMEDEN

Başta ABD olmak üzere pek çok gelişmiş ülkede de aynı süreç yaşanmaktadır. Kontrolden çıkan bazı öğrenciler, ele geçirdikleri silahlarla okullarındaki arkadaşlarını katletmektedirler, birçok okulda tecavüz skandalları yaşanmaktadır.

Avrupa'da İlköğretime giden birçok çocuğun doğum kontrol hapları kullandığı tespit edilmiştir. İngiltere'de erken yaşta hamileliklerin önlenmesi için hükümet tarafından okullarda doğum kontrol hapı ve kondom dağıtılması yönünde öneri getirilmiştir.

Önlem alınmazsa Türkiye'nin de çok kısa süre içinde böylesi bir tabloyla karşı karşıya kalması kaçınılmaz olacaktır. Devletin ilgili kurumları ve aileler gerekli önlemleri almadığı takdirde yakın bir zamanda çocuklar ve anneler bu gerçekle yüzleşeceklerdir. Biran önce, toplumsal değerler başta olmak üzere bir çok ahlaki kuralın bu çocuklara öğretilmesi şarttır.

Evet, bilgisayar, internet bir ihtiyaçtır, bir zarurettir; ama kararınca olmak kaydıyla. Afyon bütün ağrı kesici ilaçların ham maddesidir; faydalı bir maddedir. Ölçüsüz kullanıldığında da aynı madde bu defa da en zararlı madde oluyor; çünkü insanı eroinman yapıyor. (Yarın da, internet bağımlığılının alametlerinden ve kurtuluş yollarından bahsetmek istiyorum)

HİKMETLER · 24 MART 2009 SALI · KAYIT 1320

"İhlâs odur ki…"

Evliyânın büyüklerinden Ebû Bekr-i Dükkî hazretleri buyurdu ki: "İhlâs odur ki; insanın zâhiri, bâtını, durması, hareket etmesi, nefes alıp vermesi, yâni her hâli Allahü teâlâ için olmalıdır. Nefsin, hevânın payı bulunmamalı, hiçbir hareket, bir mahlûk için olmamalıdır."

Türkistan'da yetişen büyük velîlerden Ebû Saîd Ebü'l-Hayr buyurdu ki: "Allahü teâlâdan ihlâsı, her şeyi O'nun rızâsı için yapmayı isteyiniz. İhlâsta, dünyâ ve âhirette kurtuluş vardır."

Seyyid Emîr Külâl hazretleri buyurdu ki: "İhlâssız amel, sahte para gibidir, kabûl edilmez."

Sehl-i Tüsterî hazretlerine, "İnsanın nefsine en çok ağır gelen şey nedir?" diye sorduklarında, "İhlâstır." cevâbını vermiş; "Zîra ihlasta nefsin nasîbi yâni payı yoktur." diye bir açıklamada da bulunmuştur.

İmâm-ı Rabbânî ise, ihlâs ile, uzun yılların amelinin, işinin, kısa zamanda ele geçeceğini açıklamıştır. İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki: İbadet yaparken, Allahü teâlâ emrettiği ve beğendiği için yapmaya niyet etmelidir. Bütün işlerin, iyiliklerin hep ihlas ile yapılması lazımdır. Kiminde, ihlas, kendini zorlayarak hasıl olur ve kısa bir zaman devam eder. Sonra kalbe nefsin arzuları gelir. Devamlı ihlas sahiplerine Muhlas denir. Zahmet çekerek elde edilen, devamsız ihlas sahiplerine Muhlis denir. Muhlas olana, ibadet yapmak, tatlı ve kolay olur. Çünkü bunlarda, nefslerinin arzusu ve şeytanın vesvesesi kalmamıştır. Böyle ihlas, insanın kalbine ancak bir evliyanın kalbinden gelir.

İmam-ı Ahmed bin Hanbel hazretleri Bağdat'ta pazardan dönüyordu. Biri koşarak gelip çantasını alarak taşımak istedi. Vermek istemeyince de ısrar etti: “Efendim, bizim vazifemizdir büyüklerimize hizmet etmek! İmam-ı Ahmed bin Hanbel, şu karşılığı verdi: “Biz kendimizi, çantası taşınacak büyüklerden bilirsek ihlasımız bozulur bu kibir olur, küçüklüğümüzün delilini teşkil eder. Bu sebeple bizi çantası taşınacak büyüklerden bilmek size sevap kazandırsa bile bize günah getirir. En iyisi, kendi yükümü kendim taşımalıyım. Çünkü mahşerde de herkes kendi yükünü kendisi taşıyacak, kimse kimsenin yükünü yüklenmeyecektir!”

GÖNÜL BAHÇESİ · 25 MART 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1322

İnternet bağımlılığından kurtulmanın yolları

Dün, internet bağımlılığının tehlikesinden bahsetmiştik. Bugün de, bağımlılığın alametlerinden ve kurtulma yollarından bahsedelim. Çünkü bu bağımlılık tedavisi gereken hastalıklar sınıfına girmiştir. Nitekim, Hacettepe Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr.Ferhunde Öktem, 'İnternet ve bilgisayar bağımlılığı, tıbbi bağımlılık arasına alındı. Çok önemli bir tanı olmaya başladı. Hastaneye çok ağır, hastane koşullarında tedavi edilmesi gereken çocuklar gelmeye başladı' demiştir.

Artık psikiyatristler internet bağımlılığını bir hastalık olarak tanımlıyor. Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Hakan Coşkunol, İnternet bağımlılığı ciddi tedavi gerektiren bir sorun haline gelebilir. 48 saat ekran başından kalkmayan hastalarım var, diyor.

BAĞIMLILIĞIN BELİRTİLERİ

Uzmanlar bu belirtileri şöyle sıralıyorlar: Alkol, eroin bağımlılığındakine benzer bir seyir izler. Kişi içine kapanır. Bu durum, kişinin; sosyal, öğrenim ve iş hayatında menfî tesirler yapmaya başlar. İnternete bağlanıldığında kaygı ve huzursuzluk gibi belirtiler kaybolur. İnternetten uzak kalmak için çaba harcansa bile bu başarılamaz. Yeni web siteleri keşfetmek, oyun oynamak, 'chat' gibi aktiviteler giderek esas faaliyetlerin yerini alır.

Aile üyeleriyle olan manasebetin yerini internet işgal eder. İnternet bağımlılığının kötü neticeleri olarak; sabah geç kalkma, evlilikle ilgili problemler, önemli işleri terk etme gibi olumsuzluklar görülmeye başlar, buna rağmen internet kullanımı devam eder.

İnterneti aşırı ve gereksiz kullananlarda fizikî ve ruhî problemler baş gösterir. Kişinin çevresiyle iletişimi zayıflar, artan ferdiyetçi davranışlarına paralel, kişide yalnızlık ve dolayısıyla yabancılaşma görülür. Kişide, bunların yanı sıra baş, bel ve kas ağrıları, görme bozukluğu, yorgunluk hattâ epilepsi (sara) tetiklenmesi görülebilmektedir.

Yapılan araştırmalarda, internet kullanıcılarının yaşı küçüldükçe, eğlence ve oyunun ön plâna çıktığı görülmektedir. Çocuklar genelde oyun; gençler ise, oyunun yanı sıra 'chat' ve eğlence maksatlı internet kullanımı yapmaktadır.

Bu tür menfî sitelerin tesirinde kalan çocuk ve gençlerde davranış bozuklukları görülmeye başlamaktadır. Konuşma melekesi ve mimik hareketleri zayıflamakta, robotlaşma eyilimi artmaktadır. Zamanla, aileden, çevreden, inancından, örf ve adetlerinden kopmalar baş göstermektedir.

NE YAPILABİLİR

Günümüzdeki ilmî gelişmelerin bir semeresi olarak karşımıza çıkan bu teknolojiyi reddetmek imkânsızdır. İnternet vesilesiyle ilmî gelişmeler çok yakından takip edilmekte, önemli bilgilere hemen ulaşılabilmekte, insanlar istedikleri (hattâ istemedikleri) hemen herkesle çok rahat haberleşebilmekte, alışveriş yapabilmekte ve günlük birçok işi rahatlıkla yerine getirebilmektedir. Bu

teknolojinin önemi tartışılmamakla birlikte, uzmanların internetin istismarı konusunda kafa yormaları gerekmektedir. Çocuk ve gençlerin ahlakını bozan, zamanını çalan kontrol dışı zararlı sitelere ulaşması engellenmelidir.

Çocukları internet kullanımı konusunda denetlemek için ailelere önemli görevler düşmektedir. Bilgisayarın evde herkesin görebileceği bir yere konulması, internete giriş saatlerinin sınırlandırılması ve ebeveynlerin yasal olmayan sitelerin açılmasını engelleyen program kullanması gerekir. Bunları baskı ile değil de, çocuğu razı ederek, izahda bulunarak, gerekiyorsa ona vaatlerde bulunanar sağlamak akıllıca olur.

Çünkü, çocuğunuza interneti yasaklamak, bilgisayarı kaldırmak ya da bu sebeplerden ötürü ona kızmak, bağırmak bu davranışı sınırlandırmak için çözüm olmayacaktır. Sadece davranışın bir müddet ertelenmesine yol açacaktır. Unutmayın yasaklanan şey daha çekici hale gelir!! Bu nedenle çocuğunuzun internete hangi zamanlar ne sıklıkla gireceğine beraberce oturup karar vermek, onu razı etmek daha isabetli bir çözüm olacaktır.

HİKMETLER · 25 MART 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1323

Mühim olan Allah'ın övmesidir

Cemâleddîn Mahmûd Hulvî hazretleri buyurdular ki: "İhlâs, her şeyin Allahü teâlânın rızâsı için yapılması, amelin kabûlüne vesîle olan güzel düşünce (niyet) dir."

Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî hazretleri bütün işleri ihlâs ile, Allahü teâlânın rızâsı için yapmak lâzım olduğunu, bir misâl ile şöyle izâh ettiler: "Nişâburlu bir ilim talebesi ile bir tüccar yol arkadaşı oldular. Çok fakir olduğundan talebenin ayakkabısı yoktu. Yalın ayak yürürken, tüccar bir çift ayakkabı verdi. Sonra tüccar, talebeye ikide bir; "Ey talebe! Yolun düzgün yerinden yürü... Sivri taşlara basma... Ayaklarını sürüme... Dikenli yerlerden gitme.. Ayakkabıyı eskitme..." diye tembih ediyordu. Bu tenbihler talebeyi usandırdı. Sonunda talebe dayanamayıp ayakkabıları çıkardı, tüccarın önüne bıraktı ve; "Ben senelerce yalın ayak seyâhat ederim. Kimse bana bunun için bir şart koşmuyordu. Şimdi verdiğin bu ayakkabılar için sana mahkûm olamam." dedi.

İşte burada olduğu gibi, yapılan hayır-hasenât karşılıksız olmalı Allahü teâlânın rızâsı için yapılmalıdır. Ancak böyle olursa makbûl olur.

Yapılanların ihlaslı mı ihlassız mı olduğu nasıl anlaşılır diye soranlara şöyle cevap vermişlerdir. Seni övenle yeren, nazarında bir olduğu zaman ihlasta ilerlediğini düşünebilirsin. Öyle değil de seni öveni seviyor, yerene kızıyorsan, ihlasta değil benlikte ilerliyorsun demektir. Unutma! İnsanların övmesi kurtarmaz, yermesi de batırmaz. Mühim olan, Allahü tealanın övmesidir. Çünkü cennetle cehennem O'nun elindedir!."

Fudayl bin İyaz buyurdu ki : "İşlerinde son derece titiz, tel üzerinde oynayan bir cambaz gibi dikkatli olmıyan bir kimse, riya çukuruna düşmekten kendini koruyamaz».

Zünnûn Mısrî hazretlerine, "Kulun ihlâs sahibi kimselerden olduğu nasıl belli olur? diye sormuşlar. O demiş ki : "Kendisini tam manası ile tâate verip, insanların nazarında mertebe ve itibarının silinmesini severek kabul ettiği zaman».

Evliyânın meşhurlarından Ebû Bekr Verrâk buyurdular ki: "İhlâs sâhibi mi olmak istiyorsun, önce baş olma sevgisini kalbinden at. Sonra kendini kimseden üstün görme."

HİKMETLER · 26 MART 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1324

Yakînen inanmanın alâmeti!

Evliyânın büyüklerinden Ebû Muhammed Cerîrî İhlâs hakkında buyurdular ki: "İhlâs, âhiretteki nîmet ve azaplara yakînen inanmanın alâmetidir. İbâdetlerdeki riyâ, gösteriş de, âhiretteki nîmet ve azaplara inanmakta tereddüd olduğunun alâmetidir."

Velîlerin büyüklerinden ve Ehl-i sünnetin amelde dört hak mezhebinden biri olan Hanbelî mezhebinin imâmı, Ahmed bin Hanbel hazretlerine ihlâs nedir? sorusuna; "Amellerin âfetlerinden kurtulmaktır." cevâbını verdi.

Abdullah bin Mübarek buyurdu ki : "Öyle kul vardır ki Kâbe'yi tavaf ederken bile riya yapabilir. Meselâ Horasan halkından birinin kendisini görmesini ve o ülke halkının kendisi hakkında "Falanca zat, tavaf ve sa'y yapmak için Mekke'de

mücavir kalmaktadır. Ne mutlu o adama.” demesini arzu eder ve böylece ihlastan uzaklaşıp riyaya düşmüş olur”.

Fudyl bin İyad hazretleri buyurdu ki: “Biz öyle insanlara yetiştik ki onlar, yaptıkları amellerle riyakârlık yaparlardı. Şimdikiler ise, yapmadıkları şeyleri yapmış görünmekle riyakârlık yapıyorlar».

Hazreti Fudayl, Kur'an-ı kerimden Sûre-i Muhammed'in : “Andolsun sizi imtihan edeceğiz. Tâ ki içinizden mücahitleri ve her sabredenleri belirtelim, haberlerinizi (itaat veya isyanınızı) açıklayalım.» meâlindeki âyetini okuduğu zaman şöyle derdi : «Allahım, sen bizi imtihan edecek olursan, bizi rüsvay etmiş, gerçek hüviyetimizi örten perdeleri kaldırmış olursun. Halbuki sen, Erhamür-Râhimîn'sin, Allah'ım!».

Irak evliyâsından Ali Sincârî hazretleri talebesine sık sık buyururdu ki: "İhlâs; bütün işleri, insanların rızâsı için değil, Allahü teâlânın rızâsı için yapmaktır."

Her işinde Allahü teâlânın rızâsına kavuşmayı arzu eden Ebû Midyen Mağribî ihlâs sâhibi idi. İhlâsla ilgili olarak buyurdular ki: "İhlâsın alâmeti, her an Allahü teâlâyı müşâhede etmek, O'ndan başkasını hiç hatırına getirmemektir."

Muhammed bin Münkedir derdi ki : “Sûfî kardeşlerimizin güzel himmet ve çalışmalarını, geceleri yapmaları daha sevimli ve daha şerefli olur. Gündüzleri insanlar onu görebilir. Geceleri ise ancak Allah görür ve O'nun için yapılmış olur”.

HİKMETLER · 27 MART 2009 CUMA · KAYIT 1325

Mağlup olmasının sebebi

Mısır’da yetişen büyük velîlerden Zünnûn-i Mısrî hazretlerine; Kulun ihlâs sâhibi kimselerden olduğu nasıl belli olur? diye sorduklarında; “Kendisini tam mânâsıyla ibâdete verip, insanların nazarında mertebe ve îtibârının silinmesini severek kabûl ettiği zaman.” cevâbını verdiler.

Yine buyurdu ki: “Şu üç şey ihlâs alâmetidir. Birincisi medh ve kötülenmek ona tesir etmez. İkincisi, amelleri unutur, günahlarını düşünür. Üçüncüsü, Hak teâlâdan gayrısını gönlünden çıkarır.”

Benî İsrâilden ibâdetle meşgul olan bir kimseye, "Burada ağaca tapanlar var" deyip, tapınılan ağacın yerini haber verdiler. O da Allah rızâsı için, bildirilen ağacı kesmek niyetiyle yola çıktı. Yolda bir ihtiyar şekline giren şeytan, onu karşılayıp dedi ki:

- Sen ibâdetinle meşgul ol. Başkasının ağaca tapmasının sana bir zararı olmaz.

- O ağacı kesmem de ibâdettir. Bunu Allah rızâsı için yapacağım.

- Ben de o ağacı kesmene izin vermem.

Bunun üzerine dövüşürler. Şeytanı yenip göğsünün üzerine oturunca, şeytan tekrar dedi ki:

- Beni bırak sana söyliyeceklerim var. Sen Peygamber değilsin. Bu işle vazîfelendirilmedin. Bunu sana sormıyacaklar. Hem sen fakîr bir kimsesin. Eğer beni bırakır ve o ağacı kesmekten vazgeçersen hergün sana iki altın getiririm. Böylece başkasına muhtaç olmaz ve daha güzel ibâdet edersin.

Şeytanın bu teklifi üzerine o kimse, ağacı kesmekten vazgeçti. Şeytan birinci ve ikinci günü altını getirdi. Fakat üçüncü günden sonra getirmedi. O kimse bu hâle kızdı ve baltasını alıp, ağacı kesmeye gitti. Yolda yine aynı şekilde şeytanla karşılaştı. Ağacı kesme işinden vazgeçmediği için tekrar dövüştüler. Bu sefer şeytan gâlip geldi. Bunun üzerine o kimse dedi ki:

- Daha önce sana gâlip gelmişken şimdi mağlup olmamın sebebi nedir?

- İlk çıkışın Allah rızâsı içindi ve niyetin hâlis idi. İhlâslı olduğun için Allah seni gâlip getirdi. Şimdiki hiddetin dünyalık içindir. Altınlar konmadı diye kızdığın için mağlup oldun.

HİKMETLER · 28 MART 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1326

Çaresizlikte yardım için…

İslâm âlimlerinden ve evliyânın büyüklerinden Seyyid Cemâleddîn Ezherî anlatır: "Bir sene hacca gitmiştim. Çölün ortasında suyum bitti, susuzluktan çok bunaldım. Susuzluk sebebi ile takatim kesiliyor, fakat sabrediyordum. Nihâyet yürüyemeyecek hâle gelip, bir ağacın altına çöktüm. Sırtımı ağaca verip, öylece

kalakaldım. Gözlerimi kapamış, kendimden geçmiş vaziyette idim. Bu arada elime bir su damlası düştüğünü hissettim. Hemen gözüm açıldı. Görünürlerde hiçbir şey yoktu. Yine gözlerim kapandı ve yine kendimden geçtim. Biraz sonra, tekrar bir su damlasının elime düştüğünü hissettim. Gözümü açıp yukarıya baktığımda, tam üzerimde, ağacın dalında asılmış vaziyette bir matara gördüm. Su ondan damlıyordu. Hemen matarayı aldım ve sudan içtim. O suyun tadı, şimdiye kadar içtiğim suların hepsinden fazla idi. Elimi yüzümü de yıkayıp serinledikten sonra aldığım yere tekrar astım.

Bir taraftan yola devâm etmek üzere hazırlanırken diğer taraftan da bu su matarasını buraya kimin bırakmış olabileceğini merak ettim. Sonra da, buradan geçen hacılardan birinin bırakabileceğini düşündüm. Tam bu sırada, gizliden bir ses; "Ey Cemâleddîn! Sen şu ânda yalnız başınasın ve bir ân Allahü teâlâyı unutmuyorsun. Her ân O'nu zikrediyor ve O'na ibâdette gevşeklik yapmıyorsun. Cenâb-ı Hak, her emrine ihlâs ile sarılıp yerine getiren kimseyi sever, sıkıntı ve zarûret içine düşüp, hiç kimseden yardım almak ümîdi olmadığı zamanda da onun imdâdına yetişir." diyordu.

Gönüllere tesir eden bu tatlı sözleri dikkatle dinleyip, çok sevindim. Allahü teâlâya çok şükrederek yoluma devâm ettim. Bundan sonra yolculuğum boyunca hiç susuzluk çekmedim."

Hanım velîlerden Fâtıma-i Nişâbûriyye hazretlerine "İhlâs sâhibi kime denir?" diye sorulduğunda: "Kim, Allahü teâlâyı düşünerek amel ve ibâdet yaparsa, o kimse ihlâs sâhibidir." buyurdular.

Evliyânın büyüklerinden Hayr-ün-Nessâc buyurdular ki: "İhlâs, amelin kabûlüne vesile olan güzel düşünce (niyet) dir."

HİKMETLER · 29 MART 2009 PAZAR · KAYIT 1327

İslam dininin temeli

Cüneyd-i Bağdâdî hazretleri buyurdular ki: "İhlâs; ameli, Allahü teâlâ için olmayan karışık düşünce ve niyetlerden arındırmaktır."

Meşhur velîlerden Huzeyfetü'l-Mer'âşî buyurdular ki: "İhlâs, kulun içi ile dışının aynı olmasıdır."

Evliyânın büyüklerinden İbrâhim-i Havvâs buyurdular ki: "Bir kimse, baş olma sevdâsına kapılırsa, artık ibâdetten, ihlâstan sıyrıldı demektir."

Büyük velîlerden Ebû Ali Dekkâk buyurdular ki: "İhlâs, insanların teveccüh, alâka göstermelerinden sakınıp, ameli yalnız Allah için yapmaktır. Sıdk ise; nefsi, yaptığı ameli beğenmekten temizlemektir. Bunun için ihlâs sâhibi muhlislerde riyâ, gösteriş, sıdk sâhibi olan sâdıklarda da ucub (amelini güzel görmek) hâli bulunmaz."

Evliyânın büyüklerinden Cüneyd-i Bağdâdî hazretlerine "İhlâsı kimden öğrendiniz?" diye sorduklarında şunları anlattı: " Bir gün bir berber gördüm. Ona; "Allah rızâsı için benim saçlarımı düzeltebilir misin?" dedim. Berber; "Elbette." dedi. O sırada, mevki sâhibi birini traş etmekte idi. Hemen traşını bırakıp; "Efendi, kalk. Bir kimse Allah için bir şey istedi mi, bütün işler durur, derhal ona bakılır." dedi. Sonra berber koltuğuna beni oturtup traş etti. Sonra da bana bir mikdâr altın verip; "İhtiyaçların için lâzım olur, onlara harcarsın!" dedi. Ben bu hâle çok hayret edip, elime geçecek ilk parayı kendisine hediye etmeye niyet ettim. Az bir zaman sonra bana Basra'dan bir kese altın gönderdiler. Hemen götürüp o keseyi ona verince sebebini sordu. Ben de niyetimi açıkladım. Bunun üzerine bana; "Sen, Allah rızâsı için beni traş et." dedin. Ben de o niyetle seni traş ettim. Şimdi bunları alırsam, niyetimde bir değişme olmasından korkuyorum." dedi.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyurdu ki: İslam dininin temeli üçtür: İlim, amel ve ihlas. İlim, iman, fıkıh ve ahlak bilgileridir. Bunlar, Ehl-i sünnet âlimlerinin kitaplarından öğrenilir. Amel, bu bilgilere uygun işlerdir. İhlas, ilmin ve amelin, Allah rızası için, yani Allahü tealanın sevgisini kazanmak için elde edilmesidir. Bu üç temel şeye malik olan Müslümana (İslam alimi) ve (Hakiki Müslüman) denir.

HİKMETLER · 30 MART 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1328

Kalbin hayat suyu!

Evliyanın büyüklerinden Ebü'l-Hasan-ı Harkânî hazretlerine ihlâs ve riyâ nedir? diye sorduklarında; buyurdular ki: "Allahü teâlâ için yaptığın her şey ihlâstır. Halk

için yaptığın herşey de riyâdır."

Yahya bin Muaz hazretlerine, “Kul ne vakit ihlâs sahibi olabilir?” diye sordular. O şu cevabı verdi: “Ahlâkı süt emer çocuğun ahlâkı gibi olduğu zaman. Yani kendisini öven ve yerenlere hiç aldırış etmediği vakit”

Antâkî hazretleri diyor ki : “Kendilerine süs verenler üç kısımdır : 1 - İlimle süslenenler, 2 - Amelle süslenenler, 3 - Süslenmeyi terketmek suretiyle süslenenler. En gizlisi ve şeytanın en sevdiği üçüncüsüdür”. Yine Antakî buyurdu ki: “Kişi zahirî amellerinde, gönlünde halkı mülâhaze ettiği halde ihlâslı olmak isterse, bu imkânsızdır. Zirâ ihlâs kalbin hayat suyudur. Riya ise kalbi öldürür”.

Tâbiînden ve hanım velîlerin büyüklerinden Râbia-i Adviyye hazretleri ile ilgili olarak Mâlik bin Dinâr hazretleri şöyle anlatır: Birgün Râbia 'nın yanına gittim. Abdestini almış, kalan sudan bir kaç yudum da içmişti. Dikkat ettim, testinin bir tarafı kırıktı ve çok eski bir hasırda oturuyordu. Kerpiçten bir de yastığı vardı. Bunları görünce çok üzüldüm, içim yandı ve; "Ey Râbia! Zengin arkadaşlarım var. Kabûl edersen sana onlardan bir şeyler alayım" dedim. Bana dönerek; "Yâ Mâlik! Bana da, onlara da rızkı veren Allahü teâlâdır. O, fakirleri fakir olduğu için unutup, zenginleri de zengin olduğu için hatırlıyor ve yardım mı ediyor sanıyorsun?" dedi. Ben de "Hayır, hiç öyle olur mu?" dedim. Bunun üzerine "Mâdem ki Rabbim benim hâlimi biliyor, benim hatırlatmama ne lüzum var. O, öyle istiyor, biz de O'nun istediğini istiyoruz" diye cevap verdi.

Bağdât velîlerinden Rüveym bin Ahmed buyurdular ki: "Amelde ihlâs, iki cihanda Allahü teâlâdan karşılık beklememektir." Yine buyurdular ki: "İhlâs; ameline bakmamak, yâni hiçbir zaman amelini beğenmemektir."

Hazreti Ali buyurdu ki : “Mürâiliğin, iki yüzlülüğün üç alâmeti vardır : 1 - Yalnızken üşenmek ve nafileleri oturduğu yerden kılmak, 2 - İnsanlar yanında üşengeç değil, çalışkan olmak, 3 - Kınandığı zaman amelde geri kalmak, övüldüğü zaman ise artırmak».

GÖNÜL BAHÇESİ · 31 MART 2009 SALI · KAYIT 1330

Ebedî yolculuğa her an hazır mıyız?

Ölüm haberlerinin, feci kazaların yaşanmadığı gün yok nerdeyse. Her gün yeni bir facia ile sarsılıyoruz. Her misafir haberli gelmez. Biz istemesek de gelen bir misafir var; o da ölüm meleği. Ne zaman, nasıl, nerede geleceği belli değil. Belli olan tek şey var ki o da, mutlaka geleceğidir. İnanın da inanmayanın da, dinlinin de dinsizin de bunda şüphesi yok.

Hal böyle olunca ölüme inanan ve bir gün onun mutlaka kendisine de geleceğini bilen kimsenin, ona hazırlanması gerekir. Akıl da, mantık da zeka da bunu emredir. Birkaç saatlik yolculuğa çıkan bile az çok hazırlık yapar. Sonsuz yolculuğa çıkmak hiç hazırlıksız olur mu? Bu hazırlık, hayatta iken sâlih ameller işlemek ve kötü amellerden, işlerden uzak durmakla olur.

Bunun için gerçek bir müslüman, hayatının her ânında, sâlih ameller içinde bulunmalıdır. Zîrâ, ölümün ne zaman ve nerede geleceği hiç bir sûretle belli olmaz. Hiç kimsenin bir dakika sonrası için garantisi yok; hatta bir saniye sonrası için.

AKILLI KİMSE!

Akıllı bir kimseye yaraşan, bu fânî, geçici hayatı boşa geçirmemek ve sonsuz hayata hazırlanmaktır. Hikmet ehli bir zât şöyle der:

- Ey insan! Çocukluğun oyunla geçer, gençliğin gafletle. İhtiyarlayınca da zayıf düşersin. Acaba sen, şanı yüce olan Allah için ne zaman sâlih ameller işleyeceksin?..

Ekin ekme, tohum atma yeri dünyadır. Ekin ekmeden mahsûl beklemek, akıllı kimsenin yapacağı iş değildir. İnsanın, öldükten sonra Allahü teâlâya ibâdet etmesi mümkün olmaz. Ne yapılırsa hayatta iken bu dünyada yapılır. Ölüme ve ölüm meleğinin gelişine ancak bu dünya hayatında hazırlanılabilir. Öyleyse onu dâima hatırlamaktan hiç bir an geri kalmamalı. Çünkü o, bizden gâfil değildir.

Resûlullah efendimiz, Ensâr'dan bir kimsenin başı ucunda ölüm meleğini gördü. Ona hitâben dedi ki:

- Ey ölüm meleği! Dostuma rıfk ve iyilikle muâmele et. Zîrâ o bir mü'mindir.

Ölüm meleği cevâben dedi:

- Müjdeler olsun yâ Resûlallah! Ben her bir mü'mine rıfk ve yumuşaklıkla muâmele ederim. Ben insanoğlunun rûhunu kabzederim. Rûhunu aldığım şahsın âile efrâdından birisi, yüksek sesle bağırır, çağırır ağlarsa, vâh ederse, derim ki:

- Bu feryâd niye? Allaha yeminle söylerim ki, biz ona zulmetmedik. Ecelini geriye bırakmadığımız gibi öne de almadık. Onun rûhunu almakta bizim bir günâhımız yoktur. Sizler, ey bu ölünün yakınları! Eğer Allahın hükmüne rızâ gösterirseniz, ecrini alırsınız. Yok, O'nun hükmüne râzı olmaz, âhu figân ederseniz günâha girersiniz. Sizin bize bir kapınız, bir merdiveniniz yoktur. Fakat biz size mutlak yine geleceğiz. Sakının, sakının. İster karada olsun, ister denizde, ister kalın duvarlı evlerde bulunsun, isterse çadırlarda. Hiç bir âile efrâdı yoktur ki, mutlaka onların yüzüne dikkatle bakmış olmıyayım. Hattâ öyle ki, onların küçüklerini de büyüklerini de tanırım. Her birini şahsen tanırım.

ÖLÜMÜ ÇOK HATIRLAYINIZ!

Bir defasında Peygamberimiz, gülüp oynamakta olan bir topluluğu gördü. Onlara hitâben buyurdu ki:

- Eğer sizler, zevk ve eğlenceyi yok eden şeyi çok çok anmış olsaydınız, bu gördüğüm durumda olmazdınız. O, sizi meşgul ederdi. Böyle gülüşüp durmazdınız.

Sonra buyurdular:

- Zevk ve eğlenceleri yok eden şeyi, yanî ölümü çok anınız.

Daha sonra da buyurdular ki:

- Kabir, ya Cennet bahçelerinden bir bahçe veya Cehennem çukurlarından bir çukurdur.

Süfyân-ı Sevrî hazretleri, yanında ölümden bahsedildiği zaman, bunu tâkîb eden günlerde uzun müddet kendisine gelemez ve bir şey sorulduğunda:

- Bilmiyorum, bilmiyorum... derdi.

Bir hikmet ehli zât şöyle der:

Akıllı olan üç şeyi hatırından çıkarmaz:

1- Dünyanın fâniliğini, zevklerinin geçici olduğunu,

2- Ölümü,

3- Mârûz kalmaktan emin olmadığı felâketleri.

HİKMETLER · 31 MART 2009 SALI · KAYIT 1329

Kendini kötülemek riya alameti!

Hasan-ı Basrî de şöyle buyurdu : “İnsanlar arasında kendisini zemmeden, kötüleyen kimse, hakîkatta kendisini övmüş olur. Bu ise riya alâmetlerindendir”.

Yusuf bin Esbat hazretleri buyurdu ki: “Nefsimi ne zaman derin ve ciddi bir muhasebeye çektimse, onu halis bir müraî olarak buldum”.

İbnü's-Semmak buyurdu ki: “İlmi ve ameliyle riyakârlık yapan bir kimse, içinde olanı insanlara haber vermiş olsaydı, elbette ona kızarlar ve kendisinin akılsılığına hükmederlerdi».

İbrahim bin Edhem hazretleri şöyle der : “Din kardeşine «Oruçlu musun?» diye sorma. Çünkü «Oruçluyum!» dese, nefsi bununla hoşlanacak, «Hayır!» dese üzülecek. Halbuki bunların ikisi de riya alâmetlerindendir. Ayni zamanda böyle bir soru ile onu mahçup etmek ve eksiğine muttali' olmak gibi mahzurlar da vardır».

Büyük velîlerden Sehl bin Abdullah Tüsterî buyurdular ki: "Kırk gün ihlâslı olan, dünyâda zâhid olur, kerâmeti görülür."

İyas bin Muaviye, İbrahim Temimî'nin kardeşi idi. Bunlar biribirini arkasından övmezdi. Bu hususta derlerdi ki : “Kişiyi övmek bir nev'i mükâfattır. Ben kardeşimi insanlar arasında övmek suretiyle sevabının noksanlaşmasını istemem.”

İmam-ı Rabbani hazretleri buyurdu ki: “Bütün müminler ibadet yaparken, Allahü teala emir ettiği ve beğendiği için yapmağa niyet etmelidir. Böylece ihlas ile yapılmış olur. Fakat bütün işlerin, iyiliklerin hep ihlas ile yapılması ve bu ihlasın kalbe hemen gelmesi lazımdır. Bazı kimselerde, ibadetlere başlarken yapılan niyet, ihlas, zahmet çekerek, kendini zorlıyarak hasıl oluyor ve kısa bir zaman devam ediyor. Sonra kalbe nefsin arzuları geliyor. Devamlı ihlas sahiplerine (Muhlas) denir. Zahmet çekerek elde edilen, devamsız ihlasın sahiplerine (Muhlis) denir. Muhlas olana, ibadet yapmak, tatlı ve kolay olur. Çünkü bunlarda, nefislerinin

arzusu ve şeytanın vesvesesi kalmamıştır. Böyle ihlas, insanın kalbine ancak bir Velinin kalbinden gelir".

İbadete başlarken nefis ve şeytan ile mücadele ederek, devamsız olan ihlas elde edilebilince, böyle ihlas ile yapılan ibadetler de, zamanla nefsi zaifletir, devamlı ihlas elde etmeğe sebep olur.

2009 YILLIK KÜLLİYATI

04

Nisan

43 yazı · Gönül Bahçesi: 11 · Hikmetler: 32

GÖNÜL BAHÇESİ · 1 NİSAN 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1331

Kul olan kul gibi yaşar!

Dün de bahsettik; dünyada aklı başında olup da, ölüm gerçeğini kabul etmeyen hiçbir kimse yok. Fakat, buna rağmen bunun idrakına varan; acizliğini, çaresizliğini her an hatırlayıp “kul” gibi yaşamayan çalışan, geçici olan bu âleme gönderiliş gayesine uygun davranın insan sayısı çok az.

Bazan insanoğlu acizliğini unutup, haddini aşıyor: Bir kaza esnasında veya ağır hastalıklarda hasta yakınları, “Ölmene müsaade etmeyecem!”, “Sakın ölme!”, “Bizi bırakıp gitme!” gibi kulluğa yakışmayan laflar ediyorlar. Sanki ölüp ölmemek, gidip gitmemek kendi allerinde! Teknolojinin herşeye çare bulacağını zannediyorlar. Birçok olay, çok güvendikleri teknolojinin çaresizliğini kendilerini de ibretle seyrediyorlar. Eğer bir kimseye cenab-ı Hak ölümü murat etmiş ise, cümle âlem bir araya gelse yapacakları birşey olmaz; yaşamasını murat ettiyse kimse de buna engel olamaz!

FİİLEN MUHALEFET HALLERİ

Şakîk bin İbrâhim hazretleri buyurdu ki: İnsanlar, dört şeyde sözle muvâfakat ettiler,kabul ettiler fakat fiilen muhâlefet ettiler.

1- "Biz Allahın kullarıyız!" dediler. Fakat bir kul, köle gibi değil, bir hür kişi gibi davrandılar.

2- "Allah bizim rızkımıza kefildir" dediler. Fakat kalbleri dünyalıktan başka hiçbir şeyle tatmin olmadı.

3- "Âhıret dünyadan hayırlıdır!" dediler. Fakat devamlı dünyalık toplamakla meşgûl oldular.

4- "Bizler mutlaka öleceğiz!" dediler. Fakat hiç ölmeyecek insanlar gibi davrandılar.

Aklı başında olana yaraşan, “kul” olduğunu hatırlayıp gaflet uykusundan uyanmaktır. Gaflet uykusundan uyanmış olmanın alâmeti dört şeydir:

1- Dünyevî meselelerle alâkalı husûslarda kanâatkâr olur, acele etmez.

2- Âhiretle alâkalı meseleler husûsunda kanâatkâr olmaz, yapmada acele eder.

3- Dînî, uhrevî konularda istişare eder, âlimlere danışır. Kendiliğinden bir iş yapmaz.

4- Halka nasîhat eder, onlara iyi davranır, çevresindeki insanları iyi bir şekilde idâre eder.

İnsanların en fazîletlisi, kendisinde beş haslet bulunan kişidir. Bu insan:

1- Her zaman, Rabbine kulluğa yönelir,

2- Herkese faydalı olduğu açık ve kesindir. Herkes bilir.

3- Halk onun şerrinden emindir, kimse ondan zarar görmez

4- İnsanların elindekine hiç bir sûretle güvenmez.

5- Ölüme her an için hazırdır.

Ölüme her an hazır olanın ve hazır olmayanın hali: Geçmişte, çok kibirli, gururlu ölümden çok korkan bir hükümdar vardı. Birgün maiyeti ile atın üzerinde dolaşırkan, karşısına, yamalı fakat temiz elbiseli yaşlı bir kimse çıkar. Hemen "Uzaklaştırın" emrini verir. Mâiyetindekiler uzaklaştıramazlar. Bu hâli gören hükümdar, küplere biner. Fakat ihtiyar hiç oralı olmaz. Kulağına yavaşça, "Ben Azrâilim" der. Bu sözü duyan hükümdarın yüzü solar, eli ayağı soğumaya, korkudan titremeye başlar. "Ne olur bana biraz müsâade ver! Geri dönüp çocuklarımı, sarayımı son bir defacık olsun göreyim " der. Azrâil aleyhisselâm,"Hayır buna müsâade edemem" deyip orada canını alır. Hükümdar saltanatından, köşklerinden ayrılmanın acısıyla cansız bir şekilde attan aşağıya yuvarlanır.

HAZIR OLAN KİMSENİN HALİ

Azrail aleyhisselam bu defa da, ölümden kormayan, her zaman ölüme hazır olan sâlihlerden birinin de yanına gelerek,"Benim işim, Rabbimden aldığım emirle can almaktır." der. O kimse, " Buyurun, aldığınız emri yerine getirebilirsiniz." der. "İstersen, şu an hazır değilsen sana izin vereyim, git çoluk çocuğun ile görüş onlarla helâllaş, der." Lüzûm yok, ben zaten her zaman onlarla helâllaşırım, ben her zaman ölüme hazırım. Senden istediğim, bir an önce beni Allahü teâlâya kavuşturmandır. Sadece namaza durup, secde hâlinde iken canımı alırsan memnun olurum." Secdeye vardığında, Azrâil aleyhisselâm canını alır. Huzur içinde, ahıret alemine uçup gider.

Ölüme her zaman hazır olan kimse için, ölüm korkulacak bir şey değildir. Hattâ sevinilecek bir şeydir. Çünkü, ölüm sevgiliyi sevgiliye kavuşturan köprü gibidir.

Ehl-i sünnet üzere Îmân edip salih amel işliyen kimselere, ölüm ânında melekler gelerek, korkmamalarını, üzülmemelerini söylerler; onlara, karşılaşacakları mes'ut hayâtı müjdelerler.

Derler ki: Korkuya düşmeyiniz. Allahü teâlânın, sizlere va'd ettiği Cennetle sevininiz...

HİKMETLER · 1 NİSAN 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1332

Ahırette işe yarayacak ameller

Sehl bin Abdüllah-i Tüsteri buyuruyor ki, yolumuzun esası üç şeydir: Helal yimek, ahlak ve amelde Resul aleyhisselama ta'bi olmak ve (ihlas) yani her işi, yalnız Allah rızası için yapmaktır.

Büyük velîlerden Yahyâ bin Muâz-ı Râzî buyurdular ki: "İhlâs, ameli kusurlardan temizlemektir."

Büyük velîlerden Yûsuf bin Hüseyin Râzî buyurdular ki: "Dünyâda en kıymetli şey, ihlâstır."

İbrahim bin Edhem buyurdu ki : "İnsanlar tarafından kendisinin hayırla yad edilmesini istiyen bir kimse, ihlâstan uzaklaşmış olur".

Eyyub Sahtiyanî buyurdu ki : "Ey kardeşim, insanların ilim konusunda söylediği söz ve fikirlerden bir kısmını ezber etmek suretiyle başkalarına büyüklük taslamaya kalkışman dahi, işlemediğin bir işle mürailik yapmak cümlesindendir. Çünkü o bilgi ve fikirler aslında senin değildir. Onları ortaya koyan sen değilsin».

İkrime hazretleri buyuruyor ki : "Daima iyi niyet sahibi olunuz. Çünkü niyete riya karışmaz".

İlim, amel ve ihlas sahibi olana ancak İslâm âlimi denir. Hakiki âlim, Kur'an-ı kerimi, hadis-i şerifleri açıklayan salahiyetli, yüksek insandır. Sünneti, bid'ati bilir. Hakkı bâtıldan ayırır. İlmi çok olduğu halde, hakkı bâtıldan ayıramayan, hakiki âlim değildir. 72 sapık fırkanın önderleri de âlim idi, hakkı bâtıldan ayıramadıkları, Ehl-i sünnetten ayrıldıkları için dalalete düşmüşlerdir. Yalnız akla uyup, yalnız ona güvenip yanılan kimseye felsefeci denir. Aklın erdiği şeylerde ona

güvenen, aklın ermediği yanıldığı yerlerde, İslam ışığı altında akla doğruyu gösteren büyüklere İslam âlimi denir.

Ayet-i kerimede, “İnsana, ancak dünyada çalışarak (ihlas ile) yaptığı işler (ahirette) fayda verir.” (Necm 39) buyuruldu. İhlas, kalbde Allah sevgisinden başka şeye yer bırakmamak, başka şeyleri temizlemek demektir. Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

“İhlasla amel edin! Allahü teâlâ ancak ihlasla yapılan ameli kabul eder.”

“İbadetlerini ihlas ile yapanlara müjdeler olsun! Bunlar hidayet yıldızlarıdır. Fitnelerin karanlıklarını yok ederler.”

HİKMETLER · 2 NİSAN 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1333

Geçmez para işe yaramaz!

Evliyanın büyüklerinden Seyyid Emir Gilal hazretleri, ölüm hastalığında, talebelerine şöyle vasiyet etti: "İlim öğrenerek Muhammed aleyhisselamın yoluna tâbi olmaktan asla ayrılmayınız. Bu, mümin için bütün saadetlerin vasıtasıdır. Her Müslüman erkeğin ve kadının, kendine lazım olan din bilgilerini öğrenmesi farzdır. İhlaslı olunuz. Her işinizi Allah rızası için yaparsanız, kurtulursunuz. İhlassız yapılan amel, üzerinde padişahın mührü bulunmayan geçmez para gibidir. Üzerinde padişahın mührü bulunmayan parayı kimse almaz. Üzerine mühür vurulanı ise herkes alır. İhlas ile yapılan az amel, Allahü teâlâ indinde çok amel gibidir. İhlassız yapılan çok amelin ise, Hak katında kıymeti yoktur. Yaptığınız her ibadeti ve işi, ihlas ile yapınız. Böylece Allahü teâlânın rızasını kazananlardan olursunuz.

Hasan-ı Basrî buyurdu ki : «Cennetliklerin cennete, cehennemliklerin de cehenneme girmeleri, kendi amelleri sebebiyledir. Fakat onların orada ebedî kalmaları, niyetleri yüzündendir”.

Mansur bin Mu'temir buyurdu ki : “Biz, bir niyet sahibi olmadığımız halde ilim tahsiline koyulduk. Allah'a şükürler olsun ki bize iyi niyeti de nasib buyurdu. Çünkü bütün ilim, sahibini iyi niyet ve ihlâsa götürür. Böylece o onu elde edinceye kadar çalışır”.

Ebu Davud Tayalisî buyurdu ki : “Bir âlim, bir kitab yazdığı zaman ona yakışan, maksadının dine hizmet olmasıdır. Yoksa akrânı arasında "Ne güzel kitab yazmış." diye övülmesi için değil».

Fudayl bin İyaz da şöyle derdi : «İsmail ve İsâ aleyhimesselâm gibi sadıkların sadakatından sorguya çekildikleri zaman, bizim gibi kâziblerin, yalancıların hali nice olur?»

Hadis-i şerifte buyuruldu ki: “Mümin, (Allah rızası için) yaptığı her işten sevap alır. Yoldaki bir şeyi kaldırsa, birisine yol tarif etse, sözünü anlatamayana yardım etse, birine keçisini sağarak yardım etse, sevap alır.”

Başka bir zamanda, “Allahü teâlânın birliğine iman edip, şirk koşmadan ve ihlasla namazını kılıp, zekatını verenden Allah razı olur.” buyurdular.

HİKMETLER · 2 NİSAN 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1334

Geçmez para işe yaramaz!

Evliyanın büyüklerinden Seyyid Emir Gilal hazretleri, ölüm hastalığında, talebelerine şöyle vasiyet etti: "İlim öğrenerek Muhammed aleyhisselamın yoluna tâbi olmaktan asla ayrılmayınız. Bu, mümin için bütün saadetlerin vasıtasıdır. Her Müslüman erkeğin ve kadının, kendine lazım olan din bilgilerini öğrenmesi farzdır. İhlaslı olunuz. Her işinizi Allah rızası için yaparsanız, kurtulursunuz. İhlassız yapılan amel, üzerinde padişahın mührü bulunmayan geçmez para gibidir. Üzerinde padişahın mührü bulunmayan parayı kimse almaz. Üzerine mühür vurulanı ise herkes alır. İhlas ile yapılan az amel, Allahü teâlâ indinde çok amel gibidir. İhlassız yapılan çok amelin ise, Hak katında kıymeti yoktur. Yaptığınız her ibadeti ve işi, ihlas ile yapınız. Böylece Allahü teâlânın rızasını kazananlardan olursunuz.

Hasan-ı Basrî buyurdu ki : «Cennetliklerin cennete, cehennemliklerin de cehenneme girmeleri, kendi amelleri sebebiyledir. Fakat onların orada ebedî kalmaları, niyetleri yüzündendir”.

Mansur bin Mu'temir buyurdu ki : “Biz, bir niyet sahibi olmadığımız halde ilim tahsiline koyulduk. Allah'a şükürler olsun ki bize iyi niyeti de nasib buyurdu.

Çünkü bütün ilim, sahibini iyi niyet ve ihlâsa götürür. Böylece o onu elde edinceye kadar çalışır".

Ebu Davud Tayalisî buyurdu ki : "Bir âlim, bir kitab yazdığı zaman ona yakışan, maksadının dine hizmet olmasıdır. Yoksa akrânı arasında "Ne güzel kitab yazmış." diye övülmesi için değil».

Fudayl bin İyaz da şöyle derdi : «İsmail ve İsâ aleyhimesselâm gibi sadıkların sadakatından sorguya çekildikleri zaman, bizim gibi kâziblerin, yalancıların hali nice olur?»

Hadis-i şerifte buyuruldu ki: "Mümin, (Allah rızası için) yaptığı her işten sevap alır. Yoldaki bir şeyi kaldırsa, birisine yol tarif etse, sözünü anlatamayana yardım etse, birine keçisini sağarak yardım etse, sevap alır."

Başka bir zamanda, "Allahü teâlânın birliğine iman edip, şirk koşmadan ve ihlasla namazını kılıp, zekatını verenden Allah razı olur." buyurdular.

HİKMETLER · 3 NİSAN 2009 CUMA · KAYIT 1335

Sonsuz kurtuluşa kavuşmak

Sonsuz kurtuluşa kavuşmak 3.4.2009

İmam-ı Rabbani hazretleri buyurdu ki: "Sonsuz kurtuluşa kavuşabilmek için, üç şey, muhakkak lazımdır: İlim, amel, ihlas. İlim de, iki kısımdır: Birisi yapılacak şeyleri öğrenmektir ki, bunları öğreten ilme (Fıkıh ilmi) denir. İkincisi, itikat edilecek, kalb ile inanılacak şeylerin bilgisidir ki, bunları bildiren ilme (İlim-i kelam) denir. İlim-i kelamda Ehl-i sünnet vel cemaat âlimlerinin, Kur'an-ı kerimden ve hadisi şeriflerden anladığı bilgiler vardır. Cehennemden kurtulan, yalnız bu âlimlerdir. Bunlara uymayan, Cehenneme girmekten kurtulamaz. Bu büyüklerin bildirdiği itikattan kıl ucu kadar ayrılmak büyük tehlikedir. Ehl-i sünnet âlimlerine uyanlara, onların yolunda bulunanlara müjdeler olsun. Onlara uymayanlara, yollarından sapanlara, onların bilgilerini beğenmeyenlere ve aralarından ayrılanlara, yazıklar olsun! Ayrıldılar, başkalarını da saptırdılar. "

Süfyân-ı Sevrî buyurdu ki: "Açıkta yaptığım bir ameli insanlar gördüğü zaman, ona güvenemem. Çünkü bizim gibiler bu durumda tam bir ihlâstan acizdir".

İbrahim Teymî hazretleri gençlerin giydiği gibi giyinirdi. Kendisinin âlimlerden olduğunu, arkadaşlarından başka kimse tanımazdı. O şöyle derdi: “Gerçekten ihlâslı kimse, kötülüklerini gizlediği gibi, iyiliklerini de gizler”.

Süfyan Sevrî de şöyle buyurdu : “Dersine gelenlerin çoluğu karşısında kendini beğenme hissine kapılmıyan âlim, az bulunur».

İbrahim bin Edhem bir gün Bişr-i Hâfî'nin meclisine uğramıştı. Etrafını çevirenlerin çokluğunu görünce : “Yâ Bişr, nedir bu?” diye çıkıştı ve ilâve etti : “Eğer Eshabdan biri bu durumda olsaydı, nefsi hakkında kendini beğenme hissine düşmekten emin olamazdı”.

Süfyan Sevrî hazretleri yanında üç kişiden fazla bulundurmaz idi. Sonra biraz müsamahalı davranmıştı. Bir gün gördü ki çevresinde yüzlerce adam toplanmış. Birden ayağa kalkıp : “Vallahi daldırdık. Eğer benim gibi bir adamın etrafına bu kadar insan topladığını Emi'rül-Müminîn Hazreti Ömer görmüş olsaydı, "Bu sana yaraşmaz." der ve beni buradan sopa ile uzaklaştırırdı”.

HİKMETLER · 4 NİSAN 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1336

Mükafatladırılan kimse!

Mükafatladırılan kimse! 4.4.2009

İmam-ı Gazali hazretleri buyuruyor ki: “Aklı dinlemeyen, en çok ona isyan eden şehvettir. İnsanların, başkalarının ayıplamaları gibi sebeplerle bu şehvetten kaçınmaları faydalı ise de, büyük sevap alamazlar. Fakat günah işlemek için bütün imkanlara sahipken, ortada hiçbir korku yok iken, sırf Allah rızası için, Allah’tan korktuğu için şehvetine esir olmazsa, ona mani olursa, en büyük fazilete kavuşur. Bu derece sıddıklar, şehidler makamıdır.”

İsrailoğullarından bir kimse vardı. Kötülüklerin içinde gezer ve hiçbir günahı işlemekten çekinmezdi.

Bir gün kendisine bir kadın gelmişti. Kendisinden yardım istiyordu. Bu kimse, eline fırsat geçtiğini düşünerek, muhtaç bulunduğu için yardım isteyen bu kadına, zina etmesine karşılık altmış altın vermeyi vâdetti. Çaresiz kalan kadın, bu teklifi

kabul etti. Ona tecavüz edeceği zaman, kadın titredi ve ağladı. Bunun üzerine adam, kadına sordu:

- Seni ağlatan sebep nedir ey kadın?

- Bu kötülük, daha önce benim hiç yapmadığım bir iştir. Böyle büyük bir günahı işleyeceğimden dolayı korkudan ağlıyorum.

Erkek böyle bir sözle karşılaşınca, utandı, neye uğradığını anlayamadı. Hemen kendine gelip, kadına dedi ki:

- Sen Allahın korkusundan böyle titriyorsun! Allahtan daha çok benim korkmam gerekir. Haydi sen evine git, verdiğim para da senin olsun. Allaha andolsun ki, bundan sonra Ona ebediyen âsi olmayacağım.

Samimî bir şekilde, bir daha haram işlemeyeceğine dair cenab-ı Hakka söz verdi...

Bu kimse, o gece vefat etti. Sabah olduğu zaman, kapısının üzerine şöyle bir yazı yazılmış bulunuyordu: "Hiç şüphesiz ki, cenab-ı Hak bu kimseyi mükâfatlandırdı."

Halk bu işe çok şaşırdı. Çünkü onun yaşayışını biliyorlardı. Fakat başına gelen bu son hadiseyi bilmiyorlardı.

Allahın rızası ve cennet, nefse güç gelen şeylerin arkasında gizlidir. Tahammülü zor olan ve insanı en fazla nefse mağlup ettiren şey, şehvanî hislerdir. Bunlara karşı zafer kazanan, ebedî hayatın saadetine erişir.

HİKMETLER · 5 NİSAN 2009 PAZAR · KAYIT 1337

Allah rızası için veriler…

Hz. Hasan, hilm (yumuşaklık), rıza, sabır ve kerem (cömertlik) sahibiydi. İki defa her şeyini Allah rızası için dağıttı. Bol sadaka verirdi. Aldığı bir hediyeye değerinden fazla karşılık verirdi. Alışverişlerinde pazarlık eder, ucuz almaya çalışırdı. Kendisine, (Bir günde binlerce dirhem sadaka veriyorsun da bir şey satın alırken niçin uzun uzun pazarlık edip yoruluyorsun?) dediklerinde; (Verdiklerimi

Allah rızası için veriyorum. Ne kadar versem yine azdır. Fakat alışverişte aldanmak, aklın ve malın noksan olmasıdır) buyurdu.

Peygamber efendimiz buyurdu ki:

"Bir kimse, köydeki arkadaşını ziyarete gider. Hak teâlâ, buna bir melek gönderir. Melek o adama der ki:

- Böyle nereye gidiyorsun?

- Bu köyde bir arkadaşım var. Onu ziyarete gidiyorum.

- Bunun sana bir iyiliği, bir yardımı dokundu da onun için mi gidiyorsun?

- Hayır, sırf Allah rızası için ziyaretine gidiyorum.

- Müjdeler olsun sana! Beni Allahü teâlâ gönderdi. Hiçbir karşılık beklemeden arkadaşını ziyarete gittiğin için Allahü teâlânın sevgisine mazhar oldun.)

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

(İbadetleri ihlas ile yap! İhlas ile yapılan az amel, kıyamette sana yetişir.)

(Kırk gün ihlasla ibadet edenin, kalbinden diline hikmet pınarı akar.)

Allah rızası için yapılan her iyiliğe sevap verilir. Hadis-i şerifte, (Her iyilik sadakadır) buyuruldu. Her iyiliği Allah rızası için yapınca sevap alınır.

İhlas, gerek beden ile, gerek mal ile yapılan farz veya nafile bütün ibadetleri, Allah rızası için yapmaktır. Mal, mevki, saygı, şöhret kazanmak için yapılan ibadette ihlas olmaz, riya olur. Böyle ibadete sevap verilmez. Günah olur, azaba layık olur. Haram işleyenlerle, bid'at ehli ile, kâfirlerle, arkadaşlık, komşuluk edenlerin ihlasları kalmaz.

Muhlis olarak ibadet etmek övülmüştür. Kur'an-ı kerimde mealen buyuruluyor ki:

(De ki, ben ancak Allah'a muhlis olarak ibadet ederim.) [Zümer 14]

Allahü teâlâya ihlâs ile ibâdet etmemiz emir olundu. Hadîs-i şerîfte, (Allahü teâlânın birliğine îmân edenden ve namazı ve zekâtı ihlâs ile yapandan Allahü teâlâ râzı olur) buyuruldu.

HİKMETLER · 6 NİSAN 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1338

Ahırete yarayacak işler

Süleyman bin Ceza' hazretleri buyurulur ki: "Bütün ibadetlerin kabul olmaları için, önce insanın Ehl-i sünnet itikadında olması ve ibadetlerin sahih olmaları, sonra, ihlas ile yapılmaları ve insanın üzerinde kul hakkı bulunmaması şarttır.

Hadisi şerifte, "Başkalarına gösteriş için namazını güzel kılan, yalnız olduğu zaman böyle kılmayan, Allahü tealayı tahkir etmiş olur" ve "Sizde bulunmasından en çok korktuğum şey, şirki asgara yakalanmanızdır. Şirki asgar, riya demektir" ve "Dünyada riya ile ibadet edene, kıyamet günü, ey kötü insan! Bugün sana sevap yoktur. Dünyada kimler için ibadet ettin ise, sevaplarını onlardan iste denir" ve "Allahü teala buyuruyor ki, benim şerikim yoktur. Başkasını bana şerik eden, sevaplarını ondan istesin. İbadetlerinizi ihlas ile yapınız! Allahü teala, ihlas ile yapılan işleri kabul eder" buyuruldu.

Resulullah Muaz bin Cebeli, Yemene vali olarak gönderirken, "İbadetlerini ihlas ile yap. İhlas ile yapılan az amel kıyamet günü sana yetişir" ve "İbadetlerini ihlas ile yapanlara müjdeler olsun. Bunlar hidayet yıldızlarıdır. Fitnelerin karanlıklarını yok ederler" ve "Dünyada haram edilmiş olan şeyler melundur. Ancak Allah için yapılan şeyler kıymetlidir" buyuruldu.

Dünya nimetleri geçicidir. Ömürleri pek kısadır. Bunları ele geçirmek için dinini vermek ahmaklıktır. İnsanların hepsi acizdir. Allahü teala dilemedikce, kimse kimseye fayda ve zarar yapamaz. İnsana Allahü teala kafidir. "

Dünyada iki çeşit iş vardır: 1) Dünyaya yarayan işler. 2) Ahirete yarayan işler…

Dünyada dünya için yapılan işlerin hepsi dünyadır, dünyada kalır. Namaz dahi olsa… Ahiret için yapılan işler, yani ahirete gönderilebilen işler, ahiret işidir…Her işimizi yaparken bakmalıyız; biz bu işi niçin yapıyoruz. Allah rızası için yaptıklarımız ahirette karşımıza ecir olarak çıkacak.

İş ahiret işidir. Bu yüzden mümin çok iyi bir tüccar olmalı. Ahiretteki niçin sorusuna cevap aramalıyız. Niçin yemek yiyoruz, niçin evleniyoruz, niçin konuşuyoruz... Haramları zaten geçin... Allahü teâlânın rızası için olmayan her iş dünyalıktır.

GÖNÜL BAHÇESİ · 7 NİSAN 2009 SALI · KAYIT 1343

Tuhaf bir bilgi yarışması

İş iyice ayağa düştü. Daha doğrusu düşürüldü. Fakat kimsenin bundan haberi yok. Hatta çok kimse hizmet yaptığını, dinin öğrenilmesine vasıta olduğunu zannediyor. Bunun için de hatırı sayılır maddi destekte de bulunuyor. Farkında olmadan, İslam düşmanlarının sinsi dini yıkma faaliyetlerine katkıda bulunduğundan, düşman safında yer aldığından haberi yok.

Neden bahsettiğimi herhalde merak ettiniz; açıklayayım: Geçen gün, oturduğum sitedeki bloka girdiğimde, girişteki bütün posta kutularına bırakılmış, ofset baskı gayet güzel hazırlanmış bir broşür gördüm. Hatta bazıları da yere düşmüş ayak altında dolaşıyordu.

Neyin nesi diye merak edip alıp inceledim. Baktım içinde birçok âyeti kerime meali var. Broşürün konusu da buymuş zaten. Son yılların modası olan bilmem ne platformunun düzenlediği, Kur'anı Anlama Bilgi Yarışması imiş. Otuza yakın kuruluş da buna destek veriyormuş. Test usulü, meal anlama yarışması yapılacakmış. Bu âyetten ne anlıyorsun, Cenab-ı Hak bu ayet ile bize ne mesajı vermek istiyor .. gibi sorular var. Yarışmada dereceye girenlere para, dizüstü bilgisayar, umre gezisi… gibi ödüller vadediliyor.

Yarışmanın gerekçesinde de şu açıklamaya yer verilmiş: "Yaratıcı, insanlık tarihi boyunca, her devirde insanları yalnız bırakmamış, mutlaka bir semavi kitap göndermiş. Bu kitapları okuyup anlayan, tatbik eden kurtulur. Bunun için bize gönderilen Kur'an-ı kerimi doğru okuyup anlamamız kaçınılmaz bir sorumluluktur. Bu gaye ile böyle bir yarışmayı düzenliyoruz."

Ancak Bektaşinin yaptığı gibi, konunun başını almış sonunu görmemezlikten gelmiş. Evet, her devirde semavi bir kitap vardı. Fakat, bu kitabı ümmetine açıklayan, ilahi mesajı yani murad-ı ilahiyenin ne olduğu bildiren peygamberler de vardı. Sadece kitap kafi gelseydi, herkes kitaptan okuyup anlayabilseydi, sayıları yüz yirmi dört binden fazla olan peygamberin gönderilmesi luzumsuz olurdu.

Cenab-ı Hakkın gönderdiği kitapların birinci derece muhatabı peygamberlerdir. Dolayısıyla, onların kitaptan ne anladıkları önemlidir; insanların

değil. Bunu görmemezlikten gelip, herkesin Kur'an-ı kerimi anlamasını istemek, dolaylı yollarla buna zorlamak, bunu bir marifetmiş gibi sunmak insanlara zulümdür, peygamberin görevini gasbetmektir. İşin bu vahametini düşünemeyenlere sesleniyorum: Lütfen ne yaptığınızın farkına varın. Yüzyıldır, İngilizlerin; fıkıh kitaplarını, alimleri, mezhepleri bertaraf edip, doğrudan Kur'ana yönlendirme ve bu şekilde dinden uzaklaştırma ve soğutma, projesine destek olmayın!

Kur'anı kerimin manasını anlayabilmek için, imam-ı a'zam hazretleri gibi müctehid olmak lazımdır. Müctehid olmayan mukallidlerin, mealden anladığı ile değil bağlı olduğu mezhebin bildirdiği hükümlerle amel etmesi lazımdır.

Kur'an-ı kerim mealini herkesin okuyup anlamasının gerekli olduğunu söyleyenler, Yusuf suresinin, "Biz Kur'anı Arapça olarak indirdik, umulur ki, siz onu anlarsınız" mealindeki 2. âyet-i kerimesini öne sürüyorlar. "Ey Resulüm, Kur'an-ı kerimi insanlara açıklaman için indirdik" (Nahl 44), mealindeki âyet-i kerimeyi görmemezlikten geliyorlar. Yukarıdaki ayeti kerime tefsirlerde özet olarak şöyle açıklanıyor:

"Biz Kur'an-ı kerimi herhangi bir lisan ile değil, en geniş, en açık, en ahenktâr olan Arap lügatı üzere indirdik. Eğer akıllıca düşünürseniz, bu Kitabın ulviyetini, kendisinin bir şaheser, hükümlerinin, tesirli sözlerinin, bütün insanlığa hitap ettiğini anlar, müslüman olmayı en büyük bir vazife, en yüksek bir saadet telakki edersiniz. Ey Araplar, Kur'an-ı kerim, sizin lisanınızla indi. Bugüne kadar birçok edebiyatçının, şairin sözünü dinlediniz. Hiçbirisine benzemiyor. Bunun insan sözü olmadığını, İlahi bir kelam olduğunu düşünürseniz, anlarsınız. "

Demek ki âyetteki anlamak, bunun ilahi kelam olduğunu anlamaktır. Yoksa ahkamını anlamak değildir. Eğer öyle olsaydı, "Açıklaman için indirdik" buyurulmazdı.

Kur'an-ı kerimi anlamak için, onun açıklaması olan hadis-i şeriflere ihtiyaç vardır. Hadis-i şerifleri de anlamak için âlimlere ihtiyaç vardır. Bu bakımdan Peygamber efendimiz, İslam'a, Kur'ana tâbi olmak isteyenin bir âlime, bir mezhebe bağlanmasını; bunun fıkıh kitabı ile amel etmesini emrediyor. "Âlimlere tâbi olun!" (Deylemi) buyuruyor. 14 asırdır din bize bu yol ile geldi. Bundan sonrası da bu yoldan gitmeye bağlı. Farklı yol tutan, yolda kalır; kurda kuşa yem olur.

HİKMETLER · 7 NİSAN 2009 SALI · KAYIT 1339

“Siz görünüşe bakarsınız!”

Allah adamları ibâdetlerini Allah rızâsı için yapmaya özen gösterirlerdi. Çünkü, ihlâsla, Allah rızâsı için yapılmıyan ibâdetlerin âhırette faydası olmaz. Hadîs-i şerîfte buyuruldu ki: “Âhir zamanda bir takım insanlar meydana çıkar. Dünya menfaatleri için dinlerini terk ederler. Dilleri şekerden tatlıdır. Kalbleri canavar gibidir. Allahü teâlâ buyurdu ki: "Benim için değil de, dünya menfaatleri için ibâdet edenlere, öyle büyük belâlar, musîbetler göndereceğim ki, içlerinde bulunan akıllı ve hikmetli kişiler de şaşıracaklar."

Biri gelerek Peygamber efendimize sordu: Yâ Resûlallah, ben amel işliyorum. Bunu gizliyorum. Fakat, ba'zıları gizlememe rağmen bunu öğreniyorlar. Acaba böyle amelde ecir, sevap var mıdır?

Peygamber efendimiz şöyle cevap verdi: “Sana bir gizlilik sevabı, bir de aleniyet sevabı vardır.”

İbâdetlerde niyyet önemlidir. Gösteriş niyyetiyle değil de, Allah rızâsı için yapılır, fakat başkaları bunu fark ederse, onlara iyi örnek olur. Onların da o ibâdet yapmaları için teşvîk olur. Bunun için iki ecir, sevap almış olur.

Başka bir hadîs-i şerîfte de buyuruldu ki: “Kim güzel birşey meydana çıkarırsa, onun sevabı kıyâmete kadar devam eder. Bu güzel işi işliyenlerin sevabına o kimse ortak olur. Kim de, kötü bir âdet ortaya çıkartırsa, kıyâmete kadar o ameli işleyenlerin günahı ilk çıkarana da yazılır.”

Hadîs-i şerîfte buyuruldu ki:

Melekler, insanların yaptığı bir ameli Allahü teâlâya arz ettiklerinde, Allahü teâlâ şöyle buyurur:

- Siz benim kulumun yaptığı amelin ancak görünüşüne bakarsınız. Onun içini, esas maksadını bilemezsiniz. Bu kimse, bu ameli benim rızâm için yapmadı. Onu Cehennemlik yazınız!

Melekler yine başka bir kulun amelini alıp götürürler. Amelin görünüşüne bakarak, ameli küçümserler. Allahü teâlâ bunlara bildirir ki:

- Siz yapılan amelin görünüşüne bakarsınız. Esas maksadı bilemezsiniz. Küçümsediğiniz bu amel, sırf benim rızâm için yapılmıştır. Onu Cennetlik yazınız!

GÖNÜL BAHÇESİ · 8 NİSAN 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1340

Meallerdeki gizli ve sinsi emeller!

Dün, otuza yakın kuruluşun desteği ile bir platformun düzenlediği "Kur'an-ı kerim mealini doğru anlama" yarışmasından; böyle bir yarışmanın, anlayışın zararlarından bahsetmiştik. Broşürdeki, yarışmaya katılım şartlarına bakıyoruz: Tefsir, hadis-i şerif ilimlerinde uzman olma şartı yok, arapça bilmek, ilahiyat okumuş olmak da gerekmiyor. Okuma yazma bilmek kafi.

İşin ne kadar basite, ayağa düşürüldüğünün resmi bu. Kur'an-ı kerime değer veriyor görüntüsü altında, bilerek veya bilmeyerek Kur'an-ı kerimi ne hale düşürüldüğünün, oyuncak haline getirildiğinin göstergesi.

Halbuki İslam büyükleri, Kur'an-ı kerimi anlayabilmek için, dindeki yirmi ana ilmi, iyi öğrenmek gerekir. Ana ilimlerden biri, tefsir ilmidir. Bu yirmi ana ilmin kolları, seksen ilimdir, demişlerdir. İmam-ı Gazali hazretleri buyuruyor ki: "Üç kimse, Kur'an-ı kerimin manasını anlayamaz: 1- Arabiyi ve tefsir ilmini iyi bilmeyen. 2- Büyük günaha devam eden fasık. 3- Bid'at sahibi olan, Eh-i sünnet itikadında olmayan.

Herkes haddini bildiği için, asırlardır bu şartlara haiz olmayan kimseler böyle bir teşübbüste bulunmamışlardır.

Bu aklı evveller acaba "Anayasayı Anlama Platformu" oluşturup, anayasayı kim daha iyi anlıyor, yarışması da düzenlemeyi düşünüyorlar mı? Böyle bir şey akıllarına bile gelmez. Gelmiş olsa bile, başta hukukçular hemen karşı çıkar: "Anayasa, herkesin anlayamayacağı bir metindir, hukukçu olmayan rastgele kimseler anayasaya yorum getiremez. Hatta her hukukçunun yorumu bile geçerli olmaz. Ancak, Anayasa Mahkemesi'nin yorumu geçerlidir" deyip, böyle bir patavatsızlıkta bulunanlara hadlerini bildirirler.

Bugün dinin, gerçek sahibi olmadığı için, Kur'an-ı kerimi anlama yarışmasına, patavaksızlığına mani olacak merci de yoktur. Atış serbest, herkes istediği gibi yorumluyor. Zaten, 150 sene öncesinden planlanan da buydu. Dinde kargaşa çıksın, her kafadan bir ses gelsin, din tartışılır hale getirilsin; böylece dinde sorgulamalar başlasın, herkes kendine uygun bir yol tutsun…

Kur'an-ı kerim bilgileri üç kısımdır:

Birincisi: Cenab-ı Hakkın mahluklarından hiç kimseye bildirmediği ilimdir. Bu konuda konuşup fikir ileri sürmek, açıklama yapmaya yeltenmek, kimse için câiz değildir.

İkincisi: Cenab-ı Hakkın, Kur'an-ı kerimden, ancak peygamberine bildirmiş olduğu sırlar. Bu mevzuda, Resulullahtan yahut onun izin verdiği ehl-i irfandan başkasının konuşması doğru olamaz.

Üçüncüsü: Rabbimizin Peygamberine öğretmiş olduğu, ümmetine öğretmesini istediği bilgiler.

Bugün bu bilgilere sahip kimse kalmamıştır. Yapılan mealler, tefsirler, daha çok kendi yarım yamalak bilgisine göre yapılmaktadır. Dünyalık menfaat için, şan, şöhret için yapılmaktadır. En tehlikelisi de; dine hizmet adı altında, dini yıkmak için; sinsi yorumlarla, tercümelerle dinin emirleri hakkında halkı şüpheye düşürmek… Bugün mealciler arasında; tesettür farz mı değil mi, namaz üç vakit mi beş vakit mi gibi tartışmaları yapılmıyor mu? Bu kadar açık olan şeyler tartışılabiliyorsa gerisini artık siz düşünün!

Zaten, ilk Kur'an tercümesini Zeki Megamiz adlı bir Hıristiyan Arabın yapmış olması, daha sonra, Cihan Kütüphanesi sahibi Ermeni Mihran Efendi'nin bunu sürdürmesi yine, Türkiye'de Lions Kuluplerinin örgütlenmesini yapan Osman Nebioğlu'nun 1943 yılında kurduğu Nebioğlu Yayınevi tarafından "Türkçe Kur'an-ı kerim" adı ile meal bastırması bu işte art niyetlilerin de olduğunun açık göstergesidir.

Son devrin büyük din âlimlerinden Şeyhülislâm Mustafa Sabri Efendi, "Mes'eletü Tercümeti'l-Kur'an" adlı eserinde, Kur'an tercümesi modasının arkasındaki gizli ve sinsi emelleri ve dinimizi içten yıkma plânlarını açıklamaktadır. Bu kitap, Bedir Yayınevi tarafından bastırılmıştır.

Bütün bunlar, meal okumanın, okutmanın hele bunu seviyesiz bir şekilde "Bilgi yarışması" şekline sokmanın ne kadar tehlikeli ve veballi bir teşübbüs olduğunu

göstermektedir.

GÖNÜL BAHÇESİ · 8 NİSAN 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1344

Meallerdeki gizli ve sinsi emeller!

Dün, otuza yakın kuruluşun desteği ile bir platformun düzenlediği "Kur'an-ı kerim mealini doğru anlama" yarışmasından; böyle bir yarışmanın, anlayışın zararlarından bahsetmiştik. Broşürdeki, yarışmaya katılım şartlarına bakıyoruz: Tefsir, hadis-i şerif ilimlerinde uzman olma şartı yok, arapça bilmek, ilahiyat okumuş olmak da gerekmiyor. Okuma yazma bilmek kafi.

İşin ne kadar basite, ayağa düşürüldüğünün resmi bu. Kur'an-ı kerime değer veriyor görüntüsü altında, bilerek veya bilmeyerek Kur'an-ı kerimi ne hale düşürüldüğünün, oyuncak haline getirildiğinin göstergesi.

Halbuki İslam büyükleri, Kur'an-ı kerimi anlayabilmek için, dindeki yirmi ana ilmi, iyi öğrenmek gerekir. Ana ilimlerden biri, tefsir ilmidir. Bu yirmi ana ilmin kolları, seksen ilimdir, demişlerdir. İmam-ı Gazali hazretleri buyuruyor ki: "Üç kimse, Kur'an-ı kerimin manasını anlayamaz: 1- Arabiyi ve tefsir ilmini iyi bilmeyen. 2- Büyük günaha devam eden fasık. 3- Bid'at sahibi olan, Eh-i sünnet itikadında olmayan.

Herkes haddini bildiği için, asırlardır bu şartlara haiz olmayan kimseler böyle bir teşübbüste bulunmamışlardır.

Bu aklı evveller acaba "Anayasayı Anlama Platformu" oluşturup, anayasayı kim daha iyi anlıyor, yarışması da düzenlemeyi düşünüyorlar mı? Böyle bir şey akıllarına bile gelmez. Gelmiş olsa bile, başta hukukçular hemen karşı çıkar: "Anayasa, herkesin anlayamayacağı bir metindir, hukukçu olmayan rastgele kimseler anayasaya yorum getiremez. Hatta her hukukçunun yorumu bile geçerli olmaz. Ancak, Anayasa Mahkemesi'nin yorumu geçerlidir" deyip, böyle bir patavatsızlıkta bulunanlara hadlerini bildirirler.

Bugün dinin, gerçek sahibi olmadığı için, Kur'an-ı kerimi anlama yarışmasına, patavaksızlığına mani olacak merci de yoktur. Atış serbest, herkes istediği gibi yorumluyor. Zaten, 150 sene öncesinden planlanan da buydu. Dinde kargaşa

çıksın, her kafadan bir ses gelsin, din tartışılır hale getirilsin; böylece dinde sorgulamalar başlasın, herkes kendine uygun bir yol tutsun…

Kur'an-ı kerim bilgileri üç kısımdır:

Birincisi: Cenab-ı Hakkın mahluklarından hiç kimseye bildirmediği ilimdir. Bu konuda konuşup fikir ileri sürmek, açıklama yapmaya yeltenmek, kimse için câiz değildir.

İkincisi: Cenab-ı Hakkın, Kur'an-ı kerimden, ancak peygamberine bildirmiş olduğu sırlar. Bu mevzuda, Resulullahtan yahut onun izin verdiği ehl-i irfandan başkasının konuşması doğru olamaz.

Üçüncüsü: Rabbimizin Peygamberine öğretmiş olduğu, ümmetine öğretmesini istediği bilgiler.

Bugün bu bilgilere sahip kimse kalmamıştır. Yapılan mealler, tefsirler, daha çok kendi yarım yamalak bilgisine göre yapılmaktadır. Dünyalık menfaat için, şan, şöhret için yapılmaktadır. En tehlikelisi de; dine hizmet adı altında, dini yıkmak için; sinsi yorumlarla, tercümelerle dinin emirleri hakkında halkı şüpheye düşürmek… Bugün mealciler arasında; tesettür farz mı değil mi, namaz üç vakit mi beş vakit mi gibi tartışmaları yapılmıyor mu? Bu kadar açık olan şeyler tartışılabiliyorsa gerisini artık siz düşünün!

Zaten, ilk Kur'an tercümesini Zeki Megamiz adlı bir Hıristiyan Arabın yapmış olması, daha sonra, Cihan Kütüphanesi sahibi Ermeni Mihran Efendi'nin bunu sürdürmesi yine, Türkiye'de Lions Kuluplerinin örgütlenmesini yapan Osman Nebioğlu'nun 1943 yılında kurduğu Nebioğlu Yayınevi tarafından "Türkçe Kur'an-ı kerim" adı ile meal bastırması bu işte art niyetlilerin de olduğunun açık göstergesidir.

Son devrin büyük din âlimlerinden Şeyhülislâm Mustafa Sabri Efendi, "Mes'eletü Tercümeti'l-Kur'an" adlı eserinde, Kur'an tercümesi modasının arkasındaki gizli ve sinsi emelleri ve dinimizi içten yıkma plânlarını açıklamaktadır. Bu kitap, Bedir Yayınevi tarafından bastırılmıştır.

Bütün bunlar, meal okumanın, okutmanın hele bunu seviyesiz bir şekilde "Bilgi yarışması" şekline sokmanın ne kadar tehlikeli ve veballi bir teşübbüs olduğunu göstermektedir.

HİKMETLER · 8 NİSAN 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1341

Salih kimsenin âlametleri

Evliyânın büyüklerinden Şakik bin İbrâhim hazretlerine sordular: “Bir kimsenin sâlih müslüman olup olmadığı nasıl anlaşılır?” Şakik hazretleri bu suâle şöyle cevap verdi:

Bu üç şeyle anlaşılır:

1- Kalbinde olanı sâlihlere anlattığında, eğer onlar hoşlanırlar, anlattıklarından memnun olurlarsa iyi insan demektir. Yok, bu anlatılanlardan hoşlanmazlar, üzülürlerse sâlih insan değildir.

2- İnsan, Allahü teâlânın emirlerini yaptığında değil de, dünya rahatlığını, mevkisini düşündüğü vakit hoşlanır, bunu çok arzû ederse, bu kimse sâlih değildir.

3- Ölümü düşündüğünde, nefsi ölmekten kaçmıyor ve ölmek istiyorsa bu insan sâlih kimsedir.

Bir kimsede, bu üç özellik bir araya gelmişse, bu kimsenin Allahü teâlâya yalvarıp, bu hâli kendisinden almaması, kendisine gurur gelmemesi için yalvarması lâzımdır.

Sâlih müslüman, yaptığını sırf Allah rızâsı için yapar. Böyle kimse, kendi nefsinin isteklerini değil, Allahü teâlânın isteklerini, emirlerini yapar. Böylece zararlı, kötü işlerden kendini kurtarmış olur. Çünkü Allahü teâlâ Kur'ân-ı kerîmde meâlen, “Şüphesiz ki nefs, bütün gücü ile kötülüğe meyyaldir, kötülüğü yaptırır.” buyurulmuştur.

Sâlih kimse, amellerinin karşılığını sadece Allahtan bekler. Başkalarının övmeleri, kötülemeleri ona hiç te'sîr etmez. İbâdet yaparken, koyun çobanının namazını düşünür. Yani, koyun çobanı, sürüsünün yanında namaz kılar. Fakat kıldığı bu namaz sebebiyle koyunların kendisini methetmelerini beklemez. Her zaman nasıl kılıyorsa öyle kılar. Koyunlar görüyor diye namazı farklı kılmaz. İşte kendini bilen, sâlih müslüman böyle olur. Başkalarının, kendi hakkında söyliyecekleri şeylere aldırmaz. İnsanların varlığı ile yokluğu bir olur.

Sâlih kimseler ibâdet ederken şu dört şeye dikkat ederler:

1- Yapacağı ibâdet hakkında yeterli bilgi sahibidir.

2- İbâdete başlarken önce niyyetini düzeltir.

3- İbâdetine sabırla devam eder.

4- Yaptığını, ihlâs ile yapar, ihlâsı elden bırakmaz.

HİKMETLER · 9 NİSAN 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1342

Üç ortak nasihat

1- Her kim âhıret için çalışırsa, dünya işleri de kendiliğinden olur, Allah ona kâfîdir.

2- Kim Allah ile arasını düzeltirse yâni Allahü teâlânın emirlerini yapar, yasaklarından kaçınırsa, Allah da insanlarla onun arasını düzeltir. Herkes ona iyi muâmele eder. Geçimleri iyi olur.

3- Kim kalbini, niyyetini düzeltirse Allah da onun diğer işlerini düzeltir. Yâni kalbini düzeltir. Yaptıklarını Allah rızâsı için yaparsa, Allahü teâlâ da, dinin emirlerine uymayı ona kolay eyler.

Büyüklerden biri buyurdu ki: Allahü teâlâ bir kimseyi mahvetmek isterse onu üç şeyle cezâlandırır: 1- İlim verir, fakat ilmi ile amel etmeyi nasip etmez.2- Sâlihlerle arkadaşlık eder, onların hâlleri ile hâllenmeyi nasip etmez. Onların kadrini, kıymetini bilemez.3- İbâdet kapılarını açar fakat, ihlâs kapılarını kapar.

Bunların üçüne de sebep, o kişinin kalbinin bozuk olmasıdır. Kalbini düzelten kimseler, böyle cezâlara mübtelâ olmazlar.

İhlâs ile yapılan az bir ibâdet, riyâ, gösteriş ile yapılan çok amelden faydalıdır. Allahü teâlâ ihlâs ile yapılan ibâdeti kat kat çoğaltır. Âyet-i kerîmede, (Bir iyilik olursa, onu kat kat artırır. Büyük ecir verir.) buyurulmuştur.

Riyâ, gösteriş için ibâdet yapan kimsenin hâli, para kesesine çakıl taşı doldurup çarşıya çıkanın hâline benzer. Onu görenler "Bu adamın kesesinde ne de çok para var." derler. Fakat, o kesenin onu görenlerin sarfettiği sözlerden başka, sahibine faydası yoktur. Çünkü, içindekiler ile birşeyler almak istese, kimse, ona birşey

vermez. Onunla birşey alamaz. Riyâ için, gösteriş için amel yapanların hâli de buna benzer.

Bir kimse gelip Peygamber efendimize dedi ki:

- Yâ Resûlallah, ben sadaka veriyorum. Bununla Allahın rızâsını kazanmak istiyorum. Aynı zamanda, insanlar tarafından benim hakkımda "hayırlı insan" demelerinden de hoşlanıyorum.

Bunun üzerine şu âyet-i kerîme nâzil oldu: “Kim ki, Rabbinin rızâsını, O'na kavuşmayı diliyorsa, sâlih karşılıksız bir amel işlesin ve Rabbine yaptığı ibâdete hiçbir kimseyi ve hiçbir şeyi ortak etmesin!”

HİKMETLER · 10 NİSAN 2009 CUMA · KAYIT 1348

En kıymetli amel

Allahü tealanın indinde en kıymetli amel, sevdiklerini sırf Allah rızası için sevmek, düşmanlık ettiklerine de sırf Allah rızası için düşmanlık etmektir. Allah dostlarını sevmenin ve düşmanlarına buğzetmenin önemi büyüktür. Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki: “Üç şey imanın lezzetini artırır:

1- Allah ve Resulünü her şeyden çok sevmek,

2- Kendisini sevmeyen Müslümanı Allah rızası için sevmek,

3- Kâfirleri [kendisini sevseler de onları] sevmemektir.”

“En faziletli amel, Allah için sevmek, Allah için buğzetmektir.”

“İbadetlerin en kıymetlisi, hubb-i fillah, buğd-i fillahtır.”

“Cebrail aleyhisselam gibi ibadet etseniz, Müslümanları Allah için sevmedikçe ve kâfirleri Allah için kötü bilmedikçe, hiç bir ibadetiniz, hayrat ve hasenatınız kabul olmaz!”

İmam-ı Rabbani hazretleri buyurdu ki: Sevginin şartı olan hubb-i fillah, buğd-i fillah, Kur'an-ı kerimde ve hadis-i şerifte bildiriliyor. Allahü teâlânın düşmanlarını sevmek, insanı Allah’tan uzaklaştırır. Teberri etmedikçe, tevelli olmaz. Yani düşmanlarından uzaklaşmadıkça, sevgiliye dost olunmaz. Bu imanın esasadır.

İmam-ı Gazali hazretleri buyurdu ki: Cenab-ı Hak, Hz. İsa'ya da vahyetti ki: "Eğer yerlerde ve göklerde bulunan bütün mahlukların ibadetlerini yapsan, dostlarımı sevmedikçe ve düşmanlarıma düşmanlık etmedikçe, hiç faydası olmaz."

Kâfirleri, yani müslüman olmayanları sevmeyi Kur'anı kerim açıkca yasaklamaktadır:

"Allah'a ve kıyamet gününe iman edenler; babaları, kardeşleri ve akrabası olsa da, Allah'ın ve Resulünün düşmanlarını sevmez." (Mücadele 22)

"Kâfirleri dost edinen, Allah'ın dostluğunu bırakmış olur." (Âl-i İmran 28)

"Ey iman edenler, Yahudileri de, Hıristiyanları da dost edinmeyin! Onlar, [İslam'a olan düşmanlıklarında] birbirinin dostudur. Onları dost edinen de onlardan [kâfir] olur. Allahü teâlâ, [kâfirleri dost edinip, kendine] zulmedenlere hidayet etmez." (Maide 51)

Allahü teâlâ, Eshab-ı kiramı, "Kâfirlere gadab ederler, birbirlerine merhametlidirler" diye övmektedir. (Feth 29)

HİKMETLER · 11 NİSAN 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1349

Alimin işi daha zor!

Bir müslümanın her işini ihlasla, Allah rızası için yapması kolay değildir. Bunun için ihlasla amel çok kıymetlidir. İnsanın işine dünyalık menfaatin karışması çok kolaydır.

Her işte ihlasla hareket etmek zor fakat ilim sahibi için çok daha zordur. İlminden dolayı herkes onlara hürmet eder. O da, insanlar arasındaki bu itibarı menfaade dönüştürebilir. Bunun için ilim sahibi kimselerin ilmini dünyalık menfaat için kullananları hakkında ağır tehditler bildirilmiştir. Peygamber efendimiz, "Kıyamet gününde insanların azab bakımından en şiddetlisi, Allahın, ilmi ile kendisini faydalandırmadığı bir âlimdir." buyurmuştur.

Abdullah bin Mübarek hazretlerine: "Size göre makbul insanlar kimlerdir?" diye sormuşlar. O şu cevabı vermiştir : "Bilgisi ile amel eden ihlâslı âlimlerdir". Yine kendisine : «Sizce kimler sultandır?» diye sormuşlar. Onun cevabı şu olmuştur : «Dünyaya boyun eğmeyen zâhidler». Ayrıca : "Sefil olan kimlerdir?"

diye sorduklarında : «İlmini, amelini ve dinini, dünya geçimi için vasıta yapanlardır.» buyurmuştur.

Süfyan Sevrî buyurdu ki: "İlmin yaşaması sorup araştırmakla ve gereğini yaşamakla olur. Bunlar olmayınca ilim ölmüş demektir".

Hazreti İkrime buyurdu ki: "İlmi ancak hakkını vren kimselere öğretiniz." Kendisine, "İlmin hakkı nedir?" diye sormuşlar. O, demiş ki : "İlmin hakkı, gereğini yaşamak ve yaşıyacak olanlara öğretmektir."

Salim bin Ebî Ca'd buyurdu ki : "Ben, efendim tarafından (300) dirheme satın alınmış bir köle idim. Kendimi tamamen ilme verdim. Bir sene sonra, Halife ziyaretime geldi. Ben ona kapıyı açmadım.»

İmam Şa'bî buyurdu ki : "Âlimlerin ahlâk ve edeplerinden biri de, ilmi elde ettikçe onunla amel etmeleridir. Amellere yöneldikçe başkaları ile meşgul olmaktan kurtulurlar. Böylece derin araştırmalar için imkân sağlamış olurlar ve istekleri artar. Bu suretle de dinleri

hakkındaki hassâsiyet ve korkularından dolayı fitnelerden kaçıp kurtulmuş olurlar."

Hazreti Ömer namaz kılan birisinin boynunu eğdiğini gördüğü zaman, o kimseyi kamçılar ve "Yazıklar olsun sana! Tevazu ve huşû kalbdedir." derdi.

HİKMETLER · 12 NİSAN 2009 PAZAR · KAYIT 1350

Asırları aydınlatan kandiller!

İslamiyete uyan ihlas sahibi âlim, etrafına ziya saçan ışık kaynağı gibidir. Hasan Basrî buyuruyor ki : "Âlimler asırların, devirlerin ışıklarıdır. Her âlim, zamanının insanlarını adınlatan bir kandildir. Âlimler olmasa, insanlar karanlıkta kalır ve insanlığını kaybederler".

İlim, bildiği ile amel etmek ve başkalarına öğretmek ve bunları ihlas ile yapmak için öğrenilir. Çünkü, amel ve ihlas ile olmayan ilim zararlıdır. Hadisi şerifte, "Allah için olmayan ilmin sahibi Cehennemde ateşler üzerine oturtulacaktır" buyuruldu.

Mal, mevki ve şöhret için ilim sahibi olmak böyledir. Dünyalık ele geçirmek için ilim öğrenmek, yani dini dünyaya vesile etmek, altın kaşıkla necaset yimeğe benzer. Dini dünya kazançına alet edenler, din hırsızlarıdır. Hadisi şerifte, "Din bilgilerini dünyalık ele geçirmek için edinenler, Cennetin kokusunu duymayacaklardır" buyuruldu.

Hadisi şerifte, "Bu ümmetin âlimleri iki türlü olacaktır: Birincileri, ilimleri ile insanlara faydalı olacaktır. Onlardan bir karşılık beklemiyeceklerdir. Böyle olan insana denizdeki balıklar ve yeryüzündeki hayvanlar ve havadaki kuşlar dua edeceklerdir. İlmi başkalarına faydalı olmayan, ilmini dünyalık ele geçirmek için kullananlara kıyamette Cehennem ateşinden yular vurulacaktır) buyuruldu.

"Âlimler, Peygamberlerin varisleridir" hadisi şerifindeki âlim, Resulullahın yolunda olan, Onun yoluna uyan din alimi demektir.

Fen bilgilerini dünya menfeati için öğrenmek caizdir. Hatta lazımdır.

Hadis-i şerifte buyuruldu ki: "Kıyamet günü bir din adamı getirilip Cehenneme atılır. Cehennemdeki tanıdıkları etrafına toplanıp, sen dünyada Allahın emirlerini bildirirdin. Niçin bu azaba düştün derler. Evet, günahdır yapmayın derdim, kendim yapardım. Yapınız dediklerimi de yapmazdım. Bunun için, cezasını çekiyorum der"

Başka bir hadis-i şerifte de şöyle buyuruldu :"Mirac gecesi göğe götürülürken insanlar gördüm. Ateşten makaslarla dudaklarını kesiyorlar. Bunların kim olduklarını Cebraile sordum. Ümmetinin hatiblerinden, vaizlerinden, kendilerinin yapmadıklarını yapınız diyenlerdir dedi"

HİKMETLER · 13 NİSAN 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1351

İslamiyetin temeli

İslamiyetin temeli üçtür: 1-İlim, 2- Amel 3- İhlas.

1- İlimdir. Ehl-i sünnet âlimlerinin kitaplarından öğrenilir.

2- İlme uygun olan ameldir. İlmi ile amel etmeyen hakiki âlim olamaz. Hadis-i şerifte, "Âlim, ilmi ile amel edendir." buyuruldu.

3- İlimde ve amelde ihlas sahibi olmaktır. İhlas, ilmin ve amelin Allah rızası, Allah sevgisi ile olmasıdır. İhlas yoksa ilim de amel de makbul değildir. Hadis-i şerifte, “Allahü teâlâ, ancak ihlasla yapılan ameli kabul eder.” buyuruldu.

Ebu Hüreyre buyurdu ki : “Eğer Kur'an-ı kerîmde : "Onlar ki kitabda herkese açıklandıktan sonra, indirdiğimiz o açık açık âyetlerimizi ve hidayeti gizlerler; Allah onlara lânet eder, lânet edebilecek olan herkes de lânet eder." (Bakara, 159) meâlindeki âyet olmasaydı, size hadîs rivayet etmezdim.” İslam büyükleri, ilmin hakkını verememekten çok korkmuşlardır:

Süfyan-ı Sevrî hazretleri, hadîs okutmayı bıraktığı zaman, sebebini soranlara şu cevabı vermiştir : “Yemin ederim ki ben, bir kimsenin Allah rızası için ilim tahsil ettiğini bilmiş olsam, onun buraya kadar gelmesi için zahmete katlanmasına lüzum bırakmadan kalkıp ayağına giderdim».

Hazreti Süfyan bin Uyeyne da kendisine : “Ne olur, bize ilm-i hadîs okutunuz.” diye müracaat edenlere şu karşılığı vermiştir : “Ben, ne kendimi, ne de sizi buna ehil bulmuyorum. Sizin ve benim durumuma, birinin söylediği şu söz uygun düşmektedir : “Önce küçülüp çeşitli sıkıntılara katlanın ki, ilimde ilerliyebilesiniz».

İlimde büyük bir paye ve ihtisas sahibi olan Abdullah bin Abbas hazretleri, Kur'an-ı kerime tefsirine âit verdiği dersi bitirdikten sonra; “Meclisimizin sonunu istiğfar ile bağlayınız.» buyururdu.

Şeddad bin Hakîm de şöyle buyururdu : “Kimde şu üç haslet varsa muallimlik makamına otursun. Yoksa bıraksın: 1- Şükretsinler diye Allah'ın nimetlerini hatırlatmak, 2- Tevbe etmeleri için kusurlarını hatırlatmak, 3- Sakınıp korunmaları için düşmanları olan şeytanı hatırlatmak».

GÖNÜL BAHÇESİ · 14 NİSAN 2009 SALI · KAYIT 1346

Hizmet adı atlıda hezimete uğratma siyaseti

Geçen hafta, önümüzdeki günlerde yapılmasını planlanan “Meal Yarışması” sebebiyle kaleme aldığım; meallerden din öğrenilemiyeceği; dinin ancak fıkıh,

ilmihal kitaplarından öğrenilebileceği yazım üzerine, bazı art niyetlilerin veya bunların dolduruşuna gelenlerin tepkileri ile karşılaştım.

Nereden nereye! Bir asır önce bunun bırakın tartışılması mealden din öğrenmek kimsenin aklına bile gelmezdi. Müslümanlar dini bir mesele ile karşılaştığında, İbni Abidin, Mülteka, Hindiye, Mebsut, Fethül kadir, İnaye, Dürer, Hidaye, Halebi-i Kebir ve Sagir… gibi meşhur fıkıh kitapları akıllarına gelir, ilk müracaat adresleri buralar oldurdu; kimse Kur'anda ne yazıyor, hadislerde nasıl geçiyor bir bakayım demezdi, diyemezdi. Çünkü herkes haddini bilirdi. Bu iki asıl kaynağın, halk için olmayıp İmam-ı a'zam, İmam-ı Şafii gibi mezhep sahibi müctehidler için olduğunu bilirdi.

YAPAR GÖRÜNEREK YIKMAK!

100-150 yıllık İngiliz propagandası ile zihinler bozuldu, kafalar karıştı; âlimlere ve bunların fıkıh kitaplarına şüphe gözü ile bakılır hale gelindi. Halbuki, Resulullah efendimiz, "Her şeyin dayandığı bir direk vardır. Dinin temel direği, fıkıh bilgisidir." buyurmuştur. Temel direk sarsıntı geçirince, bütün bina zarar gördü.

Yanlış, kasıtlı yönlendirmelerle, halk fıkıhtan soğutuldu, fıkıh neredeyse unutuldu. Sadece okuma yazması olan adam bile, "Dediğine baktım mealde göremedim, bana Kur'andan yerini göster" diyor. Çokları bu meal okuma ve dağıtma işini dine hizmet olarak görüyor. İşte İngiliz oyunu bu: Hizmet adı altında hezimete uğratma siyaseti; yapar görünerek yıkmak!

Tehlike fıkıhla da kalmadı; iman sınırına dayandı. Çünkü fıkıh bilinmeyince, sağlıklı ibadet olmaz, ibadet olmayınca da iman kalmaz. İman, muma benzer, ibadetler mum etrafındaki fener gibidir. Mum ile birlikte fener de, İslamiyettir. Fener olmazsa, mum çabuk söner. İmansız İslam olmaz, İslam olmayınca, iman kalmaz. Zaten nihai maksat da bu.

İslam düşmanları, âlimsiz, fıkıhsız bir yere varılamayacağını, İslam dininin 14 asırdır ancak bu yol ile bozulmadan bugüne gelebildiğini araştırmaları sonucunda anlamışlardı. Bunun için nereden vuracaklarını çok iyi biliyorlardı. Fıkıhsız, kuralsız, âlimsiz içi boş bir İslam olsun istiyorlardı.

İslam âlimlerinin büyüklerinden "kutbu Şarani" adı ile meşhur, İmam-ı Şarani hazretleri (1493- 1565) Mizan-ül-kübra kitabında günümüzün bu ana yoldan ayrılmış, çarpık düşüncelerine bakınız asırlar önce nasıl cevap veriyor:

"Din kardeşim iyi düşün! Resulullah, Kur'an-ı kerimde mücmel (kısa ve kapalı) olarak bildirilenleri açıklamasaydı, Kur'an-ı kerim kapalı kalırdı. Resulullahın varisleri olan mezhep imamlarımız hadisi şeriflerde kapalı olarak bildirilenleri açıklamasalardı, sünneti nebeviyye kapalı kalırdı. Her asırda gelen âlimler, Resulullaha ta'bi olarak, mücmel olanı açıklamışlardır. Nahl suresinin kırkdördüncü ayetinde mealen, "İnsanlara indirdiğimi onlara beyan edesin" buyuruldu. Beyan etmek, Allahü tealadan gelen ayetleri, başka kelimelerle ve başka suretle anlatmak demektir. Ümmetin âlimleri de, ayetleri beyan edebilselerdi ve kapalı olanları açıklıyabilselerdi ve Kur'an-ı kerimden ahkam çıkarabilselerdi, Allahü teala Peygamberine, sana vahy olunanları teblig et derdi. Beyan etmesini, açıklamasını emir etmezdi.

RESULULLAH EFENDİMİZ BİLDİRMESEYDİ…

Resulullah efendimiz, Kur'an-ı kerimde mücmel olarak bildirilenleri açıklamasaydı ve mezhep imamlarının açıklamaları olmasaydı; nasıl abdest alacağımızı Kur'an-ı kerimden çıkaramazdık. Namazların kaç rekat oldukları ve orucun, haccın, zekatın hükümleri ve keyfiyetleri ve nisab miktarları ve şartları ve farzları ve sünnetleri, Kur'an-ı kerimden çıkarılamazdı.

Doğrudan Kur'ana, hadislere müracaat etmek, din âlimleri ile mücadele etmek, onları red etmek demektir. Alimlerle karşı olmak, onların ictihadlarının çürük olduklarını göstermeğe kalkışmak, Resulullahla cidal etmek demektir. Çünkü, âlimler, Resulullahın varisleridir. Resulullahın getirdiklerinin hepsine, hikmetlerini, delillerini anlamasak bile, iman ve tasdik etmemiz lazım olduğu gibi, mezhep imamlarımızdan gelen bilgilere de, kelamlarına da, delillerini anlamasak bile, İslamiyete muhalif olmadıkları için iman ve tasdik etmemiz lazımdır.

İmam-ı Şafii, teslim olmak, imanın yarısıdır buyurdu. Rebi hazretleri bunu işitince, hayır, imanın hepsidir dedi. Bugünkü teslimiyete(!) bakınca işin vahameti, içler acısı hali daha iyi anlaşılıyor!

HİKMETLER · 14 NİSAN 2009 SALI · KAYIT 1345

“En çok korktuğum şey!”

Ahır zamanda, her işin mefaat üzerine kurulu olacağı, Allah rızası için olan işlerin çok az olacağı bildirilmiştir. Bunda da âlimlerin rolü büyük oluacaktır. Bir hadis-i şerifte, “Öyle zamanlar gelecek ki, o vakit insanların ibadet edenleri cahil, âlimleri de fâsık olacaktır.» buyurulmuştur.

Hazreti Ömer buyurdu ki: “Şu ümmet üzerine en çok korktuğum şey, dili ve sözleri ile âlim, kalbi cahil olan kimselerdir.”

İsa aleyhisselam, “Kötü âlimler, su yolunu kapayan kaya gibidir. Su, kayadan sızıp geçemez. Akmasına da mani olur” buyurdu. İsâ aleyhisselâm yine buyurdu ki: “İlimler ne kadar çoktur. Fakat hepsi faydalı değildir. Âlimler de çoktur fakat, hepsi kemâle ermiş değildir.”

Kötü din adamı, kanalizasyona benzer. Görünüşte, sağlam, sanat eseridir. İçi ise, pislik doludur. Hadisi şerifte, “Kıyamet günü azabların en şiddetlisi, ilmi kendisine faydalı olmayan din adamınadır” buyuruldu. Bunun için, münafıklar, yani Müslüman görünen kafirler, Cehennemin dibine gideceklerdir.

İbnü Vehb hazretleri anlatır : “İmam Malik hazretlerine, “İlimde râsih olanlar kimlerdir?” diye sormuştum. Şu cevabı verdi : “İlmin gereğini yaşıyanlardır! İlimden daha tatlı birşey yoktur. İlim sahibi, hükümdarlara da hükmedebilir”.

Abdullah bin Mes'ud buyurdu ki : “İnsanların müşkil meseleler hakkındaki sorularına, hiç beklemeden ve iyice düşünmeden fetva veren kimseler, şüphesiz kendilerini cehenneme arzetmiş olurlar. İnsanların her sorduğuna cevap vermiye kalkışan bir kimse, mecnun sayılır.”

Hasan Basrî buyurdu ki: “Ey mü'min, sakın sen, âlimlerin ilmini toplıyan fakat, sefihlerin yolundan giden biri olma!”

İbrahim bin Utbe buyurdu ki : “Kıyamet gününde insanların en çok nâdim olanı, ilmi ile büyüklük taslıyan âlimler olacaktır.”

Süfyan Sevrî buyurdu ki: ”İlim ameli çağırır. Amel ilmin çağrısına uyarsa ne güzel. Değilse ilim çeker gider.»

Abdullah bin Mübarek buyurdu ki: “Kişi, bulunduğu ülkede kendisinden daha âlim birisinin mevcudiyetini kabul ettiği müddetçe, hakikaten âlimdir. Kendisini bütün âlimlerin fevkinde gördüğü takdirde, cahilliğini ortaya koymuş olur.”

HİKMETLER · 14 NİSAN 2009 SALI · KAYIT 1352

“En çok korktuğum şey!”

Ahır zamanda, her işin mefaat üzerine kurulu olacağı, Allah rızası için olan işlerin çok az olacağı bildirilmiştir. Bunda da âlimlerin rolü büyük oluacaktır. Bir hadis-i şerifte, “Öyle zamanlar gelecek ki, o vakit insanların ibadet edenleri cahil, âlimleri de fâsık olacaktır.» buyurulmuştur.

Hazreti Ömer buyurdu ki: “Şu ümmet üzerine en çok korktuğum şey, dili ve sözleri ile âlim, kalbi cahil olan kimselerdir.”

İsa aleyhisselam, “Kötü âlimler, su yolunu kapayan kaya gibidir. Su, kayadan sızıp geçemez. Akmasına da mani olur” buyurdu. İsâ aleyhisselâm yine buyurdu ki: “İlimler ne kadar çoktur. Fakat hepsi faydalı değildir. Âlimler de çoktur fakat, hepsi kemâle ermiş değildir.”

Kötü din adamı, kanalizasyona benzer. Görünüşte, sağlam, sanat eseridir. İçi ise, pislik doludur. Hadisi şerifte, “Kıyamet günü azabların en şiddetlisi, ilmi kendisine faydalı olmayan din adamınadır” buyuruldu. Bunun için, münafıklar, yani Müslüman görünen kafirler, Cehennemin dibine gideceklerdir.

İbnü Vehb hazretleri anlatır : “İmam Malik hazretlerine, “İlimde râsih olanlar kimlerdir?” diye sormuştum. Şu cevabı verdi : “İlmin gereğini yaşıyanlardır! İlimden daha tatlı birşey yoktur. İlim sahibi, hükümdarlara da hükmedebilir”.

Abdullah bin Mes'ud buyurdu ki : “İnsanların müşkil meseleler hakkındaki sorularına, hiç beklemeden ve iyice düşünmeden fetva veren kimseler, şüphesiz kendilerini cehenneme arzetmiş olurlar. İnsanların her sorduğuna cevap vermiye kalkışan bir kimse, mecnun sayılır.”

Hasan Basrî buyurdu ki: “Ey mü'min, sakın sen, âlimlerin ilmini toplıyan fakat, sefihlerin yolundan giden biri olma!”

İbrahim bin Utbe buyurdu ki : “Kıyamet gününde insanların en çok nâdim olanı, ilmi ile büyüklük taslıyan âlimler olacaktır.”

Süfyan Sevrî buyurdu ki: ”İlim ameli çağırır. Amel ilmin çağrısına uyarsa ne güzel. Değilse ilim çeker gider.»

Abdullah bin Mübarek buyurdu ki: “Kişi, bulunduğu ülkede kendisinden daha âlim birisinin mevcudiyetini kabul ettiği müddetçe, hakikaten âlimdir. Kendisini bütün âlimlerin fevkinde gördüğü takdirde, cahilliğini ortaya koymuş olur.”

GÖNÜL BAHÇESİ · 15 NİSAN 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1347

Fıkıh öğrenmenin önemi ve zarureti

Fıkıh, İslamiyeti bilmek, anlamak demektir. Fıkıh ilmi, insanların yapması ve yapmaması lazım olan işleri bildirir. Hadis-i şeriflerde, “Allah indinde en üstün kimse fakihtir.”, “İbadetlerin en kıymetlisi fıkhı öğrenmek ve öğretmektir.”, “Âlimlerin en hayırlısı fıkıh âlimleridir.” buyuruldu.

Fıkıh bilgileri, Kur'an-ı kerimden, hadisi şeriflerden, icma-ı ümmetten ve kıyasdan meydana gelmektedir. Kur'an-ı kerimin hakiki manasını anlamak, öğrenmek isteyen bir kimse, din âlimlerinin kelam ve fıkıh ve ahlak kitaplarını okumalıdır. Bu kitapların hepsi, Kur'an-ı kerimden ve hadisi şeriflerden alınmış ve yazılmıştır. Kuran tercümesi diye yazılan kitaplar, doğru mana veremez. Okuyanları, bunları yazanların fikirlerine, düşüncelerine ve maksatlarına esir eder ve dinden ayrılmalarına sebep olur.

EKMEK, SU GİBİ LAZIM

İbni Abidin’de buyuruyor ki: “Fıkıh bilgisi, ekmek, su gibi, herkese lazımdır. Bu bilginin tohumunu eken, Abdüllah ibni Mesud olup, Eshabı kiramın yükseklerinden ve en âlimlerinden idi. Bunun talebesi Alkama bu tohumu sulayarak, ekin haline getirmiş ve bunun talebesinden olan İbrahim Nehai, bu ekini biçmiş, yani bu bilgileri bir araya toplamıştır. Hammad-ı Kufi, bunu harman yapmış ve bunun talebesi olan İmam-ı azam Ebu Hanife ve talebeleri öğütmüş, hamur yapmış ve pişirmişlerdir. Böylece hazırlanan lokmaları, insanlar yemektedir. Bu bilgileri öğrenip dünya ve ahiret seadetine kavuşmaktadırlar.

Ahmed Tahtavi hazretleri buyuruyor ki: Fıkıh âlimlerinden bir karış ayrılan dalalete düşer. Sivad-ı a'zam, fıkıh âlimlerinin yoludur. Fıkıh âlimlerinin yolu da, Resulullah efendimizin ve Hulefa-i raşidinin yoludur. Kurtuluş, Ehl-i sünnet vel cemaat fırkasındadır. Fırka-i naciyye, bugün dört mezhepte toplanmıştır. Bu zamanda bu dört hak mezhepten birine uymayan, bid'at ehlidir.

Muhammed Hadimi hazretleri buyurdu ki: "Dindeki dört delil, müctehid âlimler içindir. Bizim için delil, mezhebimizin bildirdiği hükümdür. Çünkü biz, âyet ve hadisten hüküm çıkaramayız. Bunun için, mezhebimizin bir hükmü, âyet ve hadise uymuyor gibi görünse de, mezhebimizin hükmüne uyulur. Yahut başka bir âyet veya hadisle değişmiştir, yahut tevil edilmesi gerekir. Bunları da ancak müctehid âlimler anlar. Bunun için tefsir ve hadis değil, âlimlerin kitaplarını okumak gerekir."

Dört mezhebin kelam kitapları aynı olup, fıkıh kitapları başka başkadır. Herkesin bilmesi, inanması ve yapması gereken kelam (yani iman) ve ahlak ve fıkıh bilgilerini kısaca ve açıkça anlatan kitaplara "İlmi hal" kitapları denir. Dinini bilen ve seven ve kayıran mübarek insanların ilmi hal kitaplarını alıp, çoluğuna ve çocuğuna öğretmek, her Müslümanın birinci vazifesidir. Kendilerine din adamı ismini ve süsünü veren cahil ve sapık kimselerin sözlerinden ve yazılarından din öğrenmeğe kalkışmak, kendini Cehenneme atmaktır.

Kur'an-ı kerim, İslâmiyetin temel kitabıdır, anayasasıdır. Bunu, Resulullahın, müctehid imamların ve diğer âlimlerin sözleri açıklar, tatbikini sağlar. Kur'an-ı kerimden başkasını kabul etmemek, bir devletin anayasasının dışındaki bütün kanunlarını, tüzüklerini, yönetmeliklerini, genelgelerini kabul etmemek, onları yok saymak gibidir.

Bugün biri çıkıp böyle bir iddiada bulunsa, ben anayasadan başka birşey tanımam dese, bu konuşması iyiye alamet görülmeyip hemen akıl hastanesinde tedaviye alınır.

GERÇEK MÜSLÜMAN OLMAK İÇİN

Fıkhı öğrenmek her Müslümana farz-ı ayndır. Fıkıh âliminin Müslümanlara sağladığı faydanın sevabı, cihad sevabından çoktur. Ehl-i sünnet itikadını ve farzları, haramları öğrenmek farzdır. Bunlar, ancak fıkıh kitaplarından öğrenilir. Fıkıh, âyet ve hadislerden çıkarılmıştır.

Hadis-i şerifte, "Fıkhı bilmeden ibadet eden, gece karanlıkta bina yapıp, gündüz yıkana benzer." buyuruldu. İmam-ı Malik hazretleri, "Fıkıh öğrenmeyip, tesavvuf

ile uğraşan, dinden çıkar, “zındık” olur. Fıkıh öğrenip tesavvufdan haberi olmayan “Bid’at sahibi” olur. Her ikisini edinen, hakikate varır gerçek müslüman olur, buyurdu.

Fıkıh, salih kimselerin yazdığı ilmihallerden öğrenilir. Ehl-i sünnet âlimlerinin kıymetli eserlerinden derlenerek hazırlanan “Tam İlmihal Seadet-i Ebediyye” kitabı, günümüzde fıkıh bilgileri öğrenilecek en emin kaynaktır.

GÖNÜL BAHÇESİ · 15 NİSAN 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1360

Fıkıh öğrenmenin önemi ve zarureti

15 Nisan 2009 Çarşamba

HİKMETLER · 15 NİSAN 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1353

İlimden değil amelden sorulacak!

Abdülkuddüs hazretleri buyurdu ki: “İlim öğrenmek, ibadet yapmak içindir. Kıyamet günü, işten sorulacak, çok ilim öğrendin mi diye sorulmayacaktır. İş ve ibadet de, ihlas elde etmek içindir. İhlas da, hakiki mabud ve kayıtız şartsız var olan sevgiliyi sevmek içindir.”

Fudayl bin Iyad buyurdu ki: “Bir âlimin dünyanın oyuncağı olduğunu gördüğüm zaman, kendisine acır ve ağlarım. Eğer Ehl-i Kur'an ve Ehl-i Hadîs, zühd ve kanaatta sabır ve metanet sahibi olsalar, kimse alın terlerini silemez, onları minnet altında tutamaz idi. Bir âlim veya sûfî hakkında, “Nafakası falanca tacire ait olmak üzere hacca gitti.” denilmesi ne kadar acıdır.»

Yahya bin Muaz buyurdu ki: “Bir âlim, dünyalık peşinde koştuğu zaman kıymet ve şerefini kaybetmiştir.»

Hasan Basrî buyurdu ki: “Âlimlerin azabı, kalblerinin ölmesi iledir. Kalblerinin ölümüne sebeb ise, uhrevî amellerle dünyevî menfaatlar elde etmiye çalışmaktır. Böylece onlar, dünya adamlarının yakınlığını kazanmış olurlar.”

İmam Evzaî buyurdu k : “Allahü tealanın, bir âlimin devlet adamlarından birinin kapısına gitmesinden daha fazla buğzettiği birşey yoktur.”

Mekhul hazretleri derdi ki: “Bir kimse Kur'an-ı kerim okuduktan ve dinî ilimlerde ilerledikten sonra, zarurî bir durum olmadıkça devlet adamının kapısına giderse, attığı adımlar sayısınca cehenneme dalmış olur.”

Malik bin Dinar hazretleri de şöyle diyor : “İndirilmiş kitabların bazısında şu meâlde bir metin okumuştum : “İlmi ile dünyalık teminine çalışan âlime vereceğim musibetlerin en hafifi, bana yaptığı münâcâtının lezzetini duymaktan onu mahrum bırakmaktır.”

Hazreti Ömer buyuruyor ki : «Siz bir âlimin dünyayı sevdiğine şahit olursanız, dini hakkında onu itham ediniz. Çünkü sevenlerin hepsi, neyi seviyorsa onun yolunu tutmuştur.»

Hasan Basrî hazretleri şöyle diyor : “Doğrusu çok şaşılacak şey... Diller ne güzel söylüyor, kalbler de biliyor. Fakat ameller aykırı düşüyor.»

İbrahim bin Edhem buyurdu ki : “Biz kelâmda i'rab yaparak en küçük bir ifade hatasına yer vermiyoruz da, amelde i'rabı bırakıp hatâ yapıyoruz.”

HİKMETLER · 16 NİSAN 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1354

İyi bir niyet temiz bir gaye!

Fudayl bin Iyâd hazretleri buyurdu ki : “İlim tahsili iyi bir niyet ve temiz bir gaye ile olursa, bundan daha yüksek bir amel olamaz. Fakat çokları ilmi, gereğini yapmak için tahsil etmiyor. Bilâkis ilmi, dünyalık avlamak için bir ağ olarak kullanıyorlar.»

Fudayl bin İyad yine buyurdu ki: “İnsanlar görsün diye bir amelde bulunmak riyâdır. Gerekli olan ameli insanlar için terketmek de şirktir. İhlâs ise, bunların ikisinden de Allah'ın seni kurtarmasıdır.» İnsanlar için ameli terketmek, şöyle olur. Meslâ : Gerekli olan bir ameli, ancak insanların görebileceği yerde, sırf desinler ve övsünler diye yapmak. Kimsenin görmiyeceği yerde ise üşenip yapmamak.

Hakiki müminler dünyada her yaptıklarını Allah rızası için yaparlar. Yapılan amellerin en efdali ihlas ile Allah rızası için yapılandır. Hadisi şerifte, “Dünyada riya ile ibadet edene, kıyamet günü, ey kötü insan! Bugün sana sevap yoktur. Dünyada kimler için ibadet ettin ise, karşılıklarını onlardan iste, denir” buyurdu.

Riyanın zıddı, ihlasdır. İhlas, dünya faydalarını düşünmeyip, ibadetlerini yalnız Allah rızası için yapmaktır. Resulullah buyuruyor ki, “Allahü teala buyuruyor ki, benim şerikim yoktur. Başkasını bana şerik eden, sevaplarını (vad ettiğim karşılıklarını) ondan istesin. İbadetlerinizi ihlas ile yapınız! Allahü teala, ihlas ile yapılan amelleri, işleri kabul eder.”

Bişr'ül-Hâfî buyurdu ki: “Bizim gibilerin iyi amellerini açığa vurması lâyık değildir. Riya karışan ameller nasıl açığa vurulabilir? Bize yakışan, amellerimizi gizlemektir.” Hz. Fudayl de : «İlmin ve amelin hayırlısı gizli olanıdır.» derdi.

Hazreti İkrime buyuruyor ki : “Nefsinin kötülüğünü bildiği halde, insanların kendisini âlimlik ve sâlihlik ile vasıflandırmasını arzulayan kimseden daha akılsız birini bilmiyorum. Mü'minlerin gönülleri, gizli ayıplarına muttali olması gerekir. Öylesi zavallıların durumu, tarlasına diken ekip de mahsul zamanı yaş meyva almak istiyen bir kimseye benzer.»

Katâde buyurur ki : “Âlim kişi, ilmi ve ameli ile gösteriş yaptığı zaman, Allâhü teâlâ meleklerine der ki: "Şuna bakın. Benimle alay ediyor ve benden korkmuyor. Halbuki ben, Azîm ve Cebbâr'ım.”

HİKMETLER · 17 NİSAN 2009 CUMA · KAYIT 1355

“Kendinize yazık ettiniz!”

Zamanının âlimlerinden biri, Fudayl bin Iyad hazretlerine gelerek,”Bana biraz nasihatta bulun!” dedi. Allah adamı olan hazreti Fudayl ona şu karşılığı verdi: “Ben, siz âlimler cemaatına nasıl nasihat edeyim. Siz, ülkeleri aydınlatan bir ışık iken kendinize yazık ettiniz. Cehalet gecelerinin karanlığında kalanları hidayete kavuşturan birer yıldız idiniz. Şimdi ise şaşkınlık içinde kaldınız. Valilerin himayesine girip kaba minderler üzerinde oturuyor, sofrasında bulunuyor, hediyyelerini, ihsanları kabul ediyor, sonra da kalkıp mescide gidiyor, vaaz

kürsüsüne oturup : “Bize falan falancadan, o da Resulülahtan rivayet etti...” diye başlıyorsunuz hadîs okutmaya. Allaha yemin ederim ki, gerçek âlim böyle olmaz.”

Gelen kimse, bu sözler karşısında kendini tutamayıp ağlamaya başladı. O kadar ağladı ki, nerdeyse boğazı tıkanıp boğulacaktı. Çok mütehassis olarak ve büyük bir ders alarak oradan ayrıldı.

Süfyan bin Uyeyne buyurdu ki: “İlim tahsil eden bir kimsenin, ilmi arttıkça dünya nimetlerine karşı hırsının da arttığını görürseniz, ona ilim öğretmeyiniz. Çünkü bu takdirde onun cehenneme girmesine yardım etmiş olursunuz.”

Süfyan Sevrî hazretleri, İsâ aleyhisselâmdan şunu nakleder: İlim tahsil edip de mucibi ile amel etmiyen bir kimse, gizli olarak birisiyle zina ederek sonunda doğum yapmasıyla rüsvay olan bir kadına benzer. Kıyamet günü Allah onu, herkesin gözü önünde rüsvay edecektir."

Salih el-Merrî buyurdu ki: “İlimde ihlâs sahibi olduğunu iddia eden bir kimse, insanlar kendisine, "Sen cahil ve mürâîsin." dediklerinde, gönlünü yoklasın. Eğer bundan dolayı gönlünde bir darlık duymuyorsa, hakikaten o ihlâslıdır. Aksi halde riyâkârın biridir.”

Hazreti Ebu Emâime anlatır: “Bir gün bir şahsa rastladım. Adam secdeye kapanmış ağlıyordu. Ona dedim ki, "Bunu evinde yapsaydın ne iyi olurdu. Çünkü kimse seni görmezdi."

Hazreti Fudayl, “Bir âlim veya sûfinin dünya ve devlet adamları nezdinde "İyi adamdır" diye anılmaktan hoşlandığını görürseniz, bilin ki o bir müraîdir.” derdi.

HİKMETLER · 18 NİSAN 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1356

Her işleri şuurlu idi 18/4/2009

Süfyan Sevrî hazretleri, her işinde Cenab-ı Hakkın rızasını ve Peygamber efendimizin sünnetini gözetirdi. Bir gün camiye girerken, şuursuzca adımını içeri atar, sonra bunun farkına varıp kendi kendine der ki: “Buraya bir hayvanı, bir öküzü de koysak ya sağ ayakla veya sol ayakla girer. Senin hayvandan farkın olmalıydı, hangi ayakla girdiğine dikkat etmeliydin. Bundan sonra senin adın sevr

= öküz olsun." Gerçekten de öyle oluyor. Bugün bütün kitaplarda bu büyük zatın adı imam-ı Sevri olarak meşhurdur. Böyle anılmak hoşuna giderdi.

Ömer bin Abdülazîz buyurdu ki: "Yaptıklarını Allah rızası için değil de riya için yapanlar, eğer mânen diri olsalardı, haram birşey yedikleri zaman midelerinde, ateşin elemini muhakkak duyarlar idi. Fakat onlar ölü olduklarından ateşin ve mülevves şeylerin içinde yayılıyorlar.»

Mansur bin Mu'temir, zamanının âlimlerine derdi ki : "Sizler gerçekten âlim değil, sadece ilimle zevklenen kişilersiniz. Bir mesele işitiyor ve onu halka naklediyorsunuz. Eğer ilminizle âmil olsaydınız, nice keder ve acıları yudumlar, ilminizle haram ve şüpheli şeylerden uzaklaşır idiniz."

Rabi' bin Heysem de şöyle diyor : "Bir âlim nasıl olur da ilmine riya karıştırabilir? Çünkü o bilir ki, Allah rızası esas olmaksızın elde edilen ilim, temelinden bâtıldır. O halde bâtıl olan birşeyle insanlara nasıl gösterişte bulunabilir?"

Ka'bül-Ahbar de diyor ki : "Öyle zamanlar gelecek ki, cahiller ilme heves edecekler. Sonra ilimleri ile devlet adamlarının yakınlığını kazanmak için, kadınların erkekler hakkında birbiriyle rekabet ettikleri gibi, birbiriyle rekabet ve ihtilâf edecekler. İşte onların ilimden nasibi, bundan ibaret olacaktır."

Salih el-Merrî buyurdu ki: "Dünya adamı olan âlimden kendinizi sakınınız. Çünkü onun yaldızlı sözleri, mucibiyle amel etmediği halde ilmi ve ilim ehlini övmesi, sizi fitneye düşürebilir.»

Yine Fudayl buyurdu ki: "İlmi ile gösteriş yapanların alâmetlerinden biri de, ilimlerinin dağ kadar yüksek, amellerinin ise zerre kadar küçük olmasıdır. Âlim, ilmiyle amel edince muhakkak onun acısını tadacaktır. Çünkü ilim mükellefiyyet getirir. İlim arttıkça mükellefiyyet de artar. O halde âlime yakışan, ilmiyle sevinip övünmek değil, ilmin yüklediği mükellefiyyet ve mesuliyyeti idrak etmektir."

HİKMETLER · 19 NİSAN 2009 PAZAR · KAYIT 1357

Riya günahtan daha tehlikeli

İmamı Muhyiddin Nevevî hazretleri, Eşrefiyye Medresesi'nde ve Beni Ümeyye Camii'nde ders okuturdu. Ders esnasındayken bir devlet adamının ansızın gelip de kendisinin, büyük bir kalabalığa ilim kürsüsünden hitab etmekte olduğunu görmesinden hoşlanmazdı. Büyüklerden birinin kendisini ziyarete geleceğini öğrendiği zaman, o gün ders okutmazdı. O diyordu ki : "Bir kimse, kötü işlrine başkaları muttali olduğu zaman üzüldüğü gibi, güzel işlerine muttali oldukları zaman da üzüntü duyarsa, bu onun ihlâsının alâmetidir. Çünkü nefsin onunla ferahlanması ma'siyettir. Bazen riya, birçok günahlardan daha tehlikelidir."

Hasan Basrî buyurdu ki : "Bu zamanda bir âlimin, helâl nimetlerden doyunca yemesi, çirkin birşeydir. Haramdan karnını doyuranlara nasıl âlim denebilir? Vallahi ben, bir lokma yesem ve bu lokma midemde tuğlalaşıp kalsa idi, ömrümün sonuna kadar onunla yetinirdim. Âlimlerin takvası, ancak şehevî şeyleri terketmektedir. Zahirî günahlara gelince, görüyorsun ki insanlar arasındaki itibarlarının sarsılmaması için onu terketmekteler."

Ahir zamanda öyle kimseler gelecek ki, Allah'ın rızasını kasdetmeksizin ilim tahsil edecekler. Bunu, ilmi zayi olmaktan kurtarmak için yapacaklar. Sonra bu ilmin kıyamet gününde hesabını vermek de onların üzerine olacaktır.» Bu haberi, şu hadîs-i şerif te'yid etmektedir : "Allahü teâlâ bu dini fâcir bir adamla da te'yid eder."

Süfyan Sevrî buyurdu ki: "Bilgiyi, gereğini yaşamak için tahsil ediniz. İnsanların pekçoğu bu hususta yanılmıştır. Onlar, amelsiz ilimle kurtulacaklarını sandılar. İlmiyle amel etmiyenlerin azab göreceğine dair âyet ve hadîsler nerede? Niçin bunları nazar-ı itibara almıyorlar?"

Zünnûn Mısrî diyor ki : "Biz öyle adamlara yetiştik ki, onların ilimleri arttıkça, dünyaya minnetsizlikleri de artardı. Şimdikiler ise ilimde ilerledikçe dünya arzuları da artıyor; giyim, yiyim, mesken, evlenme, binit vasıtası, hizmetçi gibi dünyalıklarını da o nisbette fazlalaştırıyorlar."

Süfyan bin Uyeyne de şöyle derdi : “Gecenin tamamını uyku ile geçiren, gündüzleri oruçlu olmıyan, haram ve şüpheli şeylerden gıdalanan bir Kur'an hâmili, onunla âmil olabilir mi?”

HİKMETLER · 20 NİSAN 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1358

İlim amel etmek içindir

İslam büyükleri öğrendikleri ilim ile ihlaslı bir şekilde amel etmeye çalışırlar; ilmi faydalı yerde kullanacaklarından emin olmadıkları kimselere de ilim öğretmezlerdi.

Bişr'ül-Hâfî hazretleri buyurdu ki: “Kişinin, elde ettiği ilmin tamamı ile amel etmedikçe bilgisini artırma peşinde koşmaması, akıllı oluşundandır. Çünkü bu takdirde ilmi, mucibiyle amel etmek için tahsil etmiş olur.” Bu zat, hadîs okutmayı bıraktığı zaman kendisine, “Kıyamet günü Allaha ne cevap vereceksin?” demişler. O, şu karşılığı vermiş : “Derim ki: Ey Rabbim, sen bana ihlâslı olmayı emrettin. Ben ise kendimde ihlâs bulamadım.» Yine o diyordu ki : “Biz öyle âlimlere yetiştik ki, onlar bir kimseyi, senelerce deneyip iyi niyet sahibi olduğuna kani olmadıkça okutmazlar idi.»

Abdullah Müzenî buyurdu ki : “İnsanları ilme teşvik eden ve onlara ilmin faziletlerini anlatan bir âlim, eğer birisi hakkında kendisiyle istişare eden bir kimseyi ciddi bir şekilde ilme teşvik etmezse, samimiyetsizliğinin bir alâmetini ortaya koymuş olur.”

Hasan Basrî buyurdu ki : “Kul bütün ilimleri elde etse ve direk gibi oluncaya kadar ibadette bulunsa, fakat, midesine giren şeyin haram olup olmadığına dikkat etmese, Allah onun hiçbir ibadetini kabul etmez.”

Abdurrahman bin Kasım buyurdu ki: “İmam Malik hazretlerinin tam yirmi sene hizmetinde bulundum. Bu müddetin on sekiz senesini edeb, iki senesini de ilim öğrenmekle geçirdim. Keşke hepsini edeb öğrenmekle geçirseydim.»

İmam Mâlik hazretleri buyuruyor ki : “İlim, rivayet ve kuru malûmat çokluğu değildir. İlim, faydalı olan ve kendisiyle amel edilen şeydir.”

İmam Şafiî hazretleri anlatıyor : "İmam Mâlik bana dedi ki : 'Ey Muhammed, amelini un yap, ilmin de ona katılacak tuz olsun"

Abdullah bin Mübârek buyurdu ki : "Kur'anın hâmili olan kimse, sonra kalbiyle dünyaya meylederse, Allah'ın âyetlerini alaya almış olur. Kur'an hâmili Allah'a âsî olduğu zaman, Kur'an ona der ki : «Vallahi sen beni bunun için yüklenmedin. Benim tenbihlerim ve öğütlerim nerede kaldı? Benim her harfim sana, «Sakın Rabbine isyan etme» diye nida etmektedir.»

GÖNÜL BAHÇESİ · 21 NİSAN 2009 SALI · KAYIT 1363

Tarihte yıkılışlar hep içerden olmuş!

Geçen hafta, 31 Mart Olayı'nın yıldönümü; 100.yılı idi. (13 Nisan 1909 ; Rumi, 31 Mart 1325). Osmanlı Devleti'nin, resmi olmasa bile fiilen bitişi kabul edilen bu olayın gerçek yüzü hala tartışılmaktadır. Kim veya kimler tarafından organize edildi, perde arkasında kimler vardı, bunlar tam netleşmiş değil. Olayın detayları tam olarak bilinemese de, perde arkasında İnigiliz ve Alman masonlarının olduğu, kurdukları gizli bir örgüt olan İttihat ve Terakki cemiyetini maşa olarak kullanarak bu olayı gerçekleştirdikleri bilinen bir gerçektir.

Bu olayı ve Osmanlının son devrindeki diğer olayları, hatta zamanımızdaki siyasi olayları tam anlayabilmek için "İttihat ve Terakki" hareketini, zihniyetini bilmek gerekir. Bu bilinmedikçe, dünkü ve bugünkü olayları doğru olarak yorumlamak, anlamak mümkün değildir. Bunun için önce, kısaca İttihat ve Terakki'yi tanıtmak, yarın da Otuzbir Mart Olayı'na değinmek istiyorum.

Osmanlı Devleti, "Hasta Adam" durumuna düşünce, Batılı devletlerin iştahı kabardı. Devleti içeriden yıkarak kendilerine daha çok pay sağlayacak gizli cemiyetler kurdular ve bunlara gizli destek verdiler. İşte bunlardan biri de, 21 Mayıs 1889'da gizli kurulan, İttihâd-ı Osmânî cemiyeti'dir. Daha sonra İttihat ve Terakki adını aldı. İtalyan Karbonari mason teşkîlâtını örnek alarak kurulan bu gizli cemiyet, hücreler hâlinde teşkilâtlandı. Cemiyet üyeleri, Pâris'te bulunan Jön Türklerle irtibatlı çalışıyorlardı.

Nihai hedef olarak Osmanlı Devletini yok etme gayesini güden, ihtilâlci bir kimliğe sâhip olan ve kurucularının ekseriyetinin mason olması ile dikkat çeken

bu cemiyet, ülke içinde veya dışında aynı gaye ile kurulan cemiyetleri kendine çekerek kaynaştırmayı başardı. Örgüt, ırkçılığı, güyâ Türk milliyetçiliğini öne çıkırttı. Bu, diğer milletlerin ayaklanmasını ve kopuşunu sağladı. Böylece milletler topluğundan meydana gelen Osmanlı Devleti çöktü. Gizli planlayıcıların maksadı da buydu. İslamiyetin hamisi durumundaki, Osmanlı Devleti'ni ve saltanatı yok etmek; Müslümanları başsız, korumasız hale getirmek.

İttihat ve Terakki görevi gereği, Devletin başına büyük gâileler açtı. Bir oldu bittiye getirilerek Osmanlı Devletini, Birinci Dünya Harbine soktu. Pek çok vatan toprağı elden gitti; yüz binlerce Müslüman evlâdı şehid düştü.

İktidarda kaldıkları on senede, üç kıtaya yayılmış altı yüz senelik koca bir imparatorluğu, korkunç bir ihtiras ve cehâlet ile târihin derinliklerine gömen İttihat ve Terakki'dir. Birkaç milyon kilometre kare olarak devraldıkları bir memleketi, birkaç yüz bin kilometre kareye kadar küçülttüler.

İttihatçılar, gerçek yüzlerini hep sakladılar. Menfaatleri neyi gerektiriyorsa, öyle göründüler. Türk ve İslâm düşmanlarıyla işbirliği yaptıkları, bünyelerinde bunlara yer verdikleri halde, Müslüman, Türkçü ve milliyetçi bir çizgi takip eder göründüler. Cemiyetin ideoloğu Ziya Gökalp di. Fakat, kendisi mason idi. Türk ve Müslüman düşmanı Yahudi Emanuel Karaso ve Ermeni Hallaçyan gibileri İttihat ve Terakkinin ileri gelen elemanlarındandı.

Cemiyeti yöneten genel merkez üyesi yedi kişinin kimlikleri, meşrûtiyet îlân edildikten sonra bile açıklanmadı. Üyeler, masonların merâsimlerine benzer usûllerle cemiyete alınırdı. Rehber üyelerce tavsiye edilen ve uygun görülen kişiler, tahlif heyeti (yemîn kurulu) önünde yemin ederlerdi.

Heyet başkanı, önce cemiyetin gayesini, cemiyet üyeliğinin taşıdığı sorumluluğu aday üyeye anlatır, sonra yemini okurdu. Aday üye, hangi dine inanıyorsa kutsal kitabına, hançer ve tabanca üzerine el basarak yemini tekrarlardı.

Cemiyete giren üye, teşkilâtın gayesi uğruna gerektiğinde canını fedâya hazır olduğunu bu yeminle kabul ediyordu. Ayrıca cemiyetin vereceği özel görevleri yerine getirmek için fedâî şûbeleri kurulmuştu. Fedâîler görev sırasında öldükleri takdirde, cemiyet, âilelerine bakmayı taahhüt ediyordu. Cemiyetin amaçlarına aykırı hareket eden, ihanet eden üyeler için merkez heyetleri, mahkeme gibi yargılama yaparlar ve suçluyu ölümle cezâlandırırlardı.

İşte İttihat ve Terakki buydu. Nihayet on yıllık korku ve zulüm devri bitti. Fakat, geride zihniyetleri kaldı. Halk düşmanlığı; halkı sürü olarak örmek,

bölücülük, partizanlık hastalıkları, İttihatçıların cemiyetimize adapte ettiği alışık olmadığımız kötü örneklerden sâdece birkaçıdır.

HİKMETLER · 21 NİSAN 2009 SALI · KAYIT 1359

İlim öğrenmek fedakarlık ister

İmamı Ahmed bin Hanbel hazretleri, ilim tahsilinde olanların geceyi tamamen uyku ile geçirdiğini gördü mü, ona ilim öğretmekten vazgeçerdi. Bir gün Ebû Isme, hadîs okumak için ona gelmişti. O gece Hazreti imamın evinde misafir idi. İmam onun için abdest suyu getirip bir kenara koydu. Şafak sökmeden önce Ebu Isme'nin odasına geldi ve gördü ki o uyuyor. Suya baktı, olduğu gibi duruyor. Onu uyandırdı ve dedi ki: Buraya geliş sebebinizi söyler misiniz? Ebu Isme : «Sizden hadîs okumak için geldim, yâ İmam.» dedi. Bunun üzerine Hz.İmam : "Gece teheccüd namazı kılmadığın halde nasıl hadîs okuyacaksın? Bu halinle sen, nereden gelmişsen oraya dönersin.» karşılığında bulunmuştur.

İmam Şafiî hazretleri buyurdu ki : "Âlime yakışan odur ki; kendisiyle Rabbi arasında kalan iyi amellerden çokça yapsın. Çünkü insanlar için aşikâr olan ilim ve amellerin uhrevî faydaları azdır. İyilerden birinin rü'yada görülüp de «Rabbim beni ilmim sayesinde bağışladı.» dediği pek nadirdir."

İmam a'zam Ebû Hanîfe hazretlerini, vefatından sonra birisi rü'yada görmüş ve "Ne haldesin, yâ imam?» diye sormuş. Hz.İmam, «Allahın mağfiretine mazhar oldum.» buyurmuş. «İlmin sebebiyle mi, yâ imam?» demesine de şu karşılığı vermiştir : «Heyhât! İlmin birtakım şartları, âfetleri ve mes'uliyetleri vardır. Onun âfetlerinden kurtulmuş olanların sayısı azdır.»

Cüneyd Bağdadî hazretleri vefat ettikten sonra bazıları onu rü'yada görmüşler ve «Ne haldesiniz ya üstad?» diye sormuşlar. O şu karşılığı vermiş : «Bütün işaretler helâk oldu. Bunca ifade ve ibarelerimiz tükendi. Bize ancak vakti seherlerde edâ ettiğimiz rek'atçikler fayda verdi.»

Ebu Sehl Sa'lûkî hazretleri de vefatından sonra bazı kimseler tarafından rü'yada görülmüş ve kendisine, «İlminden ne gibi faydalar gördün?» diye sorulmuş. O, şu cevabı vermiş: «İlmin bütün incelikleri burada hep boşa gitti. Bâzı kimselerin bize sorup öğrendikleri var ya, işte ancak onların faydasını gördüm.»

Abdullah bin Mübarek buyurdu ki : "Zamanımızın ilim sahibleri haram ve şüpheli şeylerden yemeğe, midelerine ve şehevî arzularına mağlûp oldular. Bilgilerini, dünyalık avlamak için bir şebeke gibi kullanıyorlar."

GÖNÜL BAHÇESİ · 22 NİSAN 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1364

Osmanlı Devleti'ni bitiren vak'a!

Osmanlı Devleti'ni bir gemiye benzetecek olursak; bu gemi 18. yüzyılda fırtınalarla mücadele etmeye başladı, 19. yüzyılda 1839'da Tanziman Fermanı ile ilk defa gemide delik açıldı, su almaya başladı. Devlet bağımsızlığından taviz vererek Padişahın bazı yetkileri askıya alındı; devletin kendine mahsus idari yapısı,orijinalliği bozuldu. Daha sonraki yıllarda, gemideki delikler çoğalarak denizde zor durur hale geldi. 1909'da, "Otuzbir Mart vak'ası" ile de, gemi resmen olmasa da, fiilen battı. Kayıttan düşülmesi işi daha sonraki yıllarda yapıldı. Bunun için, tarihimizde, "Otuzbir Mart vak'ası" nın çok önemli bir yeri vardır; bir devrin sonudur.

Otuzbir Mart Olayında görünüşte tahrik ve teşvikçilerinin başında, İngilizlerle irtibatlı çalışan Derviş Vahdeti ve arkadaşları görülmektedir. Fakat olay basit değil, ciddi bir hazırlık sonunda sahneye konulmuştur. Dış güçler, çeşitli entrikalarla, padişahın yetkilerini tırpanlayan 2. Meşrutiyeti ilan ettirmişlerdi. Bunu kafi görmüyorlardı; daha işin başında idiler.

Olay öncesi, İttihat ve Terakki örgütünün ileri gelenleri, kendilerine karşı olan; milletini, dînini ve vatanını seven subayları, orduda gençleştirme bahanesiyle tasfiyeye başladılar. Kışlalarda özellikle Taşkışla'da dini değerlere önem veren erlere, gusletmeleri, abdest almaları, taharette kullanmaları için su verilmedi. Namaz kılmalarına çeşitli bahanelerle mani olundu. Sonra da, erlerin arasına yerleştirdikleri ajanlar vasıtasıyla, "Bize bunları yapanlar dinsizdir, din düşmanıdırlar, bunları başımıza meşrutiyet getirdi, isyan ederek dinimize, padişahımıza sahip çıkalım, din elden gidiyor.. " sloganları ile askerler tahrik edildi.

Halkın ayaklanması için de, Derviş Vahdetî ve arkadaşlarına İttihat-ı Muhammedî Cemiyeti'ni kurdurdular. Yayın organı olan Volkan Gazetesi ile de

İttihat ve Terakki aleyhinde faaliyet gösterdiler. Bugüne kadar bu faaliyet, hep Sultan İkinci Abdülhamîd Han ile irtibatlandırılmak istenmiş ise de hiçbir ilgisinin olmadığı artık kesin olarak anlaşılmıştır. Sultanın aleyhinde olanlar bile bunu itiraf etmektedirler.

31 Mart gecesi, Taşkışla'da ayaklanan erler, subaylarını hapsettiler. Sokağa çıkıp 10-15 bin kişilik toplulukla Sultanahmed Meydanında toplandılar. Bazı taleplerde bulundular.

İstanbul'da din elden gidiyor diye askerleri ve halkı ayaklandıran kimseler, bu defa da Selanik'te, "Şeriatçılar, gericeler, yobazlar ayaklandı; Meşrutiyet elden gidiyor" yaygaraları ile isyanı bastırmak için Selanik'teki Üçüncü Ordu mensubu askerleri ve Edirne'deki İkinci Ordu'nun katılımıyla "Hareket Ordusu" nu harekete geçirdiler. Bu maksatla aylar öncesinde yol güzergahındaki erzak depoları doldurulmuştu. Bunu çok az kimse biliyordu. Askerlerin büyük bir kısmı gerçek durumdan haberdâr olmayıp, padişahı kurtarmaya geldiklerini zannediyorlardı. Hareket Ordusu İstanbul'a gelince, önce Yıldız Sarayı'nı kuşatarak yağmaladı. Meclise Abdülhamîd Han hal' ettirildi.

Görüldüğü gibi; askerlere dini vecibelerini yaptırmayan, sonra da gidip "Din elden gidiyor" diye onları ayaklandıran, Volkan Gazetesi ile halkı sokağa döken; arkasından gidip Selanik'te meşrutiyet elden gidiyor, irtica hortladı diye miting yaptırıp orduyu harekete geçiren aynı el!

Fakat yine de tam olarak İstedikleri hedefe ulaşamamışlardı. Nihai hedef, Osmanlıyı, Saltanatı, Hilafeti yok etmekti. Bu niyetlerini Otuzbir Mart Vak'asının tertipçilerinden filozof Rızâ Tevfik şöyle anlatır:

"Bizleri başta İngiliz sefiri olmak üzere Fransız, İtalyan sefirleri de çok teşvik ettiler. Onlardan büyük ölçüde fikri destek ve teşvik gördük. Olaydan sonra, İngiliz sefâretine gittik. Fakat bizi karşılayan olmadı, kimi sorduysak içeride oldukları halde "Yok!" dedirttiler. Bir mânâ veremeden döndük. Yıllar sonra, Londra'da Lord Nicholson'a bunun sebebini sordum. Dedi ki:

"Dostum Rızâ Tevfik Bey, evet biz sizleri teşvik ettik. Büyük bir netice bekliyorduk. Sultan'la beraber temsil ettiği hilâfet müessesesi de alaşağı edilecekti. Beklediğimiz neticeyi tam alamadık. Zîrâ ihtilâl yaptınız, fakat saltanat ve hilâfet müessesesi yerinde duruyor."

Lord'a sordum: "İngiltere devletini, hilâfet müessesesi neden bu kadar ilgilendiriyor?

"Biz Müslüman ülkelerinde, onları idâremiz altına alabilmek için milyonlarca altın harcadık, muvaffak olamadık. Halbuki Sultan, yılda bir defâ bir "selâm-ı şâhâne", bir de "Hafız Osman Kur'ân-ı kerîmi" gönderiyor, bütün İslâm ümmetini, hudutsuz bir hürmet duygusu içinde, emrinde tutuyor. İşte biz, bu kuvvetin de devrilmesini bekledik, istediğimiz netice tam alınamayacınca size soğuk davrandık." (Ahmed Kabaklı-Temellerin Duruşması)

HİKMETLER · 22 NİSAN 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1361

Şeytanın işini devralan kimseler!

İmam-ı Rabbani hazretleri buyurdu ki: Âlimlerin dünyayı sevmesi ve ona düşkün olması, güzel yüzlerine siyah leke gibidir. Böyle olan ilim adamlarının, insanlara faydası olur ise de, kendilerine olmaz. Dini kuvvetlendirmek, İslamiyeti yaymak şerefi, bunlara aid ise de, bazen kafir ve fasık da, bu işi yapar. Nitekim, Peygamberler efendimiz kötü kimselerin de, dini kuvvetlendireceğini haber vermiş ve "Allahü teala bu dini, facir kimselerle de, elbette kuvvetlendirir" buyurmuştur.

Bunlar, çakmak taşına benzer. Çakmak taşında enerji vardır. İnsanlar bu taştaki kudretten ateş yapar, istifade eder. Taşın ise, hiç istifadesi olmaz. Bunların da ilimlerinden kendilerine fayda olmaz. Hatta, bu ilimleri, kendilerine zararlıdır. Çünkü, kıyamet günü, bilmiyorduk, günah olduğunu bilseydik yapmazdık diyemezler. Hadisi şerifte buyuruldu ki, "Kıyamet gününde, en şiddetli azab görecek kimse, Allahü tealanın kendi ilminden, kendisini faydalandırmadığı âlimdir".

Allahü tealanın kıymet verdiği ve herşeyin en şereflisi olan ilmi, mal, mevki kapmağa ve başa geçmeğe vesile edenlere, bu ilim zararlı olmaz mı? Halbuki, dünyaya düşkün olmak, Allahü tealanın hiç sevmediği birşeydir. O halde, Allahü tealanın kıymet verdiği ilmi, Onun sevmediği yolda harc etmek, çok çirkin bir iştir. Onun kıymet verdiğini kötülemek, sevmediğini de kıymetlendirmek, yükseltmek demektir. Açıkçası, Allahü tealaya karşı durmak demektir. Ders vermek, vaz etmek ve dini yazı, kitap, mecmua çıkarmak, ancak, Allah rızası için olduğu vakit ve mevki, mal ve şöhret kazanmak için olmadığı zaman faydalı olur.

Böyle halis, temiz düşünmenin alameti de, dünyaya düşkün olmamaktır. Bu belaya düşmüş, dünyayı seven din adamları, hakikatta dünya adamlarıdır. Kötü âlimler bunlardır. İnsanların en alçağı bunlardır. Din, iman hırsızları bunlardır. Halbuki bunlar, kendilerini din adamı, ahiret adamı ve insanların en iyisi sanır ve tanıtır. Sure-i Mücadelede, "Onlar, kendilerini Müslüman sanıyor. Onlar son derece yalancıdır. Şeytan onlara musallat olmuştur. Allahü tealayı hatırlamaz ve ismini ağızlarına almazlar. Şeytana uymuşlar, şeytan olmuşlardır. Biliniz ki, şeytana uyanlar ziyan etti. Ebedi seadeti bırakıp sonsuz azaba atıldı" mealindeki ayet-i kerime bunlar içindir.

Büyüklerden biri şeytanı boş oturuyor, insanları aldatmakla uğraşmıyor görüp, sebebini sorar. Şeytan cevap olarak, "Zamanın din adamı geçinen, kötü âlimleri, insanları yoldan çıkarmakta, bana o kadar yardım ediyor ki, benim işi yapmama lüzum kalmıyor" demiştir.

HİKMETLER · 23 NİSAN 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1362

Ahıret adamları

İmam-ı Rabbani hazretleri buyurdu ki: Din adamları üç kısımdır: Akıl sahibi, ilim sahibi, din sahibi. Bu üç sıfatı da birlikte taşıyan din adamına "Din alimi" denir. Bir sıfatı noksan olursa, onun sözüne güvenilmez. İlim sahibi olmak için, akıl ve nakil ilimlerinde mütehassıs olmak lazımdır.

Dünyaya gönül kapdırmayan, mal, mevki, şöhret kazanmak, başa geçmek sevdasında olmayan din âlimleri, ahiret adamlarıdır. Peygamberlerin varisleri, vekilleridir. İnsanların en iyisi bunlardır. Kıyamet günü, bunların mürekkebi, Allahü teala için canını veren şehitlerin kanı ile dartılacak ve mürekkeb, daha ağır gelecektir. "Âlimlerin uykusu ibadettir" hadisi şerifinde medh edilen, bunlardır. Ahiretteki sonsuz nimetlerin güzelliğini anlayan, dünyanın çirkinliğini ve kötülüğünü gören, ahiretin ebedi, dünyanın ise fani geçip tükenici olduğunu bilen onlardır. Bunun için kalıcı olmayan, çabuk değişen ve biten şeylere bakmayıp, baki olana, hiç bozulmayan ve bitmeyen güzelliklere sarılmışlardır.

Ahiretin büyüklüğünü anlayabilmek, Allahü tealanın sonsuz büyüklüğünü görebilmekle olur. Ahiretin büyüklüğünü anlayan da, dünyaya hiç kıymet vermez.

Çünkü, dünya ile ahiret birbirinin zıddıdır. Birini sevindirirsen öteki incinir. Dünyaya kıymet veren ahireti gücendirir. Dünyayı beğenmeyen de, ahirete kıymet vermiş olur. Her ikisine birden kıymet vermek veya her ikisini aşağılamak olamaz. İki zıd şey bir araya getirilemez. Ateş ile su bir arada bulundurulamaz.

Tesavvuf büyüklerinden bazısı, kendilerini ve dünyayı tamamen unuttuktan sonra, birçok sebebler, faydalar için, dünya adamı şeklinde görünürler. Dünyayı seviyor, istiyorlar sanılır. Halbuki, içlerinde hiç dünya sevgisi, arzusu yoktur. Sure-i Nurda, "Bunların ticaretleri, alış verişleri, Allahü tealayı hatırlamalarına hiç mani olmaz" mealindeki ayet-i kerime bunlar içindir. Dünyaya bağlı görünürler. Halbuki, hiç bağlılıkları yoktur.

Hace Behaeddin-i Nakşibend Buhari buyuruyor ki: Mekke-i mükerremede Mina pazarında, genç bir tacir, aşağı yukarı, ellibin altın değerinde alış veriş yapıyordu. O esnada, kalbi, Allahü tealayı bir an unutmuyordu.

Doğrusu, zamanımızda İslamiyet'in emirlerini yapmaktaki gevşeklikler ve insanların dinden yüz çevirmesi, hep din adamı perdesi altında söylenen sözlerden, yazılardan ve din adamların bozuk niyetlerinden dolayıdır.

HİKMETLER · 24 NİSAN 2009 CUMA · KAYIT 1365

Her şeyin hayırlısı!

İslam büyükleri kendisinden dua talep edildiğinde, hemen dua etmez, istenilen şeyin, isteyen kimse için hayırlı mı değil mi, bunu araştırır ondan sonra dua ederlerdi. Çünkü pekçok kimse, zararını karını ayırt edemez.

Sadi-i Şirazi hazretleri anlatır: Yoksul bir kimsenin hanımı, bir çocuğunun olmasını çok arzû ediyordu. Gece gündüz yalvararak dedi ki: "Eğer şânı yüce Allah bana bir oğul verirse, giydiğim şu hırkadan başka neyim varsa dervişlere dağıtayım."

Allahü teâlâ duâsını kabûl etti. Günü geldi bir erkek çocuğu oldu. Fakîr şenlik etti. Adadığı gibi, dostlarına sofra kurdu. Sevincine diyecek yoktu. Yıllardan sonra Şam seferinden dönüyordum. O kimsenin mahallesinden geçtim. Durumlarını sordum. Dediler ki:

- O fakîr kimse şimdi zindanda hapis.

- Sebep ne?

- Oğlu şarap içmiş, kavga etmiş, birinin kanına girmiş, şehirden kaçmış. Ayırmak için kavgada babası da olduğundan yakalayıp hapse attılar.

Dedim ki: “Bu belâyı Allahtan yalvara yalvara istemişti!”

Ey anlayışlı kimse, kadınların yılan doğurmaları, hayırsız evlât doğurmalarından daha iyidir. Bunun için birşey isterken mutlaka hayırlısını istemelidir.

Hazreti Mevlana anlatır: Ahmağın biri İsa aleyhisselam ile yolculuk yapıyordu. Adam yolculuk esnasında, İsa aleyhisselamın, ölüleri, Allahü teâlânın izniyle dirilttiğini görünce, dedi ki:

- Ne olur, "ism-i a'zam" duâsını bana öğret de, ben de senin gibi ölüleri dirilteyim.

İsa aleyhisselam şöyle cevap verdi:

- Sen buna layık değilsin. Bu duâyı öğrenmemen, senin için daha hayırlıdır.

- Zararına da olsa, ben bu duâyı öğrenmeyi çok istiyorum, bana muhakkak öğret.

Adam çok ısrar edince, kendisine "ism-i a'zamı" öğretti. Yolda giderken, bir çukurda kemik yığını gördüler. İsm-i a'zamı öğrenen kimse, bir an önce merakını yenmek için, hemen öğrendiği duâyı okudu. Allahü teâlânın izniyle, oradaki ölüler dirildi. Kemiklerin arasında bir de aslan ölüsü vardı. O da hemen dirildi. Duâyı okuyan adama saldırıp, onu parçaladı.

HİKMETLER · 25 NİSAN 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1366

Hayırlısı şükrü yapılabilen mal!

Peygamber efendimiz, herşeyin hayırlısını istemenin gerekli olduğunu, ısrarlı olunmamasının lazım geldiğini buyururlardı. Bir gün, Salebe bin Hatıb, Resulullah efendimizin huzuruna gelip, ya Resulallah, malımın çok olması için bana dua buyur, dedi. Bunun üzerine: “Vah sana ey Salebe, şükrünü yapabildiğin az mal, şükrünü yapamayacağın çok maldan iyidir” buyurdu. Bu halinin onun için hayırlı olduğunu bildirdi.

Salebe tekrar, ya Resulallah, dua et Allahü teala bana çok mal versin, dedi. Resulullah buyurdu ki: "Vah sana ey Salebe, benim gibi olmayı istemez misin! Eğer şu dağların altın olmasını ve benim yanımda hareket etmelerini dileseydim, olurdu!"

Salebe tekrar, ya Resulallah dua eyle ki, Allahü teala bana çok mal versin. Seni hak Peygamber olarak gönderen Allah hakkı için, malım üzerine düşen her hakkı eda edip, yerine getireyim, dedi.

Resulullah tekrar, "Ey Salebe şükrünü yapabildiğin az mal, şükrünü yapamadığın çok maldan iyidir" buyurdu. Fakat, Salebe ısrar edip yine, ya Resulallah, dua et de Allahü teala bana çok mal versin, dedi. Bunun üzerine Resulullah "Allahım Salebeyi çok mal ile rızklandır" diye dua etti.

Salebe bir miktar koyun satın aldı. Allahü teala bu koyunlara öyle bereket verdi ki, koyunlar çifter çifter doğrup hızla çoğaldılar, Medineye sığmaz oldular. Koyunlarını alıp Medinenin dışına çıktı. Gündüz mescide namaza gelir, gece gelmezdi. Koyunları zamanla daha çok arttı. Çok uzaklara gitti. Artık Resulullahın mescidine Cumadan Cumaya gelirdi. Koyunları daha da artınca öyle uzağa gitti ki, asla mescide ve cemaate gelemez oldu.

Resulullah efendimiz epey zamandan beri Salebeyi göremeyince halini sordu. Halini anlattılar. Bunun üzerine, "Vay Salebe bin Hatıba" buyurdu.

Bir müddet sonra Allahü teala zenginlere zekat vermeği farz kıldı. Resulullah zenginlerin zekatını toplamak üzere iki kişi vazifelendirdi. Salebeye ve Beni Süleym kabilesinden zengin bir kimse var, ona uğrayınız, buyurdu. O iki kimse Salebenin yanına gidip zekatını istediler. Salebe elinizdeki mektubu göreyim, dedi. Mektubu gösterdiler. Salebe bu istediğiniz haracdan başka birşey değildir. Hele siz gidin başkalarından bir toplayın bakalım, dedi. (Devamı yarın)

HİKMETLER · 26 NİSAN 2009 PAZAR · KAYIT 1367

"Yazık oldu, Salebe bin Hatıba!"

Peygamber efendimizin zekat memurlarını Resulullahın emrine rağmen Salebe'nin zekat vermek istememesine bir mana veremediler. Bu davranışa çok

üzüldüler. Salebe'nin yanından ayrılıp, Süleym kabilesine gittiler.

Süleym kabilesine mensub olan zengin kimse onların kendisine zekat almak için geldiklerini haber alınca, onları karşıladı. Develerimin en iyilerini zekat için alınız, dedi. O iki sahabi sana farz olan zekat bunlardan azdır, dediler. O kimse ise bu iyi develeri alınız. Allahü tealanın rızasını malımın en iyisiyle kazanayım, dedi.

Sonra o iki sahabi tekrar Salebenin yanına geldiler. Salebe tekrar mektubu gösterin, dedi. Mektubu gösterdiler. Salebe bu haracdır, siz gidin ben bir düşüneyim, dedi! O iki sahabi Medineye dönüp, Resulullahın huzuruna çıktılar. Henüz onlar söze başlamadan, Resulullah : "Yazık oldu, Salebe bin Hatıba!" dedi.

Süleym kabilesinden olan ve zekatını veren zengin kimseye ise, berekete kavuşması için dua etti. Allahü teala Salebe hakkında Tevbe suresi 75, 76.cı ayetlerinde mealen "Onlardan kimi de Allaha şöyle kesin söz vermişti. Eğer bize lutuf ve kereminden ihsan ederse, muhakkak zekatını vereceğiz, gerçekten salihlerden olacağız. Ne zaman ki Allah, kereminden isteklerini verdi, cimrilik edip yüz çevirdiler. Zaten yan çizip duruyorlardı." buyurdu.

Salebenin kabilesi bunu işitince, Salebeye haber verip, helak oldun. Allahü teala senin hakkında ayet-i kerime gönderdi, dediler. Salebe, Resulullahın huzuruna gelip, işte malımın zekatı kabul eyle, dedi. Resulullah, "Allahü teala senin zekatını kabul etmekten beni men etti" buyurdu. Sonra, "Sen kendi kendine ettin! Sana söyledim, sözümü dinlemedin!" buyurdu ve onun zekatını almadı.

Resulullah vefat ettikten sonra Salebe zekatını Hz. Ebu Bekre getirdi. Ya Emir-el müminin! Zekatımı kabul eyle, dedi. Hz. Ebu Bekr, ben Resulullahın kabul etmediğini nasıl kabul edebilirim, buyurdu. Daha sonra Hz. Ömere getirdi. O da kabul etmedi. Resulullahın, hayırlısını istemesi, istemekte ısrarlı olmaması sözünü dikkate almaması kendini bu hallere düşürdü.

HİKMETLER · 27 NİSAN 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1368

Önce kendileri tevbe ederlerdi!

İslam büyükleri, kendilerinden hayır duâ istiyenler için duâ etmekte acele etmezlerdi. Ancak Allah teâlânın kendilerinden razı olup olmadığına bakarlardı.

Bunu anlamak için de, önce bütün işlerinin Kitab ve Sünnete uygun olup olmadığını incelerlerdi. Eğer yaptıkları amellerde, işlerde sünnete aykırılık görürlerse önce kendi kusurları için tevbe ve istiğfar ederler, sonra kendilerinden hayır duâ istiyenler için duâda bulunurlardı.

Süfyan-ı Sevrî buyurdu ki : "Hakikat olarak duâ, günahları terketmektir. Kim günahları terkederse, istemeden de Allah teâlâ ona dilediğini lütfeder."

Vehb bin Münebbih buyurdu ki : "İlâhî kitabların bazısında şöyle bir metin görmüştüm : Azîz ve Celîl olan Allahhü teala buyurur ki : "Kalbleriniz benden çevrilmiş olduğu halde bana nasıl duâ ediyorsunuz?" Allah teâlâ, İsâ aleyhisselâma şöyle vahyetmiş :

"Yâ İsâ, İsrail oğullarına söyle: Benim evlerimden birine, ancak temiz kalble, saygıdan titreyen bir nefisle, öne eğilmiş bir gözle ve günahlardan temizlenmiş uzuvlarla girsinler. Günaha bulanmış bir vaziyette beytime giren bir kimseyi, rahmetimden uzak tutarım! Yâ İsâ, onlara bildir ki, Ben, üzerinde kul hakkı olan, veya karnında haram lokma bulunan bir kimsenin bana duâ etmesini sevmem!"

Adamın biri, Âmir bin Kays hazretlerine, "Benim için duâ ediver!" diye ricada bulunmuş. O da şu karşılığı vermiştir : "Vallahi ben, Allahü teâlâdan şahsımı memnun edecek bir şey istemekten hayâ ediyorum. Başkaları için nasıl istiyebilirim. Acırım sana, başkaları için duâ edivermek, bir şefaattir ve Allaha yakınlık makamı olanlar içindir."

İmam-ı Şarani hazretleri buyurdu ki: Zamanımızda öne geçen her şeyhlere derim ki, kendisinin Allah'ın affına mazhar olduğunu bilmeden ve karnında haram lokma bulunmadığına kanî olmadan başkaları hakkında şefaatçi olmaya kalkışmasınlar. Eğer bir şeyh, bunlardan sâlim olduğunu bilmeden bir başkası için duâ edecek olursa, son derece utangaçlık ve sıkılganlık içinde yapsın, bu duasını..."

GÖNÜL BAHÇESİ · 28 NİSAN 2009 SALI · KAYIT 1374

Yapılan etkinlikler ibadet mi eğlece mi ?

Bazı dikkatli okuyucularımız, "Kutlu Doğum Haftası" nda, hafta ile ilgili yazı yazmadığımı farkedip, bunun sebebini sormaktadırlar. Evet, bu değerli

okuyucularımızın tesbitleri doğru. Sebebine geçmeden önce, şu gazete haberine bir göz atalım:

"İstanbul Müftülüğü'ne bağlı Tasavvuf Kadın Korosu, Kutlu Doğum Haftası nedeniyle CRR'de konser verdi. İstanbul Müftülüğü Tasavvuf Musikisi Kadınlar Korosu şef Ayşenur Pekel İstanbul Müftülüğü Tasavvuf Kadın Korosu halktan yoğun ilgi gördü. Konsere gelen birçok izleyici konser bitene kadar salonu terketmedi. İzleyiciler kadın korosunun seslendirdiği ilahilere hep bir ağızdan eşlik etti. İstanbul'da vaize ve Kur'an kursu öğretmeni olarak çalışan 50 kadın din görevlisi, şef Ayşenur Pekel yönetiminde Sevdim Seni, Canım Kurban Olsun Senin Yoluna gibi Peygamber Efendimiz'i anlatan naatları seslendirdiler…"

Diyanet İşleri Başkanlığı Korosu da, değişik şehirlerde faaliyetini icra etti. Sadece Diyanet değil, birçok dini kuruluşlar ve cemaatler de, konserlerle bu kutlamaya (ve kandil günlerine) destek vermektedirler. Şimdi bu etkinlikler, ibadet kapsamında mı, eğlence kapsamında mı değerlendirilecek, yoksa her ikisi mi? Hiçbirine sokulamayacağı açıktır.

Bizi yıllardır takip edenler iyi bilirler; biz, sünnetlere sıkı bir şekilde sarıldığımız gibi, bid'atlerden yani dinde olmayıp sonradan ibadet olarak ortaya atılan şeylerden de şiddetle kaçınan bir yayın politikası takip ediyoruz. İyi niyetle de olsa – bid'atler genelde iyi niyetle yapılır- yapılan bu yeni kutlama, geçmişte örneği olmayan bir uygulamadır: Şöyle ki:

1- Dinimizde dini kutlamalar, mübarek gün ve geceler, bayramlar hep hicri yıla göredir. Asırlardır Resulullah Efendimizin doğumu hicri yıla göre yani, Rebiülevvel ayının 11. gününü 12. güne bağlayan gecede yapılmıştır. İlk defa miladi yıla göre kutlama, "Kutlu Doğum Haftası' ile başlatılmıştır. Pek çok kimse haklı olarak, "Biz kendimizi bildiğimizden beri, Peygamberimizin doğum gününü, Mevlid Kandili'nde kutlarız. Kutlu Doğum Haftası da nereden çıktı. Eski köye yeni adet mi getiriliyor" diyorlar. Çünkü, dini günler ve gecelerin sadece hicri yıla göre yapıldığığını biliyorlar.

2- Buna rağmen eğer, Kutlu Doğum Haftası, miladi yıla göre yapılacaksa, bu kutlamaların hiç olmazsa Resulullahı anmanın şanına uygun bir şekilde olması lazım gelmez mi? Peygamberimizi övmek ibadet olduğuna göre, kutlamaların ibadet sınırları içinde olması gerekir. Müzik Korosu ile konser verilerek, tiyatro gösterileri sergilenerek, Nasreddin Hoca'dan fıkralar anlatılarak, davullu zurnalı,

mehter ve folklor gösterileri yaparak Resulullah efendimizin doğumunu kutlamağı dinin neresine sığdıracağız?

Gün gelir; madem ki konser caiz, o zaman bu işi cami içinde yapalım, denirse camiler kiliseye çevrilirse ne olacak! Yoksa bunlar, dinlerarası hoşgörü, ortak faaliyetler, dinlerin biribirine yaklaşması kapsamında mı mütaala ediliyor!

3- Dikkati çeken başka bir husus da; gerçek doğum günü olan Mevlid Kandili kutlamaları; kandil gecesi mevlit okutmak, Cuma hutbelerinde ve vaazlarda bahsetmekle sınırlı iken; Kutlu Doğum'un, bir hafta süre ile, Mevlid Kandili programı ile mukayese edilemeyecek zenginlikte kutlanmasıdır. Bu uygulama ister istemez insanın aklına şu endişeyi getiriyor: Ya zamanla, gerçek doğum günü olan, Mevlit Kandili unutulur, bunun yerini Kutlu Doğum Haftası alırsa ne olacak? Yoksa maksat bu mu?

4- Bu konuda şöyle bir orta yol bulunabilir: Ya bu, Kutlu Doğum Haftası, hicri yıla göre olan doğum gününü yani mevlid kandilini içine alacak şekilde yapılır, ya da, Miladi doğum gününe denk gelmeyecek bir haftada, doğum günü değil de "Anma Haftası" şeklinde düzenlenir. Bu da, konserli, eğlenceli değil, Resulullahın şanına yakışır, onun güzel ahlakını, faziletlerini anlatan bir anma programı ile yapılır. Böylece kimsenin kafası da karışmamış olur. Hem de yapılan iş dine uygun olur! (Yarın da, müziğin dindeki yerinden bahsedelim)

HİKMETLER · 28 NİSAN 2009 SALI · KAYIT 1369

"Eğer onun için hayırlı ise!"

İslam büyükleri, kendilerinin yapmadıkları şeyleri başkasının yapması nasihat ve dua etmezlerdi. İmâm-ı a'zâm zamanında, bir ailenin çocuğu fazla bal yemekten hasta oldu. Babası, bu çocuğu alıp, İmam-ı a'zam hazretlerine getirdi. Kendisine durumu anlattı. Çocuğa bal yememesi için nasihat etmesini ve hastalıktan şifa bulması için dua talebinde bulundu. İmâm-ı a'zâm hazretleri, çocuğun kırk gün sonra getirilmesini istedi.

Adam bir hikmeti vardır, diyerek dönüp evine geri gitti. Kırk günün bitiminde büyük bir sabırsızlıkla, İmâm-ı a'zâmın yolunu tuttu. İmam-ı a'zam hazretleri çocuğu karşısına alarak şöyle bir nasihatte bulundu:

- Evlâdım, sakın bir daha fazla miktarda bal yeme!

Şaşkın şaşkın bakan çocuğun babası şöyle konuştu:

- İş bu kadar kolaydı da, neden ilk geldiğimiz zaman bunu söylemediniz?

- O gün ben, kendim de bal yemiştim. Çocuğa "Bal yeme" desem, sözümün te'siri olmazdı. Vücudumda onun te'siri oldukça yapacağım nasihatin bir faydası olmayacağından, kırk gün sonra gelmeni bunun için istemiştim.

İbrahim en-Nehaî hazretleri buyurdu ki: “Kulun tenhada yalnız başına yaptığı duâ, hikâye ve kıssa anlatanların meclislerinde yapacağı duâdan daha faziletlidir.”

Adamın biri, Ömer bin Abdül-Azîz hazretlerine, “Allah sana uzun ömürler versin?” diye duâda bulunmuş. O da demiş ki : “Herkesin ömrü ve eceli muayyendir. Bunun yerine, benim için iyi hal iste!” O halde, bir din kardeşi için : “Allah uzun ömürler versin!” diye duâ eden bir kimsenin içinden : “Eğer onun için hayırlı ise!” diye niyet etmesi lazımdır. Aksi halde fitneye düşmesinden korkulan bir kimse için uzun ömür, “hayır” değil, “şer” oluverir.

Tâbiînden ve hanım velîlerin büyüklerinden Râbia-i Adviyye hazretleri şöyle dua ederdi. "Yâ Rabbî, dünyada, bana neyi takdir etmiş isen onların hepsini düşmanlarına ver. Âhirette benim için hangi nîmetleri ihsân etmeyi takdir etmiş isen onları da dostlarına ver. Ben sâdece seni istiyorum."

GÖNÜL BAHÇESİ · 29 NİSAN 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1373

Tasavvuf müziği ve müziğin dindeki yeri

Dün, Tasavvuf müziği konseri eşliğinde kutlanan “Kutlu Doğum Haftası’ndan bahsetmiştik. Bugün de müzik ve tasavvuf müziğinin dinimizdeki yeri üzerinde durmak istiyorum.

Önce, müzik ve kaynağı üzerinde duralım: Müzik, hisleri ve düşünceleri seslerle ve hareketlerle anlatmaktır. Seslerin melodi, armoni ve polifoni gibi şekillerde düzenlenmesidir.

Bozuk dinler, kalpleri ve ruhları besleyemediği için, nefse hoş gelen müziği, her çeşit çalgı sesini bu boşluğu doldurmada kullandı; müziğin nefisleri beslemesi

ruhani tesir sanıldı. Semavi dinlerin asıllarında müzik yoktur. İncilin yasak ettiği müziği, sonradan papazların Hıristiyan dinine sokmuşlardır.

Bugünkü batı müziği, kilise müziğinden doğdu. Bugün yeryüzünü kaplayan bozuk dinlerin hemen hepsinde, müzik, ibadet halini almıştır. Müzik ile, her çeşit çalgı ile nefisler keyiflenmekte, şehvani, hayvani arzular kuvvetlenmektedir. Ruhun gıdası olan, kalpleri temizliyen ve nefisleri ezip, haramlara olan arzularını yok eden, ilahi ibadetler unutulmaktadır.

Müzik, her çeşit çalgı, insanları, alkolikler ve morfinmanlar gibi gaflet içinde, uyuşuk yaşatmaktadır. Böylece, nefisleri azdırarak, ebedi saadetten mahrum kalmasına sebep olmaktadır. İslam dini, insanları bu afetten, bu sonsuz felaketten korumak için, müziği haram kılmış, yasak etmiştir. Müziğin bütün dinlerde büyük günah olduğu, "Dürr-ül-münteka" kitabında yazılıdır.

Aletsiz, çalgısız olan makamlı sese "Sima, teganni" denir. Alet ile, çalgı ile birlikte olan insan sesine "Gına" yani "Müzik" denir. Gınanın, müziğin haram olduğunu bütün âlimler sözbirliği ile bildirmişlerdir. "İlk teganni eden şeytandır" ve "Gına, kalbde nifak hasıl eder" hadisi şerifleri de gınanın, müziğin haram olduğunu göstermektedirler.

Simaya, teganniye caiz diyen âlimler varsa da, bunlar; kadın sesi olmaması, alet ile söylenmemesi, sözlerinde fuhuş, kadın içi gibi şeyler bulunmaması, devamlı olmaması gibi şartlar bildirdiler. Bu şartlar bulunmayan sima da sözbirliği ile haram olur.

Bütün bunlardan anlaşılıyor ki: İslamiyet'te müzik, çalgı yoktur. Son zamanlarda ortaya çıkartılar, "Tesavvuf müziği" sözünün İslamiyet'te yeri yoktur. Kur'anı kerim okumak, ilahi söylemek ibadettir. İbadeti müzük aletleri ile yaparak, haramı ibadete karıştımak küfür olur.

Son devir İslam büyüklerinden Abdülhakimi Arvasi hazretlerine; Ayasofya camii imamı hafızılığını bitiren yetişkin kızı için camide merasim yapıp, kızına erkek cemaatin huzurunda Kur'an-ı kerim okuttuğu söylenince, " Kızını çıplak olarak Beyoğlu'nda dolaştırsaydı, günahı bundan daha az olurdu!" buyurmuştur.

Peygamberimiz "Gına kalbi karartır" buyurdu. Musikiye özenmemeli, hasıl ettiği lezzete aldanmamalıdır. Bundan ruh değil, Allahü tealanın düşmanı olan nefis lezzet almaktadır.. Musikinin tadı, zehirli bala, şekerlenmiş, yaldızlanmış necasete (pisliğe) benzer.

Derin âlim, Şeyhul İslam Ahmed ibni Kemal efendinin kırk hadisinin tercümesinde, otuzdokuzuncu hadisi şerifte, “Mizmarları kırmak için ve hınzırları öldürmek için gönderildim” buyuruluyor. Bunu tercüme ederken, “Mizmar, düdük ve bütün çalgı aletleri demektir. Bu hadisi şerifin manası, her Çeşit çalgıyı ve domuz eti yimeği yasak etmek için emir olundum demektir” diye mana verilmektedir.

Resulullah efendimizin geldiği bir evde, küçük kızlar def çalıp şarkı söylüyorlardı. Şarkıyı bırakıp, Resulullahı övmeye başladılar. “Benden bahsetmeyin! Beni övmek (mevlid, ilahi) ibâdettir. Eğlence, oyun arasında ibâdet caiz değildir” buyurdu (Kimya-i saadet).

Çalgı aleti eşliğinde söylenen, ilahinin, şarkının, kasidenin dinimizde haram olduğunda söz birliği vardır. Hatta ilahinin müzik aleti ile söylenmesi ile ibadete müzik sokulduğu için haramdan öte küfür olduğu bildirilmiştir.

HİKMETLER · 29 NİSAN 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1376

“Eğer onun için hayırlı ise!”

İslam büyükleri, kendilerinin yapmadıkları şeyleri başkasının yapması nasihat ve dua etmezlerdi. İmâm-ı a'zâm zamanında, bir ailenin çocuğu fazla bal yemekten hasta oldu. Babası, bu çocuğu alıp, İmam-ı a'zam hazretlerine getirdi. Kendisine durumu anlattı. Çocuğa bal yememesi için nasihat etmesini ve hastalıktan şifa bulması için dua talebinde bulundu. İmâm-ı a'zâm hazretleri, çocuğun kırk gün sonra getirilmesini istedi.

Adam bir hikmeti vardır, diyerek dönüp evine geri gitti. Kırk günün bitiminde büyük bir sabırsızlıkla, İmâm-ı a'zâmın yolunu tuttu. İmam-ı a'zam hazretleri çocuğu karşısına alarak şöyle bir nasihatte bulundu:

- Evlâdım, sakın bir daha fazla miktarda bal yeme!

Şaşkın şaşkın bakan çocuğun babası şöyle konuştu:

- İş bu kadar kolaydı da, neden ilk geldiğimiz zaman bunu söylemediniz?

- O gün ben, kendim de bal yemiştim. Çocuğa "Bal yeme" desem, sözümün te'siri olmazdı. Vücudumda onun te'siri oldukça yapacağım nasihatin bir faydası

olmayacağından, kırk gün sonra gelmeni bunun için istemiştim.

İbrahim en-Nehaî hazretleri buyurdu ki: “Kulun tenhada yalnız başına yaptığı duâ, hikâye ve kıssa anlatanların meclislerinde yapacağı duâdan daha faziletlidir.”

Adamın biri, Ömer bin Abdül-Azîz hazretlerine, “Allah sana uzun ömürler versin?” diye duâda bulunmuş. O da demiş ki : “Herkesin ömrü ve eceli muayyendir. Bunun yerine, benim için iyi hal iste!” O halde, bir din kardeşi için : “Allah uzun ömürler versin!” diye duâ eden bir kimsenin içinden : “Eğer onun için hayırlı ise!” diye niyet etmesi lazımdır. Aksi halde fitneye düşmesinden korkulan bir kimse için uzun ömür, “hayır” değil, “şer” oluverir.

Tâbiînden ve hanım velîlerin büyüklerinden Râbia-i Adviyye hazretleri şöyle dua ederdi. "Yâ Rabbî, dünyada, bana neyi takdir etmiş isen onların hepsini düşmanlarına ver. Âhirette benim için hangi nîmetleri ihsân etmeyi takdir etmiş isen onları da dostlarına ver. Ben sâdece seni istiyorum."

HİKMETLER · 30 NİSAN 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1371

Duanın makbul olması için

Seyyid Ahmed Rıfâî hazretlerinin yanına duâ etmesi için bir hasta getirdi. Hasta birkaç gün kaldığı hâlde, Ahmed Rıfâî hiçbir şey söylemedi. Bunun üzerine hizmetçisi Yâkûb; "Efendim! Bu hasta için duâ etmemenizin sebebi nedir?" deyince; "Ey Yâkûb! Cenâb-ı Hakk'ın izzetine yemîn olsun ki, Allah katında, benim kabûl olunacağı vâd olunan yüz hâcetim vardır. Şimdiye kadar hiçbirini dilemedim." cevabını verdi.

Yâkûb; "Bir tânesi bu biçâreye sarf edilse nasıl olur?" deyince, Ahmed Rıfâî hazretleri; "Sen benim edebe aykırı hareket eden bir kimse olmamı mı istiyorsun?" buyurup; "Dikkat ediniz, halk ve emir O'na mahsûstur. Âlemlerin Rabbi Allah çok yücedir." (A'raf sûresi:54) meâlindeki âyet-i kerîmeyi okudu, sonra; "Ey Yâkûb, aslında fakîr olan bir kişi, bir hâcet istirhâm edip, kabûle mazhâr olduğu zaman, eski vekar ve şerefinden de bir kademe kaybeder." buyurdu.

Hizmetçisi; "Efendim, namazlardan sonra her zaman duâ ettiğinizi görüyorum." deyince de, Ahmed Rıfâî; "O başka, bu başkadır. Namazlardan sonra yapılan, ilâhî

emre uymak için yapılan kulluk duâsıdır. Bu ise hâcet duâsıdır ve husûsî şartları vardır." buyurdular. Bu konuşmadan iki gün sonra o hasta şifâ buldu.

Tâbiînin ve bu devirdeki evliyânın en büyüklerinden Hasan-ı Basrî hazretleri buyurdu ki:

“Gönlün ferah olup duânın makbûl olmasını istersen, şu beş şeyi terk etme:

1) Dünyâya harîs olmayan, her işi Allah rızâsı için yapan âlimlerle berâber ol.

2) Gece namazı kıl! Kazâya kalmış namazlarını, geceleri de kazâ ederek bir an önce öde! Farz namazı kazâya kalan kimsenin, sünnet ve nâfile namazları kabûl olmaz. Yâni sahîh olsa da sevap verilmez. Âlimlerimiz buyuruyor ki, şeytan, müslümanları aldatmak için, farzları ehemmiyetsiz gösterip, sünnet ve nâfileleri yapmaya sevk eder.

3) Tegannî etmeden Kur'ân-ı kerîm oku.

4) Namazlarını tam olarak, vaktin geldiğini bilerek ve evvel vaktinde kıl.

5) Helâl ye. Helâl yiyenin duâsı makbuldür. O halde helâli, haramı öğrenmek lâzımdır.”

2009 YILLIK KÜLLİYATI

05

Mayıs

41 yazı · Hikmetler: 33 · Gönül Bahçesi: 8

HİKMETLER · 1 MAYIS 2009 CUMA · KAYIT 1377

Duanın makbul olması için

Seyyid Ahmed Rıfâî hazretlerinin yanına duâ etmesi için bir hasta getirdi. Hasta birkaç gün kaldığı hâlde, Ahmed Rıfâî hiçbir şey söylemedi. Bunun üzerine hizmetçisi Yâkûb; "Efendim! Bu hasta için duâ etmemenizin sebebi nedir?" deyince; "Ey Yâkûb! Cenâb-ı Hakk'ın izzetine yemîn olsun ki, Allah katında, benim kabûl olunacağı vâd olunan yüz hâcetim vardır. Şimdiye kadar hiçbirini dilemedim." cevabını verdi.

Yâkûb; "Bir tânesi bu biçâreye sarf edilse nasıl olur?" deyince, Ahmed Rıfâî hazretleri; "Sen benim edebe aykırı hareket eden bir kimse olmamı mı istiyorsun?" buyurup; "Dikkat ediniz, halk ve emir O'na mahsûstur. Âlemlerin Rabbi Allah çok yücedir." (A'raf sûresi:54) meâlindeki âyet-i kerîmeyi okudu, sonra; "Ey Yâkûb, aslında fakîr olan bir kişi, bir hâcet istirhâm edip, kabûle mazhâr olduğu zaman, eski vekar ve şerefinden de bir kademe kaybeder." buyurdu.

Hizmetçisi; "Efendim, namazlardan sonra her zaman duâ ettiğinizi görüyorum." deyince de, Ahmed Rıfâî; "O başka, bu başkadır. Namazlardan sonra yapılan, ilâhî emre uymak için yapılan kulluk duâsıdır. Bu ise hâcet duâsıdır ve husûsî şartları vardır." buyurdular. Bu konuşmadan iki gün sonra o hasta şifâ buldu.

Tâbiînin ve bu devirdeki evliyânın en büyüklerinden Hasan-ı Basrî hazretleri buyurdu ki:

“Gönlün ferah olup duânın makbûl olmasını istersen, şu beş şeyi terk etme:

1) Dünyâya harîs olmayan, her işi Allah rızâsı için yapan âlimlerle berâber ol.

2) Gece namazı kıl! Kazâya kalmış namazlarını, geceleri de kazâ ederek bir an önce öde! Farz namazı kazâya kalan kimsenin, sünnet ve nâfile namazları kabûl olmaz. Yâni sahîh olsa da sevap verilmez. Âlimlerimiz buyuruyor ki, şeytan, müslümanları aldatmak için, farzları ehemmiyetsiz gösterip, sünnet ve nâfileleri yapmaya sevk eder.

3) Tegannî etmeden Kur'ân-ı kerîm oku.

4) Namazlarını tam olarak, vaktin geldiğini bilerek ve evvel vaktinde kıl.

5) Helâl ye. Helâl yiyenin duâsı makbuldür. O halde helâli, haramı öğrenmek lâzımdır.”

HİKMETLER · 1 MAYIS 2009 CUMA · KAYIT 1418

Duanın makbul olması için

Seyyid Ahmed Rıfâî hazretlerinin yanına duâ etmesi için bir hasta getirdi. Hasta birkaç gün kaldığı hâlde, Ahmed Rıfâî hiçbir şey söylemedi. Bunun üzerine hizmetçisi Yâkûb; "Efendim! Bu hasta için duâ etmemenizin sebebi nedir?" deyince; "Ey Yâkûb! Cenâb-ı Hakk'ın izzetine yemîn olsun ki, Allah katında, benim kabûl olunacağı vâd olunan yüz hâcetim vardır. Şimdiye kadar hiçbirini dilemedim." cevabını verdi.

Yâkûb; "Bir tânesi bu biçâreye sarf edilse nasıl olur?" deyince, Ahmed Rıfâî hazretleri; "Sen benim edebe aykırı hareket eden bir kimse olmamı mı istiyorsun?" buyurup; "Dikkat ediniz, halk ve emir O'na mahsûstur. Âlemlerin Rabbi Allah çok yücedir." (A'raf sûresi:54) meâlindeki âyet-i kerîmeyi okudu, sonra; "Ey Yâkûb, aslında fakîr olan bir kişi, bir hâcet istirhâm edip, kabûle mazhâr olduğu zaman, eski vekar ve şerefinden de bir kademe kaybeder." buyurdu.

Hizmetçisi; "Efendim, namazlardan sonra her zaman duâ ettiğinizi görüyorum." deyince de, Ahmed Rıfâî; "O başka, bu başkadır. Namazlardan sonra yapılan, ilâhî emre uymak için yapılan kulluk duâsıdır. Bu ise hâcet duâsıdır ve husûsî şartları vardır." buyurdular. Bu konuşmadan iki gün sonra o hasta şifâ buldu.

Tâbiînin ve bu devirdeki evliyânın en büyüklerinden Hasan-ı Basrî hazretleri buyurdu ki:

“Gönlün ferah olup duânın makbûl olmasını istersen, şu beş şeyi terk etme:

1) Dünyâya harîs olmayan, her işi Allah rızâsı için yapan âlimlerle berâber ol.

2) Gece namazı kıl! Kazâya kalmış namazlarını, geceleri de kazâ ederek bir an önce öde! Farz namazı kazâya kalan kimsenin, sünnet ve nâfile namazları kabûl olmaz. Yâni sahîh olsa da sevap verilmez. Âlimlerimiz buyuruyor ki, şeytan, müslümanları aldatmak için, farzları ehemmiyetsiz gösterip, sünnet ve nâfileleri yapmaya sevk eder.

3) Tegannî etmeden Kur'ân-ı kerîm oku.

4) Namazlarını tam olarak, vaktin geldiğini bilerek ve evvel vaktinde kıl.

5) Helâl ye. Helâl yiyenin duâsı makbuldür. O halde helâli, haramı öğrenmek lâzımdır.”

HİKMETLER · 2 MAYIS 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1378

Ölümün de hayırlısı!

İslam büyükleri herşeyin hayırlısını istemek lazım geldiğıi gibi ölümün de hayırsınısı istenmesin buyurmuşlardır. Peygamber efendimiz, “Sıkıntılardan dolayı ölümü istemeyin! Dayanamayan, ‘Ya Rabbi, hakkımda yaşamak hayırlı ise, yaşamayı, ölmek hayırlı ise, ölümü nasip et!’ desin!” buyurmuştur.

Ebu Zer hazretleri, “Ya Resulallah, Musa aleyhisselama inen kitapta neler vardı?” diye sorunca, Peygamber efendimiz buyurdu ki: “İbret verici bilgiler var idi. Mesela biri şöyle: Şunlara şaşılır:

1- Ölümün geleceğine inanıp da (vurdumduymaz görünene, hiç ölmeyecekmiş gibi) sevinene,

2- Cehenneme inanıp da gülüp oynayana,

3- Kadere inanıp da (hadiseleri değiştirecekmiş gibi) telaşlanana,

4- Fani dünyanın kararsızlığını, vefasızlığını görüp de, ona bel bağlayana,

5- Kıyamete, hesaba inanıp da hayırlı işler yapmayana şaşılır.”

Muhammed bin Hişâm diyor ki: "Ma'rûf-ı Kerhî bana; "Sana on cümle öğreteceğim; beşi dünyâ, beşi âhiret içindir. Bunlar ile kim duâ ederse, Allahü teâlâ onun duâsını kabûl buyurur" dedi. Ben; "Yazayım mı?" diye sordum. "Hayır. Behr bin Hânis nasıl tekrar tekrar okuyup bana öğrettiyse, sana da tekrar tekrar okuyup öğretirim" dedi.

Bu on cümle şunlardır: "Dînim için Allah bana kâfidir. Dünyâm için Allahü teâlâ bana kâfidir. Ehemmiyetli işlerim için Allahü teâlâ kerîmdir ve bana kâfidir. Bana haksızlık etmek isteyenlere hilm ve kuvvet sâhibi olan Allahü teâlâ kâfidir. Bana kötülük etmek isteyenlere, Şedîd olan Allahü teâlâ bana kâfidir. Ölüm

ânında rahîm olan Allahü teâlâ bana kâfidir. Kabir suâlinde raûf olan Allahü teâlâ bana kâfidir. Hesâb ânında kerîm olan Allahü teâlâ bana kâfidir. Mîzân ânında latîf olan Allahü teâlâ bana kâfidir. Sırat'ta, kadîm olan Allahü teâlâ bana kâfidir. Kendisinden başka hiçbir ilâh olmayan Allahü teâlâ bana kâfidir. O Arş'ın Rabbidir ve ben O'na tevekkül ederim."

HİKMETLER · 2 MAYIS 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1419

Ölümün de hayırlısı!

İslam büyükleri herşeyin hayırlısını istemek lazım geldiğıi gibi ölümün de hayırsınısı istenmesin buyurmuşlardır. Peygamber efendimiz, “Sıkıntılardan dolayı ölümü istemeyin! Dayanamayan, ‘Ya Rabbi, hakkımda yaşamak hayırlı ise, yaşamayı, ölmek hayırlı ise, ölümü nasip et!’ desin!” buyurmuştur.

Ebu Zer hazretleri, “Ya Resulallah, Musa aleyhisselama inen kitapta neler vardı?” diye sorunca, Peygamber efendimiz buyurdu ki: “İbret verici bilgiler var idi. Mesela biri şöyle: Şunlara şaşılır:

1- Ölümün geleceğine inanıp da (vurdumduymaz görünene, hiç ölmeyecekmiş gibi) sevinene,

2- Cehenneme inanıp da gülüp oynayana,

3- Kadere inanıp da (hadiseleri değiştirecekmiş gibi) telaşlanana,

4- Fani dünyanın kararsızlığını, vefasızlığını görüp de, ona bel bağlayana,

5- Kıyamete, hesaba inanıp da hayırlı işler yapmayana şaşılır.”

Muhammed bin Hişâm diyor ki: "Ma'rûf-ı Kerhî bana; "Sana on cümle öğreteceğim; beşi dünyâ, beşi âhiret içindir. Bunlar ile kim duâ ederse, Allahü teâlâ onun duâsını kabûl buyurur" dedi. Ben; "Yazayım mı?" diye sordum. "Hayır. Behr bin Hânis nasıl tekrar tekrar okuyup bana öğrettiyse, sana da tekrar tekrar okuyup öğretirim" dedi.

Bu on cümle şunlardır: "Dînim için Allah bana kâfidir. Dünyâm için Allahü teâlâ bana kâfidir. Ehemmiyetli işlerim için Allahü teâlâ kerîmdir ve bana kâfidir. Bana haksızlık etmek isteyenlere hilm ve kuvvet sâhibi olan Allahü teâlâ kâfidir.

Bana kötülük etmek isteyenlere, Şedîd olan Allahü teâlâ bana kâfidir. Ölüm ânında rahîm olan Allahü teâlâ bana kâfidir. Kabir suâlinde raûf olan Allahü teâlâ bana kâfidir. Hesâb ânında kerîm olan Allahü teâlâ bana kâfidir. Mîzân ânında latîf olan Allahü teâlâ bana kâfidir. Sırat'ta, kadîm olan Allahü teâlâ bana kâfidir. Kendisinden başka hiçbir ilâh olmayan Allahü teâlâ bana kâfidir. O Arş'ın Rabbidir ve ben O'na tevekkül ederim."

HİKMETLER · 3 MAYIS 2009 PAZAR · KAYIT 1379

Sıkıntı değil iyilik istemelidir!

Enes bin Mâlik hazretleri anlatır: "Bir defâsında Resûlullah efendimiz bir zâtın ziyâretine gitti. Hastalık sebebiyle o kimse gâyet zayıf ve hâlsiz düşmüştü. Resû lullah efendimiz o kimseye; "Sen Allahü teâlâya nasıl duâ ederdin?" diye sordu. O da; "Ben; "Allah'ım! Âhirette eziyette olmayayım da dünyâda nasıl olursam olayım. Âhirette sıkıntı çekeceksem onu bana dünyâda ver." diye duâ ederdim." dedi.

Bunun üzerine Resûlullah buyurdu ki: "Senin buna gücün yetmez. Sen şöyle de: "Rabbimiz! Bize dünyâda da âhirette de iyilik ver. Bizi Cehennem azâbından koru!" Sonra Resûlullah efendimiz o kimseye duâ etti. O kimse Allahü teâlânın izni ile şifâ buldu.

Bekara sûresi 201. âyet-i kerîmesinde meâlen; "Kimi de; "Ey Rabbimiz! Bize dünyâda da iyi hâl ver, âhirette de iyi hâl ver ve bizi o ateş (Cehennem) azâbından koru" der." buyruldu.

İmâm-ı Fahreddîn-i Râzî bu âyet-i kerîmenin tefsîrinde buyurdu ki:

"Allahü teâlâya duâ edenler iki kısımdır: Birinci kısım, sâdece dünyâlık elde etmek için duâ ederler. İkinci kısım hem dünyâ, hem de âhiret için duâ ederler. Üçüncü bir kısım daha vardır ki, onlar sâdece âhiret için duâ ederler. Sâdece âhiret için duâ etmenin doğru olup olmadığı husûsunda âlimler ihtilâf ettiler. Âlimlerin ekserîsi, sırf böyle duâ etmenin doğru olmayacağını söylediler. Çünkü insan muhtâç ve zayıf bir varlıktır. Ne dünyânın elem ve acılarına, ne de âhiretin sıkıntı ve meşakkatlarına güçleri yetmez. En uygun olanı dünyâ ve âhiretteki kötülüklerden Allahü teâlâya sığınmak, her iki âlem- de de iyi hâl üzere bulunmayı O'ndan istemektir."

Hasan-ı Basrî hazretleri Mekke-i mükerremede duânın kabûl olduğu yerleri şöyle bildirdi:

1) Tavafta, 2) Mültezemde (Hacer-i esved ile Kâbe-i muazzamanın kapısı arasındaki kısım), 3) Altın oluğun altında, 4) Kâbe-i muazzamada ve onun içinde, 5) Zemzem kuyusunun yanında otururken ve Zemzem suyu içerken, 6) Safâ ve Merve'de, 7) Safâ ile Merve arasında, 8) Tavâf edip iki rekat tavâf namazı kıldıktan sonra Makâm-ı İbrâhim arkasında, 9) Arefe günü Arafat'ta, 10) Bayram gecesi güneş doğuncaya kadar Müzdelife'de, 11) Mina'da, 12) Şeytan taşlama ânında.

HİKMETLER · 4 MAYIS 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1380

Nefs şerri hayır olarak gösterebilir!

İnsan her zaman nefsinin baskısı altında olduğu için çoğu zaman hayır olarak gördükleri nefsin arzusu şeyler olabilir. Bunun için, dua ederken, hayır olarak gördügüm gerçekte hayır ise.. diye istemelidir. Mutlaka olsun şeklinde istememelidir. Çünkü nefs hep zararlı şeyler ister. O hayır bir şey istemez. Şerri hayır olarak gösterebilir.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki: Peygamberlerin gönderilmesi, İslamiyet'in emirleri yasakları, hep, nefsi kırmak, ezmek içindir. Onun taşkınca isteklerini önlemek içindir.

İslamiyet'e uyuldukça, nefsin istekleri azalır. Bunun içindir ki, İslamiyet'e uymak, nefsin isteklerini yok eder. Nefsin zararını önlemek için, iki cihad yolu vardır:

1- Ona uymamak, onun arzularını yapmamaktır. Buna, riyazet çekmek denir. Riyazet vera ve takva ile olur. Takva, haramlardan sakınmak, Vera haramlarla birlikte, mubahları ihtiyaçtan fazla kullanmaktan da sakınmaktır.

2- Nefsin istemediği şeyleri yapmaktır. Buna, mücahede denir. Bütün ibadetler mücahededir.

Bu iki cihad, nefsi terbiye eder. İnsanı olgunlaştırır. Ruhu kuvvetlendirir. Salihlerin yoluna kavuşturur. Allahü teâlâ, kullarının ibadetlerine muhtaç değildir,

onların günah işlemesi Ona hiç zarar vermez. Nefsi terbiye için bunları emretmiştir.

İmam-ı Rabbani hazretleri yine buyuruyor ki:

Evliyanın çoğu her gece, yatacağı zaman, o gün yapmış olduğu işlerini, sözlerini, hareketlerini, hareketsizliklerini, düşüncelerini, her birinin niçin olduğunu anlarlar. Kusurlarını ve günahlarını temizlemek için, tevbe ve istiğfar ederler. Allahü teâlâya boyun bükerler, yalvarırlar. İbadetlerini ve iyiliklerini de, Allahü teâlânın hatırlatması ile ve kuvvet vermesi ile olduğunu bilirler. Bunun için, Hak teâlâya hamd ve şükür ederler.

Muhyiddin-i Arabi hazretleri, kendini böyle muhasebe edenlerden biri idi. “Ben kendimi hesaba çekmekte, Meşayıh-ı kiramın hepsinden ileri gittim. Niyetlerimi, düşüncelerimi de hesaba kattım” buyurmuştur.

GÖNÜL BAHÇESİ · 5 MAYIS 2009 SALI · KAYIT 1382

“Nasıl yaşarsan öyle ölürsün

Toplam 14 dalda verilen Afife Jale Ödülleri, bu sene, 20 Nisan'da Lütfi Kırdar Uluslararası Kongre ve Sergi Sarayında düzenlenen görkemli bir törenle sahiplerine verildi. Böyle görkemli merasimler genelde bir zihniyeti empoze etmek için yapılır. Adına düzenlenen kişi de bir zihniyeti, bir misyonun temsilcisi olur . Bunun için merak ettim, kimdir bu Afife Jale; hangi zihniyeti temsil ediyor? İşte bu soruların cevabı:

1902 doğumlu Afife Jale, İstanbul Kız Sanayi Mektebi'nde okuyordu. Ama onun aklı tiyatrodaydı. Oysa o yıllarda, Müslüman kadınların sahneye çıkmaları yasaktı. Buna rağmen 16 yaşında talebe olarak genelde gayrimüslimlerin devam ettiği Darulbedai'ye başvurdu ve kabul edildi. Babası Hidayet bey, kızını bu sevdadan vazgeçirmek için çok uğraştı. Başaramayınca sertleşti. Ona "Fahişe" dediği bir gün "Benim Afife diye bir kızım yok" diye gürledi. Zaten Afife artık sahnede, "Jale" adını kullanıyordu. Sanatı için baba evini terk etti.

Bu arada, Selahattin ile tanışan Afife onunla birlikte çalışmaya başladı. Afife söylüyor, Selahattin yani Selahattin Pınar tambur çalıyordu konserlerde.

Selahattin Pınar, Afife ile aynı yaştaydı, 1902 doğumlu idi. Ticaret Mektebi'ni bırakıp müziğe başlamıştı. Oysa babası eski Denizli Milletvekili Sadık Bey, onun hukukçu olmasını istiyordu. Birgün Denizli'den gelen eşraf için kulurmuş bir sofrada Sadık Bey'e oğlunu sordular; Selahattin de sofradaydı. Sadık Bey, o yokmuş gibi "Selahattin çalgıcı oldu" dedi. Selahattin ayağa fırladı ve "Babacığım, rica ederim,.. ben çalgıcı değil, sanatkarım" diye itiraz etti.

Sadık Bey, pek sevimsiz bir küfürle cevap verdi bu çıkışa.. Bunun üzerine Selahattin Pınar, ceketini alıp sofrayı terk etti. Kapıdan çıkarken babası Sadık Bey, yanıbaşında bulunan gaz lambasını oğluna doğru fırlattı. Çıkan yangını güç bela söndürüldüler. Selahattin kapıyı çarpıp çıkmıştı bile.. Asla baba evine geri dönmeyecekti.

Selahattin ile Afife Jale beraber çalışırken bir gün Afife zaptiye tarafından basılıp kapı önüne konulmuştu. Sahne yasaklanmıştı. İşsiz, sahnesiz ve kimsesizdi. Acısını, yatıştırıcı haplarla dindirmeye çalışıyordu. İkisi de 25 yaşındaydı. Evden kovulmuş bu iki genç evlendiler. Evde Afife söyledi, Pınar çaldı…

Ancak bu günler uzun sürmedi. Afife, tiyatrosuz yaşayamıyordu ve tiyatronun boşluğunu uyuşturucularla dolduruyordu. Suriyeli bir eczacı onu morfine alıştırmıştı. Selahattin Pınar, bir gün eşinin öğle uykusu için çekildiği odasının anahtar deliğinden içeri baktığında, damarına morfin şırınga ettiğini gördü ve çöktü. Morfin için eczacıyla ilişkiye girmişti Afife...Ama Pınar, eşine öfkeden çok, merhamet duyuyordu..Onu hayata döndürebilmek için çırpınmaya başladı. Çırpındılar, bu gidişi geri çevirebilmek için... Olmadı! Selahattin Pınar, kendisi de morfin tuzağına düşer gibi oldu. Bunun üzerine Afife, "Terk et beni" diye yalvardı ona... "Yoksa sen de mahvolacaksın, bırak beni gideyim" dedi.

Pınar, 6 ay sonra Afife Jale'yi terk etti. Şimdi ikisi için de en kötü yıllar başlıyordu. Afife, kimsesiz ve beş parasız, tenha parklarda yatıp kalkar, aşevlerinde karnını doyururken ayrıldığı eşinin kendisinin ardından yazdığı şarkıları taş plaktan dinleyip ağladı. Ayrılık acısını yeni bir evlilikle dindirmeyi deneyen Selahattin Pınar ise bundan kısa sürede ayrıldı.

Afife Jale, kimsesizliğinin, terk edilmişliğinin, yoksulluğunun son durağı Balıklı Rum Hastanesi'nde, bir deri bir kemik veda etti hayata...Ölümü, gazetelere haber bile olmadı. Cenazesine 4 kişi katıldı. Mezar yeri de mektupları ve fotoğraflarıyla birlikte kaybolup gitti.Unutuldu.

Selahattin Pınar ise, bir süre sonra müdavimi olduğu Todori meyhanesine devam etti. Doktorların yasak ettiği ne varsa hepsini masaya döşetti. Rakısını yudumlarken son nefesini verdi. "Her yıl ölüm yıldönümümde mezarıma bir büyük rakı dökün" diye vasiyet etti. Can Dündar'ın oyunundan özetlediğim bu iki hazin hayat hikayesi gerçekten çok ibretli. Tabii ki ibretlerden kendisine ders çıkartanlara!.. Peygamber efendimiz ne buyurmuştu; "Nasıl yaşarsan öyle ölürsün..!"

HİKMETLER · 5 MAYIS 2009 SALI · KAYIT 1381

İlim artıkça korku da artar!

Eskiden Allah adamları, Allahü teâlâ kendilerine ihsanda bulundukça, ilimleri arttıkça kalblerindeki Allah korkusu da artardı. Şimdi ise, ilimleri artıkça Allahtan uzaklaşıyorlar. Bunların ya öğrendikleri gerçek ilim değil ya da, kalbleri bozuk. Tatlının şeker hastasının hastalığını artırması gibi.

Hasanı Basrî hazretleri buyurdu ki: "Biz, öyle kimselere yetiştik ki, onlar her ne zaman ilâhî nimet ve yakınlığın artmasına mazhar olsalar, Allah'tan korkuları da artardı."

Süfyanı Sevrî hazretleri buyurdu ki: "Müslüman halka, Allah korkusu olarak, Allahü teâlânın yasaklamış olduğu şeyleri terketmeleri yeter!"

Allah korkusunun sebebi, ilim ve marifettir. İlim ve marifet sahipleri, kendi ayıplarını, günahlarını ve ibadetteki kusurlarını görerek, bunun yanında Allahü teâlânın kendisine verdiği sayısız nimetleri düşününce, yaptıklarından utanıp, kalbinde korku başlar. Nitekim, adis-i şerifte de "Her hikmetin başı Allah korkusudur." buyuruldu.

Hikmetin birçok manası vardır. Faydalı ilim, fen ve sanat, manevi ilim gibi manalara gelir. Şu halde Allah'tan korkup haramlardan kaçan ve ibadetleri yapan kimsenin hikmet sahibi, akıllı biri olduğu anlaşılır. Hadis-i şerifte, "En akıllınız, Allah'tan en çok korkandır" buyuruldu.

Allah korkusu, sevileni kaybetmekten meydana gelen bir korku olduğu gibi, Ona isyan ederek tehlikelere maruz kalmaktan da meydana gelen bir korkudur.

Allahü teâlâ, Kur'an-ı kerimde mealen buyuruyor ki:

"Allah'tan korkun ki, kurtuluşa eresiniz." (Al-i İmran 200)

"Ancak âlimler Allah'tan korkar." (Fatır 28)

"En şerefliniz, Allah'tan en çok korkanınızdır." (Hucurat 13)

Allahtan korkmanın alameti şu yedi şeyde, yani dilde, kalbde, gözde, midede, elde, ayakta ve ibadette belli olur. Dilinden kötü şey çıkmaz, kalbinden kötü şey olmaz, gözü harama bakmaz, midesine haram girmez, ayakları harama gitmez, devamlı ibadetle meşgul olur.

Allah korkusu, rızık için de çok faydalıdır. Peygamber efendimiz, "Allah korkusunu kendine sermaye edinenin rızkı, ticaretsiz ve sermayesiz gelir" buyurup, "Allah'tan korkana, Allah bir çıkış yolu ihsan eder, ummadığı yerden rızkını gönderir" mealindeki âyetikerimeyi okudu.

GÖNÜL BAHÇESİ · 6 MAYIS 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1383

Cenab-ı Hak'ın mükâfatlandırdığı kimse!

Avrupa ile yakınlaşmaya; onların yaşayışlarını örnek almaya başladığımız günden beri, ülkemizdeki sözde aydın bir gurup, dış destekli etkin basın; dini, manevi değerlerimize aykırı ne varsa bunları destekledi; manevi değerlerimizi bazan açıkca bazen sinsice kötüledi. Buna yorulmadan, bıkmadan ıslarla devam etti. Dün bahsettiğimiz gibi, buna öncülük eden kimseleri sembolleştirerek bunlar; örnek insan, yaptıkları örnek davranış olarak empoze edildi; sahneyi ilk çıkan, güzellik yarışmasına ilk katılan, birinci olan kızımız…gibi sözlerle iltifatlara boğdular, gençleri buna özendirdiler.

Bütün bunlardan maksat, kadını evinden çıkartarak, ahlakı, iffeti yok ederek aileyi, manevi değerleri çökertmekti. Halbuki manevi değerler, aile bir toplumun olmazsa olmazlarıdır.

Allahü teâlâ, kullarının, dünyada felakete, ahirette de şiddetli azaplara yakalanmamaları için, bildirdiği ahlâk kurallarına uyulmasını emrediyor. Ne yazık

ki, nefslerinin, şehvetlerinin esiri olan bazı kimseler, Allahü teâlânın emirlerine gericilik, Batı'nın şaşkın, çılgın işlerine ilericilik diyor. Halbuki, ahlaksızlık, fuhuş, zina insanı dünya hayatında da büyük felaketlere sürüklemektedir.

Fuhuştan, zinadan kaçmakla, karı ve kocanın birbirine itimadı olur, ailelerin namusu, ayaklar altında çiğnenmemiş olur. Ebedî hayatın saadet ve kurtuluşu, mükafatı bu kötülükten kaçmakla elde edilir.

İsrailoğullarından bir kimse vardı. Hiçbir günahı işlemekten çekinmezdi. Bir gün kendisine bir kadın gelmişti. Kendisinden yardım istiyordu. Bu kimse, eline fırsat geçtiğini düşünerek, muhtaç bulunduğu için yardım isteyen bu kadına, zina etmesine karşılık altmış altın vermeyi vâdetti. Çaresiz olan kadın, bu teklifi kabul etti. Ona tecavüz edeceği zaman, kadın titredi ve ağladı. Bunun üzerine adam, kadına sordu:

- Seni ağlatan sebep nedir ey kadın?

- Bu kötülük, daha önce benim hiç yapmadığım bir iştir. Böyle büyük bir günahı işleyeceğimden dolayı korkudan ağlıyorum.

Erkek böyle bir sözle karşılaşınca, utandı, neye uğradığını anlayamadı. Hemen kendine gelip, kadına dedi ki:

- Sen Allahın korkusundan böyle titriyorsun! Allahtan daha çok benim korkmam gerekir. Haydi sen evine git, verdiğim para da senin olsun. Allaha andolsun ki, bundan sonra Ona ebediyen âsi olmayacağım.

Samimî bir şekilde, bir daha haram işlemeyeceğine dair cenab-ı Hakka söz verdi. Bu kimse, o gece vefat etti. Sabah olduğu zaman, kapısının üzerine şöyle bir yazı yazılmış bulunuyordu: "Hiç şüphesiz ki, Cenab-ı Hak bu kimseyi mükâfatlandırdı." Halk bu işe çok şaşırdı. Çünkü onun yaşayışını biliyorlardı. Fakat başına gelen bu son hadiseyi bilmiyorlardı.

Allahın rızası ve Cennet, nefse güç gelen şeylerin arkasında gizlidir. Tahammülü zor olan ve insanı en fazla nefse mağlup ettiren şey, şehvanî hislerdir. Bunlara karşı zafer kazanan, ebedî hayatın saadetine erişir. Resulullah, Kureyş delikanlılarına şöyle hitap etmişti:

"Ey Kureyş gençleri! Irzınızı zinadan muhafaza ediniz, zina etmeyiniz! Haberdar olun ki, kim ırzını muhafaza ederse, ona cennet vardır."

Zina, insana, dünyada ve ahirette zarar verir ve bütün dinlerde yasak ve çirkin olmuştur. Peygamber efendimiz, zinanın dünyada ve ahirette, sebep olacağı

kötülükleri şöyle bildirdi:

“Zinanın dünyada üç fenalığı vardır: Biri, güzelliği ve parlaklığı giderir. İkincisi, fakirliğe sebep olur. Üçüncüsü, ömrün kısalmasına sebep olur. Ahiretteki üç zararına gelince, Allahü teâlânın gadabına sebep olur. İkincisi, suâlin, hesabın fena geçmesine sebep olur. Üçüncüsü, cehennem ateşinde azap çekmeye sebep olur.”

Kur’an-ı kerimde mealen, “Zinaya yaklaşmayın! Çünkü o, çirkin, aşağı bir iş, kötü bir yoldur” buyuruldu. “Zinaya yaklaşmayın” demek, zinaya götürecek sebeplerden, hareket ve işlerden sakının, yabancı kadınlarla zaruretsiz, görüşmeyin, konuşmayın, onların seslerini dinlemeyin, onlara bakmayın, demektir.

HİKMETLER · 6 MAYIS 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1384

Allah korkusunun alâmeti!

Allahü tealadan korkan, O’nun emirlerine uyar. Korkmanın en büyük alâmeti budur.

İshak bin Half hazretleri buyurdu ki: “Allah'tan korkan, günahları terketmediği halde ağlayıp gözyaşını silen kimse değildir. Gerçekten Allah'tan korkan o kimsedir ki, o; Cenab-ı Haktan korkarak günahları terketmiştir.”

Evliyânın büyüklerinden Abdullah bin Hubeyk hazretleri korku ve ümid hakkında şöyle buyurdular: "Korkunun en faydalısı günah işlemene engel olan, elden kaçırdığın fırsatlar için uzun uzun üzülmene sebeb olan ve geriye kalan ömür içinde seni devamlı olarak düşündüren korkudur. Ümidin en faydalısı ise amel etmeni kolaylaştırandır.

Ümid üçe ayrılır: 1) İyi amel yapıp kabul edilmesini umanın ümidi. 2) Kötü iş yapıp ve tövbe ederek affedilmesini umanın ümidi. 3) Devamlı günah işleyip de kendisini Allahü teâlânın affedeceğini umanın ümidi. Bu ümid makbûl değildir."

Allah korkusu ve Allah sevgisi, insanları seadet ve huzura kavuşturan iki kanat gibidir. Peygamber efendimiz buyuruyor ki:

“Allah’tan korkandan her şey korkar. Allah’tan korkmayan ise her şeyden korkar.”

“En akıllınız, Allah’tan en çok korkan, emre ve yasaklara en iyi riayet edendir.”

“Aklın çokluğu, Allah korkusunun çokluğu ile belli olur.”

Allahü teâlânın emrine riayet eden mümin Rabbini çok sever. Kur'an-ı kerimde mealen buyuruluyor ki:

“İman edenlerin Allah sevgisi çok sağlamdır.” (Bekara 165)

“Mümin öyledir ki, Allah’ın ismi söylenince kalbine korku düşer.” (Enfal 2, Hac 35)

Hadîs âlimlerinden İbni Hibbân hazretleri buyurdu ki:

"Şu dört hasleti kendisinde bulundurmıyan kimseye akıllı ve ilim sâhibi denmez. Birincisi; Allah korkusu. Bütün hayır ve fazîletlerin başı budur. İkincisi; güzel bir hayâ, utanma duygusu. Asâlet bununla anlaşılır. Üçüncüsü; yumuşaklık. Dördüncüsü; emri altında bulunanlara cömertlik yapmak."

HİKMETLER · 7 MAYIS 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1385

Şeytanın zehirli okları

Büyük velîlerden Sehl bin Abdullah Tüsterî hazretleri buyurdu ki: "Korku, haram edilenden uzak durmak; ümid, emredileni yapmak için koşmaktır."

Allahtan korkan, haram işleyemez, harama bakmaz. Hadis-i şerifte, “Harama bakmak, şeytanın zehirli oklarından bir oktur. Allah korkusu ile harama bakmayana, Allahü teâlâ öyle bir iman verir ki, tadını kalbinde hisseder” buyuruldu.

Tâbiînden, meşhûr hadîs âlimi ve velî Hazret-i Tâvûs bin Keysân buyurdular ki: “Müslümanda ümid ve korku aynı olmalıdır. Eğer tartılırsa eşit gelmelidir.”

Şabî hazretleri buyurdu ki : “Sen, sana emniyet gelinceye kadar Allah korkusu üzere ol! Zira senin, sana korku gelinceye kadar ümid halinde olmandan bu daha iyidir.”

Ebû Süleyman Dârâni buyurdu ki : “Allaha yemin ederim ki ben, kıyamet günü yüzü üstü cehenneme sürüklenecek ilk kimse olmaktan korkuyorum.”

Atâ Sülemî buyurdu ki: “Meydanda bir ateş yakılsa ve “Kim kendisini bu ateşe atarsa yok olacak ve cehennemdeki büyük ateşe atılmayacak!” diye ferman çıkmış olsaydı, ben kendimi ona atardım!”

İman etmeyen için, Allah korkusu bahis konusu olamaz. İman edenin de, imanın tadını bulması için, Allahü teâlâyı çok sevmesi ve kâfir olmaktan çok korkması gerekir. Hadis-i şerifterde buyuruluyor ki:

“Allah’ı ve Resulünü her şeyden çok seven, yalnız Allah’ın sevdiklerini seven ve küfre düşme korkusu, ateşte yanma korkusundan çok olan kimse imanın tadını bulur.”

“Allah korkusu ile gözden akan bir damla göz yaşından veya Allah yolunda akıtılan bir damla kan damlasından daha kıymetli, Allah indinde bir damla yoktur.”

“Cenab-ı Hak, yemin ile buyuruyor ki: "Dünyada benden korkarak ağlayanı, Cennette ebedi güldürürüm." Ayet-i kerimelerde buyuruldu ki:

“Rabbinden korkan kimseye iki Cennet vardır.” (Rahman 46)

“Allah’tan korkan kimse, öğüt kabul eder.” (A'lâ 10)

“Yalnız benden korkun.” (Bekara 40)

“İnsanlardan korkmayın, benden korkun.” (Maide 44)

HİKMETLER · 8 MAYIS 2009 CUMA · KAYIT 1386

Kalbe gelen düşünceler!

Ömer bin Abdülaziz hazretleri buyurdu ki : “Şüphesiz Cenab-ı Hak, bazı vakitlerde gaflete düşmeleri sebebiyle kullarına merhamet buyurmaktadır. Yoksa bu kadarcık gaflet olmasaydı, halk Allah korkusundan helâk olurdu.” Her gaflet, kalbe gelen her düşünce suç kabul edilmemiştir.

Muhammed Hadimi hazretleri buyurdu ki: “Kalbe gelen düşünce beş derecedir: Birincisi, kalbde durmaz, def edilir. İkincisi kalbde bir zaman kalır. Üçüncüsü, yapmak ile yapmamak arasında tereddüd olunur. Dördüncü derece, yapması tercih edilir. Beşinci derecede bu tercih kuvvetlenip, karar verir. Kalbe gelen, ilk üç

düşünce, elde olmadığı için günah olmaz, melekler yazmaz. Dördüncü derece, hasene ise yazılır. Seyyie yani kötü düşünce ise, terk edilirse, sevap yazılır. Dördüncüde, bir günah yazılır. İşlemezse, bu da af olur."

Ebû Süleyman Dârânî hazretleri buyurdu ki: "Kulun ümidi korkusuna gâlip geldiği zaman kalb fesâda uğrar. Ahmaklar böyledir."

Emîr'ül-Mü'minin Hz.Ömer buyurdu ki : "Beni cennetle cehennem arasında durdurup da bir kül olmakla nereye gideceğimi bilinceye kadar orada beklemek arasında muhayyer kılsalar, şüphesiz ben derhal bir kül olmayı tercih ederdim!"

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

"Vücudu Allah korkusu ile ürperen kimsenin günahları, ağaçtan yaprakların dökülmesi gibi dökülür."

"Allah için gözlerinden yaş akan müminin vücudunun, Cehennem ateşinde yanması haramdır. Bir damla gözyaşı ile yanağı ıslanan kimsenin yüzü, hiçbir zaman darlığa düşmez. Kıyamette her şey ölçülür, tartılır. Bunlardan Allah korkusu ile akan gözyaşı, ateş deryasını söndürecek güçtedir."

"Kıyamette herkes ağlayıp gözyaşı dökecektir. Ancak dünyada Allah korkusu ile, bir damlacık gözyaşı dökenler ağlamayacaktır."

HİKMETLER · 9 MAYIS 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1387

"Ağlamak için kendizini zorlayın!

Ebû Süleyman Dârâni hazretleri buyurdu ki: "Ali bin el-Fudayl; kıyametin kopmasının, kıyametin dehşetinin, sonra amellerin tartılmasının anlatıldığı el-Kâria sûresi'nin okunduğu esnada dinlemeye dayanamazdı. Onun bu hali ölünceye kadar devam etti. Bir gün farkına varmadan onu dinlemeye başlamıştı. Büyük sarsıntı geçirip üç gün, üç gece kendine gelemedi.

Sırrıyı Sekatî buyurdu ki: "Gerçekten Allahtan korkan Kur'ân okunurken kalbinde bir incelme başlayan değil; halinin ne olacağım ve nereye varacağını bilinceye kadar yemesini ve içmesini terkeden ve uykuyu bırakan kimsedir."

Abdullah bin Mübarek hazretleri, çoğu zaman şâirin şu mısralarını okurdu : “Gece karanlık basınca tâata koyulurlar, Ortalık ağardığında rükû'da bulunurlar, Korku uykularını kaçırmış da kâim olmuşlar.. Korkusuz olanlarsa yatıp uykuya dalmışlar..”

Gençek manada Allahtan korkan, sabaha kadar rahat uyuyamaz, gece teheccüt namazına kalkıp göz yaşı döker. Çünkü Allah korkusu ile ağlamanın fazileti büyüktür.

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

“Allah’ı anarken, Allah korkusu ile gözünden yaş akana, kıyamette azap olmaz.”

“Allah korkusu ile ağlayan göze, Cehennem ateşinin dokunması haramdır.”

“Allah korkusu ile, gözünden yaş akan mümini, Hak teâlâ ateşten koruduğu gibi, ateşi de onun nurundan korur.”

“Allah için gözlerinden yaş akan müminin vücudunun, Cehennem ateşinde yanması haramdır. Bir damla gözyaşı ile yanağı ıslanan kimsenin yüzü, hiçbir zaman darlığa düşmez. Kıyamette her şey ölçülür, tartılır. Bunlardan Allah korkusu ile akan gözyaşı, ateş deryasını söndürecek güçtedir.”

“Vücudu Allah korkusu ile ürperen kimsenin günahları, ağaçtan yaprakların dökülmesi gibi dökülür.”

“Ağlayın, ağlayamazsanız, kendinizi zorlayın, hüzünlenin! Kıyametteki azabın dehşetini bilseniz, ayakta duramayacak hale gelinceye kadar namaz kılar, sesiniz kısılıncaya kadar ağlarsınız.”

HİKMETLER · 10 MAYIS 2009 PAZAR · KAYIT 1388

“Gözyaşı rahmettir!”

Hazreti Mevlana buyurdu ki: Allah rızâsı için ağlayan göz ile, O'nun için yanan gönül ne güzeldir. Su bulunan yerde yeşillik olur. Gözyaşı, Allahü teâlânın rahmetine vesîle olur. Gözyaşı dök ki, ağlayanlara şefkatin olsun. Rahmet dilersen, zayıflara merhamet et.

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

“Kıyamette herkes ağlayıp gözyaşı dökecektir. Ancak dünyada Allah korkusu ile, bir damlacık gözyaşı dökenler ağlamayacaktır.”

“Allahü teâlâ, Hz. Musa’ya buyurdu ki: "Benden korkup ağlayarak yapılan ibadet, diğer ibadetlerden üstündür."

“Cenab-ı Hak, yemin ile buyuruyor ki: "Dünyada benden korkarak ağlayanı, Cennette ebedi güldürürüm."

“Sağılan süt, tekrar memeye girmediği gibi, Allah korkusundan ağlayan da ateşe girmez.”

“Allahü teâlânın, himayesinden başka hiçbir himayenin bulunmadığı kıyamette, himayesine aldığı yedi kimseden biri de, yalnız iken Allah’ı anıp gözünden yaş akan kimsedir.”

“Allah korkusu ile gözden akan bir damla göz yaşından veya Allah yolunda akıtılan bir damla kan damlasından daha kıymetli, Allah indinde bir damla yoktur.”

“Her mümin dağlar kadar günah ile mescidimizde bulunsa, ağlayan şu kişinin hürmetine oradakilerin hepsinin günahları affolur. Çünkü melekler "Ya Rabbi, ağlayanları, ağlamayanlara şefaatçi kıl!" derler.”

"Diline sahip olan ve kusûrlarına gözyaşı döken kimseye ne mutlu!" .

Behlül Dânâ ve Halife Harun Rişid, bir hac ibadeti sırasında yüksekçe bir yere oturup oradan ibadet ve dua eden ve bu arada ağlayıp gözyaşı döken insan selini seyrediyorlardı.

Behlül Dânâ halifeye dedi ki: “Ey müslümanların halifesi, bütün bu ağlayıp sızlayan insanlar kendi nefslerinin günahlarının hesabını verip veremeyeceklerini bilmedikleri için ağlaşıyorlar. Halbuki sen kendi nefsinin hesabı yanında bütün bu insanların da hesabını vereceksin. Senin hâlin n’olacak?”

HİKMETLER · 11 MAYIS 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1391

Gözyaşı ağır geldi!

Hazreti Ali buyurdu ki: "Allah korkusundan dolayı göz yaşı dökmek, kalbi nûrlandırır. Tekrar günâh işlemekten insanı korur."

Mahşer yerinde, harâm işlemeye gücü yettiği, imkânı bulunduğu hâlde, nefslerine hâkim olup harâm işlemiyenler çağrılacaktır. Bunlara türlü türlü Cennet elbisesi giydirildikten sonra, Yûsüf aleyhisselâmın yeşil bayrağı altında toplanırlar, bütün murâdlarına kavuşturulduktan sonra Arş'ın sağ tarafına gönderilir. Bunlarla ilgili olarak, Kur'ân-ı kerîmde şöyle buyurulmuştur: “Cennet, Allahtan korkup harâmlardan sakınanların yurdudur.” (Nahl,30)

Sonra yine bir nidâ işitilir: “Nerede o benim, rızâm için birbirlerine muhabbet edip kardeş olanlar, birbirlerini sevenler?” Bu nidâ üzerine, dünyada yalnızca Allah rızâsı için birbirlerini sevenler, bu sevgiyi herşeyin üzerinde tutanlar bir yerde toplanır. Diğerleri gibi cenâb-ı Hakkın cemâliyle müşerref olduktan sonra, İdris aleyhisselâmın kırmızı yâkuttan sancağı altında öncekiler gibi bunlar da Arş'ın sağ tarafına geçerler.

Daha sonra, da şöyle bir nidâ işitilir: “Nerede o, dünyada ıssız yerlerde, Allah için ağlıyanlar, benim rızâm için göz yaşı dökenler?” Bu nidâ üzerine, âlimler ve şehîdler “Bizim mürekkebimiz, kanımız bunlarınkinden ağır gelir.” derler. Allahü teâlâ bunların göz yaşları ile şehîdlerin kanını ve âlimlerin mürekkebini tarttırır. Allah için ağlıyanların göz yaşları ağır gelir.

Bunlar da, Nûh aleyhisselâmın alaca sancağı altında toplanırlar. Her çeşit Cennet ni'metlerine gark olmuş bir hâlde, meleklerin ta'zimleri ile Arş'ın sağ tarafına geçerler.

Hadisi şeriflerde buyuruldu ki:

“Allahü teâlâ, Hz. Musa’ya buyurdu ki: "Benden korkup ağlayarak yapılan ibadet, diğer ibadetlerden üstündür."

“Sağılan süt, tekrar memeye girmediği gibi, Allah korkusundan ağlayan da ateşe girmez.”

“ Allahü teâlânın, himayesinden başka hiçbir himayenin bulunmadığı kıyamette, himayesine aldığı yedi kimseden biri de, yalnız iken Allah’ı anıp gözünden yaş akan kimsedir.”

GÖNÜL BAHÇESİ · 12 MAYIS 2009 SALI · KAYIT 1389

Osmanlı hayranlığının sebepleri!

Ömürlerini tamamlayıp tarih sayfalarında yerini almış yüzlerce devlet var. Bunların çok az bir kısmından ders kitaplarında bahsedilir.Çoğunun ders kitaplarında adı bile geçmez. Bütün bu tarihe mal olmuş devletlerden sistemine, idare tarzına hayran olunan, özlenilen, aranan devlet sayısı çok çok azdır. Bunlardan biri Osmanlı Devleti’dir. Yıkılışının üzerinden bir asra yakın zaman geçmesine rağmen, hüküm sürdüğü üç kıtadaki milletler Osmanlıyı bir türlü unutamadılar. Bunca yıl unutturmak için yapılan iftiralara, yalanlara rağmen. Aksine Osmanlıya hayranlıkları günden güne artmaktadır. Osmanlının yıkılışı için çalışan milletler de aynı durumdalar.

Osmanlının hüküm sürdüğün toprakların dışında da durum bundan farklı değilidir. Osmanlı arşivleri dünyanın her tarafından özellikle ABD’den gelen ilim adamları, araştırmacılar ile dolup taşmaktadır. Bütün dünyanın özellikle Amerikalının dikkatini çeken ve hayranlık duyulan Osmanlıdaki özellikler nelerdir? Kısaca bundan bahsedelim:

İNSANA DEĞER VERİYORLARDI

Osmanlı idaresi insan tabiatına uygun bir sistemle idare ediliyordu. Çünkü, devlet idaresinde, halka davranışlarda İslam ahlakı esas alınmıştı. Sistemin esas alındığı kaynak ise İslamiyet idi. Bunun için dinin emri gereği, Osmanlı milliyet ayırımı yapmadı; devleti belli bir ırkın üzerine bina etmedi. Kurucuları Türk olmasına rağmen, diğer milletleri dışlamış olmamak için devletin ismindeTürk kelimesini kullanmayıp “Osmanlı” ifadesini öne çıkardılar. Bütün milletlere eşit yaklaşıp hepsini adalet ile idere ettiler.

Ayrıca kendileri Müslüman ve Devletin iderisinde İslamiyet esas alındığı halde diğer dinlere de müsamaha gösterdiler. Hıristiyan Ortodoks mezhebinin ve Ermeni patrikliğinin merkezi Osmanlı topraklarındaydı. Mûsevîliğin doğuş yeri ve

merkezi Osmanlı toprağı idi. Her din mensubu , kendi din ve dillerinde mabet, okul açıp, ibadetlerini yapabilme hürriyetine sahiptiler. Gayri Müslimler bazı suçların dışında, kendi kilise ve havralarında kendi davalarına bakarlardı.

Osmanlı Devleti; kavimler, dinler ve mezhepler arasında sağlam bir ahenk kurmakla, halk kitleleri arasında hiçbir fark ve tezada müsaade etmemekle, dünya tarihinde milletler arası en kudretli bir siyasî varlık teşkil etti. Geniş insan toplulukları nezdinde sosyal adâleti kurmakla dünya târihinde bir ilki gerçekleştirmişti. Devletin hikmet-i vücûdu; insânî esaslara bağlı bir cihân hâkimiyeti düşüncesine dayanıyordu.

Endonezya'dan İspanya'ya, Kırım'dan Yemen'e kadar Müslüman milletlerin hâmiliğini yapan Osmanlılar, daimâ mazlûmların yanlarında yer almışlar, fethettikleri yerlere, hizmetin en üstününü götürmüşlerdir. Büyüklüğü, bütün hasletleri ile üzerinde taşıyan Türk ordusunun fethettiği bir hıristiyan köyünde, aynı gün aç ve açıkta olan kalmaz, kimsesi olmayan dul kadına o gün aş çıkar, giyecek ve barınak temin edilirdi. Bazan o ülkeye yapılan masraf, alınan vergiden çok daha fazla olurdu. Bu sebeple, Hıristiyan âlemi, Osmanlıyı daima kurtarıcı olarak karşılamıştır.

ZULÜMDEN KAÇTILAR

Örneğin; Osmanlının ilk zamanlarında Bursa uzun zaman kuşatmadan sonra, "kimsenin canına dokunulmayacağına" dair antlaşma yapılarak teslim alındıktan sonra, şehri terketmiyerek orada gönüllü olarak kalan Tekfur'un vezirine, şehri teslim sebepleri sorulduğu zaman Orhan Gazi'ye verdiği cevap ilginçtir:

"Sizin devletiniz günden güne büyüdü, bizim devletimiz küçüldü. Biz kendi halkımıza bile zulüm yapıyorduk. Babanızın idaresine geçen köylülerimiz zulümden kurtuldukları için memnun kalıp, size seve seve itaat ettiler. Rahat oldular ve biz de bu rahatlığa heves ettik"...

Osmanlı hiçbir zaman, despot bir tutumla hareket etmemiş, din ve milliyet ayırımı gözetmeksizin kendisine itaat edenlere, iyilik edenlere karşı iyilikte ve vefada kusur göstermemiştir. Devlete karşı olmamak kaydıyla işlenen kusurlara müsamaha göstermiştir. Bir devletin devamında bu husular önemlidir. Zaten son zamanlarda Osmanlı bunlara özen gösteremediği için yıkıldı.

HİKMETLER · 12 MAYIS 2009 SALI · KAYIT 1392

Kalbin kararmasının sebepleri

Kalbinde Allah korkusu olmayan, ibadetlerden uzaklaşır, ibadetlerden uzaklaşanın da kalbi kararır, dinden soğuma alametleri baş österir.

Zünnun-i Mısri hazretleri buyurdu ki: Kalbin kararmasının dört alameti vardır:

1- İbadetin tadını duymaz.

2- Allah korkusu hatırına gelmez.

3- Gördüklerinden ibret almaz.

4- Okuduklarını, öğrendiklerini anlayıp kavrayamaz.

Muhammed bin Fadl Belhi hazretleri de buyurdu ki: Kalbin kararmasına dört şey sebep olur: 1- Öğrendiği ile amel etmemek. 2- Bilmeyerek yapmak. 3- Bilmediklerini öğrenmemek. 4- Başkasının öğrenmesine mani olmak.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki: Allahü teâlânın emirlerini yapmamak kalbin bozuk olmasındandır. Kalbin bozuk olması, dine tam inanmamaktır. İmanın alameti, dinin emirlerini seve seve yapmaktır. Kalb, sevgi yeridir. Sevgi bulunmayan kalb ölmüş demektir. Kalbde, ya dünya sevgisi veya Allah sevgisi bulunur. Allah'ı anarak, ibadet yaparak, kalbden dünya sevgisi çıkarılınca, kalb temiz olur. Bu temiz kalbe, Allah sevgisi, kendiliğinden dolar. Günah işleyince, kalb kararır, hastalanır, dünya sevgisi yerleşir ve Allah sevgisi gider. Kalbin bu hali, bir şişeye benzer. Su doldurunca, havası çıkar. Suyu boşaltınca, hava kendiliğinden dolar. Namaz kılmayıp günah işleyenin, (Benim kalbim temiz, sen kalbe bak) demesinin çok yanlış olduğu buradan da anlaşılır.

Biri, haram işlemeye niyet edip, Allah'tan korktuğu için vazgeçerse, niyetinden dolayı günaha girmez. Nefse ve şeytana uymadığı, Allahü teâlâya itaat ettiği için büyük sevaba da kavuşur. Eğer o haramı işlemeyişi Allah korkusundan değil de, insanlardan utandığı için ise, sevaba kavuşamaz.

Bazı âlimler, "Haram işlemeyi hatırından geçirse, fakat azmetmese günahkâr olmaz" buyurdu. Azmederse günahkâr olur, ama o işi yapma günahı kadar değildir.

Bazı âlimler de, “Yalnız kalbe gelen şeyler günah olmaz” buyurdu. Bir hadis-i şerifte, “Kötü düşünce, söylenmedikçe ve buna uygun hareket edilmedikçe affolur.” buyuruldu.

GÖNÜL BAHÇESİ · 13 MAYIS 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1390

Osmanlıyı hayır ile yadetmek boynumuzun borcu!

Osmanlılar, çeşit çeşit dillerde; başka başka âdet ve ananelere bağlı olan milyonlarca insanı, aralarındaki farkları bıraktırarak, bir inanç veya fikir etrafında toplayıp, muazzam bir imparatorluk kurmuşlardır. Bu birlik beraberlik ve devlete bağlılık altı asırdan fazla sürmüştür.

Bu muazzam iş nasıl yapıldı, nasıl başarıldı ? Öncelikle bunu iyi bilmek lâzımdır. Çokları bunun kaba kuvvetle yapıldığını zanneder. Halbuki, Osmanlıların bu başarısı yalnızca askeri değildi. Yani kaba kuvvete dayanmıyordu. Askeri yöntem Osmanlıların başvurdukları en son çare idi. Öyleyse, onları mefkurelerine ulaştıran ve uzun ömürlü kılan esas amiller nelerdi? Bu başarıyı kazanmakta nasıl ve hangi metodları kullanmışlardı?

Bu metodlardan biri, belki de en önemlisi örnek bir hayat sunmalarıdır. Anadolu’da yerli halka, gerek inançları ve töreleri, gerekse daha geniş ifadesi ile kültürleri üzerinde herhangi bir baskı uygulanmamıştır.

Ortaçağda Avrupa’da görülen engizisyonlar ve benzeri uygulamalar, İslam âleminin hiçbir devrinde görülmediği gibi, Osmanlılarda da ne devlet ve ne de diğer ileri gelenlerce veya belli bazı teşkilatlarca bilinen ve uygulanan şeyler değildi.

Aksine tam bir inanç hürriyeti hakimdi. Çünkü, İslamiyetin, “Dinde zorlama yoktur” prensibine Osmanlılar sadık kalıyorlardı. Kimse Müslüman olmaya zorlanmıyordu. Yaptıkları tek şey; yerli halk arasına Müslüman Türklerin getirilerek yerleştirilmesi, kendi inançlarının gereğini en arı ve duru haliyle yaşamak suretiyle onlara bir alternatif sunmaları idi.

Bu şekilde, yerli halk, kendi hayat tarzları ile Müslüman Türklerin hayat tarzlarını görüp, tanıma, mukayese yapabilme fırsatına sahip kılınmış oluyorlardı.

Bu tür faaliyetlerin asıl maksadı İslam ahlâkını gayrı müslimlere tanıtmaktır. Bu tanıtma faaliyetlerine baskı denilemeyeceği gibi, propaganda demek bile güçtür. Çünkü, hiçbir propaganda ve hiçbir reklam gerçeğin yüzde yüz ifadesi değildir. Bu örnek yaşayış ise gerçeği aynen yansıtmaktır.

Sadece Anadolu'nun değil, birçok ülkenin fethinde, İslâmın güzel ahlâkı ile bezenmiş Müslümanların büyük rolü olmuştur. Resulullah efendimiz, Hudeybiye anlaşmasını, bütün olumsuz maddelerine rağmen, bir maddesi için kabul etmişti. Bu madde, Müslümanların müşriklerle rahatça görüşebilmelerini sağlamaktaydı. Bu görüşmeler ile birçok müşrik Müslüman olmuştu. Bir şeye inandırmanın en kolay, en sağlam yolu, görerek yaşıyarak örnek olmaktan geçer.

Mesela eskiden Alperen denilen kimseler vardı. Bunların her biri, tasavvuf büyüklerinin sohbetlerinde, dergahlarda yetişmiş kimselerdi. Dinimizin güzel ahlakı ile bezenmişlerdi. Hal ile, söz ile, yaşayış ile örnek kimselerdi. İslamiyeti yaymak için kendilerini adamışlardı. Eshab-ı kiram gibi geri dönmemek üzere çeşitli memleketlere dağılmışlar, oralarda İslamiyeti tanıtmakla ömürlerini tamamlamışlardı. Ta Semerkant'tan, Buhara'dan kalkıp Anadolu'ya, Rum diyarına gelmişlerdi.

Osmanlı Devleti'nin hızlı bir şekilde gelişip yayılması, gönüllerde taht kurarak üç kıtaya hakim olması, dünyanın gelmiş geçmiş en büyük ve güçlü devletlerinden birisi haline gelebilmesi, İslam ahlâkına sımsıkı sarılmalarının neticesidir. İslam ahlâkını güzel metodlarla tatbik etmelerinin neticesidir. Böyle olmasaydı, bu devletin böylesine güçlenip, adalet ve huzur içinde yaklaşık 6 asır ayakta kalması mümkün olamazdı.

"OSMANLI TARİHİ KAYI-III"

Günümüzde, Osmanlı'yı yeterince tanıyan bilen insan sayısı çok azdır. Osmanlıyı sevenler bile Osmanlıyı bilmemektedirler. Çünkü Osmanlıdan yeterince bahsedilmedi; bahsedenler de, Osmanlıyı kötülemek için bahsettiler. Osmanlıyı gerçeğini uygun olarak anlatan kitap da yok denecek kadar azdır. Bu çok az olan eserlerden biri de, değerli dostum, seçkin tarihçi Prof. Dr. Ahmet Şimşirgil'in yazdığı, "Birincil Kaynaklardan, OSMANLI TARİHİ KAYI-III" kitabıdır (KTB yayınları, 0212 2168246). Serinin 1 ve 2'sini alamamış olanların bunları tamamlayarak daha devam edecek olan bu serinin tamamının temin

etmelerinde ve gençlerimize okutulmasında zaruret vardır. Osmanlıya karşı vefa borcumuz vardır; Müslüman olmamızda ve üzerinde yaşadığımız topraklarda onların cefakar emekleri ve kanları vardır. Osmanlıyı sevmek ve onları hayır ile yadetmek boynumuzun borcudur!

HİKMETLER · 13 MAYIS 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1393

Kalbi temezlimede engeller!

Kalbi temiz olan, Allahtan korkar; ibadetini tam yapar, kötülüklerden uzak durur. Kimse bundan zarar görmez. Bir kimsenin kalbinin temiz olmasının onun dünya ve ahıret hayatında önemli bir yeri vardır. Bunun için kalbi temiz tutmalı, buna mani olan engellerden uzak durmalıdır. Kalbi temizlerken dört engel çıkar. Bu engelleri aşabilen kalbine temizler:

1- Mal sevgisi: Kalbi temizlemek, ahireti kazanmak için malın önemi büyüktür. Fakat mal sevgisi engeldir. Mal sevgisini kalbden çıkarmalıdır!

2- Makam sevgisi: Ahiret nimetlerini elde etmek için makam ve mevki elbette iyidir. Mal gibi makamın da kendisi değil sevgisi engeldir. Hizmet için bir makama talip olmak başka şey, nefsin arzularını tatmin için makam sahibi olmak ayrı şeydir.

3- Yabancı sevgi: Allah sevgisinden başka her sevgiyi kalbden çıkarmalıdır!

4- Günah: Her günah kalbi karatır, hemen tevbe etmelidir! Hadis-i şerifte buyuruldu ki: “Kim günah işlerse, kalbinde siyah bir nokta hasıl olur. Tevbe ederse silinir. Günahlara devam ederse, o leke büyüyüp kalbin tamamını kaplar.”

Bu dört engeli aşmak için dört şey gerekir:

1- Çok yememek, helalinden yemek.Hadis-i şerifte buyuruldu ki: “Çok yiyip içmekle kalbinizi öldürmeyin!” , “Haram karıştırmadan, kırk gün helal yiyenin kalbi nurla dolar. Kalbine nehir gibi hikmet akar. Dünya sevgisi kalbinden çıkar.”

2- Çok uyumamak. Çok yiyen çok su içip çok uyur. Çok uyuyan da Kıyamette pişman olur. Hadis-i şerifte buyuruldu ki: “Allahü teâlâ, çok yiyip içeni ve çok uyuyanı sevmez”

3- Çok konuşmamak. Hadis-i şerifte, “Çok konuşan çok hata eder, çok günah işler. Çok günah işleyen de, Cehenneme gider” buyuruldu.

4- Kötülerden uzak durmak.Hadis-i şerifte buyuruldu ki: “Kişinin dini, arkadaşının dini gibidir, kiminle arkadaşlık ettiğinize dikkat edin.”

İmam-ı Rabbani hazretleri de buyuruyor ki: “Evliyanın her sözü, her hareketi dine uygun olur; yanında bulunanların kalblerinde Allah korkusu ve sevgisi hasıl olur, başka şeylerden kalbleri soğur.”

HİKMETLER · 14 MAYIS 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1394

Bir damla göz yaşı binlerce altına bedel!

İbni Ömer hazretleri buyurdu ki: “Allah korkusu ile bir damla gözyaşı akıtmak, binlerce altın sadaka vermekten daha kıymetlidir.”

İsâ aleyhisselâm, zayıf kimselerin yanından geçiyordu. Sordu:

- Size ne oldu?

- Biz Allah korkusundan böyle zayıfladık.

- Elbette Allahü teâlâ sizi Cehennem azâbından emin eder.

Başka bir kavme uğradı. Bunlar daha zayıf idi. Onlara sordu:

- Size böyle ne oldu?

- Cennete kavuşmak arzusu bizi bu hâle getirdi.

- Allahü teâlâ, elbette sizi arzunuza kavuşturur, buyurdu.

İsâ aleyhisselâm başka bir kavme rastladı. Onlar daha zayıf ve kuru idi. Yüzleri ise nûr gibi parlıyordu. Onlara, “ Size ne oldu?” diye da sordu.

- Allah sevgisi bizi böyle eritti, dediler.

- Siz Allahü teâlânın sevgili kullarısınız! buyurdu.

İmam-ı Gazali hazretleri buyuruyor ki: Sevgi, gönlün zevk aldığı şeye meyletmesi demektir. Bu meylin kuvvetlisine aşk denir. Sevgi, hiçbir karşılık beklemeden Allahü teâlâya tâbi olmak, Ona itaat etmek, Onun her işini güzel, her

eziyetini, her iyilikten daha tatlı görmek ve Onun dostlarını dost, düşmanlarını düşman bilmek, kısacası Onun rızası için yaşamaktır.

Sırrî-i Sekâti hazretleri buyurdu ki: “Kıyâmette herkesi peygamberi ile çağırırlar. Meselâ, ey Mûsâ'nın ümmeti, ey İsâ'nın ümmeti gibi. Fakat Allahü teâlâyı sevenler için "Ey Allahın sevgili kulları" diye hitap edilir.” Allahü teâlâ buyurur ki: “Ey kullarım, beni sevdiğiniz için ben de sizleri seviyorum.”

Cüneyd-i Bağdâdî hazretleri buyurdu ki: "Yûnüs aleyhisselâm gözleri görmeyinceye kadar ağladı. Beli bükülünceye kadar kıyâm etti. Kuvvetsiz kalıncaya kadar namaza devam etti. Sonra “Yâ Rabbî, eğer seninle aramızda ateşten deniz olsa da onu aşar ve sana gelmeğe çalışırım.” dedi. Sevgi böyle olur.”

Hasan-ı Basrî hazretleri buyurdu ki: “Allahü teâlâyı tanıyan, O'nu sever. Dünyayı tanıyan onu sevemez. Mü'min dünyanın faydasız işlerini unutmayınca neş'eli olamaz.”

HİKMETLER · 15 MAYIS 2009 CUMA · KAYIT 1395

Herşeyden çok sevmedikçe

Sevgi, imanın esaslarındandır. Hadis-i şerifte, “Bir kimse, Allah ve Resulünü her şeyden daha çok sevmedikçe, iman etmiş sayılmaz” buyuruldu.

Abdullah bin Muhammed hazretleri anlatır: "Gözlerinden yaşlar akarak ağlayan birinin, “İlâhî, hayattan usandım. Eğer ölümü satsalar, sana ulaşmak için, ölümü hemen satın alırdım.” dediğini duydum. Bunun üzerine bu kimseye sordum:

- Ameline güvenerek mi, böyle konuşuyorsun?

- Hayır, amelime değil, Allahü teâlâya olan sevgime ve hüsn-i zannıma güveniyorum. Ben O'nu sevdiğim hâlde acaba O, bana azâb eder mi, dersin?

- Allahü teâlâyı hüsn-i zannın gibi bulursun, dedim."

Allahü teâlâyı sevmek, makâmların en yükseğidir. Cenâb-ı Hak, Kur'ân-ı kerîmde buyurdu ki:

“Onlara de ki, eğer Allahı seviyorsanız, bana uyunuz! Allahü teâlâ bana tâbi' olanları sever ve günâhlarınızı affeder.”, “Allah mü'minleri sever, mü'minler de

Allahı sever.”

Hadîs-i şerîflerde de buyuruldu ki:

“Allahü teâlâyı ve Resûlünü her şeyden çok sevmiyenin îmânı sağlam değildir.”

“Kul, Allahü teâlâyı ve Resûlünü çoluk çocuğundan, malından ve bütün mahlûkattan çok sevmedikçe, kâmil mü'min olamaz.”

Bir kimse, Resûlullah sallallahü aleyhi ve selleme “Seni seviyorum.” deyince, “Fakirliğe sabırlı ol.” buyurdu. “Allahü teâlâyı seviyorum.” deyince, “Belâlara sabırlı ol.” buyurdu.

Bir köylü gelip, “Yâ Resûlallah, kıyâmet ne zaman kopar” diye sordu. “O gün için ne hazırladın?” buyurdu. “Namaz ve oruçlarımı edâ ediyorum. Fakat fazla yapamıyorum. Ama Allahü teâlâyı ve Resûlünü çok seviyorum.” deyince, “Kıyâmette herkes sevdiği ile beraber olur.” buyurdu. Resulullah efendimiz, “Yâ Rabbî, bana kendi sevgini, sevdiklerinin sevgisini ihsân eyle ve kendi sevgini, bana hararetten, susuzluktan yananların, soğuk suya kavuşmasını istemelerinden daha sevgili kıl!” diye dua ederdi.

HİKMETLER · 16 MAYIS 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1396

Çoğu zaman hüzünlü olurlardı

İslam büyüklerinin örnek ahlâkından biri de, Allaha karşı olan kusurlarından dolayı çok üzülmeleri idi. Onlar, ins ve cinnin ibâdeti kadar ibâdet etmiş de olsalar, Allahü tealanın hakkını hakkiyle ifâ ettiklerini kabul etmezlerdi. Geçmiş büyükler vefatlarına kadar hep hüzün ve korku içinde olmuşlardır. İslam büyükleri, “Ârife hüzün yoktur.” demişlerdir. Yani, “Ârif kişi, dünya işlerinin fevt olmasına, elden çıkmasına, yok olmasına üzülmez.” demektir. Ahiret işlerinin fevt olmasına ise üzülmek şarttır. Nitekim hadîsi şerifte, “Şüphesiz Allaü teâlâ hüzünlü her kalbi sever.” Yani, şânı yüce Allah, uhrevî nimetlerin fevtinden, elden çıkmasınrdan dolayı üzülen her kulunu sever, delemektir.

Mûsâ bin Saîd buyurdu ki: “Amel-i sâlihîn aşısı hüzündür.”

Mâlik bin Dinar buyurdu ki: “Bir ev içinde oturan olmayınca harab olduğu gibi, içinde hüzün bulunmayan bir kalb de harab olur.”

Rabi' bin Haysem buyurdu ki : "Dünyada hiçbir kimsenin hüznü mü'minin hüznünden daha fazla olamaz. Zira mü'min, hayat ve maişetini kazanmak hususunda dünya ehlinin çektiği hüzün ve meşakkatlerin yanı sıra bir de onun, dünya ehlinden fazla olarak âhiretini kazanmak hüzün ve tasası vardır!"

Hasan Basrî buyurdu ki: "Mü'mine dünyada yakışan, ancak hüzünlü olmaktır."

İşte ilk insan ve ilk Peygamber Âdem aleyhisselâma gelen suhufta Peygamber efendimizden bahsedilirken, "O yer ve gök ehlinin en doğrusudur. Cömertlikte en üstündür. Kalbi ipekten daha yumuşaktır. Çok zaman hüzünlü ve çok zaman oruçludur. Hak teâlânın korkusu ile doludur. İnsanlarla birliktedir. Fakat dünya sevgisi gönlüne giremez. Sır saklar ve dostluklara vefâ gösterir." buyurulmaktadır." Hikmet ehli buyuruyor ki:

Her şeyin bir zekatı vardır, aklın zekatı da hüzün ve tefekkürdür.

Her şeyin bir kıymeti vardır, insanın kıymeti ise, ilmi, ihsanı ve edebidir.

Her şeyin tohumu vardır. Düşmanlığın tohumu da şaka ve alaydır.

Her şeyin kestirme yolu vardır. Cennetin kestirme yolu da cihaddır.

Her şeyin pası vardır. Kalbin pası da tokluktur.

HİKMETLER · 17 MAYIS 2009 PAZAR · KAYIT 1397

Nice sevinçler vardır ki

Nice sevinçler vardır ki, sonları keder; nice hüzünler vardır ki, sonları kurtuluştur.

Dâvûd-i Tâî huzretleri buyurdu ki: "Her saatta musibetleri yenilenen, yani kusur ve günahları artan, bir kul; nasıl olur da üzülmez?"

Fudayl bin İyâd hazretleri vefat ettiği zaman Vekî' şöyle buyurmuştu : "Bugün, yeryüzünden tam bir hüzün sahibi olan kimse kalkmıştır!"

Abdül-Vâhid bin Zeyd hazretleri derdi ki : "Eğer siz, Hasan el-Basrî'yi görmüş olsaydınız, onun dinmeyen hıçkırık ve gözyaşına bakarak bütün halkın üzüntüsünün ona verildiğini zannederdiniz." Gerçekten Hasan el-Basrî hazretlerini gören bir adam, onun hüznünün şiddetine bakarak yeni bir musibete düçâr olduğunu sanırdı. O'nun arkadaşları da böyleydiler.

Hz. Ebu Bekr buyurdu ki: “Allahü teala hazretleri on haslet ile kullarını afattan, tehlikelerden koruyup, mukarreblerin derecesine çıkarır: 1– Fasılasız korku ile devamlı hüzün. 2– Kanaat eden kalb ile devamlı sıdk. 3– Devamlı şükür ile, kamil sabır. 4– Hazır zühd ile devamlı fakirlik. 5– Aç karın ile devamlı zikir. 6– Mütevazi beden ile devamlı gayret. 7– Daim merhamet ile devamlı rıfk, yumuşaklık. 8– Haya ile devamlı muhabbet. 9– Devamlı hilm ile faydalı ilim. 10– Sabit akıl ile daimi iman.”

Gerçek bir mümin, hüzünlü olur, Allahü teâlânın azabından korkar, fakat rahmetinden de ümidini kesmez. Bir insan ne kadar büyük günah işlerse işlesin, Allahü teâlânın rahmetinden ümidini kesmez. Hatta azılı bir kâfir bile tevbe edip "La ilahe illallah Muhammedün Resulullah" dese, bütün günahları affolur, tertemiz bir insan olur. Yani dünyada iken Allahü teâlânın affetmediği günah yoktur. Tevbe edince şirki yani kâfirliği de affeder. Ancak, öldükten sonra artık kâfirlere af yoktur.

Hadis-i kudside buyuruldu ki: “Kulum, göklere ulaşacak günah işlese; fakat rahmetimden ümidini kesmeyip, benden mağfiret dilerse, affederim.”

Kur’an-ı kerimde de mealen buyuruldu ki: “Ey günahı çok olan kullarım, Allah’ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin! Allah bütün günahları affeder. O sonsuz mağfiret ve nihayetsiz merhamet sahibidir.” (Zümer 53)

HİKMETLER · 18 MAYIS 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1398

Ağlayan kimselerin mükafatı!

Mûsâ aleyhisselâm sordu: “Yâ Rabbî, senden korkan, sana itaat eden, iyi huylu sâlih kulların için ne hazırladın? Mükâfât için onlara ne vereceksin?” Allahü teâlâ buyurdu ki: “Onlara Cenneti mubâh kıldık. Cennette istedikleri gibi dolaşacaklardır. Neyi arzû ederlerse verilecektir. Haramlardan sakınan verâ sahiplerini hesâba çekmekten hayâ ederim! İbâdetlerimde benim korkum sebebiyle ağlıyan kimselere, kimsenin sahip olmadığı üstün dereceler vereceğim.”

Hadîs-i şerîflerde buyuruldu ki: “Allah korkusundan ağlıyan kimseye, Allahü teâlâ Cehennemi haram kılar. Ve onu Cennete sokar. Cennette onun için iki bostan vardır.”, “Kıyâmet gününde hesap için Allahü teâlânın huzûrunda

duracağından korkarak, O'na muhâlefeti terkeden ve O'na itâ'ate yönelen kimse için iki Cennet vardır.”

Bütün bu ni'metlere kavuşabilmek için beş şeye devam etmek gerekir:

1- Kişi, bütün günâhlardan kaçmalıdır. Allahü teâlâ Kur'ân-ı kerîmde buyurdu ki: “Kim ki, Rabbinin azametinden korkarak kendisini günâhlardan men ederse, işte Cennet, onun varacağı yerin tâ kendisidir.”

2- Dünya malına muhabbet beslememektir.

3- İbâdetleri istiyerek, severek, istikrar üzere, devamlı yapmak. Evliyânın büyüklerinden, İbrâhim bin Edhem hazretleri, hamamın kapısına vardığında, “Buraya ücretsiz girilmez,”denildi. dedi. Bu söz üzerine İbrâhîm bin Edhem hazretleri ağlamaya başladı: “Ücretsiz olarak şu yere girmeye bile izin verilmiyor. Nebîlerin, sıddîkların, evliyânın yeri, mekânı olan Cennete ücretsiz nasıl girilebilir” buyurdu. Âyet-i kerîmelerde meâlen buyuruldu ki: “İşte bu, sizin yapmakta olduğunuz iyi amel ve hareketleriniz sayesinde mirasçısı kılındığınız Cennettir.”

4- Allahü teâlânın sevgili kullarını sevmek ve onlarla beraber bulunmak, sohbetlerini kaçırmamaktır. Çünkü âhırette böyle kimseler şefâ'at edeceklerdir. Hadîs-i şerîfte buyuruldu ki: “Din kardeşlerinizi çoğaltınız! Zîrâ kıyâmet günü her bir kardeşin şefâ'at etme hakkı vardır.”

5- Çok duâ etmektir. Müslüman, ömrünün sonuna kadar, Cenneti nasîb etmesi için Allahü teâlâya duâ etmelidir. Çünkü Allahü teâlâ, duâ edenleri sever.

GÖNÜL BAHÇESİ · 19 MAYIS 2009 SALI · KAYIT 1404

Ahıretinizi de karartmayın!

Geçen hafta, “sakatlar”, (Engelliler) haftasıydı. Her sene bütün dünyada, bu vesile ile, hafta boyunca sakatların sorunları tartışılır. Sakatlığa sebep olan etkenler açıklanır ve bu sebeplerin ortadan kalkması için çareler araştırılır. Sakatların eğitilebilmeleri ve iş sahibi olabilmeleri için gerekli şartlar oluşturulmaya çalışılır. Engelli vatantaşlarımıza yardımcı olunması, onların aşağılanmaması istenir.

Tabii ki, güzel şeyler. Fakat bakıyorum, olayın manevi yönüne eğilen yok gibi. Aslında onları en çok memnun edecek, huzurlu olmalarını, hayata bağlanmalarını sağlayacak husus da bu. Bunlara, bu dünyada çektikleri sıkıntıların karşılığını ahırette akıllarının alamayacağı şekilde alacaklarını söyleyen yok. Aksine, sakatların bu halleri istismar eden ateistler, bunları Allaha isyan etmelerini teşvik etmektedirler.

AHIRETİ DE KARARTMAMAK İÇİN

Bunun için, engelli kardeşlerime tavsiyem, sakın bunlara aldanıp ahıretlerini de karartmamalarıdır. Dünyada çektikleri sıkıntıların boşa gitmemesidir. Bunun için de şunlara dikkat etmeleri gerekir:

1- Cenab-ı Hakkın kaza ve kaderine razı olmaktır. (Kaza ve kadere inanmak zaten imanın şartıdır!) Halinden razı olmaktır; kendisi için hayırlı olanın bu olduğunu inanmaktır. (Allah korusun razı olmazsa, eksik olan organı geri mi gelecek!)

2- İsyan etmeyip, çektiği sıkıntılara sabretmektir. Bundan dolayı kimseyi suçlamamaktır. Hadis-i şerif te "Gözsüz kimse, sabrederse, Allahü teâlâ ona Cenneti verir." buyuruldu. Yine Peygamber efendimiz, "Allahü teâlâ, iki gözü olmayan müslümanı Cehenneme koymaz." buyurdu.Cenab-ı Hakkın bu büyük ihsanından, sabretmeyerek, isyan ederek mahrum kalmak aklı başına bir insanın yapacağı iş değildir.

Yalnız gözü olmayan değil, diğer sakatlıkları olan da sabrederse, ölürken, kabirde ve mahşer yerinde sıkıntı çekmeden Cennete girer. Cennette ise sakatlık yoktur.

Ahırette mükafatlandırmada bunlar ön sırada olacaklardır. Âhırette mükâfatlandıracakları arasında birinci sırada, dünyada göz nûrundan mahrûm olan âmâlar gelir. Allahü teâlâ bütün âmâları toplayıp: "Siz, bugün benim cemâlimi görmekte diğer insanlardan önce ve üstünsünüz" buyurur. Hâllerine sabreden, îmân ehli bütün âmâlar bir yerde toplanır. Cenâb-ı Hakkı görme saâdetine mazhar olurlar. Bu saâdet, Cennet ni'metlerinin başında gelir.

Daha sonra, bütün âmâlar, Şuayb aleyhisselâmın beyaz sancağı altında toplanırlar. Arş'ın sağ tarafında, sayısız zînet ve nûrdan bayraklarla donatılmış ve bütün murâdları hâsıl olmuş hâlde burada kalırlar.

Âmâların mükâfatı verildikten sonra, ikinci olarak şöyle bir nidâ işitilir: "Ey dünyada dert-belâ sâhibi olanlar, cüzzamlılar, hastalık çekenler!" Dert ve belâlara sabreden, îmân ehli kimseler bir yerde toplanır. Eyyûb aleyhisselâmın yeşil bayrağı altında Arş'ın sağ tarafına gönderilir.

KARŞILIKSIZ MÜKAFAAT

Âhırette, dünyada iken yapılan iyi amelleri işliyenler, belli bir ölçü, oran dahilinde mükâfatlandırılacaktır. Meselâ namaz kılan, oruç tutan, diğer hayırlı amelleri işliyen kimselere, bire on, yetmiş, yediyüz misli gibi sevâb verilecektir. Ancak, dert ve belâlara sabredenlerin mükâfatları karşılıksız verilecektir. Nitekim hadîs-i şerîfte buyuruldu ki:

"Kıyâmet gününde her amelin mükâfatı ölçü ile verilir. Ancak belâ ehline mükâfat ölçü ile verilmez, hesâbsız bir şekilde verilir. Dünyada sağlıklı ömür sürenler, bu hâli görünce imrenerek derler ki: Ah ne olaydı biz de dünyada belâlarla parça parça olsaydık da bu sevâbdan mahrûm kalmasaydık. Ancak bu sevâblar, sabredenler içindir."

Üçüncü olarak, harâm işlemeye gücü yettiği, imkânı bulunduğu hâlde, nefslerine hâkim olup harâm işlemiyenler çağrılacaktır. Bunlara da türlü türlü Cennet elbisesi giydirildikten sonra, Yûsüf aleyhisselâmın yeşil bayrağı altında toplanırlar, bütün murâdlarına kavuşturulduktan sonra Arş'ın sağ tarafına gönderilir. Bunlarla ilgili olarak, Kur'ân-ı kerîmde şöyle buyurulmuştur:

"Cennet, Allahtan korkup harâmlardan sakınanların yurdudur." (Nahl,30)

(Devamı yarın)

HİKMETLER · 19 MAYIS 2009 SALI · KAYIT 1399

Gücün üzerinde şeyler istenilmedi

Hasan-ı Basrî hazretleri buyurdu ki: Allahü teâlâ hatâ olarak veya unutarak yaptıklarımızı bağışladı. Bize, hoşlanmıyacağımız, yâhut gücümüzün yetmiyeceği şeyleri emretmedi. Normal zamanlar için harâm kıldığı bir çok şeyi zarûret hâllerinde helâl saydı. Bize beş şey verdi:

1- Bize dünyayı fazlından verdi, borç olarak geri istedi. Ahlâkımızı güzelleştirmek için dünyada her ne amel yapar, O'na verirsek, O, bunun karşılığını bize bire on, bire yediyüz olarak verir. Bundan başka vereceklerini de hesâba katmaz.

2- Bizi, hoşlanmıyacağımız bir şeye mâruz bırakır. Biz de buna sabreder, tahammül gösterirsek bu vesîleyle, O da bize mağfiretler ve rahmet verir. Nitekim Allahü teâlâ buyurur: “Onlar var ya, işte Rablerinden mağfiretler ve rahmet hep onlaradır ve onlar, doğru yola erdirilenlerin tâ kendileridir.”

3- Şükredersek ni'metini artırır. Nitekim yüce Allah buyurur: “Yemîn olsun, şükrederseniz elbette ni'metimi artırırım. Yemîn olsun, nankörlük ederseniz, hiç şüphesiz, benim azâbım gerçekten çetindir”

4- Bir kimse, ne kadar büyük günâh işlese de, sonra tevbe istiğfâr etse, Allah onun tevbesini kabûl eder. Nitekim Allahü teâlâ şöyle buyurur: “Şüphesiz ki Allah, hem çok tevbe - istiğfâr edip günâhlardan dönenleri, hem de kötü ahlâktan temizlenenleri sever.”

Hadis-i şerifte buyuruldu: “Bir kimse, "Rabbim, seni noksan sıfatlardan tenzih ederim. Nefsime zulmettim. Kötü işlerde bulundum. Senden başka günahımı affedecek kimse yoktur. Sen beni affet!" derse karıncalar sayısınca günahı olsa, Allahü teâlâ affeder.”

5- Cenab-ı Hakkın bir ihsanı da, ölüm ve musîbet ânında "İnnâ lillâh..." demektir. Bu yalnız ümmet-i Muhammede mahsûstur. "İnnâ lillâh ve innâ ileyhi râci'ûn!" Ya'nî, hepimiz Allahın emrinde ve dileği altındayız ve hepimiz O'nun huzûruna çıkacağız! Bizler, O'nun yardımı ile, O'nun kazâsına râzı olduk, demektir.

Bekara sûresi yüzellialtıncı âyetinde meâlen, “Mü'minlere bir sıkıntı gelince, innâ lillâh ve innâ ileyhi râci'ûn derler” buyuruldu. Hadis-i şerifte, “Kim de başına gelen musibeti her hatırlayışta, "İnna lillah ve inna ileyhi raciun" derse, Allahü teâlâ da her seferinde onun sevabını artırır.” buyuruldu.

Fakîrler sabretmemiş ve zenginler şükretmemiş ise, şiddetli şekilde azâba düçâr olacaklardır. Cennette çeşit çeşit ni'metlere kavuşan, sakatlar, hastalar, fakîrler ve zenginler, şükür ve sabır sebebiyle bunlara kavuşmuşlardır.

GÖNÜL BAHÇESİ · 20 MAYIS 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1405

Sabretmeyen ve şükretmeyen kaybeder!

Dünkü Sakatlar Haftası dolayısıyla kaleme aldığımız yazımızda, sabreden, halinden razı olan, isyan etmeyen özürlülerin ahırette mükafatlandırılacağı, Cennete ilk üç sırada; amaların, hastaların, nefsine hakim olanların gerecekleklerinden bahsetmiştik.

Dördüncü olarak yine bir nidâ işitilir: “Nerede o benim, rızâm için birbirlerine muhabbet edip kardeş olanlar, birbirlerini sevenler?

Bir nidâ üzerine, dünyada yalnızca Allah rızâsı için birbirlerini sevenler, bu sevgiyi herşeyin üzerinde tutanlar bir yerde toplanır. Diğerleri gibi cenâb-ı Hakkın cemâliyle müşerref olduktan sonra, İdris aleyhisselâmın kırmızı yâkuttan sancağı altında öncekiler gibi bunlar da Arş'ın sağ tarafına geçerler.

Beşinci olarak da şöyle bir nidâ işitilir: “Nerede o, dünyada ıssız yerlerde, Allah için ağlıyanlar, benim rızâm için göz yaşı dökenler?”

Bu nidâ üzerine, âlimler ve şehîdler derler ki: “Bizim mürekkebimiz, kanımız bunlarınkinden ağır gelir.” Allahü teâlâ bunların göz yaşları ile şehîdlerin kanını ve âlimlerin mürekkebini tarttırır. Allah için ağlıyanların göz yaşları ağır gelir. Bunlar da, Nûh aleyhisselâmın alaca sancağı altında toplanırlar. Her çeşit Cennet ni'metlerine gark olmuş bir hâlde, meleklerin ta'zimleri ile Arş'ın sağ tarafına geçerler.

NEREDE O ŞEHİDLER!

Altıncı olarak, şöyle bir nidâ gelir: “Nerede o şehîdler? Nerede o dünyada kanını sırf benim rızâm için akıtanlar, benim yolumda şehîd düşenler?”

Bu da'vet üzerine, şehîdler kanları akar vaziyette istenilen yerde toplanırlar. Burada Allahü teâlânın cemâli ile müşerref olduktan sonra, Yahyâ aleyhisselâmın kırmızı sancağı altında olarak Arş'ın sağ tarafına alınırlar.

Bu arada âlimler derler ki: “Yâ Rabbi, bizden öncekiler, bizim haber vermemizle; şehîdliğin, sabretmenin, Allah için göz yaşı dökmenin sevâbını, ecrini bizim bildirmemizle öğrendiler, bu sevâblara nâil olmak için çalışıp, bu derecelere kavuştular. Bunların bu derecelerine kavuşmalarına biz sebep olmuştuk.”

Allahü teâlâ bunlara şöyle cevap verir: “Ey benim âlim kullarım. Siz benim peygamberlerim gibisiniz. Sizler dünyada benim emirlerimi diğer kullarıma bildirdiniz. Bunun için diğerlerinden farklı olarak sizlere şefâ'at etme hakkı vereceğim. Bundan dolayı sizleri geri bıraktım. Dünyadaki dostlarınıza, tanıdıklarınıza, akrabâlarınıza şefâ'atçi olabilirsiniz. Sizin hatırınız için ben onların günâhlarını bağışlıyacağım.”

Bu cevâba âlimler sevinir. Sonra İbrâhim aleyhisselâmın beyaz sancağı altında, türlü türlü Cennet ni'metlerine gark olmuş hâlde Arş'ın sağ tarafına geçerler.

Yedinci olarak şöyle bir nidâ gelir: “Nerede o dünyadaki fakîr olan kullarım?”

Bu da'vet üzerine, dünyada fakîr olup, çeşit çeşit sıkıntılara, Allah rızâsı için, mükâfatını âhırette almak için sabreden fakîrler bir araya gelirler. Bunlara Cennet elbiseleri ve binmeleri için buraklar verilir. Daha sonra, Îsâ aleyhisselâmın sarı sancağı altında Arş'ın sağ tarafına giderler.

SABREDEN FAKİRLER

Sekizinci olarak, fakîrlerin Cennete girmelerinden beşyüz yıl âhıret senesi geçtikten sonra, şükreden zenginler da'vet edilir. Bunlar, Sülaymân aleyhisselâmın elindeki çeşit çeşit renklerden meydana gelen sancağı altında, Arş'ın sağ tarafına gönderilirler.

Âhırette, fakîrliği sebebiyle dînin emirlerine uymadığını ma'zeret gösteren kimselere, Îsâ aleyhisselâm örnek gösterilecektir. Yine zenginliği, malının mülkünün çokluğu sebebiyle dînin emirlerini yerine getiremediğini ma'zeret gösteren zenginlere de, Süleymân aleyhisselâm misâl gösterilecektir. Çünkü, Îsâ aleyhisselâm çok fakîr olduğu hâlde dînin emirlerini en güzel şekilde yaptı.

Fakîrler sabretmemiş ve zenginler şükretmemiş ise, şiddetli şekilde azâba düçâr olacaklardır. Cennette çeşit çeşit ni'metlere kavuşan, sakatlar, hastalar, fakîrler ve zenginler, şükür ve sabır sebebiyle bunlara kavuşmuşlardır.

HİKMETLER · 20 MAYIS 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1400

Her gece günün muhasebesi!

İnsan yaptıklarından üzüntü duyar, pişman olursa, günahları affolur, cenab-ı Hak bu günahlardan bunu korur.

İmam-ı Rabbani hazretleri yine buyuruyor ki: "Evliyanın çoğu her gece, yatacağı zaman, o gün yapmış olduğu işlerini, sözlerini, hareketlerini, hareketsizliklerini, düşüncelerini, her birinin niçin olduğunu anlarlar. Kusurlarını ve günahlarını temizlemek için, tevbe ve istiğfar ederler. Allahü teâlâya boyun bükerler, yalvarırlar. İbadetlerini ve iyiliklerini de, Allahü teâlânın hatırlatması ile ve kuvvet vermesi ile olduğunu bilirler. Bunun için, Hak teâlâya hamd ve şükür ederler.

Her gece yatarken yüz defa "Sübhanallahi velhamdü lillahi ve la ilahe illallahü vallahü ekber" okuyan kimse, yüz defa tesbih, tahmid ve tekbir söylemiş olur. Böylece, muhasebe yapmış, kendini hesaba çekmiş sayılır.

Günah işleyen bir kimse, bu emirlerin ve yasakların sahibinin azametini ve kibriyasını düşünmüş olsaydı, Onun emirlerine karşı gelemezdi. Günahları yapması, Onun emirlerine ve yasaklarına kıymet vermediğini göstermektedir. Böyle şeyden, Allahü teâlâya sığınırız.

Sübhanallah şaşılacak bir kelimedir. Söylemesi çok kısadır. Manaları ve faydaları ise pek çoktur. Tahmid (Elhamdülillah) kelimesini çok okumakla, Allahü teâlâya şükredilmiş olur. Onun verdiği nimetlerin şükrü yapılmış olur.

Tekbir yani Allahü ekber kelimesi, Allahü teâlânın, kulların yaptığı şükürlerden çok yüksek olduğunu, Ona yakışan şükür yapılamayacağını göstermektedir. Çünkü, Ona yapılan istiğfarlar, af dilemekler için de, çok istiğfar etmek gerekir.

Hak teâlâya yakışan hamd, ancak Onun tarafından yapılabilir. Bunun içindir ki kendisi, Saffat suresinin sonunda, (Sübhane Rabbike...) buyurmuştur. Kendini hesaba çekmek isteyen, bu âyet-i kerimeyi çok okumalıdır! Böylece istiğfar ve şükretmiş olur. İstiğfar ve şükredemediğini de ve kusurlarını da bildirmiş olur."

HİKMETLER · 21 MAYIS 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1401

Günah işleyene nasihat ederlerdi!

Hazreti Ömer'in Şam'da bir arkadaşı vardı. Gelenlerden sordu. "Şeytana arkadaş oldu. Günah işliyor" dediler. Birisine, "Giderken bana uğra" dedi. Hz. Ömer, dönüşte o kimseye bir mektup verdi. Mektupta Mümin suresinin ilk üç âyet-i kerimesini yazıp lüzumlu nasihatlerde bulundu.

Âyet-i kerimede mealen; "Allahü teâlânın her şeyi bildiği, günah işleyenler tevbe ederse tevbesini kabul edeceğini ve azabının şiddetli olduğu" bildiriliyordu. Şam'daki arkadaşı mektubu okuyunca ağladı. "Allahü teâlâ kelamında doğrudur. Ömer de bana nasihat etti" diyerek tevbe edip günahlarından vazgeçti.

Günah işleyenin aklı azalır, hafızası bozulur. Böyle bir kimse, dünya işlerini de beceremez. Ahiretine de zararı çok olur. Hadis-i şerifte, "Günah işleyenin, bir daha gelmemek üzere, aklı azalır" buyuruldu.

İbni Mesud hazretleri, "Günah işleyen, bildiklerinden bazısını unutur" buyurdu. Hadis-i şerifte de buyuruldu ki: "Günah işleyen rızıktan mahrum kalır."

Fudayl bin Iyad hazretleri, "Arkadaşlarının sana verdiği sıkıntılar, günahların neticesidir" buyurdu. Hadis-i şerifte de buyuruldu ki: "Şikayet ettiğiniz şeyler, amellerinizin bozukluğundandır."

Bir hadis-i şerifte, "Nefsin arzularını taate tercih eden, ibadetin zevkini alamaz" buyuruldu.

Ariflerden bir zat, çamurlu ve kaygan bir yolda giderken, çamura düşmemek için dikkatli yürür. Buna rağmen çamura yuvarlanır. Her yeri çamur olur. Artık hiç dikkat etmeden yürümeye başlar. Sonra ağlayarak der ki: "İşte günaha düşmeden önce günahlarından sakınan adamın hâli budur. Bir iki defa günaha düştükten sonra, artık o günahları işlemekten çekinmez. Günah günahı çeker."

Abdullah-ı Dehlevi hazretleri buyurdu ki: Müslümanın uykusu kaçar, göz yaşları dinmez. İşlediği günahlarından utanarak başını kaldıramaz. Her işinde Allah'tan korkar, titrer, Allahü teâlânın sevgisine kavuşturacak işleri yapmak için çırpınır. Her işinde sabreder. Her geçimsizlikte, sıkıntıda kusuru kendisinde

görür. Her nefeste Rabbini düşünür. Gaflet ile yaşamaz. Kimseyle münakaşa etmez. Bir kalbi incitmekten korkar. Kalbleri Allahü teâlânın evi bilir.

HİKMETLER · 22 MAYIS 2009 CUMA · KAYIT 1402

Günahlar küfre götürür!

İbadet yapmamak, günahlardan kaçmamak insanın kalbini karartır, zamanla küfre sokar, kâfir olur. Günahların hepsi Allahü teâlânın emrini yapmamak olduğundan büyüktür.

Nefsin gıdası haramlardır. Nefsi emmare ise kâfirdir ve ahmaktır. Her isteği kendi aleyhine, zararınadır. Bu yüzden onun isteklerini yapıp, gıdasını vermemeli, yani haram, günah işlememelidir. Nefs ve şeytan hakimiyeti ele geçirirse, insan istemese bile, kendini günahlardan alıkoyamaz, bile bile işler.

İbni Münkedir hazretleri ölüm döşeğinde ağlıyordu. Sebebini sordular. "Kasden büyük bir günah işlemedim. Önemsiz saydığım küçük bir günah, Allahü teâlânın gazabına sebep olduysa diye korktuğum için ağlıyorum" dedi.

İşte böyle korkular müslümanın kurtuluşuna sebeptir. Çünkü hadis-i şerifte, “Allahü teâlâ, kıyamette buyurur ki: "Dünyada iken bir gün beni hatırlayıp ananı, benden bir kerecik korkanı, Cehennemden çıkarın" buyuruldu.

Günah işleyince de ümitsizliğe kapılmamalı, hemen tevbe etmelidir. Mümin hem Allahü teâlânın rahmetinden ümidini kesmemeli, hem de Ondan çok korkmalıdır. Hadis-i şerifte “Müminin kalbinde korku ile ümit varsa, Allahü teâlâ onu umduğuna kavuşturur, korktuğundan da emin eder” buyuruldu.

Hem Allahü teâlânın azabından emin olmamalı, hem de Onun rahmetinden ümit kesmemeli!

Ca'fer bin Sinân buyuruyor ki: “Günâh işliyenlerin boynunu bükmesi, ibâdet edenlerin göğsünü kabartmasından daha iyidir.”Eğer Allahü teâlâ insanları küfür ve günahlarından ötürü dünyada cezalandıracak olsaydı, yer üzerinde tek canlı kalmazdı.” (Nahl 61)

Bir kimse, günahı sebebiyle kendini Cehennemlik olarak görmemelidir. Çünkü Allahü teâlânın affı, rahmeti o kimsenin günahlarından daha büyüktür. Bu

bakımdan Allahü teâlânın rahmetinden ümit kesmemeli, ibadetim çok diye azabından emin olmamalıdır. Yani, korku ile ümit arasında olmalı, günahlardan kaçarak ibadete devam etmelidir.

HİKMETLER · 23 MAYIS 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1403

Haramlardan kaçmanın önemi

Sıralamada, farzları yapmak haramlardan kaçınmaktan sonra gelir. Bunun için, islam büyükleri haramları üzerinde çok durmuşlardır. Harâmlardan kaçınmak da, iki türlüdür:

Birinci kısmı, yalnız Allahü teâlânın hakkı olan, O'nun yasak ettiği günâhlardan kaçınmaktır.

İkinci kısmı, insanların, mahlûkların hakları da bulunan günâhlardan kaçınmaktır.

İkinci kısmı, daha mühimdir. Allahü teâlâ, hiçbir şeye muhtâç değildir ve çok merhametlidir.

Kullar ise, pek çok şeye muhtaç oldukları gibi, cimridirler. Resûlullah buyurdu ki: "Üzerinde kul hakkı olan, insanların malına, ırzına dokunan, ölmeden önce halâllaşsın, ödesin! Zîrâ âhiret günü altının, malın değeri olmaz. O gün, hak ödeninceye kadar, kendi sevâblarından alınacak, sevâbları olmazsa, hak sâhibinin günâhları, buna yüklenecektir."

Cenab-ı Hak, bazı kullarına işlediği günahların cezası olarak dünyada sıkıntı, bela vererek ahırete bırakmaz. Bazı kullarına da, ahıretteki derecelerinin yüksek olması için belalar verir.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki: Dünya, ahirete göre deniz yanında bir damla gibi bile değildir. Dünyada birkaç gün dert bela çekilmese, Cennetin sonsuz lezzetlerinin kıymeti anlaşılmaz, ebedi sıhhat ve afiyet nimetlerinin kıymeti bilinmezdi. Açlık çekmeyen, yemeğin lezzetini anlamaz, acı çekmeyen rahatlığın kıymetini bilemez. Dünya bir anlık rüya gibidir.

Cenâb-ı Hakkın merhameti sonsuzdur. Bir annenin çocuğuna olan merhameti, bu sonsuz merhametin yanında okyanusta damla bile değildir.

Resûlullah efendimiz buyurdu ki: “Allahü teâlâ merhametini yüz parçaya ayırdı. Doksandokuz parçasını kendi nezdindi bıraktı. Bir tanesini de mahlûklara indirdi. Mahlûkat, bu bir parça ile birbirine merhamet eder.”

Allahü teâlânın rahmetini uman, O'nun rahmetine nâil olmak için gereken gayreti göstermelidir. O'nun emir ve yasaklarının dışına çıkmamalıdır. Hep salih, iyi amel işlemelidir. Allahü teâlâ Kur'ân-ı kerîmde şöyle buyurmaktadır: “Şüphesiz ki Allahın rahmeti iyilik eden, sâlih ameller işleyenlere yakındır. Kim ki Rabbine kavuşmayı umuyor, arzû ediyorsa, sâlih, iyi, güzel bir amel işlesin ve Rabbine ibâdete hiçbir şeyi, hiçbir kimseyi ortak tutmasın.”

Hattâ kişi öyle iyi, faydalı işler yapmalıdır ki, öldükten sonra da bunların faydası, sevâbı devam etsin.

HİKMETLER · 24 MAYIS 2009 PAZAR · KAYIT 1406

Rahmete kavuşmanın şartı 24/5/2009

Allahü tealanın rahmeti, dünyada herkesedir. Ahirette ise sadece müslümanlaradır. Allahü teâlâ, “Rahmetim her şeyi kaplamıştır” dedikten sonra, “Rahmetim, benden korkup, haramdan kaçan, zekatını veren ve Kur'ana inananlar içindir” buyuruyor. Daha sonra da resule iman edip uymamızı emrediyor. (Araf 156-158) Tefsîr âlimleri, benim rahmetin her şeyi kuşatmıştır, demeyi, "Benim rahmetim dünyada her bir şeye isâbet eder, her bir şeyin benim rahmetimden nasîbi vardır " demektir şeklinde açıklamışlardır. İbni Abbâs hazretleri anlatır: "Benim rahmetim her şeyi kuşatmıştır." âyeti nâzil olduğu zaman, iblis umutlanarak şöyle dedi: “Ben de eşyâdan bir şeyim. Bundan dolayı, bu âyet mûcibince Allahın rahmetinden benim de nasîbim olur.” Yahûdîlerle hıristiyanlar da umutlandılar. Fakat âyetin devamında, "Ben o rahmeti küfürden, günâhtan sakınanlara, zekâtı verenlere ve bizim âyetlerimize îmân edenlere vereceğim" buyurulunca, İblis, Allahın rahmetinden ümidini kesti. Yahûdîlerle hıristiyanlar ise şöyle dediler: “Bizler şirkten sakınıyoruz ve Allahın âyetlerine îmân ediyoruz...” Bunun üzerine, şu âyet nâzil oldu: “Benim rahmetime nâil olanlar, ellerindeki Tevrât ile İncil'de ismini ve vasıflarını yazılı bulacakları ümmî nebî olan Resûl'e tâbi olanlardır.” Bu âyet gelince, yahûdîlerle hıristiyanlar da Allahın rahmetinden

ümitlerini kestiler. Hadis-i şerifte buyuruldu ki: "Allahü teâlâ, bu ümmeti şu üç hâlden emin etti: 1- Bu ümmete Peygamberiniz, (diğer Peygamberlerin kavimlerine yaptıkları gibi) beddua edip de mahvolacak değildir. 2- Kâfirler, (Ne kadar çok olursa olsun) bu ümmeti mahvedecek kadar galebe edemez. 3- Bu ümmet dalâlet üzerinde, sapık bir yolda birleşmez. Allah'ın rahmeti [salih] cemaatle beraberdir. Sali] Müslümanların çoğunluğuna tâbi olun. Böyle Müslümanların çoğunluğundan ayrılan Cehenneme gider."

HİKMETLER · 25 MAYIS 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1407

İyilerin yolunda olan

Cenâb-ı Hak affedicidir. İşlenen günâh ne kadar büyük olursa olsun, samimi bir şekilde tevbe edilirse, pişman olunursa, Allahü teâlâ onu affeder.

Önceki kavimlerden birinde bir adam vardı. Bu adam, doksan dokuz kişiyi öldürmüştü. Sonra tevbe etmek istiyerek bir âbide gitti. Kendisinin doksan dokuz kişi öldürdüğünü, tevbe etse bunun makbûl olup olmayacağını sordu. Âbid ona, çok büyük günâh işlemiş olduğunu, binaenaleyh tevbesinin makbûl olmayacağını ifâde etti.

Bunun üzerine ayağa fırlayan adam, bunu da öldürdü. Böylece, öldürdüğü kimselerin sayısı yüze çıktı. Adam oradan başka birine gitti. Yine, kedisinin yüz kişiyi öldürmüş olduğunu, tevbe etse kabûl olunup olunmayacağını sordu. Bu kimse ona şu cevabı verdi:

- Şu ileride iki köy vardır. Birinin adı Busrî, diğerinin adı Kefre'dir. Birinci köyün ahâlisi Cennet ehlinin amelleriyle amel ederler. Orada başkaları eğleşmez. İkinci köyün ahâlisi Cehennemliklerin işledikleri amelleri işlerler. Orada da onlardan başkası eğleşmez. Eğer sen, birinci köye varır da onların işledikleri amelleri işlesen, tevbenin kabûl edileceğinden şüphe etme!

Bunun üzerine adam, iyi ahlâklı insanların oturduğu köye gitmek üzere yola çıktı. Fakat henüz o köye varmadan ve iki köyün arasındayken eceli gelip öldü. Bu sırada onun rûhunun kabzedimesi husûsunda azâb melekleri ile rahmet melekleri arasında ihtilâf çıkınca, Allahü teâlâ meleklerine buyurdu ki:

- İki köy arasını ölçünüz. Hangisine daha yakınsa o köyün ahâlisinden kabûl edin!

Ölçtüler. Ahâlisini güzel ahlâklı kişilerin teşkil ettiği birinci köye bir mil kadar daha yakın olduğu görüldü. Bunun üzerine o köyün ahâlisinden olan kişiler defterine yazıldı.

Nisâ sûresinde buyuruldu ki: "Şüphesiz ki Allah, kendisine ortak koşanları mağfiret etmez. Fakat ondan başka dileyeceği kimseleri mağfiret eder."

"Kim ki bir kötülük yapar, yâhut kendine zarârı dokunacak bir şey işler de sonra Allahtan mağfiret talebinde bulunursa, o, Allahü teâlâyı çok affedici ve çok merhametli bulur."

GÖNÜL BAHÇESİ · 26 MAYIS 2009 SALI · KAYIT 1409

Çıkmaz sokakta çıkış arayanlar!

Diyanet İşleri Başkanı Ali Bardakoğlu, Diyanet Dergisi'nin mayıs sayısındaki yazısında önemli bir konuyu ele alıyor. Teknolojinin esiri olan, çevresine ve kendi öz benliğine yabancılaşan, yanlızlaşan, ruhen çöküntüye uğramış, bedenen yorulmuş insanların; yalnızlığını gidermek ve ruhen rahatlamak gibi düşüncelerle çeşitli bireysel kurtuluş yollarına yöneldiklerini; bu yönelişin sağlıklı bilgi ve kalıcı değer ekseninde yürümediği için de çeşitli uç ya da çıkmaz sokaklara sürüklendiklerinden bahsediyor. Ve özetle şunları ifade ediyor:

"Günümüzde kitle iletişim araçları tarafından çoğunlukla "kişisel gelişim yolları", "stres, depresyon, zihinsel sorunlar ve yorgunluktan kurtulma çareleri" olarak cazip şekillerde sunulan transandantal meditasyon, reiki, yoga gibi adlarla anılan bazı yöntemlerin, astrolojik bazı akımların, çeşitli şifa teknikleri ile "şifrecilik", "ruhçuluk" ve "okültizm/gizlicilik" üçgeninde harmanlanmış diğer gizemli oluşumların revaç bulmasını sadece bu konuda oluşan sektörün çabalarıyla izah etmek yerine, modern insanın yalnızlığıyla ve çaresizliğiyle de ilişkilendirmek gerekir.

HİND FELSEFESİNE YÖNLENDİRME

Bu akım ve çağrılar her ne kadar genelde dinî bir söylem ile sunulmayıp daha çok "sağlıklı yaşam", "başarı" ve "mutluluk" vaadiyle veya "çevrecilik", "alkol

bağımlılığıyla mücadele" gibi kamu yararına yönelik çeşitli söylemlerle desteklense de, esasen Hint ağırlıklı Uzak Doğu felsefesinden ve dinsel öğretiden beslenmekte, Batı kültürünün hümanistik ve dinî söylemiyle de çok kolay ortak alanlar oluşturabilmektedir.

Henüz dua, tevbe, niyaz, tefekkür ve ibadetin bireyi ne denli güçlü kıldığını ve onu Yüce Yaratana bağlayarak yalnızlıktan, karamsarlık ve umutsuzluktan kurtardığını yeterince fark etmiş veya ettirmiş de değiliz. Kur'an'da "Dikkat ediniz! Kalpler ancak Allah'ı sürekli hatırda tutmak ve anmakla huzur bulur." (Ra'd, 28) buyurulması da bu fark edişi sağlamak içindir. "

Evet, tespit doğru, fakat bunu sadece teknolojiye bağlamak ne derece isabetli olur? Bu tür etkinliklere genelde, hiçbir şeyden haberi olmayan "entel" tabir edilen inanç boşluğunna düşmüş kimseler takılıyor. İnsan, yaratılıştan bir şeye inanma ihtiyacını hisseder; doğru veya yanlış bir şeye inanmazsa, huzursuz olur.

Bu tür insanların düşüncesi şu: "Biz iyi kötü bir şeye inanalım, fakat bu inandığımız şey, bizi bazı şeylere zorlamasın. Mesela, namaz kılmak, oruç tutmak, kadınlara örtünme gibi şartlar getirilmesin. Yine, şu haramdır, şu yasaktır, mesela, zina, içki, kumar, uyuşturu haramdır, denilmesin. Biz özgürce istediğimiz gibi yaşayalım, bunlar bizim inancımıza zarar vermesin."

Her toplumun sosyal faaliyetlerinde sahip oldukları inançtan yansımalar görülür. Gerek kültürel, gerek sosyal her davranışın bir veya birden fazla yerinde inaçlarını ihtiva eden motifler görülür. Yani, her zaman inancını mensuplarına hatırlatır; unutmamalarını sağalar.

Herhalde biz istisnayız bu konuda. Özellikle de, aydınlarımızın ve resmi kurumların düzenledikleri sosyal faaliyetlerde halkımızın, inancı ve manevi değerleri ile ilgili hiçbir yansıma bulamazsınız. Aksine acaba tesadüfen böyle bir yansıma var mı diyede tekrar tekrar gözden geçirilir. Medyamız (hepsi değil tabii ki) geçmişimizi karalayan, dinimizi küçümseyen, hatta açıkca din düşmanlığı içeren haberleri bulur manşete veya birinci sayfaya çeker.

ANA YOLDAN AYRILANIN HALİ

Bir milleti ayatta tutan kendi milli manevi değerleridir. Bugün tarihe mal olmuş, unutulmuş milletler, kendi orijinal değerlerini muhafaza edemedikleri için yok oldular.

Tanzimattan beri, öz değerlerimizden uzaklaşıp yabancıların değerlerine özenti hastalığına yakalandık. Bu özenti her yıl ilerleyerek, taklitten de çıkarak, dinleri de dahil artık tamamen onlardan olma şekline yöneldi. Nitekim, bir zamanlar Mahmut Esat "Türkiye'yi İslâmiyet'ten ayırıp, çağdaşlaştırmak için nasıl Hıristiyan yapmamız lazım" tartışmasını başlatmıştı. Bu günleri Resulullah efendimiz zaten haber vermişti. Bir hadis-i şerifinde, “Yemin ederim ki bir zaman gelir siz, Hıristiyan ve Yahudilere öylesine tâbi olursunuz ki, âdetlerinin peşinde, karış karış, onların ardı sıra yürürsünüz, arşın arşın, saat saat, adım adım onları takip edersiniz hatta öyle olur ki, eğer onlar kertenkele deliğine girseler, oranın tehlikeli olduğunu, zehrli olduğunu düşünmeyerek siz de oraya dâhil olursunuz.” (İmamı Süyûtî)

Kendi öz değerlerimiz olmasın da ne olursa olsun anlayışı hakim. Dün Batı idi, bugün buna ilave Uzakdoğu. Yarın ne olacağı belli değil; çünkü yoldan çıkan arabanın nereye gideceği belli olmaz!

HİKMETLER · 26 MAYIS 2009 SALI · KAYIT 1408

Cenab-ı Hakkın rahmeti

İbni Mes'ûd hazretleri buyurdu ki: “Allahın insanlara olan rahmeti kıyâmet günü hiç kesilmez. Öyle ki, Allahın rahmetinin bolluğunu ve şefâ'at edenlerin çokluğunu gören İblîs bile başını kaldırarak ümitle bakar.” Cenab-ı Hakkın rahmeti sonsuzdur. Yeter ki huzura imanla gidebilelim.

Peygamber aleyhisselâm buyurdu ki: “Kıyâmet günü, Arş'ın altından bir nidâcı şöyle nidâ eder: "Ey Ümmet-i Muhammed, tarafınızdan işlenmiş olan ve benim hakkımla alâkalı husûsları ben size bağışladım. Geriye aranızda birbirinize karşı olan haklar kalır. Siz de onları helâllaşarak benim rahmetimle Cennete giriniz.”

Yine Peygamber efendimiz buyurdu ki: “Benim şefâ'atım, ümmetimden büyük günâhlar işleyenleredir. Kim ki benim şefâ'atıma inanmazsa şefâ'atim ona nâil olamaz”

Peygamber efendimiz yine buyurdu ki: “Kolaylaştırınız, güçleştirmeyiniz. Allahın rahmetini müjdeleyiniz, nefret ettirmeyiniz, dînden soğutacak hareketlerde bulunmayınız.”

Bütün varlıklara rahmeti, faydası yayılmıştır.Müminlere faydası meydandadır. Başka Peygamberlerin zamanındaki kafirlere, dünyada azaplar yapılır, yok edilirlerdi. Ona iman etmeyenlere dünyada azab yapılmadı. Birgün, Cebrail aleyhisselama, "Allahü teala benim alemlere rahmet olduğumu bildirdi.Benim rahmetimden sana da nasib oldu mu?" buyurdu. Cebrail de, "Allahın büyüklüğü, dehşeti karşısında, sonumun nasıl olacağından hep korku içindeydim. Emin olduğumu bildiren ayetleri (Tekvir suresindeki 20 ve 21. ayetleri) getirince, bu medh ile müdhiş korkudan kurtuldum, emin oldum. Bundan büyük rahmet olur mu?" dedi.

Hadis-i şerifte buyuruldu ki: "Rabbiniz, rahimdir. Bir iyilik yapmak isteyip de yapamayana, bir sevap yazar. Yapana on mislinden 700 misli veya daha fazla sevap yazar. Kötülüğü isteyip de yapmayana bir sevap, yapana ise bir günah yazar, dilerse onu affeder."

Kadi Yahya bin Eksem vefat edince, rüyada görüp halini sordular. O da, (Allahü teâlâ bana, "Ey kötü ihtiyar, şunları niçin yaptın" diye beni azarlayınca, beni büyük bir korku kapladı. "Ya Rabbi, böyle sorguya çekileceğimi bildirmediler" dedim. "Ne bildirdiler" buyurdu. Ben de ravilerin ismini sayarak, "Ben azimüşşan müslüman olarak saçı sakalı ağaran kuluma azap etmekten haya ederim" buyurduğunu bildirdiler, dedim. "Sen ve raviler sadıksınız. Ben de seni mağfiret ettim" buyurdu" diye cevap verdi.

GÖNÜL BAHÇESİ · 27 MAYIS 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1410

"Ne çekiniyorsun Osmanlıyım demekten?"

Dün, Tanzimattan beri, aydınlarımızın inancımıza, manevi değerlerimize, mesafeli olmaları, soğuk davranmaları, hatta düşmanca tavır sergilemeleri sebebiyle inanç boşluğu oluştuğundan; halkımızın da bu boşluğu doldurmak için çeşitli arayışlara yöneldiğinden bahsetmiştik.

Aydınlarımız sadece inanç konusunda değil, geçmişimize, tarihimize karşı da mesafeli durdular hatta reddi mirasta bulundular. Geçmişimizi,

kahramanlıklarımızı, insan hakları, din ve vicdan hürriyetindeki hoşgörümüzü, asırlarca dünyaya nizam verdiğimizi görmemezlikten geldiler.

"ÇOK İSTİFADE EDİYORUZ"

Geçmişini kötüleyen, geçmişinden utanan, hatta inkar eden bizim gibi bir millet az bulunur; belki de hiç yoktur. Nasıl ki her insan hata yaparsa, milletler de devletlerde hata yapar. Önemli olan hatalardan ders alıp tekrarlamamak; faydalı yönlerini geliştirip devam ettirmektir. Bu da geçmişi tümüyle inkar etmekle değil bilakis iyi öğrenmekle sağlanabilir.

Bugün düyanın süper gücü olan ABD'de bile ilim adamları, devlet adamları Osmanlıyı yakın mercek altına almışlardır. Birçok farklı kültürdeki, dindeki, dildeki insanları Osmanlı altı asırlık nasıl bir arada tutabildi, bunun sırrını araştırmaktadırlar. Eski başkan Clinton ve ondan önceki ve sonraki başkanlar ,"Osmanlıdan çok istifade ediyoruz" demişlerdir. Herkes bizim geçmişimizden, kültürümüzden istifade ederken biz niçin mahrum kalalım?

Yalnız kapitalist devlet adamları değil, çeşitli siyasi görüşteki birçok devlet adamı hatta komünistler bile Osmanlıdan çok şey öğrenmişler. Bunları açıkca da ifade etmişlerdir. Örneğin Emekli Büyük Elçi Oğuz Gökmen, "Bir Zamanlar Hariciye" kitabında naklettiği Yugoslavya'da görevli iken geçen şu anektod çok ibretlidir:

"Bir gün, üst düzey protokol ile ava çıkmıştık. Av sonunda, av partisine başkanlık eden protokol genel müdürü büyükelçi Villius, av tekmilini verdi. Her sefirin vurduğu av miktarını söyledi. Sıra bana gelince Devlet BaşkanıTito bana "Osmanlı" diye hitab ederek: "İyi iyi ama hiç domuz vuran olmamış, sen de vuramamışsın...!" dedi. Kendisinin vurduğu üç büyük yaban domuzu karşısında yerde yatıyordu. Bana "Siz Osmanlılar yemezsiniz ama domuz öldürmeyi seversiniz..!" dedi ve arkasından gevrek bir kahkaha attı.

Altında kalmadım. Cevap verdim: "Bizim önümüze avın böylesi çıkarılmadı ki" dedim. Güldü, "Sizler için Macaristan'dan özel olarak beslenmiş sülünler getirttik...!" dedi. Gerçekten de öyle imiş. Kendilerinde pek kalmamış, Macarlar yetiştiriyormuş kafeslerde getirip Kara Yorgi ormanlarına salıvermişler. Zavallı mahluklar silah sesini duyar duymaz yaralı veya değil patır patır düşmeleri de anlaşılan bu yüzden olmalı idi. Bazıları yere düştükten sonra toparlanıyorlar koşmaya başlıyorlardı.

Tito çok keyifli idi. Bana "Bu sülünler Mohaç'dan kaçmışlar, Osmanlı'dan kaçmışlar...!" diyerek latife etmek istedi. Kendisine "Bizler artık Osmanlı değiliz..!" diyecek oldum. Daha tercümeyi beklemeden, "Osmanlısınız bre. Osmanlısınız.. Ne çekiniyorsun Osmanlıyım demekten..? Biz bu memlekette altı milleti bir arada yaşatmayı, yönetmeyi Osmanlı'dan öğrendik..!" dedi.

Görüyorsunuz, yabancılar bile Osmanlıyız demekten çekindiğimizi biliyorlar... Aslında bu geçmişi kötüleme red etme yeni değildir. Geçmiştede her yeni rejimde çok tekrarlandı. İkinci Meşrutiyetçiler kendi varlıklarını, düşüncelerini kabul ettirebilmek için, daha önceki dönemi, bir felaket olarak gösterdiler. Eğer bunlara değer verilirse o rejimin tekrar geleceğini söylediler. Bu devirde yapılan faydalı işleri söylemek bunlardan istifade etmek imkansız hale geldi. Çünkü bunları savunmak en büyük gericilik olarak empoze edilmişti. Böylece geçmiş devir hakkında sadece olumsuz hükümler veren, yani objektif olmayan bir tarih hakim oldu.

MAKSAT BAŞKA!

Son devir değerli ilim adamlarımzadn Prof. Erol Güngör bu tür düşüncelerin yanlışlığını ortaya koyduktan sonra neticeyi şu şekilde bağlıyor:

" Korkunun sebebi geçmişe duyulan hayranlığın Türkiye'yi eski rejime götürebileceğidir. Eski zaman hasret duyanlar çıkabilir, fakat "ilerilik" aşkıyla tarihe engel olanların bütün gücü katılacak olsa yine hiç kimse eskiyi geri getiremez. Bir kimse Marmara'nın Konya Ovasına akıtılabileceğini söylese bu fikir çok saçma bulunabilir, ama bunun gerçekleşeceğinden korkmak asıl büyük saçmalıktır. Dolayısıyla olmayacak şeyler üzerine korkular bina etmenin hiçbir faydası olamaz. "

Geçmişin geri gelmeyeceğini onlar da biliyorlar. Maksatları, bunu bahane ederek, dinin önüne kesmek dinden uzaklaştırmak. İki gündür üzerinde durduğumuz bazı entel kimselerin Hind felsefesine yönelişlerinin sebebi bu değil mi?

HİKMETLER · 27 MAYIS 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1411

Dört çeşit derya vardır

Hazreti Ömer buyurdu ki: “Deryalar dörttür: Allahü teala hazretlerinin rahmeti, günahlar için deryadır. Nefis, şehvetler için deryadır. Ölüm, ömürler için deryadır. Kabir, nedametler, pişmanlıklar için deryadır.”

Hazreti Osman buyurdu ki: “Dört şey vardır ki, zahirleri fazilettir. Ve batınları farzdır. Kur'an-ı azim-üş-şanın tilaveti fazilettir. Onunla amel farzdır. İnsanlara ihsan etmek fazilettir. Hasımları birbirinden razı ettirmek farzdır. Salihler ile beraber bulunmak fazilettir. Yaptıklarına uymak farzdır. Hastaları sormak fazilettir. Vasıyetlerini kabul etmek farzdır.”

İmam-ı Rabbani hazretleri buyurdu ki: Rahmet; gadab üzerine fazla olmasa idi, bizim gibi günahkarlara, dünya ve ahiretde kurtulma ümmidi olmazdı. Rahmetin çok fazla olduğundandır ki, bu miktar günah ile yeryüzünde seyr ederiz. Helak olmayıp, envaı nimetler ve ihsanlar ile beraber, kıyamet gününde kurtulacağımızı ümit ederiz. Rahmeti ilahi dünyada mümine ve kafire şamildir. Kıyamet gününde rahmet, müminlere mahsus olup, kafirler mahrum kalacaklardır.”

Allahü teâlâ, affetmek ve bol sevap vermek için, bir vesile arıyor. Bir kere inanarak kelime-i şehadet söyleyene, bunu muhafaza edip müslüman olarak ölene sonsuz olarak Cennetini veriyor. Kelime-i şehadet söyleyen kimse, haramlardan kaçmaz ve ibadetleri yapmazsa, imanlı ölmesi çok zordur. İmansız ölen de ebedi olarak Cehennemliktir. İmanlı ölen de, günahlarının cezasını çektikten sonra Cennete girer. Yahut affa uğrayarak Cennete girer. İmanlı ölmek için de, Allahü teâlânın emir ve yasaklarına riayet etmek gerekir.

Hadis-i şerilerde buyuruldu ki: “Kıyamette, (günahı sevabından çok) biri, Cehenneme götürülürken, “Ya Rabbi, dünyada sana hep hüsn-i zan ettim, (rahmetinden ümit kesmemiştim)” der. Allahü teâlâ da, “Onu bırakın! Kulumu beni zannettiği gibi karşılarım” buyurur.”

“Allahü teâlâ buyuruyor ki: Ben Allah’ım, benden başka ilah yoktur. Rahmetim, gazabımı geçmiştir. Allah’tan başka ilah olmadığına ve Muhammed aleyhisselamın, Onun kulu ve resulü olduğuna şehadet eden, Cennete girer.”

HİKMETLER · 28 MAYIS 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1412

Amellerine değil lutufa güvenirlerdi

İslam büyüklerinin örnek hallerinden biri de, kendileri çok ibadet yapmalarına rağmen amellerine değil, Allah'ın lûtuf ve affına güvenirlerdi. Nitekim hadîs-i şerifte şöyle buyurulmuştur :

"Akıllı o kimsedir ki, nefsine hakim olur ve öldükten sonrası için amelde bulunur. Âciz ve zavallı olan da o kimsedir ki, hevâî arzularını nefsinin emrine verir de üstelik Allaha karşı birtakım ümid ve kuruntular besler."

Sad bin Cübeyr hazretlerine, "Allah kerimdir, deyip aldanmak nasıl olur?" diye sormuşlar. O da şu cevabı vermiştir : "Kulun Allah hakkında aldanması, isyana devam ettiği halde Allah'tan mağfiret temenni etmesidir."

Hasan el-Basrî buyurdu ki: "Öyle kimseler vardır ki onlar, şu fani dünyadan iyilikleri çok olduğu halde ayrılmış değillerdir. Onları mağfiret ümidi aldatmıştır. Onlardan biri der ki: "Ben, aziz ve celîl olan Rabbime karşı güzel zan beslemekteyim. Amel çok olmuş, az olmuş aldırış etmiyorum." İşte o kimse bu sözünde bir yalancıdır. Zira hakikaten Rabbine güzel zan beslemiş olsaydı, amelini de güzel yapması gerekirdi. Allahü teala buyuruyor ki: "Rabbinize karşı beslediğiniz şu zannınız (yok mu?) işte sizi o helâk etti. Bu yüzden hüsrana düşenlerden oldunuz." (Fussılet sûresi, âyet: 23)."

Meysere el-Âbid hazretlerinin, kendisini iyice mücahedeye verdiğinden kaburgaları görünür olmuştu. Kendisine : "Allah'ın rahmeti geniştir." denildiği zaman söyliyeni azarlar ve dermiş ki : "Bu doğrudur. Eğer Allah'ın rahmeti geniş olmasaydı, isyanımız bir yana, tâatlerimizdeki kusur ve günahlarımız sebebiyle bizi helâk ederdi."

Huzeyfe bin el-Katâde buyurdu ki: "Eğer adamın biri sana, "Senin amellerin, âhiret gününe fasıkların amellerinden farksızdır." diye yeminde bulunsa, ben o şahsa : "Doğru söyledin, yeminine keffâret gerekmez." derim."

Huzeyfe el-Meraşî buyurdu ki : "Eğer sen, en güzel kabul ettiğin tâatındaki kusurların sebebiyle Allah'ın azâbına uğramaktan korkmazsan, bil ki helâka maruz bulunmaktasın."

Hasan el-Basrî buyurdu ki : "İçimizden bir kimse yok ki, Allahü teâlâ'nın kendisinin bir günahını affedeceğine inandığı için tâat ve amellerinden birisini terketmiş olsun."

HİKMETLER · 29 MAYIS 2009 CUMA · KAYIT 1413

İnsan önce kendini sever!

İslam büyüklerinin üzerinde çok durdukları konulardan biri de sevgi konusudur. Gerçek sevgi, sevginin kaynağı, sevginin çeşitleri, sebepleri üzerine çok yazılar, kitaplar yazmışlardır.

İmam-ı Gazali hazretleri insanın neyi, niçin sevdiğini şöyle izah etmektedir: İnsan birinci olarak ilk sevdiği şey kendisidir. insan varlığının devamını sever. Ölümü sevmez. Bunu sadece ölümden sonraki korku ve azabdan değil, ölümünün zorluklarından sakındığı için de değil, elemsiz, aniden öldürülse, sevapsız ve ikapsız öldürülse yine ölümü istemez.

Varlığın devamı sevimli olunca, varlığın kemâli de sevimli olur; zira eksiklik, kemâli engeller. İnsan, helâk ve yokluk, sıfatlarda ve vücudun kemâlinde nefret edilen bir şeydir; varlık esasının devamının güzel olduğu gibi, kemâl sıfatının varlığı da güzeldir.

İnsan zatından sonra azalarını, sonra malını, evladını, ailesini ve dostlarını sever. Organlarının sağlam olmasını istemesi de kendisini sevmesindendir. Bu bakımdan azalar sevimlidir. Selâmetli olmaları da sevimlidir. Çünkü varlığın kemâl ve devamı azaların sağlamlığına bağlıdır. Mal sevimlidir, çünkü mal da varlık ve kemâlin devamında alettir. Diğer sebepler de böyledir.

İnsan, bu şeyleri var olmalarından dolayı değil, kendisinin varlık ve kemâlinin bunlara bağlı olduğundan dolayı sever. Hatta insan çocuğundan bir fayda görmediği, onun için meşakkatlara girdiği halde onu sever. Çünkü o yok olduktan sonra çocuk, kendisinin halefi olur. Bu bakımdan çocuğun yaşamasında bir nevi kendisinin devamı vardır.

İşte nefsinin kalıcı olmasını sevdiğinden dolayı yerine geçecek olan bir kimsenin kalıcı olmasını sever. Sanki o, onun bir parçasıdır. Evet! Eğer kendisinin

veya evladının öldürülmesi arasında serbest bırakılsa, tabiatı da normalliğini muhafaza ediyorsa, elbette kendi canını, evladının canına tercih eder.

Akrabalarını ve ailesini sevmesi de nefsinin kemâlini sevmesine dönüşür. Çünkü o, nefsini onlarla çok, onlar sebebiyle kuvvetli ve onların kemâliyle güzelleşmiş görür; zira aşiret, mal ve haricî sebepler insanı kemâle doğru götüren kanat gibidir. Varlığın kemâli ve devamlı oluşunun tabiaten sevildiği açık bir hakikattir. Öyleyse ilk sevilen şey, her dirinin yanında kendisinin zati ve zatının kemâli ve kendisinin hayatta kalmasını sağlayan şeylerdir.

HİKMETLER · 30 MAYIS 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1414

İyilik eden sevilir!

İmam-ı Gazali hazretleri, insanın kendisinden sonra, kendisine ihsanda bulunanları sever, buyuruyor. Zira insan, ihsanın kuludur. Kalpler kendilerine ihsan edeni sevmek üzere, kendilerine kötülük yapandan da nefret etmek üzere yaratılmıştır. Peygamber efendimiz şöyle buyurmuştur: "Ya Rabbi, facir (fasık, kafir) bir kimsenin iyiliğini boynumda bırakma ki kalbim onu sevmiş olmasın!"

Bu hadîsi şerif işaret eder ki kalbin iyilik yapanı sevmesi zorunludur. Defetmesi güç yetmez bir durumdur. Bu bir tabiat ve fıtrattır. Bunu değiştirmeye yol yoktur. Bu sebepten ötürü insan bazen akrabası olmayan ve ilişkisi bulunmayan bir yabancıyı sever. Bu tedkik edilirse, birinci sebebe dönüştüğü görülür; zira ihsan eden odur ki mal, yardım ve varlığın devamına erdiren sebeplerle imdada yetişir. Böylece dolaylı olarak onun hayatta kalmasına ve rahat etmesine yardımcı olmuş olur.

Fakat bu doğrudan bir yardım olmadığı için bunu sevmesi kendi zatını ve organlarını sevmesi gibi olamaz. Çünkü, insanların azaları vücudununun kemâlinde rol oynadığından dolayı sevilir, kişinin hayatta kalması için desteğin bizzat kendileridir. İhsan eden bir kimse ise, o istenilen desteğin bizzat kendisi değildir. Ancak onun sebebidir.

Örneğin, azaların sağlığının devamlılığında sebep olan doktor gibi. Bu bakımdan sağlıklı olmanın sevgisi ile sağlık sebebi olan doktorun sevgisi arasında fark vardır. İlki arzu edilen şeyin bizzat kendisi, diğeri ise buna sebep olandır.

İnsanın kendisine ilim öğreten hocasını sevmesi de böyledir. Çünkü esas olan ilimdir, hoca ise, güzel olan ilmin sebebi olduğu için sevilir. Yemek, içmek, para da sevilir. Fakat yemek arzu edilen şeyin bizzat kendisi, para ise yemeğin vesilesi oldukları için sevilir.

Bu bakımdan kim ihsan ettiğinden dolayı ihsan edeni severse, o hakikatte ihsan edenin zatını, kendisini sevmiş değildir. Aksine ihsanını sevmiştir. İhsan ise, ihsan sahibinin verdiğidir. Eğer ihsan ortadan kalkarsa, sevgi de kalkar. İhsan, sahibine sevgi ihsan etmesinin devamına bağlıdır. Eğer eksilirse, sevgi eksilir, artarsa artar. İhsan ve ihsanın artış ve eksikliği nisbetinde artış ve eksiklik meydana gelir.

HİKMETLER · 31 MAYIS 2009 PAZAR · KAYIT 1415

Her sevmeden nefis pay alır!

İmam-ı Gazali hazretleri, üçüncü olarak insanın güzel olan şeyi sevmesidir. O şeyin kendisinde bir güzellik görüp bundan dolayı onu sevmesidir, buyurur. Buna güzellik sevgisi diyebiliriz. Güzelliği idrâk edenin nezdinde sevilir. Bu da güzelliğin bizzat kendisi içindir. Çünkü güzelliği idrâk etmekte zevkin bizzat kendisi vardır. O, başkası için değil zatı için sevilir.

Zannedilmesin ki güzel suretlerin sevgisi, ancak onlarla şehvetin bertaraf edilmesi için düşünülebilir; zira şehvetin bertaraf edilmesi başka bir zevktir. Bazen güzel suretler onun için sevilir. Güzelliğin bizzat kendisini idrâk etmek ise başka bir lezzettir! Bu bakımdan güzelliğin sevilmesi insanın tabiatında vardır. Bu inkâr edilemez.

Mesela, yeşillik ve akar su sevilir. Bu, suyun içildiği, yeşilliğin yenildiği için olmaz. Veya sudan ve yeşillikten başka bir fayda elde etmek için de sevmez. Yeşillik ve akar su, Resulullah efendimizin hoşuna giderdi. Sağlam tabiatlı kimseler ışığa, çiçeklere, rengarenk kuşlara, şekli benekleri uygun olan hayvanlara bakmaktan lezzet alır.

Hatta insanoğlu bu şeylere bakmakla üzüntü ve gamdan kurtulur. Bu da bakıştan ışığa bir faydanın oluşundan kaynaklanmaz. İşte bu sebepler lezzet verirler. Her lezzet veren şey sevilir. Her güzelin idrâk edilmesi lezzetten uzak değildir. Güzelliğin tabiaten güzel olduğunu inkâr eden hiç kimse yoktur.

Bu üç çeşit sevgide de, kişinin kendisini, nefsini sevmesine yol vardır. Bu da, "Kalplerinde hastalık vardır" mealindeki ayet-i kerimede bildirilen kalb hastalığına yakalanmış olmaktandır.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki: Kalb hastalıklarının mütehassısları olan tesavvuf büyükleri de, önce hastalığın giderilmesi için yapılacak şeyleri emir buyururlar. Kalbin hastalığı, Hak tealadan başkasına tutulması, bağlanmasıdır. Yani, kendisin, nefsine bağlanmasıdır. Çünkü herkes, herşeyi kendi için ister. Çocuğunu sevmesi, kendini sevdiği içindir. Malı, mevkiyi, rütbeyi hep kendi için ister. Onun mabudu, tapındığı şey, kendi nefsidir. Nefsinin istekleri arkasında koşmaktadır. Kalb, bu bağlılıklardan kurtulmadıkca, insanın kurtulması çok güç olur.

2009 YILLIK KÜLLİYATI

06

Haziran

40 yazı · Hikmetler: 30 · Gönül Bahçesi: 10

HİKMETLER · 1 HAZİRAN 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1420

Sevilmeye tek layık olan

İmam-ı Gazali hazretleri, insanın sevdiği şeylerin hepsinin yaratanı, onlara o güzelliği, sevimliliği verenin Allahü teala olduğu için, hakiki sevgiye, sevilmeye tek layık olan O'dur, buyurmaktadır. Sonra bunu şöyle izah etmektedir:

Bunu düşünmeden, bunun şuuruma varmadan başkasını seven bir kimsenin sevgisi cehaletinden ve Allahü tealayı tanımamaktaki eksikliğinden ileri gelir.

Resulullahı sevmenin kaynağı Allah sevgisidir. Âlimleri ve velileri sevmenin kaynağı da böyledir. Çünkü sevenin sevdiği de sevilir. Dost güzel olduğu gibi dostun dostu da güzeldir.

Bu bakımdan hakîkatte, basiret sahipleri nezdinde Allah'tan başka sevilen ve sevgiye müs-tehak olan yoktur.

Çünkü, Allah'tan başka varlıklar vehim ve hayaldir ve tam bir mecazdır. Asla hakikati yoktur. İnsan kendi nefsini, geleceğini, kemâlini ve varlığının devamını sever; bunu sağlayacak tek güç Allahü tealadır. Bunun için , insan arzularına kavuşmak için O'nu sevmeye mecburdur. Çünkü, kesinlikle varlığının kendi zatından olmadığını bilir. Zatının varlığını, varlığının devamını ve varlığının kemâlini sadece Allah'tan olduğunu bilir. Bu bakımdan kulu yoktan var eden, hayatta bırakan ve onun kemâl sıfatlarını yaratmak suretiyle varlığını ikmâl eden ve buna götüren sebepleri yaratan sebepleri kullanma imkanını yaratan ancak Allah'tır.

Kul, kendinden, zatından gelen bir varlığa sahip değildir. Aksine kul eğer Allah kendisine lütfetmezse tam bir hiçtir. Eğer hayatta bırakmak suretiyle Allah'ın onun üzerindeki ihsanı olmazsa, hiçbir şey değildir.

Varlığını kendi kendine sürdüren, nefsiyle kâim olan hiçbir şey yoktur. Sadece Hayy ve Kayyum olan Allah, öyle Allah ki zatıyla kâim olduğu gibi yarattıkları da onunla kâimdir. İnsan, varlığının başkasına sebep olan ana babasını nasıl severse, ister istemez onları ve kendisini yaratan ve devam ettiren Cenab-ı hakkı da sevmek zorundadır.

Eğer Rabbini bilmediğinden dolayı sevmiyorsa, zaten sevgi bilmenin meyvesidir, bilmek olmazsa sevgi de yok olur. Zayıf düşmesiyle zayıf düşer. Kuvvetiyle kuvvet bulur. Bu onun cehaletinden ileri gelir.

Hasan Basrî şöyle demiştir: 'Rabbini tanıyan bir kimse, O'nu sever. Dünyayı tanıyan dünyada zâhid olur. İnsanın kendi nefsini sevip de nefsinin varlığı kendisine bağlı bulunan Rabbini sevmemesi nasıl düşünülebilir?!'

GÖNÜL BAHÇESİ · 2 HAZİRAN 2009 SALI · KAYIT 1416

Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik sempozyumu

Mayıs ayının son haftasında (22-24 mayıs), İstanbul İlahiyat Fakültesi ile İSAV'ın (İslami İlimler Araştırma Vakfı) ortaklaşa düzenlediği uluslararası, "Büyük Türk Bilgini Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik" sempozyumuna katıldım. (Aynı günlerde Ankarada da, "Ehl-i Sünnet Mezheplerinin Doğuşu ve İmam-ı Azam'ın İslam Fıkhı'na Hizmetleri." sempozyumu yapıldı.)

Sempozyuma büyük bir ilgi vardı. Başta, Diyanet İşleri Başkanı olmak üzere, ilahiyat camiasında "Hocaların hocası" diye bilinen, emektar ilahiyat profesörleri de toplantıya iştirak etmişlerdi. Sempozyumda, özellikle kıdemli ilahiyat profesörlerinden alışık olmadığımız çok güzel şeyler dinledik. Neler mi, kısaca özetlemeye çalışayım:

İmam-ı Matürîdî'nin büyüklüğünden, geniş ilminden, bildirdiği kaidelerin gerçek İslamı, Ehli sünneti temsil ettiğinden, ilk asırdaki Müslümanların iman ve amel anlayışında farklı yolların ortaya çıktığı, Haricilik, Selefiyye, Şia, Mutezile ve Cebriye gibi, yanlış düşünceleri ve siyasi eğilimleri temsil eden ekollerin boy gösterdiği bir zamanda, İmam-ı Matüridinin ortaya çıkarak, koyduğu kaidelerle İslam âlemini kargaşadan, dağınıklıktan kurtardığından bahsedildi.

RESULULLAHIN YOLU

İmam-ı Mâtürîdî'ye bağlı olarak, hocası İmam-ı azam Ebu Hanefi'den, kurduğu Hanefi mezhebinden, Matüriliğin İmam-ı a'zamın Fıkhı Ekber adlı eseri üzerine bina edildiğinden, itikatta Mâtürîdîğin ve amelde Hanefi mezhebinin İslam aleminin dörte üçünü teşkil ettiğinden, bunun için geçmişte, Selçuklular ve

Osmanlılar zamannıda İslam aleminde hoşgörü, huzur ve sükun bulunduğundan, günümüzde, İslam alemindeki terörün altında, İslam aleminin bu yoldan sapmasının yattığından bahsedildi.

Netice olarak, gerçek islamı temsil eden Ehli sünnettir. İslamiyet, itikatta Ehli sünnetin iki imamı yani, İmam-ı Matüridi ve İmam-ı Eş'ari ve amelde de başta Hanefi mezhebi olmak üzere diğer dört ameli mezheple huzur ve sükün içinde günümüze geldi, bundan sonra da bu yol takip edilirse, İslam alemindeki anarşi, terör ortadan kalkar.

Bu tespitlere kim ne diyebilir? Sadece teşekkür edilir.Fakat konuşmalar beni çok şaşırttı. Çünkü, bu camiadan beklenmeyen, şimdiye kadar pek işitmediğimiz tespitler. İlahiyat camiasında, akedemisyenlerin çoğu kafalarından mezhepleri çoktan sildiler. Her biri doğrudan içtihad eden, kendilerini müçtehid sanan kimseler.

Bu şaşkınlığımı, toplantıyı takip eden değerli meslektaşım Ali Eren'e açtım. "Ne kadar samimiler gel bir test edelim" dedi. Baktık, "Hocaların hocası" diye anılan, sempozyuma tebliğ sunan, kıdemlı bir ilahiyat profesörü ayakta birisi ile konuşuyor. Yanına vardık, hal hatırdan sonra Ali Bey sordu: "Hocam, daha önce filan ilahiyat profesörü ince çorap üzerine meshin caiz olduğunu söylemişti, bu konuda siz ne dersiniz?" Hoca, "Evet, ben de onun gibi düşünüyorum, ince çorap üzerine mesh ediyorum. Sadece ben değil falan falan.. da böyle yapıyor" diye sıraladı.

Bunun üzerine Ali Bey, "Ama hocam Hanefi mezhebinin temel kitapları olan şu şu kitaplardan bunun mümkün olmadığını anlıyoruz" deyince, anlı şanlı prof, " Mezhepler beni bağlamaz, bu Ebu Hanife'nin görüşü, beni ilgilendirmez, ben Ebu Hanife'nin sözü ile değil hadis-i şerif ile amel ederim. Bahsettiğiniz kitaplar ilmihal mesabesinde kitaplardır, asırlar öncesini temsil eder, günümüzde geçerliliklerini kaybetmişlerdir. Zaten bu kitaplar Müslümanları geri bıraktı. İbadet konusunda hassas olmak lazım, hadisi şerife göre amel etmek lazım" deyince Ali Bey, "Peki hocam İmam-ı azam hazretleri bu konuda sizden daha mı az hassastı, siz ondan daha hassas olduğunuzu mu söylemek istiyorsunuz?" deyince hemen konuyu değiştirdi.

İSLAMI YAŞAMAK VE YAŞATMAK

Bu arada ben de şunu sordum: "Hocam ilahiyat camiasında revaç bulmaya başlayan, Hıristiyanların, Yahudilerin de Cennete gideceği konusu var, siz ne

dersiniz?", Çok şükür bu konuda söylenmesi gerekeni söyledi: "Resulullaha inanmayan, onu peygamber olarak kabul edip, itaat etmeyen Cennete gidemez, bu kesin" dedi. Buradan anlıyoruz ki, mezhepler konusunda olduğu gibi, bu konuda ilahiyatçılar arasında daha ittifak sağlanamamış!

Peki, mezheplere inanmadıkları halde, bunları gündeme getirip, övmelerinin sebebi ne olabilir? Konuşmalar arasındaki şifre cümlelerden benim anladığım şu: İslam alemindeki terörü, yukarıda isimleri geçen ekollerin, "amel imandan bir parçadır" yanlış inancına bağlıyorlar. Ehli sünnetin, "amel imandan bir parça değildir" akidesini yayarak; kişi Müslüman olduğunu söylesin, gerisi bizi ilgilendirmez, ne yaparsa yapsın, düşüncesi yayılmak isteniyor. Namazsız, niyazsız, fıkıhsız, içi boşaltılmış bir Müslümanlık tipi geliştirilmeye çalışılıyor. İmam-ı Matüridi hazretlerinin bildirdiği, emri maruf, herkesin islamı yaşaması ve yaşatmaya çalışması farzdır, düsturu görmemezlikten, bilmemezlikten geliniyor. Çünkü bu, işlerine gelmiyor! (Yarın da, Mâtürîdîliğin esaslarını ele alalım)

HİKMETLER · 2 HAZİRAN 2009 SALI · KAYIT 1421

Işığı güneşin eseri sananlar!

İmam-ı Gazali hazretleri buyuruyor ki: Malumdur ki güneşin sıcaklığı ile yanan bir kimse gölgeyi sevdiğinde, ister istemez gölgenin varlığını temin eden ağaçları sever. Varlık âleminde her ne varsa, Allah'ın kudretine nisbet gibidir; zira hepsi O'nun kudretinin eserleridir. Hepsinin varlığı O'nun varlığına tâbidir. Işığın güneşe, gölgenin ağaca tâbi oluşu gibi...

Fakat bu misal, halk tabakasının anlayışlarına nisbeten doğru olabilir. Zira halk, avam tabakası ışığın güneşin eseri olduğunu hayal eder. Güneşten çıktığını, güneşle var olduğunu zanneder. Halbuki bu, şüphesiz bir yanılmadır; zira kalb erbabına, gözlerle görmekten daha açık bir şekilde keşfolunmuştur ki nûr, Allah'ın kudretinden hâsıl olmuştur.

Güneşin ışığını, şeklinin sûretini ve kendisini de yaratan Allahü tealadır. Eğer insanın nefsini sevmesi zarurî ise, nefsinin varlığını önce meydana getirip sonra devam ettiren, aslında, sıfatında, zâhirinde, bâtınında cevher ve arazlarında, varlığı

kendisine bağlı bulunan bir zatı da eğer o zatı bu şekilde tanımış ise ister istemez sevmesi gerekir.

Kim bu sevgiden uzak ise, bu kimse nefsiyle ve şehvetleriyle meşgul olur, Rabbinden gâfil bulunduğundan yaratanını gereği gibi tanımaz, sadece şehvetlerine ve duygularının kapsamına giren şeylere bakar. O da hayvanların nimetlenmekte ve genişliğinden istifade etmekte kendisine ortak oldukları şehadet âlemidir.

Melekût âlemi ise, böyle değildir. Öyle melekût âlemi ki meleklere yaklaşanlar hariç, onun yerine kimse tarafından ayak basılmaz kişi bu âlemde sıfatlarında meleklere ne derece yakınsa, o nisbette bakabilir. Hayvanların derecesine ne kadar inmişse, o nisbette mahrum olur.

İnsan, bedeninin yapısı bakımından hayvanlara, ruhu tarafından meleklere benzemektedir. Ruh tarafı zayıflar ve beden tarafı kuvvetlenirse, hayvanlara yaklaşır. Hayvanlar gibi sadece yerler içerler ve çiftleşirler...

İnsan, ruhunu tamamen bırakır ve sadece bedenini, nefsini düşünüp, şehvetinin peşinde koşarsa, hayvanlardan da aşağı olur. Allahü teâlâ, Kur'an-ı kerimde, "Hatta onlar, hayvanlardan daha aşağıdırlar." buyurarak, böyle kimseleri haber vermektedir.

GÖNÜL BAHÇESİ · 3 HAZİRAN 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1417

İmâm-ı Mâtürîdî ve Mâtürîdîliğin esasları

Ehl-i sünnetin iki i'tikâd imamından birincisi Muhammed bin Muhammed Mâtürîdî'dir. (Diğeri İmam-ı Eş'aridir) Semerkand'ın Mâtürid kasabasında doğup, 944'de Semerkand'da vefât etti.

İmâm-ı Mâtürîdî, İmâm-ı a'zam Ebû Hanîfe'nin naklen bildirdiği ve yazdığı Ehl-i sünnet i'tikâdını, kelâm bilgilerini, ondan naklederek izah ve isbât etti.

Yeni İslâm devletlerinin kurulduğu, çeşitli siyasî güçler ve i'tikâdî fırkalar arasında mücâdelenin arttığı bir zamanda, Ehl-i sünnet i'tikâdını müdâfaa etmiş,

açık bir şekilde izah ederek Müslümanların bu doğru i'tikâda uymalarını sağlamıştır.

Peygamber efendimiz; "Ümmetim yetmişüç fırkaya ayrılacaktır. Bunlardan bir fırka kurtulacak, diğerleri helak olacaktır" buyurduğunda Eshâb-ı kiram; "Kurtulan fırka hangisidir?" diye sorunca, "Ehl-i sünnet vel-cemâattir" buyurdu.

Ehl-i sünnet i'tikâdını ortaya koyan Resûlullahdır. Tâbiîn-i i'zâm da bu bilgileri, Eshâb-ı kiramdan öğrendiler. Daha sonra gelenler, bunlardan öğrendiler. Böylece Ehl-i sünnet bilgileri bizlere nakil ve tevâtür yoluyla geldi.

İmâm-ı Mâtürîdî'nin naklen bildirdiği Ehl-i sünnet i'tikâdının başlıca esasları şunlardır:

"Allahü teâlâ kadîm olan zâtı ile vardır. Herşeyi, O yaratmıştır. O'ndan başka hiçbir şey, ibâdet olunmaya lâyık değildir. Kâmil sıfatları vardır. Bu sıfatları da ezelidir.

Kur'ân-ı kerîm Allah kelâmıdır, O'nun sözüdür. Mahluk değildir. Allahü teâlâ Kur'ân-ı kerîmi harf ve kelime olarak gönderdi. Bu harfler mahlûktur.

Allahü teâlâyı mü'minler Cennette görecektir. Nasıl görüleceği düşünülemez. Çünkü O'nu görmeği akıl anlıyamaz.

Allahü teâlâ, insanları yarattığı gibi, insanların işlerini de, O yaratıyor. İyi ve kötü işlerin hepsi O'nun takdîri, dilemesi iledir. Fakat iyi işlerden râzıdır, fenâlardan râzı değildir. İnsanın yaptığı işde, kendi kuvveti de te'sîr eder. Bu te'sîre "kesb" denir.

Peygamberler, Allahü teâlâ tarafından seçilmiş, gönderilmiş insanlardır. Onların Allahü teâlâdan getirdiği her haber doğrudur, yanlışlık yoktur.

İbâdetler imâna dâhil değildir. Farzların farz olduğuna inanıp, tenbellikle yapmayan kâfir olmaz. Mü'min ne kadar büyük günah işlerse işlesin imânı gitmez. Emîr ve yasaklardan herhangi birine inanmamak veya hafife almak veya alay etmek, değiştirmeğe kalkışmak imânı giderir ve sonsuz olarak Cehennemde yanmağa sebep olur.

Dîni delîller müctehidler için dörttür: Kitap, Sünnet, icmâ-i ümmet, Kıyâs-ı fukâha. Avamın delîli müctehidin fetvâsıdır.

Kabir azâbı, kabrin sıkması, kabirde Münker ve Nekir denilen meleklerin soru sorması, kıyâmette herşeyin yok olması, kıyâmette suâl ve hesap, iyiliklerin ve

günahların oraya mahsûs bir terazi ile tartılması, Cehennem üzerinde sırat köprüsünün bulunması vardır.

Cennet, mü'minlere mükâfat ve ni'met için hazırlanmış; Cehenmem kâfirlere azâb için hazırlanmıştır. Cennet ve Cehennem ebedi, sonsuz kalınılacak yerdir. Zerre kadar imânı olan ve bu îmân ile âhırete göçen Cehennemde ebedî (sonsuz) kalmıyacaktır.

Halifelikten konuşmak, dinin esas bilgilerinden değildir. Dört halifenin yüksekliği halifelik sıralarına göredir. Eshâb-ı kiramın hepsini istisnasız sevmek ve hürmet etmek lâzımdır. Hepsi âdil ve din ilimlerinde müctehid idiler.

Muhammed aleyhisselama îmân edenler, başka peygamberlerin ümmetinden daha üstündür.

Resûlullaha, Eshâb-ı kirama, Tabiîne ve evliyâya tevessül ederek, ya'nî onları vesîle ederek duâ etmek, duânın kabûlüne sebep olur.

Kıyâmet günü Allahü teâlânın izni ile iyiler kötülere şefaat edecek, araya girecektir.

Peygamberin mu'cizesi, evliyânın kerâmeti ve sâlih mü'minlerin firâseti haktır. Evliyânın kerâmeti, vefâtından sonra da devam eder.

Her bid'at dalâlettir, sapıklıktır. (Bid'at, dine sonradan ilave edilen şey demektir.)

Mest üzerine mesh ederek (ıslak el ile dokunarak) abdest alınır. Çıplak ayak üzerine mesh edilmez."

Bu hususların çoğunu günümüz ilahiyatçıların haylisi kabul etmez. Buna rağmen, imam-ı Matüridi ve İmam-ı a'zam Ebu Hanife sempozyumları düzenlemeleri düşündürücü değil mi?

HİKMETLER · 3 HAZİRAN 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1422

Her nimetin gerçek

İmam-ı Gazali hazretleri her iyiliğin, her nimetin gerçek sahibinin Allühü teala olduğunu bildiriyor. Buyuruyor ki: İnsan, kendisine iyilik yapanı sever. Kendisine

malen yardım eden, konuşmasıyla lütûfkâr davranan, yardımıyla kendisine destek veren, kendisinin yardımına ve düşmanlarının yok olmasına koşan, kötülükleri kendisinden uzaklaştırmaya kalkışan, gerek nefsi hakkında, gerekse evlat ve akrabaları hakkında olsun, bütün istek ve hedeflerine vesile teşkil eden kimseyi sever. Böyle bir kimse, kişi nezdinde şüphesiz sevilir.

Gerçekte bütün bunları gönderen Allahü tealadır. Sevdiği kimseler bir aracıdır. İşte bu sebepten gerçek sevginin Allah sevgisi olması gerekir. Çünkü eğer şahıs, hakkıyla Allah'ı tanımış olursa, kendisine iyilik yapanın sadece Allah olduğu bilir; diğerlerinin sarece aciz biren vasıta olduğunu idrak eder.

Allahü teâlâ'nın bütün kullarına yapmış olduğu iyiliklerin çeşitlerine gelince, onları saymam mümkün değildir; zira hiçbir kimsenin hesap mahareti onları toplayamaz. Nitekim Allahü teâlâ şöyle buyurmuştur: “Eğer Allah'ın nimetini saymaya kalkışsanız bitiremezsiniz.” (Nahl/18)

Biz bütün hazineleriyle bize nimet veren ve bütün hazinelerini emrimize amade eden, istediğin şekilde sarfetme yetkisini bahşeden bir kimse farzedelim. Çokları, bu ihsanın bu kimseden geldiğini zanneder. Halbuki bu zan yanlıştır; zira bu kimsenin ihsanı kendi nefsi, malı ve mala olan kudreti ve malını ona sarfetmeye kendisini sevkeden kuvvete sahip değildir. O halde onu yaratan, malını, kudretini yaratan, iradesini ve teşvikçi kuvvetini halkeden kimdir? Seni ona sevdiren kim? Onun yüzünü sana çeviren kimdir? Dininin ve dünyasının ıslahının sana yardım etmesinde olduğunu onun kalbine atan kimdir?

Eğer bütün bunlar olmasaydı o, malından, bir tane dahi sana vermezdi. Ne zaman ki Allah onun kalbini harekete geçiren şeyleri ona musallat kılıp onun nefsinde 'dininin ve dünyasının salâhının malını sana vermesinde olduğu' hakikatini ilham etti, o, malını sana teslim etmeye mecbur kaldı. O ona muhalefet edemez.

Öyle ise, iyilik yapan; onu sana mecbur eden, onu iyilik yapmaya zorlayan faktörleri musallat kılan kuvvet sahibi Allahü tealadır. Nimeti sana ulaştıran ise bir vasıtadır. Onunla Allah'ın ihsanını sana ulaştırır. El sahibi burada mecburdur. Tıpkı su yolunun suyun akışına uymaya mecbur olduğu gibi.

HİKMETLER · 4 HAZİRAN 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1423

Karşılıksız veren sadece O'dur!

İmam-ı Gazali hazretlere buyuruyor ki: insanoğlunun ancak kendi nefsi için iyilik yapar. Başkasına iyilik yapması ise muhaldir; zira insanoğlu malını, ancak bir gayesi varsa, başkasına verir. O hedef ya gelecekte, (ahırette) olur ki bu sevaptır. Yahut da derhal tahakkuk eder ki bu da dünya menfaatleri, minnetleri; övülmesi, şöhretinin yayılması, cömertlikle anılması, halkın kendisine itaat etmeleri, hürmet saygı göstermeleri…

Nasıl ki insan, malını bir yararı olmadığı için denize atmıyorsa, tıpkı onun gibi bir insan, elindeki malı ancak bir hedef ve bir gayesi olursa malı verir. Onun, malını vermesi gayesine ulaşmak içindir.

Bu bakımdan o, kendi hedefine varmak için başkasını, malı almak hususunda kullanmıştır. Öyleyse o kendi nefsine iyilik yapmıştır. Vermiş olduğu malın karşılığı olarak nezdinde maldan daha kıymetli olan bir şey almıştır. Eğer o şey onun yanında daha kıymetli olmasaydı asla başkalarına malını vermezdi. İşte bu düşünceyi ona veren Allahü tealadır.

Bu kimse, Allah'ın harekete geçirici sebeplerini ona musallat kılması suretiyle yardım etmiştir. Buna muhalefet edememiştir. Onun emrini yerine getirmeye mecbur olduğu gibi, kendisine muhalefet edememiştir. Eğer o kendi keyfine bırakırsa o malını kimseye vermezdi.

İşte her ihsan eden kimse de böyledir. Eğer Allah onları nefisleriyle başbaşa bırakırsa, onlar o maldan bir kuruş dahi kimseye vermezler. Allahü teâlâ ona harekete geçirici kuvvetleri musallat edince, onun kalbine din ve dünya bakımından o malı vermekte fayda olduğunu yerleştirince onu verir. Kişi vermiş olduğu malın karşılığı olarak nezdinde verilen maldan daha yararlı ve daha sevimli bir şey almış olacağı için bunu verir.

Nasıl ki satıcı bir mal sattığını aldığı para daha sevimli ise, daha sevimlisini aldığından malı satın alan ihsan edici değilse, aynen onun gibi hibe eden de hibesinin karşılığı olarak sevap veya övülme veya başka bir bedel almıştır.

Hakiki manada ihsan cömertliktedir. Cömertlik ise, karşılıksız ve verene bir pay olmaksızın verilen maldır. Bu ise, Allah'tan başkası için muhaldir. Bu bakımdan âlemlere ihsan olsun diye nimet veren Allah'tır. Bu nimeti bir hedef ve gayeden ötürü değil, karşılıksız olarak âlemlere veren O'dur. Bu bakımdan O'ndan başkası hakkında cömertlik ve ihsan lâfzını kullanmak yalan veya mecazdır.

HİKMETLER · 5 HAZİRAN 2009 CUMA · KAYIT 1424

İyilik yapmaya kâdir olan!

İmam-ı Gazali hazretleri buyuruyor ki: Bir kimseye, uzak bir ülkede de âbid, âdil, âlim, halka şefkat gösteren, lütûfkâr, mütevazi bir sultanın bulunduğu haberi gelse, aynı zamanda zâlim, mütekebbir, fâsık, haysiyetsiz, bir sultanın haberi de gelse, kalbinde bu ikisinin arasında bir fark görür; zira kalbinde birincisine karşı sevgi denilen bir meylin olduğunu hisseder. Zira kişi birincisinin hayrından ümitsiz, ikincisinin şerrinden de emindir. Çünkü onların memleketlerine gitme ümidi yoktur. İşte bu, sadece iyilik yapanın iyilik yapmasından dolayı sevilmesidir. Yoksa iyilik yapması bakımından değildir.

Bu da, Allahü tealanın insana verdiği bir düşüncedir. Bu sebep de Allah'ı sevmeyi gerektirir. Allah'tan başkasının hiçbir suretle sevilmemesini gerektirir. Allah'tan başkası ancak bir sebeple Allah'a bağlı bulunduğundan dolayı sevilir; zira bütün insanlara iyilik yapan Allah'dır.

Önce yaratmak suretiyle bütün insanlara ikramda bulunmuştur. İkinci olarak zarurî azalar ve sebeplerini tamamlamak suretiyle, üçüncü olarak ihtiyaçlarının sebeplerini yaratmak suretiyle nimetlendirme ve refaha kavuşturmakla onlara ikramda bulunmuştur. Dördüncüsü onları güzel meziyetler, zaruret ve ihtiyaç olmadığı halde zînet olan fazlalıklarla süslemek suretiyle ihsanda bulunmasıdır. Azalardan zarurînin misali; baş, kalp, böbreklerdir. Kendisine ihtiyaç olanın misali ise; göz, el, ayaklardır. Süsün misali ise kaşların kavisli, dudakların kırmızı, gözlerin badem renginde olmasıdır.

İnsan bedeninin haricinde bulunan nimetlerden zarurî olanın misali, su ve gıdadır. İhtiyacın misali ilâçlar, et ve meyvelerdir. Meziyet ve fazlalıkların misali; ağaçların yeşilliği, çiçeklerin ve ışıkların şekillerinin güzelliği, meyvelerin ve

yokluğuyla ne bir ihtiyacın ve ne de bir zaruretin bozulmadığı yemeklerin lezzetleridir.

Madem ki durum budur, o halde iyilik yapan O'dur. Öyleyse O'ndan başkası nasıl iyilik yapan olur? Halbuki, görünürde, iyilik yapanlar, O'nun kudret iyiliklerinden bir iyiliktir. Zira O güzelliğin, iyilik yapanın, iyiliğin ve iyilik sebeplerinin yaratanıdır. Bu nedenle O'ndan başkasını sevmek tam bir cehalettir. Kim Allah'ı tanırsa, bu nedenle Allah'tan başkasını gerçek manada sevemez.

HİKMETLER · 6 HAZİRAN 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1425

En kıymetli sevgi!

İmam-ı Gazali hazretleri buyuruyor ki: Güzel olan bir şeyi sevmek, bu güzellikte bulunan bir faydayı elde etmek için değildir. Bu sevgi, insanın elinde olmayan yaratılıştan gelen bir sevgidir. Bu güzellik, gözle görünen zâhirî suretin güzelliği ile basiretin nûru ve kalbin gözüyle idrâk olunan iç suretin güzelliği şeklinde ele alınabilir.

Birinci kısmını çocuklar ve hayvanlar da idrâk eder.

İkinci kısmını idrâk etmek ise sadece basiret sahiplerine mahsustur. Orada, dünya hayatının görünür tarafından başkasını bilmeyenler basiret sahiplerinin ortağı olamaz. Her güzellik, güzelliği idrâk edenin nezdinde sevimlidir. Eğer kalben idrâk edilirse, kalbin sevdiğidir. Bunun misali, peygamberlerin, âlimlerin ve güzel ahlâklıların ve Allahı razı eden fazilet sahiplerinin sevgisidir; zira bu sevgi, yüz ve diğer azalar güzel olmadığı halde düşünülebilir. Bâtınî, iç suretin güzelliğinden kastolunan da budur. Zâhirî duyular ise, bunu idrâk etmez.

Bu bakımdan hazreti Peygamberi veya Hz. Ebubekir'i veya İmam Şâfiî'yi seven bir kimse, onları zâhiri güzelliğinden dolayı sevmez. Bu sevgi onların fiillerinin güzelliği içindir. Bilakis fiillerinin güzelliği fiillerin kaynağı olan sıfatların güzelliğine delâlet eder; zira fiiller o sıfatlardan çıkıp onlara delâlet eder.

En kıymetli sevgi Allah sevgisidir.İlimlerin en güzeli ve en şereflisi marifetullahtır. Bu bakımdan ilmin şerefi Allah ile ilgilenmesi nisbetindedir.

Durum bu olduğuna göre kendilerini tabii olarak kalblerin sevdiği sıddîklar üç şeyden dolayı sevilir:

1. Onların Allahı, melekleri, kitabları, peygamberleri ve peygamberlerinin şeriatlarını bilmeleri. Cena-ı Hakka ve onun değer verdiklerine değer vermeleri.

2. Nefislerini ve Allahın kullarını irşad ve ıslah etmeye kudretlerinin yetmesi.

3. Rezaletlerden, çirkinliklerden, hayır yollarından çevirip şerrin yoluna cezbedici serkeş şehvetlerden uzak bulunmaları.

İşte bu ahlâkla peygamberler, âlimler, evliyalar, adalet ve cömertlik ehli olan devlet başkanları sevilirler.

HİKMETLER · 7 HAZİRAN 2009 PAZAR · KAYIT 1428

Cenab-ı Hakkı ne kadar çok tanırsa…

Bir kimsenin Cenab-ı Hakkı tanımısa ne kadar çoksa, sevmesi de bu oranda fazla olur. Avam, her şeyi Allah yarattığı için Onu sever. Fakat âlimler, basiret sahipleri, Allahü teâlânın yarattıklarındaki inceliklere, harikalara vakıf olduğundan, halktan daha çok sever. Mesela bir doktor, insan vücudundaki harikaları ve akıllara durgunluk veren incelikleri görürse, sevgisi kat kat fazlalaşır. Bu sevgi, Onun eserindeki incelikleri bildiği ölçüde fazlalaşır. Onun için âlimlerin, âriflerin sevgisi fazla olur. Çok bilen çok sever.

Allahü teâlâyı zatı için değil de, verdiği nimetleri için sevenin, ihsanındaki değişiklik sebebiyle sevgisi de değişir. Bolluk ve refahtaki sevgisi ile, darlık ve beladaki sevgisi aynı olmaz. Fakat zatı için, sırf her şeyin maliki, Rabbi olduğu için sevenin sevgisi, ihsanın azalıp çoğalması ile değişmez. Zenginlik-fakirlik, hastalık-sağlık onun sevgisini etkilemez. Müslüman, Allahü teâlâya olan sevgisi nispetinde, ahirette nimetlere kavuşacaktır.

İbrahim bin Edhem hazretleri, “Ya Rabbi, seni seven bu kulunun kalbini huzura kavuştur” diye dua edince, rüyasında, “Ey İbrahim, bana kavuşmadan nasıl huzur istersin? Sevgiliye kavuşmadan huzura hiç erilir mi?” buyuruldu.

Musa aleyhisselam, “Ya Rabbi, sevdiğin ve buğzettiklerini nasıl ayırabiliriz” diye sual edince, Allahü teâlâ buyurdu ki: “Sevdiğim kulun iki alameti vardır. O beni

anar ve günahlardan sakınır. Ben de onu, meleklerin yanında anar ve günah işlemekten muhafaza ederim. Buğzettiğim kulun da iki alameti vardır. Beni unutup, hiç anmaz, günah, isyan içinde yüzer. Buğzettiğim kimsenin gönlü kibirli, dili kötü söyler, gözü kötülüktedir, eli de cimridir. Böyle kimseye gazaplanır, azap ederim."

Yine Allahü teâlâ buyurdu ki: "Beni sevenin sevgilisiyim. Beni gerçekten seveni, herkesten üstün tutarım. Beni arayan bulur; başkasını arayan ise beni bulamaz. Öyle kullarım vardır ki, ben onları severim, onlar da beni sever. Onlar bana müştak, ben onlara müştakım. Onlar beni anarlar, ben de onları anarım. Onların yolunda olanı severim. Onların yolundan ayrılana buğzederim. O kullarım, gece olup, herkes sevdiği ile baş başa kaldığı zaman, onlar yatıp uyumaz, bana münacâtta bulunur, namaz kılar, nimetlerime şükreder, gözyaşı dökerler. Bütün sıkıntılara beni sevdikleri için katlanırlar. Onlara büyük ihsanlarda bulunurum."

HİKMETLER · 8 HAZİRAN 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1429

Sevgi karşılıksız olmalıdır! 8/6/2009

İmam-ı Gazali hazretleri buyuruyor ki: İnsanın kendisini ve kendisini ayakta tutan şeyleri sevmesi üzerinde iyice düşünülürse, bu sevgi insanı Cenab-ı Hakka götürür. Çünkü bütün bunları veren Allahü tealadır. O'nun lutfu, inayeti, himayesi olmadan bunların olması mümkün değildir.

Bunun için insanın öncelikle, Cenab-ı Hakkı sevmesi gerekir. Eğer kişi bu sevgiden mahrum ise, kendisinde bir kusur, eksiklik var demektir. Evedilikle bunu tamamlaması gerekir.

İnsanın başkasından gördüğü, yardımlar, destekler, maddi ihsanlar da aslında ihsan edenin değildir. Çünkü ona da bunlara veren Allahtır. Bu yönden de öncelikle Cenab-ı Hakkın sevilmesi gerekir.

İnsanın elinde olmadan, sevdiği tabiat güzellikleri ; deniz, yeşillerler, akarsular, gökyüzü, güneş, ay ve yıldızlar hep Allahü tealanın yaratması ve ayakta tutması ile vardır. Dolayısıyla bu güzelliklerin kaynağı da Allahü tealadır. Bu sevgide insanı O'na götürmelidir; O'nu sevmeye götürmelidir.

Aslında, Cenab-ı Hakkı, verdiği, vereceği nimetlerden dolayı sevmek de uygun düşmez. Karşılıksız, sevmek, itaat etmek gerekir. İmam-ı Gazali hazretleri önceki ilahi kitaplardan birinde şunu gördüğünü bilildirir: “ Bana, Cennetimden ve Cehennemimden dolayı itaat edenler yanlış yapmış olurlar. Eğer ben Cenneti Cehennemi yaratmamış olsaydım itaat etmeyecekler miydi?”

Ebu Hazim der ki; Sevap ve ceza için Allahü tealaya ibadet etmekten haya ederim. Böyle yaptığımda benim, efendisinden korkarak çalışan, çalışmadığı için ücret alamayayacağı bildiği için çalışan köleden, işçiden benim ne farkım kalır!”

İmam-ı Gazali hazretleri buyuru ki: Her kim, Allahtan başka bir şeyi, Allah ile irtibatlandırmadan seviyorsa, bu, o kişinin Cenab-ı Hakkı tanımadığından, cehalet ve eksikliğinden dolayıdır. Bunu için kişi, kendini sevecek, kendine iyilik edeni sevecek, güzel şeyleri sevecek. Ancak, bütün bunlardan öteye bunları yaratan, gönderen, ihsan eden Cenab-ı Hakkı sevecek.

Böyle yapmazsa, nimete şükretmemiş, nankörlük yapmış olur. Cenab-ı Hak, buyuruyor ki: “ Eğer şükrederseniz, daha fazlasını veririm; eğer şükretmeyep nankörlük yaparsanız bilesinhiz ki, vereceğim azap çetindir!”

GÖNÜL BAHÇESİ · 9 HAZİRAN 2009 SALI · KAYIT 1426

‘Ilımlı İslam’ El Ezher’e ihale edildi

Avusturalya yerlilerinden olan Aborjinlerin ve Hindistan yerli kabilelerinin savaşlarda kullandıkları, ağaçtan yapılan çok entrasan özellikleri olan “Bumerang” isimli eğri, bir metreye yakın boyda ateşsiz bir silahları vardır. Bu, atılırken fırlatma hatası yapılırsa veya geri dönüşü olan türü kullanılırsa başlangıç noktasına gelip, atana zarar vermektedir. Yaklaşık bir asırdan fazla bir zamandır, İslam karşıtı dış güçlerin Müslümanlara karşı kullandıkları silah, artık bümerang etkisini göstermeye başladı. Müslümanlara parçalamak, birbirine düşürmek istediler. Bunu yapmak için de, İslam adı altında, İslamiyetle ilgisi olmayan yüzlerce akım, grup türettiler. Yine Müslümanları birbirlerine kırdırmak için sözde İslami terör örgütleri kurdular. Bu gruplar ve örgütler planlandığı gibi fitne, terör, anarşi ile İslam alemini, yaşanmaz hale getirdiler; bazı bölgeler kan gölüne döndü. ILIMLI İSLAM PROJESİ Ancak, terör planlandığı gibi, sadece İslam

ülkelerinde kalmadı, ahtapotun kolları, bumerang misalinde olduğu gibi geri dönüp kendisini besleyip büyütenlere de saldırmaya başladı. Artık iş çığrından çıktığı için bunları kontrol imkanı da bulamadılar. Atılan oklar sahibine geri dönüyordu. Çare arayışlarına girdiler. İşte bu sebeple Ilımlı İslam projesi gündeme geldi. Bu proje ile, istedikleri yöne çevirebilecekleri, siyasi maksatlarına alet edebilecekleri bir İslam anlayışı tasarlıyorlardı. Projeyi Türkiye üzerinden tatbikata sokmak istediler. Fakat ummadıkları bir tepki ile karşılaştılar. Medyanın haber ve yorumlarından anlıyoruz ki, bu projesinin ihalesi Mısır El Ezher Üniversitesine kalmış. Başkan Obama'nın Mısır ziyaretinde burada konuşma yapması, üniversitenin, ılımlı İslam anlayışını anlatan ve dünyaya yayan bir TV'nin kurması, ihalenin El Ezher'e verildiğini gösteriyor. YıkIm, bozma konusunda El Ezher deneyimli zaten. 20. Yüzyılda, mezheplerin, fıkıh kitapların kaldırılıp Kur'anı yönlendirme, Kur'anı kerimi de istedikleri manayı vererek, Cemalettin Efgani, Abduh, Şaltut, Reşit Rıza gibi kimselerle bu üniversitenin öncülüğünde İslamda reform gerçekleştirilmişti. O zamanki proje ile; İslamı bir ağaca benzetecek olursak, bütün dalları budanmıştı fakat kökü sağlamdı, şimdi yeni proje ile ağacın köküne kibrit suyu dökülerek, köksüz, cansız bir ağaç haline getirilmek isteniyor. Bu proje kapsamında, sünniliği, Ehli sünneti ön plana çıkartıp, bu inancın; devlete isyan edilmez, terör, anarşı çıkarılmaz akidesini istismar etmek istiyorlar. Son yıllarda, Ehli sünnetin devamlı günde tutulması, Ehli sünnete, sünni itikada methiler düzmeleri bu sebepledir. Fakat, niyetleri ne olursa olsun, Ehli sünneti savunmaları, Ehli sünneti savunmaya öncülük etmeleri bizim için bir fırsattır. Bunu iyi değerlendirip, bu vesile ile İslamın ana caddesi olan Ehli sünnet yolunun önemini, kıymetini ve şartlarını bildirmemiz, tanınması için çalışmamız şarttır. Peygamber efendimiz, ileride Müslümanların çok fırkalara ayrılacağını bildirmiş, bu zamanda Müslümanların ne yapacaklarını, hangi fırkaya uyacaklarını, kurtuluş fırkasının Ehli sünnet olduğunu da bildirmişlerdir. EHLİ SÜNNETİN REİSİ Ehl-i sünnetin reisi imam-ı a'zam Ebu Hanife hazretleridir. İmam-ı a'zam Ebu Hanife hazretleri, fıkıh bilgilerini toplayarak, kısımlara, kollara ayırdığı ve usuller, metotlar koyduğu gibi, Resulullahın ve Eshab-ı kiramın bildirdiği itikad, iman bilgilerini de topladı ve yüzlerce talebesine bildirdi. Talebesinden, ilmi kelam, yani iman bilgileri mütehassısları yetişti. Bunlardan imam-ı a'zamın talebesi olan imam-ı Muhammed Şeybani'nin yetiştirdiklerinden, Ebu Bekri Cürcani dünyaca meşhur oldu. Bunun talebesinden de, Ebu Nasır-ı Iyad, kelam ilminde, Ebu Mensur-i Matüridi'yi yetiştirdi. Ebu Mensur, imam-ı

a'zam hazretlerinden gelen kelam bilgilerini kitaplara yazdı. Doğru yoldan sapmış olanlarla mücadele ederek, Ehl-i sünnet itikadını kuvvetlendirdi ve her tarafa yaydı. İmam-ı Matüridi hazretlerinden iki asır sonra Ömer Nesefi hazretleri İmam-ı azam ve İmam-ı Matüridi hazretlerinin bildirdiklerini esas alarak, isanların kolay anlayacağı şekilde, "Akaidi Nesefi" risalesini yazdı. Daha sonra bu risale pek çok kimse tarafından şerh edildi. Akaidi Nesefi, asırlarca medreselerde ders kitabı olarak da okutulmuştur. (Yarın da, bunun kısa bir özetini sunmak istiyorum)

HİKMETLER · 9 HAZİRAN 2009 SALI · KAYIT 1430

Sevmek için sevilmek gerekir

Ömer bin Abdülaziz hazretlerinin bir hizmetçisi vardı. Gündüz hizmet eder, gece olunca bir köşeye çekilir, dua eder, gözyaşları içinde Allahü teâlâdan bir şeyler isterdi. Ömer bin Abdülaziz hazretleri hizmetçinin neler söylediğini merak etti. Bir gün dinledi. Hizmetçi, "Ya Rabbi, bana olan sevgin hürmetine, beni mağfiret eyle, bana rahmet et" diyordu. Hizmetçinin duasına hayret edip, "Ey hizmetçi, bu ne cüret" diye sordu. Hizmetçi, "Allahü teâlâ beni sevmeseydi, sen uykuda iken, beni uyanık tutar, kendisiyle meşgul eder miydi? Kur'an-ı kerimde, "Allah onları sever, onlar da Allah'ı sever" buyuruyor. Önce kendi sevgisini bildiriyor. Sonra da sevdiğinin sevgisini bildiriyor. Sevmek için sevilmek gerekir" dedi.

İman eden ve imanın tadını bulan, Allahü teâlâyı çok sever. Kur'an-ı kerimde mealen buyuruluyor ki: "İman edenlerin Allah sevgisi çok sağlamdır." (Bekara 165)

Allahü teâlâya tam ve kusursuz tâbi olabilmek için, Onu tam ve kusursuz sevmek gerekir. Tam ve olgun sevginin alameti de, onun düşmanlarını düşman bilmektir. Onu beğenmeyenleri sevmemektir. Sevgiye gevşeklik sığmaz.

Aşıklar, sevgililerinin divanesi olup, onlara aykırı bir şey yapamaz. Aykırı gidenlerle uyuşamaz. İki zıt şeyin sevgisi bir kalbde bulunamaz. iki zıttan birini sevmek, diğerine düşmanlığı gerektirir.

İnsan sevgisi, hayvanlarda olduğu gibi beş duyuya bağlı değildir. İnsan, akıl, nur, kalb gibi özellikleriyle hayvandan ayrılır. İnsanın kalb gözü, baştaki gözden

daha kuvvetlidir. Aklın anladığı güzellik, gözün gördüğünden daha büyüktür. İşte bunun için, beş duyu ile anlaşılamayan ve ancak kalb ile idrak edilen, şerefli şeylerin zevki daha büyüktür.

Peygamber efendimizin, "Ya Rabbi, kendi sevgini, sevdiklerinin sevgisini, sevgine kavuşturacak işlerin sevgisini nasip et ve sevgini susuzluktan yanan kimsenin arzuladığı soğuk sudan benim için daha kıymetli kıl!" duası, Allah sevgisinin önemini bildirmektedir. Allah'ı seven, bilmediği bir aşk ile şaşkın haldedir. Uykusu kaçar, gözyaşları dinmez. Her işinde Allah'tan korkar, titrer. Allahü teâlânın sevgisine kavuşturacak işleri yapmak için çırpınır. Sevgi kuvvetli ise buna aşk denir. Allah'ı aşkla sevmek gerekir.

GÖNÜL BAHÇESİ · 10 HAZİRAN 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1427

Ehli sünnet itikatının esasları

Ömer Nesefi hazretleri, tefsir, hadis, fıkıh, kelam ilimlerinde ihtisas sahibi bir zattı. Zamanındaki bozuk itikatlı kimseleri susturmak ve halkın iman bilgilerini korumak için "Akaidi Nesefi" risalesini yazmıştır. Bu risalede bilmemiz, inanmamız gereken Ehli sünnet itikadını kısaca şöyle bildirmektedir:

"Allahü teâlâ birdir, kadîm olan Zatı ile vardır. Ondan başka herşey, Onun var etmesi ile sonradan var olmuştur. Sonunda yine yok olacaklardır. Akıl, ilmin bir sebebi ve vasıtasıdır. İlham, bir şeyin doğru olduğunu bilmeye yeterli sebep ve vasıta değildir.

Allahü teâlâ yarattıklarına benzemez. O, mekandan münezzehtir. Allahü teâlânın, zâtı ile kâim ezeli sıfatları vardır. O, kendisine has ezeli bir kelam ile söyleyicidir O'nun kelamı harf ve ses cinsinden değildir. Hiçbir şey asla O'na benzemez. Hiçbir şey O'nun ilminin ve kudretinin dışında değildir.

GÜNAHLAR İMANDAN ÇIKARMAZ

Allahü teâlâ ahırette görülecektir. Kur'an-ı kerimde "O günde nice parlak gözler Rab'lerine nazar edecekler." buyurulur. (kıyame, 22,23). Hadis-i Şerifte ise "Siz on dördünde ayı gördüğünüz gibi Rabbinizi mutlaka göreceksiniz" buyurulmuştur.

Bu görme, mekandan, cihetten, ışıktan, mesafeden münezzeh olarak vuku' bulacaktır.

Küfür, iman, tâ'at ve isyan gibi kuldan sâdır olan fiilleri yaratan Allahü teâlâdır. Kulun kendi ihtiyarında olan fiillere karşılık olmak üzere mükafat alırlar veya cezalandırılırlar. Helal veya haram, herkes kendi rızkını tüketir. Başkasının rızkını tüketemez.

Kafirler ve bazı asi mü'minler için kabir azabının varlığı haktır. Allahın bildiği ve irade ettiği şekilde kabirde ehl-i tâ'at için nimetlerin bulunduğu, yine kabirde Münker ve nekir melekleri tarafından ölüye sorular sorulacağı peygamberden bize aktrarılan delillerle sabittir.

Ba's yani öldükten sonra yeniden dirilmek haktır. Amellerin tartılacağı terazi, havz-ı Kevser, Sırat köprüsü, Cennet ve Cehennem haktır. Cennet ve Cehennemin ne kendileri, ne de onların içinde bulunanlar yok olmayacaklar, ebedi kalacaklardır.

Büyük günah mü'min olan kimseyi imandan çıkarmadığı gibi küfre de sokmaz.. Büyük günah işleyenlere peygamberlerin sefaat edebilecekleri nakli delillerle sabittir. İslâm'ın yasak ettiği bir şeyi helal saymak küfürdür. İmanda azlık çokluk olmaz. Şirkten başka, küçük ve büyük günahları Allahü teala affeder veya azab eder.

Peygamberlerin ilki Hazret-i Adem, sonu Hazret-i Muhammed aleyhisselâmdır. Peygamberlerin en üstünü Muhammed aleyhisselamdır. Melekler, Allah'ın kullarıdır. Onun emriyle hareket ederler; erkeklik ve dişilikleri yoktur. Allahü teâlânın peygamberlerine indirdiği kitapları vardır. Allah; emirlerini, yasaklarını, vaadlerini, uyarılarını bu kitaplarda bildirmiştir.

KERAMET HAKTIR

Mirac haktır, uyanık iken vuku bulmuştur. Evliyânın kerametleri haktır. Bu gibi fevkalâde haller peygamberde görülürse mucize, diğer insanlarda görülürse keramet adını alır.

Peygamberimizden sonra insanların en üstünü Hz.Ebû Bekir Siddîk, sonra Hz.Ömer el-Fâruk, sonra Hz.Osman Zinnûreyn, sonra Hz. Ali Mürtezâ'dır. Halifelikleri de bu sıraya göre gerçekleşmiştir. İyi veya kötü, halifenin, devlet reisinin arkasında namaz kılınır, (ona itaat) edilir. Eshabı kiramın hepsi sadece hayırla yâd edilir. Resulullahın müjdelediği on sahabenin Cennetlik olduğuna

inanırız. Hiçbir veli, peygamber derecesine eremez. Hiçbir kuldan teklif ve sorumluluk sakıt olmaz.

Nassları kabul etmemek; İslâmın getirdiği haramları helal saymak, İslâm ile alay etmek küfürdür. Allahtan ümit kesmek küfürdür. Allah'ın azabından kurtulacağını düşünmek küfürdür. Kâhinlerin söylediklerini doğrulamak küfürdür. Mest üzerine, mesh edilir.

Dirilerin ölüler için yaptıkları dualar ve hayırlar kabul edilir. Allahü teâlâ duaları kabul eder ve ihtiyaçları giderir. Deccal'ın çıkması, Dâbbetü'l-arz, Ye'cüc ve Me'cüc'un zuhuru, Hazret-i İsa'nın gökten yere inmesi, güneşin batıdan doğması gibi peygamberin haber vediği kıyamet alametleri haktır."

HİKMETLER · 10 HAZİRAN 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1431

Sevmenin alâmetleri

Muhammed Masum hazretleri buyuruyor ki: "İhsan eden, iyilik eden sevilir. Hadis-i şerifte, "İhsan sahibini sevmek, insanların yaratılışında vardır" buyuruldu. Bütün iyilikleri yaratan, insana can, mal, sıhhat veren, zararlardan, korkulardan koruyan Allahü teâlâyı sevmek, insanlık icabıdır. Sevmenin üç alameti vardır:

1- Onu sevenleri sevmek,

2- Ona itaat etmek,

3- Onu, dil ile, beden ile övmek.

Bir âlim, çarşıdan geçerken, çocuğun birinin bir ihtiyarın yüzüne tokat vurduğunu görür. Fakat ihtiyar, hiç ses çıkarmaz. Âlim, hayret edip sebebini sorar. İhtiyar der ki:

- Ben buna, hatta daha fazlasına layığım.

- Niçin?

- Çocuktan sor!

Âlim çocuğa sorar:

- Evladım ihtiyara niçin tokat attın!

- Amca bu ihtiyar, bizi sevdiğini söylüyor. Fakat iki gündür, bizi görmeye gelmedi. Ya seviyorum iddiasında bulunmasın! Yahut sevginin icabını yapsın!

Âlim, ağlayarak der ki: "Bir mahluku sevdiğini söyleyip de, sevgisinin gereğini yapmayan tokat yerse, ya Halıkı sevdiğini söyleyip sevginin hakkını vermeyenin hali nice olur? Elbette Rabbinden uzaklaşmak elemine maruz kalır."

Allahü teâlâyı ve Onun Peygamberini sevmek, emirlerini yapıp, yasak ettiklerinden kaçmak demektir. Allahü teâlâyı sevmenin alameti, dostlarını sevmek, düşmanlarına düşmanlık etmektir. Hadis-i şerifte, "İbadetin efdali, müslümanı müslüman olduğu için sevmek, kâfiri kâfir olduğu için sevmemektir" buyuruldu. Allahü teâlânın düşmanını, mesela Ebu Cehil'i sevenin, "Allah'ı da seviyorum" demesi yalan olur. Allah'ın sevdiğini sevmeyen de, Allahü teâlâyı sevmiş olamaz. Mesela Hıristiyanlar, Peygamber efendimizi sevmedikleri için, "Allah'ı ve Hz. İsa'yı seviyoruz" deseler de, faydası olmaz. Yahudiler de, Hz. İsa'yı sevmedikleri için, "Hz. Musa'yı seviyoruz" deseler de, kıymetsizdir.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki: Kalb, sevgi yeridir. Sevgi bulunmayan Kalb ölmüş demektir. Kalbde, ya dünya sevgisi veya Allah sevgisi bulunur. Allah'ı anarak, ibadet yaparak, kalbden dünya sevgisi çıkarılınca, kalb temiz olur.

HİKMETLER · 11 HAZİRAN 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1432

Ahırette pişman olacaklar!

İslam büyüklerinin örnek ahlâkından biri de, belâ ve musibetlere karşı çok sabırlı olmaları ve Allahü tealanın takdirine tam tabii olmaları idi. Onlar, "Belâlara sabretmeyen kimse, kendisini sabretmeye zorlasın." tavsiyesinde bulunurlardı. Çünkü hadîsi şerifte,"Kim kendisini sabıra zorlarsa, Allah onu sabretmeye muvaffak kılar." buyurulmuştur.

Sabretmeyenler ahırette çok pişman olacaklardır. Yemek, uyumak, konuşmak ve evlilik gibi şeylerde karşı sabredemiyenlere, kıyamet gününde melekler : "Sabrettiğiniz şeylere mukabil selâm sizlere!.." (Er Rad sûresi, âyet: 24) demiyecektir. Bilâkis o gün onlar, bir üzüntü, tasa ve korku içinde bulunacaklardır. Meleklerin selâmladıkları kimseler, hüzün ve tasaları gitmiş; sevinç, sürur ve emniyet içinde olacaklardır.

Abdullah bin Mesûd buyurdu ki: “Sıkıntı ve zarar veren durumlarda ve beis zamanında sabredenler.” (el-Bakara, 177) meâlindeki âyet-i kerimenin “beis zamanı” kısmını, “fakirlik ve hastalık hallerinde” diye açıklardı. ve onların ezalarına misliyle mukabeleyi terketmeyen bir kimse, sabırlı sayılamaz. Sabrın en büyüğü ise, Allah'ın emir ve yasaklarına karşı gösterilen sabırdır.

Ka'b'ül-Ahbar buyurdu ki : «İnsanların ezâsına sabretmeyen ve onların ezalarına misliyle mukabeleyi terketmeyen bir kimse, sabırlı sayılamaz. Sabrın en büyüğü ise, Allah'ın emir ve yasaklarına karşı sabretmektir.»

Fudayl bin İyâd buyurdu ki: “Allahü teâlâ mü'min kulunun üzerinde bir günah kalmayıncaya kadar onun üzerinden belâyı eksik etmez.”

Hasan el-Basrî buyurdu ki : “Eğer fakirlik, hastalık ve ölüm olmasaydı âdemoğlunun kibirinin şiddetinden başı eğilmez olurdu. Bununla beraber yine o, Yüce Allah'a karşı gelmekten geri kalmaz.”

Ebû Süleyman Darâni buyurdu : “Mûsâ aleyhisselâm bir gün yırtıcı hayvanların parçalayıp karnını deştiği bir adama rastladı. Ve onu tanıdı, başı üzerinde durarak dedi ki : “Yâ Rabbî O sana muti' idi. O halde bu gördüğüm nedir?” Allah ona vahyetti ki : “Ey Mûsâ! Bu kulum bana, ameli ile yükselemeyeceği bir derece istedi. Ben de kendisini istediği dereceye ulaştırmam için ona, bu musibeti verdim.”

HİKMETLER · 12 HAZİRAN 2009 CUMA · KAYIT 1433

Sabır insana mahsustur

İmâm-ı Gazâlî hazretleri buyurdu ki: “Belâlara sabretmek insanın husûsiyetlerindendir. Hayvanlarda ve meleklerde sabır olmaz. Hayvanlarda şehvet ağır bastığından ve bu şehvete sabretmek için akılları olmadığından, onlarda sabır yoktur. Meleklerde ise şehvet yoktur. Onlar, Allahü teâlânın cemâline âşık olmuşlardır.”

Fahreddîn Râzi buyurdu ki: “Sabretmek, Allahü teâlânın hükmüne râzı olmaktır. Kalb bir şeye meylettiği zaman, yüzünü yüce âlemden çevirir. Nitekim Âdem aleyhiflselâmın kalbi Cennete meyledince, Allahü teâlâ Cenneti ona mihnetli kıldı.” Resûlullah efendimiz, “Sabır benim azığımdır” buyurdu. Sabırdan

maksâd takvâdır. Allahü teâlâ, Kur'ân-ı kerîmde meâlen buyurdu ki: "Muhakkak ki, azığın en hayırlısı takvâdır. Ey aklı tam olanlar, benden korkunuz" (Bekâra-197). Takvâdan maksâd sakınmaktır. Resûlul aleyhisselam buyurdu ki: "Kul, harama düşerim diyerek şüpheli şeylerden kaçınmadıkca, takvâ derecesine erişemez."

Ca'fer-i Sâdık hazretleri ise takvayı şöyle anlatır. "Takvâ, kalbde Allahü teâlânın sevgisinden başka bir; şey bulundurmamaktır." Takvânın üç alâmeti vardır: 1- Her halükârda Allahü teâlânın rızâsını aramaktır. 2-Her işte Allahü teâlâya dönmektir. 3-Her durumda dosdoğru olmaktır.

Vehb bin Münebbih hazretleri şöyle anlatır: "Allahü teâlâ, Uzeyr aleyhisselâm'a şöyle vahyetmiş: "Yâ Uzeyr, sana bir belâ indiği zaman Beni kullarıma şikâyet etmekten sakın. Ben sana nasıl muâmele ediyorsam, sen de bana öyle muamele et. Ben, nasıl seni meleklerime şikâyet etmiyorsam; sana bir belâ indiği zaman senin de beni kullarıma şikâyet etmemen gerekir."

Allahü teâlâ Dâvûd aleyhisselâm'a da şöyle vahyetmiştir : "Yâ Dâvûd! Sıkıntıya karşı sabret ki, Allah'ın yardımı sana gelsin."

Ömer bin Abdülazîz buyurdu ki : "Eğer dünya, kedersiz bir nimet olsaydı, şüphesiz o cennet olurdu. Ve biz dünyadan göçmeye muhtaç olmazdık."

Ka'b'ül-Ahbar buyurdu ki : "Kul, uğradığı bir musibetten dolayı Allah'tan başkasına şikâyette bulunursa, Yüce Allah tevbesini kabul edinceye kadar ibâdetlerinin tadını duyamaz."

HİKMETLER · 13 HAZİRAN 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1434

İnsana en zor gelen şey

Abdullah-i Ensârî hazretleri buyurdu ki: "Sabır; nefsi istenilmeyen bir şeyden, dili şikâyetten alıkoymaktır. Sabır, insanlara en zor gelen huylardandır. Sabır üç derecedir Birincisi, Allahü teâlânın va'd (ni'met vereceğine söz vermek; ve va'dini (azâb edeceğini) düşünerek, imân üzere kalmak. Cezadan dolayı günah işlemekten kaçınmaktır. İkincisi, ibâdete ihlâs ile ve şartlarını yerine getirerek devam etmeye

sabır etmektir. Üçüncüsü, belâlara sabretmek ki, böylece sıkıntılara verilecek sevâbları ve rûhun sıkıntılarına verilecek mükâfatı düşünerek sabretmektir."

Hayr-ı Nessâc (r.a.) buyurdu ki: "Belâlara sabır, yiğit kişilerin Allahtan gelen her şeye rızâ göstermek ise, kerem sahiplerinin (evliyânın) ahlâkıdır."

Şakik-i Belhi hazretleri, (Sıkıntıya sabrın mükafatını bilen, sıkıntılardan kurtulmaya heves bile etmez) buyuruyor. Sıkıntılara karşılık verilecek nimetleri hatırlayarak, sıkıntı hafifletilebilir. Nitekim Allahü teâlâyı sevenler, birçok acılara katlanmışlar, hatta o acıları duymamışlar bile, Sırri-yi Sekati hazretleri, (Allahü teâlâyı seven, Ondan gelen belaların acısını hiç duymaz. Bir değil, yetmiş kılıç darbesi alsa yine duymaz) buyuruyor. Nitekim, Mısır halkı günlerce yemeden içmeden Hz.Yusuf'un güzelliğine bakakaldılar. Onun güzel yüzüne bakmakla açlıklarını unuturlardı. Bundan daha önemlisi de Mısır'ın ileri gelen kadınları, Hz.Yusuf'un güzel cemaline bakarak, ellerini kestiler, fakat acısını duymadılar. (Yusuf suresi 31)

Abdullah bin Mübârek hazretleri buyurdu ki:

"Musîbet birdir, kişi, feryat eder, ağlar, sızlarsa, iki olur. Biri musîbet, diğeri sevâbın gitmesi. Bu musîbet öncekinden daha büyüktür. Sabredenlerin karşılığı ise hesapsızdır. Yâni sabredenlere verilen sevâbın miktarını Allahü teâlâdan başkası bilmez."

Abdullah-i Antâkî (r.a.) şöyle anlattı: "Zühd, dört şeyden ibârettir 1- İşleri Allâhü teâlâya bırakmak, 2- İnsanlardan uzak kalmak, 3- İhlâs (herşeyi Allah rızâsı için yapmak), 4- Sıkıntı ve musibetlere sabretmek."

Ebû Türâb Nahşebî şöyle anlattı: "Birisi Hâtim-i Esâm'a gelerek, zühdün evveli, ortası ve sonunun ne olduğunu sordu. Hâtim-i Esâm buna cevaben; "Zühdün evveli Allâhü teâlâya güvenmek, ortası ihlâs ve sonu sabırdır" buyurdu.

HİKMETLER · 14 HAZİRAN 2009 PAZAR · KAYIT 1435

Sabrın en önemlisi

İmam-ı maverdi hazretleri buyurdu ki:Sabır altı kısımdır: ilki ve en önemlisi, Hak teâlânın emirlerini yerine getirmekte ve yasaklarından sakınmakta sabır

göstermektir. İkincisi, çeşitli zamanlarda karşılaşılan üzücü olaylar ve durumlar karşısında sabretmektir. Üçüncüsü, elden çıkmış ve ulaşılması imkânsız hâle gelmiş şeylere sabretmektir. Dördüncüsü, ileride meydana gelmesinden endişe edilen korkunç olaylara ve gerçekleşmesinden korkulan musibetlere karşı sabretmektir, Beşincisi, bekleyip umduğu bir ni'meti kazanmak için sabır göstermektir. Altıncısı, insanın karşılaştığı kötü ve korkunç hâller karşısında sabretmektir.

Allahü teâlâ, Kur'ân-ı kerîmde meâlen buyurdu ki: "Ey îmân edenler! Din uğrundaki eziyetlere sabredin ve düşmanlarınızla olan savaşlarda üstün gelmek için sabır yarışı yapın. Sınır boylarında cihâd için nöbet beklesin ve Allahdan korkun ki, felah bulaşınız" (Âl-i İmrân-200).

"Sabrediniz" buyurması, belâlara sabretmeye işârettir. Bu, halk (avvâm) içindir. "Nöbet beklesin" buyurması, günahkârlığı terk etmeye işârettir. Bu, havvâs içindir. "Sabır yarışı yapınız" buyurması, ibâdet yapmaya katlanmaya işârettir. Bu da seçilmişlere mahsûstur. Bunun için, kişinin rahatlığı yakîndedir. Şerefi tevâzudadır. Saâdeti, kurtuluşu İslâmdadır. İsmeti (günahsız olması) Allahü teâlâya güvenmektedir. Akıllılığı dindedir. Gayreti dünyâyı terk etmektedir. Helaki günah işlemeye cür'et etmektedir. Pişmanlığı uyumaktadır. Şekâveti cehâlettedir. Saâdeti ilimdedir. Olgunluğu aşkdadır. Güzel yaşaması sabırdadır.

Sabır, nefsin arzuları terk etmek, yapmamaktır. Eğer dünyânın bütün belâları onun üzerine gelse "Âh" bile demeyen; vefadan, cefâdan, acıdan, zenginlikten ve her çeşit ni'metten dolayı değişmeyen, mağrur olmayan ve bunların karşısında hep aynı kalan kimse sabırlıdır.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyurdu ki: "İnsanın karşılaştığı her şey Allahü teâlânın dilemesi ile var olmaktadır. Bunun için, iradelerimizi Onun iradesine uydurmalıyız. Karşılaştığımız her şeyi aradığımız şeyler olarak görmeliyiz ve bunlara kavuştuğumuz için sevinmeliyiz! Kulluk böyle olur."

HİKMETLER · 15 HAZİRAN 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1436

Mevcut nimeti kullanmamada sabır

Bir nimete kavuşma imkanı olduğu halde, Müslüman kardeşlerinin bu nimete sahip olmamaları sebebiyle o nimeti kullanmamak da güzel bir sabırdır.

Bir namaz sonrasında, Resulullah efendimize bir sepet içinde hurma ikram edilerek, "Ya Resulallah mevsimin ilk hurmasıdır, buyurun!" denildi.

Efendimiz, sepetteki hurmaları bakıp, "Komşularımız şimdi hurma yemeğe başladılar mı?" diye sordular. Hayır başlamadılar, şeklinde cevap verildi. Sonra getiren kimse şu izahatı yaptı: "Henüz kimsenin bahçesinde hurma olgunlaşmadı. İlk hurma bizim bahçede olgunlaşır. Hiç kimse tatmadan önce sizin tadmanızı istediğim için size getirdim."

Resulullah efendimiz, hurmaya ellerini sürmediler. Sokakta oynamakta olan çocukları işaret ederek, "Şu çocuklarını verin bunları!" buyurdular.

Sordular: "Ya Resulallah, haram olma şüphesinden dolayı mı, yemediniz?"

Şöyle cevap verdiler: "Bundan dolayı değil. Ben komşularımızın yemedeğini yemek istemem, komşularımızın giymediklerini giymek istemem. Ne zaman ki, hurma çoğalır, herkes yemeğe başlar, işte o zaman bende herkes gibi herkesle beraber yerim" buyurdular.

Sehl bin Abdullah hazretlerine sabır sorulduğunda, sabrın dört şekilde olduğunu bildirerek buyurdu ki: 1. Musibetlere sabır, 2. İbâdetleri yapmaya devâm etmekte sabır, 3. İnsanların eziyetlerine karşı sabır, 4. Fakirliğe sabır. Musibetlere sabrettiğin zaman ecir ve sevâba kavuşursun. Tâate (ibâdetleri yapmaya, sabrettiğin zaman, Allâhü teâlâdan yardım bulursun, insanların eziyetlerine sabrettiğin zaman, insanlar seni sever. Fakirliğe sabrettiğin zaman, Hakkın rızâsına kavuşursun. Sabır; nefsi, arzu ve isteklerinden men etmektir."

Hadîs-i kudsîde Allâhü teâlâ buyurdu ki: "Kim benim kazama rızâ göstermez, verdiğim belâya sabretmez ve ni'metlerime şükretmezse, benim yerimden ve göğümden çıksın. Kendine benden bajfka Rab arasın."

Yahyâ bin Mu'âz buyurdu ki: "Hakîkî zâhid, dünyâyı terki, onu istemesinden ve muhafaza etmesinden daha fazla olan kimsedir."

Zeynel’âbidîn Ali bin Hüseyn hazretleri buyurdu ki: “Bugün tâat husûsunda sabr göstermek, yarın âhırette azâba karşı tahammül etmekten çok daha kolaydır.”

GÖNÜL BAHÇESİ · 16 HAZİRAN 2009 SALI · KAYIT 1437

İbâdete hakkı olan yalnız O’dur

Bunlardan biri de, hadis-i şerif ile ikinci bin yılın müceddidi, yenileyicisi olarak bildirilen İmam-ı Rabbani (1563- 1624) hazretleridir. İkinci cild 67. mektubunda buyuruyor ki:

Ehl-i sünnet îtikatını kısa ve öz olarak bildiriyorum. Buna göre Îtikadı düzeltmelidir. Hak teâlâdan, yalvararak, bu îtikat üzere dâim olmayı istemelidir.

HİKMETLER · 16 HAZİRAN 2009 SALI · KAYIT 1439

Varlıkta sabır çok zordur!

İmam-ı Gazali hazretleri buyurdu ki: Her insan şu iki şeyden beri değildir. Bunlardan biri, kulun nefsine, arzusuna uygun istekleridir. Diğeri ise kulun tabiatına uymayan, hoşlanmadığı şeylerdir. İnsan bunların ikisinde de sabra muhtaçtır. Bunun için kul, hiçbir zaman sabretmekten kurtulamaz.

Bunlardan birincisi, sağlıklı ve selâmetli olmak, malın, mertebenin çokluğu, yardımcıların ve sevenlerinin çokluğu ve dünyanın bütün lezzetleridir. Bunlarda kulun sabra şiddetli ihtiyacı vardır; çünkü kul, eğer nefsini bunlara dalmaktan, bunlara meyletmekten engelleyemezse, bu durum kulu, aşırılığa ve azgınlığa doğru götürür. Çünkü insan kendisini ihtiyaçsız gördüğü zaman azgınlık eder. Ariflerden biri şöyle demiştir: "Bela karşısında mü'min, afiyetler karşısında ise ancak sıddîk bir kimse sabredebilir'

Sehl et-Tüsterî hazretleri buyurdu ki: Afiyet üzerinde sabır, bela üzerindeki sabırdan daha şiddetlidir. Dünya nimetlerinin kapıları Eshab-ı kirâm için açıldığı zaman, onlar da şöyle dediler: 'Biz fakirlik fitnesiyle mübtelâ olduk, sabrettik!

Zenginlik fitnesiyle mübtelâ olduk, sabredemedik!' Bunun için Allahü teâlâ kullarını mal, kadın ve evlat fitnesinden sakındırarak şöyle buyurmuştur:"Ey iman edenler! Mallarınız, çocuklarınız sizi Allah'ı anmaktan, alıkoymasın. Kim bunu yaparsa, işte onlar ziyana uğrayanlardır." (Münâfikun/9)

"Ey iman edenler! eşlerinizden ve çocuklarınızdan bazıları size düşmandır, onlardan sakının!" (Tegâbün/14)

Peygamber efendimiz torunu Hasan'ın gömleğinin eteğine basıp düştüğünü görünce, minberden inerek onu kucakladı, sonra şöyle buyurdu: "Allah doğru söylemiştir: 'Mallarınız ve çocuklarınız (sizin için) bir bela ve imtihandır". (Teğâbün/15)

Bu bakımdan asıl hüner, âfiyet ve bollukta sabretmektir. Afiyet üzerinde sabretmenin mânâsı, ona meyletmemek ve onların kendi yanında emanet olduğunu ve bu emanetin yakın bir zamanda asıl sahibine iade edileceğini bilmektir. Nimete, lezzete dalıp gaflete düşmemektir. Zenginlik karşısındaki sabrın daha şiddetli olması, kudret ve gücü yettiği halde sabretmesidir.

Yemeğin bulunmadığı anda acıkan bir kimsenin sabretmesi; lezzetli ve güzel yemekler hazır bulunduğu ve onları yemeğe gücü yettiği halde sabretmekten daha zor değildir. Bu nedenle zenginliğin fitnesi, imtihanı çok daha büyüktür, daha güçtür.

GÖNÜL BAHÇESİ · 17 HAZİRAN 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1438

Onun dini kıyâmete kadar bâkîdir

Peygamberler Allahü teâlâ tarafından kullarına gönderilmiş insanlardır. Ümmetlerini Allahü teâlâya çağırmak, azgın, yanlış yoldan, doğru, saadet yoluna çekmek için gönderilmişlerdir. Davetlerini kabûl edenlere, Cenneti müjdelemişler, inanmayanları Cehennem azâbı ile korkutmuşlardır. Onların Allahü teâlâdan getirdikleri her haber doğrudur, yanlışlık yoktur. Peygamberlerin sonuncusu, Muhammed aleyhisselâmdır. Onun dîni bütün dinleri nesh etmiş, yürürlükten kaldırmıştır. Onun kitabı, geçmiş kitapların en iyisidir. Onun dini kıyâmete kadar bâkîdir. Kimse tarafından değiştirilmeyecektir. Hazreti Îsâ gökten inecek, Onun dini ile amel edecek, yâni Onun ümmeti olacaktır.Muhammed aleyhisselâmın

kıyâmetten haber verdiği şeylerin hepsi doğrudur. Kabir azâbı, kabrin ölüyü sıkması, kabirde Münker ve Nekîr denilen iki meleğin suâl sorması, kıyâmette herşeyin yok olacağı, göklerin yarılacağı, yıldızların yollarından çıkıp dağılacakları, yer küresinin, dağların parçalanması ve herkesin mezardan çıkması, mahşer yerine toplanması, yâni ruhların cesedlere gelmesi, kıyâmet gününün zelzelesi, o günün dehşeti, korkusu ve kıyâmette suâl ve hesap ve dünyada yapılmış olan şeylere orada, ellerin, ayakların ve her azanın şehâdet etmesi ve iyilik ve kötülük defterlerinin uçarak sağ veya sol taraftan verilmesi ve iyiliklerin ve günahların, oraya mahsûs bir terâzîde tartılması haktır, doğrudur. Orada önce Peygamberler, sonra evliyâ-i kiram, Allahü teâlânın izni ile, günahı çok olan müminlere şefaat edecektir. Peygamberimiz buyurdu ki: "Ümmetimden büyük günahları olanlara şefaat edeceğim". Cehennemin üzerinde sırât köprüsü vardır. Müminler, bu köprüden geçip, Cennete gidecektir. Kâfirlerin ayakları kayarak, Cehenneme düşeceklerdir.Suâl ve hesaptan sonra, müminler Cennete girince, burada sonsuz kalacaklar, Cennetten hiç çıkmıyacaklardır. Bunun gibi, kâfirler de, Cehenneme girince, Cehennemde sonsuz kalacaklar, ebedî olarak azâb çekeceklerdir. Kalbinde zerre kadar îmanı bulunanı, günahlarının çokluğu sebebi ile Cehenneme soksalar da, günahları kadar azâb edip, sonunda, Cehennemden çıkarılır. Melekler, Allahü teâlânın kıymetli kullarıdır. Allahü teâlânın emirlerine isyân etmezler, emrolunduklarını yaparlar. Bunlar hatâ etmez, unutmaz. Hîle yapmaz, aldatmazlar. Bunların Allahü teâlâdan getirdikleri hep doğrudur. İbâdetler, îmandan değildir. Fakat, îmanın kemâlini arttırır ve güzelleştirirler. İnanmanın azı, çoğu olmaz. Azalan ve çoğalan bir inanışa, inanmak değil, zan ve vehm denir. Müminin, büyük dahî olsa, günah işlemekle îmanı gitmez. Kâfir olmaz. Peygamberlerin sonuncusu olan Muhammed Mustafâdan sonra Müslümanların halîfesi, yâni Peygamber efendimizin vekîli ve müslümanların reîsi, Ebû Bekr-i Sıddîktır. Ondan sonra, Ömer-ül-Fârûk, Osman-ı Zinnûreyn ve Ali ibni Ebî Tâlibdir. Bu dördünün üstünlük sıraları, halîfelikleri sırası gibidir. Eshâb-ı kirâm arasındaki hadiseler, meselâ Deve vak'ası ve Sıffîn vak'ası, iyi niyetlerle, güzel sebeplerle yapılmış olup, nefsin arzuları ile, inat ve düşmanlık ile değildi. Peygamberimiz buyurdu ki, "Eshâbıma dil uzatmaktan sakınınız!". Görülüyor ki, Peygamberimizin Eshâb-ı kirâmının hepsini büyük bilmemiz ve hepsini hurmetle, iyilikle söylememiz lâzımdır. Kurtuluş yolu budur. Çünkü, Eshâb-ı kirâmı sevmek, Peygamber efendimizi sevmekten ileri gelir. Onlara düşmanlık, Ona düşmanlık olur. Resulullah efendimizin, kıyâmet alâmetlerinden

her ne haber verdi ise, hepsi doğrudur. Yanlışlık olamaz. O zaman güneş, âdet dışı olarak batıdan doğacaktır. Hz. Mehdî çıkacak, Îsâ gökten inecek, Deccâl çıkacak, (Ye'cûc ve Me'cûc) denilen insanlar yeryüzüne yayılacaktır. (Dabbetülerd) denilen hayvân çıkacak, gökleri bir duman kaplayıp, bütün insanlara gelip, canlarını yakacaktır. Alâmetlerin sonuncusu, bir ateştir ki, Aden'den çıkacaktır.

HİKMETLER · 17 HAZİRAN 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1440

Nefis ilâhlık peşindedir!

İmam-ı Gazali hazretleri buyurdu ki: Sabrın ikincisi ibadetlerde sabırdır. Kul, ibadete sabretmeye muhtaçtır. İbadette sabır çok çetindir. Çünkü nefis, tabiatıyla kulluktan ürker. Rubûbiyyet arzusunda bulunur. Bunun için ariflerden biri şöyle demiştir: "Hiçbir nefis yoktur ki Firavun'un taşıdığı ilahlık arzusunu içinde taşımasın".

Fakat Firavun, bu sözü söylemeye ve kabul edilmesine imkân bulup da söylemiştir; zira o, kavmini helaka götürdü. Onlar da kendisine itaat ettiler. Bu bakımdan kölesi, hizmetkârı ve kahrı ile itaati altında bulunan kimselerin böyle bir davranış içine girmemesi çok zordur. Her ne kadar bunu izhar etmekten menedilmiş ise de; zira onların hizmette kusur ettikleri zaman gazaba gelmesi öfkelenmesi ve 'Nasıl bu kusuru yapıyorsun?' diye garipsemesi ancak gizli bir kibirden, kibirden ve rubûbiyette münakaşa etmekten neşet eder.

Madem durum budur öyleyse kulluk, mutlak mânâda nefse zor gelir. Sonra ibadetlerden bir kısım vardır ki insan tembellik sebebiyle ondan hoşlanmaz. Namaz gibi...

Diğer bir kısım vardır ki insan cimrilik sebebiyle ondan hoşlanmaz. Zekât gibi...

Diğer bir kısım vardır ki insan, tembellik ve cimrilik sebebiyle, ondan hoşlanmaz. Hac ve cihad gibi...

Bir farzı yapmak veya bir günahtan kaçınmak sabırsız ele geçmez. Çünkü, "İman nedir?" diye sorulduğunda Peygamber efendimiz, "Sabırdır" buyurdu.

Sabrın büyüklüğü ve fazileti sebebiyle Kur'an-ı kerimde yetmişten fazla yerde sabır ve sabredenlere verilecek sevaplar bildiriliyor. Âyet-i kerimelerde mealen

buyuruluyor ki:

"Sabredenlerin mükafatını, yapmakta olduklarının daha güzeliyle vereceğiz." (Nahl 96)

"Sabır ve namaz, yalnız Allah'tan korkan müminlere kolay gelir." [Bekara 45]

Sabrın fazileti o kadar büyüktür ki, Allahü teâlâ, sabrı çok aziz eyledi. Herkes sabır nimetine kavuşamaz. Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

"Sabır, Cennet hazinelerinden bir hazinedir."

"Eğer sabır insan olsaydı, çok kerim ve cömert olurdu."

"Hoşlanılmayan şeye sabretmekte büyük hayır vardır."

"Sabrın imandaki yeri, başın vücuttaki yeri gibidir."

"İmanın yarısı sabır, diğer yarısı ise şükürdür."

HİKMETLER · 18 HAZİRAN 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1441

"Sakın aamellerinisi yok etmkeyin!"

İmam-ı Gazali hazretleri, ibadette sabırın; ibadet öncesi, ibadet esnası ve ibadet sonrası olmak üzere üç kısım olduğunu bildirmektedir:

1- İbadetten öncesi sabır: Bu, niyetin düzgün olması, ihlaslı olması, riyanın karışmaması için gösterilen sabırdır. Bu tür sabır, niyetin ve İhlasın, riya âfetlerinin, nefis desiselerinin hakikatini bilen bir kimse için zor bir sabırdandır. Nitekim Peygamber efendimiz, "Ameller ancak niyetlere bağlıdır." buyurmuştur.

Allahü teâlâ da şöyle buyurmuştur: "Halbuki kendilerine, dini yalnız Allah'a hâlis kılıp O'nu birleyerek Allah'a kulluk etmeleri emredilmişti." (Beyyine/5), Yine Allah Teâlâ sabrı, amelin üzerine takdim ederek şöyle buyurmuştur: "Ancak sabredip salih ameller işleyenler müstesnadır." (Hûd/1l)

2- İbadet esnası sabır: Kulun amel, ibadet esnasında Allah'tan gafil olmamasıdır; yaptığı şeyin ne olduğunun farkında olmasıdır. Bunun için ibadet yapılırken adab ve sünnetlerini yapmada tembellik etmemelidir. Amelin sonuna kadar edebe riayet etmelidir. Bu bakımdan gevşekliğe davet edenlere karşı,ameli bitirinceye kadar sabretmelidir.Bu sabır, sabrın şiddetlilerindendir. Nitekim şu ayet-i

celîle'den bu mânâ kastedilmiştir: “Böyle salih amel işleyenlerin mükafatı ne güzeldir. Onlar ki sabrederler ve yalnız Rablerine tevekkül ederler.” (Ankebût/58-59)

3- Amel sonrası sabır: Kişinin ameli ifşa etmesi sağda solda söylemesi, riya ve gösteriş karıştırmasıdır. Ameline beğenme gözüyle bakmaktan, ameli iptal edip, boşa çıkartacak eserini yakacak her harekete sabretmeye ihtiyaç vardır. “Sakın amellerinizi iptal etmeyin!” (Muhammed/33, “ Sakın sadakalarınızı minnet etmek ve başa kakmak sûretiyle iptal etmeyin!” Bakara/264)

Bu bakımdan sadaka verdikten sonra minnet etmeye ve başa kakmaya sabretmeyen bir kimse muhakkak amelini boşa çıkarmıştır. İbâdetler farz ve nafile diye iki kısma ayrılırlar. Kişi bütün bunlara karşı sabretmeye muhtaçtır. Allahü teâlâ bunları şu ayet-i celîle'de derlemiştir:”Muhakkak ki Allah adaleti, ihsanı ve akrabaya vermeyi emreder.” (Nahl/90). Bu bakımdan ayette bahsi geçen adalet farzdır, ihsan ise nafile ibadettir. 'Akrabalara vermek' ise mürüvvet ve sılayı rahimdir. Bütün bunlar sabra muhtaçtır.

HİKMETLER · 19 HAZİRAN 2009 CUMA · KAYIT 1442

Günah işlememeğe sabır

İmam-ı Gazali hazretleri, günah işlememekte sabrın önemini şöyle bildirmektedir:

Kulun günahlara karşı sabretmeye çok fazla ihtiyacı vardır. Günahlara karşı sabretmenin en zoru, alışık olduğu günahlardan sabretmektir; zira bunlar artık o kimsenin tabiatı haline dönüşmüştür.

Ne zaman buna şehvete eklenirse, o zaman şeytanın ordularından iki ordu birleşmiş olur ki, bu karşı durmak neredeyse imkansız hale gelir. Eğer o fiil yapılması kolay olan şeylerden ise, bundan kurtulmak çok daha zorlaşır. Kişinin kendini övmesi, riyakarlık yapması, yalan söylemesi ve gıybet etmesi gibi.

Burada nefsin hoşuna giden iki şey var. Biri; başkasını uzaklaştırmak, diğeri ise kendini isbatlamaktır! Bu zamanlı kişi ilahlık davasına kadar götürür. Bu iki şeyin bir araya gelmesi, dilin hareket etmesinin kolaylığı ve bu tür konuşmalar sıradan hal aldığında bunlara karşı sabretmek gerçekten çok zordur.

Halbuki bunlar insanı helâk eden şeylerin en büyükleridir. Hatta bunları hor görmek ve çirkin telâkki etmek, fazlasıyla tekrar edildiğinden ve herkesin alışık olduğundan, neredeyse bunlar meşru işler hlini alır.

İnsan ipekli giydiği için, içki içtiği için fazlasıyla kınanır. Fakat bütün gün boyunca halkın aleyhinde dedikodu yapar ve nedense hiç kınanmaz. Halbuki, 'Gıybet, zinadan daha şiddetlidir'. Kim görüşmelerde, konuşmalarda diline hâkim olmazsa ve bu tür mahzurlu konuşmaları yapmaya karşı sabretmezse, böyle bir kimseye uzlete çekilmek ve tek başına yaşamak farz olur. Çünkü böyle bir kimseyi ancak uzlete çekilmek kurtarır.

Bu bakımdan halkla içiçe olduğu halde susmaya sabretmek, uzlete çekilmekten daha zordur. Günahların çeşitlerinde sabrın şiddeti, o günahı işleme ortamının kuvvet ve zafiyetine göre değişir. Uzlete çekildiğinde de bu defa vesvese tehlike ibaşlar; nefsin konuşması (vesveseler) devam eder. Onlara sabretmek mümkün değildir. Ancak kalbine dinî bir meşgaleyi tamamen yerleştirirse o zaman vesveseden kurtulur. Tıpkı düşünceleri bir tek düşünce olduğu halde sabahlayan bir kimse gibi... Aksi takdirde eğer şahıs, fikrini belli bir şeyde kullanmazsa, vesveselerin onun kalbinden uzaklaşması düşünülemez.

HİKMETLER · 20 HAZİRAN 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1443

Sabrın en büyüğü

İnsanın başına bir musibetin, belanın gelmesi kulun kendi elinde değildir, kimse başına bela gelmesini istemez. Ancak, bazı belalar vardır ki, ondan kurtulmak insanın elindedir. Yine bazı belalar vardır ki, o belanın devamı insanın faydasınadır. Bunun için böyle belalara, karşılık verilmemesi, sabredilmesi istenmiştir, tavsiye edilmiştir.

Nitekim Cenab-ı Hak, gerek kıssalarda ve gerekse başka hususlarda haklarını bağışlayanları överek şöyle buyurmuştur: “Eğer (bir topluluğa) azap edecekseniz, size yapılan azabın benzeriyle azap edin. Ama sabrederseniz, andolsun ki o, sabredenler için daha iyidir.” (Nahl/126)

Hazreti Peygamber de şöyle buyurmuştur: “Senden sıla-ı rahmi kesen bir şahsa sıla-ı rahim yap! Seni ihsanından mahrum eden bir kimseye ihsan et! Sana zul-

meden bir kimseyi affet!”

İsa aleyhisselam havarilerine buyurdu ki: “Muhakkak daha önce size dişe karşı diş, buruna karşı burun denildi. Ben ise size derim ki: Sakın şerre şerle karşılık vermeyiniz. Aksine sağ yanağına tokat atana sol yanağını çevir. Senin abanı alana izarını ver. Kim kendisiyle beraber bir mil yol yürümen için seni zorlarsa, onunla iki mil yürü!”

Bütün bunlar insanların eziyetlerine karşı sabretmeyi emretmektedir. Bu bakımdan halkın eziyetlerine karşı sabretmek, sabır mertebelerinin en yücelerindendir. Çünkü haklı olması, öfkesinin şiddeti bu sabrı zorlaştırır.

Evliyânın büyüklerinden Hâris el-Muhâsibî buyurdu ki: "Her şeyin bir cevheri, özü vardır. İnsanın da cevheri, akıldır. Aklın cevheri sabırdır. Kim Allahü teâlânın verdiği nîmetlere şük- retmezse, o nîmetin elinden alınmasını istemiş olur."

Evliyânın büyüklerinden Gavs-ül-âzam Seyyid Abdülkâdir Geylânî Allahü teâlânın sevgisinde samîmiyetin nasıl belli olduğu hususunda:

"Kulun Allahü teâlâyı sevmesinde samîmi olup olmadığı, başına belâ ve musîbet geldiği zaman ortaya çıkar. Bela ve musîbet geldiğinde sabır ve sükûn hâlini muhâfaza edebiliyorsa, o gerçekten Allahü teâlâyı seviyor demektir. Musîbet ve fakirlik zamânında sebat gösterebilmek bu sevgiye delil ve alâmet yapıldı. Birisi Peygamber efendimize; "Ben seni seviyorum." deyince; "Fakirlik için bir elbise hazırla." buyurdu. Bir başkası gelip Peygamber efendimize; "Ben Allahü teâlâyı seviyorum." deyince; "Belâ için elbise hazırla." buyurdu."

HİKMETLER · 21 HAZİRAN 2009 PAZAR · KAYIT 1446

Eziyetlere sabredilmedikçe…

İbn Abbas hazretleri buyurdu ki: Kur'an'da sabır üç vecih üzeredir:

1- Allahü tealanın farz kıldığı vazifeleri yapmaya karşı sabretmektir.

2- Allah'ın haramlarına karşı sabretmektir.

Sabır, bazen farz bazen da fazilet olur. Sözle veya fiille eziyete maruz kaldığı, nefsi veya malı hakkında tecavüze hedef olduğu durum gibi. Bu bakımdan

sabretmek, karşılık vermeyi terketmek bazen vâcib bazen de fazilet olur. Eshab-ı kirâmdan biri şöyle demiştir: “Kişi eziyete karşı sabretmedikçe, biz onun imanını tam iman olarak saymazdık”

Hazreti Peygamber bir defasında bir malı taksim etti. Bunun üzerine bedevilerden biri şöyle dedi: 'Bu taksimle Allah'ın rızası gözetilmemiştir” Bu söz üzerine, Hz. Peygamber çok üzülerek şöyle buyurdu: “Allah kardeşim Musa'ya rahmet etsin! Muhakkak ona, bundan daha fazlasıyla eziyet edildiği halde o sabretti'”

Ayeti kerimelerde buyuruldu ki: “Onların dediklerine sabret ve onları güzel bir şekilde terkedip ayrıl!” (Müzzemmil/10)

“Andolsun onların söylediklerine göğsünün daraldığını biliyoruz. Sen rabbini hamd ile tesbih et!” (Hicr/97-98)

“Mallarınız ve canlarınız hususunda imtihan olunacaksınız. Sizden önce kendilerine kitab verilenlerden ve Allah'a eş koşanlardan da gerçekten birçok incitici şeyler işiteceksiniz. Eğer katlanır ve sakınırsanız, işte bu, yapmaya değer işlerdendir.” (Âli İmran/186)

3- Sıdıkların sabrı. Bunun derecesinin yüksek olması şu illetten ileri gelir: Her mü'min haramlara karşı sabretmeye güç yetirir. Allah'tan gelen belaya karşı sabretmek ise, ancak peygamberlerin güç yetirebildiği sabırdır. Çünkü bu sabır sıddîkların özelliklerindendir; zira bu sabır nefse şiddetli gelir ve bu sabır hakkında Hazreti Peygamber şöyle buyurmuştur: “Ey Allahım! Senden öyle bir yakîn isterim ki o yakîn sayesinde dünyanın musibetleri bana kolaylaşsın!” Hadis-i kudside şöyle buyurulmuştur: “Kullarımdan birinin bedenine, malına ve evladına bir musi-bet yönelttiğim zaman, o musibeti güzel bir sabırla karşılarsa, kıyamet gününde onun mizanını kurmaktan, onun defterini yaymaktan hayâ ederim.”

HİKMETLER · 22 HAZİRAN 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1447

Nimetten mahrum kalmanın mükafatı

Fudayl bin İyaz hazretlerine sabır hakkında sorulunca, “Sabır Allah'ın kazasına razı olmaktır!”, buyurdu.

Enes bin Mâlik hazretleri, Resul aleyhisselamın Allahü teâlâdan şöyle naklettiğini rivayet ediyor: Allahü teala sorar: “Ey Cebrâil! Kendisinden iki gözü almanın mükâfatı nedir?” Cebrâil '(Ey rabbimiz!) sen ortaktan münezzehsin. Bizim için ancak senin öğrettiğin ilim vardır', der. Allahü teâlâ 'Bunun mükâfatı, Cennetimde ebedî kalmak ve cemâlime bakmasıdır' buyurur

Bir başka hadîs-i kudsîde şöyle buyurulmuştur: “Kulumu herhangi bir bela ile mübtelâ kıldığım zaman, sabreder ve beni ziyaretçilerine şikayet etmezse ona, onun etinden daha hayırlı bir et, onun kanından daha hayırlı bir kan veririm ve onu günahsız olarak sıhhate kavuştururum. Eğer onu o hastalıktan öldürürsem, muhakkak rahmetime garkederim.”

Dâvud aleyhisselam sua etti 'Yarab! Senin rızan için musibetlere sabreden mahzunun mükâfatı nedir?' Allahü teâlâ “Onun mükâfatı, ona iman elbisesini giydirip bir daha da ebediyyen onu sırtından çıkarmamamdır” buyurdu.

Ömer bin Abdülaziz bir hutbesinde şöyle demiştir: 'Allahü teâlâ bir kuluna bir nimeti vermiş, sonra o kulundan o nimeti alıp onun karşılığı olarak o kuluna sabır vermiş ise, muhakkak o nimete karşılık olarak verilen sabır, o alınan nimetten daha efdal ve üstündür'. Sonra da şu ayeti okumuştur: “Ancak (Allah yolunda) sabredenlere mükâfatları hesapsız verilecektir.” (Zümer/10)

Şiblî hazretleri bir ara akıl hastanesinde nezarete alındı. Bunun üzerine bazıları ziyaretine geldi. Onlara şöyle sordu: 'Siz kimsiniz?' Onlar 'Senin dostlarınız, seni ziyaret etmek için geldik' dediler. Bunun üzerine başladı onları taşlamaya. Onlar kaçtığı zaman şöyle dedi: 'Eğer siz benim dostlarım olsaydınız, hiç kuşkusuz benim eziyetime sabrederdiniz!'

Ariflerin birinin cebinde bir parça kâğıt vardı. Her saat onu çıkarır ve mütalaa ederdi. O kâğıtta şu ayet yazılıydı: “Rabbinin hükmüne sabret, çünkü sen bizim muhafazamız altındasın.” (Tûr/48)

Feth el-Mevsilî'nin hanımının ayağı kayıp düştü ve ayağı kırıldığı halde güldü ve, 'Muhakkak ki onun sevabının lezzeti onun acısını kalbimden söküp attı' dedi.

GÖNÜL BAHÇESİ · 23 HAZİRAN 2009 SALI · KAYIT 1444

Mübarek aylar, günler ve geceler

Yarın mübarek üç ayların ilki olan Receb ayına giriyoruz. Asırlardır Müslümanlar, üç aylara, mübarek gün ve gecelere ayrı bir önem atfetmişlerdir.

Allahü teâlâ, kullarına çok acıdığı için, bazı gecelere kıymet vermiş, bu gecelerdeki, dua ve tevbeleri kabul edeceğini bildirmiştir. Kullarının çok ibadet yapması, dua ve tevbe etmeleri için bu geceleri sebep kılmıştır.

Kıymetli geceye, kendinden sonra gelen günün ismi verilir. Önceki günü öğle namazı vaktinden, o gecenin fecrine kadar olan zamandır. Yalnız, Arefe ve üç kurban günlerinin geceleri böyle değildir. Bu dört gece, bu günleri takib eden gecelerdir.

Bu geceleri ihya etmeli, yani kaza namazları kılmalı, Kur'an-ı kerim okumalı, dua, tevbe etmeli, sadaka vermeli, Müslümanları sevindirmeli, bunların sevaplarını ölülere de göndermelidir. Bu gecelere saygı göstermelidir. Saygı göstermek, günah işlememekle olur.

ON MÜBAREK GECE

Müslümanların on mübarek gecesi vardır: Kadir Gecesi, Arefe Gecesi, Fıtır Bayramı gecesi, Kurban Bayramı Geceleri, Mevlid Gecesi, Berat Gecesi, Mirac Gecesi, Recep Ayı ve Regaib Gecesi, Muharrem Gecesi, Aşure Gecesi. Bu on geceden, Mevlid Gecesi, Berat Gecesi, Mirac Gecesi ve Regaib gecesine "Kandil" geceleri denir.

Bildirilen bu on geceden başka, fıtr bayramının diğer geceleri, Zil-hicce ayının ilk on geceleri, Muharremin ilk on geceleri ve her cuma ve pazartesi gecesi de mübarektir.

Bu gecelerin ve günlerin faziletleri hadis-i şeriflerde şöyle bildirilmiştir:

"Kadir Gecesi'ni ihyâ edene, bir saatlik sevap olarak, yüz senelik ibâdet sevabı verilir."

"Rahmet kapıları dört gece açılır. O gecelerde yapılan dua, tevbe, red olmaz. Fıtr bayramının ve Kurban bayramının birinci geceleri, Şabanın onbeşinci (Berat)

gecesi ve Arefe gecesi"

"Allahü teâlâ, ibadetler içinde, Zil-hiccenin ilk on gününde yapılanları daha çok sever. Bu günlerde tutulan bir gün oruca, bir senelik oruç (nafile oruç) sevabı verilir. Gecelerinde kılınan namaz, Kadir gecesinde kılınan namaz gibidir. Bu günlerde çok tesbih, tehlil ve tekbir ediniz!"

"Bir Müslüman, Terviye günü oruç tutarsa ve günah söylemezse, Allahü teala, onu elbette Cennete sokar."

"Arefe gününe hürmet ediniz! Çünkü Arefe, Allahü tealanın kıymet verdiği bir gündür."

"Arefe günü bin İhlas okuyanın bütün günahları af olur ve her duası kabul olur. Hepsini Besmele ile okumalıdır."

"Cebrail "aleyhisselam" bana geldi. Kalk, namaz kıl ve dua et! Bu gece, Şabanın onbeşinci gecesidir dedi. Bu geceyi ihya edenleri, Allahü teala af eder. Yalnız, müşrikleri, büyücüleri, falcıları, hasisleri, alkollü içki içenleri, faiz yiyenleri ve zina yapanları af etmez."

"Berat gecesini ganimet, fırsat biliniz! Çünkü, belli bir gecedir. Şabanın onbeşinci gecesidir. Kadir gecesi, çok büyük ise de, hangi gece olduğu belli değildir. Bu gece, çok ibadet yapınız. Yoksa, kıyamet günü pişman olursunuz!"

SEVAPLARA KAVUŞABİLMEK İÇİN

Zünnûn-i Mısrî hazretleri buyurdu ki: "Receb tohum ekme, Şa'ban sulama, Ramazan ise, hasat ayıdır. Yâni ekip suladığını biçip toplayacak bir aydır. Herkes ektiğini biçer. Amelinin, ibâdetinin karşılığını alır. Tohum ekmeyen, hasat mevsimi gelince pişman olur."

Bir zamanda veya bir yerde veya bir şeyi okumakta, yapmakta, çok sevap verileceğini işitince, o sevaba kavuşmağı niyet ederek, düşünerek yapana, bu haber doğru olmasa bile, Allahü teala, o sevapları ihsan eder. Fakat, bunun İslamiyet tarafından yasak edilmemiş bir şey olması lazımdır. Nafile ibadetlerin sevabına kavuşabilmek için, imanda, Ehli sünnet itikadına sahip olmak ve farzlarda kusur olmamak ve günahlara tevbe etmek ve ibadet olarak yapmağa niyet etmek şarttır.

HİKMETLER · 23 HAZİRAN 2009 SALI · KAYIT 1448

Şikayet etmemenin karşılığı

Dâvud aleyhisselam oğlu Hz. Süleyman'a nasihatında buyurdu ki: “Mü'min bir kişinin takvâ sahibi olduğu üç şeyle anlaşılır: 1- Elde edemeyeceği şey hakkında güzel tevekkül. 2- Elde ettiği şey hakkında güzel rıza. 3- Elinden kaçan nesne hakkında güzel sabır göstermek.

Peygamber efendimiz buyurdu ki: “Duyduğun acıdan şikayet etmemen ve musibetini söylememen; Allahü teâlâ'ya tâzim etmek ve hakkını tanımak demektir.”

Sâlih kullardan bir zât birgün cebinde bir kese olduğu halde çıktı. Bir müddet sonra kesenin yerinde olmadığını görünce araştırdı ve kesenin çalındığını anladı. Bunun üzerine şöyle dedi: Falana Allah o kesede bereket nasip etsin! Çünkü o, ona benden daha çok muhtaçtı'.

Ebu Huzeyfe'nin azadlısı Sâlim gazâ meydanında can çekişirken kendisine 'Ey Sâlim! Sana su içireyim mi?' diyene şöyle cevap verdi: 'Beni biraz düşmana doğru çek! Suyu miğferime boşalt. Çünkü oruçluyum. Eğer akşama kadar yaşarsam suyu içerim'. İşte Allah'ın belasına ahiret yolcuları bu şekilde sabrederlerdi.

Hâtim-i Esâm buyurdu ki: “Eğer Allahü teâlânın sevdiği bir kul olmak istersen, Allahü teâlânın kazasına rızâ göster! Yerde ve gökte tanınmak istersen, doğruluğa sarıl!”

Güneyd-i Bağdadî buyurdu ki: “Rızâ, Allahü teâlâdan gelen belâ ve musibeti ni’met olarak görmektir.”

Mûsâ aleyhisselâm, Allahü teâlâya; “Yâ Rabbî! Senin kullarının eri zengini kimdir?” diye suâl edince, Allahü teâlâ; “Benim verdiğime rızâ gösteren kimsedir” buyurdu.

Bela, musibet, günahlara kefarettir. Kur'an-ı kerimde mealen buyuruldu ki: “Size gelen her musibet, kendi ellerinizle işleyip kazandığınız günahlar yüzündendir. Bununla beraber Allah bir çoğunu da affeder, musibete uğratmaz.” (Şura 30)

Hadis-i şerifte buyuruldu ki:

“Kimde şu üç şey varsa, dünya ve ahiretin hayrına kavuşmuş demektir: Kazaya rıza, belaya sabır, rahatlıkta dua.”

Hazret-i Ali buyurdu ki: "Sabrın îmândaki yeri, başın bedendeki yeri gibidir. Başsız beden olmıyacağı gibi, sabırsız da îmân olmaz."

Şakîk-i Belhî hazretleri buyurdu: "Musîbete sabretmeyip feryat eden, Allahü teâlâya isyân etmiş olur. Ağlamak, sızlamak, belâ ve musîbeti geri çevirmez."

GÖNÜL BAHÇESİ · 24 HAZİRAN 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1445

Receb ayı ve Regaib kandili

Bugün, ibâdetlere sevapların kat kat verildiği, üç aylardan Receb ayının birinci günüdür. Yarın akşam da, Regaib Kandili’dir. Receb ayının ve Regaib Kandili’nin önemi hadis-i şeriflerde şöyle bildirilmiştir:

“Receb, Allahü teâlânın ayıdır. Receb ayına ikram edene, saygı gösterene, Allahü teala, dünyada ve ahirette ikram eder.”

“Recebin ilk Cuma gecesini (Regaib kandilini) ihya edene, (saygı gösterene), Allahü teâlâ kabir azabı yapmaz. Dualarını kabul eder. Yalnız, yedi kimseyi af etmez ve dualarını kabul etmez: Faiz alan veya veren, Müslümanları aşağı gören, anasına, babasına eziyet eden, karşı gelen çocuk, Müslüman olan ve İslamiyet'e uyan kocasını dinlemeyen kadın, şarkı ve çalgıcılığı sanat edinenler, livata ve zina edenler, beş vakit namazı kılmayanlar.” (Bunlar, bu günahlardan vaz geçmedikce, tevbe etmedikce, duaları kabul olmaz.)

“BU GECEDEN GAFİL KALMA!”

Bir defasında, Peygamber efendimiz, Receb ayında tutulacak oruçların fazîletini anlatıyordu. Orada bulunanlardan, yaşlı ve pîr-i fânî bir zât ayağa kalkıp: “ Yâ Resûlallah, ben Receb ayının hepsini oruç tutamam, dediğinde; Peygamber efendimiz buyurdu ki:

“Sen Receb ayının birinci, on beşinci, sonuncu günleri oruç tut, hepsini tutmuş sevâbına kavuşursun. Çünkü sevaplar on misli yazılır. Fakat sen Receb-i şerîfin ilk cum'a gecesinden gafil olma ki, melekler o geceye Regâib gecesi demişlerdir. Zîra o

gece, gecenin üçte biri geçtikten sonra göklerde ve yerde bir melek kalmaz, hepsi Kâ'be-i muazzama etrafında toplanırlar. Allahü teâlâ onlara hitâben:

"Ey meleklerim dilediğinizi benden isteyiniz." buyurur. Onlar:

"Yâ Rabbî, istediğimiz, Receb ayında oruç tutanları mağfiret etmendir." deyip, isteklerini arzederler. Allahü teâlâ:

"Ben, Receb ayında oruç tutanları mağfiret ettim buyurur."

Yine Peygamber efendimiz buyurdu ki:

- Receb ayında bir gün, bir gece vardır ki, bir kimse o gün oruç tutsa, gecesinde namaz kılsa, ibâdete devam eylese, bir senenin bütün günlerini oruç tutmuş, bütün gecelerini ibâdetle geçirmiş sevâbı verilir. O gün Recebin yirmiyedinci günüdür.

Bazıları Regâib, Berât ve Kadir gecesi nafile namazları cemâ'atle kılmaktadırlar. Halbuki, nafile namazları cemâatle kılmak mekruhtur. Ayrıca Regâib namazı diye bir namaz kılınmaktadır. Regâib namazı, Recebin ilk cum'a gecesi kılınan nâfile namazdır. Hicretten dörtyüz seksen sene sonra ortaya çıkmıştır. Birçok âlimler bunun, çirkin bid'at olduğunu yazıyor. Çok kimsenin kılmasına aldanmamalı, sünnet sanmamalıdır.

Regaib kandilinin, Resulullah efendimizin babası Hz. Abdullah'ın evlendiği gece ile hiçbir ilgisi yoktur. Memleketimizde ve birçok İslâm memleketlerinde, bir asırdan beri, Abdullah'ın evlendiği geceye, Regaib kandili ismini veriyorlar. Regaib gecesine böyle mana vermek doğru değildir.

Böyle söylemek, Resulullah efendimizin dokuz aydan önce dünyayı teşrif etmiş olduğunu bildirmek olur ki, bu da, noksanlık ve kusurdur. Her bakımdan, her insanın üstünde ve her bakımdan kusursuz olduğu gibi, Amine validemizi nurlandırdığı zaman da, noksan ve kusurlu değildi. Bu zamanın noksan olması, tıp ilminde ayıp ve kusur sayılmaktadır.

BU GÜNLERİ FIRSAT BİLMELİ

Bu mübârek zamanlarda va'dedilen sevâblara kavuşabilmek için, her şeyden önce Ehli sünnet itikadında olmalıdır. İlmihal bilgilerini, ibâdetleri, haramı ve helali öğrenmeli ve yaşayışı bunlara uygun hale getirmelidir. Çok tevbe ve istigfar etmeli, kazaya kalmış oruç ve namazları, bu günleri vesile ederek hemen kaza etmeye başlamalıdır.

Bir an evvel bu borçlardan kurtulmak için çalışmalıdır. Kaza borcu olanın, nafile ibâdetlerle meşgul olması uygun değildir. Nafile ibâdetlerin sevâbına kavuşabilmek için, farzları yapmak ve farz borçlarını bitirmek, haramdan sakınmak lazımdır.

Fırsatı, ganîmet bilmelidir. Bu günlere bir daha kavuşup, kavuşamayacağımız belli değildir. Bu günleri fırsat bilerek günâhlara istigfar etmeli, Allahü teâlânın affetmesi için yalvarmalıdır. İbâdetleri yapmalı, ömrü zayi etmemelidir.

GÖNÜL BAHÇESİ · 24 HAZİRAN 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1946

Receb ayı ve Regaib kandili

Yarın akşam, Regaib Kandili'dir. Regaib Kandili Recep ayının ilk Cuma gecesidir. Receb ayının ve Regaib Kandili'nin önemi hadis-i şeriflerde şöyle bildirilmiştir:

"Receb, Allahü teâlânın ayıdır. Receb ayına ikram edene, saygı gösterene, Allahü teala, dünyada ve ahirette ikram eder."

"Recebin ilk Cuma gecesini (Regaib kandilini) ihya edene, (saygı gösterene), Allahü teâlâ kabir azabı yapmaz. Dualarını kabul eder. Yalnız, yedi kimseyi af etmez ve dualarını kabul etmez: Faiz alan veya veren, Müslümanları aşağı gören, anasına, babasına eziyet eden, karşı gelen çocuk, Müslüman olan ve İslamiyet'e uyan kocasını dinlemeyen kadın, şarkı ve çalgıcılığı sanat edinenler, livata ve zina edenler, beş vakit namazı kılmayanlar." (Bunlar, bu günahlardan vaz geçmedikce, tevbe etmedikce, duaları kabul olmaz.)

"BU GECEDEN GAFİL KALMA!"

Bir defasında, Peygamber efendimiz, Receb ayında tutulacak oruçların fazîletini anlatıyordu. Orada bulunanlardan, yaşlı ve pîr-i fânî bir zât ayağa kalkıp: " Yâ Resûlallah, ben Receb ayının hepsini oruç tutamam, dediğinde; Peygamber efendimiz buyurdu ki:

"Sen Receb ayının birinci, on beşinci, sonuncu günleri oruç tut, hepsini tutmuş sevâbına kavuşursun. Çünkü sevaplar on misli yazılır. Fakat sen Receb-i şerîfin ilk cum'a gecesinden gafil olma ki, melekler o geceye Regâib gecesi demişlerdir. Zîra o

gece, gecenin üçte biri geçtikten sonra göklerde ve yerde bir melek kalmaz, hepsi Kâ'be-i muazzama etrafında toplanırlar. Allahü teâlâ onlara hitâben:

"Ey meleklerim dilediğinizi benden isteyiniz." buyurur. Onlar:

"Yâ Rabbî, istediğimiz, Receb ayında oruç tutanları mağfiret etmendir." deyip, isteklerini arzederler. Allahü teâlâ:

"Ben, Receb ayında oruç tutanları mağfiret ettim buyurur."

Yine Peygamber Efendimiz buyurdu ki:

- Receb ayında bir gün, bir gece vardır ki, bir kimse o gün oruç tutsa, gecesinde namaz kılsa, ibâdete devam eylese, bir senenin bütün günlerini oruç tutmuş, bütün gecelerini ibâdetle geçirmiş sevâbı verilir. O gün Recebin yirmiyedinci günüdür.

Bazıları Regâib, Berât ve Kadir gecesi nafile namazları cemaatle kılmaktadırlar. Halbuki, nafile namazları cemâatle kılmak mekruhtur. Ayrıca Regâib namazı diye bir namaz kılınmaktadır. Regâib namazı, Recebin ilk cum'a gecesi kılınan nâfile namazdır. Hicretten dörtyüz seksen sene sonra ortaya çıkmıştır. Birçok âlimler bunun, çirkin bid'at olduğunu yazıyor. Çok kimsenin kılmasına aldanmamalı, sünnet sanmamalıdır.

Regaib kandilinin, Resulullah efendimizin babası Hz. Abdullah'ın evlendiği gece ile hiçbir ilgisi yoktur. Memleketimizde ve birçok İslâm memleketlerinde, bir asırdan beri, Abdullah'ın evlendiği geceye, Regaib kandili ismini veriyorlar. Regaib gecesine böyle mana vermek doğru değildir.

Böyle söylemek, Resulullah efendimizin dokuz aydan önce dünyayı teşrif etmiş olduğunu bildirmek olur ki, bu da, noksanlık ve kusurdur. Her bakımdan, her insanın üstünde ve her bakımdan kusursuz olduğu gibi, Amine validemizi nurlandırdığı zaman da, noksan ve kusurlu değildi. Bu zamanın noksan olması, tıp ilminde ayıp ve kusur sayılmaktadır.

BU GÜNLERİ FIRSAT BİLMELİ

Bu mübârek zamanlarda va'dedilen sevâblara kavuşabilmek için, her şeyden önce Ehli sünnet itikadında olmalıdır. İlmihal bilgilerini, ibâdetleri, haramı ve helali öğrenmeli ve yaşayışı bunlara uygun hale getirmelidir. Çok tevbe ve istigfar etmeli, kazaya kalmış oruç ve namazları, bu günleri vesile ederek hemen kaza etmeye başlamalıdır.

Bir an evvel bu borçlardan kurtulmak için çalışmalıdır. Kaza borcu olanın, nafile ibâdetlerle meşgul olması uygun değildir. Nafile ibâdetlerin sevâbına kavuşabilmek için, farzları yapmak ve farz borçlarını bitirmek, haramdan sakınmak lazımdır.

Fırsatı, ganîmet bilmelidir. Bu günlere bir daha kavuşup, kavuşamayacağımız belli değildir. Bu günleri fırsat bilerek günâhlara istigfar etmeli, Allahü teâlânın affetmesi için yalvarmalıdır. İbâdetleri yapmalı, ömrü zayi etmemelidir.

HİKMETLER · 24 HAZİRAN 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1449

Hak’tan gelene razı olmanın böylesi!

İmam-ı Gazali hazretleri buyurdu ki: İnsan ancak sızlanmakla, yakasını yırtmakla, dövmekle, şikayette mübalağa etmekle, üzüntüyü belirtmekle, elbisesinde, yatağında ve gıdasında âdetini değiştirmekle sabredenlerin makamından çıkmış olur.

Bu şeyler insanın elindedir, ihtiyarı dahilindedir. Bu bakımdan insanın bunlardan sakınması lazımdır. Allah'ın verdiğine rıza göstermesi ve âdetine devam etmesi gereklidir. Alınan şeyin, kendisinin yanında bir emanet olduğuna ve sahibinin onu geri istediğine inanmalıdır.

Ümmü Süleym de denilen Hz. Rümeysa'nın şöyle dediği rivayet ediliyor:

Kocam Ebu Talha evde yokken hasta oğlu vefat etti. Kalkıp evin bir köşesinde çocuğu örttüm. Ebu Talha gelince kalkıp onun iftar yemeğini hazırladım. O başlayıp yemeğini yedi ve 'Çocuk nasıl?' diye sordu. Ben 'Allah'ın nimetiyle çocuk çok iyi bir durumdadır. Hasta olduğundan bu yana bu geceki kadar sükûnete kavuşmamıştır' dedim.

Bunu dedikten sonra daha önce kendisine karşı yapmış olduğum cilvelerin en alâsını yaptım. Kalkıp benden ihtiyacını giderdi. Sonra dedim ki: 'Ey Ebu Talha! Sen komşularımızın durumuna hayret etmez misin?' Ebu Talha 'Onlara ne olmuş?' dedi.

Ben 'Bizden emanet birşey aldılar. Onlardan o emaneti geri istediği zaman, bu isteğim onları üzdü' dedim. Ebu Talha 'Yaptıkları pek çirkin bir harekettir' dedi.

Bunun üzerine ben 'İşte şu senin oğlun, Allah'ın senin nezdindeki bir emaneti idi. Muhakkak Allahü teâlâ, onu nezdine götürdü' dedim.

Bunun üzerine Ebu Talha Allah'a hamdetti ve 'İnnâ lillâh ve innâ ileyhi râciûn' (Biz Allah'ın kullarıyız ve muhakkak O'na döneceğiz)' dedi. Sabahleyin kalkarak Hz. Peygamber'e gitti ve aramızdaki hâdiseyi haber verdi. Bunun üzerine Hz. Peygamber şöyle buyurdu: "Ey Allahım! Onların ikisi için gecelerinde bereket ihsan eyle!"

Bunu haber veren der ki: 'Ben bu hadîseden sonra onların yedi evladını mescidde gördüm. Hepsi de Kur'an okuyordu'.

Hz. Câbir'in rivayet ettiğine göre Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur: "Rüyamda cennete girdim. Ebu Talha'nın hanımı Rümeysa da oradaydı."

HİKMETLER · 25 HAZİRAN 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1450

İnsanlık icabı davranış!

Güzel sabır, musibet sahibinin başkasından ayırd edilmemesidir. Kalbin acıması, gözlerden yaşların akması, musibet sahibini, sabredenler zümresinden çıkarmaz; zira bu durum ölüm için hazırlanan herkes de görülür. Bu ise, insan olmanın gereğidir. Hiçbir insan ölüme kadar bundan ayrılamaz.

Peygamber efendimizin oğlu İbrahim öldüğü zaman Hz. Peygamber'in gözleri yaşardı. Bu manzara karşısında Hz. Peygamber'e denildi ki: 'Sen bizi böyle yapmaktan nehyetmemiş miydin?' Hz. Peygamber 'Bu merhamettir. Allahü teâlâ kullarından merhametli olanlara rahmet eder' buyurdu,

İbn Ebî Nuceyh halifelerden birine şöyle bir taziyenâme yazdı: 'Allah'ın kendisinden aldığı şeyin hakkını en iyi bilen, Allah'ın kendisi için geride bıraktığı şeydeki hakkını tâzim eden kimsedir. Bil ki senden önce giden ancak, senindir. Senden sonra kalansa senin değildir. Bil ki musibetlerinden dolayı sabredenlerin ecri, âfiyetle yedikleri nimetten daha büyüktür!'

Hâl böyle iken insan ne zaman istemediği bir durumu, Allah'ın kendisine verdiği nimet hakkında düşünmek sûretiyle sevap ile değiştirirse, sabredenlerin

derecesine varır. Evet, hastalığın, fakirliğin ve diğer musibetlerin gizlenmesi, sabrın kemâlindendir.

Şöyle denilmiştir: 'Musibetleri, hastalıkları ve sadakayı gizlemek, sevabın hazinelerindendir' Bütün bunlardan sonra artık anlaşılmıştır ki sabrın farziyeti, bütün durum ve fiillerde umumîdir; zira bütün şehvetlerden alıkonulmuş ve tek başına bir köşeye çekilmiş bir kimse de uzlete çekilmek ve zâhirde tek başına kalmak hususunda sabretmekten kurtulmuş değildir.

Yalnız kalan da şeytanın vesveselerine sabretmekten kurtulmuş değildir. Kalbe gelen fısıltılar dinmez. Hâtıratın, düşüncelerin en fazlası, elde edilemeyecek bir geçmişin veya mukadder olabilecek kadarını elde etmesi gereken bir gelecek hakkında olur. Bu iki durum da zamanı zayi etmekten başka birşey değildir.

Kulun aleti kalbi, sermayesi de ömrüdür. Bu bakımdan ne zaman ki kalp, bir tek nefeste Allah'ın marifetini elde ettiren o marifetten dolayı Allah'ın muhabbetini celbettiren bir fikirden gafil olursa zarardadır .

HİKMETLER · 26 HAZİRAN 2009 CUMA · KAYIT 1451

İblisin zehirli okları!

İmam-ı Gazali hazretleri buyurdu ki: Zor olan sabırlardan biri de, şehvet arzusuna sabretmektir. Bu konuda sabrı kolaylaştırmak için, şehvet arzusunun zayıf düşürülmesi lazımdır. Şehveti teşvik eden şeyin zayıf düşürülmesinin yolu üç şekilde olur:

Birincisi onun gıdasının maddesine bakmamızdır. O madde, çeşidi ve çokluğu bakımından şehveti harekete getiren kuvvetli, lezzetli gıdalardır. Bu bakımdan devamlı oruç tutup, az ve lezzetsiz yemeklerle yetinmek gerekir. Bu bakımdan şehveti kabartan yemekten ve etten sakınmak gerekir.

İkincisi şehveti tahrik eden sebepleri kesmektir; zira o haram yerlere bakmakla tahrik olur. Çünkü bakış kalbi, kalp de şehveti tahrik eder. Tahrik edici sebeplerin kesilmesi, ancak uzlete çekilmekle ve insanı şehvete sürükleyen şeylere bakmaktan sakınıp onları tamamen terketmekle mümkün olur.

Şehevi bakış, İblis'in oklarından zehirli bir oktur. Bu ok öyle bir oktur ki şeytan onu hedefe yöneltir ve ona mâni olacak bir kalkan da yoktur. Ancak gözleri kapatmak veya okun atıldığı taraftan kaçmak sûretiyle kurtulmak mümkün olabilir. Çünkü o, bu oku ancak sûret ve şekiller yayından atar. Bu bakımdan sûretlerin karşısından çekildiğin zaman, onun oku sana isabet etmez.

Üçüncüsü, nefsin arzu duyduğu mübah şeylerle nefsi teselli etmektir. Bu da nikâhla olur. Çünkü tabiatın arzu duyduğu şeyler mübah yolla da elde edilebilir. İşte insanların çoğu için en faydalı tedavi budur; zira gıdayı kesmek insanı diğer amellerden de zayıf düşürür. Buna rağmen erkeklerin çoğunun şehvetini de dipten silip götürmez.

Bu nedenle Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur: "Evlenin, evlenmeye gücü yetmeyen bir kimse oruç tutsun Muhakkak ki orucun (şehveti kesmekte) tesiri vardır."

İşte bunlar üç sebeptir. Yemeğin kesilmesi olan birinci tedaviye gelince, O, serkeş hayvanın yemini ve saldırgan köpeğin yiyeceğini kesmeye benzer ki o serkeş hayvan, saldırgan köpek, zayıf düşüp serkeşlik ve saldırganlıktan vazgeçsin. İkinci tedavi, köpekten eti gizlemeye, hayvandan arpayı saklamaya benzer ki eti ve arpayı görmekten dolayı köpek ve hayvanın iştahı harekete geçmesin. Üçüncü tedavi ise, köpeğin ve hayvanın tabiatının meylettiği şeyden az bir şeyle onları oyalamaya benzer.

HİKMETLER · 27 HAZİRAN 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1452

Sabırlı olmanın yolları

İmama-ı Gazali hazretleri sabır konusunda kişinin kendisine şöyle telkinlerde bulunmasının faydalı olacağını bildirmektedir:

Sabrın dünya ve ahiretteki sonuçlarını hatırlamalı, uğradığı felakete gösterdiği sabır sayesinde alacağı mükâfatın, kaybettiğinden çok daha fazla olduğunu düşünmelidir. Çektiği sıkıntı ve uğradığı felaketin geçici, alacağı mükâfatın ise ebedî olduğunu, önemli birşey karşılığında âdi birşeyi feda ettiğini ve bundan ötürü üzülmemesi gerektiğini bilmelidir.

Bunlar mârifet bölümlerindendir. Mârifet ise imandandır; bazen güçlenir, bazen zayıflar. İman güçlendikçe dinî duygular da güçlenir ve dinî duyguları harekete geçirir. İman zayıflayınca dinî duygular da zayıflar. İmanın kuvvetine yakîn denir. İşte sabrın azimetini tahrik eden, yegâne müessir, yakîndir. İnsana en az verilen şey de yakîn ile sabrın azimeti'dir.

Ayrıca, sabır imtihanı verip bu konuda başarılı olduğu takdirde kazanacağı dünya ve ahıret nimetlerini her fırsatta söyleyerek bunun zevkini idrak edinceye kadar kendine telkin etmektir.

Bu takdirde cüretle ona sarılır ve onunla boğuşmaktaki kuvveti oldukça artar; zira alıştırmak ve zahmetli işlere yavaşça dalmak, o işlerin kaynağı olan kuvveti takviye eder. Bu nedenledir ki hamalların, çiftçi ve askerlerin kuvveti artar. Kısacası zahmetli işlere dalan kimselerin kuvveti, terzilerin attarların, fakih ve sâlihlerin kuvvetinden daha fazla olur. Bunun sebebi de bu sınıfların gücünün antrenman yapmak sûretiyle takviye olunmamış olmasıdır.

Bu bakımdan birinci tedavi, güreşçiye, galip geldiği zaman verilecek mükâfata tamah etmesine benzer. Firavun, sihirbazlarını Hz. Musa ile yarışmaya teşvik ettiği zaman onlara vaadde bulunup şöyle demesi gibidir: “Evet! (Size hem mükâfat var) hem o vakit siz (kıymet ve şeref bakımından bana) yakınlardan olacaksınız.” (Şuarâ/42)

Tedavinin ikinci formülü, güreşmesi ve savaşması umulan çocuğu, daha çocukluk zamanından itibaren yetiştirerek bükülmez bir hale gelmesi için çalıştırmaya benzer. Bu bakımdan kim sabırla mücahede etmeyi tamamen terkederse, o kimsede dinî duygu zayıflar. Şehvet ne kadar zayıf olursa olsun, ona karşı koymaya gücü kalmaz. Kim hevâ-i nefsine muhalefet etmeyi öğrenirse, o kimse istediği anda şehvete galebe çalar. İşte bu, sabrın bütün çeşitlerinde tedavinin yoludur.

HİKMETLER · 28 HAZİRAN 2009 PAZAR · KAYIT 1453

Daimi yurda davet

İmam-ı Gazali hazretleri der ki: Adem aleyhisselamdan beri gönderilen bütün semavi kitaplar insanları, daimi olan yurda davet içindir. Sabredip geçici mekan

olan dünyaya takılıp kalmamaları içindir. İnsanlardan istenen şey, dünyada ve ahirette, padişah olmalarıdır. Dünya padişahlığı ona zâhidlik gösterip onun azıyla kanaat etmek demektir.

Ahiret padişahlığına gelince, Allah'a yaklaşmakla, yokluğu olmayan bir beka, zilleti olmayan bir izzet ve dünya âleminde gizlenmiş ve hiçbir nefis tarafından bilinmeyen bir göz aydınlığı ve saadeti idrak etmektir.

Şeytan, ahiret mülkünün, ancak dünya mülküne davet etmekle elden çıkacağını bildiği için insanı dünya mülküne davet eder; zira ahiret mülküyle dünya, kumadır. Bir de şeytan dünyanın da, o şahıs için sağlam kalmayacağını bilir. Onun için onu dünyaya davet eder.

Dünya mülkü, mücadele, bulanıklık ve tedbirler için uzun sıkıntılardan ibarettir. Rütbe ve riyasetin diğer sebepleri de böyledir. Sonra ne zaman ki dünya kişiye teslim olur, sebepler başkanlık peşinde koşmak demektir. Bunun ise sonu yoktur. Bu arzu ancak kişinin ömrü sona erer: "Nihayet yer zînetini takınıp süslendiği ve halkı da onun (mahsulünü toplamaya) kâdir olduklarını zannettikleri bir sırada, geceleyin veya gündüzün, ona emrimiz (âfetimiz) geliverir. İşte biz düşünecek bir kavim için ayetleri böyle geniş geniş açıklıyoruz." (Yûnus/24)

Dünyayı kendisine köle yapmayanı dünya kendisine köle yapar. Öyle bir köle olur ki şehvetin dizgini onu gırtlağından yakalar, istediği yöne çekip evirir çevirir. Bu bakımdan insanoğlunun aldanması ne büyüktür; zira insanoğlu köle olmasına rağmen mülkü elde edeceğini, kul olmasına rağmen rubûbiyet sıfatına ulaşacağını zanneder. Böyle bir kimse dünyada, ancak tepetaklak ve ahirette de başı eğik olur.

Ariflerin birinden rivayet edilen şu hikâye bu du-ruma işaret eder: Şiblî'den sabrın hangisi daha şiddetli olduğu so-ruldu. Cevap olarak 'Kötü sıfatlan iyi sıfatlarla değiştirmek husu-sundaki sabır' dedi. Soran kişi 'Hayır! O değildir!' deyince, Şiblî 'Allah için sabırdır!' Soran 'Hayır!' dedi. Şiblî 'Allah ile sabır!' diye cevap verdi. Soran 'Hayır!' dedi. Şiblî 'O halde hangisi?' deyince, soran En ağır bela ve musibetlere rağmen o'nun kapısından ayrılmayıp topraklara yüz sürme hususundaki sabır' dedi. Bunun üzerine Şiblî, ruhu cesedinden çıkarcasına bağırdı.

HİKMETLER · 29 HAZİRAN 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1454

Başa gelen musibtte şükür!

Bir Müslümanın başına, fakirlik, hastalık, korku gibi musibetler geldiğinde akıllı bir kimse, şunları düşünüp sevinmeli ve onlara karşı şükretmelidir.

Birincisi: Her musibet ve hastalığın, daha büyük olması düşünülebilir; zira Allahü teâlâ'nın kudreti dahilinde olanların sonu yoktur. Eğer Allah o musibeti kat kat verseydi kim onu reddeder, önüne perde olurdu? O halde kendisine daha büyüğü verilmediği için şükretmelidir.

İkincisi: Musibetin dininde olması mümkündü.

Bir kişi Sehl Tüsterî'ye şöyle dedi: 'Hırsız evime girip eşyamı götürdü'. Sehl 'Allah'a şükret' dedi; 'eğer şeytan kalbine girip imanını çaysaydı ne yapardın!' Bu nedenle İsa aleyhisselam duasında istiâze ederek şöyle demiştir: 'Ey Allahım! Benim musibetimi dinimde kılma!'

Hazreti Ömer, "Ben herhangi bir bela ile mübtelâ olduğumda mutlaka Allah'ın dört nimetine mazhar olmuşumdur: 1- Dinimde olmadığı için, 2- Ondan daha büyüğü olmadığı için, 3- Onunla razı olmaktan mahrum olmadığım için, 4- Ondan dolayı sevap umduğum için!'

İmam-ı Gazali hazretleri buyurdu ki: Herhangi bir bela ile karşılaşan bir insan zâhir ve bâtın kötülüğü hakkında düşündüğü zaman, gerek dünyada gerek ahirette mübtelâ olduğu beladan daha fazlasına müstehak olduğunu görür.

Yüz sopa atmaya yetkisi ve gücü olan biri on sopa ile iktifa ederse o teşekkür edilmeye müstehaktır. Birinin iki elini kesmeyi haketmiş biri, birini sana bırakırsa teşekkür edilmeye müstehaktır.

Evliyadan biri bir çarşıdan geçti. Onun kafasına bir kova kül döküldü. Derhal Allah'a şükür secdesine vardı. Kendisine denildi ki: 'Bu secde ne idi?' Dedi ki: 'Ben, üzerime ateş dökülmesini beklerken külün dökülmesi benim için nimettir'.

Birine şöyle denildi: 'Bizden yağmur kesilmiştir. Sen yağmur duasına çıkmaz mısın?' Cevap olarak dedi ki: 'Siz yağmurun geciktiğini, ben de taş yağmasının geciktiğini görüyorum.

Hazreti Ali buyurdu ki:

"Mü'min, baktığında ibret alır. Bir şey verilirse, şükür eder. Musîbet ve belâya uğrayacak olursa, sabır eder. Konuşacak olursa, Allahü teâlâyı hatırlatır."

"Akıl, mü'minin dostu; ilim, vezîri, sabır, askerlerinin komutanı ve amel ise silâhıdır."

GÖNÜL BAHÇESİ · 30 HAZİRAN 2009 SALI · KAYIT 1471

Yaz tatilini çocuklarımız için fırsat bilelim!

Okullar yaz tatiline girdi; çocuklarımız birikimlerine bir senelik bilgi daha ilave etmiş oldular. Çocuklar, okul çağına gelince mecburi olarak eğitime alınıp, dünya hayatını daha rahat geçirebilmesi, çevresine ve milletine faydalı olması için çeşitli konularda donanımlı hale getirilmektedir.Bilindiği üzere hayat sadece dünya hayatından ibaret değildir. Hatta bizim inancımıza göre gerçek hayat ahiret hayatıdır. Dolayısıyla çocuklarımızı dünya hayatına hazırladığımız gibi ahiret hayatına da hazırlamamız bir mecburiyettir, zaruri bir görevdir. BU İŞ İHMALE GELMEZ!Eğer bu ihmal edilirse, çocuklarımız topal ördeğe döner. Belki iyi okulları, iyi üniversiteleri bitirebilirler fakat, bu onları hiçbir zaman mutlu kılamaz. Eksik kalan bu manevi boşluğu hayat boyu her zaman hissederler. Kendilerini ruhen ve bedenen rahat ve huzurlu hissedemezler. Her zaman huzursuz olurlar. Çoğu bu huzursuzluğun kaynağını bilemediği için de ömürleri huzur arayışı içinde geçer. Tam bir inancı yaşayışı olmadığı için de ahiret hayatı da azaba dönüşür. Buna sebep olan anne baba da, bu azaptan nasibini alırlar. Çünkü hadis-i şerifte; “Hepiniz, bir sürünün çobanı gibisiniz. Çoban sürüsünü koruduğu gibi, siz de evinizde ve emriniz altında olanları Cehennemden korumalısınız! Onlara Müslümanlığı öğretmezseniz, mesul olursunuz” buyurulmuştur. Her Müslüman, inancını kendisinden sonra gelen nesillere aktarmak zorundadır. Bu zaruri bir görevdir. Bu görev yapılmazsa, bir müddet sonra din yok olur. Vebal olarak bu bizlere yeter. Bunun için her Müslümanın, çocuğuna imanı, İslamı, imanın İslamın şartlarını, zaruri iman bilgilerini ve Kur’an-ı kerimi okumasını öğretmesi şarttır. Bir Müslümanın, bir Müslüman

çocuğunun, tecvide uygun olarak kitabımız Kur'an-ı kerimi okuyamaması, namaz surelerini ve dualarını ezberlememesi, imanın, İslamın şartları, namaz, abdest gibi zaruri ilmihal bilgilerini bilmemesi kadar yanlış, affedilemez ihmal olamaz. Bu, yapılamayacak, altından kalkılamayacak bir yük de değildir. Fakat bir iş, ne kadar kolay olursa olsun, onu yapmakta kararlılık gösterilmezse, ciddi bir şekilde üzerine eğilinmezse netice almak mümkün olmaz. Peygamber efendimiz, "Ümmetimin en hayırlısı, Kur'ân-ı kerîmi öğrenen ve öğretendir." buyurmuştur. Çok şükür, ülkemizde, bütün cami görevlileri yaz tatilinde çocuklarımıza yüce kitabımız Kur'an-ı kerimi öğretebilmek için seferber olmuş haldeler. Bütün bu imkanlara rağmen, bir Müslümanın kendisi veya çocukları Kur'an-ı kerimi bilmiyorsa bu, affedilecek, hoş görülecek bir davranış olmaz. Dînini öğrenmeyenin dîni, îmânı gider de haberi olmaz. Din düşmanlarının yalanlarına aldanıp kâfir olur. Dînini de, doğrudan doğruya, tefsirlerden, meâllerden, hadîs-i şerîf kitaplarından öğrenmek isteyen yanlış anlar, sapıtır, hak yoldan ayrılmış olur da haberi olmaz. ONLARA KÖTÜLÜK YAPMAYALIM!Bunun için anne-baba, çocuklarını camiye göndermeli, göndermekle kalmamalı, bunun takibini de yapmalıdır. Hatta imkânı olanlar ücretini verip, özel ders aldırmalı. Camide bir hocanın, 25-30 çocukla uğraşması, bir-iki çocuk ile ilgilenmesi bir değildir. İmkânı olan da olmayan da, Anadolu Liselerine, Fen Liselerine, üniversiteye hazırlık için binlerce lirayı çekinmeden verirken, çocuğunun dini için 200-300 lira gibi cüz'i bir parayı çok görmesini anlamak mümkün değil. Çocuğun ahiretine yatırım yapmayıp, sadece dünyası için yatırım yapmak ona yapılacak en büyük kötülüktür. Bu ilgisizlik, şuursuzluk devam ettiği takdirde, özellikle yurt dışında olan Müslümanların çocuklarının adlarının, iki-üç nesil sonra, Hıristo, Yorgo, Hans, Corc, Jozef... olması kaçınılmaz olacaktır. Türkiye'de de, belki isimleri Ahmet, Mehmet, Ali olarak kalacak ancak inançları, yaşayışları bunlardan farklı olmayacaktır.

HİKMETLER · 30 HAZİRAN 2009 SALI · KAYIT 1455

Baştakilerin sabrı daha önemli

Bir bedevî, İbn Abbas'a, babası Hz. Abbas için taziyede bulunarak şu şiiri okudu: Sabret! Biz de seninle sabredici oluruz! Ancak halkın sabrı, başın sabrından

sonradır! Abbas'tan sonra senin sabrın Abbas'tan daha hayırlıdır. Allah da Abbas için senden daha hayırlıdır.

Bunun üzerine İbn Abbas dedi ki: 'Hiç kimse bana bundan daha güzel taziyede bulunmadı!'Musibetlere sabretmek hakkında vârid olan haberler çoktur. Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur:"Allah kim için hayrı irade ederse, ona musibet verir."

Allahü teâlâ bir hadîs-kudsî'de şöyle buyurmaktadır: "Kullarımdan birine, bedeninde veya malında veya evladında bir musibet verdiğim zaman, musibeti güzel bir sabır ile karşılarsa, kıyamet gününde onun için bir mizan kurmaktan veya onun için bir defter açmaktan hayâ ederim."

Herhangi bir kul, herhangi bir musibete giriftar olduğunda, Allahü tealanın buyurduğu gibi, "Biz Allah içiniz ve biz O'na döneceğiz" ve "Ey Allahım! O musibetle kaybettiğimin daha hayırlısını bana ver!' derse, muhakkak Allahü teâlâ onun için isteneni yapar."

Ebu Derdâ hazretleri şöyle derdi: "Siz ölüm için doğuyorsunuz. Harap olmak için tamir ediliyorsunuz. Yok olacak olan karşılığında kalacak olanı bırakıyorsunuz. Üç şey ne güzeldir: Fakirlik, hastalık ve ölüm"

Padişahlardan biri, zâhidin (Dünyaya düşkün olmayan) birisine şöyle der:

-Bir ihtiyacın var mı?' Buna karşılık zâhid,

- Senden ihtiyacımı nasıl talep ederim? Zira benim mülküm seninkinden daha büyüktür! der. Padişah 'Nasıl olur?' deyince, zâhid,

-Senin kölesi olduğun şey benim kölemdir' diye cevap verir. Padişah 'Bu nasıl olur?' der. Zâhid,

- Sen şehvetin, öfkenin ve midenin kölesisin; oysa ben, bütün bunları mülk edinmişim ve hepsi de benim kölelerimdir!'

Geçmişte nimetlere şükretmeyin, nankörlük eden, sabırsızlık gösteren Sebe halkına çeşitli musîbetler, belalar verilmişti. Bunlar, yaşıyan kavimlere birer ibret olmuştu. Bu hâdiseler darb-ı mesel hâlinde anlatılmaya başlandı. Bu husûsta, Sebe' sûresinde, "Şüphesiz ki bunda, çok sabır, çok şükreden için, elbette ibret vardır" buyurulmuştur.

2009 YILLIK KÜLLİYATI

07

Temmuz

39 yazı · Gönül Bahçesi: 9 · Hikmetler: 30

GÖNÜL BAHÇESİ · 1 TEMMUZ 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1472

Kur’ân-ı kerîmi öğrenme ve öğretme sevabı

Dün, okulların tatil olmasını fırsat bilerek çocuklarımıza yüce kitabımız Kur’ân-ı kerîmi öğretmemizin önemi üzerinde durmuştuk. Gerçekten, Kur’ân-ı kerîmi öğretmenin, öğrenmenin, okumanın sevabı anlatılamayacak kadar fazladır. Hatta bunun sevâbı dedelerine, çocuklarına ve torunlarına yedi sülalesine ulaşır. Îtikâdı düzgün bir kimse Kur’ân-ı kerîmi okuyup, sâlih Müslümanların yazdığı, ilmihâl kitaplarında bildirdiği üzere amel ettiği, ibâdet yaptığı takdirde büyük sevaplara kavuşur.Kur’ân-ı kerîmi okuyup Ehl-i sünnet âlimlerinin bildirdiklerine uygun îmân eden, hidâyet üzere olur. Doğru yolda bulunur. Allahü teâlâya kavuşturan doğru yolu bulur. Cehennem azâbından kurtulur. İBADETLERİN EN KIYMETLİSİBununla ilgili sevgili Peygamberimiz buyurdu ki, “Ümmetimin en hayırlısı, Kur’ân-ı kerîmi öğrenen ve öğretendir.”“Hoca çocuğa besmele okur, çocuk da söyleyince, Allahü teâlâ çocuğun anasının, babasının ve hocasının Cehennem’e girmemesi için senet yazdırır. ““Ümmetimin yaptığı ibâdetlerin en kıymetlisi Kur’ân-ı kerîmi mushafa bakarak okumaktır.”“Namazda okunan Kur’ân-ı kerîm, namaz dışında okunan Kur’ân-ı kerîmden daha sevaptır.”“Kur’ân-ı kerîm okunan evden Arş’a kadar nûr yükselir.”Ebû Hüreyre hazretleri buyurdu ki: “Kur’ân-ı kerîm okunan eve, bereket, iyilik gelir. Melekler oraya toplanır. Şeytanlar oradan kaçar. Kur’ân-ı kerîm okunmazsa bunun aksi olur.”Kur’ân-ı kerîmi okumak, mühim sünnettir. Tecvîd ilmine uygun olarak ve hürmet ile okunan Kur’ân-ı kerîmi dinlemek farz-ı kifâyedir. Okuyanlara verilen sevâbların aynısı, dinleyenlere de verilir. Hindistan’da yetişen büyük âlim ve velî Muhammed Hâcı Efdal hazretleri buyurdular ki: “Ne kadar şaşılır ki, insanların birçoğu, Allahü teâlânın kelâmı olarak Kur’ân-ı kerîmin mübârek harflerini, zarûrî lâzım olan tecvîd bilgisine uygun olarak okumaya ve bunu öğrenmeye gayret etmiyorlar. Bu bilgi nihâyet birkaç günde öğrenilebilir. Kırâatin (okumanın) sahih olması için bu bilgi mutlaka lâzımdır. Namazın sahih olması için de kırâatin sahih olması mutlakâ lâzımdır.”Evliyânın büyüklerinden Seyyid Abdülvehhâb Buhârî hazretleri hocası ve enîştesi Seyyid Sadreddîn Buhârî’den şu sözleri nakletmektedir:

“Dünyâda iki büyük nîmet vardır. Bunlar, bütün nîmetlerden üstündür, lâkin insanlar bu iki nîmetin kıymetini bilmiyorlar. Onlara kavuşmaktan gâfil bulunuyorlar. Birincisi; iki cihânın efendisi Muhammed aleyhisselâmın mübârek vücûdunun, Medîne-i münevverede bulunmasıdır. İkincisi ise; Kur’ân-ı kerîmdir. Hak teâlâ, onunla söylüyor ve insanlar bundan gâfillerdir.”Emri altında bulunanlara dinini, Kur’ân-ı kerîmi öğretmenin sevabı hadîs-i şerîfte şöyle bildirilmektedir:“Çocuklarına Kur’ân-ı kerîm öğretenlere veya Kur’ân-ı kerîm hocasına gönderenlere, öğretilen Kur’ânın her harfi için, on kere Kâbe-i muazzama ziyareti sevabı verilir ve kıyamette, başına devlet tâcı konur. Bütün insanlar görüp imrenir.” AĞAÇ YAŞKEN EĞİLİR!Çocuk, ana baba elinde bir emanettir. Temiz bir toprak gibidir. Temiz toprağa hangi tohum ekilirse, onun mahsulü alınır. Onun için Ağaç yaşken eğilir demişlerdir. Bunun gibi çocuk da neye meylettirilirse, oraya yönelir. Eğer hayrı âdet eder, öğrenirse hayır üzerine büyür. Çocuklara iman, Kur’ân ve Allahü teâlânın emirleri öğretilir ve yapmaya alıştırılırsa, din ve dünya saadetine ererler. Bu saadete ana-baba ve hocaları da ortak olur. Hadîs-i şerîfte buyuruldu ki: “Çok Müslüman evladı, babaları yüzünden Veyl ismindeki Cehenneme gidecektir. Çünkü bunların babaları, yalnız para kazanmak ve keyif sürmek hırsına düşüp ve yalnız dünya işleri arkasında koşup, evlatlarına Müslümanlığı ve Kur’ân-ı kerîmi öğretmediler. Ben böyle babalardan uzağım. Onlar da benden uzaktır. Çocuklarına dinlerini öğretmeyenler Cehenneme gidecektir."

HİKMETLER · 1 TEMMUZ 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1456

Hesapsız karşılık

Allah adamları, başlarına bir bela geldiğinde bunu nimet bilmişler; Cenab-ı Hakkın sevgili kulu olduklarına dair işaret kabul etmişlerdir. Çünkü, Allah bir kulunu günahlardan temizlemeyi dilediği zaman, onun üzerine şiddetli bela yağdırır. Oluk halinde üzerine bela akıtır. Kul, Allah'ı çağırdığı zaman, melekler derler ki: 'Bu ses belli bir sestir!' İkinci bir defa çağırıp 'Ya rabbî!' dediği zaman, Allahü teâlâ ona 'Ey kulum! İki defa sana cevap veriyor ve iki defa seni said, iyilerden kılıyorum. Benden istediğin birşey varsa veririm veya senden belayı defeder veya katında senin için ondan daha faziletli olanı sağlarım'. Kıyamet günü

geldiğinde amel ehli getirilir, namaz, oruç, sadaka, hac gibi amellerinin karşılıklarını alırlar. Sonra bela ehli getirilir. Onlar için bir mizan kurulmaz, bir defter açılmaz. Dünyada bela onların üzerine nasıl akıtılmış ise, ecirler de kendilerinin üzerine o şekilde akıtılır. Bu durum karşısında dünyada sıhhatli ve âfiyetli olanlar dünyada bedenlerinin makaslarla parçalanmış olmasını temenni ederler. Çünkü belaya mâruz kalanların nimetini görürler. İşte bu manzara şu ayetin mânâsıdır: "Allah yolunda sabredenlere mükâfatları hesapsız verilecektir" (Zümer/10)

Bir kişi Resulullaha gelerek, 'Ey Allah'ın Rasûlü! Malım gitti, bedenim hastalıklı oldu!' diye şikayette bulununca, Hz. Peygamber cevap olarak şöyle buyurmuştur: "Malı gitmeyen ve bedeni hastalanmayan bir kulda hayır yoktur. Muhakkak ki Allah, herhangi bir kulunu sevdiği zaman ona bela verir. Ona bela verdiği zaman da kendisine sabır verir."

Hz.Habbab bin Eret'den şöyle rivayet edilir: Hz. Peygamber Kâbe'nin gölgesinde, abasına bürünmüş durumdayken biri geldi, ona şikayette bulundu ve dedi ki: Ey Allah'ın Rasûlü! Neden Allah'tan bizim için yardım dilemiyorsun?' Bunun üzerine Hz. Peygamber, kalkıp oturdu, sonra şöyle buyurdu: "Sizden önce geçmiş müslümanlardan biri için yerde bir çukur kazılır, testereyle ikiye biçilirdi de yine de bu durum onu dininden döndürmezdi."

Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur: "Senin elemini hiç kimseye şikayet etmemen ve musibetini söylememen, Allah'a olan tâziminden ve Allah'ın hakkını bilmendendir."

HİKMETLER · 2 TEMMUZ 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1457

"Günahsız olarak gelmesi için"

İbn Abbas hazretleri rivayet eder: Önceki Peygamberlerden biri Rabbine şikayette bulunarak şöyle dedi: "Ya Rabbi! Mü'min kulun sana itaat ediyor günahlarından uzaklaşıyor. Sen ondan dünyayı alıyor, ona belayı veriyorsun. Kâfir kulun sana itaat etmiyor, sana karşı geliyor. Sen ondan belayı uzaklaştırıyor, dünyayı onun için yayıyorsun. Bu nasıl olur, hikmetini anlayamıyorum? Bunun üzerine Allahü teâlâ ona vahiy gönderek şöyle buyurmuştur: "Kul da benim, bela da benimdir. Bu

bakımdan mü'minin üzerinde günah olduğunda ben dünyayı ondan alır, ona bela veririm ki benim huzuruma gelinceye kadar günahlarının kefareti olur. O zaman da sevaplarının mükâfatını ona veririm. Kâfirin de rızkını genişletir, belayı ondan uzaklaştırırım. Yaptığı faydalı işlerin karşılığını dünyada ona veririm ki benim huzuruma alacaksız gelsin. O zaman da onu cezalandırırım!"

Rivayet edilir ki "Kim bir kötü iş yaparsa onunla cezalanır" (Nisâ/123) ayeti nâzil olduğu zaman Hz. Ebubekir şöyle demiştir: 'Bu ayetten sonra artık sevinmek nasıl olur?' Bunun üzerine Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur: "Ey Ebubekir! Allah seni affetsin. Sen hasta olmaz mısın? Sana eziyet dokunmaz mı? Sen üzülmez misin? İşte bunlar karşılığını göreceğiniz şeylerdendir."

Ukbe bin Amir'in rivayet ettiğine göre Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur: "Bir insanı günahta ısrar ettiği halde Allah ona sevdiği şeyleri veriyor iken gördüğünüzde biliniz ki bu durum onun için aldatmadır." Sonra Hz. Peygamber şu ayeti okumuştur: "Kendilerine yapılan uyarıları unutunca, üzerlerine herşeyin kapılarını açıverdik; kendilerine verilenle sevince daldıkları sırada da ansızın onları yakaladık, birdenbire bütün umutlarını yitirdiler." (En'âm/44)

Eshabdan bir kişi, cahiliyyet devrinden tanıdığı bir kadını gördü. Onunla biraz konuşup ayrıldı. Yürüdüğü halde arada sırada dönüp kadına bakıyordu. Bu esnada bir duvara çarptı ve yüzü yaralandı, Hz. Peygamber'i gelip hâdiseyi anlattı. Bunun üzerine Hz. Peygamber şöyle buyurdu: "Allah bir kuluna hayrı irade ettiği zaman günahının cezasını dünyada hemen verir."

HİKMETLER · 3 TEMMUZ 2009 CUMA · KAYIT 1458

" Bilmez misin ölüm ahiret yoludur!"

Hazreti Ebu Derdâ şöyle rivayet eder: Hz. Süleyman oğlu vefat ettiğinde insanlık icabı buna çok üzüldü. Bunun üzerine iki melek kendisine geldi. Onun huzurunda iki davalı gibi diz çöktüler. Biri dedi ki: 'Ben tohum ektim. Biçilecek duruma geldiği zaman bu adam yanından geçti; ekinimi mahvetti'.

Hz. Süleyman diğerine 'Sen ne diyorsun?' diye sordu. Dedi ki: 'Ben yolda yürüyordum. Birden önüme tarla çıktı. Sağa sola baktım yol yoktu; baktım ki yol ekinin içinden geçiyor'.

Hz. Süleyman tarla sahibine 'Neden yola ektin? Bilmez misin halk için yol gereklidir?' dedi.

Bunun üzerine ziraat sahibi 'Sen çocuğun için neden üzülüyorsun? Bilmez misin ölüm ahiret yoludur!' dedi. O günden itibaren çocuğu için üzülmedi, sabretti.

Hz. İbn Abbas'a bir kız çocuğunun ölüm haberi getirildiğinde, İnna lillâhî ve innâ ileyhi râciûn ayetini okudu ve şöyle dedi: O bir avretti; Allah onu örttü! Bir nafaka idi; Allah onu tekeffül etti. Bir ecirdi; Allah onu gönderdi'. Sonra iki rek'at namaz kıldı ve şöyle dedi: Biz Allah'ın emrini yaptık. Çünkü Allah şöyle buyurmaktadır: "Sabır ve namazla (Allah'tan) yardım isteyin." (Bakara/45)

Hazreti Ali 'Size Kur'an'daki en fazla ümit veren ayeti haber vereyim mi?' dediğinde, dinleyenler 'Evet!' dediler, o da şu ayeti okudu: "Başınıza gelen her musibet kendi ellerinizin yaptığı (işler) yüzündendir. (Allah yaptıklarınızın) bir çoğunu da affeder." (Şûra/30)

Bu bakımdan dünyadaki musibetler işlenen günahlar yüzünden meydana gelirler. Öyleyse Allahü teâlâ dünyada kulunu cezalandırdığı zaman ikinci bir defa onu azaba dûçar etmez. Dünyada onu affettiği takdirde kıyamette onu cezalandırmaz.

Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur: "Allah katında, hilim ile karşılanan öfkeden ve sabırla karşılanan musibetten daha sevimli hiçbir şey yoktur! Allah katında, Allah yolunda dökülen bir damla kan veya gecenin karanlığında Allah'tan başkasının görmediği ve secde halinde olduğu halde akıtılan bir damla göz yaşından daha sevimli birşey yoktur. Allah katında, farz namaza veya sıla-yı rahme doğru atılan bir adımdan daha sevimli iki adım atılmamıştır."

Hadis-i şerifte buyuruldu ki: "Kişi Allah katında büyük bir derece sahibi olabilir. O dereceye hiçbir amelle varamaz ancak bedenine isabet eden bela ile o bela vasıtasıyla o dereceye varır."

HİKMETLER · 4 TEMMUZ 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1459

Altının gerçekliği ateşle anlışılır!

Hazreti Lokman Hakîm, oğluna şöyle buyurdu: 'Ey oğul! Altının gerçekliği ateşle anlışılır. Salih kul da bela ile denenir. Bu bakımdan Allah bir kavmi sevdiği zaman onlara bela verir. Kim belaya razı olursa ona rıza vardır. Kim kızarsa ona da öfke vardır'.

Ebu Mes'ud el-Belhî buyurdu ki: “Herhangi bir musibete giriftar olan bir kimse elbisesini yırtar, göğsüne vururşa, sanki bu kimse eline bir mızrak almış da Allah ile savaşmak istiyor gibidir!”

Fudayl bin Iyaz şöyle buyurdu: 'Allah imanlı kulunu bela ile yoklar. Tıpkı, aile efradını hayır ile yokladığı gibi!'

Hâtem el-Esem şöyle demiştir: “Allahü teâlâ kıyamet gününde dört kişi ile dört sınıfa karşı delil getirir, zenginlere karşı Hz. Süleyman'ı delil getirir. Fakirlere karşı Mesih İsa ile delil getirir. Kölelere karşı Hz. Yusuf ile delil getirir. Hastalara karşı Hz. Eyyûb ile delil getirir.” .

Rivayet ediliyor ki Zekeriyya aleyhisselam, Benî İsrail kâfirlerinden kaçarken bir ağaca gizlendi. Kâfirler bunu öğrendiler, bıçkı getirildi, ağaç biçildi, bıçkı Hz. Zekeriyya'nın başına dayandı. Bu durumdayken ondan bir inleme çıktı. Allah teâlâ derhal ona vahiy gönderdi: 'Ey Zekeriyya! Eğer senden ikinci bir inleme çıkarsa muhakkak seni peygamberlik defterinden silerim!' Bunun üzerine Zekeriyya ikiye biçilinceye kadar sabretti.

Ahmed bin Kays şöyle anlatıyor: Birgün dişim ağrıdığı halde sabahladım. Amcama dedim ki: 'Bu gece diş ağrısından uyumadım!' Bu sözü üç defa tekrarladım. Amcam bana dedi ki: 'Bir gece dişinin ağrımasını fazlasıyla şikayet konusu yaptın. Benim otuz seneden beri şu gözüm görmediği halde kimseye söylemedim'.

Allahü teâlâ, Üzeyir'e aleyhisselama vahiy gönderdi: 'Senin başına bir bela geldiği zaman beni mahluklarıma şikayet etme. Bana şikayette bulun. Benim seni, kötülüklerin ve rezaletlerin huzuruma yükseldiği zaman meleklerime şikayet etmediğim gibi!'

Âlimlerden biri şöyle demiştir: 'Allahü teâlâ kulu beladan sonra bela ile belalandırır, kulun hiçbir günahı kalmayıncaya kadar bu durum devam eder'.

HİKMETLER · 5 TEMMUZ 2009 PAZAR · KAYIT 1460

Feryat edene taziyede bulunmayın!

İslam büyükleri Cenab-ı Hakkın takdirine, kaza ve kaderine tam teslim olmuş kimselerdi. Bunun için, yakınlarından; eş, kardeş veya çocuklarından birini kaybettikleri zaman Allah'ın emrine teslim ve kazasına razı olurlardı. Onlar, Allah'ın iradesini kendi iradelerine tercih ediyor; "Allah böyle murad etmiş!" diyorlardı.

Hâtem'ül-Esam de şöyle buyurdu: "Musibete uğrayan birisinin feryat edip üstünü başını parçaladığını gördüğünüz zaman, onu ta'ziye etmeyiniz. Zira o günah sahibidir, ona ta'ziyede bulunan da günahta ona ortak olur. Vâcib olan ancak onu bundan menetmektir."

İbni Ebî Kesîr buyurdu ki : "Ölenin arkasından feryat etmekte bir fayda yoktur. Çünkü feryat etmek, gideni geri çeviremez!"

Abdullah bin el-Mübârek buyurdu ki : "Bir musibete uğrayan kul, musibetin beşinci günün de ne yapacağını düşünsün de birinci gününde de onu yapsın.

Allahü teâlâ'nın levh-i mahfuza ilk yazdığı şey : "Şüphesiz Ben Allahım, Benden başka hiç bir ilâh yoktur; Muhammed de Benim Resûlümdür." meâlindeki Tevhid metnidir. Bu metin şu mealde devam etmektedir: "Kim Benim kazama teslim olmaz, belâma sabretmez ve nimetlerime şükretmezse; Benden başka bir Rab bulsun kendisine! Kim de kazama teslimiyet, belâma sabır gösterir ve nimetlerime şükrederse, onu "Sıddîk" olarak yazar ve kendisini "Sıddîklar" ile birlikte haşrederim."

Hadîs-i şerift de şöyle buyuruldu : "Allahü teâlâ'nın kazasına razı olmak, kulun bahtiyarlığındandır." buyurulmuştur.

Ebû Hüreyre buyurdu ki: "Yüce Allah'a tam bir teslimiyet göstermek imanın en üst derecesidir."

Vehb bin Münebbih de şöyle buyurdu : “Kim başkasının elindekine göz dikerse, şüphesiz Allah'ın kazasına kızmış olur. Allahü teâlâ Dâvûd aleyhisselâma şöyle vahyetmiştir : “Ey Dâvûd. Eğer sen benim murad ettiğime teslim olursan, muradına ermen için ben kâfiyim. Sonunda ancak benim istediğim olur.”

Ömer bin Abdülaziz’e, “Ne istiyorsunuz?” diye sormuşlar. O da : “Muradım, Allah'ın murad ettiği şeydir.” diye karşılık vermiştir.

HİKMETLER · 6 TEMMUZ 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1461

‘Bu neden vâki' oldu?’ demek

Abdullah bin Mes'ûd buyurdu ki : “Bir ateş parçasını dilimle yalamak, vukua' gelen bir şey için “Bu neden vâki' oldu?” demekten bana daha kolay gelir.”

Abdülaziz bin Ebî Dâvûd hazretleri buyurdu ki: “Şan, şöhret ve fazilet sahibi olmak cübbe giymekte, sirke ve arpa ekmeği ile geçinmekte değil, kulun Rabbinden razı olmasındadır!”

Muhammed bin Şakîyk şöyle anlatıyor : “Bir çarşıya gidip Annem için bir karpuz aldım, getirdim. Annem kendisi için aldığım karpuzu beğenmedi. Ben de ona dedim ki : “Anneciğim, sen kime kızıyorsun? Karpuzu satana mı, alana mı, yoksa yaratana mı? Yemin ederim ki, onu yaratan, yaratıcıların en güzelidir! Onu alan ile satan ise sana, senin için ezelde ayrılmış olanı veriyorlar.” Bu sözlerimi dinleyen annem, halinden tevbe ve istiğfar etti.”

Allahü teâlâ'nın işine karşı kuluna ancak, O'nun Hakîm ve Alîm olduğunu bilerek şükretmek düşer. Fakat kulun irâdesi ve kesbiyle vukua gelmiş olması bakımından çirkin olan şeye razı olamaz. Ancak bu suretle Allah'a ta'zimde bulunmuş olur.

Hazreti Muâviye’in ön dişleri döküldüğü zaman, “Kulağımı sağır ve gözümü kör olmaktan koruyan Allah'a hamdolsun!” demiştir.

İsâ aleyhisselâm bir adama rastlamış. Adamcağızın gözleri kapanmış, alaca hastalığına yakalanmış, cüzzam ve felçten yanları düşmüş ve oturak olmuş. Onu bu halde bulan İsâ aleyhisselâm, kendisine yaklaştığı zaman onun : “İnsanların pek çoğunun yakalandığı illetlerden beni korumuş bulunan Allah'a hamdolsun!”

diyerek hamdettiğini işitmiş ve sormuş : “Ey kul, Allah'ın senden çevirmiş olduğu illetler nelerdir?” diye. Adamcağız da demiş ki : “Rabbim beni, zâtını tanımamak cehaletinden korudu ve ilâhî marifet kaftanı ile şereflendirdi.”

Hz. İsâ da ona : “Doğru söyledin, elini bana ver!” demiş; adam elini ona uzatmış, kendisindeki hastalıktan bir şey kalmamış, yüzü en güzel kişilerden olmuş. Sonra, İsâ aleyhisselâm ref olununcaya kadar ondan ayrılmamış, onunla beraber Allah'a ibadette bulunmuş.

Meymun bin Mehran de şöyle buyurmuş : “Allah'ın kazasına razı olmayan adamın ahmaklığına ilâç bulunamaz!”

GÖNÜL BAHÇESİ · 7 TEMMUZ 2009 SALI · KAYIT 1473

Şeytanın insanları aldatma yolları

Evliyanın büyüklerinden Muhyiddîn-i Arabî hazretleri, “Şeceret-ül-Kevn“ isimli risalesinde, İbn-i Abbâs’tan nakledilen hadîs-i şerîfi, Mu’âz bin Cebel şöyle anlatır:“Bir gün Resûlullah efendimiz ile birlikte, Ensârdan birinin evinde toplanmıştık. Kapı vurularak; “Ey ev sahibi! İçeridekiler! İçeri girmem için bana izin verir misiniz? Benim sizden bir dileğim ve görülecek bir işim var” dedi.Bunun üzerine herkes, Resûlullahın mübârek yüzüne bakmaya başladı. Resûlullah efendimiz duruma vâkıf oldu ve buyurdu ki: “Bu seslenen kimdir, bilir misiniz?” Biz hep birden; “Allahü teâlânın Resûlü daha iyi bilir” dedik. Bunun üzerine Peygamber efendimiz, “O, la’in İblîs’tir!” buyurdu. Sonra şöyle buyurdu: “Kapıyı ona açın gelsin. O buraya gelmek için izin almıştır. Diyeceklerini anlamaya çalışınız. Size anlatacaklarını iyi dinleyiniz!”ŞEYTANIN DÜŞMANLARIKapıyı açtılar, içeri ihtiyâr bir kimse girdi. “Selâm sana Yâ Muhammed! Selâm size ey cemâat-ı müslimîn!” dedi. Onun bu selâmına Resûlullah efendimiz şöyle mukâbele buyurdular: “Selâm Allahındır yâ la’in! Bir iş için geldiğini duydum. Nedir o iş?” Şeytan şöyle anlattı: “Benim buraya gelişim, kendi arzumla değildir. Mecbûr kaldığım için geldim.” Resûlullah efendimiz, “Nedir o mecbûriyet?” diye sordular. Şeytan; “İzzet sahibi olan Allahın katından bana bir melek gelip dedi ki: “Allahü teâlâ sana emrediyor. Zelîl bir hâlde, tevâzu ile habîbim Muhammed’in huzûruna gideceksin. Âdemoğullarını nasıl aldattığını, O’na bir bir anlatacaksın.

Sonra O, sana ne sorarsa, doğrusunu söyleyeceksin“ buyurdu. Bundan sonra Resûlullah efendimiz buyurdu ki: “Mademki sözlerinde doğru olacaksın, o halde bana anlat: Halk arasında en çok sevmediğin kimdir?” İblîs la’ininin cevâbı biraz gecikti. Zira Resûlullahın şahsı ile alâkalı idi. Bu konuşmaları hepimiz merakla ve sabırla dinliyorduk. Peygamber efendimiz sorusunu tekrarladılar “Mademki yalan söylemeyeceksin, o hâlde bana anlat. En çok sevmediğin kimdir?” Şeytan, “Sensin Yâ Muhammed! Allahın yarattıkları arasında senden daha çok sevmediğim kimse yoktur” diye cevap verdi. Resûlullah efendimiz tekrar sordular “Benden sonra en çok kimlere buğz, düşmanlık edip sevmezsin?” Şeytan; “Allahın emir ve yasaklarına uyan, haramlardan kaçınan, varlığını Allah yoluna veren bir gence buğz edip, onu sevmem” dedi. Bundan sonraki konuşmalar soru-cevap şeklinde şöyle devam etti: “Sonra kimi sevmezsin?” “Din-i İslama hizmette sabırlı olup, şüpheli işlerden sakınan âlimi” “Sonra” “İhtiyâcını hiç kimseye söylemeyen ve hâlinden şikâyet etmeyen sabırlı fakiri.” “Peki, bu fakirin sabırlı olduğunu nereden bilirsin?” “Ey Muhammed! İhtiyâcını kendi gibi birisine açmaz! Her kim ihtiyâcını kendi gibi birine üç gün üst üste anlatırsa, Allah onu sabredenlerden saymaz. Sabreden kimse böyle olmaz. Dolayısıyla onun sabrını, hâlinden, tavrından ve şikâyet etmeyişinden anlarım.” “Sonra kim?” “Şükreden zengin.” “Peki o zenginin şükreden olduğunu nasıl anlarsın?” “Aldığım helâl yoldan kazanıyor ve hayırlı olan yere harç ediyorsa, bilirim ki o şükreden bir zengindir.” ŞEYTANIN EN ÇOK KORKTUĞU ŞEYLERPeygamber efendimiz mevzûu değiştirerek buyurdu ki: “Peki ümmetim namaza kalkınca senin hâlin nice olur?“ “Yâ Muhammed! Beni bir sıtma tutar, titrerim.” “Neden böyle oluyorsun ey la’in?“ “Çünkü, bir kul Allah için secde ederse, bir derece yükselir.” “Peki ya oruç tuttukları zaman nasıl olursun?” “Onlar iftar edinceye kadar bağlanırım.” “Ya hac yaptıkları zaman nasıl olursun?“ “O zaman çıldırırım.” “Ya Kur’ân-ı kerîm okudukları zaman nasıl olursun?” “O zaman da tıpkı ateşte eriyen bir kurşun gibi eririm.” “Ya sadaka verdikleri zaman hâlin nasıl olur?” “İşte o zaman hâlim pek yaman olur. Sanki sadaka veren, testereyi eline alıp beni ikiye böler.” “Neden böyle testere ile ikiye biçilirsin?” diye sebebini sordular. Bunun üzerine şeytan, “Anlatayım: Çünkü sadakada dört güzellik vardır. Bunlar: 1. Allah sadaka verenin malına bereket ihsân eder. 2. O sadaka, vereni, insanlara sevdirir. 3. Allahü teâlâ, onun verdiği sadakayı Cehennemle arasında bir perde yapar. 4. Allahü teâlâ, belâyı, sıkıntıyı ve günahları ondan def eder.”

HİKMETLER · 7 TEMMUZ 2009 SALI · KAYIT 1462

Peygamberlerin ahlâkı

Ebû Süleyman Dârâni hazretleri buyurdu ki : “Allahü tealadan razı olmak ve Allah'ın kullarına acımak, peygamberlerin ahlâkındandır.”

Fudayl bin İyad buyurdu ki: “Allah'tan razı olmak, dünya hakkında zâhid olmaktan daha yüksektir. Zira Aziz ve Celil olan Rabbinden razı olan kişi, haddinden fazlasını temenni etmez.”

Süleyman el-Havvâs buyurdu ki: “Yâ Rabbi, benden razı ol!” diyen kişi, ondan gelenlere razı olmadıkça Rabbinden razı olmuş sayılmaz.”

Ebû Abdullah el-Bârî buyurdu ki: “Dünya kulları, efendilerinin kendilerinden razı olmalarını isterler. Allah kulları ise onların Allah'tan razı olmalarını isterler.”

Süfyanı Sevrî buyurdu ki: “İnsanların rızası, ulaşılamayan bir hedeftir.” derdi.

Muhammed bin Vâsi' hazretlerinin ayağında şiddetli bir yara çıkmıştı. Arkadaşlarından birisi, “Bu yara sebebiyle doğrusu ben sana acıyorum.” dedi. O da ona dedi ki : “Kardeşim, eğer beni seviyorsan, böyle bir yaranın dilimde, gözümde, kulağımda, koltuk altımda veya tenasül azvumda çıkmasından beni korumuş olan Allah'a, benimle birlikte sen de şükür et!”

Bekir el-Müzenî buyurdu ki : “Babanın vefatı yeni bir mülk (miras) getirir. Kardeşin vefatı kanadın kırılmasıdır. Çocuğun vefatı ise, kalbde iyi olmayan bir yaradır.”

Hazret-i Osman, bir çocuğu doğdu zaman, onu yedinci günü kucağına alırdı. Kendisine bunun sebebi sorulduğunda şu cevabı verdi: “Kalbime onun sevgisinin düşmesini istiyorum. Eğer ölürse göstereceğim sabır ve metânetten dolayı alacağım sevap daha büyük olur.”

İbrahim Ethem hazretleri dostlarıyla toplanmış sohbet ediyordu. İçlerinden biri şu suâli sordu: “Ey İbrahim, vaktini nasıl geçiriyorsun? Mâruz kaldığın iyilik ve kötülüğü nasıl karşılıyorsun?” İbrahim Ethem hazretleri de, “Hayatta mâruz kaldığım hâdiseleri atlarıma binerek karşılarım” diye cevap verdi. Sonra bunu da şöyle izah etti: “Bir nîmete mazhar olunca, hemen şükür atına biner, onunla karşılarım. Bir musîbete mâruz kalırsam, hemen sabır atına biner, onunla

karşılarım. Bir ibâdete ve tâate muvaffak olursam, hemen ihlâs atına biner, onunla karşılarım. Bir günaha mâruz kalırsam, hemen tevbe atına biner, onunla karşılarım."

GÖNÜL BAHÇESİ · 8 TEMMUZ 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1474

Şeytanın insanları aldatma yolları -2-

Resûlullah efendimiz İblis'in, insanları nasıl kandırdığını bildiren sözleri üzerine, "Ümmetime saadet ihsân eden, seni de tâ belli bir zamana kadar şaki kılan Allaha hamdolsun" buyurdu. Bu sözleri işiten şeytan şöyle dedi: "Heyhat! Ümmetinin saadeti nerede? Ben, o belli vakte kadar diri kaldıkça, sen ümmetin için kendini nasıl rahat hissedersin. Ben, onların damarlarına girerim. Ama onlar, benim bu hâlimi göremez ve bilemezler. Beni yaratan ve kıyâmet kopuncaya kadar bana hayat veren Allaha yemîn ederim ki, onların hepsini azdırırım. Câhillerini ve âlimlerini, ümmîlerini ve okumuşlarını, fâcirlerini ve âbidlerini, hâsılı bunların hiçbiri elimden kurtulamaz. Ancak Allahın ihlâslı olan hâlis kullarını azdıramam." İFLAS ETMİŞ KULLAR!..Peygamber efendimiz sordu: "Sana göre ihlâs sahibi olan muhlis kullar kimlerdir?" İblîs dedi ki: "Yâ Muhammed! Bir kimse parasının, malının ve mülkünün sevgisini kalbine koymuşsa, o ihlâs sahibi değildir. Para ve mal sevgisini kalbine koymamışsa, övülmekten ve medhedilmekten hoşlanmıyorsa, bilirim ki o ihlâs sahibidir. Hemen onu bırakıp kaçarım. Bir kimse, malı ve övülmeyi sevdiği, kalbi de dünyâ arzularına bağlı kaldığı müddetçe, bana en çok itaat edenler arasına girmiştir. Bildiğiniz gibi mal sevgisi, büyük günahların en büyüğüdür. Ayrıca baş olma sevgisi de büyük günahların arasındadır."İblîs, bundan sonra kötü huylar üzerinde durarak, bunların her birinden nasıl istifâde ettiğini anlattı: "Yâ Muhammed! Bilirsin ki, yalan bendendir ve ilk yalan söyleyen de benim. Kim yalan söylerse, o benim dostumdur. Kim yalan yere yemîn ederse, o da benim sevgilimdir. Gıybet ve koğuculuk, benim meyvelerim ve şenliğimdir.Yâ Muhammed! Her kim ne zaman namaza kalkmak isterse tutar, ona vesvese veririm. Derim ki, henüz vakit var... Kılmamasına muvaffak olamazsam, çabuk çabuk kılmasını emrederim. Tıpkı horozun, gagasıyla yerden bir şeyler topladığı gibi."Şeytan konuşmasına devam ederek dedi ki: "Sen, ümmetinin saadeti için nasıl ferah duyabilirsin ki? Ben onlara namaz kılmamaları için ne

tuzaklar kurarım, ne tuzaklar...” İblîs konuşmasına şöyle devam etti: “Yâ Muhammed! Eğer yalan söyledimse, Allahtan dile, beni kül eylesin. Yâ Muhammed! Sen ümmetin için nasıl ferah duyarsın? Resûlullah efendimiz sordu: “Ey la’in! Senin oturma arkadaşın kimdir?” İblîs dedi ki: “Faiz yiyen.” “Dostun kim?” “Zinâ eden.” “Yatak arkadaşın kim?” “Sarhoş.” “Misâfirin kim?” “Hırsız.” “Elçin kim?” “Sihirbazlar.” “Gözünün nûru nedir?” “Hanım boşamak.” “Sevgilin kimdir?” “Cum’a namazını bırakanlar.”Peygamber efendimiz bu sefer başka bir mevzûya geçti: “Ey la’in! Senin kalbini ne kırar?” İblîs: “Allah yolunda cihâda giden atların kişnemesi” dedi. “Peki, senin cismini ne eritir?” “Tövbe edenlerin tövbesi.” “Ciğerini ne parçalar ve ne çürütür?” “Gece ve gündüz yapılan istiğfar.” “Yüzünü ne buruşturur?” “Gizli verilen sadaka.” “Gözlerini kör eden nedir?” “Gece kılınan namaz.” “Başını eğdiren nedir?” “Cemâatle kılınan namaz.”Resûlullah efendimiz, başka bir mevzûya geçerek sordu: “Ey İblîs! Seni işinden alıkoyan nedir?” “Ulemâ meclisleri” “Yemeğini nasıl yersin?” “Sol elimle ve parmağımın ucuyla.” “Peki, sam yeli esip, ortalığı sıcaklık bastığı zaman çocuklarını nerede gölgelendirirsin?” “İnsanların uzamış tırnakları arasında.”“BEN SADECE VESVESE VERİRİM!”İblîs, bundan sonra Peygamberimize kendi durumunu anlatmaya başladı: “Yâ Muhammed! Bir kimseyi ben kendi elimle dalâlete sürükleyemem. Ben ancak, vesvese veririm ve o şeyi güzel gösteririm. Hepsi o kadar. Eğer dalâlete sürüklemek elimde olsaydı, yeryüzünde ‘Allahtan başka ilâh yoktur. Muhammed, Allahın Resûlüdür’ diyen herkesi, oruç tutanı ve namaz kılanı dahî hiç bırakmaz, hepsini dalâlete düşürürdüm. Nasıl ki, senin elinde hidâyet cinsinden bir şey yoksa, benim de o kimseyi doğru yoldan çıkaracağıma dâir bir şey yoktur. Sen, ancak Allahın Resûlüsün ve tebliğ etmeye me’mursun. Eğer hidâyet elinde olsaydı, yeryüzünde bir tek kâfir bırakmazdın...”

HİKMETLER · 8 TEMMUZ 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1463

Onlar benden razı olurlarsa…

İsrailoğulları Musa aleyhisselama, “Cenab-ı Hak kullarından nasıl razı olur?” sual etmişlerdir. Allahü teâlâ Musa aleyhisselama vahyederek, “Onlar benden razı

olurlarsa, ben de onlardan razı olurum" buyurdu. Yani başına gelen belalara katlanmak, ona buna şikayet etmemek, Allah'tan gelen her şeye razı olmaktır.

Musa aleyhisselam, "Ya Rabbi en çok buğzettiğin kimdir?" diye sual etti. Allahü teâlâ, "Bir kul, benden hayırlısını isteyip, ben de ona hakkındaki hükmü gönderince ona rıza göstermeyendir" buyurdu. Allahü teâlânın takdirine razı olmalıdır! Hadis-i kudside buyuruldu ki: "Kaza ve kaderime razı olmayan, beğenmeyen, verdiğim nimetlere şükretmeyen benden başka rab arasın!"

Hadîd sûresinin 23. âyet-i kerîmesinde meâlen buyuruldu ki: "Dünyâda olacak her şey, dünyâ yaratılmadan evvel ezelde Levh-i mahfûza yazılmış, takdîr edilmişdir. Bunu size bildiriyoruz ki, hayatta kaçırdığınız fırsatlar için üzülmeyesiniz ve kavuştuğunuz kazançlardan, Allahın gönderdiği ni'metlerden mağrur oünayasınız. Allâhü teâlâ kibirlileri, egoistleri sevmez."

Büyüklerden birisi buyurdu ki; "Zühdün aslı, bu âyette bildirilen şeydir."

Yine büyüklerden birisi buyurdu ki: "Zühd; tûl-i emeli terketmek, sâlih ameli çok işlemektir."

Büyüklerden birisi de buyurdu ki: "Zühd, mahlûkların sevgisini kalbden çıkarıp, uzleti (yalnızlığı) istemektir."

Yine bildirildi: "Sabır, herhangi bir belâya, musibetlere, ilim öğrenirken çekilen zahmetlere ve günah istememeye devam etmekteki sıkıntılara tahammül etmektir."

Enes bin Mâlik hazretlerinin, Resûlullah efendimizden haber verdiği bir hadîs-i kudsîde Allâhü teâlâ buyuruyor ki: "Kulumun başına bir belâ ve musibet gelir de, buna sabreder, kendisini ziyâret edenlere şikâyette bulunmazsa, ona, kendi etinden daha hayırlı bir et, kendi kanından daha hayırlı bir kan veririm (onun için yaratırım), onun hiç günahı kalmaz. Eğer vefât ederse, rahmetime kavuşur."

Hasen-i Basrî buyurdu ki: "Mü'minin ahlâkı; zenginlikte iktisâd, genişlikte şükür, belâ ve musibet zamanında sabırdır."

Hâris-i Muhasibi buyurdu ki: "Rızâ, hüküm cereyan ederken kalbin sükûnet hâlinde bulunmasıdır."

HİKMETLER · 9 TEMMUZ 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1464

İyilikleri yakan ateş!

İslam büyükleri hased etme üzerinde çok dururlardı. Çünkü hasedin birçok kötülüğün kaynağı olduğunu bilyirlerdi.

İmam-ı Gazali hazretleri buyurdu ki: Hased kinin neticelerindendir. Kin de öfkenin neticelerindendir. Bu bakımdan hased, öfkenin yavrusunun yavrusudur. Öfke ise onun esasının esasıdır. Hasedin sayılmayacak kadar çok ve kötü dalları vardır. Hasedin kötülüğü hakkında birçok hadîs vârid olmuştur: Nitekim Resulullah efendimiz şöyle buyurmuştur: "Ateşin odunu yediği gibi hased de hasenatı yer!"

Hasedden, sebeplerinden ve neticelerinden uzaklaştırmak için Hazreti Peygamber şöyle buyurmuştur: "Sakın birbirinize hased etmeyiniz! Küsmeyiniz, birbirinizden nefret etmeyiniz. Birbirinize sırt çevirmeyiniz. Ey Allah'ın kulları! Kardeş olunuz!"

Hadis-i şerifte buyuruldu ki: "Üç şey vardır. Onlardan hiç kimse kurtulamaz: 1- Zan, 2- Bir şeyi uğursuz saymak, 3- Hased. İşte ben size bunlardan kurtuluş yolunu haber vereceğim. Bir kimse hakkında zanda bulunduğun zaman zannını tahkik safhasına koyma! Herhangi bir şeyi uğursuz saydığın zaman (bunun tam aksine) onu yap! Hased ettiğin zaman zulmetme!"

Diğer hadis-i şerilerde buyuruldu ki:

"Fakirlik nerdeyse küfre yaklaştı. Hased ise kadere galebe çalmaya yaklaştı."

"Sizden önceki ümmetlerin hastalığı size de sirayet etmiştir. O da hased ve buğzetmektir. Allah'a yemin ederim, siz iman etmedikçe cennete giremezsiniz ve birbirinizi sevmedikçe de iman etmiş olamazsınız. Sevgiyi aranıza yerleştiren hasletten size haber vereyim mi? Aranızda selâmlaşmayı yayınız!"

"Benim ümmetime de diğer ümmetlerin hastalığı isabet edecektir. Eshab-ı kiram 'O ümmetlerin hastalığı nedir?' diye sordu, Hz. Peygamber 'Kibir, zulüm, malıyla veya soyuyla böbürlenmek, dünya hakkında yarışmak ve mücadele etmek, uzaklaşmak, birbirlerine hased etmek, öyle ki sonu zulüm, sonra karmakarışık olur'."

“Sakın müslüman kardeşinin musibetine sevinme yoksa Allah ona afiyet, sana da belâ verir."

HİKMETLER · 10 TEMMUZ 2009 CUMA · KAYIT 1465

Cennetlik olanın yaptığı amel!

Enes bir Malik hazretleri anlatır: "Biz birgün Resulullahın yanında oturuyorduk, şöyle buyurdular: “Şimdi, şu yoldan, cennet ehlinden bir kişi çıkıp yanımıza gelecektir.”

Biraz sonra Ensâr-ı kîramdan bir kişi çıkageldi. Sakalından abdest suyu dökülüyordu. Ayakkabılarını sol eline almıştı, bize selâm verdi. Ertesi gün, yine Hz. Peygamber aynı şeyi söyledi. Yine aynı kişi oradan çıkıp geldi. Üçüncü gün gelip yine aynı şeyi söyleyince, yine aynı kişi çıkıp geldi. Resulullah efendimiz kalkıp giderken Abdullah bin Amr el-As o kişiyi arkasından takip etti ve dedi ki: 'Ben babamla bir hususta mücadele ettim. Üç gün babamın evine gitmek istemiyorum. Eğer bu üç gün bitinceye kadar beni misafir edersen sana misafir olurum'. Adam 'Evet! Seni misafir ederim!' dedi.

Abdullah bu kişinin geceleyin kalkıp namaz kıldığını görmedi. Ancak yattığında her kıpırdadığında Allahü teâlâyı anıyordu. Sabah namazına kalkıncaya kadar yatıyordu. Abdullah der ki: 'Üç gün geçtikten sonra nerdeyse onun amelini az görerek ona dedim ki: 'Ey Allah'ın kulu! Benimle babam arasında herhangi bir öfke ve küsüşme yok. Fakat ben Hz. Peygamberi şöyle söylerken dinledim. Bu bakımdan senin amelini görmek için bunu yaptım. Oysa senin fazla ibadet ettiğini görmedim. Acaba seni bu mertebeye getiren nedir?'

Adam 'Senin gördüğünden başka bir amelim yok!' dedi. Abdullah "Ben ayrılırken adam beni çağırdı ve 'Senin gördüğünden başka birşey yok! Ancak ben nefsimde herhangi bir müslümana karşı, Allah'ın kendisine verdiğinden dolayı hile ve hased taşımamaktayım' dedi". Abdullah der ki: "Ben ona İşte seni bu mertebeye getiren ve bizim de gücümüzün yetmediği haslet o!' dedim".

Musa aleyhisselam Cenab-ı Hakka münâcaatı için acele ettiği zaman, arşın gölgesinde bir kişi gördü. Onun o makamına gıpta etti ve 'Bu adam rabbinin nezdinde pek kerîmdir' dedi. Rabbinden o kişinin ismini kendisine haber

vermesini diledi. Allahü teâlâ onun ismini Hz.Musa'ya haber vermedi ve 'Onun amelinden üç hasleti sana söyleyeceğim' dedi:

1- Allahü teâlânın fazl ve kereminden insanlara vermiş olduğundan dolayı onlara hased etmiyordu. 2- Annesine ve babasına karşı gelmiyordu. 3- Dedikodu yapmıyordu.

HİKMETLER · 11 TEMMUZ 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1466

Yeryüzündeki ilk kötü huy

İbn Sîrin hazretleri buyurdu: 'Dünya nimetinden hiçbir şey için başkasına hased etmedim. Çünkü o kimse eğer cennet ehlindense cennete nazaran pek hakir olan dünya için ben ona nasıl hased edebilirim? Eğer cehennem ehlinden ise, ben dünya için ona nasıl hased edeyim? Oysa o ateşe doğru gidiyor'.

Seleften biri şöyle demiştir: 'Yeryüzünde ilk vukû bulan kötü huy haseddir. İblis'in Hz. Âdem'e mertebesinden dolayı hased etmesi ve ona tâzim secdesinde bulunmamasıdır. Bu bakımdan İblis'i isyana hased zorlamıştır'.

Zekeriyya aleyhisselam şöyle demiştir: "Allahü teâlâ 'Hased edici bir kimse benim nimetimin düşmanı, kaza ve kaderime küsmüş, kullarımın arasında yapmış olduğum taksimata razı olmamış bir kimsedir' buyurmuştur".

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

“Ümmetim için en fazla korktuğum şey onların elinde malın çoğalması, dolayısıyla birbirlerini kıskanmaları ve savaşa tutuşmalarıdır.”

“İhtiyaçların yerine getirilmesi hususunda gizlilikten yardım talep ediniz. Çünkü her nimetin sahibine hased edilir. Allahü teâlâ'nın nimetlerinin düşmanı vardır. Denildi ki: 'Onlar kimlerdir?' Hz. Peygamber 'Onlar o kimselerdir ki Allah'ın fazl-ı kereminden vermiş olduklarına hased edip insanları kıskanırlar' buyurdu.”

Altı sınıf vardır. Hesaptan bir sene önce cehenneme girerler. Denildi ki: 'Ey Allah'ın Rasûlü! Onlar kimlerdir'. Hz. Peygamber şöyle cevap verdi: 'Emirler zulümden, bedevî araplar cahiliye âdetinden, ağalar gururdan, tüccarlar hileden,hainlikten, köylü ve çiftçi ise cehaletten, âlimler de hasedden.'

Hasan Basrî'ye bir kişi şöyle dedi: 'Müslüman bir kimse hased eder mi?' Hasan Basrî cevap olarak şöyle buyurdu: 'Yakub'un oğullarını sana unutturan nedir? Evet müslüman hased eder. Fakat hasedinin üzüntüsü göğsünde kalır. Çünkü hasedin gereğini elinle ve dilinle yapmadıkça onun zararı sana dokunmaz'.

Ebu Derdâ buyurdu ki: 'Bir kul fazlasıyla ölümü hatırlarsa, onun sevinmesi ve hasedi pek az olur'.

HİKMETLER · 12 TEMMUZ 2009 PAZAR · KAYIT 1467

“Nimetlerin düşmanı vardır!”

Avn bin Abdullah hazretleri, kendisinden nasihat isteyen Vâsıt şehrinin valisine şöyle buyurdu:

1- Kibirden kaçın! Çünkü kibir, Allah'a karşı işlenen ilk günahtır.

Bunu söyledikten sonra şu ayeti okudu: “Meleklere 'Âdem'e secde edin' demiştik de bütün melekler secde etmişlerdi. Ancak İblis secde etmekten yüz çevirip kibirlendi ve kâfirlerden oldu.” (Bakara/34)

2- Harislikten de kaçın! Resulullah efendimiz buyurdu ki: Ey Ebu Hüreyre! Şu kafa tasları sizin harisliğiniz gibi (dünyaya düşkün) harîs idiler. Sizin umduğunuz gibi umarlardı. Sonra onlar bugün derisiz kemik kesilmişler, sonra da toprak olmaya yüz tutmuşlar. Şu pislikler, yemeklerinin çeşitleriydi. Sonra karınlarına attılar…

3- Hasedden sakın! Çünkü Hz. Âdem'in oğlu (Kabil), kardeşine(Hâbil'e) hased ettiği zaman onu öldürdü. Sonra şu ayeti okudu: “Onlara Âdem'in iki oğlunun haberini gerçek (bir kısa olarak) oku! Hani herbiri birer kurban sunmuşlardı, birinden kabul edilmiş, diğerinden kabul olunmamıştı. Kurbanı kabul olunmayan (Kabil), diğerine (Habil'e) 'Seni öldüreceğim!' demişti. O da 'Allah, ancak takvâ sahiblerinin kurbanını kabul eder!' dedi.(Mâide/27)

4- Hz. Peygamberin Eshabından bahsedildiği zaman onlar hakkında menfi fikir beyan etmekten sakın.

5- Kaderden bahsedildiği zaman sükût et

Resûl-i Ekrem: “Allah'ın verdiği nimetlerin düşmanı vardır,” buyurduğunda, kendisine:

“Onlar kimlerdir?” Diye soruldu, Resûl-i Ekrem: “Allahü teâlâ'nın fazlından verdiği nimetlere hased edenlerdir,” buyurdu.

Hased insanı, hakkı inkâr etmeye dâvet eder! Hatta hasedçi bir kimse hased ettiği insanın nasihatini kabul etmez. Ondan ilim öğrenmeyi bile reddeder. Nice cahil vardır ki ilme muhtaçtır. Halbuki memleketinin halkından birinden veya akrabalarının birinden istifade etmekten çekindiğinden ve bunu da hasedden dolayı yaptığından cehaletin rezalet deryasına dalmıştır.

O hasedci kimse o ilim ehlinden yüz çevirir, ona karşı gurur taslar. Halbuki, onun ilmî faziletinden dolayı, o kendisine tevazu gösterilmeye lâyıktır.

HİKMETLER · 13 TEMMUZ 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1468

Hasedcide hayır kalmaz!

Hasan Basrî hazretleri buyurdu ki: 'Ey Âdemoğlu! Neden kardeşine hased ediyorsun? Eğer ona nimeti veren, ondaki bir şereften dolayı o nimeti kendisine vermişse, sen Allah'ın ikram ettiği bir kimseye nasıl hased edebilirsin? Eğer böyle değilse sonu ateş olan bir kimseye neden hased ediyorsun?'

Hased etmek, Allahü teâlânın takdîrini değiştirmez. Hased eden, boşuna üzülmüş, yorulmuş olur. Kazandığı günâhlar da, cabası olur. Büyüklerden biri, oğluna nasîhat olarak, "Hasedden çok sakın! Hasedin zararları sende, düşmanınınkinden daha önce ve daha çok hâsıl olur" buyurdu.

Süfyân-ı Sevrî hazretleri, hased etmeyenin zihni açık olur, demiştir. Hiçbir hasedçi murâdına kavuşmamıştır. Kimseden hurmet görmemiştir. Hased, sinirleri bozar. Ömrünün azalmasına sebep olur.

Esma'î hazretleri buyurdu ki: Bir köylüye rastladım. Yüzyirmi yaşında idi. Çok yaşamasının sırrını sordum. "Çünkü, hiç hased etmedim" dedi.

Ebülleys-i Semerkandî hazretleri buyurdu ki, "Üç kimsenin duâsı kabûl olmaz: Harâm yiyenin, gıybet edenin, hased edenin."

Peygamber efendimiz, “Müslümanlar hayırlı olur. Hased edince hayır kalmaz” buyuruldu. Başka bir hadîs-i şerîfte ise, “Hased, nemîme ve kehânet sahipleri benden değildir” buyuruldu.

Fahreddîn-i Râzî hazretleri buyurdu ki: “Hased on kısımdır. Bunların dokuzu din adamlarında bulunur. Dünya sıkıntıları on çeşittir. Bunların dokuzu sâlihlerde bulunur. Şehvet on kısımdır. Dokuzu kadınlarda, biri erkeklerdedir.”

Hazreti Muaviye şöyle demiştir: 'Her insanı razı edebilirim. Ancak nimetten dolayı hased eden bir kimse müstesna! Çünkü onu ancak o nimetin ortadan kalkması razı eder'. Bunun için denilmiştir ki: Bütün düşmanlıkların öldürülüp kalpten atılmaları mümkündür! Ancak hasedden dolayı düşmanlık yapanın düşmanlığı müstesna!

GÖNÜL BAHÇESİ · 14 TEMMUZ 2009 SALI · KAYIT 1475

Îmân için öğrenilmesi zaruri bilgiler -1-

Her işte bir öncelik sırası vardır. Bu sıraya dikkat edilmezse daha sonra yapılanlar faydasız olur, bir işe yaramaz. Bunun için bir Müslümanın öncelikleri iyi bilmesi gerekir.

Cenâb-ı Hak, bir insanın, önce îmân etmesini istiyor. Tabiî ki, bu îmânın da şartlarına uygun olması lâzım. Doğru, düzgün bir i'tikâda yani Ehli sünnet inancına sahip olduktan sonra, dinin yasak ettiği şeylerden kaçınıp, dinin emrettiği şeyleri yapmak lâzımdır.

Her Müslümanın, çocuğuna Âmentüyü ezberletmesi ve mânasını öğretmesi lâzımdır. Âkıl bâlig olunca îmanı, islâmı bilmiyen kimse, Müslüman olmaz. Ben Müslümanım demekle, Müslüman olmaz. Çocuklarına îmanı, islâmı öğretmeyen analar babalar, çocuklarını müslüman olmaktan mahrum etmiş, kâfir olmalarına sebep olmuş olurlar. Çocukları ile birlikte, kendileri de Cehennemde bunun cezâsını, azâbını çekerler.

Her müslüman öncelikli olarak, “Âmentü billâhi ve Melâiketihi ve Kütübihi ve Rüsülihi vel Yevmil-âhiri ve bil Kaderi hayrihi ve şerrihi minallahi teâlâ vel-ba’sü ba’delmevti hakkun, eşhedü en lâilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden

abdühü ve resûlühü" diye bildirilen Âmentünün esaslarını ezberlemesi ve kısaca manâsını iyice öğrenmesi lâzımdır.

İmanın altı şartı şunlardır:

1- Allahü teâlânın varlığına ve birliğine inanmak.

2- Meleklerine inanmak.

3- Allahü teâlânın indirdiği kitaplarına inanmak.

4- Allahü teâlânın Peygamberlerine inanmak.

5- Âhiret gününe inanmak.

6- Kadere, yâni hayr ve şerlerin (iyilik ve kötülüklerin) Allahü teâlâdan olduğuna inanmak.

Bir müslüman, bu altı şarta inanıp mânâlarını yani Amentünün, bu altı şartında bildirilen şeyler hakkında, zarûrî olarak bilinmesi gereken şeyleri de, kısaca bilmesi ile imanı tamam olur.

Meselâ Amentünün birinci şartı, Allahın varlığına, birliğine inanmaktır. Fakat, Cenâb-ı Hakkın mekândan münezzeh, ya'nî mekânsız olduğunu bilmeyen bir kimse, bugün çok kimsenin yaptığı gibi, Allahü teâlâyı gökte bilip, konuşmalarında, "Sen bu işi, ne kadar gizli yaparsan yap, Allah seni gökte görüyor" derse veya duâ ederken, Allahın gökte olduğunu zannedip, başını kaldırıp gökyüzüne bakarsa, küfre düşmüş, yanî dinden çıkmış olur.

Eskiden, hoca efendiler nikâh kıyarken, gençlere önce îmânın şartlarını sorarlardı. Bilmiyorlarsa nikâhı kıymazlardı. Bunları, öğrenin gelin ondan sonra, derlerdi. Çünkü âkıl baliğ olduğu hâlde, bunları bilmeyen kimse, dinden çıkıyor da haberi olmıyor.

İmanın birinci şartı; Allahü teâlâya inanmaktır. Amentüdeki, Amentü billâhi, demek, Allahü teâlânın varlığına ve birliğine inandım, îmân ettim, demektir. Allahü teâlâ vardır ve birdir. Ortağı ve benzeri yoktur. Mekândan münezzehtir, yanî bir yerde değildir. Ayrıca Allahü teâlânın sıfatlarını da bilmek şarttır. Bu sıfatlar ikiye ayrılır. Sıfat-ı zâtiyye, sıfat-ı sübûtiyye.

Sıfat-ı zâtiyye şunlardır:

1- Kıdem, Allahü teâlânın evveli yoktur.

2- Bekâ, Allahü teâlânın sonu yoktur.

3- Kıyâm bi-nefsihi, Allahü teâlâ, kimseye muhtaç değildir.

4- Muhâlefetün lil-havâdis, Allahü teâlâ kimseye benzemez.

5- Vahdâniyyet, Allahü teâlâ birdir ortağı, benzeri yoktur.

6- Vücûd, yâni var olmasıdır.

Sıfat-ı sübûtiyye şunlardır:

1- Hayât, Allahü teâlâ diridir.

2- İlim, Allahü teâlâ herşeyi bilir.

3- Sem', Allahü teâlâ işitir.

4- Basar, Allahü teâlâ görür.

5- İrâde, Allahü teâlâ dileyicidir. Yalnız O'nun dilediği olur.

6- Kudret, Allahü teâlâ herşeye gücü yeter.

7- Kelâm, Allahü teâlâ söyleyicidir. (Cenâb-ı Hakkın, bilmesine, işitmesine, görmesine... inanırız fakat nasıl olduğunu bilemeyiz; insanlarınkine hiç benzemez!)

8- Tekvîn, Allahü teâlâ hâlıktır, yaratıcıdır. Her şeyi yaratan, yoktan var eden O'dur. O'ndan başka yaratıcı yoktur.

Cenâb-ı Haktan başkası için, yarattı (icad etti) demek küfür olur. Yanî mecâz ma'nâda da olsa bu kelime kullanılamaz. İnsan birşey yaratamaz. Bugün maalesef bu kelime çok yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. İnsan bir sözle Müslüman olduğu gibi, yanlış bir sözle de dinden çıkar. Bunun için, her sözümüze dikkat etmemiz şarttır.

HİKMETLER · 14 TEMMUZ 2009 SALI · KAYIT 1469

Hasedin iki çeşidi

Hased ancak nimete karşı yapılır. Bu bakımdan bu nimete karşı hasedin iki şekilde olacağı bildirilmiştir:

Birincisi: O nimeti o kimsede olmasını istemez ve onun yok olmasını ister. Yok olması için gayret gösterir. Haram olan hased budur. Zaten hasedin tarifi; nimeti

hoş görmemek ve kendisine nimet verilenden o nimetin yok olup gitmesini istemek demektir.

İkincisi: O kimsenin elindeki nimetin yok olmasını istemez, onun varlığından rahatsızlık duymaz, fakat onun benzerini kendisi için de ister. Bu durumun adı gıbta'dır. Bu haram değildir. Nitekim Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur: "Mü'min gıbta, münafık ise hased eder."

Birincisi, her durumda haramdır. Ancak bir fâcir veya kâfirin sahip olduğu ve fitne çıkarıp müslümanların arasını bozan, halka eziyet etmekte kullanılan bir malın veya rütbenin onunla bu adamın elinden alınmasını temenni etmek bir zarar vermez. Çünkü sen nimetin nimet olması hasebiyle yok olmasını istemiyor, fesada alet edildiği için yok olmasını istiyorsun. Eğer onun fesadından emin olsaydın onun nimeti seni üzmezdi.

Hased Allahü teâlânın bir kısım kullarını diğer bir kısmından üstün kılan kaza ve kaderine razı olmamaktır. Bu ise ne özür ne de ruhsat kabul eder. Bir Müslüman diğer bir müslümanın rahat etmesinden nasıl rahatsızlık duyar. Ayrıca ondan hiçbir zarar da sözkonusu değildir. Ayet-i kerimede buna işaret vardır: Kur'an-ı kerimde, "Size bir iyilik dokunsa (bu) onları tasalandırır, size bir kötülük dokunsa ona sevinirler. (Ali İmran/120)

Gavs-ül-âzam Seyyid Abdülkâdir Geylânî hazretleri buyurdu ki: Ey mümin! Ne oluyor ki, seni, komşunu; yemede, içmede, giymede ve başka şeylerde kıskanır görüyorum. Onun kısmeti için mi, yoksa kendi kısmetin husûsunda mı haset ediyorsun? Eğer onu, Allahü teâlânın ona kısmet olarak verdiği şeyde haset ediyorsan, ona haksızlık etmiş olursun. Haset ettiğin kimse, Allahü teâlânın kendisi için takdir ve taksim ettiği nîmetin içerisinde bulunmaktadır. Sen onu, Allahü teâlânın bu ihsânından dolayı haset etmekle, ne kadar haksızlık ve cimrilik yaptığını, ne kadar akılsızlık ettiğini biliyor musun? Eğer, sana takdir edilenin onun eline geçeceğinden endişe ederek kıskanıyorsan, kısmetini başkası yiyemez. Muhakkak ki Allahü teâlâ sana zulmetmez. Allahü teâlâ senin için takdir ettiğini, sana nasîb olarak verdiğini, senden alıp başkasına vermez.

GÖNÜL BAHÇESİ · 15 TEMMUZ 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1476

Îmân için öğrenilmesi zaruri bilgiler - 2 -

Îmânın ikinci şartı; meleklere îmândır. Amentüde geçen "Ve melâiketihi" dir. Yanî, ben Allahü teâlânın meleklerine inandım, îmân ettim, demektir.

Allahü teâlâ melekleri nûrdan yaratmıştır. Cisimdirler. Yemezler ve içmezler. Gökten yere inerler ve yerden göğe çıkarlar. Allahü teâlâya âsî olmazlar ve insanlar gibi günâh işlemezler. Meleklerde, erkeklik, dişilik olmaz. (Kanatlı kadın figürleri Hıristiyan hurâfeleridir). Meleklerin en üstünleri, Cebrâil, Mikâîl, İsrâfîl, Azrâîl "aleyhimüsselâm" dır.

Îmânın üçüncü şartı; kitaplara îmândır. Amentüdeki, "Ve kütübihi" ifâdesi, Allahü teâlânın kitaplarına inandım, îmân ettim, demektir. Kur'ân-ı kerîmde bildirilen, yüzdört kitaptır. Yüzü küçük kitaptır. Bunlara (suhuf) denir. Ve dördü büyük kitaptır. Bunlardan Tevrât, Mûsâ aleyhisselâma, Zebûr, Dâvüd aleyhisselâma, İncîl, Îsâ aleyhisselâma, son kitap olan Kur'ân-ı kerîm, son peygamber Muhammed aleyhisselâma gönderilmiştir. Kur'ânı kerimin gönderilmesi ile diğerlerinin geçerliliği kalmamıştır. Kur'an-ı kerime ve Muhammed aleyhisselama inanmayan sonsuz olarak Cehennemde kalacaktır.

Îmânın dördüncü şartı; Peygamberlere îmândır. Amentüdeki "Ve rusulihi" kelimesi, "Allahü teâlânın Peygamberlerine îmân ettim", demektir. Peygamberlerin ilki Adem aleyhisselâm ve sonuncusu, bizim Peygamberimiz Muhammed Mustafa sallallahü aleyhi ve sellemdir. Bu ikisinin arasında, çok peygamber gelmiş ve geçmiştir. Peygamberlerin sayısı kesin belli değil. Kitaplarda, 124 binden fazla peygamber geldiği bildiriliyor.

Peygamberleri diğer insanlardan ayıran sadece onlara mahsûs özellikler, sıfatlar vardır: 1- Sıdk: Bütün peygamberler, sözlerinde sâdıktır. Ya'nî doğru sözlüdürler. 2- Emânet: Peygamberler emânete aslâ hıyânet etmezler. 3- Tebliğ: Peygamberler, Allahü teâlânın emir ve yasaklarının hepsini ümmetlerine bildirirler. 4- İsmet: Peygamberlerin hepsi, büyük ve küçük, bütün günâhlardan uzaktırlar. Peygamberlikleri bildirilmeden önce de, bildirildikten sonra da hiç günâh

işlemezler. İnsanlardan, ma'sûm, günâhsız olan, yalnız peygamberlerdir. 5- Fetânet: Bütün Peygamberler, diğer insanlardan daha akıllıdırlar. 6- Adâlet: Peygamberler âdildirler. Kimseye haksızlık yapmazlar. 7- Emnü'l-azl: Peygamberlik görevinden alınmazlar.

İmânın beşinci şartı; kıyâmet gününe inanmaktır. Amentüdeki, "Vel-yevmil âhiri" ifâdesi, "Ben, kıyâmet gününe inandım, îmân ettim" demektir. Kıyâmet günü, kabirden kalkınca başlar, insanlar Cennete ve Cehenneme gidinceye kadar devam eder.

Kabir azâbı vardır. Kabirde münker ve nekîr adındaki iki melek suâl soracaktır. Kabir suâlleri çok önemlidir. Kabirde şu suâller sorulacaktır: Rabbin kim? Dînin hangi dindir? Kimin ümmetindensin? Kitâbın nedir? Kıblen neresidir? İ'tikâdda ve amelde mezhebin nedir?

Müslümanlar bu suâllere şöyle cevap verirler: Rabbim Allah, Dînim islâm dinidir. Muhammed aleyhisselâmın ümmetindenim. Kitâbım, Kur'ân-ı kerîmdir. Kıblem, Kâ'be-i şerîftir. İ'tikâdda mezhebim Ehl-i sünnet vel-cemâ'attir. Amelde ise, Hanefi'dir. (Şafi'î, Hanbeli, Mâliki) .

Îmânı olan cevap verecek, îmânı olmayan cevap veremeyecektir.

Îmânın altıncı şartı; hayır ve şerrin Allahtan olduğuna inanmaktır.

Amentüdeki, "Ve bil-kaderi hayrihi ve şerrihi minallahi teâlâ" demek, "Hayır ve şer, iyilik ve kötülük, olmuş ve olacak şeylerin cümlesi, Allahü teâlânın takdîriyle, ya'nî ezelde bilmesi ve dilemesi ve vakitleri gelince yaratması ile ve levh-i mahfûza yazmasıyla olduğuna inandım, îmân ettim. Kalbimde, aslâ şek ve şüphe yoktur." demektir.

Bu, kazâ kadere inanmak demektir. Kazâ, kader, ya'nî alın yazısı, bir insanın doğumundan, ölümüne kadar, başına gelecek, işlerdir. Kazâ da, bu işlerin başa gelmesidir.

Amentünün sonundaki, Kelime-i şehâdetin kısaca ma'nâsı da şöyle: "Eşhedü en lâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühü ve resûlüh" demek, "Ben şehâdet ederim ki, Allahü teâlâdan başka ilâh yoktur ve yine şehâdet ederim ki, Muhammed aleyhisselâm O'nun kulu ve resûlüdür" demektir.

Peygamber efendimiz, îmânın esaslarını bu şekilde ifâde buyurmuştur. Bir kimsenin müslüman olabilmesi için, bu altı esasa inanması, hiçbirinden şüphe etmemesi şarttır.

HİKMETLER · 15 TEMMUZ 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1470

Hased onları ebedi felakete götürdü!

İbni Abbas hazretleri bildirmiştir: 'Hazreti Muhammedin peygamberliği bildirilmeden önce yahudiler bir kavimle savaştıkları zaman, Allahü teâlâya şöyle dua ederlerdi: 'Ya Rabbi! Göndereceğini bize va'dettiğin peygamberin hürmetine, indireceğin kitabın hürmetine bize yardım et'. Allahü teâlâ da onlara yardım ederdi. Ne zaman Hz. İsmail'in evladından Hz. Muhammed peygamber olarak gönderildi, onu tanımalarına rağmen inkâr ettiler.

Daha sonra onlara Allahü teâlâ tarafından yanlarında bulunanı tasdik edici bir Kitab geldi, daha önce Arap müşriklerine karşı yardım isteyip dururlarken o bildikleri kendilerine gelince onu inkâr ettiler. Artık Allah'ın laneti kâfirler üzerinedir. Allah'ın, kullarından dilediği kimseye lütfuyla (vahiy) indirmesini çekemeyerek Allah'ın indirdiği Kur'an'ı inkâr etmek için kendilerini ne alçak şeye sattılar da gazap üstüne gazaba uğradılar.(Bakara /89-90) Ayette geçen bağy kelimesi hased mânâsınadır. Hasedleri, kıskançlıkları son peygamberi kabule engel oldu.

Hazreti Safiye şöyle anlatır: 'Birgün babam, amcama 'Sen bu zat (Hz. Muhammed) hakkında ne dersin?' diye sordu. Amcam 'Bence Musa'nın müjdelediği peygamber budur!' Babam 'O halde ne yapmalıyız?' dedi. Amcam 'Hayatta oldukça ona düşmanlık edelim!' diye cevap verdi. İşte hasedin zararı; nelere mani oluyor.

Tâbiîn devrinde yetişen büyük âlim ve velî Vehb bin Münebbih buyurdular ki: "Hasedcinin yâni başkalarını çekememenin alâmeti de üçtür. Hased ettiği kimse, yanında yoksa, gıybetini eder. Yanında bulunduğu zaman dalkavukluk yapar. Onun başına bir belâ geldiği zaman sevinir."

Büyük velîlerden Ya'kûb Germiyânî buyurdular ki: "Dünyâda hiç kimseye hased etmedim. Ancak dünyâya gelmeyenlere gıbta ettim. Şu üç şeyden dolayı onların hâllerine imrendim. Birincisi, bu âlem ayrılık ateşiyle yanma yeridir. Dünyâya gelmeyenlerde böyle bir firâk hâli yoktur. İkincisi, bize verilen vücûd nîmetinin ve sayısız diğer nîmetlerin şükrünü edâ etmekten âciziz. Bizde, bu acziyetten dolayı mahcûbiyet vardır. Dünyâya gelmeyenlerde ise, böyle bir

mahcûbiyet yoktur. Üçüncüsü ise, bizler, kemâl mertebesinde istidâda sâhib olmadığımızdan, hep derd-i hüsrân içinde bulunuruz. Bu dert, dünyâ lezzetlerini ve yüzdeki neşe ve sürûru alıp götürür. Dünyâya gelmeyenlerin ise, bu lezzet ve neşeden mahrûm olmaları gibi bir durumları yoktur.”

HİKMETLER · 16 TEMMUZ 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1477

Hasedin birinci sebebi

Hasedin en başta gelen, birinci sebebi nimet sahibine düşmanlıktır. Herhangi bir sebepten dolayı kendisine eziyet eden, üzen herhangi bir sebeple kendisine muhalefette bulunan bir kimseden insanoğlunun kalbi nefret eder ve ona kızar. Nefsinde ona karşı kin besler, kin ise içinin rahat etmesini ve intikam almayı ister. Düşmanlık besleyen kimse kendi nefsiyle içini rahat ettirmekten aciz kaldı mı, bu sefer zamanın o adamdan intikam alması ile içini rahat ettirmeyi ister ve çoğu zaman da o kimsenin başına gelen hâdiseleri Allah nezdindeki büyük derecesine yorar! Bu bakımdan düşmanına bir belâ isabet etti mi sevinir ve zanneder ki kendisi o düşmana buğzettiğinden dolayı Allah o belâyı vermek suretiyle kendisini mükafatlandırmıştır ve kendisinin hatırı için vermiştir! Ayrıca, düşmanı bir nimete kavuşursa çok kızar. Çünkü bu onun aruzusu aksidir ve onu bu nimete layık görmez. Böyle birine, Allah intikam almayıp aksine nimet vermesini bir türlü kabullenemez. Kısaca hased, düşmanlığın eseridir ve onlardan ayrılmaz. İnsanoğlu başka bir insana buğzetsin, sonra o insanın nezdinde kendisini sevmesi ile sevmemesi eşit olsun, yani buğzunun, düşmanlığının icabına göre hareket etmesin, bu mümkün değildir. Bu durum yani düşmanlıktan dolayı hased öyle bir durumdur ki, Allahü tela kâfirleri onunla vasıflandırmıştır. Çünkü şöyle buyurmuştur: “(Siz) kitabın tamamına inanırsınız. Onlar sizinle karşılaştıkları zaman 'inandık' derler. Ama kendi başlarına kaldıklarında, size karşı öfkeden parmak uçlarını ısırırlar. De ki: 'Öfkenizden ölün! Şüphesiz Allah göğüslerin özünü bilir'. Size bir iyilik dokunsa (bu) onları tasalandırır; size bir kötülük dokunsa ona sevinirler. Eğer sabreder, Allah'tan korkarsanız, onların hilesi size hiçbir zarar vermez. Şüphesiz Allah onların yaptıklarını kuşatmıştır.” (Âli İmran/119-120) Kızgınlıktan, düşmanlıktan dolayı meydana gelen hased, bazen işi mücadeleye hatta savaşa kadar götürür. Hayatını, hilelerle ve ihbarcılıkla perdeyi

yırtmaya ve benzer hareketlerle hased edilen adamın nimetini ortadan kaldırmaya sarfedip heder eder durur.

HİKMETLER · 17 TEMMUZ 2009 CUMA · KAYIT 1478

Nefsin sebep olduğu hased

Hased etmenin bir sebebi de, nefsin arzusu ve teşvikidir; zira reislik arzusu olmayan, mal istemeyen, mütevazi bir kimsenin yanında bile, Allah'ın kullarından birinin iyi durumlarından bahsedildiği ve Allah'ın kullarına nimet olarak verdiklerinden bahsedildiği zaman kendisine ağır gelir, benim niçin yok, düşüncesi aklına gelir. İşte bu nefistendir.

Kendisi zor durumdaysa, insanların işlerinin bozukluğundan ve karışık durumlarından, hayal kırıklıklarından , sıkıntılı hayatlarından bahsettiğin zaman sevinir! Bu kimse hiçbir zaman başkasının rahatlığını hoş görmez. Başkalarının da kendisi gibi olmasın ister nefsi. Daima başkasının perişanlığı hoşuna gider. Sanki o kullar o nimetleri onun mülkünden ve hazinelerinden almışlar gibi davranır. Sahip olmadığı malın cimliğini yapar.

İki türlü cimrilik vardır. Biri, öz malıyla halka karşı cimrilik yapar. Diğeri, başkasının malıyla halka karşı cimrilik yapar. Hayır sever birinin yaptığı ihsanı kıskanır. İşte bu insan da Allah'ın nimetleriyle başkasına karşı cimrilik yapar.

Kendisiyle aralarında herhangi bir bağ ve düşmanlık olmayan kullara Allah'ın vermiş olduğu nimetleri çok görür! Bunun zâhirî, görünüşte bir sebebi yoktur. Ancak nefiste bulunan bir kötülük ve tabiatta bulunan bir rezaletten başka!

Bu insanın mizacı, kötülük üzerinedir, bunu tedavi etmek gayet güçtür. Çünkü diğer sebeplerle meydana gelen hasedin sebepleri ârızî, geçici olduğu için onun sökülmesi ve tedavisi düşünülebilir ve insan tedavisine ümit bağlar. Hasedin bu kısmı ise, insanın mayasında bulunan bir çirkinliktir. Herhangi bir ârızî sebepten doğmamıştır. Bu bakımdan onun sökülmesi güçtür. Çok tevbe istigfar etmek gerekir.

Hased etmeye düşmanlık, nefsin arzusu sebep olduğu gibi, başkasının kendisinden maddeten ve mânen yüksek olması, kibir ve baş olma arzuları da

sebep olur. Bazen bu sebeplerin bir kısmı veya tümü veya çoğu bir şahısta toplanır, dolayısıyla o şahısta hased oldukça kabarık olur. Öyle bir duruma gelir ki, idarei maslahattan bile olsa onu seviyormuş gibi davranamaz. Aksine açıkça belirtmek suretiyle düşmanlığı su yüzüne çıkar.

HİKMETLER · 18 TEMMUZ 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1479

Hased ve yakın çevre

Hased, kişinin yakınlarına, yakın çevresine, arkadaşlarına karşı, yabancılara göre daha fazla olmaktadır. Kişi öz kardeşine ve amcasının oğluna, yabancı kimselere hased ettiğinden daha fazla hased eder. Kadın, kumasına ve kocasının yakınlarına, kayın validesine ve kocasının başka hanımından olan çocuklarına daha fazla hased eder.

Bir meskende veya bir çarşıda veya bir medresede veya bir mescidde komşu olan, gayeleri aynı olan, maksat ve hedefleri bir olan insanlar arasında da hased çok olur.

Bu bakımdan kişinin hiç kuşkusuz komşusuna karşı hissettiği hased daha fazladır. Kahraman bir kimse de başka bir kahramana hased eder, âlime hased etmez. Çünkü onun gayesi kahramanlıkla yâdedilmesi ve şöhret bulmasıdır. Bu haslette tek başına kalmasıdır. Âlim bir kişi bu hedefte onunla yarışmaz.

Bunun gibi âlim âlime hased eder, kahramana hased etmez. Sonra vâizin vâize hased etmesi, vâizin fakihe ve doktora hased etmesinden daha fazladır. Çünkü iki vâiz arasındaki mücadele, fakih ve doktor ile müşterek olduğu hedeften daha özel bir hedef içindir.

Bu bakımdan bu hasedlerin kökü düşmanlıktır. Düşmanlığın kökü de bir hedef üzerinde menfaat sağlamaktır. Menfaat paylaşımıdır. O tek hedef de uzak olan kimseleri değil de bir diğeriyle münasebeti ve ilgisi olan kimseleri kapsar.

Bunun için hased, münasebetleri olan iki kişi arasında daha çok vâki olur. Evet! Post kapmak hususunda amansız bir hırsa sahip olan ve bütün kâinatın en ücra köşelerine kadar nam ve şöhretinin yayılmasını isteyen bir kimse, uzak da olsa bu hususta kendisiyle boy ölçüşen herkesi kıskanır ve hased eder!

Bütün bunların menşei dünya sevgisidir, menfaat çatışmasıdır. Âhiret ise, menfaat çatışması sözkonusu değildir. Ahırette hased olmaz. Çünkü marifet, âriflerin çokluğuyla daralmaz. Hatta bir tek malûmu bir milyon âlim bilir ve onu bilmesinden dolayı sevinir ve zevk duyar. Hiçbirinin lezzeti diğerinin lezzetinden dolayı eksilmez. Aksine âriflerin çokluğu sebebiyle yakınlık daha da artar. İstifade ve ifade etmenin semeresi ve meyvesi daha da çoğalır.

HİKMETLER · 19 TEMMUZ 2009 PAZAR · KAYIT 1480

Evliya arasında hased görülmez!

İmam-ı Gazali hazretleri hasedin tedavisini şöyle bildirmektedir: Hased, kalplerin en büyük hastalıklarındandır. Kalplerin hastalıkları ancak ilim ve amelle tedavi edilir. Hased hastalığı için faydalı ilim ancak şudur: Hasedin senin için, âhirette ve dünyada zararlı olduğunu, hased ettiğin ise ne âhirette ve ne de dünyada zararlı olmadığını bilmendir. Hatta kendisine hased edilen kimse; hem âhirette hem de dünyasında kendisine karşı güdülen hasedden fayda görür. Sen bunu basiretinle bilip gördüğün zaman nefsinin düşmanı, düşmanının dostu değilsen, kesinlikle hasedden vazgeçmen gerekir.

Sen hased etmekle Allah'ın kaza ve kaderine küsmüş olur, kulları arasında taksim ettiği nimetini hor görür, gizli hikmetiyle mülkünde ikame ettiği adaletini çirkin sayar, kerih görürsün. Din hususunda bu kötülük olarak sana yeter de artar bile! Sen bununla mü'minlerden bir kişiye hile yapmayı, ona nasihat etme vazifesini terketmeyi, Allah'ın veli ve peygamber kullarının, diğer kullar için hayır istemeleri hususunda onlardan ayrılmış olursun.

İblis ve diğer kâfirlerin mü'minlere belâlar verilmesine ve mü'minlere verilen nimetlerin kalkmasına sevinmeleri hususunda onlara uymuş olursun. Bütün bunlar kalpte bulunan habaset ve çirkinliklerdir. Ateşin odunu yediği gibi bunlar da kalbin hasenelerini yer. Gecenin gündüzü silip ortadan kaldırdığı gibi, haseneleri silip ortadan kaldırırlar.

Âlimler ilimleriyle mal ve dünya rütbesi istedikleri zaman, biri diğerine hased eder. Çünkü mal, görünen cisimlerdir. Birisinin eline girdi mi başkasının eli ondan boş kalır. İşte böylece bu durum hasede sebep olur.

Ariflerin, evliyanın, Allah adamlarının arasında kin ve hased yoktur. Çünkü maksadları Allah'ın mârifetidir. Bu ise engin bir denizdir. Hiç kimsenin dalmasıyla daralmaz. Evliyanın gayesi Allah nezdinde büyük bir makama sahip olmaktır. Allah katında ise darlık diye birşey yoktur. Çünkü Allah katındaki nimetlerin en güzeli onunla mülâki olmaktır. Bu ise hiçbir menfaat çekişmesine sebep olmaz. Doya doya seyredenlerin bir kısmı diğer bir kısmına yeri daraltmaz. Aksine onların çokluğuyla yakınlık daha da artar. Bir kalp Allah'ın mârifetinin sevgisiyle dolduğu zaman bu sevgi başkasının da kalbinin dolmasına mâni değildir ve başkasının sevinmesine engel de teşkil etmez.

HİKMETLER · 20 TEMMUZ 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1481

Hasedin dünyadaki zararı

İmam-ı Gazali hazretleri hasedin dünyadiki zararları şöyle bildirir: Sen dünyada, hasedinden dolayı elem duyar veya durmadan üzüntü içerisinde kendi kendine sıkıntı yüklemiş olursun; zira Allahü teâlâ onlara vermiş olduğu nimetten onları uzaklaştırmaz. Sen ise onlara verilen nimeti gördükçe durmadan sıkıntı çeker, onlardan uzaklaşan her belâdan dolayı elem duyar, mahrum, üzüntülü, kalbin dağınık, göğsün dar bir vaziyette yaşarsın.

Sen düşmanına meşakkat istiyordun, halbuki buna karşılık olarak sana meşakkat ve üzüntü gelmiştir. Bununla beraber senin hasedinden ötürü, hased edilen kimsenin nimeti yok olmamıştır.

Eğer sen ölümden sonra dirilmeye ve hesap vermeye inanmıyorsan, hiç olmazsa akıllılığın gereği olarak hasedden sakınmalısın. Çünkü hasedde kalbin elemi ve hoşnutsuzluğu vardır ve bununla beraber hiçbir fayda da yoktur.

Sen hased hususunda ahirette başına gelecek şiddetli azabı bilen bir kimsesin! Akıllı bir kimse elde edeceği hiçbir fayda olmadığı halde, üstelik yüklendiği bir zararla beraber, çektiği meşakkate rağmen, nasıl kendisini Allah'ın gazabına maruz bırakır da dinini ve dünyasını faydasız bir şekilde yok eder.

Din ve dünyası hususunda kendisine hased edilen zatın hiçbir zararı olmadığı keyfiyetine gelince, bu güneşten daha bâriz bir gerçektir. Çünkü ona verilen nimet senin hasedinden ötürü ondan alınmaz ki! Aksine Allahü teâlânın takdir ettiği

ikbal ve nimet, muhakkak yine takdir ettiği zamana kadar devam edecektir. Onu kaldırmaya hiçbir güç yetmez. Herşey Allah katında bir ölçüye göredir ve her müddetin bir hududu vardır.

Madem nimet hasedle ortadan kalkmaz, o halde kendisine hased edilen kişinin dünyada hiçbir zararı yoktur. Ahirette de suçu olmadığından dolayı günahkâr olamaz. Sen şöyle diyebilirsin: 'Keşke nimet, benim hasedimden dolayı, hased ettiğim kimseden alınsaydı!' Senin böyle demen, cehaletin son derekesidir. Çünkü bu bir belâdır ki önce sen kendi nefsine istiyorsun; zira sen de hasedinden dolayı düşmandan kurtulamazsın. Eğer hasedden dolayı nimet ortadan kalksaydı, o vakit Allahü teâlâ sana da hiçbir nimet bırakmazdı. Hiçbir mahlukuna da iman nimeti dahil, hiçbir nimeti bırakmaması icabederdi. Çünkü kâfirler imanlarından dolayı mü'minlere hased ederler. Bu bakımdan hasedle sana verilen nimeti senden almamak nimetine karşı Allah'a şükretmek sana farzdır.

GÖNÜL BAHÇESİ · 21 TEMMUZ 2009 SALI · KAYIT 1484

Gusül abdestinin dindeki yeri ve önemi

Geçen hafta, imanın şartlarından kısaca bahsetmiştik. Dinimizde imandan sonra namaz gelir. Namaz dinin temelidir. Namazın doğru olması için de, abdestin ve guslün doğru olması, şartlarına uygun olması lâzımdır. Cünüb olan her kadının ve erkeğin ve hayzdan ve nifâstan kurtulan kadınların gusül abdesti alması farzdır.

Farzları yapanlara çok sevap vardır. Yapmıyanlara da, büyük günah vardır. Resûlullah efendimiz buyuruyor ki: “Gusül abdesti almaya kalkan bir kimseye, üzerindeki kıl adedince (yâni pekçok demektir) sevap verilir. O kadar günahı affolur. Cennetteki derecesi yükselir. Guslü için ona verilecek sevap, dünyada bulunan herşeyden daha hayrlı olur. “

İmam-ı Gazali hazretlerinin naklettiği hadis-i şerifte, “Kirlenince, çabuk gusül abdesti alın! Çünkü kiramen kâtibîn melekleri, cünüb gezen kimseden incinir” buyuruldu.

İmâm-ı Gazâlî buyurdu ki, bir kimse, rü'yâda bana dedi ki, “Bir miktâr zaman, cünüb kaldım. Şimdi üzerime ateşten gömlek giydirdiler. Hâlâ ateş içindeyim”. Hadis-i şerifte, “Resim, köpek ve cünüb kimse bulunan eve rahmet melekleri

girmez" buyuruldu. Namaz kılan ve kılmıyan herkes, bir namaz vaktini cünüb geçirirse, çok acı azâb görecektir. Öğle ezanından sonra cünüb olan, öğle namazını kılmamış ise, ikindi vaktine kadar; kılmış ise, akşam namazına kadar gusletmesi gerekir.

Gusül abdestinin farz olduğu haller:

1- Kadınların hayz ve nifâstan kurtulunca gusül abdesti almaları farzdır. Kadın cünüb iken hayz görürse, isterse hemen gusleder. İsterse, hayz bitinceye kadar bekleyip, sonra ikisi için bir gusleder. (Sekiz yaşını tamamlayan kıza, anasının, anası yoksa, ninelerinin, ablalarının, hala ve teyzelerinin hayz ve nifâs ilmini bildirmeleri farzdır. Bildirmezlerse, kendileri ve kocaları büyük günaha girerler.)

2- Cünüb olduktan sonra yıkanmaktır. Cünüb olmak üç türlüdür: a) Haşefe, yâni zekerin uç kısmı, sünnet derisi altındaki kısım ferce dahil olunca, içeri girince. b) Erkekte koyu beyaz ve kadında akıcı sarı menî, istimna (mastürbasyon) veya başka sebeplerle yerinden şehvetle kopup çıkınca. c) İhtilâm ile, yâni rüyâda şehvetlenip uyandığı zaman, menî veya mezy akmış olduğunu görünce, erkek ve kadın cünüb olur. İhtilâm olduğunu, hâtırlayan kimse, bir yerde menî görmezse, gusletmez.

Dayak yimek, ağır birşey kaldırmak veya bir yerden düşmek gibi sebeplerle menî çıkınca, gusül lâzım olmaz. Cünüb olup, idrar yapmadan gusleden kimseden, sonra menînin geri kalan kısmı, şehvetsiz aksa, tekrar gusül lâzım olur. Bunun için gusülden önce, idrâr çıkararak, idrâr yolunda kalmış olan menî parçasını çıkarmak, sonra gusletmek lâzımdır. Cünüb olduğunu unutan, Cuma namazı için guslederse, temiz olur.

Cünüb iken uyumak, cimâ' yapmak günah değildir. Cünübün elini ve ağzını yıkamadan yiyip içmesi tenzîhen mekruhdur. Hayz gören kadın böyle değildir. Çünkü hayz hâlinde iken gusül abdesti alması emrolunmadı. Hayz hâlindeki kadın, göğsünü yıkamadan, çocuğunu emzirebilir. Cünüb kadının, yıkamadan emzirmesi mekruh olur. Hayz bitince, cimâ' ederse ikisi için bir gusül yetişir.

Gusül abdestinin sünnet olduğu haller:

Bu iki hususun dışında, cuma, ramazan bayramı ve kurban bayramı namazları için ve Arefe günü, Arafât meydanında gusül abdesti almak sünnet-i zevâiddir. Kâfir, müslüman olunca, gusül abdesti alması müstehabdır.

Ayrıca, hac ve ömre için ihrâma girerken, Mekkeye, Medîneye girerken, Müzdelifede vakfeye dururken, cenâze yıkayacağı zaman, hacamat olduktan sonra, Kadir, Arefe, Berât gecesi ve çocuk onbeş yaşına girince gusletmek müstehabdır.

Cünüb veya hayzlı iken câmiye girmek,câmi içinden geçmek haramdır. Kur'an-ı kerim okuması ve Mushafı tutması ve Kâbe-i muazzamayı tavâf etmesi, dört mezhepte de haramdır.

HİKMETLER · 21 TEMMUZ 2009 SALI · KAYIT 1482

Hased eden iblisi sevindirir!

Hased eden İblisi sevindirmiş olur. Çünkü İblis, Müslüman kardeşinin ilimde, takvâda malda, üstünlüğünü gördüğünde bunu hased etmeyip bu halinden dolayı memnun olup sevinirse onun iyiliklerine, sevaplarına ortak olacağını bilir; bunun için üzülür; hased ederse bunlardan mahrum kaldığı için sevinir.

Bu bakımdan İblis, insanın, Allah'ın kuluna verdiği din ve dünya nimetinden dolayı başkasını hased ederse çok sevinir. Hased etmezse üzülür. Sevmek sevmemek önemlidir; kişinin tarafını gösterir. Bir bedevi Peygamberimize gelerek dedi ki: “Kişi dindar olan bir kavmi sever, fakat onlar gibi olamazsa!” diye sordu. Efendimiz, “ Kişi sevdiği ile beraberdir” buyurdular.

Hazreti Enes buyurdu ki: 'Müslümanlar, Peygamberimizin bu müjdesine müslüman olduktan beri o gün sevindikleri kadar hiçbir zaman sevinmiş değillerdi'. Hazreti Enes bildirir: 'Biz Resulullah efendimizi, Hz. Ebubekir ve Ömer'i sever, fakat onların ameli gibi amel edemeyiz! Arzu ederiz ki onlarla beraber olalım!' Hz. Ebu Musa şöyle demiştir: Ben 'Kişi namaz kılanları, oruçluları sever, onlar gibi amel sahibi olamayarız, diye sordum. Cevap olarak Hz. Peygamber şöyle dedi: “O, sevdiğiyle beraberdir.”

Buyuruldu ki: Eğer âlim olmaya gücün yetiyorsa âlim ol! Eğer buna gücün yetmiyorsa öğrenci ol! Eğer buna da gücün yetmiyorsa onları sev! Eğer onları sevmeye gücün yetmiyorsa bari onlara buğzetme!

İblis hased ettirerek, Müslümanların birbirlerini sevmelerine mani olmak ister. Sonra bununla da yetinmez, müslümanı müslümana düşman eder. Müslüman

günâhkar oluncaya kadar yakasını bırakmz.

Buyuruldu ki: Şu beş kişi ile, hiç bir yerde bir araya gelmeyin: 1- Hasetçi ve cimri ile 2- Yalancı ile;. 3- Ahmakla, 4- Kötü alışkanlığı olanla, 5- Günah işleyip de, marifetmiş gibi herkese anlatanla.

Süfyanı Sevrî hazretleri buyurdu ki : “Hasetçinin hâlinden biri de anlayışsız olmaktır. Kim aklının iyi çalışmasını istiyorsa kimseye hased etmesin. Bazan ben, komşularımın veya başkalarının yanında hasedi uyandırmasın diye yeni elbise giymekten vazgeçerim.”

GÖNÜL BAHÇESİ · 22 TEMMUZ 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1485

Sünnet üzere gusül abdesti nasıl alınır?

Guslün farzı üçtür: 1- Ağzı yıkamak. 2 -Burnu yıkamak. 3- Bedenin her yerini yıkamak.

Yıkanan yerleri oğalamak lâzım değil ise de, müstehabdır. Mâlikide farzdır. Göbek içini, bıyık, kaş ve sakalı ve altlarındaki derileri ve baştaki saçları yıkamak farzdır.

Kadınlar, örülü saçın diblerini ıslatınca, örgüyü yıkamak lâzım değildir. Saç dibleri ıslanmazsa, örgüyü açmak lâzım olur. Örülmemiş saçların her tarafını da yıkamak farzdır. Kınanın ve insan kirinin, akıcı yağların altını yıkamak farz değildir.

Cünüp iken traş olursa, kesilen saçları ve diğer kılları ve tırnakları yıkamak lâzım değildir. Ancak, cünüb iken, kasıkları traş etmek, saç, tırnak kesmek mekruhtur.

Deriye yapışmış, hamur, mum, sakız, balık pulu, tırnaktaki oje denilen boya gibi su geçirmiyen şeylerin altını yıkamak lâzımdır. Dişlerin arasında ve diş çukurunda bulunan yemek artıklarının altına su geçmezse, altı yıkanmazsa gusül abdesti câiz olmaz.

Bütün fıkıh kitaplarında; dişlerin arasına veya diş çukuruna giren yemek parçası altına su sızdırırsa gusle mani olmayacağı, sızdırmazsa mani olacağı bildirilmekte; böyle durumda, bunları çıkarıp dişlerin arasını ve çukurunu yıkamanın şart

olduğu bildirilmektidir. (Ağızdaki diş dolgusu ve kaplamasının altına su geçmesinin mümkün olmadığı için, böyle kimselerin gusülde ağzın içinin yıkanmasının farz olmadığı Maliki mezhebini taklid etmeleri gerekir.)

Gusül abdesti alırken yüzük sıkı ise, çıkarmak veya hareket ettirmek lâzımdır. Küpe de böyledir. Küpe deliğinde, küpe yoksa ve delik açıksa kulağı ıslatırken, delik ıslanırsa, yetişir. Islanmazsa, deliği parmakla ıslatmalıdır. Bütün bunlarda ıslandığını çok zannetmek yetişir.

Ağzını veya başka yerini yıkamağı unutup, namaz kılsa, sonra hâtırlasa, orasını yıkayıp farzı tekrar kılar. Gusül abdesti alırken kıbleye dönülmez ve duâ okunmaz. Yalnız besmele çekilir ve kelime-i şehâdet söylenir.

Sünnet üzere gusül abdesti almak için: Önce, temiz olsalar dahî, iki eli ve avret yerini yıkamalıdır. Sonra bedeninde necâset varsa yıkamalı, sonra, tam bir abdest almalı, yüzünü yıkarken, gusle niyet etmelidir. Sonra bütün bedene üç defa su dökmelidir. Önce üç defa başa, sonra sağ omuza, sonra sol omuza dökmeli, her döküşte, o taraf tamam ıslanmalıdır. Birinci dökmede oğmalıdır. Gusülde, bir uzva dökülen suyu, başka uzvlara akıtmak câiz olup, orası da temizlenir. Çünkü, gusülde bütün beden, bir uzuv sayılır. Gusül tamam olunca, tekrar abdest almak mekruhdur. Gusül ederken abdesti bozulursa, gusle zararı olmaz, fakat namaz kılmak için bir daha almak lazım olur.

Acelesi olan, vakti dar olan; duşun altına girip, ağzına, burnuna su verip baştan aşağı bütün vücudunu yıkaması ile gusül abdesti almış olur. Denize, akarsuya dalıp ağzını, burnunu yıkayan da gusletmiş olur.

Abdestte ve gusülde, lüzûmundan fazla su kullanmak israf olup, haramdır. Resûlullah efendimiz yaklaşık bir Müd, yâni 875 gr. su ile abdest alır, bir sâ' hacminde (4200 gram) su ile guslederdi. Kirden temizlenmek için bundan fazla su kullanmak israf olmaz, caiz olur.

Avret yerini örtmek, namazda da, namaz dışında da farzdır. Yalnız iken avret yeri, ancak özür ile açılabilir. Yalnız olarak gusül abdesti alırken avret yerini açmak mekruh olur veya câizdir veya küçük yerde câiz olur da denildi. İhtiyaten diz ile göbek arası örtülü olarak gusletmek iyi olur.

ÖZÜRLÜ OLANA YASAKLAR

Hayz ve nifâs günlerinde namaz, oruç, câmi içine girmek, Kur'an-ı kerimi okumak ve tutmak, tavâf, cimâ', dört mezhepte de haramdır. Orucları kaza eder.

Namazları kaza etmez. Namazları affolur. Her namaz vaktinde abdest alıp, o namazı kılacak kadar zaman oturup zikir, tesbîh ederse, en iyi namazın sevabını kazanır.

Kadının, hayz başladığını kocasına bildirmesi lâzımdır. Kocası sorunca bildirmezse, büyük günah olur. Temiz iken, hayz başladı demesi de, büyük günahtır. Peygamberimiz, “Hayzın başladığını ve bittiğini kocasından saklayan kadın mel'ûndur” buyurdu. Hayz hâlinde de, temiz iken de kadına dübüründen yaklaşmak haramdır. Büyük günahtır. Böyle yapan, mel'ûndur. Bir cinsî sapıklık olan Livata (Homoseksüellik) daha büyük günahtır. Enbiyâ sûresinde, livâtaya (Habîs iştir) buyuruyor.

HİKMETLER · 22 TEMMUZ 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1483

Hasedden kurtulmanın yolu

Hasedden kurtulmak için, hased bize değil biz hasede hükmetmeliyiz. Bunun için hasedin istediği her söz ve fiilin zıddını yapmaya nefsimizi zorlamalıyız. Eğer hased kendisini, hased ettiği kimseyi kötülemeye zorluyorsa onu övmeye, dilini onu medhetmeye zorlamalıdır.

Hased ona karşı gururlu davranmasını isterse, ona karşı nefsine yüklenmelidir, ondan özür dilemelidir. Hased kendisini, ona karşı iyilik yapmamaya zorlarsa, nefsini daha fazla ona iyilik yapmaya zorlamalıdır. Bunu zoraki bir şekilde yaptığı ve kendisine hased edilen adam bunu bildiği zaman o adamın kalbi sevinir.

Dolayısıyla o da bunu sevmiş olur, Onun sevgisi görüldüğü zaman hased eden de onu sevmeye başlar. Bundan da aralarında sevgi doğmuş olur ve onunla da hasedin sebebi ortadan kalkar. Çünkü tevâzu, övgü ve nimete sevindiğini belirtmek, kendisine nimet verilenin kalbini rikkate getirir, şefkat ve merhametini gerektirir, iyilikle buna karşılık vermeye kendisini zorlar.

Böylece başlangıçta zoraki yaptığı birşey kendisine tabiî ve normal gelmeye başlar. Şeytanın kendisine "Eğer sen, kıskandığın adama karşı tevazu gösterir, kendisini översen, düşmanın bunu senin acizliğine veya münafıklığına veyahut korkaklığına hamleder. Düşmanın bu şekilde telâkkisi senin için zillet olur!' demesi, onu bu şekilde davranmaktan alıkoymamalıdır.

Bu vesveseler şeytanın kandırma ve hilelerindendir. Hatta zoraki bir şekilde tatlılık göstermek tarafların saldırganlığını önler. Düşmanlık isteğini azaltır. Kalplere karşılıklı yakınlık ve sevgi girer ve bununla da kalpler, hasedin eleminden, karşılıklı buğzetmenin üzüntüsünden kurtularak rahata kavuşmuş olur.

İşte bunlar hasedin şifalı ilâçlarıdır. Ancak kalplere pek acı gelir. Fakat fayda acı ilâçtadır. Kim ilâcın acılığına tahammül göstermezse şifanın tatlılığına varamaz. Ancak bu ilâcın acılığı, yani düşmana karşı tevazu göstermek, övmek suretiyle onlara yaklaşmak, daha önce zikrettiğimiz mânâları bilmekle kolaylaşır.

Allah'ın kaza ve kaderine rıza göstermek, Allah'ın sevdiğini sevmekle kolaylaşır. Nefsin mağrur olması, isteğinin hilâfına kâinatta bir şeyin olmasını kabul etmeyişi cehalettir. Bu cehaleti takınan bir nefis olmayanı istiyor demektir. Onun isteğinin olacağından herhangi bir ümit yoktur.

HİKMETLER · 24 TEMMUZ 2009 CUMA · KAYIT 1486

Güzel ameller şerefli kılar

İmam-ı Şarani hazretleri buyurdu ki: Hasedin ne kadar kötü olduğunu şu hadîs-i şerif göstermektedir: Meâlen şöyle buyurulmuştur : “Hakikaten hased, ateşin kuru ot ve ağaçları yediği gibi, kulun hasenatını yer!” Kulun hasenatı tükenince şüphesiz onun şerefi de gider. Zira bu halde o, ya seyyiât sahibidir, yahut da hasenât ve seyyiâtsız bir durumdadır. Bilinen bir husustur ki şeref, fazilet ve ta'zim, ancak insanları iyi amel ve güzel ahlâkta geride bırakan kimse içindir.

Ahnef bin Kays buyurdu ki : “Hasetçi adama rahat, kötü huyluya da şeref yoktur!”

Hazreti Ömer buyurdu ki : “Nimet sahibi olup da hasetçilerin hasedinden sâlim kalan yoktur.”

Firkad'üs-Sencî buyurdu ki: “Hasedi kalbden atmak var ya, işte dünya hakkındaki zühd budur! Dünyaya hevesli olan kimseye gelince, istesin veya istemesin, kendisini hasedden ayıramaz.”

Yahyâ bin Muâz buyurdu : “Elindeki nimete başkaları tarafından hased edilen kimse, hakkında hased edilecek bir nimete sahib olmayan kimseden daha hayırlıdır. Onun hali, nimetleri lütfeden Allahü teâlâ'ya şükredip hased edeni ne mazur görmektir.”

Vehb bin Münebbih buyurdu : “Hasetten son derece sakının! Çünkü hased, gökte ve yeryüzünde Allah'a karşı irtikab edilmiş ilk günahtır.”

Meymûn bin Mehrân buyurdu: “Eğer sana hased eden adamın şerrinden korunmak istiyorsan, işlerini ona kapalı tut.”

Müs'ir bin Keddâm buyurdu ki : “Onların her müslümana çokca nasihat vermeleri, onlara çok acıdıkları içindi. Bugün ise nasihat, düşmanlık gibi bir hal aldı. Şahsen ben, kime nasihat ettimse onu, nasihatımla amel etmeyi unutmuş ve benim kusurlarımı araştırmaya koyulmuş gördüm!”

Muhammed bin Sîrin de şöyle diyordu : “Ben, ne din, ne de dünya hususunda kimseye hased etmiş değilim. Bu, Allah'ın bana olan en büyük nimetlerinden biridir.”

Hadis-i şerifte buyuruldu ki: “Bir müslüman, kendisine istediği bir iyiliği, başka bir müslüman için istemezse ve bir müslüman, kendisine gelecek bir kötülüğü, istemediği hâlde, o kötülüğü başka bir müslüman için isterse, onun îmanı tam değildir”

HİKMETLER · 25 TEMMUZ 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1487

Şeytanın en şerli sıfatları

Halife Abdül-Melik bin Mervan, bir gün bir valiye : “Herkes kendinin aybını bilir, kişinin ayıplarından birşey kendisine gizli kalamaz. O halde sen, kendi ayıplarını bana söyle bakayım!” demiş. Vali: “Beni bu hususta bağışlayın efendim.” demiş. Abdül-Melik : “Yemin ederim ki seni bu hususta mutlaka konuşturacağım!” Bunun üzerine Vali : “Benim kusurlarımdan bazıları şunlardır : Fikrimde israr ederim, hased eder, kin güderim.” demiş. Abdül-Melik de ona : “Allah senin canını alsın! Şeytanda senin söylediğinden daha şerli bir sıfat yoktur.” diye karşılık vermiştir.

İbnü's-Semmâk de söyle buyurdu : “Kişinin hasetçi oluşunun alâmetlerinden biri de odur ki, tamakârlık onu sana yaklaştırır. Ve hased bakımından insanların en ileri olanı, kişinin yakınları ve komşularıdır. Çünkü onlar, kişiye uzak olanın aksine hakkında hased besledikleri nimeti görmektedirler.

Şekîkü'l-Belhî hazretleri de şöyle diyordu : “Eğer sende, düşmanının senden korkmasını gerektiren bir hal bulunursa, bil ki sende hayır yoktur. Ya dostunun senden korkmasını gerektiren bir hal taşıyorsan, durumunu var sen kıyas et! Ve bil ki, kusur ve ayıplarından dolayı insanlara dil uzatan kimse, kendisini helâk olmaya bırak mıştır. Kim ki insanlar onun şerrinden emindir, kendisi de insanların şerrinden emin olur. Kim ki insanların aleyhinde koğuculuk eder, hased eder dinde ve dünyada fakir düşer ve iblisin hizmetçilerinden olur!”

Aliyyül-Havvâs buyurdu ki: “Kim amelini Allah için ihlâslı olarak yaparsa, Allahü teâlâ da mü'minlerin kalblerini onu sevmekte ihlâslı yapar. Fakat işinde samimi olmayan kimsenin halinden Allahü teâlâ bazı asfiyâsını haberdar eder de, içlerinden hiçbiri onu samimiyetle sevmez olur.”

Hased yakın çevrede daha fazla görülür. Nitekim, Hz. Ömer bin el-Hattab Ebû Mûsa el-Eş'arî hazretlerine yazdığı mektupta : “Aralarında akrabalık olanlara karşılıklı ziyarette bulunmalarını, fakat biribiriyle komşu olmamalarını emir ve tavsiye et.” buyurmuştur.

Hased insanı Allahü teâlânın başkalarına verdiği nimete karşı Allah'ın hükmüne razı olmamaya götürür. Nitekim âyet-i kerimelerde şöyle buyurulmuştur:

“Kitab ehlinin çoğu, hak kendilerine apaçık belli olduktan sonra, içlerindeki çekememezlikten ötürü, sizin inandıktan sonra inkar etmenizi isterler.”

“Yoksa Allah'ın bol nimetlerinden verdiği kimseleri mi çekemiyorlar.”

HİKMETLER · 26 TEMMUZ 2009 PAZAR · KAYIT 1488

İblisin talep ettiği on

Mu’âz bin Cebel hazretlerinrin rivayet etmiştir: Peygamber efendimiz, İblise sordu: “Ey İblîs! Cenab-ı Haktan neler taleb ettin?” İblis şöyle cevap verdi: “On şey

taleb ettim, kabul etti:

1- Allahtan, beni insanların malına ve evlâdına ortak etmesini istedim.

Her Besmelesiz kesilen hayvan etinden, faiz ve haram karışan yemekten de yerim. Benim şerrimden Allaha sığınılmayan malın da ortağıyım. Hanımı ile cinsî yakınlık ânında, şeytandan Allaha sığınmayan kimse ile beraber olurum. Bu yakınlıktan meydana gelen çocuk, bize itaat eder, sözümüzü dinler. Her kim hayvana binerken helâl olan yere gitmeyi değil de, aksini isteyerek binerse, ben de onunla beraber binerim. Yol ve binek arkadaşı olurum.

2- Allahü teâlâdan bir ev vermesini istedim. Bana hamamları ev olarak verdi.

3- Bir mescid vermesini istedim. Pazar yerlerini bana mescid olarak verdi.

4- Okuyacağım bir kitap istedim. Bana (ahlaksızlığı öven) şiirleri okuma kitabı olarak verdi.

5- Benim için bir ezan vermesini istedim. Çalgı âletlerini verdi.

6- Bir yatak arkadaşı istedim. Sarhoşları verdi.

7- Bana yardımcılar vermesini istedim. Bozuk itikad mensûbu olanlarını verdi.

8- Bana kardeşler vermesini istedim. Mallarını boş yere israf edenleri ve parasını günah olan yerlere harcayanları verdi. Bu durum, Kur'ân-ı kerîmde İsrâ sûresinin yirmiyedinci âyet-i kerîmesinde meâlen şöyle anlatılmaktadır "Çünkü israf yapanlar, şeytanların kardeşleridir. Şeytan ise, Rabbine karşı çok nankör bulunuyor."

9- Allahtan, Âdemoğulları beni görmesin, fakat ben onları göreyim istedim. Bu dileğimi de kabûl etti.

10- Âdemoğullarının damarlarını bana yol yapmasını istedim. Bu da oldu. Böylece ben, onlar arasında akıp giderim. İstediğim gibi gezerim. Bütün bu isteklerimin hepsinin bana ihsân edildiği bildirildi. İşte ben bu hâllerimle iftihar ederim. Şunu da söyleyeyim ki, benimle beraber olanlar, seninle beraber olanlardan daha çoktur. Bu şekilde, kıyâmete kadar Âdemoğullarının çoğu benimle beraberdirler.

HİKMETLER · 27 TEMMUZ 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1489

Öfke aklı örter!

İslam büyükleri hep öfkeden sakınmayı, öfkeli iken karar vermemeyi öğütlemişlerdir. Çünkü öfke aklı örter. Akılsız verilen kararlar insanın zararına olur. Öfke ile alınan kararlar insanın dünyasını ve ahıreti karartır. Allah adamları öfkeyi, ortalığı yakıp kül eden ateşe benzetmişlerdir.

İmamı Gazali hazretleri buyurdu ki: "Bil ki öfke, bir ateş kıvılcımıdır. Muhakkak ki öfke ateşi, küllerin altına gizlenen ateş közleri gibi, kalplerin kıvrımlarında gizlidir. Taşın, demirin ateş çıkarması gibi, bu öfke ateşini de inatçı ve zâlim olan kişinin kalbinde gizlenen gurur ve azamet dışarıya çıkarır. Öfke ateşi kimde galip gelirse, o kimse şeytana yakın olur. Nitekim şeytan şöyle demiştir: "Beni ateşten, onu ise çamurdan yarattın!" (A'raf/12)

Muhakkak ki çamurun durumu vâkar içinde sükûnettir. Ateşin durumu ise alevlenmek ve parlamak, hareket ve ızdıraptır. Kin ve hased, öfkenin doğurduğu kötü neticelerdir. Helâk olan kimseler bu iki kötü hasletten dolayı helâk olmuşlardır. Fesada uğrayanlar da onlardan dolayı fesada uğramışlardır.

Madem kin, hased ve öfke, kulu felâkete sevkeden âmil ve sebeplerdendir, öyleyse insan, öfkenin tehlikeli durumlarını, çirkin taraflarını bilmeye muhtaçtır ki öfkeden sakınıp, korunsun!

Eğer varsa, kalbinden silip söküp atsın. Eğer kalpte yerleşmiş ise, tedavi etmek sûretiyle sökülmesine çalışsın; zira şerri tanımayan bir kimse şerrin içine girebilir. Şerri tanıyana da, şerrin bertaraf edilmesinin ve uzaklaştırılmasının yolunu bilmedikçe sadece tanımak yeterli olmaz.

Kur'anı kerimde, "O zaman inkâr edenler, kalplerine öfke ve gayreti, o cahiliye öfke ve gayretini koymuşlardı, Allah da elçisine ve mü'minlere huzur ve güvenini indirdi." (Fetih/26)

Görüldüğü gibi Allahü teâlâ, kâfirleri haksız öfke ve gayretlerinden dolayı zemm ve mü'minleri de Allah tarafından kendilerine gönderilen vâkar ve sekinetten dolayı medhetmektedir.

Hz. Ebu Hüreyre rivayet eder: Br zatın Hazreti pegamber'e 'Ey Allah'ın Rasûlü! Bana yapabileceğim bir ameli tavsiye et! Fakat az olsun!' demesi üzerine Peygamber efendimiz, 'Öfkelenme!' buyurmuştur. Kişi aynı suali, başka bir zaman daha sordu. Resulullah efendimiz yine 'Öfkelenme!' cevabını verdi.

GÖNÜL BAHÇESİ · 28 TEMMUZ 2009 SALI · KAYIT 1499

Osmanlılarda yenilik teşebbüsleri

Bugün, Osmanlı padişahlarından Üçüncü Selim Han'ın hunharca şehid edildiği gündür. Üçüncü Selim Han, günün şartlarına göre medeniyette, teknolojide ilk ciddi yenilik teşebbüsünde bulunun bir sultandır. Çünkü, İslâmiyet, bütün fen kollarında, ilim ve ahlâk üzerinde, her çeşit çalışmayı önemle emretmektedir. Bunlara çalışmak, farz-ı kifâye olduğu, kitaplarda yazılıdır. Hattâ, bir islâm şehrinde, fennin yeni bulduğu bir âlet, bir vâsıta yapılmayıp, bu yüzden bir müslüman zarar görürse, o şehrin idarecilerini, âmirlerini, islâmiyet mes'ûl tutmaktadır. Bunun için, padişahlar bunda ilgisiz kalamazlardı.

HAYATINA MAL OLDU

Yenilik konusundan ilk ciddi teşübbüste bulunan Üçüncü Sultan Selim Han, içerde ve dışarıda büyük bir tepki ile karşılaştı. Dış destekli Kabakçı isyanı ile yeniçeri zorbaları tarafından tahttan indirildi sonra da şehid edildi. Bu ciddi teşebbüsü onun hayatına mal oldu. Çokları, Osmanlı Devleti kendini niçin yenilemeyip Batı'nın gerisinde kaldı diye sorar; padişanları suçlar. Selim Han'ın başına gelenler bunun o kadar kolay olmadığının ispatıdır. Daha sonraları da, birçok kere yeni teşebbüsler olduysa da bir şekilde engellendi.

Bu vesile ile Osmanlıdaki, Batılılışma, yenilik hareketlerine kısaca bir göz atalım:

15, 16 ve 17. asırlarda, dünyanın en mühim ticaret yolları önemli ülkeler, şehirler ve denizler Osmanlı hakimiyeti altındaydı. İki saatlik bir savaş sonunda bir devleti bütünüyle idareleri altına alabilecek bir güce sahipti. Karşılarında rakib olabilecek bir kuvvet yoktu. Bu sebeple Osmanlı Devleti hakim bir vaziyette seyrine devam ediyor, onu daha yeni hamleler ve teknik buluşlar yapmaya sevk

edecek itici sebepler görülmüyordu. Bu rehavete sebep oldu. Medeniyetlerin en büyük düşümanı da budur zaten.

Buna karşılık 10. yüzyıldan beri açlık, sefalet, hastalık ve zulüm içerisinde; en mühimi Müslümanlar karşısında mahkum bir vaziyetde bulunan batı toplumu için aynı durum söz konusu değildi. Çünkü onların karşısında tatbik edebilecekleri yüksek ve parlak bir ilim, örnek alabilecekleri gelişmiş bir medeniyet mevcuttu. Nitekim onlar, Haçlı seferleri ve çeşitli vesilelerle İslam memleketleri ile olan irtibatları sırasında bu medeniyeti tanıma fırsatı buldular. Rönesans denilen hamlelerinde bunun büyük tesiri oldu.

Diğer taraftan Avrupalılar doğunun, bilhassa Hindistan'ın tabii ürünlerinden ancak Osmanlılar vasıtasıyla istifade ettiklerinden onlara pahalıya mal oluyordu. Bu sebeple ihtiyaçları olan maddeleri doğrudan kendi mahalline giderek temin etmeyi düşündüler ve deniz yoluyla Hindistan'a ulaşabilme çarelerini aradılar. Şartlar, çaresizlikler onları bir şeyler yapmaya zorluyordu. Bu yüzden pekçok deniz seyahatleri yaptılar; yeni bir çığır açacak keşifler, buluşlar gerçekleştirdiler.

Neticede bu savaş meydanlarına da yansıdı. Osmanlılar üzerinde de üstünlük kurmaya başladılar. Öyle ki, 17. asrın başlarında Osmanlı donanmasının hala kürekli ve yelkenli olmasına karşılık onlar donanmalarını kalyonlarla donatmışlardı.

Avrupa devletlerinin elde ettikleri bu üstünlüğün sonunda, kara ve denizdeki başarısızlıklar Osmanlı devlet adamlarının dikkatini çekti. Osmanlı padişahları ülkelerinin kaybettiği üstünlüğü tekrar kazanmak gayesiyle batının ilim ve tekniğini Türkiye'ye aktarmak için her türlü imkanı seferber etti.

VÜCUD ZAFİYETE UĞRAYINCA

Ancak Batı'nın elde ettiği üstünlük, Osmanlıda zafiyete sebep oldu. İnsanın vücudunun zafiyete uğraması ile bütün mikropların aktif haline gelmesi gibi, Osmanlının iç ve dış düşmanlarını faaliyete geçirdi.

Osmanlı ülkesine gönderdikleri sefirler, tüccarlar, bilginler ve ajanlar vasıtasıyla azınlıkları tahrik ediyor, bölücülük yapıyor ve nüfuz edebildikleri devlet adamlarını kullanarak ihtilaller bile çıkarabiliyorlardı. Patrona Halil ve Kabakçı Mustafa isyanları hep onların gizli faaliyetlerinden kaynaklanıyordu.

Böylece Osmanlının teknolojiye yönelik her teşebbüsü, bir şekilde önlendi. Osmanlı devleti bu engeli bir türlü aşamadı. Aşamadığı için de, yıkıldı. Zaten

Batı’nın maksadı da buydu.

HİKMETLER · 28 TEMMUZ 2009 SALI · KAYIT 1490

Gerçek pehlivan!

İbni Mes'ud hazretleri rivayet eder: Hazreti Peygamber buyurdu ki: 'Siz aranızda kimi pehlivan kabul edersiniz?' Biz cevap olarak dedik ki: 'Sırtı yere gelmeyen kimseyi pehlivan olarak kabul ediyoruz'. Efendimiz, 'O pehlivan değildir. Ancak öfkelendiği anda nefsine hâkim olan bir kimse pehlivandır' buyurdu.”

Hz. İbni Ömer, Resulullah efendimize, 'Bana bir söz söyle! Fakat az olsun. Umulur ki ben onu, tam mânâsıyla kavrayıp yaparım' dedi. Resulullah 'Öfkelenme!' dedi. İbn Ömer aynı suali iki defa daha sordu. O da her defasında 'öfkelenme' diye karşılık verdi.

Hz. Abdullah bin Amr şöyle rivayet etmiştir: Resulullah efendimize, 'Beni Allah'ın gazabından kurtaracak amel nedir?' diye sordum. Hazreti Peygamber cevap olarak 'Öfkelenme!' buyurdu.

Hz. Ebu Hüreyre Peygamber efendimizin şöyle buyurduğunu rivayet eder: “Kuvvetli bir kimse, başkasının sırtını yere getiren kimse değildir. Kuvvetli o kimsedir ki öfke anında nefsine hâkim olur.”

İbn Ömer, Hazreti Peygamber'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: “Kim öfkesini zaptederse, Allahü azîmüşşân onun çirkin taraflarını örter.”

Dâvud aleyhisselam oğluna şöyle nasihat etmiştir: Ey oğul! Fazla öfkelenmekten kaçın! Çünkü fazla öfke, halîm bir kişinin kalbini bile hafifletir.

Ebu Derdâ hazretleri, Peygamber efendimize, 'Ey Allah'ın Rasûlü! Bana, beni cennete sokmaya vesile olacak bir amel öğret!' dediğinde Hz. Peygamber cevap olarak 'Öfkelenme!' buyurmuştur.

Yahya aliyhisselam, Hz. İsa'ya şöyle demiştir: 'Öfkelenme!' İsa aleyhisselam cevap olarak 'Öfkelenmemek benim gücüm dahilinde değildir. Ben beşerim' dedi. Hazreti Yahya 'O halde mâl edinme, ondan kurtulmaya çalış! deyince, Hz. İsa 'Bu umulur!' demiştir.

Hazreti Peygamber şöyle buyurmuştur: “Sabur denilen maddenin balı ifsad ettiği gibi, öfke de imanı ifsad eder.”, “Bir kimse öfkelendiği zaman muhakkak cehenneme yaklaşır.”

Bir kişi Resulullaha, 'Hangi şey daha şiddetlidir?' diye sorunca cevap olarak şöyle buyurmuştur: 'Allah'ın gazabı!' Kişi 'Beni Allah'ın gazabından uzaklaştıran nedir?' deyince, hazreti Peygamber 'Öfke!' buyurdu.

GÖNÜL BAHÇESİ · 29 TEMMUZ 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1500

Osmanlı aydınlarının Batılılaşma anlayışı

Dün, teknoloji alanında, Osmanlıda ilk yenilik teşebbüsünün Üçüncü Selim Han tarafından yapıldığından bahsetmiştik. Teşebbüs safhasından ileri geçemeyen bu yenilik hareketi İkinci Mahmud Han zamanında kısmende olsa fiiliyata geçirildi.

Öncelikle, askeri ve teknik sahada ilerlemek ve bunun için batının lüzumlu olan ilminden istifade etmek hedeflenmişti. Ancak bu çalışmalar daha çok Avrupalı subay ve uzmanların kontrolünde oluyordu. Oysa yeni kurulan askeri ve teknik müesseseleri, mektepleri devam ettirebilmek ve bunlardan büyük ölçüde faydalanabilmek için kendi insanını yetiştirmek lazımdı. Bunun için, ilk defa olarak, 1827'de Paris'e öğrenci gönderildi.

TELKİNLERİN ÜÇ ANA HEDEFİ

Avrupalı devletler önemli bir fırsat yakalamışlardı. Türk gençleri kendilerinden istifade etmek üzere ayaklarına kadar gelmişti. Onlar bu gençleri memleketlerine döndüklerinde, gayelerine uygun bir şekilde kullanabilmek için metodlu telkinlerde bulundular. Bu telkinlerin üç ana hedefi vardı. Bunlar; gençlerin Osmanlı Hanedanına itaat duygusunu kırmak, dini metanetlerini zaafa uğratmak, yabancı fikir ve adetlere alıştırarak yozlaştırmaktı.

Gerçekten de birkaç yıl içerisinde, batı ülkelerine giden gençlerin pek çoğu, bedeni Türk fakat düşünüşü, anlayışı ve yaşayışı itibariyle tam bir Avrupalı haline geldi.

Avrupalılar diğer taraftan aynı gayeye dönük planlarını ülkelerine gelen dini yönü zayıf ve sefahata düşkün Osmanlı Devlet adamları üzerinde de deniyorlardı.

1837 de hâriciyye nâzırı olan Mustafâ Reşîd Paşa, Londrada elçi iken mason olmuştu. Mason arkadaşı olan İstanbuldaki ingiliz sefîri Lord Rading ile yeni kanûnlar hazırladı. 1839 de Gülhâne meydanında Reşîd pâşanın ilân ettiği bu yeni Anayasa, din kardeşliği yerine başka kardeşliklerin teşekkülüne yol açtı. İslâmın güzel ahlâkı yerine, batının kötü âdetlerini getirdi. İstanbulda ve sonra Selânikte İngiliz, Fransız mason locaları açıldı. Buralarda aldatılanların tatlı, yaldızlı sözleri ve bol vaatleri ile milletin aklı, idrâki uyuşturuldu.

Böylece, Osmanlılara batının ilk zehirli hançeri saplandı. Koca Osmanlı İmparatorluğunun içerden yıkılması, parçalanması plânlarının birinci ve en tesîrli adımı atılmış oldu. Yeni padişah olmuş olan, onsekiz yaşındaki sultan Abdülmecîd hân oyununun içyüzünü anlıyamadı. İngilizler, Mısır meselesinde destek olmaları vadiyle genç padişaha Mustafa Reşid Paşayı sadrazamlık makamına tayin ettirdiler. Reşid Paşa da daha önce Lord Rading'le beraber hazırlamış olduğu Sultan Mahmud Han'a kabul ettiremediğ reform ve ıslahatları "Tanzimat Fermanı" adı altında yayınlatarak yürürlüğe koydu. Bu tarihten sonra, Osmanlı gemisi delinmiş gemi su almaya başlamış oldu. Daha sonra delikler çoğaldı ve gemi battı.

"Avrupalıların ilim ve tekniğini tatbik etmek" şeklinde başlatılan batılılaşma, Tanzimat devri aydınlarınca "Batının sadece kültür örf ve adetlerini almak ve batılı gibi yaşamak" şeklinde benimsendi ve yozlaştırıldı. Konu aslından saptırıldı. Bu şekilde düşünmek aydın olmanın icabı sayıldı. Batılılaşmayı gerçek manasında anlayanlara gerici, yobaz denildi.

Devlet kademeleri tamamıyla Mustafa Reşid Paşa zihniyetinde yetişenlerin eline geçti. Avrupa'da tahsil yapmış denilerek işbaşına getirilenlerin kısa bir süre sonra, ilim ve teknikten habersiz, tek sermayelerinin İslam düşmanlığı ve kuru bir Avrupa hayranlığı olduğu görüldü.

KENDİ KÜLTÜRÜMÜZLE YOĞRULMADIKÇA

Netice olarak, 1839'dan itibaren batılılaşma "yabancıların kültürleriyle yoğrulma" gibi maksadından uzak bir manada ele alındığı içindir ki Türkiye, ilim ve teknikte istenilen seviyeye ulaşmak şöyle dursun sürekli geriledi. Nitekim bugün pekçok Afrika ülkesi bile ilmi araştırmalarda Türkiye'yi geçmiş bulunmaktadır. Japonya ve Kore gibi ülkeler, ileri seviyedeki devletlerin teknik

gelişmelerini kendi kültürleri ile mecz ederek kullanmak suretiyle 50 yıl gibi kısa bir süre içerisinde ilimde, sanatta, teknikte hatta ticaret ve ekonomide dünyanın ileri güçleri arasına girdiler.

Türk milleti batılılaşmayı gerçek manada kavrayıp tatbik edebildiği gün, ileri milletler seviyesine ulaşmaya ve layık olduğu mevkiyi kazanmaya namzed olacaktır. Aksi takdirde, asli değerlerini yok etmiş, Avrupa ülkelerinden bir farkı kalmayan ülke haline gecektir.

HİKMETLER · 29 TEMMUZ 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1491

Öfke her şerrin anahtarıdır!

Öfke her şerrin anahtarıdır! 29/7/2009

Hasan Basrî hazretleri buyurdu ki: Ey Ademoğlu! Hiddetle yerinden sıçradığın zaman, cehenneme düşecek şekilde oturmandan korkulur! Hazreti Zülkarneyn, meleklerden birine rastladı ve meleğe 'İman ve yakîn bakımından ilerlemeye vesile olan bir ilmi bana öğret!' diye dilekte bulundu. Melek ona 'Öfkelenme! Çünkü şeytanın insanoğluna en fazla hâkim olduğu zaman, öfkelendiği, zamandır. Bu bakımdan öfkeni yut. Sevgi ile sükûnete kavuş! Acelecilikten sakın; zira sen acele ettiğin takdirde nasibini kaybetmiş olursun. Herkese karşı yumuşak huylu ol! Israrlı ve mütekebbir bir kimse olma!' dedi.

Vehb b. Münebbih hazretlerinden şöyle rivayet ediliyor: Hazreti İsa zamanında, hücresinde ibadet eden bir râhib vardı. Şeytan onu saptırmak istediyse de bir türlü muvaffak olamadı. Mabedin kapısına gelip onu çağırdı. 'Bana kapıyı aç' dediyse de rahipten müsbet bir cevap alamadı. Sonra 'Aç kapıyı! Eğer ben gidersem pişman olursun' dedi. Buna rağmen rahib onun sözüne iltifat etmedi. İblis dedi ki: 'Ben şeytanım! Seni saptırmak istedim, fakat muvaffak olamadım. Sana istediğin konuda sual sorman için gelmiş bulunuyorum. Sorduğun takdirde cevap alırsın!' Rahib 'Hiçbir şeyi senden sormak istemiyorum!' dedi. Bunun üzerine şeytan gerisin geriye dönüp gitti. Rahib 'Dinler misin beni?' diye seslendi. Şeytan 'Evet, dinlerim!' dedi. Rahib İnsanların aleyhlerinde sana en fazla yarayacak ve yardımcı olacak şeyleri bana haber verir misin?' dedi. Şeytan 'Hiddet ve öfkedir! Zira kişi

katı kalpli olduğu zaman, çocukların oynadıkları topu evirip çevirdiği gibi biz de onu evirip çevririz' dedi.

Hazreti Hayseme şeytanın 'Âdemoğlu beni nasıl mağlup edebilir? Halbuki, Ademoğlu razı olduğu zaman onun kalbine sokulacak derecede gelip yaklaşırım. Öfkelendiği zaman onun beyninde yerimi alıncaya kadar uçarım' dediğini rivayet etmiştir.

Ensâr-ı kirâmdan bir zat şöyle demiştir: 'Hamâkatın, ahmaklığın başı hiddettir. Sürücüsü öfkedir. Cehalete razı olan bir kimse halîm, sakin olamaz. Oysa halîm olmak kişinin süsü ve kazancıdır. Cehalet ise çirkinlik ve zarardır. Ahmağa karşı sükût etmek ise ona cevap vermektir'.

Cafer bin Muhammed hazretleri şöyle demiştir: 'Öfke her şerrin anahtarıdır'.

HİKMETLER · 30 TEMMUZ 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1492

İblisi yormayan kimseler!

İmam-ı Mücahid, İblis'in şunları söylediğini rivayet eder: Âdemoğulları beni üç haslette yormamış ve hiçbir zaman da yormayacaklardır:

1. Öfkelendiği zaman, bilmediğini söyler, pişmanlığını gerektiren hareketlerde bulunur.

2. Elinde bulunan mal hakkında onu cimri yapar, gücü yetmediği şeyler hakkında da uzun ümit ve emellere sahip kılarız.

3. Onlardan biri sarhoş olduğu zaman onun yularına yapışır,istediğimiz tarafa çeker götürürüz ve sevdiğimizi ona yaptırırız.

Bir hikmet ehline denildi: 'Filan adam nefsine hâkimdir!' O cevap olarak şöyle dedi: 'O halde şehvet onu kul ve köle edinmiş değildir, nefis onu mağlup etmemiştir ve öfke de ona hakîm olmamıştır'.

Seleften biri şöyle demiştir: 'Öfkeden sakın! Zira öfke seni özür dilemek zilletine sürükler'.

Abdullah bin Mes'ud hazretleri şöyle demiştir: 'Öfkelendiği zaman, kişinin halîmliğini deneyiniz! Tamahkârlığı anında da emin olup olmadığını tecrübe

ediniz, kişi öfkelenmediği zaman, hilmini nereden bileceksin? Tamah sahibi olmadığı zaman emin olduğunu nereden anlayacaksın!' Denildi ki: Öfkeden sakınınız! Çünkü sabur denilen acı maddenin balı bozduğu gibi, öfke de imanı bozar'.

Ömer bin Abdülaziz, bir valisine şöyle yazdı: 'Öfkelendiğin anda herhangi bir kimseye ceza tatbik etme! Öfken geçinceye kadar onu hapset! Öfken geçtiği zaman, adamı hapisten çıkar. Suçu nisbetinde kendisine cezayı tatbik et.

Kureyş'ten bir kişi Ömer b. Abdülaziz'e sert ve kaba çıkışlar yaptı. O ise uzun bir zaman başını eğerek düşündü. Sonra dedi ki: 'Saltanat izzetiyle şeytan beni tahrik etmeye kalkıştı ve senin benden yarın alacağını bugün senden almış olmayı istedim! Fakat seni affediyorum.

Seleften biri oğluna dedi ki: 'Ey oğul! Akıl, gazap anında yerinde durmaz. Nitekim ısıtılmış fırın ve tandırlarda diri bir kimsenin durmadığı gibi...' Bu bakımdan insanların öfkesi en az olanı, en akıllısıdır. Eğer dünya için az öfkeli olursa, bu deha ve hiledir. Eğer ahiret için olursa, hilm ve ilimdir. Denilmiş ki; öfke aklın düşmanıdır. Öfke aklın helâk edicisidir.

HİKMETLER · 31 TEMMUZ 2009 CUMA · KAYIT 1493

Güzel ahlakın özeti!

Abdullah bin Mübarek'e şöyle denildi: 'Güzel ahlâkı bizlere özetle söyle!' cevap olarak şöyle buyurdu: 'Öfkeyi terketmektir' .

Hazreti Ömer bir hutbesinde şöyle buyurmuştur: Tamahkârlıktan, hevâ-i nefisten ve öfkeden korunanınız felâha kavuşmuştur'. Seleften biri de şöyle demiştir: 'Şehvetine ve öfkesine itaat eden bir kimseyi onlar ateşe doğru sürükler götürür'.

Vehb b. Münebbih şöyle buyurdu: Küfrün dört rüknü vardır: 1-Öfke, 2-Şehvet, 3-Ahmaklık, 4-Tamahkârlık, cimrilik.

Hasan Basrî hazretleri buyurdu ki: İmanda kuvvetli, yumuşaklıkta hazımlı, yakînde imanlı, ilimde halîm, şefkatte akıllı, hakta verici, zenginlikte iktisatçı, fakirlikte vâkur, kudrette ihsan edici, arkadaşlıkta tahammüllü ve şiddette sabırlı

olmak müslümanın alâmetlerindendir. Böyle bir müslümana gazap galebe çalmaz. Cahiliyye taassubu kendisini felâkete sürüklemez. Şehvet kendisine galip gelmez. Midesi kendisini rezil etmez. Harislik kendisini hafif düşürmez. Niyeti kendisini geride bırakmaz. Bu bakımdan mazluma yardım eder, zayıfa merhamet gösterir, cimrilik yapmaz. İsrafta bulunmaz ve sıkılığa kaçmaz. Kendisine zulmedildiği zaman affeder. Cahilin kusurundan vazgeçer. İnsanlar kendisinden ferahlık ve genişlik görür.

Peygamberlerden bir zat, eshâbına dedi ki: 'Öfkelenmeyeceğine dair kim bana söz verir ki benim derecemde olmuş olsun ve benden sonra da halifem olsun?' Onlardan bir genç 'Ben söz veriyorum' dedi. Sonra o peygamber, aynı suali ikinci bir defa tekrarladı. Genç 'Ben onu herkesten daha iyi yerine getireceğim' dedi. O peygamber vefat ettiği zaman, ondan sonra genç onun halifesi oldu. O genç Zülkifl'dir. Kendisine Zülkifl denilmesinin sebebi, öfkesine hâkim olacağına söz verdiğindendir. Bu va'dini de yerine getirmiştir.

Peygamber efendimiz, büyük taşları kaldırıp kuvvet denemesi yapan bir topluluğa rastladı. Onlara sordu:

- Bu taşı kaldırmaktan daha zorunu bilir misiniz? Bundan daha zorunu size bildireyim mi?

- Bildir yâ Resûlallah, dediler.

- Öfkeli bir kimse, öfkesini yener, sonra sabır yolunu tutarsa, sizin en ağır taş kaldırmanızdan daha zor bir işi yapmış olur.

2009 YILLIK KÜLLİYATI

08

Ağustos

43 yazı · Hikmetler: 35 · Gönül Bahçesi: 8

HİKMETLER · 1 AĞUSTOS 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1494

Cahilliğin altı alâmeti!

Şu altı özelliğin, cahilliğin alâmeti olduğu, câhillerin bu alâmetler ile belli olacağı bildirilmiştir:

Birincisi: Cahiller, her şeye öfkelenirler, sinirlenirler. Her şeye, insana, hayvana, hoşlanmadıkları bir şeyle karşılaştıkları her şeye kızarlar, öfkelenirler. Hattâ cansız varlıklara bile kızarlar. Bu, câhillik alâmetlerindedir.

İkincisi: Faydalı, faydasız demeden akıllarına geldiği gibi konuşurlar. Akıllı olan bir kimse, müslümana yakışmayan, faydasız söz söylemez, bilâkis ya dünya ile alâkalı veya âhıreti ile alâkalı sözler konuşur. Faydasız, lüzûmsuz ve fuzûlî, boş sözler konuşmak câhillik alâmetlerindendir.

Üçüncüsü: Mallarını, mülklerini faydasız işlerde sarfederler. Âhırette faydası olmayan, hattâ âhırete zarar verecek işler yapan yerlere yardım yapar. Müslümana yaraşan, malını, mülkünü, servetini faydalı yerlere harcamak, hiç bir sevâbı ve hiç bir faydası olmayan yerlere harcama yapmaktan sakınmaktır. Âhırette, malı nereden kazanıp nereye harcadığı sorulacaktır. Malını, servetini faydasız yerlerde harcamak, câhillik alâmetlerindendir.

Dördüncüsü: Herkesin yanında sırrını söylemektir. Müslüman nerede nasıl konuşacağını bilir. Her sözün her yerde söylenmiyeceğini bilir. Müslüman kendi sırrını rastgele söylemedği gibi, başkasının emânet ettiği sırrı da, başkasına söylemez. Sır saklamasını bilmemek de câhillik alâmetlerindendir.

Beşincisi: Her insana îtimât etmektir. Her insana güvenip malını emânet etmek de câhillik alâmetlerindendir. İtimat edilecek kimseyi iyi tanımak lâzımdır. Birkaç defa karşılaşıp konuşmakla kişi anlaşılamaz. Bunun için eskiden büyüklerimiz, kişiyi tanımak için, "Onunla yolculuğa çıktın mı, onunla alış- veriş yaptın mı?" diye sorarlardı.

Altıncısı: Dostunu, düşmanını bilmemektir. Müslümana yakışan, dostunu tanıyıp ona bağlanmak, düşmanını tanıyıp ondan da sakınmaktır. Kişinin baş düşmanı kötü arkadaştır, kötü çevredir. Bundan sonra nefs ve şeytan gelir. Bunun

için her müslümanın bu düşmanların oyununa gelmemek için çok uyanık olması gerekir.

HİKMETLER · 2 AĞUSTOS 2009 PAZAR · KAYIT 1495

"Öfkelendiğin zaman beni hatırla

İnsanların çoğunun başına ne gelmiş ise, hep öfke sebebiyle gelmiştir. Bir anlık öfke, insanın dünya ve âhıretini karartmaya yetmiştir. Resûlullah efendimiz hadîs-i şerîlerinde buyurdu ki:

“Muhakkak ki öfke, bir köz parçasıdır. Sizin hanginiz bu köz parçasın”

“Kim ki öfkesinin gerektirdiği şeyi yapmağa muktedir olduğu hâlde yapmaz da öfkesini yenerse, kıyâmet günü Allahü teâlâ, onun kalbini hoşnutlukla doldurur. “

Îsâ aleyhisselâm buyurdu ki: “Allahü teâlâ buyurdu ki, Ey ademoğlu! Öfkelendiğin zaman beni hatırla ki , ben de gadaplandığın zaman seni hatırlayayım ve yardımımla seni memnun edeyim. Şüphesiz ki, benim sana olan yardımım, senin kendi nefsine yapacağın yardımdan daha hayırlıdır. “

İnsan öfkelendiği zaman, karar vermemelidir. Bu hâldeyken verilen karar sıhhatli olmaz. Ömer İbni Abdül'azîz, öfkelendiği bir şahsa şöyle dedi: “Eğer beni öfkelendirmemiş olsaydın, seni mutlaka cezâlandırırdım!. Şimdi adâleti gözetemem diye seni cezâlandırmıyorum.”

Allahü teâlâ, Kur'ân-ı keriminde buyurdu ki: “Cennet ve Allahın mağfireti, gerek darlık ve gerekse bolluk hâllerinde yedirip - içirenler ve öfkelenince öfkesini yenenler için hazırlandı.”

Ömer İbni Abdül'azîz bir gün bir sarhoş gördü. Onu yakalattırıp cezâlandırmak istedi. Fakat sarhoş, ileri geri konuşarak halîfeye sövdü. Bunun üzerine halîfe, onu cezâlandırmaktan vazgeçti. Kendisine, "Küfredince, sarhoşu cezâlandırmaktan niçin vazgeçtin?" diye sorulunca, şu cevâbı verdi: “O, bana küfretmekle beni öfkelendirdi. Eğer bunun üzerine ben onu cezâlandırmış olsaydım, bunu öfkemden dolayı yapmış olacaktım. Hâlbuki, onu öfkemden dolayı değil, Allahü teâlânın emrine muhâlif bir fiili işlediği, ya'nî içki içtiği için cezâlandırmam gerekir. Kendi öfkemden dolayı bir müslümanı cezâlandırmağa râzı olamam.

İnsanlar, kızmak, öfkelenmek yönünden farklıdır. Hadis-i şerifte, “İnsanlar çeşitli mizaçtadır. Kimi geç kızar, öfkesi tez geçer. Kimi çabuk kızar, çabuk yatışır, bu ise kendisini telafi eder. Kimi de tez kızar geç yatışır. En iyisi, geç kızıp öfkesi çabuk geçendir. En kötüsü de, çabuk kızıp geç yatışandır” buyuruldu. Bir hadis-i şerifte de, “Mümin, tez kızar, tez barışır” buyuruldu. Fakat “Mümin hiç kızmaz” buyurulmadı.

HİKMETLER · 3 AĞUSTOS 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1496

"Öfkelenince öfkelerini yutanlar..."

Nehrân bin Meymûn'un akıllı, ilim sahibi bir kölesi vardı. Eskinin köleleri, hizmetçileri bile ilim sahibi kimselerdi. Bir gün sofraya yemek getirirken ayağı kaydı, çorbayı bunun üstüne döktü. Meymûn, onu cezâlandırmak istedi. Fakat hizmetçi kendisine şöyle dedi:

- A benim efendim, Allahın, "Öfkelenince öfkelerini yutanlar..." kelâmı ile amel et!

Hizmetçinin bu hatırlatması karşısında Meymûn:

- Onunla amel ettim, dedi ve öfkesini yendi, kölesini cezâlandırmadı.

Fakat hizmetçi hemen peşinden, "Âyetin ondan sonraki "İnsanları affedenler.." kısmıyla da amel etmelisin!" dedi.

- Onunla da amel ettim, seni affettim cevâbını verdi.

Hizmetçi bu sefer de;

- Daha sonraki "Allah iyilik edenleri sever." kısmıyla da amel et! diyerek, efendisinin, ayrıca kendisine bir de iyilik yapmasını istedi.

Meymûn onu da yaptı kölesine,

- Sana iyilik de ettim. Haydi, bundan böyle Allah rızâsı için hürsün, serbestsin, dedi.

Hz. Lokman Hakîm, oğluna yaptığı öğütlerden birinde buyurdu ki:

- Ey oğulcuğum, üç şey vardır ki ancak üç şeyle bilinir: Kişinin yumuşak huylu olup olmadığı, ancak öfkelendiği zaman belli olur. Cesûr insan ancak savaşta, tehlike anında belli olur. İyi arkadaş da, ancak ihtiyâç ânında belli olur.

Resûl aleyhisselâm şöyle buyurdu:

Kimde şu üç haslet yoksa, îmânın tadını bulamaz:

1- Câhilin, câhilce hareketini savuşturacak bir yumuşaklık,

2- Kendisini harâmdan koruyacak bir takvâ,

3- İnsanları idâre edecek, onlarla iyi geçinecek bir ahlâk.

Buyuruldu ki: Öfke insanın aklını örter. O zaman şeytanın avucuna düşer. Şeytan da onu istediği yere sürükler. Öfkelenmek insanın dinini imanını götürebilir, bundan çok korkmalı. Öfkelenmeyin, çünkü kötülükler her zaman öfkeden doğar. Bir insanda kibir varsa, bunun alameti öfkesidir. Kibirden öfke doğar.

GÖNÜL BAHÇESİ · 4 AĞUSTOS 2009 SALI · KAYIT 1501

Yarın mübarek Berat kandili

Yarın mübarek Berat kandili. Berât gecesi, Şa'bân ayının onbeşinci gecesidir. Yanî ondördüncü günü ile onbeşinci günü arasındaki gecedir.

Allahü teâlâ, ezelde, hiçbir şey yaratmadan önce, herşeyi takdîr etti, diledi. Bunlardan, bir yıl içinde olacak her şeyi, bu gece meleklere bildirir. Kur'ân-ı kerîm, levhilmahfûza bu gece indi. Resûlullah sallallahü aleyhi ve sellem bu gece çok ibâdet, çok duâ ederdi.

Hadîs-i şerîflerde buyuruldu ki:

“Şa'bân-ı şerîfin onbeşinci gecesi olunca, o geceyi ihyâ ediniz ve gününde oruç tutunuz! Muhakkak ki, Allahü teâlâ, "Magfiret olunmak isteyen yok mudur, magfiret edeyim. Rızık isteyen yok mudur, rızık vereyim. Kim ne isterse vereyim!" buyurur. Bu hâl sabaha kadar devam eder.”

“Rahmet kapıları dört gece açılır. O gecelerde yapılan duâ, tevbe, red olunmaz. Fıtr Bayramının ve Kurban Bayramının birinci geceleri, Şa'bânın onbeşinci (Berât) gecesi ve arefe gecesi.”

“Berât gecesini ganîmet, fırsat biliniz. Şa'bânın onbeşinci gecesidir. Kadir gecesi çok büyük ise de hangi gece olduğu belli değildir. Bu gece (Berât gecesinde) çok

ibâdet ediniz. Yoksa kıyâmet gününde pişmân olursunuz."

"Şa'bânın onbeşinci gecesinde Allahü teâlânın kulları üzerine rahmeti zuhûr edip, mü'minleri magfiret eder, bağışlar. Kâfirlere ise mühlet verir. Kin ve hased sahibi olanları bu sıfatları terk edinceye kadar kendi hâllerinde bırakır."

"Şa'bân ayının onbeşinci gecesi, rahmet-i ilâhi dünyayı kaplar, herkes affolur. Ancak haksız yere müslümanlara düşmanlık besleyen ve Allahü teâlâya ortak koşan magfiret olunmaz."

Âişe vâlidemiz, Peygamber efendimizin Berât gecesinde, sabaha kadar ibâdet ettiğini görünce sordu:

- Yâ Resûlallah, Allahü teâlânın en sevgili kulusun! Buna rağmen niçin bu kadar kendini yoruyorsun?

Peygamber efendimiz şöyle cevap verdi:

- Ey Âişe, ben şükredici kul olmıyayım mı? Ey Âişe, sen bu gecede, ne olduğunu bilir misin?

Âişe vâlidemiz tekrar sordu:

- Bu gecenin diğer gecelerden üstünlüğü nedir yâ Resûlallah?

Peygamber efendimiz şöyle cevap verdi:

- Bu sene içinde doğacak her çocuk, bu gece deftere geçirilir. Bu sene içinde öleceklerin isimleri bu gece özel deftere yazılır. Bu gece herkesin rızkı tertip edilir. Bu gece herkesin ameli ve işleri Allahü teâlâya arz olunur.

Bir kimse, evinden ayrılıp yolculuğa çıkar. Hâlbuki, onun adı yaşıyanlar defterinden, ölüler defterine geçirilmiştir.

Gâfil olmamalı, bu geceyi mutlaka ihyâ etmelidir. Kazâ namazı kılmalı, Kur'ân-ı kerîm okumalı, duâ, tevbe etmeli, sadaka vermeli, müslümanları sevindirmelidir. Bunların sevâbını ölülere de göndermelidir.

Bu gecelere saygı göstermek, günâh işlememekle olur.

Bu gece, Allahü teâlânın ihsân ettiği bütün ni'metlere şükretmeli, yapılan hatâlar, günâhlar için de tevbe istigfâr etmeli, Cehennem ateşinden kurtulmayı istemelidir.

"Yâ Rabbî, bize dünya ve âhıret saâdeti ihsân eyle, bize hidâyet verdikten sonra, kalblerimizi kaydırma" diye duâ etmelidir.

Mübârek günlerde ve aylarda yapılan duâlar kabûl edildiği gibi, bu aylarda yapılan bedduâlar da reddolunmaz. Bunun için, büyükleri, bilhassa ana-babayı üzmemeli, onların bedduâsını almamalıdır. Bu geceyi fırsat bilip, büyüklerimizi ziyâret etmeli, onların gönüllerini ve hayır duâlarını almalıdır. Uzakta olanları telefonla, mail ile arayıp kandillerini tebrik etmelidir. Bütün müslümanlar, mübârek günlerde, gecelerde birbirlerini arayıp tebrikleşmelidir.

HİKMETLER · 4 AĞUSTOS 2009 SALI · KAYIT 1497

Öfke hali onun için fırsattır!

Bir gün İblis, Mûsâ aleyhisselâma gelerek dedi ki:

-Yâ Mûsâ! Sen, Allahın peygamberlik vermek ve kendisiyle konuşmak sûretiyle seçilmiş kul yaptığı kişilerdensin. Ben de Allahın la'netlediği mahlûkatından biriyim. Şimdi ben, Rabbime tevbe etmek istiyorum. Şefâ'atçı ol da benim tevbemi kabûl etsin.

Mûsâ aleyhisselâm buna sevindi. Hemen su istedi. Abdest alıp namaz kıldı. Sonra duâ ederken şöyle dedi:

- Yâ Rabbî, biliyorsun ki İblis senin mahlûkatından biridir. Şu anda tevbe, istiğfar etmek istiyor. Sen de onun tevbesini kabûl et. Kendisini affeyle.

Cenâb-ı Hak, İblis'in tevbe, istiğfâr etmiyeceğini, bu isteğinde ciddî ve samîmî olmadığını biliyordu. Hazret-i Mûsâ'ya, İblis'in gerçek yüzünü göstermek istedi. Bunun için,

- İblis Âdem aleyhisselâmın kabrine secde ettiği takdirde tevbesini kabûl edip kendisini affedeceğim, buyurdu.

Mûsâ aleyhisselâm hemen seviçle İblis'e varıp Allahın emrini duyurdu. Fakat İblis buna öfkelenerek şöyle dedi:

- Ben ona, hayattayken secde etmedim. Öldükten sonra kabrine mi secde edeceğim!..

Mûsâ aleyhisselâm bu cevaba üzüldü. İblis sonra dedi ki:

-Yâ Mûsâ! Senin, benim üzerimde hakkın var. Zîrâ benim için Rabbinin huzûrunda şefâ'atçı oldun. Bunun için bana hakkın geçti. Şimdi sana üç şey öğütleyeyim de ödeşmiş olalım:

1- Ben, insanların kalbinin kan damarlarında dolaşırım. Bunun için öfkelendikleri zaman benim vesveselerime sakın kulak asmasınlar! Kanında meydana gelen galeyâna mağlûp olmasınlar.

2- Savşta benim vesveselerime kulak asılmasın. Zîrâ ben, insanoğlu bir düşmanla savaşa gireceği zaman ona, âilesini, çocuklarını, malını, mülkünü hatırlatırım. Bunları hatırlayınca o da düşmanla savaşmaktan vazgeçer, firâr eder.

3- Ümmetine söyle: Nikâhı düşen bir kadınla karşılaştıkları zaman, sakın böyle bir kadınla bir arada oturmasınlar. Zîrâ ben, böyle bir durumda çeşitli yollarla, onların zinâ yapmalarına sebep olurum.

GÖNÜL BAHÇESİ · 5 AĞUSTOS 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1503

Olacak şeyler bu gece bildirilir!

Dün Berat kandilinden bahsederken; Allahü teâlânın, ezelde, hiçbir şey yaratmadan önce, herşeyi takdîr ettiğini, dilediğini, bunlardan, bir yıl içinde olacak her şeyi, Berat Gecesi'nde meleklere bildirdiğini ve Kur'ân-ı kerîmin de, levhilmahfûza bu gece indini bildirmiştik.

Bugün de, "Levhilmahfûz" ve kısaca "Kaza ve kader" üzerinde durmak istiyorum. Allâme Ahmed bin Süleymân bin Kemâl Paşa'nın, "Levh-il-mahfûz ve Ümm-ül-kitap" ve Ebüssü'ûd efendinin "Kaza kader" risâlesinde bu konu kısa şöyle bildirilmektedir: Ra'd sûresindeki, "Allahü teâlâ, dilediğini siler. Dilediğini değiştirmez. Ümm-ül-kitap, Ondadır" meâlindeki âyet-i kerimede, levh-i mahfûz bildirilmektedir. Ümmi kitab, ezeli olan kelam-ı ilâhinin ismidir. Ümm-ül-kitap'u melekler anlıyamaz. Zamanlı değildir. Yâni burada zaman yazılı değildir. Allahü teâlâdan başka, kimse bilmez. Hiç yok olmaz. Levh-i mahfûzda ise, değişiklik olur. Bunu melekler görür. İnsanın, işine göre, ömrü ve rızkı değişir. İyiler kötü, kötüler iyi olarak değiştirilebilir. Bunun için, Resûlullah her zaman, "Allahümme, yâ mukallibelkulûb, sebbit kalbî, alâ dînik" (Ey büyük Allahım! Kalbleri iyiden

kötüye, kötüden iyiye çeviren, ancak sensin. Kalbimi, dîninde sâbit kıl, yâni dîninden döndürme, ayırma!) duâsını okurdu.

Eshâb-ı kirâm bunu işitince: "Yâ Resûlallah ! Sen de, dönmekten korkuyor musun?" dediklerinde: "Mekr-i ilâhîden, beni kim te'mîn eder?" buyurdu. Çünkü, hadis-i kudsîde: "İnsanların kalbi Rahmânın kudretindedir. Kalbleri, dilediği gibi çevirir" buyurulmuştur.

Levh-i mahfûza ilk olarak, "Benden başka Allah yoktur. Muhammed "aleyhisselam" benim resûlümdür ve habîbimdir ve herşey benim mahlûkumdur. Herşeyin Rabbiyim, Hâlıkıyım" yazıldı. Sonra, Peygamberleri ve kıyâmete kadar gelecek insanların iyileri, sa'îd olarak, kötüleri de, şakî olarak yazıldı.

Kader değişmez. Kaza, kadere uygun olarak meydana gelir. Kaza, hergün çok değişip, sonunda kadere uygun olunca yaratılır. Kaza-i mu'allak şeklinde yaratılacağı yazılmış olan birşey, kulun iyi ameli ile değişip yaratılmaz. Evliyâ, kaderi anbara, kazayı ölçeğe benzetmiştir.

Kader, anbara doldurulmuş buğday gibidir. Kaza ise, onu ölçerek vermek gibidir. Kader, maaş bordrosu gibidir. Kaza ise, bu maaşın dağıtılmasıdır. Hz.Ömer, Şâma geldi. Şehirde vebâ hastalığı olduğunu işitince, şehre girmedi. Allahü teâlânın kazasından kaçıyor musun? dediklerinde, Allahü teâlânın kazasından, kaderine kaçıyorum, buyurdu ki, kader kaza şeklini almadıkca değişebilir, demektir.

Her sene, Şabân ayının onbeşinci Berât gecesinde o senede olacak şeyler, ameller, ömürler, ölüm sebepleri, yükselmeler, alçalmalar, yâni herşey Levh-i mahfûzda yazılır.

Dâvüd aleyhisselâmın yanına iki kişi gelip, birbirinden şikâyet etti. Dinleyip karar verip giderken, Azrâîl aleyhisselâmın gelip, "Bu iki kişiden, birincisinin eceline bir hafta kaldı. İkincisinin ömrü de, bir hafta önce bitmişti, fakat ölmedi" dedi. Dâvüd aleyhisselâmın şaşıp, sebebini sorunca, "İkincisinin bir akrabâsı vardı. Buna dargın idi. Bu gidip, onun gönlünü aldı. Bundan dolayı, Allahü teâlâ, buna yirmi yıl ömür takdîr buyurdu" dedi.

Doktor bulmak ve ilâc bulmak da, takdîre bağlıdır. Allahü teâlâ, takdîrine göre sebepleri yaratmaktadır. Çok eskiden bilindiği gibi, bir yeri kesilen insanın eceli gelmedi ise, damarı bağlanır, ilâc verilir, ölmez. Eceli gelmiş ise, damarı bağlıyacak biri bulunamaz. Kanı akar, mikrop kapar, ölür. Yürek adalesi bozuk olan ağır hastaya, ölmek üzere olan bir başkasının sağlam yüreği takılıp takılmaması da,

ecelin gelip gelmemesine bağlıdır. Kalbin değiştirilmesi de hastayı muhakkak iyi yapmıyor, çoklarının ölmesine sebep olmaktadır.

Allahü teâlâ meâlen, "Ecel, bir ân gecikmez ve vaktinden önce gelmez" buyurdu. Fakat, ecel hazır olduğu vakit gecikmez. Ancak, ecel hâsıl olmadan önce, sadaka ile, duâ ile, amel-i sâlih ile, ömür uzar. Zîrâ Fâtır sûresinde meâlen, "Herkesin ömrü ve ömürlerin kısalması hep yazılıdır" buyurulmaktadır.

Öldürülen kimsenin ömrü ortadan kesilmiş değildir. Ehl-i sünnete göre, öldürülen kimsenin, o ânda eceli gelmiştir. Ömrü ortadan kesilmemiştir. Herkesin eceli bir tanedir.

HİKMETLER · 5 AĞUSTOS 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1498

Mert ve azimli kimselerin işi!

Müslüman, öfkesine hakim olur; öfkesinin esiri olmaz! Zaten Müslüman ağır başlı, vakârlı, ağzından çıkan her kelimeye dikkat eden, nerede ne konuşacağını bilen kimsedir.

Ayrıca, yumuşak huylu ve sabırlı kimsedir. Yumuşak huylu ve sabırlı olmak, takvâ sahiplerinin özelliklerindendir. Niketim Allahü teâlâ, Kur'ân-ı kerîmde, yumuşak huylu ve sabırlı kullarını övmektedir. Şûra sûresinde meâlen buyuruldu ki: "Kim ki sabreder, kusûrları örter ve bağışlayıcı olursa, işte muhakkak ki bu, yapılmaya değer işlerdendir. Mert ve azimli kimselerin yaptığı iştir.", Fussilet sûresinde de meâlen şöyle buyurulmaktadır: "İyilik ve fenâlık bir değildir. Ey inanan kişi! Sen, fenalığı en güzel şekilde sav; o zaman, seninle arasında düşmanlık bulunan kişinin, yakın bir dost gibi olduğunu görürsün. Buna, bu güzel davranışa, ancak sabredenler kavuşur; buna ancak hayırdan büyük nasibi olan kimse kavuşturulur."

Allahü teâlâ Hûd sûresinde, dostu İbrâhim aleyhisselâmı, güzel ahlâkı sebebiyle methederek şöyle buyurmaktadır: "Şüphesiz ki İbrâhim; yumuşak huylu, yanık yürekli ve kendisini tamamen Allaha vermiş biri idi."

Allahü teâlâ, Habibine, sabrı ve yumuşak huyluluğu emretmiş ve kendisinden önceki peygamberlerin de, bu ahlâk üzerinde olduklarını haber vererek şöyle

buyurmuştur: “O hâlde, ey Habibim, tıpkı azim sâhibi peygamberlerin sabrettiği gibi, sen de sabret! Hakkı kabûl etmeyenlerin azâbı için acele etme!”

Vaktiyle bir adam, tâbiînden birini yüzüne karşı methetmeğe başlamıştı. Methedilen ona sordu: “Ey Allahın kulu, beni niçin methediyorsun: Öfkelendiğim zaman beni tecrübe ettin de mülâyim, yumuşak huylu bir insan olarak mı gördün? Benimle bir yolculuk yaptın da, beni güzel ahlâklı bir insan olarak mı gördün? Bana bir emânet bıraktın da, beni emîn olarak mı buldun?”

Bu soruların cevabı, “ Hayır” olunca, o kimse, “Bir insan, başka birisini bu üç husûstan birinde tecrübe etmedikçe onu methetmemelidir.”

HİKMETLER · 5 AĞUSTOS 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1502

Olacak şeyler bu gece bildirilir!

Dün Berat kandilinden bahsederken; Allahü teâlânın, ezelde, hiçbir şey yaratmadan önce, herşeyi takdîr ettiğini, dilediğini, bunlardan, bir yıl içinde olacak her şeyi, Berat Gecesi’nde meleklere bildirdiğini ve Kur'ân-ı kerîmin de, levhilmahfûza bu gece indini bildirmiştik.

Bugün de, “Levhilmahfûz” ve kısaca “Kaza ve kader” üzerinde durmak istiyorum. Allâme Ahmed bin Süleymân bin Kemâl Paşa’nın, “Levh-il-mahfûz ve Ümm-ül-kitap” ve Ebüssü'ûd efendinin “Kaza kader” risâlesinde bu konu kısa şöyle bildirilmektedir: Ra'd sûresindeki, “Allahü teâlâ, dilediğini siler. Dilediğini değiştirmez. Ümm-ül-kitap, Ondadır” meâlindeki âyet-i kerimede, levh-i mahfûz bildirilmektedir. Ümmi kitab, ezeli olan kelam-ı ilâhinin ismidir. Ümm-ül-kitap’u melekler anlıyamaz. Zamanlı değildir. Yâni burada zaman yazılı değildir. Allahü teâlâdan başka, kimse bilmez. Hiç yok olmaz. Levh-i mahfûzda ise, değişiklik olur. Bunu melekler görür. İnsanın, işine göre, ömrü ve rızkı değişir. İyiler kötü, kötüler iyi olarak değiştirilebilir. Bunun için, Resûlullah her zaman, “Allahümme, yâ mukallibelkulûb, sebbit kalbî, alâ dînik” (Ey büyük Allahım! Kalbleri iyiden kötüye, kötüden iyiye çeviren, ancak sensin. Kalbimi, dîninde sâbit kıl, yâni dîninden döndürme, ayırma!) duâsını okurdu.

Eshâb-ı kirâm bunu işitince: “Yâ Resûlallah ! Sen de, dönmekten korkuyor musun?” dediklerinde: “Mekr-i ilâhîden, beni kim te'mîn eder?” buyurdu. Çünkü,

hadis-i kudsîde: “İnsanların kalbi Rahmânın kudretindedir. Kalbleri, dilediği gibi çevirir” buyurulmuştur.

Levh-i mahfûza ilk olarak, “Benden başka Allah yoktur. Muhammed “aleyhisselam” benim resûlümdür ve habîbimdir ve herşey benim mahlûkumdur. Herşeyin Rabbiyim, Hâlıkıyım” yazıldı. Sonra, Peygamberleri ve kıyâmete kadar gelecek insanların iyileri, sa'îd olarak, kötüleri de, şakî olarak yazıldı.

Kader değişmez. Kaza, kadere uygun olarak meydana gelir. Kaza, hergün çok değişip, sonunda kadere uygun olunca yaratılır. Kaza-i mu'allak şeklinde yaratılacağı yazılmış olan birşey, kulun iyi ameli ile değişip yaratılmaz. Evliyâ, kaderi anbara, kazayı ölçeğe benzetmiştir.

Kader, anbara doldurulmuş buğday gibidir. Kaza ise, onu ölçerek vermek gibidir. Kader, maaş bordrosu gibidir. Kaza ise, bu maaşın dağıtılmasıdır. Hz.Ömer, Şâma geldi. Şehirde vebâ hastalığı olduğunu işitince, şehre girmedi. Allahü teâlânın kazasından kaçıyor musun? dediklerinde, Allahü teâlânın kazasından, kaderine kaçıyorum, buyurdu ki, kader kaza şeklini almadıkca değişebilir, demektir.

Her sene, Şabân ayının onbeşinci Berât gecesinde o senede olacak şeyler, ameller, ömürler, ölüm sebepleri, yükselmeler, alçalmalar, yâni herşey Levh-i mahfûzda yazılır.

Dâvüd aleyhisselâmın yanına iki kişi gelip, birbirinden şikâyet etti. Dinleyip karar verip giderken, Azrâîl aleyhisselâmın gelip, “Bu iki kişiden, birincisinin eceline bir hafta kaldı. İkincisinin ömrü de, bir hafta önce bitmişti, fakat ölmedi” dedi. Dâvüd aleyhisselâmın şaşıp, sebebini sorunca, “İkincisinin bir akrabâsı vardı. Buna dargın idi. Bu gidip, onun gönlünü aldı. Bundan dolayı, Allahü teâlâ, buna yirmi yıl ömür takdîr buyurdu” dedi.

Doktor bulmak ve ilâc bulmak da, takdîre bağlıdır. Allahü teâlâ, takdîrine göre sebepleri yaratmaktadır. Çok eskiden bilindiği gibi, bir yeri kesilen insanın eceli gelmedi ise, damarı bağlanır, ilâc verilir, ölmez. Eceli gelmiş ise, damarı bağlıyacak biri bulunamaz. Kanı akar, mikrop kapar, ölür. Yürek adalesi bozuk olan ağır hastaya, ölmek üzere olan bir başkasının sağlam yüreği takılıp takılmaması da, ecelin gelip gelmemesine bağlıdır. Kalbin değiştirilmesi de hastayı muhakkak iyi yapmıyor, çoklarının ölmesine sebep olmaktadır.

Allahü teâlâ meâlen, “Ecel, bir ân gecikmez ve vaktinden önce gelmez” buyurdu. Fakat, ecel hazır olduğu vakit gecikmez. Ancak, ecel hâsıl olmadan önce,

sadaka ile, duâ ile, amel-i sâlih ile, ömür uzar. Zîrâ Fâtır sûresinde meâlen, “Herkesin ömrü ve ömürlerin kısalması hep yazılıdır” buyurulmaktadır.

Öldürülen kimsenin ömrü ortadan kesilmiş değildir. Ehl-i sünnete göre, öldürülen kimsenin, o ânda eceli gelmiştir. Ömrü ortadan kesilmemiştir. Herkesin eceli bir tanedir.

HİKMETLER · 5 AĞUSTOS 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1504

Mert ve azimli kimselerin işi!

Müslüman, öfkesine hakim olur; öfkesinin esiri olmaz! Zaten Müslüman ağır başlı, vakârlı, ağzından çıkan her kelimeye dikkat eden, nerede ne konuşacağını bilen kimsedir.

Ayrıca, yumuşak huylu ve sabırlı kimsedir. Yumuşak huylu ve sabırlı olmak, takvâ sahiplerinin özelliklerindendir. Niketim Allahü teâlâ, Kur'ân-ı kerîmde, yumuşak huylu ve sabırlı kullarını övmektedir. Şûra sûresinde meâlen buyuruldu ki: “Kim ki sabreder, kusûrları örter ve bağışlayıcı olursa, işte muhakkak ki bu, yapılmaya değer işlerdendir. Mert ve azimli kimselerin yaptığı iştir.”, Fussilet sûresinde de meâlen şöyle buyurulmaktadır: “İyilik ve fenâlık bir değildir. Ey inanan kişi! Sen, fenalığı en güzel şekilde sav; o zaman, seninle arasında düşmanlık bulunan kişinin, yakın bir dost gibi olduğunu görürsün. Buna, bu güzel davranışa, ancak sabredenler kavuşur; buna ancak hayırdan büyük nasibi olan kimse kavuşturulur.”

Allahü teâlâ Hûd sûresinde, dostu İbrâhim aleyhisselâmı, güzel ahlâkı sebebiyle methederek şöyle buyurmaktadır: “Şüphesiz ki İbrâhim; yumuşak huylu, yanık yürekli ve kendisini tamamen Allaha vermiş biri idi.”

Allahü teâlâ, Habibine, sabrı ve yumuşak huyluluğu emretmiş ve kendisinden önceki peygamberlerin de, bu ahlâk üzerinde olduklarını haber vererek şöyle buyurmuştur: “O hâlde, ey Habibim, tıpkı azim sâhibi peygamberlerin sabrettiği gibi, sen de sabret! Hakkı kabûl etmeyenlerin azâbı için acele etme!”

Vaktiyle bir adam, tâbiînden birini yüzüne karşı methetmeğe başlamıştı. Methedilen ona sordu: “Ey Allahın kulu, beni niçin methediyorsun: Öfkelendiğim

zaman beni tecrübe ettin de mülâyim, yumuşak huylu bir insan olarak mı gördün? Benimle bir yolculuk yaptın da, beni güzel ahlâklı bir insan olarak mı gördün? Bana bir emânet bıraktın da, beni emîn olarak mı buldun?"

Bu soruların cevabı, " Hayır" olunca, o kimse, "Bir insan, başka birisini bu üç husûstan birinde tecrübe etmedikçe onu methetmemelidir."

HİKMETLER · 6 AĞUSTOS 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1505

Öfkelenen iblisin oyuncağı olur!

Eski kavimlerden birinde bir âbid, yanî devamlı ibâdetle meşgul olan biri vardı. Bir ara şeytan bu âbidi yoldan çıkarmaya çalıştı, fakat başarılı olamadı.

Bir gün âbid, bir ihtiyaç için yolculuğa çıkmıştı. Şeytan da onunla beraber yola koyuldu. Gâyesi bir fırsatını bulup vesvese vererek onu dalâlete düşürmekti.

Bu işi, sabırdan, yumuşaklıktan uzaklaştırıp, şehvet ve öfke sebebi ile saptırmayı denedi, fakat olmadı. Başka yönlerden denedi, yine olmadı. Namazda iken vesvese vermek istedi, yine yapamadı.

Namazını bitirdikten sonra yanına gelip dedi ki:

- Ben sana birçok vesvese verdim. Öfkelendirmek istedim. Fakat sende en ufak bir değişiklik meydana getiremedim ve anladım ki, seni dalâlete düşüremiyeceğim. Bundan böyle seninle dost olmak istiyorum.

Âbid ona şu cevabı verdi:

- Senin dostluğuna ihtiyacım yoktur.

- Hayli zamandır, uzak yoldasın. Evinden uzaksın. Çoluk çocuğundan haber almak ister misin?

- Hayır. Ben onlardan önce yaşarken ölmüşüm, neye haber sorayım?

- İnsanoğlunu nasıl dalâlete düşürdüğümü öğrenmek ister misin?

- İşte bunu öğrenmek isterim. İnsanoğlunu nasıl ve nelerle dalâlete düşürürsün?

Şeytan şöyle anlattı: "İnsanoğlunu genelde şu dört şeyden biriyle doğru yoldan çıkarırım. Bunlardan biri cimriliktir. Biri hasettir. Diğeri sarhoşluktur. Bir diğeri

de öfkedir. Öfkelenip de aklı gidince, o artık elimizde bir oyuncak olur. Her türlü kötülüğü ona yaptırabiliriz. Öfkesini yenen, yumuşak huylu, sakin kimselere te'sir etmemiz ise çok zordur."

Hadis-i şeriflerde, "Kim Allah rızası için öfkesini yenerse, Allahü teâlâ da ondan azabını def eder.", "Öfkesini yenen Cennete kavuşur.", "Öfkelenince oturun, öfkeniz geçmezse yatın!"

Makam hırsı, kibir ve ucbu yok eden öfkesine hakim olur. Öfkelenen, Peygamber efendimizin bildirdiği, "Allahümmağfirli-zenbi ve ezhib gayza kalbi ve ecirni mineşşeytan" (Ya Rabbi! Günahımı af eyle. Beni kalbimdeki öfkeden ve şeytanın vesvesesinden kurtar.) duasını okumalıdır!

HİKMETLER · 7 AĞUSTOS 2009 CUMA · KAYIT 1506

Öfke olan yerde şeytan olur!

Eshâb-ı kirâmın önde gelenlerinden Ebû Hüreyre hazretleri anlatır: Bir defasında biz oturuyorduk. Resûlullah efendimiz ve Ebû Bekir de oradaydı. Bir ara birisi gelip Ebû Bekir'e yakışıksız söz söyledi. Resûlullah da, Ebû Bekir de adama müdahâle etmediler.

Adam müdahale edilmeyince, dozunu artırarak hakaret etmeye devam etti. Ebû Bekir öfkelenerek kendisini müdâfaa için söze başladı. Bu sırada Allahın Resûlü kalktı, yürüdü. Onun meclisten ayrılmak üzere yürüdüğünü gören Ebû Bekir de peşinden gitti ve kendisine yetişince şöyle dedi: "Yâ Resûlallah, adam benim hakkımda yakışıksız sözler sarfetti. Ben sükût ettim. Ne zaman ki konuşmağa başladım, siz kalktınız. Bunun sebeb-i hikmeti ne ola?"

Resûlullah efendimiz ona şu cevabı verdiler:

- Sen sükût ettiğin, sustuğun sürece, melek senin tarafından ona cevap vermekteydi. Sen konuşmaya başlayınca ise melek gitti, yerine şeytan gelip oturdu. Ben de şeytanın bulunduğu bir mecliste oturmayı hoş görmedim. Onun için kalktım.

Allahü tealanın Resûlü daha sonra şunları söyledi: "Üç şey vardır ki hepsi de haktır. Kim ki bir haksızlığa, bir zulme uğrar da, onu yapanı sırf Allah rızâsı için

affederse, Allah onun şerefini artırır. Kim ki malını çoğaltmak maksadıyla kendisine bir dilenme kapısı edinirse, Allah onun malını azaltır. Kim ki Allah rızâsı için bir ihsânda bulunursa, Allah onun malını artırır." Bir defasında Efendimiz eshâbına sordu:

- Size, sizin şerlilerinizi haber vereyim mi?

- Haber ver yâ Resûlallah.

- Sizin bundan da şerlileriniz, insanlara öfkelenen ve insanları da kendisine öfkelendirendir.

Resûl aleyhisselâm tekrar sordu:

- Bundan da şerli olanı haber vereyim mi?

- Evet, yâ Resûlallah.

- Sizin bütün bunlardan da şerlileriniz, kendisinden hiç hayır umulmayan ve şerrinden de emîn olunmayanlarınızdır.

Allahü teâlâ, iyileri şöyle övüyor: "Onlar, bollukta ve darlıkta da infak eder, öfkelerini yener, insanları affederler." Hadis-i şerifte de, "Öfkelenen, dilediğini yapmaya gücü yettiği halde, yumuşak davranırsa, Allahü teâlâ da onun kalbini emniyet ve iman ile doldurur." buyuruldu.

HİKMETLER · 8 AĞUSTOS 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1507

Öfke intikam ile sükûnet bulur

İmam-ı Gazali hazretleri buyurdu ki: Allahü teâlâ, ateşten öfke tabiatını yarattı ve insanoğlunda o tabiatı yerleştirdi, onun hamuru ile yoğurdu. İnsanoğlu hedeflerinin birine ulaşamadığı zaman, öfke ateşi alevlenir. Kalbin kanı kabartır. O kan, damarlara yayılır. Ateşin yükseldiği gibi, bedenin yukarılarına doğru yükselir.

Tencerede kaynayan su gibi bedende kaynar ve bunun içindir ki insanın yüzüne yayılır ve insanın yüzü, gözü kızarır. İnsanın bedeni berrak olduğundan arkasında bulunan kan kırmızılığını dışarıya yansıtır. Nitekim camın, içinde bulunan maddeyi yansıttığı gibi...

Kalbdeki kan, insanoğlu kuvvetçe kendisinden aşağı olan bir kimseye kızdığı zaman kabarır. Eğer kendisinden üstün olan bir kimseye karşı öfkelenirse ve ondan intikam almaktan ümitsiz ise, bu durumda kan, derinin dışından, kalbin içine doğru çekilir ve üzüntüye dönüşür ve bunun içindir ki insanoğlunun rengi sararır.

Eğer insanoğlunun kızması, kendisinden üstün olup olmadığı hususunda şüphe ettiği birine karşı olursa, kan bu takdirde toplanma ve yayılma arasında tereddüt eder. Hem kızarır, hem sararır ve hem de titreme meydana getirir.

Kısacası öfke kuvvetinin merkezi kalptir. Mânâsı ise intikam talebiyle kalp kanının harekete geçmesidir. İntikam , bu kuvvetin gıdası ve şehvetidir. İntikam içinde bu kuvvetin lezzeti vardır ve bu kuvvet ancak intikam ile sükûnet bulur.

Hadis-i şerifte, “Öfke imanı bozar” buyuruldu. Öfkesini yenen Cennetle müjdelenmiştir.

Gadaba gelmeyen, yani sinirlenmeyen insan olmaz. Kiminde az, kiminde çok olur. Gadap da bıçak gibidir. İyi işlerde kullanılırsa faydalı, kötü işlerde kullanılırsa zararlı olur. İnsandaki bütün huylar böyledir. İfrat ve tefritleri zararlıdır.

Resulullah efendimiz, nasihat isteyene bir kimseye, “Kızma, sinirlenme!” buyurdu. Birkaç kere sorduğunda, hepsine de “Kızma, sinirlenme!” buyurdu.

HİKMETLER · 9 AĞUSTOS 2009 PAZAR · KAYIT 1508

Öfkelerini yenen kimseler!

Öfke; tefrit, ifrat, itidal olmak üzere üç gruba ayrılır, üç derecede bulunur:

Tefrit, öfkenin insanın dinini, namusunu, canını koruyamayacak şekide zayıf olmasıdır. Bu ise dinen kötüdür ve böyle bir kimse hakkında gayreti yoktur denilmiştir. Bu sırra binaen İmamı Şâfiî, hiç kızmayan kimseyi eşeği benzetmiştir.

Bu bakımdan kim tamamen öfke ve gayret kuvvetini kaybederse o gerçekten eksik bir kimsedir. Allahü teâlâ, Resulullahın ashabını, şiddet ve gayretle nitelendirerek şöyle buyurmuştur: “Muhammed Allah'ın Rasûlüdür. Onunla beraber olan mü'minler, kâfirlere karşı şiddetli ve katıdırlar. Birbirlerine

merhametli ve şefkatlidirler...” (Feth/29), “Ey peygamber! Kâfirlerle ve münafıklarla cihat et, onlara sert davran.” (Tahrim/9)

Cenab-ı Hak, öfkenin tamamen yok edilmesini değil, yerinde zamanında kullanılmasını istiyor. Kimlere karşı merhmetli kimlere karşı şiddetli olunacağını da bildiriyor.

Bazıları şehvet ve öfkeyi yok etmek için açlık çekerek riyazet yapıyorlar. Bu uygun değildir. Çünkü İslamiyet, şehvetin ve öfkenin yok edilmesini değil, her ikisine hakim olup, dine uygun kullanılmalarını emretmektedir. Süvarinin atını ve avcının köpeğini yok etmeleri değil, bunları terbiye ederek, kendilerinden faydalanmaları gerektiği gibidir. Yani şehvet ve öfke, avcının köpeği ve süvarinin atı gibidir. Bu ikisi olmadıkça, ahiret nimetleri avlanamaz. Fakat bunlardan faydalanabilmek için, terbiye ederek, dine uygun kullanılmaları gerekir. Terbiye edilmezler, azgın olup, dinin sınırlarını aşarlarsa, insanı felakete sürüklerler.

Muhammed aleyhisselam da “Ben insanım. Herkes gibi ben de kızarım” buyururdu. Ara sıra kızdığı görülürdü. Kızması, hep Allahü teâlâ için olurdu. Allahü teâlâ Kur'an-ı kerimde, “Öfkelerini yenen” kimseleri övmektedir. (Al-i İmran 134) İtidal olan öfke de budur.

İfrata gelince, bu öfkenin akıl ve din kontrolünden çıkması demektir. Öyle ki kişinin basireti, düşüncesi ve mefkûresi kalmaz. İradesi tamamen elinden çıkar. Otomatik olarak hareket eden robot durumuna düşer. Bu sıfatın galebe çalmasının sebebi, birtakım tabii ve âdet edinilmiş şeylerdir. Çok insan vardır ki fıtraten çabuk öfkelenmeye hazırdır. Kalp mizacının harareti de buna yardımcı olur. Çünkü öfke ateştendir. Nitekim Hazreti Peygamber şöyle buyurmuştur, “Ancak mizacın serinliği onu söndürür ve şiddetini kırar.” Bunlardın işi zordur. Ama, öfkelerini frenledikleri takdirde mükafatları da çoktur.

HİKMETLER · 9 AĞUSTOS 2009 PAZAR · KAYIT 1513

Öfkelerini yenen kimseler!

Öfke; tefrit, ifrat, itidal olmak üzere üç gruba ayrılır, üç derecede bulunur:

Tefrit, öfkenin insanın dinini, namusunu, canını koruyamayacak şekide zayıf olmasıdır. Bu ise dinen kötüdür ve böyle bir kimse hakkında gayreti yoktur denilmiştir. Bu sırra binaen İmamı Şâfiî, hiç kızmayan kimseyi eşeği benzetmiştir.

Bu bakımdan kim tamamen öfke ve gayret kuvvetini kaybederse o gerçekten eksik bir kimsedir. Allahü teâlâ, Resulullahın ashabını, şiddet ve gayretle nitelendirerek şöyle buyurmuştur: "Muhammed Allah'ın Rasûlüdür. Onunla beraber olan mü'minler, kâfirlere karşı şiddetli ve katıdırlar. Birbirlerine merhametli ve şefkatlidirler..." (Feth/29), "Ey peygamber! Kâfirlerle ve münafıklarla cihat et, onlara sert davran." (Tahrim/9)

Cenab-ı Hak, öfkenin tamamen yok edilmesini değil, yerinde zamanında kullanılmasını istiyor. Kimlere karşı merhmetli kimlere karşı şiddetli olunacağını da bildiriyor.

Bazıları şehvet ve öfkeyi yok etmek için açlık çekerek riyazet yapıyorlar. Bu uygun değildir. Çünkü İslamiyet, şehvetin ve öfkenin yok edilmesini değil, her ikisine hakim olup, dine uygun kullanılmalarını emretmektedir. Süvarinin atını ve avcının köpeğini yok etmeleri değil, bunları terbiye ederek, kendilerinden faydalanmaları gerektiği gibidir. Yani şehvet ve öfke, avcının köpeği ve süvarinin atı gibidir. Bu ikisi olmadıkça, ahiret nimetleri avlanamaz. Fakat bunlardan faydalanabilmek için, terbiye ederek, dine uygun kullanılmaları gerekir. Terbiye edilmezler, azgın olup, dinin sınırlarını aşarlarsa, insanı felakete sürüklerler.

Peygamber efendimiz "Ben insanım. Herkes gibi ben de kızarım" buyururdu. Ara sıra kızdığı görülürdü. Kızması, hep Allahü teâlâ için olurdu. Allahü teâlâ Kur'an-ı kerimde, "Öfkelerini yenen" kimseleri övmektedir. (Al-i İmran 134) İtidal olan öfke de budur.

İfrata gelince, bu öfkenin akıl ve din kontrolünden çıkması demektir. Öyle ki kişinin basireti, düşüncesi ve mefkûresi kalmaz. İradesi tamamen elinden çıkar. Otomatik olarak hareket eden robot durumuna düşer. Bu sıfatın galebe çalmasının sebebi, birtakım tabii ve âdet edinilmiş şeylerdir. Çok insan vardır ki fıtraten çabuk öfkelenmeye hazırdır. Kalp mizacının harareti de buna yardımcı olur. Çünkü öfke ateştendir. Nitekim Hazreti Peygamber şöyle buyurmuştur, "Ancak mizacın serinliği onu söndürür ve şiddetini kırar." Bunlardın işi zordur. Ama, öfkelerini frenledikleri takdirde mükafatları da çoktur.

HİKMETLER · 10 AĞUSTOS 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1509

Öfke akıl nurunu söndürür!

İmam-ı Gazali hazretleri İnsan, öfkelenmemede kendine tam hakim olamıyorsa, hiç olmazsa öfkenin kötü ve tehlikeli bir şey olduğunu bilmelidir, buna inanmalıdır. Toplumda bazıları, öfkelerini övünme, böbürlenme gibi iftihar malzemesi olarak kullanmakta, buna erkeklik ve kahramanlık adı vermektedirler. Bunlar, 'Ben o kimseyim ki her istediğimi alırım, sabretmem, hiç kimseden bir zorluğu kabul etmem!' derler. Bu sözünün mânâsı şu demektir: 'Bende akıl ve hilm diye birşey yoktur!'

Sonra bu söylediğini cehaletleriyle iftihar etmek sadedinde söylemektedir. Bu bakımdan kendisini dinleyen bir kimsenin kalbinde öfkenin güzel olduğu ve onlara benzeme arzusu yerleşir. Dolayısıyla öfkeli olma, bağırıp çağırma, her istediğini yerine getirme arzuları gelişir. Kabadayılığı meslek edinir.

Öfke, böylelerinin ateşini şiddetlendirir, alevleri kuvvet bulduğu zaman sahibini kör eder. Onu va'z ve nasihata sağır eder. Ona nasihat edildiği zaman dinlemez. Hatta va'z ve nasihat onu daha da azıtır. Akıl nûruyla ışığa kavuştuğu ve nefsine müracaat ettiği zaman buna gücü yetmez; zira derhal öfke dumanı kendisini sarar, aklın nûrunu söndürür hatta dipten siler götürür.

Çünkü düşüncenin kaynağı dimağdır. Öfkenin şiddetli anında kalp kanının kaynamasından kapkaranlık bir duman dimağa yükselir, fikir kaynaklarının tümünü örter. Fikir kaynaklarını kapladığı gibi, his kaynaklarına da sirayet eder.

Bu bakımdan kişinin gözü kararır. Öyle ki görmez olur. Dünya tamamıyla kendisine kapkaranlık kesilir. Dimağı, içinde ateş yakılan bir mağara misaline benzer. Onun havası kapkaranlık kesilmiş, merkezi kızmış, her tarafı dumanla dolmuştur. Orada zayıf bir çıra vardır. O da sönmüş veya ışığı görünmez olmuştur. Bu bakımdan orada ayak durmaz, söz dinlenilmez. Herhangi bir suret görülmez. Ne içten, ne dıştan onu söndürmeye de artık güç yetmez. Yanmaya elverişli olan herşey yanıp kül oluncaya kadar sabretmek uygundur.

İşte gazab da kalbe ve dimağa aynı şeyi yapar. O zaman gazabın ateşi kuvvetlenir. Kalp, hayatının kıvamı olan rutubeti yok eder. Sahibi öfkesinden ölür.

Nitekim mağarada ateş kuvvetlenir, mağarayı çatlatır, altını üstüne getirir.

HİKMETLER · 10 AĞUSTOS 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1514

Öfke akıl nurunu söndürür!

İmam-ı Gazali hazretleri buyurdu ki: İnsan, öfkelenmemede kendine tam hakim olamıyorsa, hiç olmazsa öfkenin kötü ve tehlikeli bir şey olduğunu bilmelidir, buna inanmalıdır. Toplumda bazıları, öfkelerini övünme, böbürlenme gibi iftihar malzemesi olarak kullanmakta, buna erkeklik ve kahramanlık adı vermektedirler. Bunlar, 'Ben o kimseyim ki her istediğimi alırım, sabretmem, hiç kimseden bir zorluğu kabul etmem!' derler. Bu sözünün mânâsı şu demektir: 'Bende akıl ve hilm diye birşey yoktur!'

Sonra bu söylediğini cehaletleriyle iftihar etmek sadedinde söylemektedir. Bu bakımdan kendisini dinleyen bir kimsenin kalbinde öfkenin güzel olduğu ve onlara benzeme arzusu yerleşir. Dolayısıyla öfkeli olma, bağırıp çağırma, her istediğini yerine getirme arzuları gelişir. Kabadayılığı meslek edinir.

Öfke, böylelerinin ateşini şiddetlendirir, alevleri kuvvet bulduğu zaman sahibini kör eder. Onu va'z ve nasihata sağır eder. Ona nasihat edildiği zaman dinlemez. Hatta va'z ve nasihat onu daha da azıtır. Akıl nûruyla ışığa kavuştuğu ve nefsine müracaat ettiği zaman buna gücü yetmez; zira derhal öfke dumanı kendisini sarar, aklın nûrunu söndürür hatta dipten siler götürür.

Çünkü düşüncenin kaynağı dimağdır. Öfkenin şiddetli anında kalp kanının kaynamasından kapkaranlık bir duman dimağa yükselir, fikir kaynaklarının tümünü örter. Fikir kaynaklarını kapladığı gibi, his kaynaklarına da sirayet eder.

Bu bakımdan kişinin gözü kararır. Öyle ki görmez olur. Dünya tamamıyla kendisine kapkaranlık kesilir. Dimağı, içinde ateş yakılan bir mağara misaline benzer. Onun havası kapkaranlık kesilmiş, merkezi kızmış, her tarafı dumanla dolmuştur. Orada zayıf bir çıra vardır. O da sönmüş veya ışığı görünmez olmuştur. Ne içten, ne dıştan onu söndürmeye de artık güç yetmez. Yanmaya elverişli olan herşey yanıp kül oluncaya kadar sabretmek uygundur.

İşte gazab da kalbe ve dimağa aynı şeyi yapar. O zaman gazabın ateşi kuvvetlenir. Kalp, hayatının kıvamı olan rutubeti yok eder. Sahibi öfkesinden ölür. Nitekim mağarada ateş kuvvetlenir, mağarayı çatlatır, altını üstüne getirir.

GÖNÜL BAHÇESİ · 11 AĞUSTOS 2009 SALI · KAYIT 1511

Müslüman ile gayri müslimi ayıran fark

Dinde önem sıralamasında, imandan sonra namaz gelir. İbâdetlerin îmandan parça olmadığı hakkında, Ehl-i sünnet âlimlerinin sözbirliği olmasına rağmen yalnız, namazda söz birliği olmadı. Namazın dinimizde çok önemli bir yeri vardır. Hadis-i şerifte,"Namazın dindeki yeri, başın vücuttaki yeri gibidir." buyuruldu. Başsız insan düşünülemediği gibi namazsız bir Müslüman da düşünülemez.

Bir hadis-i şerifte, "Mümin ile kâfiri ayıran fark, namazdır" buyuruldu. Yâni, mümin namaz kılar. Kâfir, kılmaz. Münâfıklar ise, bâzan kılar, bâzan kılmaz. Başka bir hadis-i şerifte de, "İnsan ile küfür arasındaki fark, namazı terk etmektir!" buyuruldu. Küfür bulunan insan ile küfür bulunmıyan insan arasındaki fark, namaz kılıp kılmamaktır.

NAMAZ DİNİN DİREĞİ

Namaz, islâm dîninin direklerinden en önemlisidir. Hadis-i şerifte, "Namaz dinin direğidir, terk eden dinini yıkmış olur." buyuruldu. Allahü teâlâ, kullarının yalnız kendisine ibâdet etmeleri için, namazı farz etti. Nisâ sûresinin yüzüçüncü âyeti, namaz müminler üzerine, vakitleri belirli bir farz oldu demektir. Namaz, ibâdetlerin en kıymetlisidir. Hadis-i şerifte, "Namaz kılmıyanın, islâmdan nasibi yoktur!" buyuruldu. Ahırette ilk hesap namazdan olacaktır. Hadis-i şerifte, "Kıyamette ilk sorulacak şey, namazdır. Namazı doğru kılan kurtulur. Namazı bozuk olan hüsrana uğrar." buyuruldu.

Ebû Bekr-i Sıddîk hazretleri buyurdu ki: Beş namaz vakitleri gelince, melekler der ki, "Ey Âdem oğulları, kalkınız! İnsanları yakmak için hazırlanmış olan ateşi namaz kılarak söndürünüz".

Namaz kılmak, Allahü teâlânın büyüklüğünü düşünerek, Onun karşısında kendi küçüklüğünü anlamaktır. Bunu anlıyan kimse, hep iyilik yapar. Hiç kötülük

yapamaz. Nefsine uyanın namazı sahih olsa da, bu meyvelerini veremez. Hergün beş kere, Rabbinin huzurunda olduğuna niyet eden kimsenin kalbi ihlâs ile dolar. Namazda yapılması emrolunan her hareket, kalbe ve bedene faydalar sağlamaktadır. Câmilerde cemaat ile namaz kılmak, müslümanların kalblerini birbirlerine bağlar. Birbirlerinin kardeşleri olduklarını anlarlar. Büyükler, küçüklere merhametli olur. Küçükler de, büyüklere saygılı olur. Zenginler, fakirlere ve kuvvetliler zayıflara yardımcı olur. Sağlamlar, hastaları, câmide göremeyince, evlerinde ararlar. "Din kardeşinin yardımına koşanın, yardımcısı Allahdır" hadis-i şerifindeki müjdeye kavuşmak için yarış ederler.

Bütün ibâdetler namaz içinde toplanmıştır. Kur'an-ı kerim okumak, tesbîh söylemek yâni sübhânallah demek, Resûlullaha salevât söylemek ve günahlara istiğfâr etmek ve ihtiyaçları yalnız Allahü teâlâdan istiyerek Ona duâ etmek namaz içinde toplanmıştır. Ağaçlar, otlar, namazda durur gibi dik duruyorlar. Hayvanlar, rükü' hâlinde, cansızlar da namazda (Kâde)de oturur gibi yere serilmişlerdir. Namaz kılan, bunların ibâdetlerinin hepsini yapmaktadır.

Namaz kılmak, mîraç gecesi farz oldu. O gece, mîraç yapmakla şereflenen, Allahın sevgili Peygamberine uymağı düşünerek namaz kılan bir müslüman, O yüce Peygamber gibi, Allahü teâlâya yaklaştıran makamlarda yükselir. Allahü teâlâya ve Onun Resûlüne karşı edebi takınarak huzur ile namaz kılanlar, bu mertebelere yükseldiklerini anlarlar. Allahü teâlâ ve Onun Peygamberi, bu ümmete merhamet ederek, büyük ihsânda bulunmuşlar, namaz kılmağı farz etmişlerdir.

İMANI ZAYİ ETMEK OLUR

İmam-ı Rabbani hazretleri buyurdu ki: İslâmiyetin başlangıcında namaz Kudüse karşı kılınırdı. Beyt-ül-mukaddese karşı kılmağı bırakıp, İbrâhîm aleyhisselâmın kıblesine dönmek emrolunduğu zaman, Medînedeki yahudiler kızdılar. "Beyt-ül-mukaddese karşı kılmış olduğunuz namazlar ne olacak?" dediler. Bekara sûresinin 143. âyet-i kerimesi gelerek, "Allahü teâlâ îmanlarınızı zâyı' eylemez!" meâlinde buyuruldu. Namazların karşılıksız kalmıyacakları bildirildi. Namaz, îman kelimesi ile bildirildi. Bundan anlaşılıyor ki, namazı sünnete uygun olarak kılmamak, îmanı zâyı' etmek olur. Çocuk yedi yaşına gelince namaza başlamalı, on yaşına gelince aksatmadan muntazam olarak mutlaka kılmalıdır.

Resûlullah efendimiz, “Gözümün nûru ve lezzeti namazdadır” buyurdu. Bir hadis-i şerifte, “Yâ Bilâl! Beni rahatlandır!” buyuruldu. Namazdan başka bir şeyde rahatlık arıyan bir kimse, makbûl değildir. Namazı zâyı' eden, elden kaçıran, başka din işlerini daha çok kaçırır.

Âkıl isen kıl namazı, çün saadet tâcıdır.

Sen namazı öyle bil ki, müminin mîracıdır!

HİKMETLER · 11 AĞUSTOS 2009 SALI · KAYIT 1515

“İşlerin en hayırlısı…”

Öfkesine hakim olamayan, onu faydalı yerde kullanamayan kimse, öfkelendiği kimseye kin tutmak, hased etmek, kötülük düşünmek, öfkelendiği kişinin kötü taraflarını yaymak, onun sevilmesine üzülmek, onun sırrını ifşa etmeye azmetmek, onun örtüsünü, maskesini yırtmak, kendisiyle alay etmek ve bunlardan başka daha nice çirkinlikleri yapar.

Bunlar, ifrat derecesindeki öfkenin ürünleridir. Zayıf öfkeye sahip olan, hanımını kıskanrmaz, tiksinilmesi gereken şeyden az tiksinir. Mahremlerine, eşine ve yakınlarına yapılan taarruzdan ve zelil kimselerden gelen zillet, nefsi küçültmek ve düşürmekten rahatsız olmayıp bu hareketleri kabullenir. Bu da kötüdür. Çünkü mahremine karşı kıskançlık duymamak kendisine tevdi edilen emanete hıyanat manasına gelir.

Gayret etmek, kıskanmak neseblerin korunması için yaratılmıştır ve halk gayret hususunda gevşeklik gösterirse, zina yaygınlaşır nesebler karışır. İşte bu hikmete binaen şöyle denilmiştir: 'Hangi kavmin erkeklerinde kıskançlık varsa o kavmin nesebi sağlam olur'. Münker olan, kötü olan işleri gördüğü halde susmak ve korkmak, öfkenin azlığındandır. Nitekim Hazreti Peygamber, şöyle buyurmuştur: “Benim ümmetimin hayırlıları dinde hiddetli ve sert olanlarıdır.”

Öfkenin tamamen kaybedilmesi, nefsi terbiye etmekten aciz olmaya yol açar; zira nefsi terbiye etmek ancak öfkeyi şehvete musallat kılmak suretiyle mümkün olur ki nefsi, hasis şehvetlere meylettiği zaman nefsine öfkelensin!

Bu bakımdan öfkeyi tamamen kaybetmek kötüdür. Ancak övülen öfke o öfkedir ki aklın ve dinin işaretini bekler. Gayretin gerektiği yerde kabarır, hilmin güzel olduğu yerde söner. Öfkeyi normal sınırda tutmak ve korumak, Allahü teâlânın kullarını mükellef kıldığı istikametin ta kendisidir. Bunun için Resulullah efendimiz, "İşlerin en hayırlısı orta olanlarıdır!", "Aşırı giden helak olur." buyurmuştur.

Bütün işlerde orta yolda bulunmak, çok takdir edilmiş, beğenilmiş bir yoldur. Bu yol insanı, hidâyete sevkeder. Orta yolda olmak kişinin izzet ve şerefini artırır. Kur'an-ı kerimde orta yolda buylunmamız emrediliyor. Allahü teâlâ, salihleri, cömertleri överken, "Onlar sarfettikleri zaman ne israf ederler, ne de cimrilik. İkisi arasında orta bir yol tutarlar." buyuruyor. (25/67]

GÖNÜL BAHÇESİ · 12 AĞUSTOS 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1512

Namaz kılmayanın hali

Âdem aleyhisselâmdan beri, her dinde bir vakit namaz var idi. Hepsinin kıldığı, bir araya toplanarak bize farz edildi. Namaz kılmak, îmanın şartı değil ise de, namazın farz olduğuna inanmak, îmanın şartıdır. Mükellef olan yâni âkıl ve bâlig olan her müslümanın, hergün beş vakit namazı kılması (Farz-ı ayn)dır. Farz olduğu, Kur'an-ı kerimde ve hadis-i şeriflerde, açıkça bildirilmiştir. Mîraç gecesinde, beş vakit namaz emrolundu. Mîraç, hicretten bir yıl önce, Receb ayının yirmiyedinci gecesinde idi. Mîraçtan önce, yalnız sabah ve ikindi namazı vardı.

EN ÖNEMLİ İBADET

Namaz hakkındaki uzun bir hadîs-i şerîfte şöyle buyuruldu:

"Ey ümmet ve Eshâbım! Tamamiyle edâsına riâyet olunan namaz, Allahü teâlânın hoşnut olduğu bütün amellerin en efdalidir. Peygamberin sünnetidir. Meleklerin sevdiğidir. Rızkın bereketidir. Duânın kabûlüdür. Melek-ül mevt arasında şefâ'atçıdır. Kabirde ışıktır. Münker ve Nekir'e cevaptır. Kıyâmet gününde üzerine gölgedir. Cehennem ateşi ile kendi arasında siperdir. Sırat köprüsünü yıldırım gibi geçiricidir. Cennetin anahtarıdır. Cennette başına taçtır.

Allahü teâlâ mü'minlere namazdan ehemmiyetli birşey vermemiştir. Eğer namazdan efdâl bir ibâdet olsaydı, en önce mü'minlere onu emrederdi. Zira meleklerin kimi ayakta, kimi rükü'da, kimi secdede, kimi de teşehhüddedir. Bunların hepsini bir rek'at namazda toplayıp mü'minlere hediyye verdi. Zîra, namaz îmânın başı, gözün nûru ve Cehennemden kurtarıcıdır."

Beş şeyi yapmıyan, beş şeyden mahrum kaylacağı bildirildi:

1 - Malının zekâtını vermeyen, malının hayrını görmez.

2 - Uşrunu vermeyenin, tarlasında, kazancında bereket kalmaz.

3 - Sadaka vermeyenin, vücûdünde sıhhat kalmaz.

4 - Duâ etmeyen, arzusuna kavuşamaz.

5 - Namaz vakti gelince, kılmak istemeyen, son nefeste kelime-i şehâdet getiremez.

Görülüyor ki, farz namazı kılmamak, îmansız gitmeye sebep olmaktadır. Namaza devam, kalbin nûrlanmasına ve saadet-i ebediyyeye kavuşmaya vesîledir.

(Kurretül'uyûn) kitabındaki hadis-i şerifte buyuruldu ki: "Namazı özürsüz kılmıyan kimseye, Allahü teâlâ onbeş sıkıntı verir. Bunlardan altısı dünyada, üçü ölüm zamanında, üçü kabirde, üçü kabirden kalkarkendir.

Dünyada olan altı azâb: 1 -Namaz kılmıyanın ömründe bereket olmaz. 2 -Allahü teâlânın sevdiği kimselerin güzelliği, sevimliliği kendinde kalmaz. 3 -Hiçbir iyiliğine sevap verilmez. 4 -Duâları kabûl olmaz. 5 -Onu kimse sevmez. 6 -Müslümanların iyi duâlarının buna faydası olmaz.

Ölürken çekeceği azâblar: 1 -Zelîl, kötü, çirkin can verir. 2 -Aç olarak ölür. 3 -Çok su içse de, susuzluk acısı ile ölür.

Kabirde çekeceği acılar: 1 -Kabir onu sıkar. Kemikleri birbirine geçer. 2 -Kabiri ateşle doldurulur. Gece, gündüz onu yakar. 3 -Allahü teâlâ, kabrine çok büyük yılan gönderir. Dünya yılanlarına benzemez. Hergün, her namaz vaktinde onu sokar. Bir ân bırakmaz.

Kıyâmette çekeceği azâblar: 1 -Cehenneme sürükliyen azâb melekleri yanından ayrılmaz. 2 -Allahü teâlâ, onu kızgın olarak karşılar. 3 - Hesabı çok çetin olup, Cehenneme atılır".

NAMAZ KILMADIĞI İÇİN ÜZÜLMEYEN

Ebû Bekr-i Sıddîk hazretleri buyurdu ki: Beş namaz vakitleri gelince, melekler der ki, ey Âdem oğulları, kalkınız! İnsanları yakmak için hazırlanmış olan ateşi namaz kılarak söndürünüz".

Hadis imamları, söz birliği ile bildiriyor ki: "Bir namazı vaktinde amden kılmıyan, yâni namaz vakti geçerken, namaz kılmadığı için üzülmeyen, kâfir olur veya ölürken îmansız gider. Yâ namazı, hâtırına bile getirmiyenler, namazı vazîfe tanımıyanlar ne olur?".

Cenâb-ı Hak kullarına karşı çok merhametlidir. Günâhları affetmeği çok sever. Tekrar tekrar, kâfirlerin ve müslümanların dünyada iken yapacakları tevbeleri kabûl edeceğini bildirmiştir. Kâfirlerin tevbelerinin kabûl olmaları için, önce îmân etmeleri lâzımdır. Namaz kılmıyanların tevbelerinin kabûl olması için de namazlarını kazâ etmeleri, en azından kazâ etmeye kesinlikle niyet edip, kazâ kılmaya başlamaları lâzımdır.

HİKMETLER · 12 AĞUSTOS 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1516

"Öfkelenen abdest alsın!"

Hadis-i şerifte, "Öfke şeytandandır. Şeytan ateşten yaratıldı. Ateş su ile söndürülür. Öfkelenen abdest alsın!" buyuruldu. Vaktiyle bütün gününü Cenâb-ı Hakka ibâdet ile geçiren birisi, zamanın hükümdarına methedilmişti. Onunla sohbet arkadaşı olması tavsiye edilmişti. Hükümdar, methini işittiği o Allah dostunu sarayına çağırtarak kendisiyle sohbet arkadaşı olmasını ricâ etti. Bu zât hükümdara şöyle cevap verdi:

- Ey hükümdar, bu isteğin güzel! Ancak olur ya, yanlış bir iş yapsam beni affeder misin? Yoksa hemen cezâlandırır mısın?

- Ne gibi bir yanlışın olabilir?

- Meselâ bir gün sarayına geldiğinde beni istemediğin bir işi yaparken görsen ne yaparsın?

Onun bu sözüne şiddetle öfkelenen hükümdar: "Bana böyle şeyler söylemeğe nasıl cüret edersin?" diye bağırdı. Bunun üzerine Allah dostu zât da şöyle dedi:

- Benim kerîm bir Rabbim var. O derece kerîm, o derece cömert ki, aynı bir günde bende yetmiş günâh birden görse benim sahibim yine de öfkelenmez, beni kapısından kovmaz, ni'metinden mahrûm etmez. Böyle bir durumda ben O'nun kapısından nasıl ayrılayım da, henüz bir suç bile işlememişken bana öfkelenen birisinin kapısına geleyim? Ben henüz bir suç işlemeden bana böyle kızan birisi acaba suç işlemiş olduğum zaman ne yapar?

Hadis-i şerite, "Öfkesini yeneni, Allahü teâlâ korur ve düşmanını ona boyun eğdirir." buyuruldu.

Lokman Hakîm, oğluna yaptığı öğütlerden birinde buyurdu ki:

- Ey oğulcuğum, üç şey vardır ki ancak üç şeyle bilinir: Kişinin yumuşak huylu olup olmadığı, ancak öfkelendiği zaman belli olur. Cesûr insan ancak savaşta, tehlike anında belli olur. İyi arkadaş da, ancak ihtiyâç ânında belli olur.

Vaktiyle bir adam, tâbiînden birini yüzüne karşı methetmeğe beşlamıştı. Methedilen ona dedi ki: "Ey Allahın kulu, beni niçin methediyorsun? Öfkelendiğim zaman beni tecrübe ettin mi, benimle bir yolculuk yaptın mı, bana bir emânet bıraktın mı? Birisini bu üç husûstan birinde tecrübe etmedikçe onu methetme!"

HİKMETLER · 13 AĞUSTOS 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1517

Üç huy vardır ki...

Dinimizde öfke yulunu değil affetme yolunu tutanlar övülmüştür. Kıymetli bilinmiştir:

"Üç haslet, üç huy vardır ki, bunlar, Cennet ehlinin ahlâkındandır. Bu üç haslet ancak kerîm ve şerefli insanlarda bulunur:

Bunlardan biri, kendisine zulüm ve haksızlık edeni affetmektir.

İkincisi, kendisini mahrûm edene iyilik etmektir.

Üçüncüsü, kendisine kötülük edene iyilik etmektir."

Nitekim Kur'ân-ı kerîmde Allahü teâlâ Habibine şöyle hitap etmektedir: "Habîbim! Sen, af yolunu tut. İyiliği emret. Câhillerden yüz çevir!"

Bu âyet nâzil olduğu zaman Peygamber aleyhisselâm Cebrâil'e, onun tefsîrini sordu. Cebrâil aleyhisselâm, "Allahü teâlâya sorup öğreneyim" dedi. Bir müddet sonra âyetin tefsîrini şöyle bildirdi: "Yâ Muhammed, şânı yüce olan Allahü teâlâ sana, câhil akrabâ ve taallûkatınla yakınlık bağlarını koparmanı, sana zulmedeni affetmeni emrediyor."

Mâlik bin Dînâr hazretleri bir ev tutmuştu. Yeni tuttuğu evin bitişiğinde bir Yahûdî oturuyordu. Yahûdî kokudan rahatsız olsun diye Mâlik bin Dînâr hazretlerinin evinin bitişiğine lâğım çukuru kazdı.

Aradan aylar geçmesine rağmen, komşusundan bir şikâyet gelmeyince, Yahûdî şaşırdı. Çünkü rahatsız olmaması mümkün değildi. Bu kokuya nasıl tahammül ettiğini bir türlü anlıyamıyordu. Nihâyet birgün dayanamayıp Mâlik bin Dînâr'ın evine gitti. Kendisine dedi ki:

- Benim lâğım çukurumdan rahatsız olmuyor musun? Rahatsız oluyor isen aylar geçmesine rağmen niçin hiç şikâyete gelmedin?

Mâlik bin Dînâr hazretleri komşusuna şöyle cevap verdi:

- Evet lâğım çukurundan gelen akıntıdan rahatsız oluyorum.

- Peki niçin bana gelip, çukuru yerinden kaldırmamı istemedin, bu senin normal hakkın idi.

- Ben Allahü teâlânın rızâsını kazanmak için, senin yaptığına katlandım. Çünkü, Kur'ân-ı kerîmde meâlen, "Ve öfkelerini yutup insanları affederler" buyuruluyor. Burada bahsi geçen "öfkesini yenen, affeden" insanlardan olabilmek için sabrettim.

İnsâf sâhibi olan Yahûdî: "Ne iyi bir din ki, Allahın dostu bir kimse, Allahın düşmanının verdiği eziyetlere katlanmakta, aslâ feryâd etmemekte, kimseye şikâyette bulunmamaktadır" deyip müslüman oldu.

HİKMETLER · 14 AĞUSTOS 2009 CUMA · KAYIT 1518

Öfkenin sebepleri

İnsanoğlunda bir şeyi sevmek, başka bir şeyden nefret etmek özelliği olduğu müddetçe öfkeden yakasını kurtaramaz. Sevmediği, arzu etmediği bir şey ile

karşılaştığı zaman da şüphesiz öfkelenecektir. İnsanın sevdikleri üç kısımdır:

Birincisi, herkes için zarurî olan gıda, mesken, giyecek ve beden sağlığı gibi şeylerdir. Kişi kendisinden bunların alınmsıyla mesela evinden çıkarılmala veya aç susuz bırakılmakla öfkelenir.

İkincisi, rütbe, çok mal, çok hizmetçi ve çok vasıta gibi insanların hiçbirine zarurî olmayan şeylerdir.Yani insan bunlar olmamaksızın da hayatını idame ettirir. Ancak bunları alıştıktan sonra bırakmak istemez, bunları elinden alanlara karşı öfkelenir.

Bu bakımdan bunlara karşı aşırı sevgi kimde oluşmuşsa, şek ve şüphe yoktur ki, öfkelenecek ve bunları elinden almaya kalkanlara karşı mücadele edecektir.

Bu nimetleri hizmete vasıta oldukları için istiyorsa, onlara karşı kalbinde sevgi bağı oluşmamışsa, bunların elden gitmesine önem vermez ve öfkelenmez.

Üçüncüsü, bir kısım insanlar hakkında zarurî olup, diğer bir kısım hakkında zarurî olmayan şeylerdir. Mesela âlim kişi için kitap zarurîdir. Çünkü âlim kişi kitaba muhtaçtır ve onu sever. Kitabı yakan, suya atan bir kimseye öfkelenir. Sanat aletleri de çalışan kimseler için böyledir. O kimseler nafakalarını ancak o aletlerle temin edebilirler; zira zarurî ihtiyacın vesilesi olan şeyler sevimli olur. Bu ise şahıslara göre değişir. Zarurî sevgiyi Resulullah efendimiz şöyle bildirmiştir: “ “Kim nefsinde veya sanatında emin, bedeninde sıhhatli ve afiyetli olarak -o günün gıdası da olduğu halde- sabahlarsa, sanki dünya bütün varlıklarıyla o insana tahsis edilmiştir.”

Kalb gözü açık olan, dünyaya düşkün olmayan takva sahibi kimse, öfkelenmediği takdirde sahip olduğu bu nimetlerin elinden çıkmayacağını bilir. Öfkelenmekle bunları koruyamayacağını da bilir. Cenab-ı Hakkın kendine ne takdir etdiyse onun tahakkuk edeceğini bilir. Bunun için de rahattır, öfkelenmez.

İslam büyükleri kendi nefisleri için, dünyalık şeyler için kızmaz, sadece Allah için öfkelenirlerdi.

HİKMETLER · 15 AĞUSTOS 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1519

“Eğer terazim hafif gelirse…”

Selman-ı Fârisî hazretlerine birisi küfredildiği zaman, “Eğer benim terazim hafif gelirse ben senin dediğinden daha şerir ve daha çirkinimdir. Eğer terazimin sevap kefesi ağır basarsa, senin söylediğin bana hiçbir zarar vermez”. derdi.

Rabia bin Hayseme de kendisine küfredene şunları söylemiştir: “Ey kişi! Allah senin konuşmanı dinledi. Kesinlikle cennetin yolunda engebeler ve gedikler vardır. Eğer ben onları geçersem senin söylediklerin bana zarar vermez. Eğer onları geçmezsem ben senin söylediklerinden daha kötü biridir!”

Birsi Hazreti Ebubekir Sıddîk' a sövdü. Hz.Sıddîk ona cevap olarak dedi ki: “Allah'ın örttüğü kabahatlerim senin bildiğinden daha çoktur!”

Hazreti Ebubekir Sıddîk, Allahü tealadan çok korktuğu için hep kendi kusurlarına bakmakla meşguldü. Allah'ı gereği gibi tanımak hususundaki kusurunu dikkate almakla meşguldü ve bundan dolayı başkasının kendisi hakkında ileri geri konuşmasına öfkelenmedi; zira kendisini zaten kusurlu biliyordu. Bu ise onun kıymetinin büyüklüğünden kaynaklanır.

Bir kadın, Mâlik bin Dinar hazretlerine 'Ey riyakar! Mâlik!' dedi. Cevap olarak 'Yemin ederim, senden başkası beni tanımış değildir!' dedi. Hz. Mâlik, nefsinden riya âfetini uzaklaştırmak ve şeytanın nefsine vesvese olarak telkin ettiklerini sökmekle meşguldü. Bu bakımdan kendisine yapılan suçlamaya öfkelenmedi.

Hazreti Şa'bî'ye binisi sövdü. Şa'bî cevap olarak dedi ki: 'Eğer sen doğru isen Allah beni affetsin! Eğer yalancı isen Allah seni affetsin!'

Hazreti Ali şöyle nakledir: 'Hazreti Peygamber dünya için öfkelenmezdi. Bir haktan ötürü öfkelendiği zaman, hiç kimse kendisini tanımaz ve öfkelendiği için hiçbir şey kıpırdamazdı. Ta ki o hak yerine gelinceye kadar.”

Zararlı olan Öfke ancak şu şekilde yok edilebilir en azından kontrol altına alınabilir. Ya kalbin mühim birşeyle meşgul olmasıyla veya tevhid düşüncesinin çokluğu ile veya Allahü teâlânın öfkelenmemeyi sevdiğini bilmesiyle.

HİKMETLER · 16 AĞUSTOS 2009 PAZAR · KAYIT 1520

Öfkeyi yenmenin yolları

1. Öfkesine hakim olmak, yumuşaklık göstermek, verilen sıkıntılara göğüs germek hakkındaki, sözleri ve elde idilecek sevabı düşünmektir. Bu bakımdan öfkeyi yutmaktan elde edilen sevaba karşı isteği olan kendisini intikam almaktan meneder ve dolayısıyla kabaran öfkesini söndürür.

2. Nefsini Allahü tealanın azabıyla korkutmaktır. Şöyle ki: “Allah'ın bana karşı olan kuvvet ve kudreti benim bu insana karşı olan kuvvet ve gücümden daha büyüktür. Eğer ben bu insana öfkemin icabını tatbik edersem, Allahü teâlânın da kıyamet günü affedilmeye en muhtaç olduğum bir anda, öfkesini benim hakkımda tatbik etmeyeceğinden emin değilim” demelidir. Allahü teâlâ, şöyle buyurmuştur: “Ey Âdemoğlu! Öfkelendiğin zaman beni hatırla ki ben de öfkelendiğim zaman seni hatırlayayım ve yok edilecekler arasında seni yok etmeyeyim.”

3. Nefsine, düşmanlık ve intikamın alma hırsı ile öfkelendiği zaman kendisinin ne kadar kötü hale düşeceğini hatırlatmalıdır. Şöyle ki, öfke anında başkasının yüzünü hatırlamak ve kendi öfkesinin çirkinliğini düşünmek ve öfke sahibinin saldırgan bir köpeğe ve adi bir yırtıcı hayvana benzerliğini düşünmek; halîm, sakin, öfkeyi terkeden bir kimsenin de peygamberlere, velî kullara, âlimler ve hükemâya benzediğini düşünmekdir. Bunları düşündükten sonra nefsini serbest bırakmalıdır. İsterse nefis kendisini köpeklere, yırtıcı hayvanlara ve insanların düşüklerine benzetsin, isterse âlimler ve peygamberlere benzetsin. Eğer zerre kadar aklı varsa, nefsi bunlara uymanın sevgisine meyleder.

4. Öfkesinin Allah'ın isteğine göre cereyan eden birşeye şaşıp, karşı çıktığını bilmelidir. Canab-ı Hakkın takdirine rıza göstermediğini anlamalıdır. Evet, bu şey kendi isteğine göre cereyan etmediğinden dolayı öfkelenir! Halbuki bu, 'Benim isteğim Allah'ın isteğinden daha evlâdır' manasına gelir ki, bir kul için bu büyük bir suçtur, isyandır.

HİKMETLER · 17 AĞUSTOS 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1521

Öfke ateşten bir parça!

Öfkesine hakim olamayan birisi üç yaprak kağıda ayrı üç şey yazarak bunları üç adamına verdi. Birinci sayfayı verdiği kişiye dedi ki: 'Ben öfkelendiğim zaman bana bu sayfayı ver!' İkincisine 'Öfkem biraz dindiği zaman buna bu sayfayı göster!' dedi. Üçüncüsüne de 'Öfkem tamamen geçtikten sonra bu sayfayı elime ver' dedi.

Bir müddet sonra öfkesi alabildiğine kabardı. Kendisine birinci sayfa verildi. Sayfayı açınca sayfada şöyle yazılı olduğunu gördü: 'Sen nerede bu öfke nerede! Sen ilah değilsin, beşersin!'. Bu yazıları okuduktan sonra öfkesinin bir kısmı dindi. Bunun üzerine kendisine ikinci sayfa verildi. Baktı ki ikinci sayfada şunlar yazılıdır: 'Yeryüzünde olanlara şefkatli ve merhametli ol ki Allah da sana merhamet etsin!' Bunun akabinde kendisine üçüncü sayfa verildi. Baktı ki üçüncü sayfada şunlar yazılıdır: 'İnsanları ancak Allahın hakkını zayi ettiğinden dolayı muâhaze et. Çünkü onları ancak bu ıslah eder.'

Mehdî bin Muhammed, bir kişiye kızdı ve ondan intikam almak istedi. Hz. Şebih ona dedi ki: "Allahü teâlâ için Allahü teâlâdan daha fazla kızma!'

Resulullah efendimiz, zevcesi Hz.Âişe validemiz öfkelendiği zaman ağzını eliyle kapatır ve şöyle derdi: “Ya Aişe! De ki:.'Ey Allahım! Ey Muhammed'in Rabbi! Benim günahımı affet! Kalbimin öfkesini gider. Fitnelerin saptırmasından beni koru!'

Hz.Ebu Hüreyre der ki: 'Hazreti Peygamber öfkelendiği zaman, ayakta ise otururdu. Oturduğu halde öfkelendiği zaman uzanırdı ve öfkesi geçerdi'.

Hz.Ebu Said el-Hudrî, Resulullahın şöyle dediğini rivayet eder: “İyi bilin ki öfke, Ademoğlu'nun kalbinde bir parça ateştir. Siz onun gözlerinin kızardığına, boyun damarlarının gerildiğine bakmaz mısınız? Bu bakımdan kim böyle birşey hissederse, yanağını yere yapıştırsın.” Hazreti Peygamber 'Yanağını yere yapıştırsın' sözü ile secdeye işaret etmiştir. Bu, azaların en azizini, yerlerin en zelili olan toprağa değdirmeye işarettir. Böylece nefsi zilletini hissetmiş olsun, nefsin gururu ve öfkenin sebebi olan bencilliği ortadan kalksın.

GÖNÜL BAHÇESİ · 18 AĞUSTOS 2009 SALI · KAYIT 1526

Hacı Bektaşi Veli'yi anma günleri!

Her sene olduğu gibi, bu sene de, 16-18 Ağustos tarihleri arasında, Hacı Bektaşi Veli hazretleri anılıyor. Fakat, bu anmalarda bir gariplik göze çarpıyor. Çünkü, tanıtılan zat ile bizim bildiğimiz büyük velinin hiçbir benzerliği yok. Öyle bir tanıtım yapılıyor ki, tasavvufla, tarikatla ilgisi olmayan namazsız, niyazsız, sazlı sözlü bir zat çıkıyor karşımıza…

Bu çarpıklığın önüne geçebilmek için, Hacı Bektaşı Veli hazretlerinin gerçek halini, yaşayışını temsil ettiği inancı kısaca bildirmek şart oldu.

Hacı Bektaşi Veli, Osmanlı Devletinin kuruluş yıllarında yaşayan evliyânın büyüklerinden biridir. 1281 târihinde Horasan'ın Nişâbûr şehrinde doğdu. Seyyid olup, nesebi (soyu) hazret-i Ali'ye dayanmaktadır. 1338 târihinde Kırşehir'e yakın bir yerde vefât etti. Türbesinin bulunduğu kasabaya sonradan Hacıbektaş ismi verilmiştir.

Bektâş-ı Velî, küçük yaşta ilim öğrenmesi için, âilesi tarafından Ahmed Yesevî'nin halîfesi Şeyh Lokman-ı Perende'ye teslim edildi. O'nun elinde yetişti. Daha çocukken bir çok kerâmetleri görüldü.

EHLİ SÜNNET İDİ

Hacı Bektâş-ı Velî, tahsîlini tamamladıktan sonra, Anadolu'ya geldi. Halka Ehli sünnet itikadı ve tasavvuf yolunu göstermeye başlayıp, kıymetli talebeler yetiştirdi. Kısa zamanda herkes tarafından tanındı,sevildi ve büyük iltifât ve rağbet gördü.

Hâcı Bektâş-ı Velî, Sultan Orhan ile sohbet etti. Yeniçeri askeri kurulurken duâda bulundu. Onlara İslâmiyetten, Ehli sünnet yolundan ayrılmamalarını nasihat etti. Böylece Hacı Bektâş-ı Velî'yi kendilerine mânevî pîr olarak kabul eden bu ordu, mânevî hayâtını ve disiplinini ona bağladı. Hacı Bektâş-ı Velî asırlarca yeniçeriliğin pîri, üstâdı ve mânevî hâmisi olarak bilindi.

Büyük evliyâ Hacı Bektâş-ı Velî'nin derslerini dinleyen, sohbetlerine katılan ve ondan feyz alanlara tasavvuftaki usûle uyularak "Bektâşî" bu yola da "Bektâşiyye" veya "Bektâşîlik" adı verildi . Bektâşîler zamanla azaldı. İki üç asır sonra hakîkî Bektâşîlik unutuldu. Tîmûr Hanın önünden kaçan "Hurûfîler" kendilerini

kurtarmak için Bektâşî tekkelerine sığındılar. Kendilerini Bektaşî gibi göstererek bu tarîkatı kendilerine siper olarak kullandılar. Haramlara helâl, nefsin arzû ettiği kötü isteklere serbesttir demekle, bozuk rûhlu insanlar arasında yayıldılar. Halk arasında anlatılan Bektâşî fıkraları bu sahte ve yalancı Bektâşîlere âittir.

Hacı Bektaşi hazretlerinin bu Bektaşilerle uzaktan yakından ilgisi yoktur. Mevlana hazretleri gibi Hacı bektaşi hazretleri de istismar edilmektedir. Hacı Bektaşi Veli hazretleri Ehli-i sünnet idi. Dedeleri ve hocaları gibi İslamiyetin emir ve yasaklarına bağlılığı tamdı. İslamın beş şartını eksiksiz yerine getiridi. Bunun en büyük ispatı bizzak kendisinin kaleme aldığı "Makâlât" kitabıdır. Bu kıymetli kitabından aldığımız aşağıdaki ifadeler inancını ve yaşayışını tartışmaya mahal bırakmayacak kadar açık bir şekilde ortaya koymaktadır:

YOLUNUN ESASLARI

"Gerçeğe ulaşmış kimseler, şu dört mertebede bulunan kimselerdir: Birincisi; din-i İslam, ikincisi; tarikat, üçüncüsü; marifet, dördüncüsü hakikat. Bu mertebeler ancak İslam dinine uygun olduğu müddetçe tamam olur. Resuli Ekrem buyurdu ki, " İslam dini bir ağaçtır. Tarikat onun dolları, marifet yaprakları, hakikat da meyveleridir." Ağaç mevcut olmazsa, dalları ve meyveleri de olmaz. Kısımların varlığı ancak uslın varlığı sayesindedir. Asıl olmayınca kısımlar da olmaz. İslam dininin sınırından dışarı çıktığı halde kendisini hala doğru yolda sanırsa, ziyana uğrayan helak olan mülhidlerden, dinsizlerden olur.

İslam dininde on makam vardır: Birincisi Allaha ve Resulüne iman etmektir. İkincisi ilim öğrenmektir.Üçüncüsü, namaz kılmak, oruç tutmak, zekat vermek, gücü yeterse hacca gitmektir. Dördüncü, helal rızık kazanmaktır. Beşincisi evlenmektir. Altıncısı hayz ve nifas bilgilerini öğrenmektir. Yedincisi, Ehli sünnet vel cemaat ehlinden olmaktır. Sekizincisi, şefkat ve merhamettir. Dokuzuncusu, temiz giyinmek ve temiz yemektir. Onunucusu, emr-i maruf ve niyhy-i münkerdir. Yani dinin emirlerini yaymak; haramlara mani olmaktır."

Hacı Bektaşi hazretleri, bu maddelerle yolunu yani gerçek "Bektaşiliği" özetlemektedir. Bu maddelere uyan, O'nun yolundan gitmiş olur. Seven sevdiğinin yolundan gider. Lafla sevmek olmaz! "Ainesi iştir kişinin lafa bakılmaz!"

HİKMETLER · 18 AĞUSTOS 2009 SALI · KAYIT 1522

Öfkeyi yenmenin mükafatı

Allahü teâlâ “Öfkelerini yutarlar” (Ali İmran/134) buyurmuştur ve bunu müslümanları medhetmek için söylemiştir. Hazreti Peygamber de şöyle buyurmuştur:

“Allah öfkesini frenleyen bir kimseye azabını durdurur. Rabbine mazeretini arzeden bir kimsenin özrünü Allahü teâlâ kabul eder. Kim dilini korursa Allah onun çirkin taraflarını örter.”

“Öfkesinin gereğini yerine getirme imkânı varken bundan vazgeçen kimsenin kalbini Allahü teâlâ kıyamet gününde rızasıyla doldurur.”

İbni Ömer hazretleri Peygamberimizin şöyle buyurduğunu rivayet eder:

“Allah rızası için öfkesini yutmaktan, ecir bakımından daha büyük bir şey yoktur ki kul onu yapsın.”

Lokman Hekim oğluna şöyle demiştir: 'Ey oğul! Dilencilik etmek suretiyle yüzünün suyunu dökme! Rezil olman pahasına öfkenin isteğini yapma! Kıymetini bil ki hayatın sana fayda versin!'

İbn Abbas hazretleri de Resulullahın şöyle buyurduğunu rivayet eder:

“Kesinlikle bilinsin ki cehennemin bir kapısı vardır. O kapıdan ancak Allah'a isyan etmek suretiyle öfkesine uyup gönlünü rahat ettiren bir kimse girer.”

“Allah nezdinde kulun öfkesini yutmasından daha sevimli hiçbir şey yoktur. Kul öfkesini yuttuğu takdirde Allah onun kalbini iman ile doldurur.”

“Kim yerine getirmeye kudreti olduğu halde öfkesini yutarsa, Allahü teâlâ mahlukatın gözleri önünde onu çağırır ve cennet hurilerinden 'hangisini istersen al' diye onu serbest bırakır.”

Eyyub bin Sehtiyanî şöyle der: 'Bir saat halîmlik, yumuşaklık insanoğlundan birçok şerri, kötülüğü uzaklaştırır'.

Urve bin Muhammed şöyle diyor: Yemen'e vali olarak tayin edildiğim zaman babam bana 'Vali mi oldun?' diye sordu. Ben 'evet' cevabını verince şöyle dedi:

'Öfkelendiğin zaman yerdeki ve gökteki yaratılanlara bak. Sonra onları yoktan var edeni Yaratanı.

Hazreti Ömer buyurdu ki: ”Allah'tan korkan bir kimse, öfkesini yutar ve bu hususta nefsinin isteğini yapmaz. Allah'tan korkan bir kimse nefsinin her istediğini yapamaz. Ancak Allah'ın isteğini yerine getirebilir.”

GÖNÜL BAHÇESİ · 19 AĞUSTOS 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1527

Bektaşilik nedir, nasıl bozuldu?

Dün, Büyük veli Hacı Bektaş-ı Veli'nin hayatından bahsedip, kendi kitabından; inancının esaslarını nakletmiştim. Bugün de Tasavvufta takip ettiği yoldan bahsetmek istiyorum. Bu yola, adına izafeten, “Bektaşilik” denildi.

Bektaşi denilen tarikat mensupları, Hacı Bektaş-ı Veli'ye bağlı olarak Anadolu'nun dini, iktisadi, askeri ve sosyal teşekkülü olan Ahilik teşkilatına büyük yardım ve hizmetlerde bulundular. Hacı Bektaş-ı Veli'nin ve talebelerinin Osmanlı Devletinin kuruluş devrinde ve devletin sağlam temellere oturmasında büyük yardımları oldu. Yeniçeri ordusu Hacı Bektaş-ı Veli'yi kendilerine manevi pir olarak kabul etti ve onun yolunda olanlara saygı gösterdiler.

YAHUDİLERLE İÇ İÇE OLDULAR

Bektaşi denilen bu tarikatın hak yolda olan mensupları zamanla azaldı, boşalan tekkeleri Fadlullah-ı Hurufi'nin (1340-1393) talebeleri doldurdu. Bugün bektaşi deyince iki çeşit insan anlaşılır: Birincisi, hakiki doğru bektaşi olup, Hacı Bektaş-ı Veli'nin gösterdiği hak yolda giden temiz Müslümanlardır. İkincisi sahte, yalancı bektaşilerdir. Bunlar bozuk yolda olan hurufiler olup "batıla" ismi ile anılırlar.

Hurifilik, İslâmiyeti yıkmak için kurulan bozuk yollardan biridir. Kurucusu bir Acem (İran) Yahûdîsi olan Fadlullah bin Abdurrahman Tebrizî, İran’ın kuzeyinde Esterâbâd şehrinde 1340’ta doğdu.

Kurduğu bozuk yolun esaslarını anlatmak için Câvidân adında Farsça büyük bir kitap yazdı. Kitabında, Kur’ân-ı kerîmdeki harflere mânâlar vererek, kendisinin tanrı olduğunu bildirdi. Kurduğu bu bozuk yolun esaslarında, Yahûdîlik ve

Hıristiyanlık ile Zerdüştlük ve eski Yunan felsefelerinden istifade etti. Yahudilerle hep iç içe oldular.

Nitekim,Yahudi Sabataist İlgaz Zorlu kitabında, Bektaşiliğin içine nasıl sızdıklarını şöyle ifade ediyor: "Sabetaycılar kendi din adamlarını Melamilik tarikatı içinde yetiştirmişlerdir. Bu çok ilginç, adam hahamdır, ama dışarıdan baktığınız zaman Melamilik, Mevlevilik ve Bektaşilik tarikatları din adamı gibi görünür."

Hurûfîliğin bu bozuk inanışları İslâm ülkelerinde câhil halktan bazı kimseler arasında yayılmaya başlayınca Tîmûr Hanın oğlu Miran Şah, babasının emri ile 1393 senesinde Fadlullah-ı Hurûfî'yi öldürdü. Bacağına ip takıp sokaklarda sürükledi. Böylece Tîmûr Han, İslâmiyet için çok tehlikeli olan Hurûfîliğin yayılmasını önledi. Bunun için Bektâşî ismi altında kendini gizleyen Hurûfiler, Tîmûr Hanı sevmezler, hep kötülerler.

Fadlullah-ı Hurûfi öldürülüp, Esterâbâd şehri yakılınca dokuz yardımcısı kaçtı. Bunlardan Aliyyül-a'lâ adında bir kimse, Anadoluya gelerek bir Bektâşî tekkesinde Câvidân'ı gizlice yaymaya ve câhilleri aldatmaya başladı. "Hacı Bektâş-ı Velî'nin yolu budur." dedi. Hacı Bektâş-ı Velî'in yolundan ayrılmayan hakîkî Bektâşîler, bunlardan tamamen ayrıldılar. Hurûfîler haramlara helâl, nefsin arzu ettiği kötü arzulara, serbesttir dediği için, bu yol bozuk ruhlu insanlar arasında çabuk yayıldı.

Bektâşî tarîkatı adı altında saklanan Hurûfîlere göre, namazı bir kere kılmak, orucu bir kere tutmak, guslü de ömründe bir kere almak farzdır. Gusül edip vücudunuzu hırpalamayın, derler.

ŞAMAN, ZERDÜŞ HIRİSTİYAN KARIŞIMI

Bektaşiler çoğu zaman bilhassa Tanzimattan sonra siyasetle de içli dışlı olmuşlardır. Diyanet Vakfı, İslam Ansiklopedisi'ne göre; Bektaşiliğin siyasetle yakın gösteren hadiseler 19.yüzyılda da devam etmiştir. Jön Türkler ile Bektaşi Tekkelerinin münasebetleri eskiden beri bilinmektedir. (bk.Ramsaur s.7-14) Özellikle 1826'dan hemen sonra, Mason locaları ile iş birliğine girmeleri ilgi çekicidir. Bektaşi şeyhlerinin çoğunun bu localara kaydoldukları, bunun sonucu olarak Bektaşilerin siyasi düşüncelerinde, tarikatın ayinlerinde önemli ölçüde mason tesirlerinin belirdiği görülmektedir (bk.Melikoft,Turcica, XV,160-162)

Özetleyecek olursak, Bektaşilik Ehli sünnetten ayrıldıktan sonra, İslam inancından tamamen uzaklaşarak; Şaman, Şii, Budist, Maniheist, Zerdüşt, Hıristiyan (Hıristiyanların teslisine,üçlü ilah inancına benzeyen "Hak-

Muhammed-Ali" inancı gibi) vs pek çok bozuk düşünceleri içine alan bir inanç haline gelmiştir. (Daha geniş bilgi için, Diyanet İslam Ansiklopedisi,"Bektaşilik" maddebine bakılabilir.)

HİKMETLER · 19 AĞUSTOS 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1523

Yumuşak huylu olmanın fazileti

Hilm, yani yumuşak huyluluk öfkeye hakim olmaktan daha üstündür. Çünkü öfkeyi yutmak, olmayan halîmlik sıfatını kazanmaya çalışmaktır. Oysa öfkeyi yutmaya ancak öfkesi kabaran bir kimse muhtaç olur ve bu hususta şiddetli bir mücahedeye muhtaçtır. Fakat bunu bir müddet âdet edindiği zaman kendisine alışkanlık olur ve artık bir daha öfkesi kabarmaz. Kabarsa da onu yutmakta herhangi bir zorluk sözkonusu değildir. Bu tabii halîmliktir. Bu, aklın kemâle ermesi ve bedeni kontrol altına almasının delâletidir. Öfke kuvvetinin kırılması ve akla teslim olmasıdır. Fakat bunun başlangıcı, kendini hilme zorlamak, zoraki bir şekilde öfkeyi yutmaktır.

Adamın biri Hz. Ömer'e şöyle haykırdı: 'Yemin olsun, sen adaletle hükmetmiyor ve çok mal vermiyorsun!' Buna karşılık Hz. Ömer yüzünde öfkenin alâmetleri görülecek derecede kızdı. Bu esnada bir kişi kendisine şöyle hitap etti: "Ey mü'minlerin emiri! Sen Allahü teâlâ'nın ' Affet! iyiliği emret ve câhillerden yüz çevir' (A'raf/119) buyurduğunu işitmedin mi? İşte bu kişi de câhillerdendir. Bu bakımdan sen de onu affet!" Bu söz karşısında Hz. Ömer 'doğru söyledin' dedi. Sanki o öfke bir ateşti, söndü.

Hadîsi şerifte, "İlim ancak öğrenmekledir. Hilm de halîmliğe kendini zorlamakladır. Kim hayrı kasdederse ona hayır verilir. Şerden sakınan bir kimse ise şerden sakındırılır." buyuruldu.

Resulullah efendimiz bu hadîs-i şerîfiyle hilm sıfatının yolunun önce kendini hilme zorlamak ve onun ağırlığına katlanmak olduğuna işaret etmiştir.

Hazreti Süfyanı Sevrî, Ebu Huzeyme ve Fudayl bi İyaz bir araya geldiler, Zühdün ne olduğunu müzakere ettiler. Sonunda şu karara vardılar: 'Amellerin en üstünü kızdığı anda halîmlik, musibetler anında da sabır göstermektir'.

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki: “Cehenneme girmesi haram olan ve Cehennemin de onu yakması haram olan kimseyi bildiriyorum. Dikkat ediniz. Bu kimse, insanlara kolaylık, yumuşaklık gösteren mümindir”

“Yumuşak olanlar ve kolaylık gösterenler, hayvanın üzerinde, yularını tutan kimse gibidir. Durdurmak isterse, hayvan ona uyar. Taşın üzerine götürmek isterse, hayvan oraya koşar.

HİKMETLER · 20 AĞUSTOS 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1524

İlim, vekar ve hilm isteyin!

Hazreti Ebu Hüreyre Resulullah efendimizden şu hadis-i şerifi rivayet eder: “İlmi isteyiniz ilimle beraber sekineti (vâkarı) ve hilmi de isteyiniz. Öğrettiğiniz ve kendisinden ilim öğrendiğiniz kimselere yumuşak davranınız. Sakın âlimlerin katılarından olmayınız ki cehaletiniz hilminize galebe çalmasın.”

Hazreti Peygamber bu hadîs-i şerîfiyle gururun, katılığın, öfkeyi tahrik edip kabartan biricik âmil olduğuna işaret buyurmuştur. Hilm ve yumuşaklığın engelinin bu sıfatlar olduğunu belirtmiştir. Efendimiz bu konu ile ilgili şöyle dua ederek, bizim de böyle dua etmemizi işaret buyurmuştur: “Ey Allahım! Beni ilimle zengin kıl! Hilimle süslendir. Takvâ ile şereflendir. Afiyet ile güzelleştir!”

Hz. Ebu Hüreyre rivayet eder: Resulullah efendimiz,” Allah'ın katında yüksek derece arayın” buyurunca, Eshabı 'O yücelik nedir?' diye sordu. Hz. Peygamber şöyle buyurdu: “Senden alâkayı kesene karşı ilgiyi devam ettirmelisin. Seni mahrum edene vermelisin. Sana karşı cehalet ile hareket ederek vaziyet alana hilm göstermelisin.”

Hz. Ali Resulullahın şöyle dediğini rivayet eder: “Müslüman kişi, hilim sıfatı sayesinde gündüz oruçlu, gece ibadet yapan bir kimsenin derecesine varır. “

Bir zat Resulullaha gelerek: 'Benim birtakım akrabalarım vardır. Ben onlara sılayı rahim yaptığım halde onlar benden alâkayı kesiyorlar. Ben onlara iyilik yapıyorum. Onlar ise, bana kötülük.. Onlar câhillikle bana karşı çıktıkları halde ben onları hilimle karşılıyorum' dedi. Efendimiz, cevap olarak, böyle devam ettiği takdirde, kendisine cenabı Hakkın yardımının geleceği bildirildi.

İbn Abbas hazretleri şu hadisi şerifi rivayet eder:

Kim de şu üç hasletten birisi bulunmazsa, o kimsenin amelinden hiçbir şeye güvenmeyiniz:

1. Kendisini Allaha karşı olan günahlardan menedecek takvâ,

2. Sefih bir kimseyi durduracak hilm,

3. İnsanlar arasında idare etmesine vesile olacak bir ahlâk.

HİKMETLER · 21 AĞUSTOS 2009 CUMA · KAYIT 1525

Oruç insanı güzel huylu yapar!

Ramazan ayı, şeytanların bağlandığı, nefsin oruç tutularak açlık ve susuzlukla terbiye edildiği bir aydır. İnsanın şeytanî değil, melekî sıfatlarının öne çıktığı; insanlarının birbirini üzmemeye, kırmamaya özen gösterdikleri, herkese yumuşaklık gösterilip, hayır hasenatın yaygınlaştığı bir aydır.

Aslında, bu sıfatlarla sadece Ramazan ayında değil, yılın her ayında, her ayında bezenmek lazımdır. Çünkü bu sıfatların aksi ile amel etmek insanı dünyada ve ahırette rezil, rüsvay eder.

Birgün Resûlullah, Eshâb-ı kirâma karşı: "Müflis kime denir, biliyor musunuz?" sordular. "Parası ve malı kalmayan kimseye diyoruz" dediler. Buyurdu ki: "Ümmetim arasında müflis, şu kimsedir ki, kıyâmet günü, defterinde çok namaz, oruç ve zekât sevabı bulunur. Fakat, bir kimseye sövmüş, iftirâ etmiş, malını almış, kanını dökmüş, döğmüş. Sevapları, bu hak sahiplerine dağıtılır. Hakları ödenmeden önce sevapları biterse, hak sahiplerinin günahları, bunun üzerine yükletilir. Sonra Cehenneme atılır" buyurdu.

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

"Allahü teâlâ refîktir. Yumuşaklığı sever. Sertlik edenlere vermediği şeyleri yumuşak davrananlara ihsân eder. Başkalarına vermez"

"Yumuşak davranmayan, hayır yapmamış olur"

"İçinizde en sevdiğim kimse, huyu en güzel olanınızdır"

"Kendisine yumuşaklık verilen kimseye dünya ve âhiret iyilikleri verilmiştir"

“Hayâ, îmandandır. Îmanı olan Cennettedir. Fuhuş, kötülüktür. Kötüler Cehennemdedir”

“Kızdığı zaman istediğini yapabilecek bir kimse kızmazsa, Allahü teâlâ kıyâmet günü onu herkesin ortasında çağırır, ‘Cennette istediğin hûrinin yanına git’ der”

“Cennete gidecek olanları haber veriyorum dinleyiniz! Zayıftırlar, güçleri yetmez. Birşey yapmak için yemin ederlerse, Allahü teâlâ, bunların yeminlerini, muhakkak yerine getirir. Cehenneme gidecek olanları bildiriyorum, dinleyiniz! Sertlik gösterirler. Acele ederler. Kendilerini üstün görürler”

HİKMETLER · 22 AĞUSTOS 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1528

Oruç kötülüklerden korur

Kur'an-ı kerimde, orucun farz kılındığını bildiren ayetin sonundaki "...Ta ki korunasınız" buyurulmaktadır. Allah teâlâ, her derde bir deva, her hastalığa bir ilaç verdiği gibi kötülüklere karşı da korunma yollarını göstermiştir. İşte orucun bir özelliği, bir hikmeti de bizi kötülüklerden koruyan bir ibadet oluşudur.

Nitekim Peygamberimiz de "Oruç bir kalkandır, o halde oruçlu kötü söz söylemesin. Kendisi ile çekişip kavga etmek isteyen kimseye iki defa, "ben oruçluyum" desin." buyurmuştur.

Kalkan, savaşlarda kişiyi düşmanın kılıcından koruyan bir vasıta idi. Kalkan, sahibini düşmandan koruduğu gibi oruç da aynı şekilde kişiyi kötülüklerden ve günah işlemekten korur. Oruçlu, kötülüğü başlatan kişi olmayacağı gibi, kendisine fena söz söyleyen ve kavga etmek isteyenlerin bu davranışlarına karşılık: "Ben oruçluyum, ben oruçluyum" diyerek nefsine hakim olacak ve kendisini kavganın içine çekmek isteyenlere uymayacaktır.

Böylece oruç, bir kalkan gibi kişiyi kötülüklerden korumuş olacaktır.

Oruç, kişiyi sadece kötülüklerden korumakla kalmayacak, onu cehennem ateşinden de koruyacaktır. Çünkü, insanı cehenneme sürükleyen kötülüklerdir, bunlardan uzaklaşan cehennemden de uzaklaşmış demektir.

Her kötülüğün başı, Cenab-ı Hakkı unutmak ve sorumluluk duygusunu kaybetmektir. Halbuki oruç, bize daima Allah'ı hatırlatır, sorumluluk duygusunu

geliştirir.

Bir ay boyunca devam eden bu manevî eğitim sonucu Allah korkusu kalblere iyice yerleşir,bunun olumlu tesiri ile de insan davranışlarını kontrol altına alarak her türlü kötülükten uzaklaşmış olur.

Allahü teâlânın her emrinde olduğu gibi oruçta da bunun gibi birçok hikmetler ve bizim için pek çok faydalar olduğu muhakkaktır. Orucu Allah rızası için tutmakla beraber, bunları da bilmekte faydalar vardır.

HİKMETLER · 23 AĞUSTOS 2009 PAZAR · KAYIT 1529

Oruç nefsi terbiye eder!

İbadetlerin bir illeti, yani âyet, hadis, icma, kıyas gibi bir delili, bir de hikmeti vardır. Bir ibadeti yaparken illetini bilmek lâzım; fakat, hikmetini bilmek lâzım değildir. Çünkü ibadetlerin hikmetleri açık olarak bildirilmemiştir. Daha tespit edilemeyen pek çok hikmet vardır. Fakat tespit edilen hikmetlerini de bilmekte zarar değil fayda var. Hayranlık duyup o ibadeti seve seve yapmaya, yakîne sebep olur.

İslamiyeti bilmeyenlere, hikmetini, faydasını anlatmak, dini sevdirmeğe vesile olur. Ancak hikmetler ile çok uğraşmak ta zararlıdır. Çok uğraşılırsa, Allahın emri için değil hikmeti, faydası için yapmaya kayar insan. Bunun için, Mü'min, ibâdetlerini cenâb-ı Hak emrettiği için yerine getirmelidir. İbadetlerde esas olan budur.

Bu açıklamadan sonra şimdi kısaca Ramazan orucun hikmeti üzerinde duralım: Oruç, senede bir ay, yalnız gündüzleri orucu bozan şeylerden uzaklaşmak demektir. Orucun, dünyadaki faydalarından biri insanlara açlığın ve susuzluğun ne demek olduğunu öğretmektir. Tok, hiç bir zaman açın halinden anlamaz ve ona merhamet etmez. Oruç, bundan başka, nefse hakim olmayı sağlar. Oruç tutma zamanı arabi aya göre tayin edildiğinden, her sene önceki seneye göre on gün evvel başlar. Bu sebebden bazan yaza, bazan kışa isabet eder. Böylece en kısa ve en uzun günlerda de oruç tutmuş olur.

Allahü teâlâ, oruç tutulması emrini sebepsiz vermemiştir. Oruç, insanlara hem maddi, hem de manevi faydalar sağlar. Bütün bir sene, çeşidli yemekleri eritmek için, yorulan insan midesi ve bağırsakları, senede bir ay dinlenerek sağlığını korumuş olur .Bu maddi faydasıdır.

Manevi faydası de şudur: Oruç tutan bir insan, bizzat his ederek fakir insanlara yardım etmek ihtiyacını duyar. Bu da, insanların birbirlerine yardım etmelerine sebep olur. Birbirlerine yardım eden insan topluluğu arasında ise çekişmeler olmaz.

Bundan başka, Allahü teâlânın emrini yerine getirmek için gündüzleri bir ay oruç tutan bir müslüman, Allahü teâlânın emirlerini yapmak itiyadını da kazanır. Böylelikle, Allahü teâlânın başka emirlerini yapmaya da alışkanlık peyda eder.

HİKMETLER · 24 AĞUSTOS 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1530

Oruç ahlâkımızı güzelleştirir

Oruç, imsaktan akşama kadar bir süre basit bir aç kalma olayı değildir. Oruç, köklü bir irade terbiyesi, insanı kötü alışkanlıklardan temizleyen, çirkin davranışlardan uzaklaştıran ve iyi huylar kazandıran bir ibadettir.

Nitekim, Peygamber efendimiz şöyle buyuruyor: "Her kim yalan söylemeyi ve yalanla iş görmeyi bırakmazsa Allah onun yemesini, içmesini bırakmasına değer vermez." Bu hadis-i şerifte, oruç tuttuğu halde kötü huyları terketmeyenlerin oruçlarının kâmil oruç olmayacağını bildirilmiştir.

Peygamber efendimiz diğer bir hadis-i şerifinde de:"Çok oruç tutanlar var ki onlara tuttukları oruçlardan sadece açlık ve susuzluk kalır. Çok gece ibadet edenler vardır ki onlara da bundan kalan sadece uykusuzluktur." buyurmuştur.

Bu kimseler, helâl olan şeylerden uzaklaştıkları halde, uzaklaşmaları gereken diğer haramlardan uzaklaşmadıkları için oruç borcundan kurtulmakla beraber oruç ibadetinden bekledikleri karşılığı tam bulamayacaklardır.

Bütün bunlardan anlaşılıyor ki, orucun bir hikmeti de, insanı kötülüklerden uzaklaştırarak olgunlaştırmak, ahlâk ve fazilet sahibi olmasını sağlamaktır.

İslâm büyükleri orucun üç mertebesi olduğunu bildirmişlerdir:

1- Avamın orucu.

2- Âlimlerin orucu.

3- Peygamberlerin orucu.

Avam yani halk oruç tutar, sadece yemezler içmezler, fakat kötülüklerden, günahlardan uzak durmazlar. Âlimler ise, kötülüklerden, günahlardan uzak dururlar. Enbiya ise, şüpheli şeylerden de kaçar. Tutulan orucun sevabı da, bu sınıflamaya göre artar.

Cahiller, oruç tutup iftar edince yerler, içerler, bizim bayramımız budur, derler. Âlimler ise, akşam olup iftar edince, “Cenab-ı Hak eğer bizim orucumuzu kabul etmiş ise, bu bizim bayramımızdır” derler. Peygamberlerin bayramı ise, cenab-ı Hak razı olduysa, bayram ederler.

GÖNÜL BAHÇESİ · 25 AĞUSTOS 2009 SALI · KAYIT 1538

Ramazan ayı günahları yok eder

Ramazan yanmak demektir. Çünkü, bu ayda oruç tutan ve tevbe edenlerin günahları yanar, yok olur. A'meş yani, Süleymân bin Mihrân hazretleri buyurdu ki: "Ramazan ayında yapılan ibâdetler, gelecek Ramazana kadar, hac zamânında yapılan ibâdetler, gelecek hac zamânına kadar, cemâatle kılınan Cumâ namazı gelecek Cumâ'ya kadar, cemâatle kılınan vakit namazı da ondan sonraki vakit namazına kadar işlenen günahlara keffârettir. Ama büyük günah işlememek şartıyla." CENAB-I HAKKIN BEŞ İHSANI Hüseyin Buhari Ravda-tül-ülema kitabında buyuruyor ki: “Allahü teâlâ, ümmet-i Muhammede Ramazanda beş şey verir ki, onlardan başka kimseye vermemiştir. 1– Ramezanın ilk gecesi olduğu zaman, bu ümmete rahmet nazarı ile nazar eder. Her kime ki, Allahü teâlâ rahmet nazarı ile bakar, ona azab etmez. 2– Allahü teâlâ meleklere buyurur: Bu ayda ibadetleri bırakın. Ümmet-i Muhammede istigfar edin. 3– Allahü teâlâ, Cennet meleklerinin reisi (Rıdvan)a buyurur: Cenneti süsle ve kapılarını aç. Ümmet-i Muhammedden bir kimse bu ayda ölürse, cesedi gelinceye kadar, ruhu Cennete dahil olsun. 4– Allahü teâlâ hazretleri, Cehennem meleklerinin reisi (Malik)e, Cehennemin kapılarını bağlaması için emir eder. Eğer, bu ümmetten isyan edenlerden birisi ölür ise, Ramezan ayı geçene kadar, Cehennemde azab

olunmasın. 5– Allahü teâlâ, bu ümmete Kadr gecesini verir. Hatta eğer bir kimse, o gecede Allahü teâlâ hazretlerine ibadet etse, günahlarını af eder. O gecede Cehennemden azad olur. O gecede bütün Ramezan ayı müddetince azad olanlar kadar mümin azad olur." İmam-ı Rabbani hazretleri "Mektubat" da buyuruyor ki: "Ramezan-ı şerif ayında yapılan nafile namaz, zikir, sadaka ve bütün nafile ibadetlere verilen sevap, başka aylarda yapılan farzlar gibidir. Bu ayda yapılan bir farz, başka aylarda yapılan yetmiş farz gibidir. Bu ayda, bir oruçluya iftar verenin günahları af olur. Cehennemden azad olur. O oruçlunun sevabı kadar, ayrıca buna da sevap verilir. O oruçlunun sevabı hiç azalmaz. Bu ayda, emri altında bulunanların işlerini hafifleten, onların ibadet etmelerine kolaylık gösteren amirler de af olur. Cehennemden azad olur. Resulullah, bu ayda, esirleri azad eder, her istenilen şeyi verirdi. Bu ayda ibadet ve iyi iş yapabilenlere, bütün sene, bu işleri yapmak nasib olur. Bu aya saygısızlık edenin, günah işleyenin bütün senesi, günah işlemekle geçer. Bu ayı fırsat bilmelidir. Elden geldiği kadar ibadet etmelidir. Allahü teâlânın razı olduğu işleri yapmalıdır. Bu ayı, ahireti kazanmak için fırsat bilmelidir. Kur'an-ı kerim Ramezanda indi. Kadr gecesi, bu aydadır. ORUÇ HAZİNENİN ANAHTIRI Seyyid Burhâneddîn hazretleri orucun önemi ile ilgili talebelerine şöyle nasihat ederdi: "Eğer Allahü teâlâya gereği gibi tâatta bulunamazsanız, hiç olmazsa oruç tutun. Karnınızı aç tutmaya ve acı çekmeğe önem verin. Çünkü oruç tutmaktan daha iyi bir tâat yoktur. Peygamber ve velîlerin kalplerinden hikmet pınarları, açlık ve oruç bereketi ile fışkırmıştır. Allahü teâlâya ulaştıracak oruçtan daha iyi bir binek yoktur. Oruç ehlinin duâlarına karşılık verilir ve kabûl edilir. Orucun Allahü teâlâ katında büyük değer ve önemi vardır. Oruç, hikmet hazînelerinin anahtarıdır. Bir kimse bütün kulluk vazîfelerini yerine getirse, fakat mîdesini doldursa hiç bir yere ulaşamaz. Orucu gereğince tutsa, başka kulluk vazîfelerinde kusur olsa bile, yine bir yere erişir. Oruca yavaş yavaş alışmak gerekir ki, sıhhate ziyan gelmesin, insanı işten, hizmetten alıkoymasın."

HİKMETLER · 25 AĞUSTOS 2009 SALI · KAYIT 1531

İyi kimse misk satıcısı gibidir

Dinlerin gönderilmesinden, dinlerin tebliği için peygamberlerin gönderilmesinden maksat, iyi insan, iyi aile ve iyi toplum meydana getirmektir. Başka bir ifade ile söylemek gerekirse, insanların dünyada huzur ve sükun içerisinde yaşamaları, ahirette de ebedi saadete kavuşmaları hedeflenmiştir. İşte Allahü teâlânın ve Resul-i Ekreminin emir ve yasaklarında gaye, maksat, hedef budur.

Kur'an-ı kerimde: "Ben, cinnileri ve insanları, ancak (beni tanısınlar, arz-ı ubudiyette bulunsunlar) bana ibadet etsinler diye yarattım" buyurulmaktadır.

Sevgili Peygamberimiz: "Akıllı kimse, nefsini hesaba çeken ve ölümden sonrası için amel işleyen (hazırlık yapan)dır" buyurmuşlardır.

Yine kendilerine insanların en iyisinin kim olduğu sorulduğunda: "Ömrü uzun olup, ameli güzel olandır" cevabını vermiştir. İnsanların en kötüsünün kim olduğu sorulunca da: "Ömrü uzun olup, ameli kötü olandır" buyurmuştur.

Demek ki, yaşamaktan maksat iyi işler yapmaktır. Bir kimsenin iyi veya kötü olduğu yaptığı işlerden anlaşılır. Bir kimse kötülüklerden kaçıyor, iyi işler yapıyorsa, o kişinin cennete gitme ihtimali çoktur. Onun için iyi kimselerle beraber olmaya çalışmalıdır.

Hadis-i şerifte buyurulmuştur ki: "Allahü teâlâ, bir kula hayır murad ettiği zaman, dinini kayıran kimseler yanında çalışmayı nasib eder. Şerri murad edilen kul da, dinini kayırmayan kötülerin yanında çalışır."

Başka bir hadis-i şerifte de "Kişi, arkadaşının dini üzeredir. Herhangi biriniz, kiminle arkadaşlık ettiğine baksın" buyurulmuştur.

Diğer bir hadis-i şerifte ise: "İyi arkadaşın misali, misk satıcısına benzer; eğer sana ondan bir şey isabet etmezse, hiç olmazsa güzel koku siner. Kötü arkadaşın misali de, körükçüye benzer; eğer sana ondan kıvılcım sıçramazsa, kötü koku siner" buyurulmuştur.

İman edip salih amel işleyen kişilerle beraber olanlar onlar gibi olurlar. Masiyetleri işleyen kişilerle yatıp kalkanlar da onlar gibi olurlar. Şurası

muhakkaktır ki, bir iyi ile bir kötü arkadaş olduğu zaman, ya kötü kimse iyileşir veya iyi kimse bozulup kötüleşir. Şayet iyi iyiliğinde, kötü de kötülüğünde ısrar ederse, bunların arkadaşlıkları uzun müddet devam etmez.

GÖNÜL BAHÇESİ · 26 AĞUSTOS 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1539

Avamın ve seçilmişlerin orucu

Yapılan ibadet, hayır hasenat aynı da olsa; bunu yapanın niyetine, ihlasına, manevi derecesine göre alınan karşılık farklı olur. Derecesi yüksek olan, aynı ibadetten çok daha fazla sevap alır. Nitekim,Peygamber efendimiz, Eshabının farkını bildirmek için, "Başkaları Uhud dağı kadar altun sadaka verse, Eshabımın bir avuç arpa sadakalarının sevabı kadar olamaz!" buyurmuştur. Tutulan oruçlar da böyledir. Avamın tuttuğu ile havasın yani seçilmişlerin tuttukları faklıdır.

ÜÇ TÜRLÜ ORUÇ VARDIR!

İmam-ı Gazali hazretleri buyurdu ki: Üç türlü oruç vardır:

Birincisi avamın, yani ictihad makamına yükselmeyenlerin orucudur. Zamanımızdaki bütün hocaların, imamların, hafızların, müftilerin, vaizlerin ve bütün Müslümanların oruçları bu birinci derecededir. Bunların oruçları, vücuda bir şey girmekle, yani gıda veya deva ile ve cinsi mübaşeretle bozulur.

İkinci derece, havasın yani müçtehitlerin orucudur. Bunların orucu, herhangi bir azanın günah işlemesiyle bozulur. Mesela, gibet, yalan, söz taşımak, na mahreme bakmak ile bozulur. Bazı âlimler, bunların avam orucunu da bozacağını bildirmiş ise de, Hanefi mezhebinde, bunlar avam için yalnız mekruhtur. Hadisi şerifi, "Orucun sevabını yok eder" manasına almıştır. Yani bunlar, orucun sıhhatini değil, kemalini giderir.

Üçüncü derece de, Ehassülhavas orucudur ki, bunların orucu, Allahü teâlâdan başka bir şeyin kalbe girmesi ile bozulur. İslam büyükleri Ramazan ayını, diğer aylardan farklı görürlerdi. Bu aya ayrı bir hürmet gösterirlerdi.

İslam büyükleri sadece Ramazan ayında değil, senin çoğunu oruçlu olarak geçirirlerdi. İmâm-ı Buhârî hazretleri bunlardan biri idi. Bayram günleri hâriç bütün yılını oruçla geçirirdi. Şüphelilerden dâimâ kaçardı. Gıybetten çok korkardı.

Sebebi soruldukta; "İsterim ki Rabbime kavuştuğumda hiç gıybet etmemiş olayım ve böyle bir şey için kimse beni aramasın." dedi. Gecenin ilk saatlerinde biraz uyur, sonra kalkar ilim ve ibâdetle meşgûl olurdu. Üç günde bir hatim ederdi. Sonra duâsını yapıp; "Her hatim sonunda yapılan duâ makbûldür." buyururdu. Ramazân-ı şerîf gecelerinde arkadaşlarına namaz kıldırır, her kıldırdığında Kur'ân-ı kerîmin üçte birini okurdu.

Dâimâ riyâzet ve mücâhede eder, nefsin arzularını yapmaz, nefsin istemediği, ona zor gelen şeyleri yapardı. On beş gün ağzına lokma koymadığı zamanlar olurdu. "Karnınız aç olsun! Bunun için de çok oruç tutunuz! Çünkü oruç, hikmet hazînelerinin anahtarıdır. Oruç tutmak, kalp gözünün açılmasına, kalbin rikkate gelmesine sebeb olur. Ayrıca oruçlunun duâsı, Allahü teâlâ indinde makbûldür." buyururdu.

Nefsinin isteklerini yapmamak için, kapıda köpekler için hazırlanan yemeğin yanına gider, nefsine karşı; "Ey nefs, bana istediklerini yaptırıp, emrin altına almak mı istiyorsun? Arzunun yerine gelmesini istiyorsan, önce yemek artıklarını yemen lâzım. Ya ye veya beni bu hâlimle kabûl et!" diyerek nefsiyle mücâdele ederdi. Böylece nefsinin isteklerini hiç yapmaz, onu rûhuna köle ederdi.

BU AY NASIL GEÇERSE…

Şeyh Ahmed-i Haznevî hazretleri de, bir sohbetinde ramazân-ı şerîf ayının fazîletiyle ilgili olarak buyurdu ki:

"Ramazân-ı şerîf ayında Peygamber efendimizin âdet-i şerîfi, esirleri serbest bırakmak, istedikleri şeyleri onlara vermekti. Bu ayda akşam olunca orucu acele açmak, sahuru tehir etmek, terâvih namazı kılıp, Kur'ân-ı kerîm okuyup hatim etmek sünnet-i müekkede olup birçok iyi neticeler verir.

Bu ayda sâlih ve iyi ameller yapmayı başaran bir kimse o senenin sonuna kadar da iyi işleri başarmış olur. Bu ayı günâh işlemekle geçse o yılı sonuna kadar günah işlemekle geçirecektir. Öyle ise müslümanın, mümkün olduğu kadar bu ayda aklını Allah yoluna verip çalışması, bu ayı kendine ganîmet bilmesi gerekir. Bu ayın her gecesinde, Cehennem ateşine müstehak binlerce kimse âzâd edilip serbest bırakılır. Cehennem kapıları kapatılıp, şeytanlar bağlanır, rahmet kapıları açılır."

HİKMETLER · 26 AĞUSTOS 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1532

'Herkes yanındakinden verir!'

İsa aleyhisselam, yahudilerden bir grubun yanından geçti. Onlar Hz. İsa'ya çirkin laflar attılar. O ise onlara güzel sözlerle karşılık verdi. Bunun üzerine yanındakiler Hz. İsa'ya şöyle sordular: 'Onlar çirkin, sen ise hayırlı konuşuyorsun!' İsa aleyhisselam cevap olarak şöyle dedi: 'Herkes yanındakinden verir!'

Vehb bin Münebbih buyurdu ki: “Acıyana acınır. Susan bir kimse selâmet bulur. Cahillik yapan bir kimse mağlup olur. Acelecilik yapan bir kimse yanılır. Şerre karşı halislik gösteren bir kimse selâmette kalmaz. Kim cedeli, münakaşayı bırakmazsa kendisine küfredilir. Şerden nefret eden bir kimse korunur. Allah'ın emirlerine tâbi olan bir kimse korunur. Allah'ın kahrından çekinen bir kimse emin olur. Kim Allah'ı kendisine velî edinirse, her türlü tecavüzden menolunur. Kim Allah'tan istemezse fakir olur. Kim Allah'ın azabından emin olursa, mahrum olur. Kim Allah'tan yardım talep ederse muzaffer olur!'

Bir kişi Mâlik bin Dinar'a 'İşittiğime göre sen beni kötülükle yadetmişsin!' deyince, Hz.Mâlik cevap olarak dedi ki: 'Böyle yaptığım takdirde, sen benden, nezdimde daha fazla şerefli olursun. Ben bunu yaptığım takdirde sevaplarımı sana hediye etmiş olurum'.

Alimlerden biri şöyle demiştir: 'Hilm akıldan daha yücedir. Çünkü Allahü teâlâ hilm ile isimlenmiştir'.

Bir kişi hükemadan birine 'Allah'a yemin ederim, ben sana öyle bir küfredeceğim ki seninle beraber kabrine girecek!' Hakîm ona dedi ki: 'Benimle beraber değil, aksine seninle beraber kabre girecektir!'

Hadis-i şerifte, “Allahü teâlâ, dünyalığı, dostlarına da düşmanlarına da vermiştir. Güzel ahlâkı ise, yalnız sevdiklerine vermiştir.” buyuruldu.

Lokman Hakîm şöyle demiştir: Üç haslet vardır, onlar ancak üç durumda bilinirler:

1. Hâlim bir kimse ancak öfkelendiği zaman bilinir.

2. Kahraman bir kimse ancak savaş halinde bilinir.

3. Kardeş de ancak kendisine ihtiyaç olduğu zaman bilinir.

HİKMETLER · 27 AĞUSTOS 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1533

“Esirgeyene bol bol ver!”

İbnİ Mes'ud hazretleri kendisine hakaret edenlerin yanından geçti. Fakat hiçbir karşılık vermedi. Bunun üzerine Resulullah efendimiz şöyle buyurdu: “İbni Mes'ud şerefli olarak sabahladı ve akşamladı.”

Sonra bu hadîsin râvisi İbrahim bin Meysere 'Cahiller kendilerine lâf atarsa selâm derler': (Furkan/63) ayetini okumuştur. İmam-ı Ahmed hazretlerinin rivayetine göre Hazreti Peygamber şöyle buyurmuştur: “ Allah bana o günü göstermesin, öyle bir zaman gelecek ki âlimlere uyulmayacak, yumuşaklık gösteren, hilm sahibi insanlardan utanılmayacaktır. İşte o zaman dilleri Arab, fakat gönülleri Acem gönlüdür!”

Hz. Muaviye, Arabe bin Evs'e şöyle sordu: 'Ey Arabe! Sen neyle milletinin efendisi oldun?' Arabe cevap olarak şöyle dedi: 'Ey mü'minlerin emiri! Ben kavmimin cahillerine karşı hilm gösteririm. İsteyenlere verirdim. Onların ihtiyaçlarına koşardım. Bu bakımdan benim yaptığımı yapan bir kimse benim gibidir. Bu hususta beni geçen bir kimse benden üstündür. Benden geri kalan kimseden ise, ben daha hayırlıyımdır'.

Kur’an-ı kerimde geçen ‘Rabbâniyyûn’ (Ali İmran/79) kelimesinin tefsirinde şöyle denilmiştir: 'Bunlardan maksat hâlim olan âlimlerdir'.

Hz.Hasan Basrî'nin 'Câhiller onlara hitap ettikleri zaman, onlar selâm derler' (Furkan/63) âyetinin tefsirinde 'Hâlim kimselerdir ki eğer cehaletle kendilerine karşı yapılan bir hakarete mâruz kalırlarsa, o şekilde karşılık vermezler' dediği rivayet olunur.

İmam-ı Mücahid 'Onlar lağvın yanından geçerken şerefli olarak geçerler' (Furkan/72) âyetinin tefsirinde 'Onlara eziyet edildiği zaman affederler' demiştir.

Hasan Basrî hazretleri şöyle demiştir: İlmi arayınız! Fakat onu vâkar ve hilimle süslendiriniz!'

Eksem bin Sayf şöyle demiştir: 'Aklın direği ve dayanağı hilm'dir. İşin temeli de sabırdır'.

Efendimiz, Ebû Hüreyreye “İyi huylu ol!” buyurdu. İyi huy nedir deyince, “Senden uzaklaşana yaklaşıp nasihat et ve sana zulmedeni affet ve malını, ilmini, yardımını senden esirgeyene bunları bol bol ver!” buyurdu.

HİKMETLER · 28 AĞUSTOS 2009 CUMA · KAYIT 1534

Fazilet ehlinin ameli!

Abdî kabilesinden Eşeç adlı zat, Resulullaha elçi olarak geldi. Devesini kapıda çöktürdü. Sonra deveyi bağladı. Sırtında bulunan iki elbiseyi çıkardı. Torbasından iki tane temiz, güzel elbise çıkarıp onları giydi. Bütün bunları Hazreti Peygamberin gözü önünde yapıyordu.

Sonra Resulullaha doğru, yürümeye başladı. Bunun üzerine Hazreti Peygamber kendisine şöyle dedi:

-Ey Eşec! muhakkak sende iki ahlâk vardır. Allah da, Peygamber de onları sever!

-Annem ve babam sana feda olsun! Onlar nelerdir?

-Onlar hilm ile sabırdır!

-Acaba bu iki ahlâkı ben çalışarak mı elde ettim, yoksa tabiî olarak mı bende vardı?

-Hayır! Allah seni o ahlâklar ile beraber yaratmıştır.

-Hamd o Allah'a mahsustur ki beni Allah ve Rasûlü tarafından sevilen iki ahlâk ile yaratmıştır!

- Allah, hâlim olan, Allah'tan utanan, zengin, namuslu, çoluk çocuk babası ve muttaki bir kimseyi sever ve muhakkak ki fâhiş, kötü konuşan, çenesi düşük olan, dilencilik yapan, ısrarcı olan bir ahmaktan da nefret eder.

Allahü teâlâ kıyamet gününde mahlukları bir araya getirdiği zaman bir dellâl şöyle çağırır: 'Fazilet ehli nerede?' Bu çağrı üzerine, az oldukları halde, bir kısım insanlar kalkıp süratle cennete doğru yürürler. Melekler bunları karşılar ve kendilerine şöyle derler:

-Biz sizin süratle cennete doğru gittiğinizi görüyoruz, ameliniz neydi?

-Biz fazilet ehliyiz!

-Sizin faziletiniz neydi?

-Biz zulme uğradığımız zaman sabrederdik. Bize kötülük yapıldığı zaman affederdik. Bize karşı cehaletle muamele edildiği zaman hilm, yumuşaklık gösterirdik.

Bunlara nedir: “Cennete giriniz! Çalışanların ecri olmak bakımından cennet ne güzel evdir!”

Hz. Ömer şöyle buyurdu: İlim öğreniniz! İlim için sekinet ve hilm öğreniniz!'

HİKMETLER · 29 AĞUSTOS 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1535

Hayırlı olan nedir!

Hazreti Ali buyurdu ki: 'Hayır, malının ve evladının çoğalması değildir. Hayır, ilminin çoğalması, hilminin büyümesi, ibadetinle halka karşı böbürlenmemen, iyilik yaptığın zaman Allah'a hamdetmen, kötülük yaptığın zaman Allah'tan af dilemendir.'

Bir kimse, Hazreti Hüseyin'in oğlu Ali Zeynelâbidîn'e kötü şeyler söyledi. Buna karşılık o, sırtında bulunan gömleği o kişiye verdi ve bir de kendisine bin dirhem de para verilmesini emretti. İmam-ı Zeynelâbidîn’de övülen beş hasletin bir araya gelmiş olduğu bildirildi:

1. Hilm, yumuşaklık

2. Sıkıntıyı kaldırmak,

3. Kişiyi Allah'tan uzaklaştıran hasletlerden kurtarmak,

4. Kişiyi pişman olmaya ve tevbe etmeye teşvik edip zorlamak,

5. Kişinin kendisini kötülemesine rağmen onu medhetmeye mecbur etmek. Bütün bunları az bir miktarla (bir abâ, bin dirhem) satın aldı!

Hazreti Ebu Derda şöyle demiştir: 'Ben halkın dikensiz yaprak oldukları bir zamanda onlara yetiştim. Sonra yapraksız dikenler oluverdiler. Onları tanıdığın

takdirde seni tenkid ederler. Onları bıraktığın takdirde seni bırakmazlar'. Dinleyenler, kendisine 'O halde ne yapmalıyız?' diye sorunca cevap olarak şöyle demiştir: 'Kendi hakkından onlara borç vermelisin?

Ebû Ya'lânın bildirdiği hadis-i şerifte, “Bir kimse, dilini tutarsa, Allahü teâlâ onun utanacak şeylerini örter. Gadabını tutarsa, kıyâmet günü, Allahü teâlâ azâbını ondan çeker. Bir kimse Allahü teâlâya yalvarırsa, onun duâsını kabûl eder” buyuruldu.

Tirmüzîde şöyle bildiriliyor: Hz. Muaviye, Ümm-ül-müminin Âişeye mektûb yazarak nasihat yazmasını istedikte, cevap yazarak: Allahü teâlânın selâmı senin üzerine olsun! Resûlullahdan işittim. Buyurdu ki, “Bir kimse insanların kızacakları şeyde Allahü teâlânın rızasını ararsa, Allahü teâlâ onu, insanlardan geleceklerden korur. Bir kimse, Allahü teâlânın kızacağı şeyde, insanların rızasını ararsa, Allahü teâlâ onun işini insanlara bırakır” dedi.

HİKMETLER · 30 AĞUSTOS 2009 PAZAR · KAYIT 1536

Cennette yüksek dereceye kavuşmak için

Hz. Ali buyurdu ki: “Yumuşak huylu, halîm bir kimsenin hilminden ötürü kendisine ilk verilen mükâfat şudur ki; bütün insanlar ona yardımcı olurlar'.

Hz. Muaviye şöyle demiştir: 'Kulun, hâlimliği câhilliğini, sabırlılığı da şehvetini mağlup etmedikçe ictihad derecesine varamaz ve buna da ancak ilim kuvvetiyle varabilir'.

Hz. Muaviye, Amr b. Ethem'e şöyle dedi: 'İnsanların hangisi daha cesur ve kahramandır?' Cevap olarak Amr şunu söyledi: 'Hâlimliğiyle cahilliğini geri çeviren kimse'.

Hz.Muaviye devamla dedi ki: 'Erkeklerin hangisi daha fazla cömerttir?' Amr cevap olarak 'Dünyasını dininin kurtuluşu için feda eden kimse insanların en cömertidir' dedi.

Enes bin Mâlik 'İyilikle kötülük, mücazat ve mükâfat hususunda eşit değildir. O halde sen kötülüğü en iyi şekilde defet' (Fussilet/34-35) ayetinin tefsirinde şöyle demiştir: 'Gazabı (öfkeyi) sabırla, cehaleti ilimle, kötülüğü affetmekle defet!'

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

“Dikkat ediniz. Size haber veriyorum! Cennetin yüksek derecelerine kavuşmak isteyen, saygısızlık yapana yumuşak davransın! Zulmedeni affetsin! Malını esirgeyene ihsânda bulunsun! Kendisini aramıyan, sormıyan ahbâbını, akrabâsını gözetsin!”

“Kuvvetli olmak, başkasını yenmek demek değildir. Kuvvetli olmak, kahraman olmak, kendi öfkesini yenmek demektir. “

“Selâm verirken güler yüzlü olana, sadaka verenlerin kavuştukları sevaplar verilir. “

“Din kardeşine karşı güler yüzlü olmak, ona iyi şeyleri öğretmek, kötülük yapmasını önlemek, yabancı kimselere aradığı yeri göstermek, sokaktan, taş, diken, kemik ve benzerleri gibi çirkin, pis ve zararlı şeyleri temizlemek, başkalarına su vermek hep sadakadır. “

“Cennette öyle köşkler vardır ki, içinde bulunan kimse, her dilediği yeri görür ve dilediği her yere kendini gösterir. “ Ebû Mâlik-il-Eş'arî, yâ Resûlallah! Böyle köşkler kimlere verilecektir dedi. “Tatlı sözlü, eli açık ve herkesin uyuduğu zaman Allahü teâlânın varlığını, büyüklüğünü düşünen ve Ona yalvaranlara verilecektir” buyurdu.

HİKMETLER · 31 AĞUSTOS 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1537

Kötülük yapanı utandırmak

Bir kişi hazreti İbn Abbas'a küfrederek, içindekini döktükten sonra İbn Abbas kölesine şöyle hitap etti: 'Ey İkrime! Acaba kişinin bizce görülecek bir ihtiyacı var mıdır ki görelim?' Bunun üzerine adam başını eğerek utandı ve yaptığından pişman oldu.

Bir kişi Cafer bin Muhammed'e dedi ki: "Benimle bir kavmin arasında herhangi bir hususta anlaşamamazlık vâki oldu. Ben onu terketmek istiyorum. Fakat bana 'onu terketmen senin için zillettir' denilmesinden korkuyorum". Bunun üzerine Câfer cevap olarak şöyle dedi: 'Esas zelillik, insanlara kötülük yapan, onlara iyi davranmayan zâlim kimselerdir'.

Halil bin Ahmed'e şöyle demiştir: 'Kim kötülük yaptığı halde kendisine iyilik yapılırsa, bu iyilik onun kalbinde bir engel olur. Onu o kötülüğün benzerinden meneder'.

Arada düşmanlık olan bir kimse bile böyle davranış karaşısında düşmanlığı devam ettirimez, ona dost gibi olur. Bu haslete ancak sabır ve nefislerini intikamdan men edenler. Bu güzel ahlâk sayesinde cennet ehli olurlar!. Bu kimseler, birisi kendisine küfrettiği halde ona, 'Eğer sen yalan söylüyorsan Allah seni affetsin, eğer doğru söylüyorsan Allah beni affetsin' diyendir. Tevbekar biri şöyle demiştir: 'Basra halkından birine küfrettim. O da bana karşı hilm gösterdi ve bu göstermiş olduğu hilimden dolayı beni uzun bir zaman kendisine kul ve köle gibi mutî kıldı'.

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

"Kimse ile münâkaşa etmeyen, haklı olsa bile, dili ile kimseyi incitmiyen müslümanın Cennete gireceğini size söz veriyorum. Şaka ile veya yanındakileri güldürmek için olsa bile, yalan söylemiyenin Cennete gireceğini size söz veriyorum. İyi huylu olanın Cennetin yüksek derecelerine kavuşacağını size söz veriyorum!"

Hadis-i kudsîde Allahü teâlâ buyuruyor ki, "Size gönderdiğim islâm dîninden râzıyım. (Yâni, bu dîni kabûl edenlerden, bu dînin emir ve yasaklarına tâbi olanlardan râzı olurum. Onları severim.) Bu dînin tamam olması, ancak cömerdlikle ve iyi huylu olmakla olur. Dîninizin tamam olduğunu hergün, bu ikisi ile belli ediniz!"

"Sıcak su buzu erittiği gibi, iyi huylu olmak, insanın günahlarını eritir, yok eder. Sirke balı bozduğu, yinilmez hâle soktuğu gibi, kötü huylu olmak, insanın ibâdetlerini bozar, yok eder. "

2009 YILLIK KÜLLİYATI

09

Eylül

43 yazı · Gönül Bahçesi: 10 · Hikmetler: 33

GÖNÜL BAHÇESİ · 1 EYLÜL 2009 SALI · KAYIT 1540

Ramazanda meal yolu ile din tahribatı!

Her ramazan aynı şey tekrarlanır: Onbir ay her vesile ile yüce dinimizle, kitabımız Kur'an-ı kerim ile, dinimizin emir ve yasakları ile alay eden; namaz kılanları gericilikle suçlayan, içkinin, zinanın, fuhuşun yaygınlaşması için elinden gelen gayreti gösteren, bunlara mani olmak isteyenleri yobazlıkla, çağ dışılıkla suçlayan medyamız, Ramazan gelince birden değişir; Ramazan programları, Ramazan sayfaları yapmada, meal, tefsir kitabı vermede biribirleri ile yarışır hale gelirler.

Bunların bilhassa Kur'an-ı kerim meali üzerinde durmaları rastgele bir tercih değildir. Maksatları, dine hizmet görüntüsünde, dine zarar vermektir. Çünkü, birisinin eline meal tutuşturup, dinini bundan öğren demek, cerrah olmayan birisinin eline, ameliyatla ilgili bir tıp kitabını verip buna göre ameliyat et, demekten farkı yoktur. Hatta denebilir ki, bu daha az tehlikeli. Yanlış ameliyat geçici olan dünya hayatını karartabilir, bozuk iman, yanlış amel ise sonsuz ahıret hayıtını karartır.

MEALİYYUN BİD'AT FIRKASI

Sadece gazeteler değil, pek çok vakıf, dernek ve özel kuruluşlar da ücretsiz meal dağıtımı yarışındalar. Her yıl üç milyon civarında meal dağıtılmaktadır. Diyanetin bu dağıtımda önemli bir payı vardır.1924 yılında, "Kur'an tercümesi furyası, İkinci Meşrutiyet'in ilanından sonra başlamış zararlı bir faaliyettir." diye beyanname neşreden Diyanet, bugün bu işin öncülüğünü yapıyor.

Meal dağıtan her kesin art niyetli olduğunu söylememiz mümkün değil, böyle peşin bir hüküm gerçekci olmaz; ancak şu var ki, bilerek veya bilmiyerek birilerinin sinsi planına alet oldukları bir da gerçek.

İşin en üzücü tarafı, bu tehlikenin farkına varan kimse sayısının çok az olması. Büyük çoğunluk estirilen kuvvetli rüzgara kendini kaptırmış durumda. Tehlikenin farkına varan aydın sayı çok az. Bunlardan biri de M.Şevket Eygi Bey'dir. Bid'at fırkalarını anlatan bir yazısından kısa bir alıntı yapmak istiyorum:

" Meâlciler fırkası: Bunlar kendi işlerine gelen bir meal veya tercüme alarak, bundan heva, re'y ve hevesleriyle din hükmü çıkartan, Kitabullah'ı akılarınca

yorumlayan kimselerdir. Yanlış yolda olduklarında şüphe yoktur. Osmanlı ulemâsı yaşamış olsaydı bunlara "Meâliyyûn fırkası" ismini verirdi.

Kur'âniyyûn fırkası. Bunlar Edile-i Erbaa'yı kabul etmezler, İslâm'ın tek temeli ve kaynağı vardır, o da Kur'ân'dır derler. Bunlar, bu görüşleri ile Kur'ân'a açık bir muhalefet içindedirler. Sünnet'i din kaynağı olarak kabul etmeyenler, Kur'ân deyip dursalar da dairenin dışına çıkmış olurlar.

Tarihselciler: Bunlar Kur'ân'daki ve Sünnetteki hükümlerin bir kısmının tarihsel olduğunu, bugün geçerli olmadığını iddia ederler. Ülkemizde bazı ilâhiyat fakültelerine sızmışlardır. Hadîsleri, AB standart veya normlarına göre ayarlama ve ayıklama projeleri vardır. Yüklü telif veya telef ücretleriyle beslenirler."

YILLARIN ZEHİRLİ PROPAGANDASI

Son yıllarda, dış destekli belli odaklar, Müslümanları sinsice ilmihâl kitaplarından uzaklaştırıp, meallere, tefsirlere, tercümelere yönlendirme gayretine girmiş bulunmaktadır. Bu maksatla, "Dinimizi esas kaynağından öğrenin, aracıları ortadan kaldırın" gibi sloganlar ortaya attılar. İşin aslını bilmeyen çok kimse de, bu sinsice hazırlanmış tuzağa yakalandılar.

Birçok şey alıştıra alıştıra kabullendirilir. Bazı yanlış inanç, fikir, görüş, metod ve kanaatler vardır ki, insanlar onları önce iter, reddeder. Fakat devamlı propaganda, beyin yıkama ve telkin neticesinde, bu itiş ve reddetme, zamanla zayıflar ve toplumun direnişinde gevşeme başlar.

İşte, günümüzde her Müslümanın, bir adet Kur'an tercümesi edinerek, İslâmiyeti doğrudan buradan öğrenme fikri de böyle gelişmiştir. Bu, sinsi din düşmanlarının, yıllardır yaptıkları beyin yıkama propagandalarının bir neticesidir.

Asırlardır din, fıkıh, ilmihal kitaplarından öğrenilmiştir. Bunun tersine bir davranış, dinde tahribat yapmak, yara açmak olur, bilerek veya bilmiyerek bu işte payı oylan dinin tahrif edilmesine, yıkılmasına yardım etmiş olur.

HİKMETLER · 1 EYLÜL 2009 SALI · KAYIT 1542

Sevindiren sevindirilir!

Bir zamanlar, hikmet ehli bir zatın dostu evine misafir olur. Kendisine yemek ikram edilir. Yemek esnasında, hikmet ehli zatın hanımı içeri gelip kocasına demedik laf bırakmaz, en ifadelerle hakaret eder. Misafir, yapılanı kendisine yapılmış kabul edip, sofradan kalkıp gitmek üzere dışarı çıkar.

Hikmet ehli dostu, kendisini durdurup şunları söyler: Hatırlıyor musun, senin evinde yine böyle bir yemekte, tavuk fırlayıp gelerek yemeği darma dağan etmişti. O zamanın ikimiz de öfkelenmemiştik. Şimdi nişin bu kadar öfkeleniyorsun?. Üstelik hakarete uğrayan da benim. Misafir 'doğru söyledin' dedi. Böylece adamın öfkesi geçti ve yemeğe devam ederek 'Doğru söyledin. Hilm her elemin şifa veren ilâcıdır' dedi.

Adamın biri, hikmet ehli bir zatın ayağına vurup acıttı. Buna rağmen öfkelenmedi, kendisine 'Neden öfkelenmedin?' diye sorunca cevap olarak şöyle dedi: 'Ben o kişiyi ayağıma takılıp kaymama sebebiyet veren bir taş yerine koydum. Dolayısıyla öfkeyi boğazlamış oldum'.

Resulullah efendimiz, öfkelenmemeyi, affetmeyi, herkesi iyilik yapmayı, başkasının sıkıntılarını gidermeyi emretmiştir. Bunları Müslüman olmanın özelliklerinden saymıştır:

"Müslüman, müslümanın kardeşidir. Birbirlerini incitmezler, üzmezler. Bir kimse, din kardeşinin bir işine yardım etse, Allahü teâlâ da onun işini kolaylaştırır. Bir kimse, bir müslümanın sıkıntısını giderir, onu sevindirirse, kıyâmet gününün en sıkıntılı zamanlarında, Allahü teâlâ onu sıkıntıdan kurtarır. Bir kimse bir müslümanın aybını, kusurunu örterse, Allahü teâlâ, kıyâmet günü onun ayblarını, kabahatlerini örter. "

"Allahü teâlâ, bazı kullarını başkalarının ihtiyaçlarını karşılamak, onlara yardımcı olmak için yaratmıştır. İhtiyâcı olanlar bunlara baş vurur. Bunlar için âhirette azâb korkusu olmayacaktır. "

"Allahü teâlâ, bazı kullarına dünyada çok nîmet vermiştir. Bunları, kullarına faydalı olmak için yaratmıştır. Bu nîmetleri Allahü teâlânın kullarına dağıtırlarsa,

nîmetleri azalmaz. Bu nîmetleri Allahın kullarına ulaştırmazlarsa, Allah nîmetlerini bunlardan alır. Başkalarına verir. “

GÖNÜL BAHÇESİ · 2 EYLÜL 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1541

Mealcilik sinsi emeli olanların işi

II.Meşrutiyetten sonra, Mısır Ezher Üniversitesi mensubu dinde reform yanlısı kimselerin fikirlerinin etkisi ile, dinin dört kaynağından, icma ve kıyas (mezhepler) yok farzedilerek, doğrudan hadis-i şeriflere ve özellikle de Kur’anı kerim meali ve ve tercümeleri yolu ile Kur’an-ı kerime yönlendirme gayretlerini görüyoruz.

Bu çalışma ile, asırlardır yapıla gelen uygulamaları bir tarafa bırakıp, dine yeni yorumlar getirerek dinde karmaşa yolu açıldı. Geçmiş alimleri ve kitaplarını çeşitli bahanelerle gözden düşürerek, halkı doğrudan Kur’an-ı kerime yönlendirdiler. Maksatları, dinde birlik ve baraberliğin kaynağı olan, alimleri ve fıkıh kitaplarını yok ederek birliği bozmak, dini tartışılır hale getirmekti. Onlar da biliyorlardı ki, her meal farklı olacak, bunları okuyan herkes de ayrı bir mana, ayrı bir hüküm çıkartacaktı.

MEALCİLİK KUR’AN TAHRİFİDİR

Meal konusunda Müslümanlar yanlış yönlendiriliyor. Maalesef bu yanlışı düzeltecek, yanlış yapanları ikaz edecek kimse de çok az, ancak az olsa var. Bunlardan biri, meslektaşımız Ebubekir Sifil’dir. Bu tehlikeyi köşesinde –özetle- şöyle dile getiriyor:

“Diğer meallerin her birinin şu veya bu eksiklikle/arızayla malul olduğunu söyleyen meal yazarları haklıysa, birinin "ak" dediğine öbürünün "kara" dediği mealler bağlamında yukarıda kullandığım "tehlike" kelimesinin abartı ifade ettiğini düşünenler bir daha düşünsün!

Meal olgusuna mesafeli yaklaşmamın tek sebebi sadece mealin teknik olarak Kur'an ayetlerinin çok boyutlu ve çok katmanlı anlam örgüsünü yansıtmaktan mahrum bulunuşu değil. Aynı zamanda kendi bakış açısını, meşruiyet kaynağı olarak Kur'an'a tescil ettirme gayesiyle kaleme alınmış meallerin, mevcutların

önemli bir yekûnunu oluşturuyor oluşu da gözden uzak tutulmamalı. "Meal üzerinden din tasavvuru inşası" adını verdiğim bu faaliyet, pek çok meal yazarının yaptığı işin "Kur'an'ı tahrif" anlamı taşıdığı tesbitine dayanıyor.

Soru şu: Geçmişte Batınîler'in, modern çağda Kadıyânîler'in ve bunlarla şu veya bu ölçüde örtüşen çizgileri benimsemiş kesimlerin Kur'an'ı kendi gayeleri istikametinde yorumlamaları birer "tahrif" (anlamın tahrifi) girişimidir de, günümüzde aynı işi kendi amaçları doğrultusunda yapan meal yazarlarının yaptığı iş neden "masum"dur?"

Bu meal, tercüme konusu yaygınlaşmaya başladığı yıllarda gazetelerde dergilerde tartışıldı. Dini, Kur'an tercümelerinden ve meallerinden öğrenmenin dine vereceği zararlar, 1924 yılında Sebilürreşad dergisinde günlerce münakaşa edildi.

Geçmişte kimler meal, tercüme yapmamış kı? Mason Ömer Rıza Doğrul, İsmail Hakkı Baltacıoğlu... Yıllar geçtikten sonra ehli sünnet olmadığını, kendisi ilan eden Abdülbaki Gölpınarlı ve daha niceleri...(Günümüzdekilerin nasıl birileri olduğunu siz biliyorsunuz) Yine, Türkiye'de Lions Kuluplerinin örgütlenmesini yapan Osman Nebioğlu, 1943 yılında kurduğu Nebioğlu Yayınevi tarafından "Türkçe Kur'an-ı kerim" adı ile meal bastırmıştır.

Son devrin büyük din âlimlerinden Şeyhülislâm Mustafa Sabri Efendi, Bedir Yayınevi'nin neşrettiği Mes'eletü Tercümeti'l-Kur'an adlı eserinde, Kur'an tercümesi modasının arkasındaki gizli ve sinsi emelleri ve dinimizi içten yıkma plânlarını açıklamaktadır.

AKIL VE MANTIK DIŞILIK

Mealden din öğrenmenin mümkün olmayacağı o kadar açık ki... Kur'an-ı kerim, İslâmiyetin temel kitabıdır, anayasasıdır. Bunu, Resulullahın, müctehid imamların ve diğer âlimlerin sözleri açıklar, tatbikini sağlar. Kur'an-ı kerimden başkasını kabul etmemek, bir devletin anayasasının dışındaki bütün, kanunlarını, tüzüklerini, yönetmeliklerini, genelgelerini kabul etmemek, onları yok saymak gibidir. Bu isi akıl ve mantık dışılıktır.

Netice olarak şunu söyleyebiliriz: Asırlardır din, meallerden, Kur'an tercümelerinden değil, fıkıh kitaplarından, ilmihâl kitaplarından öğrenilmiştir. Dinimizi doğru olarak öğrenebilmek için, bu sağlam yolu devam ettirmemiz, çıkmaz yollara sapmamamız şarttır. Çıkmaz yollara sapan, kurda kuşa yem olmaya mahkûmdur.

HİKMETLER · 2 EYLÜL 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1543

Kulların en kıymetlisi!

Mahmud el-Verrak şöyle buyurdu: Her günahkarı, bana karşı işlediği cürümleri çok olsa dahi affetmeyi, nefsime gerekli bir vazife kılacağım. Mûsâ aleyhisselâm: Yâ Rabbî! Kullarının en kıymetlisi kimdir?dedikte, gücü yettiği zaman affedendir" buyuruldu. İnsanlar ancak üç sınıftan biridir: 1. Şerefli olan, 2. Şeref bakımından mağlup olan ve 3. Mukavemette denk olan!

Benden üstün olannın kıymetini bilir ve bu yüzden ona karşılık vermem ve onun hakkında hakka uyarım. Hakka uymak da lâzımdır. Derece bakımından benden küçük olana gelince, o birşey söylerse kendisine cevap vermemekle namusumu korurum, cevap vermemekten dolayı bir kimsenin kınamasına uğramış olsam dahi. Benim gibi olana gelince, eğer o kayar veya düşerse, ben faziletli olurum. Çünkü hilimden dolayı olan fazilet, herşeye hâkimdir!'

Bir müslümanın ihtiyacını görmek, bir sıkıntısını gidermek nafile ibadetten daha sevaptır. Hadis-i şeriflerde bunun fazileti sevabı şöyle bildirildi:

"Bir müslümanın, din kardeşinin bir ihtiyacını karşılaması on sene itikaf etmesinden daha kazançlıdır. Allah rızası için bir gün itikaf yapmak ise, insanı Cehennem ateşinden pek çok uzaklaştırır.(Ramazan ayının son on gününde, gece gündüz bir câmide kapanarak ibâdet etmeye, itikaf yapmak denir.)

"Bir kimse, din kardeşinin bir işini yaparsa, binlerle melek o kimse için duâ eder. O işi yapmaya giderken, her adımı için bir günahı afvolur ve kendisine kıyâmette nîmetler verilir. "

"Bir kimse, din kardeşinin bir işini yapmak için giderse her adımında yetmiş günahı affedilir ve yetmiş sevap verilir. Bu iş bitinceye kadar böyle devam eder. İş yapılınca, bütün günahları affedilir. Bu işi yaparken ölürse, sorgusuz, hesapsız Cennete girer. "

"Bir kimse, din kardeşinin rahata kavuşması veya sıkıntıdan kurtulması için devlet adamlarına gidip uğraşırsa, kıyâmet günü sırat köprüsünden, herkesin ayakları kaydığı zaman, Allahü teâlâ onun sür'atle geçmesi için yardım eder. "

“Allahü teâlânın en sevdiği iş, elbise vererek veya doyurarak veya başka bir ihtiyacını karşılayarak, bir mümini sevindirmektir. “

HİKMETLER · 3 EYLÜL 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1544

Dünya ve ahıret iyilikleri

Gerçek bir müslüman, her şeyden önce, tâm ve mükemmel bir insandır. Güler yüzlü, tatlı dilli, doğru sözlüdür. Kızmak, öfkelenmek nedir bilmez. Resûlullah efendimiz, “Kendisine yumuşaklık verilen kimseye dünya ve âhiret iyilikleri verilmiştir”. buyurdu.

Hakîkî müslüman, dînine, anasına, babasına, hocasına, âmirine, memleketin büyüklerine ve kanûnlara karşı son derecede saygılıdır. Lüzûmsuz şeylerle uğraşmaz. Ancak faydalı şeylerle meşgûl olur. Vaktini boş geçirmez.

Müslüman, ibâdetini tam yapar. İbâdetini, yalnız lâf olsun veya yasak ortadan kalksın diye yapmaz. İbâdetini, büyük bir arzu, istek, sevgi ile yapar. Allahü teâlâdan korkmak demek, Onu çok sevmek demektir. İnsan, nasıl çok sevdiği bir kimsenin üzülmesini istemez ve onu üzeceğim diye korkarsa, Allahü teâlâya ibâdet de, Ona olan sevgimizi isbâtlıyacak bir şekilde yapar. Allahü teâlânın bize verdiği nîmetler o kadar çoktur ki, Ona olan şükrân borcumuzu ancak, Onu çok severek ve Ona candan ibâdet ederek ödemeye çalışmalıyız. Allahü teâlâ, kendisine ibâdette kusur edenleri belki affeder. Başkasının hakkına ri'âyet etmek de ibâdettir. Başkalarına fenalık edenleri ve üzerinde başkasının hakkı bulunanları, hak sahipleri affetmedikçe asla affetmez.

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

İnsanlara merhamet etmeyene, Allahü teâlâ merhamet etmez.

Zulme mani olarak, zâlime de mazluma da yardım ediniz!

Satın alınan bir gömleğe verilen paranın onda dokuzu helâl ve onda biri haram olsa, bu gömlekle kılınan namazı, Allahü teâlâ kabûl etmez.

Müslüman, müslümanın kardeşidir. Ona zulmetmez. Onun yardımına koşar. Onu küçük ve kendinden aşağı görmez. Onun kanına, malına, ırzına, nâmusuna zarar vermesi haramdır.

Allaha yemin ederim ki, bir kimse kendisi için sevdiğini, din kardeşi için de sevmedikçe îmanı tamam olmaz.

İnsanlara merhamet edene, Allahü teâlâ merhamet eder.

HİKMETLER · 4 EYLÜL 2009 CUMA · KAYIT 1545

Muhammed Masum hazretleri buyurdu ki: Dünya hayatı çok kısadır. Âhiretin azâbları pek acı ve sonsuzdur. Akıllı kimseler,

Muhammed Masum hazretleri buyurdu ki: Dünya hayatı çok kısadır. Âhiretin azâbları pek acı ve sonsuzdur. Akıllı kimseler, geçici hayata değil ebedi hayata kendilerini hazırlarlar. Şerefli insanlar bunlardır! İnsanın şerefi ve kıymeti dünyalıkla ölçülse idi, dünyalığı çok olanların herkesten daha kıymetli ve daha üstün olması lâzım gelirdi. Dünyanın görünüşüne aldanmak akılsızlıktır, ahmaklıktır. Birkaç günlük zamanı büyük nîmet bilerek, Allahü teâlânın beğendiği şeyleri yapmaya çalışmalıdır. Allahü teâlânın kullarına ihsân, iyilik etmelidir. Kıyâmette azâblardan kurtulmak için, iki büyük temel, yâni iki yol vardır: Birincisi, Allahü teâlânın emirlerine kıymet vermek, saygı göstermektir. İkincisi, Allahü teâlânın kullarına, yarattıklarına şefkat, iyilik etmektir.

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

Küçüklerimize acımayan ve büyüklerimize saygılı olmıyan, bizden değildir.

İhtiyârlara saygı gösteren ve yardım eden ihtiyârlayınca, Allahü teâlâ ona da yardımcılar nasip eder.

Allahü teâlânın sevdiği ev, yetîm bulundurulan ve ona iyilik yapılan evdir.

Yanında birini gıybet edeni susturan kimseye, Allahü teâlâ dünyada ve âhirette yardım eder. Gücü yeterken susturmazsa, Allahü teâlâ onu dünyada ve âhirette cezâlandırır.

Din kardeşinin aybını, utanç verici hâlini görüp de, bunu örten, gizliyen kimse, islâmiyetten önce arabların yaptıkları gibi, diri gömülen kızı mezardan çıkarmış, ölümden kurtarmış gibidir.

İki arkadaştan Allahü teâlâ indinde daha iyi olanı, arkadaşına iyiliği daha çok olanıdır.

Bir kimsenin iyi veya kötü olduğu, (Müslüman) komşularının onu beğenip beğenmemesi ile anlaşılır.

Çok namaz kılan, çok oruç tutan, çok sadaka veren, fakat dili ile komşularını inciten kimsenin gideceği yer Cehennemdir. Namazı, orucu, sadakası az olup, dili ile komşularını incitmiyenin yeri Cennettir.

Bir kimse, sevmediği birisine belâ, sıkıntı geldiği için sevinirse, Allahü teâlâ, bu kimseye de bu belâyı verir.

HİKMETLER · 5 EYLÜL 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1546

İşte insan bunlardır!

İmam-a Gazali hazretleri buyurdu ki: İnsanlar dört kısımdır. Birinci kısımdakiler, dünyada yimek içmek ve zevk etmekten başka bir şey bilmiyenlerdir. İkinci kısımdakiler, cebir, şiddet, zulüm ile hareket edenlerdir. Üçüncü kısmdakiler, hîlekârlık ve mürâîlikle etrâfındakileri aldatanlardır. Ancak dördüncü kısmdakiler güzel ahlâk sahibi olan, hakîkî müslümanlardır. İşte insan bunlardır. Bunlar hadis-i şeriflerde şöyle medhedilmişlerdir:

"İyi huylu kimse, dünyada ve âhirette iyiliklere kavuşacaktır."

"Allahü teâlâ, dünyada güzel sûret ve iyi huy ihsân ettiği kulunu, âhirette Cehenneme sokmaz."

"Kibirden, hıyânetten ve borçtan temiz olarak ölen kimsenin gideceği yer Cennettir."

İki kişi mescide gelip namaz kıldılar. Kendilerine birşey ikrâm edildi. Oruclu olduklarını söylediler. Konuştuktan sonra, kalkıp giderlerken, Resûlullah, bunlara, "Namazlarınızı (sevabın eksik olmasını istemiyorsanız) tekrar kılınız ve

oruclarınızı, tekrar tutunuz! Çünkü konuşurken bir kimseyi gıybet ettiniz. Gıybet etmek, ibâdetlerin sevabını giderir” buyurdu.

“Haset etmeyiniz! Ateş odunu yok ettiği gibi, haset de insanın sevaplarını giderir.” (Haset, kıskanmak, çekememek demektir. Allahü teâlânın birisine vermiş olduğu nîmetim ondan gitmesini istemek demektir. Ondan gitmesini istemeyip de, kendisinde de olmasını istemek, haset olmaz. Buna (Gıbta) etmek, imrenmek denir. Birisinde bulunan kötü, zararlı şeyin gitmesini istemek, (Gayret) ve (Hamiyyet) olur.)

“Allah için aşağı gönüllü olanı, Allahü teâlâ yükseltir. Bu, kendini küçük görür. Fakat, insanların gözünde büyüktür. Bir kimse, kendini başkalarından üstün tutarsa, Allahü teâlâ onu alçaltır. Herkesin gözünde küçük olur. Kendini yalnız kendisi büyük görür. Hattâ köpekten, domuzdan daha aşağı görünür”

Hazreti Âişe validemiz bildirir: “Resûl-i Ekrem eli ile hiç bir şeye; ne bir kadına ve ne de bir hizmetçiye vurmamıştır. Ancak Allah uğrunda mücahede bunun dışındadır. Uğradığı hiç bir haksızlığa karşı intikam hissi gütmemiş ve intikam almamıştır. Ancak Allah'ın haram kıldığı şeylere riâyet etmeyen kimseden intikam almıştır.”

HİKMETLER · 6 EYLÜL 2009 PAZAR · KAYIT 1547

Kul haklarını ahırete bırakmayın!

Dinimiz kul hakkına çok önem vermiştir. İnsanların arasındaki öfkelenmelerin, kavgaların sebebi biribirlerinin haklarına, kul hakkına dikkat göstermemelidir. Haramlardan kaçınmak, iki türlüdür: Birinci kısmı, yalnız Allahü teâlânın hakkı olan, Onun emri olan günahlardan kaçınmaktır. İkinci kısmı, insanların, mahlûkların hakları da bulunan günahlardan kaçınmaktır.

İkinci kısmı, daha mühimdir. Allahü teâlâ, hiçbirşeye muhtaç değildir ve çok merhametlidir. Kullar ise, pekçok şeye muhtaç oldukları gibi, cimridirler. Resûlullah buyurdu ki: “Üzerinde kul hakkı olan, insanların malına, ırzına dokunan, ölmeden önce helâllaşsın, ödesin! Zîrâ âhiret günü altının, malın değeri olmaz. O gün, hak ödeninceye kadar, kendi sevaplarından alınacak, sevapları olmazsa, hak sahibinin günahları, buna yüklenecektir”.

İbni Âbidîn hazretleri buyurdu ki: “Kıyâmet günü, hak sahibi, hakkını affetmezse, bir dank hak için, cemaat ile kılınmış kabûl olmuş yediyüz namazı alınıp, hak sahibine verilecektir”. (Bir dank, dirhemin altıda biri, yaklaşık olarak, yarım gram gümüştür)

Muhammed Masum hazretleri buyurdu ki: “Merhametli kardeşim! İnsanın ömrü çok kısadır. Sonsuz olan âhiret hayatında, insanın karşılaşacağı şeyler, dünyada yaşadığı hâle bağlıdır. Aklı başında olan, ileriyi görebilen bir kimse, kısa olan dünya hayatında, hep, âhirette iyi ve rahat yaşamaya sebep olan şeyleri yapar. Âhiret yolcusuna lâzım olan şeyleri hazırlar. Allahü teâlâ, sizi birçok insanın başına koymuş, çok kimsenin ihtiyaçlarını görmeye vesîle kılmıştır. Bu kıymetli ve kazançlı vazîfeye kavuştuğunuz için çok şükrediniz! Allahü teâlânın kullarına hizmet etmek için çalışınız! Rabbimizin kullarına hizmet etmekle dünyada ve âhirette nîmetlere kavuşacağınızı düşününüz! İnsanlara karşı yumuşak olmanın, onlara iyilik etmenin, onların işlerini güler yüzle ve tatlı dille ve kolaylıkla yapmanın Allahü teâlânın sevgisine kavuşturan yol olduğunu biliniz! Âhiretin azablarından kurtulmaya ve Cennet nîmetlerinin artmasına sebep olacağında, hiç şüpheniz olmasın! Peygamberimiz, bunu şu hadis-i şerifi ile çok güzel bildirmiştir: “Allahü teâlâ, kullarının ihtiyaçlarını yaratır, gönderir. Allahü teâlânın en çok sevdiği kulu, Onun nîmetlerinin kullarına ulaşmasına vâsıta olan kimsedir. “

GÖNÜL BAHÇESİ · 8 EYLÜL 2009 SALI · KAYIT 1549

Hz. Mehdi’nin gelmesine daha altı asır var!

Son zamanlarda Hazreti Mehdi meselesi yine tartışılmaya başlandı. Zaten İslam aleminde bu konu her devirde tartışma konusu olmuş; hiçbir dönem gündemden düşmemiştir. Bugüne kadar, bu mesele şahıslar ve cemaatler nezdinde tartışılırdı. Bu defa işin içine ilk defa bir de devlet girdi. İran, şii devlet ve din adamları art arda yaptıkları açıklamalarda, hazreti Mehdi’nin gelme vaktinin geldiğini bildirerek, yolunun açılması için bütün Müslümanları, İran’ın yanında olmaya çağırdılar. Böylece, hazreti Mehdi meselesi siyasi istismara da sahne oldu. ÜÇ FARKLI YAKLAŞIM Hazreti Mehdi meselesinde Müslümanları üç kategoride

toplamamız mümkün: Birinci grup, Ehli sünnet alimlerinin bildirdiği şekilde inananlar. Bunlar böyle bir iddiada bulunmazlar. İkinci grup istismarcılardır: Dünyalık menfaat toplamak, şan şöhret sahibi olmak için ortaya çıkan sahte Mehdilerdir. Bunlar, kendilerinin Mehdi olmadıklarının farkındadırlar, menfaat için yalanlar ile, kelime oyunları ile kendilerinin Mehdi olduğuna inandırırlar. (Ayrıca islama zarar vermek için, Mehdi kılığına sokulan Ahmed Kadıyani gibiler de var) Üçüncü grup bir art niyeti olmayıp aşırı sevgiden dolayı bu meseleye yanlış bakan, yanlış yorumlayanlardır. Tarih boyunca, bu üçüncü grup düşüncesi daha çok, tarikatlarda, cemaatlarda görülmüştür. Talebeler bir art niyeti olmadan, hocalarını çok sevdikleri için kendisini Mehdi makamında görmüşler veya görmek istemişler. Hocaları da bu düşünceleri açıkca red etmedikleri için, talebeler zımmen kabul olarak anlamışlar, bu yanlış düşünceden kurtulamamışlardır. Hazreti Mehdi'nin geleceği, alametleri açık bir şekilde hadis-i şeriflerde bildirilmiş fakat ne zaman geleceği açık bildirilmemiştir. Zaman belli olmadığı için, alametleri tevil eden çok kimse Mehdilik iddiasında bulunmuştur. Zamanın Ehli sünnet alimleri de bu iddiları çürütmüşlerdir: İmam-ı Rabbani hazretleri zamanında da Hindistânda birisi, Mehdî olduğunu iddiâ etmişti. Bu iddialar üzerine hazreti İmam, talebesine yazdığı bir mektupta Hazreti Mehdi'nin alametlerini bildirip şöyle buyurmuştur: "O hâlde, insâf etsinler ki, bu alâmetler o ölen adamda var mıdır, yok mudur. Hz. Mehdînin daha birçok alâmetlerini, Muhbir-i sâdık haber vermiştir. Ahmed ibni Hacer-i Mekkî hazretleri (Elkavlülmuhtasar fî alâmâtil-Mehdî) ismindeki kitabında, Hz. Mehdînin ikiyüze yakın alâmetlerini yazmıştır. Geleceği bildirilen Mehdînin alâmetleri meydanda iken, başkalarını Mehdî sananlar, ne kadar câhildir. Allahü teâlâ, onlara, doğruyu görmek nasip eylesin!" İmam-ı Rabbani hazretleri, İkinci cildin altmışsekizinci mektûbunda da Mehdi'nin daha zamanı gelmediğini şöyle bildiriyor: "Hadis-i şerifte, "Yeryüzünü küfür kaplamadıkca ve heryerde küfür ve kâfirlik yapılmadıkca, Hz. Mehdî gelmez" buyuruldu. Bundan anlaşılıyor ki, Hz. Mehdî çıkmadan evvel, küfür ve kâfirlik her tarafa yayılacak, islâm ve müslümanlar garîb olacaktır." Ehl-i sünnet âlimleri her bin yılda bir büyük bir müceddid alimin geleceğini, dini küfürden, bid'atlerden temizleyeceğini bildirmişlerdir. İkinci bin yılın yenileyicisinin de İmam-ı Rabbani hazretleri olduğunu konusunda İslam âlemi "ittifak" halindedir. Bunun için kendisini "müceddin-i elfisani" (ikinci bin yılın müceddidi) ünvanı ile anmışlardır. ÜÇÜNCÜ BİN YILIN YENİLEYİCİSİ İkinci bin yılın müceddidi olan bu büyük âlim İmâm-ı Rabbânî (1563-1624)

hazretleri üçüncü bin yılın müceddinin Hz. Mehdî olduğunu bildirmiştir. Bu hususta Mektubatın birinci cild, 209. mektubunda şöyle buyurmaktadır: "Önceki dinlerde, ülül'azm Peygamberin vefâtından sonra bin sene içinde, yeni bir Peygamber gönderilirdi. Bunlarla, o Peygamberin dîni kuvvetlendirilirdi. Onun dîninin zamanı bitince, başka bir ülül'azm Peygamber ile yeni bir din gönderildi. Muhammed aleyhisselam, Peygamberlerin sonuncusu olduğu için ve Onun dîni hiç değiştirilemiyeceği için, Onun ümmetinin âlimleri, Peygamberler gibi oldu. İslâmiyeti kuvvetlendirmek işi bunlara yaptırıldı. Resûlullah, Hz. Mehdînin teşrîf edeceğini haber vermiştir. Bin sene sonra gelecektir. Hz. Îsâ da, bin sene sonra, gökten inecektir." İmam-ı Rabbani hazretlerinin bu keşfine göre, hazreti Mehdi'nin gelmesi hicri 2000'li yıllarda olacak, yani altı asır sonra olacak!

HİKMETLER · 8 EYLÜL 2009 SALI · KAYIT 1548

Cehenneme girmesi haram olan!

Gerçek bir müslüman, riyadan, gösterişten uzak olur. İbâdetini (nafile) herkesin yanında gösteriş olarak yapmaz. İyi bir müslüman, iyilik yapmak veya sadaka vermek isterse, bunu gizli olarak ve iyilik yaptığı veya sadaka verdiği insanın kalbini kırmadan, onu incitmeden, yaptığı iyiliği başına kakmadan yapar. Kısacası, hakîkî müslüman, bütün iyi huylara sahip, vakarlı, seciyeli, bedenen ve ruhen tertemiz, her türlü itimada lâyık, mükemmel bir insandır.

Unutmamak lâzımdır ki, her insanın kalbinden Allahü teâlâya giden bir yol vardır. Bütün mes'ele, bu yoldan İslâm nûrunun insanlara ulaştırılmasıdır. O nûru kalbinde hisseden bir insan, hangi kısmdan olursa olsun, yaptığı fenalıklara pişman olur ve doğru yolu bulur.

Eğer bütün insanlar, islâm dînini kabûl etseler, dünyada ne fenalık, ne hîlekârlık, ne harp, ne şiddet ve ne de zulüm kalırdı. Bunun için, tam ve mükemmel bir müslüman olmaya gayret etmek ve müslümanlığın esasını ve inceliklerini îzâh ederek, bütün dünyaya yaymak, hepimizin boynuna düşen bir borçtur. Bunu yapmak cihâd olur.

Hakiki Müslüman, kimseyi üzmez, kırmaz. Herekke tatlılıkla, yumuşaklılıkla davranır. Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

“Cehenneme girmesi haram olan yâhut Cehennem ateşinin yakması yasak olan kimdir? Size bildiriyorum. Dikkat ile dinleyiniz! Yumuşak olanların, kızmıyanların hepsi!”

“Yavaş, yumuşak davranmak, Allahın kuluna verdiği büyük bir ihsândır. Aceleci, atak olmak, şeytanın yoludur. Allahü teâlânın sevdiği şey, yumuşak ve ağır başlı olmaktır.”

“İnsan, yumuşaklığı, tatlı dili sebebiyle, gündüzleri oruç tutanların ve geceleri namaz kılanların derecelerine kavuşur. “

“Kızdığı zaman, öfkesini yenerek yumuşak davranan kimseyi Allahü teâlâ sever. “

İbn Ebi'd-Dünyâ'nın rivayetinde Resûl-i Ekrem:

“İmandan sonra en akıllıca hareket, İnsanlarla idaredir. Dünyada bilinip sayılanlar, ahirette de bilinip sayılanlardır. Dünyada kibirlenip böbürlenenler de ahirette kibrin cezasını çekecek olanlardır,” buyurmuştur.

GÖNÜL BAHÇESİ · 9 EYLÜL 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1550

Hazret-i Mehdi’nin alâmetleri

Hazreti Mehdi, Hz.Fâtıma-tüz-zehrâ soyundan, kıyâmete yakın gelecek bir zâttır. Adı Muhammed, babası Abdüllah olacaktır. Âlim, müctehid ve Velî olacak, yer yüzünün halîfesi olacaktır. Hz.Îsâ gökten Şâma inince, Hz. Mehdî ile buluşacaktır. Çok âdil olacak, hiçbir mahlûk arasında düşmanlık kalmıyacaktır. Eshâb-ı Kehf uyanıp, mağaradan çıkacak, Mehdî’ye hizmet edecektir. Hadis-i şerifler, bunları ve daha başka, çok alâmetlerini haber vermektedir.

Ali Müttakî Hindî hazretleri de “Mehdî’yi Ahir Zaman” adlı kitabında, âhir zamanda hazret-i Mehdî’nin geleceğini uzun olarak anlatmaktadır. Bu kitapta, hazret-i Mehdî’nin birçok alâmetleri yazılmıştır. Bunlardan bâzıları şunlardır:

“MEHDİ BENİM NESLİMDENDİR!”

1. Kıyâmet kopmadan önce, Mehdî muhakkak gelecektir. Ebû Sa’îd-i Hudrî’den rivâyet edilen hadîs-i şerîfte buyruldu ki: “Benim ümmetimden Mehdî gelecektir.

Daha önce zulümle dolu olan dünyâyı, adâletle dolduracaktır...”

2. Hazret-i Mehdî’nin özellikleri hakkında hadîs-i şerîfte, “Mehdî’nin adı Muhammed’dir. Mehdî benim neslimdendir ve Fâtıma’nın evlâdındandır.”, “Mehdî benim evlâdımdandır. Yüzü nûrlu, alnı açıktır. Burnunun üst tarafı yüksekçedir. Yeryüzünü adâlet ve doğrulukla doldurur. Nitekim ondan önce dünyâ, zulüm ve cefâ ile dolu olur...” buyuruldu.

3. Hazret-i Mehdî, yeryüzünün zulmün had safhada olduğu bir zamanda gelip, dünyâyı adâletle dolduracaktır. Hadîs-i şerîfte buyruldu ki: “Âhir zamanda, ümmetimin başına sultanlardan şiddetli belâlar gelir. Öyle ki, yerler Müslümanlara dar gelir. O zaman Allahü teâlâ, daha önce zulümle dolu olan dünyâyı adâletle dolduran, benim neslimden birisini gönderecektir. O zaman bol bol yağmur yağacak, yer de bereketlenecektir.”

4. O zaman açıkça Allahü teâlâyı inkâr eden kişiler çok olacaktır. Hadîs-i şerîfte buyruldu ki: “Açıkça Allahü teâlâ inkâr edilmedikçe, Mehdî’ye bîat edilmez.”

5. Hazret-i Mehdî gelmeden önce, fitne fesâd çok olacaktır. Bu fitnelerin içinde en şerlisi; bir kişinin mümin olarak akşama ermesi, ama sabah kâfir olarak kalkması, mümin olarak sabahlayıp, kâfir olarak akşama ulaşmasıdır. Hadis-i şerifte, “Ümmetim, bal arılarının beyleri etrâfında toplanması gibi, Mehdî’ye sığınırlar. O daha önce zulümle dolu olan dünyâyı adâletle doldurur. Uykuda olan uyandırılmaz ve bir damla bile kan dökülmez.”

6. Hazret-i Mehdî çıkacağı zaman, sünnetler unutulup, bid’atler yaygınlaşmış olacaktır. Hadîs-i şerîfte; “Kıyâmete yakın müminlerin kalbi; ölüm, açlık, fitneler, sünnetlerin kaybolması, bid’atlerin yaygınlaşması, emr-i bil-ma’rûf ve nehy-i anil-münkerin terkedilmesi gibi sebeplerle zayıfladığı zaman, benim evlâdımdan Muhammed bin Abdullah’la (Mehdî), cenâb-ı Hak, sünnetleri ihyâ eder. Onun adâlet ve bereketiyle, müminlerin kalbi ferahlar. Acem ve Arab milletleri arasında ülfet ve muhabbet yerleşir. Bu durum bir müddet devâm ettikten sonra, o vefât eder.” buyruldu.

Diğer bir hadis-i şerifte de şöyle buyuruldu: “Nefsim yed-i kudretinde olan Allahü teâlâya yemîn ederim ki, Allahü teâlâ benim neslimden, dişleri aralıklı, alnı açık, yeryüzünü adâletle dolduracak, malı ve mülkü insanlara bol bol ikrâm edecek bir evlâdımı gönderecektir. Zulüm ve fıskla dolu olan dünyâ, o geldikten sonra adâletle dolup taşacaktır. Mehdî’nin başı hizâsında bir bulut olacaktır. Buluttan bir melek; “Bu Mehdî’dir. Sözünü dinleyiniz!” diyecektir.”

"ALAMETLER TEVİL EDİLEMEZ!"

Kütüb-i sittede ve diğer hadis âlimlerinin bildirdikleri bu hadis-i şerifleri ve Ehl-i sünnet âlimlerinin açıklamalarını akıl ve iman sahibi hiç kimse inkâr edemez. Tevil etmek de dinimize aykırıdır. Herkes dinin hükümlerini tevil etmeye kalkarsa ortada din diye bir şey kalmaz.

İmam-ı a'zam hazretleri buyuruyor ki:

"Yecüc ve Mecüc'ün ortaya çıkması, güneşin batıdan doğması, Hz. İsa'nın gökten inmesi, Deccal'ın ve diğer kıyamet alametlerinin hepsi aynen hadis-i şerifte bildirildiği gibi, (tevilsiz olarak) zamanı gelince gerçekleşeceğine inanırız."

HİKMETLER · 9 EYLÜL 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1551

Hataları affederlerdi!

İslam büyüklerinin örnek ahlâkından biri de, kusurlu olanlara karşı yumuşak davranmaları ve Resûlüllâhın güzel ve eşsiz ahlâkına uyarak öfkelerini yenmeleri idi. Çünkü Peygamber efendimiz nefsi için buğzetmez, ancak Allahü tealanın hukukuna tecâvüz vâki olduğu zaman buğzederdi. Hazreti Ali buyururdu ki : «Kendisine karşı kusurlu olana yumuşak davrananın ilk mükâfatı, bütün insanların ona yardımcı olmasıdır.»

Şeytan, Yahyâ aleyhisselâma, «Benim en kuvvetli tuzağım gazaptır. Ben insanları bununla esir ederim, bununla cennet yolundan saptırırım.» demiştir.

Fudayl bin İyâd hazretlerine, «Falanca senin haysiyetinle oynuyor.» denildiği zaman; «Vallahi ben, bunu ona emreden şeytana kızıyorum.» der, sonra ilâve edermiş : «Allahım, eğer o kulun doğru söylüyorsa, beni bağışla! Eğer yalan söylüyorsa onu bağışla!»

Adamın biri, Hz. Ebû Hüreyreye, «Sen Ebû Hüreyre, yani kedi babası mısın?» demiş. O da : «Evet!» karşılığını vermiş. Bu sefer adam, «Sen, kedi hırsızı mısın?» demiş. O da : «Allah'ım, beni ve şu kardeşimi bağışla!» duâsıyle karşılık vermiş ve : «Resûlüllâh sallallâhü aleyhi ve sellem, bize zulmedenlere karşı işte böyle duâ etmemizi emir buyurdular.» diyerek sözünü bitirmiştir.

Hz. Enes anlatır: Resûlullah efendimizle beraber yürüyordum. Üzerinde Necran kumaşından sert yakalı ve kaba bir cübbe vardı. Bir köylü ona yetişerek cübbesinden kuvvetlice çekti. Resûlullahın ensesine baktım ki, kuvvetli çekişinden cübbenin sertliği oraya iz bıraktı. Sonra Köylü, "Ya Muhammed, sendeki Allah malından bana verilmesi için emret," dedi. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ona döndü ve güldü, sonra da ona bir şey verilmesini emretti.

Hz. İbn Mes'ûd anlatır: "Resûl-i Ekrem'i sanki görüyor gibiyim, onun yüzüne bakıyordum, o da bir peygamberden şöyle haber veriyordu: "Kavmi onun yüzüne vurarak yüzünü kanattıkları halde, o: "Allah'ım, kavmimi mağfiret et, zira onlar bilmezler." diye dua etti." buyurdu."

Müslim'in rivayetinde, Resûl-i Ekrem Eşacc Abdülkays'e hitaben, "Sende iki haslet var, Allahü teâlâ onları sever: Hilm ve vekar." buyurmuştur.

HİKMETLER · 10 EYLÜL 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1552

Beş çeşit hilm vardır!

Adamın birisi, Sariyy el-Sakatî hazretlerine, «Hilim ne demektir?» diye sormuş. O da, «Halimliğin hangi kısmını açıklamamı istiyorsun? Zira halimliğin beş kısmı vardır :

Birincisi, fıtrî ve tabiî olan hilimdir. Bu, kula Allah'ın bir hibesidir ki kul bununla kendisine haksızlık edenleri affeder; kendisini mahrum kılanlara ihsanda bulunur; münasebetlerini kesmiş de olsalar akrabalarına iyilikte bulunur. İkincisi, hilm-i tehâlümdür. Bu ise, kulun gönlünde hoşnutsuzluk olduğu halde sevab ümid ederek, öfkesini yenmesidir. Üçüncüsü, hilm-i mezmumdur. Bu da, kulun kendisine karşı kusurlu olanlara, içinde kin beslediği halde, bir riya ve süm'a (başkalarına gösteriş ve işittirme) olarak sabırlı davranmasıdır. Dördüncüsü, büyüklenme mimidir. Bu da kişinin karşısındakini küçümseyip cevap vermeye lâyık görmeyerek susmasıdır. Beşincisi ise; hor ve hakîrlik hilmidir.»

Kadının birisi de bir gün Mâlik bin Dînar'e gelip : «Sen bir mürâîsin!» diyerek hakarette bulunmuş. O da şu karşılığı vermiş : «Ey kadıncağız! Hakikaten benim lâkabımı bildin. Halbuki Basralılar onu kaybetmişler ve bilmiyorlardı.»

Ebû Hureyre hazretlerinin rivayetine göre, birisi gelip, “Ya Resûlallah, benim yakınlarım var. Ben onları ziyaret ederim, onlar bana gelmez. Ben onlara iyilik ederim, onlar bana kötülük eder. Ben onlara yumuşak davranırım, onlar bana kaba davranırlar,” dedi. Resûl-i ekrem:

“Onların kötülüğü kendi aleyhlerinedir. Sen böyle davrandığın sürece, Allah sana yardımcı olur ve seni onlardan korur,” buyurdu.

Ebû Hureyre hazretlerini rivayet eder: A'rabînin biri cahilliğinden mescidde su dökündü, insanlar onu linç etmek için kalkıp başına üşüştüler. Bunun üzerine Resûl-i ekrem sallallahu aleyhi ve selem, “Onu bırakınız. Orayı bir kova ile veya tam bir kova dolusu su dökünüz, zira siz kolaylaştırıcı olarak gönderildiniz, güçleştiriri olarak gönderilmediniz,” buyurdu.

HİKMETLER · 10 EYLÜL 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1591

Beş çeşit hilm vardır!

Adamın birisi, Sariyy el-Sakatî hazretlerine, «Hilim ne demektir?» diye sormuş. O da, «Halimliğin hangi kısmını açıklamamı istiyorsun? Zira halimliğin beş kısmı vardır :

Birincisi, fıtrî ve tabiî olan hilimdir. Bu, kula Allah'ın bir hibesidir ki kul bununla kendisine haksızlık edenleri affeder; kendisini mahrum kılanlara ihsanda bulunur; münasebetlerini kesmiş de olsalar akrabalarına iyilikte bulunur. İkincisi, hilm-i tehâlümdür. Bu ise, kulun gönlünde hoşnutsuzluk olduğu halde sevab ümid ederek, öfkesini yenmesidir. Üçüncüsü, hilm-i mezmumdur. Bu da, kulun kendisine karşı kusurlu olanlara, içinde kin beslediği halde, bir riya ve süm'a (başkalarına gösteriş ve işittirme) olarak sabırlı davranmasıdır. Dördüncüsü, büyüklenme mimidir. Bu da kişinin karşısındakini küçümseyip cevap vermeye lâyık görmeyerek susmasıdır. Beşincisi ise; hor ve hakîrlik hilmidir.»

Kadının birisi de bir gün Mâlik bin Dînar’e gelip : «Sen bir mürâîsin!» diyerek hakarette bulunmuş. O da şu karşılığı vermiş : «Ey kadıncağız! Hakikaten benim lâkabımı bildin. Halbuki Basralılar onu kaybetmişler ve bilmiyorlardı.»

Ebû Hureyre hazretlerinin rivayetine göre, birisi gelip, "Ya Resûlallah, benim yakınlarım var. Ben onları ziyaret ederim, onlar bana gelmez. Ben onlara iyilik ederim, onlar bana kötülük eder. Ben onlara yumuşak davranırım, onlar bana kaba davranırlar," dedi. Resûl-i ekrem:

"Onların kötülüğü kendi aleyhlerinedir. Sen böyle davrandığın sürece, Allah sana yardımcı olur ve seni onlardan korur," buyurdu.

Ebû Hureyre hazretlerini rivayet eder: A'rabînin biri cahilliğinden mescidde su dökündü, insanlar onu linç etmek için kalkıp başına üşüştüler. Bunun üzerine Resûl-i ekrem sallallahu aleyhi ve selem, "Onu bırakınız. Orayı bir kova ile veya tam bir kova dolusu su dökünüz, zira siz kolaylaştırıcı olarak gönderildiniz, güçleştiriri olarak gönderilmediniz," buyurdu.

HİKMETLER · 11 EYLÜL 2009 CUMA · KAYIT 1553

Yumuşak huyluluğun testi!

Mekhul el-Dımeşkî hazretleri buyurdu ki: «Adamın yumuşak huylu olup-olmadığı ancak cahillerin kendisine musallat olması ile meydana çıkar.» Lokmân aleyhisselâm oğluna şöyle nasihatta bulunmuştur : «Ey yavrum, eğer bir kimseyi kendine kardeş edinmek istersen, onu bir bahane ile öfkelendir ve nasıl davranacağına bak. Eğer o, öfkeli olduğu halde sana insafla davranacak olursa, kendisini kardeşliğe kabul et. Aksi halde ondan sakın.»

Muhammed bin Ka'b el-Kurazî derdi ki : «Ev eşyanızdan biri kırıldığı zaman öfkelenmeyiniz. Çünkü sizin gibi onların da eceli vardır.»

Mâlik bin Dînar derdi ki : «Bir merkep veya kediyi dövmekle öfkesini yatıştıran bir adam halîm değildir, yani yumuşak huylu sayılmaz. Adama en ağır gelen şey, sözüne aldırmamak ve kendisine değer vermemektir.»

Hazreti Huseyn , kendisine adamın biri hakaret ettiği zaman şöyle karşılık veriyordu : «Ey kardeş, eğer sözünde doğru isen, Allah seni mükafatlandıracaktır. Eğer yalancı isen, bil ki Allah'ın intikamı, benim senden alacağım intikamdan daha şiddetlidir!»

İbnü'l-Mukanna' derdi ki : «Kişinin öfkesini yenmesi, özür dilemek zilletine düşmesinden daha iyidir.» Birisi ona sormuş : «Öfke ile üzüntü arasındaki fark nedir?» diye. O da şu cevabı vermiştir : «Üzüntü, senden büyük olanın senin arzuna muhalefet etmesinden hasıl olur. Öfke ise, senden küçük olanın senin arzuna muhalefet etmesinden hâsıl olur.»

Resûl-i ekrem buyurdu ki:

“Yumuşaklık bir şeyde bulunursa onu süsler ve bir şeyden çıkarsa onu da çirkinleştirir.”

“Yumuşaklık ve mülâyemetten mahrum olanlar hayrın hepsinden mahrum kalırlar.”

“İntikama gücü yettiği halde öfkesini yenen kimsenin kalbini Allah teâlâ iman ve güven nuru ile doldurur. Gücü yettiği halde, alçak gönüllülük göstererek güzel elbiseyi giymeyen kimseye Allahü teâlâ keramet elbisesini giydirir. Kim ki Allah için tac giyerse, Allahü teâlâ ona hükümdarlık tacı giydirir.”

“İnfazına gücü yettiği halde öfkesini yenen kimseyi, Allahü teâlâ kıyamet günü mahlukatın huzurunda çağırır ve Hurilerden dilediğini seçmekte muhayyer kılar.”

HİKMETLER · 11 EYLÜL 2009 CUMA · KAYIT 1592

Yumuşak huyluluğun testi!

Mekhul el-Dımeşkî hazretleri buyurdu ki: «Adamın yumuşak huylu olup-olmadığı ancak cahillerin kendisine musallat olması ile meydana çıkar.» Lokmân aleyhisselâm oğluna şöyle nasihatta bulunmuştur : «Ey yavrum, eğer bir kimseyi kendine kardeş edinmek istersen, onu bir bahane ile öfkelendir ve nasıl davranacağına bak. Eğer o, öfkeli olduğu halde sana insafla davranacak olursa, kendisini kardeşliğe kabul et. Aksi halde ondan sakın.»

Muhammed bin Ka'b el-Kurazî derdi ki : «Ev eşyanızdan biri kırıldığı zaman öfkelenmeyiniz. Çünkü sizin gibi onların da eceli vardır.»

Mâlik bin Dînar derdi ki : «Bir merkep veya kediyi dövmekle öfkesini yatıştıran bir adam halîm değildir, yani yumuşak huylu sayılmaz. Adama en ağır gelen şey, sözüne aldırmamak ve kendisine değer vermemektir.»

Hazreti Huseyn , kendisine adamın biri hakaret ettiği zaman şöyle karşılık veriyordu : «Ey kardeş, eğer sözünde doğru isen, Allah seni mükafatlandıracaktır. Eğer yalancı isen, bil ki Allah'ın intikamı, benim senden alacağım intikamdan daha şiddetlidir!»

İbnü'l-Mukanna' derdi ki : «Kişinin öfkesini yenmesi, özür dilemek zilletine düşmesinden daha iyidir.» Birisi ona sormuş : «Öfke ile üzüntü arasındaki fark nedir?» diye. O da şu cevabı vermiştir : «Üzüntü, senden büyük olanın senin arzuna muhalefet etmesinden hasıl olur. Öfke ise, senden küçük olanın senin arzuna muhalefet etmesinden hâsıl olur.»

Resûl-i ekrem buyurdu ki:

"Yumuşaklık bir şeyde bulunursa onu süsler ve bir şeyden çıkarsa onu da çirkinleştirir."

"Yumuşaklık ve mülâyemetten mahrum olanlar hayrın hepsinden mahrum kalırlar."

"İntikama gücü yettiği halde öfkesini yenen kimsenin kalbini Allah teâlâ iman ve güven nuru ile doldurur. Gücü yettiği halde, alçak gönüllülük göstererek güzel elbiseyi giymeyen kimseye Allahü teâlâ keramet elbisesini giydirir. Kim ki Allah için tac giyerse, Allahü teâlâ ona hükümdarlık tacı giydirir."

"İnfazına gücü yettiği halde öfkesini yenen kimseyi, Allahü teâlâ kıyamet günü mahlukatın huzurunda çağırır ve Hurilerden dilediğini seçmekte muhayyer kılar."

HİKMETLER · 12 EYLÜL 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1593

Kim kötü kişiye yardım ederse…

Fudayl bin İyâd buyurdu ki: Kim, fâcir, kötü kişiye yardım ederse, onu günahlara karşı kamçılamış olur; kim alçak adamdan meded umarsa kendisine ihanet etmiş olur; kim ilmiyle âmil olmayandan ilim isterse cehlini artırmış olur; kim abtal adama ilim öğretmeye çalışırsa, şüphesiz ömrünü faydasız bir şeyle yitirmiş olur; kim nanköre iyilik ederse nimeti yitirmiş olur."

Bekir bin Abdullah el-Müzenî hazretlerine adamın biri sövüp saymış; o sükûtla karşıladığı halde adam daha da ileri gitmiş. Bu hali gören başkaları dayanamayıp

kendisine, «O sana hakarette bulunduğu gibi sen de ona hakarette bulun!» demişler. O da demiş ki : «Ben, onun hakkında kötü bir şey bilmiyorum ki, onunla ona karşılık vereyim. Onun hakkında yalan yere atıp tutmam bana halâl değildir.»

Adamın biri, Ebû Zer hazretlerine, «Sen, Hz.Muâviye'nin Şam'a sürgün ettiği kimsesin! Eğer sende hayır olsaydı, o seni Şam'a sürmezdi.» demiş. Ebû Zer de şu sözlerle karşılık vermiştir : «Ey kardeş, önümde sarp ve siyah bir yokuş var. Bu yokuşu selâmetle aşabilirsem, hakkımda söylediğin şey bana zarar verecek değildir. Eğer aşamazsam, bu takdirde ben, söylediğinden daha kötüyüm demektir!»

Ebû Nuaym'ın rivayetinde, Hadis-i şerifte "Kişi, güzel huyu sayesinde gündüzü oruçla ve geceyi ibadetle geçirenlerin mertebesine yükselir. Bunun aksi olursa, zalimlerden yazılır." buyurulmuştur. Diğer hadis-i şeriflerde de buyuruldu ki:

"Geçinmesi zaruri olan kimselerle iyi geçim yapmayan ve onlarla iyi davranmayan, hilm sahibi değildir."

"Hilm sahibi ne süslü insandır. Allah yolunda eziyet görenden daha büyük eziyete duçar olan olamaz."

"Bir kulun yalnız Allah'ın rızasını gözeterek gayzını yenmesinden, Allah katında daha büyük bir amel yoktur."

"Öfkesini yenen kimsenin kusurlarını Allahu teâlâ gizler."

"Öfkelendiği halde öfkesini yenen kimse, Allah'ın sevgisini haketmiştir."

"Hiç bir şeyin hiç bir şeye katılması, hilmin ilme katılması kadar üstün değildir".

HİKMETLER · 13 EYLÜL 2009 PAZAR · KAYIT 1554

Hilm, kılıçtan daha keskindir

Anadolu velîlerinden Çelebi Cemâleddîn hiç kızmazdı. Dostuna, düşmanına aynı muâmelede bulunurdu. Onun bu geniş müsâmahakâr hâlini anlayamayanlar; "Bu kadar yumuşaklığın, insanlara karşı bu kadar tahammül ve sabır göstermenin mânâsı nedir?" şeklinde sözler söylediklerinde; "Hilm, yumuşaklık kılıcı, demir

kılıçdan, hattâ yüz zafere sebeb olan kılıçdan daha keskindir." diye cevap verirdi. Onun hilmi, güzel ahlâkı ve yaşayışı zamânındaki insanlar arasında gıbta ile, imrenerek konuşuldu.

Tâbiînin meşhurlarından ve hâdîs âlimlerinden Ahnef bin Kays hazretlerine hilmin ne olduğunu sordular. Cevap olarak; "Alçak gönüllü ve sabırlı olmak." buyurdular. Devamında da, "Hilm, yumuşaklık bana insanlardan daha çok yardımcıdır."

Basra'da yetişen evliyânın büyüklerinden Ebû Abdullah el-Basrî gâyet yumuşak huylu ve tatlı sözlü olup, herkese yumuşaklık ile davranılmasını tavsiye etti. Bu hususta; "Bir kimse, ayıplarının örtülmesini ve gizlilik perdesinin yırtılmamasını isterse; kendisine âsî ve kaba davranana hilm ve yumuşaklık göstersin. Elinde olan şeylerle insanlara ihsân ve ikrâmda bulunsun." Buyurdular.

Tâbiînin büyüklerinden, meşhûr bir âlim ve velî Ş a'bî hazretleri'nin şu beyti, insanlar arasında çok söylenilegel miştir: "Gerçek hilm (yumuşaklık ve kemal) hoşnutluk zamanında değil, gazap ve kızgınlık zamanında belli olur."

Tâbiîn devrinde yetişen büyük âlim ve velî Vehb bin Münebbih buyurdular ki: "İnsan, Allahü teâlâya ibâdet etmediği müddetçe halîm, yumuşak olamaz."

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

“Allahü teâlâ hiç bir vakit cehaleti aziz ve hilmi zelil kılmaz.”

“Sefih, hafif ve adi kimseden hikmetli söz, ağırbaşlı kimseden de adi söz gariptir. Bunları hemen örtünüz. Her halim bir zillet ve hata sahibi olur; her Hakim de tecrübe sahibidir.”

“Allahu Teâlâ, kalbinde insanlara merhamet ve şefkat yaratmadığı kimse, zarar etmiş ve perişan olmuştur”.

HİKMETLER · 13 EYLÜL 2009 PAZAR · KAYIT 1594

Hilm, kılıçtan daha keskindir

Anadolu velîlerinden Çelebi Cemâleddîn hiç kızmazdı. Dostuna, düşmanına aynı muâmelede bulunurdu. Onun bu geniş müsâmahakâr hâlini anlayamayanlar; "Bu

kadar yumuşaklığın, insanlara karşı bu kadar tahammül ve sabır göstermenin mânâsı nedir?" şeklinde sözler söylediklerinde; "Hilm, yumuşaklık kılıcı, demir kılıçdan, hattâ yüz zafere sebeb olan kılıçdan daha keskindir." diye cevap verirdi. Onun hilmi, güzel ahlâkı ve yaşayışı zamânındaki insanlar arasında gıbta ile, imrenerek konuşuldu.

Tâbiînin meşhurlarından ve hâdîs âlimlerinden Ahnef bin Kays hazretlerine hilmin ne olduğunu sordular. Cevap olarak; "Alçak gönüllü ve sabırlı olmak." buyurdular. Devamında da, "Hilm, yumuşaklık bana insanlardan daha çok yardımcıdır."

Basra'da yetişen evliyânın büyüklerinden Ebû Abdullah el-Basrî gâyet yumuşak huylu ve tatlı sözlü olup, herkese yumuşaklık ile davranılmasını tavsiye etti. Bu hususta; "Bir kimse, ayıplarının örtülmesini ve gizlilik perdesinin yırtılmamasını isterse; kendisine âsî ve kaba davranana hilm ve yumuşaklık göstersin. Elinde olan şeylerle insanlara ihsân ve ikrâmda bulunsun." Buyurdular.

Tâbiînin büyüklerinden, meşhûr bir âlim ve velî Şa'bî hazretleri'nin şu beyti, insanlar arasında çok söylenilegel miştir: "Gerçek hilm (yumuşaklık ve kemal) hoşnutluk zamanında değil, gazap ve kızgınlık zamanında belli olur."

Tâbiîn devrinde yetişen büyük âlim ve velî Vehb bin Münebbih buyurdular ki: "İnsan, Allahü teâlâya ibâdet etmediği müddetçe halîm, yumuşak olamaz."

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

“Allahü teâlâ hiç bir vakit cehaleti aziz ve hilmi zelil kılmaz.”

“Sefih, hafif ve adi kimseden hikmetli söz, ağırbaşlı kimseden de adi söz gariptir. Bunları hemen örtünüz. Her halim bir zillet ve hata sahibi olur; her Hakim de tecrübe sahibidir.”

“Allahu Teâlâ, kalbinde insanlara merhamet ve şefkat yaratmadığı kimse, zarar etmiş ve perişan olmuştur”.

HİKMETLER · 14 EYLÜL 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1555

Kıymetli insanların en üstünü!

Şems-i Tebrîzî hazretlerine "İnsanların en üstünü, kıymetlisi kimdir?" dediler. Cevâbında; "Şu dört kimsenin kıymeti, Allahü teâlâ katında yüksektir: 1) Şükreden zengin, 2) Kanâatlı ve sabreden fakir, 3) İşlediği günâhlara pişmân olup, Allahü teâlânın azâbından korkan kişi, 4) Takvâ, verâ, zühd sâhibi; yâni haramlardan sakınıp, şüpheli korkusuyla mübahların çoğunu terkederek dünyâya zerre kadar meyletmeyen âlimdir." buyurdular. "Bu kıymetli insanların içinde en üstünü hangisidir?" diye sordular. "İlim ve hilm (yumuşaklık) sâhibi âlimlerdir."buyurdu.

Evliyânın büyüklerinden Cüneyd-i Bağdâdî buyurdular ki: "Kimde şu dört haslet bulunursa, bu hasletler o kimseyi yüksek derecelere kavuşturur. Hem Allahü teâlânın katında, hem de insanlar yanında kıymeti çok olur. 1. Hilm (yumuşaklık ve sabır) sâhibi olmak, 2. İlim sâhibi olmak, 3. Cömert olmak, 4. Güzel ahlâk sâhibi olmak. Yine dört haslet vardır ki, bu hasletler de sâhibini en aşağı derecelere düşürür. Allahü teâlâ katında ve insanların yanında sevilmeyen birisi olur. 1. Kibir (büyüklenme), 2. Ucb (amellerini beğenmek), 3. Cimrilik, 4. Kötü ahlâk."

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

“Yerdekilere merhamet etmeyene göktekiler de merhamet etmez. Merhamet etmeyene merhamet olunmaz. Bağışlamayan, bağışlanmaz. Tevbeyi kabul etmeyenin tevbeai kabul olunmaz. Allahu Teâlâ kullarından merhamet edenlere rahmet eder. Küçüklere merhamet etmeyip büyüklerin hakkını korumayan bizden değildir. Bizi aldatan bizden değildir. Kişi kendisi İçin sevdiğini mü’minler için de sevmedikçe inanmış olamaz. Bereket büyüklerdendir. Küçüğe merhamet etmeyip büyüğüne saygı göstermeyen bizden değildir.”

“Merhamet edin ki, merhamet olunasmız, bağışlayın ki bağışlanasınız. Kahredici sözleri duyup da gereği ile amel etmeyenlere yazıklar olsun. Yine yazıklar olsun, bilerek günaha ısrar edenlere.”

Ammar bin Yâser hazretleri buyurdu ki: Kim ki, üç şeyi kendinde toplarsa kâmil îmâna sahip olmuş olur: 1- Darlık zamanında yedirip içirmek. 2- Herkese

insaflı olmak.3- Kimseye zarar vermemek.

HİKMETLER · 14 EYLÜL 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1595

Kıymetli insanların en üstünü!

Şems-i Tebrîzî hazretlerine "İnsanların en üstünü, kıymetlisi kimdir?" dediler. Cevâbında; "Şu dört kimsenin kıymeti, Allahü teâlâ katında yüksektir: 1) Şükreden zengin, 2) Kanâatlı ve sabreden fakir, 3) İşlediği günâhlara pişmân olup, Allahü teâlânın azâbından korkan kişi, 4) Takvâ, verâ, zühd sâhibi; yâni haramlardan sakınıp, şüpheli korkusuyla mübahların çoğunu terkederek dünyâya zerre kadar meyletmeyen âlimdir." buyurdular. "Bu kıymetli insanların içinde en üstünü hangisidir?" diye sordular. "İlim ve hilm (yumuşaklık) sâhibi âlimlerdir."buyurdu.

Evliyânın büyüklerinden Cüneyd-i Bağdâdî buyurdular ki: "Kimde şu dört haslet bulunursa, bu hasletler o kimseyi yüksek derecelere kavuşturur. Hem Allahü teâlânın katında, hem de insanlar yanında kıymeti çok olur. 1. Hilm (yumuşaklık ve sabır) sâhibi olmak, 2. İlim sâhibi olmak, 3. Cömert olmak, 4. Güzel ahlâk sâhibi olmak. Yine dört haslet vardır ki, bu hasletler de sâhibini en aşağı derecelere düşürür. Allahü teâlâ katında ve insanların yanında sevilmeyen birisi olur. 1. Kibir (büyüklenme), 2. Ucb (amellerini beğenmek), 3. Cimrilik, 4. Kötü ahlâk."

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

“Yerdekilere merhamet etmeyene göktekiler de merhamet etmez. Merhamet etmeyene merhamet olunmaz. Bağışlamayan, bağışlanmaz. Tevbeyi kabul etmeyenin tevbeai kabul olunmaz. Allahu Teâlâ kullarından merhamet edenlere rahmet eder. Küçüklere merhamet etmeyip büyüklerin hakkını korumayan bizden değildir. Bizi aldatan bizden değildir. Kişi kendisi İçin sevdiğini mü’minler için de sevmedikçe inanmış olamaz. Bereket büyüklerdendir. Küçüğe merhamet etmeyip büyüğüne saygı göstermeyen bizden değildir.”

“Merhamet edin ki, merhamet olunasmız, bağışlayın ki bağışlanasınız. Kahredici sözleri duyup da gereği ile amel etmeyenlere yazıklar olsun. Yine yazıklar olsun, bilerek günaha ısrar edenlere.”

Ammar bin Yâser hazretleri buyurdu ki: Kim ki, üç şeyi kendinde toplarsa kâmil îmâna sahip olmuş olur: 1- Darlık zamanında yedirip içirmek. 2- Herkese insaflı olmak.3- Kimseye zarar vermemek.

GÖNÜL BAHÇESİ · 15 EYLÜL 2009 SALI · KAYIT 1562

Bin aydan hayırlı; Kadir Gecesi

Bu gece, bin aydan hayırlı olduğunu bildirilen Kadir Gecesi'dir. Kadir Gecesi, mübarek gecelerin en kıymetlisidir. Çünkü, Kur'ân-ı kerîmde medhedilmekte, övülmekte, en kıymetli gece olduğu bildirilmektedir. Kur'ân-ı kerîm Peygamber efendimize bu gece gelmeye başlamıştır. Kur'an-ı kerimde, " Kur'an, Ramazan ayında indirilmiştir. O hidayet kaynağıdır, doğru yolun, Hak ile batılı birbirinden ayıran hükümlerin nice açık delilleridir" (Bekara 185) buyurulmuştur. Kadr suresinde de, " Gerçek, biz,O'nu Kadir gecesinde indirdik. Kadir Gecesinin yüceliğini sana bildiren nedir? Kadir gecesi bin aydan hayırlıdır..." buyurulmuştur.

Hadîs-i şerîfte; "Kadir Gecesini inanarak ve sevabını bekleyerek ihya edenin geçmiş bütün günâhlarını Allahü teâlâ mağfiret eder, bağışlar." buyruldu. İhya etmek için kaza namazları kılmalı, Kur'ân-ı kerîm okumalı, duâ, tövbe etmeli, sadaka vermeli, Müslümanları sevindirmeli, bunların sevaplarını ölülere de göndermelidir.

Bu geceye saygı göstermelidir. Saygı göstermek, günâh işlememekle olur. Kur'ân-ı kerîm, levh-i mahfûzdan dünyâ semâsına bu gece indirildi. Bu gecenin bin aydan hayırlı olduğu Kadr sûresinde açıkca bildirilmiştir. Kadir Gecesi çok fazîletli bir gece olmakla berâber, kulların gaflete dalmaması ve her ânını ibâdet ve tâatla süslemesi için ne zaman olduğu kesin olarak bildirilmemiştir. Bu da, Kadir Gecesini arayanların, birçok geceleri ihya etmesi gerektiğindendir. Ramazan ayının bütün gecelerini ihya eden bu geceyi yakalamış olur. Bu geceyi tanıtan bazı alâmetler bildirilmiştir. Bu gecenin alâmetlerinden bâzıları şunlardır: Gece açık ve sâkin olur, ne sıcak, ne de soğuk olur. Bâzı âlimler, Kadir Gecesinde köpek sesi duyulmaz, ertesi sabah güneş, kızıl olup, şuâsız doğar... demişlerdir.

Kadir Gecesi, Muhammed aleyhisselâmın ümmetine mahsus bir gecedir. Başka peygamberlere böyle bir gece verilmemiştir. Bu gecenin bin aydan hayırlı

olmasının hikmetini tefsir âlimleri, Resûlullahtan haber vererek şöyle bildiriyor:

Resûlullah efendimiz bir gün buyurdu ki: “Benî İsrâil peygamberlerinden dördü seksener sene Allahü teâlâya ibâdet ettiler, bir an âsî olmadılar. Bunlar Eyyûb, Zekeriyyâ, Hazkîl ve Yûşâ’dır.”

Eshâb-ı kirâm bu hadîs-i şerîfi duyunca, hayret ettiler. Bunun üzerine Cebrâil aleyhisselâm Allahü teâlâdan gelip; “Ey Muhammed! Senin ümmetin bu peygamberlerin, bir an Allahü teâlâya âsî olmadan seksen senelik ibâdetine şaşarlar. Muhakkak ki, Allah sana ondan iyisini gönderdi.” deyip; “Kadir gecesi, bin aydan hayırlıdır.” (Kadr sûresi: 3) âyet-i kerîmesini okudu.

Kadir Gecesi hakkındaki hadîs-i şerîflerde buyuruldu ki:

Kadir Gecesinde, bir kere “İnnâ enzelnâ...” sûresini okuyan, başka zamanda Kur’ân-ı kerîmi hatim edenden daha sevgilidir. Kadir Gecesinde bir tesbih (Sübhanallah), bir tahmid (Elhamdülillah), bir tehlil (Allahü ekber) söyleyen benim yanımda yedi yüz bin tesbih, tahmid ve tehlilden kıymetlidir. Bu gece çobanın koyunu sağma müddeti kadar (yâni çok az) namaz kılan, ibâdet eden, bir ay bütün geceleri sabaha kadar ibâdetle geçirenden daha kıymetlidir.

Kadir Gecesi üç defâ “Lâ ilâhe illallah” söyleyenin, birincisinde bütün günahları bağışlanır, mağfiret olunur. İkincisinde Cehennemden kurtulur, üçüncüsünde Cennete girer.

Peygamber efendimiz dört halîfe ve sonra kurulan bütün İslâm devletleri bu geceye çok hürmet göstermişler, ibâdet ederek geçirmişlerdir. Osmanlılar zamânında, o gece memleketin her yerindeki bütün eğlence yerleri kapatılırdı. İstanbullular Eyüb Sultan, Ayasofya, Sultan Ahmed Câmii ve bulundukları yerin câmilerinde sahura kadar ibâdet eder, affedilmeleri için cenâb-ı Hakk’a duâda bulunurlardı.

HİKMETLER · 15 EYLÜL 2009 SALI · KAYIT 1556

“Bana ilim, hilm ve takvâ ihsân eyle!"

Büyük velîlerden Bişr-i Hâfî hazretleri bir sohbetinde buyurdu ki: "Âzâları içinde yalnız dili ile şükreden kimsenin şükrü az olur. Çünkü gözün şükrü, bir hayır

gördüğü zaman onu almak, eğer şer görürse onu örtmektir. Kulağın şükrü, bir hayır işittiği zaman onu ezberlemek, şer işitirse onu unutmaktır. Ellerin şükrü, onlarla hak olandan başkasını tutmamaktır. Mîdenin şükrü, ilim ve hilm ile dolu olmak; ayakların şükrü de, iyilikten başkasına gitmemektir. Kim böyle yaparsa hakîkaten şükredenlerden olur."

Kur'ân-ı kerîmde meâlen buyruldu ki: "Allahü teâlâ, o takvâ sâhiblerini sever." (Âl-i İmrân sûresi: 76) Peygamber efendimiz; "Yâ Rabbî! Bana ilim, hilm, takvâ ve âfiyet ihsân eyle." duâsını çok söylerdi.

Ebû Saîd Muhammed Hâdimî Berîka'sında bu hadîs-i şerîfi açıklarken, duâda geçen ilimden maksat faydalı ilim, yâni îmân, ibâdet, amel ve ahlâk bilgileridir. Hilm ise, yumuşaklık demektir. Âfiyetten murâd, dînin ve îtikâdın, bozuk inançlardan, işlerden, nefsin isteklerinden, kalbin vesvese ve şüphelerinden, bedenin hastalıklarından kurtulmasıdır demektedir.

Abdülhâlık Goncdüvânî hazretleri ma'nevî oğlu, Hâce Evliyâ-i Kebîr'e vasiyetnâmesinde buyurdu ki:

"Sana vasiyet ederim ey oğul ki, her hâlinde ilim, edeb ve takvâ üzere ol! Ehl-i sünnet âlimlerinin kitaplarını oku! Fıkıh bilgilerini bu âlimlerin kitaplarından öğren! Câhil tarîkatçılardan kaç! Şöhretten çok sakın! Şöhrette âfet vardır. Aslandan kaçar gibi, câhillerden kaç! Bid'at sâhipleri ile, sapık i'tikâdlı kimseler ile ve dünyaya düşkün olanlar ile arkadaşlık etme! Yediğini helâlden ye! Çok gülme, kahkaha ile gülmek kalbi öldürür. Herkese şefkat ve merhamet et! Kimseyi hakîr görme! Kimse ile münâkaşa etme! Kimseden birşey isteme! Tasavvuf büyüklerine dil uzatma! Evliyâyı inkâr eden felâkete düşer. Mayan fıkıh, evin mescid olsun."

GÖNÜL BAHÇESİ · 16 EYLÜL 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1563

Zekat, insanı maddi ve manevi yükseltir!

Ramazan ayı, aynı zamanda zekat ayı olarak bilinir. Bu yanlıştır, Ramazan ayı oruç ayıdır. Çünkü tutulması farz olan oruç sadece Ramazan ayında tutulur. Zekat için böyle bir ay yoktur. Kişi ne zaman zengin olmuşsa, yani nisab miktarı olan 96 gr. altına veya bu değerde paraya veya bu değerde ticaret malına kavuşmuş ise, bu günü hicri ay olarak, mesela Recebin biri, Şabanın onu, Ramazanın üçü gibi bir

kenara yazar. Bir sene sonra, aynı günde zenginliği devam ediyorsa kırkta birini zekat olarak verir. Zenginliği devam ettiği müddetçe de hep bu ayda bu günde zekatının hesabını yapıp verir. Daha çok sevap kazanayım diyerek bunu Ramazan ayına bırakmak uygun değildir. Zekat mazeretsiz geciktirilmez. Ancak zekat hesap günü Ramazan ayından sonraki aylarda ise, ileride verilecek zekata mahsuben bu ayda verebilir.

Zekâtın bir ibadet olarak, Cenab-ı Hakkın emrini yerine getirilmesi yanında, insanlara ruhî, ahlâkî ve insanî yönden pek çok faydaları da vardır. Zekât sadece fakirlere ve ihtiyaç sahiplerine yapılan bir yardımdan ibaret değildir. Zekatın bir hedefi de insanı maddenin üzerine çıkarmak, onu maddenin kölesi değil, efendisi haline getirmektir. Bu bakımdan zekâtın, alanada verenene de sayısız maddi manevi faydası vardır.

Kur'an-ı kerîm'de, "Onların mallarından zekât al ki bununla onları temizleyip yüceltesin." (Tevbe,103) Bu iki kelime yani "temizleme" ve "yüceltme" maddî – manevî her türlü temizleme ve yüceltmeyi içine almaktadır.

Zekât kişiyi, manevi kirlerden temizleyip yücelttiği gibi, cimrilik kötü huyundan da temizler, kurtarır. Cimrilik insan mayasında var olan öyle bir huydur ki, kişi malından yalnız kendisi yararlanmak, başkalarına hiç kaptırmamak ister. Kur'an-ı Kerîm'de "İnsanoğlu pek cimridir" (İsra,100) buyrularak bu huya işaret edilmiştir.

İşte zekât kişiyi bu hastalıktan kurtaran etkili bir ilâçtır. Allahü teâlânın emrine uyarak her sene elindekinin bir kısmını hak sahibi kimselere veren kimse, başkalarına vermeye alışır; maddenin ve menfaatin esiri olmaktan kurtulup onlara hâkim duruma gelir. Böylece kişi Allah'tan başka hiçbir kimseye kölelik etmemiş olur. Kur'ân-ı kerîmde "Kim nefsinin cimriliğinden korunursa işte onlar kurtuluşa erenlerdir." (Tegabün, 16) buyuruldu

Allahü teâlânın övdüğü bir sınıf vardır ki başlıca özellikleri Allah'tan korkmaları ve Allah yolunda harcama yapmalarıdır. Cenab-ı Hak, leyl süresinde, kendisine karşı gelmekten sakınanın ve cimrilik yapmayıp elinde bulunanı Allah yolunda harcayanın işini kolaylaştıracağını; bunun aksinri yapanının işini zorlaştıracağını bildirmektedir.

Zekâtla vermeye alışan insan, egoistlikten kurtulur; yalnız kendisini düşünmez, başkalarını da düşünür. Artık o, bir defa zekât vermeye alışınca, gerektiğinde zekât dışında da başkalarına yardım edecektir. Başkaları için kendi malından fedakârlık

yapan kimse, başkalarının malına ve hakkına dokunmamaya da dikkat edecektir. İşte bütün bunlar, zekâtın insana kazandırdığı değerlerdir.

Her nimetin bir şükrü vardır. Zekât da Allahü teâlânın kişiye ihsan ettiği zenginliğe karşı bir şükürdür. İmam-ı Gazalî hazretleri buyurdu ki: "Allahü teâlânın kuluna bedeninde ve malında ihsan ettiği nimetler vardır. Bedenî ibadetler beden nimetinin, malî ibadetler de mal nimetinin bir şükrüdür"

Şükür Allahü teâlânın ihsan ettiği nimet cinsinden olmalıdır ki nimete karşılık olsun. Bu yüzden zekât Allahü teâlânın verdiği mala karşı en güzel bir şükürdür.

Zekât kin ve kıskançlığı önler. Zekât, alan kimseleri kıskançlık ve kin ateşinden korur. Ayrıca zekât, zenginle fakir arasında kuvvetli bir bağ, derin bir sevgi meydana getirir. Fakire yardım elini uzatan zengin, servetin Allahü teâlânın takdiri meselesi olduğunu, onun kişiye bir üstünlük sağlamadığını idrak eden, insanların en iyisinin, zengin olsun, fakir olsun Allah'tan en çok korkan kimse olduğu şuuruna varan, böylece fakire sadece fakir olduğu için yukardan bakmayan kimsedir.

Fakir de kazancından bir kısmını kendisine veren, çok kazandıkça daha çok verecek olan zengine ve servetine düşman gözlerle bakmayacak, kendisine şefkatle muamele eden bu insana karşı sevgi besleyecek, hayır duâda bulunacaktır. Peygamber efendimiz,"Mallarınızı zekâtla koruyunuz" buyurmuştur.

Zekât, fakirlerin hayatını, ihtiyaçlarını, cemiyyetin tekeffül eylemesi, garanti etmesi demektir. Dinimize göre, bir şehrin bir köşesinde, bir müslüman, açlıktan ölse, şehirdeki zenginlerden birinin, az bir zekât borcu kalsa, onun mesulü olur.

HİKMETLER · 16 EYLÜL 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1557

"La'net etmek için gönderilmedim!"

Hazreti Aişe validemiz rivayet eder: Resulullah efendimize sordum:

"Sana Uhud savaşı gününden daha şiddetli, çetin olan bir gün erişti mi?"

Resûl-i ekrem sallallahu aleyhi ve selem şöyle cevap verdi:

“Ya Âişe, Kavmin (Kureyş'den) gelen birçok zorluklarla karşılaştım. Fakat onlardan Akabe günü karşılaştığım sıkıntılı vaziyet hepsinden zorlu idi. Ben, Kureyş'den gördüğüm eziyet üzerine Taife gidip beni korunmasını Abdi Külâl'ın oğlu İbn Abdi Yâlîl’e teklif ettiğim zaman dileğime cevap vermemişti. Ben de kederli ve üzüntülü bir halde yüzümün doğrusuna (Mekke'ye) dönmüştüm. Bu hayretim Karni Seâlib mevkiine kadar sürdü. Burada başımı kaldırıp (semaya) baktığımda bir bulutun beni gölgelendirmekte olduğunu gördüm. Buluta dikkatle baktığımda içinde Cebrail aleyhisselâmın olduğunu gördüm. Cebrail aleyhisselâm bana:

“Allah, kavminin senin hakkındaki sözlerini muhakkak işitti. Seni korumayı esirgediklerine de vâkıf oldu. Allah sana şu dağlar meleğini gönderdi ve emrine âmâde kıldı. Kavmin hakkında ne dilersen ona emredebilirsin, dedi. Bunun üzerine de dağlar emrine âmâde olan Melek seslenip selâm verdi. Sonra: “ Ey Muhammed, Cibril'in söylediği bir gerçektir sen ne dilersen emrine hazırım; eğer şu iki yalçın dağın Mekkeliler üzerine çökerek birbirine kavuşmasını (ve müşrikleri tamamiyle ezmesini) istersen (onu da emret)” dedi. Resul aleyhisselam da:

“(Hayır, ben onu istemem) ben isterim ki, Allah bu müşriklerin sulbünden yalnız Allah'a ibadet eden ve Allah'a hiç bir şeyi şerik koşmayan bir nesil meydana çıkarsın,” dedi.”

Resûl-i ekrem'in en büyük üzüntüyü Tâif de geçirmesi, çektiği maddî ıztırabdan değil, âlemlere rahmet olarak gönderildiği halde kendi sebebiyle Tâif'lilere azabın inmesinden korkmasındandır.

Ebû Hüreyre "radıyallahü anh" diyor ki:

Bir gazâda, kâfirlerin yok olması için duâ buyurmasını söyledik, “Ben, la'net etmek için, insanların azap çekmesi için gönderilmedim. Ben herkese iyilik etmek için, insanların huzûra kavuşması için gönderildim.” buyurdu. Enbiyâ sûresinin yüzyedinci âyet-i kerîmesinde “Seni âlemlere rahmet, iyilik için gönderdik.” buyurulmuştur.

HİKMETLER · 17 EYLÜL 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1558

Hikmet konuşmada değil, susmadadır!

İslam büyükleri, az konuşurlardı, vekâr sahibi idiler. Bu, onların çok akıllı ve tecrübe sahibi olmalarından ileri geliyordu.

Hazret-i Ali buyurdu ki: "Kulun boy vermesi yirmi ikisinde sona erer; Yirmi sekizinde de aklı nihayete erer. Bundan sonra ömrünün nihayetine kadar sadece tecrübeler vardır!"

Hazreti Alinin sözünden anlaşıldığı gibi, aklı az olan kimsenin emri maruf yapması uygun değildir. Zira böyle kimselerin zararı faydasından çok olur. sinin ifsâdı İslahından daha çok olur. Hadîsi şerifte, "Kulun şerefi dinidir; mürüvveti ise aklı ve güzel ahlâkıdır." buyurulmuştur.

İbni Abbâs buyurdu ki: "Ne söyleyeceğini düşünerek konuşan kimse, insanların en akıllısıdır." derdi.

Vehb bin Münebbih buyurdu : "Uhrevî bir gayeden yoksun olan kişinin akıllılık iddiası, bir yalandan ibarettir."

Muhammed bin Zeyyâd de şöyle diyor: "Arkadaşlarına karşı ihtiyatlı davranmayan kimsenin aklı kemâle ermiş sayılmaz."

Hz. Katâde buyurdu ki: "Erkekler üç sınıftır : Adam, yarım adam, sıfır adam. Tam adam odur ki, kendisine fayda veren bir akla ve reye sahiptir; yarım adam odur ki, akıllılara danışır ve onların reyiyle amel eder; sıfır adam ise, kendisine fayda veren bir akla ve reye sahip olmadığı gibi, hiçbir kimseye danışmaz da."

Süfyan bin Uyeyne buyurdu ki : "Hayvanlar içinde en becerikli olanı, sessiz olamaz. Kadınların en akıllısı kocasız yapamaz. Erkeklerin en akıllı olanı da akıllılarla meşveret yapmamazlık edemez."

Hişâm ed-Düstüvâî buyurdu ki : "Akılsız bir topluluk görmek istiyen varsa, bize baksın." Hz. Zeyyâd de şöyle buyurdu : "Bir şeyi yaptıktan sonra çare arayan akıllı sayılmaz. Akıllı o kimsedir ki, çareyi hataya düşmeden arar ve kendisini hatadan korur. Zira fikrin mayası, hamından daha hayırlıdır."

Hikmeti konuşmakta değil, susmakta aramalıdır!Susmak aklın süsü ve cehaletin örtüsüdür.Tatlı dilli ve cömert elli olmalıdır! Sükut, âlimin ziyneti, cahilin aybına perdedir.

HİKMETLER · 18 EYLÜL 2009 CUMA · KAYIT 1559

"Hayat, âhiret hayâtıdır"

Peygamber efendimiz, “Az konuşmak imandan, çok söz nifaktandır” buyurmaktadır. Dil, büyük nimettir. İyi ve kötü işteki rolü, iyiliği de kötülüğü de büyüktür. Cennete de, Cehenneme de götürür. Cirmi küçük, cürmü büyüktür. İman ve küfür dildeki ifadeden anlaşılır. Dil, ya hak konuşur, ya bâtıl. Diğer uzuvların sahası dardır. Kulak sadece işitir, göz sadece görür. Dilin sahası geniştir. Hayır ve şer için geniş alana sahiptir. İslam büyükleri zararlı değil faydasız konuşmayı bile uygun görmemişlerdir.

Evliyânın büyüklerinden Gavs-ül-âzam Seyyid Abdülkâdir Geylânî hazretleri faydasız şeyleri bırakmak husûsunda: "Ey zavallı! Sana fayda vermeyen şeyler hakkında konuşmayı bırak. Dünyâ ve âhirette sana fayda verecek işlerle uğraş. Boş işlerle uğraşmayı bırak. Kalbinden dünyâ düşüncelerini çıkar. Çünkü yakında dünyâdan alınacak, âhirete götürüleceksin. Dünyâda rahat ve hoş bir hayat arama. Resûl-i ekrem; "Hayat, âhiret hayâtıdır" buyurdular."

Evliyânın meşhûrlarından Ahmed bin Âsım Antâkî hazretleri kendisinden nasihat isteyenlere buyurdular ki: En faydalı, doğru söz, Allahü teâlânın rızâsı için nefsinin ayıplarını kabûl ve tasdik etmektir. En faydalı ihlâs, riyâdan ve gösterişten kurtulmaktır.

İslam büyükleri şöyle dua ederlerdi: Hakiki iman, güzel bir ahlak, şükredici bir kalb, zikredici bir dil, kaza ve kadere rıza gösteren hayırlı bir ömür, az yemek, az uyumak, az konuşmak, az gülmek ve çok hizmet etmeyi, kabir azabından ve ahiret dehşetinden kurtulmayı, ömür boyu rızana uygun iş yapmayı, şehit olarak ölmeyi ve son nefeste ehl-i sünnet itikadına uygun bir iman ve tevbe nasip eyle.

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

“Hikmet, on kısmdır. Dokuzu bir kenara çekilmek, biri de az konuşmaktadır.”

“İbâdetlerin en kolayı ve çok fâidelisi, az konuşmak ve iyi huylu olmaktır.”

HİKMETLER · 19 EYLÜL 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1560

Ya hayır söyle ya sus!

İslam büyükleri, çok konuşmasını, lüzumsuz söz söylenilmesini sevmelerdi. Bu hususla ilgili olarak şunları naklederdi: Peygamber efendimiz buyurdular ki: "Susmak hikmettir. Onu yapan azdır. Hikmet insanı cehâletten ve sefâhatten koruyan faydalı bir şeydir."

Hz.Ebû Bekr kendisini konuşmaktan men etmesi için ağzına taş koyardı.

Dilin tehlikesi büyüktür. Âfeti çoktur. Susmakla bunlardan kurtulunur. Denilmiştir ki: "Dilin kendisi küçüktür. Fakat yaptığı cürmü büyüktür ve çoktur."

Hz. Lokman Hakim oğluna dedi ki: "Konuşmak gümüş ise susmak altındır." Hadîs-i şerîfte; "Allahü teâlâya ve âhiret gününe inanan ya hayır söylesin yâhut sussun." buyruldu.

Evliyânın meşhûrlarından Ali bin Meymûn Mağribî buyurdu ki: "Hâlinin onda dokuzu susmak, biri de konuşmak olsun."

Hazreti Hızır buyurdu ki: Güler yüzlü ol, hiddetlenme! Hep faydalı iş yap, az da olsa zararlı iş yapma! Boş yere gülme, lüzumsuz dolaşma, hiç kimseyi kusurundan dolayı ayıplama, husumette kötü konuşmaktan kaçın! Bir işin olmadan bir yere gitme, günahların için ağla!

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki: “Haya ve az konuşmak imandan, fahiş söz ve çok söz nifaktandır.”

Hz.Lokman misafirlerine en iyi ikram olarak dil ile kalbi getirdi. Başka bir zaman da en kötü yemek olarak yine dil ile kalbi getirdi.

İmâm-ı Gazâlî hazretleri; "Susmaya yapış. Zarûret mikdârı hâriç." buyurdu.

Yahya bin Muaz-i Razi hazretleri buyuruyor ki: “Riyazet dört şeyle olur: Az yemek, az uyumak, az konuşmak ve günahlardan gelecek sıkıntıya katlanmakla.”

Dil kılıç gibidir, iyi kullanılmazsa kendi ölümüne sebep olur.

Sükut, yorulmadan yapılan ibadet, masrafsız takılan bir ziynet, hükümdarlığa muhtaç olmadan ele geçen bir devlet, duvara ihtiyaç duyulmadan yapılan kale, çalışmadan kazanılan zenginlik ve ayıpların kapatılmasıdır.

Yunus Emre de diyor ki: Sözünü bilen kişinin, yüzünü ağ ede bir söz./ Sözü pişirip diyenin, işini sağ ede bir söz./ Söz ola kese savaşı, söz ola kestire başı,/ Söz ola zehirli aşı, bal ile yağ ede bir söz.

HİKMETLER · 20 EYLÜL 2009 PAZAR · KAYIT 1561

“Rahat isteyen sussun

İslâm âlimlerinin ve velîlerin büyüklerinden Celâleddîn-i Devânî çok konuşmanın zararlarını ve konuşma âdâbını şöyle anlatır:

"Fazla konuşmamalıdır. Zîrâ çok konuşmak; zihin hafifliği, akıl zayıflığının alâmetidir. Kişinin heybetini kırar, îtibârını düşürür. Hazret-i Âişe buyurur ki: "Hiçbir sözü boş olmayan Resûlullah efendimiz, az, öz ve tâne tâne konuşurdu. Bir mecliste konuşsa, mübârek ağzından çıkan kelimeler sayılmak istense, sayılabilirdi."

Âlimler demişlerdir ki, lüzûmsuz çok konuşan bir kimseyi görürsen, bilki, aklı yoktur. Söyliyeceği sözü iyice düşünmeden dile getirmemeli, ağzından çıkarmamalıdır. Hikmet sâhibleri; "Önce düşün, sonra söyle." demişlerdir. İhtiyaç, lüzûm olmadan konuşmamalıdır.

Çok konuşmak dostluğu bozar, lüzumsuz konuşmak ayıpları açar, acı söyleyenden dostlar kaçar.

Eğer kalbde darlık ve üzüntü, vücutta bitkinlik ve halsizlik, rızıkta eksiklik ve bereketsizlik olursa, bunun boş ve yersiz konuşmalardan meydana geldiği bilinmelidir!

İbadet on kısımdır, dokuzu susmak, biri de kötü arkadaştan uzak durmaktır.

Dil, irfan hazinesinin anahtarıdır, çok konuşan, gönüldeki hizmet cevherini boşaltır.

Az söz edeptir, güzel amelleri korumaya sebeptir. Kişi dilinin altında gizlidir. Sır saklayan murada erer. Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

“Rahat isteyen sussun!”

“Mümin önce düşünür, sonra konuşur. Münafık, düşünmeden konuşur.”

“Çok konuşan çok yanılır, çok yanılanın yalanı çoktur. Yalanı çok olan da Cehenneme layıktır.”

“Kurtuluş için dilini tut, evinde otur, günahların için ağla!”

“İnsanları Cehenneme sürükleyen dilleridir.”

“Dilini tutmayan kimse, tam imana kavuşamaz.”

“Çok konuşmak kalbi karartır. Kalbi kararan da Allahü teâlâdan uzaklaşır.”

“İnsanın hatalarının, kusurlarının çoğu dilindendir.”

“Midesini, ırzını ve dilini koruyan, bütün kötülüklerden korunmuş olur.”

“Kalbi doğru olmayanın imanı, dili doğru olmayanın kalbi doğru olmaz.”

“Kalbi diline, dili kalbine, işi sözüne uymayan mümin olamaz.”

HİKMETLER · 21 EYLÜL 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1566

En zararlı şey çok konuşmak!

Mâverâünnehir böldesinde yetişen büyüklerden Aziz Nesefî buyurdu ki: "Ey oğul! Bir mecliste bulunduğun zaman az konuş. Sana sorulmayan şeye cevap verme. Bir şey sorulursa cevâbını bilmiyorsan, bilmiyorum de. Bilmediğine, bilmem demek ilmin yarısıdır. Eğer cevâbını biliyorsan, kısa cevap ver. Sözü uzatma. Mecliste bulunanlara imtihân için bir şey sorma. Onlarla münâzara ve münâkaşa etme.

Büyük velîlerden Bişr-i Hâfî hazretleri de bir sohbetinde buyurdular ki: "Konuşmak hoşuna giderse sus, susmak hoşuna gidince konuş."

Bir kimsenin cahil olduğunun alameti şunlardır: Canlıcansız her şeye kızar, çok konuşur. Sır saklayamaz. Parasını yerli yerince harcayamaz. Herkese güvenir. Dostunu düşmanını ayıramaz. Kötü kimselerle arkadaşlık eder.

Susmak açık bir hikmet ve güzel bir haslettir. Dilin susması kalbin susmasına, kalbin susması Rabbin mağfiretine sebep olur. İnsanın selameti dilini korumasındadır. Kalem de, iki dilden biridir.

Dil yırtıcı bir hayvan gibidir, serbest bırakılırsa sahibini parçalar. Sükut eden, hataya düşmekten, yalandan, dedikodudan, söz taşımaktan, kendini övmekten, boş konuşmaktan ve daha bir çok dil afetlerinden kurtulur.

Çok konuşan hata eder. Eshab-ı kiram hep hayır konuştukları halde, yanlış konuşmak için değil, belki boş bir söz söyleriz diye sükut ederlerdi. Hz. Ebu Bekir, ağzına taş koyar, "Başa gelen bütün felaketler bundan gelir" buyururdu.

Allahü teâlâ boş konuşanları sevmez. Boş konuşmak böyle olunca, zararlı konuşmanın felaketini düşünmelidir! Hadis-i şerifte, "En zararlı şey, çok konuşmaktır." buyuruldu.

Dile sahip olmak, az konuşmak dinimizin emridir. Kur'an-ı kerimde mealen buyuruldu ki:

"Sadaka vermek, iyiliği emretmek ve insanların arasını bulmak hariç, konuşmakta, fısıldaşmakta hayır yoktur." (Nisa 114)

Hadis-i şerifte, "İlmi ile amel edene, malının fazlasını tasadduk edene ve sözünün fazlasını tutana müjdeler olsun!" buyuruldu.

GÖNÜL BAHÇESİ · 22 EYLÜL 2009 SALI · KAYIT 1564

Güzel bir Bayram hatırası

Bayramlar, anne - babanın, akrabaların ziyaret edildiği ellerinin öpüldüğü günlerdir. Ayrıca, din büyüklerinin ziyaret edilip bayramlarını tebrik edip, hayır dualarının alındığı günlerdir. Bundan otuz yıl önce, ülkede terörün kol gezdiği, sevgi ve hoş görünün yerini düşmanlığın aldığı günlerde, 2001'de Cenab-ı Hakkın rahmetine tevdi ettiğimiz, son devir din büyüklerinden Hüseyin Hilmi Işık "Kuddüse sirruh" hocamıza bayram ziyaretine gitmiştik. Bütün gayretimizle, köy köy dolaşıp, gerçek İslamı, İslamın güzel ahlakını, sevgiyi, kardeşliği anlatan kitapları sattığımız günlerdi… Bu ziyaretimizde şu nasihatlarda buluşmuşlardı bizlere:

"Rabbime şükürler olsun. İslamiyetin garib olduğu, kahhar sıfatının tecelli ettiği bir zamanda, onun dini için, aşk ile, gayret ile çalışan insanlara ne mutlu. İnanıyorum ki sizin hizmet için gittiğiniz yerlere melekler kanadını serdiler.Hadisi şerif bildiriyor bunu. "Ya Eba Hüreyre! Allahın dinini, Allahın kullarına öğret. Onları öğretmeye giderken bastığın yere, melekler kanatlarını serer. Gökteki melekler, yerdeki hayvanlar, gökteki kuşlar, denizdeki balıklar senin için dua ederler. Kıyamette sana öyle bir makam ihsan olunur ki, peygamberler gıbta ederler." diyor hadis-i şerif.

Elhamdülillah. Bu müjdeye mazhar olan kardeşlerimizsiniz. Çok bahtiyarsınız kardeşim. Cenab-ı Hakkın bu nimetine karşı çok şükrediniz. Belki bu hizmetler esnasında çok sıkıntılar çektiniz, çok üzüldünüz, çok yese düştüğünüz anlar da oldu. Ama biliniz ki Eshabı kiramın, hatta enbiya-ı izamın çektiği sıkıntılar bunlardan daha fazlaydı. Onlar bu sizin çektiğiniz sıkıntılardan kat kat fazlasını çektiler. Bu sıkıntılar mücahidlerin aşkını, hevesini arttırır.

Bu hizmetlerin devamını arzu ediyoruz. Nasıl devam eder bu? Çok kolay. Allahü teâlâ ne buyuruyor? "Nimetime şükrederseniz, arttırırım!" buyuruyor. Onun yolunda çalışmaktan, onun dinine hizmet etmekten büyük nimet olur mu? Bu nimetin devamı için şükredeceyiz. Evvela bizi bu hizmete şürükleyen kuvvetli imanımıza şükredeceğiz. İmana nasıl şükredilir? Ayeti kerimeler bunu bildiriyor. Mesela ayeti kerimede,"Ey müminler, ey imanla şereflenenler! Bu nimetin şükrünü ifa edebilmeniz için birbirinizi seviniz" buyuruyor. Ananızdan babanızdan kardeşinizden daha çok birbirinizi seviniz diyor. Evet, birbirimizi seveceğiz. Birbirimizin kalbini kırmamak için titreyeceğiz. Zaten müminin kalbini kırmak, kalbini incitmek haramdır. Hele böyle mübarek kardeşlerimizi incitmek, hele hele darılmak, münakaşa etmek. Allah muhafaza etsin.

Bazen işitiyorum, falanca kardeşimizle falanca kardeşimiz birbirleriyle münakaşa etmiş, kalbleri kırılmış, konuşmuyorlarmış. Eyvah diyorum, gelecek için yese düşünüyorum, ümidsizliğe kapılıyorum, çok üzülüyorum. Aman elhazer elhazer elhazer. Sakınalım. Birbirimizi incitmeyelim.

Evet, peygamberlerden maada herkesin kusuru var. Hepimizin hatta günahı var. Şu toplulukta günahı az olan da var, çok olan da var. Bana sorarsanız günahı çok olan hangimiz biliyor musunuz? Benim ben. Çünkü benim yaşım hepimizden daha çok. Günah zamanı çok olunca, günah da çok demektir.

Evet, emin olunuz her biriniz ile müsafeha ederken kalbimden Rabbime yalvardım: Ya Rabbi diyorum, şu mübarek kardeşim hürmetine benim günahlarımı affet ya rabbi. Kalbimden hep böyle geçiriyorum. Ya Rabbi senin için rahatını, çoluğunu, çocuğunu Ramazanı şerifde bir tarafa bırakarak, senin dinini yaymak için gece gündüz çalışan, bu fitne ve fesad zamanında, bu iman ve bu aşk ile çırpınarak mücadele eden kardeşim hürmetine, şu mübarek genç hürmetine beni affet ya rabbi diye hepinizin elini sıkarken kalbimden geçirdim kardeşlerim.

Binaenaleyh günahsız insan olmaz. İşte birbirimizin kusurlarını görmeyeceğiz. İyiliklerini göreceyiz. Birbirimizin iyilikleriyle birlik yapacağız, birleşeceğiz. İyilikleri görerek birleşeceğiz. Kusurlarımızı görmeyeceğiz. Kusurlarımı affedeceğiz. Sabredeceğiz. Sabredenlerin gideceği yer neresidir? Sabredenin gideceği yer, cennettir diyor hadis-i şerif. Onun için birbirimizi incitirsek dahi, karşısındakinin sabretmesi lazım, ona dua etmesi lazım. Müslimanlık budur. Din kardeşliği budur. (Devamı yarın)

HİKMETLER · 22 EYLÜL 2009 SALI · KAYIT 1567

En kolay ibadet!

Büyük velî, hadîs ve kırâat âlimi Ebû Bekr bin İyâş buyurdu ki: "Sükûtun en küçük faydası, sıkıntı ve belâlardan kurtarmasıdır. İyilik olarak, insana bu yeter. Fazla ve lüzumsuz konuşmanın en küçük zararı, şöhrettir. Belâ olarak, şöhret insana yeterlidir."

Büyük velîlerden Ebû Hafs Haddâd en-Nişâbûrî hazretlerine "Velînin sükût hâli mi yoksa konuşma hâli mi daha fazîletlidir?" diye sordular. Cevaben; "Konuşan, sözde bulunan felâketi bilse, Nûh aleyhisselâm kadar ömrü bile olsa gücü yettiği kadar sükût eder konuşmazdı. " buyurdular.

Nişâbur'da yetişen büyük velîlerden Ebû Muhammed Râzî hazretleri, "Susmayı ganîmet saymayan kimse, ne kadar konuşursa konuşsun boşunadır." buyurdular.

Boş konuşmak gibi, fuzuli konuşmak da kötüdür. Maksadı kısaca anlatmak mümkünken, uzun cümlelerle ve tekrarlarla ifade etmek fuzulidir. Yani ihtiyaçtan fazla konuşulmuş olur.

İnsan önemsiz sandığı bazı sözler yüzünden helake sürüklenir. Hadis-i şerifte, "İnsan, önemsiz sandığı bir söz söyler. Bu söz Allahü teâlânın rızasına muvafık düştüğü için kıyamete kadar ondan razı olur. Bir başkası da hiç önem vermediği bir söz yüzünden kıyamete kadar Allahü teâlânın gazabına uğrar." buyuruldu.

Ağızdan çıkan söz muallakta kalmaz, ya sağ tarafa yazılır ya da sol tarafa. Söz insanın terazisidir. Fazlası ziyan, azı vakardır. Az konuşan kınanmaz, üstelik itibarı çok olur. Şaka, alay ve boş konuşmak belaya yol açar. Kişi lisanıyla olur insan. Kötü dili kendisine düşman, çok konuşan olur pişman. Her sözde vebal var, kurtulur susanlar. Az söz hikmettir, Rabbimizden nimettir. Dil söylerse gönül susar, gönül susunca, dil zehir kusar.

Dile sahip olmakla ilgili hadis-i şeriflerde bazıları da şöyle:

"Selamet isteyen, sükut etsin, dilini tutsun!"

"Susmak, hikmettir; fakat susan azdır."

"Amellerin en makbulü, dilini tutmaktır."

"Hayır söz hariç, dilini tutan, şeytanı mağlup eder."

"Sükut eden bir mümine yakın durun! O hikmetsiz değildir."

"En kolay ibadet, susmak ve güzel ahlaktır."

GÖNÜL BAHÇESİ · 23 EYLÜL 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1565

Güzel bir Bayram hatırası (2)

Dünden devam.

"Resulullah efendimiz bayram günü hutbede, "Anasının babasının hizmetinde kusur eden, onların kalblerini inciten, onların rızasını, duasını almayanı, cehenneme sok ya Rabbi!" diye niyazda bulundu. O halde birbirimizi seveceğiz ama anamızın, babamızın da kıymetini bileceğiz. Onların dualarını alacağız, rızalarını alacağız. Ananın babanın evladına duası, peygamberin ümmetine duası gibidir.

Bunları sizin iyiliğiniz için söylüyorum. Dünyanın ve ahiretiniz için söylüyorum. Sabırlı olun. Peygamber efendimiz tekrar tekrar kızmayın buyuruyor.

Güzel huylu olunuz Ailelerinize çok dikkat ediniz kardeşim. Onların gönlünü alın. Evinizin içinde rahat olsun, huzur olsun. Peygamber efendimiz, ailesiyle en iyi geçinenininiz, ailesine karşı en iyi muamele edeniniz benim buyuruyor.

Evinizde olduğu gibi dışarda da hiç kimseyle münakaşa etmeyin. Münakaşa zarardır. Muhabbeti azaltır, düşmanın da düşmanlığını arttırır. Ve sabreden kazanır. Hadis-i şerif bu. Birbirimize dua edelim. Birbirimize arkamızdan hayr dua edeceğiz kardeşim.

Fasıklar, mürtedler dedikodu yaparlar. Müminler, salihler dua ederler. Aradaki farka bakın! Biz dedikodu yapmayız. Tenezzül etmeyiz. Harama yaklaşmayız elhamdülillah. Biz müslimanlara hayır dua ederiz.

Cenab-ı Hak hakîmdir. Hikmet sahibidir. Her fiilinde hikmet vardır. Ben kullarımı, sizleri abes olarak yaratmadım buyuruyor. Boş faidesiz lüzumsuz olarak yaratmadım. Her zerrenin faydası vardır, sebebi vardır. Bazı kullarına Hâdi isminde tecelli etmiş, bunları hidayet nasip etmiş, bunları kendi hizmetinde kullanıyor, kullarının hidayetine vesile ediyor.

Ötekilerine mudil sıfatıyla tecelli etmiş. Bunlar, dalalete, sapıklığa vesile oluyorlar. Yıkıcıdırlar, bölücüdürler. Elhamdülillah,Rabbimiz bizi onlardan etmemiş. Bizi bu Hâdi ismiyle şereflendirdiği mes'ud, bahtiyar kullarından eylemiş. Ne büyük seadet! Ne büyük müjde! Ne büyük nimet içindeyiz kardeşim. Sevinelim, üzülmeyelim. Kızmayalım. Saadete kavuşan insan kızar mı? Neşelenir.

Peygamberimiz efendimiz buyuruyor ki: "Müminin alameti güler yüzdür. Münafıkın alameti çatık kaştır, asık yüzdür." Allahü teâlâ ihsan ettiği nimeti izhar edeni sever. Göstermemizi, belli etmemizi ister. Güler yüzümüzle, tatlı dilimizle bu nimeti göstereceğiz. Sabrımızla, şefkatimizle, merhametimizle göstereceğiz. Merhametli olacağız. Şefkatli olacağız, birbirimize dua edeceğiz kardeşim. Cenab-ı Hak bu mübarek, bu neşeli, bu feyzli, bu bereketli günlerimizin tekrarını nasib eylesin inşaallah. Ve aleyküm selam ve rahmetüllahi ve berekatüh. Allaha ısmarladık kardeşim."

Bu iki günlük Bayram nasihatini özetleyecek olursak: Birbirinizi üzmeyin, sevin, birbirinize dua edin. Ana-babanıza iyi davranın. Hanımınıza ve çocuklarınıza karşı güzel huylu olun. Fitne çıkarmayın, kanunlara uyun, münakaşa etmeyin herkesle aranız iyi olsun. Kavuştuğunuz nimetlere şükredin.

HİKMETLER · 23 EYLÜL 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1568

Özür dileme zilletinden korur!

Irak'ta yetişen büyük velîlerden Mâcid el-Kürdî az konuşmanın fazîletini anlatırken, "Susmak, yorulmadan, güçlük çekmeden yapılan bir ibâdettir. Zâhirî bir süs ile süslenmeden kazanılan bir zînettir. İnsanı özür dilemek zilletine düşmekten koruyan bir zenginliktir. Kirâmen kâtibîn meleklerine rahatlıktır." buyurdu.

Evliyânın büyüklerinden Mâlik bin Dînâr lüzumsuz konuşmanın zararı hakkında; "Kulun lüzumsuz ve boş sözlerle vakit geçirmesi, kalbi karartır, bedeni zayıflatır, geçim sebeplerini de zorlaştırır." buyurdular.

Büyük velîlerden Ma'rûf-ı Kerhî buyurdular ki: "Kulun mâlâyanî boş ve faydasız konuşması, Allahü teâlânın onu zelil ve yalnız bırakmasının alâmetidir."

Tâbiînin meşhurlarından ve evliyânın büyüklerinden Ka'b-ül-Ahbâr buyurdu ki: "Sükût iyi bir huydur. Çünkü, verâ (şüphelilerden kaçınma) ve günahların azlığına güzel bir vesîle (çâre, yol) dir."

Lokman Hakim hazretlerine, hikmetin ne olduğu sorulduğunda, “Bize lazım olmayan şeyin üzerinde durmamak ve gizli şeyleri araştırmamak” diye cevap verdi.

Bize gerekmeyen şeyi başkasından sual etmek de malayanidir, boş şeydir. Bunu sormakla kıymetli vaktimizi kaybetmiş oluyoruz. Aynı zamanda sorduğumuz kimsenin de vaktini almış oluyoruz.

Faydasız şeylerle meşgul olmamalıdır, ağzımızdan çıkan her kelimeden mesulüz. Nefeslerimiz sermayemizdir. Dilimiz Cennet nimetlerine kavuşturacak, bir vasıtadır. Dilimizi ihmal edip, başıboş salıvermek, büyük zararlara sebep olur.

Hayırlı söz keramet, sükut selamettir. Yalan zayıflatır imanı, rezil eder insanı. Güzel söz sadaka, mahşere nafakadır. Çok söz kalbi katılaştırır, Haktan uzaklaştırır. Söz dinleyen âlim, susan sâlim olur. Dil ederse istirahat, kalb eder rahat. Dil yarası ok yarasından acıdır. Akıllı, bildiğini söylemez, deli söylediğini bilmez. Bilmem demek ilmin yarısıdır. Muhaddis, zâhid, âbid, ârif-i kâmil ve

Tâbiînin büyük âlimlerinden Muhammed bin Vâsi hazretleri buyurdu ki: “İnsanlara karşı dili korumak, gümüş ve altını korumaktan zordur.”

HİKMETLER · 24 EYLÜL 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1569

Allah korkusu onları susturmuş!

Evliyânın büyüklerinden Ebû Abdullah Dîneverî hazretlerine çok konuşmanın zararlarından soruldu. O zaman; "Çok söz, iyilikleri yer bitirir. Hattâ yer, kurutur. Tıpkı kuru arâzinin suyu yuttuğu gibi olur." buyurdular.

Bağdât'ın büyük velîlerinden Ebû Saîd-i Harrâz buyurdular ki: "Hakk'ın kulları içinde öyle bir zümre vardır ki, onları yüce Allah'ın korkusu susturmuştur. Yoksa onun hakkında gâyet fasîh ve belîğ konuşmayı da bilirler."

Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî hazretlerine bir kısım insanlar gelip; "Bâzı kimseler mescidde dünyâ lafı ediyor." diye şikâyette bulundular. Bunun üzerine Mevlânâ hazretleri buyurdu ki: "Her kim altı yerde dünyâ sözü ile meşgûl olursa otuz yıllık temiz ve kabûl olmuş ibâdeti reddedilir ve boşa gider. Bu altı yerin birincisi mescid, ikincisi ilim meclisi, üçüncüsü cenâze, dördüncüsü mezarlık, beşincisi ezan vakti, altıncısı Kur'ân-ı kerîm okunurkendir. Bunların her- birisinin geniş açıklamaları vardır." .

Tâbiînden, meşhur hadîs âlimi ve veli İbn-i Muhayrız (rahmetullahi teâlâ aleyh) buyurdular ki: "Mescidde üç kelâm hâriç her türlü kelâmı konuşmak câiz değildir. Bunlar; namaz kılanın kelâmı, zikredenin kelâmı, Allahü teâlânın dînini öğreten veya ondan birşey soranın kelâmı."

Diline sahip olmayanı şeytan her sahada oynatır. Büyük bir uçurumun kenarına getirip, yüzüstü yuvarlar, felakete sürükler. Dile ahlak dizgini vurulursa dünya ve ahiret saadetine kavuşur. Başıboş bırakılırsa zarardan zarara girer. Uzuvlarımızdan en çok isyan edeni dildir. Kolaylıkla istediği tarafa gider

Üç hükümdardan biri der ki: “Bütün pişmanlıklarım söylediğim sözlerden oldu. Söylemediğimden hiç pişman olmadım.”

İkincisi der ki: “Söylemediğim sözlerin sahibiyim. Fakat söylediğim sözlerin esiriyim.”

Üçüncüsü ise şöyle der: “Bazı sözleri söylemeye gücüm yetti, fakat söylediğim sözleri geri almaya gücü yetmedi.”

Hadis-i şerifte, “Sükutu tefekkür, bakışı ibret olup çok istiğfar eden kurtuldu” buyuruldu.

HİKMETLER · 25 EYLÜL 2009 CUMA · KAYIT 1570

Söz, yayından çıkan oka benzer!

Buhârâ'da yetişen büyük velîlerden Mevlânâ Nizâmeddîn Hâmûş (rahmetullahi teâlâ aleyh) sohbetlerinde sık sık şöyle buyurdular: "Susmak, konuşmak tan çok daha faydalıdır. Susmak ile ve hâl lisânı ile insanlara faydalı olamıyan, konuşmakla hiç faydalı olamaz."

Büyük âlim ve velîlerden olan Ubeydullah-ı Ahrâr yerinde ve zamânında konuşmanın önemini belirterek buyurdu ki: "Söz, yüce bir şeydir. Zamânında ve yerinde olursa. Söz söylemek, dilin gönülle, gönlün de Hak ile olduğu zaman makbûldür."

Büyük velîlerden Yahyâ bin Muâz-ı Râzî buyurdu ki: “Düşünmeden konuşan pişmân olur. Konuşmadan önce düşünen selâmet bulur.”

Büyük velîlerden ve Mısır’da yetişen Şâfiî mezhebi fıkıh âlimlerinden Zekeriyyâ Ensârî buyurdu ki: “Kelimenin yerini hakkıyla vermeden, o kelimeyi kullanmamalısınız. Zîrâ söz, yayından çıkan bir oka benzer. İnsandan yerinde olmayan bir söz çıkarsa, insan ona mahkûm, söz insana hâkim olur.”

“Ey insan! Dilini tut ve ona kement vur. Seni sokmasın. Çünkü o bir yılandır. Kabir, kendi dillerinin kurbanlarıyla doludur. Bu kurbanlar öyle kimselerdi ki, babayiğitler bile kendileriyle karşılaşmaktan çekinirlerdi.”

Hadis-i şerifte buyuruldu ki: “Her sabah, bütün uzuvlar, yalvararak dile derler ki: Bizim hakkımızı gözetmekte, Allah’tan kork, kötü söz söyleme, bizi ateşte yakma! Bizim dine uyup uymamamız senin sebebinledir. Sen doğru olursan biz de doğru oluruz. Sen eğri olursan biz de eğri oluruz.”

Hz. Lokmana “Bu makama nasıl yükseldin?” O da, “Doğru konuşmak, emanete riayet etmek ve faydasız sözleri terk etmekle” diye cevap verdi.

İbni Abbas hazretleri buyurdu ki: “Üzerine elzem olmayan, sana faydası dokunmayan hususlarda konuşma, çünkü bu fuzuli bir iştir. Zararından da emin değilsin. Yeri gelmedikçe de lüzumlu olan sözü konuşma! Çok defa faydalı söz yerini bulamadığından kaybolup gider.”

Hadis-i şerifte, “Allah’ı görür gibi ibadet et, kendini ölmüş say, bunlardan daha iyisi ise dilini tutmaktır.” buyuruldu.

HİKMETLER · 26 EYLÜL 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1571

Sözlerin tesirinin olmaması!

Tâbiînin büyüklerinden, hadîs ve fıkıh âlimi Eyyûb-i Sahtiyânî hazretlerine, birisi "Bana nasîhatte bulun." dedi. O da; "Diline sâhib ol, az konuşmaya dikkat et." buyurdular.

Evliyânın büyüklerinden Fudayl bin İyâd lüzumsuz konuşmaktan sakındırırdı. Bu sebeple; "Sözünü (hesâbını vereceği) amelinden sayan bir kimse kendisini ilgilendiren hususlar dışında pek az konuşur." buyurdular.

Fıkıh, hadîs ve tasavvuf âlimlerinden Hamdûn-ı Kassâr hazretlerinin yüksek derecesi, güzel hâlleri ve hikmetli sözleri yayılınca, bâzı büyük zâtlar kendisine mürâcaat edip; "Artık konuşunuz, halka nasîhat ediniz" diye ısrâr ettiler. Kendini buna lâyık görmeyip; "Bir kimse, sustuğu zaman din bozulur, konuştuğu zaman bozukluk kalmaz ise, böyle bir zâtın konuşması doğru olur. Bizim gibilerin halka nasîhat etmesi uygun olmayıp, kalplere tesir etmez. Kalplere tesir etmeyecek sözü söylemek, ilmi hafife almak ve dîni küçümsemek olur." buyurdu.

Kendisine sordular ki: "Eski büyüklerin sözleri, bizim sözlerimizden daha tesirliydi. Bunun hikmeti nedir?" cevâbında buyurdu ki: "Onlar, Allahü teâlânın rızâsı, İslâmiyetin izzeti, yükselmesi ve nefslerinden kurtulmaları için konuşurlardı. Biz ise nefsimiz için, dünyâlık ele geçirmek ve insanlar tarafından kabûl görmek için konuşuyoruz. Böyle olunca, elbette sözlerimiz kimseye tesir etmez."

İnsanın en değerli sermayesi vakitleridir. Vaktimizi boş yere harcar, ahiret için azık hazırlamazsak, sermayemiz tükenmiş demektir. Hadis-i şerifte buyuruldu ki:

“Boş ve faydasız işleri terk etmek müslümanın güzel ahlakındandır.”

Uhud harbinde şehid olan bir gencin annesi, oğlunu kanlar içinde görünce, “Oğlum sana Cennet müjde olsun!” demesi üzerine Peygamber efendimiz aleyhisselam buyurdu ki: “Ne biliyorsun, belki boş sözler konuşurdu.” Yani hesapsız Cennete girmeyecektir. Boş konuşanlar bu sözlerinden hesaba çekileceklerdir.

Abdullah bin Selam hazretlerinin Cennetlik olduğu bildirilince Eshab-ı kiram, kendisini Cennetlik eden amelinin ne olduğunu sordular. O da, “Boş söz konuşmam ve kimseye karşı kötülük beslemem” diye cevap verdi.

HİKMETLER · 27 EYLÜL 2009 PAZAR · KAYIT 1572

"Dilini muhâfaza eyle!”

Evliyânın büyüklerinden Mevlânâ Muhammed Rukıyye hazretleri talebelerine yaptığı bir nasihatta şöyle buyurdu: “Peygamber efendimiz, "Ya hayır söyle veya sus. Susan kurtulur." buyurdu. Yâni sükût eden kimse, dünyâda düşmanlarından, âhirette ise ateşten kurtulur. Eshâb-ı kirâmdan Ukbe bin Âmir buyurdu ki: Resûlullah efendimize; "Dünyâ ve âhirette kurtuluş ne ile olur?" diye suâl ettim. Resûlullah efendimiz; "Dilini muhâfaza eyle. Zarûret olmadıkça evinden çıkma. Günahlarını hatırlayıp, ağla. Kurtuluş bunlarla olur." buyurdular.

Dilin yirmi bir âfeti vardır. Bu âfetler şunlardır: 1) Fâidesiz konuşmak. 2) Bâtıla dalmak, yâni içki meclislerini, fâsıkların yaptığı işleri, zenginlerin rahatını, sultanların zulmünü güzel görerek anlatmak. 3) Sözde başkalarına galip gelmek için münâkaşa ve mücâdele etmek. 4) Düşmanlık. 5) Halk beğensin diye konuşmak. 6) Edebe uygun olmayan sözler söylemek. 7) İki dilli ve iki yüzlü olmak. 8) Bir kimseyi yüzüne karşı medh etmek. 9) Günâhı ve suçu olmayan bir müslümanı alaya almak. 10) Günâha götürecek latîfeler yapmak. 11) Bir müslümanla alay etmek. 12) Bir müslümanı bir toplumda maskara yapmak. 13) Müslümanın sırrını başkasına duyurmak. 14) Verdiği sözü yerine getirmemek. 15) İki müslüman arasında söz taşımak. 16) Yalan söylemek. 17) Yalan yere yemin etmek. 18) Küfre sebeb olan sözleri söylemek. 19) Konuşulmaması gerekeni konuşmak. Şeyh Sa'dî buyuruyor ki: Şu iki şey aklın noksanlığındandır:

Konuşulacak yerde konuşmamak, konuşulmayacak yerde konuşmak. 20) İnsan ve hayvana lânet etmek. 21) Gıybet etmek.

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

“İmanın efdali Allah için sevmek, Allah için buğzetmek, diliyle de Allah’ı anmak, kendisine hoş geleni, başkasına da hoş görmek, istemediği bir şeyi başkası için de istememek, hayır konuşmak veya susmaktır.”, “Susmak, hikmettir; susan azdır.”

İnsanın kazançlı olmasının esası; az yemek, az uyumak, az konuşmak ve nefsin arzu ve isteklerini terk etmektir. Ruhun hediyesi:

1- Az yemek

2- Az konuşmak

3- Az uyumak

4- İstiğfara devam etmek.

HİKMETLER · 28 EYLÜL 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1573

Konuşmak üç yerde iyidir

Irak'ta ve Mısır'da yaşamış olan velîlerden ve Şâfiî mezhebi fıkıh âlimlerinden Muhammed Emin Erbilî insanları ve talebelerini boş söz konuşmaktan sakındırırdı. "Boş söz konuşan ve boş şeylerle meşgûl olan kimsenin tasavvuf yoluna girmesi lâyık değildir. Hele bu yola girmişse, boş şeylerle meşgûl olması hiç lâyık değildir. Çok konuşmak kalbi öldürür ve zikrin kalbe yerleşmesine mâni olur." buyurdular.

Tâbiînden Muhammed bin Sûka hazretlerinden Ya’lî bin Ubeyd, nasîhat istedi. O da; “Sizden önceki, insanlar çok konuşmaktan pek sakınmışlar, çok konuşmak üç yerde iyidir demişlerdir. Birincisi, Allahü teâlânın kelâmı olan Kur’ân-ı kerîmi çok okumak, ikincisi, çok emr-i mâruf yapmak sebebiyle fazla konuşmak. Üçüncüsü, fazla nehy-i münkerden dolayı çok konuşmak. Bu üç şeyden başka ancak çok lüzûm olursa konuşun. Zîrâ sizlerle beraber kirâmen kâtibîn melekleri vardır. İsimleri Rakib ve Adid’dir. Onlar hayır ve şer konuşulan her şeyi yazarlar.

Akşam olduğu vakit, meleklerin yazdıklarında âhıretle ilgili yazıları çok olan ne bahtiyar kimsedir. Dünyâ ile ilgili olan yazısı çok olan ne bedbaht kimsedir.

Allahü teâlâ, müstehak olmayan hiçbir kimseye azap yapmaz. Azap yapılan kimseler, muhakkak ona lâyıktır. Şöyle ki, bir kimseye dünyâlık verilir. O kimse, verilen dünyâlığa çok sevinir. Fakat, dîninden birşey faz- lalaştığı zaman hiç farkına varmaz. Böyle kimse nasıl azâba müstehak olmasın?"

İbni Hibban buyurdu:

"Bu dil, kalbin habercisidir. Söz, kişinin aklının miktârını gösterir."

"İki şey kalbi katılaştırır. Çok konuşmak ve çok yimek"

"Susması fazla olan kimse, birçok hatâ ve günâhtan kendisini korumuş olur. Sözlerine dikkat et. Yoksa sözü söyledikten sonra, keşke bu sözü söylemeseydim, demiyesin."

"Susmak, insana sevgi ve vakâr kazandırır. Diline sâhip olup, onu muhâfaza eden kimse, sıkıntıya düşmez."

GÖNÜL BAHÇESİ · 29 EYLÜL 2009 SALI · KAYIT 1576

Ehli sünnetin reisi: İmâm-ı a'zam Ebû Hanîfe

İslam düşmanları, İslamı açıktan yok edemeyeceklerini anlayınca, Müslüman kılığına soktukları maşaları vasıtasıyla yok etmeye karar verdiler. Bunun için de; 14 asırdır, islamı korumada sur, kal'a vazifesi gören, alimleri, Sünni dört mezhebin imamlarını hedef çektiler. Son günlerdeki İmam-ı a'zam Ebu Hanife düşmanlığı bu oyunun bir parçasıdır. Fakat gayretleri boşuna, İmam-ı a'za hazretleri bir deryadır, deryaya atılan çer çöp ona zarar veremez.

İmâm-ı a'zam Ebû Hanîfe hazretleri, İslâm âleminde Eshâb-ı kirâmdan sonra yetişen büyük âlimlerin en başta gelenlerindendir. Ehl-i sünnetin reisidir. Ehl-i sünnetin amelde dört hak mezheb imâmlarından birincisi ve Hanefî mezhebinin imâmıdır.

"Ebû" baba demektir. "Hanîf" doğru inanan, İslâmiyete sarılan kimse demektir. "Ebû Hanîfe" hakîkî Müslümanların babası, ya'nî imâmı demektir. İmâm-ı a'zamın Hanîfe isminde bir kızı yoktu.

İmâm-ı a'zam, küçük yaşta Kur'ân-ı kerîmi ezberledi. Gençliğinin ilk yıllarında, Eshâb-ı kirâmdan ba'zılarını görüp, bunlardan hadîs dinlemiştir. İlim sahibi, sâlih ve kıymetli bir zât olan babası Sâbit, Hz. Ali ile görüşmüş, kendisi ve zürriyeti için duâsını almıştır.

Henüz çok genç yaşta olan İmâm-ı a'zam, âilesinden ve gittiği ilim meclislerinden aldığı din bilgileriyle ba'zan münâzaralara katılıyordu. O'nun üstün kabiliyeti, keskin zekâsı, derin anlayışı ve çabuk kavrayışlılığı, yüzünden okunuyordu.

Daha ilim tahsiline başlamadığı hâlde sapık fırkalara mensup olanlarla yaptığı münâzaralardaki iknâ kabiliyeti ve üstün başarıları, zamanın büyük âlimlerinin dikkatini çekmişti. Onun bir cevher olduğunu anlayan âlimler, onu ilim öğrenmeye teşvik ettiler. O da bu tavsiyelere uyarak ilim öğrenmeye başladı.

İmâm-ı a'zam; kelâm, münâzara ve diğer ilimleri öğrenip fıkıh ilmini tahsile başladıktan sonra, i'tikâdî mes'elelerde insanları doğru yoldan ayırmakta olan sapık fırkalarla mücâdele etmiştir.

Sapık fırkaların bozukluklarını göstererek, hem onlara cevaplar vermiş ve hem de kendisinden sonraki asırlarda gelen Müslümanların, İslâmiyeti, her bakımdan doğru, berrak hâliyle öğrenmelerini ve böylece inanmalarını temin etmiştir.

İslâm âlimleri, İmâm-ı a'zamı bir ağacın gövdesine, diğer âlim ve evliyâyı da bu ağacın dallarına benzetmişler, O'nun her bakımdan büyük ve üstün olduğunu, diğerlerinin ise bir veya birkaç bakımdan büyük kemâlâta (olgunluklara, üstünlüklere) erdiklerini belirtmişlerdir.

İslâm dünyasında ilimleri ilk defa tedvîn ve tasnif eden O'dur. Din bilgilerini, (Kelâm, Fıkıh, Tefsîr, Hadîs v.s.) isimleri altında ayırarak, bu ilimlere âit kâideleri tesbit etti.

Böylece O'nun asrında zuhur eden eski Yunan felsefesine âit kitapların tercüme edilmesiyle birlikte, bu kitaplarda yazılı bozuk sözlerin, fikirlerin din bilgileri arasına karıştırılmasını ve İslâm dînine bid'atlerin sokulması tehlikesini bertaraf etti.

İmâm-ı a’zam hazretleri, bu çok mühim vazîfeyi mükemmel bir şekilde yerine getirerek, o asırda tartışmaları yapılan ve din bilgisi az olan Müslümanlar arasında yayılmasına çalışılan sapık fırkaların bozukluklarını göstererek, hem onlara cevaplar vermiş ve hem de kendisinden sonraki asırlarda gelen Müslümanların, İslâmiyeti, her bakımdan doğru, berrak hâliyle öğrenmelerini ve böylece inanmalarını temin etmiştir.

İmâm-ı a'zamın hocası Hammâd bin Ebî Süleymân fıkıh ilmini İbrâhim Nehâî'den, bu da Alkama bin Kays'dan, Alkama bin Kays da Abdullah bin Mes'ûd'dan, bu da Peygamberimizden öğrenmiştir.

İmâm-ı a'zam ayrıca Ehl-i beytten, Zeyd bin Ali'den, Muhammed Bâkır'dan ilim öğrendi. Muhammed Bâkır hazretleri ona bakıp, "Ceddimin dînini bozanlar çoğaldığı zaman, sen onu canlandıracaksın, sen korkanların kurtarıcısı, şaşıranların sığınağı olacaksın. Şaşıranları doğru yola çevireceksin. Allahü teâlâ yardımcın olacak!" buyurmuştur.

HİKMETLER · 29 EYLÜL 2009 SALI · KAYIT 1574

“Susmayı âdet edin!”

İmam-ı a’zam hazretlerinin bir talebesine yaptığı vasiyetlerden bazıları da şöyledir:

“Susmayı âdet edin. Her ayda birkaç gün oruç tut. Nefsini hesaba çek, ilmi muhafaza et. Böylece amelinden iki cihanda faydalan. Dünya nimetine ve sağlığına güvenme. Bu nimetlerin hepsinden sorguya çekileceksin. Sakın ölümü hatırından çıkarma. Kur’an-ı kerim okumaya devam et.

Konuşurken yüksek sesle konuşma. Hiç bir işinde acele etme, teenni ile hareket et. Acele şeytandır.

Kötü kimseyi; kötülüğü ile anma, bir iyiliğini bul, onu söyle. Eğer kötülüğü din hakkında ise, bid’at ise onu insanlara söyle ve ona uymaktan onları koru.

Bid’at ehlinden uzak dur. Küfür ehli ile zaruretsiz konuşma, mümkünse onları İslam’a davet et, değilse, onlarla görüşme, diyaloga girme. Anneni, babanı, üstadını hayır duadan unutma. Ezan okununca, hazır ol, herkesten önce mescide gel.

Komşudan gördüğün ayıpları, emanet bil; sakla, kimsenin sırrını kimseye söyleme. Seninle istişare edene doğruyu söyle. Cimrilikten sakın. Tamahkâr olan mürüvvetsiz olur. Her işte mürüvveti gözet. İhtiyacın olsa da, kimseden bir şey isteme. Dünya ehline rağbet etme. Kabirleri ziyaret et.

Yolda giderken sağına soluna bakma, önüne bak. Bahşiş verilen yerlerde herkesten daha çok ver.

Bir cemaat içinde iken, onlar teklif etmeden imam olma. Kadınların, kızların, gençlerin toplandıkları yerlere gitme. Fısk, çalgı, müzik ve diğer haram bulunan eğlence yerlerine girme.

İlim meclisinde sakın kızma. İnanılması zor olan hikayeleri anlatma. Bu nasihatimizi, canı gönülden kabul et. Bunlarla dünya ve ahiretini süsle. Zira bunlar senin ve herkesin iyiliği içindir. Bu yolda git ve herkese de tavsiye et .”

İbni Hibban buyurdu:

"İnsanların bir kısmı dili sebebiyle ikrâm görür. Bir kısmı dili yüzünden hor görülür, sevilmez. Akıllı kimse, dili sebebiyle sevilmiyenlerden olmaz. O, kendini diliyle herkese sevdirir."

"Mü'minin, insanların arasına karışması, onlardan öğrenebileceği faydalı şeyleri alabilmek için susması, boş ve faydasız sözden sakınmak için konuşması da, başkalarına iyi ve güzel şeyleri anlatmak içindir."

GÖNÜL BAHÇESİ · 30 EYLÜL 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1577

Hazreti imam hakkındaki söylenen sözler

İmam-ı a’zam hazretlerini tartışma konusu yapanlar, akıllarınca bu büyük imam nezdinde, Ehli sünneti tartışma konusu yaparak, hazreti Peygamberin ve Eshabının inancına zarar vermek yok etmek istiyorlar. Halbuki, İmâm-ı a’zam hazretlerinin üstünlüğü hakkında islâm âlimleri ittifak etmişlerdir. Herkes asırlardır onun ilminin üstünlüğünden, takvâsından bahsetmiştir. Bunlardan ba’zılarının sözleri şunlardır:

Hâfız Abdülazîz ibni Revrad buyurdu ki: "Ebû Hanîfe'yi seven, Ehl-i sünnet vel cemâ'at mezhebindedir. O'na buğzeden, O'nu kötüleyen bid'at sahibidir. Ebû Hanîfe bizimle insanlar arasında miyardır, ölçüdür. O'nu sevin, O'na yüzünü dönenin Ehl-i sünnet olduğunu; buğzedenin bid'at sahibi olduğunu anlarız.

Sehl bin Abdullah Tüsterî buyurdu ki: "Eğer Mûsâ ve Îsâ aleyhimüsselâmın kavimlerinde Ebû Hanîfe gibi âlimler bulunsaydı, bunlar doğru yoldan ayrılıp, dinlerini bozmazlardı."

Süfyân-ı Sevrî, İmâm-ı a'zamın yanından gelen bir kimseye, "Yeryüzünün en büyük âliminin yanından geliyorsun" demiştir.

İmam-ı Ahmed ibni Hanbel, "İmâm-ı a'zam vera' ve zühd, îsâr (cömertlik) sahibi idi. Âhıret isteğinin çokluğunu kimse anlayacak derecede değildi" buyurmuştur.

İmâm-ı Mâlik'e, "İmâm-ı a'zamdan bahsederken onu diğerlerinden daha çok medhediyorsunuz" dediklerinde buyurdu ki: "Evet öyledir. Çünkü, insanlara ilmi ile faydalı olmakta onun derecesi, diğerleri ile mukayese edilemez. Bunun için ismi geçince, insanlar ona duâ etsinler diye hep medhederim."

İmâm-ı Gazâlî buyurdu ki: "Ebû Hanîfe çok ibâdet ederdi. Kuvvetli zühd sahibi idi. Ma'rifeti tam bir ârif idi. Takvâ sahibi olup, Allahü teâlâdan çok korkardı. Dâimâ Allahü teâlânın rızâsında bulunmayı isterdi."

Yahyâ Mu'âz-ı Râzî hazretleri anlatır: Peygamber efendimizi rü'yâda gördüm ve, "Yâ Resûlallah, seni nerede arayayım" dedim. Cevâbında, "Beni, Ebû Hanîfe'nin ilminde ara" buyurdu.

İmâm-ı Rabbânî hazretleri buyurur ki: "İmâm-ı a'zam abdestin edeblerinden bir edebi terkettiği için kırk senelik namazını kazâ etmiştir. Ebû Hanîfe takvâ sahibi, sünnete uymakta, ictihâd ve istinbâtta (şer'î delillerden hüküm çıkarmakta) öyle bir dereceye kavuşmuştur ki, diğerleri bunu anlamaktan âcizdirler. İmâm-ı a'zam, hadîs-i şerîfleri ve Eshâb-ı kirâmın sözünü kendi reyine tercih ederdi. Müctehidlerin en vera' sahibi idi. En müttekîsi O idi. Şâfiî'den de, Mâlik'den de, İbni Hanbel'den de her bakımdan üstün idi."

Seyyid Abdülhakîm Arvâsî hazretleri buyurdu ki: "İmâm-ı a'zam, İmâm-ı Yûsüf ve İmâm-ı Muhammed de, Abdülkâdir-i Geylânî gibi büyük evliyâ idiler. Fakat âlimler kendi aralarında taksim-i amel eylemişlerdir. Ya'nî herbiri zamanında neyi bildirmek îcâb ettiyse onu bildirmişlerdir. İmâm-ı a'zam zamanında fıkıh bilgisi

unutuluyordu. Bunun için hep fıkıh üzerinde durdu. Tasavvuf husûsunda pek konuşmadı. Silsile-i zehebin en büyük halkasından olan Ca'fer-i Sâdık'tan tasavvufu alıp, vilâyetin (evliyâlığın) en son makâmına kavuşmuştur. Çünkü Ebû Hanîfe, Peygamber efendimizin vârisidir. Hadîs-i şerîfte: "Âlimler peygamberlerin vârisleridir" buyuruldu. Vâris, her husûsta verâset sahibi olduğundan zâhirî ve bâtınî ilimlerde Peygamber efendimizin vârisi olmuş olur. O hâlde her iki ilimde de kemâlde idi."

Hazreti Ali şöyle buyurdu: "Size bu Kûfe şehrinde bulunan, Ebû Hanîfe adında birini haber vereyim. Onun kalbi ilim ve hikmet ile dolu olacaktır. Âhir zamanda, birçok kimse, onun kıymetini bilmiyerek helâk olacaktır."

Abdullah ibni Mübârek anlatır: Hasen bin Ammâre'yi Ebû Hanîfe ile birlikte gördüm. Ebû Hanîfe'ye şöyle diyordu: "Allahü teâlâya yemîn ederim ki, fıkıhda senden iyi konuşanı, senden sabırlısını ve senden hazır cevap olanını görmedim. Elbette sen fıkıhda söz söyleyenlerin efendisi ve reisisin. Senin hakkında kötü söyleyenler sana hased edenler, seni çekemeyenlerdir."

HİKMETLER · 30 EYLÜL 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1575

Şaka tuza benzer!

Her şeyin tohumu vardır. Düşmanlığın tohumu da şaka ve alaydır, demişlerdir. Said bin As, oğluna nasihatında buyurdu ki: "Ey oğul, az şaka yap! Çünkü mizahın gereğinden fazlası, insanın değerlerini giderir ve kötüleri, aleyhine cesaretlendirir. Şakayı tamamen terk etmek de dost ve sevdiklerinin buğzetmesine ve samimiyetin kesilmesine yol açar. Şakalaşmayı o derece ayarla ki, yemeğe atılan tuz gibi olsun. Yani yemeğe atılan tuz, çok olunca yemeğin lezzetini nasıl giderirse, şaka da öyledir. Azı karar, çoğu zarar. Çok az olursa gönlümüzün neşesi yerine gelmez. Şaka, gönüldeki donukluğu ve o işe karşı doğan bıkkınlığı giderecek kadar olmalı.

Buna göre dostlarına, arkadaşlarına karşı sohbet, ülfet ve medeni münasebetleri devam ettirmeye sebep olacak vasıftaki şakayı terk etme, lakin bu sınırı aşmaktan da daima sakın!

Çok gülmek de, çok şaka yapmak gibi zararlıdır, makbul değildir.

Özellikle idareciler için çok gülmek münasip değildir. Çünkü çok gülmek, kişilerin heybet ve vakarlarını giderir, edebini azaltır.

Hz. Ömer, "Çok gülenin heybeti azalır, çok şaka yapan hafife alınır" buyurdu.

Hz.Rabia Hatun, "Günah olmayan işlerde, gönül almak için şakalaşmak mürüvvettendir" buyurdu.

Bazı şeylerin şakası da ciddisi gibidir. Bunun için bu konularda çok dikkatli olmalıdır.

Böyle şeyler için Peygamber efendimizin, "Ciddisi de, şakası da ciddidir" buyurmuştur. Bunlardan birkaçı şunlardır: Nikah, talak, küfr ve adak konularıdır.

Hadis-i şerifte, "Üç şeyin şakası da, ciddisi gibi sahihtir. Nikah, boşamak, boşamaktan vazgeçmek." buyuruldu.

Bir kimse, şakadan veya rol gereği, iki şahit yanında evlense, gerçekten evlenmiş olur. Yine bir kimse, şaka ile, alay olsun diye veya hanımını korkutmak niyetiyle (seni boşadım) dese, hanımı gerçekten boş olur.

İnanmamayı gösteren her söz, ister şaka olarak, isterse gönülden olmayarak olsun küfür olur. Küfre düşürücü ifade kullananın imanı gider de haberi olmaz. Hadis-i şerifte buyuruldu ki:

"Öyle bir zaman gelir ki, kişinin imanı gider de haberi olmaz. Halbuki ondan, gömleğin çıktığı gibi, iman çıkmış olur."

2009 YILLIK KÜLLİYATI

10

Ekim

40 yazı · Hikmetler: 34 · Gönül Bahçesi: 6

HİKMETLER · 1 EKİM 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1580

Şaka olarak yalan söylenmez!

İmam-ı Gazali hazretleri buyuruyor ki: Peygamber efendimiz de şakalaşır, “Ben de şaka yaparım, fakat doğru konuşurum” buyururdu. Yabancı ile, tanıdıklarla, çocuklarla, ihtiyar kadınlarla ve mahrem kadınlarla şaka yapardı. Ailesine karşı da, insanların en zarifi idi. Âişe validemiz ile yarış etti. Bir seferinde Hz. Âişe, başka seferde de Server-i âlem geçti. Müslümanın hanımı ile oynaması, günah değil, sevaptır. Çünkü hadis-i şerifte, “Hanımı ile şakalaşanı Allahü teâlâ sever, ikisine de sevap verir, rızıklarını artırır” buyuruldu.

Bir defasında, yaşlı bir kadına, “Cennete kocakarı girmez” buyurdu, kadıncağız üzüldü. Bunun üzerine kadına, tebessümle “Sen o zaman genç olursun” buyurdu.

Binek isteyen yaşlı bir kadına da “Sana bir deve yavrusu vereyim, ona binersin” buyurdu, kadın, “Deve yavrusu beni nasıl götürsün?” dedi. Tebessümle ona, “Her deve başka bir devenin yavrusudur” buyurdu.

Ümmü Eymen isimli bir kadın gelip, ben falancanın hanımıyım, sizi kocam davet ediyor dedi. Ona da, “Şu gözünde beyazlık olan adamın karısı mısın?” buyurdu, kadın, “Hayır onun gözünde bir şey yok” deyince, kadına tebessümle, “Gözünde beyazlık olmayan insan yoktur” buyurur.

İbni Hibban buyurdu ki: "Makâm ve mevki sâhibi kimse ile latîfe yapma, sana kin besler. Alçak ve bayağı kimselere de latîfe yapma, yoksa sana karşı cür'et gösterip, edebsizlik yapar."

Hadis-i şeriflerde de buyuruluyor ki:

“Arkadaşına üzücü şaka yapma!”

“Münakaşa etmeyen, haklı olsa da, kimseyi incitmeyen, şaka veya güldürmek için, yalan söylemeyen, iyi huylu olan Müslüman Cennete girer.”

“Ölçüsüz şaka yapan hafife alınır.”

“İnsanları güldürmek için yalan söyleyenlere, yazıklar olsun!”

“Çok gülen hafife alınır. Şakası çok olanın da vakarı gider.”

“Şakası doğru olanı Allahü teâlâ sorumlu tutmaz.”

HİKMETLER · 2 EKİM 2009 CUMA · KAYIT 1581

Hikmetli konuşurlardı

Allah adamları çok az konuşurlar, konuştuklarında da hikmetli konuşurlardı. Nitekim Peygamber efendimiz de, “Bana, hikmet ve mana dolu kelimeler verildi; bana kelâm gerçekten muhtasar kılındı.” buyurmuştur.

Ebul-Hasan el-Hirevî buyurdu ki: “Hikmet dört şeyden fışkırır :

1- Günaha karşı nedamet; 2- Ölüme hazırlanmak; 3 - Midenin boş olması; 4 - Dünyaya düşkün olmayanlarla beraber bulunmak.”

Süfyan-ı Sevrî buyurdu ki : “Muhammed bin Yusuf kendisini ibâdete verdi ve hikmete vâris oldu. Biz de kendimizi ilme verdik ve birtakım didişmelere vâris olduk.”

Yahyâ bin Muaz de şöyle buyurdu : “Gökten hikmet yağar; fakat içinde şu dört şeyden birisi bulunan gönüle hikmet inmez : 1 - Dünyaya meyletmek, 2 - Yarının tasasını yüklenmek, 3 - Kardeşine hased etmek, 4- İnsanlara karşı üstünlük sevdasına düşmek. Kimde bunlardan biri varsa, onun kalbine hikmet girmez.”

Hâtemül-Esam buyurdu ki: “Kimin söylemiş olduğuna bakma; söyleyen ne söylemiş ona bak!”; “Hikmeti nerede bulursan al, çünkü hikmet mü'minin kaybolmuş malıdır; onu bulunca da sağlam bir şekilde kaydet, sonra bir diğer hikmeti ara.” İslam büyüklerin sözleri hep hikmetli idi:

Ebu Süleyman Darani buyurdu ki: Dünyalığı düşünmek, ahirete perdedir. Ahireti düşünmek ise, gafletten kurtarır ve hikmet konuşturur.

Bişr-i Hafi buyurdu ki: Allahü teâlânın azametini düşünebilen insan, Ona asla isyan etmez.

Hazreti İsa buyurdu ki: Sözü zikir, sükutu fikir, bakışı ibret olanlar, bana benzemiş olur.

Hasan-ı Basri buyurdu: Tefekkür etmeyenin sükutu ve ibretle nazar etmeyenin bakışları hatadır.

Süfyan b. Uyeyne buyurdu: İnsan, mütefekkir olursa, her şeyden bir ders, ibret alır.

Fudayl bin Iyad buyurdu ki: Tefekkür bir aynadır. İyilik ve kötülüğünü sana gösterir.

HİKMETLER · 3 EKİM 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1582

İlim, hilm ve hikmetin kaybolması

Yahyâ bin Muaz hazretlerine, "Kul, ne zaman ilim, hilim ve hikmet sıfatlarını kaybeder?" diye sorduklarında O şu cevabı vermiştir : "Bunlardan birisiyle dünyalık elde etmek istediği zaman." Konuşmasına şöyle devam etti: "Dünya adamları seni kötüledikleri veya övdükleri zaman, kalbleri mühürlenmiş bu kimselerin bu sözlerini birer hurafe say! Unutma ki, kişinin zühde hevesli olduğu halde kazançla meşgul olması, zâhid olduğu halde kazanca heves duymasından daha hayırlıdır. Kim senin günahlarını sana karşı örter ve seni utandırmazsa, insanlardan sana en yakın olan işte odur. Zira sen, Allah'a karşı pek çok günah işlemiş bulunursun da seninle Allah arasında olan bu günahlarını Cenab-ı Hak sana karşı örtmüş bulunur. Ve eğer insanlardan biri sendeki bu ayıplardan bir tanesine muttali' olmuş olsa, seni kullar arasında rezil eder. İşte bu bakımdan o kimse, insanların sana en yakım sayılır."

Hazreti Hızır buyurdu ki: "Güler yüzlü ol, hiddetlenme! Hep faydalı iş yap, az da olsa zararlı iş yapma! Lüzumsuz dolaşma, boş yere gülme, hiç kimseyi kusurundan dolayı ayıplama, günahların için ağla!"

Şu hikmetli sözler de İmam Ebû Hanîfe hazretlerinin: "Lâyık olduğu şeref ve hürmetin azına razı olan kulu, Allah, gayesinin fevkine yükseltir!"; "Sana gereken faydalı ilimdir. Bu sayede yoksullar hükümdarların meclislerine oturur."

Eksem bin Sayfî buyurdu: "İnsanlardan alâkayı kesmek düşmanlığa yol açar. İnsanlara karşı fazla açılmak da kötü arkadaş celbeder. Sen ikisi arası olmaya bak!"

Hadis-i şerifte de buyuruluyor ki: "Her hikmetin başı Allah korkusudur."

Hikmetin birçok manası vardır. Faydalı ilim, fen ve sanat, manevi ilim gibi manalara gelir. Şu halde Allah'tan korkup haramlardan kaçan ve ibadetleri yapan kimsenin hikmet sahibi, akıllı biri olduğu anlaşılır. Hadis-i şerifte, "En akıllınız, Allah'tan en çok korkandır" buyuruldu

Allah korkusu, sevileni kaybetmekten meydana gelen bir korku olduğu gibi, Ona isyan ederek tehlikelere maruz kalmaktan da meydana gelen bir korkudur.

HİKMETLER · 4 EKİM 2009 PAZAR · KAYIT 1583

Allah adamlarının hikmetli sözleri

İmam-ı Şafiî buyurdu : “Dünyada en huzursuz kimse, gönlünde hased ve kin tutandır!”

Adamın birisi Hz. Ahnef bin Kays’a sordu : “Yâ Ahnef, senin bir gözün kör olduğu halde kavmin seni ne sebeble başkan yaptı?” O da şu karşılığı verdi : “Yalnız bana gerekli olan şeyle meşgul oldum, senin sana gerekli olmayan şeyle meşgul olduğun gibi, gereksiz olanla meşgul olmadım da ondan.” Kişiye gereksiz olan şey ise, “Kişinin dinî veya dünyevî bir ihtiyacını ilgilendirmeyendir. Daha iyisini Allah bilir.”

Ebû Muhammed er-Ruzamârî buyurdu ki : “Sen mal topladığın zaman bir vekilden ibaretsin. Malı sarfettiğin zaman da bir elçisin. Vekil hiyanet etmediği gibi, elçi de başa kakmaz.” Vekilin hiyanet etmemesi, bahillik etmeden Allah'ın emrettiği şekilde harcamak ve Allah'ın emrettiği gibi sebebine binâen menetmektir. Elçinin başa kakmaması ise, fazileti kendisine değil, tamamen gönderene âit bilmektir. Ancak verdiği şeyle Allah için şükürde bulunmak üzere olanı müstesnadır. Bu kadarcık fazilet de onundur. Her şeyi hakkiyle bilen ancak Allah'tır.

İmam-ı Şâfiî hazretleri buyurdu ki:

“Bil ki, senin lehine söz taşıyan kimse, aleyhine de taşır; sana nakleden, senden de nakleder.”;

“Kendisini memnun ettiğin zaman sende olmayan şeylerle öven kimse, kendisini kızdırdığın zaman da seni, sende olmayan şeylerle kötülemeye kalkar!”;

“Dünyada rahat peşinde koşmak, mürüvvet ehli için değildir. Zira onların herbiri her zaman yorgundur.”;

“Bir dostun veya arkadaşın bir vilâyete vali olursa, artık kendisinin vali olmazdan önce sana gösterdiği sevgi ve samimiyetin onda birine razı ol.”

Hazereti Lokman Hakîm'e, “ Hikmete nasıl kavuştun?” diye sorulduğunda:” Benden gizlenen şeyi araştırmadım. Vazîfem olmayan şeyin üzerinde durmadım” buyurdu.

İlim bir kemâldir, bir zînettir. Sükût da selâmettir. Konuşmalarda sözü uzatmamalıdır. Sükût eden, konuşmayan pişmanlık duymaz. Fakat kişi konuştuklarından defalarca pişmanlık duymuştur. "Yiğidi öldüren, ayak sürçmesi değil, dil sürçmesidir " demişlerdir.

HİKMETLER · 5 EKİM 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1584

“Hikmet on kısırdır!”

Yahyâ bin Muaz hazretlerinin hikmetli sözleri :

“İlim ancak edeble alınır, edeble anlaşılır. Ancak tamahkârlığın terkiyledir ki kardeşlik sabit olur; iyilerin sohbeti de ancak iyi niyetledir.”;

“Belâ ve musibetler inince, sabrın hakikatleri zâhir olur; gurbette kalış uzayınca kardeşlerin dostluk ve yardımı meydana çıkar.”;

“Halîm olan akranını geçer. Öfkesini infak eden aşağılık denizine batar.”;

“Ayrılığın safasından birliğin kederi daha hayırlıdır.”;

“Kişinin yakını düşman olunca uzak sayılır, yabancı da dost olunca onun yakını olur.”

Bişr'ül-Hâfî hazretlerinin hikmetli sözleri :

“Nâfileler farzları ihlâl ettiği zaman, nafileleri terk ediniz.”;

“İyiyi iyi olarak kabul etmeyen, çirkini de çirkin olarak kabul etmez.”;

“İhtilâfla birlikte itilâf (birlik) olmaz.”;

“Biz nimetler yüzünden değil, nimetlere karşı az şükrettiğimizden uğradık bu hale.. Nitekim biz, amelimizin azlığından değil, amelde sıdk ve ihlâsımızın olmayışından geldik bu hale. Yine bizim uğradığımız, günahlarımızın çokluğundan değil, hayâmızın azlığındandır; istiğfarın azlığından değil, vefanın azlığından ve sür'atle günahlara dönüşümüzdendir. Eğer biz, derhal günahlarımızın cezasını görmüş olsaydık, bütün günahları bırakırdık.”

Ebû Muâviyetül-Esved buyurdu : “Allah'tan büyük hayır isteyen gece namazı kılsan ve kuşluk vakti uyumasın. Alçak bir adamdan fazilet uman da, ihanete uğradığı zaman ancak kendisini kınasın!”

İbrahim Edhem buyurdu: Şeytanı en çok kahreden şey, âlimin "bilmiyorum" demesidir. Şeytan, "Bunun susması benim için, konuşmasından daha zararlı" der.

Hadis-i şeriflerde buyuruldu:

“Hikmet, on kısımdır. dokuzu uzlette, biri susmaktadır.”

“Dünyalıkta sizden düşük olanlara bakın; sizden üstün olanlara bakmayın. Böyle yapmak, Allahü teâlâ'nın nimetlerini küçük görmekten insanı alıkor.”

HİKMETLER · 6 EKİM 2009 SALI · KAYIT 1585

“Arkadaşlarımı gafillerden yapma!”

Lokman Hakîm'in hikmetli sözleri ve oğluna verdiği nasîhatleri meşhûrdur. Allahü teâlâ Kur'ân-ı kerîmde Lokman sûresi 12. âyet-i kerîmesinde meâlen şöyle bildirmektedir: “Muhakkak Biz, Lokman'a hikmet verdik ve sana verilen hikmet ni'metine şükret dedik. Kim, Allahü teâlânın verdiği ni'mete şükrederse, şükrünün faydası kendinedir.”

Lokman Hakîm oğluna dedi ki:

“Ey oğlum! Namazı dosdoğru kıl! Şartlarına, rükünlerine, edeblerine riâyet ederek kıl! Çünkü namaz, dînin direğidir ve Allahü teâlâya münâcâttır. Namaz insanı günâhtan alıkoyup, kemâle, olgunluğa kavuşturur.

Dînin hayır ve iyilik olarak bildirdiği bütün husûsları emret! El, dil ve kalb ile gücün yettiği kadar insanları kötülükten sakındır! Onların da ahlâkının güzelleşmesine çalış ve sevâb kazan! İbâdetlerin ve insanlara nasîhatin esnâsında karşılaşacağın güçlük ve musîbetlere sabret! İnsanlara iyilikleri emredip, nasîhatta bulunurken, kendini unutma. Yoksa mum gibi olursun. Mum, etrafını aydınlatır. Fakat kendini yakıp eritir.

Ey oğul! Sakın kıymetini bilmeyenlere gitme! Ana-baba hakkını gözet! Hakîri, tahkîr eyleme, aşağı görme! Kibre kapılma! Allahü teâlâ, Râfî ve Hâfıd (yükselten

ve alçaltan)dır. Zîrâ O, hakîri azîz; fakîri zengin yapar. Dilerse, azîzi zelîl; zengini fakîr yapar.

Ey oğlum! Yalan söyleyen kimsenin nûru gider; kötü huylu olan kimsenin gam ve kederi çoğalır. Anlayışsız kimseye bir mes'eleyi anlatmaktan, bir kayayı yerinden oynatmak daha kolaydır.”

Lokman Hakîm şöyle duâ ederdi:

"Allahım! Benim arkadaşlarımı gâfillerden, seni unutmuş kimselerden yapma! Çünkü onlar, seni andığım zaman, bana bu hususta yardımcı olmazlar. Gaflette olduğum zaman, bana Seni hatırlatmazlar. Senin emir ve yasaklarına uymayı, iyi şeyleri emrettiğim zaman, bana itâat etmezler. Sustuğum zaman beni üzerler."

GÖNÜL BAHÇESİ · 7 EKİM 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1579

İmâm-ı a’zam hazretlerinin vasiyeti

Dünden devam

5. Bu ümmetin Peygamber efendimizden sonra en üstünleri Hz. Ebû Bekir, sonra Hz. Ömer, sonra Hz. Osman, sonra Hz. Ali’dir (rıdvânullahi teâlâ aleyhim ecmâîn). Yanî üstünlükleri hilâfetteki sıralarına göredir. Allahü teâlâ onlar hakkında Vâkı’a sûresi 10 ve 11. âyet-i kerîmelerinde; “İşte onlar Sâbikûndur, onlar mukarreblerdir” buyuruyor. O halde içlerinde en esbâkı, en önde ve önce geleni, en üstünüdür. Onları seven her mü’min muttaki, onlara düşman olan ise, münâfık ve şakîdir.

6. Kul, bütün fiilleri, yaptıkları ile mahlûktur. Amelleri, ikrârı, bilmesi de mahlûktur. Fail, işi yapan mahlûk olunca, yaptıkları elbette mahlûk olur.

7. Yaratıcı ve rızık verici Allahü teâlâdır. Rûm sûresi kırkıncı âyetinde; “Sizi yaratan, rızık veren, sonra sizi öldüren ve dirilten Allahü teâlâdır.” buyuruyor. Helâldan mal, para kazanmak helâl, haramdan kazanmak ise haramdır, insanlar üç kısımdır:

Biri, imânda hâlis mü’minler; biri küfründe ısrar üzere olan kâfirler, üçüncüsü de, nifakında sabit olan münâfıklardır. Allahü teâlâ, mü’mine amel ve ibâdeti, kâfire imânı, münâfıka ihlâsı farz etmiştir. Nitekim Bekâra sûresi yirmibirinci

âyetinde: “Ey insanlar! Rabbinize ibâdet ediniz.” Başka bir âyette, “Ey mü’minler! Tâat ve ibadet ediniz” ve “Ey kâfirler! îmân ediniz, ey münâfıklar ihlâs üzere olunuz” buyuruyor.

8. Allahü teâlâ hiçbir şeye muhtaç değildir. Kur’an-ı kerimde, “Allah müstağnidir. Sizler ise muhtaçsınız.” buyuruldu.

9. Mest üzerine mesh caizdir. Mukîm için müddeti yirmidört saat, misâfir için üç gün üç gece, ya’nî yetmişiki saattir. Hadîs-i şerîfte böyle bildirilmiştir. Bunu inkâr edenin kâfir olmasından korkulur. Çünkü bu hadîs-i şerîf mütevâtire yakındır. Yolculukta dört rek’atli farzları iki rek’at kılmak ve oruç tutmak, Kur’ân-ı kerîm ile sabittir.

10. Allahü teâlâ kaleme yazmayı emredince, kalem, yâ Rabbi ne yazayım dedi. “Kıyâmete kadar olacak her şeyi” emr-i ilâhisi geldi. Allahü teâlâ Kamer sûresi elliikinci âyetinde; “Bununla beraber, işledikleri herşey defterlerindedir.” buyuruyor. (Yaptıkları her şeyden hesaba çekileceklerdir)

11. Azâb vardır ve olacaktır. Olmama ihtimâli yoktur. Münker ve Nekir’in kabirde suâl sormaları haktır. Hadîs-i şerîfler böyle olduğunu bildirmektedir. Cennet ve Cehennem yok olmazlar. Allahü teâlâ Cennet için “Mü’minlere hazırlanmıştır”, Cehennem için de; “Kâfirlere hazırlanmıştır” buyuruyor. Allahü teâlâ, Cennet ve Cehennemi mükâfat ve ceza için yarattı. İkisi de devamlı olup, geçici değillerdir. Mîzân haktır. Allahü teâlâ: “Kıyâmet gününde amellerin tartılması için terazi kurulur” buyuruyor. Herkesin amel defterinin okunması haktır. Âyet-i kerîmede: “Bugün senin hesabın için amel defterini okuman kâfidir.” buyuruldu.

12. Allahü teâlâ insanları, öldükten sonra, kıyâmette diriltecek. Bir araya toplayacak. Sevâb, azâb ve haklar görülecek.

Cennettekilerin Allahü teâlâyı nasıl olduğu bilinmiyen, bir şeye benzetilmeden ve cihetsiz, ya’nî herhangi bir yönde olmadan görmeleri haktır. Bir âyet-i kerîmede: “Bütün yüzler, Rablerine bakınca parlar” buyurulmuştur. Muhammed Mustafâ’nın (aleyhisselam) şefaati haktır, olacaktır. Cennetlik olan mü’minlere ve büyük günâhı olanlara şefaat edecektir. Hz. Âişe, Hadîce-i Kübrâ’dan sonra bütün kadınların üstünü ve mü’minlerin anneleridir.

Cennet ehli Cennette, Cehennemdekiler de Cehennemde sonsuz kalır. Allahü teâlâ Bekâra sûresi 82. A’râf sûresi 42. Yûnus sûresi 26 ve Hûd sûresi 23. âyetlerinde mü’minler için “Onlar Cennetliklerdir, orada ebedi kalacaklardır”

buyurdu. Kafirler için de “İnkar edenler ve ayetlerimizi yalanlayanlara gelince, işte onlar cehennemliktir. Onlar orada ebedi kalacaklardır.” (Bekara-39) buyurmaktadır.

HİKMETLER · 7 EKİM 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1586

Hazreti Lokman Hakîm’in cevabı

Lokman Hakîm hazretleri günlerden bir gün eşkıyâ tarafından yolu kesilip, esîr edildi. Kendisini yabancı bir şehre götürüp, köle olarak bir zengine sattılar. Efendisi ona kerpiç yapma gibi ağır işler verdi. Lokman Hakîm, işin zorluğundan şikâyet etmeyip, herkesten daha iyi çalışıyordu. Zamanla efendisi, hazret-i Lokman'ın; şefkatli, güç işlere dayanır ve iyilik sever birisi olduğunu anladı. Lokman Hakîm'e değer verip, sevdiği kimselerden biri oldu.

Sonunda efendisi, hemşehrilerinden bir topluluğun o şehre gelmesi ile, hazret-i Lokman'ın kim olduğunu öğrendi. Daha önce Lokman'ı tanımadan şöhretini duyan zengin efendi, hâdisenin böyle cereyân etmesine üzüldü. Lokman Hakîm'den özür diledi. Kendisine, pek çok mal ve para hediye ederek serbest bıraktı. Ona: “ Neden kendini daha önce tanıtmadın, dedi.

Hz. Lokman buna hikmetli, ibretli şu cevabı verdi:

“Şehrinizde benim hakkımı iâde edecek bir kânun da mevcûd değildi. Ben sonunda kıymetimin anlaşılacağını ve sabrın hikmetten üstün olduğunu biliyordum.

Her şeye rağmen çalışacaktım, burada çalıştım. Yaşıyacaktım, burada yaşadım. Her şeye rağmen iyi olmalıydım. Burada iyiydim. İşimin ağır olması, sağlığın değerini daha iyi anlamama ve kendi şehrimde olan kölelere daha iyi davranmama sebep oldu. Yemeğimin iyi olmaması, düşkün ve fakîrlerin sıkıntılarını daha çok anlamama yaradı.

Köleydim ama suçum yoktu. Sıkıntıda idim, fakat ibret ve nasîhat alıyordum. Kimseye, inanmayacağı bir söz söylemedim. Kimsenin benimle düşman olmaması için, kendimi övüp, büyük göstermedim. Şehrinize geldim ve tanınmayan bir yabancıydım. Şu anda ise, aranızdan beni hayırla anacak dostlarım var? Eşkıyâ

benim varlığımdan faydalandı. Sen de benim gücümden istifâde ettin. Lokman'ı iddiâ edildiği şekilde değil, gördüğün şekilde tanıdın. Allahü teâlâya şükürler olsun ki, netîce îtibâriyle, sen de benden memnun oldun. Ben de hoşnut olarak memleketime dönüyorum. Eğer ilk gün kendimi tanıtsaydım, belki de inanmayıp bugün daha utanılacak bir duruma düşecektin; yâhut da inanıp, beni kölelikten âzâd edecektin. Bu iyilikler de meydana gelmeyecekti. Zengin kişi bunun üzerine dedi ki:"Ey güneş gibi parlak insan, sözlerin, seçkinlerin ve peygamberlerin sözlerine benziyor!"

HİKMETLER · 8 EKİM 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1587

Susan beladan kurtulur

Hazret-i Lokman Hakîm'in kıymetli kitaplarda bildirilen hikmetli sözleri, nasîhatleri, menkıbe ve hâlleri, bilhassa kendi oğluna ettiği nasîhatler, altın harflerle yazılsa yerinde olup, pek çoktur. Bunlardan ba'zıları şunlardır:

" Ey oğlum! Kanâatkâr olursan, cihânda senden zengin kimse yoktur.

Ey oğlum! Sözü tatlı söyle; katı, kaba, sert söyleme! Çok zaman sus! Tefekkür et! O zaman dilin belâsından emîn olursun.

Ey oğul! Müslümanlar hakkında kötü düşünme! Sû-i zannı terkeyle! Zîrâ sû-i zan, seni hiç kimse ile dost yapmaz.

Ey oğul! Az mal; güzel idâre ile çok olur. Çok mal kötü idâre ile israf ve yok olur.

Ey oğul! Kötü huylu, her ne kadar güzel ve yakışıklı olsa da, onun sohbetinden kaç! Zîrâ onun cemâli, güzelliği, kötü huyunu örtmez.

Oğlum! Tevbeyi yarına bırakma! Çünkü ölüm, ansızın gelip yakalar.

Ey oğlum! Dünyanın sevinç ve neş'elerini tecrübe ettim. İlimden lezzetli bir şey bulamadım.

Ey oğlum! Sağlık gibi zenginlik, güzel ahlâk gibi ni'met yoktur.

Ana-babanın evlâdını terbiye için cezâlandırması, tarlaya, bahçeye su vermek gibidir.

Ey oğlum! Takvâyı kendin için âhıret sermâyesi edin! Çünkü takvâ, mal ve mülk ile olmayan bir ticârettir.

Ey oğlum! Cenâzede hazır bulun! Çünkü cenâze, sana âhireti hatırlatır. Harâm ve günâhlar ise, senin dünyaya karşı meylini artırır.

Ey oğlum! Yalan söyleyen kimsenin nûru gider; kötü huylu olan kimsenin gam ve kederi çoğalır. Anlayışsız kimseye bir mes'eleyi anlatmaktan, bir kayayı yerinden oynatmak daha kolaydır.

Ey oğlum! Câhili bir yere elçi olarak gönderme! Eğer akıllı ve hikmet sâhibi birini bulamazsan kendin git!

HİKMETLER · 9 EKİM 2009 CUMA · KAYIT 1588

“Dünya derin deniz gibidir!”

Hazret-i Lokman Hakîm’in hikmetli sözleri:

Ey oğlum! Dünya derin deniz gibidir. Çok insanlar onda boğulmuştur. Takvâ gemin, îmân yükün, tevekkül hâlin, sâlih amel azığın olsun. Kurtulursan Allahü teâlânın rahmetiyle, boğulursan günâhın sebebiyledir.

Ey oğlum! Allahü teâlâyı anan, hatırlayan insanlar görürsen, onlarla ol! Âlim olsan da, ilminin faydasını görürsün ve ilmin artar. İlmin yok ise sana öğretirler. Allahü teâlâ onlara olan rahmetinden seni de faydalandırır.

Ey oğlum! Bilmediğin şeyi tam öğren! Bir kişiyle kardeşlik, dostluk kurmak istediğin zaman, önce onu gazaplandır. Eğer kızgınlığı ânında sana adâletle davranırsa, yaklaş; yoksa ondan sakın!

Ey oğlum! Ben nice ağır yükler taşıdım. Kötü komşudan ağırını görmedim. Nice acılar tattım, fakat fakîrlik gibi acı tatmadım.

Ey oğlum! Yalandan çok sakın! Çünkü dînini bozar ve insanlar yanında mürüvvetini azaltır. Bununla hayânı, değerini ve makâmını kaybedersin.

Ey oğlum! Hep üzüntülü olma, kalbini dertli kılma! İnsanların elinde olana temâh etmekten sakın! Kazaya râzı ol ve Allahü teâlânın sana verdiği rızka kanâat et!

Ey oğlum! Ölümden şüphe ediyorsan uyku uyuma! Uyumak mecbûriyetinde olduğun gibi, ölüme de mahkûmsun. Dirilmekten de şüphe ediyorsan uykudan uyanma! Uykudan uyandığın gibi, öldükten sonra da dirileceksin.

Ey oğlum! Merhamet eden merhamet bulur. Sükût eden selâmete erer. Hayır söyleyen kâr eder. Kötü konuşan günâhkâr olur. Diline hâkim olmayan pişmân olur.

Ey oğlum! Seçilmiş kullara teslîm ol, kötülerle dost olma!

Ey oğlum! Dünya geçici ve kısadır. Senin dünya hayatın ise azın azıdır. Bunun da azının azı kalmış, çoğu geçmiştir.

Ey oğlum! Sükût etmekten pişman olmazsın. Söz gümüş ise sükût altındır.

Ey oğlum! Altın, ateşle tecrübe edildiği gibi; kul da, belâ ve musîbetlerle tecrübe edilir. Kulun derecesi, bunlara olan sabrı nisbetinde anlaşılır.

HİKMETLER · 10 EKİM 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1596

“Sekiz şeye dikkat eden…!”

Hazret-i Lokman Hakîm'e sordular: “Bize peygamberlerden öğrendiğiniz ilimleri özetliyerek, nefis terbiyesine dâir, en derli toplu bir nasîhat verir misiniz?”

Lokman Hakîm buyurdu ki:

“Evet, peygamberlerin ilimlerinden kendim için özetleyip dünya ve âhıret işleri üzerine kurduğum kısa bir sözü size de söyliyeyim:

Sekiz şeye dikkat eden, öncekilerin ve sonrakilerin ilimleriyle amel etmiş olur. Bunlar; dört yerde dört şeyi korumak, iki şeyi hâtırdan çıkarmamak, iki şeyi de tamâmen unutmaktır.

Korunacak şeyler; namazda gönül, halk arasında dil, yiyip-içme ânında boğaz, bir kimsenin evine girilince de öteye beriye bakmamaktır. Hiç hatırdan çıkmaması gereken şeyler; Allahü teâlânın büyüklüğü ile ölüm hâlidir. Unutulması gereken şeyler de; bir kimseye yapılan iyilik ve kendine yapılan kötülüklerdir.

Yavrucuğum! Sana iki şey tavsiye ederim. Bunlara dikkat edersen dâimâ hayır üzere bulunursun. Bunlar; geçineceğin para ve ödeyeceğin borcundur.

Ey oğlum! Hak teâlâya tâbi ol! Nasîhati önce kendine yap! Başkasına tavsiye edeceğin şeylerle önce kendin amel et! Sözünü, bilgine, hâline göre söyle!

Yavrucuğum! Sana dost olanları, sıkıntılı zamanlarda dene!

Ey oğlum! Kötü huydan, gönül dağınıklığından sakın! Sabırsız olma! İşini severek yap, sıkıntılara katlan! Bütün insanlara karşı iyi huylu ol!

Ey oğlum! Kötü kadından sakın! Çünkü o, vaktinden önce seni kocaltır. Kötü kadınların şerrinden kork! Çünkü onlar iyiliğe çağırmaz.

Ey oğlum! Helâl kazanarak yoksulluktan korun! Yoksul düşen kimse üç musîbetle karşılaşır:

1- Din zayıflığı; çünkü fakîrlik, insanı kötülüğe sürükler.

2- Akıl zayıflığı; çünkü ihtiyâç düşüncesi insanı şaşırtır.

3- Mürüvvet ve insanlığı kaybolur. Bunlardan daha büyüğü de insanların maskarası olur.

Ey oğlum! Mide dolunca; tefekkür uyur, Hikmet lâl (dilsiz) olur ve âzâ ibâdetten tembelleşir.

HİKMETLER · 11 EKİM 2009 PAZAR · KAYIT 1597

Sözün tesir etmesi için

Birisi Lokman Hakîm'e:" İnsanların sana gelip, sözünü dinlemelerine şaşıyorum, deyince şöyle cevap verdi:

"Ey kardeşim! Sana söyleyeceğime kulak verirsen, sen de böyle olursun. Beni gördüğün duruma getiren şeyler; gözümü harâmdan korumam, dilimi tutmam, yemede ölçülü olmam, nâmusumu korumam, doğruyu söylemem, ahdime vefâ etmem, misâfirime ikrâmda bulunmam, komşumu korumam ve beni ilgilendirmeyen şeyleri terketmemdir."

Hazret-i Lokman Hakîm'e:

"Terbiyeyi kimden öğrendin?" dediler. O da:

“Terbiyesizlerden. Onların beğenilmeyen her şeyinden sakınmak sûretiyle” buyurdu.

“Hikmeti kimden öğrendin? dediler.

“Basacakları yeri görür gibi bilmeden ayağını yere koymayan âmâlardan (körlerden)” buyurdu.

Hz. Lokman oğluna nasîhatinde buyurdu ki:

“Ey oğlum! Yapılan iyi veya kötü iş, bir hardal tanesi kadar olsa da, bir kaya içinde yâhut göklerde veya yerin dibinde gizlense, Allahü teâlâ o işi huzûruna getirir ve onu senden suâl eder. Zîrâ Allahü teâlâ, gizli, âşikâr her şeyi bilir. Her şeyi yaratan, terbiye eden, her iyiliği yaptıran, gönderen hep Allahü teâlâdır. Kuvvet, kudret sâhibi yalnız O'dur. O hatırlatmazsa, kimse, iyilik ve kötülük yapmayı irâde, arzû edemez. Kulun irâdesinden sonra, O da istemedikçe, kuvvet ve fırsat vermedikçe, hiç bir kimse, hiç bir kimseye zerre kadar iyilik ve kötülük yapamaz. Kulun istediği her şey, O'nun irâde ve dilemesiyle meydana gelir. Yalnız O'nun dilediği olur.”

Ey oğlum! Üç şey, üç şey ile bilinir: Hilm gadab ânında, şecâat harb meydanında, kardeşlik ise ihtiyâç ânında.

Resûl-i ekrem efendimiz, Hazret-i Lokman'dan haber vererek:

“Lokman, oğluna; Allahü teâlâ kendisine emânet edilen şeyi korur. Ben de seni, malını, dînini ve amelinin sonunu, Allahü teâlâya emânet ediyorum dedi,” buyurdu.

HİKMETLER · 12 EKİM 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1598

En zelil ve rezil kimse!

Hazret-i Lokman Hakîm'e:” Halkın en zelîl ve rezîli kimdir? “diye sorulunca:

“Halk arasında rezâlet ve çirkin işlerden utanmayıp, en rezil hâller üzere görünmekten sıkılmayandır” buyurdu.

Bir gün Dâvüd aleyhisselâm, Hazret-i Lokman'a: “Bir koyun boğazlayıp, bütün vücûdunun en iyisi olan iki parça et getir!”, dedi. O da gidip, dille yürek getirdi.

Bir defasında da: “En kötü kısımlarını getir!” dedi. Yine dille yürek getirdi.

Sebebini sorunca: “Dille yürek (kalb) iyi olursa, bütün iyilerin iyisi olur, kötü olunca, bütün kötülerin kötüsü olur” deyip insanın iyilik ve kötülüğünün, dil ve kalbine bağlı olduğuna işâret etti.

Hazret-i Lokman Hakîm, oğlunu şirkten sakındırıp, ona, Allahü teâlânın kudretinin sonsuz olduğunu bildirdikten sonra, namazı ve herkese karşı iyiliği, ya'nî emr-i bil-ma'rûf ve nehy-i anil münkeri emretti. Bu husûs Kur'ân-ı kerîmde meâlen şöyle bildirilmektedir:

" Ey oğulcuğum! Namazını dosdoğru kıl! İyiliği emret! Kötülükten nehyet! Sana bu emir ve nehiy sebebiyle isâbet eden şeylere sabret! Çünkü bunlar, kat'î sûrette farzedilen işlerdendir." (Lokman sûresi: 17)

Hazret-i Lokman, oğluna nasîhatında buyurdu ki:

Ey oğlum! Yeryüzünde kimseye karşı kibirlenerek yürüme! Allahü teâlânın verdiği ni'metin, yalnız senin olduğunu zannederek insanları hor görme!

Ey oğlum! Diline sahip olmayan, sonunda pişmân olur. Çok münâkaşa ve münâzara yapan, kötülenir. Kötü işlerin yapıldığı yerlere girenler, oralarda işlenen kötü işleri yapmakla suçlanır ve töhmet altında kalırlar.

Oğlum! Yalandan sakın, zîrâ o serçe eti gibi tatlı gelir. Ondan az kimseler kurtulabilir.

Ey oğlum! Dünyayı sat, âhıreti al! Böylece alış-verişinde, her iki yönden kâr edersin. Sakın âhıretini satıp dünyayı alma! Zîrâ bu sûretle, her iki tarafta zararın olur.

Ey oğlum! Orta hâlde ikrâm edici ol, saçıcı olma!

GÖNÜL BAHÇESİ · 13 EKİM 2009 SALI · KAYIT 1589

Sadakayı senin her gününe yaymak

Genelde, Ramazan ayı, hayır hasenatın, hediyeleşmenin, yardımlaşmanın yoğun olarak yaşandığı aydır. Ancak, bunlar belli bir ay ile sınırlandırılayamayacak kadar önemli şeylerdir. Toplumu kaynaştırdığı gibi, veren kimseleri de, belalardan,

hastalıklardan korur. Bunun için, sadaka ve yardımlaşma işini senin her gününe yaymamız lazımdır.

Fakat niyete çok dikkat etmemiz şart. Niyetimiz bozuk olursa amelimiz boşa gider. Eskiden,"Sağ elinin verdiğini sol elin duymayacak" prensibi gereği, en yakınları bile yapılan yardımlardan haberi olmazdı hayırsever kişinin. Yaptığı iyiliği söylemek utanılacak bir işti.

Şimdi küçücük bir çeşmede bile boydan boya büyük harflerle, "Bu çeşme filânca tarafından yaptırılmıştır" levhasını görüyorsunuz. Hastahaneye gidiyorsunuz, süslü püslü levhalarda yazıyor: "Bu ünite filânca iş adamı tarafından yaptırılmıştır." Bunlar sadece iki örnek...

Yapılan hayır hasenatın kabul olması için, buna riyanın, yani gösterişin karışmamış olması; o işin Allahla kişi arasında kalması lâzımdır. Yapılan hayır hasenat; birilerinden "aferin" almak veya kendinin veya firmasının reklâmı için yapılıyorsa, o, hayır olmaktan çıkar.

Yapılan iş, Allah rızası için değil de başkaları için yapılırsa, ahirette, Allahü teâlâdan karşılığını almak için gittiğinde, kendisine, "Sen o yaptığını aferin desinler diye yapmıştın. Nitekim aferin de dediler. Şimdi ne istiyorsun? Kimin için yaptıysan karşılığını git ondan iste!" denecektir.

Eskiden hayır sahibini zengin kimseler tebdili kıyafet ile hiç tanınmadıkları yerlere giderler; bakkal, kasap, manifatura vs. dükkânlarına girerler, müşterisi olmadığı bir zamanda yumuşak, mütevazı bir ifade ile, derlermiş ki, "Borç defterinizi açar mısınız?"

Esnaf, onun tavrından ne maksatla geldiğini bilirmiş.... Defteri çıkarınca da, gelen kimse, durumuna göre şöyle dermiş: "Lütfen, baştan on sahifenin toplamını yapar mısınız?"

Esnaf, bu kadar sahifenin yekûnunu yapar, söyler; gelen de kesesini çıkarır, onu ödedikten sonra, "Silin borçlarını... " der, çeker gidermiş... Esnaf da arkasından "Allah hayrını kabul etsin..." dermiş. Borcu ödenen, borcunu ödeyenin kim olduğunu; borcu sildiren de , kimi borçtan kurtardığını bilmezmiş. Çünkü hepsi sadece Allah rızası içinmiş... O günkülerin söyleyişi ile "rızayı İlâhi için"

İşte dinimizin emrettiği sadaka, hayır hasenat böyle yapılır. Böyle yapılırsa ahirette karşılığını bulur; aksi takdirde karşılığını alamayacağı gibi, riya, gösteriş karıştırdığı için hesabını verecektir.

Şimdi aklınıza şöyle bir soru gelebilir:

- Esnaf daha sonra borçluya bunu haber vermez ve ayrıca ondan da alırsa?

- Hayır!... Böyle bir şeyin olması mümkün değil.

Olmamasının sebebi şu: Bir toplumda günlük hayatta geçerli olan değerler bir bütündür. Ayrıca, sağlam bağlarla bağlıdırlar birbirlerine. Böylesine iyi niyetli ve hassas bir toplumun içinden, öylesine nankör ve ahlâksız biri çıkmaz. Belki istisna kabilinden çıksa bile iflâh omaz; o toplumda barınamaz...

Çünkü, hakim olan iyilikler, kötülükleri boğar. Şer sahibi, kötülükte ne kadar tecrübe sahibi olursa olsun, hiç ummadığı anda maskesi düşer...

Hele yalnızca doğruluğun, dürüstlüğün, havadaki oksijen kadar yüreklere yaşama gücü verdiği o günlerde... Bunun için geçmişteki olayları değerlendirirken o günün şartlarını göz önünde tutmak gerekir. Yoksa varılan sonuç insanı yanıltır.

Her sistem, bu sistemi kabullenmiş, canı gönülden sevmiş insanlar ile işler. Yaşayışı, değerleri çok farklı olan zamanımızın insanı ile bu yolu ihya etmek elbette mümkün değil...

Fakat geçmişte böyle işlerin olduğunu bilebilmek, hatırlayabilmek ve unutmamak da elbette elimizde olup mümkündür... Bu da az bir şey değil...

HİKMETLER · 13 EKİM 2009 SALI · KAYIT 1599

İnsan için hayırlı hasletler!

Hazret-i Lokman Hakîm ile oğlu arasında şöyle bir konuşma geçer:

“Ey babacığım! Bir insan için en hayırlı haslet nedir?” “ Dindir” “Ya iki haslet olsa? “ “Din ve mal” “Üç haslet olsa?” “ Din, mal ve hayâdır.” “ Dört olsa?” “ Din, mal, hayâ ve güzel ahlâk” “ Ya beş haslet olsa?” “Din, mal, hayâ, güzel ahlâk ve cömertlik” “ Altı olsa?” “Ey oğlum! Bir insanda bu beş haslet toplanırsa, o insan müttekî, velî ve Allahü teâlânın kendine yakın kıldığı kullarından olup, şeytandan uzaklaşır.”

Hazret-i Lokman Hakîm'in oğlu devamla dedi ki: “Ey babacığım! En kötü haslet nedir?” Lokman Hakîm buyurdu ki: “ En kötü haslet, küfürdür.” “ Ya en kötü iki

haslet nedir?” “ Küfür ve kibir.” “ Üç olursa” “Küfür, kibir, şükür azlığı ya'nî az şükretmek” “ Dört olursa?” “ Küfür, kibir, şükür azlığı ve cimriliktir.” “ Beş olursa?” “Küfür, kibir, şükür azlığı, cimrilik ve kötü ahlâktır.” “Ey babacığım altı olursa?” “Ey oğulcuğum, bu beş kötü haslet bir kimsede toplanınca, o kimse Allahü teâlâdan uzaktır.”

Yine Lokman Hakîm buyurdu ki:

“Ey oğlum! Diline sâhip olmayan, sonunda pişmân olur. Sükût hikmettir; ama her kişinin kârı değildir Çok münâkaşa ve münâzara yapan, kötülenir. Kötü işlerin yapıldığı yerlere girenler, oralarda işlenen kötü işleri yapmakla suçlanır ve töhmet altında kalırlar. Kötü kimse ile arkadaş olan, kötülükten kurtulmaz, emîn olamaz. İyi kimse ile arkadaş olan kimse de, iyi şeylere kavuşur.”

Bir defasında Lokman Hakîm, Davûd aleyhisselâma gitmişti. Yanına varınca onun zırh örmekte olduğunu gördü. Bunun ne işe yaradığını merâk etti. Fakat sormadı. Hikmet ehli olması ona engel oldu. Dilini tuttu.

Davûd aleyhisselâm zırhını bitirince ayağa kalktı. Onu giydi. Sonra,” Harp için zırh ne iyi şey! Harp için zırh yapan insan ne iyi insan!” buyurdu.

Sormadan sorusunun cevabını alan Lokman Hakîm de şöyle dedi:”Sükût gerçekten bir hikmet imiş. Yazık ki onu yapan azdır!”

HİKMETLER · 13 EKİM 2009 SALI · KAYIT 1600

İnsan için hayırlı hasletler!

Hazret-i Lokman Hakîm ile oğlu arasında şöyle bir konuşma geçer:

“Ey babacığım! Bir insan için en hayırlı haslet nedir?” “ Dindir” “Ya iki haslet olsa? “ “Din ve mal” “Üç haslet olsa?” “ Din, mal ve hayâdır.” “ Dört olsa?” “ Din, mal, hayâ ve güzel ahlâk” “ Ya beş haslet olsa?” “Din, mal, hayâ, güzel ahlâk ve cömertlik” “ Altı olsa?” “Ey oğlum! Bir insanda bu beş haslet toplanırsa, o insan müttekî, velî ve Allahü teâlânın kendine yakın kıldığı kullarından olup, şeytandan uzaklaşır.”

Hazret-i Lokman Hakîm'in oğlu devamla dedi ki: “Ey babacığım! En kötü haslet nedir?” Lokman Hakîm buyurdu ki: “ En kötü haslet, küfürdür.” “ Ya en kötü iki

haslet nedir?” “ Küfür ve kibir.” “ Üç olursa” “Küfür, kibir, şükür azlığı ya'nî az şükretmek” “ Dört olursa?” “ Küfür, kibir, şükür azlığı ve cimriliktir.” “ Beş olursa?” “Küfür, kibir, şükür azlığı, cimrilik ve kötü ahlâktır.” “Ey babacığım altı olursa?” “Ey oğulcuğum, bu beş kötü haslet bir kimsede toplanınca, o kimse Allahü teâlâdan uzaktır.”

Yine Lokman Hakîm buyurdu ki:

“Ey oğlum! Diline sâhip olmayan, sonunda pişmân olur. Sükût hikmettir; ama her kişinin kârı değildir Çok münâkaşa ve münâzara yapan, kötülenir. Kötü işlerin yapıldığı yerlere girenler, oralarda işlenen kötü işleri yapmakla suçlanır ve töhmet altında kalırlar. Kötü kimse ile arkadaş olan, kötülükten kurtulmaz, emîn olamaz. İyi kimse ile arkadaş olan kimse de, iyi şeylere kavuşur.”

Bir defasında Lokman Hakîm, Davûd aleyhisselâma gitmişti. Yanına varınca onun zırh örmekte olduğunu gördü. Bunun ne işe yaradığını merâk etti. Fakat sormadı. Hikmet ehli olması ona engel oldu. Dilini tuttu.

Davûd aleyhisselâm zırhını bitirince ayağa kalktı. Onu giydi. Sonra,” Harp için zırh ne iyi şey! Harp için zırh yapan insan ne iyi insan!” buyurdu.

Sormadan sorusunun cevabını alan Lokman Hakîm de şöyle dedi:”Sükût gerçekten bir hikmet imiş. Yazık ki onu yapan azdır!”

GÖNÜL BAHÇESİ · 14 EKİM 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1590

Allahü teâlânın övdüğü kimse

Dün, hayır hasenatta, sadaka vermede önemli olanın verilenin azlığı çokluğu değil, ne niyetle verildiğinin öneminden bahsetmiştik. Niyetin ne kadar önemli olduğunu bildirmek için bugün de Eshab-ı kiramdan Sehl bin Hanif hazretlerinin başına gelen ibretli olayı nakletmek istiyorum:

Sehl bin Hanîf hazretleri, Peygamber aleyhisselâmın yanından hiç ayrılmazdı. Devamlı O'nun hizmetlerinde bulunmayı bir şeref sayar, bütün savaşlara katılırdı. Hendek gazâsı hazırlıklarında ve hendek kazmada hiç durmadan akıllara durgunluk veren gayretle çalışmıştı.

Bu gazâda müşriklere çok ok atmış. Peygamber aleyhisselâmın sevgisini daha çok kazanmıştı. Hendek gazâsına katılarak onların üzerlerine yürümüş,burada da büyük kahramanlıklar göstermişdi.

AZLIK ÇOKLUK DEĞİL NİYET ÖNEMLİ

Hicretin sekizinci yılında Mekke fethine katılmış, hemen bunun ardından Hüneyn gazâsına iştirak etmişti. Burada bütün kuvvetiyle düşmanlarla savaşmıştır. Sehl bin Hanîf hazretlerinin bu üstün gayreti ile ilgili olarak hakkında Allahü teâlâ tarafından bir âyet-i kerîme bile gönderilmiştir. Şöyle ki:

Hicretin dokuzuncu yılında, Peygamber aleyhisselam Tebük savaşı hazırlığına başlayınca, bütün Eshabı yardıma çağırdı. Peygamberimizin teşviklerinin sonunda bilhassa zengin olanları çok miktarda yardım ettiler.

Bu hâli gören Sehl bin Hanîf hazretleri çok duygulandı. Fakir olduğu ve Peygamberimizin bu yardım davetine katılamadığı için çok üzüldü. Hemen eve gidip çocuklarının ihtiyaçları için ayırmış olduğu iki ölçek hurmayı getirerek Peygamber aleyhisselâma teslim etti ve, “Ey Allahü teâlânın Resûlü! Bundan başka evde hiçbir yiyecek şeyimiz yoktur. Bu benim ve kızımın yardımlarıdır. Kabûl buyurunuz ve bize bereketle duâ edin” diye yalvardı.

Peygamber aleyhisselâm, hazret-i Sehl bin Hanîf'in getirdiği hurmaları bizzat kendi mübârek elleriyle diğer hurmaların üzerine koyup bereketle duâ etti.

Bu hali gören, münâfıklar, “Allahü tealânın Sehl bin Hanîf'in iki ölçek hurmasına ihtiyacı yoktur! Bu kadarcık hurma getirilir mi, ayıp değil mi “diyerek onun bu istek ve arzusunu ayıplayarak kınadılar.

Hatta Sehl bin Hanîf hazretlerinin Allahü teâlâya ve Peygamber aleyhisselâma karşı olan samimi duygu içerisindeki davranışını, hafife alarak Medine şehrinin sokaklarında alay konusu ettiler. Sokakta onu gördükleri zaman güldüler. Münâfıkların bu davranışları üzerine, Allahü teâlâ, Kur'ân-ı kerîmin Tevbe sûresinin yetmiş dokuzuncu âyet-i kerîmesini indirdi:

"Sadaka hususunda bağışlarda bulunan mü'minlerle bir türlü, gücünün yettiğinden başkasını bulamayan fakirlerle başka türlü eğlenenler yok mu? Allahü teâlâ onları maskaraya çevirmiştir. Onlar için pek acıklı bir azâb vardır."

Peygamber efendimiz, "Yemin ederim ki, bir kimse, Uhud dağı kadar altın sadaka verse, eshabımdan birinin bir avuç kadar arpa sadakasının sevabına kavuşamaz."

Allahü teâlâ bu âyet-i kerîme ile Sehl bin Hanîf'in samimi hareketini övdü. Münâfıkları ise susturdu.

SADAKANIN FAYDALARI

Halis niyetle, Allah rızası için yapılan hayır hasenatın, sadakanın dünyada ve ahırette pek çok faydası vardır:

1- Malı temizler: Hadis-i şerifte buyuruldu ki: "Malınızdaki günah kirlerini sadaka ile temizleyin!"

2- Günahları temizler.

3- Hastalıktan ve belâdan korur.

4- Muhtaçları sevindirir.

5- Rızkı artırır, malı bereketlendirir. Şeytan, malı ya israf ettirir veya cimrilik ettirir, hayra harcamaktan alıkor "Yoksul olursun, elin daralır" diye korkutur.

Sadakanın malı azaltmayacağı ayet-i kerimelerde de şöyle bildirilmiştir:

"Mallarını Allah yolunda harcayanların hali, yedi başak bitiren ve her başağında yüz dane bulunan bir tohuma benzer. Allah dilediğine daha fazla da verir." (Bekara 261)

HİKMETLER · 14 EKİM 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1603

"Sormaktan utanmayın!"

Hazret-i Ali'nin veciz sözleri :

"Cahil; bilmediğini sormaktan utanmasın. Âlim, içinden tam çıkamadığı bir meselede; en iyisini Allah bilir demekten sıkılmasın..."

"Sizin için korktuğum şeylerin en başında, faydasız işlere dalmak ve uzun emelli olmak gelir. Bu insanı, hak yoldan alır. Uzun emelli olmak ise; âhireti unutturur..."

"Bilgisiz yapılan ibadette hayır yoktur. Anlayış vermeyen ilimde hayır yoktur. Tefekküre götürmeyen kıraatte Kur'an okumakta hayır yoktur.."

"İlim kaynakları olunuz. Gecelerin aydın lambaları haline geliniz. Elbiseniz eski de olsa kalbleriniz yeni ve temiz olsun. Böyle olunca, semalarda yaşayan melekler

âlemini görür, yeryüzündekilere anlatırsınız.”

“Kalbler; içi boş kablara benzer; hayırlı olan hayırla dolu olanıdır.”

“Takva; hataya devamı bırakmak ve amellere güvenip aldanmamaktır.”

“Elinde bol dünyalık varsa; onunla çok ferahlanma... Ve ondan kaybettiğin olursa, hüzne boğulma... Bütün gayretini, ölümden sonrası için harca...”

“Dünya, bir cîfedir. Ondan bir şey isteyen, köpeklerle dalaşmaya dayanıklı olmalı.”

“ Kişi dili altında saklıdır. Konuşturunuz; kıymetinden neler kaybettiğini anlarsınız.”

“Dünya, kâbuslu bir rüya gibidir ki, sahibini sıkıntılı ve huzursuz kılar. Zahirde bal gibi tatlı görünür, fakat içinde öldürücü zehir gizlidir. Zevk-u safâsı varsa da, üzüntü ve keder ile karışıkdır.”

“İyi düşünün, ihtiyatlı bulunun ki, nefis ve geçim sıkıntısı sizi aldatmasın. Herşey fânidir; biter tükenir. İnsan oğlunda ise, yalnız kazanmış olduğu güzel ahlak kalır.”

“Zenginliğin en iyisi akıl zenginliğidir. En büyük fakirlik de ahmaklıktır. En büyük yalnızlık kendini beğenmektir. En büyük şeref güzel ahlâktır.”

“Dünya; sonu nimetleri giderip sıkıntıları çeken ve gıdası insan ömrü olan bir dâr-i fenâdır. Verir; fakat verdiğini geri alır. İtaat eder; fakat itatinde bile bin hile gizler. Görünüşteki güzelliğine aldanan hüsranda kalır.”

HİKMETLER · 15 EKİM 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1601

Ayıbın en büyüğü

Hazret-i Ali’nin veciz sözleri

“Ayıbın en büyüğü, aynısı kendisinde de varken başkasını ayıplamaktır.”

“Kimseye danışmadan iş yapan helak olur; insanlara danışan onların akıllarına ortak olur.”

“Fitneye karşı iki yaşındaki deve gibi ol;Onun ne binilecek sırtı ne de sağılacak sütü vardır.”

“İnsanların en acizi, arkadaş kazanmada acizlik edendir.Ondan daha acizi ise, kazandıktan sonra kaybedendir.”

“Dünyaya sarılan, kendini alçaltır. Düştüğü sıkıntıyı açıklayan zillete razı olur.Dilini kendisi üzerinde emir sahibi yapan , kendine ihanet etmiş olur.”

“Acze düşenlere rahat bir nefes aldırmak, mazluma yardım etmek büyük günahların kefaretlerindendir.”

“Sızlanmak, zamanın belalarına yardım eder; sabır, düşmanı oklara hedef eder. “

“Zaman uzasa ve sonuç gecikse bile, sabreden zaferi kaybetmez.”

“Bir topluluğun yaptığına razı olan, onlardan sayılır. Batıl konusunda onlara dahil olanın iki suçu vardır: Onu yapmak ve yapılmasına razı olmak.

“Her kap içine bir şey konuldukça daralır.Ancak bilgi kabı müstesnadır.O, bilgi konuldukça genişler.”

“Cevap çok uzun olduğu zaman sorunun cevabı gizli kalır.”

“Şiddet, zulüm son haddine geldiğinde ferahlık hasıl olur, bela halkaları iyice sıkıştığında rahatlık ortaya çıkar.”

“Mümin, kardeşine karşı kibirlenmeye, öfkelenmeye başladığı zaman ondan ayrıldı demektir.”

Kendisine, "Bize akıllıyı anlat" denilince; "Akıllı, her şeyi layık olduğu yere koyandır" dedi."Cahili anlat" denilince; "anlattım ya" dedi.

“Bir haber duyduğunuz zaman onu nakletmek için değil ona uymak için belleyip düşünün.Çünkü ilmi rivayet edenler çoktur, fakat riayet edenler pek azdır...”

“Âlim, cahili hemen tanır, çünkü daha önce o da cahildi. Cahil âlimi tanımaz, çünkü daha önce âlim değildi.”

HİKMETLER · 15 EKİM 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1604

Ayıbın en büyüğü

Hazret-i Ali'nin veciz sözleri

"Ayıbın en büyüğü, aynısı kendisinde de varken başkasını ayıplamaktır."

"Kimseye danışmadan iş yapan helak olur; insanlara danışan onların akıllarına ortak olur."

"Fitneye karşı iki yaşındaki deve gibi ol;Onun ne binilecek sırtı ne de sağılacak sütü vardır."

"İnsanların en acizi, arkadaş kazanmada acizlik edendir.Ondan daha acizi ise, kazandıktan sonra kaybedendir."

"Dünyaya sarılan, kendini alçaltır. Düştüğü sıkıntıyı açıklayan zillete razı olur.Dilini kendisi üzerinde emir sahibi yapan , kendine ihanet etmiş olur."

"Acze düşenlere rahat bir nefes aldırmak, mazluma yardım etmek büyük günahların kefaretlerindendir."

"Sızlanmak, zamanın belalarına yardım eder; sabır, düşmanı oklara hedef eder. "

"Zaman uzasa ve sonuç gecikse bile, sabreden zaferi kaybetmez."

"Bir topluluğun yaptığına razı olan, onlardan sayılır. Batıl konusunda onlara dahil olanın iki suçu vardır: Onu yapmak ve yapılmasına razı olmak.

"Her kap içine bir şey konuldukça daralır.Ancak bilgi kabı müstesnadır.O, bilgi konuldukça genişler."

"Cevap çok uzun olduğu zaman sorunun cevabı gizli kalır."

"Şiddet, zulüm son haddine geldiğinde ferahlık hasıl olur, bela halkaları iyice sıkıştığında rahatlık ortaya çıkar."

"Mümin, kardeşine karşı kibirlenmeye, öfkelenmeye başladığı zaman ondan ayrıldı demektir."

Kendisine, "Bize akıllıyı anlat" denilince; "Akıllı, her şeyi layık olduğu yere koyandır" dedi."Cahili anlat" denilince; "anlattım ya" dedi.

"Bir haber duyduğunuz zaman onu nakletmek için değil ona uymak için belleyip düşünün.Çünkü ilmi rivayet edenler çoktur, fakat riayet edenler pek azdır..."

"Âlim, cahili hemen tanır, çünkü daha önce o da cahildi. Cahil âlimi tanımaz, çünkü daha önce âlim değildi."

HİKMETLER · 16 EKİM 2009 CUMA · KAYIT 1602

Affetmek fazilettir

Hz. Ali'den veciz sözler:

"Affetmek fazilettir. Kararlı olmak metâdır, sahip olunan maldır. Kararsız olmak ise zâyi olmaktır. Doğruluk emanet, yalancılık hıyanettir. İnsaf rahatlık, şer küstahlıktır. Emanete hıyanet etmemek, imandandır; güleryüzlülük ihsandandır. Doğruluk kurtarır, yalan felâkete sürükler. Kanaat insanı zengin yapar, yerinde kullanılmayan zenginlik azdırır. Dünya aldatır, şehvet kandırır. Lezzet oyalar, nefsin arzuları alçaltır. Haset yıpratır, nefret çökertir."

"Akıllı kimse, ibadetle, nefsin arzusuna karşı gelendir. Cahil kimse, günah işleyerek nefsin arzusuna uyandır."

"İlim; güzel bir miras, genel bir nimettir. İnsaf, ihtilafı giderir, ülfeti getirir."

"Adalet; imanın başıdır, ihsanın birleştiği noktadır ve imanın en yüksek mertebesidir."

"Âlim; sözü işine uygun olandır. Âlim ilme doymaz."

"Hikmet; akıllıların bahçesi, ermişlerin mesiresidir, gezinti yeridir."

"Akıllı; şehvetten uzaklaşan, ahireti dünya ile değişmeyendir. Akıllı, yalnız ihtiyacı kadar ve delille konuşur, sadece ahiretinin ıslahı için çalışır. Akıllı, günahlardan sakınır, ayıplardan uzak durur. Cömertlik günahları siler, kalblere sevgi eker."

"Cahil; dayakla uslanmaz, nasihatlerden payını almaz."

"İlim; insanı akla götürür, kim ilim öğrenirse akıllanır. İlim; ruhu ihya eder, diriltir. Aklı aydınlatır, cehaleti öldürür."

“Zulüm; ayakların kaymasına, nimetin yok olmasına, milletlerin helakine sebep olur.”

“Gerçek müminin sevgisi, kızması, birşeyi alması, yapması ve terki, hep Allah için olur.”

“Kâmil mümin gizli şükreder, belaya karşı sabreder, ümit hâlinde iken bile korkar.”

“Akıllı kimse, ibadetle, nefsin arzusuna karşı gelendir. Cahil kimse, günah işleyerek nefsin arzusuna uyandır.”

“Allaha kavuşmak, kötü insanlardan uzak durmakla olur.”

“İhtiraslı kimse, bütünüyle dünyaya malik olsa bile, yine fakirdir.”

“Doğruluk, İslâmın direği, imanın desteğidir.”

“Dinin esası, emaneti yerine vermek, sözünde durmaktır.”

HİKMETLER · 16 EKİM 2009 CUMA · KAYIT 1605

Affetmek fazilettir

Hz. Ali’den veciz sözler:

“Affetmek fazilettir. Kararlı olmak metâdır, sahip olunan maldır. Kararsız olmak ise zâyi olmaktır. Doğruluk emanet, yalancılık hıyanettir. İnsaf rahatlık, şer küstahlıktır. Emanete hıyanet etmemek, imandandır; güleryüzlülük ihsandandır. Doğruluk kurtarır, yalan felâkete sürükler. Kanaat insanı zengin yapar, yerinde kullanılmayan zenginlik azdırır. Dünya aldatır, şehvet kandırır. Lezzet oyalar, nefsin arzuları alçaltır. Haset yıpratır, nefret çökertir.”

“Akıllı kimse, ibadetle, nefsin arzusuna karşı gelendir. Cahil kimse, günah işleyerek nefsin arzusuna uyandır.”

“İlim; güzel bir miras, genel bir nimettir. İnsaf, ihtilafı giderir, ülfeti getirir.”

“Adalet; imanın başıdır, ihsanın birleştiği noktadır ve imanın en yüksek mertebesidir.”

“Âlim; sözü işine uygun olandır. Âlim ilme doymaz.”

“Hikmet; akıllıların bahçesi, ermişlerin mesiresidir, gezinti yeridir.”

“Akıllı; şehvetten uzaklaşan, ahireti dünya ile değişmeyendir. Akıllı, yalnız ihtiyacı kadar ve delille konuşur, sadece ahiretinin ıslahı için çalışır. Akıllı, günahlardan sakınır, ayıplardan uzak durur. Cömertlik günahları siler, kalblere sevgi eker.”

“Cahil; dayakla uslanmaz, nasihatlerden payını almaz.”

“İlim; insanı akla götürür, kim ilim öğrenirse akıllanır. İlim; ruhu ihya eder, diriltir. Aklı aydınlatır, cehaleti öldürür.”

“Zulüm; ayakların kaymasına, nimetin yok olmasına, milletlerin helakine sebep olur.”

“Gerçek müminin sevgisi, kızması, birşeyi alması, yapması ve terki, hep Allah için olur.”

“Kâmil mümin gizli şükreder, belaya karşı sabreder, ümit hâlinde iken bile korkar.”

“Akıllı kimse, ibadetle, nefsin arzusuna karşı gelendir. Cahil kimse, günah işleyerek nefsin arzusuna uyandır.”

“Allaha kavuşmak, kötü insanlardan uzak durmakla olur.”

“İhtiraslı kimse, bütünüyle dünyaya malik olsa bile, yine fakirdir.”

“Doğruluk, İslâmın direği, imanın desteğidir.”

“Dinin esası, emaneti yerine vermek, sözünde durmaktır.”

HİKMETLER · 17 EKİM 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1606

Olgunluğun alâmetleri

Hazret-i Ali’nin veciz sözleri

“Olgunluk üç şeyde gereklidir: Musibetlere sabır, isteklerde aşırıya kaçmamak ve isteyene vermektir.”

“Başa kakan, nefret ateşini körükler.”

“Kanaatkâr olmak, boyun eğme zilletinden daha hayırlıdır.”

“Yumuşaklık, durulmayı çabuk sağlar ve zor olan şeyleri kolaylaştırır.”

“Akıl ve ilim, birbirinden ayrılmayan ve zıt olmayan iki kardeş gibidir.”

“İman ve hayâ, birbirinden kopmayan bir bütündür.”

“İman ve ilim, ikiz kardeş ve birbirinden ayrılmayan arkadaş gibidir.”

“Öfke, tutuşturulmuş bir ateş gibidir. Her kim ki, öfkesine hâkim olursa, onu söndürür ve her kim onu salıverirse, ilk yanan kendisi olur.”

“Ahmaklık, dermanı bulunmayan bir dert, şifası olmayan bir hastalıktır.”

“Allah için kardeş olanların sevgisi, sebebi daim olduğu için devam eder. Dünya için kardeş olanların sevgisi, sebebi devam etmediği için, kısa sürer, bir an gelir son bulur.”

“Akıllı, sustuğu vakit tefekkür, konuştuğu vakit zikreder, baktığı vakit de ibret alır.”

“Kendisi amel etmeksizin Allah yoluna çağıran kişi, oksuz yaya benzer.”

“Dünya müminin hapishânesi, ölüm hediyesi, cennet de varacağı yerdir. Dünya kâfirin cenneti, ölüm korkulu rüyası, cehennem de varacağı son duraktır.”

“Sükût, sana vakar kazandırır ve seni özür dileme zahmetinden kurtarır.”

“İhtiras, gafillerin kalbinde şeytanların sultanıdır.”

“Hikmet, her müminin kaybettiğidir, onu münafıkların ağzında olsa dahî alınız.”

“Hasetçilerin en ehveni, haset ettiği kişinin elindeki nimetlerin yok olmasını ister.”

“İlim, insanı Allahın emrettiği şeylere götürür, zühd ise o şeylere erişilmesini kolaylaştırır.”

“Korkaklık, ihtiras ve cimrilik, Allaha karşı kötü zannın bir araya getirdiği kötü arkadaşlardır.”

“Mal, harcandığı kadar sahibine ikramda bulunur. Kişinin yaptığı cimrilik kadar ona ihanet eder.”

“Mal ve çocuklar, dünya hayatının zinetidirler. Salih amel de, dünyadan ahirete götürülen mahsuldür.”

HİKMETLER · 18 EKİM 2009 PAZAR · KAYIT 1607

“İnsan sözü ile tartılır !”

Hazret-i Ali’nin veciz sözleri

“İnsan, sözü ile tartılır veya işi ile değerlendirilir. Seni zinet yönünden ağır getirecek şeyi söyle ve kıymetini artıracak şeyi yap!”

“Kârlı olan, dünyayı ahiretle değiştirendir.”

“Allah için seven bir arkadaş, en yakından daha yakın, anne ve babalardan daha merhametlidir.”

“Amel eden cahil kişi, yoldan başka yerde yürüyen gibidir. Bu yürüyüşü ona, ihtiyacından uzaklaşmaktan başka birşey kazandırmaz.”

“Yalancı, sözünde suçludur, isterse delili kuvvetli ve ağzı laf yapan biri olsun.”

“İstişare, danışma sana rahatlık, başkasına yorgunluktur.”

“Dünya müminin hapishânesi, ölüm hediyesi, cennet de varacağı yerdir.”

“Dünya kâfirin cenneti, ölüm korkulu rüyası, cehennem de varacağı son duraktır.”

“Allaha taatle uğraşmak en kârlı iş, doğru konuşan dil ise, en güzelidir.”

“Gaddarlık, herkes için kötü bir şeydir. Şan, şeref sahibi ve büyük zatlar için daha çirkindir.”

“Takva, dini ıslah, nefsi muhafaza eder ve mürüvveti süsler.”

“Akıllı; alçak dünyadan el çeken, cennet-i a’lâya göz dikendir.”

“Sabır en güzel huy, ilim en şerefli süs eşyasıdır.”

“Kalblerin gafletine, gözlerin uyanık olması fayda vermez.”

“Sıkıntıya düşmeden önce tedbirini alan kimse, ayağını sağlam yere basmış olur.”

“Sabır, insanın başına gelene katlanması demektir. Onu kızdırana karşı da kendisine hâkim olmaktır.”

“Kârlı olan, dünyayı ahiretle değiştirendir.”

“Cimri, dünyada kendi nefsine cömert davranmaz, bütün malını mirasçılara vermeye razı olur.”

“İhtiras, rızkı artırmaz.” “Mal, sahibini dünyada yükseltir, ahirette alçaltır.”

“Haset, bir dert ve hastalık olup, haset eden veya olunan helak olmadıkça, çaresi bulunmaz.”

“Günahlar birer dert olup, devası istigfardır.”

HİKMETLER · 19 EKİM 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1608

“İlim, maldan daha hayırlıdır!”

Hazret-i Ali’nin veciz sözleri

“İlim, maldan daha hayırlıdır. İlim seni, sen de malı korursun.”

"Sabır iki kısımdır: Sevmediğin şeye sabretmek ve sevdiğin şeye sabretmek.”

“Sabır, en güzel iman kisvesi ve insanların en şerefli ahlâkıdır.”

“Şek, şüphe, yakîni bozar, imanı yok eder.”

“Mürüvvet; insanın, kendisini lekeleyecek şeylerden kaçınması ve güzellik kazandıracak şeylere yaklaşmasıdır.”

“Cömertlik ve cesaret, şerefli maksatlar olup, Allahü teâlâ bunları sevdiği ve denediği kişilere ihsan eder.”

“Sıkıntıya karşı sabretmek, bolluk anındaki afiyetten daha efdaldir.”

“Mümin, baktığında ibret alır. Bir şey verilirse, şükreder. Musibet ve belaya uğrayacak olursa, sabreder. Konuşacak olursa, Allahü teâlâyı hatırlatır.”

“Akıllı, iyiliklerini canlandıran, kötülüklerini öldürendir.”

“Tûl-i emel (Fazla yaşama arzusu), serap gibidir, bunu gören su sanıp aldanır.”

“İyiliği tamamlamak, yeniden başlamaktan daha hayırlıdır.”

“Kendi nefsinden razı olan, aldanmıştır. Ona güvenen, mağrur ve yolunu şaşırmıştır.”

“Gerçek dost, ayıbını görüp nasihat eden, gıyabında seni koruyan ve seni kendisine tercih edendir.”

“Ahmaklık; herşeyi fuzuliymiş gibi hiçe saymak ve cahil insanlarla arkadaşlık kurmaktır.”

“Allah için dost olan, kişiye doğru yolu gösteren, fesattan uzaklaştıran ve ibadetlerinde yardımcı olandır.”

“Fazilet; çok mal ve büyük işlerle değil, güzel kemâliyet ve hayırlı işlerle olur.”

“İslâmiyet, teslimiyettir. Teslimiyet, yakîndir. Yakîn, tasdîktir. Tasdîk, ikrardır. İkrar, edâdır, yerine getirmektir. Edâ ise ameldir.”

“Fazilet, en iyi maldır. Cömertlik, en güzel mücevherdir. Akıl, en güzel zinettir. İlim, en şerefli meziyettir.”

“Adalet, halkın dirliği ve düzeni, idarecilerin süsü ve güzelliğidir.”

“Akıllı kimse; dilini kötü söz ve gıybetten koruyan; mümin, kalbini şek ve şüpheden temizleyendir.”

HİKMETLER · 20 EKİM 2009 SALI · KAYIT 1609

Söz ilaç gibidir

Hazret-i Ali’nin veciz sözleri

“Söz ilaç gibidir. Azı faydalı, çoğu zararlıdır.”

“Yumuşaklık, öfke ateşini söndürür. Hiddet ise öfke ateşini körükler.”

“İyilikle emretmek, insanların en faziletli amelleridir.”

“İffet; nefsin koruyucusu ve kirlerden paklayıcıdır.”

“Sabır iki kısımdır; belaya sabır iyi ve güzeldir. Bundan daha güzeli, haramlara karşı sabırdır.”

“Haramlardan çekinmek, akıllıların şanı, şereflilerin tabiatındandır.”

“Allah korkusundan dolayı gözyaşı dökmek, kalbi nurlandırır. Tekrar günah işlemekten insanı korur.”

“Yaptığı günah bir işle övünmek, o günahı yapmaktan daha kötüdür.”

“Ârifin, yüzü nur ve tebessüm, kalbi korku ve hüzün doludur.”

“Dünya; güzel, aldatıcı ve geçici bir serap, çabuk yıkılan bir dayanaktır.”

“Sevgi, kalblerin birbirine yakınlaşması ve ruhların ünsiyetidir.”

“Mümin, baktığında ibret alır. Bir şey verilirse, şükreder. Musibet ve belaya uğrayacak olursa, sabreder. Konuşacak olursa, Allahü teâlâyı hatırlatır.”

“Akıl, müminin dostu; ilim, veziri; sabır, askerlerinin komutanı ve amel ise silahıdır.”

“İman ile amel, ikiz kardeş olup, birbirinden ayrılmazlar.”

“Haset edenin sevgisi sözlerinde görülür. Kinini işlerinde gizler. Adı dost, fiili düşmancadır.”

“Yumuşak başlı olanlar; en sabırlı, derhal affedici ve en güzel huylu olan kimselerdir.”

“Allahü teâlâdan hayâ etmek, insanı cehennem azabından korur.”

“Gaflet, insana gurur getirir, helake yaklaştırır.”

“Mümin, dünyaya ibret gözü ile bakar. İhtiyacı için karnını doyurur. Dünyadan konuşulduğu vakit, nefret ve tenkit kulağı ile dinler.”

“Fazilet, gücü yettiğinde affetmektir.”

“Hayâ ve cömertlik, ahlâkların en efdalidir.”

“Kötü insan, hiç kimseye iyi zan beslemez. Çünkü o, herkesi kendisi gibi görür.”

“Kâmil olan kimse, aklı, arzu ve isteklerine galip gelendir.”

GÖNÜL BAHÇESİ · 21 EKİM 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1611

Mutluluk aramada kısır döngü!

Bugün de, Sosyal Bilimci Duane Elgin’in, medeniyetlerin baş düşmanı olan, aşırı tüketim üzerindeki tespitlerine yer vermek istiyorum:

“Refah düzeyi zirveye ulaşınca, her türlü teknolojik gelişme ve bütün iletişim araçları ile insanlarda tüketim kültürünün her yönüyle yerleşmesi ve sürekli tüketime, harcamaya dayalı bir sistemin oluşturulması için kullanılıyor.

Böyle bir sistemde ise bütün gelirler yine belirli ellerde birikiyor. Buna karşılık insanlar birer tüketim robotu haline getiriliyor. Sürekli tüketime yöneltilen kitleler kazandıklarından fazla harcamaya yöneliyorlar. Daha fazla harcama ise bankalara ve tefecilere bulunmaz fırsatlar sağlıyor.

Krediyle borçlanan insanlar, tüketim alışkanlıklarından vazgeçemeyince borç ve faiz yükü altında ezildikçe eziliyorlar. Bu durum ekonomik iflâsların yanısıra, intihar, soygun, gasp, adam öldürme gibi pek çok toplumsal problemi ortaya çıkarıyor.

Buna karşılık büyüyen sosyal problemlerin çözümünde iletişim araçlarının ve teknolojinin yeterince kullanılmaması veya kullanılsa da çok etkisiz kalması, sosyal çalkantıları daha da artırıyor.

Sürekli tüketim Tüketim kültürüyle insanların iyi yaşayabilmelerinin ancak çok para kazanmak ve çok tüketmekle mümkün olabileceği anlayışı hızla yayılıyor. İnsanların ulaşmak istedikleri mutluluğa ve huzura ulaşmak için sadece "sürekli tüketim" çözümü sunuluyor.

Kitle iletişim araçları, insanların bu çözümü kendi istekleriyle kabullenmeleri için yoğun biçimde kullanılıyor. İnsanların sürekli tüketmeleri için de sürekli olarak yeni ürünler sunuluyor ve onların reklamı yapılıyor.

Sonuçta tükettikçe mutsuzluğu artan insanlar, mutlu olabilmek için yine tüketime yönlendiriliyor. Buna karşılık tüketim çılgınlığından ve bu kısır döngüden kurtulmak amacıyla gönüllü olarak ortaya çıkan sade yaşam düşüncesi ve uygulamaları medeniyeti kurtaracak düzeyde kabul görmüyor.

Medeniyetlerin ilkbahar dönemindeki en belirgin özellikleri olan ortak hedef ve ortak amaçlarda kenetlenme anlayışı kış döneminde kaybolmuş durumda. Bireycilik ve faydacılık anlayışı öne çıktığı için, geniş kitleleri yanyana getirecek idealler yok. Görünürde bazı birlikler ve beraberlikler gözlemleniyor. Ancak onlar daha çok ekonomik çıkar amacıyla oluşuyor.

Ekonomik çıkarların zedelenmesi halinde de, hangi çapta olursa olsun kurulan birlikler derhal dağılıyor. Dar dairedeki insan ilişkilerinde de aynı yaklaşım var. Tamamen kişisel çıkarlarını düşünen insanlar, diğer insanlardan kopuyor.

Toplumu oluşturan bireyler arasında sosyal dayanışma ve yardımlaşma bağları giderek zayıflıyor. Toplumda zenginlerle fakirler arasındaki uçurum giderek

derinleşiyor. Bu kopuş can ve mal güvenliği endişesini de artırıyor. Sonuçta bireyler ve toplumlar arası çatışmalar hızla artıyor."

Görüldüğü gibi neticede insanoğlu bir türlü doymuyor. Hiç ölmeyecekmiş, dünyada sonsuz kalacakmış gibi hareket ediyor. Bu hali hem dünyalarını hem de ahıretlerini mahvediyor.

Gerçekten de insanoğlu çok enteresan; yeterli bir geliri olmayan, önce karnımı doyuracak kadar bir gelirim olsun, der. Buna kavuşunca, ev ve araba sahibi olmak ister. Sonra sahil kenarında yazlık ister. Arabası olur, arkasından yeni modelini, arkasından lüks olanını ister. Bununla da yetinmez, bir de spor araba ister. İster de ister... Peygamberimiz insanı ne güzel tarif buyuruyor: "İnsanoğlunun iki dere dolusu altını olsa, üçüncüsünü isterdi. Onun gözünü ancak bir avuç toprak doyurur."

Bugün de yine bir beyt ile yazımızı bitirelim: Veren de O, alan da O, nedir senden gidecek?/ Telaşını görenler, can senin zannedecek!

.

HİKMETLER · 21 EKİM 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1610

İdarecilere nasihati

Hazreti Ali idarecilere buyurdu ki:

"Makam seni, gururlandırmasın, kibirlendirmesin! Büyüklük taslıyanlara özenme. Çünkü Allahü teâlâ, her zorbayı zelil, her büyükleneni hakir ve zelil eder.

Affettiğinden dolayı asla pişman olma; cezalandırdığın için de sakın sevinme!

Halkının ayıbını gücün yettiği kadar ört ki Allah da senin halkından gizli kalmasını istediğin şeylerini örtsün. Kimseye kin gütme! intikam iplerini kes. Şunu bunu gammazlayanın sözüne sakın çarçabuk inanma. Çünkü gammaz ne kadar saf görünürse görünsün yine hilekardır.

Sadık ve kanaatkar adamları kendine sırdaş edin. Eğer bunlar seni alkışlamazlar ve yapmadığın bir takım işleri sana isnad ile keyfini getirmezler ise bunu da anlayışla karşıla. Zira alkışa ve yersiz övgüye müsamaha etmek insanı

büyüklenmeğe sevkeder. Sakın insanların iyisi ile kötüsü, senin yanında bir olmasın. Zira onları böylece eşit görmek bir tarafta iyileri iyilikten soğuturken kötülerin de fenalığa olan meylinde onlara cesaret verir."

"Ahmak ve cahil ile arkadaşlık etme! Ondan kendini koru! Nice ahmaklar var ki, arkadaş oldukları akıllı kimseleri helak ederler. Kişi arkadaşı ile ölçülür. Kalbler buluştuğu zaman birinin diğerine tesiri vardır."

"Dostların kötüsü, senin için külfete giren, seni özür dilemeye mecbur bırakandır."

"Cehennemlik görmek istiyen, kendi oturduğu hâlde, başkasını ayakta tutan kimseye baksın!"

"Bedende baş ne ise, imanda da sabır aynıdır. Başsız beden, sabırsız iman da olmaz."

"Dost edinin! Onlar sizin için dünya ve ahıret sermayesidir."

"Kendilerinden hayâ edilen kimselerle arkadaşlık etmek suretiyle amellerinizi güzelleştiriniz!"

"Mürüvvet iffetli olmak, nefse hakim olmak, darlıkta ve genişlikte bol bol ihsanda bulunmaktır."

"Müslümanlar ahırete inanıyor. Kitapsız kâfirler inkar ediyor. Tekrar dirilmek olmasaydı, inanmıyanlar, bir şey kazanmaz, müslümanlar da zarar etmezdi. Fakat herkes dirilince, kâfirler sonsuz azab çekeceklerdir."

HİKMETLER · 22 EKİM 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1612

Nimetlere şükürde âciziz!

Allah adamları, nimetlere şükür konusunda çok hassas oldukları halde, Cenab-ı Hakka olan şükür borçlarından bir zerresini bile edâ etmemiş olarak kabul ederlerdi. Onlar bu hususta şöyle düşünüyorlardı : Kulların Allaha olan bütün şükürleri, yine Allahın kullarına olan nimetleri cümlesindendir. Allahın kullarına olan nimetleri ebediyen tükenmez ve hiç bir kul, Allah'ın bütün nimetlerinin şükrünü hakkiyle edâ edemez.

Vehb bin el-Münebbih de şöyle buyurdu : “Madem ki kendisiyle şükrettiğin şey de Cenab-ı hakkın sana olan bir nimetidir. O halde bunda hakikat olarak bir şükür yoktur. Şükür ancak senin, Allah'ın sana olan nimetlerinin çokluğunu ve bu nimetlerin şükründen aciz olduğunu itiraf etmen oluyor.

Bekir bin Abdullah el-Müzenî buyurdu ki: “Bir kul, “El-hamdü Lillâh!” dediği zaman, bununla ona bir diğer şükür daha vâcib olur.”

Sehl bin Abdullah Tüsterî buyurdu ki: “Kulun Allah için şükrü edâ etmesi, O'nun kuluna verdiği nimetlerle O'na isyan etmemesidir. Çünkü kulun bütün organları Allah'ın kuluna olan lütuf ve nimetleridir.”

İmam-ı Mücâhid hazretleri, Tekâsür sûresinin: “Sonra andolsun siz, o gün elbette nimetten yana sorguya çekileceksiniz.” meâlindeki 8. âyetinin bir açıklaması olarak: “Elbette, içilen soğuk sudan, oturulan evin gölgesinden, karnın tokluğundan, yaradılışın düzgün ve tamlığından, uyku lezzetinden sorguya çekileceğiz.” derdi.

Şükür, nimeti değil, nimeti vereni görmektir. Nimeti vereni bilip gereğiyle amel etmektir. Bu amel, kalb, dil ve diğer azalarla olur. Kalb ile iyiliğe niyet eder. Dil ile hamdeder, şükrünü açıklar. Uzuvlarla şükür ise, Allahü teâlânın verdiği nimetleri yerli yerinde kullanmaktır. Mesela gözün şükrü, usuru görmemektir. Kulağın şükrü, söylenilen ayıpları duymamış olmaktır. Kur'an-ı kerimde şükretmek emredilmektedir: “Bana şükredin, nankörlük etmeyin!” (Bekâra 152), “Şükrederseniz elbette nimetimi artırırım. Eğer nankörlük ederseniz, iyi bilin ki azabım çok şiddetlidir.” (İbrahim 7)

Hadis-i şerifte de “Kıyamet günü "Şükredenler gelsin!" diye seslenilir. Onlar bir bayrak altında Cennete girer. Bunlar, darlık ve genişlikte, her hâlükârda Allah’a şükredenlerdir” buyuruldu.

HİKMETLER · 23 EKİM 2009 CUMA · KAYIT 1615

Şükür, nimeti vereni görmektir!

Şükür, nimeti değil, nimeti vereni görmektir. Nimeti vereni bilip gereğiyle amel etmektir. Bu amel, kalb, dil ve diğer azâlarla olur. Kalb ile iyiliğe niyet eder. Dil ile

hamd eder, şükrünü açıklar. Uzuvlarla şükür ise, Allahü teâlânın verdiği nimetleri yerli yerinde kullanmaktır.

Bişri Hâfî buyurdu ki: "Azaları içinde yalnız dili ile şükreden kimsenin şükrü az olur. Çünkü gözün şükrü, bir hayır gördüğü zaman onu almak, eğer şer görürse onu örtmektir; Kulağın şükrü, bir hayır işittiği zaman onu ezberlemek, şer işitirse onu unutmaktır; ellerin şükrü, onlarla hak olandan başkasını tutmamaktır; midenin şükrü, ilim ve hilim ile dolu olmak; tenâsül uzvunun şükrü, onu helâl yolda kullanmak; ayakların şükrü de, iyilikten başkasına gitmemektir. Kim böyle yaparsa gerçekten şükredenlerden olur."

Abdullah bin Ömer hazretlere, yemek sofrası getirildiği zaman şöyle der idi: "Hamdolsun Allaha ki, bana bu nimet için iştihâ vermiştir. Niceleri vardır ki, nimeti bulur da yemek için iştihası yoktur."

Abdullah bin Abbâs buyurdu ki: "Bir zevcesi, bir evi, bir binit vasıtası, bir de hizmetçisi olan kimse, hükümdarlardan sayılır. Büyük nimet sahibidir."

Câfer bin Süleyman hazretleri Lukmân sûresi'nin: "... ve Allah'ın açık ve gizli bir çok nimetlerini sizin üzeri nize bol bol tamamladığını görmediniz mi?" meâlindeki 20. âyetinin açıklamasında: "Açık nimet: islâmdır. Yaradılış ve rızık olarak sana yapılan ihsanlardır. Gizli nimet ise: Yüce Allah'ın senin ayıp ve günahlarından insanlar için gizli tuttuğu şeydir.

Avn bin Abdullah buyurdu ki:

Hasan el-Basrî hazretleri buyurdu ki: "Allahü teâlâ kullarına hüsn-i keremince nimetler vermiş; fakat kullarından halleri miktarınca şükretmelerini istemiştir. " Âdiyât sûresinin: "Şüphesiz insan Rabbine karşı çok nankördür." mâelindeki 6.âyetini açıklarken de: "Yâni, musibetleri sayar, nimetleri unutur." demiştir.

Avn bin Abdullah hazretleride, Nahl sûresi'nin: "Onlar, hem Allah'ın nimetini tanırlar, hem yine onu inkâr ederler." meâlindeki 83. âyetini açıklarken: "Yâni onlar, nimetin Allah'tan olduğunu itiraf ederler, sonra o nimeti Yüce Allah'tan gaflet ederek halka nisbet ederler. "Falan kişi olmasaydı bu nimet bize ulaşmazdı." gibi lâflar ederler." demiştir.

HİKMETLER · 24 EKİM 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1613

Nimetlere şükrederek veli olmuşlardır!

Evliyânın büyüklerinden Ebû Ali Rodbârî buyurdular ki: "Sıkıntılara sabretmeyen kimsede rızâ yoktur. Nîmetlere şükretmeyen kimsede kemâl yoktur. Allahü teâlâya yemîn ederim ki, ârifler, Allahü teâlâya muhabbet, O'nun takdirine rızâ ve O'nun nîmetlerine şükür ederek vâsıl olmuşlardır."

İnsan, bir hasta veya sakat görünce, kendisinin böyle bir derde müptela olmadığı için şükretmelidir! Hadis-i şerifte buyuruldu ki: “Bir kimse, hasta, sakat birini görünce, "Allahü teâlâya hamdolsun ki beni böyle etmedi. Bundan ve daha başka dertlilerden üstün kıldı" derse, nimetin şükrü olur.” (Beyheki)

Nimete şükredince, hem eldeki nimet yok olmaktan kurtulur, hem de yeni nimetlerin ele geçmesine sebep olur. Hadis-i şerifte, “Az veya çok bir nimete kavuşan, "Elhamdülillah" derse, Allahü teâlâ, o kimseye bu nimetten daha iyisini verir” buyuruldu. Şükredenden Allahü teâlâ razı olur. Yine hadis-i şerifte, “Yiyip içtikten sonra "Elhamdülillah" diyenden Allahü teâlâ razı olur.” buyuruldu.

Şu üç şeyi yapan tam şükretmiş olur: 1- Bir nimet gelince bunu Allah’tan bilip şükretmek. 2- Allahü teâlânın verdiği her şeye razı olmak. 3- Verilen nimetten istifade edildiği müddetçe, Allahü teâlâya isyan etmemek. Hadis-i şerifte, “Din işlerinde kendinden üstün olanı görüp ona uyan, dünya işlerinde ise kendinden aşağısına bakıp Allah’a hamd eden şükretmiş olur” buyuruldu.

Nimet umumi olunca, herkese gelince insan bu nimetin kıymetini bilemez. Görmek büyük nimet iken, herkeste göz olduğu için göz nimetine her zaman şükretmeyiz. Gençler; yaşlanmadıkça gençliğin kıymetini bilmez. Hastalar sağlığın kıymetini anlar. Fakirler zenginliğin kıymetini bilir. Hayatın kıymetini de ancak ölüler anlar. Şu halde yaşlanmadan gençliğin, hastalanmadan sağlığın ve ölmeden önce de hayatın kıymetini bilip şükretmelidir.

İmam-ı Mücahid hazretleri Nahl suresinde “Onlar, Allah’ın nimetini bilip itiraf ederler. Sonra da onu inkâr ederler” mealindeki 83. âyet-i kerimesini “Onlar, nimetlerin Allah’tan olduğunu bilirler. Fakat "Bu nimetleri biz kazandık veya bize miras kaldı" diyerek nankörlük eder” diye tefsir etmiştir.

HİKMETLER · 25 EKİM 2009 PAZAR · KAYIT 1614

Nimeti isyanda kullanmamaktır

Evliyânın büyüklerinden Cüneyd-i Bağdâdî hazretleri dayısına talebe olduktan bir süre sonra onunla berâber hacca gitti. Mescid-i Harâmda dört yüz kadar büyük zât, şükür hakkında konuşuyorlardı. Her zât şükrü târif ve îzâh ettiler. Netîcede dört yüz ayrı îzâh meydana geldi ise de, hepsi de bu târif ve îzâhları yetersiz buldu. Hazret-i Sırrî-yi Sekatî, orada bulunan Cüneyd-i Bağdâdî'ye; "Mâdem ki buradasın, bu hususta bir de sen bir şeyler söyle." dedi. Cüneyd-i Bağdâdî; "Şükür, Allahü teâlânın ihsân ettiği nîmet ile O'na isyân etmemek, O'na isyân için, ihsân ettiği nîmeti sermâye olarak kullanmamaktır." buyurdular. Orada bulunanların hepsi bu cevâba çok sevinip; "Seni tebrik ederiz. Maksadı en güzel şekilde ifâde ettin. Bu, ancak bu şekilde târif edilebilirdi." dediler. Sırrî-yi Sekatî; "Yavrum, öyle anlıyorum ki senin lisanın doğru ve kuvvetli olacak. Böyle güzel söyleyebilmek hâli sana nereden geliyor?" deyince, Cüneyd-i Bağdâdî; "Sizin sohbetlerinizde bulunmakla efendim." dedi.

Cüneyd-i Bağdâdî hazretleri; "Şükretmek, kendini bu nîmete ehil ve lâyık görmemektir." buyururdu.

Şükür, her nimetin Allah'tan geldiğini bilip dil ile de hamd etmektir. Allahü teâlânın emirlerini yapıp yasak ettiklerinden sakınmak şükretmek olur. İnsanların hidayeti için çalışmak, onları irşat etmek de şükür sayılır.

Şükür, Allahü teâlânın verdiği nimetleri yerinde sarf etmek, günahlardan kaçınmaktır. İnsan, Rabbin verdiği nimetlerle günah işlerse, nankörlük etmiş olur.

Şükür, Allahü teâlânın verdiği nimetleri Onun sevdiği yerlerde kullanmaktır. Allahü teâlâ bir kula birbirini takip eden çeşitli nimetler verince, kul buna layık olmadığını düşünüp utanması da şükür olur. Şükürdeki kusurunu bilmesi de şükür olur. Şükredemiyoruz diye özür beyan etmesi de şükürdür. Allahü teâlâ, kusurlarımı örtüyor, demesi de şükürdür. Şükür vazifesini yerine getirmenin Allahü teâlânın bir lütfu olduğunu düşünmek de şükürdür.

Şükür, kendini o nimete layık görmemektir. Şükür, İslamiyet'e uymak demektir.

Şükür, yapılan iyiliği anarak ihsan edeni övmektir. Yani dil ile teşekkür de şükürdür.

HİKMETLER · 26 EKİM 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1618

Şükür sadece dil ile olmamalı!

Büyük velîlerden Bişr-i Hâfî bir sohbetinde şükürle ilgili olarak buyurdular ki: "Âzâları içinde yalnız dili ile şükreden kimsenin şükrü az olur. Çünkü gözün şükrü, bir hayır gördüğü zaman onu almak, eğer şer görürse onu görmemektirr. Kulağın şükrü, bir hayır işittiği zaman onu ezberlemek, şer işitirse onu unutmaktır. Ellerin şükrü, onlarla hak olandan başkasını tutmamaktır. Mîdenin şükrü, ilim ve hilm ile dolu olmak; ayakların şükrü de, iyilikten başkasına gitmemektir. Kim böyle yaparsa hakîkaten şükredenlerden olur."

Mevlânâ Celâleddîn-İ Rûmî hazretlerine bir kimse, geçim darlığından şikâyette bulundu. Bunun üzerine Mevlânâ hazretleri o kimseye; "Eğer sana, âzâlarından birini kesip, yerine bin altın verelim deseler râzı olur musun?" diye sordu. O da; "Hayır, râzı olmam." diye cevap verdi. Bunun üzerine Mevlânâ hazretleri; "Ey kardeşim! Mâdem ki râzı olmazsın, niçin geçim sıkıntısından şikâyette bulunursun? Fakirim diyorsun, bu kadar altından daha kıymetli âzâların var iken, vücûdun sıhhatte ve âfiyette iken, niçin bunları sana bedâvadan ihsân eden Allahü teâlâya şükretmiyorsun? Allahü teâlâ; meâlen "Nîmetlerimin kıymetini bilir, emrettiğim gibi kullanırsanız onları arttırırım." (İbrâhim sûresi: 7) buyurdu.

Şükür, hem eldeki nimeti yok olmaktan kurtarır, hem de yeni nimetlere kavuşturur.

Kuran-ı kerimde mealen buyuruluyor ki:

“Bana şükredin, nankörlük etmeyin!” (Bekara 152)

“Allah’tan sakının ki şükredebilesiniz.” (Nisa 123)

“Şükrederseniz elbette nimetimi artırırım.” (İbrahim 7)

Allahü teâlâ, şükredene bol bol nimet verir. (Fâtır 30)

Hz.İbrahim, Rabbinin nimetlerine şükretti, Rabbi de onu doğru yola iletti. (Nahl 121)

Mümin kabirde doğru cevap verince, hemen o anda kabrin sağ tarafından ay yüzlü bir kişi çıka gelir. “Ben senin, dünyada, sabrından ve şükründen yaratıldım. Kıyamete kadar, sana yoldaş olurum” der. Ne mutlu sabredip şükredenlere...

Evliyânın büyüklerinden Gavs-ül-âzam Seyyid Abdülkâdir Geylânî buyurdular ki: "Şükrün esası, nîmetin sâhibini bilmek, bunu kalb ile îtirâf etmek ve dille söylemektir."

GÖNÜL BAHÇESİ · 27 EKİM 2009 SALI · KAYIT 1616

Evlenen yüz kişiden yetmiş beşi ayrılıyor!

İnsan bindiği dalı keser mi, kesiyor. Milletler, yok oluşlarının planlarını yapar mı, evet yapıyorlar. İngiltere Ulusal İstatistik Dairesi’nin verilerine göre 2026 yılına gelindiğinde İngiltere'deki hanelerin yüzde 70'inde sadece bir kişi yaşıyor olacak.

Yine bu trend devam ettiği takdirde – hızlanarak devam edeceği anlaşılıyor- 2050 yılllarından sonra Avrapa’daki birçok millet kendi ülkesinde azınlık haline gelecek. Çünkü şu anda, bu devletlerin çoğunda nüfus artışı eksilerde. Eksilen bir şey eksile eksile bir müddet sonra yok olmaya mahkumdur. Kadın ve aile üzerinde yaptıkları akıl almaz tahribatlar, kadının istismarı onları bu hale getirdi. Bindikleri dalı kestiler, yok oluşlarını kendileri hazırladılar. Şimdi kendi elleri ile planladıkları sonun gelmesini bekliyorlar.

Toplumun temeli olan, milletlerin istikbalini temsil eden aileyi çökertmek için 100 yıldır ellerinden ne geldiyse yaptılar. Bunun için de, fuhuş, zina, gayri meşru doğumlar her yıl katlanarak artmaktadır bu ülkelerde:

Amerika Hastalık Kontrol ve Korunma Merkezi’nin (CDC) hazırladığı araştırmaya göre Batı ülkelerinde doğumların yarısı gayri meşru. On kadından altısının evlilik dışı doğum yaptığı İzlanda birinci sırada. Amerika’daki doğumların %44’ü evlilik dışıyken İşveç ve Norveç’te bütün doğumların yarısını

evlenmemiş kadınlar yapıyor. Fransa, Danimarka ve İngiltere'deki oranlar da Amerika'dan yüksek.

CDC'nin Sağlık İstatistikleri Ulusal Merkezi'nden Stephanie Ventura, Amerika ve en az 13 sanayileşmiş ülkede 1980 yılından beri evlilik dışı doğum oranlarında ciddi bir artış görüldüğünü söylüyor. Rapora göre oranlar bu ülkelerde ikiye, hatta üçe katlandı.

Washington Nüfus Müdürü Carl Haub, Kuzey Avrupa'da erkek ve kadınların uzun süre düzenli bir ilişki ile evlenmeden bir arada yaşadıklarını söylüyor. Haub, evlilik dışı doğum oranlarındaki trendin devam edeceğini düşünüyor.

Bunun yanı sıra bütün olumsuzluklara rağmen evlenenler ise evliliklerini devam ettiremiyorlarlar. Çünkü kurdukları sistemde zemin kaygan olduğu için aile fertlerini uzun süre bir arada tutacak durumda değil. Bunun için gençler dikiş tutturamıyorlar; 100 kişi evleniyor 75 kişi ayrılıyor!

AB istatistik kurumu Eurostat verilerine göre, Belçika yüzde 75 ile birinci sırada yer alıyor. İstatistiklerde Belçika'yı yüzde 70 boşanma oranıyla Estonya ve yüzde 67 ile Çek Cumhuriyeti izliyor. Diğer bazı AB ülkelerinde boşanma oranları şöyle: Litvanya (yüzde 62,4), Macaristan (yüzde 55,2), İsveç (yüzde 54,1), Finlandiya (yüzde 52,2), Almanya (yüzde 52,1), Lüksemburg (yüzde 51,3), Avusturya (yüzde 50,5), Letonya (yüzde 48,3), Fransa (yüzde 45,7), Danimarka (yüzde 45), Portekiz (yüzde 41,3), Slovakya (yüzde 41,2), Hollanda (yüzde 39,7),

Washington Nüfus Müdürü Carl Haub bu çöküşü şöyle özetliyor: "Aile yapısındaki değerler değişti. Kadınlar eskisinden daha bağımsızlar. Ekonomik olarak kendi ayakları üzerinde durabiliyorlar. Gençler aile fertlerinin bir arada yaşayabilmek için göstermeleri gereken fedakarlığa katlanmak istemiyorlar. Dedelerinin, babaannelerinin yaşadığı sosyal kurallar altında yaşamaya kendilerini mecbur hissetmiyorlar" diyor.

Şimdi diyeceksiniz ki, biz Türkiye'de yaşıyoruz. Bizim bu çöküşlerle, gelecek endişeleri ile ne ilgimiz var? İlk bakışta öyle görünüyor ise de, hiç de öyle değil.

Çünkü, biz millet olarak, devlet olarak yönümüzü onlara, Batı'ya çevirmiş durumdayız. Yolumuz o yöne. Hangi yola girersen o yolun menziline varırsın. Evet, bizim rakamlarımız bunların rakamları kadar değilse de, hızlı bir şekilde bu rakamları yakalayabilmek için yarış halindeyiz.

Evet, ahır zamandayız, herkesin kötüye gittği bir devirdeyiz. Fakat bu hiçbirşey yapmayacağız, tedbir almayacağız manasına gelmez. Küfr seli artarak hızla akıyor. Seli durdurmamız mümkün değil ise de, zararından korunma hususunda kafa yorup; kendimizi ve çoluk çocuğumuzu uzak tutmak elimizde. Zaman ne kurtarabilirsek kar devridir.

HİKMETLER · 27 EKİM 2009 SALI · KAYIT 1619

Uzuvların şükrü!

Tâbiînin büyük âlim ve evliyâsından Seleme bin Dînâr hazretlerine birisi gözlerin şükrü nedir?" diye sordu. Şöyle cevap verdiler: "Onlarla hayır (iyilik) gördüğün zaman bakar, şerri (kötülük) gördüğün zaman, bakmazsın. "İki kulağın şükrü nedir?" diye sordu. Cevâbında; "İyilik işitirsen dinlersin, kötülük duyduğun zaman dinlemezsin "İki elin şükrü nedir?" diye sorunca; "Onunla senin olmayan şeyi alma. Haram işleme" buyurdular. "Karnın şükrü nedir?" diye sorunca; "Altı yemek, üstü ilim olsun", "Ayakların şükrü nedir" diye sorunca, "İyi kimseyi görünce ayaklarını, onun yaptığı işlerde kullanırsın. Beğenmediğin birisini görünce, ayaklarını onun yaptığı kötü işlerde, kullanmaz ve onun gittiği kötü yerlere ayaklarınla gitmezsin. Diliyle şükredip, diğer âzâlarıyla (vücûdunun diğer kısımlarıyla) şükr vazifesini yap- mıyana gelince: Onun durumu, elbisesi olup, onu giymeyen, sâdece eliyle bir kenarına dokunan kimse gibidir. Elbette, o elbise o kimseyi sıcaktan ve soğuktan korumayacaktır." buyurdular.

İnsanoğlu gaflette olduğu için çoğu zaman nimetlere şükretmek aklına gelmez:

Allahü teâlâ, insanlara bol nimet vermiştir; fakat insanların çoğu şükretmez. (Bekara 243)

Allahü teâlâ, çeşitli nimetler verdiğini, fakat şükredenlerin az olduğunu, az şükredildiğini bildiriyor. (Secde 9, Sebe 13, Araf 10, Müminun 78, Nahl 78, Mülk 23)

Kıymetli şeyler ekseriya az olur. Azların kıymetli olduğunu bildiren âyet-i kerimelerden birkaçı şöyle:

Emrimiz gelip, tandırdan sular kaynamaya başlayınca, (Hz. Nuha) "Her cinsten birer çifti ve aleyhine hükmedilmiş olanın dışında kalan çoluk çocuğunu ve inananları gemiye bindir" dedik. Pek azı, onunla beraber iman etmişti. (Hud 40)

İnanıp yararlı iş işleyenler bunun dışındadır ki sayıları da çok azdır! (Sad 24)

İsrailoğullarından, "Allah'tan başkasına kulluk etmeyin, ana-babaya, yakınlara, yetimlere, düşkünlere iyilik edin, insanlarla güzel konuşun, namazı kılın, zekatı verin" diye söz almıştık. Sonra pek azınız müstesna, sözünüzden döndünüz. (Bekara 83)

Nice az topluluk, çok topluluğa Allah'ın izniyle üstün gelmiştir, Allah sabredenlerle beraberdir. (Bekara 249)

Allah'ın size bol nimeti ve rahmeti olmasaydı, pek azınız hariç, şeytana uyardınız. (Nisa 83)

GÖNÜL BAHÇESİ · 28 EKİM 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1617

Ailede çöküntünün sebepleri

Ailede çöküşün en önemli sebebi aile fertlerinin bulunması gereken yerde olmamalarıdır. Ailede her ferdin konumu, yeri farklıdır. Herkes bu konumunu korursa, ailede anlaşamamazlık, kavga - gürültü olmaz.

Yüz seneden beri, Batı ülkeleri, özellikle kadını ucuz işçi olarak görüp onları sömüren kapitalistler, insanlık tarihi boyunca ailede devam eden bu uyumu bozdular. Zenginliklerine zenginlik katmak için ailenin önemli bir oyuncusu olan kadını bulunması gereken yerden alarak yaratılışına, mizacına aykırı konuma soktular. Böylece kadın yuvadan uçuruldu. "Yuvayı dişi kuş kurar!" denilmiştir. Kadın yuvadan uzaklaşınca, yavruları kurt kuş kaptı. Yuva darmadağın oldu.

Kadına ev işlerine ilaveten iş hayatının yükü de yüklendi. Bir müddet bu iki işi bereber götüren kadın daha sonra bu yüklerden ev işlerini bırakınca, sen yapacaksın ben yapacağım, senin dediğin olacak benim dediğim olacak kavgası başladı. Sonra çocuklar ne olacak, kim bakacak problemi yaşanmaya başlandı.

Zamanla ailedeki bu sıkıntılara çareler aranmaya başlandı. Sonunda sıkıntıya sebep olan problemlerin ortadan kaldırılması insanların kolayına geldi. Neydi

problemler; çocuklar ve ev işleri. Resmi bir evlilik olmazsa "birliktelik" adı altında yaşanırsa problem çözülmüş olacaktı. Bugün Avrupa ve Amerika'nın büyük çoğunluğu ve ülkemizdeki entel kesim bu hayat tarzını benimsemiş durumdalar.

Görünüşte problem çözülmüş gibi görünüyorsa da aslında daha derin daha kapsamlı problemlere yol açtı bu çarpık düşünce. Toplumun çekirdeğini temsil eden aile yok olmuş oldu. Yaradılıştan var olan sevgi ve şefkat duygularını tatmin edebilmek için insanlar köpeklere, envai çeşit hayvanlara yöneldiler. Bugün Batı'da evlerde insan sayısından çok hayvan beslenmektedir. Çocuk sevgisiyle hayvan sevgisi bir olur mu? Çocuk hasreti, insanların ruh dengeleri bozuldu. İnsanların çoğu ruhi yönden tedavi görmeye başladı. Bunun için de Batı'da veterinerlik ve psikiyatristlik en gözde iki meslek haline geldi.

Hepimiz, aldığımız bir cihazı kullanmadan önce, bunu imal eden mühendislerin hazırladığı "kullanma kılavuzunu" okuruz. Çünkü bu cihazdan en iyi bir şekilde verim alınabilmesi için nasıl kullanılması lazım geldiğini en iyi bilenlerin onlar olduğuna inanırız.

Bunun gibi, insanı ve aile fertlerini yaratan, onlardan en iyi şekilde nasıl istifade edileceğini, ailede huzurun sağlanması için rollerinin ne olması lazım geldiğini en iyi Allahü teâlâ bilir. Cenab-ı Hakkın bildirdiği aile düzenine uyan huzur bulur, rahat eder.

Aslında yakın zamana kadar herkes bunlara göre hareket ettiği için ailede bir problem yoktu. "Kadını koca esaretinden kurtaracağız" aldatmacası ile Batı'da kadın, şimdi gerçek bir esaret hayatı yaşamaktadır.

Evde kocasının bir ters bakmasına, sitemli bir sözüne katlanamayan çalışan kadın, müdürünün azarlamalarını, işe gidiş gelişte yaşadığı itiş tıkış otobüs maceralarını, yirmi dakika işten erken ayrıldığı için müdüründen duyduğu hakaretleri normal karşılıyor. Çünkü bunlar "özgür" olmanın gerekleri… Her nedense, evinde istediği zaman yataktan kalkması, istediği zaman komşusuna gidip sohbet etmesi karışanı olmaması esirlik kabul ediliyor.

İşi yetiştirmek için akşama kadar kan ter içinde çalışması özgürlük kabul edilirken, ev kadının evini silip süpürmesi, akşam işten gelen kocasına bir sıcak çorba pişirmesi hizmetçilik kabul ediliyor. Siz bakmayın feministlerin aşağılamasına, aslında en güzel meslek ev hanımlığı mesleğidir. Çünkü Peygamber efendimizin verdiği bir vazifedir. Resûlullah efendimiz kızları Hz. Fâtıma ile damadı Hz. Ali arasındaki vazife taksiminde şöyle hükmetmiştir: "Evin içindeki

hizmetler Fâtıma'ya, dışındakiler ise, Ali'ye aittir.” Ayrıca, evde yaptığı her işten kadına sevap verildiğini bildirmiştir. Her birimiz ahıretimizin sermayesi olan bu sevaplar için yaşamıyor muyuz?

HİKMETLER · 28 EKİM 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1620

Kim kendisinden aşağıdakilere bakarsa….

Kim kendisinden aşağıdakilere bakarsa…. 28/10/2009

Hadîs âlimlerinin meşhûrlarıdan Abdullah bin Abdülazîz haretlerine talebelerinden biri, "Şükredici ve sabredici kimlerdir?" diye sorduğunda, Enes bin Mâlik'den rivâyet ettiği şu hadîs-i şerîfi okudu. Resûlullah efendimiz buyurdular ki: "Dünyâ husûsunda, kendisinden yukarı olanlara, din husûsunda kendisinden aşağıda olanlara bakan kimseyi, Allahü teâlâ şükredici ve sabredici olarak yazmaz. Dünyâ husûsunda kendisinden aşağıda olanlara bakıp, din husûsunda kendisinden yukarıda olana bakan kimseyi Allahü teâlâ, şükreden ve sabırlı bir kul olarak yazar."

Namaz, dinin esası olduğu için namazı doğru kılan, Allahü teâlânın sayılamayacak kadar çok olan bütün nimetlerine şükretmiş sayılacağı bildirilmiştir. Hadis-i şerifte, “Namaz, şükrün bütün aksamını câmidir” buyurulmuştur. Demek ki doğru namaz kılan şükretmiş olur. Namaz kılmayan ise, nankörlük etmiş olur. Hadis-i kudsilerde buyuruldu ki:

“Beni anan şükretmiş, beni unutan nankörlük etmiş olur.”

“Bir kimse, kendine verdiğim nimeti benden bilip kendinden bilmezse, nimetlerin şükrünü eda etmiş olur. Bir kimse de, rızkını kendi çalışması ile bilip, benden bilmez ise, nimetin şükrünü eda etmemiş olur.”

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

“Kanaat eden, en çok şükredenlerden sayılır.”

“Bir nimet için, Elhamdülillah diyen, daha iyisine kavuşur.”

Kûfe ve Şam taraflarında yaşamış olan İslâm âlimlerinin büyüklerinden ve evliyâdan Ebû İshâk el-Fezârî hazretleri, Allahü teâlânın kullarının kendilerine verilen nîmetlere şükretmesi gerektiğini söyler ve "Bir nîmete kavuşan kimse Hamd ve şükür için her gün şu duâyı okunmalıdır: “El-hamdü-lillâhi dâimen ve alâ külli hâl ve E’ûzü billâhi min hâl-i ehlinnâr” [Hamd, her halde ve dâimâ Allaha mahsustur. Ateş (Cehennem) ehlinin hâlinden Allaha sığınırım.] duâsını okursa, o nîmete şükretmiş olur. " buyururdu.

HİKMETLER · 29 EKİM 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1621

İnsanlara teşekkür etmeyen

Evliyânın meşhurlarından Ebû Bekr bin Sa'dân hazretleri her hâlinde şükreder, Allahü teâlâdan gelen derd ve belâlar da, nîmetleri gibi tatlı gelirdi. O bu hâliyle de Resûlullah efendimize tâbi olur, herkese bunu tavsiye ederdi. Buyurdu ki: "Şükür; Allahü teâlâdan nîmetler ve ihsânlar geldiği zaman şükrettiğin gibi, dert ve belâ hâlinde de öylece şükretmektir."

Evliyânın meşhurlarından Ebû Bekr Verrâk buyurdu ki: "İyiliği görüp, kıymetini takdir ederek ona karşı saygılı olmak, nîmetin şükrüdür."

Evliyânın meşhurlarından ve Hanbelî mezhebinin büyük fıkıh âlimlerinden Abdullah-ı Ensârî buyurdu ki: "Şükür; nîmeti bilmenin ismidir. Zîrâ şükür, nîmeti vereni bilmeye götürür. Bu mânâdan dolayı, Kur'ân-ı kerîmde İslâm ve îmâna şükür ismi verilmiştir."

Hadis-i şeriflerde şükretmenin, teşekkür etmenin önemi şöyle bildirilmiştir:

“İnsanlara teşekkür etmeyen kimse, Allahü teâlâya şükretmez. Aza şükretmeyen de, çoğa şükretmez. Allahü teâlânın nimetini söylemek şükürdür, hiç bahsetmemek ise nankörlüktür.”

“Nimete şükür, o nimetin gitmesine karşı emandır.”

“Nimete kavuşunca şükreden, belaya uğrayınca sabreden, haksızlık yapınca af dileyen, zulme uğrayınca bağışlayan, emniyet ve hidayettedir.”

“İyiliği anmak şükür, iyiliği gizlemek nankörlüktür.”

“Bir nimetle her karşılayışta, şükrünü yenileyene, Allahü teâlâ da, onun her şükrüne karşı yeniden sevap verir. Kim de başına gelen musibeti her hatırlayışta, "İnna lillah ve inna ileyhi raciun" derse, Allahü teâlâ da her seferinde onun sevabını artırır.”

Muhacirler Ensâr-ı kirâma teşekkür hususunda Hazreti Peygamber'e gelip 'Ey Allahın Rasûlü! Biz kendilerine geldiğimiz zaman mallarını bizimle paylaşan, hatta bütün ecri elde edecekleri korkusuna bile bizi sevkeden Ensâr'dan daha hayırlısını görmedik. ‘Acaba bu duruma ne ile karşılık verebiliriz?' diye sordular. Hz. Peygamber de cevaben şöyle buyurdu: “Onlara her teşekkürünüz, onları her medh u senânız, onların sizlere ikram ettiklerinin karşılığıdır.”

HİKMETLER · 30 EKİM 2009 CUMA · KAYIT 1622

Allahü teâlâya karşı şükür

İmam-ı Rabbani hazretleri Mektubat kitabında buyuruyor ki:

İnsanın, nimetleri gönderen Allahü teâlâya gücü yettiği kadar şükretmesi insanlık vazifesidir. Aklın emrettiği bir vazife, bir borçtur. Fakat, Allahü teâlâya yapılması icap eden bu şükrü yerine getirebilmek, kolay bir iş değildir. Çünkü, insanlar, yok iken sonradan yaratılmış, zayıf, muhtaç, ayıplı ve kusurludur. Allahü teâlâ ise, hep var, sonsuz vardır. Ayıplardan, kusurlardan uzaktır. Bütün üstünlüklerin sahibidir. İnsanların Allahü teâlâya hiçbir bakımdan benzerlikleri, yakınlıkları yoktur. Böyle aşağı kullar, öyle bir yüce Allah’ın şanına yakışacak bir şükür yapabilir mi? Çünkü çok şey vardır ki insanlar onları güzel ve kıymetli sanır. Fakat Allahü teâlâ, bunları beğenmez. Saygı ve şükür sandığımız şeyler, beğenilmeyen, bayağı şeyler olabilir. Bunun için insanlar, kendi kusurlu akılları, kısa görüşleri ile Allahü teâlâya karşı şükür, saygı olabilecek şeyleri bulamaz. Şükretmeye, saygı göstermeye yarayan vazifeler, Allahü teâlâ tarafından bildirilmedikçe, övmek sanılan şeyler, kötülemek olabilir.

İşte, insanların Allahü teâlâya karşı, kalb ile ve dil ile ve beden ile yapmaları ve inanmaları gereken şükür borcu, kulluk vazifeleri, Allahü teâlâ tarafından bildirilmiş ve Onun sevgili Peygamberi tarafından ortaya konmuştur. Allahü teâlânın gösterdiği ve emrettiği kulluk vazifelerine İslamiyet denir. Allahü teâlâya

şükür, Onun Peygamberinin getirdiği yola uymakla olur. Bu yola uymayan, bunun dışında kalan hiçbir şükrü, hiçbir ibadeti, Allahü teâlâ kabul etmez, beğenmez. Çünkü, insanların, iyi, güzel sandıkları çok şey vardır ki, İslamiyet, bunları beğenmemekte, çirkin olduklarını bildirmektedir.

Evliyânın meşhûrlarından Ahmed bin Âsım Antâkî kendisinden nasihat isteyenlere buyurdular ki: En faydalı şükür, yapılan günahları Allahü teâlânın setredip (gizleyip) hiçbir kuluna bildirmediğini, bilmektir.

Sehl bin Abdullah Tüsterî buyurdu ki: "Kulun Allah için şükrü edâ etmesi, O'nun kuluna verdiği nimetlerle O'na isyan etmemesidir. Çünkü kulun bütün organları Allah'ın kuluna olan lütuf ve nimetleridir."

HİKMETLER · 31 EKİM 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1623

Cennete önce girecek olanlar

Meşhûr velîlerden Ahmed bin Ebü'l-Havârî buyurdular ki: Şükür edenlerin hâli sorulduğunda; rivâyet ettiği şu hadîs-i şerîfle cevap verdi: "Her hâllerinde Allahü teâlâya şükredenler ilk önce Cennet'e girecek ve en evvel haşr olacak kâfiledirler."

Horasan'da yetişen velîlerin meşhurlarından, tefsîr, kırâat, hadîs, fıkıh ve tasavvuf âlimi olan Alâüddevle Semnânî buyurdular ki: "Şükür, Allahü teâlânın lütuf ve ihsânını, rahmetini görmektir. Bütün nîmetlerin, O'ndan geldiğini anlamaktır."

Kendilerine "Silsile-i aliyye" denilen büyük âlim ve velîlerin beşincisi olan Sultân-ül-Ârifîn Bâyezîd-i Bistâmî buyuruyor ki: "Allahü teâlânın nîmetleri, her an herkese gelmektedir. O halde her zaman O'na şükretmek lâzımdır."

Peygamber efendimiz şöyle bir kıssa nakleder: "Beni İsrailde bir abid var idi. Beşyüz yıl ibadet etmişti. Kıyamet günü Allahü teâlâ, "Bu Abidin benim ihsanımla Cennete götürün!" buyurur. Abid, "Ben ihsan ile değil, yaptığım beşyüz yıllık ibadetle Cennete girmek istiyorum" der. Allahü teâlâ emreder, hesabı görülür. Yalnız göz nimeti beşyüz yıllık ibadetten fazla gelir. Melekler abidi Cehenneme götürürler. Abid, "Ya Rabbi beni rahmetinle, ihsanınla Cennete koy" diye dua eder. Allahü teâlâ buyurur ki:

"Ey kulum, seni yoktan kim yarattı? (Abid, sen yarattın, der.) Seni yaratmam, senin tarafından mı oldu, yoksa benim ihsanımla, benim rahmetimle mi oldu? (Abid, senin rahmetinle oldu, der.) Allahü teâlâ verdiği bazı nimetleri de sayar. Abid, "Hepsi senin rahmetinle, ihsanınla oldu" der."

Nimet umumi olunca, herkese gelince insan bu nimetin kıymetini bilemez. Görmek büyük nimet iken, herkeste göz olduğu için göz nimetine her zaman şükretmeyiz. Gençler, yaşlanmadıkça gençliğin kıymetini bilmez. Hastalar sağlığın kıymetini anlar. Fakirler zenginliğin kıymetini bilir. Hayatın kıymetini de ancak ölüler anlar. Şu halde yaşlanmadan gençliğin, hastalanmadan sıhhatin ve ölmeden önce de hayatın kıymetini bilip şükretmelidir. Çünkü Allahü teâlâ kullarına olan nimetlerinin hepsini saymak, beşerin gücü dahilinde değildir. Eğer Allah'ın nimetlerini saymaya kalksanız sayamazsınız. (Nahl/18)

2009 YILLIK KÜLLİYATI

11

Kasım

40 yazı · Hikmetler: 32 · Gönül Bahçesi: 8

HİKMETLER · 1 KASIM 2009 PAZAR · KAYIT 1624

“Nimetin şükrünü ede etmedik”

Tarihte zalimliği, gaddarlığı ile ün yapmış Moğol hükümdarı Hülagu 1258 senesinde Bağdat’ı alıp yakıp yıkmak için şehri kuşatır. Şehrin yakınana karargahını kurar. Haber gönderip Müslümanların en büyük alimi ile görüşmek istediğini bildirir. Bu haber zamanın genç alimlerinden Kadıhan’a ulaştığında, “ Ben gidip görüşürüm” der. Görüşmeye giderken yanına bir deve, bir keçi bir de horoz alır.

Hülagu, şöyle bir bakar, beklediği bir tip olmadığı için çok şaşırır. Bu şaşkınlığını da ifade etmekten geri kalmaz.” Gönderecek senden başka kimse bulamadılar mı, sen mi benimle görüşeceksin?” diye sorar. Kadıhan hazretleri, böyle bir tepkiyle karşılaşacağını bildiği için hazırlıkla gelmişti zaten.

Hülagu’nun sorusunu şöyle cevaplandırır: “Sen görüşmek için, iri yarı boylu postlu birini istiyorsan, dışarıda duruyor devemi getirdim, onunla görüşebilirsin. Yok, yaşlı sakallı biri ile görüşmek istiyorsan, dışarıda duruyor ,bir keçi getirdim onun sakalı var onunla görüşebilirsin. Yok, sesi gür biri ile görüşmek istiyorsan, horoz da getirdim, onunla görüşebilirsin”

Hülagu, karşısındakinin sıradan biri almadığını, görünüşüne bakıp karar vermenin yanlış olacağını anlar: “ Sen görüldüğü gibi birine benzemiyorsun”, otur bakalım,deyip yer gösterir. Hemen arkasından ilk sorusunu sorar: “ Ben buraya niçin geldim, beni buraya getiren sebep nedir?” Kadıhan bu soruya şöyle cevap verir: “ Seni buraya biz getirdik. Bizim amellerimiz getirdi. Nimetlerin kıymetini bilemedik, şükrünü eda etmedik: Esas gayemizi unutup makam,mevki, mal mülk peşine düştük, zevke sefaya daldık. Cenab-ı Hak da verdiği bu nimeti almak üzere seni gönderdi.”

İkinci sorusunu sorar: “Peki ben ne zaman geri dönerim?” “ O da yine bize bağlı, benliğimize dönüp ne kadar kısa zamanda toparlanıp, nimetin kıymetini bilir, şükrünü ede eder; zevk sefadan, israftan, zulümden, birbirimizle uğraşmaktan vazgeçersek işte o zaman sen geri gidersin!”

HİKMETLER · 2 KASIM 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1625

Her an nimet içindeyiz

İmam-ı Gazali hazretleri buyur du ki: İnsanları nimetin şükründen cehalet ve gaflet alıkoymuştur. Bundan dolayı nimete şükrü, sadece Elhamdülillâh veya Allaha şükür demek olduğunu zannederler. Bilmezler ki şükrün mânâsı; nimeti, nimetten kastedilen hikmetin tamamlanmasında kullanmak demektir. Bu da ibadettir.

Yine Cenab-ı Hak, farkında olmadığımız o kadar çok nimet vermiş ki, bunların çoğu aklımıza gelmez. Mesela, hava nimetinden ötürü Allah'a şükretmek aklımıza gelmez. Eğer bir kişi havasız kalsa birkaç dakikada ölür. Herhangi bir sebepten dolayı havasız kalan bunu nimet olarak takdir eder ve Allah'a bundan dolayı şükreder. Bu ise nimetten gafil olmanın sonucudur. Zira onların şükretmeleri nimeti kendilerinden aldıktan sonra kendilerine geri vermeye bağlıdır. Halbuki bütün hallerde nimete karşı şükretmek sadece bazı hallerde şükretmekten daha evlâdır.

Gözü gören bir insanı gözünün sıhhatinden dolayı Allah'a şükreder görmezsin. Ancak gözü kör olduktan sonra eğer kendisine geri verilirse şükreder ve nimet sayar. Allah rahmetinin geniş olmasından ötürü bütün halka bunu vermiştir. Her durumda halk için bol bol ihsanda bulunmuştur. Fakat cahil bunu nimet saymaz.

Bu gafil insan kötü köle gibidir. Daima azarlanmayı hakeder, bir saat azarlanmazsa onu canına minnet sayar. Eğer daima hakaret görmezse rahatlık batar, şükrü terkeder.İnsanlar çok veya az kendisine özel olarak verilen mala karşı şükrederler, Allah'ın bütün insanlara ortak olarak vermiş olduğu bütün nimetleri unuturlar.

Nitekim bir kişi fakirliğini ariflerden birine şikayet etti ve bundan çok üzüldüğünü belirtti. O bu arif zat ona dedi ki: 'Senin iki gözünün kör olup onbin dirhemin olması seni sevindirir mi?' Adam 'Hayır!' dedi. Arif zat 'Dilsiz olup onbin dirhemin olmasını ister misin?' dedi. Adam 'Hayır!' dedi. Arif zat 'O halde Mevlânın senin yanında ellibin dirhem değerinde nimetleri olduğu halde şikayet etmeye utanmıyor musun?' dedi.

GÖNÜL BAHÇESİ · 3 KASIM 2009 SALI · KAYIT 1629

Osmanlı gemisi bugün su almaya başlamıştı

Bugün tarihimizde önemli bir dönüm noktası olan gündür. 170 sene önce, bugün Tanzimat Fermanı ilan edilmişti. Osmanlı Devleti'ni bir gemiye benzetecek olursak, 1839'da Tanzimat Fermanı ile ilk defa gemide delik açıldı, su almaya başladı. Devlet bağımsızlığından taviz vererek Padişahın bazı yetkileri askıya alındı; devletin kendine mahsus idari yapısı,orijinalliği bozuldu. Teknik ifadeyle, Tanzimat Fermanı ile sistemin beyni bozuldu, karıştırıldı. Değer ölçüleri değiştirildi; bunun için de bundan sonraki dönemde, ölçümler, değerlendirmeler hep yanlış oldu.Bu değişiklikten en çok da, dinimiz zarar gördüğü için her Müslümanın Tanzimat Fermanı'nın nasıl hazırlandığını, dinimize vatanımıza, milletimize ne gibi zararlar verdiğini bilmesi lazımdır. Bu paketin içinde; dinde reform, dinin içerden çökertilmesi projesi de vardı. Tanzimat Fermanı, İngilizler tarafından hazırlanıp Sadrâzam Mustafa Reşid Paşa tarafından, genç padişah Abdülmecid hanın tecrübesizliğinden istifade ederek 3 Kasım 1839'da Topkapı Sarayının Gülhâne Bahçesinde okunup, îlân edilen ve ıslahat programını bildiren belgedir. Avrupa'da 18. yüzyıldan îtibâren görülen teknik ilerleme, her geçen gün Osmanlı Devletinin aleyhine gelişiyordu. Bunun başından beri farkında olan Osmanlı Devleti, arayı kapatmak için arayışlar içine girmişt. Bu sebepten çeşitli ıslâhat hareketleri planlandı ve uygulandı. Yeniçeri Ocağının kaldırılması, kılık kıyâfetin düzenlenmesi, eğitim müesseselerindeki ıslâhâtlar, teknolojik gelişmeleri devlete sokma gayretleri bunlardan bâzılarıdır. Fakat, altı asırlık bir devlette ciddi değişiklikler yapmak çok güçtü. Yapılmak istenilen değişikliklere karşı devlet adamları, ordu ve halk tepkiliydi. Dış ülkelerin istihbarat elemanları da bunu körüklüyordu. Bu elemanlar, halkı yeniliklere karşı ayaklandırmak için ıslahatta ilk ciddi teşebbüslerde bulunan Sultan Mmahmud Han'ın adını "Gavur padişah" a çıkartmışlardı. Bunun için iç dinamiklerin tepkilerinden dolayı devlet değişimde zorlanıyordu. Avrupa milletleri ve bilhassa İngilizler bunu fırsat bildiler; Osmanlı Devletinde yapılacak ıslâhâtın devletin temellerine nüfûz etmesini, Osmanlı müesseselerinin yıkılarak Avrupaî bir idâre tarzı altında devletin yapısına ters bir

zihniyetin hâkim olmasını, azınlıkların bağımsızlığı temin edilerek parçalanma ve yıkılışa yol açmasını arzu ediyorlardı. Bunu sağlamak için husûsî teşkilâtlar kurarak bâzı Osmanlı devlet adamlarını elde etmeye, ıslâhât gayretlerini kendi planlarına uygun şekle çevirmeye çalıştılar. Mason locaları dâhil, çeşitli isim ve şekiller altında yürütülen bu faâliyetler içerisinde Gülhâne Hatt-ı Hümâyûnu'nun hazırlandığı günlere gelindi. İngilizler bu işi en iyi şekilde Mustafa Reşid Paşa'nın yapacağını karar verdiler. Çünkü, Mustafa Reşid Paşa; daha önce Paris ve Londra elçiliklerinde bulunmuş, batı kültürü hayranı, millî meziyetler ve İslâm bilgilerinden önemli ölçüde uzak kalarak yetişmiş bir kişiydi. İstanbul'a dönüşünde İngiltere sefiri Lord Rading'in ısrarlı tavsiyeleri netîcesinde sadrâzamlığa getirilmişti. Lord Rading'in Osmanlı Devletini parçalamak için İngiltere'de kurulmuş olan "İskoç Mason Locası"nın önde gelen bir üyesi olduğu târihî kayıtlarda mevcuttur. Tanzimât, Osmanlı Devletinde Sultan Üçüncü Ahmed'den îtibâren başlamış olan ıslâhât hareketleri içinde bir merhâle teşkil eder. Fakat bu merhâle, kendilerinden öncekilere nisbetle çok farklı bir özellik taşır. O zamâna kadar daha ziyâde askerî sahada ıslâhât yapılırken, bu dönemde devletin başına gelen gâilelerin sebepleri Osmanlı cemiyetinin düzeninde görülmüş ve bu düzenin temellerinin ıslahı düşünülmüştür. Bunun için Tanzimât Fermânı bir nevi vatandaş hakları beyannâmesi olarak ortaya çıkmıştır. Fakat bu beyannâme, bir halk hareketi netîcesinde halktan gelmeyip yukarıdan aşağıya, yâni idâre edenlerden, onlara da dışarıdan dikte ettirilerek gelmiştir. Bunun içindir ki halk tarafından kolaylıkla benimsenmemiştir. Çünkü akli selim insanlar, alınan tedbirlerin, dış baskılarla emr-i vâki olduğunu biliyordu; zamanı gelince patlatılmak için üzere devletin içine zaman ayarlı bomba yerleştirildiğinin farkındaydı. (Yarın da bu konuya devam edelim)

HİKMETLER · 3 KASIM 2009 SALI · KAYIT 1626

Bir bardak su etmeyen mülk

İbn Semmak hazretleri, elinde içtiği bir testi su olduğu halde halifelerden birinin huzura girdi. Halife 'Bana nasihat et' dedi. İbn Semmak, halifeye 'Susuz kaldığında şu su bütün servetin karşılığında sana verilse acaba bütün servetini verip bu suyu alır mısın? Halife 'Evet! Alırım!' dedi. İbn Semmak 'Bütün servetini vermek

sûretiyle ancak bu suyu alabilirsin denirse, acaba mülkünden vazgeçebilecek misin?' Halife 'Evet, vazgeçerim' dedi. İbn Semmak 'O halde bir yudum suya değmeyen mülke aldanma!' dedi.

Allah'ın kul üzerinde susadığı zaman bir yudum sudaki nimeti yeryüzünün bütün mülkünden daha büyüktür. İnsanlar genelde, umumî nimeti değil de hususî nimeti nimet sayar.Hiçbir kul yoktur ki durumlarını dikkatle izleyip engin bir bakışla tedkik ettiğinde, Allah'tan kendisine özel olarak verilen bir veya birçok nimetleri görmesin! O nimette bütün insanlar değil, az kimseler kendisiyle ortaktırlar. Bazen de hiç kimse onunla ortak değildir.

Allah için kulluk yapan hiç kimse yoktur ki aklını beğenmesin. İnsanların en akıllısı olduğuna inanır. Bütün akıllar pazara çıkartılsa kişi kendi aklını satın alır gider. Allah'tan akıl talep eden çok az kimse vardır. Akıllı bir kimse akılla sevindiği gibi, akıldan mahrum olanın da akılla sevinmesi, aklın şerefli oluşundandır. Bu bakımdan insanların bu akıl nimeti için , Allah'a şükretmesi kendisine vâcib olur.

Başa gelenlere sabretmek te şükürdür fakat sabır istenmez. Sabır istemek belaya talip olmaktır. Ebü'l-Hayr el-Akta buyurdu ki: "Sakın Allahü teâlâdan sabır istemeyin. Çünkü sabır, bizim gibilere güç gelir. Zekeriyyâ aleyhisselâm yahûdîlerden kaçarken, bir ağacın yanından geçti. Ağaç açıldı, içine saklandı. Birisi gelip ağaca bakınca; "İşte Zekeriyyâ buradadır." dedi. Testereyi çıkarıp ağaçla birlikte onu da biçtiler. Testere, hazret-i Zekeriyyâ'nın başına geldiği zaman bir defâ; "Ah!" dedi. Bunun üzerine Hak teâlâ ona; "Bir defâ ah dedin. Eğer ikinci defâ ah deseydin,seni Peygamberlik dîvânından silerdim." diye vahy gönderdi. Zekeriyyâ aleyhisselâm hâline sabretti.

GÖNÜL BAHÇESİ · 4 KASIM 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1630

Zehir, şeker kaplanmış halde sunuluyordu

Dikkatle bakıldığında metindeki çelişki hemen fark ediliyor: İlk bölümlerde mevcut kanunların eksikliğinden, yetersizliğinden bahsedilmiyor aksine bu kanunlar sebebiyle devletin geçmişte kuvvetli hale geldi belirtiliyor. Hemen

arkasından Osmanlı idâresinde sanki bir kamu düzeni ve kânun bulunmadığı şeklinde bir hava verilmeye çalışılıyor.

Başlangıçta, kanunlardan değil, kanunların tam uygulanmadığından şikayet edilirken, son bölümde sinsi bir şekilde yeni kanunlara, düzenlemele ihtiyaç olduğu vurgulanıyor. Bahsettikleri yeni kanunlar da, Osmanlı Devleti'nin kuruluş ilkelerine ters, devletin yapısını, temelini sarsacak hususlardı. Zaten gizli maksatları da buydu.

İngiliz Prensi, Reşid Paşa'ya, "Paşam, Osmanlı cemiyetinde bu değişikliklerin değil yapılması, sözünün bile edileceğine ihtimâl vermezdim. Sizi tebrik ederim!" demekten kendini alamamıştır.

Azınlıklar da huzursuzdu. Eskiden, azınlık milletler, diğer din mensupları hepsi Osmanlı devletine bağlı, devletin menfaatini düşünürken, yeni düzen ile herkes kendi menfaatini düşünmeye başladı. Azınlıklar kendi devletlerinin kurma peşine düştüler.

Devlette, millette birlik kalmayınca da, imparatorluk çatırdamaya başladı. Yıkılmasıyla beraber, asırlardır bu günü hayal eden başta İngilizler olmak üzere Batılı devletler Osmanlı topraklarına çullanarak kendi paylarını çoğaltma peşine düştüler.

Böylece 1839'da Tanzimatla ekilen nifak tohumu, seksen küsur sene sonra meyvesini vermiş oldu.

HİKMETLER · 4 KASIM 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1627

Nimetleri şükür ile bağlayın!

Nimetler ürkektir. Onları şükür ile bağlayın, yoksa kaçırırsınız, buyurulmuştur. Fudayl bin Iyad hazretleri buyurdu ki: 'Nimete karşı şükürden ayrılmayın! Bir kavimden alındığı takdirde geri gelen çok az nimet vardır!

Allah'ın kul üzerindeki nimetleri büyüdükçe insanların ihtiyacı onun yanına düşer. Bu bakımdan insanların ihtiyacında gevşeklik gösteren, nimetini yok olmaya mâruz bırakır. Ayet-i kerimede, "Bir kavmin kendi durumlarını

değiştirmedikçe Allah onların durumlarını değiştirmez." (Ra'd/11) buyurulmuştur.

İnsanoğluna Allahü tealanın vermiş olduğu pek çok nimetler varsa da, özellikle, iman, ilim, Kur'anı kerim, sıhhat, emniyet, zaman gibi nimetler niğerlerinden öndedir.

Nitekim Peygamber efendimiz, "Kim cemaatinden emin, bedeni de âfiyetli ve günlük nafakası olduğu halde sabahlarsa sanki dünya bütün varlıklarıyla onun emrine sevkedilmiştir"

Şükür, ilim, hâl ve amelden meydana gelir. İlim, asıldır ve hâli gerektirir. Hâl de ameli gerektirir. İlim, nimeti nimet verenden bilmektir: Hâl, nimet verenin nimet vermesinden dolayı meydana gelen sevinç demektir. Amel, nimet vereni maksudu ve mahbubu yapmaktır.

O amel, kalp, azalar ve dil ile ilgilidir. Bu bakımdan bütün bunları belirtmek gerekir ki onların toplamı ile şükrün hakikati ihâta edilebilsin; zira şükrün tarifinde söylenen şeyler, onun bütün mânâlarını kapsamaktan uzaktır.

Şükürü sadece niyette ve dilde bırakmayıp amele de intikal ettirmelidir. Nimete karşılık verilmelidir. Hadis-i şerifte buyuruldu ki: "Size bir iyilik yapana karşılığını verin. Eğer karşılığını vermeye gücünüz yetmiyorsa, o iyiliğinden ötürü kendisine hayırlı duâ ve senâlarda bulunun. Onun karşılığını vereceğinizi kesinlikle tahmin edinceye kadar dua etmeye devam edin!"

Abdullah bin Ömer hazretlere, yemek sofrası getirildiği zaman şöyle der idi: "Hamdolsun Allaha ki, bana bu nimet için iştihâ vermiştir. Niceleri vardır ki, nimeti bulur da yemek için iştihası yoktur."

HİKMETLER · 5 KASIM 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1628

Belaya da şükür gerekir

Sadece nimetlere değil başa gelen bela ve musibetlere de şükür gerekir. Şu sebeplerden dolayı gerekir:

Birincisi: Her musibet ve hastalığın, daha büyük olması düşünülebilir; zira Allahü teâlânın kudreti dahilinde olanların sonu yoktur. Eğer Allah o musibeti kat

kat verseydi kim onu reddeder, önüne perde olurdu? O halde kendisine daha büyüğü verilmediği için şükretmelidir.

İkincisi: Musibetin dininde olması mümkündü. Bir kişi Hz.Sehl Tüsterî'ye şöyle dedi: "Hırsız evime girip eşyamı götürdü'. 'Allah'a şükret' buyurdu; 'eğer şeytan kalbine girip tevhidi ifsad etseydi ne yapardın!" Bu nedenle İsa aleyhisselam duasında istiâze ederek şöyle demiştir: 'Ey Allahım! Benim musibetimi dinimde kılma!'

Hazreti Ömer buyurdu ki: "Ben herhangi bir bela ile mübtelâ olduğumda mutlaka Allah'ın dört nimetine mazhar olmuşumdur: 1- Dinimde olmadığı için, 2- Ondan daha büyüğü olmadığı için, 3- Onunla razı olmaktan mahrum olmadığım için, 4- Ondan dolayı sevap umduğum için!"

Allah adamlarından birinin bir dostu vardı. Sultan onu hapsetti. O zat ona, "Beterdin beteri var Allah'a şükret!" dedi. Hapsedilen adam dövüldü. Yine dostuna haber gönderip haberdar etti ve şikayette bulundu. Dostunun sözü yine 'Allah'a şükret!' oldu. Bir müddet sonra bir mecûsî getirildi, onun yanına hapse tıkıldı. Mecusî de ishal olmuştu. Mecusî'nin eli ayağı zincire vuruldu. O zincirin bir halkası o adamın ayağına, bir halkası da mecusî'nin ayağına takıldı. Dostu 'Allah'a şükret! diye karşılık verdi. Mecusî kalkmak mecburiyetinde kaldığında o da ayağa kalkmak mecburiyetinde kalıyordu, Mecusî'nin yanıbaşmda duruyor, mecusî def-i hâcet ediyordu, dostu yine 'Allah'a şükret, beterin beteri var' dedi.

Hapsedilen kızarak 'Bu ne zamana kadar devam edecek? Bu beladan daha büyük hangi bela olabilir?!' dedi. Ârif kişi ona dedi ki: 'Eğer mecusî'nin beline bağlı bulunan küfün alameti zünnar senin belinde olsaydı ne yapardın?" Çükür küfür yani imansızlıktan büyük bir bela olamaz.

HİKMETLER · 6 KASIM 2009 CUMA · KAYIT 1631

Çok daha fazlasına layıkız!

Her zaman başımıza gelen belalarda, musibetlerde daha beteri gelmediği için şükür etmek zorundayız. Biz aslında daha çoğuna layık olduğu halde Cenab-ı Hak bu kadarını verdiği için teşekkür etmeliyiz. Bir bela ile karşılaşan bir insan zâhir ve bâtın kötülüğü hakkında düşündüğü zaman, daha fazlasına müstehak olduğunu

görür. Yüz sopa atmaya yetkili olan biri on sopa ile iktifa ederse ona tüşekkür etmesi gerekir. İki eli kesilecek kimsenin bir eli kesildiğinide teşekkür etmesi gerekir.

Bayezidi Bistami hazretleri caddede yürürken kafasına bir tencere kül döküldü. Derhal Allah'a şükür secdesine vardı. Kendisine denildi ki: 'Bu secde ne idi?' Dedi ki: 'Ben, üzerime ateş dökülmesini beklerken külün dökülmesi benim için nimettir'.

Birine şöyle denildi: 'Bizden yağmur kesilmiştir. Sen yağmur duasına çıkmaz mısın?' Cevap olarak dedi ki: 'Siz yağmurun geciktiğini, ben de taş yağmasının geciktiğini görüyorum."

Bazıları, başkalarının günahlarını kendisininkinden daha çok görür. "Neden onun başına bela gelmiyor veya daha çok gelmiyor" der. Halbuki insanın kendi günahını ve başkasının günahını tam bilmesi mukayese etmesi mümkün değildir. Çünkü çoğu zaman Allah'ın ve sıfatlarının hakkında öyle bir su-i edebe girmiştir ki o su-i edeb, içki içmekten, zinadan ve azalarla yapılan diğer günahlardan daha büyük ve daha korkunçtur. Bu nedenle Allahü teâlâ, onun benzeri hakkında şöyle buyurmuştur: "Onu önemsiz bir iş sanıyorsunuz! Oysa o, Allah'ın katında büyük (bir günah)tır." (Nûr/15)

Ayrıca onun günahlarının cezasını ahırete bıkakmış olabilir, seninkini dünyada vermiştir. Bundan dolayı Allah'a şükretmek gerekir. Hiçbir ceza yoktur ki ahirete tehir edilmesi düşünülmesin. İnsan dünyanın musibetlerinden, başka sebeplerle teselli edilir, böylece musibet kolaylaşır ve elemi de azalır. Ahiretin musibeti devam eder. Eğer devam ederse teselli ile onu hafifletmeye imkân yoktur; zira ahirette teselli sebepleri tamamen azap görenlerin elinden çıkmıştır. Dünyada cezası verilen, ikinci bir defa ceza görmez. Nitekim Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur: "Bir kul günah işlediği zaman ona dünyada bir bela isabet etti mi ikinci bir defa onu azaba düçar etmez"

HİKMETLER · 7 KASIM 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1632

Şer gibi görünen hayırlar

Başa gelen sıkıntılara şükür lazım çünkü, bazı sıkıntılar görünüşte bela gibi görünse de gerçekte nimettir. Şer gibi görünen nice hayırlar vardır. Fakat, insan o an bunu anlayamaz. Mesela: ilâç, acıdır fakat hasta hakkında nimet olur. Oyundan menedilmek çocuk hakkında nimet olur; zira çocuk devamlı oyunla başbaşa bırakılırsa oyun onu ilim ve edepten engellediği için bütün hayatı mahvolur.

Mal, aile efradı, akrabalar ve âzaların varlığı bazen o kimsenin zararına olabiliyor. Bu bakımdan bunlardan biri elinden gidince kendisi için dinî bir hayır olması düşünülmelidir. Bunun için Allahü teala hakkında güzel zanda bulunmak gerekir. Başına gelen şeyde hayır görmesi ve ondan dolayı şükretmesi lâzımdır; zira Allah'ın rahmeti geniştir. O kuldan daha iyi bilir. Yarın kıyamette kullar, belalara karşı olan sevapları gördükleri zaman çocuğun, âkil ve bâliğ olduktan sonra, dövmesinden ve terbiye vermesinden dolayı babasına ve hocasına, verilen terbiyeden istifade ettiğini idrâk ettiğinden dolayı teşekkür ettiği gibi, onlar da Allah'a teşekkür ederler.

Allah'tan gelen bela, kul için tedibdir. Allah'ın kulu hakkındaki inayeti, babaların evlatları hakkındaki inayetinden daha büyüktür. Rivayet edildiğine göre bir kişi, Resulullaha 'Bana nasihat et' dediğinde, Hazreti Peygamber ona şöyle buyurdu: “Allahı, senin için hükmettiği bir şeyde itham etme!”

Hz.Lokman Hakîm, oğluna şöyle dedi: 'Ey oğul! Altın ateşle denenir. Salih kul da bela ile denenir. Bu bakımdan Allah bir kavmi sevdiği zaman onlara bela verir. Kim belaya razı olursa ona rıza vardır. Kim kızarsa ona da öfke vardır'.

Ahmed bin Kays şöyle anlatıyor: Birgün dişim ağrıdığı halde sabahladım. Amcama dedim ki: 'Bu gece diş ağrısından uyumadım!' Bu sözü üç defa tekrarladım. Amcam bana dedi ki: 'Bir gece dişinin ağrımasını fazlasıyla şikayet konusu yaptın. Benim otuz seneden beri şu gözüm görmediği halde kimseye söylemedim'.

HİKMETLER · 8 KASIM 2009 PAZAR · KAYIT 1633

Geçici olan şey sevilmez!

İnsanlar rahim kapısından bu dünyaya gelmişlerdir, kabir kapısından da çıkacaklardır. Yani yolcudlar, dünyada kalıcı değildir. Geçici olan şey sevilmez. Bu bakımdan insanları bu geçici dünyaya ısındırıcı herşey onun için beladır. Bu geçici dünyadan kalplerini soğutcu, ünsiyetlerini kesici herşey de nimettir.

O halde bunu bilen bir kimsenin belalara şükretmesi düşünülebilir. Beladaki bu nimeti bilmeyen bir kimsenin ise şükretmesi düşünülemez. Çünkü şükür, zarurî olarak nimetin bilinmesine tâbidir. Kim musibetin sevabının musibetten daha büyük olduğuna inanmazsa, o kimsenin musibetten dolayı şükretmesi düşünülemez.

Hadis-i şerifte şöyle buyurmuştur: “Allah kim için hayrı irade ederse, ona musibet verir.”

Allahü teâlâ bir hadîs-kudsî'de şöyle buyurmaktadır: “Kullarımdan birine, bedeninde veya malında veya evladında bir musibet verdiğim zaman, musibeti güzel bir sabır ile karşılarsa, kıyamet gününde onun için bir mizan kurmaktan veya onun için bir defter açmaktan hayâ ederim.”

Herhangi bir kul, herhangi bir musibete düçar olduğunda, Allah'ın buyurduğu gibi, 'Biz Allah içiniz ve biz O'na döneceğiz' (Bakara/156) ve '.Ey Allahım! Musibetimde beni me'cur kıl! O musibetle götürdüğünün daha hayırlısını bana ver!' derse, muhakkak Allahü teâlâ onun için isteneni yapar.

Allahü teâlâ bir hadîs-i kudsî'de şöyle buyurmaktadır: “Kimin iki gözünü alırsam onun karşılığı evimde (cennetimde) daimî durmak ve yüzüme bakmaktır.”

Bir kişi 'Ey Allah'ın Resûlü! Malım gitti, bedenim hastalıklı oldu!' diye şikayette bulununca, Hazreti Peygamber cevap olarak şöyle buyurmuştur: “Malı gitmeyen ve bedeni hastalanmayan bir kulda hayır yoktur. Muhakkak ki Allah, herhangi bir kulunu sevdiği zaman ona bela verir. Ona bela verdiği zaman da kendisine sabır verir.”

“Kişi Allah katında büyük bir derece sahibi olabilir. O dereceye hiçbir amelle varamaz ancak bedenine isabet eden bela ile o bela vasıtasıyla o dereceye varır.”

HİKMETLER · 9 KASIM 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1634

Mükafatları hesapsız verilecek!

Kıyamet günü geldiğinde ibadet ehli getirilir, mizan kurulur, amel defteri açılır; namaz, oruç, sadaka, hac gibi amellerinin karşılıklarını verilir. Sonra, sabreden, şükreden bela ehli getirilir. Onlar için bir mizan kurulmaz, bir defter açılmaz. Dünyada bela onlara bol bol nasıl verilmiş ise , ecirler de kendilerinin üzerine o şekilde bol bol verilir. Bu durum karşısında dünyada sıhhatli ve âfiyetli olanlar dünyada bedenlerinin makaslarla parçalanmış olmasını temenni ederler. Çünkü belaya mâruz kalanların nimetini görürler. İşte bu manzara şu ayetin mânâsıdır: "Allah yolunda sabredenlere mükâfatları hesapsız verilecektir" (Zümer/10)

Peygamber efendimiz şöyle buyurmuştur: "Allah bir kula hayrı irade ederek onu günahlardan temizlemeyi dilediği zaman, onun üzerine şiddetli bela yağdırır. Oluk halinde üzerine bela akıtır. Kul, Allah'ı çağırdığı zaman, melekler derler ki: 'Bu ses belli bir sestir!' İkinci bir defa çağırıp 'Ya Rabbî!' dediği zaman, Allahü teâlâ ona 'Ey kulum! İki defa sana cevap veriyor ve iki defa seni said kılıyorum. Benden istediğin birşey varsa veririm veya senden belayı defeder veya katında senin için ondan daha faziletli olanı sağlarım"

İbn Abbas hazretleri bildirir: Peygamberlerden biri şöyle dedi: Ya Rabi! Mü'min kulun sana itaat ediyor günahlarından uzaklaşıyor. Sen ondan dünyayı alıyor, ona belayı veriyorsun. Kâfir kulun sana itaat etmiyor, sana karşı günahkâr oluyor. Sen ondan belayı uzaklaştırıyor, dünyayı onun için yayıyorsun. Bunun hikmeti nedin?

Bunun üzerine Allahü teâlâ ona vahiy gönderek şöyle buyurmuştur: Kul da benim, bela da benimdir. Her biri benim hamdimle tesbih eder. Bu bakımdan mü'minin üzerinde günah olduğunda ben dünyayı ondan alır, ona bela veririm ki benim huzuruma gelinceye kadar günahlarının kefareti olur. O zaman da'sevaplarının mükâfatını ona veririm.

Kâfirin de faydalı işleri olur. Onun rızkını genişletir, belayı ondan uzaklaştırırım. Böylece faydalı işlerinin mükâfatını dünyada ona veririm ki benim huzuruma sevapsız gelsin. O zaman da günahlarıyla onu cezalandırırım!

GÖNÜL BAHÇESİ · 10 KASIM 2009 SALI · KAYIT 1637

“Kadın dizilerini izlemeyeceğim” yemini

Geçenlerde sıra dışı eterasan bir evlilik merasimi yaşandı. Bağcılar Belediyesi tarafından Olimpik Spor Salonu’nda düzenlenen toplu düğün şöleninde, gelin ve damatlara “yemini” ettirildi. Fakat bu yemin farklı bir yemindi; son yılların çok önemli bir meselesine işret ediliyordu. Merasimde gelinler, “Tüm dizileri ve senaryodan ibaret olan kadın programlarını izlemeyeceğime ve televizyon bağımlısı olmayacağıma yemin ediyorum” şeklinde, damatlar da “Şans oyunları ve kahvehane kültüründen uzak duracağıma yemin ediyorum” dediler. Böyle önemli bir konuda, evlenecek gençleri uyardıkları, evlenecek gençlere güzel bir mesaj verdikleri için ilgilileri tebrik ediyorum. Son yıllarda aile üzerinden; dinimize, inancımıza, örfümüze büyük darbeler yapılmakta, her gün de bunların yenileri planlanmaktadır. Dış güçler ulaşamadıkları için, evdeki kadına istedikleri fikirleri, istedikleri yaşayışı empoze edemiyorlardı. Bunun için arayışlara girdiler. Sonunda, madem ki kadınını evinden çıkartamıyoruz, biz eve girelim, yönlendirmemizi evde yapalım düşüncesi hakim oldu. Bunun yapmanın en kolay yolu da, televizyon ve internet idi. Bu maksatla, yoğun bir şekilde kadına yönelik, programlar, diziler servise sunuldu. Evlilik, kadın haklarını koruma, yemek tarifi… gibi programlarla, yayın akışı sırasında çaktırmadan kadınımız, eski örf adetlerimize, dinimize, inancımıza uygun aile yaşantısına tepkili hale getirildi. Kocasını, evin nafakasını temin eden, aile fertlerini kollayıp koruyan biri olarak değil, kendisini sömüren, kendisini köle olarak kullanan, her an sokağa atabilecek zorba, zalim biri olarak empoze edildi. Kadın programlarına özellikle seçip getirdikleri kadın tipleri de enteresan. Önceden, proglanmış, senaryosu yazılmış sözleri tekrarlıyor. Öyle tipler getiriliyor ki, günde üç öğün yemek yer gibi kocasından üç öğün dayak yiyor. Koca, kadını sadist duygularının tatmin yeri olarak görüyor. Toplumda bu tip insan olabilir mi, olabilir. Her toplumda böyle rahatsız tipler çıkar. Avrupada da aynı tipler var. Hatta dayak yiyen kadın sayısı Türkiye’den çok daha fazla orada. Burada önemli olan, her toplumda mevcut olan, yüzde 2-3 lük rahatsız aile reislerini bütün erkekler böyle olarak lanse edilmesi; kadında evliliğe, erkeğe karşı soğuklu, korku hasıl edilmesidir. Hergün böyle hali korkularla muhatap olan kadının önceliği, ekonomik özgünlüğü, kendi ayakları üzerinde durabilmesi,

bunun için de okuması, çalışma meslek sahibi olması oluyor. Huzurlu sıcak bir aile kurması, çocuk sahibi olması olmasa da olur, anlayışı hakim oluyor. En tehlikelisi de, malum programlarla örfümüze, inancımıza uygun aile yapısı, hissettirmeden kötülenerek, kadınlarımızda, kızlarımızda farkında olmadan dine karşı soğukluk hasıl olması, sanki dinimiz kadının aleyhindeymiş düşüncesine kapılmaları. Böyle bir düşünce bir Müslüman için büyük bir felakettir, bundan daha büyük bir felaket düşünülemez. Çünkü, böyle bir düşünce dinde, imanda, şüphe hasıl eder. Şüpheli iman da iman olmaz. En doğrunun, en güzelin dinimizin bildirdikleri olduğuna inanmayan, buna şüphe gözü ile bakan dinden çıkar. Dinden çıkanın da ahırette ebedi kalacağı yer Cehennemdir; bundan büyük bir felaket olur mu? Halbuki İslamiyetten önce, bütün toplumlarda kadın insan sayılmazdı, hakkı hukuku yoktu; islamiylet kadının buradan alıp layık olduğu yere getirdi. Peygamber efendimiz, "Cennet anaların ayağı alatındadır" hadis-i şeriflerdi ile kadına gerekli saygının gösterilmesini emir buyurdu. Bugün Batı dünyasındaki "kadına özgürlük" adı altında kadın hakları olarak sunduğu şeyler, dışı zehirle kaplanmış şekerden ibarettir. Sunuşta; çok mahir olduklarından, acı zehiri sanki tatlıymış gibi yedirebiliyorlar. Kadınlarda kendilerine iyilik yapıldığını, haklarının hukuklarının korunduğunu zannediyorlar. Kırkından sonra, ayılıyorlar; sıcak bir aile yuvasının ne demek olduğunu iyi anlıyorlar, fakat artık iş işten geçmiş olur. Ahır ömürleri çocukları ile, torunları ile sıcak bir aile yuvasında değil, bakım evlerinin soğuk duvarları arasında geçiyor. (Yarın da bu konuya devam edelim)

HİKMETLER · 10 KASIM 2009 SALI · KAYIT 1635

Allahü teâlânın sevdiği şeyler!

Peygamber efendimiz şöyle buyurmuştur: "Allahü tealanın nezdinde, hilim ile karşılanan öfkeden ve sabırla karşılanan musibetten daha sevimli hiçbir şey yoktur! Yine, Allah yolunda dökülen bir damla kan veya gecenin karanlığında Allah'tan başkasının görmediği ve secde halinde olduğu halde akıtılan bir damla göz yaşından daha sevimli birşey yoktur. Allah katında, farz namaza veya sılayı rahme doğru atılan bir adımdan daha sevimli iki adım atılmamıştır."

Ebu Derdâ hazretleri buyurdu ki: “ Üç şey ne güzeldir: Fakirlik, hastalık ve ölüm”

Hâtem Esem buyurdu ki: “Allahü teâlâ kıyamet gününde dört kişi ile dört sınıfa karşı delil getirir; zenginlere karşı Hz. Süleyman'ı, fakirlere karşı Hz. İsa’yı, kölelere karşı Hz. Yusuf’u, hastalara karşı Hz. Eyyûb’i ile delil getirir.

Hâris el-Muhâsibî hazretlerine sabrı suâl ettiler. O da: "Sabır, Allahü teâlâdan gelen her şeyi hoş ve iyi bir şekilde karşılayıp, heyecan ve ümidsizliğe düşmemek, sıkıntılı ve meşakkatli zamanlarda dayanıklı ve tahammüllü olmaktır." şeklinde cevap verdi.

Hayr-ün-Nessâc buyurdular ki: "Belâlara sabır, yiğit kişilerin; Allah'tan gelen her şeye rızâ göstermek ise, evliyânın ahlâkıdır."

İbn-i Atâ buyurdular ki: "Sabır, musîbetler içindeyken bile edebe riâyet etmektir."

Rebî bin Hayseme, marifetini perçinleştirmek için evinde bir mezar kazmıştı. Boynuna zincir takar o mezara yatar, sonra şu ayeti okurdu: “Nihayet onlardan birine ölüm geldiği vakit 'Rabbim, der; 'beni dünyaya geri çevir ki ben terkettiğim imanı yerine getirip salih bir amelde bulunayım'. (Mü'minûn/99-100) Sonra kalkar ve derdi: 'Ey Rebî! Sana istediğin verildi. O halde isteyip de geri döndürülmezden önce ibâdette bulun'.

Bu dünyânın esâsı mihnet, sıkıntı üzere kurulmuştur. Sıkıntının ise sabretmekten başka reçetesi, katlanmaktan başka kurtuluş yolu yoktur. Şu üç sabır çok sevgilidir. Bunlar; tâatte, hakka kullukta, günah işlememekte, belâ ve mihnet ânında sabırdır." buyurdu.

GÖNÜL BAHÇESİ · 11 KASIM 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1638

Yaratılışa karşı çıkmanın bedeli!

Dün, “Kadın dizileri ve programları” ile evinde huzur içinde yaşayan kadınlarımızın, nasıl huzursuz hale getirildiklerinden bahsetmiştik. Huzursuz etmelerinin nihai maksadı onlara gelecekle ilgili, nafaka endişesine düşürerek evden çıkarmak, kadını sokağa, çalışma hayatına çekmek. Memur, işçi

yapamadıklarını da meslek edindirme, dil öğretme gibi çeşitli adlar altında bunu sağlamak. Evden çıkarttıklarının artık bir daha eve geri dönmeyeceklerini çok iyi biliyorlar çünkü Batıdaki uygulama tecrübeler ortada.

Batılılar, 150 yıldır, bütün güçleri ile çalışmalarına, bütün imkanlarını kullanmalarına rağmen milletimizideki imanı, islamı yok edemelelerinin ve yaşayış olarak tamamen kendilerine benzetememelerinin sebebi olarak "aileyi" görüyorlar. Çünkü inanç ailede nisilden nesile, görerek, duyarak, yaşarak geçiyor. Ailedeki eski usul yapılanma, yaşayış devam ettiği müddetçe dinin de nesilden nesile aksamadan geçeceğini gördükleri için aile üzerindeki çalışmalarını yoğunlaştırdılar.

Bu yoğunlaşma sadece ülkemizde değil bütün İslam ülkelerinde devam ediyor. Kadın dizileri Türkiye üzerinden bu ülkelere ihraç edilmektedir. Kadına, feminizmi aşılayan, aileye, kocasına düşman eden, aileden soğutup uzaklaştıran, huzurun aileda değil, sokakta, iş hayatında olduğunu telkin eden diziler bütün İslam ülkelerinde harıl harıl izlenmektedir. Dizi oyucularına hayranlık duyulmakta, bu ülkelere gittiklerinde, büyük bir ilgi görüp el üstünde tutulmaktadır. Nerdeyse dizi oyuncularını kocalarından daha çok seviyorlar. Oyuncuların rol icabı yaptıklarını gerçek gibi kabul edip kocalarının da kendilerine böyle davranmasını bekliyorlar. Bu beklentileri karşılanmayınca da kocalarını küçümseyerek aradaki sevgiye büyük darbe vuruyorlar.

Kadınlara yönelik bu çalışmalar, Televizyon yayınlarının yanında medya, sivil örgütler ve İKÖ'ü üzerinden de yapılıyor. İslam Konferansı Örgütü'nün toplantılarda aldığı kararların çoğu, İslam ülkelerindeki kadınların, ekonomik özgürlüğü ve kadına uygulanan şiddet üzerinedir. Teşkilatının her toplantısında, "kadın hakları", " kadının eşitliği", gibi konuların önemli bir gündem oluşturması bu kuşkuları artırmakta.

Bu kuruluşlar, gerçekten kadını düşünüyorlarsa, kadının ruhen be bedenen en huzurlu olduğu yerin aile olduğunu savunmaları gerekir. Bunlar aksine, ailenin esasını teşkil eden "analık" düşmanlığı yapıyorlar. Analığı, çocuk yetiştermeyi bayağı bir iş olarak sunuyorlar. Daha doğrusu iş olarak görmüyorlar. En kıymetli işini yapan annelere "boş kadın" muamelesi gösteriyorlar. Çünkü onlara göre çalışıyor olmak için sokağa çıkmak lazım. Sabahın köründe evden çıkıp akşamın karanlığında eve gelecek şekilde mesai yapması lazım.

Yıllardır ev hanımlığı kötülenip, iş kadınlığı övüldüğü için, ev kadını olmak entellere göre utanılacak bir iştir. Bunun yoğun propaganda sebebiyle şuurlu bir İslam terbiyesi ile yatişmemiş kadınların kulağına, “iş kadını” daha hoş geliyor. Bu şekilde daha özgür olacağını düşünüyor. Bunlara Osman Yüksel Serdengeçti’nin,"Özgürlük verme bahanesiyle; kadınları kafes arkasından çıkaranlar, şimdi onları sokakta kafesliyor" sözünü hatırlatmak lazım.

Kadının çalışıyor sayılmasında da pek çok gariplikler, mantıksızlıklar var. Mesela, bir kadın kreşte, ana okulunda, bakım evinde başkasının çocuklarına bakıyor; bunun için çalışan kadın oluyor, üreten katın oluyor aynı katın evinde kendi çocuklarına bakınca işsiz, boş oluyor.

Aslında, en faydalı, en şerefli iş ev hanımlığıdır, İslam terbiyesi üzere çocuk yetiştirmektir. Dinimize göre insan öldükten sonra amel defteri kapanacak; fakat iyi bir çocuk yetiştirmişse onun defteri kapanmayacak, faydalı amellerinden hasıl olan sevabı ölmüş olan annesinin hesabına yazılacaktır. Ahırrette kendisine dünyadan devamlı sevap gelecektir. Eğer çocuğunu şunun bunun eline bırakıp kötü bir evlad yetiştirmişse, bu defada onun yaptığı kötülüklerin günahı ahırette annesini bulacaktır.

Şunu unutmamak gerekir; Cenab-ı Hak kadını ve erkeği belli maksatlar için yaratmıştır, belli görevler vermiştir. Bu yaratılış hikmetine karşı gelmenin ahırette olacağı gibi dünyada da mutlaka bir bedeli olur. Bugün Batı dünyasındaki kadının, ailenin perişan hali bunun ispatıdır.

HİKMETLER · 11 KASIM 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1636

En çirkin olan şey!

Nimete nimet olduğu için, bela ve musibetlere ise, daha büyüğü gelmediği için ve günahlarına kefaret olacağı için şükretmek gerekir. Bu bakımdan şükretmek ibadettir. Şikayet ise, çirkin bir mâsiyettir. Allahü tealayı başkasına şikayet etmek en çirkin şeydir. Halbuki herşey O'nun kudret elindedir. O'nu hiçbir şeye kâdir olmayan zayıf bir kula nasıl şikayet edebilir? Bu bakımdan kul için en uygun olanı eğer bela ve kaza üzerinde iyice sabredemiyorsa, zayıflık onu şikayet etmeye sürüklüyorsa şikayetini Allah'a yapmaktır. Çünkü belayı veren ve onu kaldırmaya

kâdir olan ancak Allah'tır. Kulun mevlâsına zillet göstermesi izzet, başkasına şikayet etmesi ise zillettir. Kulun kendisi gibi bir kula zilletini izhar etmesi çirkin bir zillettir.

"Allah'tan başka taptıklarınız, size rızık veremezler. Siz rızkı Allah'ın yanında arayın, O'na ibadet edin ve O'na şükredin. Hepiniz O'na döndürüleceksiniz." (Ankebût/17)

" Allah'tan başka taptıklarınız sizin gibi kullardır." (A'raf/194)

Cenab-ı Hakka gönderdiği nimetler için şükür ile beraber, bu nimetlerin gelmesine sebep olan kullarına da teşekkür gerekir. Bir heyet Halife Ömer bin Abdülâziz'in yanına geldi. Onların arasından bir genç, konuşmak üzere ayağa kalktı. Halife yaşlı olan konuşsun deyince genç 'Ey mü'minlerin emiri! Eğer akıl yaşa bağlı olsaydı, müslümanların arasında senden daha yaşlılar vardır' dedi. Bunun üzerine Halife konuş dedi. Genç 'Biz senden birşey isteyen veya birşeyden korkup kurtarmanı isteyen bir heyet değiliz. Senin faziletin bizi teşvik etti. Senin adaletin bizi korkudan emin kıldı. Biz ancak teşekkür için gelmiş bir heyetiz. Sana dilimizle teşekkür etmek ve dönüp gitmek için geldik. İyilik edene teşekkür edilmesinin gereğini biliyoruz." dedi. Halife bu ziyarete çok memnun oldu, onları hediye ve ihsanlarla uğurlardı. Nimete şükrün birkaç tarifi:

"Şükür, tevazu üzere nimet verenin nimetini itiraf etmektir"

"Şükür, ihsan edenin ihsanını zikretmek sûretiyle övmesinden ibarettir"

"Nimetin şükrü, kendi nefsini, şükür hususunda tufeylî (asalak) görmendir"

"Şükür insanın kendisinii nimete layık görmemesidir!"

HİKMETLER · 12 KASIM 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1639

İmanın örtüsü takvadır

İmam-ı Şarani hazretleri buyurdu ki: Allah adamlarının örnek ahlâkından biri de, onların "Müttekîlik" iddiası olmaksızın takvaya çok dikkat etmeleri idi. Çünkü "takvâ", iddiayı değil, ihtiyatı gerektirir. İnsanların pek çoğu nefislerini güzelce hisaba çekmeksizin kendilerinin "takvâ" sahibi olduklarını iddia ediyorlar. Nice kimseler, kendilerini söz, iş, yemek, içmek ve giyim hususlarında hesaba

çekmeksizin, sadece sabah, akşam Allah'ı anmış olmakla kanâat ederler, takva sahibi olmak için bunu kafi görürler. Halbuki, haramlara karşı hassasiyetleri pek olmaz. Bakarsın ki onun sarığı ve taylasanı bir şeyh suretindedir; sözleri ve işleri ise fâsık ve münafık kişilerinki gibi.

Ömer bin Abdülaziz buyuruyor ki: "Hiç bir kimse, dünyada ve âhirette kendisini utandıracak şeylerden uzak bulunmadıkça "takvâ" makamına ulaşamaz!" Bir defasında adamın biri ona: "Kişi takva makamına ne zaman ulaşır?" diye sormuştu. Onun verdiği karşılık şu : "Kul, kalbindeki düşüncelerin hepsini bir tabak içine kor ve bunu çarşıda dolaştırır da içinde kendisini utandıracak bir şey bulunmazsa, takva makamına ermiş olur."

Yine Ömer bin Abdülaziz buyurdu ki: "Takvâ, gündüz sâim gece kâim olup ikisi arasını karıştırmak değildir. Takvâ ancak, Allah'ın yasaklarından uzak durmak, farz kıldıklarım edâ etmektir. Kim bundan fazlasını yaparsa, hayır üstüne hayır işlemiş olur."

Yine o buyurdu ki: "Takvâ sahibi olmanın alâmeti, ihrama girenin ihram halinde kendisini kelâmdan menettiği gibi, kelâmdan nefsini men' etmektir. Ve takvâ sahibi İslâmiyeti iyice bilmek zorundadır. Aksi halde farkında olmadan takvadan çıkar."

Ebü'd-Derdâ buyurdu ki: "Kulun zerre miktarı bir şey hakkında Allah'tan korkması, takvanın kemâlindendir."

Vehb bin el-Münebbih buyurdu: "İman çıplaktır, onun örtüsü takvadır!"

Hazreti Ali buyuruyor ki: "Takva ile beraber olan amel az değildir, zira o makbuldür. Yüce Allah buyuruyor ki: "Allah ancak takvalılarınkini kabul eder." (Mâide, 27).

HİKMETLER · 13 KASIM 2009 CUMA · KAYIT 1640

Takva sahibi olmanın yolu

Allahü teâlânın istediği gibi, Allah'tan korkmaya takva denir. Takva, Allah'a iman edip, Onu sevmek, Ona kulluk etmek, yani Onun emir ve yasaklarına riayet etmektir.

Süfyanı Sevrî buyurdu ki : “Biz öyle müslümanlara yetiştik ki, onlardan birine : “Allah'tan kork!” denildiği zaman bunu, sevgi ile karşılar idi. Şimdi ise birisine : “Allah'tan kork, denilse inciniyor.

Adamın biri, Ömer bin Abdülaziz'e : “Yâ Ömer, Allah'tan kork!” dediğinde, Ömer heybet-i ilâhiyeden bayılıp yere düştü.”

Eshabı kiramın önde gelenlerinden Ebû Hüreyre hazretlerine, “Takvâ nedir?” diye sormuşlar. O da şöyle cevap vermiş: “Takvâ, oldukça dikenli bir yoldur. Onda yürüyen kuvvetli bir sabra muhtaç olur.”

Ali bin Şihâb, birine bir şey satıp da alacağı parada şüpheye düştüğünde, takvası sebebiyle o parayı almaz, müşterinin istediği şeyi ona verir, ihtiyâcını karşılar; "Al, dilediğin gibi kullan, bizden yana helâl olsun." derdi. Müşteri malı alır, bunu kendisini sevdiği için yapıyor zannederdi.

Mazhar-ı Can-ı Canan hazretlerinin kendi eshabına, talebelerine nasihatleri şöyledir:

"Takvanın ve veranın, haramlardan ve şüpheli şeylerden sakınmanın yolu, Resulullah efendimize mütabeat yani tam uymak ve onun bildirdiklerini candan kabul etmektir. Kendi halinizi, ehli sünnette bildirilen hususlar ile karşılaştırınız. Eğer haliniz, ehl-i sünnette bildirilen hususlara yani dinin emirlerine uygun ise makbuldür. Uygun değilse merduddur, reddedilecektir. Dünya ve ahiret saadetlerine kavuşmak için, ehl-i sünnet vel cemaat itikadı üzere olmak lazımdır."

İnsan, sevdiği kimseyi, herhangi bir şekilde üzmekten korkar. Bizleri yoktan var eden ve çeşitli nimetler ihsan eden Rabbimizi elbette çok sevmemiz gerektiği gibi, bu sevgiyi kaybetmekten de çok korkmamız gerekir. Kur'an-ı kerimde mealen buyuruluyor ki:

“Allah’tan korkun! Biliniz ki Allah’ın azabı çok çetindir.” (Bekara 196)

“Allah’tan korkun ki, kurtuluşa eresiniz.” (Maide 100)

HİKMETLER · 14 KASIM 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1641

Evinde oturup hac sevabı kazanan!

İmam-ı Gazali hazretleri buyuruyor ki: Takva sahibi olmayanlar, yaptıkları hayır hasenatın karşılığını dünyada da görmek isterler. Gizlice sadaka vermekten hoşlanmazlar. İyiliği ifşa eden fakiri arayıp bulurlar. Fakirin almış olduğu sadakayı gizlemesini, kendilerine karşı işlenmiş bir küfran-i nimet sayarlar.

Bunlar, çoğu zaman komşularını aç bırakarak paralarını hoc yolunda sarfederler.

İbn Mes'ud hazretleri buyurdu ki: "Ahir zamanda, sebepsiz hac yapanlar çoğalacaktır. Onlar için hac seferleri kolaylaşacaktır. Rızıkları çoğalacaktır. Ancak hacdan mahrum ve sevapları kendilerinden alınmış olarak döneceklerdir! Fakat komşusu yanı başında muhtaç bulunmakta ve ona elini uzatmayacaktır"

Bir kişi Bişri Hafî hazretlerine gelip hac icin vedalaşmak istediğinde o sordu: "Hac nafakası için ne kadar para hazırladın?", "İki bin dirhem!", "Haccınla neyi talep ediyorsun? Zâhidliği mi yoksa Kâbe'ye karşı iştiyâk mı veya Allah'ın rızasını istemeyi mi?" , "Allah'ın rızasını istemeyi!", "Eğer evinde oturduğun halde Allah'ın rızasını kazanırsan, o iki bin dirhemi infak edip, Allah'ın rızasına varırsan, bunu yaparmısın?", "Evet yaparım!"

"O halde git, bu parayı on şahsa ver: Borcunu vermeye çalışan borçluya, fakirlikten kurtulmak isteyen fakire, çoluk çocuk sahibi olup onların nafakasını temen etmeye çalışana, yetimi büyütene ve sevindirene ver; eğer kalbin o iki bin dirhemi bu saydıklarımdan birine vermeye razı ise ver. Zira bir müslümanın kalbine sevgi sokmak, üzüntülüyü üzüntüsünden, felâketzedeyi zararından, zayıfı zafiyetinden kurtarmak, farz hacdan sonra yüz nafile hactan daha üstündür. Kalk! Sana emrettiğimiz gibi o parayı infak et! Aksi takdirde kalbindekini bize söyle!"

"Benim kalbimde sefere gitmek daha kuvvetlidir."

Bunun üzerine hazreti Bişr tebessüm ederek ona yöneldi ve "Mal, ticaretin kirinden ve şüphelilerden derlendiği zaman, nefis ister kî onunla ihtiyacını görmüş olsun! Dolayısıyla nefis sözde salih ameller yaptığını sanır! Oysa Allahü teâlâ, muttakîlerin amelinden başkasını kabul etmemeye söz vermiştir" dedi.

HİKMETLER · 15 KASIM 2009 PAZAR · KAYIT 1642

Takva sahibi imanın tadını alır!

Takva Allahtan korkmak demektir. Allah'tan korkmak, bir zalimden korkmak gibi değildir! Bu korku, saygı ve sevgi ile karışık olan bir korkudur.

Korkunun dereceleri vardır: İnsanın kendisini arzulardan men etmesine iffet, haramlardan men etmesine takva, şüphelilerden men etmesine vera denir. Allah'a yaklaşmaya mani olan her şeyden men etmesine ise sıdk denir. Böyle kimselere de sıddık denir. Hadis-i şerifte, "Her şeyin kaynağı vardır. Takvanın menbaı ariflerin kalbleridir." buyuruldu.

İman etmeyen için, Allah korkusu bahis konusu olamaz. İman edenin de, imanın tadını bulması için, Allahü teâlâyı çok sevmesi ve kâfir olmaktan çok korkması gerekir. Hadis-i şerifte, "Allah'ı ve Resulünü her şeyden çok seven, yalnız Allah'ın sevdiklerini seven ve küfre düşme korkusu, ateşte yanma korkusundan çok olan kimse imanın tadını bulur." buyuruluyor.

Dünyadaki pek çok rezaletler, cinayetler, iffetsizlik yüzünden meydana gelmektedir. İnsanların pek çoğu, iffetsizliğin kötülüklerini bildikleri halde, kendilerini bu kötü yollara sapmaktan alıkoyamaz. Bu kuvvetli duygu karşısında, onları selamet yoluna çıkaracak çare, terbiye ve ahlak meselesidir. Din, ahlak demektir. Allahü teâlâdan korkan, takva sahibi bir insan iffetsiz olamaz.

Ayet-i kerimelerde buyuruldu ki:

"Allah indinde en üstününüz, en şerefliniz takvada en ileri olandır." (Hucurat 13)

"Yasaklandığınız büyük günahlardan kaçınırsanız, küçük günahlarınızı örter ve sizi şerefli bir yere (Cennete) koyarız." (Nisa 31)

Adamın biri Fudayl bin İyâd hazretlerine, "Bana, hangi ülkede ikâmet etmemi tavsiye edersiniz?" diye sormuş ve şu karşılığı almıştır : "Seninle bir ülke arasında akrabalık yoktur. Ülkelerin en hayırlısı, seni takvaya sevkedenidir."

Süfyan-ı Sevrî buyurdu ki : "İçimizden birisi Rabbisine karşı tam bir takvâ sahibi oldu mu, artık onu hayat sevindirmez, kendisini uyku da tutmaz."

HİKMETLER · 16 KASIM 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1643

Ahır zaman insanlarının vasıfları

İsa aleyhisselam havarileri, son peygamber Muhammed aleyhisselamı müjdeleyince, Onun ümmetinin nasıl olacağını sual ettiler. Hazreti İsa şu cevabı verdi: “Bizden sonra gelecek ümmet, âlim, hakim, takva ehli iyi insanlardır. Allahü teâlâdan gelen az rızka razı olacaklar. Allahü teâlâ da, onların az ameline razı olacaktır”

Kur'ân-ı kerîmde meâlen, "Allahü teâlâ, o takvâ sâhiblerini sever." buyruldu. (Âl-i İmrân sûresi: 76) Peygamber efendimiz de; "Yâ Rabbî! Bana ilim, hilm, takvâ ve âfiyet ihsân eyle." duâsını çok söylerdi.

Muhammed Hâdimî hazretleri bu hadîs-i şerîfi açıklarken, duâda geçen ilimden maksat faydalı ilim, yâni îmân, ibâdet, amel ve ahlâk bilgileridir. Hilm ise, yumuşaklık demektir. Âfiyetten murâd, dînin ve îtikâdın, bozuk inançlardan, işlerden, nefsin isteklerinden, kalbin vesvese ve şüphelerinden, bedenin hastalıklarından kurtulmasıdır demektedir.

Ayeti kerimelerde buyuruldu ki:

“Takva sahipleri için hazırlanmış olup genişliği gökler ve yer kadar olan Cennete koşun.” (Al-i İmran 133)

“Ey insanlar, sizi, bir erkekle bir kadından yarattık. Birbirinizle tanışmanız için milletlere ve kabilelere ayırdık. Allah indinde en üstününüz, takvada en ileri olanınızdır.” (Hucurat- 13)

“Allah indinde en şerefliniz, takva ehli olanınızdır.” (Hucurât 13)

Hadis-i şeriflde: “Rabbiniz bir olduğu gibi, babalarınız, dininiz ve Peygamberiniz de birdir. Arabın Aceme, (Arap olmayana) Acemin Araba üstünlüğü olmadığı gibi, kırmızının karaya, karanın kırmızıya üstünlüğü yoktur. Hiçbir milletin diğerine üstünlüğü yoktur. Üstünlük ancak takva iledir.” buyuruldu.

Ebû Bekr Kettânî buyurdu ki: "Takvâ sâhibi; nefsinin isteklerine uymayan, İslâmiyetin emirlerine tam uyan, yakîn ile huzur bulan, tevekkül direğine dayanan kimsedir."

Evliyânın büyüklerinden Seyyid Ebü'l-Vefâ hazretleri buyurdular ki: "Takvâ bir ağaçtır. Bu ağacın kökü Pey- gamber efendimizdir. Budakları Sahâbe ve Tâbiîndir. Meyvesi ise sâlih ameldir."

GÖNÜL BAHÇESİ · 17 KASIM 2009 SALI · KAYIT 1645

Maksatları dinde kargaşa çıkarmak

Dinde yenilik, dinin çağa uydurulması, güncelleştirilmesi adı altında dinde reform yapmak isteyenler, buna gerekçe olarak, “Dinde bulunmıyan birçok şeyler, hurâfeler, sonradan islâmiyete karışmıştır. Bunun için İslamı alemi geriledi. Bu gerilemenin sebebi, çağlar öncesi yazılmış fıkıh kitaplarıdır. Bunları saf dışı edilmediçe, bunlardan kurtulmadıkça ilerlememiz, çağdaşlaşmamız mümkün değildir” diyorlar. Evet, Müslümanlarda, birkaç yüz seneden beri bir duraklama, hattâ gerileme olduğu meydandadır. Bu gerilemeyi görerek, islâmiyetin bozulduğunu söylemek, hele bunu fıkıh kitaplarına, mezheplere yüklemek çok haksız ve pek yanlıştır. Geri kalmanın sebebi, müslümanların dne sarılmamaları, dînin emirlerini yerine getirmekte gevşek davranmalarıdır. İslâm dînine, başka dinlerde olduğu gibi, hurâfeler karışmamıştır. Câhillerin yanlış inanışları ve konuşmaları olabilir. Fakat bunlar, islâmın temel kitaplarında bildirilenleri değiştirmez. Bu kitaplar, Resûlullahın sözlerini ve Eshâb-ı kirâmdan gelen haberleri bildirmektedirler. Hepsi, en salâhiyyetli, yüksek âlimler tarafından yazılmışlardır. Bütün islâm âlimlerince sözbirliği ile beğenilmiştir. Asırlar boyunca, hiçbirinde hiçbir değişiklik olmamıştır. Câhillerin sözlerinin ve kitaplarının ve dergilerinin hatâlı olması, islâm dîninin temel kitaplarına kusur ve leke kondurmaya sebep olamaz. Bu temel kitapları her asrın modasına, gidişine göre değiştirmeye kalkışmak, her zaman için yeni bir din yapmak demek olur. Böyle değişiklikleri, Kur'an-ı kerime ve hadis-i şeriflere dayanarak, bunlara uydurarak yapmaya kalkışmak, Kur'an-ı kerimi ve hadis-i şerifleri bilmemenin, islâmiyeti anlamamanın bir alâmetidir. İslâmın emirlerinin, yasaklarının zamana göre değişeceğini sanmak, islâm dîninin hakîkatine inanmamak olur. İslâmiyet âdetlere, modaya yer verseydi, daha kuruluşunda câhil arabların kötü âdetlerini yasak etmez, o zamanın en kıymetli âdeti olan ve Kâbenin içine kadar girmiş bulunan putperestliği hoş görürdü. İslâm dîni ilim üzerine kurulmuştur. Her

bakımdan, selîm olan akıllara uygundur. Kur'an-ı kerimde ve hadis-i şeriflerde açıkça bildirilmemiş olan şeylerde, akla ve ilme uygun yeni emirler çıkarmak, yâni kıyâs ve ictihâd yapmak islâmiyetin ana kaynaklarından biri olur ise de, bunu yapabilmek için, herşeyden önce müslüman olmak ve lüzûmlu bilgilere mâlik olmak lâzımdır. Dinde reform istiyenler, temel fıkıh kitaplara dokunmayıp, yalnız câhil halk arasına yerleşmiş olan hurâfeleri yok etmeyi düşünüyorlarsa, buna birşey denemez. İslâmiyete hizmet etmiş olurlar. Fakat, böyle iyi düşündüklerine inanabilmemiz için, önce hakîkî ve samîmî müslüman olduklarını isbât etmeleri gerekir. İslâmın ana bilgilerini, temel fıkıh kitaplarını değiştirmeye, zamana uydurmaya kalkışmak, islâmiyeti değiştirmek, bozmak olur. Müslüman demek, bu ana bilgilere inanan, saygı gösteren, bunları bozmaya kalkışmamaya söz veren kimse demektir. Ehl-i sünnet âlimlerinin temel kitaplarında hiçbir hurâfe yoktur. Din câhilleri arasında hurâfeler bulunur. Bunları temizlemek için de, (Ehl-i sünnet) kitaplarını yaymak, gençlere bunları öğretmek lâzımdır. Din yobazları, büyük islâm âlimlerini lekeliyerek, kendilerini onların yerine geçirmek istiyorlar. İslâmiyetin temel bilgilerini toplamış, dünyaya yaymış olan islâm âlimlerini ve topladıkları islâm ilimlerini, kitaplarını ayaklar altına alıyorlar. Büyük alim İmam-ı Şarani (Mîzân-ül-kübrâ) kitabında diyor ki: "Sünnet, yâni hadis-i şerifler, Kur'an-ı kerimi açıklamaktadır. Mezhep imamları, sünneti açıklamışlardır. Din âlimleri de, mezhep imamlarının sözlerini açıkladılar. Kıyâmete kadar da böyle olacaktır." 14 asırdır, dini anlamada, öğrenmede usul, yol budur. Bunun dışına çıkmak dini tartışılır hale getirir. Eğer mezhepler, fıkıh âlimleri olmasaydı, dinde pek çok husus kapalı kalırdı. Bu kapalı hususları herkes kendine göre açmaya çalışır, dinde anarşi, karışıklık olurdu. Bugüne kadar, dinde karışıklığın olmaması, asırlardır her müslümanın aynı itikatta olması, aynı ibadeti yapması İslâm âlimlerinin gayretleri, fıkıh kitapları sayesinde olmuştur. Alimleri, fıkıh kitaplarını devre dışı bırakmak, yok farzetmek dinde karışıklık, anarşi çıkarmakla eş değerdir.

HİKMETLER · 17 KASIM 2009 SALI · KAYIT 1644

Takvanın üç mertebesi

Beyzâde Mustafa Ahıskalı buyurdu ki: "Takvânın üç mertebesi vardır. A'lâ, evsat ve ednâ, yâni en yüksek, orta ve aşağı mertebedir. Akıl sâhibi, ednâ mertebede

olmak istemez. En azından orta mertebede bulunmaya çalışır. Hattâ a'lâ mertebesine ulaşmayı gâye edinir ve ulaşır. Zâten kıymetli ve lezzetli olanı da bu mertebedir.

Bu mertebeye ulaşmak ise, ancak kalbi kötü huy ve işlerden tamâmen arındırıp sıyırmak, ilim, irfân ve güzel ahlâklı olmak, dâimâ Allahü teâlânın rızâsını gözetmekle elde edilebilir. Bu kıymetli işleri yapabilmek, kalpten Allahü teâlânın zikri, muhabbeti ve rızâsı dışındaki şeyleri çıkarmakla müyesser olabilir.

Bunun için de Allahü teâlâyı zikre ihlâs ile devâm etmek, gecegündüz her hâlde O'nu hatırmak, yaptığı her işte O'nun rızasını gözetemektir. Ayrıca, zâhir ve bâtında, görünüşte ve iç alemde Resûlullah efendimize sallallahü aleyhi ve sellem ve Eshâb-ı kirâmına ve selef-i sâlihîne uymak, yâni Ehl-i sünnet vel-cemâat yoluna; îtikâd, ibâdet, ahlâk ve her hususta sarılmak lâzımdır."

İmâm-ı Rabbânî hazretleri buyurdu ki: "Dünyâda felâketlerden, âhirette Cehennem'den, ateşte yanmaktan kurtulmak için iki şey lâzımdır: Emirlere sarılmak, yasaklardan sakınmak! Bu ikisinden en büyüğü, daha lüzumlusu, yasaklardan sakınmak yâni verâ ve takvâdır." demiştir. (Harama düşmemek için, haram veya helâl olduğu belli olmayan şüpheli şeylerden sakınmaya verâ denir.) Verâ ve takvâyı tam yapabilmek için, mubâhları lâzım olduğu kadar kullanmalı, zarûret mikdârını aşmamalıdır. Bu kadarını kullanırken de, kulluk vazîfelerini yapabilmek için kullanmaya niyet etmelidir. Bir insan, mubah, yâni dînin izin verdiği şeylerden, her istediğini yapar, mubahları aşırı derecede işlerse, şüpheli şeyleri yapmaya başlar. Şüpheliler ise, haram olanlara yakındır. İnsan, bir gün harama düşebilir."

Bişr-i Hâfî hazretleri bir sohbetinde buyurdular ki: "Kişi gazabını,öfkesini yenmedikçe, takvâ sâhibi olamaz."

GÖNÜL BAHÇESİ · 18 KASIM 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1646

"Dinin temel direği fıkıh ilmidir"

Son yıllarda, fıkıh kitaplarına, özellikle de ilmihal kitaplarına karşı; aşağılama, gözden düşürme faaliyetleri göze çarpıyor. Öyle şeyler anlatılıyor ki, sanki ilmihal kitapları hadis-i şeriflere, ayet kerimelere dayanmıyor; yazanlar kendi görüşlerini

din diye yazmışlar. Bu yalanlara, iftiralara karşı, kısaca ilmihal nedir, fıkıh nedir? bunun üzerinde durmak zarureti hasıl oldu.

Her Müslümanın, imân, amel ve ahlâk ile ilgili, öğrenmesi ve yapması lâzım olan bilgileri ihtiva eden kitaplara "İlmihal" denir. İlmihâllerle zaruri din bilgileri verilir. Bu bilgileri öğrenmeyen bir kimsenin dînin emirlerini doğru bir şekilde yerine getirmesi mümkün değildir.

İlmihâl kitaplarında önce îtikâd (îmân) bilgilerine yer verilmiştir. Çünkü, inanılacak şeyler, dînin esâsını teşkil eder. Burada imanın altı şartı, Ehl-i sünnet âlimlerinin bildirdiği şekilde anlatılır. Sonra islamın beş şartı; ibâdet, helâl ve haram bilgileri anlatılır. Bundan sonra da, İslâm ahlâkından bahsedilir. Bu kısım, kalbi kötülüklerden temizlemenin, kısaca iyi bir Müslüman olmanın yollarını öğretir.

İlmihâl kitaplarının kaynağı, fıkıh kitaplarıdır. Fıkıh ilmi, insanların yapması ve yapmaması lâzım olan işleri bildirir. Fıkıh bilgileri, edille-i şerriyye denilen, "Kur'an-ı kerim", "Hadis-i şerifler", "İcmâ" ve "Kıyâs"tan çıkarılır. Dînin hükümlerini bu dört kaynaktan çıkartan müctehid âlimlere "Fakîh" denir.

Müctehid olmıyanların doğrudan doğruya bu dört kaynaktan fıkıh bilgisi öğrenmeleri imkânsızdır. Bunun için din bilgileri ancak fıkıh kitaplarından öğrenilebilir. Cehenneme gidecekleri hadîs-i şerîfte bildirilen "Yetmiş iki sapık fırka" âlimleri, Kur'ân-ı kerîmden yanlış ma'nâ çıkardıkları için sapıttılar. Âlimler sapıtınca, âlim olmıyanların Kur'an-ı kerimden, Hadis-i şeriflerden dinini öğrenmeye kalkışması felâket olur. Kur'ân-ı kerîmin hakîkî ma'nâsını öğrenmek istiyen, Ehl-i sünnet âlimlerinin kelâm, fıkıh ve ahlâk kitaplarını okuması lâzımdır.

Dört mezhebin kelâm (iman) kitapları aynı olup, fıkıh kitapları başka başkadır. Halk için yazılmış olan ve herkesin bilmesi ve yapması gereken iman, ahlâk ve fıkıh bilgilerini kısaca ve açıkça anlatan kitaplara "İlmihâl" kitapları denilmiştir. Her müslümanın, evinde mutlaka muteber ilmihâl kitabı bulundurması, dinini ilmihâl kitaplarından öğrenmesi şarttır.

İlmihâl kitabını alırken de rastgele almayıp, nakli esas alan, kafasına göre yorum yapmayan, dînini bilen, seven ve kayıran mübârek insanların ilmihâl kitaplarını alıp, çoluğuna ve çocuğuna öğretmek her müslümanın birinci vazîfesidir. Kendilerine aydın din adamı ismini ve süsünü veren câhil ve sapık kimselerin sözlerinden ve yazılarından din öğrenmeğe kalkışmak, kendini Cehenneme atmak demektir.

Bunun için dinimiz fıkıh bilgisine çok önem vermiştir. Bir kimse Kur'ân-ı kerîmi, ihtiyaç miktarı ezberledikten sonra, fıkıhla meşgûl olmalıdır! Çünkü, Kur'ân-ı kerîmi ezberlemek farz-ı kifâye, fıkhın kendine lâzım olan miktarını öğrenmek ise farz-ı ayndır. Peygamber efendimiz, "İbâdetlerin en kıymetlisi fıkhı öğrenmek ve öğretmektir." "Her şeyin dayandığı direk vardır. Dinin temel direği, fıkıh ilmidir." buyurmuştur.

Kur'an-ı kerimde, Resulullaha ve âlimlere uymamız emrediliyor. Peygamber efendimiz de, "Âlimlere tabi olun" buyuruyor. O hâlde, Allahü teâlânın emrine uyarak, âlimlere tabi olmamız, uymamız şarttır. Bu vesîkalardan anlaşıldığı gibi, din ancak, bu âlimlerin kelâm, fıkıh ve ahlâk kitaplarından ve bu ilimlerin biraraya getirildiği, toplandığı ilmihâl kitaplarından öğrenilir.

Asırlardır, İslamiyet böyle öğrenildi, bu yol sayeyesinde bozulmadan bize kadar geldi. islamı yok etmek isteyen güçler acı tecrübelerden sonra bunun farkına vardlar. Bunun için, saldırılarını islam âlimlerine ve bunların yazdığı fıkıh ve ilmihal kitaplarına yönelttiler. Biliyorlar ki, bu kitaplar halkın gözünden düşürülürse, Müslümanlar arasındaki bütünlük bozulacak, dinde anarşi çıkacak. Müslümanlar birbirini yiyiyip bitirecek. Böylece, asırlardır top, tüfek ve diğer bütün güçleri ile yapamadıklarını hiçbir sıkıntıya girmeden yaptırmış olacaklardır.

HİKMETLER · 18 KASIM 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1647

Öncelik haramlardan sakınmadadır!

Haramlardan sakınmaya takvâ denir; takva dinin temelidir. Harama düşmemek için şüphelilerden sakınmaya da "Verâ" denir. Resûlullah "Dîninizin direği verâdır" buyurdu. Başka bir hadis-i şerifte, "Hiçbir şey, verâ gibi olamaz" buyurdu. Dînimizin haramlardan sakınmaya böyle önem vermesi, sakınılacak şeylerin daha çok olmasından ve faydasının daha fazla olmasındandır. Çünkü, emirleri yapmakta da, sakınmak bulunmaktadır. Bir emri yapmak, bunu yapmamaktan sakınmak demektir. Faydasının daha çok olması, nefse hiç uymamak olduğu içindir.

Emri yaparken, nefis de lezzet alır. Bir işte, nefse uymak ne kadar az olursa, faydası o kadar daha çok olur. Yâni, Allahü teâlânın rızasına daha çabuk

kavuşturur. Çünkü islâmiyetin emirleri ve yasakları, nefsi kahr etmek, yıpratmak içindir. Nefis, Allahü teâlânın düşmanıdır. Hadis-i kudsîde, “Nefsine düşmanlık et! Çünkü, o benim düşmanımdır” buyuruldu.”

İmâm-ı Rabbânî hazretleri buyurdu ki: “Haşr sûresinde, yedinci âyet-i kerimesinde meâlen, “Resûlullahın size getirdiklerini alınız. Yasak ettiklerinden sakınınız ve Allahdan korkunuz!” buyuruldu. Allahü teâlânın, yasaklardan kaçınız, dedikten sonra, Allahü teâlâdan korkunuz buyurması, yasaklardan sakınmanın daha mühim olduğunu göstermektedir. Çünkü, Allahü teâlâdan korkmak, yâni (Takvâ), haramlardan sakınmaktır.

Evliyânın büyüklerinden Ebû Abdullah-ı Turuğbâdî takvâ ve verâda kemâl derecesindeydi. Haramlardan ve şüphelilerden şiddetle kaçınır, her sözünün ve her işinin Allahü teâlânın rızâsına uygun olmasına çalışırdı ve buyururdu ki: "Gençliğini, Allahü teâlânın emirlerine ve yasaklarına uymayarak geçiren kimseyi, Allahü teâlâ da ihtiyarladığında zelîl eder."

Büyük velîlerden İbn-i Hafîf buyurdu ki: "Takvâ, seni Allahü teâlâdan uzaklaştıran her şeyden uzaklaşmandır."

Evliyâyı kirâmda bâzı sıfatlar ve vasıflar vardır. Meselâ velîlerin hepsi takvâ sâhibiydiler. Takvâ sakınmak, Allahü teâlâdan korkarak, haramlardan, yasaklardan, günâhlardan sakınmaktır. Dolayısıyla, takva ve vera sahibi olmayan kimse, havada uçsa bile evliya olamaz. Bu halinin istidraç olduğu anlaşılır.

HİKMETLER · 19 KASIM 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1648

Uçurumun kenarında dolaşmak

İmam-ı Rabbani hazretleri buyurdu ki: “İnsanların meleklerden daha üstün olabilmesi, verâ ve takva sayesindedir. İslâmiyette en kıymetli şey, takvâdır. Dînin temeli, takvâdır, haramlardan kaçmaktır. Haramlardan tamamen kaçınabilmek için, mubâhların fazlasından kaçınmalıdır. Mubâhları, lâzım olduğu kadar, kullanmalıdır. Bir insan, mubâh, yâni İslâmiyetin izin verdiği şeylerden, her istediğini yapar, taşkınca mubâh işlerse, şüpheli şeyleri yapmaya başlar. Şüpheliler ise, haram olanlara yakındır.

Uçurum yanında dolaşan, birgün uçuruma düşebilir. Verâ ve takvâyı tâm yapabilmek için, mubâhları lâzım olduğu kadar kullanmalı, zarûret miktârını aşmamalıdır. Hiç olmazsa, haramlardan kaçınmalı, mubâhların fazlasından da elden geldiği kadar sakınmaya çalışmalıdır. Allahü teâlâya sığınmalı ve yalvarmalıdır. Bu pişmanlık, tevbe ve yalvarmak, belki mubâhların fazlasından büsbütün sakınmak yerine geçerek, böyle işlerin âfetinden, zararından korur.

Tebe-i tâbiînden meşhur fıkıh âlimi ve velîlerden İmâm-ı Evzâî, Halîfe Câfer'e buyurdular ki:

"Ey müminlerin emîri! En üstün şey takvâdır. Çünkü, kim, Allahü teâlâya itâat için şeref isterse, Allahü teâlâ onu yükseltir. Kim de şerefi günâh işlemek için isterse, Allahü teâlâ onu alçaltır."

Halîfenin yanından ayrılırken, halîfe ona hediyeler vermek istedi. Fakat kabûl etmedi ve; "Benim ona ihtiyâcım yok. Ben nasîhatı, dünyâlık karşılığında satmadım." buyurdu.

Evliyânın büyüklerinden, hadîs, kelâm ve Şâfiî mezhebi fıkıh âlimi Fahr-ül-Fârisî buyurdu ki:

“Şu üç şey takvânın, haramdan kaçmanın îcâbıdır: Birincisi; Allahü teâlâyı tanıyıp O'na şirk koşmamak. İkincisi; Allahü teâlâya itâat edip, isyân etmemek. Üçüncüsü; Allahü teâlayı anıp O'nu unutmamaktır."

Büyük velî, fıkıh, tefsîr, hadîs ve kelâm âlimi İmâm-ı Kuşeyrî buyurdular ki: Takvâ; seni Allahü teâlâdan uzaklaştıran şeylerden sakınmaktır.

Câfer bin Sinân buyuruyor ki: “Günah işleyenlerin, boynunu bükmesi, ibâdet edenlerin göğsünü kabartmasından daha iyidir”.

HİKMETLER · 20 KASIM 2009 CUMA · KAYIT 1649

Maksat Resulullaha tam uyabilmek

Evliyânın büyüklerinden ve “Silsile-i aliyye” nin meşhûrlarından Mazhar-ı Cân-ı Cânân bir nasihatında talebelerine buyurdu ki: "Takvânın ve verânın, yani haramlardan ve şüpheli şeylerden sakınmanın yolu, Resûlullah efendimize mütâbeat yâni tam uymak ve onun bildirdiklerini candan kabûl etmektir. Kendi

hâlinizi, Kitab ve sünnette bildirilen hususlar ile karşılaştırınız. Eğer hâliniz, Kitab ve sünnette bildirilen hususlara yâni dînin emirlerine uygun ise makbûldür. Uygun değilse merdûddur, reddedilecekdir."

Tâbiîn devrinde Basra'da yetişen meşhûr hadîs ve fıkıh âlimlerinden ve velî Sâlih bin Beşîr el-Mürrî buyurdular ki: "Dünyâdan sonraki yolculuk çok uzundur. O uzun sefer için, yol azığı hazırlayınız ve biliniz ki, azıkların en hayırlısı, takvâdır. İnsanlara şaşıyorum! Onlar ki, azık tedarik etmek ve âhiret yolculuğuna hazırlanmakla emrolunmalarına rağmen, birbirlerini engelleyip oyalanmaktan başka bir şey yapmıyorlar."

Büyük velîlerden Sehl bin Abdullah Tüsterî buyurdular ki: "Takvâsının doğru olmasını isteyen, bütün günahlardan el çeksin."

Büyük velîlerden Şâh Şücâ Kirmânî buyurdular ki: “Takvânın alâmeti verâ; verânın alâmeti, helâl olduğu şüpheli olan şeylerden geri durmaktır.”

Tâbiîn devrinin meşhûr âlim ve velîlerinden Zührî hzretleri buyurdular ki: Zührî, kabîlesinden Sa'd bin İbrâhim’e; “Hangi şehir halkı daha âlimdir?” diye sordu. O da; “Allahü teâlâdan en çok korkan” cevâbını verdi.

Ebû Hüreyre hazretleri, kıyâmet günü, Allahü teâlânın huzûrunda kıymetli olanların verâ ve zühd sâhipleri olduklarını beyân etmiştir.

Hasen-i Basrî hazretleri zerre kadar verâ sâhibi olmak, bin nâfile oruç ve namazdan daha hayırlıdır demiştir.

Allahü teâlâ buyurur ki: "Ey kulum! Emrettiğim farzları yap, insanların en âbidi olursun. Yasak ettiğim haramlardan sakın, verâ sâhibi olursun. Verdiğim rızka kanâat eyle, insanların en ganîsi olursun, kimseye muhtaç kalmazsın."

HİKMETLER · 21 KASIM 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1650

“Vedalaşıp ayrılacak kimse gibi ol!”

Avn bin Abdullah hazretleri de oğluna şöyle nasîhatta bulundular: Ey oğul! Takvâya, Allah korkusu ile haramlardan kaçma ipine iyi sarıl. Eğer, bugünün dünden, yarının da bugünden daha hayırlı olmasını temin edebilirsen, bunu yap. Namaz kılarken, vedâ edip, ayrılacak olan kimsenin namaz kılışı gibi kıl. Çok

ihtiyaç peşinde koşmaktan, özür beyân etmek zorunda kalacağın işi yapmaktan sakın."

Hadîs âlimlerinin meşhûrlarıdan Abdullah bin Abdülazîz hazretlerine, birisi "Bana nasîhat et." dedi. Bunun üzerine, o zâta dönerek; "Verâ, şüphelilerden sakınmak çok kıymetli bir haslettir. İnsanın kalbinde verânın bulunması, bütün dünyâya bedeldir. Onun için, bir şey şüpheli ise ondan sakın. Yoksa haram işlersin." dedi.

Evliyânın büyüklerinden Ahmed bin Harb hazretlernin verâ, haram ve şüphelilerden kaçmakta benzeri yoktu. Bir gün annesi; "Gel kendi evimizde büyüttüğüm bir tavuğu kızarttım. Bundan ye." dedi. Ahmed bin Harb; "Anneciğim! Bu tavuk, bir gün komşumuzun damına çıkıp birkaç dâne yedi. Bunun için o tavuktan yemek istemiyorum." dedi.

İmam-ı a'zam Ebû Hanîfe hazretleri, ortaklarından birinin, çok miktârda bir malı, dine uygun olmıyarak sattığını anlayınca, bu maldan kazanılan doksanbin akçanın hepsini fakirlere dağıtıp, hiç kabûl etmedi. Bir zaman da, Kûfe şehrinin köylerini haydûdlar basıp, koyunları kaçırmışlardı. Bu çalınan koyunlar şehirde kesilip, halka satılabilir düşüncesi ile, o günden beri, yedi sene, Kûfede koyun eti alıp yimedi. Çünkü, bir koyunun, en çok yedi yıl yaşayacağını öğrenmişti. Haramdan bu derece korkar, her hareketinde dini gözetirdi.

Ebâ Sâlih Hamdûn Kasâr hazretleri, can çekişen bir dostunun karşısında bulunuyordu. O kimse vefât etti. Hamdûn Kassâr odada yanan lambayı söndürdü. Lambayı niçin söndürdün, diye sorulunca, lambanın içindeki yağ şimdiye kadar vefât eden bu kişiye âitti. O vefât edince mîrasçılarına kaldı. Başka yağ bulunuz." cevâbını verdi.

HİKMETLER · 22 KASIM 2009 PAZAR · KAYIT 1651

Vera, nafile namazdan daha hayırlı

Mısır evliyâsından Ali bin Şihâb hazretleri, zâlimlere yardımcı olduklarını tahmîn ettiği kimselerin hiçbir şeyini alıp yemezdi.Bir gün kendisine, birisi yemek getirdi. Getirilen yemeği yemedi. Getiren kişi; "Efendim bu helâldir. Alnımın teri ile

kazandım." deyince; "Ben terâzisini tutanın, hangi tarafın ağır bastığını ihlâsla gözetmeyenin yemeğini yemem!" buyurdu.

Ali bin Şihâb hazretleri verâ sâhibi olmada meşhur di. Şüphelilerden çok sakınırdı. Değirmene gittiğinde, kendisinden önce un öğütülmüş ise, taşı kaldırır, başkalarının un kalıntılarını temizler, bunları toplayıp hamur yapar, sonra hayvanlara verirdi. Daha sonra kendi buğdayını öğütürdü. Kendisine getirilen hediyeleri dul ve yetimlere dağıtırdı.

Büyük velîlerden Bişr-i Hâfî bir sohbetinde buyurdu ki: "Verâ, şüphelilerden temizlenmek ve her an nefisle muhâsebe etmektir."

Endülüs, Mısır ve Filistin taraflarında yaşamış büyük velîlerden Ebû Abdullah el-Kureşî buyurdu ki: Verâ yâni şüphelilerden kaçmak, amellerin, ibâdetlerin esâsı, temelidir.

Büyük velîlerden Ebû Osman Mağribî buyurdu ki: "Verânın, şüpheli şeylerden sakınmanın faydası, âhirette hesâbın kolay olmasıdır."

Hindistan'da yetişen büyük İslâm âlimlerinden ve evliyânın en üstünlerinden Muhammed Ubeydullah Serhendî tarafından vaktin sultânı olan Ebü'l-Muzaffer Muhyiddîn Muhammed Âlemgîr'e yazılmış olan mektubun bir bölümü şöyledir:

“Peygamber efendimiz Ebû Hüreyre'ye buyurdu ki: "Verâ sâhibi ol ki, insanların en âbidi olursun!" Hasan-ı Basrî buyurdu ki: "Zerre kadar verâ sâhibi olmak, bin nâfile oruç ve namazdan daha hayırlıdır." Ebû Hüreyre buyurdu ki: "Kıyâmet günü, Allahü teâlânın huzûrunda kıymetli olanlar, verâ ve zühd sâhipleridir." Allahü teâlâ, Mûsâ aleyhisselâma buyurdu ki: "Bana yaklaşanlar, sevgime kavuşanlar içinde, verâ sâhipleri gibi yaklaşan olmaz."

Hadis-i şerifte, (Allahı en iyi tanıyanınız ve Ondan en çok korkanınız benim) buyuruldu. Bir kimse, vilâyet derecelerinde yükseldikçe, Allahü teâlâdan korkusu da artar.

HİKMETLER · 23 KASIM 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1652

Büyük nimete kavuşmak için

İmam-ı Rabbani hazetleri buyurdu ki: “Bütün günahlara tevbe etmek nasip olur ve verâ ile takvâ yâni haramların ve şüpheli olanların hepsinden sakınmak müyesser olursa, büyük nîmet, yüksek devlet ele geçmiş olur. Bu, ele geçmezse, bazı günahlara tevbe etmek ve bazı haramlara verâ eylemek de nîmettir. Bu bazıların bereket ve nûrları, belki hepsine sirâyet eder de, bütün günahlara tevbe etmeye ve tam verâ sahibi olmaya yol açar. “Birşeyin bütünü ele geçmezse, hepsini elden kaçırmamalıdır” buyuruldu. Yâ Rabbî, bize beğendiğin şeyleri yapmak nasip eyle! Peygamberlerin en yükseği, efendisi, izzet, şeref yolcularının reîsi olan Muhammed Mustafânın sadakası olarak, bizleri senin dîninde bulunmaktan ve sana itaat etmekten ayırma!”

Buyurdu ki: “Bir kimse, şu on şeyi, kendine farz bilmedikce, tam verâ sahibi olmaz: Gîbet etmemeli. Müminlere sû-i zannetmemeli, kötü bilmemeli. Kimse ile alay etmemeli. Yabancı kadınlara, kızlara bakmamalı. Doğru söylemeli. Kendini beğenmemek için, Allahü teâlânın, kendisine yaptığı ihsânları, nîmetleri düşünmeli. Malını helâl yere harc edip, haramlara vermemeli. Nefsi, keyfi için, mevkı' makam istemeyip, buraları insanlara hizmet yeri bilmeli. Beş vakit namazı vaktinde kılmağı birinci vazîfe bilmeli. Ehl-i sünnet âlimlerinin bildirdiği îman ve işleri iyi öğrenip, kendini bunlara uydurmalı.”.

Cezâyir'de yetişen, hadîs, kelâm, mantık ve kırâat âlimi Senûsî hazretleri zamânının en çok verâ sâhibi olanıydı. Dünyâya düşkün olanlarla berâber bulunmayı, onlarla görüşmeyi ve onlara yakın olmayı hiç sevmezdi. Bir defâsında talebelerinden birkaçı ile birlikte bir yerden geçiyordu. Süslü elbiseler giyinip, süslü atlara binmiş bâzı kimselerin oradan geçtiklerini gördü. "Bunlar da kim?" dedi. "Bunlar, âhireti akıllarına getirmeyen dünyâlık kimselerdir." dediler. Böyle hâllere düşmekten Allahü teâlâya sığındı ve yoluna başka bir yerden devâm etti. Yine bir zaman aynı kimselerle karşılaştı. Bu sefer yolunu değiştirmek imkânı yoktu. Bunun için, hemen bir duvarın arkasına geçti ve oraya gizlendi. Onlar geçip gidinceye kadar çıkmadı.

GÖNÜL BAHÇESİ · 24 KASIM 2009 SALI · KAYIT 1653

“Bid'at uyuz hastalığı gibi bulaşıcıdır”

Ülkemizde, yediden yetmişe herkesin fütursuzca müdahale edebildiği, ilave ve çıkarm yapmada kendini yetkili gördüğü tek şey; dindir, dinin emir ve yasaklarıdır. Gerekçe de hazır: İslamiyet akıl, mantık dinidir; böyle olması benim mantığıma daha uygun geliyor!

Düşünemiyor ki, herkesin aklı, mantığı anlayışı farklı olduğuna göre, herkes kendi anlayışı ile hareket ederse, orda din diye bir şey kalır mı? Herkes aklı ile doğruyu bulabilecek olsaydı, Cenab-ı Hakkın kitap, Peygamber göndermesi haşa lüzümsuz olmaz mıydı?

Peki, bu kadar veballi, mesuliyetli bir konuda insanların rahat tavrının sebebi nedir? Yıllarca, dinin, dinin emir ve yasalarının, din adamlarının, din kitaplarının aşağılanması, her fırsatta alaya alınması, herkesin bu konuda fikir yürütme hakkının olduğu düşüncesinin yayılması, özellikle de devamlı, “İslamiyetin akıl ve mantık dini” olduğu vurgusunun yapılması. Tabii ki din akla mantığa uygun, ancak kimin aklına, mantığına: Peygamberlerin ve aklı selim denilen, yalınmayan akıl sahiblerinin aklına mantığına!

Dinimizde, dine yapılan ilave ve çıkartmalara bid’at, denilmektedir. Bid’at sahibi olmak çok tehlikelidir; tevbesi yoktur, çünkü yaptığını iyi bildiği, sevap beklediği için tevbe aklına gelmez! Sahibinin, tereyağından kıl çeker gibi imanını çeker alır, onun haberi bile olmaz.

Bid’at sahibinde ben yaptım oldu, mantığı vardır. Kendine göre iyi gördüğü herşeyi yapar: Müzik aletleri ile söylenen ilahileri dinleyerek nefsini tatmin eder, bundan da sevap umar, zengin olduğu halde kurban kesmeyip fakirlere para verir, çevresindeki fakirlere bakmadan onuncu haccını, onbeşinci umresini ifa eder, aklına eser cenazede tekbir getirir, hoca dışarısı kalabalık diye cenazeyi camiye mihraba getirtir, Mekke, Medine’deki imamın arkasında namaz kılmak arzular, önüne radyoyu koyar veya telezyonu açar namazını kılar, sesi daha gür çıksın diye, üç saf insana namaz kıldırırken yaka mikrofonu kullanır; yine çok sevap alırım düşüncesiyle hoparlörü çocukları beşikten, hastaları yataktan fırlatacak şiddette açar, mezhep imamlarını, fıkıh kitaplarını küçük görüp doğrudan ayetten hadisten

hüküm çıkarmaya kalkar, kitaplarda sakalın bir tutam olması sünnet denildiği halde, hiç bırakmamaktan iyidir diyerek, yarım santim sakar bırakır, bazıları da ne kadar uzatırsa o kadar sevap olacak düşüncesiyle, göbeğine kadar uzatır. Dinin hubbu fillah emrini hiçe sayarak gayri Müslimleri kardeş bilir… daha neler neler, akla hayale gelmeyecek ne bida'tler!

Halbuki, dine boşluk yoktur, neyin nasıl olacağını İslam alimleri gece gündüz çalışıp fıkıh, ilmihal kitaplarında bildirmişlerdir. Bid'atlerden, rastgele davranışlardan kaçılmasını istemişlerdir.

Bida'atler bulaşıcı hastalıktan daha hızla yayıldığından, daha tehlikeli olacağından, Müslümanların bid'at sahipleri ile görüşmeleri, onlara, hürmet göstermeleri, konuşmaları yasaklanmıştır. Hadis-i şeriflerde, "Bid'at sahipleri ile birlikte bulunmayınız! Onların kötülükleri, uyuz hastalığı gibi bulaşıcıdır", "Bid'at sahibine hurmet etmek için yürüyen kimse, islâmı yıkmaya yardım etmiştir" buyuruldu.

Peygamberimiz, bid'atin zararını, tehlikesini şöyle bildirmiştir: "Bid'at sahibine düşman gözü ile bakan kimsenin kalbini Allahü teâlâ emân ve îman ile doldurur. Bid'at sahibini kötü bileni Allahü teâlâ, Kıyâmet gününün korkularından korur. Bid'at sahibine hakâret edene, Allahü teâlâ, Cennette yüz derece ihsân eder. Bid'at sahibini güler yüzle karşılıyan veya ona iyilik eden, Allahü teâlânın Muhammed aleyhisselâma göndermiş olduğu islâmiyeti beğenmemiş olur"

Bid'at sahibini sevmiyenin ibâdetleri az olsa bile günahlarının affolunması umulur. İslam büyükleri, yolda, bir bid'at sahibi ile karşılaşmamak için yollarını değiştirirlerdi!

Fudayl bin İyâd buyurdu ki, "Bid'at sahibini seven kimsenin ibâdetlerini Allahü teâlâ yok eder ve kalbinden îman nûrunu çıkarır. "

Minâre, mektep, kitap gibi sonradan yapılmış olan şeyler bid'at yâni dinde reform değildir. Bunlar dîne yardımcı şeylerdir. İslâmiyet bunlara izin vermiş, hattâ emretmiştir.

HİKMETLER · 24 KASIM 2009 SALI · KAYIT 1655

Önce kötülükler yok edilmeli!

İmam-ı Rabbani hazretleri buyurdu ki: Takvâ, ibâdetlerin en kıymetlisidir. Çünkü, birşeyi tezyîn etmek, süslemek için, önce pislikleri, kötülükleri yok etmek lâzımdır. Bunun için, günahlardan temizlenmedikçe, tâatların, ibâdetlerin faydası olmaz. Hiçbirine sevap verilmez. Bütün iyiliklerin temeli takvâdır. Herşeyden önce, takvâ sahibi olmaya çalışmak lâzımdır. Herkese, takvâ sahibi olmalarını emir ve nasihat etmelidir. Dünyada rahata, huzura kavuşmak, kardeşçe yaşayabilmek, âhırette de, sonsuz azâbdan halâs olarak, ebedî nîmetlere, saadetlere kavuşmak, ancak takvâ ile nasip olur.

İmrân sûresinin yüzikinci âyetinde meâlen, “Ey müminler! Allahü teâlânın yasak ettiği şeylerden tâm olarak sakınınız!” buyuruldu. Yâni zâhirdeki işlerde ve bâtındaki ahlâk ve akâidde, Allahü teâlânın beğenmediği hiçbirşey kalmamasını istedi. Tâm takvâ, ancak evliyalık yolu ile elde edilebilir. Kötülükler temizlenmedikçe, tâm takvâ elde edilemez. Bunlar da, nefsin terbiyesi ile temizlenebilir.

Hadis-i şerifte buyuruldu ki: “Verâ sahibi imamın arkasında kılınan namaz kabûl olur. Verâ sahibine verilen hediye kabûl olur. Verâ sahibi ile oturmak ibâdet olur. Onunla konuşmak, sadaka olur” buyuruldu. Kabûl olur demek, çok sevap verilir demektir.

Takvâ, yalnız nâfile ibâdet yapmakla elde edilmez. Takvâ, farzları ve vâcibleri yapmak ve haramlardan sakınmak demektir. İhlâs ile yapılmıyan farzların, vâciblerin hiç kıymeti yoktur. Çünkü zümer sûresinin ikinci âyetinde meâlen,”Allaha ihlâs ile ibâdet et! İbâdet, ancak Ona yapılır” buyuruldu. Haramlardan kaçınmak da, fena-i nefis olmadan hâsıl olamaz.

Görülüyor ki, evliyalığın kemâllerine kavuşmak, farzları yapmakla olur. Fakat, vilâyete kavuşmak, Allahü teâlânın bir ihsânıdır. Dilediğine verir. Çalışmakla elde edilemez. Allahü teâlâ, insanlara güçleri yeten şeyleri emretmiştir. Tegâbün sûresinin onaltıncı âyetinde meâlen, “Allahın yasak ettiği şeylerden, gücünüz yettiği kadar perhiz ediniz!” buyuruldu. Görülüyor ki, elden geldiği kadar çalışmak lâzımdır.

GÖNÜL BAHÇESİ · 25 KASIM 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1654

Dinde her yenilik, her reform bid’attır

Bid'at, arabça bir kelimedir. Önceden olmayıp sonradan ortaya çıkarılan herşey demektir. Peygamberimizin ve dört halîfesinin zamanlarında bulunmayıp da, onlardan sonra, dinde meydana çıkarılan, ibâdet olarak yapılmaya başlanan şeylerdir. Bid’at; imanda, itikatta ve amelde olur. Birincisi küfür, ikinci, dalalet,sapıklık, üçüncüsü haramdır.

Büyük âlim İmam-ı Muhammed Birgivî’nin “Tarîkat-i Muhammediyye” kitabından ve bunun şerhi olan “Hadîka” kitabında beş hadis-i şerif esas alınarak bid’at konusu şöyle anlatılmaktadır:

1- Buhârî ve Müslimin bildirdikleri hadis-i şerifte, “Bildirdiğim bu dinde bulunmıyan birşey, sevap umarak meydana çıkarılırsa, bu şey red olunur” buyuruldu.

2- Taberânînin bildirdiği hadis-i şerifte, “Müslümanlar, Peygamberlerinden sonra, Onun bildirdiği dinde bir bid'at, herhangi bir yenilik yaparsa, bunun benzeri olan bir sünnet, aralarından kalkar” buyuruldu.

Bu hadis-i şerifler gösteriyor ki, dinden ve ibâdetten olmıyan birşeyin meydana çıkarılması bid'at olmaz. Yimekte, içmekte, giyinmekte, ev yapmakta ve bineklerde olan yenilikler, değişiklikler, ibâdet olan, yâni Allahü teâlânın rızasını kazanmak için yapılan şeyler değildir. Böyle şeylerin yapılması, bir ibâdeti bozmadığı veya dînin yasak ettiği bir şeyin yapılmasına sebep olmadığı zaman, bid'at olmaz. Yalnız dünyalık faydası olan veya dünya zararından koruyan, yâhut zarar ve faydası düşünülmiyen inanış, söz, iş ve ahlâktan islâmiyetin yasak etmediği bir değişiklik, yenilik yapmak bid'at olmaz.

3- Taberânîdeki bir hadis-i şerifte, “Bid'at sahibi, bid'atinden vazgeçinciye kadar, Allahü teâlâ, tevbesini kabûl etmez” buyuruldu.

Her günahtan sonra (Tevbe etmek) lâzımdır. Tevbenin doğru olması için, üç şart vardır: Günaha son vermek, yaptığına pişman olmak ve bir daha hiç yapmamaya azm etmek, karar vermek. Eğer kul hakkı da varsa, hakkını ödeyip,

helâllaşmak da lâzımdır. Bid'at sahibi, bu bid'atinden sevap beklemekte, iyi bir iş yaptığını sanmaktadır. Bunun için, tevbe etmeyi düşünmez.

4- İbni Mâcenin bildirdiği hadis-i şerifte, "Bid'at sahibi, bid'atinden vazgeçmedikçe, Allahü teâlâ onun hiç bir ibâdetini kabûl etmez" buyuruldu. Dinden olan bir inanışı, ibâdeti, sözü veya bir huyu değiştiren bir kimsenin, dinde reformcunun, doğru olan ibâdetleri dahî kabûl olmaz. Yâni ibâdetin faydalarından mahrum kalır. Bu bid'atten vazgeçmesi lâzımdır.

5- İbni Mâcenin bildirdiği hadis-i şerifte, "Bir bid'at küfre yol açmasa bile bunu ortaya çıkaranın orucu, haccı, ömresi, cihâdı, tevbesi ve hiçbir iyiliği kabûl olmaz. Bu kimsenin, yağdan kıl çıkar gibi, müslümanlıktan çıkması kolay olur" buyuruldu.

İşlediği bid'at küfre yol açmadıysa, şartlarına uygun olan farzları ve nâfileleri sahih olur, borçtan kurtulur ise de, kabûl olmaz yâni sevap verilmez. Bid'ati küfrüne yol açarsa, yâni küfre sebep olan bir söz söyler, birşey kullanır, bir iş yaparsa, îmanı giderek, ibâdetleri sahih de olmaz. Bid'at sahibi, bid'atini iyi ve sevap bilir. Bunun için dinden kolay çıkar. Bid'at işliyen, bunu ibâdet sanmakta, sevap beklemektedir. Günah işliyen ise, günahını suç bilmekte, Rabbinden utanmakta, azâbından korkmaktadır. Bid'atler, büyük günahtır.

Hangi ad adı altında yapırısa yapılsın; dinde yenilik, güncelleştirme, çağa uydurma gibi dinde yapılan her reform, bid'attır. Her bid'at de dinde yıkım demektir. Bunun için bid'at yayıldığı zaman, bunu red etmek ve zararlarını, kötülüğünü yaymaya çalışmak, farzdır. Bunun farz olduğunu islâm âlimleri sözbirliği ile bildirmişlerdir. Selef-i sâlihîn ve bugüne kadar gelen âlimler, hep böyle yaptılar. Bid'at sahiplerini red etmeyen, onları kendi hâline bırakan kimse, müslümanların sözbirliğinden ayrılmış olur. İslâm cemaatinden uzaklaşmış olur. Bid'atleri ve bid'at işleyenleri sevmiş olur. Böyle kimsenin de hadis-i şerifte bildirildiği gibi yağdan kıl çıkar gibi, müslümanlıktan çıkması kolay olur.

HİKMETLER · 25 KASIM 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1656

Resulullah efendimizin vasiyeti!

Bütün peygamberler ümmetlerine önce haramlardan kaçıp, Cenab-ı Hakkın emrine uymalarını, takva sahibi olmaları emretmişlerdir.

Resûlullah efendimiz, Mu'âz ibni Cebel'e buyurdu ki: "Yâ Mu'âz! Sana vasıyet ederim ki, takvâ üzere ol! Hep doğru söyle. Ahdına sâdık ol. Emânete hıyânet etme. Yetîmlere merhamet et. Komşunun hakkını gözet. Kimseye kızma. Hep tatlı konuş. Her müslümana selâm ver. İmâmın lâzım olduğunu bil. Kur'an-ı kerimin yolu olan fıkh bilgilerini öğren ve bu bilgilerden ayrılma. Her işinde âhıreti düşün. Hesap gününe hazırlan. Dünyaya gönül bağlama. Hep güzel, faydalı işler yap. Hiçbir müslümanı kötüleme. Yalancı şâhitlik yapma. Doğru sözü kabûl eyle. İmâm-ı âdile isyân etme. Yeryüzünde fesat çıkarma. Her zaman, Allahı zikret. Gizli günahlara gizli tevbe et. Âşikâr günahlara âşikâr tevbe et!"

Muhammed Masum hazretleri buyurdu ki: Takvâyı, haramlardan sakınmağı ve verâı, şüphelilerden de sakınmağı huy edinmelidir. Yasak olandan sakınmak, emri yapmaktan daha mühimdir. Çünkü, bu yolda ilerlemekte yâni kalbi temizlemekte ve nefsi ezmekte, yasaklardan sakınmak, emirleri yapmaktan daha fazla ilerletir, daha faydalıdır.

İyi işleri, iyi insanlar da, fâcirler de yapar. Fakat, ancak sıddıklar, îmanı kuvvetli olanlar, haramlardan sakınır.

Hadis-i şerifte, "Kıyâmet günü, Allahü teâlânın ihsânına kavuşacakların başında, verâ ve zühd sahipleri bulunacaktır" buyuruldu. Zühd, helâl malın fazlasından da sakınmaktır.

Bir işi yaparken, kalb rahat etmezse, sıkılırsa, çarparsa, o işi terk etmelidir. Şüphe edilen işleri yapmakta, müftiye değil kalbe bakılmalıdır. Hadis-i şerifte, "Kalbin sâkin olduğu, rahat ettiği, beğendiği ve nefsin sıkıldığı, beğenmediği işler, hayırlıdır. Yalnız nefsin sâkin olduğu iş şerdir" buyuruldu.

Bir hadis-i şerifte, "Helâl ve haram olan şeyler açık bildirilmiştir. Şüpheli şeylerden sakın! Açık bildirilmiş olanlara tâbi ol!" buyuruldu.

HİKMETLER · 26 KASIM 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1657

Ölüyor sandılar!

İslam büyükleri, harama bulaşmamak, haramdan uzak olmak için her türlü sıkıntıya razı olurlardı. Hazreti Ebû Bekr, hizmetcisinin getirdiği sütü içti. Sonra helâlden olmadığını anlayınca, parmağını buğazına sokarak kay etti. O kadar zahmetle çıkardı ki, ölüyor sandılar. Sonra, "Yâ Rabbî! Elimden geleni yaptım. Mi'demde ve damarlarımda kalan zerrelerden sana sığınırım!" diye yalvardı. Hazreti Ömer de, Beyt-ülmâla âid zekât develerinin sütünden, yanlışlıkla verilip içtiği zaman, böyle yapmıştı. Abdüllah bin Ömer hazretleri buyurdu ki: "Kanbur oluncıya kadar namaz kılsanız ve kıl gibi oluncıya kadar oruç tutsanız, haramdan kaçınmadıkca, kabûl edilmez, faydası olmaz". Süfyân-ı Sevrî hazretleri buyuruyor ki: "Haram para ile sadaka veren, câmi yaptıran, hayrât yapan kimse, kirlenmiş elbiseyi idrâr ile yıkıyan kimseye benzer ki, daha çok pislenir". Yahyâ bin Mu'az buyuruyor ki: "Allahü teâlâya itaat etmek, bir hazîneye benzer. Bu hazînenin anahtarı duâ, anahtarın dişleri de helâl lokmadır" Sehl bin Abdüllah-i Tüsterî buyurdu ki; "Hakîkî îmana kavuşmak için, dört şey lâzımdır: Bütün farzları edeble yapmak, helâl yimek, görünen ve görünmiyen bütün haramlardan sakınmak ve bu üçüne, ölünciye kadar devam etmeye sabr etmek" Yine Sehl bin Abdüllah Tüsterî buyuruyor ki: "Haram yiyenlerin yedi azası, istese de, istemese de günah işler. Helâl yiyenlerin azası, ibâdet eder. Hayr işlemesi kolay ve tatlı gelir Bir kimse, hiç haram karıştırmadan, kırk gün helâl yirse, Allahü teâlâ, onun kalbini nûr ile doldurur. Kalbine, nehrler gibi hikmet akıtır. Dünya muhabbetini, kalbinden giderir". Abdüllah ibni Mübârek buyurdu ki: "Şüpheli olan bir kuruşu sahibine geri vermeği, bin lira sadaka vermekten daha çok severim". Hadis-i şerifte, "Verâ sahibi imam ile kılınan iki rekât namaz, fâsık ile kılınan bin rekâttan daha eftaldir" buyuruldu. Eftal demek, sevabı daha çok demektir.

HİKMETLER · 27 KASIM 2009 CUMA · KAYIT 1658

Helâl kazanmanın önemi

Helâl kazanmanın önemini gösteren daha nice hadis-i şerifler ve büyüklerin sözleri vardır. Bunun içindir ki, verâ sahipleri haramdan çok sakınmışlardır.

Bunlardan biri Veheb ibni Verd hazretleri idi ki, nereden geldiğini anlamadan birşey yimezdi. Birgün annesi, buna bir bardak süt vermişti. Sütü nereden aldığını ve parasını nereden verdiğini ve kimden aldığını sordu. Hepsini anlayınca, bu koyun nerede otlamış dedi. Müslümanların hakkı bulunan bir yerde otlamıştı. Sütü içmedi. Annesi, oğlum! Allah sana rahmet etsin, iç! dedi. Ona günah işlemekle rahmetine kavuşmak istemem, dedi ve içmedi.

Bişr-i Hâfî hazretlerine, ne yiyip, nereden geçiniyorsun? dediklerinde, "Herkesin yidiği yerden. Amma, yiyip de gülen ile, yiyip de ağlıyan arasında çok fark vardır" buyurdu.

Haramın şiddeti ne kadar fazla ise, cezâsı da, o kadar çok olur. Affolmak ihtimali de, o derece az olur. Nitekim, diyabet hastasına bal zarar verir. Fakat şeker daha çok zararlıdır. Şekeri çok yimek, az yimekten daha zararlıdır. Helâllerin, haramların hepsini, fıkh okuyanlar bilir. Bütün fıkhı okumak ise, herkese vâcib değildir.

Müttekîlerin verâ'ıdır ki, haram ve şüpheli olmayıp, helâl olup, fakat şüpheli veya harama sebep olmak korkusu olan şeylerden sakınmaktır. Resûlullah buyurdu ki, "Bir kimse, tehlikeli olan şeyin korkusundan dolayı, tehlikesiz şeyden sakınmadıkca, müttekî olamaz!"

Hazreti Ömer buyurdu ki: "Bizler harama düşmek korkusu ile, helâllerin onda dokuzundan kaçındık".

Ali bin Mâbet buyurdu ki: bir evde kiracı idim. Birgün, birisine mektûb yazmıştım. Mektûbu duvarın tozu ile kurutmak hâtırıma geldi. Sonra dedim ki, bu duvar, benim malım değildir, kurutmamalıyım. Fakat, yine dedim ki, bu kadarcık şeyin zararı olmaz. Duvardan toprak alıp mürekkebi kuruttum. O gece rü'yâda, birisi dedi ki. "Duvar toprağının zararı olmaz diyenler, yarın kıyâmet gününde anlarlar"

Hadis-i şerifte, “Malın helâlden mi, haramdan mı geldiğini düşünmiyenler, Cehenneme, neresinden atılırsa atılsınlar, Allahü teâlâ, onlara acımıyacaktır”

HİKMETLER · 28 KASIM 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1659

Mubahları ölçüsüz kullanmak

Haramlardan kaçmanın yanında, şüphelilerden de kaçan hatta bu korku ile mubahları bile ölçülü kullanan İslam büyüklerinden biri de, Halîfe Ömer bin Abdülazî hazretleridir. Bir gün halifenin yanına ganimet eşyasından misk getirdiler. Burnunu tıkadı. Bunun faydası kokusudur. Bu ise, müslümanların hakkıdır dedi.

Büyüklerden biri, bir gece, bir hastanın başında bekliyordu. Hasta ölünce kandili söndürdü. Kandilin yağı, şimdi vârislerin hakkı oldu dedi.

Hazreti Ömer’e de ganîmet malından bir parça miski evine bırakmıştı. Eve gelince, âilesinin baş örtüsünden misk kokusu duydu ve sordu. Miski yerine koyuyordum, elim koktu. Elimi baş örtüme sürdüm deyince, Hz. Ömer baş örtüsünü alıp iyice yıkadı, kokusu kalmayınca geri verdi. Bunun zararı yok idi. Lâkin Hz.Ömer, âdet olmasını önlemek istedi. Haram korkusu ile helâli terk ederek, müttekîler sevabına kavuşmak istedi.

İnsan, mubâh olan dünya işlerine çok dalarsa, şüpheli olanları yapmaya başlar. Belki, helâlden çok yiyen, müttekîlerin derecesine eremez. Çünkü, mi'de helâl ile dolunca, şehvet harekete gelir. Câiz olmıyan şeyler yapılabilir. Kadınlara, kızlara bakmak tehlikesi baş gösterir. Zenginlere, mal, mülk, mevkı' sahiplerine imrenerek bakmak da, dünya hırsını arttırır. Onlar gibi olmak ister. Haram toplamaya başlar.

Bunun içindir ki, Resûlullah efendimiz, “Dünyaya gönül bağlamak, günahların başıdır” buyurdu. Yani mubâh olan şeylere düşkün olmak, kalbi dünyaya çevirir. Çok mal toplamak ister. Bunu da, günah işlemeden yapamaz. Mal toplamağı düşündükce, Allahü teâlâyı unutmaya başlar. Bütün kötülüklerin başı, kalbin Allahü teâlâdan gâfil olmasıdır.

Süfyân-ı Servî hazretleri, birisi ile birlikte evin kapısında duruyordu. Önlerinden, süslenmiş bir adam geçti. Arkadaşı, bu adama bakarken, Hz.Süfyân

mani olup, eğer sizler bakmamış olsanız, böyle israf yapmaz idi. Bunun israf günahına, siz de ortak oluyorsunuz buyurdu.

Hadis-i şerifte bilidirildi ki: “ Allahü teala buyuruyor ki, haramdan kaçınanlara hesap sormaya utanırım”.

HİKMETLER · 28 KASIM 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1660

Mubahları ölçüsüz kullanmak

Haramlardan kaçmanın yanında, şüphelilerden de kaçan hatta bu korku ile mubahları bile ölçülü kullanan İslam büyüklerinden biri de, Halîfe Ömer bin Abdülazî hazretleridir. Bir gün halifenin yanına ganimet eşyasından misk getirdiler. Burnunu tıkadı. Bunun faydası kokusudur. Bu ise, müslümanların hakkıdır dedi.

Büyüklerden biri, bir gece, bir hastanın başında bekliyordu. Hasta ölünce kandili söndürdü. Kandilin yağı, şimdi vârislerin hakkı oldu dedi.

Hazreti Ömer’e de ganîmet malından bir parça miski evine bırakmıştı. Eve gelince, âilesinin baş örtüsünden misk kokusu duydu ve sordu. Miski yerine koyuyordum, elim koktu. Elimi baş örtüme sürdüm deyince, Hz. Ömer baş örtüsünü alıp iyice yıkadı, kokusu kalmayınca geri verdi. Bunun zararı yok idi. Lâkin Hz.Ömer, âdet olmasını önlemek istedi. Haram korkusu ile helâli terk ederek, müttekîler sevabına kavuşmak istedi.

İnsan, mubâh olan dünya işlerine çok dalarsa, şüpheli olanları yapmaya başlar. Belki, helâlden çok yiyen, müttekîlerin derecesine eremez. Çünkü, mi'de helâl ile dolunca, şehvet harekete gelir. Câiz olmıyan şeyler yapılabilir. Kadınlara, kızlara bakmak tehlikesi baş gösterir. Zenginlere, mal, mülk, mevkı' sahiplerine imrenerek bakmak da, dünya hırsını arttırır. Onlar gibi olmak ister. Haram toplamaya başlar.

Bunun içindir ki, Resûlullah efendimiz, “Dünyaya gönül bağlamak, günahların başıdır” buyurdu. Yani mubâh olan şeylere düşkün olmak, kalbi dünyaya çevirir. Çok mal toplamak ister. Bunu da, günah işlemeden yapamaz. Mal toplamağı düşündükce, Allahü teâlâyı unutmaya başlar. Bütün kötülüklerin başı, kalbin Allahü teâlâdan gâfil olmasıdır.

Süfyân-ı Servî hazretleri, birisi ile birlikte evin kapısında duruyordu. Önlerinden, süslenmiş bir adam geçti. Arkadaşı, bu adama bakarken, Hz.Süfyân mani olup, eğer sizler bakmamış olsanız, böyle israf yapmaz idi. Bunun israf günahına, siz de ortak oluyorsunuz buyurdu.

Hadis-i şerifte bilidirildi ki: " Allahü teala buyuruyor ki, haramdan kaçınanlara hesap sormaya utanırım".

HİKMETLER · 29 KASIM 2009 PAZAR · KAYIT 1661

Takvada ileri derecede olanlar!

İleri derecede olanlar takva ve vera da da önde idiler. Meselâ, Bişr-i Hâfî hazretleri, sultanların veya adamlarının yaptırdığı çeşmelerden su içmezdi. Bazıları, hacca giderken, sultanların yaptırdığı su kanallarından sulanmış bağların üzümlerini yimezdi.

Birinin yolda, nalını kopmuştu. Hükümdar geçiyordu. Gece, onun ışığı ile, nalınını bağlamadı. Bir gece, bir kadın iplik iğriyordu. Hükümdar geçti. İpliğini sultan ışığı ile bükmemek için, sultan geçinceye kadar işlemedi.

Zünnûn-i Mısrîyi habs etmişlerdi. Günlerce aç kalmıştı. Bir kadın, iplik parası ile hazırladığı yemekten gönderdi. Yimedi. Kadın işitince, üzüldü. Helâl para ile yaptığımı biliyorsun, niçin yimedin dedi. Evet yemek helâl idi. Fakat, zâlimin tabağı içinde getirdiler buyurdu. Yemeyi zindâncıların tabağında getirmişlerdi.

Burada, fâsıktan değil, zâlimden kaçınma vardır. Vera sahabi olayım derken vesveseye de düşmemek lazımdır. Mesela çamaşır yıkarken, su kullanırken, acaba temiz mi diye vesvese etmek, verâ değildir. Sıddîklar, böyle vesvese yapmazdı. Her buldukları su ile abdest alırlardı. Elbisenin, suyun temizliğinde vesvese etmek, gösteriş yapmaya yaklaşır ve nefsin hoşuna gider. Hâlbuki, Sıddîkların verâı, kalb temizliğidir. Bunu insanlar görmez. Bunun için nefse güc gelir.

Yahyâ bin Mu'âz hazretleri ilâc içmişti. Zevcesi, odada biraz dolaş dedi. Gezmeye bir sebep göremiyorum. Otuz senedir hesap ediyorum. Allah rızası için olmıyan bir harekette bulunmadım dedi. Bunlar, din için niyet etmedikce hareket

etmezler. Yimeleri, ibâdete lâzım olan aklı ve kuvveti bulmaları niyeti iledir. Her sözleri, Allah içindir. Başka niyetleri haram bilirler.

Meleklerden, göklerden, kıyâmetin nasıl olacağından, Allahü teâlânın sıfatlarından konuşulur. Helâle, harama, dinin emirlerine gelince, susulur. Resûlullah buyurdu ki, "İnsanların en kötüsü, köşkler, çeşidli yemekler, renkli elbiseler içinde, boş oturup, herkese hoş gelen, lüzûmsuz sözlerle vakit geçirenlerdir"

HİKMETLER · 29 KASIM 2009 PAZAR · KAYIT 1662

Takvada ileri derecede olanlar!

İleri derecede olanlar takva ve vera da da önde idiler. Meselâ, Bişr-i Hâfî hazretleri, sultanların veya adamlarının yaptırdığı çeşmelerden su içmezdi. Bazıları, hacca giderken, sultanların yaptırdığı su kanallarından sulanmış bağların üzümlerini yimezdi.

Birinin yolda, nalını kopmuştu. Hükümdar geçiyordu. Gece, onun ışığı ile, nalınını bağlamadı. Bir gece, bir kadın iplik iğriyordu. Hükümdar geçti. İpliğini sultan ışığı ile bükmemek için, sultan geçinceye kadar işlemedi.

Zünnûn-i Mısrîyi habs etmişlerdi. Günlerce aç kalmıştı. Bir kadın, iplik parası ile hazırladığı yemekten gönderdi. Yimedi. Kadın işitince, üzüldü. Helâl para ile yaptığımı biliyorsun, niçin yimedin dedi. Evet yemek helâl idi. Fakat, zâlimin tabağı içinde getirdiler buyurdu. Yemeyi zindâncıların tabağında getirmişlerdi.

Burada, fâsıktan değil, zâlimden kaçınma vardır. Vera sahabi olayım derken vesveseye de düşmemek lazımdır. Mesela çamaşır yıkarken, su kullanırken, acaba temiz mi diye vesvese etmek, verâ değildir. Sıddîklar, böyle vesvese yapmazdı. Her buldukları su ile abdest alırlardı. Elbisenin, suyun temizliğinde vesvese etmek, gösteriş yapmaya yaklaşır ve nefsin hoşuna gider. Hâlbuki, Sıddîkların verâı, kalb temizliğidir. Bunu insanlar görmez. Bunun için nefse güc gelir.

Yahyâ bin Mu'âz hazretleri ilâc içmişti. Zevcesi, odada biraz dolaş dedi. Gezmeye bir sebep göremiyorum. Otuz senedir hesap ediyorum. Allah rızası için olmıyan bir harekette bulunmadım dedi. Bunlar, din için niyet etmedikce hareket

etmezler. Yimeleri, ibâdete lâzım olan aklı ve kuvveti bulmaları niyeti iledir. Her sözleri, Allah içindir. Başka niyetleri haram bilirler.

Meleklerden, göklerden, kıyâmetin nasıl olacağından, Allahü teâlânın sıfatlarından konuşulur. Helâle, harama, dinin emirlerine gelince, susulur. Resûlullah buyurdu ki, "İnsanların en kötüsü, köşkler, çeşidli yemekler, renkli elbiseler içinde, boş oturup, herkese hoş gelen, lüzûmsuz sözlerle vakit geçirenlerdir"

HİKMETLER · 30 KASIM 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1663

Haramdan kaçınmanın önemi

Abdülgani Nablüsi hazretleri buyurdu ki: Verâ yâni helâle, harama dikkat etmek abdeste ve necâsete dikkat etmekten daha mühimdir. Fakat zamanımızda helâl ve haramı gözetmek, hattâ Ebülleys-i Semerkandî' nin en kolay olan fetvâsına bile uymak çok güc oldu.

Bu fetvâya göre; malının çoğunun helâl olduğu sanılan kimsenin verdiği hediyeyi almak, onunla alış veriş ve kiralamak câiz olur. Malının çoğu helâl olduğu sanılmıyan kimse ile bunlar câiz olmaz. Çünkü, haram olduğu bilinen mal elden ele geçince, haramlığı yok olmaz.

Kâdîhân, (Hasan bin Mensur) fetvâsında buyuruldu ki: "Zamanımızda, şüpheli maldan sakınmak imkânsız oldu. Şimdi, müslümanların, haram olduğunu iyice bildiği şeyden sakınmaları vâcibdir". Şimdi ise, iş daha güc oldu. Çünkü hadis-i şerifte, "Her yıl, kendinden önceki yıldan daha kötü olacaktır" buyuruldu. Bunun için, bugün verâ ve takvâ, kalbi, dili ve bütün uzvları haramdan korumaktır ve insanlara zulüm yapmamaktır ve insanlara ve hayvânlara işkence yapmamaktır ve işçinin ücretini hemen vermektir.

Çok kimseler, dünya malını, hep haram sanır. Bazısı da, dünyadaki şeylerden çoğu haramdır der. Burada, insanlar üç türlüdür:

Bir kısmı verâda ileri gidip, yalnız meyve, balık, av eti gibi şüpheli olmıyan şeyleri yiriz der. Bir kısmı da, tenbel, miskîn oturup, her istediğimizi yiriz,

hiçbirşey ayırd etmeyiz der. Üçüncü kısm, herşey yimeli ammâ, lüzûmu kadar, der.

Bunların üçü de yanılmaktadır. Doğrusu şöyledir ki; “Helâl meydandadır. Haram meydandadır. Şüpheliler ikisi arasındadır. Kıyâmete kadar böyledir”. Nitekim, Resûlullah böyle buyurmuştur.

Dünya malından çoğu haram diyen yanılıyor. Evet, haram çoktur. Fakat, daha çok değildir. Çok başkadır, daha çok, başkadır. Nitekim, hasta çoktur, tüccâr çoktur, asker çoktur. Fakat, insanların çoğu değildir. Zâlimler çoktur. Ama mazlumlar daha çoktur.

2009 YILLIK KÜLLİYATI

12

Aralık

42 yazı · Gönül Bahçesi: 11 · Hikmetler: 31

GÖNÜL BAHÇESİ · 1 ARALIK 2009 SALI · KAYIT 1664

Eş dost ve akraba ziyaretleri

Bir bayramı daha geride bıraktık. Bayramlar insanların kaynaştığı; eş dost, akraba,arkadaş ziyaretlerinin yoğun bir şekilde yaşandığı günlerdir. Ancak bu görüşmeler, ziyaretler bayramlara mahsus olmamalı; senenin bütün aylarına, günlerine şamil olmalıdır.

Bu ziyaretlerin devamlılık arz etmesi, karşılıklı sıkıntılara sebep olmaması için dikkat edilecek pek çok husus vardır: Başta, Allahü teâlânın rızâsı için bir din kardeş ziyâret edileceği zaman, onun müsâid, uygun bir zamanını kollamalıdır. Kendisinden, görüşerek veya telefonla randevu almalıdır. Geç kalmamalıdır. Mutlaka zamanında gitmelidir. Herhangi meşru bir mazeretle gidilemiyecekse, mutlaka haber vermelidir.

Eve varınca, kapı çalınıp beklemelidir. Beklerken, kapıya yan dönmelidir. İçerden ses geldiğinde mutlaka kendini tanıtmalıdır. İçeri girince, sağa sola bakmamalıdır. İçeriden ses gelmezse, aralıklarla üç defa kapı çalınıp veya zile basıp dört rek'atli bir namaz kılınabilecek kadar bekleyip, ondan sonra kapıdan ayrılmalıdır.

TELEFONDA KONUŞURKEN

Kapıda kendini tanıttığı gibi, telefon görüşmelerinde de, telefon eden önce selâm verip kendini tanıtmalıdır. İlk arayan telefonu kapatmadıkça, telefonu kapatmak edebe uygun değildir. Telefon görüşmeleri kısa ve öz olmalıdır. Saatlerce telefonu meşgul etmemelidir. Kısa bir hâl hatır sorduktan sonra konuya girmeldir. Uzun, lüzûmsuz telefon görüşmeleri birçok yönden muhzûrludur. Cep telefonunda uzun çaldırmak uygun değildir. Müsait ise 3-4 çaldırmada zaten bakar. Müsaid değilse, yüz defa da çaldırsak netice alamayız. Başkalarının yanında konuşarak rahatsız edilmemelidir. Zil sesi başkalarını rahatsız edecek türden olmalalı; ürküdücü, melodili, şarkı sözlü olmamalıdır.

Ev sahibi, misâfiri kapıda karşılamalıdır. Selâm verince, selâmını almalı ve kendisine güzel iltifatlarda bulunup, "Efendim safâ geldiniz, hoş geldiniz, gelmekle bizi çok memnun ettiniz" diyerek odanın baş tarafına oturmasını teklif etmelidir.

Konuşmalar, sohbetler dünya veya âhırete faydalı olacak şeylerden olmalıdır. Lüzûmsuz, boş şeyler konuşmamalıdır. Dînden, ibâdetten, harâmların zararlarından ve evliyânın hayatlarından konuşmalıdır.

Misâfire hizmette kusûr etmemelidir. Hemen yemeğini vermelidir. Uzaktan gelmiş misâfirin yanında, onun yorgun olabileceğini düşünerek fazla da oturmamalıdır. Yatmadan önce, kıbleyi, lâvaboyu, helâyı, seccâdeyi ona göstermelidir. Abdest havlusunu ve diğer ihtiyâçlarını temîn etmelidir. Sabah olunca, sabah namazına kaldırmalı ve cemâ'at hâlinde beraber kılmalıdır. Erkence yemeğini hazırlamalıdır, belki gideceği yol uzundur, işleri çoktur.

Ziyâret edenin kendine yapılan ikrâmı reddetmemesi, hizmeti beğenmemezlik etmemesi lâzımdır. Çünkü ikrâmı red, müslümanın hakkını gözetmemek ve onu aşağılamak olur.

Ev sâhibini, sıkıntıya, külfete sokmamalıdır. Çünkü kardeşliğin şartı, zahmet vermemektir. Zahmet, sıkıntı, sık görüşmeğe, dostluğa mâni olur. Peygamber efendimiz, "Ben ve ümmetimin takvâ sâhibleri tekellüften beriyiz" buyurdu. Bugün Müslümanların eskisi gibi görüşmemesinin en önemli sebebi bidir.

MENFAATE DAYALI OLMAMALIDIR

Din kardeşlerinin sırlarını saklamalıdır. Arkadaşlık kalmasa da buna riâyet etmek şarttır. Çünkü araları açıldıktan sonra arkadaşının sırrını ifşâ etmek, aşağı tabîatlilikten ve kötü kalbliliktendir. Bunun için, "İyilerin göğüsleri, sırların mezarıdır" denmiştir.

Ziyâretler, dosluklar sevgi üzerine dayalı olmalı; menfaate dayalı olmamalıdır. Sevgi olmazsa zoraki ziyâret sürekli olmaz. Arkadaşına, sevdiğini söylemelidir. Çünkü kalbler, birbirini tanır ve birbiri ile görüşürler. Peygamber efendimiz, "Bir kimse bir kardeşini severse, ona sevdiğini söylesin" buyurdu.

Sevgide aşırı da olmamalıdır. Bu da zararlıdır. Kızması, yanlışını gördüğü zaman îkaz etmesi gerektiği zaman, bunu yapamaz, hattâ onun yanlışlarını yanlış olarak görmez. Aşırı sevgi, gözü kör eder.

Sevmede hâlis olmaya gayret etmelidir. Çünkü Allah yolundaki kardeşlik, saf sudan daha berrak ve durudur. Bu sevgi, saf, duru olduğu müddetçe devamlı olur.

Dostlukta, elden geldiği kadar, müslüman kardeşine, gönül rahatlığı ile hediye verilir. Fakat, hediye külfet hâlini almamalıdır. Onun altında ezileceği, pahalı hediye götürmemelidir.

GÖNÜL BAHÇESİ · 1 ARALIK 2009 SALI · KAYIT 1665

Eş dost ve akraba ziyaretleri

Bir bayramı daha geride bıraktık. Bayramlar insanların kaynaştığı; eş dost, akraba,arkadaş ziyaretlerinin yoğun bir şekilde yaşandığı günlerdir. Ancak bu görüşmeler, ziyaretler bayramlara mahsus olmamalı; senenin bütün aylarına, günlerine şamil olmalıdır.

Bu ziyaretlerin devamlılık arz etmesi, karşılıklı sıkıntılara sebep olmaması için dikkat edilecek pek çok husus vardır: Başta, Allahü teâlânın rızâsı için bir din kardeş ziyâret edileceği zaman, onun müsâid, uygun bir zamanını kollamalıdır. Kendisinden, görüşerek veya telefonla randevu almalıdır. Geç kalmamalıdır. Mutlaka zamanında gitmelidir. Herhangi meşru bir mazeretle gidilemiyecekse, mutlaka haber vermelidir.

Eve varınca, kapı çalınıp beklemelidir. Beklerken, kapıya yan dönmelidir. İçerden ses geldiğinde mutlaka kendini tanıtmalıdır. İçeri girince, sağa sola bakmamalıdır. İçeriden ses gelmezse, aralıklarla üç defa kapı çalınıp veya zile basıp dört rek'atli bir namaz kılınabilecek kadar bekleyip, ondan sonra kapıdan ayrılmalıdır.

TELEFONDA KONUŞURKEN

Kapıda kendini tanıttığı gibi, telefon görüşmelerinde de, telefon eden önce selâm verip kendini tanıtmalıdır. İlk arayan telefonu kapatmadıkça, telefonu kapatmak edebe uygun değildir. Telefon görüşmeleri kısa ve öz olmalıdır. Saatlerce telefonu meşgul etmemelidir. Kısa bir hâl hatır sorduktan sonra konuya girmeldir. Uzun, lüzûmsuz telefon görüşmeleri birçok yönden muhzûrludur. Cep telefonunda uzun çaldırmak uygun değildir. Müsait ise 3-4 çaldırmada zaten bakar. Müsaid değilse, yüz defa da çaldırsak netice alamayız. Başkalarının yanında konuşarak rahatsız edilmemelidir. Zil sesi başkalarını rahatsız edecek türden olmalalı; ürküdücü, melodili, şarkı sözlü olmamalıdır.

Ev sahibi, misâfiri kapıda karşılamalıdır. Selâm verince, selâmını almalı ve kendisine güzel iltifatlarda bulunup, "Efendim safâ geldiniz, hoş geldiniz, gelmekle bizi çok memnun ettiniz" diyerek odanın baş tarafına oturmasını teklif etmelidir.

Konuşmalar, sohbetler dünya veya âhırete faydalı olacak şeylerden olmalıdır. Lüzûmsuz, boş şeyler konuşmamalıdır. Dînden, ibâdetten, harâmların zararlarından ve evliyânın hayatlarından konuşmalıdır.

Misâfire hizmette kusûr etmemelidir. Hemen yemeğini vermelidir. Uzaktan gelmiş misâfirin yanında, onun yorgun olabileceğini düşünerek fazla da oturmamalıdır. Yatmadan önce, kıbleyi, lâvaboyu, helâyı, seccâdeyi ona göstermelidir. Abdest havlusunu ve diğer ihtiyâçlarını temîn etmelidir. Sabah olunca, sabah namazına kaldırmalı ve cemâ'at hâlinde beraber kılmalıdır. Erkence yemeğini hazırlamalıdır, belki gideceği yol uzundur, işleri çoktur.

Ziyâret edenin kendine yapılan ikrâmı reddetmemesi, hizmeti beğenmemezlik etmemesi lâzımdır. Çünkü ikrâmı red, müslümanın hakkını gözetmemek ve onu aşağılamak olur.

Ev sâhibini, sıkıntıya, külfete sokmamalıdır. Çünkü kardeşliğin şartı, zahmet vermemektir. Zahmet, sıkıntı, sık görüşmeğe, dostluğa mâni olur. Peygamber efendimiz, "Ben ve ümmetimin takvâ sâhibleri tekellüften beriyiz" buyurdu. Bugün Müslümanların eskisi gibi görüşmemesinin en önemli sebebi bidir.

MENFAATE DAYALI OLMAMALIDIR

Din kardeşlerinin sırlarını saklamalıdır. Arkadaşlık kalmasa da buna riâyet etmek şarttır. Çünkü araları açıldıktan sonra arkadaşının sırrını ifşâ etmek, aşağı tabîatlilikten ve kötü kalbliliktendir. Bunun için, "İyilerin göğüsleri, sırların mezarıdır" denmiştir.

Ziyâretler, dosluklar sevgi üzerine dayalı olmalı; menfaate dayalı olmamalıdır. Sevgi olmazsa zoraki ziyâret sürekli olmaz. Arkadaşına, sevdiğini söylemelidir. Çünkü kalbler, birbirini tanır ve birbiri ile görüşürler. Peygamber efendimiz, "Bir kimse bir kardeşini severse, ona sevdiğini söylesin" buyurdu.

Sevgide aşırı da olmamalıdır. Bu da zararlıdır. Kızması, yanlışını gördüğü zaman îkaz etmesi gerektiği zaman, bunu yapamaz, hattâ onun yanlışlarını yanlış olarak görmez. Aşırı sevgi, gözü kör eder.

Sevmede hâlis olmaya gayret etmelidir. Çünkü Allah yolundaki kardeşlik, saf sudan daha berrak ve durudur. Bu sevgi, saf, duru olduğu müddetçe devamlı olur.

Dostlukta, elden geldiği kadar, müslüman kardeşine, gönül rahatlığı ile hediye verilir. Fakat, hediye külfet hâlini almamalıdır. Onun altında ezileceği, pahalı hediye götürmemelidir.

HİKMETLER · 1 ARALIK 2009 SALI · KAYIT 1667

“Helâl olduğunu bildiğinizi yiyiniz!”

Cenab-ı Hak kullarına çekemeyecekleri yükü yüklemiz. Bunun için insanlara, “Muhakkak helâl olan, Allahü teâlânın helâl bildiği şeyleri yiyiniz!” diye emrolunmadı. Bunu kimse yapamaz. “Helâl olduğunu bildiğinizi yiyiniz!” denildi. Haram olduğu meydanda olmıyan şeyleri yiyiniz denildi ki, bunu herkes yapabilir.

Nitekim, Resûlullah efendimiz, bir müşrikin destisinden abdest aldı. Hazreti Ömer, Hıristiyan kadının destisinden abdest aldı. Eshâb-ı kirâm, kâfirlerin verdiği suyu içerlerdi. Hâlbuki, pis, necis olan şeyleri yimek haramdır. Kâfirler ise, çok kere pis olur. Elleri ve kapları şaraplı olur. Hepsi leş yir. Yâni, Besmelesiz kesilen veya kesilmeyip başka sûretle öldürülen hayvânları yirler. Fakat, pisliği görülmedikce, temiz diyip yirlerdi. Aldıkları kâfir şehirlerinde, Kitaplı kâfirlerden et, peynir satın alır, yirlerdi. Hâlbuki, o şehirlerde müslüman olmıyanlar arasında içki satan, fâiz alıp veren ve dünyaya gönül bağlıyan yok değildi.

Meselâ, bir Müslümanın tanımadığı bir yere gidince, herkesle alış veriş etmek câizdir. Herkesin elinde bulunanın, kendi malı olduğunu kabûl etmelidir. Haram olduğunu gösteren bir nişân bulunmadıkca, helâl bilmeli ve satın almalıdır. Böyle kimselerle alış veriş etmeyip, sâlih bildiği birisini aramak verâ olur. Fakat vâcib değildir.

Bir kimsenin tanımadığı bir kimsenin, malını ikramını yemesi caizdir. Yememek verâ olmaz, vesvese olur. Yemediğin için, o kimse incinirse, yimemek günah olur.

Zâlim kimselerin, yol kesicilerin, hırsızların mallarını veya çoğu haramdan olan kimselerden birşey almak câiz değildir. Ancak, helâl olduğu bilinen veya helâl alâmeti bulunan kimsenin malını satın almak câiz olur.

Herkesin elinde bulunan malı onun mülkü bilmektir. Gasb, zulüm, rüşvet, hırsızlık, fâiz, haraç ve hıyânet yollarından biri ile, alkollü içki satarak ele geçtiği açıkça bilinen bir malı onun mülkü olmaz. Bunu ondan almak, kullanmak, yimek helâl olmaz. Başka malları, mülkü kabûl edilir. Onları verince almak haram olmaz.

GÖNÜL BAHÇESİ · 2 ARALIK 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1666

Hasta ziyâretinin önemi ve edepleri

Dün bahsettiğimiz, sağlıklı zamanlarında ziyaret ettiğimiz, eş dost ve akrabayı hasta olduklarında da ziyaretleri ihmal edilmelidir. Bu, normal zamandaki ziyaretten daha makbuldür. Hasta olan müslüman kardeşini ziyâret etmek çok sevâbdır. Hastayı ziyâret eden, Cenâb-ı Hakkın rahmetine gark olur. Hadis-i şeriflerde buyuruluyor ki: “Hasta ziyaret eden kimse için, yetmiş bin melek, ertesi gün aynı vakte kadar istiğfar eder.” Başka bir hadis-i şerifte de buyuruluyor ki: “Müslümanın, müslüman üzerinde beş hakkı vardır: Selamını almak, hastalanınca ziyaret etmek, cenazesine gitmek, davetine icabet etmek, aksırıp da elhamdülillah dediği zaman, yerhamükallah demektir.”

Bir hastanın ziyâretine gidildiği zaman, kapıya varınca, içeri girmeğe müsâade istenir. Besmele ile girilir, sağ tarafına oturulur, içeri girince selâm verilir, hâl ve hâtırı sorulur. Âcil şifâlar dilenir! Bir ihtiyâcı varsa yapılır.

Hasta ziyâretinde, asık suratlı olarak yanında oturulmaz. Güler yüzlü olunur. Onun sevdiği şeylerden bahsedilir. Sevineceği haberler verilir. İnşâallah kısa zamanda iyileşeceksin, eski hâline geleceksin gibi iyi temennilerini bildirmelidir. Böyle sözler hastayı ferahlatır.

Hastanın yanında fazla oturmamalıdır. Sırrî-yi Sekâtî hazretleri hastalanmıştı. Ziyâretine gelenler, yanında çok oturmuşlardı. Bundan çok rahatsız oldu. Nihâyet kalkıp giderlerken, bize duâ et, dediler. Onlara şöyle duâ etti: "Yâ Rabbî, bunlara hasta ziyâretinin nasıl yapılacağını öğret!"

Yine büyüklerden biri hastalanmıştı. Ziyâretine gelenler, çok oturup rahatsız etmişlerdi. Ayrılırken bize bir vasıyyetin var mı diye sordular. Onlara, "Size vasıyyetim hasta ziyâretinde fazla oturmamanızdır" buyurdu.

Hasta ziyâretlerinde hastadan duâ istemelidir. Çünkü hastanın duâsı, meleklerin duâsı gibidir. Hastanın yanında hayırlı konuşmalı, duâ etmelidir. Çünkü melekler, bu duâlara âmin derler.

Ümm-i Seleme anlatır: Resûlullah buyurdu ki: "Hasta veya ölünün yanında bulunduğunuz zaman, hastaya şifâ, ölüye rahmetle duâ edin. Çünkü melekler,

sizin duânıza âmin derler." Ya'nî meleklerin yanında ettiğiniz ve onların âmin dedikleri duâlarınız kabûl edilir.

Hastanın yanından kalkarken, ona şifâ bulması için duâ etmelidir. Bir hadîs-i şerîfte: "Bir müslüman, hasta bir müslümanı ziyâret eder ve yedi kerre, (Es'elüllah-el azîm Rabbel Arş-il-azîm en yeşfiyeke) derse, o kimseye Cenâb-ı Hak muhakkak şifâ verir. Ancak eceli hâzır olan hâriç" buyuruldu.

Sık sık hasta ziyâretlerine gitmelidir. Cenâze namazlarında bulunmalıdır. Kabirleri ziyâret etmelidir. Bu ziyaretleri sık sık yapan dünya sevgisi yok olur. Kalbi nûrlanır, basîret gözü açılır.

Hasta ziyâretlerine gidildiğinde, birgün kendisinin de onun gibi zayıf, hâlsiz, yatağa uzanmış olacağını düşünmelidir. Bir yudum suyu bile eline alıp içemeyip, başkalarının yardımı ile içebileceğini düşünmelidir. Bütün bu gerçeklere rağmen hâlâ dünyaya bağlanmaktaki ısrarın ne kadar ma'nâsız bir şey olduğunu düşünmelidir.

Hastalık günâhın affolmasına sebep olur. Allahü teâlâ, hadîs-i kudsîde buyurur ki: “Benim rahmetim gazabımı geçmiştir. Bundan dolayı, hasta kulumun günâhını affeyledim!” Hastalık, dert, keder, günâhları götürmez. Bu acılara sabretmek günâhları götürür.

Ağır hastanın yanına kimseyi sokmamak doğru değildir. Hasta istemese de, sâlih insanlar gidip, bir İhlâs okuyacak kadar oturmalıdır. Kimse görüşmesin, konuşmasın denildi diyerek, hastayı bundan mahrûm etmemelidir. Yanına sâlih kimseler girip, Yasîn-i şerîf okumalıdır. Sessiz okumak da faydalıdır.

Hasta yanında, hastalığı artıracak meraklı sözler söylememeli, gazetelerden, hikâyelerden, mal, ticâret, siyâsetten lâf açmamalıdır.

Hasta yanında, evliyânın, âlimlerin ve sâlihlerin menkıbeleri ve sözleri konuşulmalı, bunlara sevgisi artırılmalıdır. Evliyâ-yı kirâmın söylenmesi, anılması rahmete sebep olur.

HİKMETLER · 2 ARALIK 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1668

Bilmemek dinde özürdür!

Bir kimse, elinden geldiği kadar haramdan kaçmaya çalışır, fakat buna rağmen elde olmayan sebeplerle harama düşerse, mesela şarapla pişirilmiş bir eti bilmeden yerse günahlı olmaz. Nitekim, necâsetle kılınan namaz kabûl olmaz. Fakat, necâset olup da, bilmese kabûl olur. Necâset olduğunu namazdan sonra anlasa, kaza etmek lâzım gelmez de demişlerdir. Resûlullah efendimiz namaz kıldıktan sonra Cebrâîl aleyhisselam, "Nalının kirli olduğunu haber verdi" fakat efendimiz namazı kaza etmedi.

Bir yerde, yağma edilmiş, çalınmış şeyler ve hayvanlar satılıyorsa, çoğunun haram olduğunu bilen kimse, buradan birşey satın almamalıdır. Eğer ihtiyacı çoksa, nereden aldın diye sormalı. Helâlden olduğu anlaşılanı almalıdır. Çoğunun haram olmadığı biliniyorsa, sormadan almak câiz ise de, sormak verâ olur.

Vera sahiplerinin, alış verişlerinde, bu malı nereden aldın demek câiz olur ise de, o kimse incinirse, sormak haram olur. Çünkü verâ, ihtiyâtlı olmaktır. Müslümanı incitmek ise haramdır. O hâlde, güzellikle sormalı. İkrâm ediyorsa, bir behâne ile yimemelidir. Çaresiz kalırsa, incitmemek için yimelidir. Başkasına da sormamalıdır. Çünkü, kendisi işitirse daha çok üzülür. Tecessüs ve gıybet ve sû'i zan olur ki, hepsi haramdır. İhtiyâtlı davranmak için helâl olmazlar.

Resûlullah efendimiz misafir olduğu zaman, ne verseler kabûl buyururdu. Nerden aldınız diye sormazdı. Hediye de kabûl eder, sormazdı. Ancak şüpheli olduğu meydanda ise, meselâ, Medîne-i münevvereye yeni teşrîf buyurduğu zaman, getirdikleri şeylere, hediye mi, sadaka mı diye sorardı. Çünkü, o zaman şüpheli idi. Sorunca, kimse incinmezdi.

Burada önemli olan haram olduğu kesin olan şeylerden kesinlikle kaçınmaktır. Kâdı-zade Ahmed efendi buyurdu ki: "Bir kimse, elindeki kat'î haram olan maldan sadaka verse, sevap umsa, alan fakir, haramdan olduğunu bilerek, verene Allah râzı olsun dese, veren de veya başka bir kimse de âmîn dese, hepsi kâfir olur. Haram olduğu bilinen belli mal ile câmi yaptırmak ve başka hayır yaptırmak ve bunlara karşılık sevap beklemek de küfürdür".

HİKMETLER · 3 ARALIK 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1669

“Hediyeleşmek dostluğu artırır”

Peygamberimiz buyurdu ki: “İstemeden verilen şeyi alınız! Allahü teâlânın gönderdiği rızktır”. Bir kimse, helâl mülkü olan mâlından hediye verse, istenmeden verilen bu hediyeyi kabûl etmek sünnettir. Hadis-i şerifte, “Hediyeleşiniz, birbirinizi seviniz!” buyuruldu. Başka bir hadis-i şerifte, “Hediyeleşmek dostluğu artırır” buyurulmuştur. Dostluğun devamı için, hâl ve hareketlerle onu sevdiğini bildirmeli, dil ile de söylemelidir.

Mumammed Masum hazretleri buyurdu ki: Peygamberimiz Hz. Ömere hediye gönderdi. Kabûl etmedi. Efendimiz, hazreti Ömer’a, geri göndermesinin sebebini sordu. “İnsan için hayrlı olan, kimseden birşey almamaktır” buyurmuxştunuz onun için almadım, dedi. Bunun üzerine Peygamber efendimiz “İsteyip de almak için demiştim. İstemeden verilen şey, Allahü teâlânın gönderdiği rızktır. Onu alınız!” buyurdu. Hz. Ömer de, “Allahü teâlâya yemin ederim ki, kimseden birşey istemiyeceğim ve istemeden verileni alacağım” dedi. Hediye kabûl etmektevekküle mani değildir.

Bir kimse, haram olarak edindiği malı başkasına verse, o da, başka birine verse, haramdan geldiğini bilenlerin bunu alması haram olur. Kadın, kocasının haram para ile satın aldığını, haram karışık malını yirse, kullanırsa, câiz olur. Günah kocasına olur. Zulüm ile aldığını bilmiyen kimsenin, zulüm ile toplanan maldan yimesi câiz olup, bilmemesi özür olur.

On şey, son nefeste îmansız gitmeye sebep olur:

1- Allahü teâlânın emirlerini ve yasaklarını öğrenmemek; haram işlemek, haram yemek. 2- Îmanını, Ehl-i sünnet îtikatına göre düzeltmemek, 3- Dünya malına, rütbesine, şöhretine düşkün olmak, 4- İnsanlara, hayvanlara, kendine zulüm, eziyyet etmek, 5- Allahü teâlâya ve iyilik gelmesine sebep olanlara Şükretmemek, 6- Îmansız olmaktan korkmamak, 7- Beş vakit namazı vaktinde kılmamak, 8- Fâiz alıp vermek, 9- Dînine bağlı olan müslümanları aşağı görmek. Bunlara gerici gibi şeyler söylemek, 10- Fuhuş sözleri, yazıları ve resmleri söylemek, yazmak ve yapmak.”

HİKMETLER · 4 ARALIK 2009 CUMA · KAYIT 1670

Haramın azabı, helalın hesabı!

Ahırette haramın azabı olduğunu gibi helalın hesabı vardır. Kıyamet gününde haramdan mal toplamış, haramdan sarfetmiş bir kişi getirilir. Onun için 'Bunu ateşe götürün!' denir. Helâlinden mal toplayıp harama sarfeden başka bir kişi getirilir. Onun için de 'Bunu ateşe götürün!' denir. Başka bir kişi getirilir. Haramdan mal toplamış, helâle sarfetmiş. Onun için bunu da 'Ateşe götürün!' denir. Bir kişi getirilir. Helâldan mal toplamış, helâle sarfetmiş. Onun için de denilir ki:

- Sen dur! Denilerek, hesaba çekilir: Sorular: Sen bu malı toplarken sana farz olan namazda kusur yapmış, onu vaktinde kılmamış, onun rükûunda, secdesinde ve abdestinde kusur yapmışsındır.

-Hayır. Ben bu malı helâlinden kazandım, helâle sarfettim. Bana farz kıldığın herhangi bir ibâdetten hiçbir şey zayi etmedim!

- Belki sen, bu mala bineğinde, elbisende, kendisiyle böbürlendiğin birşeyi katmış olabilirsin!

-Hayır. Katmadım ve hiçbir şeyle böbürlenmedim!

- Belki sen, sana vermeyi emrettiğim yakın akrabanın, yetimlerin, miskinlerin ve yolcuların haklarından birinin hakkını vermedin!

-Hayır. Ben bu malı helâlden kazandım, helâle sarfettim. Bana farz kıldığın herhangi birşeyi zâyi etmedim, kibir ve gurura kapılmadım. Bana hakkını vermeyi emrettiğin hiçbir kimsenin. hakkını zayi etmedim.

Sonra, bunlar getirilir. Onunla davalaşır ve derler ki: 'Ya Rabbî! Sen ona verdin, onu zengin kıldın. Onu aramızda yarattın. Bize vermesini emrettin!'

Eğer o, onlara vermişse, bununla beraber farzlardan herhangi birşeyi zâyî etmemişse, herhangi birşeyde katışıklık yapmamışsa ona denilir ki: Peki, sana vermiş olduğum yiyecek, içecek veya lezzetli olan her nimetin şükrünü yerine getirdin mi?'

Kısacası, o kişi bile durmadan sorgu suale çekilir! Bütün suallere geçerli cevap verdikten sonra rahata erer!

HİKMETLER · 5 ARALIK 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1671

“İşte dunya budur!”

Biri İsa aleyhisselam ile arkadaşlık yapmak istedi ve berber seyahate çıktılar. Bir nehrin kıyısında yemek yediler. Beraberlerinde üç ekmek vardı. Ekmeğin ikisini yediler. Hz. İsa nehire gitti. Su içti, dönünce kalan ekmeği bulamadı ve o kişiye 'Ekmeği kim götürdü' dedi. Kişi 'Bilmiyorum!' dedi.

Hz. İsa arkadaşı ile beraber yola devam etti. Beraberinde iki yavrusu bulunan bir geyik gördü. Hz. İsa geyik yavrularından birini çağırdı, onu kesti, hem kendisi, hem de arkadaşı yediler. Sonra geyik yavrusuna 'Allah'ın izniyle kalk' dedi. Geyik yavrusu kalktı ve yürüdü. Hz.İsa arkadaşına dönüp şöyle dedi: 'Sana bu mu'cizeyi gösteren Allah adına yemin veriyorum: 'O ekmeği kim aldı?' Kişi 'Bilmiyorum?' dedi.

Sonra bir dereye geldliler. Hz.İsa onun elinden tutup su üzerinde yürüdüler. Öbür tarafa geçince 'Şu mucizeyi sana gösteren Allah'ın hakkı için, o ekmeği kim aldı?' dedi. Kişi 'Bilmiyorum!' dedi.

Sonra bir çöle varıp oturdular. Hz. İsa toprak ve kum topladı. Sonra 'Allah'ın izniyle altın ol!' dedi. Toprak altın oluverdi. O altınları üçe böldü. Sonra dedi ki: 'Üçte biri benim, üçte biri senin ve üçte biri de ekmeği alanındır!' Bunun üzerine kişi 'Ekmeği ben aldım!' dedi. Hz. İsa da 'O halde hepsi senin olsun!' dedi ve ondan ayrıldı.

Hz. İsa ayrıldıktan sonra onun yanına iki kişi geldi. Bu çölde onun yanında altını görünce ondan alıp onu öldürmek istediler. O yalvararak 'Bunu üçe taksim edelim' dedi. Biri 'Birimiz köye gidelim ki bize bir yemek satın alsın, yiyelim!' dedi.

Birisini köye gönderdiler! Köye giden kişi malın tamamına kavuşmak için, aldığı yiyeceğe zehir koydu. Altının yanında kalan iki kişi ise, o gelence onu öldürdüler. Zehirli yemeği yeyince öldüler. Mal çölde sahipsiz kaldı ve üç kişi de onun yanında öldü. Haram helal demeden yapılan işler insanı bu hale getirir.

Hz. İsa onlar bu halde iken yanlarından geçti ve arkadaşlarına şöyle dedi: 'İşte dünya budur! Dünyadan sakının!'

HİKMETLER · 6 ARALIK 2009 PAZAR · KAYIT 1672

İblisin insanları helak ettiği iki huy

Nuh aleyhisselam tufanda gemiye bindiği zaman, Cenab-ı Hakkın emri gereği her canlıdan bir çifti gemiye aldı. Bu esnada gemide tanımadığı bir ihtiyar gördü. Hz. Nuh bu ihtiyara 'Seni buraya getiren nedir?' diye sordu. İhtiyar 'Ben buraya senin arkadaşlarının kalplerine vesvese vermek için girdim, ta ki onların kalpleri benimle, bedenleri seninle olsun!' dedi. Bunun üzerine Hz. Nuh ona 'Ey Allah'ın düşmanı! Gemiden çık! Çünkü sen Allah'ın rahmetinden uzaklaştırılmış bir mel'unsun, iblissin' dedi.

Bunun üzerine İblis, Hz. Nuh'a dedi ki: 'Beş şey vardır, onlar vasıtasıyla insanları helâk ederim. Onlardan üç tanesini sana haber vereceğim. İki tanesini ise bildirmeyeceğim'.

Hz. Nuh İblis'e sordu: 'Söylemek istemediğin o iki şey nedir?' İblis 'O iki şey sayesinde beni yalanlamazlar, bana muhalefet etmezler, onlar vasıtasıyla halkı helâk ederim. Onlardan biri hased, diğeri de hırstır! Hasedden ötürü lânetlendim ve Allah'ın rahmetinden kovulmuş bir şeytan oldum. Hırsa gelince, o da Adem'e (aleyhisselam) bir ağaç hariç, bütün cennet mübah kılındı. Ben ihtiyacımı, hırstan ötürü Âdem'den koparabildim' dedi.

İblis insanları mübahla yetinmemeleleri üzerine vesvese verir. Böylece önce şüphelilere sonra da haramlara sevkeder.

İblis, Yahya aleyhisselam şeytanın üzerinde çengellerin takılı olduğunu gördü. Kendisine sorunca; “Bunlar şehvetlerdir! Onlarla Ademoğlu'nu avlarım!” cevabını verdi. Ayrıca, “karnını fazla doyurması için de insanlara vesvese veririm. Çünkü, bu takdirde namaz kılması ve zikir yapması ağırlaşır” dedi.

Çok yemekte altı kötü hasletin bulunduğu bildiriyliştir: 1- Allah korkusunu kalpten çıkarır. 2- Halka karşı merhameti kalpten söker. Çünkü tok bir kimse herkesin tok olduğunu zanneder. 3- İbadetleri ağırlaştırır. 4-Tok bir kimse

hikmetli bir konuşmayı dinlediği zaman o konuşmanın kalbinde bir incelik meydana getirdiğini hissetmez. 5-Tok bir kimse, vaazda bulunur ve hikmetli konuşursa onun konuşması halkın kalbine tesir etmez. 6-Tokluk, kişide çeşitli hastalıklar doğurur ve hastalıklarını artırır.

HİKMETLER · 7 ARALIK 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1673

Herkes kazancından şikayetçi!

Günümüzde hemen hemen herkes, geçim darlığından, kazancının bereksizliğinden, ticaretinin iyi gitmediğinden bahsetmektedir. Fakat kimse, benim yaptığım ticaret dine uygun mu, başkasının hakkı geçiyor mu, kazancıma haram katışıyor mu, diye kendisine sormuyor. Genelde gelsinde nereden gelirse gelsin havası hakim. Böyle olunca da, havadan gelen havaya gidiyor. Nitekim paranın gittiği yerden geldiği yer belli olur, denilmiştir. Dünyada çekilen her sıkıntı dine uymamanın, haram kazancın bedelidir. Helal kazanç az da olsa bereketli olur, faydası çok olur, bedene şifa olur.

İmam-ı Gazali hazretleri, bu hususları Kimyâ-i saadet uzun uzun bildirmektedir:

Resûlullah buyurdu ki, “Helâl kazanmak her müslümana farzdır”. Helâl kazanabilmek için, önce helâli öğrenmek lâzımdır. Helâl ve haram meydandadır. İkisi arasında şüpheli olanları tanımak gücdür. Şüphelilerden sakınmıyan, harama düşer.

Dinimizde, helâl kazanmak çok önemlidir. Mü'minûn sûresinde meâlen, “Ey Peygamberlerim. Helâl ve temiz yiyiniz ve bana lâyık ibâdetler yapınız!” buyuruldu. Resûlullah bunun için, “Helâl kazanmak her müslümana farzdır” ve “Bir kimse, hiç haram karıştırmadan, kırk gün helâl yirse, Allahü teâlâ, onun kalbini nûr ile doldurur. Kalbine, nehrler gibi hikmet akıtır. Dünya muhabbetini, kalbinden giderir” buyurdu.

Sa'd bin Ebî Vakkâs hazretleri dedi ki, “Yâ Resûlallah ! Duâ buyur da, Allahü teâlâ, benim her duâmı kabûl etsin!”. Cevabında buyurdular ki, “Duâ kabûl olmak için, helâl lokma yiyiniz!”.

Başka zamanlarda da buyurdular ki:

“Çok kimse vardır ki, yidikleri ve giydikleri haramdır. Sonra ellerini kaldırıp duâ ederler. Böyle duâ, nasıl kabûl olunur?”.

“Haram yiyenlerin ne farzları, ne de sünnetleri kabûl olmaz”. (Yâni sevabına kavuşamazlar.)

“On liralık elbisenin, bir lirası haram olsa, o elbise ile kılınan namazlar kabûl olmaz”.

“Haram ile beslenen vücûdün ateşte yanması daha iyidir”.

GÖNÜL BAHÇESİ · 8 ARALIK 2009 SALI · KAYIT 1677

Minareye karşı çıkmak bahane!

Hıristiyan Batı âlemi, Müslümanlar Avrupa’da, belli bir sayıya, belli bir güce ulaşınca tedirgin olmaya, gelecekten endişe duymaya başladı. İbadet yeri olan ayrıca Müslümanların bir araya gelip kaynaştığı camilerin yapımında sınırlama, mimarisine müdahale ve geçen hafta da minarenin yasaklanması ile ilgili İsviçre’de yapılan referandum bu korkunun tezahürüdür. Ayrıca, Hıristiyanlıktan başka dine, İslamiyete tahammüllerinin olmadığının önemli bir işaretidir.

Minareye karşı çıkmak işin bahanesi; maksat camiye, İslama karşı çıkmaktır; çünkü minare caminin bir parçasıdır. Nasıl ki, çansız, çan kulesiz bir kilise düşünülemezse, minaresiz bir cami de düşünülemez. Bu vesile ile, minarenin dinimizdeki yeri ve önemi ile ilgili bilgi sunmak istiyorum.

Minare, namaz vaktinin geldiğini bildirmek için, câmilerde, müezzinin ezan okuduğu şerefeli yüksek ve ince yapıdır. Lügatte, “nur saçan yer, ezan yeri, çerağ” mânâlarına gelir. Minâre, Arapça olan “menâra” kelimesinin değişikliğe uğramış hâlidir. Minâre, genellikle taştan inşâ olunduğu gibi tuğladan ve ahşaptan da yapılır.

İLK MİNARE

İlk minâre, Peygamber Efendimizin, ezanın yüksekte okunması emri esas alınarak, hicri 58 senesinde Hazret-i Muâviye’nin emriyle, Mısır Vâlisi Mesleme

bin Mahled tarafından yapılmıştır. Minâreden ilk ezanı, Mesleme'nin kardeşi müezzin Serahbil bin Âmire okumuştur.

Ezan okumak, Hicretin birinci senesinde Medîne'de başladı. Medîne'de ilk ezan okuyan Hazret-i Bilâl-i Habeşî, Mekke'de ise, Labbib bin Abdurrahman'dır. Minâre yapılmadan önce, ezan mescitlerin dışında yüksek bir yerde, dam, duvar üzerinde okunurdu. Hicrî 58 senesinden sonra yapılan câmilerde birer minâre yapılması dînî bir vecibe hâlini aldı. Mısır, Suriye, Irak, İran, Hindistan, İspanya ve Anadolu'da yapılan câmilerin yanına birer minâre inşâ edilmiştir.

Minâre, en ahenkli ve en güzel şekline, Osmanlı devrinde, mîmârî sanatının zirveye ulaştığı on altıncı asırda Mîmar Sinan zamânında ulaşmıştır. Eseri olan Edirne Selimiye Câmii minâreleri 70,89 m yüksekliğinde olup, 3,80 m kalınlığındadır. Üç şerefesine ayrı merdivenlerle çıkılmaktadır. Süleymaniye minâresi 63,80 m Şehzadebaşı 41,54 metredir.

Minârelerin en süslü bölümü şerefe kısmıdır. Şerefe çıkıntısının altı tuğla bindirmeli veya taş istalaktit ve püsküllerle bezeli olduğu gibi, etrafı da ekseriya ajur nefis mermer korkuluklarla çevrilidir. İlk minârelerde bir tane olan şerefe sayısı bâzı minârelerde üçe kadar varmıştır. Şerefeden sonra başlayan, ekseriya gövdeye nazaran kalem ucu gibi incelen petek kısmı da minârenin boyuna uygun bir nisbette ahşap ve üzeri kurşunla örtülmüştür. Daha sonraları külahlar taştan yapılmıştır. Çok minâre şekilleri vardır ki, hepsi de ayrı birer inceleme konusu olmuştur.

Selçuklular devrinden îtibâren bâzı câmilerde minâre ikiye, sonra Edirne Üç Şerefeli Câmiinden başlayarak Süleymaniye ve Selimiye'de bunların sayısı dörde, Sultanahmed Câmiinde altıya çıkmıştır.

Selçuklu minârelerinde de burmalı minâreler vardır. Minârelerin inşâsı mîmârîde ayrı bir ihtisas şûbesi teşkil eder. Eskiden mahâret ve bilgi sâhibi minâreci ustaları vardı. Her taşın kendi yerine göre traş edilmesi ve minârenin içinde merdiven basamaklarının ortasına gelen bir mihver etrafında taşların birbirine uyması ve kenetlenmesi mühim bir inşâ meselesidir. Burmaların bâzan 40 m kadar yükseklikte olması dolayısıyla rüzgârla sallanması düşünülecek olursa işin güçlüğü anlaşılır. Minârelerin içinde ekseriyetle tek bir merdiven olup buradan şerefeye çıkılır.

HOPARLÖR DİREĞİ OLMAMALI

Minârenin en yüksek yeri alemdir. Alem, "bayrak" demektir. Minâre alemleri, İslâm âleminin dînî sembolü olan "hilâl" şeklindedir. Ülkemizdeki bâzı alemlerin kıskaçları arasında yıldız da bulunur. Alemler, mâdenî veya taştan olabilir. Ancak binâya nisbetle büyük ölçüde olanlar, genelde bakırdan ve altın yaldızlıdırlar. Alem; kâide, küp, armut, bilezik ve tepelikten mürekkeptir. Ancak son yıllarda şerefelere monte edilen hoparlörler, bu zarif sanat eserlerinin görünümünü, estetiğini önemli derecede bozmuştur. Bu eşsiz sanat eserlerini hoparlör direkleri haline getirmiştir. Minarelerimizin yapılış maksadına uygun hale getirilmesinde zaruret vardır.

HİKMETLER · 8 ARALIK 2009 SALI · KAYIT 1674

İbadetler helal lokmaya bağlı!

İmam-ı Gazali hazretleri buyurdu ki:

Bütün ibâdetlerin kabûl olması, helâl lokmaya bağlıdır. Hadis âlimi Ahmed bin Abdüllah İsfehânî, diyor ki, "Büyüklerden çoğu buyurdu ki, ibâdetler on kısmdır: Dokuz kısmı helâl kazanmaktır. Bir kısmı da bildiğimiz bütün ibâdetlerdir". O hâlde, müminler helâl kazanmaya çalışmalıdır. Haramdan ve şüphelilerden kaçınmalıdır.

Hazreti Ebû Hüreyre buyuruyor ki, Resûlullahdan işittim. Buyurdu ki, "Allahü teâlâ güzeldir. Yalnız güzel yapılan ibâdetleri kabûl eder. Allahü teâlâ, Peygamberlerine emrettiğini, müminlere de emretti ve buyurdu ki, ey Peygamberlerim! Helâl yiyiniz ve sâlih, iyi işler yapınız! Müminlere de emretti ki, ey îman edenler! Sizlere verdiğim rızklardan helâl olanları yiyiniz!".

Resûl aleyhisselam sözüne devam ederek buyurdu ki: "Uzak yoldan gelmiş, saçı sakalı dağılmış, yüzü gözü toz içinde bir kimse, ellerini göke doğru uzatıp duâ ediyor. "Yâ Rabbî!" diye yalvarıyor. Hâlbuki yidiği haram, içtiği haram, gıdâsı hep haram. Bunun duâsı nasıl kabûl olur?". Yâni haram yiyenin duâsı kabûl olmaz buyurdu. İşte haramı, helâli, şüphelileri ve fâizi bilmiyen, bunları birbirinden ayıramıyan, haramdan kurtulamayıp, ibâdetleri boşuna gider.

En üstün kazanç yolu, helal kazanma yolu cihâddır. İkinci derecede ticâret, üçüncüsü ziraat, dördüncüsü sanattir. Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

"Malın helâlden mi, haramdan mı geldiğini düşünmiyenler, Cehenneme, neresinden atılırsa atılsınlar, Allahü teâlâ, onlara acımıyacaktır".

"İbâdet on kısmdır, dokuz kısmı, helâl kazanmaktır".

"Helâl kazanmak için yorulup, evine dönen kimse, günahsız olarak yatar. Allahü teâlânın sevdiği kimse olarak kalkar".

"Allahü teâlâ buyuruyor ki, haramdan kaçınanlara hesap sormaya utanırım".

"Bir dirhem fâiz, otuz zinâdan daha günahtır". "Haram maldan verilen sadaka kabûl edilmez. Saklanırsa, Cehenneme gidinceye kadar, ona yolluk olur".

GÖNÜL BAHÇESİ · 9 ARALIK 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1678

Minare, ezân ve kâmet

Dün, Batı'nın minare karşıtlığından bahsetmiştik. Minarelerden bahsedilir de, bunların yapılış sebebi olan ezandan hiç bahsedilmez mi? Bugün de kısaca bundan bahsedeceğiz.

Hicretin birinci senesinde (M.623) Peygamber efendimiz, Müslümanları namaza davet için ne yapayım, diye Eshab-ı kiramla istişare etti. O güne kadar, "Essalatü Cami'a" denilmek suretiyle mü'minler namaza davet edilirdi.

Eshab-ı kiramdan bazıları; "Namaz vakti gelince bir alem yani bayrak dikilsin, onu görenler birbirine haber verirler." dediler. Peygamber efendimiz bu fikri beğenmedi. Bazıları; "Yahudiler gibi boru çalınsın." dediler. Peygamberimiz bu fikri de beğenmedi. "Bu, Yahudilerin işidir." buyurdu. "Nakus yani çan çalınsın." diyenler oldu. Peygamber efendimiz; "Bu, Hıristiyanların işidir." buyurarak kabul etmedi. Yüksek bir yere ateş yakılıp, namaz vaktinin haber verilmesini teklif edenler oldu. Sevgili Peygamberimiz bunun da "mecusilere ait" olduğunu bildirdiler.

RÜ'YADA GÖSTERİLDİ

Bu sırada Hz. Abdullah bin Zeyd Peygamber efendimize gelerek; "Ya Resulallah! Bu gece rüyamda, üzerinde iki parçadan yeşil elbise bulunan ve elinde bir çan taşıyan kimse yanıma gelip beni dolaştırdı. Ona; Ey Allah'ın kulu! Bu çanı

satar mısın? deyince; Ne yapacaksın? dedi. Onunla namaza davet edeceğiz, dedim. Bu sözüm üzerine; Ben sana ondan daha hayırlı olanı tarif edeyim mi? dedi. Kıbleye karşı durdu ve yüksek sesle ezanın mübarek kelimelerini okudu. Biraz durduktan sonra aynı kelimeleri tekrar ederek, sonuna doğru, "Kad kâmet-is-salâtü" cümlesini ilave etti" dedi.

Bunun üzerine Resulullah efendimiz; "İnşaallah bu rüya haktır! Bilal ile birlikte kalk da, gördüğünü ona öğret. Ezanı okusun. Çünkü, onun sesi seninkinden daha yüksek ve daha gürdür." buyurdu. Hazret-i Bilal kalktı. Mescid-i şerifin yakınında bulunan yüksek bir dama çıkarak, ilk ezanı, öğretilen kelimelerle okudu.

Hazret-i Ömer, Hz. Bilal-i Habeşi'nin okuduğu ezan sesini işitince, koşarak Resulullah efendimizin huzuruna geldi. Hazret-i Bilal'in söylediği kelimeleri, aynen rüyasında gördüğünü arz etti. O gece, Eshab-ı kiramdan bazıları da aynı rüyayı görmüşlerdi. Böylece beş vakit namazda bu ezan okunur oldu.

Bir de, farz namaza başlamadan önce okunması sünnet olan, ikâmet (kâmet) vardır. Bunda, ezândan farkı fazla olarak "Hayye alelfelâh" tan sonra "Kadkâmet-is salâtü" (Namaz başladı) cümlesi vardır. Kadınların, ezân ve ikâmet okuması caiz değildir.

Ezân, Müslüman ve akıllı biri tarafından okunur. Deli, fâsık, çocuk, Müslüman olmayan, cünüb olan, sarhoş ezân okuyamaz. Hoparlör ile de okunamaz, bid'attir. Ezân, bildirilen kelimelerle ayakta okunur. Tercümeleri hangi lisanda olursa olsun okunmaz. Okunduğu zaman ibâdet değiştirilmiş olur. Ezân, farz namazların vaktinde kılınması sırasında okunur. Ezân ve ikâmet kıbleye karşı okunur. Okunurken konuşulmaz ve selâma cevap verilmez. Konuşulursa her ikisi tekrar okunur.

Ezândan sonra salât ve selâm okumak ilk olarak, hicrî 781 (M.1351) senesinde Sultan Nâsır Selâhaddîn'in emriyle Mısır'da başladı. Cenâze olduğunu bildirmek için minârelerde salât okunması mûteber (kıymetli) kitaplarda yazılı değildir. Çirkin bir bid'attır. Dinde sonradan ortaya çıkarılan bir iştir.

EZANA HURMET ŞART

Sünnete uygun olarak okunan ezan ile alay eden, beğenmiyen, söz ile, hareket ile, hakâret eden kâfir olur. Sünnete uygun olarak okunan ezanı duyan kimse, cünüb olsa da, câmi hâricinde Kur'an-ı kerim okuyor ise de, işittiğini yavaşça söylemesi sünnettir. Ezandan sonra, salevât getirilir. Sonra ezan duâsı okunur. (Dua: Allahümme rabbe hâ zihid-dâvetit-tâmmeti ves-salâtil-kâimeti âti

Muhammedenil-vesîlete vel fadîlete ved-dereceter-refîate veb'ashü mekâmen mahmûdenil-lezî ve'adtehü inneke lâ tuhlifül-mîâd).İkinci, “Eşhedü enne Muhammeden resûlullah” söyleyince, iki baş parmağın tırnaklarını öptükten sonra, iki göz üzerine sürmek müstehabdır.

HİKMETLER · 9 ARALIK 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1675

İnsanın yediğinin en hayırlısı!

Çok kazanmak, rızkı arttırmaz. Rızık, mukadderdir. Rızık, maaşa, mala, çalışmaya bağlı değildir. Böyle olmakla berâber, çalışmak lâzımdır. Çünkü, ef'âl-i ilâhiyye, sebepler altında tecellî eder. Âdet-i ilâhiyye böyledir. Fakat, bâzan, denenilen sebep elde edilir de, fiil hâsıl olmıyabilir. Yâhut, sebepsiz de, hâsıl olabilir. Hadis-i şerifte, “İnsanın yediklerinin en hayrlısı, iyisi, bileği ile kazanıp yidiğidir. Allahü teâlânın Peygamberi Dâvüd elinin emeyi ile kazanıp yirdi”. buyuruldu.

İmam-ı Gazali hazretleri buyurdu ki: Mal müminin yardımcısıdır. Çalışınız, helâl kazanınız! Öyle bir zamanda bulunuyorsunuz ki, muhtaç olursanız, dîninizi verip alırsınız. Dîni verip de yememek için, alın teri ile yimelidir. Hadis-i şerifte, “Elinin emeği, alnının teri ile yi, dînini satıp yime!” buyuruldu. Bir hadis-i şerifte, “Helâle, harama dikkat ederek çalışıp kazanan kimseyi, Allahü teâlâ çok sever”. Başka bir hadis-i şerifte, “Bir dirhem gümüş kıymetinde haram alan kimseyi, yirmibeşbin sene Cehennemde bırakacaklardır” buyuruldu.

Fıkıh kitaplarında, “Açlıktan ölmek üzere olan kimse, ölmüş köpek ile başkasına âid koyun eti bulsa, ikisi de haram ise de, başkasının malını yimeyip, köpeği yimesi lâzımdır. Köpek yok ise, başkasının malını, ölmiyecek kadar yiyebilir”.

Bir hadis-i şerifte ki, “Bir zaman gelecek ki, insanlar, yalnız malın, paranın gelmesini düşünüp, helâlini, haramını düşünmiyecekler” buyuruldu O hâlde, bir müslüman, her aldığını, helâl mi, haram mı düşünmeli, haram ise almamalıdır. Aldığı şeyde hakkı olanlara vermeği, fakirlere, garîblere yardım etmeyi düşünmelidir. Çünkü, insanların iyisi, insanlara iyilik edendir. İnsanların kötüsü, insanlara kötülük edendir.

İnsan, kazandığına kanaat etmeli, Allahü teâlânın taksîmine râzı olmalıdır. “Kanaat eden doyar” buyuruldu. Allahü teâlâ, beş şeyi, beş şey içine koymuştur. Bu beş şeyi alan, içindekine kavuşur: İzzeti, şerefi, ibâdete; zilleti, sefâleti, günaha; ilmi, hikmeti, çok yimemeye; heybeti, îtibar, gece namaz kılmaya; zenginliği, kimseye muhtaç olmamağı da, kanaate tâbi kılmıştır.

HİKMETLER · 10 ARALIK 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1676

“Bu hâlleri hep şeytandandır”

İbrâhîm Edhem hazretlerine, falanca yerde bir genç var. Gece gündüz ibâdet ediyor. Vecde gelip kendinden geçiyor, pek çok haller görülüyor dediler. Gencin yanına gidip, üç gün misafir kaldı. Dikkat etti, söylediklerinden daha çok acayip şeyler gördü. Kendinin soğuk, hâlsiz, habersiz, gencin ise, böyle uykusuz ve gayretli hâline şaşıp kaldı. Genci, şeytan aldatmış mıdır, yoksa hâlis ve doğru mudur anlamak istiyordu.

Yidiğine dikkat etti. Lokması helâlden değildi. “Allahü ekber, bu hâlleri hep şeytandandır” deyip, genci evine dâvet etti. Kendi lokmalarından bir lokma yedirince, gencin hâli değişip, o aşkı, o arzusu, o gayreti kalmadı. Genç, İbrâhîm Etheme sorup, “Bana ne yaptın?” deyince, buyurdu ki: “Lokmaların helâlden değildi. Yemek yirken, şeytan da mi'dene giriyordu. O hâller, şeytandan oluyordu. Helâl yiyince şeytan giremedi. Asıl, doğru hâlin meydana çıktı”.

Haram yimek, kalbi karartır, hasta eder. Zünnûn-i Mısrî buyuruyor ki: Kalbin kararmasının dört alâmeti vardır: 1- İbâdetin tadını duymaz. 2- Allah korkusu, hâtırına gelmez. 3- Gördüklerinden ibret almaz. 4- Okuduklarını, öğrendiklerini anlamaz, kavrıyamaz.

Ebû Süleymân-ı Dârânî buyurdu ki, helâlden bir lokma az yimeği, akşamdan sabaha kadar namaz kılmaktan daha çok severim. Çünkü, mi'de dolu olunca, kalbe gaflet basar. İnsan Rabbini unutur. Helâlin fazlası böyle yaparsa, mi'deyi haram ile dolduranların hâli acaba nasıl olur?

Sehl bin Abdüllah-i Tüsterî buyuruyor ki, yolumuzun esası üç şeydir: Helâl yemek, ahlâk ve amelde Resûl aleyhisselâma tâbi olmak ve (ihlâs) yâni her işi, yalnız Allah rızası için yapmaktır.

İbrâhîm Edhem buyurdu ki: Temiz ve helâl yi de, ister sabaha kadar ibâdet et, ister uyu ve ister, hergün oruç tut, ister tutma!

Abdüllah bin Mes'ûd buyuruyor ki, alış veriş, yâni ticâret ilmini bilmiyen fâiz yir. Resûlullah Efendimiz buyurdu ki: "Bile bile bir dirhem gümüş değerinde fâiz yimek, otuz zinâdan daha çok günahtır".

HİKMETLER · 11 ARALIK 2009 CUMA · KAYIT 1679

Çalışmak ibadettir

İmam-ı Gazali hazretleri buyuruyor ki: Bu dünya, âhıret yolcularının bir konak yeridir. Geçici konaklama yeri de olsa insana burada yiyecek ve giyecek lâzımdır. Bunlar ise çalışmadan ele geçmez. Bunun için mal kazanmak için çalışmak şarttır. Ancak bu yapılırken sadece dünyalık için yapılmamalı;hem âhıret için hazırlanmalı, hem de dünya ihtiyaçlarını kazanmalıdır. Fakat, bunları da, âhıret yolculuğunda lâzım olduğunu düşünerek kazanmalıdır.

Kendinin ve çoluk çocuğunun ihtiyaçlarını helâlden kazanmak, kimseye muhtaç kalmamak, cihâd etmektir. Birçok ibâdetlerden daha sevaptır.

Resûlullah, bir sabah, Eshâbı ile konuşurken, kuvvetli bir genç, erkenden dükkânına doğru geçti. Bazıları, erkenden dünyalık kazanmaya gideceğine, buraya gelip birkaç şey öğrenseydi iyi olurdu, deyince, Resûlullah Efendimiz, "Öyle söylemeyiniz! Eğer kimseye muhtaç olmamak ve ana, baba, çoluk çocuğunu da muhtaç etmemek için gidiyorsa, her adımı ibâdettir. Eğer, herkese öğünmek, keyf sürmek niyetinde ise, şeytanla berâberdir" buyurdu.

Îsâ aleyhisselama birine, "Ne iş yapıyorsun?" dedi. İbâdetle vakit geçiriyorum deyince, "Nerden yiyip geçiniyorsun?" buyurdu. Herşeyimi kardeşim veriyor, deyince, "O hâlde, kardeşin senden daha kıymetli ibâdet yapmaktadır" buyurdu.

Çalışıp helal kazanmanın önemini bildiren hadis-i şeriflerden bazıları şunlardır:

"Bir müslüman, helâl kazanıp, kimseye muhtaç olmaz ve komşularına, akrabâsına yardım ederse, kıyâmet günü, ayın ondördü gibi parlak, nûrlu olacaktır".

"Doğru olan tüccâr, kıyâmette sıddîklarla ve şehitlerle berâber olacaktır"

"Allahü teâlâ, sanat sahibi mümini sever".

"En helâl şey, sanat sahibinin kazandığıdır"

"Ticâret yapınız! Rızkın onda dokuzu ticârettedir"

"Kendini başkasından sadaka istiyecek hâle düşüreni, Allahü teâlâ yetmiş şeye muhtaç eder"

Görüldüğü gibi, İslamiyet tenbelliği, uyuşukluluğu değil, çalışmayı, ticâreti, sanatı, üretim kapasitesinin genişletilmesini, ekonomik sâhada ilerlememize emretmektedir.

HİKMETLER · 12 ARALIK 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1680

Esas kazanç ahıret kazancı

Dünya hayatı geçici, ahıret hayatı ebedi olduğu için esas yatırım ahırete olmalıdır. Dünyalık için olan çalışma da ahırete faydalı olacaksa bir mana ifade eder. Bunun için kendinin ve çoluk çocuğunun ihtiyaçlarına mâlik olan zengin bir kimsenin, vakitlerini ibâdetle geçirmesi, para kazanmaktan daha sevaptır.

İhtiyâcı olmıyanların mal kazanmak için uğraşması sevap değildir. Hattâ kalbini dünyaya bağlamak olur. Dünyaya bağlamak ise, bütün günahların başıdır. Malı olmıyan, fakat, vazîfe görüp maaş alanların da, mal kazanmak için ayrıca uğraşmaması daha iyidir. Peygamberimiz buyurdu ki: "Bana, tüccâr ol, mal topla diye emrolunmadı. Fakat, Rabbini tesbîh et ve ona secde et. Rabbine ölünciye kadar ibâdet et! diye emrolundu".

İlim adamlarının, millete ilim öğretmesi, yâni din âlimlerinin, tabîblik, hâkimlik, subaylık ve her türlü faydalı ilimleri bilenlerin ve tasavvuf büyüklerinin, yâni kalb gözü açılmış olanların ihtiyaçları, devletçe veya hayır müesseseleri ve hayır sahipleri tarafından istenmeden veriliyorsa, bunların halkı irşâd etmeleri, onlara yardım etmeleri, mal kazanmaktan daha sevaptır.

Fakat bunlara, istemeden, boyun bükmeden birşey verilmez olursa, bunların da çalışarak kazanması daha iyi olur. Çünkü, istemek haramdır. Ancak zarûret hâlinde mubâh olabilir. Mal kazanırken helâle, harama dikkat edenin, yâni Allahü

teâlâyı unutmıyanın, helal para kazanmak için ticaret etmesi daha iyidir. Çünkü bütün ibâdetlerin ruhu, özü, Allahü teâlâyı hâtırlamaktır.

Hazreti Ömer buyuruyor ki: "Çalışınız, kazanınız, Allahü teâlâ rızkımı çalışmadan gönderir, demeyiniz! Allahü teâlâ, gökten para yağdırmaz".

Hazreti Lokman Hakîm, oğluna nasihat verirken, "Çalış, kazan! Çalışmayıp, herkese muhtaç kalanların dîni ve aklı noksan olur ve iyilik etmekten mahrum kalır ve herkesten hakâret görür" buyurdu.

Hazreti Ömer buyurdu ki: "Alış veriş ederken, helâl kazanırken cân vermeği, başka şekilde ölmekten daha çok severim".

HİKMETLER · 13 ARALIK 2009 PAZAR · KAYIT 1681

Çalışmadan tevekkül olmaz!

Kendine, evladına ve yakınlarına ve borclarını ödemeye lâzım olacak kadar helal kazanmak farzdır. Bunun için çalışan sevap kazanır. Özrsüz terk eden azâb görür. Borç ödemek farzdır. Özürsüz geciktirmek haramdır, uykuda bile günah yazılır. Hadis-i şerifte, "Beş vakit namazı kıldıktan sonra, çalışıp helâl kazanmak, her müslümana farzdır" buyuruldu.

Peygamberlerin hepsi, çalışıp kazanmışlardır. Çalışmayıp, câmide oturarak, Allaha tevekkül ediyorum diyenler, bu, çalışmağı terk ettiği için, günah işlemektedir. Sâlih değil, fâsıktır. Bunların kalbi, Allahü teâlâya değil, kulların mallarına bağlıdır.

Önce sebebe yapışmak, sonra bu sebebin te'sîrini Allahü teâlâdan beklemek emrolundu. Muhtaç olduğu malı kazandıktan sonra, fazla çalışmayıp, ibâdet etmek câizdir. Bunun için, çalışmayıp ibâdet edene sû-i zan ve tecessüs etmemelidir. İkisi de haramdır.

İhtiyâcdan fazla çalışıp, hayra, hasenâta sarf etmek çok güzeldir. Nâfile ibâdetlerden daha sevaptır. Hadis-i şerifte, "İnsanların iyisi, insanlara faydası olanlardır" buyuruldu. Öğünmek için, kibrlenmek için, ihtiyaçtan fazla kazanmak haramdır.

Aile evfradının nafakalarını ve borçlarını ödemek için çalışıp, helâl kazanmak, nâfile ibâdetleri yapmaktan katkat daha sevaptır. Hadis-i şerifte, “Eshâbım için fakirlik saadettir. Âhır zamandaki ümmetim için, zenginlik saadettir” buyuruldu.

İmâm-ı Ahmed ibni Hanbel’den sordular ki, hergün sabahdan akşama kadar câmide ibâdet edip Allahü teâlâ, benim rızkımı nerden olsa gönderir diyen bir kimse nasıl bir adamdır? Cevabında buyurdu ki: “Bu kimse câhildir. İslâmiyetten haberi yoktur. Çünkü, Resûlullah buyurdu ki, “Allahü teâlâ benim rızkımı, süngümün ucuna koymuştur”. Yâni rızkım, islâm dînine ve müslümanlara saldıran kâfirlerle harp etmekle gelmektedir.

Büyüklerden birine sordular ki, özü sözü doğru olan tüccâr mı, yoksa geceleri namaz kılan, gündüzleri oruç tutan âbid mi yüksektir? “Emîn olan tüccâr daha kıymetlidir. Çünkü, şeytanla her saat cihâd etmektedir. Şeytan, alışta, verişte, tartmada onu aldatmaya uğraşmakta, o ise Allahü teâlânın emrini, rızasını gözetmektedir”.

HİKMETLER · 14 ARALIK 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1682

Helal kazanmanın karşılığı

Müslüman, dünyayı sevdiği, dünyaya düşkün olduğu için değil, Allahü teâlâ, çalışmağı emrettiği için çalışıp kazanmalıdır. Nefsinin kötü arzularına, zevklerine kavuşmak için çalışıp para kazanmak ve çalışırken helâli haramdan ayırmamak, başkalarının haklarına saldırmak, dünyaya düşkün olmayı gösterir.

Dünyaya düşkün olmak, büyük günahtır. Allahü teâlâ emrettiği için çok çalışıp, çok kazanmak ve Onun emrettiği gibi çalışıp, kazandığını, Onun emrettiği yerlere sarf etmek, ibâdet yapmak olur. Çok sevap olur.

İmâm-ı Evzâî, İbrâhîm Edhem hazretlerini gördü ki, sırtında bir yığın odun götürüyor. Niçin bu kadar sıkıntı çekiyorsun? Kardeşlerin, seni hiçbirşeye muhtaç bırakmıyor dedi. İbrâhîm Edhem buyurdu ki, öyle söyleme, hadis-i şerifte buyuruldu ki, “Helâl kazanmak için sıkıntı çekenlere Cennet vâcib olur”.

Büyük Velî Abdüllah Dehlevî hazretleri buyurdu ki: “Çoluk çocuğunun ihtiyaçlarını te'min için ve fukaraya yardım ve İslâmiyete hizmet için, çalışıp helâl

mal kazanmak, çok iyidir. Süleymân aleyhisselâm ve emîr-ül-müminin Osman ve Abdürrahmân bin Avf ve Eshâb-ı kirâmdan bazıları çok zengin idiler. Bu zenginlikleri, Allahü teâlâ indindeki derecelerinin azalmasına sebep olmadı.

Fakirlik, ibâdete ve hizmete mani olursa, tâat yapmaya kuvvet hâsıl etmek için, zengin olmak eftaldir. Böyle zenginlik büyük nîmettir. Allahü teâlâ, bu nîmeti dilediğine ihsân eder".

Zarûret olmadan birşey istemek haram olduğu gibi, ücretsiz olarak başkasına iş gördürmek de haramdır. Başkasının çocuğuna, kölesine iş gördürmek ise, daha büyük günahtır.

Çocuğa birisini çağırmak için gönderilmesi, güvenilmesi ve ufak işlerin yaptırılması câizdir. Kendi küçük oğlunu ve kızını ve torunlarını bir işte kullanmak, fakir olana veya çocuğu yetiştirmek için olursa câizdir. Çocuğun, babasına hizmet etmesi vâcibdir

Abdüllah ibni Abbâs diyor ki, çocuklarla oynuyordum. Ansızın Resûlullah geldi. Kapı arkasına saklandım. Yanıma gelip, avucu ile sırtımı okşadı. "Git bana Muaviyeyi çağır" buyurdu.

GÖNÜL BAHÇESİ · 15 ARALIK 2009 SALI · KAYIT 1685

Sizce de bu işte bir gariplik yok mu?

Sizce de bu işte bir gariplik yok mu? 15/12/2009

Bu hafta, "Mevlana'yı anma haftası". Her sene olduğu gibi yine dünyanın dört bir yanından gelen, Yahudi, Hırıstiyan; inançlı inançsız binlerce kimse Konya'da toplanacak. Semazenler gösteri sunacak; herkes kendine göre bir Mevlana portresi çizecek. Bir hafta boyunca bununla ilgili toplantılar, yapılacak bilim adamları, hümanistler cafcaflı laflar edecek; hazreti Mevlanayı çok sevdiklerinden, insanlığına yaptığı hizmetlerden bundan dolayı kendisine sevmenin ötesinde aşık olduklarından dem vuracaklar…

Bu işte bir tahaflık, gariplik var! Sizce de bu işte bir gariplik yok mu? Ülkelerinde İslam düşmanlığı yapan; Kur'an-ı kerim ve hazreti Muhammed

aleyhinde en âdice yazılar, piyesler, filmler yapan en azından bunlara göz yuman bu kimseler ne yüzle gelip, hazreti Mevlana'ya aşık olduklarını söylüyebiliyorlar?

Bu sevme, aşık olma işinde bir istismar, bir samimiyetsizlik, ikiyüzlülük en azından bir hafiflik var. Sevmek, aşık olmak iddialı laflardır; bunun hakkını veremeyenler bunları ağızlarına almamalıdır. Çünkü seven, sevdiğinin sevdiklerini de sever: aşık olan sevdiğinin aşık olduklakını da aşık olur. Geçek sevgi, gerçek aşık olma budur! Eğer böyle değilse, ortada bir sahtekarlık, bir istismrar veya kendi düşüncesi, kendi davasına alet etme söz konusudur.

Hazreti Mevlana bütün ömrünü, İslamı yaymak için harcamış; Kur'anı kerimin kölesi, Muhammed aleyhisselamın aşığı, ayağının tozu olduğunu söylemiştir. Hazreti Mevlanayı gerçek manada sevenin de böyle olması lazımdır.

Nitekim kendisi de Mesnevi'sinde, bunu açıkca bildirmekte, "Ben buyum bundan başka, bana başka şeyler mal edilirse, üzülürüm, benim onlarla bir ilgim olamaz, bundan da rahatsız olurum" demektedir:

Ben sağ olduğum müddetçe Kur'an'ın kölesiyim.

Ben Muhammed muhtarın yolunun tozuyum.

Benim sözümden bundan başkasını kim naklederse,

Ben ondan da bizarım, o sözlerden de bizarım.

Hz. Mevlana, ben Kur'anın kölesiyim, hazreti Muhammedin yolunun tozuyum, diyor sen bunlara karşı kılını kıpırdatmıyorsun bu nasıl sevgi demezler mi adama!

Peki, bunların maksadı nedir, niçin Mevlana hazretlerini istismar ediyorlar? "Hümanizm"i bütün dinlerin ve İslamın üzerinde, bir din bir inanç haline getirmek istiyorlar. "Hak din İslam" inancını zaaf a uğratmak ve dinimizin; hubbu fillah, bugdu fillah, emri maruf emirlerini geçersiz haline getirmek istiyorlar. Bunları yok etmenin, bunları geçersiz kılmanın İslam dinini yok etmekle eş anlamlı olduğunu da biliyorlar.

Hümanizm, insana insanca muamele edilmediği Batı'da doğdu. İslam ülkelerinin böyle bir sıkıntıları olmadığı için hiçbir zaman Müslümanların gündemine girmemiş Hümanizm. Batı insanı kilisenin baskısı karşısında böyle bir hareketin ortaya çıkmasına muhtaçtı. Fakat Müslümaların böyle cereyanlara asla ihtiyacı yoktur.

Zaten, İslamın esas gayesi insandır. Yüce Allah insana yapılan iyiliği kendine yapılmış kabul etmektedir. Bundan daha büyük değer olur mu?

İslam ülkelerinde hümanistlerin aradıkları, hatta hayal bile edemedikleri derecede insana kıymet verilmiştir. İslamiyet, insanı eşref-i mahluk, yani yaratılanlar arasında en şerefli varlık olarak bildirmiştir. Hümanistler, "şerefli mahluk" olma yerine insanı ilah yapma peşine düştüler.

İslamiyette, insanlara nasıl değer verileceğinin, nasıl insanca davranılacağının kaynağı vahiydir. Cenab-ı Hakkın gönderdiği peygamberler ve onların getirdiği Kitaplardır. Hümanistlerin kaynağı ise, insanın kendisidir. İnsanı en iyi bilen, tanıyan Yaratıcıdır.

NOT: Değerli araştırmacı yazar, İbrahim Pazan dostumuzun," SON SARAYLI Şehzade Osman Ertuğrul Efendi" adlı yeni kitabı BKY tarafından basıldı. (012 4542165) Osmanlı Hanedanı ve Hanedanın soy ağacı hakkında en sağlıklı bilgi için mutlaka alıp okunması gereken bir kitap.

HİKMETLER · 15 ARALIK 2009 SALI · KAYIT 1683

Haram maldan hayır gelmez!

İnsanlar birbirlerine muhtaç olup, birlikte yaşamak zorundalar. Bunun için de birbirlerinin ihtiyacını görmeye, mal almaya, satmaya, üretmeye mecburdurlar. Bu olmazsa, yer yüzünde nizâm olmazdı. İslâmiyette alış veriş, arz ve taleb esasına göre yürür.

Uşur, haraç, âşirin topladığı zekât, cizye, narh koymak, Beyt-ül-mâlın diğer gelirlerini toplamak ve sarf etmek, devletin elinde olduğu için, islâm iktisâdı, başı boş bir liberalizm değildir. İstihsalde mümkün olduğu kadar özel teşebbüsü, millî gelirin fertlere taksîminde de, sosyal adaleti sağlıyan hükmlerdir.

İslamiyette herkes sosyal güvence altındadır. Örneğin İslâmiyette kadın, ev içinde de, evin dışında da çalışmaya, para kazanmaya mecbûr değildir. Evli ise kocası, evli değil ise babası, babası yoksa veya fakir ise, zengin olan yakın akrabâsı çalışıp, kadına lâzım olan herşeyi getirmeye mecbûrdur. İslâmiyette, karı koca arasında, hayat mücâdelesi, yani para kazanmak, müşterek değildir. Erkek kadını tarlada, fabrikada, vel-hâsıl hiçbir yerde çalışmaya zorlıyamaz. İslâmiyetin kadına

böyle hak tanıması ve onu erkeklerin elinde esîr, oyuncak olmaktan koruması, Allahü teâlânın kadına çok kıymet verdiğini göstermektedir.

Dinimiz, para ve malın aıhreti kazanmada bir vasıta olduğunu bildirmiştir. Bunun için para kazanmak için haram işlememelidir ve hiçbir namazı kaçırmamalıdır. Ezelde ayrılmış olan rızık değişmez. Aynı rızık, helâlden istiyene helâl yoldan gelir. Haram işliyerek istiyene de, haram yoldan gelir. Günümüzde câhillerin, "Bu zamanda kızım okumazsa aç kalır. Oğlum fâizli para almazsa, işi bozulur" demeleri doğru değildir.

Haram işleyerek ve haram yoldan kazanan, hem büyük günahları işlemiş olur, hem de kazandıklarının hayrını görmez. Kazandıkları, hastalıkta, dert ve belalarda kullanılır. Ayrıca günah işlemekte kullanılır, insanı felakete sürükler.

Bir kimse imam-ı a'zam Ebû Hanîfe hazretleri, vakitlerimi ibâdet ile geçirmek isteyen birine, alış veriş bilgilerini yazıp verince, "Bu, tüccârlara lâzım olur" Cevabında, "Yiyecek ve giyecek lâzım olmıyan kimse var mı? dinin alış veriş kısmını bilmiyen, haram lokmadan kurtulamaz ve ibâdetlerin sevabını bulamaz. Zahmetleri boşa gider ve azâba yakalanır ve çok pişman olur", buyurdu.

GÖNÜL BAHÇESİ · 16 ARALIK 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1686

Dinde reformun öncüleri

Hıristiyan Batı âlemi, asırlardır yaptıkları "Haçlı Seferleriyle" bir yere varamayacaklarını, İslamiyeti kılınç kuvveti ile yok edemeyeceklerini anlayınca, dini bozmak, aslından uzaklaştırmak için, Kadıyanilik, Vehhabilik… gibi bozuk fırkaları çıkarttılar. Ayrıca Müslümanlar arasına "Dinde reform" fitnesini soktular.

Maksatlarına ulaşabilmek için de içerden elde ettikleri veya el altından destek verdikleri; Kursavi, Ş.Mercani, Abduh, Reşid Rıza, Efgani, Hasan el Benna, S.Kutup, Mevdudi, M.İkbal, Hamidullah gibi sözde din adamı kimselerle reformu, yenilikleri devamlı gündeme getirdiler. Bunlara eskiyi kötülettiler.

Son zamanlarda yine aynı maksatla gündeme getirilen,"Dinde yenilik, yenileme, hurafelerden temizleme, dini güncelleştirme" tartışmaları ile yapılmak istenen de

budur; dinde reform hareketedir. Tepki görmesin diye değişik kılıflarda sunuluyor.

Geçmişte de bugün de, maksatlarına uygun olarak kullanabilecekleri her kuruluşa sızmayı, onlardan görünerek bunları kullanmayı çok iyi becerdiler. Geçmişte bu maksatla kullandıkları örgütten biri de, masonların yönlendirdiği İttihat ve Terakki örgütü idi. Burada da Türkçülük maskesi altında, dinde reform çalışmaları yaptırdılar. Bu çalışmalarda, İttihatçıların önde gelenlerinden ve genel merkez azası Ziya Gökalp ve İsmail Gaspıralı Yusuf Akçura, Musa Carullah gibi reformcu kimseleri öne çıkarttılar.

1917'de Moskova' da Musa Carullah'ın divan üyesi olarak katıldığı Reform hareketlerinin tartışıldığı toplantıda " Kur'anın bazı kuralları eskimiştir. Bunları tarihin malı saymak lazım..." (Rusya'da Birinci Müslümanlar Kongresi Tutanakları- Kültür Bakanlığı yayınları sh.394) türü fikirlerin tartışılması bunun ne denli bir "yenilikçi" reformcu olduğunu göstermektedir.

Bu çalışmalar ile islamın temel kitapları ve emirlerini, her asrın modasına, gidişine göre değiştirmeye kalkıştılar. Böyle değişiklikleri de, Kur'an-ı kerimi ve hadis-i şerifleri kendilerine göre yorumlayarak yapmak istediler. Örneğin, "Müminler mâruf olan şeyleri emreder" âyeti kerimesindeki "mâruf " kelimesine Ziyâ Gökalp ve benzerleri, örf, âdet diyerek, islâmiyeti âdete, modaya göre değiştirmeye kalkıştılar.

Bunların dediği gibi, islâmiyet âdetlere yer verseydi, daha kuruluşunda câhil arabların kötü âdetlerini yasak etmez, o zamanın en kıymetli âdeti olan ve Kâbenin içine kadar girmiş bulunan putperestliği hoş görürdü. Âyet-i kerimedeki (Mâruf) kelimesi, (islâmiyetin kabûl ettiği iyilikler) demektir. İslâmın emirlerinin, yasaklarının zamana göre değişeceğini sanmak, islâm dîninin hakîkatine inanmamak olur.

Zaten, Ziyâ Gökalp, (Din ve İlim) adındaki şiirinde, "Nikâh, talâk, miras, bu üç işte gerek müsâvât!/ Bir kız, irste yarım erkek, izdivâçta dörttebir,/ Bulundukca, ne âile, ne memleket yükselir!" Mısraları ile Kur'an-ı kerimin aile ve miras ile ilgili açık emirlerine değiştirerek zamana uydurmaya çalışmıştır. Bugün, malum reformcu kimseler tarafından ikide bir ortaya atılan, Türkçe ibadet, Türkçe Kur'an, Türkçe ezan düşüncesinin de fikir babası budur: "Bir ülke ki, camiinde Türkçe ezan okunur./ Köylü anlar manasını namazdaki duanın/ Bir ülke ki,

mektebinde Türkçe Kuran okunur." Mısraları günümüz reformcularına ilham kaynağı olmuştur.

Ziya Gökalp'nin fikir babalığını yaptığı bu görüşleri tatbik için daha sonraki yıllarda(1928'de), İstanbul ilâhiyât fakültesi profesörleri bir rapor hazırlamışlar bazı camilerde bunu tatbik etmişlerdir. Köprülü Fuâd, İzmirli İsmâîl Hakkı, Şerâfeddîn Yaltkaya, Mehmed Ali Aynî ve arkadaşlarının imzalarını taşıyan bu rapor özetle şöyle idi: "Dinde, diğer sosyal teşekküller gibi, hayatın akıntısına uymalıdır. Din, eski şekillere bağlı kalamaz. Türk demokrasisinde, din de, muhtaç olduğu inkişâfı göstermelidir. Câmilerimiz kâbil-i iskân hâle getirilmeli, sıralar, elbise askıları konmalı, içeriye ayakkabı ile girilmelidir. İbâdet lisanı Türkçe olmalı, âyetler, hutbeler Türkçe okunmalıdır. Câmilere müzik âletleri koymalıdır. Hutbeleri imamlar değil din filozofları vermelidir..."

Reformcuların çoğu dine inanmadıkları halde, inanıyor görülerek; dini şiirler yazdılar, ateşli vaazlar verdiler. İnanmadıkları, mason oldukları bilindiği takdirde kimse onları ciddiye almayacaktı. Bunun için hep ikiyüzlü davrandılar.

HİKMETLER · 16 ARALIK 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1684

Rızkı haram yoldan temin etmek

Allahü teâlâ, her insanın ve her hayvanın rızkını ezelde takdîr etmiş, ayırmıştır. İnsanların ve hayvânların ecelleri ve nefeslerinin sayısı belli olduğu gibi, her insanın bedeninin ve ruhunun rızıkları da bellidir. Rızık hiç değişmez. Azalmaz ve çoğalmaz. Kimse kimsenin rızkını yiyemez. Kimse kendi rızkını yimeden, bitirmeden ölmez. Bir kimse, Allahü teâlâ emrettiği için çalışır, rızkını helâl yoldan ararsa, ezelde belli olan rızkına kavuşur. Bu rızık, ona bereketli olur. Bu çalışmaları için de sevap kazanır. Eğer, rızkını Allahü teâlânın yasak ettiği yerlerde ararsa, yine ezelde ayrılmış olan o belli rızka kavuşur. Fakat, bu rızık ona hayırsız, bereketsiz olur. Rızkına kavuşmak için kazandığı günahlar da, onu felaketlere sürükler.

Şimdi, zamana, modaya uymadan olmuyor diyerek, çocuklarını ve hele kızlarını, para kazanmak için çalışmaya, gönderenler çoğalmaktadır. Derslerinden,

işlerinden geri kalmaması için onlara dinleri öğretilmiyor, Kur'an-ı kerim okutulmuyor, çocuklaı dinsiz, îmansız yetişiyor.

"Namaz karın doyurmuyor, kızların ev işlerini öğrenmesi, ekmek parası getirmiyor. Zamana uymazsak, dîne bağlı kalarak, kızlarımızı okutmaz çalıştırmazsak sürünürüz, aç kalırız" gibi çılgınca iddialar ortaya atılıyor.

Hâlbuki, Allahü teâlânın emirlerine uygun olarak para kazanmaya çalışılırsa, yine aynı rızka, hem de kolayca, rahatca kavuşurlar. Anaları, babaları ve çocuklar hem sevap kazanır, hem de kazanclarının hayrını görürler. Dünyada ve âhırette mes'ûd olurlar.

İmâm-ı Muhammed Şeybânî'ye, mütehassıs olduğu tasavvuf bilgisinde bir kitap yazmadığını sorduklarında, zühd ve takvâ, ancak, bütün işlerde dine uymakla, bâtıl, fâsid ve mekruh sözleşmelerden sakınmakla elde edilebilir. Bunlar da, fıkh kitaplarından öğrenilir. Alışveriş ve başka sözleşmeleri yapacak kimsenin bunların sahih ve helâl olması şartlarını öğrenmesi lâzımdır. Bunun için, bu işlerin ilmihâlini öğrenmek her mükellefe farz-ı ayndır. Bu farzın yerine getirilmesi için, alış veriş kitabını yazdım buyurdu.

HİKMETLER · 17 ARALIK 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1687

Vermekten hoşlanırlardı

İslam büyükleri, ticarette, alış verişte kendi menfaatlerini değil ihtiyaç sahiplerinin, fakirlerin menfaatlerini düşünürlerdi, buna göre davranırlardı. Pahalı değil ucuz vermekten hoşlanırlardı.

Âlimlerden birisi, tüccâr idi. Vâsıt şehrinden, Basra'ya gıda gönderip satılmasını vekîline emretti. Basra'da ucuz olduğu için, vekîli bir hafta bekleyip, pahâlı sattı ve âlime müjde yazdı. Cevabında dedi ki, "Biz, az kâr ile çok sevap kazanmağı daha çok severiz. Fazla kazanmak için, dînimizi feda etmemeli idin. Çok büyük cinâyet yapmışsın. Bunu affettirmek için sermâyeyi ve kârı hemen sadaka olarak dağıt!".

Dinimizde buna ihtikâr nediyor. İhtikâr, demek, insan ve hayvân gıdâ maddelerini piyasadan toplayıp, yığıp, pahâlandığı zaman satmaktır. Peygamberimiz buyurdu ki, "Bir kimse gıdâ maddelerini alıp, pahâlı olup da

satmak için kırk gün saklarsa, hepsini fakirlere parasız dağıtsa, günahını ödiyemez". Yine buyurdu ki, "Bir kimse gıdâ maddelerini kırk gün saklarsa, Allahü teâlâ ona darılır. O, Allahü teâlâyı saymamış olur". Bir hadis-i şerifte buyuruldu ki, "Bir kimse, hâricden gıdâ maddesi satın alıp, şehre getirir ve piyasaya göre satarsa, sadaka vermiş gibi sevap kazanır veya köle âzâd etmiş gibi sevap kazanır".

İmâm-ı Ali buyuruyor ki: "Gıdâ maddelerini kırk gün saklıyanın kalbi kararır". Kendisine, ihtikar yapan birini haber verdiklerinde, emretti, sakladığı şeyleri yaktırdı. İhtikârın haram olması, müslümanlara zarârlı olduğu içindir. Çünkü, gıdâ maddeleri, insanların ve hayvânların yaşıyabilmesi için lâzımdır. Satılınca, herkesin alması mubâhtır. Bir kişi alıp saklayınca, başkaları alamaz. Sanki çeşme suyunu saklayıp, herkesi susuz bırakmaya benzer. Gıdâ maddelerini bu niyet ile satın almak günahtır.

Ticarette; aldatmak da aldanmak da caiz değildir. Alışverişte kimseye zarar vermemelidir. Zarar veren her iş, zulüm olur. Zulüm ise haramdır. Her müslüman, kendisine yapılmasını istemediği birşeyi, kâfirlere dahî yapmamalıdır.

HİKMETLER · 18 ARALIK 2009 CUMA · KAYIT 1688

Mallarını aşırı methetmezlerdi!

İslam büyükleri, bir şey satarken alıcıyı yanıltmaktan, aldatmaktan çok korkarlardı. Bunun için, satılan malı, olduğundan aşırı medh etmezlerdi. Çünkü, hem yalan söylemiş, hem aldatmış, hem de zulmetmiş olur.

Hattâ, doğru olsa bile, müşterînin bildiği şeyi söylemezlerdi. Çünkü, bu da faydasız söz olur. Kıyâmet günü her sözden suâl olunacaktır. Beyhûde söyliyenler, hiç özür bulamıyacaktır.

Alış verişte yemin de etmezlerdi. Yalan yere yemin etmek haramdır. Yâni büyük günahtır. Doğru yemin ederse, az birşey için Allahü teâlânın ismini söylemek saygısızlık olur. Hadis-i şerifte buyuruldu ki, "Alışverişte vallahi böyledir, vallahi öyle değildir diye yemin edenlere ve sanat sahiplerinden, yarın gel, öbür gün gel diye sözünde durmıyanlara yazıklar olsun!". Bir hadis-i şerifte de buyuruldu ki:

"Malını yemin ederek beğendiren kimseye kıyâmet günü merhamet edilmiyecek, acınmıyacaktır".

Yûnüs bin Abîd ipekli kumaş tüccârı idi. Malını satarken hiç medhetmezdi. Çırağı, birgün, kumaşı gösterirken, müşterînin yanında, "Yâ Rabbî! Bu Cennet kumaşından bana da nasip et!" deyince, Yûnüs, bu sözün kumaşı medh etmek olacağını düşünerek, kumaşı kaldırıp sattırmadı.

Malın aybını, müşterîden gizlemezlerdi, hepsini, olduğu gibi gösterirlerdi. Çünkü, kusuru gizlemek, hıyânettir. Zâlim, âsî olmaktır. Malın iyi tarafını göstermek, karanlıkta göstermek zulüm, hîle olur.

Resûlullah Efendimiz, buğday satan birisinin buğdayına, mübârek parmaklarını sokup, içinin yaş olduğunu görünce, "Bu nedir?" buyurdu. Yağmur ıslatmıştır deyince, "Niçin saklayıp göstermiyorsun? Hîle eden, bizden değildir" buyurdu.

Her sanatte de hîle yapmamak farzdır. Çürük iş yapmak ve gizlemek haramdır. İmâm-ı Ahmed ibni Hanbel'den, gizli yama yapmağı sordular. Kendi giymesi ve müşterînin giymek istemesi ile câiz olup, hîle olarak yapmak, yâni gizli yamayı, yeni diye satmak günahtır. Aldığı para haramdır, buyurdu.

HİKMETLER · 19 ARALIK 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1689

Satışta hıyanet bereketi giderir!

İslam büyükleri alış verişte kusuru söylemede çok hassastılar: Önceki devirlerdi birisi, üçyüz dirhem gümüşe bir deve satmıştı. Devenin ayağında ârıza vardı. Eshâb-ı kirâmdan Vâsile bin Eska' hazretleri orada idi. O ânda dalgın idi. Devenin satıldığını anlayınca, alanın arkasından koşup, devenin ayağı ârızalıdır dedi. Müşterî deveyi geri getirip, parasını aldı.

Satan kimse, satışımı niçin bozdun? deyince, Hz. Vâsile dedi ki, Resûlullahdan işittim. Buyurdu ki, "Satılan birşeyin kusurunu gizlemek helâl değildir. O kusuru bilip söylememek de, kimseye helâl değildir."

Hz. Vâsile devamında buyurdu ki: Resûlullah bizden söz aldı ki, müslümanlara nasihat edelim. Onlara merhamet edelim. Malın kusurunu saklamak, nasihat etmemek olur. Satıcıların, kusur saklamamaları çok gücdür. Büyük cihâd

demektir. Bu cihâdı kazanmak için, mal alırken dikkat etmeli, kusurlu mal almamalıdır. Eğer kusurlu mal alırsa, müşterîye söylemeyi niyet etmelidir. Eğer aldanırsa, ziyân etmiş olur. Başkasını da ziyâna sokmamalıdır. Kendisi, başkasına incinince, başkalarını da kendinden soğutmamalıdır. Şunu iyi bilmelidir ki, hîle ile rızık artmaz. Belki, malın bereketi gider. Hîle ile azar azar biriktirilen şeyler, ânsızın gelen bir felaketle, birden bire giderek geride yalnız günahları kalır. Nitekim bir sütcü, süte su katardı. Birgün, ânsızın sel gelip, ineği boğdu. Adam şaşkın bir hâlde düşünürken, çocuğu dedi ki, kattığımız sular birikerek, gelip ineği götürdü. Resûlullah buyurdu ki, "Ticârete hıyânet karışınca, bereket gider".

Bereket demek, az malın çok faydası olmak, çok işe yaramak demektir. Az bir mal, bereketli olunca, çok kimsenin rahat etmesine, çok iyi işlerin yapılmasına yarar. Bereketli olmıyan, çok mal vardır ki, sahibinin dünyada ve âhırette felaketine sebep olur. O hâlde, malın çok olmasını değil, bereketli olmasını istemelidir.

Bereket, emîn olanlarda bulunur. Hattâ çokluk dahî emîn tüccârlarda bulunur. Çünkü, her müşterî, emîn tüccâra gider. Hıyânet edenlere kimse gitmez.

HİKMETLER · 20 ARALIK 2009 PAZAR · KAYIT 1690

Fazla fazla verirlerdi!

İslam büyükleri sattıkları malın eksik olmasından çok korkarlardı. Bunun için fazla fazla tartarlardı. Ölçüde hîle yapılmaması, doğru tarılması ile ilgili nasıhat ederlerdi. Kur'an-ı kerimde, Mutaffifîn sûresi, birinci âyetinde meâlen, "Verirken noksan, alırken fazla ölçenlere acı azâblar yapacağım" buyuruldu. Resûlullah Efendimiz, herne satın alsaydı, parasını biraz fazla verirdi

Bunun için büyüklerimiz, her aldıklarını biraz noksan, verdiklerini de, biraz fazla ölçerdi. Bu az fark, Cehennem ile aramızda perdedir derlerdi. Bunu tam doğru ölçememek korkusundan yaparlardı. Yedi kat yer ve yedi kat gökler genişliğinde olan Cenneti, birkaç kuruşa satanlar ne kadar ahmaktır ve birkaç arpa dânesi için, Cehennem azâbı ile müjdelenenler ne kadar ahmaktır, buyururlardı.

Fudayl bin İyâd hazretleri, oğlunu, birşey satın alıp, vereceği altının ağırlık yapmasın diye kirlerini temizlerken görünce, "Ey oğlum! Bu yaptığın iş, sana iki

nâfile hacdan ve iki umreden daha faydalıdır” buyurdu.

Büyüklerimiz buyuruyor ki, fâsıkların en kötüsü, alırken çok, satarken az ölçenlerdir. Manifaturacılardan, kumaşı alırken gevşek, satarken gergin tutup ölçenler de böyledir. Kemiğini, âdetten fazla koyan kasablar da böyledir. Hubûbât içine toz toprak karıştırıp satan köylüler de böyledir. Malın iyisi ile kötüsünü karıştırıp, hepsini iyi diye satan pazarcılar da böyledir. Bunların hepsini yapmak haramdır.

Vel-hâsıl, alışverişte herkese karşı doğru hareket etmek vâcibdir. Hattâ, kendine söylenmesini istemediği sözü başkalarına söylememelidir. Böyle haramlardan kurtulmak için de, kendini, din kardeşinden üstün görmemek lâzımdır. Bunu da, herkesin yapması gücdür. Bunun için Allahü teâlâ, “Hepiniz Cehennemden geçeceksiniz!” buyuruyor. Aancak, herkes Allahü teâlâdan korkusuna göre, oradan çabuk veya geç kurtulacaktır.

Bir tüccâr düşünmeli ki, ömrü yüz seneden çok değildir. Âhıretin ise, sonu yoktur. Birkaç günlük ömrünün altın ve gümüşünü arttırmak için, ebedî ömrünü ziyâna sokmağı kim ister? Böyle düşünen bir satıcı hıyânet yapamaz.

HİKMETLER · 21 ARALIK 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1691

Kul hakkından çok korkarlardı

Alışverişte dikkat edilmediği takdinde kul hakkı geçeceğinden, eskiler kul hakkı geçmemesi için tir tir titrerlerdi. Aldatmaktan, aldanmaktan hile yapmaktan çok korkarlardı. Peygamberimiz, “Müslümanların, şehre mal getiren köylüleri karşılayıp piyasa fiyatını gizliyerek, ucuz satın almalarını” men buyurdu.

Köylünün bu sûretle yaptığı satıştan vazgeçmesi câizdir. Köylü ucuz birşey getirince, bunu karşılıyarak, malı bana bırak, ben sonra yüksek fiyatla satarım demekten de men buyurdu. Bir malın pahâlı satılması için, herkesin yanında, onu yüksek fiyatla satın almaktan da men buyurdu. Müşterîler, böyle bir satış olduğunu anlarsa, satışı bozabilir.

Piyasayı bilmiyenlere yüksek fiyatla mal satmak da haramdır. Hattâ, acemi olup, ucuz satan veya pahâlı alanlar ile alışveriş etmemelidir. Bunlarla alışveriş sahih ve

câiz ise de, piyasadaki fiyatı bunlardan gizlemek günahtır.

Basrada büyük bir tüccâr vardı. Îrânda, Süs şehrinde bulunan adamlarından biri, mektûb yazarak, bu sene şeker kamışı verimli olmadı. Başkaları duymadan, çok şeker al dedi. Tüccâr da, çok şeker satın alıp, şeker piyasadan çekilince, pahâlı satarak, otuzbin dirhem gümüş kâr etti. Sonra, düşünüp, şeker kamışlarına âfet geldiğini müslümanlardan saklıyarak, onlara hıyânet ettim, bu nasıl müslümanlıktır deyip, otuzbin dirhemi, şekerlerini almış olduğu kimselere götürdü. Her birine, bu para senindir dedi. Niçin, dediklerinde, yaptığı yanlış işi anlattı. Hiçbiri almayıp, sana helâl olsun dediler. Akşam evinde düşündü ki, belki utanarak almamışlardır. Din kardeşlerime hıyânet ettim, diyerek, ertesi gün tekrar götürdü. Her birine yalvararak otuzbin dirhem gümüşü taksîm etti.

Alış verişte müşterîye doğru söylemeli, hiç hîle etmemelidir. Malda bir ârıza oldu ise, haber vermelidir. Çünkü, herkes, dikkat ile, pazarlıkla uğraşarak, tam değerini verip aldığını sanır. O hâlde, aldatarak satmak, hıyânet ve dolandırıcılık olur.

GÖNÜL BAHÇESİ · 22 ARALIK 2009 SALI · KAYIT 1693

İmamı Gazali'yi görmemelerinin sebebi

İmamı Gazali'yi görmemelerinin sebebi 22/12/2009 Geçen hafta, büyük İslam alimi İmam-ı Gazali hazretlerinin ölüm yıldönümüydü. Dokuz asır önce (1111yılında) ahırete irtihal etmişti. Diğer meşhur zatlar ile ilgili, anma günleri, anma haftaları, konferanslar düzenlenmesine rağmen, her nedense, İslam âleminin yetiştirdiği bu ender şahsiyetten pek bahsedilmiyor; şatafatlı anmalar yapılmıyor, gazeteci tabiri ile görülmüyor. Acaba bunun sebebi veya sebepleri nelerdir? Günümüzde bu organizasyonları yapanlar genelde, mezhepleri inkar eden, nakli esas alan din inancını ve yaşayışını kabul etmeyen dinde reform yanlısı kimselerdir. (Her ne kadar bunlar reformculuklarını içlerinde saklayıp, reforma karşı olduklarını(!) söyleselerde!). Diğer bir grup da, dinle ilgisi olmayan; bu organizasyonları, gizli maksatlarına alet eden hümanistler, felsefeciler, siyonistler veya dünyalık elde etmek, şan şöhret sahibi olmak için tanzim eden kimselerdir. Bu, ikinci grubun böyle bir organizasyon yapması beklenemez. Maksatları dolaylı

yoldan İslamı yok etmek olan bu; felsefe ve akılcılık üzerine dayalı çalışma yürüten kimselerin felsefe ile mücadele eden, felsefenin dine sokulmasına mani olan İmam-ı Gazali gibi bir zat için anma günleri düzenlemeleri eşyanın tabiatına aykıdır. Birinci grup ise doğrudan felsefe bataklığına saplanmış değildir. Fakat, nakli esas almada gevşek davranmaları, vahiy yerine akıl ve mantığı zaman zaman öne çekmeleri sebebiyle felsefecilere yakındırlar. Ehli sünneti, nakli esas almadıkları için kafalarının bir köşesinde felsefe yer bulur. Bunun için, imam-ı Gazali gibi, vahyi her şeyin üstünde tutan, dine, felsefe ve insani düşüncelerin sokulmamasında ciddi mücadele eden bir zatı anmak, gündemde tutmak akıllarına gelmez. İmam-ı Gazali hazretleri döneminde İslam alemi, felsefe tasallutuna maruz kalmıştı. Felsefecilerin sadece aklı esas olan düşünceleri İslam aleminde hızla yayılmaya başlamıştı. İmanın esasları, ibadetler akıl süzgecinden geçiriliyordu. Bu, küfre dayalı felsefe düşüncesi büyük tehdit oluşturmlaya başlamıştı; neredeyse vahiy inancının yerini felsefi inançlar alacaktı. İşte böyle karanlık; iman ve küfrün karışık olduğu bir dönemde İmam-ı Gazali hazretleri ortaya çıkıp bunun mücadelesini verdi. Ehli sünnet inancını savundu. Yunancayı öğrenip, onların bozuk düşüncelerini kendi kitaplarından okuyarak, felsefenin ve felsefecilerin yanlışlarını, küfürlerini yüzlerine vurdu. İslam alemine yayılmış kara bulutları bertaraf etti. Endülüs'te ile başlayıp, daha sonra bütün İslam ülkelerine yayılan, ibni Sina, Farabi ve İbni Rüşt'ün "küfür" olan düşünceleri din haline gelen felsefi düşüncelerini yok etti. İslam âlemini büyük bir tehlikeden kurtardı. Eğer bu mübarek zat, bütün gücüyle ortaya çıkıp bunun mücadelesini vermeseydi, Ehli sünneti anlatmasaydı, on asır önce dinin yerini felsefe almış olacaktı. Bunun için İmam-ı Gazali hazretleri bir mihenk taşıdır, insanların fikri yapısını gösteren çok önemli bir ölçüdür. Eğer bir kimse, bu büyük zatı tenkit ediyorsa, üstünlüğünü kabul etmiyorsa, mezhepsiz olduğu, dinin nakli olduğunu kabul etmediği; dine, felsefeyi, aklı, mantığı ortak etmek istediği fikri çıkar. Nakle dayalı olmayan yani vahiy kaynaklı olmayan, kişinin kendi düşünceleri din olmaz, şahsi fikir olur. Bazıları da, felsefecilerin etkisi altında kalarak İmam-ı Gazali hazretleri felsefeci zannediyor. Bunun sebebi, felsefe ile tefekkür arasındaki mühim farkı bilmemektir. Felsefeciler aklı rehber edinmişlerdir. Mütefekkirler, İslam âlimleri ise aklı kullanmakla berâber, akla da rehber olarak peygamberleri ve onların bildirdiği îmânı almışlardır. Göz için ışık ne ise, akıl için îman odur. Işık olmayınca göz göremediği gibi îman olmayınca akıl da doğru yolda yürüyemez. İmâm-ı Gazâlî, filozof değil müctehiddir. Felsefenin değil, Ehli sünnetin yılmaz

savunucusudur. Ehli sünnetin ne olduğunu bilmeyen, İmam-ı Gazali'yi ve diğer İslam âlimlerinin büyüklüğünü anlayamaz. Bunları anlayamayan da, İslam bilgileri ile felsefecilerin bozuk fikirlerini ayırt edemez!

HİKMETLER · 22 ARALIK 2009 SALI · KAYIT 1692

22/12/2009

Alışverişte kul hakkından kurtulmak için, karşı tarafı aldatmaktan çok kaçınmalıdır. Bunun için mesela, malı, akrabâ veya ahbâbından, ona yardım olsun diye yüksek fiyatla aldı ise, müşterîsine bunu söyliyerek, doğru değerini bildirmelidir. Meselâ, on lira etmiyen malı, on lira vererek aldı ise, o malı satarken, on liraya aldığını söylememelidir. Ucuz aldığı bir malın fiyatı yükselip pahâlı satıyor ise, aldığı fiyatı söylemelidir. Böyle misâller pekçoktur. Böyle hıyânetleri bilmiyerek yapan çoktur. Hıyânet yapmaktan kurtulmak için, herkes, kendine yapılmasını istemediği şeyleri, başkalarına yapmamalıdır. Her zaman dünyasını değil ahıreti kurtarmayı gaye edinmelidir.

Resûlullah buyurdu ki, "Lâ ilâhe illallah diyenler, dünyayı dinden üstün tutmadıkca, Allahü teâlânın gadabından, azâbından kurtulurlar. Dîni bırakıp, dünyaya sarılırlarsa, bu kelime-i tevhîdi söyleyince, Allahü teâlâ, onlara, yalan söylüyorsun! Buyurur".

Yalan söylenmekle fâhiş, çok aldatılan kimse, alışverişten vazgeçebilir. Çok aldanmaya, "Gaben-i fâhiş", az aldanmaya "Gaben-i yesîr" denir. Meselâ, satıcı, bu mala, şu kadar lira veren oldu deyip satsa, piyasadaki en yüksek değerinden fâhiş aldanma kadar fazla olduğu ve başkası, o kadar lira vermediği anlaşılsa, müşterî satışı feshedebilir.

Satıcı yalan söylemeden, fâhiş fiyatla satsa, aldanan müşterî satışı bozamaz. Çünkü herkes malını, dilediği fiyatla satabilir. İslâmiyette (kâr haddi) diye birşey yoktur. Yalnız, sıkışık durumda olanlara, yiyecek, giyecek ve barınacak lüzûmlu eşyayı fâhiş, yüksek fiyatla satmak haramdır. Yalan söylenerek, yesîr, az aldatılan kimse, satışı bozamaz. ("Gaben-i fâhiş" ve "Gaben-i yesîr" 'in oranları, Tam İlmihal Seadeti Ebediye kitabında yazılıdır)

Malı kıymetinden aşağı satarak veya kiraya vererek ve kıymetinden yukarı fiyatla satın alarak aldanmak israf olur, caiz olmaz. Böyle alış verişe zaruri ihtiyaç olursa veya yardım, sadaka gibi niyetle böyle yaparsa israf olmaz, caiz olur. Hadis-i şerifte buyuruldu ki:

"Alıcı ile satıcı birbirine doğru söyleyip, nasihat edince, kazançları bereketli olur, malın kusurunu gizleyip, yalan söyledikleri zaman bu bereket kalkar."

GÖNÜL BAHÇESİ · 23 ARALIK 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1694

İmâm-ı Gazâlî'nin yaşadığı karışık devir

İmâm-ı Gazâlî hazretlerinin yaşadığı devirde, İslâm âleminde siyasî ve dinî bakımdan büyük bir kargaşalık hüküm sürüyordu. Şöyle ki: Bağdat'ta Abbâsî halîfelerinin hâkimiyeti zayıflamaya yüz tutmuş, bunun yanında Büyük Selçuklu Devletinin sınırları genişliyor ve nüfûzu artıyordu. Fakat, Selçuklu sınırlarının dışında ise alabildiğine karışıklık hakimdi.

Hasan Sabbah ve adamları, sapık İsmâiliyye fırkasını yaymaya çalışıyorlardı. Mısır'da devlet otoritesi zafiyete uğramış, Avrupa'da ise Endülüs'te felsefi fikirler dinin yerini almaya başlamıştı. Kudüs'ü Müslümanlardan almak için ilk Haçlı seferleri de İmâm-ı Gazâlî zamanında başlamıştı.

İslâm âlemindeki bu siyâsî karışıklıkların yanında bir de fikir ve düşünce ayrılıkları vardı. Bütün bunlar; Müslümanların birliğini doğrudan doğruya askerî kuvvetle ve ilim yoluyla yıkamayan iç ve dış düşmanların, halk arasında bozuk ve sapık fikirleri yayabilmeleri için çok uygun bir zemin teşkil ediyordu.

Bir taraftan eski Yunan felsefesinin etkisinde kalan, İbni Sina, Farabi, İbni Rüşt gibi felsefecilerin bozuk fikirleri İslâm inançlarına karıştırıldı. Diğer taraftan Kur'ân-ı kerîmin âyetlerinin mânâsını değiştirerek ve kendi bozuk düşüncelerini katarak açıklamaya kalkışan Bâtınî ve Mûtezile gibi bozuk fırkaların inançları İslâma sokuldu.

İşte böyle karışık bir zamanda, İmam-ı Gazali Ehl-i sünnetin müdâfaasını üslenmiştir. İslâm âlimlerinin başında aklî ve naklî ilimlerde zamanın en büyük âlimi, müctehid ve asrın müceddîdi olan İmâm-ı Gazâlî, bir taraftan kıymetli

talebeler yetiştiriyor, bir taraftan da sapık fırkaların bozuk inançlarını çürütmek ve Müslümanların bunlara aldanmamaları için okuyacakları kıymetli kitaplar yazıyordu.

Üç yüz binden fazla hadîs-i şerîfi râvileriyle ezbere bilen ve Hüccetül-İslâm adıyla meşhur olan İmâm-ı Gazâlî, İslâmın yirmi temel ilmi ile bunların yardımcıları olan müsbet ilimlerde de söz sâhibiydi. Hadis ve Usûl-i Hadîs ilimlerinde ilim deryâsı olan bu büyük âlimin kitaplarında mevdu hadîs var diyerek, İmâm-ı Gazâlî'de eksiklik aramak, ilmin hakîkatını, İslâm âliminin derecesini bilmemektir.

Zamanında yaşayan ve sonra gelen gerçek âlimler onun kitaplarını senet kabul etmişlerdir. Mezhepleri kaldırarak dinde reform yapmak ve dine felsefeyi sokmak isteyenler ise onun kitaplarına karşı gelerek açık- gizli düşmanlık yapmışlardır.

Eğer bugün, İslamiyet Asrı saadetteki saflığı ile bize kadar gelmişse bunda İmam-ı Gazali hazretlerinin büyük emeği vardır. Bunun için bu büyük imama şükran borçluyuz.

Hüccet-ül-İslâm İmâm-ı Gazâlî, nasihat isteyen bir yakınına şu cevabı yazıp gönderdi:

Ey sevgili oğlum ve sâdık dostum! Bütün nasihatler Peygamberimizden alınmıştır. O'ndan gelmeyen nasihatler faydasızdır. Peygamberimizin dünyaya yayılan nasihatlerinden biri şudur: "Allahü teâlânın, bir kuluna rahmet etmeyeceğine, ona gazab ve azâb edeceğine alâmet, dünyaya ve âhirete faydası dokunmayan şeylerle meşgûl olması, zamanlarını lüzûmsuz şeylerle öldürmesidir. Bir kimsenin ömründen bir saati, Allahü teâlânın beğenmediği bir şeyde geçerse, ne kadar çok pişman olsa, üzülse yeridir. Bir kimse kırk yaşını geçtiği hâlde onun hayırlı işleri, ya'nî sevâbları, kötü işlerinden, ya'nî günâhlarından ziyâde olmadı ise, Cehenneme hazırlansın."

Yapılan her işin, ibâdetin de dîne uygun olması lâzımdır. Peygamber efendimiz bunun için, eskiden kalma ilimleri ve âdetleri neshetti, değiştirdi. O hâlde, İslâmiyetin müsaadesi olmadan ağzını açmamak lâzımdır. İslâmiyette yeri olmayan sözler ve ilimler ve şehvet ile karışmış gâfil kalb, şekâvet ve felâket alâmetleridir.

Şu hâlde, ibâdet demek, kişinin kendi kafasına göre namaz kılmak, oruç tutmak değildir. İbâdet demek, İslâmiyetin emirlerine uymak demektir. Yapılan ameller

islâmiyete uygun olunca, ibâdet olur;ahirette faydası görülür. Böyle olmazsa fayda yerine zarar verir, helâkına sebep olur yapılan ameller kişinin...

HİKMETLER · 23 ARALIK 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1695

Sevindirmekten hoşlanırlardı!

Ticaretle uğraşan İslam büyükleri, fazla kârdan değil, alıcının memnuniyetinden, sevinmesinden daha çok hoşlanırlardı. Bunun için, fazla ihtiyacı olduğu için, çok para vermeye râzı olsa bile, müşteriden çok kâr istemezlerdi. Buna ihsan denir. Sırrî Sekâtî hazretlerinin dükkânı vardı. Yüzde beşten ziyâde kâr istemezdi. Bir kere, altmış altınlık bâdem içi almıştı. Bâdem fiyatı ânsızın yükseldi. Dellâl, bâdem satmak için geldi. Altmışüç altına sat dedi. Dellâl, bugün, bu kadar bâdemi, doksan altına alıyorlar deyince, ben yüzde beşten fazla kâr almamaya karar verdim. Kararımı değiştirmem buyurdu. Dellâl da, ben de senin malını aşağı fiyatla satamam dedi ve satmadı. O da, yüksek fiyatla satmaya râzı olmadı. Bâdemler satılamadı. İşte ihsân böyle olur. Muhammed bin Münkedir hazretleri, din büyüklerindendi. Mağazası vardı. Çeşitli kumaş satıyordu. Kimisini beş altın, kimisinin, on altın idi. Birgün, kendisi yok iken, çırağı, bir köylüye, beş altınlık kumaşı, on altına sattı. Kendi gelip, haber alınca, akşama kadar köylüyü arattı. Köylüyü görünce, bu kumaş beş altından ziyâde etmez dedi. Köylü, ben bunu, seve seve aldım deyince, ben kendime uygun görmediğimi din kardeşime de uygun görmem. Yâ satıştan vazgeç, yâhut beş altını geri al, yâhut da gel, on altınlık kumaştan vereyim buyurdu. Köylü beş altını geri aldı. Sonra, birisine, bu merd kimdir diye sordu. Muhammed bin Münkedir dediler. Bu ismi duyunca "Sübhânallah! Bu, öyle kimsedir ki, çölde susuz kalınca yağmur duâsına çıkıp, onun adını söylediğimiz zaman rahmet yağıyor" dedi. Bir de dinde Îsâr vardır. Îsâr, muhtaç olduğu birşeyi almayıp, muhtaç olan din kardeşine bırakmaktır. İnsana lâzım olan şeylerde îsâr yapılır. Kurbet ve ibâdetlerde îsâr yapılmaz. Meselâ, tahâretlenecek kadar suyu, setr-i avret edecek kadar örtüsü olan, bunları kendi kullanır. Bunları muhtaç olana vermez. Birinci saftaki yerini başkasına vermez. Namaz vakti gelince abdestsiz kimsenin abdest suyunu başkasına îsâr etmesi câiz değildir.

HİKMETLER · 24 ARALIK 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1696

Akıllı olan ahıret kârını düşünür!

İslâm büyükleri alışverişte ihsan eder; az kârla, çok iş yapar, bunu daha bereketli bulurlardı. Çünkü, yalnız adalet yapanlar, dinde sermâyelerini kurtarmış olur. Ama kâr, ihsân edenleredir. Aklı olan, âhıret kârını hiç kaçırır mı? İhsân, emredilmiyen iyiliği yapmaktır.

Halîfe hazreti Ali, Kûfe şehri çarşısında dolaşarak, “Az kârı red etmeyiniz! Çok kârdan mahrum kalırsınız!” buyururdu.

Eshâb-ı kirâmın büyüklerinden Abdürrahmân bin Avf hazretlerine, o büyük serveti nasıl kazandın? dediler. Çok az kâra da râzı oldum. Hiçbir müşterîyi boş çevirmedim. Hattâ bir gün, bin deveyi sermâyesine satmıştım. Yalnız dizlerindeki ipleri kâr kalmıştı. Her ip, bir dirhem gümüş değerinde idi. O gün develerin yem parasını ben vermiştim. Kazancım ise, bin dirhem olmuştu, buyurdu.

Büyüklerimiz, fakirlerin malını fazla para ile alarak, onları sevindirlerdi. Bunun için dul kadınların iğirdiği ipliğe, çocukların sattığı meyvelere daha çok para verirlerdi.

Bu sûretle çalışanlara yardım etmek, sadaka vermekten daha sevaptır. Böyle yapanlar, Resûlullahın duâsına kavuşur. Çünkü, “Alışverişte kolaylık gösterenlere, Allahü teâlâ merhamet eylesin!” diye duâ buyurmuştur. Fakat, zenginden mal alırken aldanmak sevap değildir ve iyi değildir.

Resûlullah buyurdu ki, “Alışverişte kolaylık gösterenlere, Allahü teâlâ, her işinde kolaylık gösterir”. İhsânın en büyüğü, en kıymetlisi, fakirlere veresiye vermektir. Parası, malı olmıyanın borcunu uzatmak, zaten vâcibdir. Aldanmak, malı zâyı' etmektir. Araştırıp pazarlık edip, ucuz almak lâzımdır.

İmâm-ı Hasen ve Hüseyin, her aldıklarında pazarlık eder, ucuz almaya uğraşırlardı. Kendilerine: Bir günde binlerle dirhem sadaka veriyorsunuz da, birşey satın alırken niçin uzun pazarlık ederek yoruluyorsunuz? dediklerinde, “Verdiklerimizi Allah rızası için veriyoruz. Ne kadar çok versek yine azdır. Fakat, alışverişte aldanmak, aklın ve malın noksan olmasıdır” buyururlardı.

HİKMETLER · 25 ARALIK 2009 CUMA · KAYIT 1697

Uykuda bile yazılan günah!

İslam büyükleri, borçlularını sıkıştırmazlardı. Malı olup da, ziyân ile satmadıkca veya muhtaç olduğu birşeyi satmadıkca, ödeyemiyecek bir hâlde olanların ödemesine zaman vermenin ihsân olduğunu ve sadaka sevabı kazanılacağını bilirlerdi.

Resûlullah Efendimiz buyurdu ki: "Kıyâmette bir kimseyi hesaba çekerler ki, çok günah işlemiş, hiç iyilik yapmamış. Sen dünyada hiç iyilik yapmadın mı? derler. Hayır, yalnız çırağıma derdim ki, fakir olan borcluları sıkıştırma! Ne zaman ellerine geçerse, o zaman vermelerini söyle. İstediklerini yine ver. Boş çevirme!, Allahü teâlâ buyuracak ki, (Ey kulum! Bugün sen fakir, muhtaçsın! Sen dünyada benim kullarıma acıdığın gibi, bugün biz de sana acırız). Onu affeder."

Hadis-i şerifte buyuruldu ki: "Bir müslümana, Allah rızası için ödünc veren kimseye, hergün için sadaka sevabı verilir. Fakirden, alacağını çabuk istemiyene, hergün için malın hepsini sadaka vermiş gibi sevap verilir".

Bunun için büyüklerimizden öyle kimseler vardı ki, borcun getirilmesini arzu etmezdi. Hergün, o malı sadaka vermiş gibi sevap kazanmağı tercîh ederlerdi.

Bir hadis-i şerifte de şöyle buyuruldu: "Sadaka verilen her dirhem için on sevap, ödünc verilen her dirhem için ise, onsekiz sevap vardır. Çünkü, borç, ihtiyacı olana verilir. Sadaka belki, ihtiyacı olmayanın eline düşebilir".

Borçlu kimse de bunu istismar etmemelidir. İstemeye vakit bırakmadan önce vermelidir ve kendi eli ile ve ayağına gidip vermelidir. Onu, birisini göndermeye mecbûr bırakmamaktır. Hadis-i şerifte buyuruldu ki, "En iyiniz, borcunu iyi ödeyeninizdir". Bir hadis-i şerifte de buyuruldu ki, "Ödünc alan bir kimse, iyice ödemeyi niyet ederse, borcunu ödemesi için, melekler ona duâ eder".

Bir kimse, malı olduğu hâlde, borcunu ödemeyi bir saat geciktirirse, zâlim ve âsî olur. Namaz kılarken de, oruç tutarken de, uykuda da, yâni her ân, lânet altında bulunur. Borç ödememek öyle bir günahtır ki, uykuda bile durmadan yazılır.

HİKMETLER · 26 ARALIK 2009 CUMARTESİ · KAYIT 1700

Eskilerin alacak defterleri!

İslam büyükleri, fakirlere veresiye verip, parası olmayandan, istememeyi niyet ederlerdi. Borclusu ölünce helâl ederlerdi. Varislerinden istemezlerdi.

İslam büyüklerinden bazısının dükkânında iki türlü alacak defteri olurdu. Birisinde, fakirin borcu yazılır karşısında bilinmiyen isimler yazarlardı, gerçek isimlerini yazmazlardı, bunu sadece kendileri bilirdi. Bazısı da borclar karşısına isim de yazmazlardı. Böylece kendisi ölürse, kimse fakirlerden birşey isteyemesin.

Takvada bunlardan daha ileride olan büyükler, böyle tüccârları iyi saymazlardı. Bunlara göre, en iyi olanlar, fakirler için, hiç defter tutmıyanlardı. Bunlar, fakir birşey getirirse alır, getirmiyenlerden birşey istemezlerdi. İşte, din büyükleri, böyle ticâret yapardı. Şüpheli bir kuruşu kabûl eden, dinde merdlerden sayılmazdı.

Ticaretle uğraşan din büyüklerimiz, alışveriş ettiği kimse pişman olup malı getirdiği takdirde iade şartları tahakkuk etmese de hemen iade kabul ederlerdi. (Şimdi böyle tüccar kaldı ne fakir!)

Buna dinde, (İkâle etmek), denir. Yani yapılan satışı geri çevirmektir. Birinin (vazgeçtim) demesi, ötekinin de (kabûl ettim) veya (ben de vazgeçtim) demesi ile ikâle yapılır. Fâsid ve mekruh olan satışlarda ve (Gaben-i fâhiş) ile aldatılan müşterînin istediği zamanda ikâle yapmak vâcib olur. Sahih satışta, biri istediği zaman, ötekinin de yapması müstehabdır.

Birisi malı getirdiğinde bunu sevap kazanmak için fırsat bilirlerdi. Çünkü Resûlullah efendimizi buyurdu ki: “Bir kimse (karşısındaki pişman olunca) satışı fesheder, geri alırsa, Allahü teâlâ, onun günahlarını affeder”.

Yapılan her satışı satışı geri çevirmek vâcib değildir. Satışı iptal edecek meşru bir mazeret yoksa satıcı geri almaya mecbur değildir. Fakat, çok sevaptır ve ihsân etmektir.

Bir mecburiyet olmadan, malını kendi isteği ile ucuza satmak de ihsandır, çok sevaptır. A'râf sûresi, ellibeşinci âyetinde meâlen, “İhsân edenlere, elbette rahmetim çok yakındır” buyuruldu.

HİKMETLER · 27 ARALIK 2009 PAZAR · KAYIT 1701

Esas olan âhıret ticareti

İmam-ı Gazali hazretleri buyurdu ki: Bir kimsenin dünya ticâreti, âhıret ticâretine mani olursa, bu kimse bedbahttır, zavallıdır. Bir çömlek almak için, altın kupa verene ne denir? Dünya, saksı parçası gibidir. Hem kıymetsizdir, hem de çabuk kırılır. Âhıret ise, altından kupa gibidir ki, hem çok kıymetlidir, hem de dayanıklıdır, kırılmaz. Hattâ hiç tükenmez. Dünya ticâretinin âhırete yaraması için ve Cehenneme sürüklememesi için, çok uğraşmak lâzımdır. İnsanın sermâyesi, dîni ve âhıretidir. Bu sermâyeyi kaptırmamak için, çok uyanık olmak lâzımdır.

Bunun için; her sabah şöyle niyet etmelidir ki: Kendisinin ve evlat ve âilesinin rızkını kazanmak, onları kimseye muhtaç bırakmamak, Allahü teâlâya rahat ve temiz ibâdet edebilmek, âhıret yolunda yürüyebilmek için, vazîfeme gidiyorum.

O gün müslümanlara iyilik, yardım ve nasihat, emr-i mâruf, nehy-i münker yapmağı, kalbinden geçirmelidir. Namazda kusur edenlere, günah işliyenlere, emr-i mâruf yapmalı, onlara göz yummamalıdır. Böyle niyet eden bir tüccâr, bir memur, bir muallim vazîfesini yaptığı kadar, hep sevap kazanır. Onun her işi, ibâdet olur. Dünyada kazandığı şeyler de, caba olur.

Herkes şunu düşünmelidir: Binlerle insan çalışmayacak olursa, kendisinin birgün bile yaşıyamıyacağını düşünmelidir. Meselâ, çiftçi, fırıncı, dokumacı, demirci, iplikci ve daha nice sanatkârlar, hep onun için çalışıyor. O hepsine muhtaçdır. Herkes onun için çalışıp, ona hazırlayıp da, onun boş oturması, kimseye faydalı olmaması doğru olur mu?

Bu dünyada herkes yolcudur. Geldik gidiyoruz. Yolcuların birbirlerine yardım etmesi, el ele vermeleri, kardeş gibi olmaları lâzımdır. Her müslüman böyle düşünmelidir. Vazîfesine başlarken, müslüman kardeşlerime yardım etmek, onları rahat ettirmek için çalışacağım. Din kardeşlerim benim işimi gördükleri gibi, ben de, onlara hizmet edeceğim demelidir.

Muhammed Masum hazretlere buyurduki: Kendinin ve çoluk çocuğunun nafakasını helâldan kazanmak için çalışmak farzdır. Bunun için, ticâret, sanat

yapmak lâzımdır. Selef-i sâlihîn, hep böyle çalışıp kazanırlardı.

HİKMETLER · 28 ARALIK 2009 PAZARTESİ · KAYIT 1702

“Önce âhıret rızkını kazanın!”

Dünya işleri, âhıret için çalışmaya mani olmamalıdır. Münâfıkûn sûresi, dokuzuncu âyet-i kerimesinde meâlen, “Mallarınız ve çocuklarınız, Allahü teâlâyı, hâtırlamanıza mani olmasın!” buyuruldu.

Halîfe Hz. Ömer buyurdu ki: “Ey tüccârlar! Önce âhıret rızkını kazanın! Sonra dünya rızkına çalışın!”.

Eskiden, ticâretle meşgûl olan büyüklerimiz, sabah ve akşamları âhıret için çalışır, Kur'an-ı kerim okur, ders dinler, tevbe ve duâ eder, ilim öğrenir ve gençlere öğretirlerdi. Kelle kebâbı, sabah çorbası gibi şeyleri çocuklar ve zimmîler (gayri Müslimler) satardı. Çünkü, müslümanlar, sabah, akşam câmilerde bulunurdu.

İnsanların amellerini yazan ikişer melek, her sabah ve akşam değişmektedir. Bir hadis-i şerifte buyuruldu ki, “Melekler insanların amel defterlerini götürdükleri zaman, başında ve sonunda iyi iş yazılı ise, gün ortasında yapılanları ona bağışlarlar”.

Yine buyurdu ki, “Gündüz ve gece melekleri, sabah ve akşam, gidip gelirken birbirleri ile karşılaşırlar. Hak teâlâ, (giden meleklere), kullarımı nasıl bıraktınız? buyurur. Yâ Rabbî! Namazda bulduk ve namaz kılarken bıraktık, derler. Allahü teâlâ da, şâhit olun, onları affettim buyurur”.

Eskiden, Müslüman tüccârlar, sanat sahipleri, gündüzleri de, ezan sesini duyunca, işini hemen bırakıp, câmiye koşarlardı.

Büyüklerimiz, “Ticâretleri, satışları, Allahü teâlâyı unutmalarına sebep olmaz” âyet-i kerimesine mâna verirken diyor ki, demirciler vardı. Demir döğerken, ezan okununca, çekici kaldırmış iken, demire vurmaz, bırakıp namaza koşarlardı. Ve terziler vardı. İğneyi sokunca, ezan okunsaydı, o hâlde bırakıp, cemaate koşarlardı. Çalışmaya önem verirlerdi. Fakat bu çalışma dünya için değil ahıret için olurdu.

Muhammed bin Sâlim hazretleri buyurdu ki: Tevekkül etmek, Resûlullahın hâlidir. Çalışıp kazanmak da, Onun sünnetidir. Çalışıp da tevekkül ediniz.

Ebû Muhammed bin Menâzil, “Çalışıp da tevekkül etmek, bir yere çekilip ibâdet yapmaktan hayrlıdır” buyurdu.

HİKMETLER · 29 ARALIK 2009 SALI · KAYIT 1703

Çalışmak ibadettir

İmam-ı Gazali hazretleri buyurdu ki: Her müslüman iyi bilsin ki, bütün sanatler, farz-ı kifâyedir. Bunu düşünerek, bir sanata yapışmak, ibâdet etmek olur. İster Kitaplı kâfirler keşf etsin, ister Kitapsız kâfirler bulsun, her sanatı öğrenmek ve hele, harp vâsıtalarını en modern, en ileri şekilde yapmaya çalışmak farzdır. Bu vâsıtaları yapabilmek için, gerekli ilimleri, dersleri mekteplerde, bu niyet ile okutmak ve okumak hep ibâdet olur.

Namaz kılan insanın bu niyet ile, her işi ibâdet olur. Namaz kılmıyanların her hareketi de günah olur. O hâlde, her müslüman, namazını kılmalı, sonra farz olduğunu düşünerek, vazîfesini yapmalıdır. İş görürken niyetin doğru olmasına alâmet, insanlara faydalı olan bir meslek, bir sanat seçmektir. Yâni, öyle bir iş görmeli ki, eğer o iş olmasa, müslümanlar sıkıntı çekerdi.

O hâlde, keyf, oyun ve benzerlerine, sanat dense de ve haram işleyenlere sanatkâr ismi verilse de, bunları yapmak ibâdet olmaz. Hattâ, haram olmıyan, mubâh olan, fakat insanlara lüzûmlu olmıyan sanatleri seçmemelidir. Hadis-i şerifte buyuruldu ki, “En iyi ticâret, bezzâzlıktır, kumaş satmaktır. En iyi sanat, terziliktir”.

Çalışırken kendini tamamen işe kaptırmamalıdır. Çalışırken Allahü teâlâyı unutmamalı, Onu tesbîh etmeli, her ân Onu hâtırlamalıdır. Dili ve kalbi boş kalmamalıdır. İyi bilmelidir ki, o ânda kaçırdığını, bütün dünyayı verse, bir daha eline geçiremez.

Gâfiller arasındaki hatırlamanın sevabı çok olur. Resûlullah buyurdu ki: “Gâfiller arasında Allahü teâlâyı zikreden kimse, kurumuş ağaclar arasında bulunan yeşil fidân gibidir ve ölüler arasındaki canlı gibidir ve harbde kaçanlar arasında, arslan gibi döğüşenler gibidir”.

Bir kere buyurdu ki: "Çarşıya giderken, lâ ilâhe illallah, vahde hü lâ şerîke leh, le hül mülkü ve le hül hamdü, yuhyî ve yümît, ve hüve hayyün lâ yemût, bi yedi-hil-hayr, ve hüve alâ külli şey'in kadîr diyen kimseye, iki milyon sevap yazılır".

(Hadis-i şeriflerdeki çeşidli rakamlar, miktâr sayısını göstermek için değil, miktârın çokluğunu anlatmak içindir. Meselâ bir kimseye, birkaç defa, zahmet çekerek gidip bulamıyarak cânı sıkılan biri, o kimseyi görünce, seni on defa aradım, bulamadım, demesi gibidir.)

GÖNÜL BAHÇESİ · 30 ARALIK 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1698

Yılbaşı ve Batılılaşmada gelinen nokta!

Yarın akşam yılbaşı gecesi… Aslında hatırlatmama lüzum yok, zaten bir aydır caddelerdeki, mağazalardaki hazırlıklardan; süslemelerden, hayali noel baba maskaralıklarından biliyorsunuz.

Eskiden bu hazırlıklar üç büyük şehirde ve bu şehirlerin de bazı semtlerinde görülürdü. Bu şehirlerin ve bu semtlerin dışında oturanların yılbaşından pek haberleri olmazdı. Olsa bile bu sınırlı kaynaktan olurdu; TRT'nin o meşhur yılbaşı eğlenceleri ile milli piyango çekilişi gibi.

Son yıllarda artık bu sınırlı tanıtım ve sınırlı yılbaşı kutlamaları sınır tanımaz hale geldi. Sadece üç büyük şehir değil hemen hemen bütün şehirler hatta ilçeler ve kasabalar da bu kervana katıldı. Özellikle de büyük şehirlerimiz Avrapa'nın, Amerika'nın şehirlerinden farkı kalmıyor yılbaşlarında. Artık TRT yalnız değil bütün, TV'ler yılbaşı yarışındalar… Gelinen nokta bu.

Bazen gazetelerden okuyoruz: Afrika'nın bir kasabasında veya köyünde oturan çok yaşlı bir Müslümanlar İstanbuldan gelenlere, hala adına hutbe okuttukları Sultan Abdülhamid Hanı soruyorlarmış. Halifenin oturduğu İstanbul şehrini ve içinde oturanlar gibi olmak için insanların yaşayışlarını merak ediyorlarmış.

Bunları alıp İstanbul'a getirip, işte senin payitaht şehir burası. Ayaklarının tozu olabilir miyim, dediğin insanlar bunlar, desek acaba ne yaparlardı! Ya, inanmaz, siz beni Frenklerin şehrine getirdiniz der veya üzüntüsünden kıvrılıp oracıkta ruhunu teslim ederdi.

Bu yılbaşı manzaraları, bu güzel Anadolu'yu güzel ahlakı ile kasaba kasaba, köy köy içeriden fetheden Alperenler, bu eşsiz beldeleri bize bahşeden Sultan Alparslar ve diğer Selçuklu sultanları; dünyanın incisi İstanbul'a fethederek bizlere emanet eden Fatih Sultan Mehmet Han ve diğer Osmanlı padişahları görseler acaba ne derlerdi, üzüntüden hangi hale dönerlerdi!

Bir kimsenin gittiği yoldan nereye gideceği belli olur. Biz 150 yıl önce nereye gideceğimize karar verip yönümüzü Batı'ya çevirmişiz. Batıyı değiştirecek gücün yoksa, onun örfü ile yaşamaktan başka çaren de yoktur.

Bir milleti ayatta tutan, millet yapan onun kendi milli manevi değerleridir. Bugün tarihe mal olmuş, unutulmuş milletler, kendi orijinal değerlerini muhafaza edemedikleri için yok oldular.

Bütün bunları bile bile Tanzimattan beri, öz değerlerimizden uzaklaşıp yabancıların değerlerine özenti hastalığına yakalandık. Bu özenti her yıl ilerleyerek, taklitten de çıkarak, dinleri de dahil artık tamamen onlardan olma şekline yöneldi. Nitekim, bir zamanlar o devrin adalet bakanı Mahmut Esat Bozkurt, "Türkiye'yi İslâmiyet'ten ayırıp, çağdaşlaştırmak için nasıl Hıristiyan yapmamız lazım" tartışmasını başlatmıştı.

Bu günleri Resulullah Efendimiz haber vermişti zaten. Şöyle buyurmuştu: "Yemin ederim ki bir zaman gelir siz, Hıristiyan ve Yahudilere öylesine tâbi olursunuz ki, âdetlerinin peşinde, karış karış, onların ardı sıra yürürsünüz, arşın arşın, saat saat, adım adım onları takip edersiniz hatta öyle olur ki, eğer onlar kertenkele deliğine girseler, oranın tehlikeli olduğunu, zehirli olduğunu düşünmeyerek siz de oraya dâhil olursunuz." (İmamı Süyûtî)

Sultan Mahmud hanın,"Avrupalıların ilim ve tekniğini tatbik etmek" şeklinde başlatılan batılılaşma hareketi, Mustafa Reşid Paşa ve diğerTanzimat devri aydınlarınca; ilimde, teknolojide değil, örf ve adette değişim şekline çevirildi. Konu aslından saptırıldı. Bu şekilde düşünmek aydın olmanın icabı sayıldı.

Resulullah Efendimizin, "Bir kavme benzeyen onlardandır!" hadis-i şeriflerinde buyurdukları tehlikeye rağmen, onlara daha çok nasıl benzeyebiliriz, yarışını yapıldı. Bu yarışın insanı nereye götüreceğini, Peygamber Efendimiz bildirmiş: "Bir kavmin hayır, şer amellerinden hoşlanan, o amelleri işlemiş gibi olur.", "Bir kavmin ameline razı olan onların ameline ortak olur.", "Bir kavmin işini seven, o amelleri işlemese de, kıyamette onlarla haşr olur."

Cenab-ı Hak, hepimizi Müslümanlarla haşreylesin!

HİKMETLER · 30 ARALIK 2009 ÇARŞAMBA · KAYIT 1704

Esnafın en kötüsü!

Çalışmaktan, ticaretten, sanattan maksadın ahıret hazırlığı olduğu unutulmmalıdır. Bunun için dünya işlerine çok düşkün olmamalıdır. Meselâ, çarşıya herkesten önce gidip, herkesten sonra çıkmamalı. Tehlikeli ve uzun yollara gitmemelidir. Mal kazanmak için, tehlikeli işlere girmemelidir.

Mu'âz bin Cebel buyuruyor ki: "Şeytan, pazarda, yalan, hîle, hıyânet ve yemin ettirerek müslümanları günaha sokmaya çalışır. Önce gidip, geç çıkanlara daha çok asılır. Hadis-i şerifte buyuruldu ki, "Tüccârın, esnâfın en kötüsü, erken gidip, geç dönenlerdir".

Sabah namazı kılmadan ve kitap okuyup birkaç şey öğrenmeden işe gitmemeyi âdet edinmelidir. İhtiyâcı kadar dünyalık kazanınca, âhıreti kazanmakla meşgûl olmalıdır. Çünkü, âhıret hayatı sonsuzdur ve ona ihtiyaç daha çoktur ve âhıret ticâretinde iflâs etmek üzeredir.

İmâm-ı a'zam Ebû Hanîfenin hocası Hammâd hazretleri ticâret yapardı. Baş örtüsü satardı. Hergün, iki habbe kazanınca eşyayı toplar pazardan çıkardı. Büyüklerden bazısı dükkâna, haftada iki gün giderdi. Bir kısmı da, Cumadan başka hergün gider, öğle namazında geri dönerdi. Bir kısmı nihâyet ikindiye kadar alışveriş ederdi. Hepsi ihtiyacı kadar kazanınca câmiye gider, ibâdetle, ilim öğrenmekle akşamı yapardı.

Çalışırken, zâlimlerle, hîle, hıyânet edenlerle, yemin ile satanlarla, dükkânında haram şey satanlarla alışveriş etmemelidir. Herkesle muamele etmemelidir. Doğru insan aramalıdır. Bir zaman vardır ki, bir tücccar, her istediği ile alışveriş edebilirdi. Çünkü, herkes, alışveriş ilmini biliyor ve bildiğine göre hareket ediyordu. Sonraları öyle zamanlar geldi ki, birkaç kişi ile muamele edilemezdi. Daha sonraları ise, ancak birkaç kimse ile muamele edilebilir oldu. Bir zaman gelmek korkusu vardır ki, alışveriş edecek kimse bulunamıyacaktır.

Bunu çok zaman önce, söylemişlerdir. Bizler, belki de, büyüklerimizin korktuğu o zamana kaldık. Kim ile olursa olsun, alışveriş edilmektedir. Câhil din adamları yangına körükle gidip, "Bugün dünyanın her tarafı böyle oldu. Her yerdeki mala

haram karıştı. Haramdan kurtulmak imkânsız oldu" diyorlar. Bu söz, çok yanlıştır. Dikkat eden, dinin emirlerine uymak isteyen helalından alışveriş yapabilir. Yeter ki istesin!

GÖNÜL BAHÇESİ · 31 ARALIK 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1699

Batılılaşma ve doku uyuşmazlığı

Dün, Batı özentisi; yılbaşı maskaralıklarından, reziliklerinden bahsetmiştik. Bugün de bu özentinin derinliklerine şöyle bir göz atalım: 1840'lı yıllarda Osmanlı yeni bir sistem arayışına girmişti... Bir kısım devlet adamları, Fransa'nın, bir kısmı da Avusturya'nın örnek alınmasını istiyorlardı. İkinci grup; Fransa Cumhuriyet olduğu için bize uymaz, Avusturya imparatorluk olduğu için bize daha yakın diyorlardı. Fakat her iki grup da sistemin mutlaka değiştirilmesinde ve Batı'nın referans alınmasında hemfikirdi.

Bu tartışmalar yapılırken, Avusturya Başbakanı, Prens Metternich'in İstanbul'daki sefiri Appony Kontuna aracılığı ile gönderdiği tavsiye mektubu ortalığı allak bullak etti. Batılılaşma düşüncesiyle yanıp tutuşan devlet ricalini sarstı bu mektup... Bu mektupta Batı'nın aynen taklidi doku uyuşmanlığına sebep olacağı yazılı idi. Reşit Paşa hükümetinin düşmesine sebep oldu bu düşünce.

Aslında, bu nasihat diğerlerinden farklıydı; her şeyden önce dostçaydı. Sinsice değildi. Reçetenin bir Osmanlı devlet adamından değil de Hıristiyan bir devlet adamından gelmesi de manidardı. Şimdi bakalım Prens Metternich'in reçetesinde neler var?..

"İmparatorluk günden güne zayıflamakta ve çökmektedir. Bu bir gerçektir. Gizlenmesi mümkün olmayacak kadar açıktır. Bir an önce bunu masaya yatırıp çöküş sebepleri ve çöküşün nasıl durdurulabiliceği hususunun tartışılması gerekir.

Bana göre, Osmanlıyı bu hale düşüren sebeplerin başında Avrupalılaşma zihniyeti gelir. Bunun temelinde, tam bir cehalet ve akıl almaz hayalperestlikten başka bir dayanağı olmayan ve ısrarla savunulan Avrupa kopyası reformlar yapma hevesi yatar.

Osmanlı Devletine tavsiyemiz şudur: Hükümetinizi varlık sebebiniz olan dininize saygı esası üzerine kurunuz! Devlet olarak varlığınızın temeli, Padişahla Müslüman halk arasındaki en kuvvetli bağ, dindir. Zamana uyun, çağın ihtiyaçlarını dikkate alın. Fakat dinden uzak olmayın!

İdarenizi yeni bir düzene, sisteme sokun, ıslah edin. Ama yerine size hiç de uymayacak olan müesseseleri koymak için eskilerini yıkmayın! Avrupa medeniyetinden sizin kanun ve nizamlarınıza uymayan kanunları almayın. Zira bu, sultanı, yıktığı ve yerine koyduğu şeylerin değerini bilmeme durumuna sokar.

Avrupa uygarlığından, sizin kurumlarınızla uyuşmayan sistemler almayın. Zira Batılı kurumlar, imparatorluğunuzun temelini meydana getiren ilkelerden farklı ilkelere dayanmaktadır.

Batı kanunlarının temeli Hıristiyanlıktır. Siz Müslümansınız,Türk'sünüz; böyle kalınız. Tatbik edemeyeceğiniz kanunu çıkarmayın! Hak bellediğiniz yolda ilerleyin. Batı'nın sözlerine kulak asmayın. Siz ilerlemeye bakın...

Dininizin sizi toleranslı yapacak, diğer medeniyetlerden üstün kılacak ilkelerinden yararlanmaya bakın. Diğer dinlerden olan halkınıza tam bir himaye sağlayın. Onların dini işlerine karışmayın.

Kanunlarınızı kesinlikle uygulayın. Batının gösterdiği yollara aldırmadan doğruca yürüyün. Bu yollara sapmayın. Çünkü tavsiye edilen bu yollar sizin bilmediğiniz yollar...

Adalet ve bilgiyi elden bırakmayın. Avrupa kamuoyunun az çok değeri olan kısmını yanınızda bulacaksınız...

Kısaca, biz Osmanlı'yı kendi idare tarzının tanzim ve ıslahı için giriştiği teşebbüslerden vazgeçirmek istemiyoruz. Fakat ona, bu ıslahatın, Osmanlı imparatorluğunun şartlarına ortak hiçbir yöne sahip bulunmayan modellerde aranmamasını, kanunlarında Doğulu âdetlere zıt düşen devletlerin kanunlarını taklide yönelmemesini tavsiye ederiz. Ama, Avrupa'yı örnek olarak almamalıdır kendine. Zira Avrupa'nın şartları başkadır, Türkiye'nin başka... Avrupa'nın temel kanunları Doğu'nun örf ve âdetlerine taban tabana zıttır. İthal malı ıslahattan kaçının. Bu gibi ıslahat Müslüman memleketlerini ancak felakete sürükler. Onlardan hayır gelmez sizlere." (Tanzimat - Ed. Engelhardt)

Bu tavsiyeye uyuldu mu? Tabii ki uyulmadı. Aksine Avrupalılaşma hızı arttı. Gençler cahil olarak yetiştirildi. Zamanla aydın kesim; kültürümüzden,

örfümüzden, dinimizden tamamen uzaklaştı. Halk da câhilleşti. Halkın cahilliği, aydınların inançsızlığı altı asırlık Osmanlı'nın çökmesine, yok olmasına sebep oldu.

Bizden tam 29 sene sonra, 1869'da benliklerinden taviz vermeden Batı'ya dönen Japonlar, bizden kat kat ilerlediler. Hem de dinlerinden hiç ayrılmadan! Milletleri millet yapan, kendi öz değerleridir...

HİKMETLER · 31 ARALIK 2009 PERŞEMBE · KAYIT 1705

Ne kadar yapılabilirse kârdır!

Ticaretle uğraşanlar, alışveriş yaptığı kimse ile olan sözlerini, hareketlerini, aldığını, verdiğini iyi ve doğru hesap etmelidir. Kıyâmette, bunların hepsinden hesap vereceğini bilmelidir.

Büyüklerden biri, bir bakkalı rü'yâda görüp, Allahü teâlâ sana ne yaptı dedi. Önüme ellibin sayfa koydular. Yâ Rabbî! Bu sayfalar kimlerindir dedim. Ellibin kişi ile alışveriş yapmışsın. Her sayfa, bunların birisi ile olan muameleni göstermektedir dediler. Baktım, her sayfada bir kimse ile olan muamelemin inceden inceye yazılmış olduğunu gördüm, dedi. Bir guruş hîle yapan, bir guruş hak yiyen, cezâsını çekecektir ve hiçbirşeyin yardımı olmıyacaktır.

Dine, ibâdetine yardım niyeti ile dünyaya çalışanlara, çok sevab vardır. Yalnız para kazanıp, dünya malı toplamak için çalışanlar, sevaptan mahrum kalır. Hattâ bunlar, câmide, namazda iken de, kalbleri dükkânın hesabındadır. Fikirleri dağınıktır.

Satıcılar, zâlimlere, fâsıklara veresiye satmamalıdır. Çünkü, öldükleri zaman üzülür. Hâlbuki, zâlimler yâni müslümanlara ve islâmiyete eli ile, dili ile, kalemi ile zarâr yapanlar ölünce üzülmek günahtır. Onlara yardım etmek câiz değildir. Meselâ, din ile alay edenlere, yalan yanlış kitaplar yazarak dîni yıkmaya uğraşanlara yardım etmek, bir şey satmak günahtır.

Bugün dine uygun alışveriş yapmak çok zordur, fakat mümkündür. Resûlullah buyurdu ki, "Bir zaman gelir ki, o zamanın müslümanları, bugün sizin yaptığınız ibâdetlerin onda birini yaparsa, âhırette azâbdan kurtulurlar". Sebebini

sorduklarında, “Çünkü, sizler hayır işlemeye çok yardımcı buluyorsunuz. Onlar yardımcı bulamıyacakları gibi, çeşidli engellerle de karşılaşacaklardır. Gâfiller, câhiller arasında garîb kalacaklardır” buyurdu.

O hâlde, bu zamanda, yukarıda yazılanların hepsini kim yapabilir diyerek ye'se düşmek doğru değildir. Ne kadar yapılabilirse çok kâr olur. Âhıretin dünyadan daha iyi olduğuna inanan kimse, bunların hepsini de yapabilir. Bunların hepsini gözetmek, yapsa yapsa, insanı fakir yapar. Sonsuz saadete, ebedî rahatlığa sebep olacak, birkaç senelik fakirliğe elbette katlanılır. Nitekim birçok kimse, birkaç şey kazanmak için, fırtınalı, karlı havalarda, sıkıntılı yolculuklara, bir rütbeye, dereceye yükselmek için de nice mahrumiyetlere katlanıyor. Hâlbuki, ölüm gelince, bütün kazancları elden çıkmakta, boşuna didinmiş olmaktadırlar.